ACADEMIA
DE ȘTIINȚE
SOCIALE ȘI
POLITICE A
REPUBLICII
SOCIALISTE
ROMÂNIA

DOCUMENTA ROMANIAE HISTORICA

B. TARA ROMÂNEASCĂ

VOLUMUL II

EDITURA
ACADEMIEI
REPUBLICII
SOCIALISTE
ROMÂNIA

www.dacoromanica.ro

DOCUMENTA ROMANIAE HISTORICA
B
TARA ROMÂNEASCĂ

VOL. II

www.dacoromanica.ro

ACADEMIA DE ŞTIINŢE SOCIALE ŞI POLITICE
A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
SECŢIA DE ISTORIE ŞI ARHEOLOGIE

DOCUMENTA ROMANIAE HISTORICA

COMITETUL DE REDACŢIE

MIHAI BERZA, CONSTANTIN CIHODARU,
DAMASCHIN MIOC, FRANCISC PALL,
ŞTEFAN PASCU şi ŞTEFAN ŞTEFĂNESCU

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

www.dacoromanica.ro

ACADEMIA DE ŞTIINŢE SOCIALE ŞI POLITICE
A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
INSTITUTUL DE ISTORIE „NICOLAE IORGA"

B. ŢARA ROMÂNEASCĂ

VOLUMUL II

(1501—1525)

VOLUM ÎNGRIJIT
DE
ŞTEFAN ŞTEFĂNESCU şi OLIMPIA DIACONESCU

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
Bucureşti, 1972

www.dacoromanica.ro

PREFAȚĂ

Volumul de față, cel de al doilea în ordine cronologică al seriei B. Țara Românească *din marea colecție națională* Documenta Romaniae Historica, *continuă cu un plus de detalii și aspecte noi problematica istorică a primului volum întocmit de P.P.Panaitescu și D.Mioc; sub raport tehnic el respectă normele stabilite și redate în volumul I în* Introducere la colecție.

Documentele publicate aci, multe pentru prima oară, prezintă o deosebită importanță pentru cunoașterea istoriei Țării Românești în primul sfert al secolului al XVI-lea.

Știrile de viață socială ce se întrepătrund cu cele privitoare la starea economică și politică a țării, relatările de fapte cotidiene, ca și datele cu privire la moravuri, inteligent explorate, oferă o imagine de ansamblu a societății românești din acea vreme — societate frămîntată să țină pasul cu ceea ce însemna progres în acel timp, dar care se izbea prea deseori de împrejurări politice vitrege.

Creșterea dependenței Țării Românești de Poarta otomană a accentuat orientarea comerțului românesc spre sudul Dunării, fapt ce s-a repercutat la rîndu-i în creșterea interesului pe care imperiul turcesc, aflat într-una din perioadele cele mai glorioase ale istoriei sale, îl avea pentru tot ce se întîmpla în Țara Românească. El intervenea aci, deseori cu brutalitate, cînd i se părea că poziția sa ar fi în vreun fel amenințată.

Supuși unor presiuni politice din sud și din nord, domnii Țării Românești erau preocupați pînă la obsesie de grija de a nu face concesiuni care ar periclita ființa statului. Ei căutau să împiedice încălcările teritoriului țării din partea turcilor, menținînd, totodată, relații de bună vecinătate cu regatul maghiar. Documentul din 30 august 1511 face referire la pacea încheiată cu

www.dacoromanica.ro

regele Ungariei Vladislav („cu craiul") de Vlăduţ ajuns pe tron cu ajutor turcesc.

Documentele reflectă grija domniei, în puţinii ani de linişte — ca în vremea lui Radu cel Mare şi Neagoe Basarab — de organizare a statului, de întărire a unităţii lui administrative, de aşezare a vieţii religioase pe baze care să servească mai bine ideii de consolidare politică a ţării. Este inclusă în acest volum hotarnica realizată în 1520, în vremea lui Neagoe Basarab şi a voievodului Transilvaniei I. Zápolya, prin care se fixa hotarul dintre Ţara Românească şi Transilvania, stabilindu-se ca în veci între aceste ţări „certuri şi răzmeriţă sau tîlhării sau hoţii sau jafuri să nu se facă, ci să fie mare pace şi frăţie".

Informaţii preţioase se desprind din documentele acestui volum cu privire la dezvoltarea schimburilor economice, la circulaţia monetară şi la interesul pe care-l purta domnia pentru o cît mai bună organizare a comerţului intern şi de tranzit, pentru încurajarea elementelor orăşeneşti.

Se observă de asemenea, preocuparea domniei de a împiedica pe turci să capete poziţii economice la nordul Dunării. Printre daniile făcute de Neagoe Basarab mănăstirii Govora şi menţionate în documentul din 30 octombrie 1517 era şi jumătate din balta Mamina, răscumpărată de domn „de la împăratul turcesc".

Un număr însemnat de documente cuprind, de altfel, danii sau întăriri de danii făcute de domnie aşezămintelor religioase din ţară sau din afara hotarelor ei. Documentul din 7 ianuarie 1517 stă mărturie pentru grija manifestată de Neagoe Basarab pentru mănăstirea Argeş, o capodoperă a arhitecturii medievale româneşti. Prin acest document se făceau mănăstirii însemnate danii încă înainte de fastuoasa ei sfinţire.

Prin sprijinul manifestat de domnii Ţării Româneşti instituţiilor religioase din lumea ortodoxă supusă turcilor, şi la care fac dese referiri documentele, se exprima solidaritatea poporului român cu cei care îşi pierduseră libertatea, dar care nu înţelegeau să accepte pentru mult timp această situaţie.

Documentele cuprinse în volum aduc unele elemente necunoscute sau puţin cunoscute pînă acum de istorie politică. Documentul nr. 9, datat larg 1501 septembrie 1 — decembrie 15, arată cu detalii inedite greutăţile prin care a trecut Vlad Călugărul pentru a-şi consolida tronul, ameninţat de mulţi pretendenţi. Se poate observa cum crizele politice, manifestate în ţară după moartea lui Radu cel Mare şi Neagoe Basarab, au fost însoţite de frămîntări sociale cărora stăpînii feudali nu le mai puteau face faţă prin aparatul lor de represiune, fiind nevoiţi să apeleze la sprijinul domniei. Vladislav al III-lea poruncea prin documentul din 22 mai <1524> ţăranilor dependenţi din mai multe sate ale mănăstirii Bistriţa: „Voi, vecinii toţi, să ascultaţi de egumen şi de poslušnicii sfintei mănăs-

www.dacoromanica.ro

tiri; iar cine nu va asculta dintre voi, părintele egumen să aibă voie să-l certe şi să-l pedepsească după fapta sa şi să-l aducă legat la domnia mea".

Volumul cuprinde date de cel mai mare interes în privinţa organizării domniei şi a modului în care se manifesta dominium eminens *cu cele două instituţii —* prădalica domnească *şi* darea calului; *despre formele proprietăţii feudale şi despre procesul de lărgire şi întărire a aservirii ţăranilor. Închinările „de bună voie" ca „vecini" ale ţăranilor, la care fac referire documentele, ca, de pildă, documentul din 18 iunie 1517, sînt edificatoare pentru procesul de sărăcire al acestora, proces în urma căruia ei îşi pierdeau „ocinile".*

Precizări însemnate se aduc cu privire la cronologia luptelor şi a schimbărilor de domnie din Ţara Românească după 1521, ca şi în privinţa conflictului dintre *cele două instituţii reprezentative ale statului* domnia *şi* bănia. *Este inclus în acest volum, cu precizările de datare ale cercetărilor recente, preţiosul document de limbă românească, scrisoarea lui Neacşu de la Cîmpulung către Hanăş Begner din Braşov, care studiată în contextul european de manifestare în scris a limbilor vorbite adaugă elemente de mare importanţă pentru viaţa spirituală a ţării.*

Volumul II din colecţia Documenta Romaniae Historica, seria B. Ţara Românească, *cuprinde un număr de 256 documente. Dintre acestea, 252 sînt autentice şi 4 îndoielnice. Faţă de vechiul volum din colecţia* Documente privind istoria României, *în acest volum au mai fost introduse 55 documente (originale, traduceri, rezumate).*

După forma *în care ne-au fost transmise, 208 documente sînt originale, 4 sînt copii slave, 35 traduceri şi 9 rezumate. După* limba *în care au fost scrise, toate originalele sînt slave cu excepţia scrisorii lui Neacşu de la Cîmpulung în limba română şi 2 rezumate în limba greacă.*

In privinţa fondurilor *în care se păstrează documentele din acest volum, cele mai multe, 182 documente, se află la Arhivele Statului din Bucureşti, 45 la Biblioteca Academiei R.S.România, 9 la Muzeul judeţean — Tg.Jiu, 2 la Arhivele Statului din Braşov, 2 la Arhivele Statului Rm.- Vîlcea, 1 la Arhivele Statului din Sibiu, colecţia Brukenthal, 1 la Muzeul de istorie al Municipiului Bucureşti, 1 la Muzeul de istorie din Focşani, 1 la Muzeul Olteniei—Craiova, 1 la Biblioteca Patriarhiei Române, 3 se află în colecţii particulare; 8 documente au fost date după publicaţii.*

În realizarea acestui volum de documente am beneficiat în bună măsură de munca colectivului care a lucrat la volumul corespunzător din colecţia Documente privind istoria României *spre care îndreptăm un gînd de gratitudine. Au fost revizuite şi retranscrise după original toate documentele; a fost completată descrierea lor arheografică şi bibliografia. Documentelor publicate în*

www.dacoromanica.ro

vechiul volum le-am adăugat — după cum am amintit — încă 55 de documente.

În întocmirea indicilor ne-am folosit de indicii de persoane şi de materii pregătiţi pentru vechea colecţie Documente privind istoria României, *aflaţi în manuscris în arhiva Secţiei de istorie medie a institutului.*

Indicii volumului au fost revăzuţi de Saşa Caracaş, care a făcut în acelaşi timp localizările şi a pus de acord numele de locuri cu împărţirea administrativă actuală. Îi adresăm şi pe această cale călduroase mulţumiri.

www.dacoromanica.ro

PRESCURTĂRI — BIBLIOGRAFIE

Arh. Olt.	=	„Arhivele Olteniei", V (1926) şi XIII (1934).
Bălan-Cernovodeanu, *Doc. sl. rom.*	=	Bălan, C. şi P. Cernovodeanu, *Documente inedite slavo-române din Ţara Românească, din veacurile al XVI-lea şi al XVII-lea*, în „Romanoslavica", XI (1965).
Berechet, *Cojurătorii.*	=	Berechet, Şt., *Particularităţile cojurătorilor la români, după documente slave*, în „Spicuitor în ogor vecin", III (1924) (*extras*, Chişinău, 1925).
Bianu-Cartojan, *Album.*	=	Bianu, I. şi N. Cartojan, *Album de paleografie românească (scriere chirilică)*, ed. a III-a, Bucureşti, 1940.
Bogdan, *Diplomatica.*	=	Bogdan, Damian P., *Diplomatica slavo-română în secolele XIV şi XV*, în „Revista istorică română", VIII (1938).
Bogdan, *Documente.*	=	Bogdan, I., *Documente privitoare la relaţiile Ţării Româneşti cu Braşovul şi cu Ţara Ungurească în sec. XV şi XVI.* Texte slave cu traduceri, adnotaţiuni istorice şi o introducere asupra diplomaticei româneşti de ..., volumul I, 1413—1508, Bucureşti, 1905.
Brezoianu.	=	Brezoianu, I., *Vechile instituţiuni ale României*, Bucureşti, 1882.
Bulat, *Contribuţiuni.*	=	Bulat, T. G., *Contribuţiuni documentare la istoria Olteniei. Secolul XVI, XVII şi XVIII*, Rîmnicul Vîlcea, 1925.
Byck, *Texte rom. vechi.*	=	Byck, J., *Texte româneşti vechi*, Bucureşti, 1930.
Cartojan, *Ist. lit. rom. vechi.*	=	Cartojan, N., *Istoria literaturii române vechi*, I, Bucureşti, 1940.
Cazacu, *Limbă şi lit. rom. veche.*	=	Cazacu, Boris, *Pagini de limbă şi literatură română veche*, Bucureşti, 1964.
Cazacu, *La lettre de Neacşu.*	=	Cazacu, Matei, *Sur la date de la lettre de Neacşu de Cîmpulung (1521)*, în „Revue des études sud-est européennes", VI (1968), nr. 3.

www.dacoromanica.ro

Cipariu, *Archivu.* = Cipariu, T., *Archivu pentru filologia şi istoria*, Blaj, 1869.

Conea, *Hotarul Olteniei.* = Conea, I., *Cel dintîi hotar politic pe creasta munţilor Olteniei (1520). Prima lui transpunere cartografică (1720)*, Bucureşti, 1938.

Crestomaţie romanică. = *Crestomaţie romanică*, I, Bucureşti, 1962.

Docan, *Numismatica.* = Docan, N., *Studii privitoare la numismatica Ţării Româneşti*, în „Analele Academiei Române", Mem. Secţ. Ist., seria II, tom. XXXII (1909—1910).

D.I.R., B. = *Documente privind istoria României. B. Ţara Românească, veac. XVI*, vol. I, Bucureşti, 1951.

D.I.R.,B., XIII, XIV şi XV şi *D.I.R.,B.*, XVI/2. = *Documente privind istoria României. B. Ţara Românească, veac. XIII, XIV şi XV*, Bucureşti, 1953, şi *veac. XVI*, vol. II, Bucureşti, 1951.

Donat, *Banul Mărăcine.* = Donat I., *Cine este Banul Mărăcine?*, în „Arhivele Olteniei", XIII (1934).

Donat, *Fundaţiunile.* = Donat, I., *Fundaţiunile religioase ale Olteniei*, în „Arhivele Olteniei", XV(1936).

Donat, *Hotarele.* = Donat, I., *Hotarele Olteniei*, în „Arhivele Olteniei", XVI (1937).

Eftimiu, *Graniţa Ţ. Rom.* = Eftimiu, Elena, *Graniţa Ţării Româneşti cu Ardealul în sec. al XVI-lea*, în „Arhivele Olteniei", VI (1927).

Florescu, *Mărgineni.* = Florescu, George D., *Genealogia boierilor din Mărgineni din secolele al XV-lea şi al XVI-lea*, în „Buletinul Comisiei istorice a României", IX (1930) (*extras*, Vălenii de Munte, 1930).

Florescu, *Vintilă I.* = Florescu, George D., *Vintilă I din Cornăţeni*, în *În amintirea lui Constantin Giurescu*, Bucureşti, 1944.

Florescu-Pleşa, *Doc. arh. port.* = Florescu, G. D. şi Dan Pleşa, *Materiale din arhive particulare*, în „Studii şi materiale de istorie medie", V (1962).

Ghibănescu, *Surete.* = Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade, documente slavo-române*, I, Iaşi, 1906.

Ghibănescu, *Codrescu.* = Ghibănescu, Gh., *Documente*, în „Teodor Codrescu", II (1934).

Giurescu, *Ist. rom.* = Giurescu, Constantin C., *Istoria românilor*, II 2, ed. a IV-a, Bucureşti, 1943.

Gonciariu-Constantinescu, *Doc. Muz. Focşani.* = Gonciariu, C. şi Gh. Constantinescu, *Două documente româno-slave din depozitele Muzeului de istorie din Focşani*, în „Revista Arhivelor", XII (1969), nr. 2.

Grecianu, *Şirul voievozilor.* = Grecianu, Şt. D., *Şirul voievozilor cu divane şi note*, Bucureşti, 1907.

Grecianu, *Grecii.* = Grecianu, Ştefan Dimitrie, *Istoricul unei bătrîne moşii boiereşti Grecii*, Bucureşti, 1910.

Grecianu, *Genealogiile.* = Grecianu, Ştefan Dimitrie, *Genealogiile documentate ale familiilor boiereşti*, I, Bucureşti, 1913.

www.dacoromanica.ro

Hasdeu, *Arh. ist.* = Hasdeu, B. P., *Archiva istorică a României*, I/1, Bucureşti, 1864.

Hasdeu, *Vladislav vodă.* = Hasdeu, <B. P.>, *Un crisov de la Vladislav vodă din 1525, comunicat de C. Colibăşianu*, în „Columna lui Traian", VIII (1877).

Hurmuzaki-Densuşianu. = Densuşianu N., *Documente privitoare la istoria românilor*, în *Hurmuzaki*, II/3, Bucureşti, 1892.

Hurmuzaki-Iorga. = Iorga N., *Documente privitoare la istoria românilor*, în *Hurmuzaki*, XI, XIV/1 şi XV/1, Bucureşti, 1900—1915.

Ionaşcu, *Biserici.* = Ionaşcu, I., *Biserici, chipuri şi documente din Olt*, Craiova, 1934.

Ionaşcu, *Bolintin.* = Ionaşcu, I., *Vechimea mănăstirii din Pădurea cea mare de la Bolintin*, în „Revista istorică română", VII (1937).

Ionaşcu, *Doc. 1517—1574.* = Ionaşcu, I., *Documente inedite din perioada 1517—1574*, în „Studii", VIII (1955), nr. 4.

Ionescu, *Curtea de Argeş.* = Ionescu, G. T., *Întemeierea mănăstirii Curtea de Argeş, adevăr şi legendă*, în „Biserica ortodoxă română", LXXXV (1967), nr. 7—8.

Ionescu-Nişcov, *Documente.* = Ionescu-Nişcov, Traian, *Două documente inedite din prima jumătate a sec. al XVI-lea*, în „Romanoslavica", V (1962).

Iorga, *St. şi doc.* = Iorga, N., *Studii şi documente*, V, X, Bucureşti, 1903, 1905.

Iorga, *Unirea românească.* = Iorga, N., *Note despre Unirea Românească*, în „Revista istorică", V (1920).

Iorga, *Doc. argeşene.* = Iorga, N., *Documente mai ales argeşene ale Eforiei spitalelor civile*, în „Buletinul Comisiei istorice a României", III (1924).

Iorga, *Ist. rom.* = Iorga, N., *Istoria românilor*, IV, Bucureşti, 1937.

Ist. lit. rom. = *Istoria literaturii române*, I, Bucureşti, 1964.

Ist. României. = *Istoria României*, II, Bucureşti, 1962.

Ivaşcu, *Ist. lit. rom.* = Ivaşcu, George, *Istoria literaturii române*, I, Bucureşti, 1969.

Mihăilă-Zamfirescu, *Lit. rom. veche.* = Mihăilă, Gh. şi Dan Zamfirescu, *Literatura română veche (1402—1647)*, I, Bucureşti, 1969.

Mihordea, *Pacea de la Belgrad.* = Mihordea, V., *Contribuţie la istoria păcii de la Belgrad*, în „Arhivele Olteniei", XIV (1935).

Miletić-Agura. = Miletić, L. şi D. Agura, *Дако-ромынитѣ и тѣхната славянска писменость*, în „Sbornik", Sofia, IX (1893).

Muşeteanu, *Glavacioc.* = Muşeteanu, Pr. Ioan, *Mănăstirea Glavacioc*, Bucureşti, 1933.

Nandriş, *Athos.* = Nandriş. Gr., *Documente româneşti în limba slavă de la mănăstirile Muntelui Athos*, Bucureşti, 1937.

www.dacoromanica.ro

Nicolaescu, *Doc. sl. rom.* = Nicolaescu, St., *Documente slavo-române cu privire la relaţiile Ţării Româneşti şi Moldovei cu Ardealul în sec. XV şi XVI*, Bucureşti, 1905.

Nicolaescu, *Neagoe Basarab.* = Nicolaescu, St., *Din domnia lui Neagoe Basarab voievod 1512—1521. O danie la mănăstirea Hilandarul din Sfîntul Munte Athos*, în „Noua revistă bisericească", V (1923), nr. 13—16 (*extras*, Bucureşti, 1924).

Nicolăescu-Plopşor, *Mon. j. Dolj.* = Nicolăescu-Plopşor, C. S., *Monografia judeţului Dolj*, în „Oltenia", V (1944), aug. 1.

Odobescu, *Relaţiune j. Romanaţi.* = Odobescu, A. I., *Relaţiune despre localităţile semnalate prin anticuităţi în judeţul Romanaţi*, în „Analele Academiei Române", Desbateri, seria I, X (1877).

Puşcariu, *Fragmente.* = Puşcariu, Ioan, *Fragmente istorice despre boierii din Ţara Făgăraşului*, IV, Sibiu, 1907.

Puşcariu, *Isl. lit. rom.* = Puşcariu, Sextil, *Istoria literaturii române*, ed. a III-a, Sibiu, 1936.

Radojičić = Radojičić, G. Sp., *Srpske arhivske i rucopisne zbirke na Svetoj Gori*, în „Arhivist", 1955, nr. 2.

Rădulescu-Codin, *Cîmpulungul.* = Rădulescu-Codin, C., *Cîmpulungul Muscelului istoric şi legendar. Privire asupra trecutului*, Cîmpulung, 1925.

S.M.I.M. = „Studii şi materiale de istorie medie", V (1962).

Stojanović. = Stojanović, L., *Стари српски хрисовуль и акти, биографије, летописи, типици, поменици, записи и др.*, în «Српска кралевска академија, Споменик», Belgrad, III (1890).

Ştefulescu, *Gorjul isl.* = Ştefulescu, Al., *Gorjul istoric şi pitoresc*, Tîrgu-Jiu,1904.

Ştefulescu, *Doc. sl. rom.* = Ştefulescu, Al., *Documente slavo-române relative la Gorj. 1406—1665*, Tîrgu-Jiului, 1908.

Ştefulescu, *Tismana.* = Ştefulescu, Al., *Mănăstirea Tismana*, ed. a III-a, Bucureşti, 1909.

Tocilescu, *Doc. isl. I.* = Tocilescu, Gr. G., *Documente istorice inedite*, în „Foaia societăţii Românismul", I (1870—1871).

Tocilescu, *534 doc.* = Tocilescu, Gr. G., *534 documente slavo-române din Ţara Românească şi Moldova privitoare la legăturile cu Ardealul, 1346—1603*, Bucureşti, 1931.

Tunusli, Ἱστορία. = Fraţii Tunusli, Ἱστορια τῆς βλαχιας πολιτικὴ καὶ γεωγραφικὴ ..., Viena, 1806.

Tunusli = Fraţii Tunusli, *Istoria politică şi geografică a Ţării Româneşti...*, tradusă de George Sion, Bucureşti, 1863.

Uricariul. = Codrescu, Theodor, *Uricariul*, IV, XII, Iaşi, 1857, 1889.

Vasile cămăraşul. = Vasile <Buhăescu> cămăraşul, *Istoriele Ţării Româneşti şi ale Ţării Moldovei*, în „Calendar istoricŭ şi popularŭ", 1857.

www.dacoromanica.ro

Venelin. = Venelin, I., *Влахо-болгарскія или Дако-славянскія грамоты*, St. Peterburg, 1840.

Vîrtosu, *Criptografia.* = Vîrtosu, Emil, *Din criptografia românească*, în „Studii teologice", XVIII(1966), nr. 5—6.

Vlădăianu, *Vlădăieni şi Cernăieni.* = Vlădăianu, Ion, *Tot despre Vlădăieni şi Cernăieni*, în „Arhivele Olteniei", XX (1941).

Vlădăianu, *Cernaia şi Coloruia.* = Vlădăianu, Ion, *Cei mai vechi proprietari ai Cernaei şi Coloruiei*, în „Arhivele Olteniei", XXI (1942).

www.dacoromanica.ro

REZUMATELE DOCUMENTELOR

1. — 1501 (7009) ianuarie, Tîrgovişte. — Radu cel Mare voievod dăruieşte la Athos — fostului prot Cozma — un obroc anual de 2 000 aspri.

2. — 1501 (7009) ianuarie 28. — Barbu Craiovescu ban şi fraţii săi dăruiesc m-rii Sf. Pavel de la Athos un obroc anual de 2 000 aspri.

3. — 1501 (7009) aprilie 19, Tîrgovişte. — Radu cel Mare voievod dăruieşte m-rii Bistriţa un obroc anual de 5 000 aspri.

4. — 1501 (7009) mai 23, Tîrgovişte. — Radu cel Mare voievod dăruieşte m-rii Iezer un mertic anual în grîu şi orz din jud. Romanaţi şi-i întăreşte cărţile, odăjdiile şi vitele.

5. — 1501 (7009) mai 24, Tîrgovişte. — Radu cel Mare voievod întăreşte m-rii Cozia sate, găletăritul din jud. Vîlcea, vinărici, vama de la Genune, bălţi şi 300 de sălaşe de ţigani, scutindu-le de dări şi slujbe.

6. — 1501 (7009) iunie 16, Tîrgovişte. — Radu cel Mare voievod întăreşte popii Laiotă, lui Alăman ş.a. părţi în Brătivoeşti, Mihăileşti, Broşteni şi Vrabeţi.

7. — 1501 (7009) iunie 21, Tîrgovişte. — Radu cel Mare voievod întăreşte lui Dragosin postelnic şi fraţilor săi satele Mădulari şi Iacovul, parte în Rogojina şi muntele Groşani.

8. — 1501 (7009) iulie 9, Tîrgovişte. — Radu cel Mare voievod întăreşte lui Mînea satul Dodeşti.

9. — <1501 septembrie 1 — decembrie 15> 7010. — Radu cel Mare voievod întăreşte m-rii Nucet satele Topoloveni, Micşeneşti, Găleşeşti ş.a cu mori şi vinărici, precum şi sălaşe de ţigani.

10. — 1501 (7010) septembrie 1, Tîrgovişte. — Radu cel Mare voievod întăreşte jupanului Badea din Şuici şi fiilor săi munţii Comarnicul, Pleşeştii, Cloarecul şi Voiceştii.

11. — 1501 (7010) decembrie 15, Tîrgovişte. — Radu cel Mare voievod întăreşte m-rii Nucet satele Topoloveni, Micşeneşti, Găleşeşti ş.a. cu mori, bălţi şi ţigani, scutindu-le de dări şi slujbe.

12. — 1502 (7010) februarie 25, Tîrgovişte. — Radu cel Mare voievod dăruieşte m-rii Rusicon de la Athos un mertic anual de 4 000 aspri.

13. — 1502 (7010) martie 9, Tîrgovişte. — Radu cel Mare voievod întăreşte vlastelinilor săi, jupanii Radu şi Petru, sate, munţi, vinărici şi ţigani, scutindu-le de toate dările şi slujbele.

14. — 1502 (7010) aprilie 30, Tîrgovişte. — Radu cel Mare voievod întăreşte m-rii Tismana vama de la Calafat, stabilind tariful, precum şi bălţile Bistreţul, Balta Albă şi Platăţa, cu vama din peşte.

www.dacoromanica.ro

15. — 1502 (7010) mai 3, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Govora sate și părți de sate, munți, mori, vii, găleți de grîu și orz, parte din vama Runcului și din vinăriciul domnesc de la Rîmnic, un mertic anual de 3 000 aspri, țigani, acordîndu-le scutiri de toate dările și slujbele.

16. — 1502 (7010) mai 3, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Șuica paharnic șapte pogoane de vie, cumpărate de la jupanița Maria.

17. — 1502 (7010) iunie 19, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Mogoș și fratelui său Nanciul ocină la Stănești. (Cu fotocopie în anexă, pl. I).

18. — 1502 (7011) septembrie 12. Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Capotă, fiicelor sale și fratelui său Dragomir ocină la Frăsinetul de Dumbravă, în urma unei judecăți.

19. — 1503 (7011) aprilie 18, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod dăruiește m-rii Tismana un mertic anual de 800 de bolovani de sare.

20. — 1503 (7011) aprilie 19, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Stoica, fiicei sale Vlădaie și nepoatei lui Stanca satele Lumașul și Părul.

21. — 1503 (7011) iunie 11, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește jupaniței Mușa satul Corbii de Piatră, jumătate din Mălureni cu moară, precum și țigani. (Cu fotocopie în anexă, pl. II).

22. — 1504 (7012) iunie 12. — Radu cel Mare voievod întărește satului Vaideei munții acestuia. după judecată cu satele Măldărești, Bîrzoteni și Cîndoi.

23. — 1504 (7012) iunie 15. — Radu cel Mare voievod întărește satului Vaideei munții acestuia, după judecată cu satele Măldărești și Cîndoi.

24. — 1504 (7012) iunie 15, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Ion, slugă domnească, și fiilor săi parte în Petrești. (Cu fotocopie în anexă, pl. III).

25. — <1504> iunie 25, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Ivan și fratelui său Prodan părți în Văselați și Șasa.

26. — 1504 (7012) iunie 28. — Radu cel Mare voievod întărește lui Oprea și lui Frîncul satul Mijloci.

27. — 1504 (70<1>3) septembrie 13, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Radu stolnic și fratelui său Badea părți în Fintești, Mircești și Petrești, precum și țigani.

28. — 1504 (7013) noiembrie 21, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Buna Vestire <Glavacioc> satul Zemnicele, dăruit de Ivan clucer.

29. — 1505 (7013) ianuarie 11, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Cozia satele Cărăreni și Lumineni, ocină lîngă Orașul de Floci și bălțile de la Săpatul pînă la gura Ialomiței, stabilind scutirile și drepturile mănăstirii.

30. — 1505 (7013) ianuarie <20>, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Cozia vama de la Genune, stabilind tariful.

31. — 1505 (7013) martie 26, București. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Tismana satele, bălțile, livezile și viile ei.

32. — 1505 (7013) martie 26, București. — Radu cel Mare voievod întărește lui Radul, fiul lui Latco, jumătate din satul Topești, iar cealaltă jumătate m-rii Tismana, dăruită acesteia de către Latco.

33. — 1505 (7013) martie 27, București. — Radu cel Mare voievod scutește de toate dările și slujbele, afară de bir și oastea cea mare, pe vecinii care se vor aduna și cei care se află pe moșia Topești a m-rii Tismana.

34. — 1505 (7013) iunie 2, București. — Radu cel Mare voievod întărește lui Arca și fiilor săi Crivina Murgeștilor, lîngă Șerbești, în urma unei judecăți.

www.dacoromanica.ro

35. — 1505 (7013) iunie 15, București. — Radu cel Mare voievod întărește popii Frîncul și fiilor săi, Tudor gramatic și Stanciul, părți în Suseni. (Cu fotocopie în anexă, pl. IV).

36. — 1505 (7013) iunie 21, București. — Radu cel Mare voievod întărește înfrățirea dintre Mușat cu Radu comis și Pătru spătar asupra unor părți din Corbi.

37. — 1505 (7013) iulie 2, București. — Radu cel Mare voievod întărește lui Bucur și fiilor lui jumătate din satul Gărdești.

38. — 1505 (7013) iulie 18, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Orlea și Balcul vătafi parte din ocina domnească de la Andolie.

39. — 1505 (7014) decembrie 9, București. — Radu cel Mare voievod întărește jupanului Pătru și fiilor săi satul Lupia, jumătate pierdut în vremea lui Radu cel Frumos.

40. — 1505 (7014) decembrie 10, București. — Radu cel Mare voievod întărește jupanului Badea din Șuici și fiilor săi, în urma unor judecăți, sate, munți, vii, selișți, țigani și le acordă scutiri de toate dările și slujbele.

41. — <1506> ianuarie 21. — Radu cel Mare voievod întărește lui Stan ocina lui Neagomir <din Ciofrîngeni>, stabilindu-i hotarele.

42. — 1506 (7014) aprilie 12, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește popii Frîncu și fiilor săi, Tudor diac și Stanciul, părți în Voinigești și Prundul, cu baltă. (Cu fotocopie în anexă, pl. V).

43. — 1506 (7014) mai 14, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește popii Aldea, fiului său Ștefu, lui Iuga și lui Măican părți în Crăstinești, Săratul de Jos și Topile.

44. — 1506 (7014) iunie 4, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește jupanului Frîncu și fiilor săi jumătate din satul Bălești și din muntele Florile Albe.

45. — 1506 (7014) iunie 25, București. — Radu cel Mare voievod întărește lui Dragomir Mățil și fiilor săi un sălaș de țigani în urma unei judecăți cu Oprea, căruia îi dă în schimb parte din Berivoești.

46. — 1506 (7014) iulie 1. — Radu cel Mare voievod întărește lui Lucaci spătar, jupanului Iacov ș.a. satul Mogoșani și părți în Nămăești.

47. — 1506 (7014) august 16, Mănăstirea Bistrița. — Barbu Craiovescu ban și frații săi dăruiesc m-rii Bistrița o vie și o livadă.

48. — 1506 (7014) august 20, București. — Radu cel Mare voievod întărește în urma unei judecăți, lui Dragomir spătar, fratelui său Voico și nepoților săi ocină la Bucșani și parte de moară la Grumazi.

49. — 1506 (7015) septembrie 1, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Valea, întemeiată de monahia Magdalina, gălețile domnești din satele Corbii de Piatră și Mălureni. (Cu fotocopie în anexă. pl. VI).

50. — 1506 (7015) septembrie 16, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește jupanului Bratul și fraților săi delniță în Sibiceu, cu vad de moară, în urma unei judecăți cu Coțofan vornic și Hîrs.

51. — 1507 (7015) februarie 3, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Cozia satele Cărăreni și Lumineni, ocină lîngă Orașul de Floci și bălțile de la Dunăre, stabilind scutirile și drepturile mănăstirii.

52. — 1507 (7015) iunie 9, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Stănilă, Stoian și Păuș părți în Stoenești.

53. — 1507 (7015) iunie 20, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Glavacioc sate, munți, vii, mori, braniștea de la Slatina, găleți de grîu și de orz din jud. Vlașca, părți din vama Prahovei și din vama Doamnei, vămeșitul din jud. Teleorman, vinăriciuri, precum și țigani.

www.dacoromanica.ro

54. — 1508 (7016) iunie 6, Piteşti. — Mihnea cel Rău voievod întăreşte m-rii Govora satele Glodul şi Hinţa, în urma unei judecăţi. (Cu fotocopie în anexă, pl. VII).

55. — 1508 (7016) iunie 16, Bucureşti. — Mihnea cel Rău voievod întăreşte lui Manea cu fraţii săi şi unchiului lor Manea jumătate din Blagodeşti, în urma unei judecăţi.

56. — 1508 (7016) iunie 26, Bucureşti. — Mihnea cel Rău voievod întăreşte m-rii Tismana vama de la Calafat, stabilind tariful, şi vama de la lăbălţile Bistreţ şi Gîrla Repede. (Cu fotocopie în anexă, pl. VIII).

57. — 1508 (7016) iulie 29, Bucureşti. — Mihnea cel Rău voievod întăreşte lui Neagoe şi lui Radu cu fiii lor jumătate din satul Brătianii de lîngă Brădet, în urma unei judecăţi.

58. — 1508 (7017) septembrie 7, Bucureşti. — Mihnea cel Rău voievod întăreşte m-rii Bistriţa sate, bălţi, vie, ţigani şi li dăruieşte căşăritul din jud. Vîlcea şi vama de la Secui pe Jiu, scutindu-le de toate dările şi slujbele, afară de bir şi oaste.

59. — 1508 (7017) septembrie 10, Bucureşti. — Mihnea cel Rău voievod întăreşte m-rii Bistriţa sate, bălţi, vie, ţigani şi li dăruieşte căşăritul din jud. Vîlcea şi vama de la Secui pe Jiu, scutindu-le de toate dările şi slujbele, afară de bir şi oaste.

60. — 1508 (7017) noiembrie 1, Ştefăneşti. — Mihnea cel Rău voievod întăreşte m-rii Tismana Vodiţa Mare cu seliştele Bahnei şi Vîrful lui Vlad.

61. — 1508 (7017) noiembrie 11, Bucureşti. — Mihnea cel Rău voievod întăreşte lui Ivan şi fratelui său Prodan partea Măcreştilor din Văselaţi.

62. — 1508 (7017) decembrie 23, Bucureşti. — Mihnea cel Rău voievod întăreşte lui Neagu ocine în Ursaţi şi Lăleşti şi parte din muntele Coarnele.

63. — 1509 (7017) iulie 19, Bucureşti, — Mihnea cel Rău voievod întăreşte lui Grozea, Radul ş.a. părţi la Seaca, Păroşi, Vulpeşti ş.a.

64. — 1509 (7018) octombrie 29, Borăşti. — Mircea voievod, fiul lui Mihnea cel Rău voievod, întăreşte m-rii Tismana satul Ceauri.

65. — 1509 (7018) noiembrie 3, Borăşti. — Mircea voievod, fiul lui Mihnea cel Rău voievod, întăreşte lui Milea şi fiilor lui satul Mirceşti, în urma unei judecăţi.

66. — 1509 (7018) decembrie 5. — Mircea voievod, fiul lui Mihnea cel Rău voievod, întăreşte lui Stan şi fratelui său Voico parte din satul Hăeşti, în urma unei judecăţi.

67. — <1510—1511> aprilie 1, Piteşti. — Vlad cel Tînăr voievod dăruieşte vlastelilor săi Barbu ban, Pîrvu vornic şi Danciu mare vornic, Potelu şi Cuşmiţa cu gîrlele şi seliştele.

68. — 1510 (70<1>8) aprilie 24, Curtea de Argeş. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte Mariei, fiica lui Alăman, delniţă la Stăneşti.

69. — 1510 (7018) mai 1, Tîrgovişte. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Tismana vama de la Calafat, stabilind tariful, precum şi bălţile Bistreţul, Balta Albă, Platăţ şi Comani, cu vama din peşte.

70. — 1510 (7018) mai 2, Tîrgovişte. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Stoica <Dohoreţ>, slugă domnească, şi fraţilor săi parte din satul Corbi şi jumătate din Bălicineasca, rămînînd m-rii Tismana satul Cîrbeşti.

71. — 1510 (7018) mai 15, Bucureşti. — Vlad cel Tînăr voievod dăruieşte la Athos — fostului prot Cozma — un obroc anual de 5 000 aspri.

72. — 1510 (7018) mai 15, Bucureşti. — Vlad cel Tînăr voievod dăruieşte m-rii Hilandar de la Athos un obroc anual de 5 000 aspri.

73. — 1510 (7018) mai 27, Bucureşti. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte vlastelinului său Calotă fost vistier satele Slăveni şi Stoeneşti, în urma unei judecăţi.

www.dacoromanica.ro

74. — 1510 (7018) mai 27, Bucureşti. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte vlastelinului său Neagoe, fiul lui Drăghici vornic, cu fiii şi nepoţii lui, sate, munţi, branişte şi ţiganii, scutindu-le de toate dările şi slujbele.

75. — 1510 (7018) iunie 18, Bucureşti. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Stoica pitar şi fiilor săi ocină la Lungi. (Cu fotocopie în anexă, pl. IX).

76. — 1510 (7018) iulie 28, Bucureşti. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Costea, Dobromir, Cinda ş.a. satul Ţerăţelul, în urma unei judecăţi.

77. — 1510 (7018) august 2, Bucureşti. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte mai multora ocini la Sadină, Buneştii de la Muşcel, Frăsinet şi Meriş.

78. — 1510 (7019) septembrie 8, Tîrgovişte. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Stanciu logofăt ocini în Belciugata şi Voinigeşti, pe care acesta le dăruieşte m-rii Perivoli.

79. — <1510 după septembrie 8—1512 ianuarie>, Măgurele. — Vlad cel Tînăr voievod porunceşte lui Stanciu şi Iuban să se ferească de ocina fiilor Dumitresei.

80. — 1510 (7019) septembrie 11. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Oprea şi Stanciu părţi în Corbi, în urma unei judecăţi.

81. — 1510 (7019) noiembrie 12, Bucureşti. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Tismana Vodiţa Mare, Bahna cu toate selişte, Vîrful lui Vlad şi Bucina.

82. — 1511 (7019) ianuarie 10, Tîrgovişte. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Tismana satele Bahna, Precîrstia şi Bucina, în urma unei judecăţi. (Cu fotocopie în anexă, pl. X).

83. — 1511 (7019) martie 22, Bucureşti. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Snagov părţi în Circimari şi Băbeni.

84. — 1511 (7019) aprilie 19, Popeşti. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Govora trei ţigani cu fiii lor, dăruiţi de Neaga, fiica lui Dan Durduca. (Cu fotocopie în anexă, pl. XI).

85. — 1511 (7019) aprilie 22, Popeşti. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Tismana satul Ceurii, în urma unei judecăţi.

86. — <1511> iulie 1, Tîrgovişte. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Cotmeana satele Prislop, Cacaleţi şi Olăceşti, dăruite de Bogdan mare vornic.

87. — 1511 (7019) iulie 10, Dridih. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Nichifor şi fiilor săi satul Rogozeşti, cu drepturi de slobozie.

88. — <1511> iulie 10. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Drăgoi şi fratelui său Stănislav ocini la Margenea, Zvorjoi şi muntele Bucila, peste care s-au înfrăţit.

89. — 1511 (7019) <iulie—august> 30, Dridih. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Tismana satul Bahna.

90. — 1511 (7019) august 30, Gherghiţa. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Vîrjoghe, sluger din Voievodeşti, satul Zemnicele.

91. — 1511 (7020) noiembrie 28, Buzău. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Deatco, slugă domnească, ocină la Topeşti.

92. — 1511 (7020) decembrie 27, Tîrgovişte. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Dealu satul Beieşti, dăruit de Caplea jupaniţa lui Staico logofăt.

93. — 1512 (7020) ianuarie 8, Tîrgovişte. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Tismana satul Topeşti, dăruit de Laţco şi de fiul său Radu.

94. — <1512 februarie — 1521 septembrie>. — Toma judeţul şi 12 pîrgari din Tîrgovişte întăresc lui Ratea postelnic casă cu loc şi cu pivniţă în oraş.

95. — <1512 februarie — 1521 septembrie>. — Neagoe Basarab voievod porunceşte lui Mija sudeţul să nu dea voie nimănui să se amestece în muntele m-rii Bistriţa.

www.dacoromanica.ro

96. — <1512 februarie — 1521 septembrie>. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rilor Clocociov şi Cutlumuz jumătate din ocina Pîrdeştilor, dăruită de Manea mare clucer.

97. — <1512 februarie — 1521 septembrie>. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Vişina un obroc anual de 400 aspri.

98. — 1512 (7020) februarie 20, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Cutlumuz de la Athos mai multe sate, scutindu-le de toate dările şi slujbele, afară de bir şi oastea cea mare.

99. — 1512 (7020) martie 15, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Dreancea pîrgar şi fiilor săi satul Cocorăşti.

100. — 1512 (7020) mai 26, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Snagov ocină la Circimari, în urma unei judecăţi.

101. — <1512 mai 26 — august 31> 7020, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte jupanului Stoica, fratelui său Neagoe ş.a. părţi din satul Grămădite şi înfrăţiri, în urma unei judecăţi.

102. — 1512 (7020) iunie 4. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Calotă mare vornic, jupaniţei sale Neacşa şi fiilor lor jumătate din satul Drăgăneşti de lîngă Tîrgovişte, jud. Dîmboviţa.

103. — 1512 (7020) iunie 23, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Corbii de Piatră satul Corbii de Piatră, vie la Goleşti şi ţigani.

104. — <1512—1513> iulie 6, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod dăruieşte m-rii Iezerul un obroc anual în grîu şi orz din jud. Romanaţi.

105. — <1512—1513> iulie 23. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Cutlumuz de la Athos satele sale, hotărnicite de boieri.

106. — 1512 (7020) iulie 27, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Tismana Vodiţa Mare cu selişte Bahnei, în urma unor judecăţi.

107. — 1512 (7020) iulie 30, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Bistriţa satul Mălureni şi ocină lîngă Micești.

108. — 1512 (7020) iulie 30, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Glavacioc sate, părţi de sate, vii, obroace de grîu din jud. Vlaşca, părţi din vama Prahovei şi din vama Doamnei, vămeşitul din jud. Teleorman şi ţigani.

109. — 1512 (7020) august 2, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod dăruieşte m-rii Turnul lui Arbănaş de la Athos un obroc anual de 1 000 aspri.

110. — 1512 (7020) august 6, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stanciul Muja şi fiilor săi ocine în Alipseni şi Curpinel, în urma unei judecăţi.

111. — <1512 septembrie 1 — 1513 august 31> 7021. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Snagov părţi de sate şi ţigani.

112. — 1512 (7021) septembrie 3, Tîrgovişte, — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Detco, Stănislav, Dumitru şi Maniu cu fiii lor ocini la Berăşti, Mărgineni, Obîrşia şi Cîlnicul de Sus, în urma unor judecăţi.

113. — 1512 (7021) septembrie 16, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Govora ocină la Buneşti şi un sălaş de ţigani, dăruite de Danciu cînd s-a călugărit. (Cu fotocopie în anexă, pl. XII).

114. — 1512 (7021) septembrie 29, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Corbii de Piatră satul Corbii de Piatră, vie la Goleşti şi ţigani.

115. — 1512 (7021) octombrie 11. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Barbu ban Craiovescu ocină la Tîrsa, luată în schimb pentru satul Slătioara. (Cu fotocopie în anexă, pl. XIII).

www.dacoromanica.ro

116. — 1513 (7021) <martie> 9, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Snagov sate, părţi de sate şi ţigani, scutindu-le de toate dările şi slujbele.

117. — 1513 (7021) martie 23, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Vişina muntele Plăseală, dăruit de jupaniţa Neacşa şi fiica ei Marga.

118. — 1513 (7021) aprilie 1, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Govora poiana Nevoia, dăruită de Tudor vistier şi-i dăruieşte parte din ocina domnească, lîngă acea poiană. (Cu fotocopie în anexă, pl. XIV).

119. — <1513> septembrie 20, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod dăruieşte lui Şerban spătar şi fiilor săi satul Bicleşul cu poienile, pentru slujbă credincioasă cu vărsare de sînge.

120. — 1513 (7022) octombrie 24, Nănişori pe Ialomiţa. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Glavacioc ocină în Neagra, schimbată cu Oncea pîrcălab pentru ocină în Isvor şi aspri. (Cu fotocopie în anexă, pl. XV).

121. — 1514 (7022) martie 11. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Harvat logofăt satele Tîmpeni, Priseaca şi Hodeateni.

122. — 1514 (7022) mai 8, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Şuica vornic şi fiilor săi jumătate din moara de la Dedilov pe Cîlniţe şi jumătate din gîrla Craguiei, în urma unei judecăţi, precum şi înfrăţirea cu vărul său Dara peste satele Şuici, Pleşeşti ş.a.

123. — 1514 (7022) mai <după 8>, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stanciul pîrcălab ocini în Mîrşa, Ueşti şi ţigani, precum şi înfrăţirea cu vărul său Stoica.

124. — 1514 (7022) iulie 14, Curtea de Argeş. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Şerb, fratelui său Semăn ş.a. satul Groşetul.

125. — 1514 (7022) iulie 23, Mănăstirea Bistriţa. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Teodor logofăt şi lui Stanciul ban ocină în Costeşti.

126. — <1514 după iulie 23 — 1516 înainte de noiembrie>. — Neagoe Basarab voievod întăreşte mănăstirilor Snagov şi Glavacioc loc de chilie la Cornu pe Prahova, dăruit de Dragomir Pîntei.

127. — 1514 (7022) august 3, Argeş. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Manea, Micul ş.a. satele Cotoruia şi Cernaia.

128. — 1514 (7023) septembrie 3, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Mihail ş.a. părţi din Grădiştea şi Runtea, în urma unei judecăţi.

129. — <1514 septembrie — 1515 august> 8, 7023, Cornăţel. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Slănilă, Dragomir ş.a. ogoare la Orbi.

130. — 1514 (7023) decembrie 7, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod dăruieşte m-rii Cutlumuz de la Athos un obroc anual de 10.000 aspri şi 700 aspri pentru bolniţă.

131. — <1514—1519> decembrie 13. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Dealu ocină <la Alexeni>, scutind-o de toate dările şi slujbele.

132. — 1514 (7023) decembrie 14, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Vişina ocina sa, în urma unei judecăţi.

133. — 1515 (7023) ianuarie 11, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Corbi satul Corbi cu vii şi ţigani, iar m-rii Cornet, ţigani.

134. — 1515 (7023) martie 16, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Snagov ocini în Circiumari şi vii la Boian şi Băbeni.

135. — 1515 (7023) aprilie 13, Oltenita. — Neagoe Basarab voievod întăreşte ui Tatul vătaf, Voico şi Mătea satele Pîrscovul şi Pănătăul, şi lui Dragomir ş.a. ocină pe Valea Olmetului.

www.dacoromanica.ro

136. — 1515 (7023) mai 20, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Manea Vulparu şi fiilor săi jumătate din satul Goleşti, ocine la Spineni şi Ţeara lui Oanea şi jumătate din muntele Cernat.

137. — 1515 (7023) mai 23, Merişeni. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Alăman şi nepoţilor săi ocini la Alămăneşti, popii Stanciu ş.a. ocine la Zărneşti, Bobeni şi Dobrogosti.

138. — 1515 (7023) iunie 26. Curtea de Argeş. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Bogdan şi nepoţilor săi ocini în Negoteşti, Strimtişorul, Necşeşti ş.a.

139. — 1515 (7023) iulie 26. — Neagoe Basarab voievod întăreşte înfrăţirile dintre Oancea pitar cu Straoa, la Sturzeşti şi cu Dobra, la Buciumeni şi Trudeşti.

140. — <1515 septembrie 1 — 1516 august 31> 7024. — Neagoe Basarab voievod întăreşte <m-rii Cozia> munţii Scărişoara, Călugărul şi Cozia.

141. — <1515—1517> octombrie 17, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Dan spătar, lui Pîrvul stolnic şi lui Bîrcă jumătate din satul Stoeneşti cu moară, în urma unei judecăţi cu Simca sulger.

142. — 1516 (7024) ianuarie 11, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stoica Olteanul şi fiilor săi ocini în Făgeţeni.

143. — 1516 (7024) ianuarie 23, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Nucet sate, mori, vie la Tîrgovişte, parte din muntele Bucegi, jumătate din balta Saltava şi ţigani.

144. — 1516 (7024) februarie 27, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte vlastelinului său, Harvat mare logofăt, fiilor şi fiicelor sale, ocină în Studena, luată pentru 8 cai pierduţi de Stănimir, ocini în Cruşov şi Rîndureşti şi un ţigan.

145. — 1516 (7024) iulie 5, Giurmeni. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Vlad banul, Dumitru pîrcălab şi Balica spătar cu fiii lor ocină în Căluiu.

146. — 1516 (7025) noiembrie 3, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stanciul logofăt ocinicu vie şi pomi în Titiriceşti şi Voinigeşti, pe care acesta le dăruieşte, împreună cu alte ocine, m-rii Cornet.

147. — 1516 (7025) noiembrie 14, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Vlad banul, Dimitrie pîrcălab şi Balica spătar cu fiii lor ocină în Căluiu şi Mihăleşti, în urma unei judecăţi.

148. — 1517 (7025) ianuarie 7, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Argeş vama domnească de la Ocna Mică din Tîrgovişte.

149. — <1517—1519> ianuarie 21, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Sf. Ştefan seliştea de pe Bîrlui, lîngă Braneţ şi jumătate din moara de la Racoviţa, dăruite de Harvat logofăt.

150. — 1517 (7025) martie 10. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Bolintînul satele Pileşti şi Bucşani, parte în Ogrăzeni şi moară pe Neajlov.

151. — 1517 (7025) iunie 3. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stan, Pătru Văcărescu şi Neagoe ocină în Hlevna, dăruită de Barbu ban pentru slujbă dreaptă cu vărsare de sînge.

152. — 1517 (7025) iunie 9, Curtea de Argeş. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Şerbu ocini la Stoeneşti, Dăngeşti şi Berislăveşti, părţile Neacşei şi ale Sorei.

153. — 1517 (7025) <iunie> 12. — Neagoe Basarab voievod dăruieşte m-rii Corbi de Piatră un obroc anual de 700 aspri.

154. — 1517 (7025) iunie 18, <Piteşti>. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Calotă mare vornic ocină în Lupşanul şi un vecin.

XXII

www.dacoromanica.ro

155. — 1517 (7025) iulie 3, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Pătru Văcărescu ocină în Hlevna, dăruită de Barbu ban pentru slujbă credincioasă cu vărsare de sînge.

156. — 1517 (7025) iulie 10, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte moşnenilor din Stăneşti şi Drajna hotarele lor.

157. — 1517 (7025) iulie 14. — Judeţul şi pîrgarii din oraşul Rîmnic întăresc lui Stanciul logofăt vie şi livezi la Titireci.

158. — 1517 (7025) iulie 19. — Neagoe Basarab voievod miluieşte m-rea Bolintinul, fiind săracă.

159. — 1517 (7025) iulie 19, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Draica ocină la Groşani.

160. — 1517 (7025) august 23, Curtea de Argeş. — Neagoe Basarab voievod dăruieşte m-rii Hilandar de la Athos un obroc anual de 7 000 aspri.

161. — 1517 (7026) septembrie 1, Argeş. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stanciu logofăt o jumătate de moară pe Olt şi-i dăruieşte un vad de moară în acelaşi loc, pe care acesta, la rîndul său, îl dăruieşte m-rii Cornet. (Cu fotocopie în anexă, pl. XVI).

162. — 1517 (7026) octombrie 29, Mănăstirea de lîngă Argeş. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stanciu logofăt ocine, vii, grădini, livezi, vad de moară, pe care acesta le dăruieşte m-rii Cornet.

163. — 1517 (7026) octombrie 30, Curtea de Argeş. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Govora sate, părţi de sate, vii, mori, ţigani, parte din vama domnească de la Runcu şi vin din vinăriciul domnesc de la Rîmnic, scutindu-le de toate dările şi slujbele.

164. — 1517 (7026) octombrie 30, Mănăstireade lîngă Argeş. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Govora un ţigan, dăruit de Tatu din Rîmnic. (Cu fotocopie în anexă, pl. XVII).

165. — 1517 (7026) noiembrie 22, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii jupanului Drăghici din Cricov satul Secăreni cu vad de moară şi un loc de metoh.

166. — 1518 (7026) ianuarie 18, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod scuteşte de toate dările şi slujbele averile lui Calotă mare vornic.

167. — 1518 (7026) ianuarie 28, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Harvat mare logofăt şi fiilor săi ocina Doiceştilor.

168. — 1518 (7026) aprilie 7, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod dăruieşte lui Danciul, Oprea spătar, Ivul şi fiilor lor pădure la Aninoasa, pentru a face curătură.

169. — <1518> aprilie 21, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stanciul ş.a. ocini în Corcolaţi şi Alixeni.

170. — 1518 (7026) aprilie 28, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Tudor logofăt şi fratelui său Stanciul cu fiii lor ocină în Voinigeştii de Jos.

171. — 1518 (7026) mai 3, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte jupînesii Neacşa, fiica lui Harvat logofăt, satele Brîncoveni şi Baia.

172. — 1518 (7026) mai 4, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte vlastelinului său, Harvat mare logofăt, satul Grozeşti. (Cu fotocopie în anexă, pl. XVIII).

173. — 1518 (7026) iulie 29, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod dăruieşte m-rii Cotmeana un obroc anual de 1 000 aspri, un potir şi o tipsie de argint.

174. — 1518 (7026) august 16, Curtea de Argeş. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Nucet un ţigan, în urma unei judecăţi.

175. — 1519 (7027) <ianuarie-august> 10, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Dragomir mare sluger, fiilor şi fiicei sale sate, părţi de sate, munţi, case în Rîmnic, vii şi ţigani.

www.dacoromanica.ro

176. — 1519 (7027) ianuarie 13, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Motru ocini în Şuşiţa şi Gruiari, dăruite de Harvat mare logofăt.

177. — 1519 (7027) ianuarie 15, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Argeş satul Topana.

178. — 1519 (7027) ianuarie 21, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Cornet loc de arie şi de stupină în Voinigeşti, dăruite de Stanciu logofăt.

179. — 1519 (7027) ianuarie 28, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte vlastelinului său, Harvat mare logofăt, ocină la Studina.

180. — 1519 (7027) aprilie 22, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Vişina ocină la Porceni, la gura Jiului, dăruită de Baiul. (Cu fotocopie în anexă, pl. XIX).

181. — 1519 (7027) aprilie 26. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Cozia ocină în Prisăceani, dăruită de Andronic.

182. — 1519 (7027) mai 6, Piteşti, — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Manea, Tatomir, Stoica ş.a. ocine la Milcoveni, Dădeşti, Severin, Letca, Buari, Lieşti, Gălăteni, Şuleşti şi Topol, precum şi înfrăţirile dintre ei.

183. — 1519 (7027) iunie 28, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte satului Colfeşti ocina, în urma unei judecăţi.

184. — 1519 (7027) iulie 9, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stan Mucea, Bucur şi Stan Bîca ocine în Urlandaşi, Epureşti şi Răceni.

185. — 1519 (7027) iulie 11, Piteşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Argeş metohul şi morile de lîngă Piteşti, <la Geamăna>.

186. — <1519 septembrie 1 — 1520 august 31> 7028. — Neagoe Basarab voievod întăreşte Mitropoliei satul Groşani, viile şi locul de casă din Tîrgovişte, dăruite de Marcea postelnic.

187. — <1519 septembrie 1 — 1520 august 31> 7028. — Neagoe Basarab voievod acordă privilegii m-rii Xenofon de la Athos.

188. — 1519 (7028) septembrie 5, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Valea un loc de mănăstire, ocine la Băjăşti şi Cureşti, vie la Goleşti şi ţigani, daniile monahiei Magdalina şi comisului Hamza.

189. — 1519 (7028) septembrie 16, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Seaca din jud. Olt satele Muşeteşti, Vaideei şi Criva, moară pe Olteţ şi sălaşe de ţigani, dăruite de Manea clucerul, scutindu-le de toate dările şi slujbele.

190. — 1519 (7028) noiembrie 29, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Tetiu pîrcălab satul Picleni, ocini în Gîrbovi, Tîrcov ş.a. precum şi ţigani.

191. — 1520 (7028) ianuarie 10, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Bistriţa jumătate din satul şi gîrla de la Celei, iar cealaltă jumătate m-rii Potoc·

192. — 1520 (7028) martie 16, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Cazan şi fratelui său Sahat sate şi ţigani. (Cu fotocopie în anexă, pl. XX).

193. — 1520 (7028) aprilie 10, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Bistriţa sate, părţi de sate, vii şi ţigani şi-i dăruieşte căşăritul din jud. Vîlcea, scutindu-le de toate dările şi slujbele, afară de bir şi oaste.

194. — 1520 (7028) iunie 9, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte „aşezămîntul" făcut cu Ioan Zápolya, voievodul Transilvaniei, prin care se stabileşte hotarul dintre Ţara Românească şi Transilvania.

195. — 1520 (7028) iunie 11, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Snagov dania monahiei Eupraxia, mama lui Vlăduţ voievod.

196. — 1520 (7028) iulie 14, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte mai multora ocinile lor din Bărbuleşti, Trestenic, Albeşti ş.a.

www.dacoromanica.ro

197. — 1520 (7028) august 6, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Snagov moşie la Cornu, luată în schimb de la Dragomir şi fiii săi pentru moşia din Tîncăbeşti.

198. — 1520 (7029) septembrie 2, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Dobruşa satul Crivina, Poiana lui Ciolan şi ţigani, dăruite de jupan Radu, Badea paharnic şi jupaniţa Vlădaia.

199. — 1520 (7029) septembrie 4, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Tudor clucer şi fratelui său Stanciu ocină în Bărbăteşti.

200. — 1520 (7029) septembrie 25. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Cîrstea şi fratelui său Dan satul Straja, în urma unei judecăţi cu grădiştenii.

201. — 1520 (7029) noiembrie 3, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Nucet ocină în Găleşeşti.

202. — 1520 (7029) noiembrie 13, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Nucet ocină în Găleşeşti.

203. — 1520 (7029) noiembrie 26. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Baldovin pîrcălab ocini la Balta Neagră, Floreni, Topliceni ş.a. precum şi un sălaş de ţigani.

204. — 1520 (7029) noiembrie 30, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Harvat mare logofăt parte în Epoteşti.

205. — 1521 (7029) aprilie 3. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Tudor clucer şi fratelui său Stanciul vie la Bogdăneşti.

206. — 1521 (7029) aprilie 11, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte vlastelinului său, Harvat mare logofăt, ocină în Studena. (Cu fotocopie în anexă, pl. XXI).

207. — 1521 (7029) aprilie 30, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Semen, Filip, Stanciul ş.a. ocini la Corcolaţi şi Alixeni.

208. — 1521 (7029) iunie 14. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Cîrstea şi fiilor săi ocină la Răteşti. În urma unor judecăţi.

209. — <1521 iunie 29—30>. — Neacşu din Cîmpulung scrie lui Hanăş Begner din Braşov despre mişcările turcilor la Dunăre şi trecerea lui Mohamet beg prin Ţara Românească. (Cu fotocopie în anexă, pl. XXII).

210. — 1521 (7029) iulie 4, Tîrgovişte. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Mircea şi fraţilor săi ocine la Băleşti şi Poeni şi muntele Florile Albe.

211. — 1522 (7030) februarie 3, Tîrgovişte. — Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Argeş morile făcute de Drăgoteşti, în urma înţelegerii cu aceştia. (Cu fotocopie în anexă, pl. XXIII).

212. — <1522> februarie 5, Tîrgovişte. — Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte lui Neagu plaiul Peceneaga, pentru slujbă.

213. — <1522> februarie 28. — Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Argeş două mori în ocina Piteştilor.

214. — 1522 (7030) august 4. — Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte lui Neagoe postelnic jumătate din satele Uibăreşti şi Stoicăneşti, pentru slujbă dreaptă.

215. — 1523 (7031) aprilie 4, Tîrgovişte. — Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Argeş sate, bălţi. mori, vinăriciul domnesc şi boieresc, vama de la Ocna <Mică> din Tîrgovişte şi ţigani.

216. — <1523 după aprilie 4 — 1528>. — Radu de la Afumaţi voievod întăreşte lui Bălaur logofăt, jupaniţei Anca şi fiilor lor, părţi de sate şi ţigani.

217. — 1523 (7031) iulie 11, Bucureşti. — Vladislav al III-lea voievod întăreşte m-rii Dobruşa satul Crivina, Poiana Ciolanului, ţigani şi găleata domnească de la Crivina.

www.dacoromanica.ro

218. — <1523> iulie 24, Dridih. — Vladislav al III-lea voievod dăruieşte bolniţei dc la Simidreni şi adăpostuiui de călători de la m-rea Argeş căşăria din jud. Pădureţ.

219. — 1523 (7032) septembrie 12, Gherghiţa. — Vladislav al III-lea voievod întăreşte ‘upaniţelor Neacşa şi Neaga şi fiilor lor satul Cislău, în urma unor judecăţi.

220. — 1523 (7032) noiembrie 8. — Radu <Bădica> voievod dăruieşte Mitropoliei perperii de la viile din Aninoasa.

221. — 1524 (7032) februarie 9. — Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Argeş sate cu vinăriciul domnesc şi boieresc, mori, bălţi, vama de la Ocna <Mică> şi ţigani.

222. — <1524> mai 10. — Vladislav al III-lea voievod întăreşte m-rii Tismana vama de sare de la vadul Vidinului.

223. — <1524> mai 22. — Vladislav al III-lea voievod scuteşte satele m-rii Bistriţa de toate dările şi slujbele, poruncind vecinilor să asculte şi-i dăruieşte căşăria din jud. Vîlcea. (Cu fotocopie în ancxă, pl. XXIV).

224. — 1524 (7032) iunie 16, Bucureşti. — Vladislav al III-lea voievod întăreşte m-rii Tismana vama de la Calafat cu tîrgul şi bălţi cu vama din peşte.

225. — <1524> iulie 27. — Vladislav al III-lea voievod întăreşte m-rii Tismana satul Ceuri, pe care-l scuteştc de toate dările şi slujbele, afară de bir.

226. — 1525 (7033) februarie 10, Tîrgovişte. — Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Argeş satul Alun, dăruit de Stanciu din Baia. (Cu fotocopie în anexă, pl. XXV).

227. — <1525 februarie 10— iulie 24; 1531 noiembrie 5 — 1533 decembrie 27>. — Drăghici mare vornic împuterniceşte pe Tocsaba să dea lui Vlaicul un ogor din ocina lui Ratca.

228. — 1525 (7033) februarie 11. — Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Argeş satul Tătari, dăruit de Neagoe Basarab voievod.

229. — <1525—1528> martie 29. — Radu de la Afumaţi voievod porunceşte lui Frăţilă şi cetei sale să părăscască seliştea Varonic a m-rii Tismana.

230. — <1525—1528> martie 31. — Radu de la Afumaţi voievod porunceşte lui Frăţilă şi cetei sale să părăsească seliştele Varonic şi Brcsniţa ale m-rii Tismana.

231. — 1525 (7033) aprilie 19, Bucureşti. — Vladislav al III-lea voievod întăreşte lui Stanciu gramatic părţi de sate şi ţigani, în urma unci judecăţi.

232. — <1525 după aprilie 19 — august>, Bucureşti. — Vladislav al III-lea voievod întăreşte lui Stoica şi fratelui său satul Bădiceni, parte din Bunești şi munţi.

233. — 1525 (7033) aprilie 30, Tîrgovişte. — Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte m-rii Hilandar de la Athos un obroc anual de 10 000 aspri.

234. — 1525 (7033) mai 4 (?), Tîrgovişte. — Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte m-rii Turnul lui Arbănaş de la Athos un obroc anual de 1 200 aspri şi egumenului Macarie 1 000 aspri.

235. 1525 (7033) mai 16, Tîrgovişte. — Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte m-rii Turnul lui Arbănaş de la Athos un obroc anual de 1 200 aspri şi egumenului Macarie 1 000 aspri.

236. — 1525 (7033) mai 30, Bucureşti. — Vladislav al III-lea voievod întăreşte m-rii Tismana satele Vodiţa Mare, Vîrful Vladului ş.a., în urma unei judecăţi. (Cu fotocopie în anexă, pl. XXVI).

237. — 1525 (7033) iunie 10, Bucureşti. — Vladislav al III-lea voievod întăreşte lui Costa slugă domnească, fiului său Crăciun ş.a. părţi în Bunileşti, cumpărate de la Vişa.

238. — 1525 (7033) iunie 10, Bucureşti. — Vladislav al III-lea voievod întăreşte lui Dragomir şi cetei sale ocine în Peştişanii de Sus ş.a., muntele Gemenele şi vii la Gureni, în urma unei judecăţi.

XXVI

www.dacoromanica.ro

239. — <1525> iulie, Bucureşti. — Vladislav al III-lea voievod întăreşte m-rii Glavacioc ocină în Obislav, dăruită de Dumitru din Băneşti.

240. — 1525 (7033) iulie 24, Tîrgovişte. — Radu de la Afumaţi voievod întăreşte diata jupaniţei lui Baldovin pîrcălab, Maria, mama lui Ivaşco din Golcşti ş.a.

241. — 1525 (7033) august 18, Bucureşti. — Vladislav al III-lea voievod întăreşte lui Stănilă şi fiilor lui părţi în Negoteşti şi Necşeşti.

242. — 1525 (7034) septembrie 8, Tîrgovişte. — Radu de la Afumaţi voievod întăreşte episcopiei de Buzău ţigani, mori, maje de peşte, vedre de miere, găleţi de grîu, căşăria din jud. Buzău, vedre de vin şi un „popor" care să muncească la morile episcopiei.

243. — 1525 (7034) septembrie 11, Afumaţi. — Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Glavacioc moşie cu rumâni la Bărăgan, dăruită de Calotă vornic.

244. — <Circa 1525> septembrie 18. — Radu de la Afumaţi voievod scuteşte devinărici pe „mirenii" episcopiei de Buzău.

245. — <1525> octombrie 18. — Radu de la Afumaţi voievod scrie judeţului şi pîrgarilor din Cîmpulung să întoarcă tot ce luaseră de peste munte pentru datoriile lui Ivan al lui Voico.

246. — 1525 (7034) octombrie 23, Tîrgovişte. — Radu de la Afumaţi voievod întăreşte lui Albu, Naica şi Vişa ocini în Merişani, Păpuşari, Găleşeşti şi Bădeşti.

247. — <1525 după octombrie 23—1526 august 22>. — Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte lui Radu stolnic un sălaş de ţigani.

248. — 1525 (7034) noiembrie 13, Tîrgovişte. Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte lui Manea vornic satele şi ţiganii lui Cîrstian Şupitul, pierdute pentru viclenie.

249. — 1525 (7034) noiembrie 22, Tîrgovişte. — Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Argeş satul Flămînzeşti.

250. — 1525 (7034) decembrie 17, Tîrgovişte. — Radu de la Afumaţi voievod întăreşte jupanului Fătu şi fiilor săi ocine la Cîrciumari, Băbeni, Albeşti şi Negovani.

DOCUMENTE ÎNDOIELNICE

A. — 1510 (7018) ianuarie 10, Tîrgovişte. — Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Dumitru pîrgar din Tîrgovişte şi fraţilor săi ocină în Cocorăşti.

B. — 1518 (7026) aprilie 30, Bucureşti. — Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Datco şi fratelui său Mihail ocine în Bereşti şi Brădiceni.

C. — 1525 (7033) martie 8, Tîrgovişte. — Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte lui Dragu spătar şi fiilor săi silişti în jud. Jiul de Jos, pentru slujbă credincioasă cu vărsare de sînge.

D. — 1525 (7034) <septembrie 1—7>. — Vladislav voievod dăruieşte ajutoare m-rii Xenofon de la Athos.

ADDENDA

I. — 1503 (7011) iulie 31, Tîrgovişte. — Radu cel Mare voievod întăreşte mai multora ocine în Văleni, Băteşani, Mădulari şi Iacov, peste care ei s-au înfrăţit.

II. — 1525 (7034) septembrie <2>3. — Radu de la Afumaţi voievod întăreşte lui Barbul, slugă domnească, şi altora ocini cu vii la Proşcani şi Văleni.

www.dacoromanica.ro

RÉSUMÉS DES DOCUMENTS

1. — Janvier 1501 (7009), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand fait don d'une somme annuelle de 2 000 aspres à l'ancien « protosinghel » Cozma du Mont Athos.

2. — 28 janvier 1501 (7009). — Le « ban » Barbu Craiovescu et ses frères font don d'une somme annuelle de 2 000 aspres au monastère Saint-Paul du Mont Athos.

3. — 19 avril 1501 (7009), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand fait don au monastère de Bistriţa d'une somme annuelle de 5 000 aspres.

4. — 23 mai 1501 (7009), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand fait don au monastère de Iezer d'une redevance annuelle en blé et orge du district de Romanaţi et lui confirme les livres de culte, les vêtements sacerdotaux et les bestiaux.

5. — 24 mai 1501 (7009), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Cozia des villages, la dîme sur les grains du district de Vîlcea, la dîme sur le vin, les droits de douane de Genune, des étangs et 300 familles de tziganes, tout en les exemptant de contributions et corvées.

6. — 16 juin 1501 (7009), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au prêtre Laiotă, à Alaman et à d'autres des parts à Brătivoeşti, Mihăileşti, Broşteni et Vrabeţi.

7. — 21 juin 1501 (7009), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au « postelnic » Dragosin et à ses frères les villages de Mădulari et Iacovul, une part à Rogojina et le mont Groşani.

8. — 9 juillet 1501 (7009), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Mînea le village de Dodeşti.

9. — <1er septembre — 15 décembre 1501> 7010. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Nucet les villages de Topoloveni, Micşeneşti, Găleşeşti et autres, avec des moulins, la dîme sur le vin et des familles de tziganes.

10. — 1er septembre 1501 (7010), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au « joupan » Badea de Şuici et à ses fils les monts Comarnicul, Pleşeştii, Cioarecul et Voiceştii.

11. — 15 décembre 1501 (7010), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Nucet les villages de Topoloveni, Micşeneşti, Găleşeşti et autres, avec des moulins, étangs et tziganes, tout en les exemptant de contributions et corvées.

www.dacoromanica.ro

12. — 25 février 1502 (7010), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand fait don d'une redevance annuelle de 4 000 aspres au monastère de Rusicon du Mont Athos.

13. — 9 mars 1502 (7010), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à ses « vlastelini », Radu et Petru, des villages, des monts, la dîme sur le vin et des tziganes, en les exemptant de toute contribution et corvée.

14. — 30 avril 1502 (7010), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Tismana la douane de Calafat, en établissant le tarif, ainsi que les étangs de Bistreţul, Balta Albă et Platiţa, avec un prélèvement sur le poisson pêché.

15. — 3 mai 1502 (7010), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Govora des villages et parts de villages, des monts, moulins, vignobles, boisseaux de blé et orge, une part des droits de la douane de Runcu et de la dîme due au voïévode sur le vin de Rîmnic, une somme annuelle de 3 000 aspres, des tziganes, en les exemptant de toute contribution et corvée.

16. — 3 mai 1502 (7010), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à l'échanson Şuica sept « pogons » (ancienne mesure) de vignoble, achetés à la « joupanitza » Maria.

17. — 19 juin 1502 (7010), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Mogoş et à son frère Nanciul une terre à Stăneşti. (Photocopie en annexe, pl. I).

18. — 12 septembre 1502 (7011), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Capotă, à ses filles et à son frère Dragomir une terre à Frăsinetul de Dumbravă, après jugement.

19. — 18 avril 1503 (7011), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand fait don au monastère de Tismana d'une redevance annuelle de 800 blocs de sel.

20. — 19 avril 1503 (7011), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Stoica, à sa fille Vlădaie et à sa petite-fille Stanca les villages de Lumaşul et Părul.

21. — 11 juin 1503 (7011), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à la « joupanitza » Muşa le village de Corbii de Piatră, la moitié de Mălureni avec le moulin, ainsi que des tziganes. (Photocopie en annexe, pl. II).

22. — 12 juin 1504 (7012). — Le voïévode Radu le Grand confirme au village de Vaideei ses monts, après jugement avec les villages de Măldăreşti, Bîrzoteni et Cîndoi.

23. — 15 juin 1504 (7012). — Le voïévode Radu le Grand confirme au village de Vaideei ses monts, après jugement avec les villages de Măldăreşti et Cîndoi.

24. — 15 juin 1504 (7012), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Ion, homme de cour, et à ses fils une part à Petreşti. (Photocopie en annexe, pl. III).

25. — 25 juin <1504>, Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Ivan et à son frère Prodan, des parts à Văselaţi et Şasa.

26. — 28 juin 1504 (7012). — Le voïévode Radu le Grand confirme à Oprea et à Frîncul le village de Mijloci.

27. — 13 septembre 1504 (70<1>3), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au sénéchal Radu et à son frère Badea des parts à Finteşti, à Mirceşti et à Petreşti, ainsi que des tziganes.

28. — 21 novembre 1504 (7013), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère Buna Vestire <Glavacioc> le village de Zemnicele, donation du « clucer » Ivan.

29. — 11 janvier 1505 (7013), Tîrgovişte. — Le voïevode Radu le Grand confirme au monastère de Cozia les villages de Cărăreni et Lumineni, une terre près la ville de Floci et les étangs depuis Săpatul jusqu'à l'embouchure de la Ialomiţa, en fixant les exemptions et les droits du monastère.

www.dacoromanica.ro

30. — <20> janvier 1505 (7013), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Cozia les droits de douane de Genune, en fixant le tarif.

31. — 26 mars 1505 (7013), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Tismana ses villages, étangs, vergers et vignobles.

32. — 26 mars 1505 (7013), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Radul, fils de Latzco, la moitié du village de Topeşti et l'autre moitié au monastère de Tismana, donation de Latzco au monastère.

33. — 27 mars 1505 (7013), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand exempte de toute dette et corvée, hormis la taille et les obligations militaires, les serfs qui viendront d'ailleurs et ceux qui se trouvent sur le domaine de Topeşti du monastère de Tismana.

34. — 2 juin 1505 (7013), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Arca et à ses fils la Crivina Murgeştilor, près Şerbeşti, après jugement.

35. — 15 juin 1505 (7013), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme au prêtre Frîncu et à ses fils, le scribe Tudor et Stanciul, des parts à Suseni. (Photocopie en annexe, pl. IV).

36. — 21 juin 1505 (7013), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme l'affrérissement de Muşat avec le « comis » Radu et le spathaire Pătru pour des parts à Corbi.

37. — 2 juillet 1505 (7013), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Bucur et à ses fils la moitié du village de Gărdeşti.

38. — 18 juillet 1505 (7013), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme aux intendants Orlea et Balcul une part des terres princières d'Andolie.

39. — 9 décembre 1505 (7014), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme au « joupan » Pătru et à ses fils le village de Lupia, dont la moitié était perdue du temps de Radu le Beau.

40. — 10 décembre 1505 (7014), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme au « joupan » Badea de Şuici et à ses fils, après jugement, des villages, des monts, des vignobles, des emplacements d'anciens villages, des tziganes et leur accorde des exemptions de toute contribution et corvée.

41. — 21 janvier <1506>. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Stan la terre de Neagomir <de Ciofrîngeni>, en lui fixant les limites.

42. — 12 avril 1506 (7014), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au prêtre Frîncu et à ses fils, le scribe Tudor et Stanciul, des parts à Voinigeşti et à Prundul, avec étang. (Photocopie en annexe, pl. V).

43. — 14 mai 1506 (7014), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au prêtre Aldea, à son fils Ştefu l, à Iuga et à Maican, des parts à Crăstineşti, Săratul de Jos et Topile.

44. — 4 juin 1506 (7014), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au « joupan » Frîncu et à ses fils la moitié du village de Băleşti et du mont Florile Albe.

45. — 25 juin 1506 (7014), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Dragomir Măţil et à ses fils une famille de tziganes, après jugement avec Oprea, auquel on donne en échange une part à Berivoieşti.

46. — 1er juillet 1506 (7014). — Le voïévode Radu le Grand confirme au spathaire Lucaci, au « joupan » Iacov et à d'autres le village de Mogoşani et des parts à Nămăeşti.

47. — 16 août 1506 (7014), monastère de Bistriţa. — Le « ban » Barbu Craiovescu et ses frères font don au monastère de Bistriţa d'un vignoble et d'un verger.

48. — 20 août 1506 (7014), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme, après jugement, au spathaire Dragomir, à son frère Voico et à ses petits-fils une terre à Bucşani et une part de moulin à Grumazi.

XXX

www.dacoromanica.ro

49. — 1er septembre 1506 (7015), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Valea, fondée par la nonne Magdalina, les boisseaux dus au prince par les villages de Corbii de Piatră et Mălureni. (Photocopie en annexe, pl. VI).

50. — 16 septembre 1506 (7015), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au « joupan » Bratul et à ses frères des manses à Sibiceu avec gué pour le moulin, après jugement avec le « vornic » Coţofan et avec Hîrs.

51. — 3 février 1507 (7015), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Cozia les villages de Cărăreni et Lumineni, une terre aux alentours de la ville de Floci et les étangs du Danube, en fixant les exemptions et les droits du monastère.

52. — 9 juin 1507 (7015), Tîrgovişte. — Le voïévodc Radu le Grand confirme à Stănilă, Stoian et Păuş des parts à Stoeneşti.

53. — 20 juin 1507 (7015), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Glavacioc des villages, monts, vignobles, moulins, le taillis princier de Slatina, des boisseaux de blé et orge du district de Vlaşca, des parts des droits de douane de Prahova et de Doamnei, le prélèvement des droits de douane du district dc Teleorman, des dîmes sur le vin ainsi que des tziganes.

54. — 6 juin 1508 (7016), Piteşti. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme au monastère de Govora les villages de Glodul et de Hinţa, après jugement. (Photocopie en annexe, pl. VII).

55. — 16 juin 1508 (7016), Bucarest. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme à Manea, à ses frères et à leur oncle Manca la moitié de Blagodeşti, après jugement.

56. — 26 juin 1508 (7016), Bucarest. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme au monastère de Tismana les droits de douane de Calafat, en fixant le tarif, et ceux de la douane des étangs de Bistreţ et Gîrla Rcpcde. (Photocopie en annexe, pl. VIII).

57. — 29 juillet 1508 (7016), Bucarest. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme à Neagoe et à Radu, avec leurs fils, la moitié du village de Brătiani, près Brădet, après jugement.

58. — 7 septembre 1508 (7017), Bucarest. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme au monastère de Bistriţa des villages, des étangs, un vignoble, des tziganes, lui fait don des revenus sur le fromage du district de Vîlcea et des droits de douane de Secui sur le Jiu, en les exemptant de toute contribution et corvée, hormis la capitation et les obligations militaircs.

59. — 10 septembre 1508 (7017), Bucarest. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme au monastère de Bistriţa des villages, des étangs, un vignoble, des tziganes, lui fait don des revenus sur lc fromage du district de Vîlcea et des droits dc douanc de Secui sur le Jiu, en lcs exemptant de toute contribution et corvée, sauf la capitation et lcs obligations militaires.

60. — 1er novembre 1508 (7017), Ştefăneşti. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme Vodiţa Mare au monastère de Tismana avec les ancicns cmplacements dc Bahna et de Vîrful lui Vlad.

61. — 11 novembre 1508 (7017), Bucarest. — Le voïévodc Mihnea le Mauvais confirme à Ivan et à son frère Prodan la part des Măcreşti à Văselaţi.

62. — 23 décembre 1508 (7017), Bucarest. — Le voïévode Mihnca le Mauvais confirme à Neagu des terres à Ursaţi et à Lăleşti et une part du mont Coarnele.

63. — 19 juillet 1509 (7017), Bucarest. — Le voïévodc Mihnea le Mauvais confirme à Grozea, à Radul et à d'autres des parts à Seaca, Păroşi, Vulpeşti et autres.

64. — 29 octobre 1509 (7018), Borăşti. — Mircea voïévode, fils du voïévodc Mihnea le Mauvais, confirme au monastère de Tismana le village de Ceauri.

www.dacoromanica.ro

65. — 3 novembre 1509 (7018), Borăşti. — Mircea voïévode, fils du voïévode Mihnea le Mauvais, confirme à Milea et à ses fils le village de Mirceşti, après jugement.

66. — 5 décembre 1509 (7018). — Mircea voïévode, fils du voïévode Mihnea le Mauvais, confirme à Stan et à son frère Voico une part du village de Hăeşti, après jugement.

67. — 1er avril <1510—1511>, Piteşti. — Le voïévode Vlad le Jeune fait don à ses « vlastelini », le « ban » Barbu, le « vornic » Pîrvu et le grand « vornic » Danciu des villages de Potelu et de Cuşmiţa avec la petite rivière et des emplacements d'anciens villages.

68. — 24 avril 1510 (70<1>8), Curtea de Argeş. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme à Maria, fille d'Alăman, une manse à Stăneşti.

69. — 1er mai 1510 (7018), Tîrgovişte. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme au monastère de Tismana les droits de douane de Calafat, en fixant le tarif, ainsi que les étangs de Bistreţul, Balta Albă, Platăţ et Comani, avec un prélèvement sur le poisson pêché.

70. — 2 mai 1510 (7018), Tîrgovişte. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme à Stoica <Dohoreţ>, homme de cour, et à ses frères une part du village de Corbi et la moitié de celui de Bălicineasca, le village de Cîrbeşti demeurant en possession du monastère de Tismana.

71. — 15 mai 1510 (7018), Bucarest. — Le voïévode Vlad le Jeune fait don d'une somme annuelle de 5 000 aspres, à l'ancien « protosînghel » Cozma du Mont Athos.

72. — 15 mai 1510 (7018), Bucarest. — Le voïévode Vlad le Jeune fait don d'une somme annuelle de 5 000 aspres au monastère de Khilandar du Mont Athos.

73. — 27 mai 1510 (7018), Bucarest. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme à son « vlastelin» Calotă, ancien trésorier, les villages de Slăveni et de Stoeneşti, après jugement.

74. — 27 mai 1510 (7018), Bucarest. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme à son « vlastelin » Neagoe, fils du « vornic » Drăghici, avec ses fils et petits-fils, des villages, des monts, un taillis princier et des tziganes, en les exemptant de toute contribution et corvée.

75. — 18 juin 1510 (7018), Bucarest. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme au « pitar » Stoica et à ses fils une terre à Lungi. (Photocopie en annexe, pl. IX).

76. — 28 juillet 1510 (7018), Bucarest. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme à Costea, à Dobromir, à Cînda et à d'autres, le village de Ţerăţelul, après jugement.

77. — 2 août 1510 (7018), Bucarest. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme à plusieurs gens des terres à Sadină, Buneştii de la Muscel, Frăsinet et Meriş.

78. — 8 septembre 1510 (7019), Tîrgovişte. — Le voïévode Vlad la Jeune confirme au logothète Stanciu des terres à Belciugata et à Voinigeşti, dont celui-ci fait don au monastère de Perivoli.

79. — <Après le 8 septembre 1510 — janvier 1512>, Măgurele. — Le voïévode Vlad le Jeune ordonne à Stanciu et à Iuban de ne pas toucher à la terre des fils de Dumitreasa.

80. — 11 septembre 1510 (7019). — Le voïévode Vlad le Jeune confirme à Oprea et à Stanciu des parts à Corbi, après jugement.

81. — 12 novembre 1510 (7019), Bucarest. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme Vodiţa Mare au monastère de Tismana, ainsi que Bahna avec ses anciens emplacements, Vîrful lui Vlad et Bucina.

82. — 10 janvier 1511 (7019), Tîrgovişte. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme au monastère de Tismana les villages de Bahna, Precîrstia et Bucina, après jugement. (Photocopie en annexe, pl. X).

83. — 22 mars 1511 (7019), Bucarest. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme au monastère de Snagov des parts à Cîrcimari et à Băbeni.

www.dacoromanica.ro

84. — 19 avril 1511 (7019), Popeşti. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme au monastère de Govora trois tziganes avec leurs fils, don de Neaga, fille de Dan Durduca. (Photocopie en annexe, pl. XI).

85. — 22 avril 1511 (7019), Popeşti. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme au monastère de Tismana le village de Ceuri, après jugement.

86. — 1er juillet <1511>, Tîrgovişte. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme au monastère de Cotmeana les villages de Prislop, Cacaleţi et Olăceşti, don du grand « vornic » Bogdan.

87. — 10 juillet 1511 (7019), Dridih. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme à Nichifor et à ses fils le village de Rogozeşti, avec des droits de franchise.

88. — 10 juillet <1511>. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme à Drăgoi et à son frère Stanislav des terres à Margenea, à Zvorjoi, le mont Bucila, pour lesquels ils se sont affrérés.

89. — 30 <juillet-août> 1511 (7019), Dridih. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme au monastère de Tismana le village de Bahna.

90. — 30 août 1511 (7019), Gherghiţa. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme au « sluger » Vîrjoghe de Voievodeşti le village de Zemnicele.

91. — 28 novembre 1511 (7020), Buzău. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme à Deatco, homme de cour, une terre à Topeşti.

92. — 27 décembre 1511 (7020), Tîrgovişte. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme au monastère de Dealu le village de Bejeşti, don de la « joupanitza » Caplea, épouse du logothète Staico.

93. — 8 janvier 1512 (7020), Tîrgovişte. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme au monastère de Tismana le village de Topeşti, don de Latzco et de son fils Radu.

94. — <février 1512 — septembre 1521>. — Le maire Toma et douze échevins de Tîrgovişte confirment au « postelnic » Ratea une maison avec cellier et emplacement dans la ville.

95. — <février 1512 — septembre 1521>. — Le voïévode Neagoe Basarab ordonne au maire Mija de ne permettre à personne d'empiéter sur les droits du monastère de Bistriţa sur ses montagnes.

96. — <février 1512 — septembre 1521>. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme aux monastères de Clocociov et de Cutlumuz la moitié de la terre des Pîrdeşti, don du grand « clucer » Manea.

97. — <février 1512 — septembre 1521>. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Vişina une somme annuelle de 400 aspres.

98. — 20 février 1512 (7020), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Cutlumuz du Mont Athos plusieurs villages, en les exemptant de toute contribution et corvée, sauf la capitation et les obligations militaires.

99. — 15 mars 1512 (7020), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à l'échevin Dreancea et à ses fils le village de Cocorăşti.

100. — 26 mai 1512 (7020), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Snagov une terre à Circimari, après jugement.

101. — <26 mai — 31 août 1512> 7020, Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au « joupan » Stoica, à son frère Neagoe et à d'autres des parts dans le village de Grămădite et des affrérissements, après jugement.

102. — 4 juin 1512 (7020). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au grand « vornic » Calotă, à sa « joupanitza » Neacşa et à leurs fils la moitié du village de Drăgăneşti, près Tîrgovişte, district de Dîmboviţa.

www.dacoromanica.ro

103. — 23 juin 1512 (7020), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Corbii de Piatră le village de Corbii de Piatră, un vignoble à Goleşti et des tziganes.

104. — 6 juillet <1512—1513>, Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab fait don au monastère de Iezer d'une redevance annuelle en blé et orge du district de Romanaţi.

105. — 23 juillet <1512—1513>. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Cutlumuz du Mont Athos ses villages, délimités par des boyards.

106. — 27 juillet 1512 (7020), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme Vodiţa Mare au monastère de Tismana, avec l'ancien emplacement de Bahna, après jugements.

107. — 30 juillet 1512 (7020), Tîrgovişte. — Le voïévode — Neagoe Basarab confirme au monastère de Bistriţa le village de Mălureni et une terre près Micești.

108. — 30 juillet 1512 (7020), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Glavacioc des villages, des parts de villages, des vignobles, des redevances en blé du département de Vlaşca, des parts de droits de douane du district de Prahova et de Doamnei, la perception des droits de douane du district de Teleorman et des tziganes.

109. — 2 août 1512 (7020), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab fait don d'une somme annuelle de 1 000 aspres au monastère de Turnul lui Arbănaş du Mont Athos.

110. — 6 août 1512 (7020), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Stanciul Muja et à ses fils des terres à Alipseni et à Curpinel, après jugement.

111. — <1er septembre 1512—31 août 1513> 7021. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Snagov des parts de villages et des tziganes.

112. — 3 septembre 1512 (7021), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Detco, Stănislav, Dumitru et Maniu avec leurs fils des terres à Berăşti, Mărgineni, Obîrşia et Cîlnicul de Sus, après jugement.

113. — 16 septembre 1512 (7021), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Govora une terre à Buneşti et une famille de tziganes, donation de Danciu lorsqu'il est entré dans les ordres. (Photocopie en annexe, pl. XII).

114. — 29 septembre 1512 (7021), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Corbi le village de Corbii de Piatră, un vignoble à Goleşti et des tziganes.

115. — 11 octobre 1512 (7021). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au « ban » Barbu Craiovescu une terre a Tîrsa, prise en échange pour le village de Slătioara. (Photocopie en annexe, pl. XIII).

116. — 9 <mars> 1513 (7021), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Snagov des villages, des parts de villages et des tziganes, en les exemptant de toute contribution et corvée.

117. — 23 mars 1513 (7021), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Vişina le mont Plăseală, don de la « joupanitza » Neacşa et de sa fille Marga.

118. — 1er avril 1513 (7021), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Govora la clairière de Nevoia, don du trésorier Tudor, et lui fait don d'une partie de la terre princière près la clairière mentionnée. (Photocopie en annexe, pl. XIV).

119. — 20 septembre <1513>, Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab fait don au spathaire Şerban et à ses fils du village de Bîcleşul avec clairières, pour avoir fidèlement servi jusqu'au sacrifice de sang.

120. — 24 octobre 1513 (7022), Nănişori pe l Ialomiţa. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Glavacioc une terre à Neagra, échangée contre une

www.dacoromanica.ro

terre à Izvor et une somme d'aspres avec le «pîrcălab» Udrea. (Photocopie en annexe pl. XV).

121. — 11 mars 1514 (7022). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au logothète Harvat les villages de Tîmpeni, Prisaca et Hodeateni.

122. — 8 mai 1514 (7022), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au «vornic» Şuica et à ses fils la moitié du moulin de Dedilov sur la Cîlnişte et la moitié de la petite rivière de Craguia, après jugement, ainsi que l'affrérissement avec son cousin Dara pour les villages de Şuici, Pleşeşti et d'autres.

123. — <Après le 8> mai 1514 (7022), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au «pîrcălab» Stanciul des terres à Mîrşa, à Ueşti et des tziganes, ainsi que l'affrérissement avec son cousin Stoica.

124. — 14 juillet 1514 (7022), Curtea de Argeş. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Şerb, à son frère Semăn et à d'autres, le village de Groşetul.

125. — 23 juillet 1514 (7022), monastère de Bistriţa. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au logothète Teodor et au «ban» Stanciul une terre à Costeşti.

126. — <Après le 23 juillet 1514 — avant novembre 1516>. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme aux monastères de Snagov et de Glavacioc un emplacement de cellules à Cornu sur la Prahova, don de Dragomir Pîntei.

127. — 3 août 1514 (7022), Argeş. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Manea, à Micul et d'autres les villages de Cotoruia et de Cernaia.

128. — 3 septembre 1514 (7023), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Mihail et à d'autres des parts à Grădiştea et à Runtea, après jugement.

129. — 8 <septembre 1514 — août 1515> 7023, Cornăţel. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Slănilă, à Dragomir et à d'autres des terres à labourer à Orbi.

130. — 7 décembre 1514 (7023), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab fait don d'une somme annuelle de 10 000 aspres et 700 aspres pour hôpital au monastère de Cutlumuz du Mont Athos.

131. — 13 décembre <1514—1519>. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Dealu une terre <à Alexeni>, l'exemptant de toute contribution et corvée.

132. — 14 décembre 1514 (7023), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Vişina sa terre, après jugement.

133. — 11 janvier 1515 (7023), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Corbi le village de Corbi avec des vignobles et des tziganes, et au monastère de Cornet des tziganes.

134. — 16 mars 1515 (7023), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Snagov des terres à Circimari et des vignobles à Boian et Băbeni.

135. — 13 avril 1515 (7023), Oltenița. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à l'intendant Tatul, à Voico et à Mătea les villages de Pîrscovul et de Pănătăul, et à Dragomir et à d'autres une terre sur la vallée de l'Olmet.

136. — 20 mai 1515 (7023), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Manea Vulparu et à ses fils la moitié du village de Goleşti, des terres à Spineni et à Ţeara lui Onea et la moitié du mont Cernat.

137. — 23 mai 1515 (7023), Merişeni. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Alăman et à ses petits-fils des terres à Alămăneşti, au prêtre Stanciu et à d'autres des terres à Zărneşti, Bobeni et Dobrogosti.

138. — 26 juin 1515 (7023), Curtea de Argeş. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Bogdan et à ses petits-fils des terres à Negoteşti, Strimtişorul, Necşeşti et ailleurs.

www.dacoromanica.ro

139. — 26 juillet 1515 (7023). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme les affrérissements entre le « pitar » Oancea et Straoa, pour les villages de Sturzeşti et de Dobra, de Buciumeni et de Trudeşti.

140. — <1er septembre 1515—31 août 1516> 7024. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère <de Cozia> les monts Scărişoara, Călugărul et Cozia.

141. — 17 octobre <1515—1517>, Tîrgovişte. — Le voïévode Basarab confirme au spathaire Dan, au sénéchal Pîrvul et à Bîrcă, la moitié du village de Stoeneşti avec moulin, après jugement avec le « sluger » Simca.

142. — 11 janvier 1516 (7024), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Stoica Olteanul et à ses fils des terres à Făgeţeni.

143. — 23 janvier 1516 (7024), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Nucet des villages, des moulins, un vignoble à Tîrgovişte, une partie du mont Bucegi, la moitié de l'étang de Saltava et des tziganes.

144. — 27 février 1516 (7024), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme a son « vlastelin » Harvat, grand logothète, à ses fils et ses filles, une terre à Studena, prise pour les huit chevaux perdus par Stănimir, des terres à Cruşov et Rîndureşti et un tzigane.

145. — 5 juillet 1516 (7024), Giurmeni. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au « ban » Vlad, au « pîrcălab » Dumitru et au spathaire Balica, avec leurs fils, une terre á Căluiu.

146. — 3 novembre 1516 (7025), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au logothète Stanciul des terres avec vignobles et verger à Titiriceşti et Voinigeşti, dont celui-ci fait don, avec d'autres terres, au monastère de Cornet.

147. — 14 novembre 1516 (7025), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au « ban » Vlad, au « pîrcălab » Dimitrie et au spathaire Balica, avec leurs fils, une terre à Căluiu et une autre à Mihăleşti, après jugement.

148. — 7 janvier 1517 (7025), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère d'Argeş les droits de la douane princière de Ocna Mică, à Tîrgovişte.

149. — 21 janvier <1517—1519>, Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère Saint-Etienne un ancien emplacement de village sur le Bîrlui, près de Braneţ, et la moitié du moulin de Racoviţa, dons du logothète Harvat.

150. — 10 mars 1517 (7025). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Bolintinul les villages de Pileşti et de Bucşani, une partie d'Ogrăzeni et un moulin sur le Neajlov.

151. — 3 juin 1517 (7025). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Stan, à Pătru Văcărescu et à Neagoe une terre à Hlevna, don du « ban » Barbu pour juste service avec sacrifice de sang.

152. — 9 juin 1517 (7025), Curtea de Argeş. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Şerbu des terres à Stoeneşti, Dăngeşti et Berislăveşti, soit les parts de Neacşa et Sora.

153. — 12 <juin> 1517 (7025). — Le voïévode Neagoe Basarab fait don d'une somme annuelle de 700 aspres au monastère de Corbii de Piatră.

154. — 18 juin 1517 (7025), <Piteşti>. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au grand « vornic » Calotă une terre à Lupşanul et un serf.

155. — 3 juillet 1517 (7025), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Pătru Văcărescu une terre à Hlevna, don du « ban » Barbu pour avoir fidèlement servi avec sacrifice de sang.

156. — 10 juillet 1517 (7025), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme aux « moşneni » (paysans libres) de Stăneşti et de Drajna les limites de leurs terres.

XXXVI

www.dacoromanica.ro

157. — 14 juillet 1517 (7025). — Le maire et les échevins de la ville de Rîmnic confirment au logothète Stanciul un vignoble et des vergers à Titireci.

158. — 19 juillet 1517 (7025). — Le voïévode Neagoe Basarab fait l'aumône au monastère de Bolintinul, vu son indigence.

159. — 19 juillet 1517 (7025), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Draica une terre à Groşani.

160. — 23 août 1517 (7025), Curtea de Argeş. — Le voïévode Neagoe Basarab fait don d'une somme annuelle de 7 000 aspres au monastère de Khilandar du Mont Athos.

161. — 1er septembre 1517 (7026), Argeş. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au logothète Stanciu la moitié d'un moulin sur l'Olt et lui fait don d'un gué à moulin au même endroit, dont celui-ci fait don au monastère de Cornet. (Photocopie en annexe, pl. XVI).

162. — 29 octobre 1517 (7026), Monastère près l'Argeş. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au logothète Stanciu des terres, des vignobles, des potagers, des vergers, un gué à moulin, dont celui-ci fait don au monastère de Cornet.

163. — 30 octobre 1517 (7026), Curtea de Argeş. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Govora des villages, des parts de villages, des vignobles, des moulins, des tziganes, une part des droits de la douane princière de Runcu et du vin provenant de la dîme princière sur le vin de Rîmnic, en les exemptant de toute obligation et corvée.

164. — 30 octobre 1517 (7026), Monastère près l'Argeş. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Govora un tzigane, don de Tatu de Rîmnic. (Photocopie en annexe, pl. XVII).

165. — 22 novembre 1517 (7026), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère du « joupan » Drăghici de Cricov le village de Secăreni avec gué à moulin et emplacement à bâtir.

166. — 18 janvier 1518 (7026), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab exempte de toute obligation et corvée les biens du grand « vornic » Calotă.

167. — 28 janvier 1518 (7026), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au grand logothète Harvat et à ses fils la terre des Doiceşti.

168. — 7 avril 1518 (7026), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab fait don à Danciul, au spathaire Oprea, à Ivul et à leurs fils, d'une forêt à Aninoasa pour la défricher.

169. — 21 avril <1518>, Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Stanciul et à d'autres des terres à Corcolaţi et à Alixeni.

170. — 28 avril 1518 (7026), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au logothète Tudor et à son frère Stanciul, avec leurs fils, une terre à Voinigeştii de Jos.

171. — 3 mai 1518 (7026), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à la « joupaneasa » Neacşa, fille du logothète Harvat, les villages de Brîncoveni et de Baia.

172. — 4 mai 1518 (7026), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à son « vlastelin » Harvat, grand logothète, le village de Grozeşti. (Photocopie en annexe, pl. XVIII).

173. — 29 juillet 1518 (7026), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab fait don au monastère de Cotmeana d'une somme annuelle de 1 000 aspres, d'un calice et d'un plateau en argent.

174. — 16 août 1518 (7026), Curtea de Argeş. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Nucet un tzigane, après jugement.

175. — 10 <janvier — août> 1519 (7027), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au grand « sluger » Dragomir, à ses fils et à sa fille des villages, des parts de villages, des monts et des maisons à Rîmnic, des vignobles et des tziganes.

www.dacoromanica.ro

176. — 13 janvier 1519 (7027), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Motru des terres à Şuşiţa et à Gruiari, dons du grand logothète Harvat.

177. — 15 janvier 1519 (7027), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère d'Argeş le village de Topana.

178. — 21 janvier 1519 (7027), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Cornet un emplacement pour battage du grain et rucher à Voinigeşti, dons du logothète Stanciu.

179. — 28 janvier 1519 (7027), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à son « vlastelin » Harvat, grand logothète, une terre à Studina.

180. — 22 avril 1519 (7027), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Vişina une terre à Porceni, à l'embouchure du Jiu, don de Baiul. (Photocopie en annexe, pl. XIX).

181. — 26 avril 1519 (7027). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Cozia une terre à Prisăceani, don d'Andronic.

182. — 6 mai 1519 (7027), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Manea, Tatomir, Stoica et d'autres, des terres à Milcoveni, Dădeşti, Severin, Letca, Buari, Lieşti, Gălăteni, Şuleşti et Topol, ainsi que les affrérissements d'entre eux.

183. — 28 juin 1519 (7027), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au village de Colfeşti une terre, après jugement.

184. — 9 juillet 1519 (7027), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Stan Mucea, Bucur et Stan Bica des terres à Urlandaşi, Epureşti et Răceni.

185. — 11 juillet 1519 (7027), Piteşti. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère d'Argeş les maisons et les moulins près Piteşti <à Geamăna>.

186. — <1er septembre 1519—31 août 1520> 7028. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à la Métropolie le village de Groşani, les vignobles et l'emplacement de maison de Tîrgovişte, dons du « postelnic » Marcea.

187. — <1er septembre 1519—31 août 1520> 7028. — Le voïévode Neagoe Basarab accorde des privilèges au monastère Xénophon du Mont Athos.

188. — 5 septembre 1519 (7028), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Valea un emplacement de monastère, des terres à Băjeşti et à Cureşti, un vignoble à Goleşti et des tziganes.

189. — 16 septembre 1519 (7028), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Seaca, district de l'Olt, les villages de Muşeteşti, Vaideei et Criva, un moulin sur l'Olteţ et des familles de tziganes, dons du « clucer » Manea, en les exemptant de toute obligation et corvée.

190. — 29 novembre 1519 (7028), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au « pîrcălab » Tetiu le village de Pîcleni, des terres à Gîrbovi, Tîrcov et ailleurs, ainsi que des tziganes.

191. — 10 janvier 1520 (7028), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Bistriţa la moitié du village et de la petite rivière de Celei et l'autre moitié au monastère de Potoc.

192. — 16 mars 1520 (7028), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Cazan et à son frère Sahat des villages et des tziganes. (Photocopie en annexe, pl. XX).

193. — 10 avril 1520 (7028), Tîrgovişte. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Bistriţa des villages, des parts de villages, des vignobles et des tziganes et lui fait don des redevances en fromage du district de Vîlcea, en les exemptant de toute contribution et corvée, sauf la taille et les obligations militaires.

www.dacoromanica.ro

194. — 9 juin 1520 (7028), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme l'accord conclu avec Jean Zápolya, voïévode de Transylvanie, par lequel est établie la frontière entre la Valachie et la Transylvanie.

195. — 11 juin 1520 (7028), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Snagov la donation de la nonne Eupraxia, mère du voïévode Vlăduț.

196. — 14 juillet 1520 (7028), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à plusieurs leurs terres à Bărbulești, Trestenic, Albești et ailleurs.

197. — 6 août 1520 (7028), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Snagov un domaine à Cornu, pris en échange du domaine de Tîncăbești, à Dragomir et ses fils.

198. — 2 septembre 1520 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Dobruşa le village de Crivina, le lieu dit Poiana lui Ciolan et des tziganes, dons du «joupan» Radu, de l'échanson Badea et de la «joupanitza» Vlădaia.

199. — 4 septembre 1520 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au «clucer» Tudor et à son frère Stanciu une terre à Bărbătești.

200. — 25 septembre 1520 (7029). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Cîrstea et à son frère Dan le village de Straja, après jugement avec les habitants de Grădiștea.

201. — 3 novembre 1520 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Nucet une terre à Gălășești.

202. — 13 novembre 1520 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Nucet une terre à Gălășești.

203. — 26 novembre 1520 (7029). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au «pîrcălab» Baldovin des terres à Balta Neagră, Floreni, Topliceni et ailleurs, ainsi qu'une famille de tziganes.

204. — 30 novembre 1520 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au grand logothète Harvat une part à Epotești.

205. — 3 avril 1521 (7029). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au «clucer» Tudor et à son frère Stanciu un vignoble à Bogdănești.

206. — 11 avril 1521 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à son «vlastelin» Harvat, grand logothète, une terre à Studena. (Photocopie en annexe, pl. XXI).

207. — 30 avril 1521 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Semen, Filip, Stanciul et à d'autres, des terres à Corcolați et Alixeni.

208. — 14 juin 1521 (7029). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Cîrstea et à ses fils une terre à Rătești, après jugements.

209. — <29—30 juin 1521>. — Neacșu de Cîmpulung écrit à Hanăș Begner de Brașov sur les mouvements des Turcs au Danube et le passage de Mahomet-beg par la Valachie. (Photocopie en annexe, pl. XXII).

210. — 4 juillet 1521 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Mircea et ses frères des terres à Bălești et à Poeni, ainsi que le mont Florile Albe.

211. — 3 février 1522 (7030), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d'Afumați confirme au monastère d'Argeș les moulins bâtis par les Dragotești, après entente avec ceux-ci. (Photocopie en annexe, pl. XXIII).

212. — 5 février <1522>, Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d'Afumați fait don de l'alpage de Peceneaga à Neagu, pour ses services.

213. — 28 février <1522>. — Le voïévode Radu d'Afumați confirme au monastère d'Argeș deux moulins sur le domaine de Pitești.

214. — 4 août 1522 (7030). — Le voïévode Radu d'Afumați fait don au «postelnic» Neagoe d'une moitié des villages d'Uibărești et de Stoicănești pour juste service.

www.dacoromanica.ro

215. — 4 avril 1523 (7031), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d'Afumați confirme au monastère d'Argeș des villages, étangs, moulins, la dîme princière et seigneuriale sur le vin, les droits de douane d'Ocna <Mică> à Tîrgoviște et des tziganes.

216. — <Après le 4 avril 1523—1528>. — Le voïévode Radu d'Afumați confirme au logothète Bălaur, à la « joupanitza » Anca et à leurs fils, des parts de villages et des tziganes.

217. — 11 juillet 1523 (7031), Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme au monastère de Dobruşa le village de Crivina, le lieu dit Poiana Ciolanului, des tziganes et le boisseau princier en céréales de Crivina.

218. — 24 juillet <1523>, Dridih. — Le voïévode Vladislav III fait don à l'hôpital de Simidreni et à l'hospice du monastère d'Argeș des redevances en fromage du district de Păduret.

219. — 12 septembre 1523 (7032), Gherghița. — Le voïévode Vladislav III confirme aux « joupanitze » Neacșa et Neaga et à leurs fils le village de Cislău, après jugements.

220. — 8 novembre 1523 (7032). — Le voïévode Radu <Bădica> fait don à la Métropolie des revenus des vignobles d'Aninoasa.

221. — 9 février 1524 (7032). — Le voïévode Radu d'Afumați confirme au monastère d'Argeș des villages avec la dîme princière et seigneuriale sur le vin, des moulins, des étangs, les droits de douane d'Ocna <Mică> et des tziganes.

222. — 10 mai <1524>. — Le voïévode Vladislav III confirme au monastère de Tismana les droits de douane du sel du gué de Vidin.

223. — 22 mai <1524>. — Le voïévode Vladislav III exempte les villages du monastère de Bistrița de toute contribution et corvée, en ordonnant obéissance aux serfs et lui fait don des redevances en fromage du district de Vîlcea. (Photocopie en annexe, pl. XXIV).

224. — 16 juin 1524 (7032), Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme au monastère de Tismana les droits de douane de Calafat avec le marché, ainsi que des étangs avec un prélèvement sur le poisson pêché.

225. — 27 juillet <1524>. — Le voïévode Vladislav III confirme au monastère de Tismana le village de Ceauri, qu'il exempte de toute contribution et corvée, hormis la taille.

226. — 10 février 1525 (7033), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d'Afumați confirme au monastère d'Argeș le village d'Alun, don de Stanciu de Baia. (Photocopie en annexe, pl. XXV).

227. — <10 février—24 juillet 1525; 5 novembre 1531—27 décembre 1533>. — Le grand « vornic » Drăghici charge Tocsaba d'attribuer à Vlaicul un champ à labourer prélevé sur la terre de Ratea.

228. — 11 février 1525 (7033). — Le voïévode Radu d'Afumați confirme au monastère d'Argeș le village de Tătari, don du voïévode Neagoe Basarab.

229. — 29 mars <1525—1528>. — Le voïévode Radu d'Afumați ordonne à Frățilă et à son groupe d'abandonner l'ancien emplacement de village de Varonic, appartenant au monastère de Tismana.

230. — 31 mars <1525—1528>. — Le voïévode Radu d'Afumați ordonne à Frățilă et à son groupe d'abandonner les anciens emplacements de village de Varonic et Bresnița, appartenant au monastère de Tismana.

231. — 19 avril 1525 (7033), Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme au scribe Stanciu des parts de village et des tziganes, après jugement.

www.dacoromanica.ro

232. — <Après le 19 avril — août 1525>, Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme à Stoica et à son frère le village de Bădiceni, une part de Buneşti et des monts.

233. — 30 avril 1525 (7033), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu d'Afumaţi fait don d'une somme annuelle de 10 000 aspres au monastère Khilandar du Mont Athos.

234. — 4 (?) mai 1525 (7033), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu d'Afumaţi fait don au monastère Turnu lui Arbănaş du Mont Athos d'une somme annuelle de 1 200 aspres et à l'hégoumène Macarie, de 1 000 aspres.

235. — 16 mai 1525 (7033), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu d'Afumaţi fait don au monastère Turnul lui Arbănaş du Mont Athos d'une somme annuelle de 1 200 aspres et à l'hégoumène Macarie, de 1 000 aspres.

236. — 30 mai 1525 (7033), Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme au monastère de Tismana les villages de Vodiţa Mare, Vîrful Vladului et autres, après jugement. (Photocopie en annexe, pl. XXVI).

237. — 10 juin 1525 (7033), Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme à Costa, homme de cour, à son fils Crăciun et d'autres, des parts à Bunileşti, achetées à Vişa.

238. — 10 juin 1525 (7033), Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme à Dragomir et à son groupe des terres à Peştişanii de Sus et ailleurs, le mont Gemenele et des vignobles à Gureni, après jugement.

239. — Juillet <1525>, Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme au monastère de Glavacioc une terre à Obislav, don de Dumitru de Băneşti.

240. — 24 juillet 1525 (7033), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu d'Afumaţi confirme le testament de l'épouse du « pîrcălab » Baldovin, la « joupanitza » Maria, mère d'Ivaşco de Goleşti et d'autres.

241. — 18 août 1525 (7033), Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme à Stănilă et à ses fils des parts à Negoteşti et à Necşeşti.

242. — 8 septembre 1525 (7034), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu d'Afumaţi confirme à l'évêché de Buzău des tziganes, des moulins, des charrettes à poisson, des mesures de miel, des boisseaux de blé, la redevance en fromage du district de Buzău, des mesures de vin et des hommes pour travailler aux moulins de l'évêché.

243. — 11 septembre 1525 (7034), Afumaţi. — Le voïévode Radu d'Afumaţi confirme au monastère de Glavacioc un domaine avec serfs à Bărăgan, don du «vornic» Calotă.

244. — 18 septembre <autour de 1525>. — Le voïévode Radu d'Afumaţi exempte de la dîme sur le vin les « laïques » de l'évêché de Buzău.

245. — 18 octobre <1525>. — Le voïévode Radu d'Afumaţi écrit au maire et aux échevins de Cîmpulung de retourner tout ce qu'ils avaient pris d'au-delà de la montagne pour les dettes d'Ivan de Voico.

246. — 23 octobre 1525 (7034), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu d'Afumaţi confirme à Albu, Naica et Vişa, des terres à Merişani, Păpuşari, Găleşeşti et Bădeşti.

247. — <Après le 23 octobre 1525 — 22 août 1526>. — Le voïévode Radu d'Afumaţi fait don au sénéchal Radu d'une famille de tziganes.

248. — 13 novembre 1525 (7034), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu d'Afumaţi fait don au « vornic » Manea des villages et des tziganes de Cîrstian Şupitul, perdues par trahison.

249. — 22 novembre 1525 (7034), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu d'Afumaţi confirme au monastère d'Argeş le village de Flămînzeşti.

250. — 17 décembre 1525 (7034), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu d'Afumaţi confirme au « joupan » Fătu et à ses fils, des terres à Circimari, Băbeni, Albeşti et Negovani.

www.dacoromanica.ro

A. — 10 janvier 1510 (7018), Tîrgovişte. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme à l'échevin Dumitru à Tîrgovişte et à ses frères une terre à Cocorăşti.

B. — 30 avril 1518 (7026), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Datco et à son frère Mihail des terres à Bereşti et Brădiceni.

C. — 8 mars 1525 (7033), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu d'Afumaţi confirme au spathaire Dragu et à ses fils des emplacements d'anciens villages dans le district de Jiul de Jos, pour avoir fidèlement servi avec sacrifice de sang.

D. — <1—7 septembre> 1525 (7034). — Le voïévode Vladislav aide par des dons le monastère Xénophon du Mont Athos.

ADDENDA

I. — 31 juillet 1503 (7011), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à plusieurs personnes des terres à Văleni, Băteşani, Mădulari et Iacov, pour lesquelles elles se sont affrérées.

II. — <2>3 septembre 1525 (7034). — Le voïévode Radu d'Afumaţi confirme à Barbul, homme de cour, et autres des terres et vignobles à Proşcani et Văleni.

www.dacoromanica.ro

DOCUMENTE

www.dacoromanica.ro

1

1501 (7009) ianuarie, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod dăruieşte la Athos — fostului prot Cozma — un obroc anual de 2 000 aspri.

† Въ име Ѻтца и Сына и Свѣтаго Дѹха, Троице единосѹщне и нераздел<има>..... Їѡ Радѹль воевода, божїею милостї<ею..Зе>мле Блашке, желанїе имее.....въ Свѣтѣи Горѣ Ѳѳонстѣи .....ѣ свѣтѣи владїчице наше Богородице и прис<но дѣви>.....кѵр Козма и възвѣстимом ..... и свѣтїих монастирех иже.....проходет настоещее врѣм<е> .... даѵ и тѣснотах....<б>лагочестивїих ѵтиторех.....оцно потъщахѡм се .....ставлнїем родїтелъ наш.....наго кѵр Козма.....раго ѹчителъ и къ спас....елико моѵ....мо въ житїи сем ѡт бого.....го нам имѣнїа нагледовати..... агати.

Сего радї, сице чнихѡм ѕ.....посилат ката године брат .....единого или два или писа.....о по братїах или егда прїидет.....ѡт свѣте Лавре или ѡт монасти<р К>отломѹса радї ѡброка мон.....ога мѣсеца генарїа, да да..<ме>ртиг ѡтцѹ проипротѹ кѵр <К>озме по ×ѕ̃ аспри и с....с̃ аспри да мѹ се тъи..... въсегда ката године ѡдное.....а въ негово мѣсто, идеже..... естеѹет въ Храмѣже свѣтаа<го и сл>авнаго пророка Илїе. Сеже, на тоговем произволенїи, идеже мѹ се прилѹчит жителство, да мѹ тъи ѡброк ѡт нас приходит дондеже есми въ настоещем житїи и въ богодарованнон нам области. И аще се прилѹчит вншереченномѹ ѡтцѹ кѵр Козме еже ѡт здешнїих прѣнтне къ вѣчним обитѣлем и нам ещѐ бѹдет врѣме житїа сего проходещїим, идеже благоволит ѡн и благословит семѹ мертигѹ битн или въ храмѣ свѣтаго пророка Илїи или

www.dacoromanica.ro

въ иномъ свѣтїимъ храмѣ, да мѵ бѫдет сѫи мертиг непотъкновено дондеже се wбрѣщем къ житїи сем; ещеже и по wд здешнїих нам прѣшествїю, егоже благоволит господь Богъ бити по нас наслѣдник wбласти сен рекше Блашкон Земли или wт сръдъчнаго нашего плода или wд наших сѫродник или нѣ нѣкто, емѵже дарѵет Богъ иже въ благочестїе жителствовати, таковаго молимо господем нашим Їсусу Христом и прѣчистою Богоматерїю и въсеми свѣтїими, иже Богѵ wт вѣка ѵгодившими ѕерѣдїе и милованїе имати къ свѣтїим божїим цръквам, пачеже къ свѣтїим монастиром иже въ Свѣтѣи Горѣ Аѳонстѣи сѵщїим еже ест периколѣ прѣчистѣи Богоматери и сїе нами сътворенное wтцѵ проипротѵ кѵр Козме непотворити ни ѵмалити, нъ пачє исплънити и потвръдити идеже бѫдет съ жителствѵе вишереченнїи кѵр Козма, или къ храмѣ свѣтаго пророка Илїи или где бѫдет Богъ благоволил и комѵ бѫдет wн благоволил и благословил, по тоговем прѣшъствїю wт здешнїихъ, wт братїах иже съ ним трѵдолюбствовавшїих и съ послѵшъствовавшїих. Таковїи иже сїа вишереченнаа исплънит и потвръдит да мѵ ест помощница и покровителница прѣчистаа и въсенепорочнаа царица и Богородїца и присно дѣваа Маріа и зде и бѫдѵщем вѣце глаголю дѵшиже и тѣлѵ и да съхранит его wт врага видимих и невидїмїих молитвами въсех свѣтїих божїих, амин.

Пис мѣсеца генарїе, в лѣт ×ѕ͡ѳ, въ Трѣговицѵ.

† Їw Радѵл вwекwда, милостїм божїм, господинь.

Ѩзъже многогрѣшнїи Ѳеѡдор написах, си хрисовѵл, повелѣнїем господина ми виже въсечьстнїи отци емѵже сїе въръченно бѫдет. И въ настоещее врѣме и по сих поминанте незабивающе и нас въ свѣщенїих ваших молитвах, ѩко да вашим моленїем полѵчим извѣщи вѣчнїих мѵки и сподобим се wд десновѵ стоанїа на страшнем сѫдѵ и вѣчнїих благъ ѵлѵчим благодѣтїю прѣсвѣтѣи Троици, амин.

† În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfîntului Duh, Troiţă de o fiinţă şi nedespărţită ..., Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu ... Ţării Româneşti, avînd dorinţă ... de la Sfîntul Munte Athos, ... sfintei stăpînei noastre de Dumnezeu născătoare şi pururea <fecioară> ... chir Cozma şi ne-a înştiinţat ... şi sfintelor mănăstiri, care ... în vremea cea de acum ... şi greutăţi ... de binecinstitorii ctitori ... au mărturisit ... moartea părintelui nostru ... chir Cozma ... învăţătorului şi ... cît ... în viaţa aceasta de Dumnezeu ... averea noastră a căuta ...

De aceea, astfel am făcut ... să trimită în fiecare an fraţi, cîte unul sau doi sau ... pe fraţi ... sau cînd vor veni ... de la sfînta Lavră sau de la mănăstire Cotlomus pentru obrocul mănăstirii ... luna ianuarie, să

www.dacoromanica.ro

dea mertic părintelui chir Cozma fostul prot cîte 2 000 aspri şi ... 200 aspri, ca să ... totdeauna în fiecare an ... iar în locul lui, unde ... hramul sfîntului şi slăvitului prooroc Ilie. Iată, pe această învoire, unde i se va întîmpla să-şi ducă traiul, să meargă acel obroc de la noi cît vom fi în viaţa cea de acum şi în stăpînirea pe care ne-a dăruit-o Dumnezeu. Şi dacă i se va întîmpla mai sus-zisului părinte chir Cozma ca să meargă de aici în lăcaşul cel veşnic şi nouă încă ne va sosi vremea ieşirii din această viaţă, unde va binevoi el şi va binecuvînta să fie acel mertic, sau la hramul sfîntului prooroc Ilie sau la alte sfinte hramuri, să le fie acest mertic neatins cît mă voi afla în viaţa cea de acum; încă şi după trecerea noastră dintru cele de aici, pe cine va binevoi domnul Dumnezeu să fie după noi urmaş în această stăpînire zisă a Ţării Româneşti, sau din rodul de inimă al domniei noastre sau din ruda noastră sau alt cineva, pe care să-l dăruiască Dumnezeu să trăiască în bunăcinstire, rugăm pe domnul nostru Iisus Hristos şi pe preacurata mamă a lui Dumnezeu şi pe toţi sfinţii, care din veac au plăcut lui Dumnezeu, ca unul ca acela să aibă osîrdie şi milă către sfintele dumnezeieşti biserici, mai ales către sfintele mănăstiri de la Sfîntul Munte Athos, care este grădina preacuratei mame a lui Dumnezeu şi acestea făcute de noi părintelui fost prot chir Cozma să nu le schimbe şi să nu le micşoreze, ci să împlinească unde va locui mai sus-zisul chir Cozma, sau la hramul sfîntului prooroc Ilie sau ori unde va binevoi Dumnezeu şi cui va binevoi şi va blagoslovi el, după trecerea dintru cele de aici, dintre fraţii care au trudit şi au slujit împreună cu el. Pe cei care vor împlini acestea mai sus-zise şi vor întări să le fie ajutătoare şi ocrotitoare preacurata şi fără de pată împărătească şi de Dumnezeu născătoare şi pururea fecioară Maria şi aici şi în veacurile viitoare, adică zic, sufletul şi trupul şi să-l păzească rugăciunile tuturor sfinţilor dumnezeieşti de duşmanii cei văzuţi şi nevăzuţi, amin.

S-a scris în luna ianuarie, în anul 7009 <1501>, în Tîrgovişte.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Am scris eu, multpăcătosul Theodor, acest hrisov, cu porunca domnului meu, ca să vă fie acesta încredinţat vouă, atotcinstiţi părinţi. Şi în vremea de acum şi după acestea pomeniţi-ne şi nu ne daţi uitării în sfinţitele voastre rugăciuni, ca prin ruga voastră să putem să scăpăm de chinurile veşnice şi să ne învrednicim de şederea la dreapta la straşnica judecată şi să căpătăm bogăţia veşnică şi binefacerile preasfintei Troiţe, amin.

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIII/8.
Fotocopie după orig., rupt.

www.dacoromanica.ro

1501 (7009) ianuarie 28.

Barbu Craiovescu ban şi fraţii săi dăruiesc m-rii Sf. Pavel de la Athos un obroc anual de 2 000 aspri.

† Ѣ законѣ повелѣ господъ Богъ сынωмъ Израилевωмъ на вѣсако лѣто десе<с>т<вока>ти <ωт> вѣса елика аще кто <стежет> и сн десетькъ принести господевн Богоу своемоу въ оцѣщенїе своихъ грѣхопаданїн. Се оубо вѣдеще светїи апостоли и богоносни wци прѣдаше нам, послѣднїимь <чедом ихъ>, на помощь <и на> благодетелство доушам нашим, wво молитвою, вдѣнїем и постωмь, wвн милостинею, и еже оуготовити се оуслишати глась wнь благии глаголющии: „Прн<и>дете къ мнѣ, вѣси троуждающеи се и wбрѣменени и азь оупокою вась; наоучите бо се wтъ мене шко благъ есъмъ и кротък и смѣрень срьдцемь, възмете иго мое на себе, <и>го бо мое благо и брѣме мое легко ест.“ И сним wбрѣщете покон доушам вашимь и достонни боудете оуслишати благїи глас еже <глаголющии>[1]: „Прїидете благословени wтца моего, наслѣдоуните оуготованое вам царьство wтъ сложенїа миро. Ѣъз<алкахъ се>, въжеждахъ <се> и болен и въ темници и постисте и послѣжисте.“ Сними оубо wбразн сподобити вѣсѣкїи богобоязни крстїанинь вѣчнти радости господа своего.

Сего радї, придоше къ нам wтъ Светїе Горн, под клирн Горн Ѳѳона, монастира Светаго Павла, храмѣже светаго велико моученика и победоносца Христова, Гєωргїа, и възвестише нам ω прѣбиванї .....[2]. И мн жалоующи наследити вечна блага и съвещахωм се съ братїам, изволисмо бити ктитори храма светаго велико моученика Гєωргїа, пачеже оувединхωм шко и прѣжди нас бившн владателїе, рекшиже и царїе .....[2] земна доб<ре прѣповодивше и небесномѹ царствыю сподобише се> и пакн, шко милостинїами wцѣщающе грѣси....[2]

И мн, божїею милости, многогрешнн: жоупань Барбоул бан и жоупан Пръвоуль дворник и жоупан Данчоул комис и жоупан Радвл постелник, сего ради прїиде къ нам проигоуман Никона ω вьсем прѣви<вающим братство> монастирско миже wбещахом се и сїе писанїе съторихмо и ставихмо, шко на ката годнна да дават по ×ѕ аспри инокома и спенза братїам по ѕ аспри и да доходет мѣсеца геноуара ѕ, на светое Богошавленїе, да таї wброк оузимат, тан оброк вншe речени.

Давати сїе сице вѣчнихωм и нашим писанїе<м> потвьдихωм. Ниже, свети wтци, чьстнѣншнн игоумене и свещеници и старци, вѣсечестни съборе

[1] Omis.
[2] Loc alb.

www.dacoromanica.ro

и ѡ господи братїе, аще ви наставит Дѹхъ Светы и не боудет досадно оупписати родителїе нашихъ и нас оу свети поменик въ светоую проскомидїю: Барбоул и Елъксан и Елада и Манна и Нѣгою и Стана и Енигїа и нас више речени: жоупан Барбоул ван и Пръвоул дворник и Данчюл комис и Радоул постелник и жоупан Нѣгое постелник и ещеже и жоупаница Негоута и Нага и Хроусана и Белнка и да се <ѕчинит>....[1] съ коливом и съ прилевкѡм родителем, намже параклис при животоу, по прѣшествїе иже ѡт здешнихъ съ родителе.....[1] коливо.

И при сице, ѡбещахѡм, дондеже смо въ настоещем житиї и въ богоданое нам, елико моцно. Ещеже и по нас, емоуже господь Бога ..... ѡбластъ, ѡтъ нашихъ братїе или ѡтъ сръдьчнаго плода нашего, да аще оутвръдит и испльнит сїе наше ѡбещаніе и последоует сице, да имат милость ѡтъ господа Бога, сътворшаго небо и землю и ѡтъ прѣчистїе богоматере и ѡт светаго велико моученика Геѡргїа Христова и ѡт всехъ светихъ <иже> ѡтъ вѣка Богоу оугодивши; и да моу оукрепит и оутвръдитъ господъ Богъ егѡвоу ѡбластъ и да моу даст победоу на видимїе и невидимїе враги и да наследоует живот вѣчнїи и покої своеї доуши и да имат прѣдстателе на страшком соудоу прѣчистоую богоматерь и светаго и победоносца, велико моученика Христова, Геѡргїа.

Свети, свети, велико моученице и страторьпче Христова, Геѡргїа, въсе чьстнѣ пръимли сїе малое приношеніе ѡтъ нас недостоинихъ, такоже приет господь наш ѡтъ вдовїе иже принесоли въса ѡнеї две лепте....[1] И вашем прѣдстателствѡм, въса....[1] еже въ нас. Тиже, припадавъ, владичице, тако да <въ> вѣкоу ходатаи боудеть къ Христоу владице и нас грѣшнихъ тако да сподобит ни оулоучити вечних его благъ, емоуже съ Ѻцем и Светим Дѹхом слава и дръжава въ вѣки, амин.

Повеленїе жоупан Барбоул ван и братїа его съставч сие много грѣшни Стефан наречени, исписах и направих. Сего радї, ми се молимо вашоую, светости богоизбранним, не ѡставлѣните нас грѣшних и полиманїем въ светих вашихъ молитвах, вали во мали трѹд, намже многа лѣзда, вашим полиманїем. И вас господъ Богъ да поменет въ царствїи си, амин.

Въ лѣт ×ѕ҃ѳ, мѣсеца генарїи к҃и.

† În lege a poruncit domnul Dumnezeu fiilor lui Israel ca pe fiecare an să dea zeciuială din toate cite dobîndesc şi această zeciuială s-o aducă domnului Dumnezeului lor pentru curăţarea căderilor lor în păcat. Acestea ştiind sfinţii apostoli şi părinţii purtători de Dumnezeu ne-au lăsat nouă, ultimii copii ai lor, pentru ajutorarea şi binefacerea sufletelor noastre, ca, unii cu rugăciune, priveghere şi post, alţii cu milostenie, să ne pregătim să ascultăm acel glas bun care spune: „Veniţi către mine, toţi cei osteniţi şi împovă-

[1] Loc alb.

www.dacoromanica.ro

rați, și eu vă voi odihni; învățați de la mine, că sînt bun și blînd și smerit cu inima, luați asupra voastră jugul meu, căci jugul meu este bun și povara mea este ușoară". Și astfel veți afla pacea sufletelor voastre și veți fi vrednici să auziți glasul cel bun care <spune>: „Veniți binecuvîntaților părintelui meu, să moșteniți împărăția pregătită vouă de la întemeierea lumii. Am flămînzit, am însetat și am fost bolnav și în temniță și mi-ați dat să beau și m-ați ajutat". În același chip se cuvine fiecărui creștin temător de Dumnezeu să intre în bucuria domnului său.

De aceea au venit către noi de la Sfîntul Munte, de la poalele Muntelui Athos, de la mănăstirea Sfîntului Pavel, hramul sfîntului mare mucenic și purtător de biruință al lui Hristos, Gheorghe, și ne-au vestit pe noi de petrecerea ...[1]. Și noi, dorind să moștenim veșnicele bunuri și sfătuindu-ne împreună cu frații, ne-am învoit să fim ctitori ai hramului sfîntului mare mucenic Gheorghe, mai ales că am văzut că și cei dinaintea noastră foști stăpînitori, încă și împărații ...[1] cele pămîntești bine <cîrmuindu-le și învrednicindu-se de împărăția cerurilor> și iarăși că prin milostenii li se șterg păcatele ...[1]

Și noi, din mila lui Dumnezeu, mult păcătoșii: jupan Barbul ban și jupan Pîrvul vornic și jupan Danciul comis și jupan Radul postelnic, pentru că au venit la noi proegumenul Nicon din partea întregii frății mănăstirești și noi am făgăduit și am alcătuit și am întărit această scrisoare, ca pe fiecare an să se dea cîte 2 000 aspri călugărilor și cheltuiala fraților cîte 100 aspri și să vie în luna ianuarie 6, la sfînta Bobotează, ca să ia acel obroc, acel obroc mai sus-zis.

Astfel am făcut să se dea aceasta și am întărit cu scrisoarea noastră. Voi, sfinți părinți, preacinstiți egumeni și preoți și stareți, atotcinstite soboare și întru Dumnezeu frați, dacă vă îndeamnă Sfîntul Duh și nu vă va fi cu supărare să scrieți pe părinții noștri și pe noi la sfîntul pomelnic în sfînta proscomidie: Barbul și Vîlcsan și Vlada și Maina și Neagoe și Stana și Vinia și pe noi mai sus-zișii: jupan Barbul ban și Pîrvul vornic și Danciul comis și Radul postelnic și jupan Neagoe postelnic și încă și jupanița Neguta și Niaga și Hrusana și Velica și să se <facă> ...[1], cu colivă și cu băutură pentru părinți, iar nouă paraclis în timpul vieții, după trecerea dintre cele de aici, împreună cu părinții <parastas cu> colivă.

Și pe lîngă acestea am făgăduit, cît timp sîntem în viața de acum, încă din cele date nouă de Dumnezeu, după putere. Încă și după noi, pe cine domnul Dumnezeu lasă <stăpîn pe> averea noastră, din frații noștri sau din rodul inimii noastre, dacă va întări și va împlini această făgăduială a

[1] Loc alb.

www.dacoromanica.ro

noastră şi va urma la fel, să aibă milă de la domnul Dumnezeu, făcătorul cerului şi al pămîntului, şi de la preacurata maică a lui Dumnezeu şi de la sfîntul mare mucenic al lui Hristos, Gheorghe, şi de la toţi sfinţii <care> de veacuri bucură pe Dumnezeu; şi să-i întărească şi să-i împuternicească domnul Dumnezeu stăpînirea lui şi să-i dea izbîndă asupra duşmanilor văzuţi şi nevăzuţi şi să moştenească viaţa veşnică şi pacea sufletului său şi să aibă sprijinitori la cumplita judecată pe preacurata maică a lui Dumnezeu şi pe sfîntul şi purtătorul de biruinţă, marele mucenic al lui Hristos, Gheorghe.

Sfinte, sfinte, mare mucenic şi oştean al lui Hristos, Gheorghe, primeşte cu toată cinstea acest mic prinos de la noi nevrednicii, precum a primit domnul nostru de la o văduvă care i-a adus toate cele două lepte ale ei ...[1] Şi vouă ce staţi în frunte, toată ...[1] cea de la noi. Iar tu, stăpînă, cădem la tine cu rugăciune, ca să fii în veci mijlocitoare către Hristos stăpînul şi pe noi păcătoşii să ne învrednicească să nu fim depărtaţi de veşnicile lui bunătăţi, căruia împreună cu Tatăl şi cu Sfîntul Duh să-i fie slava şi stăpînirea în veci, amin.

Din porunca jupanului Barbul ban şi a fraţilor lui a alcătuit aceasta mult păcătosul numit Stepan, am scris şi am îndreptat. De aceea, vă rugăm şi pe voi, sfinţiţii şi de Dumnezeu aleşii, nu ne părăsiţi pe noi păcătoşii şi pomeniţi-ne în sfintele voastre rugăciuni, căci vouă vă este o mică trudă, iar nouă mare dar, cu pomenirea voastră. Iar pe voi domnul Dumnezeu să vă pomenească în împărăţia sa, amin.

În anul 7009 <1501>, luna ianuarie 28.

După L. Stoianović, *Стари српски хрисовуль и акти, биографије, летописи, типици, поменици, записи и др*, în «Српска краљевска академија, Споменик», Belgrad, III (1890), p. 53—54.
Orig. la m-rea Sf. Pavel de la Athos.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 1—3.

3

1501 (7009) aprilie 19, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod dăruieşte m-rii Bistriţa un obroc anual de 5 000 aspri.

† Въ имѧ Ѻтца и Сына и Свѣтаго Дх҃а, азъ рабъ владыки моего господа Бога и спаса нашего Їсуса Христа, милостїю божїю, Їѡ Радул воевода и господинъ. Даваѭ господьство мои сїе наше м<ал>ое вѣщанїе свѣтомѹ и божественомѹ хрѹмѹ Успенїе пр҃есвѣтыѧ владычице нашеѧ Богородице и присно дѣвы Мариї

[1] Loc alb.

www.dacoromanica.ro

и свѣтолѣ и преподобнолѣ, отцѣ нашемѣ, архиепископѣ Григорию Декаполитскомѣ и монастирѣ зовоми Бистрица, яко, докле годени дарѣет господь Богъ обретати се въ животѣхъ и въ богодании нам области, като годѣне да имат свѣтїи монастир от нас и од богоданого нам имения, оброк, по ×ѳ аспри, да сѫт въ полсци и въ покрѣпленїе свѣтомѣ монастирѣ и въ пищѣ божественїим иноком, нам же и родїтелем нашим въ вѣчное въспоминанїе и да им ест непотворенном. И да пр<идѣ>т братїа от свѣтаго монастира на Воскръсенїе за више речени оброк тои се об<ители>....<не>постижковѣно, дондеже се обретаемо въ настоещим сем жи<вотѣ>.....

Пресвѣта Богородице, прїими от нас сїе малое приношенїе, твоя бо от твоих.....

Пис въ настолни град Тръговищѣ, мѣсеца априлїе ѳї д<ьни, в лѣт>×ѯ϶[1].

† Їѡ Радул воевода, <милостїм божїм, господинъ>.

† În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfîntului Duh, eu robul stăpînului meu domnul Dumnezeu şi mîntuitorul nostru Iisus Hristos, din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn. Dă domnia mea această mică făgăduială sfîntului şi dumnezeiescului hram, Adormirea preasfintei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi sfîntului şi preacuviosului, părintelui nostru, arhiepiscopului Grigorie Decapolitul şi mănăstirii numite Bistriţa, ca, pînă cînd ne dăruieşte domnul Dumnezeu ani ca să petrecem între cei vii şi în stăpînirea noastră cea de Dumnezeu dăruită, în fiecare an să aibă sfînta mănăstire de la noi şi din averea noastră, cea de Dumnezeu dăruită, un obroc, cîte 5 000 aspri, să fie de ajutor şi de întărire sfintei mănăstiri şi de hrană dumnezeieştilor călugări, iar nouă şi părinţilor noştri veşnică pomenire şi să le fie neschimbat. Şi să vie fraţii de la sfînta mănăstire la Paşti pentru mai sus-zisul obroc al acelui lăcaş ... neatins, cît timp ne aflăm în viaţa de acum ...

Preasfîntă născătoare de Dumnezeu, primeşte de la noi acest mic prinos, căci ale tale dintru ale tale ...

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna aprilie 19 zile, <în anul> 7009[2] <1501>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 125 (Bistriţa, LXI/3).
Orig., hîrtie (20,5 × 28,5), pecete timbrată, lipsind a şasea parte din document.
Cu două traduceri din sec. al XIX-lea; altă traducere ibidem, ms. 192, f. 29.
Data anului adăugată ulterior, întrucît era scrisă pe partea care lipseşte.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 3. Facs. *Ibidem*, 205.

[1] ×϶ adăugat ulterior, în locul textului rupt.
[2] „7009" adăugat ulterior, în locul textului rupt.

www.dacoromanica.ro

1501 (7009) mai 23, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod dăruieşte m-rii Iezer un mertic anual în grîu şi orz din jud. Romanaţi şi-i întăreşte cărţile, odăjdiile şi vitele.

† Ѣ имѧ Отца и Сына и Свѣтаго Дѹха, Троице единосѫщнѣи и нераздѣлимѣи. Азъ оубо рабъ владики моего, господа Бога и спаса нашего Іѣсоу Христа, нарицаемїи Іѡ Радоу воевода, божїею милостию господинъ въсеи земли Ѹгровлахискои, желаемїи къ свѣтїимъ божїим цръквам, наипачеже иже къ свѣтомѹ храмѹ свѣтаго и славнаго Прѣѡбраженїе господа Бога и спаса нашего Іѣсоу Христа, монастирѹ зовомаго Ѳзер и иже въ нѣм жителствѹѫщѹ, честнїи и божественїи иноци; прїинде бо къ нам ѡтець нашь и наставник свѣтаго монастира сего вишереченнаго кѵр Їѳавон и възвести нам о прѣбѣваніи свѣтомѹ монастирѹ, колика преходет въ настоѫщее врѣме, въ велицѣх нѹждах и тесноташ, ѡбсиреше ѡд свѣтопочившїих преждних и благочестивїих прѣдед нашїих, бившїих ктитори. Сего радї, елико моцно рѹкопрострѣтїем помощїи покреплѣти, мниже потѣщахом се къ вишереченномѹ семѹ монастирѹ, повченїем и наставленїемь родїтелю нашемѹ вишереченномѹ кѵр Їѳавонѹ, изволиже се нам таковаго добраго ѹчителѣ и къ спасенїю наставника, елико ест моцно нам, дондеже есми въ жити семь, ѡт богоданнаго нам имѣнїа нагледовати и съпомагати.

Сего радї, сїце ѡбещахмо и ѹчинихмо мертик свѣтомѹ монастирѹ, ѡко да имат на сваѥ годинѹ по ҃р̃ къбла жита ѫхавскиx и по ҃р̃ къбла ечмена и да ѥ ѹзимат ѡт сѫдство Романацим, ѡко да сѹт въ помощь и въ покрѣпленїе свѣтомѹ монастироу и въ пищѹ божественїим иноком иже ѡбретает се въ свѣтом месте том живѹщїим, намже и родителїем нашїим въ вѣчное въспоминаніе и да им ест непотворенно. Тои се ѡбещахмо дрьжати непотѫкновѣнно, дондеже се ѡбрѣтаемо въ настоѫщїим семь жити.

И паки, потом, аре цо ке бити въ свѣтомѹ монастирѹ, аре ке бїти книге или ѡдежде или скѹлница или добитѫк или бѹди кое по требе свѣтомѹ монастирѹ и пак аре цо ест приложил ѡтець нашь вишереченїи кѵр Їѳавон, та ѥ прїложи сам свѣтомѹ монастирѹ вишеписанномѹ или книге или ѡдежде или кони или ѡд дрѹги добитѫк или бѹди цо, све да ест ѹ свѣтїи монастир и нѥто метеҳ да не имат, или монастир Козиа ни Говора ни ѥ нитко, анѹ да ѥ ѡбладают ѡтець и наставник свѣтомѹ монастирѹ и иже въ нем живѹщїи.

И ащели се прелѹчит вишереченномѹ ѡтцѹ кѵр Їѳавонѹ иже ѡт здешнѥ прѣнтїе къ вѣчним ѡбителем и нам еще бѹдеть време жїти, а сего прѣходещим, идеже благоволи ѡн и благословит нековем благословенїем бити наставник свѣтомѹ монастирѹ по неговем прешествїю ѡт здешнѥ, ѡд братїах иже съ ним трѹдо-

www.dacoromanica.ro

ЛЮБЕСТВОВАВШЇИХ И СЪ ПОСЛѢШЕСТВОВАВШИХ, ТАКОВѢЖЕ СЇѦ НАМИ СЪТВОРІНА И ВНШЕРЕЧЕННА НПОТВОРИТИ НИ ЗАЛАНТИ, НЖ ПАЧЕ НСПЛѢНИТИ И ПОТВРѢДИТИ, ДА МѮ ЄСТ ПОМОЩНЇЦА И ПОКРОВИТЕЛНЇЦА ПРѢЧИСТАА И ВѢСЄ НЕПОРОЧЬСКА ЦАРИЦА И ЗДЄ И ВЪ БѮДѮЩІИМ ВѢЦѢ, АМИН.

И СЕЛѮ ПРИЛОЖЕНІЮ ВЫШЕ ПИСАНИСМѢ, ИЖЕ ПРИЛОЖИ ѠТЕЦЬ КѵР ЄГАѲОН СВѢТОМѮ МОНАСТИРЮ, СВИДѢТЕЛЇЄ СѢТ: Ѻ НЧА ѠТ РИБНИКѮ И ЩЕФНА И ЛАЦІО И ЖЄПАН Ѻ ПРѢ И ѲТОНКА И ДРѢГ ѲТОНКА, СЛѢГА ПАРКАЛАБѢ И ХРИСА И ТАТѦЛ И БЪННАЛѮ.

И АЗЪ, ГРАМАТНК ѲТАН, ИЖЕ НАЧѦТАХ ВЪ НАСТОЛНИ ГРАД ТРЪГОВИЩѮ, МѢСЕЦА МАЇА КѴ ДЬНЬ, Ѯ ЛѢТО ×ЗѲ.

† Їѡ РАДѵЛ ВѡЕВѡДА, МИЛОСТЇѪ БОЖЇѪ, ГОСПОДИНЬ.

† În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfîntului Duh, Troiţă într-o fiinţă şi nedespărţită. Iată, eu, robul stăpînului meu, domnul Dumnezeu şi mîntuitorul nostru Iisus Hristos, numit Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu domn a toată ţara Ungrovlahiei, rîvnind către sfintele biserici ale lui Dumnezeu, mai ales către sfîntul hram al sfintei şi slăvitei Schimbări la faţă a domnului Dumnezeului şi mîntuitorului nostru Iisus Hristos, mănăstirii numite Ezer şi celor ce trăiesc într-însa, cinstiţii şi dumnezeieştii călugări; căci a venit la noi părintele nostru şi nastavnicul acestei sfinte mănăstiri, mai sus-zise, chir Agathon, şi ne-a vestit despre starea sfintei mănăstiri, cîte petrece în vremea de acum, în mari nevoi şi greutăţi, rămînînd săracă din vremea sfînt răposaţilor înaintaşi şi binecinstitori strămoşi ai noştri, foştii ctitori. De aceea, pe cît a fost cu putinţă să întăresc cu ajutor la îndemînă, ne-am grăbit către această mai sus-zisă mănăstire, cu învăţătura şi îndemnul părintelui nostru mai sus-zis chir Agathon, plăcîndu-ne nouă un astfel de bun învăţător şi îndreptător către mîntuire, pe cît ne-a fost nouă cu putinţă, pînă sîntem în această viaţă, din averea dată nouă de Dumnezeu să cercetăm şi să ajutăm.

De aceea astfel am făgăduit şi am făcut mertic sfintei mănăstiri, ca să aibă în fiecare an cîte 3 găleţi de grîu ohabnice şi cîte 3 găleţi de orz şi să le ia din judeţul Romanaţi, ca să fie de ajutor şi de întărire sfintei mănăstiri şi de hrană dumnezeieştilor călugări care trăiesc în acest sfînt loc, nouă şi părinţilor noştri spre veşnică pomenire şi să le fie neschimbat. Acestea am făgăduit să ţinem neclintit, cît timp petrecem în această viaţă de acum.

Şi iarăşi, după aceea, orice va fi în sfînta mănăstire, ori de vor fi cărţi sau odăjdii sau scule sau vite sau orice pentru nevoia sfintei mănăstiri şi iarăşi orice a dăruit părintele nostru mai sus-zis chir Agathon, acestea singur le-a dăruit sfintei mănăstiri mai sus-scrise sau cărţi sau odăjdii sau cai sau din alte vite sau orişice, toate să fie la sfînta mănăstire şi nimeni

www.dacoromanica.ro

să nu aibă amestec, sau mănăstirea Cozia nici Govora nici nimeni altul, ci să le stăpînească părintele şi nastavnicul sfintei mănăstiri şi cei ce trăiesc într-însa.

Şi dacă se întîmplă mai sus-zisului părinte chir Agathon să treacă din cele de aici către veşnicele lăcaşuri şi nouă ne va fi încă vreme să trăim, iar pe urmaşul aceluia, cine va binevoi el şi va binecuvînta pe cineva cu binecuvîntare ca să fie nastavnic al sfintei mănăstiri după trecerea lui din cele de acum, din fraţii care împreună cu el se străduiesc din dragoste şi dau ascultare, acela să nu schimbe şi să nu micşoreze acestea făcute de noi şi mai sus-zise, ci mai mult să le împlinească şi să le întărească, să-i fie ajutătoare şi apărătoare preacurata şi cu totul neprihănita împărătească şi aici şi în veacurile viitoare, amin.

Şi acestui dar mai sus-scris, pe care l-a dăruit părintele chir Agathon sfintei mănăstiri, martori sînt: Oncea de la Rîmnic şi Ştefina şi Laţco şi jupan Oprea şi Stoica şi alt Stoica, sluga pîrcălabului, şi Hrisa şi Tatul şi Bănilă.

Şi eu, Stan gramatic, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna mai 23 zile, anul 7009 ‹1501›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 126 (Ep. Rîmnic, LXII/1).
Orig., perg. (37 × 41), pecete atîrnată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XIX-lea.
EDIŢII. Slav. *Miletié-Agura*, 349—350 (sub mai 21). Trad. *D.I.R.*, *B.*, 3—4. Facs. *D.I.R.*, *B.*, 206.

5

1501 (7009) mai 24, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte m-rii Cozia sate, găletăritul din jud. Vîlcea, vinărici, vama de la Genune, bălţi şi 300 sălaşe de ţigani, scutindu-le de dări şi slujbe.

Свѣта Троица, помози и поспѣши.

† Въ законѣ повелѣ господь Богъ сыном Израилевом да на въсѣко лѣто десѣтковати елика аще стежет; и съвѣдеще апостолы свѣтыи и богоносїи wтци съвѣщаше на помощи и на благодѣтелство дшамъ нашим и прѣдаше нам, послѣдним чедом иχ, wви молитвожⷯ и бдѣнїемъ и постом, wви милостинеꙗ и покаанїе, wгрѣбатꙗ сѣ wт въсѣкиχ зль, съ въсѣкожⷯ и wтвръжденїемъ, да готови бждем слышати wи глас: „Прїидѣте къ мнѣ въси трꙋждающим сѣ и

www.dacoromanica.ro

wбрѣменении и азъ ѹпокои. Възмѣте иго мое на себе и наѹчите се wт мене, ꙗко кротъкъ есмь и смѣрен сръдцем и wбрѣщете покои дѹшам вашим, иго бо мое благо ест и брѣме мое лекко ест. Пріидѣте благословени wтца моего и наслѣдѹите се ѹготованое вам царство wт сложенїа мира, възалкахъ бо се и дасте ми ꙗсти, възжаждах се и напоисте ме, странем бех и въведосте ме, наг бех и wдѣасте ме, болен бех и посѣтисте ме, въ темници бѣх и пріидосте къ мнѣ".

Сеже и азъ, благовѣрнїи и Христолюбивии и благочестивии и самодръжавнїи, Їw Радѹла воевода и господинъ, сынъ добраго Влада воеводѣ, милостивом божїим и божиим дарованїемъ, wбладающимъ и господствѹющимъ въсеи землы Ѹгровлахїискои, ещеже и запланинскимъ странам, Ѧмлашѹ и Фагарашѹ хрцег, ревнѹе подслѣдствовати древнимъ царемъ и господам, еже земна въ благодѣтелствѣ мирнѣ, прѣпроводивше и небесномѹ царствїю сподобише се, вѣмже ꙗко любѣщим Бога въсѣ поспѣете въ благое, мждрост бо плътска смъртъ а мждрост дѹховна живот и ми<р>. Сїꙗже въспомѣнѫ господство ми и слов Давида пророка и царѣ глаголеща: „Блажены имже wтпѹстиша се безаконїꙗ и имже прикрыше се грѣси, блажен мѫж емѹже невъмѣнит господь грѣха". И паки: „Имже wбразом желает елен на источники водниа, сице желает дѹша моа к тебе, Боже".

Сице въждѣлѣ господство ми къ храмѹ и свѣтои wбитѣли свѣтѣи и живоначелнѣи Трѹици и манастирѹ зовоми Козїю, wтцѹ игѹмену кѹр Симеѹну и въсем ꙗже w Христѣ братиі живѫщих, ꙗко да им сѫт въ подрѹчие села, по имени: Жимблѣ и Шарбѫници и Брждъцкїи и Сѣка и Кълимъници и Пѫтцїи и Лѹчани и Богдъници и Хиотеци и Бѹкѹреци и Троници. И Жоржанїи, ци покѹпише wт Драгоша, за ѩ флорини и за едни кон. И Съвъстрѣкїи, понеже сѫт покѹпени wт Шолда пол, за ×а҃х аспре и дрѹги пол покѹпише wт Стонка и wт Крстѣ, за ×а҃х аспре. И Съмѫтрѹкѹл поконнека, въст, понеже га ест покѹпил Магдалина wт Комач Фагарашанѹл, за ѩ флорини. Тако га прѣдаде Магдалина свѣтомѹ манастирѹ и дрѹга пол покѹпише wт Нѣга и wт Пипрѣ, сына ен, за ѩ флорини. И Ѹлица wд Рибник сва и съ винаричем господском свьх, да сн сами ѹзимают калѹгери wт свѣтаго манастира ци ест част свѣтѣи и живоначелнѣи Троици.

И т҃ челѣди ациганн. И Бодостница и Чокъници и Стѫпчици и Къльгерѣни и Къръкни и Лѹмнѣна и Пъпенен, ци нх҃ покѹпише wт Ганѣ Таврѹл, за х҃ аспри. И кѣларство wт сѫдство Елъче, да сн ѹзимат калѹгери wт жито и wт ечмен, колико се находет въ тѫи сѫдство и къблари господски да се не поставет, анѹ сами калѹгери да сн съберит къблове. И вама на Ценѹне и блато Маминно, wт Ѹрлѣ горе, съ въсѣми блатами, колико дръжет и блато Къбел,

www.dacoromanica.ro

wт Сѣпатѣл доло, до ѕстиѣ Шловнице, елико се wбретают; такожде и съ въсем хотаром тѣм селом и блатом, тиѣ въсѣ да им ест въ wчинѕ и въ wхабѕ свѣтомѕ манастирѕ и божественим иноком въ пищѕ, а нам и родїтелех нашим въ вѣчное въспомѣнанїе.

Пwчевши wт швчнего вала и wт свиннего вала, wт пчеларства и wт кѣбларства, wт дижми, wт винарич, wд повоз и wд подвод, wт дрѣве и wд сенокосїе, wт глове и wт поклони, рекши wд въсех слѣжбах и даждах, елика се находит въ самондрѣжавнои землы и wбласти господства ми, wт въсех да им ест въ wхабж. И нихто да их не смѣет вантовати, ни сждци, ни бирчїа, ни поводнакари, ни армаши, ни вамшїи, ни дижмари, ни глобници, ни слѣге дворнически, ни ин нихто wт слѣгах или wт правителех господства ми посилаемих по милостех и по работах господства ми, понежеваре кто се би покѣсил их вантовати или позабавити их, аще и w влас главѕ, то такови чловѣк имат въспрїети велико зло и wргїю wт господство ми, такоже невѣрник и прѣстжпник сиемѕ хрисовѣлѕ господства ми. И потом паки, аще кто бришбретал би се вантовати их или позабавити их, тѣх села и тѣх блатах и тѣх ацигани, а тотакоемѕ чловѣка да мѕ ест съпостатник скѣтаа и живоначелнѣа Троици на страшнѣм и невмитном сѣдище, амин.

Ещеже по съмрѣти господства ми, кого изберет господь Богъ бити господинь въ Блашкои Земли, или wт сърдечнаго плода господства ми, сирѣч wт сынов господства ми или wт сѣродник господства ми или, по грѣсех наших, wт инопле<мь>ник, да аще почѣтет и поновит и вѣтвръдит и съхранит сиа вишеписана, того господь Богъ да га почѣтет и вкрѣпит въ господствѣ его; а ащели не вѣтвръдит и не поновит, ни съхранит, ни почѣтет, нѣ разорит и расипет и посрамит и прѣстжпит сїа вишеречена, того господь Богъ, сътворивїи небо и землѣ и мора и въсѣ важе въ них, да га вбиет его здр тѣлом, а въ бждщим вѣцѣ дѵша его и да имат вчѣстне съ Иѵдоа и съ трьклетом Йрїа и съ инѣми їоѵдене еже възъпише на господа Бога и спаса нашего Їсуса Христа, кръв его на них и на чедах их, еже ест и бѣдет въ вѣки; и да ест проклѣт wт тиѵ богоносниї wтци, иже въ Никеи, амин.

Свѣдѣтелїе поставлѣет господство ми: жѵпан Барбѣл Кралевскомѣ, жѵпан Кръстиан и Бадѣ бывши дворници, жѵпан Пръвѣл велики дворник, жѵпан Станко велики логофет, жѵпан Тодор вистиар, жѵпан Данчѣл комис, жѵпан Стрwе мечоноша, жѵпан Бадѣ пехарник, жѵпан Драгомир столник, жѵпан Радѣл и Драгомир велици страторници.

И азъ, Сим рѣкописавшаго, еже писах повелѣнїемъ господина ми въ настолни град Тръговище, мѣсеца маїа к҃д днъ, в лѣт ×ѕ҃ѳ.

† Їw Радѣл вwевwда, милостїм божїм, господинь.

www.dacoromanica.ro

Sfîntă Troiţă, ajută şi grăbeşte.

† Domnul Dumnezeu a poruncit în lege fiilor lui Israel ca pe fiecare an să dea zeciuială din cîte cîştigă; şi ştiind aceasta, sfinţii apostoli şi părinţii purtători de Dumnezeu ne-au îndemnat spre ajutorarea şi binefacerea sufletelor noastre şi ne-au lăsat nouă moştenire, celor din urmă copii ai lor, ca, unii prin rugăciune şi veghere şi post, alţii prin milostenii şi pocăinţă, să ne curăţim de toate relele, cu toată credinţa şi întărirea, să fim gata să auzim acel glas: „Veniţi la mine toţi cei ce vă trudiţi şi cei ce sînteţi împovăraţi, şi eu vă voi odihni. Luaţi asupra voastră jugul meu şi învăţaţi de la mine, că sînt blînd şi smerit cu inima, şi veţi găsi pacea sufletelor voastre căci jugul meu este bun şi povara mea este uşoară. Veniţi binecuvîntaţii părintelui meu şi moşteniţi împărăţia cea gătită vouă de la întemeierea lumii, căci am fost flămînd şi mi-aţi dat să mănînc, am fost însetat şi mi-aţi dat să beau, am fost străin şi m-aţi primit, gol am fost şi m-aţi îmbrăcat, bolnav am fost şi m-aţi căutat, în temniţă am fost şi aţi venit la mine".

Astfel şi eu, binecredinciosul şi de Hristos iubitorul şi binecinstitorul şi singur stăpînitorul, Io Radul voievod şi domn, fiul bunului Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei, încă şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg, rîvnind să urmez vechilor împăraţi şi domni, care cele pămînteşti le-au cîrmuit cu pace, în binefaceri şi s-au învrednicit de împărăţia cerească, ştiind că pentru cei iubitori de Dumnezeu toate se îndreptează spre bine, căci înţelepciunea trupească este moarte, iar înţelepciunea sufletească este viaţă şi pace. Acestea amintindu-mi domnia mea şi cuvintele lui David prooroc şi împărat care spune: „Fericiţi cei cărora li s-au iertat fărădelegile şi cărora li s-au acoperit păcatele, fericit bărbatul căruia Dumnezeu nu-i socoteşte păcatul". Şi iarăşi: „În acelaşi chip precum cerbul doreşte izvoarele de apă, astfel doreşte sufletul meu către tine, Doamne".

Astfel rîvneşte domnia mea spre hramul şi sfîntul lăcaş al sfintei şi de viaţă începătoarei Troiţe şi mănăstirii numite Cozia, părintelui egumen chir Simeon şi tuturor fraţilor care trăiesc întru Hristos, ca să le fie în stăpînire satele, anume: Jimblea şi Şarbăneşti şi Brădăţeanii şi Seaca şi Călimăneştii şi Păteştii şi Lunciani şi Bogdăneşti şi Hinoteşti şi Bucureşti şi Troineşti. Şi Jorjanii, pe care i-au cumpărat de la Drăgoi, pentru 50 florini şi un cal. Şi Săvăstreanii jumătate, pentru că sînt cumpăraţi de la Şolda, pentru 1 600 aspri, şi cealaltă jumătate au cumpărat-o de la Stoica şi de la Cîrstea, pentru 1 600 aspri. Şi Sălătrucul toată jumătatea, pentru că a cumpărat-o Magdalina de la Coman Făgărăşanul, pentru 50 florini. Astfel a dat-o Magdalina sfintei mănăstiri şi cealaltă jumătate a cumpărat-o de la Neaga

www.dacoromanica.ro

şi de la Piprea, fiul ei, pentru 50 florini. Şi Uliţa de la Rîmnic, toată şi cu vinăriciul domnesc întreg, ca să-şi ia singuri călugării de la sfînta mănăstire ce este partea sfintei şi de viaţă începătoarei Troiţe.

Şi 300 de sălaşe de ţigani. Şi Vodostriţa şi Ciocăneşti şi Stăncesti şi Călugăreani şi Cărăreani şi Lumineani şi Păpenei, pe care i-au cumpărat de la Ganea Taurul, pentru 650 aspri. Şi găletăritul din judeţul Vîlcea, să-şi ia călugării din grîu şi din orz, cît se cuvine în acel judeţ şi găletari domneşti să nu se pună, ci singuri călugării să-şi adune găleţile. Şi vama de la Genune şi balta Mamino, de la Orlea în sus, cu toate bălţile, cîte se ţin, şi balta Căbel, de la Săpatul în jos, pînă la gura Ialovniţei, cîte se află; de asemenea şi cu toate hotarele acelor sate şi bălţi, acelea toate să le fie de ocină şi de ohabă sfintei mănăstiri şi dumnezeieştilor călugări de hrană, iar nouă şi părinţilor noştri veşnică pomenire.

Începînd de la vama oilor şi de vama porcilor, de albinărit şi de găletărit, de dijme, de vinărici, de cărături şi de podvoade, de copaci şi de cositul finului, de gloabe şi de pocloane, adică de toate slujbele şi dăjdiile, cîte se află în ţara şi stăpînirea de sine stătătoare a domniei mele, din toate să le fie de ohabă. Şi nimeni să nu cuteze să-i tulbure, nici sudeţi, nici birari, nici povodnicari, nici armaşi, nici vameşi, nici dijmari, nici globnici, nici slugile vornicului, nici nimeni altul dintre slugile sau dintre dregătorii domniei mele trimişi după milostenii şi după muncile domniei mele, pentru că oricine s-ar încumeta să-i tulbure sau să-i împiedice, chiar şi cu un fir de păr din cap, un asemenea om va primi mare rău şi urgie de la domnia mea, ca necredincios şi călcător al acestui hrisov al domniei mele. Şi iarăşi după aceea, dacă cineva s-ar apuca să-i tulbure sau să-i împiedice pe ei, aceste sate şi aceste bălţi şi aceşti ţigani, iar unui astfel de om să-i fie potrivnică sfînta şi de viaţă începătoare Troiţă la cumplita şi neîndurata judecată, amin.

Încă şi după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn în Ţara Românească, sau din rodul inimii domniei mele, adică dintre fiii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va înnoi şi va întări şi va păzi acestea mai sus-scrise, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l întărească în domnia lui; iar dacă nu va întări şi nu va înnoi, nici nu va păzi, nici nu va cinsti, ci va strica şi va batjocori şi va călca acestea mai sus-scrise, aceluia domnul Dumnezeu, făcătorul cerului şi al pămîntului şi al mării şi al tuturor cîte sînt într-însele, să-i ucidă aici trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui, şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie cel de trei ori blestemat şi cu ceilalţi iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului

www.dacoromanica.ro

nostru Iisus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci; şi să fie blestemat de 318 părinţi, purtători de Dumnezeu, cei de la Nicheia, amin.

Martori pune domnia mea: jupan Barbul al Craiovei, jupan Cîrstian şi Badea foşti vornici, jupan Pîrvul mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Todor vistier, jupan Danciul comis, jupan Stroe spătar, jupan Badea paharnic, jupan Dragomir stolnic, jupan Radul şi Dragomir mari stratornici.

Şi eu, Sin scriitorul, care am scris din porunca domnului meu în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna mai 24 zile, în anul 7009 <1501>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 127 (Cozia, III/2).
Orig., perg. (54 × 45), pecete atîrnată, căzută.
Cu două traduceri: una din sec. al XVIII-lea, cealaltă din sec. al XIX-lea; alte traduceri ibidem, Cozia XLIX/2, mss. 209, f. 130—131, şi 215, f. 40v.—43.
EDIŢII. Slav. *Miletić-Agura*, 350—352. Trad. *D.I.R, B.*, 5—7.

6

1501 (7009) iunie 16, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte popii Laiotă, lui Alăman ş.a. părţi în Brătivoeşti, Mihăileşti, Broşteni şi Vrabeţi.

† Милостиѭ божїѭ, Їѡ Радꙋл воєвода и господинъ [и господинъ] вьсеи земли Ѵгровлахинскои, сынъ добраго и великаго Влад воєводе. Дакат господство ми сїе повелѣнїе господства ми попꙋ Лаютъ и съ братїем его, Алъман и Радꙋл и Дрьгон и Мъилат и сыновн си и братꙋ чед мꙋ Албꙋл и анѣѱеи мꙋ Мареш и съ сыновн си тако да им ест ним дел ѡт Брътивоещи, що им ест стара дѣдинꙋ.

И пак да им ест ꙋ Миχъилещи, дел Станꙋ ѡт Стръч, понеже им ест ѡчинꙋ кꙋпена при дьни ѕикꙋ господства ми Радꙋл воиводе. И пак да им ест ꙋ Миχъилещи дел Данов сва, понеже сꙋ кꙋпили за єдин кон добьр ѡт Дан.

И пак да им ест ꙋ Брощѣни пол, понеже им ест кꙋпени при дьни Радꙋл воєводе.

И пак да им ест ꙋ Врабещи трети дел, понеже им ест ѡчинꙋ кꙋпена ѡт Добрꙋл за флор ҃г, при дьни родителѣ господства ми. Ѩли Ѩлбꙋл и анѣѱеи мꙋ Мареш да ест над пол ѡт дел Данов ѡт Миχъилещи, понеже ест ꙋложил поп Д<р>агомир, а съ дрꙋге ѡчине, що сꙋ вишеписане, да не метеχат нища.

Того ради им дадоχ и господство ми да им ест въ ѡчинꙋ и въ ѡχабꙋ ним и сыноком им и внꙋчетом им и прѣвнꙋчетом им; и каре комꙋ се ѡт них

www.dacoromanica.ro

сълѹчит съмрѣт, а wчинѹ да ест wставшим, а въ нищ прѣдалика да нѣст И ни wт когоже непотъкновено, по рѣч господства ми.

Свѣдетелѣ: жѹпан Барвѹл бан, жѹпан Кръстиан бившин дворник, жѹпан Датко бан, жѹпан Пырвѹл велики дворник, жѹпан Станко логофет, Тѹдор вистиар, Данчюл комис, Строе спатар, Бадѣ пѣхарник, Изворанѹл столник, Радѹл и Драгомир страторник.

И азъ, Хран, пис въ Трьговищѣ, мѣсеца юниѥ $\overline{\text{кѣ}}$ день, в лѣт ×$\overline{\text{ѕѳ}}$.

† Їѡ Радѹл в:вевѡда, милостїа, божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele popii Laiută şi cu fraţii lui, Alăman şi Radul şi Drăgoi şi Măilat şi fiii lor şi vărul lor Albul şi nepotul lor Mareş şi cu fiii lor ca să le fie partea lor din Brătivoeşti, care le este veche dedină.

Şi iar să le fie la Mihăileşti, partea lui Stan din Stîrci, pentru că le este ocină cumpărată în zilele unchiului domniei mele Radul voievod. Şi iar să le fie la Mihăileşti partea lui Dan toată, pentru că au cumpărat de la Dan pentru un cal bun.

Şi iar să le fie la Broşteni jumătate, pentru că le este cumpărătură în zilele lui Radul voievod.

Şi iar să le fie la Vrabeţi a treia parte, pentru că le este ocină cumpărată de la Dobrul pentru 3 florini, în zilele părintelui domniei mele. Însă Albul şi nepotul lor Mareş să fie pe jumătate din partea lui Dan din Mihăileşti, pentru că i-a aşezat popa Dragomir, iar cu celelalte ocine, care sînt mai sus-scrise, să nu aibă amestec nimic.

De aceea le-am dat şi domnia mea să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor; şi ori căruia dintre ei i se va întîmpla moarte, ocina să fie celor rămaşi, iar la ei prădalica să nu fie. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Cîrstian fost vornic, jupan Datco ban, jupan Pîrvul mare vornic, jupan Staico logofăt, Tudor vistier, Danciul comis, Stroe spătar, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Radul şi Dragomir stratornici.

Şi eu, Hran, am scris la Tîrgovişte, luna iunie 16 zile, în anul 7009 <1501>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MDLXXXVII/2.
Orig., perg. (23 × 29,5), pecete timbrată.

www.dacoromanica.ro

1501 (7009) iunie 21, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Dragosin postelnic şi fraţilor săi satele Mădulari şi Iacovul, parte în Rogojina şi muntele Groşani.

† Милостїѭм божїѭм, Їѡ Радꙋл воєвода и господинь въсон земли Ѹгровлахїискон, синь прєдобрааго и великааго Влад воєводѣ. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми болѣрїам господства ми, жупанꙋ Драгосин вел[1] постелник съ братїам си Пътрꙋ и Татꙋл и Радꙋл и съ синовом им, каре колико мꙋ Богъ припꙋстит, тако да им єст Мъдꙋларїи въси и да им єст Їаковꙋл вьс и да им єст ѵ Рогожинѣ два сѣчꙋре, долни и горни, понеже мꙋ сꙋт стара и права дѣдина, ѡчина. И потом покꙋпише ѡт господство ми за єдин кон добръ.

И да им єст планинѣ зовємѣ Грошани, колико єст дел Драгосинов и братїам его, понеже им єст стара и права ѡчина, дѣдина. И потом, покꙋпише ѡт Стонка Гиздавец за с҃к҃є[2] ѡвце, ѣще въ дьни родїтєлю господства ми Влад воєвода.

Єго радї, им дадох и господство ми тако да им єст въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ ним и синовом им и внꙋчетомꙋ их и прєвнꙋчетомꙋ их въ вѣки и коемꙋ сѣ ѡт них прилꙋчит прежде съмртъ, а въ них пръдалика да нѣст, нꙋ да єст ѡставшїим. И ни ѡт когоже непотжкнно<кено>, по рѣч господства ми.

Свѣдетелїѣ: жупан Барбꙋл Кралевски, жупан Кръстїан и Бадѣ бившїи дворници, жупан Пръвꙋл велики дворник, жупан Стайко логофет, жупан Ѳеодоръ вистїар, Данчюл комис, Строе спатар, Изворанꙋл столник, Радꙋл и Манѣ страторници.

И азъ пис, Станчꙋл граматик, ꙋ град Тръговищи, їюнїа к҃а, в лѣт ҂зѳ.

† Їѡ Радꙋл воєвѣда, милостѫ божѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Dragosin mare[1] postelnic cu fraţii săi Pătru şi Tatul şi Radul şi cu fiii lor, oricîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie Mădularii toţi şi să le fie Iacovul tot şi să le fie în Rogojina două seciuri, de sus şi de jos, pentru că îi sînt vechi

[1] Cuvînt adăugat.
[2] Cifră corectată din: к҃.

www.dacoromanica.ro

şi drepte dedine, ocine. Şi după aceea au cumpărat de la domnia mea pentru un cal bun.

Şi să le fie muntele numit Groşani, cît este partea lui Dragosin şi a fraţilor lui, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină, dedină. Iar apoi, a cumpărat de la Stoica Ghizdaveţ pentru 225[1] oi, încă din zilele părintelui domniei mele Vlad voievod.

De aceea, le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor în veci şi căruia dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul Craiovescul, jupan Cîrstiian şi Badea foşti vornici, jupan Pîrvul mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Theodor vistier, Danciul comis, Stroe spătar, Izvoranul stolnic, Radul şi Manea stratornici.

Şi am scris eu, Stanciul gramatic, în cetatea Tîrgovişte, iunie 21, în anul 7009 <1501>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., MMDCCCXCII/1.
Orig., perg. (24 × 38,5). pecete timbrată.

8

1501 (7009) iulie 9, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Mînea satul Dodeşti.

† Милостивмъ боживмъ, Їw Радꙋл воивода и господинъ въсеи земли Ѳгровлахискои, сынъ великаго Влад воивод҃. Дават господство ми сие повелѣнїе господства ми Мѫнѣ и съ сыновы мѳ, по имени Стан и Дан и Радꙋл и съ сыновє их҃, ꙗко да им сѣт Додещи въсн, понеже их҃ покѳпи Мѫнѣ wт Нѣки за ѯ҃в[2] флорини ѳгрѣски. Паки потом их҃ ещє и покѳпих҃ и господство ми wт Шимон за к҃[2] два флорин. Тако господство ѧи поминовах҃ Мѫнѣ със тѳзи wчинѳ.

Сего ради мѳ их҃ дадох҃ и господство ми ꙗко да мѳ ест въ wчїнѳ и въ wх҃абѳ, немѳ и сыновом емѳ, внѳком и прѣвнѳчетом их҃ и ни wт когожє непотѫкновенно, по рєчи господства ми.

Свєдѣтєлє сѣт: жѳпан Барбѳл Кралєвски, жѳпан Кръстиан гивши дворник, жѳпан Пръвѳл велики дворник, жѳпан Стайко логофет, жѳпан Тѳдор вистиар,

[1] Cifră corectată din: 25.
[2] Cifră scrisă cu altă cerneală, peste text răzuit.

www.dacoromanica.ro

Данчюл комис, Строе спатар, Бадѣ пѣхарник, Изворанѹл столник, Радѹл и Драгомир велици страторници.

Пис въ настолнїи град Тръговищѹ, мѣсеца иолїе ѳ дньъ, в лѣт ×ѕѳ.

† Їѡ Радѹл вѡєвѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Mînea şi cu fiii lui, anume Stan şi Dan şi Radul şi cu fiii lor, ca să le fie Dodeştii toţi, pentru că i-a cumpărat Mînea de la Nean pentru 42 [1] florini ungureşti. Iar după aceea şi domnia mea i-am cumpărat de la Şimon pentru 22 [1] florini. Astfel domnia mea am miluit pe Mînea cu acea ocină.

De aceea i-am dat şi domnia mea ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori sînt: jupan Barbul Craiovescul, jupan Cîrstiian fost vornic, jupan Pîrvul mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Tudor vistier, Danciul comis, Stroe spătar, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Radul şi Dragomir mari stratornici.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iulie 9 zile, în anul 7009 ‹1501›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul judeţean Tg. Jiu, nr. 7.
Orig., perg. (20 × 31,5), pecete aplicată, stricată.
EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 303—305; Ştefulescu. *Doc. sl.-rom.*, 44—46.

9

‹1501 septembrie 1 — decembrie 15› 7010.

Radu cel Mare voievod întăreşte m-rii Nucet satele Topoloveni, Micşeneşti, Găleşeşti ş.a. cu mori şi vinărici, precum şi sălaşe de ţigani.

Izvod care s-au scos dupre un hrisov al Radului voevod, feciorul Vladului voevod Călugărul, leat 7200 ‹1691—1692›.

† Întru Hristos Dumnezeu bun credincios şi bun cinstit şi de Hristos iubit şi însuşi ţiitoriu, Io Radul voievod şi domn, feciorul marelui şi preabunului Vladului voevod Călugărul, cu mila lui Dumnezeu dăruit, oblădui-

[1] Cifră scrisă cu altă cerneală, peste text răzuit.

www.dacoromanica.ro

toriu şi domnitoriu a toată Ţara Rumânească, ce încă şi părţilor de preste munţi Almaşului şi Fegăraşului herţeg, care vruiu domnia mea cu a mea bună vreare, cu cinstita şi luminata inima domnii méle ca să se proslăvească Dumnezeu cel ci m-au proslăvit şi pre scaunul sfînt al răposaţilor părinţi ai domnii méle cu mărire m-au înălţat. Ce şi de aceeasta îm aduşi aminte şi domnia mea. Că iastă mulţi împăraţi întru această împărăţie viţuiră, ce puţintei împărăţiei ceriului fură moşténi, ci iată mă nevoiu şi eu nu numai împărăţie a îndrepta, ci de cea înfiinţată a socotit.

Drept aceea dăruiiu şi domnia mea acesta cu toţi cinstiţii şi cu bune chipuri ce sînt preste toate cinstitele daruri ceşti de acum, acest hrisov al domnii méle, casîi şi lăcaşului sfîntului şi marelui mucenic al lui Hristos Gheorghie, mănăstirii ci să chiamă Nucet, pre caré o au rădicat den temelie cinstitul şi îndreptătoriul boiarinul domnii méle jupan Gherghina pîrcălabul şi întru acea mănăstire nastavnic cinstitul care e întru preoţie părintele egumenul kir popa Elarion şi tuturor călugărilor cîţi sînt den Hristos întru sfînta mănăstire, ca să-i fie satul anume Topolovénii jumătate, pentru că au fost bătrîne şi drepte bucate a jupănései Neagăi, ce au fost jupînească Gherghinei pîrcălabul, iară jupăneasa Neaga au adaos sfintei mănăstiri ca să-i fie ei întru moşie.

Şi iar să fie sfintei mănăstiri şi céialaltă jumătate de Topolovéni, pentru că acea jumătate de Topolovéni fost-au de moşie a Milii, feciorul Voico a, Tatului; iar jupanul Milea, el au fugit preste munte în zilele răposatului părintelui domnii méle, Vladul voevod Călugărul, de au rădicat alt domnu preste capul părintelui domnii méle. Şi au dat domnul Dumnezeu de au căzut Milea, feciorul lui Voico al Tatului, în mîinile părintelui domnii méle; deci l-au trimis de să-l arunce în cetatea Poenarilor; iară Voico al Tatului, tată al Milei, au mersu înaintea dregătoriului domnii méle jupînului Gherghinei pîrcălabul de au dat şi au închinat ci e mai sus-zis satul jumătate den Topolovéni, ca să-i scoată capul fiiu său Milii de la cumplita moarte şi i-au scos capul lui; iar boiarinul domnii méle, el au strînsu mulţi boiari de au luat seama şi au preţuit ci mai sus zice ocină, 15 000 de aspri şi-ntracel ceas au dat 15 000 de aspri în mîna lui Voico al Tatului. Iar dupre acéea, dregătoriul domnii méle, jupan Gherghina parcalabul, au adaos ci mai sus-zice satul Topolovénii tot, cu toate hotarele şi cu vinăriciul boerescu ca să fie sfintei mănăstiri moşie ohabnică.

Şi iar să fie sfintei mănăstiri satul Micşeneştii tot, cu toate hotarele şi cu morile, pentru că l-au cumpărat jupan Gherghina pîrcălabul jumătate de Micşeneşti de la Puica den Răsimnici drept 5 000 de aspri şi drept 4 pardoşi domneşti şi drept patru cai domneşti şi o păréche de nasturi drept 1 000 de aspri; iară altă jumătate de Micşeneşti el o au cumpărat de la Mamociuc drept 12 000 de aspri.

www.dacoromanica.ro

Şi iar să fie sfintei mănăstiri satul Găleşeştii toţi, cu toate hotarele şi cu morile, pentru că au schimbat boiarinul domnii méle pan Gherghina pîrcalabul cu Vlaicul den Dragomireşti de au dat Crăstieneştii Vlaicului pentru Găleşeşti şi 5 000 de aspri.

Şi iară să fie sfintei mănăstiri Budeştii toţi cu tot hotarul şi Mileştii toţi cu tot hotarul şi cu morile, pentru că au dat şi au adaos boiarinul domnii méle Gherghina pîrcălabul sfintei mănăstiri ca să fie călugărilor de hrană, iar lui în véci pomeană.

Şi iar să fie sfintei mănăstiri satul Bădeştii toţi şi cu toate hotarele, pentru că acel sat fost-au bătrînă şi dreaptă ocină a Vladului dvornicul, iar Vladul dvornicul el au perit cu cumplită muncă de către răposatul părintele domnii méle, Vladul voevod Călugărul, pentru că s-au rădicat domnu preste capul lui. Iar după aceea au căzut Vladul dvornicul supt mîna părintelui domnii méle şi i-au tăiat capul şi au rămas bucatele lui domneşti. Şi au cumpărat boiarinul domnii méle pan Gherghina pîrcălabul acest ce mai sus zice sat de la răposatul părintele domnii mele Vladul voevod pre bani gata.

Şi iar să fie sfintei mănăstiri nişte ţigani, pre nume: Bolovan şi Udrişte şi Nica şi cu sălaşele şi Radul cu sălaşul şi Costea cu sălaşul, pentru că aceşti ţigani fost-au ţigani bătrîni ai jupînései Gherghinei parcalabul, pre nume Neaga, şi i-au dat şi i-au adaos sfintei mănăstiri pentru sufletul ei.

Şi iar să fie sfintei mănăstiri alţi ţigani, pre nume: Lal cu fraţii-ş<i> denpreună şi Ţiţul şi Chinciul şi Ivan cu sălaşele, pentru că acei ţigani fost-au de moşie ai Marineştilor, iar Marineştii au fost datori boiarinului domnii méle jupanului Gherghinii parcalabul 50 000 de aspri; deci pentru acea datorie le-au luat Marineştilor şi casele lor şi viile lor şi stupinile lor şi aceşti mai sus zic ţigani. Iar după aceea boiarinul domnii mele, dupre moartea fiiu-său, pan Drăghici marele peharnic, el se-au milostivit de le-au ertat alte bucate. Iară acéle 5 sălaşe de ţigani el i-au adaos sfintei mănăstiri. Şi au dat Marineştii aceşti ţigani denaintea domnii mele şi denaintea a tuturor boiarilor domnii méle.

Şi iar să fie sfintei mănăstiri 30 de sălaşe, pre nume: Moldoveanul cu sălaşul i Pipilea şi Cornea şi Pîrciul şi Gomoiu şi Tîrca şi Oprea i Deadiul i alt Gomoiu cu fraţii-ş<i> i Oprea i Conda i Donca i Paraciova i Jitian i Naico i Dăşa i Pătru i Drăghici i Marin i Tatul i Berbecea i Petrica i Dadula i Băloiul i Mavrea i Bojora i Costea i Danciul i Costea i Neaniul şi unchiaşul Badinca i Badea i Slav şi 2 Vranici i Mircea i Stan i Diba i Camba i Danciul i Berbecea cu fraţii-ş<i> Cursui i Oprea i Nan i Ursu i Lupşe i Miho i Badea i Mircea i Badea i Danciul i Bădica i Radul i Costea i Dorca i Hera i Badea i Tolcea i Radul i Stan i Calio i Cornea, pentru că acéste toate sate şi ţigani el i-au adaos jupanul Gherghina parcalabul sfintei mănăstiri, ca să fie de

www.dacoromanica.ro

posluşanie şi de întărire sfintei mănăstiri şi-ntru hrană cinstiţilor şi dumnezeeştilor călugări cîţi se vor afla viţuitori şi lucuitori întru acea sfîntă casă, iar boiarinului domnii mèle Gherghinei par<calab> şi părinţilor lui întru vèci pomenire.

Drept aceea am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri de la Nucet ca să-i fie aceste ci mai sus zice moşii şi ţigani întru ocină ohabnici.

Încă şi blestem pus-am domnia mea cum după moartea domnii mèle pre care va alège domnul Dumnezeu să fie domn Ţării Rumâneşti au den neamul sémenţiei domnii mèle au den ruda noastră au den păcatele noastre au dentr-alt neam ca să aibă a cinsti şi a feri şi a-ntări acest hrisov al domnii mèle, pre acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l întărească şi să-l ferească întru domnia lui; iar care nu-l va cinsti nici-l va feri, nici-l va întări şi nu-l va înoi acest hrisov al domnii mèle ci-l va trèce şi-l va calca şi-l va sparge, pre acela domnul Dumnezeu să-l calce şi să-l treacă şi să-l ruşineze întru domnia lui şi să-i bată aicea trupul, iar în veacii ci vor să fie sufletul lui şi să fie blestemat de domnul Dumnezeu cel ce au făcut ceriul şi pământul şi di 12 apostoli verhovnici şi di 318 sfinţi părinţi cei din Nicheia şi să-i fie pîrîş sfîntul şi slăvitul marele mucenic a lui Hristos Gheorghie al căruia iaste hramul şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu ceialalţi ce au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitoriul nostru Isus Hristos, sîngele lui spre dînşii şi spre feciorii lor şi vor fi în vèci, amin.

Însă şi mărturie pus-am domnia mea: pre jupanul Barbul al Craiovei şi Crăstiian ce au fost mare dvornic şi Pîrvul dvornicul şi Staico marele logofăt, Teodor vistier i Danciul comis, Stroe spatar, Badea peharnic, Dragomir stolnic, Neagoe i Dragomir marii stratornici.

Şi am scris, Stan i procii, leat 7010 <1501>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 131 (Nucet, XX/2).
Traducere pe hîrtie nesemnată din 1692; altă traducere ibidem, ms. 457, f. 10—12.
Datat după văleat şi ca anterior doc. din 1501 dec. 15. nr, 11.
EDIŢII. Trad. Nicolaescu, *Doc. sl.-rom.*, 9—10 notă; Grecianu, *Genealogiile*, I, 260—261.

10

1501 (7010) septembrie 1, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte jupanului Badea din Şuici şi fiilor săi munţii Comarnicul, Pleşeştii, Cioarecul şi Voiceştii.

† Милостиѡм божиѡм, Їѡ Радꙋл воєвода и господинь вѣсєи зємли Ѳгроѵлахиискои, синъ великаго Влад воєвода. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми волѣрин господства ми, жѫпанѫ Баде ѡт Шѫич и съ синоѵе

www.dacoromanica.ro

сн, шко да мѫ ѥст Комарникѫл цо ѥст планина Плешецилор. И паки да мѫ ѥст Чорѣкѫл цо ѥст планѣна Кончецилор, понеже мѫ сѫт стара и права ючина, дѣдѣна.

Потом, сепре жѫпан Бадѣ със Дан Скѫртѫлов. Тако, господство ми дадоҳ жѫпанѫ Бадѣ ѣ҃ болѣри та ихъ да не сепре <пре>[1]д господство ми и закле пред господство ми със тинзи болѣри како мѫ сѫт тензи планине ючине, дѣдине.

Сего радѣ, мѫ дадоҳ и господство ми, шко да мѫ сѫт въ ючинѫ и въ шҳабѫ, немѫ и синовом емѫ, внѫком и прѣвнѫчетом, <н>[1] ни шт когожѣ непотѫкновѣнно, по рѣчи господства ми.

Пис вѫ настолни град Тръговищѫ, мѣсеца септемврїе ѣ҃ дѫни, в лѣт ×ѕ҃ї҃.

† Їѡ Радѫл вшевшда, милостїм божїм, господинѫ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlaq voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Bade din Şuici şi cu fiii săi, ca să-i fie Comarnicul unde este muntele Pleşeştilor. Şi iarăşi să-i fie Cioreacul unde este muntele Voiceştilor, pentru că îi sînt vechi şi drepte ocine, dedine.

După aceea, s-a pîrît jupan Badea cu Dan al lui Scurtul. Astfel, domnia mea am dat jupanului Bade 12 boieri ca ei să nu se pîrască <înaintea>[1] domniei mele şi au jurat înaintea domniei mele cu acei boieri că îi sînt acei munţi ocine, dedine.

De aceea i-am dat şi domnia mea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă lui şi fiilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor <şi>[1] de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna septembrie ziua 1, în, anul 7010 <1501>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MDXXVIII/74.
Orig., hîrtie (19,5 × 26,5), pecete aplicată, căzută.

11

1501 (7010) decembrie 15, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte m-rii Nucet satele Topoloveni, Micşeneşti, Găleşeşti ş.a. cu mori, bălţi şi ţigani, scutindu-le de dări şi slujbe.

† Иже ѥлїцн дѣҳомь божїимъ водими сѫт, сн сѫт сыновѥ божїи, шкоже рече божественїн апостолъ: емоужѥ въ слѣд текѫщѣ, иже правдн любителѣ и подвигомь

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

добрим подвизающим се, желажмиж въспрѣше жизнь; а земльнии вставише и на небеси прелѣпише се, блаженїи ѡн иже глас радованїа слишавше, егоже и присно слишит: „Прїинде благословенни ѡтца моего, наслѣдствѹите ѹготованно ест вам цѣсарство ѡт съложенїе мирѹ“.

Иже и азь, благовѣрнїи и благочестиви и Христолюбивїи и самодръжавни, Їѡ Радѹль конекода и господинь, сынь великаго и прѣдобраго Влада конеоде, милостїю божїею и божїемъ даронанїемь вбладающѹмин и господствѹющѹми въ всеи земли Оугровлахїискон и Запланинским странам, Ямлашоу и Фагарашѹ Херцег, иже въ силѣ, благопроизволи господство мн своим благїимь произволенїемъ и чистїим и свѣтлїим сръдцемь господства мн, ѣко прославити прославлъшаго ме Бога, на прѣстоле свѣтопочившїих родителе господства мн и съ славою въснесшаго ме. Иж и о сем въспомѣноу господство мн: мноѕи царїе въ цѣсарствиа сн въселишж се, иж мали небеснаго царствїа наслѣдоваше. Тыше бо се и азь, нетъчїю се царство исправити, иж присно дѹшж своѭ съматрѣти.

Сего радї, даровах господство мн сын въсечестни и благовѣразни и прѣпочїтанни, иже над въсеми честнїи даров и надстоещи, сїи хрисовоул господства мн Храмѹ и вбители свѣтаго, велико мжченика Христова, Гюргїа, монастирѹ зовомаго Ноучет, егоже въздвиже ѡт вснованїа честити властелни и оуеца господства мн, жѹпан <Гер>[1]гина велики паркалаб и въ том монастирѹ наставникѹ и честнешомѹ иже въ свѣщенно иноко, ѹчителю словеснаго стада Христова, игоуменоу п<опоу кур>[1] Иларїѡнѹ и потом въсем братїим елико сѫт ѡ Христе въ свѣтомоу монастирѹ и иже съ ним обще трѹдолюбавшїим, ѣко да им сѫт[!] села, по име: <Томшанїи съ въст Хотаром и съ>[1] воденїцами и Тополовѣни въси и съ винаричем и Микшенещи въси и половина ѡт влата зовоми Галтава, ѡт оустїа дори до Тжмбрещи и Бъдещи въси и със воденїцами си[2] и Гълешещи въси и съ воденїцами си и Бъдещи въси и със воденїцами си и Милещи със воденицами си[3].

И цигани ѳ челѣди[4], по имень: Молдованчѹл съ децами си Пипилѣ и Корнѣ и Прьчѹ и Гомою съ децами си Трька и Сѫпрѣ и Дедюл и дрѹги Гомою със братиами си Сѫпрѣ и Дорка и Парачова и Житиана и съ децами си и Нанко съ децами си Дѹша и Пътрѹ съ децами си Држгач и Нанко и Парачова съ децами си и Миѭо съ децами си Данчѹл и Радѹл и Богдан и Слав и Костѣ съ сынове си Мима и Никѹла и Мавре и Божора съ децами си Нан и Мавре съ децами си Татѹл и Вербеча и Потрика съ децами си Дидѹла и Камбѹр съ

[1] Loc rupt.

[2] Pasajul: воденицами ..... воденицами си tăiat cu chinovar, ras şi apoi rescris cu altă cerneală.

[3] Pasajul: и Гълешещи .... и Милещи със воденицами си scris cu altă cerneală şi de altă mînă.

[4] Cuvintele: И цигани ѳ челѣди scrise peste loc ras.

www.dacoromanica.ro

сынови мѫ и Дадѫла съ децами си и Бѫцилоѥ съ децами си Мирча и Стан и Дива и Камва съ децами си Костѣ и Данчѫл съ децами си Костѣ и Нѣн и Баднига стари и Радѫл съ децами си и Бадѣ и Слав и Бранка и пак Бранка съ децами си Данчѫл и Берча съ братѫ мѫ Кѫрки и Хорнѣ съ децами си Нан и Ѫрсѫл и Лѫпше и Миҳо и Бадѣ и Мирча съѥ сынове си и Сѫриндарю съ децами си и Бадѣ съ децами си и Данчѫл съ децами си Баднига и Радѫль и Костѣ и Малджр и Дѫрдѫка съ децами си и Фиера и Бадѣ и Голча съ братѫ си Радѫл и съ сынове им и Калю съ сыѥве си Стан и Радѫль и Калю и съ сынове им и Ѫдрице съѕ сынови си и Ника съѕ сынови си и Болован[1] Дал съ братїѥми си Ѫжвалтъ, Цицѫл, Канчѫл, Иван, Хорнѣ, понеже нѫ прѣложи жѫпан Гергїна паркалаб свѣтомѫ монастирѫ, ѩко да сѫт въ послоушанїѥ и въ покрепленїѥ свѣтомѫ монастирѫ и ѩ пицѫ честѣишим и божествѣнимъ иноком иже шбретаюци се живоуцим ѩ свѣтомѫ монастирѫ, емѫже и родителїѥм и чедом его вѣчное ѩспоминанїѥ. Или докле ѩ бити жив жѫпан Гергїна паркалаб, а ѫи да си сам шбладѣет села и ацигании иже сѫт вншеписанна и прѣложена свѣтомѫ монастирѫ; пак по ѫмрѣти жѫпаноу Гергїне паркалабоу, да ест ѫ свѣтомѫ монастирѫ.

Сего радї, им дадоҳ и господство ми ѩко тїшзи ѩъси да им сѫт въ ичиноу и въ оҳабоу и нн шд когоже не<потъкнов>[2]енном, по речи господства ми. Хочевши шт швчнего вама и шт свїннего вама, шт пчеларство, шт кѫбларство, шт винарничество, шт дижми, ѫт въмшїнство . . .[2] шт посади и шт дрѣва и шт талпи и шт сѣнокосїа и повоза, шт подвод и шт вьсеҳ слѫжбаҳ и дажбаҳ господства ми, великиҳже и малиҳ, елико се шбретают <въ само>[2]дръжавнои земли и шбластїю господства ми. И да не мѣтеҳат съ тнши села ни сѫдци, ни бирчїи, ни поводникар, ни армаш, ни глобник и киҳто шт <слѫгаҳ и>[2] правителеҳ господства ми посилаемїиҳ по милостїнеҳ и по работеҳ господства ми, понеже кто се би покѫсил бантоватї иҳ или позабавити теҳ селам, аще и влас един, тота<ко>[2]ви имат въспрїети велико зло и шргню шт господства ми, ѩкоже неверник и прѣстѫпник и посрамител сїемѫ хрисовѫл господства ми.

Заклинанїе поставлѣет господство ми: по смрѣти господства ми, кого изберіт господь Богъ бити господинъ Блашкои Земли, или шт срѫдечнаго плода господства ми или шт сѫродник господства ми ими, по грѣсеҳ нашїиҳа ѫт иноплеменик, да аще почетіт и поновит и съхранит и оутвръдит сѫи хрисовоул господства ми, того господь Богъ да почітет и съхранит и ѫтвръдит въ господствѣ его; ащели порошшт и поперіт и расипіт, того господь Богъ д, оубиѫть его зде съ тѣлом, а въ бѫдѫщи век дѫше его. И да іст проклет шт господа Бога, сътворшаго небо и землю. И да га тресне бї свѣтїиҳ врьховниҳ апостоль и шт тиї свѣтиҳ богоносниҳ штъць и да мѫ іст сьпостатник свѣти

[1] Pasajul: и Ѫдрице ... Болокан şters cu chinovar.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

великомѹченик Христова, Гєѡргїє, емѹже єст храм и да имат оучестїю съ Їоудоѫ и Їрїем и съ инѣми, рекшими на господа Бога и спаса нашего Їсуса Христа, кръв его на нѧ и на чедѣ нх, єже єст и бѹдет въ вѣки, амин.

Свѣдѣтелїє сїемѹ хрисовоулѹ господства ми: жѹпан Барбѣл Кралевски, жѹпан Кръстїан бивши дворник, жѹпан Бадѣ wт Кожецн, жѹпан Прьвѹл великн дворник, жоупань Станко словоположител, жѹпан Θеѡдѡр вистиар, Данчюл комис, Строе спатар, Бадѣ пехарник, Драгомир стольник, Нѣгое и Драгомиръ велицн страторницн.

И азь, рѹкописател Стан, єже писах въ настолни град Тръговищѹ, мѣсеца декемврїе ѣ дьнь, въ лѣто ѯз҃ї.

† Їѡ Радѹл вѡєвѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Cei cîţi de duhul lui Dumnezeu sînt purtaţi, aceştia sînt fiii lui Dumnezeu, precum spune dumnezeiescul apostol: mergînd pe urma lui, cei care sînt iubitori de adevăr şi se nevoiesc cu bună îndemnare, viaţa cea dorită au primit; iar cele pămînteşti lăsîndu-le pămîntului şi alipindu-le de ceruri, au auzit acel fericit glas de bucurie, pe care şi pururea îl vor auzi: „Veniţi binecuvîntaţii părintelui meu, moşteniţi împărăţia care vă este pregătită de la facerea lumii".

Care şi eu, binecredinciosul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpînitorul, Io Radul voievod şi domn, fiul marelui şi preabunului Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg, care în putere, cu a mea bunăvoinţă şi cu curată şi luminată inimă a domniei mele, a binevoit domnia mea ca să proslăvesc pe Dumnezeu, cel ce m-a proslăvit şi m-a înălţat cu slavă pe scaunul sfîntrăposaţilor părinţilor domniei mele. Dar şi de aceasta şi-a amintit domnia mea: mulţi împăraţi au stat în împărăţia lor, dar puţini au moştenit împărăţia cerului. Şi de aceea şi eu, grăbindu-mă nu numai a cîrmui împărăţia aceasta, ci şi să am grijă pururea de sufletul meu. De aceea, am dăruit domnia mea acest întru totul cinstit şi cu frumoasă faţă şi preacinstit, care este deasupra tuturor cinstitelor daruri, acest de faţă hrisov al domniei mele hramului şi lăcaşului sfîntului, marelui mucenic al lui Hristos, Gheorghe, mănăstirii numite Nucet, pe care a ridicat-o din temelie cinstitul vlastelin şi unchi al domniei mele jupan <Gher>[1]ghina mare pîrcălab şi nastavnicului din acea mănăstire şi celui mai cinstit dintre sfinţii călugări învăţătorul turmei cuvîntătoare a lui Hristos, egumenului <popii chir>[1] Ilarion şi apoi tuturor fraţilor cîţi sînt întru Hristos în sfînta mănăstire şi care cu el la un loc în chip obştesc se trudesc cu dragoste, ca să le fie satele, anume: <Tomşanii cu tot hotarul

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

şi cu>[1] morile şi Topoloveanii toţi şi cu vinăriciul şi Micşeneştii toţi şi jumătate din balta zisă Saltava, de la gură pînă la Tîmbureşti, şi Bădeştii toţi şi cu morile sale [2] şi Găleşeştii toţi şi cu morile sale şi Budeştii toţi şi cu morile sale şi Mileştii cu morile sale [3].

Şi ţigani 30 sălaşe [4], anume: Moldovanul cu copiii săi Pipilea şi Cornea şi Pîrciu şi Gomoiu cu copiii săi Tîrca şi Oprea şi Dediul şi alt Gomoiu cu fraţii săi Oprea şi Dorca şi Paraciova şi Jitian şi cu copiii săi şi Naico cu copiii săi Duşa şi Pătru cu copiii săi Drăgan şi Naico şi Paraciova cu copiii săi şi Miho cu copiii săi Danciul şi Radul şi Bogdan şi Slav şi Costea cu fiii săi Mima şi Nicula şi Mavre şi Bojora cu copiii săi Nan şi Mavre cu copiii săi Tatul şi Berbecea şi Potrica cu copiii săi Dadula şi Cambur cu copiii săi şi Dadula cu copiii săi şi Băţiloe cu copiii săi Mircea şi Stan şi Diba şi Camba cu copiii săi şi Costea şi Danciul cu copiii săi Costea şi Nean şi Badinga cel bătrîn şi Radul cu copiii săi şi Badea şi Slav şi Vranica şi iarăşi Vranica cu copiii săi Danciul şi Bercea cu fratele său Curchi şi Cornea cu copiii săi Nan şi Ursul şi Lupşe şi Miho şi Badea şi Mircea cu fiii săi şi Sărindariu cu copiii săi şi Badea cu copiii săi şi Danciul cu copiii săi Badinga şi Radul şi Costea şi Maldăr şi Durduca cu copiii săi Fiera şi Badea şi Golcea cu fratele său Radul şi cu fiii lor şi Caliu cu fiii săi Stan şi Radul şi Caliu şi cu fiii lor şi Udrişte cu fiii săi şi Nica cu fiii săi şi Bolovan [5] Lal cu fraţii săi Ujvaltă, Ţiţul, Canciul, Ivan, Cornea, pentru că i-a dăruit jupan Gherghina pîrcălab sfintei mănăstiri, ca să-i fie de ascultare şi de întărire sfintei mănăstiri şi de hrană preacinstiţilor şi dumnezeieştilor călugări, care se află <şi> trăiesc în sfînta mănăstire, iar lui şi părinţilor şi copiilor lui veşnică pomenire. Dar cît timp va fi viu jupan Gherghina pîrcălab, să-şi stăpînească singur satele şi ţiganii care sînt mai sus scrişi şi dăruiţi sfintei mănăstiri; iar după moartea jupanului Gherghina pîrcălab, să fie la sfînta mănăstire.

De aceea le-am dat şi domnia mea ca acestea toate să le fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele. Începînd de la vama oilor şi de vama porcilor, de albinărit, de găletărit, de vinărici, de dijme, de vămeşie ...[1] de posade şi de copaci şi de talpe şi de cositul fînului şi de cărătură, de podvoadă şi de toate slujbele şi dajdiile domniei mele, mari şi mici, cîte se află <în>[1] ţara şi stăpînirea de sine stătătoare a domniei mele. Şi să nu se amestece cu acele sate nici sudeţi, nici birari, nici povodnicar, nici armaş, nici globnic şi nimeni dintre <slugile şi>[1] dregătorii domniei mele

[1] Loc rupt.
[2] Pasajul: „morile... morile sale" tăiat cu chinovar, ras şi apoi rescris cu altă cerneală.
[3] Pasajul: „şi Găleşeştii... şi Mileştii cu morile sale" scris cu altă cerneală şi de altă mînă.
[4] Cuvintele: „Şi ţigani 30 sălaşe" scrise peste loc ras.
[5] Pasajul: „şi Udrişte... Bolovan" şters cu chinovar.

www.dacoromanica.ro

trimişi după milosteniile şi după muncile domniei mele, pentru că cine s-ar încumeta să tulbure sau să împiedice acele sate, fie chiar cu un fir de păr, acela va primi mare rău şi urgie de la domnia mea, ca un necredincios şi călcător şi batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele.

Blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va înnoi şi va păzi şi va întări acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească în domnia lui; iar dacă va strica şi va nimici şi va risipi, aceluia domnul Dumnezeu să-i ucidă aici trupul şi în veacul viitor sufletul lui. Şi să fie blestemat de domnul Dumnezeu, făcătorul cerului şi pământului. Şi să-l trăznească cei 12 sfinţi apostoli de frunte şi cei 318 sfinţi părinţi purtători de Dumnezeu şi să-i fie potrivnic sfîntul mare mucenic al lui Hristos Gheorghe, al cărui hram este, şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu alţii care au strigat împotriva domnului Dumnezeu şi mîntuitorul nostru Iisus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, care este şi va fi în veci, amin.

Martorii acestui hrisov al domniei mele: jupan Barbul Craiovescul, jupan Cîrstian fost vornic, jupan Badea din Cojeşti, jupan Pîrvul mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Teodor vistier, Danciul comis, Stroe spătar, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe şi Dragomir mari stratornici.

Şi eu, scriitorul Stan, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna decembrie 15 zile, în anul 7010 <1501>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Peceţi, nr. 6 (Nucet, I/1).
Orig., perg. (52 × 46), pecete atîrnată, stricată.
Cu două traduceri ibidem, ms. 457, f. 12—13v (cu luna septembrie), şi A. N., MMDCCCLVI/4 (cu unele deosebiri).
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 7—9.

12

1502 (7010) februarie 25, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod dăruieşte m-rii Rusicon de la Athos un mertic anual de 4 000 aspri.

† Ѣ имѣ Ѻтца и Сина и Свѣтаго <Дѹха>. Похвалѧ кръстѣ и безначелнѣи и єдиносѫщнѣи и животворѣщои и нєраздєлѣмѣи Троице, глаголю Ѻтца и

www.dacoromanica.ro

Сына и Свѣтаго Дѹха и единого въсе ведѹщаго Бога иже въсе ѿт небитїе къ битїе приведшомѹ, словом своим съставлъшамѹ и прѣсвѣтїимъ своим и животворещим дѹхом ѹтвръдившаго: небо и въсеми главнїичини, землю и въсе еже на неи, морѣ и въсеже въ нем, сирѣч видима и невидима, еже милостїи своеѫ радї непрѣзревшаго родѹ чловѣчески падшїи и погибнѹтї, нѫ, прѣстѫпленїа радї заповѣди его еже въ Ѳдеме прѣдедом нашим древле, рѫко прострътїемь къ дрѣвѹ синѣдномѹ еже съмрътъ не ходатаившѹ въсемѹ мирѹ, нѫ прѣклони Бога и съниде и къ прьвои жизни милостїю свою възводит и пѫт показанїа многообразне нам дарова: ови милостию къ свѣтїих цръквах и бденїих въсе нощїих и славословенних, нїиже постом и землыним въздръжанием, иже ест въсем страстем отраженїе и къ Богѹ присвоенїе, нїиже милостїнами иже къ ницим требованїе и къ свѣтїим цръквам рѫкопространїе, по господню словѹ рекошѹмѹ: „О, блаженїих милостивих и милѹѫще въст дань, еже помиловани бити и господинови наследити се“.

Се ѹбо слышавшїих ѿт свѣтїих Писанїих ѹвѣрихмо, се мислїю и срѫдцем яко близъ господь въсем призивающимъ его свѣтїинѣ и въсем срѫдцемь азъ, ѹбо, милостїю божїю, благочьстиви иже благочьстїю желател и Христолюбивїи иже Христа наследити се желаем, Їѡ Радул воивода, божїемь дарованнием въ настоѫщее врѣмї ѡбластьнмѣи Влашкои Земли, въждележ многим желанїем къ периволю прѣчистїе и прѣславнїе владичице нашои Богородице и присно дѣви Марїи, еже ест въ Свѣтѣи Горе Ѳѡнстѣи, разѹмевши яко нѹждоба нам бити къ више реченнїимь исправленнѹм еже, ѿт трѹдолюбию, ѿт постех и ѿт инех сим подобнїих, сего ради изволихом, елико моцно, рѫко прострьтїем къ свѣтїим божїим цръквам, молеще се и ѹповаемна на милосрѣдїе срьдовѣдца владїкоу.

Сих ради, ѹлѹчити грех наших ѿт свѣтие и благих своих не ѹлѹчитї нас и живота вечнаго и царствїа его наслѣдником бити, еже бѹди ѹлѹчїти нам благодѣтїю его, амин.

Видехом бо свѣтие божїе цръкви и царские монастири ѿт свѣтолочившихъ и блаженнїи преднихъ хтитори ѿт сих ѡбсирѣвшїих и въ многих нѹждах и оскѹденїих сѹщих въ настоѫщим временнїи и рѫкопрострътиемь помощи и покрѣплѣти ѿт христїанини благочьстивѣих къ требованїю ищѹщих, наипачевже въ Свѣтои Горѣ Ѳѡнстѣи, сѹщаго перивола пречистїе богоматери. Прїиде бо къ нам ѿтець нашь, проипрот кѹр Козма и съ инеми богопросвѣщеннимь мѹжїи и възвѣстише нам ѡ прѣбиванїи, ѡ многих нѹждах и лишеннїих и технотах тех свѣтїих монастирех, ниже сѹт въ тои Свѣтои више реченнои Горѣ Ѳѡнстѣи, наипаче о свѣтомь монастири нарицаеми Рѹси, храмиже свѣтаго велико мѹченика Пантелеимона, яко въ мнозем оскѹдении и тесноте сѹща живѹщимиже въ свѣтом монастири свѣтїим мнїихом, житие благочистїво и съ смѣреномѹдрием еже ѡ Христе Бозе проходещим. И ми ѿт въсего срѫдца помисливше, изволихѡм яко, елико моцно, ѿт боговърѹчеиннагонїи именїѫ и ѿт внишнѣго промисла, да

www.dacoromanica.ro

сътворимо мертик свѣтомѹ мѵнастирѹ въ покрѣпленїе тѣх недостаствах и сїце въчинихом, тако да преходет братїа wт свѣтаго монастира на вьсако лето, месѣца генара, да ѕимают мертик по ×Д аспри, кроме спензе. Й братиам преходецим, спенза по Ѳ аспри. Й wнеизи ×Д да их wтносет целех въ свѣтомѹ монастирѹ. Сїце се wвецахмо давати на вьсако лето, дондеже есми въ настожщїим жити и въ богоданнои нам власти, непрѣтъкновѣнно.

Ещеже и по иже wд здешних нам пришествїю, егоже благоволит Богъ вити по нас наслѣдник wбласти сиѳ, рекшои Елашкои Земли, или wд нашего сръдечнаго плода или wт наших сродник или ин нетко, емѹже дарѹет Богъ иже въ благочестиви жителствовати, таковаго молим, о господем нашимъ Ісѹсом Христом и прѣчистою Богоматерїю и свѣтїим велико мѵчеником Пантелеимоном и съ вьсеми свѣтїими, иже Богѹ wт вѣка ѕгодившїих, ѕсръдїе и милованїе имети къ Свѣтои вишереченномо Горѣ Ѳоностеи, периколю прѣчистеи Богоматери, сїе нами сътворенном свѣтомѹ монастирѹ вишереченномѹ не потворити, не ѕмалити, нж паче ѕтвръдити и исплънити, своего радї и дѹшевнаго и телеснаго здравїа и спасенїа и да мѹ ест помощи и застѹпленїе прѣчиста Богомати, зде и на страшном и нелицемернем сѹдищѹ, амин.

Язъ, граматик Стан, иже писан въ Тръговицѹ, мѣсеца февръарїа кѣ дънь, летѹ текѹщѹ wт Ѳдама ×ѕ҃ї, индїктїон ѣ, кръг слънцѹ ѳ, кръг лѹне ѝ҃, ѳемелїе кѣ.

† Їѡ Радѹл вшевѹда, милостїм божїм, господинъ.

† În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfîntului <Duh>. Laudă crucii şi Troiţei celei fără început şi de o fiinţă şi nedespărţită, adică Tatălui şi Fiului şi Sfîntului Duh şi unuia atotvăzătorul Dumnezeu, care toate din nefiinţă în fiinţă le-a prefăcut, cu cuvîntul său le-a aşezat şi prin preasfîntul şi de viaţă făcătorul Duh le-a întărit: cerul şi toate cele ale soarelui, pămîntul şi toate cele ce sînt pe dînsul, marea şi toate cele ce sînt într-însa, adică cele văzute şi cele nevăzute, care prin mila sa n-a îngăduit neamului omenesc să cadă şi să piară, ci, pentru călcarea poruncii lui cea de către strămoşii noştri cei de demult în Eden, cu întinderea mîinii către arbore pentru a mînca, nu a pricinuit moartea întregii lumi, ci s-a îndurat Dumnezeu şi s-a coborît şi i-a ridicat prin mila sa către viaţa cea dintîi şi ne-a dăruit nouă calea pocăinţei în multe chipuri: unii cu milostenie către sfintele biserici şi priveghere de nopţi întregi şi cu cîntare de slavă, alţii cu post şi înfrînare de cele pămînteşti, care este depărtarea de toate patimile şi apropierea de Dumnezeu, şi alţii cu milostenii către nevoile celor săraci şi întinderea mîinii către sfintele biserici, după cuvîntul domnului care spune: „O, fericiţi cei milostivi şi care miluiesc în fiecare zi, aceia vor fi miluiţi şi se vor îndulci de Domnul“.

www.dacoromanica.ro

Acestea deci auzindu-le din sfintele Scripturi, ne-am încredinţat cu gîndul şi cu inima că sînt aproape de Domnul toţi acei chemaţi de sfinţia lui şi cu toată inima eu, deci, din mila lui Dumnezeu, binecinstitorul care sînt doritor de bună cinstire şi de Hristos iubitorul care doreşte să iubească pe Hristos, Io Radul voievod, cu darul lui Dumnezeu în vremea de acum stăpînind Ţara Românească, am dorit cu multă dorinţă către grădina preacuratei şi preamăritei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, care este în Sfîntul Munte Athos, înţelegînd că nu se cuvine nouă a înplini mai sus-zisele virtuţi adică, din dragoste de trudă, din posturi şi din altele asemănătoare, de aceea am binevoit, pre cît ne-a fost cu putinţă, să întindem mîna către sfintele dumnezeieştile biserici, rugîndu-ne şi nădăjduind către mila stăpînului celui care vede inima.

De aceea să nu ne îndepărteze pentru păcatele noastre de la sfintele lui bunătăţi şi să fim moştenitori ai vieţii veşnice şi ai împărăţiei lui, pe care să ne-o dobîndească prin binefacerea lui, amin.

Căci am văzut sfintele dumnezeieştile biserici şi mănăstirile împărăteşti rămase sărace din vremea sfînt răposaţilor şi fericiţilor ctitori de mai înainte vreme şi fiind în multe nevoi şi lipsuri în vremurile de acum şi avînd nevoie de întinderea mîinii pentru ajutor şi întărire de la creştinii binecinstitori, mai ales în Sfîntul Munte Athos, care este grădina preacuratei maici a lui Dumnezeu. Căci a venit către noi părintele nostru, chir Cozma, fostul prot, şi cu alţi bărbaţi de Dumnezeu sfinţiţi şi ne-a vestit nouă despre starea, despre multele nevoi şi lipsuri şi greutăţi ale sfintelor mănăstiri, care sînt în acel mai sus-zis Sfînt Munte Athos, mai ales despre sfînta mănăstire numită Rusi, hramul sfîntului mucenic Pantelimon, că sînt în mare sărăcie şi strîmtoare sfinţiţii călugări care trăiesc în sfînta mănăstire, ducînd viaţă binecinstitoare şi cu smerită înţelepciune întru Hristos Dumnezeu. Iar noi din toată inima am cugetat şi am binevoit ca, după putinţă, din averea dăruită de Dumnezeu şi cu îndemnul celui de sus, să facem mertic sfintei mănăstiri pentru întărirea acestor lipsuri şi astfel am făcut, ca să vie fraţii din sfînta mănăstire în fiecare an, în luna ianuarie, să ia mertic cîte 4 000 aspri, afară de cheltuială. Iar fraţilor care vin, cheltuiala cîte 400 aspri. Iar acei 4 000 să-i ducă întregi la sfînta mănăstire. Astfel am făgăduit să dăm în fiecare an cît timp vom fi în viaţa cea de acum şi în stăpînirea cea dată nouă de Dumnezeu, neclintit.

Încă şi după trecerea noastră dintre cele de aici, pe cine binevoieşte Dumnezeu să fie urmaş după noi al acestei stăpîniri, adică al Ţării Româneşti, sau din rodul inimii noastre sau din rudele noastre sau altul oarecare, căruia îi va dărui Dumnezeu ca să trăiască în bună cinstire, pe unul ca acela îl rugăm, pe domnul nostru Iisus Hristos şi pe preacurata maica lui Dumne-

www.dacoromanica.ro

zeu şi pe sfîntul mare mucenic Pantelimon şi cu toţi sfinţii, care din veci au bucurat pe Dumnezeu, să aibă grijă şi milă de sfîntul mai sus-zisul Munte Athos, grădina preacuratei maici a lui Dumnezeu, acestea întocmite de noi pentru sfînta mănăstire mai sus-zisă să nu le schimbe, să nu le micşoreze, ci mai mult să le întărească şi să le împlinească, pentru sănătatea lui şi sufletească şi trupească şi pentru mîntuirea lui şi să-i fie de ajutor şi sprijin preacurata maică a lui Dumnezeu, aici şi la judecata cea cumplită şi fără făţărie, amin.

Eu, gramaticul Stan, care am scris în Tîrgovişte, luna februarie 25 zile, anul curgător de la Adam 7010 ‹1502›, indiction 5, crugul soarelui 10, crugul lunii 18, temelia 22.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, XXVII/17.
Fotocopie după orig., perg. (36 × 22), la m-rea Rusicon de la Athos.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 9—11.

13

1502 (7010) martie 9, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte vlastelinilor săi, jupanii Radu şi Petru sate, munţi, vinărici şi ţigani, scutindu-le de toate dările şi slujbele.

† Въ Христа Бога, благовѣрнїи и благочестивии и Христолюбивїи и самодрѣжавнїи, Їѡ Радꙋл воевода и господинь, сынъ великаго и прѣдобраго Влада воеводе, милостию божїею и божїемь дарованїем, обладающимꙋ и господствꙋющимꙋ въсеи земли Ꙋгровлахїискои, жиꙋже и запланинскимꙋ странам, Ямлашꙋ и Фагарашꙋ хѣрцег, благопроизволи господство ми своим благим произволенїемъ и чистим и свѣтлїим сръцем господства ми и даровах господство ми сын въсе честнїи и благообразнїи и прѣпочитанни, иже над въсеми честми даров, надстоꙋщїи сїи хрисовол господства ми, прѣпочїтанномꙋ властелїнꙋ господства ми жупанꙋ Радꙋлꙋ и братꙋ мꙋ жупанꙋ Петрꙋ и съ сыноке их, колико им Богъ препꙋстит, тако да им сѫт села зовоми: Половраци въси и Раковица сва и със планїне, по имень: Преслопꙋл и Сꙋхарна и Нѣгованꙋл и Бѣла сва и съ планїю Микаца и Иваха, Шолда, Пискꙋл лꙋ Строе и съ планїном си Коаста и Борра и Могошани въси и планїна Пъръꙋмноспꙋл и Щефанеци въси и Въларии и планї и по имень Щефанꙋл и Кѫртѣ Влъкановa и Бꙋдон със планїном си и трети дел wт Терешже и Влъсьнеци въси и Спинени въси и Пъръꙋани въси и Скѫрта въса и Кънеци въси и Брѫщи сви и трети дел wт Драганꙋл и Стръмбътѧци въси и Цигани въси и Брѫмалинꙋл пол и Къщѣци въси и Поле лꙋ Диново, понеже тинꙋи къси им сѫт старе и праве wчїне, дедїне.

www.dacoromanica.ro

И паки да им сѫт Чибѫнеци въси, понеже Чибѫнеци wни иѫ предаде Злоглав wт пред родїтел господства ми Влада воиводе жѫпанѫ Радѫлѫ и жѫпанѫ Петрѫ. И Плѫшко и съ планїном Крайникѫл, понеже прїинде Елъсан и Мартин пред господство ми та зложише жѫпана Радѫла и жѫпана Петра над ниѫ wчинѫ wт Плѫшко. И пак да им ест Ѭнгѫрелѫл половина, варе колико ест дел Нѣг Бериндею, понеже прїинде Нѣг пред господство ми та зложи жѫпана Радѫла и Петра над пол wт Ѭнгѫрел, колико мѭ ест негов дел, јако да си сѫт братиа. И пак да им ест Рошїа сва, понеже ю покѫпише wт Владѫлъ и wт Юге и wт Моге, половинѫ, за c̃л wвце, а пак дрѣгѫ половинѫ покѫпише wт Драгои и wт Нѣгомир, за xc̃ аспри. И пак да им сѫт Ръдони въси, понеже покѫпише wт Владѫлъ и wт Мирча <за> o̅ wвце и един кон и два вола и 8 Нов.....[1] варе колико ест дел Горев и wт Поборъци чет<в>рътн дел и wт Тѫрѣврѣ шести дел, понеже сѫт Горе wчине, дедине. Потом, прїинде Гора пред родитєл господства ми Влада воиводе та си прїдаде неини делове више писанїи жѫпан Радѫлѫ и жѫпанѫ Петрѫ. И паки да им ест 8 Бълещи дел Тѫѣартев, понеже га даде Тъбарта wт пред родител господства ми жѫпанѫ Радѫлѫ и Петрѫ. И паки да им ест 8 Бълещи дел Чюкина, понеже га достигоше wт родитєл господства ми Влада воиводе, съ правом слѫжбом; потом и wт господства ми. И пак да им сѫт половїна wт Бръсещи и половина wт Бъбѣни, понеже иѫ зложиш҃е ниѫ анеѱеи Данчюл и Радѫл; али докле те бити живи ниѫ анепсеи Данчюл и Радѫл, а wна да си сами wбладает ниѫ wчине, пол wт Бръсещи и пол wт Бъбѣни, а къда не ке се наити ниѫто wт сынове Данчюлѫ и Радѫлови, а ниѫ wчїне, цо сѫт више писанни, прьдалика да нѣст, нѫ да сѫт жѫпанѫ Радѫлѫ и жѫпанѫ Петрѫ. И паки да им сѫт пол wт Брисещи[2] и Нѣгоещи понеже иѫ зложи Нѣгое wт пред господства ми, али докле че битї Нѣгое жив, wн да сї иѫ сама обладает Негоещи; а по съмрѣти Нѣгою, прѣдалика да нѣст, нѫ да сѫт жѫпанѫ Радѫлѫ и Петрѫ.

И паки да им ест винаричи господства ми wт въсеѫ села ниѫ, варе цо ест достоанїе господства ми, понеже га покѫпише wт родителѣ господства ми Влада воиводе, за ṽ кони добри.

И пак да им сѫт цигани, по именѫ: Лилѣ съ децами си и Бадѣ със децами си и Цима съ децами си и Тодоран съ децами си и Никѫла съ децами си и Ѫча съ децами си и Никѫла съ децами си и Ѯпрѣ съ децами си и Татѫл съ децами си и Балѣ съ децами си и Чорѣ съ децом си и Мрѣшавѫл съ децами си и Мидѣ съ децами си и Дима съ децами си и Банче съ децами си и Костѣ съ децами си и Борра съ децами си и Пѣтрѫ съ децами си и Фаѵрѫл съ децами си и Бога съ децами си и Данчюл съ децами си и Драгомирѣса съ децами си и Бака съ децами си и Бога съ децами си и Кѫрки съ децами си, Пѫцѣ съ децами си и Миѫоулѫ съ децами си и Станко съ децами си и Фрѫчѣ съ децами си и Цифлѣ съ децом си, Тѣмеш съ децами си и Лацко

[1] Loc rupt.
[2] Cuvintele: пол wт Брисещи adăugate pe margine.

www.dacoromanica.ro

съ децами си и Сахачи съ децами си и Пѣцѣ съ децами си и Дафин съ децами си и Банчи съ децами си и Титѣ съ децами си и Хан съ сынови си и Ѹглѣ съ децами си и Радзль съ децами си и Къла съ децами си и Карцина съ децами си и Копалѣ съ децами си и Слав съ децами си и....[1] и Пилат съ децом и Гемон и Никѹлѣ съ децами си, понеже им сѫт старе и праве ѡчине, дѣдине.

Сего ради, им дадох и господства ми тиязи въси, да им сѫт къ ѡчїнѹ и въ ѡхабѹ, нии и сыном имъ, внѹком и прѣвноучетом их, ни ѡт когоже непотѫкновѣнно, по речи господства ми. Почевшїи ѡт ѡвчиего вамѹ и ѡт свинїего вамѹ и ѡт пчеларство, ѡт кѫбларство, ѡт винаричьство, ѡт дижмарство, ѡт въмишїинство, ѡт сенокосиа и ѡт талпи и ѡт воза и подвоза, рекше да сѫт слободнии ѡт въсек слѹжбах и даждах господство ми, великихже и малих, елико се обрѣтаютъ въ самодръжавнои земли и ѡбластїю господства ми. И нихто да их не смеет вантовати них села, ни сѫдци, ни бирчїи, ни поводникари, ни армаш, ни глобници, ни инъ нихто ѡт слѹгах или ѡт правителех господства ми, посилаемїих по милостїинех и по работех господства ми, понеже кто се би покѹсил вантоватї их или позабавити тех селах, аще и влас един, то такови имат въспрїѣти велико зло и гнев ѡт господства ми, такоже невѣрних и престѹпник и посрамител сїемѹ хрисоволю господства ми. Ино не ке бити, по ѡризмѹ господства ми.

Заклинїе поставлѣтъ господство ми: по съмрѣти господства ми, кого изберет господь Богъ бити господинъ Блашкон Земли или ѡт срѣдечнаго плода господства ми или ѡт сѫродник господства ми или, по грѣсех наших, ѡт ино племенник, да аще кто ѹтвръдит и съхранит и почетет сїи хрисовол господства ми, того да съхранит и оутвръдит господь Богъ и почетет въ господствѣ его; ащели не почьтет и не ѹтвръдит и не съхранит, нж разорит и попереть и посрамиҷ си хрисовол господства ми, а того господь Богъ, сътворивъ нѣбо и земле, да га попереть и посрамит и да га ѹбиет зде съ телом, а въ бѹдѹщи вѣк дѹша его и да ест проклет ѡт тр҃и богоносних ѡтць Никеиских и в҃ї апостоль и а҃ ѣуаггелисти и да имат ѹчестию съ Їюдож и Ирне и съ инеми людеи еже възъпише на господа Бога и спаса нашего Їсуса Христа къ Понтїискомѹ Пилатѹ и рекоше: „Възми, възми и расѫпни его“, кръвъже его на них и на чедех их, иже ѥст и бѫдетъ въ вѣки, амин.

Сеже сѫтъ свѣдѣтелїе: жѹпан Барбул Кралевски, жѹпан Кръстиан бивши дворникъ, жѹпан Бадѣ, жѹпан Дѣтко, жѹпан Строе велики дворник, жѹпан Станко логофет, жѹпан Ѳеѹдор вистиар, Данчѹл комис, Богдан спатар, Бадѣ пехарник, Драгомир столник, Нѣгое и Драгомир велїци страторници.

---

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

И азъ, Стан, пис въ настолни градъ Трьговищѣ, мѣсеца мартїе ѳ дьни, в лѣт ×ѕ҃ї.

† Їw Радулъ воєвѡда, милостїѭ божїѭ, господинъ.

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpînitorul, Io Radul voievod şi domn, fiul marelui şi preabunului Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei, încă şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg, a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoinţă şi cu curată şi luminată inimă a domniei mele şi am dăruit domnia mea acest întru totul cinstit şi cu frumoasă faţă şi preacinstit, care stă mai presus de toate cinstitele daruri, acest hrisov de faţă al domniei mele, preacinstitului vlastelin al domniei mele, jupan Radul şi fratelui său jupan Petru şi cu fiii lor, cîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie satele, anume: Polovragii toţi şi Racoviţa toată şi cu munţii, anume: Preslopul şi Suharna şi Neagovanul şi Bania toată şi cu munţii Micaia şi Ivahna, Şolda, Piscul lui Stroe şi cu muntele său Coasta şi Bora şi Mogoşanii toţi şi cu muntele Părăginosul şi Ştefaneştii toţi şi Vălarii şi muntele anume Ştefanul şi Curtea lui Vîlcan şi Budoi cu muntele său şi a treia parte din Tereuje şi Vîlsăneştii toţi şi Spinenii toţi şi Pîrîianii toţi şi Scurta toată şi Căneştii toţi şi Brăăştii toţi şi a treia parte din Draganul şi Strîmbăţaţii toţi şi Ţiganii toţi şi Brumalinul jumătate şi Căţeaţii toţi şi Cîmpul lui Dinu, pentru că acestea toate le sînt vechi şi drepte ocine, dedine.

Şi iarăşi să le fie Cibăneştii toţi, pentru că le-a dat Cibăneştii Caprău în faţa părintelui domniei mele, Vlad voievod, jupanului Radul şi jupanului Petru. Şi Plusco cu muntele Crainicul, pentru că au venit Vîlsan şi Martin în faţa domniei mele de au aşezat pe jupan Radul şi pe jupan Petru peste ocina lor de la Plusco. Şi iarăşi să le fie Ungurelul jumătate, oricît este partea lui Neag Berindeiu, pentru că a venit Neag în faţa domniei mele de a aşezat pe jupan Radul şi pe Petru peste jumătate din Ungurel, cît îi este partea lui, ca să fie fraţi. Şi iarăşi să le fie Roşiia toată, pentru că au cumpărat-o de la Vladul şi de la Iuga şi de la Moga, jumătate, pentru 230 oi, iar cealaltă jumătate au cumpărat-o de la Dragoi şi de la Neagomir, pentru 1 200 aspri. Şi iarăşi să le fie Rădoii toţi, pentru că i-au cumpărat de la Vladul şi de la Mircea, pentru 70 oi şi un cal şi doi boi şi la Nov...[1] oricît este partea Sorei şi din Poborăşti a patra parte şi din Turburea a şasea parte, pentru că sînt ocine, dedine ale Sorei. După aceea, a venit Sora în faţa părintelui

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

domniei mele Vlad voievod de şi-a dat părţile ei mai sus-scrise jupanului Radul şi jupanului Petru. Şi iarăşi să le fie la Băleşti partea lui Tăbarta, pentru că a dat-o Tăbarta în faţa părintelui domniei mele jupanului Radul şi lui Petru. Şi iarăşi să le fie în Băleşti partea lui Ciuchina, pentru că au dobîndit-o de la părintele domniei mele Vlad voievod, pentru dreaptă slujbă; după aceea şi de la domnia mea. Şi iarăşi să le fie jumătate din Bîrseşti şi jumătate din Băbeani, pentru că i-au aşezat nepoţii lor Danciul şi Radul; dar pînă cînd vor fi vii nepoţii lor Danciul şi Radul, iar ei singuri să-şi stăpînească ocinele lor, jumătate din Bîrseşti şi jumătate din Băbeani, iar dacă nu se va afla nimeni din fiii lui Danciul şi Radul, iar ocinele lor, care sînt mai sus-scrise, prădalica să nu fie, ci să fie jupanului Radul şi jupanului Petru. Şi iarăşi să le fie jumătate din Briseşti [1] şi Neagoeşti, pentru că i-au aşezat Neagoe în faţa domniei mele, dar pînă ce va fi Neagoe viu, el să-şi stăpînească singur Neagoeştii; iar după moartea lui Neagoe, prădalica să nu fie, ci să fie a jupanului Radul şi jupanului Petru.

Şi iarăşi să le fie vinăriciul domniei mele de la toate satele lor, oricît este ceea ce se cuvine domniei mele, pentru că l-au cumpărat de la părintele domniei mele Vlad voievod, pentru 3 cai buni.

Şi iarăşi să le fie ţiganii, anume: Lilea cu copiii săi şi Badea cu copiii săi şi Ţima cu copiii săi şi Todoran cu copiii săi şi Nicula cu copiii săi şi Ucea cu copiii săi şi Nicula cu copiii săi şi Oprea cu copiii săi şi Tatul cu copiii săi şi Balea cu copiii săi şi Ciorea cu copilul său şi Mîrşavul cu copiii săi şi Midea cu copiii săi şi Dima cu copiii săi şi Bance cu copiii săi şi Costea cu copiii săi şi Borra cu copiii săi şi Pătru cu copiii săi şi Faurul cu copiii săi şi Boia cu copiii săi şi Danciul cu copiii săi şi Dragomireasa cu copiii săi şi Baca cu copiii săi şi Boia cu copiii săi şi Curchi cu copiii săi, Puţea cu copiii săi şi Mihulh cu copiii săi şi Staico cu copiii săi şi Frăcea cu copiii săi şi Ţiflea cu copilul său, Teameş cu copiii săi şi Laţco cu copiii săi şi Sahanci cu copiii săi şi Puţea cu copiii săi şi Dafin cu copiii săi şi Banci cu copiii săi şi Titea cu copiii săi şi Han cu fiii săi şi Uglea cu copiii săi şi Radul cu copiii săi şi Căla cu copiii săi şi Carţina cu copiii săi şi Copalea cu copiii săi şi Slav cu copiii săi şi ...[2] şi Pilat cu copilul său şi Ghemon şi Niculea cu copiii săi, pentru că le sînt vechi şi drepte ocine, dedine.

De aceea, le-am dat şi domnia mea acelea toate, ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neclintit,

---

[1] Cuvintele: „jumătate din Briseşti", adăugate pe margine.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

după spusa domniei mele. Începînd de la vama oilor şi de vama porcilor şi de albinărit, de găletărit, de vinărici, de dijmărit, de vămeşit, de cositul fînului şi de talpe şi de podvoade şi cărături, adică să fie liberi de toate slujbele şi dăjdiile domniei mele, mari şi mici, cîte se află în ţara de sine stătătoare şi stăpînirea domniei mele. Şi nimeni să nu cuteze să le tulbure satele lor, nici sudeţi, nici birari, nici povodnicari, nici armaşi, nici globnici, nici altul nimeni dintre slugile sau dintre dregătorii domniei mele, trimişi după milosteniile şi după muncile domniei mele, pentru că cine s-ar încumeta să-i tulbure sau să împiedice aceste sate, chiar şi cu un fir de păr, unul ca acela va primi mare rău şi mînie de la domnia mea, ca un necredincios şi călcător şi batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele. Altfel nu va fi, după porunca domniei mele.

Blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va întări şi va păzi şi va cinsti acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l păzească şi să-l întărească şi să-l cinstească în domnia lui; dacă însă nu va cinsti şi nu va întări şi nu va păzi, ci va strica şi va călca şi va batjocori acest hrisov al domniei mele, pe acela Domnul Dumnezeu, făcătorul cerului şi al pămîntului, să-l calce şi să-l batjocorească şi să-l ucidă aici cu trupul, iar în veacul viitor sufletul lui, şi să fie blestemat de 318 părinţi purtători de Dumnezeu de la Nicheia şi de 12 apostoli şi de 4 evanghelişti şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu ceilalţi iudei cari au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Iisus Hristos către Pilat din Pont şi au spus: „Ia-l, ia-l şi răstigneşte-l", sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin.

Aceştia sînt martorii: jupan Barbul Craiovescul, jupan Cîrstian fost vornic, jupan Badea, jupan Deatco, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Theodor vistier, Danciul comis, Bogdan spătar, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe şi Dragomir mari stratornici.

Şi eu, Stan, am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna martie 9 zile, anul 7010 ‹1502›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 128 (Polovragi, XVI/1).
Orig., perg. (54,5 × 40), pecete atîrnată, căzută.
Cu trei traduceri: două din sec. al XVIII-lea şi cealaltă din sec. al XIX-lea.
EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 305—313; Ştefulescu, *Doc. sl.-rom* 46—53. Trad. *D.I.R., B.*, 11—14. Facs. *D.I.R., B.*, 207.

www.dacoromanica.ro

1502 (7010) aprilie 30 Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește m-rii Tismana vama de la Calafat, stabilind tariful, precum și bălțile Bistrețul, Balta Albă și Platăța, cu vama din pește.

† Милостиѭмъ божиѭмъ, Їѡ Рѣдꙋлъ воивода и господинъ въсеи земле Ѳгровлахїиское, сынъ предобраго Влада великаго воивода. Дават господство ми сие повелѣнние господства ми свѣтомꙋ монастирꙋ наричаемаго Тисмѣна, храмꙋже и wбитѣли свѣтѣи и прѣчистѣи и прѣблагословенѣи владичице нашеи Богородице и присно дѣви Марии и честнаго и славнаго ем Ѳспение и наставникꙋ и ѕчителю словеснаго стада Христова иеромонах Їѡаникие и въсѣм братиѭм, елико сѫт въ свѣти монастир, дават господства ми вама Калафатꙋ, да ими сѫт wчинꙋ и wхабꙋ. И да ѕзимат вамꙋ wт Калафат: wд конь ѕ аспри а wд вола г аспри, wд краве в аспри, w<д> две wвце аспрꙋ, wд грѣтиця пшенице в аспри, wд сто крꙋшци г крꙋшци, wд возелнице вино т аспри.

Бистрец и Бѣло Блато и Платъцъ сѫт wчинꙋ и wхабꙋ и дѣдинꙋ: wд т риб а риб. И wд тꙋ, а макар мало бладо, макар голѣмо, до Калафата, wд т риб а. И на тал влата, цио хтѣ солит съ кораби, wд кораб аспри а, wд насад ѳ аспри, wд кола д аспри, wд товара на коно в аспри. И блато wд Коляни, wд т риб а. И wд Платъца до Ѳеверина, макар мало блато макар голѣмо, wд т риб а.

Ѳщеже и заклинание поставлаетъ господство ми, како по съмрѣти господства ми, кого изберет господъ Бъгъ бити господинъ Влашкоѭ Земле или wд сръдечнаго плода господства ми или wт съродник господства ми или, по грѣсеѫ нашиѫ, wт иꙋплемечак, да ащѣ поиетѣт и ѕтвръдит сие повелѣнїе господства ми, того господъ Богъ да ѕтвръдит и почътет и съхранит въ господствѣ его; ащели поперет и не почетет и не ѕтвръдит, того господъ Богъ да поперет его и посрамлт и ѕбїет, <зде тѣло>[1]м, <а>[1] въ бждешиѫ вѣцѣ дꙋша его; и да имат ѕчестие съ Иꙋдою и съ Їрѣѭ и съ инѣмѣ иꙋдеие иже възъпише на господа Бога и спаса нашего Іѣса Христа и кръв его на ниѫ и на чедоѫ иѫ, такоже и бꙋдет въ <вѣ>[1]ки вѣка, амин.

Сии сѫт сведетелие: жѫпан Барбꙋл и Пръ<вꙋ>[1]л Кралевски, жѫпан Кръстиѭн и Бадѣ бившеи дворници, жѫпан Ѳтрое велики дворник, жѫпан Ѳ<тайко>[1] логофет, Данчюл комис, Богдан спатар, Калотѫ вистиар, Бадѣ пѣхарник, Изворанꙋл столник, <Нѣ>[1]гое и Драгомир страторници.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

Писах въ столни градъ Тръговищѣ, мѣсеца априлїе ѳ дьни и аз, грѣшнїи Станч<ю>[1], сиа начрътавша, в лѣт ×ѕ҃ї.

† Їѡ Радꙋл вшевѡда, милостїю божїю, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului, marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Tismeana, hramului şi lăcaşului sfintei şi preacuratei şi preabinecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei şi slăvitei ei Adormiri şi nastavnicului şi învăţătorului turmei cuvîntătoare a lui Hristos ieromonahului Ioanichie şi tuturor fraţilor, cîţi sînt în sfînta mănăstire, le dă domnia mea vama de la Calafat, ca să le fie de ocină şi de ohabă. Şi să ia vama de la Calafat: de la un cal 6 aspri, iar de la un bou 3 aspri, de la o vacă 2 aspri, de la două oi un aspru, de la un sac de grîu 2 aspri, de la o sută de bolovani de sare 3 bolovani, de la un butoi de vin 10 aspri.

Bistreţul şi Balta Albă şi Platăţă sînt de ocină şi ohabă şi dedină: din 10 peşti 1 peşte. Şi de aci, măcar la baltă mică, măcar mare, pînă la Calafat, din 10 peşti 1. Şi la acele bălţi, cine va săra cu corabia, de corabie 30 aspri, de majă 15 aspri, de car 4 aspri, de povară pe cal 2 aspri. Şi balta de la Comani, din 10 peşti 1. Şi de la Platăţa pînă la Severin, fie baltă mică fie mare, din 10 peşti 1.

Încă şi blestem pune domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele, sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va întări această poruncă a domniei mele, pe acela Domnul Dumnezeu să-l întărească şi să-l cinstească şi să-l păzească în domnia lui; dacă însă va călca şi nu va cinsti şi nu va întări, pe acela Domnul Dumnezeu să-l lovească şi să-l batjocorească şi să-l ucidă, aici cu trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui; şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu ceilalţi iudei care au strigat asupra Domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Iisus Hristos şi sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, precum şi va fi în vecii vecilor, amin.

Aceştia sînt martorii: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveşti, jupan Cîrstian şi Badea foşti vornici, jupan Stroe mare vornic, jupan S<taico>[1] logofăt, Danciul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, <Nea>[1]goe şi Dragomir stratornici.

---

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna aprilie 30 zile, și eu, păcătosul Stanciu, am întocmit acestea, în anul 7010 <1502>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 129 (Tismana, XCI/33).
Orig., perg. (26 × 30), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 329, f. 586v—587.
EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 14—15. Facs. *Ibidem*, 208.

15

1502 (7010) mai 3, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește m-rii Govora sate și părți de sate, munți, mori, vii, găleți de grîu și orz, parte din vama Runcului și din vinăriciul domnesc de la Rîmnic, un mertic anual de 3 000 aspri, țigani, acordîndu-le scutiri de toate dările și slujbele.

† Ѣ҃ Христа Бога, благовѣрна и благочьстива и Христолюбиваго и самодрѣжавнїи, Їѡ Радꙋлъ воевода и господинь, сынъ предобраго и великаго Влада воеводе, милостию божїею и божїемъ даровањїемь, wбладаѭщимъ и господствоѭщимъ въсеа землеа Ѳ҃гровлахїискои, жщеже и запланинским странам, Ѩмлашь и Фагарашь херцег, <благопроизволи>[1] ꙗко прославитї прославлъшаго ме Бога и на прѣстоле свѣтопочившїих родїтелїе господства ми съ славож вьзнесшаго ме и даровах господство ми сын късечестни и благообразни и прѣпочїтанніи, иже над вьсеми честми дарови надстоещіи, сы хрисовꙋл господства ми, вьсе свѣтомꙋ и божественомꙋ храмꙋ и wбители прѣсвѣтеи, чистѣи и прѣблагословенеи владичице нашои Богородици и присно дѣвеи Маріи и ои късечестное и славное [и славное] Ѳ҃спенїе, монастирь зокомаго Говора и иже ѣ҃ нем наставникь, wтцъ по дꙋхꙋ свѣтомꙋ и посетителю еже къ благим желати кꙋр Доротеи и честнеишим иноком, иже w Христе сь нимь трꙋдолюбствовавшїих, ѣ҃ свѣтом месте том, ꙗко да им сѫт села зокома Бръсещїи въси, понеже сѫ вил wчина, дедїна свѣтомꙋ монастирь Говоре. И потом, мене господство ми със Нѣгое, тере мꙋ дадох господство ми жꙋпанꙋ Нѣгою, Кꙋртишорꙋ и еще мꙋ предадох аспри ×҃ и един дел ѕ Рꙋкърь, али милостиню; а жꙋпан Нѣгое даде господствꙋ ми Бръсещи въси и със планина по именꙋ Лꙋдѣса.

И пак да им ест Глодꙋл вьс и съ wчином си, понеже их нандох господство ми ере сѫ wчина свѣтомꙋ монастирь вишеписачномꙋ; а потом се диже господство ми тере их покꙋпих Глодꙋл wт Кръстѣ и wт анепсеи мꙋ, за ×҃

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

аспри. И пак да мѣ ест wчина Хиљцева вѣса, поніже половинѣ покѣпиҳ господство ми wт Ірѣсте и wт акепси его, за ѱ аспри, а паки дрѣгѣ половїнѣ wн ю покѣпи жѣпан Станко логофет wт сынове Воинѣ wт Wкне, за ѱ аспри. И Ньнъшеци вѣсиҳ и със воденицами, понеже иҳ покѣпи родїтел господства ми Влад воивода и, потом, еще иҳ покѣпии господство ми wт Билѣ, дел Билев, за ×ѧ аспри. И дел Страшев, за ×ѧ аспри. И дел Спринтешов wт Прѣвтеци, за ѡ аспри и дел Корбеніцом, поніже га покѣпи господство ми wт сынове Корбѣнови, за ѡ аспри. И пак дел Спринтешов wт Прѣвтіци, що мѣ ест била wчина, дедїна, понеже га покѣпиҳ господство ми, за ѡ аспри. И wчина Иванѣ вѣса, понеже ю покѣпиҳ господство ми wт сынове Иванѣ, за ѱ аспри. И wчина Ѯршилор и съ брод wт воденіце, поніже ю покѣпиҳ господство ми wт Ѯршїи, за ѡ аспри.

И Їwніци вѣси и със селищѣ Корбеніцом, понеже иҳ покѣпиҳ господство ми wт Бордѣ и wт жѣпанице емѣ, wт Якка, джци Житиѧнѣ, за ×ѕ аспри....[1] И пак да им сѣт Стоичаи вѣси, поніже сѣ били wчина и дедина матере господства ми, тако иҳ прїлежи мати господства ми свѣтомѣ монастирѣ; а потом еще иҳ и покѣпи господство ми wт Блаикѣл, за ×ѱ аспри. И паки да им сѫт Плъвиченеи вѣси, поніже иҳ покѣпиҳ господство ми wт Станчюл, сынъ Кѣтрев, за ×ѣ аспри. И селиціе Пиротѣ и съ грѫлом и съ Лиџевиле, понеже иҳ преложи жѣпан Ялѣь wт Рѣкѣ. И пак да им ест ѕ Кѣе[2] четвръти дел, варе колико ест дел Югев, поніже га прѣложи Юга свѣтомѣ монастирѣ. И место wт стѣпинѣ що га ест преложил жѣпан Тѣдор вистиар свѣтомѣ вишереченномѣ монастирѣ, по име место тои, Невош. И пак еще преложиҳ господство ми место wт бранище господства ми, ѣко да си ѕчїнет село.

И пак да им ест воденица wт варош господства ми wт Рибник и съ метохом и виноград wт Копѣчел, поніже ест прѣложил дед господства ми, велики Влад воивода. И пак виноград що га покѣпи господство ми wт Wпрѣ wт Рибник, за ×ѓ аспри. И паки да им ест виноград Степаков, понеже га покѣпише сами калѣгери wт Степан, за ×ѱ аспри. И пак виноград попѣ Ялеѯи, онеже га покѣпише wт попадїе попѣ Ялекси и wт сынови его, за ѡ аспри. И виноград попѣ Макарїе wт Wкне, понеже га преложи поп Макарие свѣтомѣ монастирѣ,за радѣ свѣти помеьник и свѣтѣю проскоминдїе, що ест бил вьписан. И пак виноград попа Бѣнче wт Wкне, понеже га преложи попа Бѣнча свѣтомѣ монастирѣ; потом, га и господство ми преложи. И виноград Станчюлов wт Рибник, ере га преложи Станчюл на своги съмрѣти тоиѕи виноград свѣтомѣ монастирѣ.

И еще прележиҳ господство ми свѣтомѣ вишеречекомѣ монастирѣ: wт сждство Ремонацгм, га вѣсакѣ годиѣ, по ѱ кѫели жита и ечмен по ѱ кѫвлове и wт вама Рѣнкѣлова, wт половинѣ, трети дел; и wт винарич господства ми

[1] Loc alb pînă la sfîrşitul rîndului.
[2] Cuvînt corectat, după care urmează o ştersătură şi loc alb.

www.dacoromanica.ro

wт Рибник, по с̃ ведре wт вино; и wт сждство Цилортъ,сиріиѣ по д̃ мехове и сири по s̃ и мертик wт кжще господине, по ×г̃ аспри.

И ацигани, по име Никъла съ децами си, понеже га преложи Цефан на свое съмрѣти свѣтомъ монастирь; а потом еще га и покъпих господство ми wт сынове Цефанъ, за ×аф̃ аспри, за радї да се зовет ере ест кърпен; и Неда съ децами си .....[1]

Тиязи въси да им сът въ wчинъ и въ wхабъ и ни wт когоже непотжкновѣнно, по речи господства ми....[1] Почевши wт wвчиего вама и wт свиниего вама, wт пчеларства и wт кжбларства и wт винаричство и wт дижмарство и въмшїиство, wт сенокосїа, wт воз, wт подвоза и wт талпи и wт инех, рекше да сът слободни wт вьсех слжбах и дажбах господства ми, великихже и малех, елико се wбретает въ самодрьжавною земли и областїю господства ми. И нихто да их не смеет бантовати тех села, ни банове, ни сждци, ни бирчїи, ни поводникари, ни армаши, ни глобници, ни ин нитко wт слъгох и правителех господства ми, посилаемих по милостех и по работех господства ми. Я кто се би покъсил бантовати их или позабавити тех селам, аще и влас един, то такови имат вьспрїети велико зло и гнев wт господства ми, такоже неверник и прѣстъпник и посрамител сїемъ повеленїю господства ми.

Заклинанїе поставлѣет господство ми: по съмрѣти господства ми, кого изберет господь Богъ бити господинъ Влашкои Земли, или wт срѣдечинаго плода господства ми или wт сродник господства ми или, по гресех наших, wт инородник, да аще почетет и ѕтвръдит и съхранит си хрисовол господства ми, того господь Богъ да почетет и ѕкрепит и ѕтв<р>ъдит и съхранит въ господствѣ его; ацели не почетет, нъ разорет и поперет и посрамит, а того господь Богъ, сътворивъ небо и землю, да га ѕбїе<т> и поперет и посрамит, зде съ телом, а въ бъдъщи вѣк дъшъ его; и да ест проклет wт тиї свѣтих и богоносех wтъць, иже въ Никеи и ев̃ апостоли и д̃ евангелисти и да мъ ест съпостатница пречиста на страшном и невъмитном съдъ, идеже лицемерїе нѣст. И да имат ѕчестию съ Їздое и Пріем и съ инеми Їоудеи, еже възъпише на господа Бога и спаса нашего Їсуса Христа къ Понтискомъ Пилатъ и рекоше, кръв его на них и на <че>дех их, еже ест и бъдет въ вѣки, амин.

Сведетелие: жъпан Барбъл и Пръвъл Кралевски, жъпан Кръстиан бившїи дворник, жъпан Бадѣ, жъпан Строе велики дворник, жъпан Станко логофет, Данчюл комис, Богдан спатар, Бадѣ пехарник, Калотъ вистиар, Драгомир столник, Нѣгое и Драгомир вилици страторници.

И азь, Стан граматик, еже писах въ настолни град Тръговищъ, мѣсеца маїа г̃ день, летъ текъщъ wт Ѣдама ×ѕї̃, индїктїон ѣ̃.

† Їw Радулъ вшевъда, милостїм божїм, господинь.

---

[1] Loc alb pînă la sfîrşitul rîndului.

www.dacoromanica.ro

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpînitorul, Io Radul voievod şi domn, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei, încă şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg, <am binevoit>[1] ca să proslăvesc pe Dumnezeu, cel ce m-a proslăvit pe mine şi cu slavă m-a ridicat în scaunul sfîntrăposaţilor părinţi ai domniei mele, şi am dăruit domnia mea acest întru totul cinstit şi cu frumoasă faţă şi preacinstit, care este mai presus de toate cinstitele daruri, acest de faţă hrisov al domniei mele, acelui întru totul sfînt şi dumnezeiesc hram şi lăcaşului preasfintei, curatei şi preabinecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi Adormirii sale întru totul cinstitei şi slăvitei mănăstiri numite Govora şi nastavnicului ei, părintelui întru Duhul Sfînt şi căutătorului ce doreşte către cele bune chir Dorotei şi cinstiţilor călugări, care se trudesc cu dragoste împreună cu el, în numele lui Hristos, în acel sfînt lăcaş, ca să le fie satele numite Bîrseştii toţi, pentru că au fost ocină, dedină sfintei mănăstiri Govora. Iar apoi, am schimbat domnia mea cu Neagoe, de i-am dat domnia mea jupanului Neagoe, Curtişoara şi încă am dat 1 000 aspri şi o parte la Rucăr, însă milostenie; iar jupan Neagoe a dat domniei mele Bîrseştii toţi şi cu muntele numit Ludeasa.

Şi iar să fie Glodul tot şi cu ocina sa, pentru că am aflat domnia mea că este ocina sfintei mănăstiri mai sus scrise; iar apoi s-a ridicat domnia mea de am cumpărat Glodul de la Cîrstea şi de la nepoţii lui, pentru 500 aspri. Şi iar să le fie ocina Hinţei toată, pentru că jumătate am cumpărat domnia mea de la Cîrstea şi de la nepoţii lui, pentru 700 aspri, iar altă jumătate a cumpărat-o jupan Staico logofăt de la fiii lui Voinea de la Ocne, pentru 700 aspri. Şi Nănăşeştii toţi şi cu morile, pentru că le-a cumpărat părintele domniei mele Vlad voievod şi, după aceea, le-a cumpărat domnia mea de la Bilea, partea lui Bilea, pentru 1 400 aspri. Şi partea lui Straoa, pentru 1 600 aspri. Şi partea lui Sprinteş din Preuteşti pentru 800 aspri şi partea Corbeneştilor, pentru că a cumpărat-o domnia mea de la fiii lui Corbeanu pentru 800 aspri. Şi iar partea lui Sprinteş din Preuteşti care i-a fost ocină, dedină, pentru că am cumpărat-o domnia mea, pentru 800 aspri. Şi ocina lui Ivan toată, pentru că am cumpărat-o domnia mea de la fiii lui Ivan, pentru 400 aspri. Şi ocina Urşilor şi cu vad de moară, pentru că am cumpărat-o domnia mea de la Urşii, pentru 800 aspri.

Şi Ioneştii toţi şi cu seliştea Corbeneştilor, pentru că le-am cumpărat domnia mea de la Bordea şi de la jupaniţa lui, de la Anca, fiica lui Jitiianu,

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

pentru 7 000 aspri ...[1] Şi iar să le fie Stoiceanii toţi, pentru că au fost ocină şi dedină mamei domniei mele, iar mama domniei mele i-a dăruit sfintei mănăstiri; iar apoi încă i-a cumpărat domnia mea de la Vlaicul, pentru 10 000 aspri. Şi iar să le fie Plăvicenei toţi, pentru că i-a cumpărat domnia mea de la Stanciul, fiul lui Cutrea, pentru 5 000 aspri. Şi seliştea Pirotu şi cu gîrla şi cu Liştevile, pentru că le-a dăruit jupan Alb din Runcu. Şi iar să le fie la Cheae[2] a patra parte, oricît este partea lui Iuga, pentru că a dăruit-o Iuga sfintei mănăstiri. Şi locul de stupină pe care l-a dăruit jupan Tudor vistier sfintei mănăstiri mai sus-zise, numele locului aceluia, Nevoia. Şi iar am dăruit domnia mea un loc din braniştea domniei mele, ca să-şi facă sat.

Şi iar să fie moara din oraşul domniei mele de la Rîmnic şi cu metohuri şi via de la Copăcel, pentru că a dăruit-o bunicul domniei mele, marele Vlad voievod. Şi iarăşi via pe care a cumpărat-o domnia mea de la Oprea din Rîmnic, pentru 3 000 aspri. Şi iar să le fie via lui Stepan, pentru că au cumpărat-o înşişi călugării de la Stepan, pentru 400 aspri. Şi iarăşi via popii Alexe, pentru că au cumpărat-o de la preoteasa popii Alexe şi de la fiii lui, pentru 800 aspri. Şi via popii Macarie de la Ocne, pentru că a dăruit-o popa Macarie sfintei mănăstiri, căci a fost scris în sfîntul pomelnic şi la sfînta proscomidie. Şi iar via popii Buncea de la Ocne, pentru că a dăruit-o popa Buncea sfintei mănăstiri; apoi a dăruit-o şi domnia mea. Şi via lui Stanciul de la Rîmnic, pentru că a dăruit Stanciul la moartea sa acea vie sfintei mănăstiri.

Şi încă am dăruit domnia mea sfintei mănăstiri mai sus-zise: din judeţul Romonaţilor, în fiecare an, cîte 10 găleţi grîu şi cîte 10 găleţi orz; şi din vama Runcului, din jumătate, a treia parte; şi din vinăriciul domniei mele de la Rîmnic, cîte 200 vedre de vin; şi din judeţul Gilort, cîte 4 burdufe brînză şi cîte 6 caşuri şi mertic din casa domnească, cîte 3 000 aspri.

Şi ţiganii, anume Nicula cu copiii săi, pentru că l-a dat Ştefan la moartea sa sfintei mănăstiri; iar apoi încă l-am şi cumpărat domnia mea de la fiii lui Ştefan, pentru 1 500 aspri, ca să se numească că a fost cumpărat; şi Neda cu copiii săi.

Toate acestea să le fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele ...[1] Începînd de la vama oilor şi de vama porcilor,

---

[1] Loc alb pînă la sfîrşitul rîndului.

[2] Cuvînt corectat, după care urmează o ştersătură şi loc alb.

www.dacoromanica.ro

de albinărit şi de găletărit şi de vinărici şi de dijmărit şi de vămeşit, de cositul fînului, de podvoade, de cărătură şi de talpe şi de altele, adică să fie slobozi de toate slujbele şi dăjdiile domniei mele, mari şi mici, cîte se află în ţara de sine stătătoare şi în stăpînirea domniei mele. Şi nimeni să nu îndrăznească a tulbura acele sate, nici bani, nici sudeţi, nici birari, nici povodnicari, nici armaşi, nici globnici, nici altul nimeni dintre slugile şi dregătorii domniei mele, trimişi după milele şi după muncile domniei mele. Iar cine s-ar încumeta a le tulbura sau a împiedica acele sate, chiar şi un fir de păr, acela va primi mare rău şi mînie de la domnia mea, ca un necredincios şi călcător şi batjocoritor al acestei porunci a domniei mele.

Blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege Domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti, sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va întări şi va păzi acest hrisov al domniei mele, pe acela Domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l întărească şi să-l împuternicească şi să-l păzească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti, ci va strica şi va călca şi va batjocori, pe acela Domnul Dumnezeu, făcătorul cerului şi al pămîntului, să-l ucidă şi să-l nimicească şi să-l ruşineze, aici cu trupul iar în veacul viitor sufletul lui; şi să fie blestemat de 318 sfinţi părinţi purtători de Dumnezeu, cei de la Nicheia, şi de 12 apostoli şi de 4 evanghelişti şi să-i fie protivnică preacurata la judecata cea grozavă şi neîndurată, unde nu este prefăcătorie. Şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu ceilalţi iudei, care au strigat împotriva Domnului Dumnezeului şi mîntuitorului nostru Iisus Hristos către Pilat din Pont şi au spus, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, care este şi va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveşti, jupan Cîrstian fost vornic, jupan Badea, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, Danciul comis, Bogdan spătar, Badea paharnic, Calotă vistier, Dragomir stolnic, Neagoe şi Dragomir mari stratornici.

Şi eu, Stan gramatic, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna mai 3 zile, anul curgător de la Adam 7010 <1502>, indiction 5.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Peceţi, nr. 7 (Govora, IV/5).
Orig., perg. (58 × 49), pecete atîrnată.
Cu o traducere din 1842; alte traduceri ibidem, mss. 234, f. 85v—88,, 447, f. 14—15 şi 463, f. 20v—22.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 15—17. Facs. Bogdan, *Diplomatica*, pl. I. urm. p. 123; *D.I.R., B.*, 209.

www.dacoromanica.ro

1502 (7010) mai 3, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Şuica paharnic şapte pogoane de vie, cumpărate de la jupaniţa Maria.

† Милостиѭм божїѭм, Їѡ Радꙋлъ воєвода и господинъ въсои землы Ѹгровлахїискои, сынъ добраго и великаго Влад воєводѣ. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господста ми почътєномꙋ правителю, паче же из кѫщи господства ми, жꙋпанꙋ Шꙋике пехарникꙋ съ сыкови си и съ братиа си и съ сынови ихъ, тако да мꙋ ест виноград з̃ погоне що покꙋпи жꙋпан Шꙋика пехарник wт жꙋпанїца Маріа за ×s̃ аспре, тако да мꙋ ест wчинꙋ непотѫкновено, до века.

Дали братїѣ жꙋпанꙋ Шꙋике, дондеже бꙋдет жив и wн и деца емꙋ и жꙋпаница емꙋ, братїѣ емꙋ да не мѣтеҳат ничто. Й аще се привꙋчит жꙋпанꙋ Шꙋике и децам ихъ съмрѣть прежде и не ке се wбрести сынъ ни єдин wт нега, да нѣст прѣдалника, нѫ да ест тѣда и братиѭм емꙋ и сыновом ихъ. И господство ми мꙋ простиѫ конѣ.

Єго радї, мꙋ дадоҳ и господство ми тако да им в<ъ>[1] wчинꙋ и въ wҳабꙋ ним и сыновом ихъ и внꙋчетом и прѣвнꙋчетом и ни wт <когоже>[1] непотѫкновено, по wризмо господства ми.

Сеже свѣдителїѣ поставлѣем господство ми: жꙋпан Барбꙋл Кралевски, жꙋпан Кръстиан и Прѣкꙋл бывши дворници и жꙋпан Строе велики дворник[2], жꙋпин Стꙗко велики логофет, Данчꙋл комис, Бадѣ пехарник, Калотъ вистиар, Богдан спътар, Драгомир столник, Драгомир и Нѣгое стратороници.

И аз, Син рꙋкописавшаго, съписаҳ въ настолни град Тръговище, мѣсеца маиа з̃ дьни, въ лѣт ×з̃ї.

† Їѡ Радꙋл воєвода, милостїѭ божїѭ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător, încă şi din casa domniei mele, jupanului Şuica paharnic cu fiii săi şi cu fratele său şi cu fiii lor, ca să-i fie 7 pogoane de vie pe care le-a cumpărat jupan Şuica paharnic de la jupaniţa Mariia pentru 6 000 aspri, ca să-i fie ocină neatinsă, în veci.

Însă fraţii jupanului Şuica, pînă va fi viu şi el şi copiii lui şi jupaniţa lui, fraţii lui să nu se amestece cu nimic. Iar dacă se va întîmpla moarte

[1] Loc rupt.

[2] Cuvintele: и жꙋпан Строе великꙋ дворник adăugate pe margine, de aceeaşi mînă şi cu aceeaşi cerneală.

www.dacoromanica.ro

jupanului Şuica şi copiilor lui mai înainte şi nu va rămîne nici un fiu de la ei, prădalica să nu fie, ci să fie atunci şi fraţilor lui şi fiilor lor. Şi domnia mea le-am iertat calul.

De aceea, le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori pune domnia mea: jupan Barbul Craiovescul, jupan Cîrstiian şi Pîrvul foşti vornici şi jupan Stroe mare vornic [1], jupan Staico mare logofăt, Danciul comis, Badea paharnic, Calotă vistier, Bogdan spătar, Dragomir stolnic, Dragomir şi Neagoe stratornici.

Şi eu, Sin scriitorul cu mîna, am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna mai 3 zile, în anul 7010 <1502>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul de istorie Focşani, nr. 1908.
Orig., hîrtie (32,5 × 27,5), pecete aplicată.
Cu o traducere de la începutul sec. al XX-lea.
EDIŢII. Slav şi trad. Gonciariu-Constantinescu, *Doc. Muz. Focşani*, 264. Facs. *Ibidem*, 265.

17

1502 (7010) iunie 19, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Mogoş şi fratelui său Nanciul ocină la Stăneşti.

† Милостию божиѭ, Ї>[2]ѡ Радꙋл воивода и господинъ въсои земли Ꙋгрꙋвлахискои, сынъ[3] предобраго и великаго Блада воивода. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми слꙋгам господства ми, Могошꙋ и брат емꙋ Нанчюл и съ сыновн сн, ꙗкоже да им сꙋт ꙋчинꙋ ѕ Стънещи, каре колико ест дръжал Плъман, въса, понеже им ест стара и права ꙋчина. А потом, повратише Мане Взлпарѣл аспри ×ã из радї тои ꙋчинꙋ, еще при дни родїтелю господства ми Блада воиводе. И господство ми дадоше кон.

Сего радї, им дадоҳ и господство ми ꙗкоже да им ест въ ꙋчинꙋ и въ ꙋхабꙋ, нним и сыновом им и внокомъ и прѣвночетом им. И въ нихъ прѣдалника да нѣст, анꙋ да ест ꙋставшем им. И не ꙋт когоже непотѫкновено, по ꙋрнꙋмо господства ми.

[1] Cuvintele: „şi jupan Stroe mare vornic" adăugate pe margine, de aceeaşi mînă şi cu aceeaşi cerneală.
[2] Omis.
[3] Cuvînt corectat.

www.dacoromanica.ro

Свѣдѣтелїѣ: жѫпан Барвѫл Кралевски и жѫпан Пръвѫл и Кръстиѧн бившѣ дворници и жѫпан Строе велики дворник, жѫпан Станко велики логофѣт, Данчюл комис, Богдан спатар, Бадѣ пекарник, Калотъ вистиар, Драгомир столник, Драгомир и Нѣгое страторници.

И аз, рѫкописавшаго Син, иже писах въ настолни град Тръговищѣ, мѣсеца їюниѣ ѳї дьнь, в лѣт ×ѕ͡ї.

† Їѡ Радѫл воєвѫда, милостїѫ божїѫ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul[1] preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Mogoş şi fratelui său Nanciul şi cu fiii lor, ca să le fie lor ocina de la Stăneşti, oricît a ţinut Alăman, toată, pentru că le este veche şi dreaptă ocină. Şi după aceea, au întors lui Manea Vulparul 1 000 aspri pentru acea ocină, încă din zilele părintelui domniei mele Vlad voievod. Şi domniei mele au dat un cal.

De aceea, le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul Craiovescul şi jupan Pîrvul şi Cîrstian foşti vornici şi jupan Stroe mare vornic, jupan Staico mare logofăt, Danciul comis, Bogdan spătar, Badea paharnic, Calotă vistier, Dragomir stolnic, Dragomir şi Neagoe stratornici.

Şi eu, scriitorul Sin, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iunie 19 zile, în anul 7010 ‹1502›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 130 (Cîmpulung, VIII/3).
Orig., hîrtie (31 × 22), pecete aplicată.
Cu o traducere din 1842; altă traducere ibidem, ms. 204, f. 92v.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 17—18. Facs. *Ibidem*, 210.

18

1502 (7011) septembrie 12, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Capotă, fiicelor sale şi fratelui său Dragomir ocină la Frăsinetul de Dumbravă, în urma unei judecăţi.

† Мнлостїю божїю, Їѡ Радѫл воєвода и господинъ късон земли Оугровлахїнскоє, сынъ великаго Влада воєвода. Дакат господство мн сїє повелѣнїє гос-

[1] Cuvînt corectat.

www.dacoromanica.ro

подство ми слѹгѹ господство ми Капотъ съ дѣцерє мѹ си, по име: Стана и Нѣкша и Станка и братѹ мѹ си Драгомир и съ сыновї емѹ, ꙗко да им ест ѕ Фрѣсинет wт Дѹбравѹ половинѹ wт Глѣваниць, понеже им ест стара и права wчина, дедина и кѹпена wт Дач wт Конхнєщи, за ҃ѱ̃ аспри, ѣщеже ѕ днї родїтелѹ господство ми, Влад воивода.

Потом, имаше Капотъ прѹ със Дан, понеже прии Дан пред господство ми, тере се преше със Капотъ ере не ест продал Дан тъзи wчинѹ. Ѧ господство ми гледах и сѹдих тако: дадох Данѹ ѳ҃ї болѣри, како да их донесе Дан пред господство ми, да мартѹ<ри>са и да се клеше със тлзи ѳ҃ї болѣри како не мѹ ест продал тъи wчинѹ, анѹ ест ѹзел Капотъ съ силом. И поставих господство ми сорок на Възнесенїе. Ѧ Дан не може да си донесн закон. Єго радї, дадок господство ми тъи wчинѹ Капотѹ, како да им ест въ wчи<нѹ> и въ wхабѹ[б], ним и сыновом им и внѹком и пре[м]внѹчетом их и ни wт когоже непотъкновено.

И варе комѹ wт нихмѹ че се слѹчит прежде смрътъ, а них прѣдалик да нест, а нѹ да ест wставше, въ вѣки векомъ.

Сведетелїе: жѹпанѹ Барбѹл и Пръвул Кралевски, жѹпанѹ Кръстиан бивше дворник, жѹпанѹ Строе велики дворник, жѹпанѹ Станко логофет, Данчѹл комис, Богдан спатар, Калотъ вистиарѹ, Бадѣ пехарник, Изворанѹл столник, Нѣгое и Драгомир велици постелници.

Писах въ настолни град Трьговиць, мѣсеца септемврїе ѳ҃ї днь, въ лѣт ×ѕаї.

† Їѡ Радѹл вwевwда, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele lui Capotă cu fiicele sale, anume: Stana şi Neacşa şi Stanca, şi fratelui său Dragomir şi cu fiii lor, ca să le fie la Frăsinetul de Dumbravă jumătate din Glăvaniţă, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină şi cumpărată de la Dan din Voihneşti, pentru 460 aspri, încă în zilele părintelui domniei mele Vlad voievod.

După aceea, a avut Capotă pîră cu Dan, fiindcă a venit Dan înaintea domniei mele, de s-a pîrît cu Capotă că n-a vîndut Dan această ocină. Iar domnia mea am cercetat şi am judecat astfel: am dat lui Dan 12 boieri, ca să-i aducă Dan înaintea domniei mele, să mărturisească şi să jure cu acei 12 boieri că nu i-a vîndut acea ocină, ci i-a luat-o Capotă cu sila. Şi am pus domnia mea soroc la Înălţare. Iar Dan nu a putut să-şi aducă legea. De aceea, am dat domnia mea acea ocină lui Capotă, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins.

Şi oricăruia dintre ei i se va întîmpla mai înainte moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi, în vecii vecilor.

www.dacoromanica.ro

Martori: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveşti, jupan Cîrstian fost vornic, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, Danciul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoe şi Dragomir mari postelnici.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna septembrie 12 zile, în anul 7011 <1502>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

' Bibl. Acad., CCCVIII/46.
Orig., perg. (20,5 × 36), pecete aplicată, căzută.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 18—19.

19

1503 (7011) aprilie 18, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod dăruieşte m-rii Tismana un mertic anual de 800 bolovani de sare.

† Милостиѭ божиѭ, Їѡ Радꙋл воивода и господинъ въсеи Ѹгровла-Хинское земле. Дават господство ми сие малое наше wбещание въсе свѣтомꙋ и божествомꙋ Храмꙋ Ѹспенїе прѣчистие и прѣблагословениеѧ владичице наше Богородице и присно дѣвѣи Марии, монастирꙋ зовомаго Тисмена, иже въ нем живꙋщим, молебникꙋ и наставникꙋ кꙋр егꙋменꙋ Ианикие и въсемꙋ [братствꙋ іже w Христе, на въсѣкꙋ годинꙋ да ꙁимают wт нас свѣти монастир по ѿ крꙋщи wт сол, іако да мꙋ сꙋт въ пицꙋ чеснѣишим иноком иже живꙋщим въ свѣтим место том, въ вечное въспоминание и да им ест непотворенно, дондеже се wбретаем въ настоещїм сем жити.

Єщеже и wт здешних намъ пришествию, егоже благоволит господъ Богъ бити по нас наслѣдник wбласти сеи, рекше Блашкон Земли, или wт сръдечнаго нашего плода или wт наших сꙋродники или ин нѣкто, емꙋже дарꙋет Богъ иже въ благочестии жителствовати, таковаго молим, господинем нашим Їсꙋс Христом и прѣчистою Богоматерию и въсеми свѣтими иже Богꙋ wт века ꙁгодивше, ꙁсръдие и милованїе имети къ свѣтлм божиим цръквам, пачеже къ свѣтиим монастирам Тисмена, исꙋщим иже ест периволи прѣчистие Богоматере и сие нами сътворенное wтцꙋ егꙋменꙋ кꙋр Ианикие непотворити, нꙋ ꙁмалити, нѫ пачє исплънити и ꙁтвръдити. Ндеже бꙋде съжителствꙋет вишеречени, или въ храме прѣчистие Богородице, или где бꙋде Богъ благоволит и комꙋ бꙋде wн благоволил и

www.dacoromanica.ro

благословил, по тоговем пришествию wт здѣшних, wт братиѭ нже съ нимь трѹдолюбствовавшихъ и съ послѹшествовавшихъ, такови нже сиа вишеречена исплънит и потвръдит, да мѣ ест помошница и покровителница прѣчистаа и въсе непорочнаа царица и присно дѣва Маріи и зде и въ бѹдѹщим вѣцѣ, глаголю дѹшѹже и телѹ и да съхранит его wт враг видимих и невидимих молитвами въсе свѣти божиих, амин.

И аз писахъ, многогрѣшнаго Бога, Станчюл граматик, въ настолни град Тръговищѹ, мѣсеца априлїе ѝѱ дьни, в лѣт ×ѕаѱ.

† Їw Радѹл вшевѡда, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei. Dă domnia mea acestă mică făgăduială a noastră atotsfîntului şi dumnezeiescului hram, Adormirea preacuratei şi preabinecuvîntatei stăpînei noastre, născătoarei de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, mănăstirii numite Tismena, celor care trăiesc într-însa, rugătorului şi nastavnicului chir egumen Ianichie şi întregii frăţii celei întru Hristos, ca să ia în fiecare an de la noi sfînta mănăstire cîte 800 bolovani de sare, ca să le fie de hrană cinstiţilor călugări care trăiesc în acel sfînt loc, spre veşnică pomenire şi să le fie neschimbat, cît timp ne aflăm în această viaţă de acum.

Încă şi după trecerea noastră din cele de acum, pe cine binevoieşte domnul Dumnezeu să fie după noi urmaş al acestei stăpîniri, adică al Ţării Româneşti, sau din rodul inimii noastre sau dintre rudele noastre sau oricare altul, căruia îi dăruieşte Dumnezeu să trăiască întru bună cinstire, pe unul ca acela îl rugăm, pe domnul nostru Iisus Hristos şi pe preacurata maică a lui Dumnezeu şi pe toţi sfinţii care bucură de veacuri pe Dumnezeu, să aibă grijă şi milă de sfintele, dumnezeieştile biserici, mai ales către sfînta mănăstire Tismena, pentru că este grădina preacuratei maici a lui Dumnezeu, şi această alcătuire a noastră către părintele egumen chir Ianichie să n-o schimbe, nici s-o micşoreze, ci dimpotrivă mai mult s-o împlinească şi s-o întărească. Unde va fi trăind mai sus-zisul, fie în hramul preacuratei născătoare de Dumnezeu, sau unde binevoieşte Dumnezeu şi pe cine va binevoi el şi-l va binecuvînta ca, după trecerea lui dintre cele de acum, dintre fraţii care cu dragoste muncesc cu el împreună şi dau ascultare, acela care mai sus-zisele împlineşte şi le întăreşte, să-i fie ajutătoare şi apărătoare preacurata şi întru totul neprihănita împărătească şi pururea fecioară Maria şi aici şi în veacul viitor, adică sufletului şi trupului, şi să-l păzească pe el de duşmanii văzuţi şi nevăzuţi cu rugăciunile tuturor sfinţilor lui Dumnezeu, amin.

www.dacoromanica.ro

Şi am scris eu, mult păcătosul lui Dumnezeu, Stanciul gramatic, în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna aprilie 18 zile, în anul 7011 ‹1503›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 132 (Tismana).
Orig., perg. (31 × 30), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 128v—129, şi 711, f. 208v—209.
EDIŢII. Slav. *Miletić-Agura*, 352—353. Slav şi trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 313—315; Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 53—55. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 19.

20

1503 (7011) aprilie 19, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Stoica, fiicei sale Vlădaie şi nepoatei lui Stanca satele Lumaşul şi Părul.

Din mila lui Dumnezeu, Io Radu voevod şi domn a toată Ţara Rumânească, feciorul preabunului şi marelui Vladu voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei méle slugii domnii méle jupan Stoica şi feciorilor lui şi fétei lui Vlădaia cu feciorii ei şi nepoatei lui Stanca cu feciorii ei, ca să le fie lor Lumaşul tot şi Părul tot, pentru că le iaste bătrînă şi dreaptă moşie de moştenire. După acéia, au venit jupan Stoica înaintea domniei méle de au înfrăţit pre fie-sa Vlădae şi pre nepoata lui Stanca peste toate moşiile, peste Lumaş şi peste Păr, oricîte va avea Stoica. Însă pînă va fi Stoica viu, el singur să stăpînească moşiile, iar după moartea lui să stăpînească fata lui Vlădaia acéle moşii ce s-au zis mai sus, iar după moartea Vlădaei, cînd nu să va găsi nici un fecior dintr-însa şi cînd nu se va găsi din feciorii Stoicăi nici un fecior, atunci să aibă a stăpîni nepoata lui Stanca acele moşii ce s-au scris mai sus. Şi domnii méle au dat un cal bun.

Pentru aceasta şi domniia mea am dat ca să fie lor întru moştenire şi ohabnice lor şi feciorilor lor, nepoţilor şi strenepoţilor lor. Şi oricăruia dintr-înşii i s-ar întîmpla mai nainte moarte, prigonire să nu fie, ci să fie celor ce au rămas în véci. Şi de nimine să nu să clătească, după porunca domnii méle.

Iată şi mărturii am pus domniia mea: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveanii, jupan Cîrstian şi Badea carii au fost vornici şi jupan Stroe vel vornic şi jupan Staico logofăt şi Danciul comisu şi Bogdan spătar şi Calotă vistier i Badea paharnic şi Dragomir stolnic i Neagoe şi Dragomir vel postelnici.

www.dacoromanica.ro

Şi am scris eu, Stanciul gramaticul, în scaunul cetăţii Tîrgovişte. Şi ispravnic Ion portariu. Aprilie 19, leat 7011 <1503>.

Io Radu voevod.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 133 (Sadova III/2).
Copie; alte copii ibidem, mss. 295, f. 137, 355, f. 191—192, şi 715, f. 1030 (numai cu văleat) şi la Bibl. Acad., CMLXX/105.
EDIŢII. Donat, *Banul Mărăcine*, 34 notă; Nicolăescu-Plopşor, *Mon. j. Dolj*, 36—37; *D.I.R.,.B.*, 20.

21

1503 (7011) iunie 11, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte jupaniţei Muşa satul Corbii de Piatră, jumătate din Mălureni cu moară, precum şi ţigani.

† Милостивомъ божиимъ, Їw Радулъ воєвода и господинъ въсои земли Оугровлахїискои, сынъ предобраго Влада воєводѣ. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми жѹпанице Мѹше wт Корби, тако да мѹ сѫт села на име Корбїи wт Камен, въси, съ въсом хотарем. И колике wчине ест кѹповала wт Радослав и wт Бадѣ, сынови Спънѹлови, за ×ѣ аспре, та ест приложила Корбим да им ест за wранїѣ. И пак ѕ Мълѹрѣни половинѹ и съ воденицом, понеже сѫт жѹпанице Мѹше старе и праве wчине, дѣдїне.

И паки да мѹ сѫт чѣлѣдї ациганн, на име: Зжмба съ децами си и Рѫдѹца съ децами си и Никша съ децами си и Лазар съ децами си, Драгомир съ децами си, Фрѣча съ децами си, Слъвное съ децами си и Мѹшат съ децами си и Манѣ стари съ децами си и Сѣнкѣ съ децами си, Мирчлѣска съ децами си и Пърча съ децами си, понеже сѫт тиа въси ациганн, що сѫ внише вписани, wчинѹ, дѣдїнѹ жѹпанице Мѹше. И господство ми мѹ простиҳ конѣ. Сего радї, мѹ дадоҳ и господство ми, тако да мѹ сѫт тиа въсѣ въ wчинѹ и въ wхабѹ и нн wт когоже непотѫкновєнно.

И аще кого изберет господь Богъ бити господинъ Влашкои Земли, по съмрѣти господства ми, та аще почътет и ѕтвръдит сы хрисовѹл господства ми, того Богъ да почътет въ господствѣ его; а аще ли разорит и не ѕтвръдит сы хрисовѹл господства ми, того Богъ да посрамит его въ господствѣ его и да ѕбиет его, зде тѣлом, а въ бѫдѹщиҳ вѣк дѹша его. И да имат ѕчестию съ Їоѹдом и съ Пїѣ трьклета и съ wнеми їѕдене ежє възълише на господа Бога спаса нашего Їсѹса Христа, кръх его на ниҳ и на чедаҳ иҳ, ежє ест и бѫдет въ вѣки, амин.

Сѣдѣтелїѣ: жѹпан Барвѹл, жѹпан Пръвѹл Кралевски, жѹпан Кръстиан и Бадѣ бывши дворници, жѹпан Стрwе велики дворник, жѹпан Станко велики логофет

www.dacoromanica.ro

жѡпан Данчѹл комис, Богдан спътар, Калотъ вистиар, Бадѣ пѣхарник, Драгомир столник, Нѣгоѥ и Драгомир велици страторници.

И азъ, рѫкописавшако Син, ѥже писаѣ въ настолни градъ Тръговищѣ, мѣсеца їюнїѥ аї дьнь, в лѣт ×ѕаї.

† Їѡ Радѹл вшевшда, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupaniţei Muşa de la Corbi, ca să-i fie satele, anume Corbi, de Piatră, toţi, cu tot hotarul. Şi cîte ocine a cumpărat dela Radoslav şi de la Badea, fiii lui Spînul, pentru 1 000 aspri, acestea le-a adăugat Corbilor, ca să le fie de arătură. Şi iarăşi la Mălureani jumătate şi cu moara, pentru că sînt ale jupaniţei Muşa vechi şi drepte ocine, dedine.

Şi iarăşi să-i fie sălaşele de ţigani, anume: Zîmba cu copiii săi şi Răduţa cu copiii săi şi Nicşa cu copiii săi şi Lazar cu copiii săi, Dragomir cu copiii săi, Frăcea cu copiii săi, Slăvnoe cu copiii săi şi Muşat cu copiii săi şi Manea cel bătrîn cu copiii săi şi Seanchea cu copiii săi, Mirileasca cu copiii săi şi Pîrcea cu copiii săi, pentrucă sînt aceşti toţi ţigani, care sînt mai sus scrişi ocină, dedină ai jupaniţei Muşa. Şi domnia mea i-am iertat calul. De aceea, am dat şi domnia mea, ca să-i fie acelea toate de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins.

Şi dacă domnul Dumnezeu alege pe cineva să fie domn al Ţării Româneşti, după moartea domnii mele, dacă va cinsti şi va întări acest hrisov al domniei mele, pe acela Dumnezeu să-l cinstească în domnia lui; iar dacă va strica şi nu va întări acest hrisov al domniei mele, pe acela Dumnezeu să-l batjocorească în domnia lui şi să-i ucidă, aici trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui. Şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie cel de trei ori blestemat şi cu acei iudei care au strigat asupra Domnului Dumnezeu mîntuitorul nostru Iisus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul, jupan Pîrvul Craiovescul, jupan Cîrstian şi Badea foşti vornici, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico mare logofăt, jupan Danciul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe şi Dragomir mari stratornici.

Şi eu, scriitorul Sin, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iunie 11 zile, în anul 7011 <1503>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

<Pe verso, însemnare ulterioară:> Această carte s-au luat de la dorobanţii carei s-au pîrît pentru Corbi.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 134 (Ep. Argeş, XVI/2).
Orig., perg. (24 × 36), pecete aplicată, căzută.
Cu două traduceri: una chirilică, cealaltă cu alfabet latin; altă traducere ibidem, ms. 168, f. 275.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 20—21. Facs. *Ibidem*, 211.

www.dacoromanica.ro

1504 (7012) iunie 12.

Radu cel Mare voievod întăreşte satului Vaideei munţii acestuia, după judecată cu satele Măldăreşti, Bîrzoteni şi Cîndoi.

† Milostiiu Bojiiu, Io Radul voivoda văsoe zimle Ogruvlahiscoe, sin preadobrago i velicago Io Vladul voivoda. Davat gospodstvo mi siiu povelenie gospodstva mi slug gospodstva mi [1], lui Dragotă şi cu ficiorii lui i Barbul i [2] Trîmbă şi cu ficiorii lui i Manail şi cu feciorii lui şi lui Roman cu ficiorii lui i Stan cu ficiorii lui i Barbul cu ficiorii lui i popa Stanciul cu ficiorii lui i Vîlcul cu fraţii lui şi cu ficiorii lui i Stanciului cu fraţii lui şi cu ficiorii lui i Mihnei şi frăţini-său Nanciul şi cu feciorii lor i Stoica Şodea şi cu frate-său, ca să fie lor plaiul şi muntele tot care să chiamă Vaideei, prin Frăsinet şi prin Zănoagă şi pre la Fîntîna lui Roman şi preste Pietrile Roşii şi preste Mocirlă şi preste Balotă şi preste curmătura Funicelului şi pînă în păraole Dragoslavelor, pintru că aceşti munţi au fostŭ de moşie acestor oameni ce scriu mai sus şi i-au ţinutŭ totŭ cu bună pace pînă acum în zilele domniei mèle.

Iar cînd au fost acum, în zilele domniei mele, sculatu-s-au cu pîră satul Măldăreştii şi cu satul Bîrzoteanii şi cu satul Cîndoi, zicînd aciaste trei sate cum aceşti munţi cari scrie mai sus sînt ai lor, iar aceşti oameni care scrie mai sus, ei aşa să jăluia, cum munţii aceşti sintŭ ai lor de vac. Într-acèia, domniia mea n-am crezut nici pre unii, nici pre alţii, ci le-am dat 24 de boiari hotarnici, ca să ĭi hotărească şi să-i aleagă cu sufletele lor, precum vor afla. Şi a pusu domniia mea ispravnic sluga gospodstva mi Radul Brănescul i Stoicin al doilea portar. Deci au căutat aceşti 24 de boiari înpreună cu slugile domniei mèle şi au adevărat cum au fostŭ mai pre direptate şi s-au aflat cum aceşti munţi ce scriu mai sus au fost acestor oameni den Vaideei. Iar satul Măldăreştii şi cu satul Bîrzoteanii şi Cînădoi n-au avut nici o treabă cu aceşti munţi, pintru că au fostŭ aceşti munţi ce scriu mai sus ai Vaideeilor de vac şi de moşie, precum au venit aceşti 24 d<e bo>[3]iari de au mărturisit aicia, în divanul domniei mèle.

Într-acèia, domnia mea am d<at>[3] aciastă carte a domniei mèle la mîna acestor oameni din Vaideei, ca să-şi ţie aceşti munţi cu bună pace

[1] † Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Io Vladul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele.

[2] „i" adaosul copistului.

[3] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

pintru că sintŭ ai lor de moşie. Iar satul Măldăreştii şi Bîrzoteanii şi Cîndoi au rămas de lége şi de judecată din divan naintea domniei méle, ca mai multŭ ei treabă cu acești munți să n-aibă.

Şi au pus domnia mea şi boiarinii domniei méle mărturie: jupan Barbu i Pîrvul Cralevskie i jupan Cîrstiian i Badea bivşe dvornic i jupan Stroe dvornic i jupan Stoica logofătul i Pîrvul comisul, Bogdan spătar i Calotă vistiiar i Badea paharnicul i Dragomir stolnicul, Neagoe, Dragomir eliți stratorniți.

Pis méseța iunie 12 dni, v leat 7012 ‹1504›.

† Io Radul voevoda, milostiiu Bojiiu, gospodin.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 135 (Bistrița, VIII/1).
Traducere după un orig. similar prin conținut cu doc. din 1504 iunie 15, nr. 23. Alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 361, 201, f. 211v—212, şi 713, f. 658—659.
EDIȚII. *D.I.R.,B.*, 199—200.

23

1504 (7012) iunie 15.

Radu cel Mare voievod întăreşte satului Vaideei munții acestuia, după judecată cu satele Măldăreşti şi Cîndoi.

† Милостню божиею, Їw Радꙋл воєвода и господинь вьсєи земли Ꙋгровлахꙋйскоѥ, сынь прєдобраго Влада великаго воєвода. Даѥт господство ми сиѣ повелѣнне господства ми сꙁгѣм господство ми Драготъ съ сыновѣ си и Барбꙋл Тръмба съ сыновци си и Манаилъ съ сыновци си и Роман съ сыновци мꙋ и Стан съ сыновци си и Барбꙋл съ сыновци мꙋ и поп Станчюл съ сыновци мꙋ и Влъкꙋл съ братиимь си и съ сыновци им и Станчюл съ братиимь си и съ сыновци им и Михнѣ съ брат мꙋ, Нанчюл и съ сыноком им, тако да им ѥст плаюл Кандеѥнлор къс, понеже им ѥст Кандеѥнлор старо и право wчинꙋ и дѣдинꙋ.

Й потом, съпрѣше прѣд господство ми Кандеѥи със Мълдърѣци и със Кънданн. Тако извадише Кандеѥи със кд болѣри, та заклеше и мартꙋрисаше прѣд господство ми како мꙋ ѥст Кандеѥнлорꙋ wчинꙋ, дѣдинꙋ. Й потом, пак мартꙋрисаше със н болѣри и хотарник бѣше Радꙋл Брънѣскꙋл, по име тон wчинꙋ wт Крꙋчиле Драгослав, Дворѣцеле късе и Фрѣсинетꙋл къс.

Сего радꙋ и господство ми дадохъ тако да им ѥст wчинꙋ и wхабꙋ, нним и сыновци им и внꙋкомꙋ и прѣꙗꙁчетомꙋ ихъ, къ вѣки. И каре комꙋ сѣ wт нихъ слꙋчит съмрътъ прѣжде, а къ нихъ прѣдалника да нѣст, нꙋ да ѥст wставшим. И нн wт когожѣ непотъкновенно, по рѣч господство ми.

Сведетелие: жꙋпан Барбꙋл и Прѣкꙋл Кралѣские, жꙋпан Кръстиан и Бадѣ бившен дворници, жꙋпан Строе дворник, жꙋпан Станко логофѣт, Прѣкꙋл комис,

www.dacoromanica.ro

Богдан спатар, Калотъ вистиар, Бадѣ пехарник, Драгомирь столник, Нѣгое и Драгомир велици страторници.

Пис мѣсеца юниа їѳ дьнь, в лѣт ×звѳ.

† Їw Радул воевѡда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului, marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele Dragotă cu fiii săi şi Barbul Trîmba cu fiii săi şi Manailă cu fiii săi şi Roman cu fiii lui şi Stan cu fiii săi şi Barbul cu fiii lui şi popa Stanciul cu fiii lui şi Vîlcul cu fraţii săi şi cu fiii lor şi Stanciul cu fraţii săi şi cu fiii lor şi Mihnea cu fratele lui, Nanciul şi cu fiii lor, ca să le fie plaiul Vaideeilor întreg, pentru că este veche şi dreaptă ocină şi dedină a Vaideeilor.

Iar după aceea, s-au judecat în faţa domniei mele Vaideeii cu Măldăreştii şi cu Cîndonii. Astfel au scos Vaideeii cu 24 de boieri, astfel au jurat şi au mărturisit în faţa domniei mele că le este Vaideei lor ocină, dedină. Iar după aceea, iar au mărturisit cu 50 boieri şi hotarnic a fost Radul Brănescul, anume acea moşie este de la Crucile lui Dragoslav, Dvoreaţele toate şi Frăsinetul tot.

De aceea şi domnia mea am dat ca să le fie ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor, în veci. Şi oricăruia dintre ei i s-ar întîmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveşti, jupan Cîrstian şi Badea foşti vornici, jupan Stroe vornic, jupan Staico logofăt, Pîrvul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe şi Dragomir mari stratornici.

S-a scris în luna iunie 15 zile, în anul 7012 <1504>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 136 (Bistriţa, VIII/2).
Orig., perg. (24,5 × 35), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1795, revăzută şi corectată în 1843; alte traduceri, ibidem, mss. 192, f. 361v-362, 201, f. 212v-213, şi 713, f. 807.
EDIŢII. Trad *D.I.R.*, *B.*, 22. Facs. *Ibidem*, 213.

24

1504 (7012) iunie 15, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Ion, slugă domnească, şi fiilor săi parte în Petreşti.

† Милостїю божїю, Їw Радул воевода и господинъ въсеи земли Оугровлахїискои, сынъ добраго и великаго Влада воеводе. Дакат господство ми

www.dacoromanica.ro

сѣѥ повелѣнїѥ господства ми слоугам господства мѣ Ионѣ съ сыновы мѣ Иван и дъщере мѣ Стана и съ сыновы его, ꙗко да им ест в Петрещи варе колико ест дел Ионѣ, понеже им ест стара и права оучинѣ, | дѣдинѣ. Потом, прїиде Ион пред господства ми та си зложи дъщере си Стана редом със сынѣ мѣ Иван над неговѣ дел от Петрещи. И господство ми мѣ простиҳ кон.

Того радї, им дадоҳ и господство ми да им ест въ оучинѣ и въ оҳабѣ ним и сыновом им и вънѹчетом им и прѣвнѹчетом им. И варе комѣ се от нихъ сълѹчит съморът, а оучинѣ да ест оставшим, а въ нихъ прѣдалика да нѣст. И ни от когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сведетелїе: жѹпан Барвѹл бан и брат мѣ жѹпан Пръвѹл бившн дворник, жѹпан Кръстиан, жѹпан Строе велики дворник, жѹпан Стаико логофет, Калотъ вистиаръ, Пръвѹл комис, Богдан спътаръ, Бадѣ пехарник, Изворанѹл столник, Нѣгое и Драгомиръ страторници.

Пис въ Тръговищѣ, мѣсеца юнїе ѩ дьнь, в лѣт ×ѕвѳї.

† Їѡ Радѹл вшевѡда, милостїѫ. божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Ion cu fiul său Ivan şi cu fiica lui Stana şi cu fiii lui, ca să le fie la Petreşti oricît este partea lui Ion, căci le sînt vechi şi drepte ocine, dedine. După aceea, a venit Ion în faţa domniei mele şi a aşezat pe fiica sa Stana în rînd cu fiul său Ivan pe partea lui de ocină de la Petreşti. Şi domnia mea i-am iertat calul.

De aceea, le-am dat şi domnia mea să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor. Şi oricui dintre ei i s-ar întîmpla moarte, iar ocina să fie celor rămaşi, iar prădalica la ei să nu fie. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi fratele său jupan Pîrvul fost vornic, jupan Cîrstian, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, Calotă vistier, Pîrvul comis, Bogdan spătar, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoe şi Dragomir stratornici.

S-a scris la Tîrgovişte, luna iunie 15 zile, în anul 7012 <1504>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc. S. I., nr. 137 (Tismana, XLVII/1).
Orig., perg. (15,5 × 21,5), pecete aplicată, stricată.
Cu o traducere din 1846; altă traducere, ibidem, ms. 336, f. 295v—296.
EDIŢII. Slav. *Miletić-Agura*, 353. Slav şi trad. Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 56—57. Trad. *D.I.R., B.*, 21—22. Facs. *D.I.R., B.*, 212.

www.dacoromanica.ro

<1504> iunie 25, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Ivan şi fratelui său Prodan părţi în Văselaţi şi Şasa.

† Милостию божиею, Їw Радꙋл воєвода и господинъ въсои земли Ꙋгровлахїискои, сынъ добраго Влад великаго воєвод. Дават господство ми сиѣ повелѣние господства ми слꙋгем господство ми <И>[1]ванꙋ съ брат мꙋ, Продан, и съ сыновци <им>[2], тако да им ест ꙋ Въселаци дел Мъкрецилор въса, със анепсеем си, понеже га покꙋпише ѡт Мъкрещи за к̃ꙋ флорици Ꙋгръски, еще при дѣни родїтелю господства ми, Влад воєвод. И пак да им ест пол ѡт Бꙋнилъ, понеже им ест стара и права ѡчина, дѣдина.

И пак да им ест ꙋ Шаса, дел Конков въса, понеже дадє Стѫн<ислав>[2] дъщера си Нѣга, прикне. И родїтелю господства ми дадоше кон добръ.

Єго ради, и господство ми и дадох тако да им ест ѡчинꙋ и ѡхабꙋ ним и сыновци им и внꙋкомꙋ и прекнꙋчетомꙋ нх, въ вѣки. И каре коемꙋ се ѡт нихъ слꙋчит съмрътъ прѣжде, <а въ нихъ>[2] прѣдалика да нѣст, нꙋ да ест ѡставшем. И нии ѡт когоже непотъкновенно, по реч господство ми.

Сведетелие: жꙋпан Барбꙋл и Пръвꙋл <Кралев>[2]скиє, жꙋпан Кръстиан и Бадѣ бивше дворици, жꙋпан Строе дворник, жꙋпан Станко логофет, Пръвꙋл комис, Богдан спатар, Калотъ вистиар, Бадѣ пехарник, Драгомир столник, Нѣгое и Драгомиръ велици страторници.

Пис Тꙋдор дїак ꙋ стол град Тръговище, мѣсеца юниє к̃ѣ дѣнь, текꙋщомꙋ лет.....[2]

† Їw Радꙋл ѡєвѣѡда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele <I>[1]van cu fratele lui, Prodan, şi cu fiii <lor>[2], ca să le fie la Văselaţi partea Măcreştilor toată, cu nepoţii lor, pentru că au cumpărat-o de la Măcreşti pentru 27 florini ungureşti, încă din zilele părintelui domniei mele, Vlad voievod. Şi iar să le fie jumătate de la Bunilă, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

---

[1] Loc şters; întregit după doc. din 1508 (7017) noiembrie 11, nr. 61.
[2] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

Şi iar să le fie la Şasa, partea lui Voico toată, pentru că a dat-o Stă-n<islav>[1] zestre fiicei sale Neaga. Şi părintelui domniei mele i-au dat un cal bun.

De aceea şi domnia mea le-am dat ca să le fie ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor, în veci. Şi oricăruia dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, <iar la ei>[1] prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveşti, jupan Cîrstiian şi Badea foşti vornici, jupan Stroe vornic, jupan Staico logofăt, Pîrvul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe şi Dragomir mari stratornici.

A scris Tudor diac în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iunie 25 zile, cursul anilor ...[1].

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul judeţean Tg. Jiu, nr. 8.
Orig., perg. (20 × 30,5). pecete aplicată, stricată.
Datat după domn şi sfatul domnesc.

26

1504 (7012) iunie 28.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Oprea şi lui Frîncul satul Mijloci.

† Милостїwмъ божїwмъ, Їw Радꙋлъ воєводꙋ и господинь вьсои земли Ѳгровлахискои, сынь великаго и прѣдобраго Влад воєводꙋ. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми слꙋгѣм господства ми жѳпанꙋ Ѳпре съ сыновим и Фрынкꙋлꙋ съ сыновι мꙋ, ꙗко да им ест Мижлочи вьси, понеже им сꙋт Ѳпре и Фрынкꙋлов стара и права wчинꙋ, дѣдинꙋ, понеже се wни и преше Ѳпрѣ съ анепсе им Фрынкꙋл над тои wчинꙋ. Ѳ потом wни се тъкмише и ꙁмирише паки пред господство ми над тои wчинꙋ. Ѳли Ѳпрѣ съ сыновι мꙋ да ест над ѕ[2] ꙁже, а Фрынкꙋл съ сыновꙋ мꙋ да ест над єдно ꙁжꙋ. И господство ми дадоше кон.

Єго радї, им дадоχ и господство ми ꙗко да им ест въ wчинꙋ и въ wχабꙋ нним и сыновом им и кнꙋкомꙋ и прѣкнꙋчетомꙋ иχ, въ вѣки. И каре комꙋ се wт нихъ слꙋчит съмрѣтъ прѣжде, а къ нихъ прѣдалика да нѣст, нꙋ да ест wставши им. И ни wт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Єже свѣдетелїѣ: жѳпан Барбꙋл и Пръвꙋл Краловски. жѳпан Крстиан и Бадѣ бивше дворници, жѳпан Строе велики дворник, жѳпан Станко логофет, Пръвꙋл

[1] Loc şters.
[2] Corectat, se pare, de diac, dintr-o altă cifră.

www.dacoromanica.ro

комис, Богдан спатар, Калотъ вистиар, Бадѣ пахарник, Изворанвл столник, Нѣгое и Драгомир велици страторници.

Пис мѣсеца юніе к҃и, в лѣт ×зе҃ї.

† Їw Радꙋл вwеводa, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, jupan Opre cu fiii lui şi lui Frîncul cu fiii lui, ca să le fie Mijlocii toţi, pentru că le este lui Opre şi lui Frîncul veche şi dreaptă ocină, dedină, pentru că s-au şi pîrît Oprea cu nepoţii lui Frîncul pentru această ocină. Apoi ei s-au tocmit şi iarăşi s-au împăcat înaintea domniei mele pentru această ocină. Însă Oprea cu fiii lui să fie peste 5[1] funii, iar Frîncul cu fiii lui să fie peste o funie. Şi domniei mele i-au dat un cal.

De aceea le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor, în veci. Şi oricui dintre ei se va întîmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveşti, jupan Cîrstiian şi Badea foşti vornici, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, Pîrvul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoe şi Dragomir mari stratornici.

S-a scris în luna iunie 28, în anul 7012 <1504>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Rîmnicu Vîlcea, XV/1.
Orig., perg. (23,5 × 30,5), pecete timbrată, căzută.

27

1504 (70<1>3) septembrie 13, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Radu stolnic şi fratelui său Badea părţi în Finteşti, Mirceşti şi Petreşti, precum şi ţigani.

† Милостию божиею, Їw Радꙋл вонвода и господинъ вьсон <земли Ѹгрo-влахїнскон> ..... <добраго> ..... Дават господство ми сие повелѣние господства ми болѣрнѧ господства ми, жѹпанѹ Радꙋлꙋ столникѹ и брат мѹ Бадѣ и съ сынови ихъ, каре елико <Богъ> припѹстит, тако да им ест в <Фин>тецих

[1] Corectat, se pare, de diac, dintr-o altă cifră.

www.dacoromanica.ro

половнно. И паки ѕ Финтеци wт дрѕга половнна два дел, понеже wвн два делове wн н ест нзвадил Радѹл столник <пред> родителѣ господства мн Блад воевода със вї болѣрн н пред господство мн нзвадил Радѹл със вї болѣрн; та мартѣрнсаше како се ест съединил баща Радѕлов ..... да сѫт за едно над снѫ wчнне wт Ѳнитецн н wт Мирчецн[1]. И паки да нм ест ѕ Мирчецн, wт трети дел две делове н ѕ Петрецн половнно, дел ѕнка сн, Радославов. Й потом прнпде Радослав пред господства мн та сн ѕложн анпсен сн Радѹл н Бадѣ над свою дел wт Петрецн, да мѕ сѫт въ место сыновн.

И паки да нм ест ѕ Финтецн дел Бонков въса, понеже ю покѕпнше wт Бонко, за ×ā аспрн. И паки да нм ест ацнган Чюрнкла съ децамн сн, понеже <га> покѕпнше wт <сыно>вн Станчюлѕ Фѣрдѣескѣл, за ×ā аспрн.

Й потом прнпде Радѹл пред господства мн та сн дадѣ негов дел wт <М>нрчецн н дел брат мѕ Бадѣ дѫщерѕ сн <М>арн<н>а, нако да нм ест wчнна н wхабѕ. И паки Радѹл столник и брат мѕ Бадѣ прнпдоше пред господство мн те сн ѕложнше дѫщерѕ Радѕлов, Марнна над <нн> wчнне, цо сѫ вншс нисане, алн докле че бнтн wнн жнвн н негови сыновн, wнн сами да сн wбладѣетъ wчнне н комати. Й по нн съмрѣтъ..... <ако> да не ке wста wт нн сыновн, нн една семена, тъда <wбл>адѣет дѫщера Радѕлов Марнна, въсе wчнне н комати, прѣдалнка да нѣст. И паки ако не ке се наитн нн wт дѫщера Радѕлов Марнна нн една семена.....дете, а wчнне н комати да сѫт свс сестрѕ Радѕлов н Бадѣ, Стана и сыновн нмѕ; н господство мн простнѫ <кон> .....И господство мн дадоѫ нако да нм ест wчнин н wхабѕ, нним н сыновн нм н внѫкомѕ н прснѕчетомѕ нѫ, въ вѣкн н нин wт когоже непотъкновенно, по реч <господства мн>.

Свндетелне: жѕпан Барбѕл <н Пръ>вѕл Кралевскне, жѕпан Кръстнан н Бадѣ бнвшен дворнпцн, жѕпан Строе велнкн дворник, жѕпан Станко логофет, Пръвѕл комнс, Богдан спатар, <Кало>тъ внстнар, Бадѣ пехарник, Драгомнр столник, Нѣгое н Драгомнр велнцн страторнпцн.

И аз, Тѕдор дпак, еже пнс ѕ стол град Тръговнще, мѣсеца септемврїе гї дьнн, в лѣт текѕщѣ wт Ѩдама ×ѕг<ї>.

† Нw Радѹл вwевwда, мнлостїм божїм, господнн.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată <ţara Ungrovlahiei,> ... <bunului> ... Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Radul stolnic şi fratelui său Badea şi cu fiii lor, oricîţi <Dumnezeu> le va lăsa, ca să le fie la <Fin>teşti jumătate. Şi iar la Finteşti din cealaltă jumătate două părţi, pentru că acele două

[1] Cuvintele: н wт Мирчецн sînt scrise deasupra rîndului.

www.dacoromanica.ro

părți le-a și scos Radul stolnic ‹înaintea› tatălui domniei mele Vlad voievod cu 12 boieri și înaintea domniei mele le-a scos Radul cu 12 boieri; deci au mărturisit cum s-a unit tatăl lui Radul ... ca să fie ‹ei› una peste acele ocine din Finteşti și din Mircești[1]. Și iar să le fie la Mircești, din a treia parte două părți și la Petrești jumătate, partea unchiului său, Radoslav. Iar apoi a venit Radoslav înaintea domniei mele de și-a așezat pe nepoții săi Radul și Badea asupra părții sale din Petrești, ca să-i fie ei în loc de fii.

Și iar să le fie la Finteşti partea lui Voico toată, pentru că a cumpărat-o de la Voico, pentru 1 000 aspri. Și iar să le fie țiganul Ciuricla cu copiii săi, pentru că ‹l›-a cumpărat de la fiii lui Stanciul Furduescul, pentru 1 000 aspri.

Iar apoi a venit Radul înaintea domniei mele și a dat partea lui de la Mircești și partea fratelui său Badea fetei sale Marina, ca să-i fie ocină și ohabă. Și iar Radul stolnic și fratele său Badea au venit înaintea domniei mele și au așezat pe fata lui Radul, pe Marina asupra ocinelor lor, ce sînt mai sus-scrise, însă pînă cînd vor fi ei vii și fiii lor, ei singuri să-și stăpînească ocinele și averile. Iar după moartea lor ... dacă nu va rămîne din ei fii, nici o sămînță, atunci să stăpînească Marina, fiica lui Radul, toate ocinele și averile, prădalica să nu fie. Și iar dacă nu se va afla nici din Marina, fiica lui Radul, nici o sămînță.... iar ocinele și averile să fie toate ale surorii lui Radul și Badea, Stana și ale fiilor ei; și domnia mea le-am iertat ‹calul› ... Și domnia mea am dat ca să le fie ocine și ohabă, lor și fiilor lor și nepotului și strănepotului lor, în veci și de nimeni neatins, după spusa ‹domniei mele›.

Martori: jupan Barbul și Pîrvul Craioveşti, jupan Cîrstian și Badea foşti vornici, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, Pîrvul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe și Dragomir mari stratornici.

Și eu, Tudor diac, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna septembrie 13 zile, în anul curgător de la Adam 70‹1›3 ‹1504›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

‹Pe verso, cu litere cirilice:› De Finta luate de la vînzător ‹și cu litere latine:› An d. Hr. 1495—354 de la Radul v. cela Mare.

Bibl. Acad., XCV/8.
Orig., perg. (21,5 × 37,5), șters și rupt, pecete timbrată, căzută.
Datat după domn și sfatul domnesc, cifra zecilor fiind ștearsă.
EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 23; *D.I.R., B.*, XIII, XIV și XV, 229 (sub 1494 sept.13).
Facs. *D.I.R., B.*, 214.

[1] Cuvintele: „și din Mircești" sînt scrise deasupra rîndului.

www.dacoromanica.ro

1504 (7013) noiembrie 21, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte m-rii Buna Vestire <Glavacioc> satul Zemnicele, dăruit de Ivan clucer.

† Милостїю божїею, Їw Радꙋл воєвода <и господинъ въсєи зем>[1]ли Ꙋгровлахїискои, сынъ великаго Влада воєводѣ. Дабат господство ми сїе повелѣнїе господства ми храмꙋже и wбитѣли <свѣ>[1]тѣи и преблагос<ло>[2]вєнѣи владичици нашои, Богородици и присно дѣвы Маріи и честное и славное ея Благовѣщенї, ш<ко да>[1] им ест село зоболи Земничеле и съ вьсом хотаром и по блате и по сꙋхꙋ, понеже прїинде пред господство ми чест<нтии влас>[1]тел и правитєл господства ми жꙋпан Иван клꙋчар тере приложи свѣтомꙋ монастирꙋ негово село вниже <писанное>[1], божествєнним нноком нже въ свѣтом мѣстѣ живꙋщим да ест въ пищꙋ и въ покрепленїе, емꙋже <и родителем>[1] мꙋ въ вѣчно въспоминанїе, дондеже стонт свѣти монастир.

Й потом, прїинде пред господство ми <игꙋмен>[1] и съ братїа wт свѣтаго монастира та се wбещаше ш̃ко да поет жꙋпанꙋ Иванꙋ клꙋчарꙋ.....[1] неделю, въ єдни дьнь, въ вторник, свѣтꙋю и божествєнꙋю литꙋргїю, да им се поет съ коливом.....<ш>[1]коже ест wбичаю свѣтомꙋ монастирꙋ; тон се wбещаше дръжати непотъкновен<но. Его рад>[1] дадwх и господство ми, ш̃ко да им ест въ wчинꙋ и въ wхабꙋ и нн wт когожѣ непотъкновєню, п<о рѣч господства м>[1]и.

Пис мѣсеца новєврїе к̃а, въ дьнъ свѣтѣи, прѣчистѣи и прѣблагос<ло>[1]вєнѣи владичици нашои, Богородици <и присно>[1] дѣви Маріе и честнаго и славнаго ея Въведенїа, свѣтаа свѣтих, въ настолни град Тръговищꙋ. <И>[1] азъ много грешних диак Ѡнчꙋ, еже начрътах в лѣт ×з̃гѳ̃.

† Їw Радꙋл wєвwда, милостїю божїю, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiului marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului şi lăcaşului sfintei şi prea binecuvîntatei stăpîneі noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei şi slăvitei ei Bune Vestiri, <ca>[1] să-i fie satul numit Zemnicele şi cu tot hotarul şi pe baltă şi pe uscat, pentru că a venit înaintea domniei mele cinstitul vlastelin şi dregător al domniei mele jupan Ivan clucerul de a dăruit sfintei mănăstiri satul său mai sus scris, dumnezeieştilor călugări care trăiesc în

[1] Loc rupt.
[2] Omis.

www.dacoromanica.ro

acel sfînt loc, să le fie de hrană şi de întărire, lui <şi părinţilor>[1] lui spre veşnică pomenire, cît timp va sta sfînta mănăstire.

Iar după aceea, a venit înaintea domniei mele <egumenul>[1] şi cu fraţii de la sfînta mănăstire de au făgăduit ca să-i cînte jupanului Ivan clucerul ...[1] pe săptămînă într-o zi, marţea, sfînta şi dumnezeiasca liturghie, să i-o cînte cu colivă ...[1] precum este obiceiul sfintei mănăstiri; aceasta au făgăduit să ţie neclintit. <De aceea>[1], am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după <spusa domniei>[1] mele.

S-a scris în luna noiembrie 21, ziua sfintei, preacuratei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei şi slăvitei ei Intrări în biserică, sfînta sfintelor, în cetatea de scaun Tîrgovişte. <Şi>[1] eu, mult păcătosul diac Oncea, care am scris în anul 7013 <1504>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 138 (Glavacioc, XXIII/1).
Orig., hîrtie (19,5 × 29), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XIX-lea; alte traduceri ibidem, ms. 223, f. 108, şi la Bibl. Acad., CMXI/137.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 24. Facs. *Ibidem*, 215.

29

1505 (7013) ianuarie 11, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte m-rii Cozia satele Cărăreni şi Lumineni, ocină lîngă Oraşul de Floci şi bălţile de la Săpatul pînă la gura Ialomiţei, stabilind scutirile şi drepturile mănăstirii.

† Милостїю божїею, Їw Радꙋл воевод и господинъ вьсеи земли Оуггровлахїискоѥ, сынъ великаго Влада воевод. Дават господство ми сїѣ повѣленїѣ господства ми вьсѣ свѣтомꙋ и божествьномꙋ wтцевѣщиномꙋ храмꙋ и wбители свѣтѣи и животворѧщиѧ и нераздѣлимеи Троице, монастирю зовомаго Козим, ѥгоже вьздвиже свѣтопочивши предѣд господства ми, великїи Їw Мирча воевод, честнѣишомꙋ wтцꙋ ѥгꙋменꙋ и наставникꙋ свѣтомꙋ монастирꙋ кир Симеwн и вьсемꙋ братствꙋ иже въ свѣтѣ мѣстѣ том живꙋщим и съ ним трꙋдолюбиствовавшиⷯ, такоже да им села по именꙋ Кърърѣни вьси и Лꙋминѣни вьси и Gчина Папев код Флоч, поиже ю покꙋпише калꙋгери wт Папа.

И пак да им сꙋт блата вьса, wт Gпатꙋл до вести Мловнице, съ вьсѣ блатѣ и тазереⷯ колико се проливат и исходит wт Дꙋнав тере дават до Гринд. И перпери що хтѣ бити wт кола съ рибом или wт возъланице съ вином или бꙋди що се продавати на wчинꙋ или по блатеⷯ свѣтомꙋ монастирꙋ, или хтѣ бити

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

пчелине и ѡ влчограды или градине или ѡвощиѧ, а ѡни да се платат перпери и въмшерїѧ и винарич и сѣ даждь цю ест достоанїе свѣтомѹ монастирь.

И паки каре колико съсиде хте доити по дѹнавѹ тере хте изити на ѡчинѹ свѣтомѹ монастирь, ѡни да платат перпери калѹгером, ѡт единѹ возелницѹ по един перпер.

И паки каре цю се ѹчинити над тензи села вишереченех и ѡчинѹ или блата свѣтомѹ монастирь, каре ке бити дѹшегѹбина, каре крък или бѹди ком глоба, никто да не метехат със тензи глобе, ни господство ми, ни дворник, ни инн правител или болѣрин господства ми, анѹ да сѹт свѣтомѹ монастирь, понеже сѹт приложени свѣтомѹ монастирь еще при дѣни свѣтопочившихъ прежде и родителех господства ми.

Й потом и господство ми еще их приложихъ [преложихъ] свѣтомѹ монастир, такоже да сѹт тиѣже въси въ пицѹ и въ оукрѣпленїе свѣтомѹ монастирь и честнѣишим иноком иже въ нем живѹщих, намже и родителѣем нашим въ вѣчное въспоминанїе; и да сѹт свѣтомѹ монастирь въ ѡчинѹ и въ ѡхабѹ, и ни ѡт когоже непотъкновенно.

Сего ради никто да нѣ ест волен ловити или заградити над тензи вишеписане блата и ѡчинѹ свѣтомѹ монастирь, ни карошанин, ни болѣрин, ни дрѹзи чловеци, ни село никомѹ болѣрину, анѹ да сѹт волни калѹгери и братим свѣтомѹ монастирь, кога хтет ѡставити ѡни съ них волю, али съ повелѣнїем игѹменовем. Тако, каре кога хте ѡставити калѹгери ѡт них волю тере се ловити, а ѡни да се платит цю мѹ ест закон и достоанїе свѣтомѹ монастирь. Йще кто се покѹсит ловити или метеховати над тензи блата свѣтомѹ монастирь, или ке бити карошан или ке бити болѣрин господства ми или вечин болѣринѹ, тере се ловити и без повелѣнїѧ калѹгеровом, то такоби да зна ере га чем ѹхватити господство ми тере мѹ кем навезати камен на грѣлѹ тере га чем метиѹти въ водѹ.

Ещеже и по нашим ѡт здешних пришествїю, аще кто би се покѹсит разорити или порѹшити сїе повелѣнїе господства ми и еще въ нем писанна, то да въздаст ѡтвет на страшнѣм и нелицемернм сѹдѹ и да имат въ честитїю съ Їѹда и Йрїѧ и съ инѣми еще възпише на господа Бога и спаса нашего Їсѹса Христа, крък его на них и на чедех их, еже ест и бѹдет въ вѣки, амин.

Свѣдителїе сѫт: жѹпан Барбѹл и жѹпан Пръвѹл Кралевски, жѹпан Кръстиан и жѹпан Бадѣ бивши дворници, жѹпан Строе великїи дворник, жѹпан Станко великїи логофет, Пръвѹл велики комис, Богдан спатар, Калотъ вистиар, Бадѣ пехарник, Драгомир столник, Радѹл и Нѣгое великїи страторници.

И аз словосъписавшаго, тахаграматик Стач, въ настолни град Тръговицѹ, мѣсеца генарїе а҃ї дънъ, лѣтѹже текѹщѹ ѡт Йдама ×ѕ҃г҃ї.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă

www.dacoromanica.ro

a domniei mele atotsfîntului şi dumnezeescului, sfinţitului hram şi lăcaş al sfintei şi începătoarei de viaţă şi făcătoarei de viaţă şi nedespărţitei Troiţe, mănăstirii numite Cozia, pe care a ridicat-o sfîntrăposatul strămoş al domniei mele, marele Io Mircea voievod, preacinstitului părinte egumen şi nastavnic al sfintei mănăstiri chir Simeon şi tuturor fraţilor care vieţuiesc în acel sfînt loc şi celor iubitori de nevoinţe cu el, ca să le fie satele anume Cărăreanii toţi şi Lumineanii toţi şi Ocina Papei lîngă Floci, pentru că au cumpărat-o călugării de la Papa.

Şi iar să le fie balta toată, de la Săpatul la gura Ialovniţei, cu toate bălţile şi iezerele cîte se varsă şi ies din Dunăre de dau în Grind. Şi perperii ce vor fi de car cu peşte sau de la buţi cu vin sau fie ce se vinde pe ocina sau la bălţile sfintei mănăstiri, sau vor fi prisăci sau vii sau grădini sau pometuri, iar ei să-şi plătească perperii şi vămeşeria şi vinăriciul şi toată dajdea, care se cuvin sfintei mănăstiri.

Şi iarăşi orice vase vor ajunge pe Dunăre ca să treacă pe ocina sfintei mănăstiri, ele să-şi plătească perperii călugărilor, de o bute cîte un perper.

Şi iarăşi orice se face pe aceste sate mai sus-zise şi ocină sau bălţi ale sfintei mănăstiri, fie că va fi duşegubină, fie sînge, sau fie orice gloabă, nimeni să nu se amestece cu aceste gloabe, nici domnia mea, nici vornicul, nici alt dregător sau boier al domniei mele, ci să fie sfintei mănăstiri, pentru că sînt dăruite sfintei mănăstiri încă din zilele de mai înainte ale sfîntrăposaţilor şi părinţilor domniei mele.

Iar apoi şi domnia mea încă am dăruit sfintei mănăstiri, ca să fie acestea toate de hrană şi de întărire sfintei mănăstiri şi preacinstiţilor călugări care vieţuiesc în ea, iar nouă şi părinţilor noştri veşnică pomenire; şi să fie sfintei mănăstiri de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins.

De aceea, nimeni să nu fie volnic să pescuiască sau să zăgăzuiască pe aceste bălţi mai sus scrise şi ocine ale sfintei mănăstiri, nici orăşan, nici boier, nici alţi oameni, nici satul vreunui boier, ci să fie volnici călugării şi fraţii sfintei mănăstiri, pe care-i vor lăsa ei cu voia lor, însă cu porunca egumenului. Astfel, pe oricine vor lăsa călugării cu voia lor să pescuiască, acela să-şi plătească ce este legea şi ce se cuvine sfintei mănăstiri. Iar cine ar îndrăzni să pescuiască sau să se amestece peste aceste bălţi ale sfintei mănăstiri, fi-va orăşan sau fi-va boier al domniei mele sau vecin al boierului, de va pescui şi fără voia călugărilor, unul ca acela să ştie că-l va prinde domnia mea de-i vom lega piatră de gît şi-l vom arunca în apă.

Încă şi după trecerea noastră din cele de aici, dacă cineva se va ispiti să strice sau să calce această poruncă a domniei mele şi cele scrise în ea, acela să dea răspuns la înfricoşata şi nefăţarnica judecată şi să aibe parte cu Iuda şi Arie şi cu ceilalţi care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi

www.dacoromanica.ro

mîntuitorului nostru Iisus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, care este şi va fi în veci, amin.

Martori sînt: jupan Barbul şi jupan Pîrvul Craioveşti, jupan Cîrstiian şi jupan Badea foşti vornici, jupan Stroe mare vornic şi jupan Staico mare logofăt, Pîrvul mare comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Radul şi Neagoe mari stratornici.

Şi eu care am scris, aşa-zisul gramatic Stan, în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna ianuarie 11 zile, cursul anilor de la Adam 7013 ‹1505›.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cozia, nr. 712, f. 344—345.
Copie.
Traduceri ibidem, S. I., nr. 139 (Cozia, XXIII/1), şi mss. 209, f. 241—242, şi 215, f. 277v—278.
Fotocopii la Bibl. Acad., XLII/33, 34.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 24—26.

30

1505 (7013) ianuarie ‹20›, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte m-rii Cozia vama de la Genune, stabilind tariful.

† Въ Христа Бога, благовѣрнїи и благочестиви и Христолюбивїи и самодръжавнїи, Їѡ Радулъ воевода и господинъ, милостїѡм божїѡм и божїем даровањем, wбладаѫщѷмн и господствѷѫщѷмн въ вьсеи земли Оутровлахїиское, ешеже и запланинскнм странам, Ѩмладшѷ и Фьгърашѷ херцег, благопроизволи господствоу ми своим благым произволенїем, чистим и светлим сръдцем господства ми и даровах господство ми съи и въсечестнїи и благошбразни и прѣпочитани, иже над въсеми честми дарѡк настоещих, сни Христовъл господства ми, свѣтомѷ и божествьномѷ храмѷ и wбнтѣли свѣтѣи и живоначелнѣи, животворецюи и нераздслимѣи Троице, монастирѷ наричаемн Козиа, егоже възвиже свѣто почивши предед наш, велики Їѡ Мирча воевода, свѣтешим и божествьенним иноком иже въ свѣтем мес·то том живѣщим, шко да им ест вама wт брод Ѡлтѷ на Цеиѷне, ѡ тс тоѓ, wт всѣх кѷпле тѷрскнх и wт кѷплех ѷгрьскнх, великнихже и малнх, wт всѣх, wт сто ѓ; и wт восок wт сто ѓ и wт скот и рнб, wт пшеницѷ и wт дрѷги брашно цю минѷет по тънзи брод, wт всех кѷплех, wт сто ѓ, понеже тнѫзи вама ест приложена въ бишерсченомѷ монастирѷ wт свѣтопочившаго и великако предеда нашего Їѡ Мирча воевода; потом и wт родїтелѣ господства ми Влад воевода.

Потом и господство мн приложнх и ѷтвръдних помен и wбещанїе свѣтопочившнх родїтелїе и предед нашнх, шко тази вама да ест въ покрѣпленїю свѣтомѷ монастирѷ и въ пнцѷ божествьенним иноком, а предедѷ нашим и родїтелїем и нам въ вѣчнон въспоминанїе.

www.dacoromanica.ro

Сего радꙋ, нитко да не смѣют за дрьжати вамꙋ, ни болѣрин, ни правитєл, ни дворанин господства ми, макар и товар господства ми еще да платит вамꙋ; и каре кон чьловѣкь че имати книгꙋ wт господства ми или wт родителю господства ми, бꙋдꙋ кон болѣрин господства ми или пꙋргармещер wт Сибин или сꙋдец кралевꙋ или бꙋдꙋ кон нѣминш ке бити, макар да имат книгꙋ запечетленꙋ съ великим печатником или съ малим или съ пръстен wт рꙋки господства ми, макар да помина wт книга брода Цепине, въси да плащат вамꙋ, що ест достоанїю господства ми и вама свѣтомꙋ монастирꙋ; и да сѣт,волин послꙋшиници свѣтомꙋ монастирꙋ да ꙋзимают книге въсем и да ми възмет вамꙋ въсем.

И ви, Кьнѣжин, що сте на брод, да слꙋшате wт вамеши свѣтомꙋ монастирꙋ, кон ке поставити wтца нашего игꙋмена кꙋр Симеwн. И ты, вамешꙋ, да не простыш ни єдин аспрꙋ никомꙋ, ере ти чем ꙋзети разлог по катастихꙋ wт брод Дꙋнавꙋ. И лотрѣни кон хотет бити кꙋпци и носити кꙋплю wт землю господства ми или wт ꙋгреҳ, въси лотрѣни да плащат вамꙋ свѣтомꙋ монастирꙋ, понеже чьловѣка тога що не ке платити вамꙋ свѣтомꙋ монастирꙋ и що ест достоанїю, таковаго чьловѣка, тако да знает ере се ке на ражен поставити на брод.

По съмрътъ господства ми, кого изберит господь Богь бити господинъ Блашкон Земли или wт срѣдечнаго плода господства ми или wт сꙋродник нашиҳ или, по грѣсеҳ нашиҳ, wт иноплеменик, да ащe кто почитет и съҳранит и ствръдит сию хрисоволюл господства ми, того господь Богь да почетет и съҳранит и крѣпит въ господствѣ его; а ащели разорит и поперит и не ствръдит, того господъ Богь да га ꙋбиет зде съ тѣлом и въ бъдꙋщиҳ вѣк дꙋша его и да имат ꙋчистїю съ Їꙋдое и Ирꙋїем и съ инѣми їꙋдеї еже възъпише на господа Бога и спаса нашего Їсꙋса Христа, крьв его на них и на чедѣҳ ихъ, еже ест и бꙋдет въ вѣки, амин.

Сведетелїе: жꙋпан Барбꙋл Кралевски, жꙋпан Кръстиан бивши дворник, жꙋпан Строе дворник, жꙋпан Станко логофет, жꙋпан Пръвул комис, Богдан спътар, Калотꙗ винтиар, Бадѣ пѣҳарник, Изворанꙋл столник, Радꙋл и Нѣгое постелници.

Писе въ град Тръговищꙋ, мѣсеца г<е>наріе <к҃> день, в лѣт ҳзг҃ї.

† Їw Радꙋл вwевwда, милостїю божїю, господинь.

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpînitorul, Io Radul voievod şi domn, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei, încă şi al părţilor de peşte munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg, a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoinţă, cu curată şi luminată inimă a domniei mele şi am dăruit domnia mea acest întru totul cinstit şi cu frumoasă faţă şi preacinstit, care stă deasupra tuturor cinstitelor daruri, acest hrisov al domniei mele, sfîntului şi dumnezeiescului hram şi lăcaş al sfintei şi de viaţă începătoarei, de viaţă făcătoarei şi nedespărţitei Troiţe, mănăstirii

www.dacoromanica.ro

numite Cozia, pe care a ridicat-o sfîntrăposatul strămunicul nostru, marele Io Mircea voievod, sfinţilor şi dumnezeieştilor călugări care trăiesc în acest sfînt loc, ca să le fie vama de la vadul Oltului la Genune, din o sută 3, din toate cumpărăturile turceşti şi din cumpărăturile ungureşti, mari şi mici, de la toate, din o sută 3; şi de la ceară din o sută 3 şi de la vite şi peşti, de la grîu şi de la alte făinuri care trec peste acel vad, de la toate cumpărăturile, de la o sută 3, pentru că această vamă este dăruită mai sus-zisei mănăstiri de sfîntrăposatul şi marele strămunic al nostru Io Mircea voievod; după aceea şi de părintele domniei mele Vlad voievod.

După aceea şi domnia mea am dăruit şi am întărit pomana şi făgăduiala sfîntrăposaţilor părintelui şi strămunicului nostru, ca acea vamă să fie spre întărire sfintei mănăstiri şi de hrană dumnezeieştilor călugări, iar strămunicului nostru şi părinţilor şi nouă de veşnică pomenire.

De aceea, nimeni să nu cuteze să oprească vama, nici boier, nici dregător, nici curtean al domniei mele, chiar şi marfa domniei mele încă să plătească vamă; şi orice om va avea carte de la domnia mea sau de la părintele domniei mele, fie vreun boier al domniei mele sau purgarmeşterul din Sibiu sau judele crăiesc sau orice nemeş va fi, chiar să aibă carte pecetluită cu pecetea cea mare sau cu cea mică sau cu inelul de la mîna domniei mele, chiar să se pomenească în cartea vadului Genune, toţi să plătească vamă, cît este ceea ce se cuvine domniei mele şi vama sfintei mănăstiri; şi să aibă voie poslușnicii sfintei mănăstiri să ia cărţile tuturor şi să le ia tuturor vamă.

Iar voi, Cîneanilor, care sînteţi la vad, să ascultaţi de vameşii sfintei mănăstiri, pe cine va pune părintele nostru egumen chir Simeon. Şi tu, vameşe, să nu ierţi nici un aspru nimănui, căci îţi vom lua socoteala după catastiful de la vadul Dunării. Şi Lotreanii care vor fi negustori şi vor purta cumpărături din ţara domniei mele sau de la unguri, toţi Lotreanii să plătească vamă sfintei mănăstiri, pentru că pe acel om care nu va plăti vama sfintei mănăstiri şi cît este ceea ce se cuvine, pe un asemenea om astfel să ştie că-l vom pune în ţeapă la vad.

După moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti, sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele noastre sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va păzi şi va întări acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească în domnia lui; iar dacă va strica şi va călca şi nu va întări, aceluia domnul Dumnezeu să-i ucidă aici trupul şi în veacurile viitoare sufletul lui şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu ceilalţi iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin.

www.dacoromanica.ro

Martori: jupan Barbul Craiovescul, jupan Cîrstian fost vornic, jupan Stroe vornic, jupan Staico logofăt, jupan Pîrvul comis, Bogdan spătar Calotă vistier, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Radul şi Neagoe postelnici.

S-a scris în cetatea Tîrgovişte, luna ianuarie <20> zile, în anul 7013 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 140 (Cozia).
Orig., perg. (40 × 30), pecete atîrnată, căzută.
Cu o traducere din 1915; altă traducere ibidem, ms. 209, f. 352v—353 (sub iunie 12).
Copie slavă şi traducere la Bibl. Acad., XI/260.
Ziua după copia slavă.
EDIŢII. Slav. *Miletić-Agura*, 354—355 (sub noiembrie). Slav şi trad. Nicolaescu, *Doc. sl.-rom.*, 231—236 (sub iunie). Trad. *D.I.R., B.*, 26—27. Facs. *D.I.R., B.*, 216.

31

1505 (7013) martie 26, Bucureşti.

Radu cel Mare voievod întăreşte m-rii Tismana satele, bălţile, livezile şi viile ei.

† Милостїѡмъ божїимъ, Їѡ Радꙋлъ воєвода и господинъ въсеи земли Ѹгровла<хїискои, сынъ Влада прѣдобр>[1]аго и великаго воєвода. Даваⷮ господство ми сиѣ повелѣнїѥ господства ми храмꙋже и wбнтѣли Оуспенїи п<рѣсвѣтѣи>[1] владичице нашои Богородици и присно дѣвеи Марїи и наставникꙋ, wтцꙋ єгꙋменꙋ кꙋр Мисаил и въсем іаже w Христѣ братїа, іако да им сѫⷮ селници wба Сагевци ꙋ Блатнице и Пестичево и Топорно и <Сог>[1]оино и противꙋ Цибра, блата зовома Бистрец и при нем две селе и wбои Калꙋгеровци; и Бистрица съ въсеми селицами и ливадами и виногради, що ест Бистрическо, и Трꙋфещи и Пїетра и Ꙋбѣдинꙋл и Чеври и Ѹнгꙋреи и Дꙋшещи. Типази вьси да сѫⷮ свѣтомꙋ монастирꙋ, понеже сѫ приложена wт свѣтопочившнѫ прѣдеда господства ми, великиⷨ Їѡн Мирча воєвода. Потом, иѫ приложи и господства ми типази въсе, да сѫⷮ свѣтомꙋ монастирꙋ wт Тисмана и свѣтыим и божествѣжним иноком въ пищꙋ, а родителем нашим и нам да ест въ вечном въспоминанїю. Єго радї, да им сѫⷮ въ wчинꙋ и wхабꙋ и ни wт когоже непотъкновено, по wризмꙋ господства ми.

Свѣдетелїе: жꙋпан Барбꙋл и жꙋпан Пръвꙋл Кралевски, жꙋпан Строе велики дворник, жꙋпан Станко логофет, жꙋпан Пръвꙋл комис, Калотѫ вистиар, Бадѣ пехарник, Драгомир Изворанꙋл столник, Стан втори логофет, Нѣгое и Радꙋлъ стратор<ни>[2]ци.

Пис мѣсеца мартїе к҃ѕ̃ дьнъ, въ град Ѳѣкꙋрещи, в лѣт ×ѕ̃ѓ̃ї.

† Їѡ Радꙋл воєвѡда, милостїѫ божїѫ, господинъ.

[1] Loc rupt.
[2] Omis.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, ‹fiul lui Vlad›[1] preabunului şi marelui voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului şi lăcaşului Adormirea preasfintei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi nastavnicului, părintelui egumen chir Misail şi tuturor celor întru Hristos fraţi, ca să le fie amîndouă seliştele Saghevăţ la Blatniţa şi Pesticevo şi Toporno şi Sogoino şi, în faţa Ţibrului, balta numită Bistreţ şi pe lîngă dînsa două sate şi amîndouă Călugăreni; şi Bistriţa cu toate seliştele şi livezile şi viile, cît este al Bistriţei şi Trufeştii şi Pietra şi Obeadinul şi Ceuri şi Ungurei şi Duşeştii. Acestea toate să fie ale sfintei mănăstiri, pentru că sînt dăruite de sfîntrăposatul străbunicul domniei mele, marele Io Mircea voievod. Apoi, le-am dăruit şi domnia mea acestea toate, să fie ale sfintei mănăstiri de la Tismana şi sfinţilor şi dumnezeieştilor călugări de hrană, iar părinţilor noştri şi nouă să fie de veşnică pomenire. De aceea, să le fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul şi jupan Pîrvul Craioveşti, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Pîrvul comis, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir Izvoranul stolnic, Stan al doilea logofăt, Neagoe şi Radul stratornici.

S-a scris în luna martie 26 zile, în cetatea Bucureşti, în anul 7013 ‹1505›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 141 (Tismana, LXIII/1).
Orig., hîrtie (19,5 × 28,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1846; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 77, 337, f. 302, şi 1218 f. 32.
EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Tismana*, 209. Trad. *D.I.R., B.*, 28. Facs. Bogdan, *Diplomatica*, pl. II urm. p. 123; *D.I.R., B.*, 218.

32

1505 (7013) martie 26, Bucureşti.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Radul, fiul lui Laţco, jumătate din satul Topeşti iar cealaltă jumătate m-rii Tismana, dăruită acesteia de către Laţco.

† Милостивмь боживмь, Iw Радꙋл воивода и господинь въсеи земли Ꙋгровлахинскои, сꙑнь прѣдобраго и великаго Влада воиводѣ. Дават господства ми сие повелѣнїе господства ми слꙋга господства ми Радꙋлъ, сꙑнь Лацковъ, яко да мъ ест ѕ Топещи половина, понеже мъ ест вчина права, дѣдинна и бащина. Й

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

дрѣга половина wт Топещи да ест свѣтомѹ монастирѹ Тисменѣ, понеже ю приложи Лацко свѣтомѹ монастирѹ Тисменѣ, докле ест бил Лацко живь. Егo радѣ, им дадохѫ и господства ми да им ест въ wчинѫ и въ wхабѫ и ни wт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Свѣдетелїе: жѹпан Барбѹл и Пръвѹл Кралевски, жѹпан Бадѣ бившомѹ дворник, жѹпан Строе велики дворник, жѹпан Богдан логофет, Калота вистиар, Пръвѹл комис, Драгомир столник.

И азь, Къзан, еже писахъ въ настолнїи град Бъкърещи, мѣсеца марта дьни кѕ, в лѣт ×ѕгѱ.

† Iw Радѹл вwевwда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Radul, fiul lui Laţco, ca să-i fie la Topeşti jumătate, pentru că îi este ocină dreaptă, dedină şi baştină. Iar cealaltă jumătate din Topeşti să fie a sfintei mănăstiri Tismena, pentru că a dăruit-o Laţco sfintei mănăstiri Tismena, cît timp a fost Laţco viu. De aceea, le-am dat şi domnia mea, să le fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveşti, jupan Badea fost vornic, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Calotă vistier, Pîrvul comis, Dragomir stolnic.

Şi eu, Căzan, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna martie zile 26, în anul 7013 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 142 (Tismana, II/3).
Orig., hîrtie (20 × 30), pecete aplicată.
Cu o traducere din 1844 şi o fotocopie; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 181, şi 335, f. 36v—37.
EDIŢII. Slav. Ştefulescu, *Tismana*, 208—209. Trad. Nicolăescu-Plopşor, *Mon. j. Dolj*, 37—38; *D.I.R., B.*, 27—28. Facs. *D.I.R., B.*, 217.

33

1505 (7013) martie 27, Bucureşti.

Radu cel Mare voievod scuteşte de toate dările şi slujbele, afară de bir şi oastea cea mare, pe vecinii care se vor aduna şi pe cei care se află pe moşia Topeşti a m-rii Tismana.

† Милостию божиею, Iw Радѹл воевода и господинь вьсои земли Ѫгровлахїискоѥ. Дават господство ми сие повелѣние господства ми свѣтомѹ монас-

www.dacoromanica.ro

тирѫ господства ми Тисмена, да сѫт слободни съ сию книгѫ господства ми; како вяре колици вечини се хтет събрати над wчинѫ свѣтомѫ монастирѫ, по именѣ Топещи и колици сѫт, а wни да сѫт слободни wт вьсѣх слѫжбѣх и дажбѣх, великиѫже и малиѫ, и ѣлико се wбретают ѕ земли господства ми; ни кон господски да не ѫранет, ни кон да им се не ѕземет, ни глобе да не пазет, ни дѣшегѫбинѫ да не тегат, ни на град, ни на водѣнице господства ми да не работит, ни посадѫ, ни потѣчию да не чинет, токмо бир да плащат и великѫ воиску да чинет, а дрѫгѫ ницо. И ниѫто да иѫ не смѣет бантовати, ни сѫдци, ни бирчии, ни армаши, ни поводникари, ни бани, ни <с>лъге баноѣ и ни ин никто wт сл<ѣгаѫ> и wт правителеѫ господство ми, посилаемниѫ по милостниѫ и по работеѫ господства ми, <понеже> вяре т<ко> се би покѫсил бантовати иѫ или позабавити иѫ аще и <о> влас ѣдин, а то такови чловѣка имат въсприяти велико зло и wргию wт господство ми, якоже невѣрник и посрамител и пристѫпник снемѫ повелѣние господства ми.

Пис ѕ Бѫкѫрещи, мартїѣ к҃з̄ днъ, в лѣт ×ѕг҃ѱ.

† Їw Радѫл вшєвѫда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a domniei mele Tismena, ca să fie liberi cu această carte a domniei mele, ca oricîţi vecini se vor aduna pe moşia sfintei mănăstiri, anume Topeşti şi cîţi sînt, iar ei să fie liberi de toate slujbele şi dăjdile, mari şi mici, şi cîte se află în ţara domniei mele; nici cal domnesc să nu hrănească, nici cal să nu li se ia, nici gloabe să nu păzească, nici duşegubine să nu tragă, nici la cetate, nici la morile domniei mele să nu lucreze, nici posadă, nici poteci să nu facă, numai birul să-l plătească şi să facă oastea cea mare, iar alta nimic. Şi nimeni să nu cuteze să-i tulbure, nici sudeţi, nici birari, nici armaşi, nici povodnicari, nici bani, nici slugile banilor şi nimeni altul dintre slugile şi dintre dregătorii domniei mele, trimişi pentru milostenii şi pentru muncile domniei mele, pentru că oricine s-ar încumeta să-i tulbure sau să-i împiedice pe ei, chiar şi cu un fir de păr, un asemenea om va primi mare rău şi urgie de la domnia mea, ca un necredincios şi batjocoritor şi călcător al acestei porunci a domniei mele.

S-a scris în Bucureşti, martie 27 zile, în anul 7013 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 143 (Tismana).
Orig., hîrtie (28 × 22), pecete aplicată.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 329, f. 181v.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 28—29. Facs. *Ibidem*, 219

www.dacoromanica.ro

1505 (7013) iunie 2, Bucureşti.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Arca şi fiilor săi Crivina Murgeştilor, lîngă Şerbeşti, în urma unei judecăţi.

† Милостию божиею, Їw Радꙋл воєвода и господинь вьсои земли Ꙋгровлахꙋиское, сынь добраго Влада великаго воєвода. Дават господство ми сиѥ повелѣние господства ми болѣрину господства ми жупанꙋ Ѩрка съ сыновы мꙋ, тако да им ест Кривина Мꙋрѫшилор, вьса, wт горе wт къд Шербеци, понеже им ест стара и права wчина, дѣдина.

И потом, се преше със Стоасѫ, жена Стоева wт Копъчани и съ нѣкои сыновы пред господство ми. Тако изваде Ѩрка пред господство ми със ѣ болѣри та заклеше и свѣдѣтелствоваше пред господство ми тако им ест стара и права wчина. И потом, Стоасѫ и нѣкои сыновы, wни ꙗхватише кѫ болѣри, како да и донесет господство ми на Вьскресение. И wни не могоше донести болѣри, анꙋ wсташе wт два закона.

Того ради, господство ми дадоХ жупанꙋ Ѩрке, тако да мꙋ ест wчинꙋ и wХабꙋ немꙋ и сыновѣм емꙋ и внꙋком и прѣвнꙋчетом иХ вь вѣкы. И вь нихХ прѣдалика да нѣст. И ни wт когоже непотѫкновѣнно, по рѣч господство ми.

Свѣдѣтели: жупан Барбꙋл и жупан Пръвул Кралевскиѥ, жупан Строе великы дворник, жупан Богдан логофет, Пръвул комис, Данчюл спатар, Калотѫ вистиар, Бадѣ пехарник, Драгомир столник, Нѣгое постелник.

И аз пис, Тꙋдор граматик, въ настолни град Бꙋкꙋреци, мѣсеца їюниа ѣ дьнь, в лѣт ×ѕгї.

† Їw Радꙋл wєвwда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului, marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupanului Arca cu fiii lui, ca să le fie Crivina Murgeştilor toată, din sus de lîngă Şerbeşti, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceea, s-a pîrît cu Stoiasa, femeia lui Stoe din Copăceani, şi cu fiii ei înaintea domniei mele. Astfel a ieşit Arca înaintea domniei mele cu 12 boieri, de au jurat şi au mărturisit înaintea domniei mele că le este veche şi dreaptă ocină. Iar după aceea, Stoiasa şi fiii ei, ei au luat 24 de boieri, că-i vor aduce domniei mele la Paşti. Iar ei n-au putut să aducă boierii, ci au rămas de două legi.

www.dacoromanica.ro

De aceea, domnia mea am dat jupanului Arca, ca să-i fie ocină şi ohabă lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lor în veci. Iar la ei prădalica să nu fie. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul şi jupan Pîrvul Craioveşti, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Danciul spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

Şi am scris eu, Tudor gramatic, în cetatea de scaun Bucureşti, luna iunie 2 zile, în anul 7013 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 144 (Ep. Rimnic, CI/2).
Orig., perg. (22 × 30), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1915.
EDIŢII. Slav. *Miletić-Agura*, 353—354 (sub iulie 2). Slav şi trad. Ştefulescu *Doc. sl.-rom.*, 59—60 (sub iulie 2); Berechet, *Cojurătorii*, 34—36 (sub iulie 2). Trad. *D.I.R., B.*, 29. Facs. *D.I.R., B.*, 220.

35

1505 (7013) iunie 15, Bucureşti.

Radu cel Mare voievod întăreşte popii Frîncul şi fiilor săi, Tudor gramatic şi Stanciul, părţi în Suseni.

Милостїю божїею, Їw Радꙋлъ воивода и господинъ въсои земли Ѹгровлахїискои, сынъ великаго Влада воиводѣ. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми попꙋ Фрꙗнкꙋлꙋ съ сыновы мꙋ, по именꙋ жꙋпанꙋ Тꙋдорꙋ грамматик еже ест въ кѫщи господства ми и братꙋ мꙋ Станчюл и съ сынове ихъ, каре колико им Богъ препꙋстит, цако да им ест ꙋ Гꙋсѣни, каре колико ест дел Снбницѣном, къса и ꙋ шꙋмꙋ и ꙋ полю и по воде, понеже ихъ покꙋпише wт Снбницѣни, за хатк аспри. И пак да им ест wт дел Петрек половинꙋ, пак ꙋ полю и ꙋ шꙋмꙋ и по воде, понеже ихъ покꙋпише wт Петрѣ, за ѯн аспри. И пак покꙋпише wт Петрѣ, wт дрꙋга половинꙋ, четыре ниве ꙋ полю, за сл аспри. И пакы да им ест wт дел Димитров и wт дел анепсею емꙋ Радꙋлꙋ четвръти дел и ꙋ полю и ꙋ шꙋмꙋ и по воде, понеже ихъ покꙋпише wт Димитрꙋ и wт Радꙋла, за хѵ аспри. И пакы, wт колико дел ест wстал Димитрꙋ и Радꙋлов, wни покꙋпише пак wт них ниве и ꙋ полю, за тк аспри. И пакы покꙋпише wт Шазл балта къса, гї ниве ꙋ полю, за wн аспри. И пакы даде попа Фрꙗнкꙋла алдамаш пред пꙋргаром wт Рибник аспри сн и господство ми...[1].

[1] Loc alb.

www.dacoromanica.ro

Єго радꙋ, имъ дадѡхъ и господство ми шко да им сѫт тїи въсѣ въ wчинѹ и въ wхабѹ ним и сыновом их и внѹком и превнѹчетом их и не wт когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

Сведетелїе сѫт: жѹпан Барбѹл и жѹпан Пръвѹл Кралевски, жѹпан Бадѣ wт Кожеци, жѹпан Строе велики дворник, жѹпан Богдан логофет, Пръвѹл комис, Калотъ вистїар, Данчюл спатар, Бадѣ пехарник, Драгомир столник, Нѣгое постелник.

И азъ, Ѡнчѣ граматик, еже начрътахъ въ настолни град Бѹкѹрещи, мѣсеца їюнїе е̄ї̄ дьнь и летѹже текѫщомѹ wт Ѧдамѣ ×ѕг̄ї̄.

† Їѡ Радꙋл вшекѫда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea acestă poruncă a domniei mele popii Frîncul cu fiii lui, anume jupan Tudor gramatic care este în casa domniei mele şi fratelui său Stanciul şi cu fiii lor, oricîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie la Suseani, oricît este partea sibişteanilor, toată şi din pădure şi din cîmp şi din ape, pentru că le-au cumpărat de la sibişteani, pentru 1 320 aspri. Şi iarăşi să le fie din partea lui Petrea jumătate, iarăşi din cîmp şi din pădure şi din ape, pentru că le-au cumpărat de la Petrea, pentru 650 aspri. Şi iarăşi au cumpărat de la Petrea, din cealaltă jumătate, patru ogoare la cîmp, pentru 230 aspri. Şi iarăşi să le fie din partea lui Dimitru şi din partea nepotului său Radul a patra parte şi din cîmp şi din pădure şi din ape, pentru că le-au cumpărat de la Dimitru şi de la Radul, pentru 1 400 aspri. Şi iarăşi, din cîte părţi au rămas lui Dimitru şi lui Radul, ei au cumpărat iarăşi de la ei 8 ogoare la cîmp, pentru 320 aspri. Şi iarăşi au cumpărat de la Paul balta toată, 13 ogoare la cîmp, pentru 850 aspri. Şi iarăşi a dat popa Frîncul aldămaş în faţa pîrgarilor de la Rîmnic aspri 250 şi domniei mele ...[1].

De aceea, le-am dat şi domnia mea ca să le fie acestea toate de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii sînt: jupan Barbul şi jupan Pîrvul Craioveşti, jupan Badea din Cojeşti, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Calotă vistier, Danciul spătar, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

[1] Loc alb.

www.dacoromanica.ro

Şi eu, Oncea gramatic, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna iunie 15 zile şi anul curgător de la Adam 7013 ‹1505›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 145 (Ep. Rîmnic, LII/1).
Orig., perg. (23,5 × 36,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 30. Facs. *Ibidem*, 221.

36

1505 (7013) iunie 21, Bucureşti.

Radu cel Mare voievod întăreşte înfrăţirea dintre Muşat cu Radu comis şi Pătru spătar asupra unor părţi din Corbi.

† Милостию божиею, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земли Ꙋгровлахꙋискоѥ, сынъ предобраго и великаго Влада воевода. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѥ господства ми почтеним властелом и правителїем господства ми жупанꙋ Радꙋлꙋ комиѕ и жупанꙋ Пътрꙋ спатарꙋ и съ сыновци нꙋ и Мꙋшат съ сыновци мꙋ, ꙗко да им ест ꙋ Корби четвръти дел, понеже ест Мꙋшатꙋ стара и права дединa. И паки да им ест ѡт дел Баликов, пол, понеже мꙋ ест стара и права дединa.

И потом, прїинде Мꙋшат пред господство ми, та ꙁложи жупанꙋ Радꙋлꙋ комиѕ и жупанꙋ Пътрꙋ спатарꙋ над негов ѡчинꙋ, колико имат ꙋ Корби, ꙗкоже да си сꙋт братиа неразделена въ вѣки. И господствꙋ ми даде жупан Радꙋл и жупан Пътрꙋ един кон добръ.

Того дади, им дадоҳ и господство ми ꙗко да им ест въ ѡчинꙋ и въ ѡҳабꙋ ним и сыновом им и внꙋком и прѣвнꙋчетом нҳ, въ вѣки. И комꙋ се слꙋчит съмрът ѡт нихъ прежде, а въ нихъ прѣдалника да нѣст, нꙋ да ест ѡставшиим. И ни ѡт когоже непотжкновенно, по реч господства ми.

Свѣдѣтелїе: жупан Барбꙋл и Пръвꙋл Кралевскиѥ, жупан Строе велики дворник, жупан Богдан логофет, Пръвꙋл комис, Калотъ вистиар, Данчюл спатар, Бадѣ пехарник, Драгомир столник, Нѣгоѥ постелник.

Пис Тꙋдор граматик въ столни град Бꙋкꙋреци, мѣсеца юниѥ к҃а дьнь, в лѣт ×ѕг҃ѳ.

† Їѡ Радꙋл воевода, милостїю божїю, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstiţilor vlasteli şi dregători ai domniei mele jupanului Radul comis şi jupanului Pătru spătar şi cu fiii lor şi lui Muşat cu fiii lui, ca să le fie la Corbi a patra parte, pentru că este veche

www.dacoromanica.ro

şi dreaptă dedină a lui Muşat. Şi iarăşi să le fie din partea lui Balica jumătate, pentru că îi este veche şi dreaptă dedină.

Iar după aceea, a venit Muşat înaintea domniei mele, de a aşezat pe jupan Radul comis şi pe jupan Pătru spătar pe ocina lui, cît are în Corbi ca să fie fraţi nedespărţiţi în veci. Şi domniei mele i-au dat jupan Radu şi jupan Pătru un cal bun.

De aceea le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor, în veci. Şi cui i se va întîmpla moarte dintre ei mai întîi, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveşti, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Calotă vistier, Danciul spătar, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

A scris Tudor gramatic în cetatea de scaun Bucureşti, luna iunie 21 zile, în anul 7013 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CVIII/68.
Orig., perg. (23 × 35,5), pecetea aplicată a urmaşului său în domnie, cu legenda: Печат Їѡ Мнѫнѣ воєвод, господинь Влашкоє.
Copie slavă şi traducere din 1909 la Arh. St. Buc., ms 1232, f. 14—15.
EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 316—317; Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 57—59. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 30—31.

37

1505 (7013) iulie 2, Bucureşti.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Bucur şi fiilor lui jumătate din satul Gărdeşti.

† Милостию божиею, Їѡ Радꙋл воєвода и господинъ въсои земли Ѹгровлахїнскоє, сынъ добраго Влад воєвода. Дават господство ми сїє повѣлѣнїє господства ми Бѫкѵрѳ и съ сыновы мѳ, Стонка и Стънислав и Нѣгоє и Владѵл и съ нихъ сыновє, и Станчюл със сыновы си и Влъкан съ сыновы си, тако да им ест ѳ Гръдєщи пол, понеже им ест стара и права wчина, дедина. Йли Бѫкѵрѳ и съ сыновы си да сѫт на два дела а Станчюл и Влъкан и съ нихъ сыновы да сѫт над трет<аго> дел. Йли Влъкан да имат wт дел Станчюлѳ четвръти дел.

Й потом...[1] Стонка пред господства ми тако ѳложи<и> дъ>[1]щера си...[2] рина над негов дел, тако да мѳ сѫт дѫщере въ место сын<и>.

И пак ѳложи Стънислав дъщера си Станка над негов дел, али докли сѣ бити жив Стънислав и сыновє мѳ, а дъщера мѳ Станка метеҳ да не имат. Й

[1] Loc neciteţ.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

къда не че се нанти нихто семен wт сыновє Стънислав8, тъдаи и имат Станка. И господство ми простих кон.

Єго радї, им дадох и господство ми ико да им єст къ wчин8 и къ wхаб нимь и сыновом им и вн8четом и прѣвн8четом им. И каре комu wт нихъ слyчит се съмрът прежде, а къ нихъ wчин8 прѣдалика да нѣст, н8 да єст wставшим, к вєки. И нн wт когоже непотъкновєнно, по рєч господства ми.

Свєдетелїє сѫт: жѫпан Барбyл и Пръвyл Кралевскнє...[1] Бадє wт Кожєци, жѫпан Строє великн дворник и жѫпан Богдан лwгофєт, Пръвyл комнс, Калотѫ вистиар, Данчюл спатар, Бадѣ пехарник, Изворанyл столник, Нѣгоє постелник.

Пнс8 в градъ Бѫкyрещи, мѣсеца юлїє ѣ дъни, в лѣт ҂згї.

† Їw Радyл вwєвwда, милостїю божїю, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Bucur şi cu fiii lui, Stoica şi Stănislav şi Neagoe şi Vladul şi cu fiii lor şi lui Stanciul cu fiii săi şi lui Vîlcan cu fiii săi, ca să le fie la Gărdeşti jumătate, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină. Însă Bucur şi cu fiii săi să fie peste două părţi, iar Stanciul şi Vîlcan şi cu fiii lor să fie peste a treia parte. Însă Vîlcan să aibă din partea lui Stanciul a patra parte.

Apoi ...[1] Stoica înaintea domniei mele de a aşezat pe fiica sa ...[2] rina pe partea lui ca să fie fiice în locul fiilor.

Şi iarăşi a aşezat Stănislav pe fiica sa Stanca peste partea lui, însă pînă vor fi în viaţă Stănislav şi fiii lui, iar fiica lui Stanca să nu aibă amestec. Iar cînd nu se va găsi nici o sămînţă din fiii lui Stănislav, atunci să aibă Stanca. Şi domnia mea am iertat calul.

De aceea, le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricăruia dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, între ei ocină prădalică să nu fie, ci să fie celor rămaşi, în veci. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori sînt: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveşti ...[1] Bade din Cojeşti, jupan Stroe mare vornic şi jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Calotă vistier, Danciul spătar, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoe postelnic.

S-a scris în cetatea Bucureşti, luna iulie 2 zile, în anul 7013 ‹1505›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

După S.M.I.M., V (1962), p. 623—624.
Orig., perg. (19,5 × 31), pecete timbrată, căzută.

[1] Loc neciteţ.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

1505 (7013) iulie 18, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Orlea şi Balcul vătafi parte din ocina domnească de la Andolie.

† Милостиѭм божиѭм, Їѡ Радꙋл воєвода и господинь въсеи земле Ꙋгровлахиискои, сынъ Влада великаго воєводе. Дават господство ми сие повеление господства ми слꙋгам господства ми, жупанꙋ Ѻрле и жупанꙋ Балкꙋлꙋ ватаси съ них сынови си, ꙗко да им ест ѕ Їндолиѣ, ѡт дрꙋм Шесꙋлок по Їндолиѣ, дори ѡ Фꙋрчитꙋрь и до Шкѣꙋл и ѡт тꙋи пꙋт Ꙁздеви дори ѕ дрꙋм Латꙋлов. Понеже сѣ ѡбрѣте ѡчинꙋ господска, а реченни слꙋзи господства ми достигоше съ правом слꙋжбом.

Ꙁего радї, им дадоҳ и господство ми, ꙗко да им ест въ ѡчинꙋ и ѡхабꙋ ним и сыновом им и ни ѡт когоже непотъкновено, по реч господства <ми>[1].

И ти, Комане Креце и със Владꙋл Гаце, да им бꙋдете хотарници, та да избѣрете господска ѡчинꙋ, али със ѕ҃ болѣри; та да иҳ скꙋпит Ѻрлѣ и Балкꙋл. Ѳ ино да нѣст, по реч господства ми.

Пис въ настол град Тьрговиштꙋ, месеца юлиѥ и҃ѳ̄ днь, въ лѣт ×ѕ҃г҃ѳ̄.

† Їѡ Радꙋл ѡєвѣѡда, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, jupan Orlea şi jupan Balcul vătafi şi cu fiii lor, ca să le fie la Andolie, din drumul Iaşilor pe Andolie, pînă la Furcitură şi pînă în Şcheaul şi de aci drumul Ezdei şi pînă la drumul Latului. Pentru că s-a aflat ocină domnească, iar numitele slugi ale domniei mele au dobîndit aceasta cu dreaptă slujbă. De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi ohabă lor şi fiilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei <mele>[1].

Şi tu, Comane Creţe şi cu Vladul Gage, să le fiţi hotarnici, deci să alegeţi ocina domnească, dar cu 12 boieri; dar să-i adune Orlea şi Balcul. Şi altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iulie 18 zile, anul 7013 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., L/14.
Orig., perg. (24 × 33), pecete aplicată, căzută.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 31. Facs. *Ibidem*, 222.

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

1505 (7014) decembrie 9, Bucureşti.

Radu cel Mare voievod întăreşte jupanului Pătru şi fiilor săi satul Lupia, jumătate pierdut în vremea lui Radu cel Frumos.

† Милостию божиею, Їѡ Радꙋл воєвода и господинь вьсон земли Ѹггровлахїиское, сынь предобраго Влада великаго воєвода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слꙋгꙋ и болѣрину господства ми жѹпанꙋ Пътрꙋ съ сыновы мꙋ, жѹпанꙋ Дан и жѹпанꙋ Добрїин и Стан и Стонка и съ нимь сыновы, елико им Богь прѣпѹстит, тако да им ест Лѹпиѣ половино, понеже им ест стара и права wчина, дедина. И пак да им ест и дрꙋга половина wт Лѹпиѣ, ере им ест била стара и права wчина, дедина. Та ест била загѹбила еще прї дьни жикꙋ господства ми Радꙋл воєвода. Тако донесе Дан и Добрїин пред господство ми властєле господства ми жѹпан Строе дворник и жѹпан Тѣодор вистиар, та свѣдетелствоваше пред господство ми како им ест била стара и права <wчинꙋ, дѣ>[1]диꙋ. Тако и господство ми ю дадох жѹпанꙋ Данꙋ и жѹпанꙋ Добрїинꙋ и сыновем и и, Станчюлꙋ и еще колико имже Богь припѹстит, тако да им ест вь wчинꙋ и въ wхабѹ, ним и сыновом им и внꙋком и прѣвнꙋчетом им.

Й по съмрьти жѹпанꙋ Данꙋ и жѹ<панꙋ До>[1]брїинꙋ, кьда не ке се найти wт них ни сына, ни внꙋка, ни дѣцере, а wван половина wт Лѹпиѣ, цю их съм господство ми помиловал съшина, а wна прьдалика да нѣст, анꙋ да ест братнем их, Станꙋ и Стонке. И господствꙋ ми дадоше конн ѕ̃ добры, за ×ѕ̃ аспри.

Того радї, им дадох и господство ми, тако да им ест вь wчинꙋ и вь wхабѹ, ним и сыновом и внꙋком и прѣвнꙋчетом ним, вь вѣки. И каре комꙋ wт <них се>[1] привꙋчит съмрът прѣжде, а въ них прѣдалика да нѣст, нꙋ да им ест wставшем. И нни wт когоже непотъкновенно, по wрнзмꙋ господства ми.

Ецеже и заклинанїе поставлѣет господство ми, како по съмрьти господства ми, кого изберет господь Богь бити господинь Влашкон Земли или wт срѣдечнаго плода господства ми или wт сꙋродник господства ми или, по грѣсех нашиx, wт нуноплеменик, да ище вкрѣ<пит и поно>[1]вит и втвръдит сїе повелѣнїе господства ми, того господь Богь да втвръдит и почетет и съхранит вь господствѣ его; а ищели не <почет>[1]ет и не втвръдит, нж <попе>[1]рет <и разорит, того господь Богь да>[2] вбиет зде тѣлом, а вь бждщиx вѣцѣ дꙋша его и да имат вчестїе съ Иꙋдом и съ Йрїа и рекшимн на господь Богъ и съ нимѣми иꙋдине иже възъпиша на господа Бога и спаса нашего Їсꙋса Христа и крьв его на них и на чедаx их, такоже ест и бꙋдет вь вѣки вѣка, амин.

---

[1] Loc rupt.
[2] Loc ilizibil.

www.dacoromanica.ro

Свѣдѣтелиѥ поставлѣѥт господство мн: жѹпан Барбѹл и жѹпан Пръквл Кралевскиѥ, жѹпан Бадѣ wт Кожеци и жѹпан Строе велики дворник, жѹпан Богдан логофет, Пръквл комис, Данчюл спатар, Калотъ вистиар, Бадѣ пѣхарник, Драгомир столник, Нѣгое постелник.

И азъ словосъписавшаго, Тѹдор граматик, ѥже начрътахъ въ настолни град Бѹкѹреци, мѣсеца декемвриѧ ѳ дьнь, текѫщомѹ лето wт Ѣдама ×ѕ҃ѳ҃ї҃.

† Їw Радѹл вѹеѥвѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii şi boierului domniei mele jupanului Pătru cu fiii lui, jupanului Dan şi jupanului Dobriin şi lui Stan şi lui Stoica şi cu fiii lor, cîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie Lupiea jumătate, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină. Şi iarăşi să le fie şi cealaltă jumătate din Lupiea, căci le-a fost veche şi dreaptă ocină, dedină. Aceasta au pierdut-o încă din zilele unchiului domniei mele, Radul voievod. Astfel au adus Dan şi Dobriin înaintea domniei mele pe vlastelii domniei mele jupan Stroe vornic şi jupan Teodor vistier, de au mărturisit înaintea domniei mele că le-a fost veche şi dreaptă <ocină>[1], dedină. Astfel şi domnia mea am dat-o jupanului Dan şi jupanului Dobriin şi fiilor lor, lui Stanciul şi cîţi încă le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor.

Iar după moartea jupanului Dan şi a jupanului Dobriin, dacă nu se vor mai afla dintre ei nici fii, nici nepoţi, nici fiice, iar aceea jumătate din Lupiea, ce i-am miluit domnia mea cu ea, iar ea prădalica să nu fie, ci să fie fraţilor lor, lui Stan şi Stoica. Şi domniei mele mi-au dat 2 cai buni, de 2 000 aspri.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor, în veci. Şi oricui dintre ei li se va întîmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă şi blestem pune domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va întări şi va înnoi şi va împuternici această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească şi să-l cinstească şi să-l păzească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti şi nu va întări, ci va călca <şi va strica, aceluia domnul Dumnezeu>[2] să-i ucidă aici trupul, iar

[1] Loc rupt.
[2] Loc ilizibil.

www.dacoromanica.ro

în veacul viitor sufletul lui şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu cei care au grăit împotriva domnului Dumnezeu şi cu ceilalţi iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos şi sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în vecii vecilor, amin.

Martori punem domnia mea: jupan Barbul şi jupan Pîrvul Craioveşti, jupan Badea din Cojeşti şi jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Danciul spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

Şi eu scriitorul, Tudor gramatic, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna decembrie 9 zile, ani curgători de la Adam 7014 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 146 (Căldăruşani, LI/1—3).
Orig., perg. (29,5 × 30), pecete timbrată.
Cu două traduceri din sec. al XVIII-lea; alte traduceri ibidem, ms. 721, f. 649—650, şi la Bibl. Acad., CMLXXII/79.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 32—33. Facs. *Ibidem*, 223.

40

1505 (7014) decembrie 10, Bucureşti.

Radu cel Mare voievod întăreşte jupanului Badea din Şuici şi fiilor săi, în urma unor judecăţi, sate, munţi, vii, selişti, ţigani şi le acordă scutiri de toate dările şi slujbele.

† Ѣ Христа Бога, благовѣрнии и благочестивѣи и Христолюбивѣи и самодрьжавнии, Їѡ Радꙋл воєвода и господинь, сынь великаго Влада воєводы, милостивꙋмь божиꙋмь и божиемь даровањемь, ѡвладаюцѣмь и господствюцѣмь вьсеи земли Ѹгровлахїискоє, ещеже и запланинскимь странамь, Ѳмлашь и Фагарашь кѣрцег, благопроизволи господство ми своимь благимь произволенїемь, чистимь и свѣтлимь срѣдцемь господства ми, ꙗко прославити ихъ прославльшаго ме Бога на престолѣ свѣтопочившихъ родїтєлꙋ господства ми и съ славоє вьзнешаго ме. Єжє, вьспомѣнѫ господство ми мнози царїе вь царствиꙋ си, нѫ мали вьселишѫ се и не ѡт присни свои съматрѣти, иже сѫт правовѣрни и много послꙋжившихъ и ни вь чтоже не извѣришѫ се, ниже врагомь моимь даше плещи, нѫ крьв свои не пощѫдѣше излиꙗти радї господства ми, ꙗкоже благо корене, чесненши садовнне плод принесе.

Тем ради, даровахъ господство ми съи вьсечесни и благоѡбразни и препочитани, иже над вьсеми чесними даров настоещѫе, съи Хрисовꙋл господства ми, прѣпочетенномꙋ властелинꙋ господства ми жѹпанꙋ Бадѣ ѡт Шѹичи съ сыновы мꙋ, жѹпанꙋ Шѹнка пехарник и жѹпанꙋ Дара спатарꙋ и жѹпанꙋ Драгомирꙋ и

www.dacoromanica.ro

жѫпанѫ Кьзанѫ и съ нихъ сыновн, елико им Богъ препѣстит, шко да им ест села що се зове Шѫника шт Нѣгра вьса и съ вьсом хотаром, понеже ест жѫпанѫ Шѫнке и братнем емѫ стара и права шчина, дедина.

Й потом, шни се сѣпрели съ Стан шт пред родителю господства ми Влад воевода. Тако, родѣтелю господства ми Влад воевода, шн нѣ ест сѣдил със властели и правители; тако ест нашел како ест жѫпанѫ Шѫнке и братнем емѫ стара и права шчила и дедина. Тако, им ест дал, шко да им ест вь шчинѫ и вь шхабѫ.

Потом, паки сепреше и пред господство ми със сыновн Нанчюлов, със Ярка и със Михаил. Тако, господство ми дадох жѫпанѫ Шѫнке пехарникѫ и братне емѫ ѣ̃ болѣри. Тако нѣ сѫ донесли пред господство ми, та сведетелствоваше и заклеше пред господство ми, како им ест стара и прява шчина и дедина и како им ест дал и родителю господства ми Влад воевода. Тогаи ради, им дадох и господство ми, шко да им ест вь шчинѫ и вь шхабѫ, ним и сыновом им.

И паки да им ест Шѫнчи вьси и съ планинѫ що се зове Пиштра и Чоканѫл и Подѣнии вьси и съ планинѫ що се зовет Подѣни и Млъдърещии вьси и съ планинѫ що се зове Лѫнчиця и Гьшжани вьси и съ планинѫ що се зовет Гьшжани и Плешещи вьси и съ планинѫ що се зовет Комарничеле и Бончещи вьси и съ планинѫ що се зовет Чоарекѫл и селищѣ шт Кокоц вьса и Кьпьцьна вьса и виноград шт Сѫлтрѫк шт Конска вьса, понеже им ест старе и праве шчине и дедине.

И паки да им ест ацигани, по име: Камбѫр съ децами си и Каракал съ децами си и Татѫл съ децами си и Радул съ децами си и Дѫмитрѫ съ децами си и Сѫпрѣ съ децами си и Кодѣ съ децами си и Михънлъ съ децами си и Иван съ децамл си и Молче съ децами си и Фрѫчѣ съ децами си и Сѫпрѣ съ децамч си и Винда съ децами си и Мицирѣ съ децами си и Бѣлчо съ децами си и Лилѣ съ децами си и Радул съ децами си и Никѫла Тѫмпа съ децами си и Костѣ съ децами си и Гоша съ децами си и сыновн Данчюловѫ съ децамч сл и сынѫ Ърѣке съ децами си и Добра съ децами си, понеже им сѫт стара и прява шчина, дедина.

И паки жѫпанѫ Бадѣ шт Шѫнчи съ сыновн мѫ и съ братнмами си Миклл и анепсе мѫ, Шерѣ съ братнмами си и Радул съ братнмами си, шко да им ест села що им сѫт заедно, по име: Грѫшани вьси и Лѫнчани половино и Корчина половино, колнко ест нихъ дел и Кржнцани вьси, понеже им ест стара и права шчина и дедина.

И пак жѫпанѫ Шѫнка пехарник съ сыновн мѫ шко да мѫ ест село що се зове Дѣдиловѫл полвино и шт Пиетри половино и шт газер Крагѫева половино и шт грѫле, колнко сѫт, пак половино. И хотар да мѫ ест: шт горе, шт Столове, по пѫт Гюргево и по пѫт Бернкое, право в Грѫла Ърс и шт доле ест Хотар вода Нѣж-

www.dacoromanica.ro

ловѣзви, дорн ѕ хотар Комънеен и покѣде сѣт горѫчѣлеле, по пѣт Комънеен и wт тѣи и по срѣдѣ малѣска, тако wт тѣи право ѕ Кржчгѣл Бѣрѣзѣи.

И пак да им ест ацигани, по име: Гѣра съ децами си и Балѣ съ децами си и Добре съ децами си и Ѹрдорѣ съ децами си, ере телзи села и ацигани wни сѣт жѫпанѣ Шѫике пеѫарникѣ прикие, дадене wт жѫпан Драгич дворник съ дъщера си Нѣкша. И господствѣ ми дадоѫ еден кон добрь, бел.

Того ради, им дадоѫ шко да им ест въ wчинѣ и въ wѫабѣ ним и сыноѫом им и внѣкомѣ и прѣвнѣчетом иѫ, въ вѣки. И каре комѣ се wт ниѫ прелѫнит съмрѣт прѣжде, а въ ниѫ прѣдалика да нѣст ни едчѫци, въ вѣки.

Почившиѫ wт wвчиюего вама, wт пчеларства, wт кжбларства, wт свинарства и wт джжми и wт сенокосиш, wт подвоз и wт подвод и wт талпиѫ, рекшиѫ wт вьсеѫ слѫжбеѫ и дажбеѫ, великиѫже и малиѫ, и елико се обретают ѕ земли господства ми и ни кон господски да не храпет, ни кон да им се не ѕземет, ни глобе да не пазет, ни дѫшегѫбинѣ да не терат, ни на град, ни на воденице господства ми да не работит. И ниѫто да иѫ не смеет бантовити, ни сѫдцѫ, ни бирчии, ни армаши, ни поводникари, ни глобници и ни ин ниѫто wт слѫгоѫ и wт правителеѫ господства ми посилаемчиѫ по милостенїаѫ и по работеѫ господства ми, понеже каре тко се би покѫсил бантовати иѫ или позабавити иѫ, ацие и влас главѫ, а то таковии чьловѣка имат въсприяти велико зло ї wргию wт господства ми, шкоже невѣрник и посрамител и пристѫпник снемѣ повелѣние господства ми.

Сщеже и заклинание поставлѣет господство ми: по съмрѣти господства ми, кого изберет господь Богь бити господинь Блашкои Земли или wт срѣдѣнаго плода господства ми или wт сьродник господства ми ели, по грѣсеѫ нашиѫ, wт иноплеменик, да ацие почетет и понѫвит и ѕтвръдчт сїе позелѣние господства ми, того господь Богь да почетет его и ѕтвръдит и съхранит въ господствѣ его; ацели не почетет и не ѕтвръдит, нѫ поперет и разорит, того господь Богь да поперет его и посрамит и ѕбиет зде тѣлом, а въ бѫдѫщиѫ вѣцѣ дѫша его и да имат ѕчестию съ Иѕдоѳа и съ Ярнам и съ инѣми иѕдение иже въѕпише на господа Бога и спаса нашего Исѫса Христа и крьв его на ниѫ и на чедаѫ иѫ, шкоже и ѕбдет въ вѣки вѣка, амин.

Сведетелче снемѣ повелѣние господства ми: жѫпан Барѣл и жѫпан Прьвл Кралевские, жѫпан Строе великии дворник, жѫпан Богдан логофет, Прьвл комче, Данчюл спатар, Калотѫ вистиар, Бадѣ пеѫарник, Драгомир столник, Нѣгое постѣлник.

И азь, словосъставльшего и рѫкописавшаго Тѫдор граматик, еже начрътаѫ въ настолни град Бѫкѫрещи, мѣсеца декевриа ї дънь, текѫщомѣ лѣто wт Ѧдама ×ѯдї.

† Їw Радѫл вwевwда, милостиѫ божиѫ, господинь.

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpînitorul, Io Radul voievod şi domn, fiul marelui

www.dacoromanica.ro

Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei, încă şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg, a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoinţă, cu inimă curată şi luminată a domniei mele, ca să proslăvesc pe Dumnezeu cel ce m-a proslăvit şi m-a ridicat cu slavă în scaunul sfîntrăposaţilor părinţi ai domniei mele. Astfel, amintindu-mi domnia mea că sînt mulţi împăraţi în împărăţia lor, dar puţini s-au veselit şi nu au îngrijit de ale lor cele veşnice şi de cei care le sînt credincioşi şi mult au slujit şi întru nimic nu s-au temut, nici nu au dat dosul duşmanilor mei, nici sîngele lor nu l-au cruţat ca să-l verse pentru domnia mea, precum rădăcina bună aduce rodul sădirii mai curat.

De aceea, am dăruit domnia mea acest atotcinstit şi cu frumoasă faţă şi prea cinstit, care stă deasupra tuturor cinstitelor daruri, acest hrisov al domniei mele, preacinstitului vlastelin al domniei mele jupanului Badea din Şuici cu fiii lui, jupan Şuica paharnic şi jupan Dara spătar şi jupan Dragomir şi jupan Căzan şi cu fiii lor, cîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie satul care se numeşte Şuica pe Neagra tot şi cu tot hotarul, pentru că este al jupanului Şuica şi al fraţilor săi, veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceea, ei s-au pîrît cu Stan în faţa părintelui domniei mele Vlad voievod. Astfel, părintele domniei mele Vlad voievod, el i-a judecat cu vlastelii şi dregătorii; astfel a aflat că este a jupanului Şuica şi a fraţilor lui veche şi dreaptă ocină şi dedină. Astfel, le-a dat-o, ca să le fie de ocină şi de ohabă.

După aceea, iarăşi s-au pîrît şi înaintea domniei mele cu fiii lui Nanciul, cu Arca şi cu Mihail. Astfel, domnia mea am dat jupanului Şuica paharnic şi fraţilor lui 12 boieri. Astfel i-au adus înaintea domniei mele, de au mărturisit şi au jurat înaintea domniei mele, că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină şi că le-a dat-o şi părintele domniei mele Vlad voievod. De aceea, le-am dat-o şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor.

Şi iarăşi să le fie Şuicii toţi şi cu muntele care se chiamă Piiatra şi Ciocanul şi Podeanii toţi şi cu muntele care se chiamă Podeanii şi Măldăreştii toţi şi cu muntele care se chiamă Lănciţi şi Găojanii toţi şi cu muntele care se cheamă Găojani şi Pleşeştii toţi şi cu muntele care se chiamă Comarnicele şi Voiceştii toţi şi cu muntele care se chiamă Cioarecul şi seliştea de la Cocoţ toată şi Căpăţîna toată şi via de la Sălătruc de la Coisca toată, pentru că le sînt vechi şi drepte ocine şi dedine.

Şi iarăşi să le fie ţiganii, anume: Cambur cu copiii săi şi Caracal cu copiii săi şi Tatul cu copiii săi şi Radul cu copiii săi şi Dumitru cu copiii săi şi Oprea cu copiii săi şi Codea cu copiii săi şi Mihăilă cu copiii săi

www.dacoromanica.ro

şi Ivan cu copiii săi şi Momce cu copiii săi şi Frăcea cu copiii săi şi Oprea cu copiii săi şi Vinda cu copiii săi şi Miţirea cu copiii săi şi Bealceo cu copiii săi şi Lilea cu copiii săi şi Radul cu copiii săi şi Nicula Tîmpa cu copiii săi şi Costea cu copiii săi şi Goşa cu copiii săi şi fiii lui Danciul cu copiii lor şi fiul lui Ureache cu copiii săi şi Dobra cu copiii săi, pentru că le sînt veche şi dreaptă ocină, dedină.

Şi iarăşi jupanului Badea din Şuici cu fiii săi şi cu fratele său Micul şi nepoţii lui, Şerb cu fraţii săi şi Radul cu fraţii săi, să le fie satele pe care le au împreună, anume: Gruianii toţi şi Lăncianii jumătate şi Corcia jumătate, cît este partea lor şi Crîngeanii toţi, pentru că le sînt vechi şi drepte ocine şi dedine.

Şi iarăşi jupanului Şuica paharnic cu fiii lui să le fie satul care se chiamă Deadilovul jumătate şi din Pietri jumătate şi din iezerul Craguiei jumătate şi din gîrle, cîte sînt, iarăşi jumătate. Şi hotarul să le fie: în sus, de la Scaune pe Drumul Giurgiului şi pe drumul Berivoiei, drept la Gîrla Ursului şi în jos este hotar apa Neajlovului, pînă în hotarul Comanei şi pe unde sînt gorganele, pe drumul Comanei şi de aci mereu pe mijlocul malului, iar de aci drept la Crîngul Vărului.

Şi iarăşi să le fie ţiganii, anume: Găra cu copiii săi şi Balea cu copiii săi şi Dobre cu copiii săi şi Urdorea cu copiii săi, căci acele sate şi ţigani sînt ai jupanului Şuica paharnic zestre, date de jupanul Draghici vornic cu fiica sa Neacşa. Şi domniei mele i-au dat un cal bun, alb.

De aceea, le-am dat ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor, în veci. Şi oricui dintre ei i s-ar întîmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie niciodată, în veci.

Începînd de la vama oilor, de albinărit, de găletărit, de vama din porci şi de dijme şi de cositul fînului, de cărături şi de podvoade şi de talpe, adică de toate slujbele şi dăjdiile, mari şi mici, şi cîte se află în ţara domniei mele şi nici cal domnesc să nu hrănească, nici cal să nu li se ia, nici gloabe să nu păzească, nici la duşegubină să nu fie traşi, nici la cetate, nici la morile domniei mele să nu lucreze. Şi nimeni să nu cuteze să-i tulbure, nici sudeţi, nici birari, nici armaşi, nici povodnicari, nici globnici, şi nici altul nimeni dintre slugile şi dintre dregătorii domniei mele, trimişi după milostenii şi după muncile domniei mele, pentru că oricine s-ar încumeta să-i prigonească sau să-i împiedice, chiar şi cu un fir de păr din cap, un om ca acela va primi mare rău şi urgie de la domnia mea, ca un necredincios şi batjocoritor şi călcător al acestei porunci a domniei mele.

Încă şi blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, pentru păcatele

www.dacoromanica.ro

noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va înnoi şi va întări această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l întărească şi să-l păzească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti şi nu va întări, ci va strica şi va nimici, pe acela domnul Dumnezeu să-l nimicească şi să-l batjocorească şi să-i ucidă aici trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu ceilalţi iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos şi sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, precum şi va fi în vecii vecilor, amin.

Martorii acestei porunci a domniei mele: jupan Barbul şi jupan Pîrvul Craioveşti, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Danciul spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

Şi eu, logofătul şi scriitorul Tudor gramatic, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna decembrie 10 zile, anul curgător de la Adam 7014 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XXXIII/191.
Orig., perg. (57 × 42,5), pecete atîrnată, căzută.
Cu două traduceri din sec. al XVIII-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 33—35. Facs. *Ibidem*, 224.

41

<1506> ianuarie 21.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Stan ocina lui Neagomir <din Ciofrîngeni>, stabilindu-i hotarele.

† Милостїю божїю, Їw Радꙋл воєвода и господинъ вьсеи зємле Ꙋгровлахїискеи, сынъ прѣдобраго и великаго Владꙋла воєводы. Дават господство мн сїѣ повелѣнїѣ господства мн слѣг господства мн Стан и съ нимь сыновн, колицнм Богъ даст, шкоже да нм ест ѡчнна Нѣгомиров вьса, варе колико се хтет извратн, гре пскѣпн Дан ѡт Нѣгомир за ×гф аспри, еще при дьнн Владꙋла воєводе нарѣчемн Цѣпеш, ѡт слѣмѣ Хинцев до лнца Корнꙋлок и ѡт хотарꙋ Глодꙋлок до хотарꙋ Бꙋнщем ꙋ Мъловрѣл, и ѡт врьх Фъцецел до хотарꙋ Бꙋнщем ꙋ врьх цо клеплет, понеже нм ест ѡчнна правꙋ и старꙋ и дѣднна и прѣдѣднна и нзбрѧнна и хотарнсанна ѡт нних дьнн ветхн.

<Того>[1]й радї нихто да не нмат нндно метехꙋ <със ѡчнна>[1] цо ест внше рѣчена, без Стан сам и съ с<ьновн сн>[1].

Сїго радї нм дадох и господство мн, шкоже да нм ест въ ѡчнна и въ ѡхабꙋ нним и сынсвом нм и внꙋком и нрѣвнꙋчетом нм. И варе комꙋ ѡт них се слꙋчнт

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

сѣмрѣтѣ прѣжде, а вѣ нихъ прѣдалика да нѣст, анѣ да ест wставшим и къ вѣки да ест непотѣкиновено, по рнзмѣ господства ми.

Сеже и поставлѣем господство ми свѣдѣтелїе: жѫпан Барбѫл велики ван Кралевски, жѫпан Пръвѫл Кралевскомѫ[1] и жѫпан Бадѣ бив[2] велики дворник и жѫпан Строе <дворник>.....[3] жѫпан Богдан велики логофет.....[3]велики....[3]

<И азь>[3] Драгомир граматик, писах месѣца <генарїа кѣ>[4]дьни, в лѣт ×ѕ͡и·

† Їw Радѫл wиевwда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Stan şi cu fiii săi, cîţi îi va da Dumnezeu, ca să-i fie toată ocina lui Neagomir, oricît se va alege, căci a cumpărat Dan de la Neagomir pentru 3 500 aspri, încă din zilele lui Vladul voievod cel numit Ţeapeş, de la culmea Hinţei pînă în faţa Cornului şi din hotarul Glodului pînă în hotarul Buneştilor, la Mălurel şi din vîrful Făgeţel pînă în hotarul Buneştilor în vîrful care este gol, pentru că le este ocină dreaptă şi veche şi dedină şi strădedină şi aleasă şi hotărnicită din acele zile vechi.

De <aceea>[3] nimeni să nu aibă nici un amestec <cu ocina>[3] care este mai sus-zisă, în afară de Stan singur şi cu <fiii săi>[3].

De aceea, le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricăruia dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi şi să fie neatinsă în veci, după porunca domniei mele.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Barbul mare ban Craiovescul, jupan Pîrvul al Craiovei [1] şi jupan Badea fost [2] mare vornic şi jupan Stroe <vornic> ...[3] jupan Bogdan mare logofăt, ...[3] mare ...[3].

<Şi eu>[3] Dragomir gramatic, am scris în luna <ianuarie 21>[4] zile, în anul 7008 <1500>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S . I., nr. 122 (Ep. Rîmnic, XIV/2—3).
Orig., hîrtie (21 × 30), deteriorat, pecete aplicată.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea; alte traduceri ibidem, ms. 463, f. 108v (cu văleatul 7007) şi în condica Ep. Rîmnicului (Rîmnicu-Vîlcea) (sub 1499 sept. 21).
Datat după Bogdan mare logofăt.
EDIŢII. Trad. Bulat, *Contribuţiuni*, 14 (sub 1500 sept. 21); *D.I.R.*, *B.*, XIII, XIV şi XV, 255—256 (extras, sub 1498—1499) şi 266 (sub 1500 ian. 21).

[1] Cuvînt corectat.
[2] Cuvînt scris deasupra rîndului.
[3] Loc rupt.
[4] Completat după o traducere veche.

www.dacoromanica.ro

1506 (7014) aprilie 12, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte popii Frîncu şi fiilor săi, Tudor diac şi Stanciul, părţi în Voinigeşti şi Prundul, cu baltă.

† Милостию божиею, Їw Радꙋл воевода и господинь всѣѣ земли Ѹгровлахїнскои, сынь добраго и великаго Влада воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми попѹ Фрѫнкѹ и съ неговими синови, слꙋгем господства ми жѹпанѹ Тѹдорѹ диак и жѹпанѹ Станчюлѹ и съ нихъ синове, ꙗко да им ест ѹ Бонинцеши дел Петре, всѣа, каре колико <ест> негов дел и ѹ поле и ѹ шѹмѹ и ѹ водѹ, понеже покѹпише wт Петрѣ, за хаї аспри. И пак да им ест дел Снбицѣнѹ, всѣа и wт поле и wт водѹ, а wт шѹме пол, понеже покѹпише wт Снбицѣн, за хаї аспри. И пак да им ест wт дел Дѹмитрѹ и wт дел анеѱею мѹ Радꙋл четвърти дел и wт поле, wт шѹме и wт водѹ, понеже покѹпише wт Дѹмитрѹ и wт анепсею мѹ Радꙋл, за хаї аспри. И пак wт wнеѣ три делове що wсташе Дѹмитрѹ и Радꙋлѹ, да им ест ѳ ниве, понеже нѣ кѹпише wт Дѹмитрѹ и wт Радꙋл, за ѱ аспри. И пак да им ест блата сва и Прѹндѹл всѣ и еще д ниве wт дел Пазлѹ, понеже кѹпише wт <Пазл за>.....[1] аспри.

И паки даде поп Фрѣнкъ и неговн синове крѣчмѹ тн аспри пред прѣгаром wт Рибник. И господствѹ ми кон.

Сего радї, им дадоѣ и господство ми, ꙗко да им ест тиа всѣа въ wчинѹ и въ wѣабѹ ним и синовом им, внѹком и превнѹчетом им, въ вѣки и нн wт когоже непотѫкновено, по реч господства ми.

Сведетелї ест: жѹпан Барбѹл и жѹпан Прѣвѹл Кралевскне, жѹпан Бадѣ wт Кожецн, жѹпан Строе велнки дворник, жѹпан Богдан логофет, Прѣвѹл комис, Калотъ внстнгар, Данчюл спатар, Бадѣ пехарник, Изворанѹл стѧлник, Нѣгое постелник.

И аз, Драгомнр граматнк, писаѣ въ настолнн град Трѣговнцѹ, мѣсеца апрнлїе ві дънн, в лѣт хздї.

† Їw Радꙋлъ воєвѡда, мнлостїю божїю, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele popii Frîncu şi cu fiii lui, slugilor domniei mele jupanului Tudor diac şi jupanului Stanciul şi cu fiii lor, ca să le fie la Voinigeşti partea lui Petre, toată, oricît este partea lui şi din cîmp şi din pădure şi din apă, pentru că au cumpărat de la Petre, pentru 1 400 aspri. Şi iarăşi

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

să le fie partea lui Sibiştean, toată şi din cîmp şi din apă, iar din pădure jumătate, pentru că au cumpărat de la Sibiştean, pentru 1 400 aspri. Şi iarăşi să le fie din partea lui Dumitru şi din partea nepotului său Radul a patra parte şi din cîmp, din pădure şi din apă, pentru că au cumpărat de la Dumitru şi de la nepotul său Radul, pentru 1 400 aspri. Şi iarăşi din acele trei părţi care au rămas lui Dumitru şi lui Radul, să le fie 9 ogoare, pentru că le-au cumpărat de la Dumitru şi de la Radul, pentru 400 de aspri. Şi iarăşi să le fie balta toată şi Prundul tot şi încă 4 ogoare din partea lui Paul, pentru că le-au cumpărat de la <Paul pe> ...[1] aspri.

Şi iarăşi a dat popa Frîncu şi fiii lui la cîrciumă 350 aspri, în faţa pîrgarilor din Rîmnic. Şi domniei mele <au dat> calul.

De aceea le-am dat şi domnia mea, ca să le fie acelea toate de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor, în veci şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii sînt: jupan Barbul şi jupan Pîrvul Craioveşti, jupan Badea din Cojeşti, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Calotă vistier, Danciul spătar, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoe postelnic.

Şi eu, Dragomir gramatic, am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna aprilie 12 zile, în anul 7014 <1506>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 147 (Ep. Rîmnic, LII/2).
Orig., hîrtie (22 × 29), pecete timbrată.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 35—36. Facs. *Ibidem*, 225.

43

1506 (7014) mai 14, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte popii Aldea, fiului său Ştefu, lui Iuga şi lui Măican părţi în Crăstineşti, Săratul de Jos şi Topile.

† Милостиѭм божиѭм, Іѡ Радꙋл воевода и господинь бꙑсои земли Ꙋгровлахꙋскои, сынь добраго и великаго Влад҃ воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми попꙋ Влде съ сыном ими Щефꙋл и Юга със сыновци им и анепсеим его Мъикан със сыновци им, тако да [с] им ест wт Крꙑстинещиѫ дел попꙋ Влде, колико ест. И пак да им ест планинꙋ наричаемаго Прислопꙋл, дел попꙋ, понеже им ест попꙋ Влде стара и права wчина, дединꙋ; понеже зложи поп Влде

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

Мѫшатѫ[1], чедѫ Юга, али ѡт неговѫ сн..... <че>тврьти дел. И паки ѕложи поп Йлде анипеею емѫ Мъникан, ѡт н<еговѫ...> над четврьти дел. И паки Юга <и с>ѣ сыѕови си да им ест ѡт комата калѫгероѫ Сарапїѡл ѡт дол, трети дел, понеже покѫпи Юга ѡт попа Йлде за єдном кошѫлю; а поп Йлдѣ сѣс сыновн си да ест над два дела ѡт тан комата.

И пак поп Йлде сѣс сыновн си и Юга сѣс сыновн си да им ест ѕ Топиле пол, али поп Йлдѣ сѣс сыновн си над пол ѡт тон пол а Юга сѣс сыновн си над дрѫга пол ѡд тон пол, понеже сѣ сыновн си Щефѫл и дъщерѫ Нѣга .... попоша дединѫ, понеже ѕложи поп Йлде дъщире Нѣга, Тѫша. Родїтєле его сѣ сыновн си да им ест ѡт Кръстинещи єдно место за кѫщїѣ, колико ест дръжал Бонко, понеже покѫпи поп Йлде и Юга и <М>ьникан ѡт Бонко <и> ѕика си Могошѫ за єдин вола. Йли поп Йлде сѣ сыновн си да ест <на>д <по>л <ѡд> тон место, а Юга и Мьникан над дрѫга пол.

И пак поп Йлде сѣ сыновн си да им ест єдно мес<то> за кѫщїѣ, колико ест дръжал Костѣ, понеже менише поп Йлде сѣс Костѣ, та даде поп Йлде Костеен ѕ поле два дела, а Костѣ даде попѫ Йлде єдно мес<то> за кѫщїѣ, колико мѫ ест дръжал Костѣ. И пак Юга и Мьникан сѣ сыновн мѫ да им ест єдно место за кѫщїѣ, колико ест дръжал калѫгери ѡт Брадет, понеже менише Юга и Мьникан сѣ калѫгери, та даде Юга и Мьникан калѫгероѫ ѕ селище два дела, а калѫгери дадоше Мьниканѫ єдин место за кѫщїѣ.

И пак Юга сѣ сыновн си да им ест на <Е>алѣ Прнелопѫлѫи єдин сѣч вьстколико ест нихъ дел. И пак поп Йлде сѣ сыновн мѫ и Мьникан сѣ сыновн си да им ест на Балѣ Фынтынѣлѣеи єдин сѣч вьст, колико ест нѫ дел, понеже им ест старе и праве ѡчине, дѣдине. И господство ми дадоше кон добръ.

Єего радї, им дадоѫ и господство ми, шко да им ест вѣ ѡчинѫ и ѡхабѫ, ним и сыновом им и внѫком и прѣвночетом нѫ. Кон ѡт них ѕмреть прежде, а въ них пърдалика да нѣст, нѫ да ест ѡставшем вѣ <в>ики. И ни ѡт кого<же> непотъкновено, по реч господства ми.

Йли Мьникан и сыновн его кьда не кѣ ѯодит добре и ни кѣ слѫшат ѡт попа Йлде и ѡт сыновн его, а попа Йлде и сынъ мѫ его Щефѫл да ест волници да изменѫт ѡт над ѡчинѫ.

Свѣдетелне: жѫпан Барбѫл и Прьвѫл Кралевски, жѫпан Бадѣ бивши дворник, жѫпан Строе велнки дворник и жѫпан Богдан логофет и Драгомир столник и Калотъ вистиар, Бадѣ пехарник и Нѣгое и Драгомир страторници.

Пнс Стайчюл граматик, ѕ град столни Трьговище, мѣсеца ман а҃ї дьнь, лѣт ×ѕа҃ї.

† Іѡ Радѫл бѡевѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

---

[1] Cuvînt scris peste un text răzuit.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele popii Aldea cu fiul său Şteful şi lui Iuga cu fiii şi nepotului său Măican cu fiii lor, ca să le fie din Crăstineşti, cît este partea popii Aldea. Şi iarăşi să le fie muntele numit Prislopul, partea popii, pentru că este al popii Aldea veche şi dreaptă ocină, dedină; pentru că a aşezat popa Aldea pe Muşat[1], fiul lui Iuga, însă din <partea> lui, peste a patra parte. Şi iarăşi a aşezat popa Aldea pe nepotul său Măican, din partea lui peste a patra parte. Şi iarăşi lui Iuga şi cu fiii lui să le fie din bucata călugărilor de la Săratul din jos a treia parte, pentru că a cumpărat Iuga de la popa Aldea pe o cămaşă; iar popa Aldea şi cu fiii săi să fie pe două părţi din acea bucată.

Şi iarăşi popii Aldea şi cu fiii săi şi lui Iuga cu fiii săi să le fie la Topile jumătate, însă popa Aldea cu fiii săi peste o jumătate din acea jumătate şi Iuga cu fiii săi peste cealaltă jumătate din acea jumătate, pentru că el cu fiul său Şteful şi cu fiicele Neaga ... dedina popească, pentru că a aşezat popa Aldea pe fiica Neagăi, Tuşa. Părintelui ei şi cu fiii săi să le fie din Crăstineşti un loc de casă, cît a ţinut Voico, pentru că au cumpărat popa Aldea şi Iuga şi Măican de la Voico şi de la unchiul său Mogoş pe un bou. Însă popa Aldea cu fiii săi să fie peste o jumătate din acel loc, iar Iuga şi Măican peste cealaltă jumătate.

Şi iarăşi popii Aldea cu fiii săi să le fie un loc de casă, cît a ţinut Costea, pentru că a schimbat popa Aldea cu Costea, de a dat popa Aldea lui Costea la cîmp două părţi, iar Costea a dat popii Aldea un loc de casă, cît a ţinut Costea. Şi iarăşi lui Iuga şi lui Măican cu fiii lui să le fie un loc de casă, cît au ţinut călugării de la Brădet, pentru că au schimbat Iuga şi Măican cu călugării, de au dat Iuga şi Măican călugărilor la seliştе două părţi, iar călugării au dat lui Măican un loc de casă.

Şi iarăşi lui Iuga cu fiii săi să le fie la Valea Prislopului un seciu întreg, cît este partea lor. Şi iarăşi popii Aldea cu fiii lui şi lui Măican cu fiii lui să le fie la Valea Fîntînelei un seciu întreg, cît este partea lor, pentru că le sînt vechi şi drepte ocine, dedine. Şi domniei mele i-au dat un cal bun.

De aceea le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Care dintre ei moare mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi în veci. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

---

[1] Cuvînt scris peste un text răzuit.

www.dacoromanica.ro

Dar Măican şi cu fiii lui, dacă nu se va purta bine şi nu va asculta de popa Aldea şi de fiii lui, iar popa Aldea şi cu fiul lui Ştefu să aibă voie să-l schimbe de pe ocină.

Martori: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveşti, jupan Badea fost vornic, jupan Stroe mare vornic şi jupan Bogdan logofăt şi Dragomir stolnic şi Calotă vistier, Badea paharnic şi Neagoe şi Dragomir stratornici.

A scris Stanciul gramatic, în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna mai 14 zile, în anul 7014 <1506>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 148 (Ep. Argeş, XVI/3).
Orig., perg. (31,5 × 28), rupt şi deteriorat, pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1915.
Copie slavă ibidem, ms. 708, f. 358.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 36—37.

44

1506 (7014) iunie 4, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte jupanului Frîncu şi fiilor săi jumătate din satul Băleşti şi din muntele Florile Albe.

† Милостїѡм божїѡм, Їѡ Радꙋл воєвода и господинь вьсеи земли Ꙋгровлахїискои, сынь великаго и предобраго Влада воєводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слꙋгам господства ми жꙋпанꙋ Фрънкꙋлꙋ и съ сынови мꙋ, колнко мꙋ Богь припꙋстит, ꙗко да им ест ѕ Бълещи половинꙋ и ѕ планинꙋ нарицаемаго планина Флорile Албе половинꙋ, <дел>[1] Фръчек, колнко ест дръжал Фрьча, понеже покꙋпи Фрънкꙋл wт Фрьчѣ за хп аспри тои планинꙋ. И господство ми дадоше кои добрь.

Сего ради, мꙋ дадох и господство ми, ꙗко да им ест вь wчинꙋ и вь wтцехꙋ, ним и сыновом их и внꙋчетомꙋ их и прѣвнꙋчетомꙋ их, въ вѣки. И кои wт них ѕмрет прежде, а вь них прѣдалника да нѣст, нꙋ да ест wставшим. И нн wт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сведетелїе: жꙋпан Барбꙋл и Пръвꙋл Кралевски, жꙋпан Строе велики дворник, Богдан логофет, Данчꙋл спатарь, Калотъ вистиар, Бадѣ пехарник, Драгомир столник и Нѣгое <и>[2] Драгомир стратороицн.

И азь, Станчюл граматик, пнс ѕ град Тръговище, мѣсеца юниє ѧ дьнн, в лѣт ×ѕѧї.

Исправник, Конко портар.

† Іѡ Радꙋл вѡєвѡда, милостїѧ божїѧ, господинь.

[1] Loc rupt.
[2] Omis.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele jupanului Frîncul şi cu fiii lui, cîţi îi va lăsa Dumnezeu, ca să le fie la Băleşti jumătate şi la muntele numit Florile Albe jumătate, <partea>[1] lui Frăcea, cît a ţinut Frăcea, pentru că Frîncul a cumpărat de la Frăcea pentru 680 aspri acel munte. Şi domniei mele i-au dat un cal bun.

De aceea i-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor, în veci. Şi care dintre ei moare mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveşti, jupan Stroe mare vornic, Bogdan logofăt, Danciul spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic şi Neagoe <şi>[2] Dragomir stratornici.

Şi eu, Stanciul gramatic, am scris în cetatea Tîrgovişte, luna iunie 4 zile, în anul 7014 <1506>.

Ispravnic, Voico portar.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 149 (Horezu, XIX/1).
Orig., perg. (24 × 32), pecete aplicată, căzută.
Cu două traduceri: una din sec. al XIX-lea, cealaltă din 1915; alte traduceri ibidem, mss. 449, f. 182, şi 720, f. 444.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 37—38. Facs. *Ibidem*, 226.

45

1506 (7014) iunie 25, Bucureşti.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Dragomir Măţil şi fiilor săi un sălaş de ţigani în urma unei judecăţi cu Oprea, căruia îi dă în schimb parte din Berivoeşti.

† Милостїѡм божїѡм, Іѡ Радꙋл воєвода и господинь вьсєи земли Ѹгровлахїискои, сынь Влада добраго и великаго воєводе. Дакат господство ми сиѣ повелѣнїѣ господства ми честитомꙋ болѣрину господства ми жупанꙋ Драгомирꙋ Мъцилꙋ съ сыновн мꙋ, ꙗко да им ест єдин челѣд ацигании, именем Цигол съ децами сн

[1] Loc rupt.
[2] Omis.

www.dacoromanica.ro

Цѣцѫл и ещеже колици че вчинити, понеже мѫ ест дано wт пръвобраточедо Кѣзан, Драгомирѫ Мъцилъ.

Потом, имахъ Драгомир Мъцилъ прѫ съ браточедо си Ѡпрѣ за wвою ациганин. Егo радї, при Драгомир Мъцилъ и съ братѫчедѫ си Ѡпрѣ пред посподство ми, тере се втжкниш wт прѣд господствѫ ми и прѣд волѣрwм господства ми, та даде Драгомир Мжцил Ѡпре из радї wвою челѣд ациганин негов дел wт Беривоещи и над wвою челѣд ациганин метеҳ да не имат Ѡпрѣ ницa. Егo радї, иҳ втжкми и господство ми, како Драгомир Мъцил да си дръжет wвою челѣд ациганин, а Ѡпрѣ да дръжет дел Драгомиров Мъцилѫ wт Беривоещи.

Егo радї, ни дѫдwҳ и господство ми іако да им ест въ wчинѫ и wҳабѫ и ни wт когожс непотжкновещо,по wрнзмо господства ми.

Ене писаҳ Бан ѕ град Бѫкѫрещи, мѣсеца їюнїи кѣ, в лѣт ×ѕдї.

† Iw Радyл вwевwда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad bunul şi marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului boier al domniei mele jupanului Dragomir Măţil cu fiii lui, ca să-i fie un sălaş de ţigani, anume Ţigolea cu copiii săi, Ţeaţul şi cîţi încă va face, pentru că i l-a dat lui Dragomir Măţilă vărul său primar Căzan.

După aceea a avut Dragomir Măţilă pîră cu vărul său Oprea pentru acel ţigan. Pentru aceasta, a venit Dragomir Măţilă şi cu vărul său Oprea înaintea domniei mele, de s-au tocmit înaintea domniei mele şi înaintea boierilor domniei mele, de a dat Dragomir Măţil lui Oprea pentru acel sălaş de ţigani partea lui din Berivoeşti şi Oprea să nu aibă nici un amestec asupra acelui sălaş. De aceea i-am întocmit şi domnia mea, ca Dragomir Măţil să-şi ţie acel sălaş de ţigani, iar Oprea să ţie partea lui Dragomir Măţil din Berivoeşti.

De aceea le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi ohabă şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Aceasta a scris Ban în cetatea Bucureşti, luna iunie 25, în anul 7014 <1506>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCXVI/1.
Orig., perg. (28,5 × 29), pecete aplicată, căzută.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 38.

www.dacoromanica.ro

1506 (7014) iulie 1.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Lucaci spătar, jupanului Iacov ş.a. satul Mogoşani şi părţi în Nămăeşti.

Copie ce s-au scos rumâneaşte după hrisovul cel slovenesc al răposatului Radu voevod, leat 7014.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod şi domn a toată Ţara Rumânească, feciorul bunului şi marelui Vlad voevod. Dat-am domniea mea această poruncă a domniei meale jupanului Lucáci spătar şi feciorilor lui şi jupanului Iacov şi feciorilor lui şi jupînesei lui Voica, Trandafir, Dumitru şi Voico şi feciorilor lui, ca să le fie moşie la Nămăeşti, doao părţi, şi tot satul Mogoşani, pentru că iaste a lor bătrînă moşie şi dreaptă de moştenire. Însă jupan Lucaci spătaru şi cu feciorii lui să ţie dintru aceale doao părţi din Nămăeşti pre o jumătate şi la Mogoşani jumătate, iar jupan Iacov şi cu feciorii lui şi jupîneasa lui Voica să ţie a patra parte dintru aceale doao părţi din Nămăeşti şi a patra parte din Mogoşani şi la Huma a patra parte, pentru că s-au pîrît cu feciorii lui Ivan dvornic şi cu jupîneasa Muşa, sora jupînesei Voicăi. Apoi am luat seama hrisovului părintelui domniei mele şi cu boiarii domniei meale şi aşa am adevărat domniea mea cum că iaste a lor bătrînă şi dreaptă moşie de baştină.

După aceaia, au venit jupan Lucaci şi Ivan şi cu feciorii lor şi jupanul Iacov şi jupîneasa lui Voica şi Trandafir cu jupîneasa lui Stanca şi aşa pîra înaintea domniei meale cum că sînt ale lor bătrîne şi drepte moşii. Şi au arătat cărţi şi scrisori domneşti ca să fie fraţi nedespărţiţi, în veci.

Pentru aceasta am dat şi domnia mea ca să le fie lor moşie stătătoare şi ohabnică lor şi feciorilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni să nu să clătească, preste porunca domniei meale.

Că şi mărturii am pus domnia mea: (a se vedea divanele anului 1506) [1].

Tălmăcit-am acest hrisov după slovenie pre limba rumânească, eu smerit ieromonah Ştefan proegumenul Motrului, dascălul ot Cîmpul Lung, iulie 3 leat 1745.

După Ştefan D. Grecianu, *Şirul voievozilor*, p. 16—17.
Traducere.
Luna şi ziua după editor.

[1] Sfatul domnesc dat de Grecianu, *op. cit.*, corespunde cu sfatul domnesc al anului 1506.

www.dacoromanica.ro

1506 (7014) august 16, Mănăstirea Bistriţa.

Barbu Craiovescu ban şi fraţii săi dăruiesc m-rii Bistriţa o vie şi o livadă.

† Иже въсе свѣтомъ и прѣблагомъ и прѣщедромъ, въ Троици славимомъ Богъ, таковою даст нам помощь и вєрѣдїе, и желанїе въспрнєхѡм къ свѣтим и божествнмъ цр҃квамъ и пророческомъ словє дх҃оносницна вста глаголюща: „Имже wбразѡм желает елень на источни водни҃, сице желает и дша моа к тебѣ, Боже“. И паки: „Блажен моуж милзен вест дань, наслаждает се“. И паки: „Блаженни милостивни, ꙗко ти помиловани бѫдѫть“. Темже, вбо и ми, wбрѣтаемн въ живи жупан Барбѣл бан и жупан Пръвѣл дворник и жупан Данчюл комис и жупан Радѫл постелник, ми єже братꙋ, съвещахом се и сне сице въждєлѣхѡм къ свѣтомъ и въсечьстномъ и божественомъ монастирѣ зовоми Бистрица, наипаче къ храмѹ прѣсвѣтѣи и прѣчистѣи прѣблагословенѣи владичице нашои Богородици и присно дѣвѣ Марїи и честное и славное ю Ѹспенїе.

Єго радї, въсе сръдцѹм въспрїехѡм и съ вєрѣдїе и желанїе приложихѡм и покупихѡм wт прькалабом Гаска, да ест на покропленїе свѣтомъ монастирѣ и божественним иноком и молъбникѡм, wтцъ игꙋменъ, ермонахъ кїр Моуси, покупихмо виноград и със ливадѫ и със место колико нмат, за ×д҃ аспре. И по сих, хотещим бити наставником и въси єже w Христе братїю, да им ест въ пищѹ, намже и нашем родїтелем вечном помнинанїе и по сих хотещим бити и чедѡм нашим и сꙋродником. Єго радї, съ теми виноград нитко да не метехат, анѣ да ест свѣтомъ монастирѣ непотворно.

И свидетеле поставихмо, прѣд кого покупихмо: поргари wт Рибник, протꙋпоп Драгомир и поп Стефан и поргари Бънил и Щефина и Торок, Гаркиз Карабет, Стоика Щефонєв, Стоика Гампанов, Ѯпрѣ Гергов, Татѹл Йнѣлов, Бѣда, Радѹл Иванков.

Єго радї и ми братїа wставихѡм и нашем сыновѡм, такоже да творет и по наших съмрът. Да аще кого се покѣсит за тон виноград досадит или нещe позабавит, да мꙋ бѣде съпостатница прѣчиста Богомати и прѣподобнаго wтца нашего Грїгорїа Декаполита на страшномъ соудѣ. Wт сих и да нмат ꙋчастїю съ Иꙋдом и съ Йрїемь и съ безаконнми їюден иже възъпише на господа и рекоше, кръв его на нах҃ и на чедех҃ нх҃, иже ест и бѫдет въ вѣки, амнн.

И аз, много грѣшних҃ Стефан нареченн, сїе съставих҃ и испнсах҃ въ монастир Бистрицѣ, августъ ѕ҃ї, к лѣт ×зд҃ї.

www.dacoromanica.ro

† Celui atotsfînt şi preabunului şi prea darnicului, într-o Troiţă slăvit Dumnezeu, asemenea să-i dăm după putere şi cu silinţă; şi cu dorinţă am venit către sfintele şi dumnezeieştile biserici, după cuvîntul proorocesc care spune cu gură inspirată de Duh: „Precum doreşte cerbul către izvoarele de apă, aşa doreşte şi sufletul meu către tine, Doamne". Şi iarăşi: „Fericit bărbatul care miluieşte în fiecare zi, acela se îndulceşte". Şi iarăşi: „Fericiţi cei milostivi, căci aceia vor fi miluiţi". Deci, asemenea şi noi, aflîndu-ne între cei vii, jupan Barbul ban şi jupan Pîrvul vornic şi jupan Danciul comis şi jupan Radul postelnic, noi fraţii, ştiind acestea şi astfel am rîvnit către sfînta şi atotcinstita şi dumnezeiească mănăstire numită Bistriţa, mai ales către hramul preasfintei şi preacuratei, prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei şi slăvitei ei Adormiri.

De aceea, cu orice mijloc am grăbit şi cu silinţă şi dorinţă am dăruit şi am cumpărat de la Sasca pîrcălabul, ca să fie spre întărirea sfintei mănăstiri şi dumnezeieştilor călugări şi rugătorilor, părintelui egumen, ieromonahului chir Moisi, am cumpărat o vie şi cu livadă şi cu locul cît are, pentru 4 000 aspri. Şi după aceştia, care vor fi nastavnici şi tuturor celor întru Hristos fraţi, să le fie de hrană, nouă şi părinţilor noştri de veşnică pomenire şi celor ce vor fi după aceea şi copiilor noştri şi rudelor. De aceea, cu această vie nimeni să nu se amestece, ci să fie neatinsă a sfintei mănăstiri.

Şi martori am pus, în faţa cărora am cumpărat: pîrgarii din Rîmnic, protopopul Dragomir şi popa Stepan şi pîrgarii Bănilă şi Ştefina şi Toroc, Sarchiz Carabet, Stoica al lui Ştefonea, Stoica al lui Gamian, Oprea al lui Gherghe, Tatul al lui Ianul, Buda, Radul al lui Ivanco.

De aceea şi noi fraţii am lăsat şi fiilor noştri, ca să facă la fel şi după moartea noastră. Dacă cineva s-ar încumeta să-i supere pentru această vie sau să-i împiedice cu ceva, să-i fie potrivnică preacurata maica lui Dumnezeu şi preacuviosul părintele nostru Grigore Decapolitul la cumplita judecată Pentru aceasta, să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu iudeii cei fără de lege care au strigat asupra domnului şi au spus, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin.

Şi eu, mult păcătosul numit Stepan, am alcătuit aceasta şi am scris în mănăstirea Bistriţa, august 16, în anul 7014 <1506>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 150 (Bistriţa, XXXII/1).
Orig., perg. (45,5 × 31), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1847; alte traduceri ibidem, mss. 193, f. 4, 202, f. 300—301, şi 713, f. 605—606.
EDIŢII. Trad. Tocilescu, *Doc. ist. I*, 396—397; *D.I.R., B.*, 38—39.

www.dacoromanica.ro

48

1506 (7014) august 20, Bucureşti.

Radu cel Mare voievod întăreşte, în urma unei judecăţi, lui Dragomir spătar, fratelui său Voico şi nepoţilor săi ocină la Bucşani şi parte de moară la Grumazi.

Moşia Bucşani.

Hrisov răposatului Radului voevod, feciorul Vladului voevod, pentru judecata ce au avut jupîn Dragomir spătar cu Albul comis şi cu Micul portar, pentru nişte mori de la Grumazi.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod şi domn a toată Ungrovlahiia, fiiul preabunului, marelui Vlad voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele slugii domnii mele jupînului Dragomir spătar şi frăţine-său Voico şi nepoţilor săi denu frate-său Dragomir şi Tudoranu i Vlaicul, feciorii lui Cegan spatar, ca să fie lor moşie în Bucşani, din jumătate dooă părţi şi din mori de la Grumazi iar dooă părţi de baştină, pentru că au fost lor bătrîne şi drepte moşii de baştină.

Iar după aceea, au avut pîră jupîn Dragomir spătar cu Albul comisul şi cu Micul portarul şi aşa să părăia înnaintea domnii mele. Deci domniia mea am aşăzat căruia să va strica moara sau lui Dragomir spătar sau Albului comisul, acela de moară să să lipsească, ca unul pre altul să nu mai înghesue, ci să şază fără moară, ca să să înveţe, după zisa domnii mele.

Marturi: jupîn Barbul şi Pîrvul Craiovescul, pan Stroe vel vornec, pan Bogdan vel logofăt, Danciul spătar, Cacotă [1] vistier, Pîrvul comisul, Badea paharnic, Izvoran stolnec, Neagoe.

Şi am scris, în minunat scaunul Bucureştilor, avgust 20 dni, leat 7014 <1506>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Radu Vodă, nr, 256, f. 642.
Traducere; altă traducere la Bibl. Acad., MDCL, f. 44v—45.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 39—40.

49

1506 (7015) septembrie 1, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte m-rii Valea, întemeiată de monahia Magdalina, găleţile domneşti din satele Corbii de Piatră şi Mălureni.

† Милостїю божїею, Їw Радꙋлъ воєвода и господинъ въсеи земли Ꙋгровлахїискои, сынъ великаго Влада воєводѣ. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми храмъ и wбитѣли свѣтѣи и прѣчистѣи, прѣблагословенѣи влади-

[1] În loc de: Calotă.

www.dacoromanica.ro

чице нашон Богородици и приснодѣвы Маріа и честнаго и славнаго ѥѧ Оспенїа, монастирѫ рекомаго Бале, иже живѫт иноцине, идеже въздвиже и поновы и ѫтвръди монахїа Магдалина, тако да им ест кѫбла господска, що ест достоанїа господства ми, ѿт село рекоми Корбїи ѿт Камен и село Мълърѣнїи. Сїе приложи господство ми свѣтомѫ монастирѫ ѿт Бале, где пребиват калѫгерице, въ потребѫ и въ покрепленїе и въ пищѫ божественим иноцинем и родїтелем нашим и нам[1] да ест въ вѣчное въспоминанїе въ бѫдѫщим вѣцѣ, амин.

И заклинанїе поставлѣт господство ми: по съмрѣти господства ми, кого изберет господь Богъ бити господинъ Блашкои Земли, да аще почитет и ѫтвръдит и съхранит сїе повелѣнїе господства ми, того господь Богъ и прѣчистаа Богоматери да почитет и ѫтвръдит и съхранит въ господствѣ его; аще ли не почѣтет и не ѫтвръдит и не съхранит, нъ поперет и разорит и посрамит сїе повелѣнїе господства ми, того господь Богъ да поперет и поразит его зде тѣлом, а въ бѫд<ѫщ>[2]нѫ вѣк дѫша его и да ест проклет ѿт тнѣ свѣтыхъ богоносныхъ ѿтць Никенскыхъ.

Сего радї, дадохъ свѣтомѫ монастирѫ, тако да мѫ ест мертник ката годїне непотъкновенно, по ѡризмо господства ми, въ вѣк, сїе вишереченїи села.

И азъ, Ѳнча граматик и клѫчар, еже начрътахъ въ настолни градъ Тръговищѫ, мѣсецаже септемврїе $\overline{а}$ денъ, в лѣт ×з҃ѳ҃ї.

† Їѡ Радѹл вои҃вода, милостїѫ бо кїѫ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului şi lăcaşului sfintei mănăstiri şi preacuratei, prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei şi slăvitei ei Adormiri, numite Valea, unde trăiesc călugăriţele, pe care a ridicat-o şi a înnoit-o şi a întărit-o monahia Magdalina, ca să-i fie găleţile domneşti, cît este ceea ce se cuvine domniei mele, din satul Corbii de Piatră şi din satul Mălureanii. Acestea le-am dăruit domnia mea sfintei mănăstiri de la Valea, unde locuiesc călugăriţele, pentru nevoia şi pentru întărirea şi pentru hrana dumnezeieştilor călugăriţe, iar părinţilor noştri şi nouă[3] să ne fie de veşnică pomenire în veacurile viitoare, amin.

Şi blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti, dacă va cinsti şi va întări şi va păzi această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu şi prea curata maica lui Dumnezeu să-l cinstească şi să-l întărească şi să-l păzească în domnia lui; dacă însă nu va cinsti şi nu va întări şi nu va

[1] Cuvintele: и нам sînt scrise deasupra rîndului.
[2] Omis.
[3] Cuvintele: „şi nouă" sînt scrise deasupra rîndului.

www.dacoromanica.ro

păzi, ci va călca şi va nimici şi va batjocori această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l calce şi să-l nimicească pe el, aici cu trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui şi să fie blestemat de 318 sfinţi părinţi, purtători de Dumnezeu, de la Nicheia.

De aceea, am dat sfintei mănăstiri, ca să-i fie mertic pe fiecare an, neatins, după porunca domniei mele, în veci, aceste sus-zise sate.

Şi eu, Oncea gramatic şi clucer, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna septembrie ziua 1, în anul 7015 ‹1506›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh St. Buc., S. I., nr. 151 (Valea, XVI/20).
Orig., perg. (32 × 43), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1919.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 40—41. Facs. *Ibidem*, 227.

50

1506 (7015) septembrie 16, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte jupanului Bratul şi fraţilor săi delniţe în Sibiceu, cu vad de moară, în urma unei judecăţi cu Coţofan vornic şi Hîrs.

† Милостию божиею, Іw Радꙋл воєводꙋ и господинъ късои земли Ꙋгровлахꙋинскоє, сынъ добраго и великаго Влад воєводꙋ. Дават господство мн сѣ повелѣнїє господства мн слꙋгем господства мн жупанꙋ Братꙋл и съ братнимъ сн Глъвнлж и Мꙋшат и Нан и Ивн и Станчюл и съ сновн нꙋ и сестра сн Нѣкша, ꙗко да нм ест ѕ Снбнчеѕ wт дел баща нм Ивнѕ, колнко чє сє нзбратн непродадена делнице, два хнжє и да нм ест брод със воденицꙋ, понеже нм ест стара и права wчнна и деднѕ.

И потом сепреше пред господство мн Братꙋл и братнє емꙋ със Коцофан дворник и със Хрѣс; тако донесє Братꙋл и братнє емꙋ пред господство мн ѣ҃ болѣрн та заклеше.....[1] тан брод със воденицꙋ Братꙋлꙋ и братнем емꙋ стара и права wчнна. По том пак донесє Братꙋл и братнє емꙋ пред господство мн к҃д болѣрн, та свѣдетелствоваше пред господство л'н како ест тан wчнна колнко сє внше речет стара и права wчнна и деднна.

Того радꙋ, им дадоχ и господство мн ꙗко да нм ест въ wчнѕ и въ wχабѕ, нем и сновом им и внꙋком и прєвнꙋчітом въ вѣкн. И варє комꙋ сє

[1] Loc şters şi rupt.

www.dacoromanica.ro

wт нихъ приложит съмрьт....[1]дѣ, а къ нихъ прѣдалика да нѣст ни єдинъци къ вѣки. И ниш wт когоже непотъкновєнно, по рєч господства ми.

Свєдєтєлє: жъпан Барбъл и жъпан Прѣвъл Кралєвскиє, жъпан Строє вєлики дворник, жъпан Богдан логофєт, Прѣвъл комис, Калот вистиар, Бадѣ пѣхарник, Драгомир столник, Нѣгоє постєлник.

И азь, Тъдор граматик, єже писах въ настолни град Трьговищи, мѣсеца сєптємвріє $\overline{\text{зѳ}}$ дьни и лѣтоже тєкъщомъ wт Ѣдама $\times\overline{\text{зѳі}}$.

† Їw Радъл вwєвwда, милостїю божїю, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele jupanului Bratul şi cu fraţii săi Slăvilă şi Muşat şi Nan şi Ion şi Stanciul şi cu fiii lor şi sora lor Neacşa, ca să le fie la Sibiceu din partea tatălui lor Ion, cît se va alege delniţe nevîndute, două case şi să le fie vad cu moară, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar după aceea s-au pîrît înaintea domniei mele Bratul şi fraţii lui cu Coţofan vornic şi cu Hîrs; astfel a adus Bratul şi fraţii lui înaintea domniei mele 12 boieri, astfel să jure ...[1] acest vad cu moară a lui Bratul şi a fraţilor lui veche şi dreaptă ocină. După aceea iar a adus Bratul şi fraţii lui înaintea domniei mele 24 de boieri, ca să mărturisească înaintea domniei mele că este această ocină mai sus-spusă veche şi dreaptă ocină şi dedină.

De aceea le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor în veci. Iar oricărui dintre ei i se va întîmpla moarte ...[1] iar la ei prădalica să nu fie niciodată în veci. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul şi jupan Pîrvul Craioveşti, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

Şi eu, Tudor gramatic, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna septembrie 16 zile şi cursul anilor de la Adam 7015 <1506>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MDLVI/1.
Orig., hîrtie (29 × 21,5), pecete aplicată, căzută.
EDIŢII. Slav şi trad. Bălan-Cernovodeanu, *Doc. sl.-rom.*, 343—34[4].

[1] Loc şters şi rupt.

www.dacoromanica.ro

1507 (7015) februarie 3, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte m-rii Cozia satele Cărăreni şi Lumineni, ocină lîngă Oraşul de Floci şi bălţile de la Dunăre, stabilind scutirile şi drepturile mănăstirii.

† Милостїею божїею, Їw Радꙋл воєвода и господинъ въсои земли Ѹгровлахїискои, сынъ великаго Влада воєводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми въсе свѣтомꙋ и божествѣномꙋ, всѣщеномꙋ храмꙋ и wбитѣли свѣтыхъ, живоначелнѣи и животворещїи и нераздѣлнѣи Троице, мꙋнастирꙋ зовомаго Козиа, егоже възвиже свѣтопочивши предед господства ми, велики Їw Мирча воєвода, чеснѣишомꙋ wтцꙋ егꙋменꙋ и наставникꙋ свѣтомꙋ монастирꙋ кꙋр Деwнисїе и съ въсемꙋ братствꙋ гаже w Христе и еже въ свѣте месте том живꙋщим и съ ним трꙋдолюбовствовавшихъ, гако да им сѫт села, по имен: Кърърѣни въси и Лꙋминѣнии въси и wчина Папев кон Флоч, понеже ю покꙋпише калꙋгери wт Папа.

И пак да им сѫт блата въса wт Сѫпатꙋл до ꙋстиа Йловнице съ въсе блате и газерех колико се проливат и исходит wт Дꙋнав, тере да вест до Гринд. И перпери що хте бити wт кола съ рибом или wт возилнице съ вином или бꙋде що ке се продавати на wчинꙋ или по блатех свѣтомꙋ монастирꙋ, или хте бити пчелине или виноградї или [или] градине или wвощиа, а wни да си плащат перпере и въмшерїа и винарич и свꙋ даждꙋ що ест достоанїа свѣтомꙋ монастирꙋ.

И паки, варе колико скиде доити по Дꙋнавꙋ, тере хте изити на wчинꙋ свѣтомꙋ монастирꙋ, wни да плащат перпер калꙋгером, wт еднꙋ возилницꙋ по еднꙋ перпер.

И паки, варе кто че се ꙋчинити над тензи села вишереченнех, wчинꙋ или блата свѣтомꙋ монастирꙋ, варе ке бити дешꙋгꙋбина, варе кръв, или бꙋде кога глоба никто да не летехат съ тензи глобе, ни господство ми, ни дворник, ни ин правител или болѣрин господства ми, анꙋ да сѫт свѣтомꙋ монастирꙋ, понеже сѫт преложени свѣтомꙋ монастирꙋ еще пре дьны свѣтопочевшихъ предед и родїтелех посподства ми.

И потом и господство ми приложих еще их свѣтомꙋ монастирꙋ, гако да сѫт тиаже въси въ пицꙋ и въ покрѣпленїе свѣтомꙋ монастирꙋ и честнѣишим иноком иже въ нем живꙋщих, наиже и родїтелїем нашим въ вечное въспоминанїе. И да сѫт свѣтомꙋ монастирꙋ въ wчинꙋ и въ wхабꙋ, ни wт когоже непотѫкновенно.

Сего радї, никто да нест волен ловити или заградити над тензи више писане блата и wчинꙋ свѣтомꙋ монастирꙋ, ни варошанин, ни болѣрин, ни дрꙋзи

www.dacoromanica.ro

чловеци, ни село никомоу болѣрину, аноу да сѫт волни калоугери и братиа свѣтомоу монастироу кога хте wставити wни, съ них волю, али съ повелѣнїем еґоуменовем. Таковаре кога хте wставити калоугери wт них волю, тере ке ловити, а wни да си платит що мѫ ест закон и достоанїе свѣтомоу монастироу.

Аще кто се би покоусил ловити или метеховати над тензи блата свѣтомоу монастироу, или ке бити варошанин, или ке бити болѣрин господства ми, или вечин болѣрину, тере ке ловити без повелѣнїе калоугером, то такови да знае ере га чем ѫхватити господство ми, тере мѫ кем навезати камен на грълѫ тере га чем метноути въ водѫ.

Ещеже и по нашим wт здешних пришествию, аще кто би се покоусил разорити или порѫшити сїе повелѣнїе господства ми и еже въ нем писанна, то да въздаст wтвет на страшнем и нелицемернем сѫдѫ и да имат въ честитїю съ Їюда и Їрина и съ инеми еже възъпише на господа Бога нашего Їсуса Христа, кръв его на них и на чедех их, еже ест и бѫдет въ вѣки, амин.

Свѣдетелїе сѫт: жѫпан Барбоул и жѫпан Пръвоул Кралевскы и жѫпан Бадѣ бив дворник, жѫпан Строе велики дворник жѫпан Богдан велики логофет, Пръвоул велики комис, Калотъ вистиарѫ, Бадѣ пехарник, Драгомир столник, Радоул и Нѣго велици страторници.

И азъ, Блъкоул граматик, писах въ настолни град Тръговищѫ, мѣсеца февроарїе ѓ день, лѣтоже текоуще wт Ѩдама ×ѕѯ.

† Їw Радоул вшевода, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preasfîntului şi dumnezeiescului, sfinţitului hram şi lăcaş al sfintei, de viaţă începătoarei şi de viaţă făcătoarei şi nedespărţitei Troiţe, mănăstirii numite Cozia, pe care a ridicat-o sfîntrăposatul străbunic al domniei mele, marele Io Mircea voievod, cinstitului părinte egumen şi nastavnic al sfintei mănăstiri chir Deonisie şi întregii frăţii celei întru Hristos şi care trăieşte în acel sfînt loc şi care munceşte cu dragoste împreună cu dînsul, ca să le fie satele, anume: Cărăreanii toţi şi Lumineanii toţi şi Ocina Papei lîngă Floci, pentru că au cumpărat-o călugării de la Papa.

Şi iarăşi să le fie toate bălţile de la Săpatul pînă la gura Ialovniţei cu toate bălţile şi iezerele cîte se scurg şi ies din Dunăre, de merg pîn la Grind. Şi perperii care vor fi de la carele cu peşte sau de la butoaiele cu vin sau fie ce se va vinde pe ocina sau pe bălţile sfintei mănăstiri, sau vor fi stupi sau vii sau grădini sau pomet, iar ei să-şi plătească perperul şi vămeşia şi vinăriciul şi toate dăjdiile, cîte se cuvin sfintei mănăstiri.

www.dacoromanica.ro

Şi iarăşi, oricîte bărci vor merge pe Dunăre, dacă vor ieşi pe ocina sfintei mănăstiri, ele să plătească perperul călugărilor, pentru o bute cîte un perper.

Şi iarăşi, orice se va face pe acele sate mai sus-scrise, ocini sau bălţi ale sfintei mănăstiri, fie că va fi duşegubină, fie sînge, fie orice gloabă, nimeni să nu se amestece cu acele gloabe, nici domnia mea, nici vornicul, nici alt dregător sau boier al domniei mele, ci să fie ale sfintei mănăstiri, pentru că au fost dăruite sfintei mănăstiri încă din zilele sfîntrăposaţilor străbunicilor şi părinţilor domniei mele.

Iar după aceea şi domnia mea le-am mai dăruit sfintei mănăstiri, ca să le fie toate acestea de hrană şi de întărire sfintei mănăstiri şi a cinstiţilor călugări care trăiesc într-însa, nouă şi părinţilor noştri de veşnică pomenire. Şi să fie sfintei mănăstiri de ocină şi de ohabă, de nimeni neatins.

De aceea nimeni să nu fie volnic să pescuiască sau să puie stăvilare de garduri la acele mai sus-zise bălţi şi ocine ale sfintei mănăstiri, nici orăşan, nici boier, nici alţi oameni, nici satul vreunui boier, ci să fie volnici călugării şi fraţii sfintei mănăstiri pe cine vor să lase ei, cu voia lor, dar cu porunca egumenului. Astfel pe oricine vor lăsa călugării de voia lor, să pescuiască, dar să-şi plătească ce este legea şi ce se cuvine sfintei mănăstiri.

Dacă cineva s-ar încumeta să vîneze sau să se amestece la acele bălţi ale sfintei mănăstiri, fie că va fi orăşan, fie că va fi boier al domniei mele, unul ca acela să ştie că-l va prinde domnia mea, de-i vom lega o piatră de gît şi-l vom arunca în apă.

Încă şi după trecerea noastră de la cele de aici, dacă cineva s-ar încumeta să strice sau să clintească această poruncă a domniei mele şi cele scrise într-însa, acela să dea răspuns la judecata cea cumplită şi fără prefăcătorie şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu ceilalţi care au strigat asupra domnului Dumnezeului nostru Iisus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin.

Martorii sînt: jupan Barbul şi jupan Pîrvul Craioveşti şi jupan Badea fost vornic, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan mare logofăt, Pîrvul mare comis, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Radul şi Neago mari stratornici.

Şi eu, Vîlcul gramatic, am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna februarie 3 zile, anul curgător de la Adam 7015 <1507>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 152 (Cozia, XXIII/2).
Orig., perg. (31 × 42), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, mss. 209, f. 242—243 şi 215, f. 279—280.
Copie slavă ibidem, ms. 712, f. 356—357.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 41—42. Facs. *Ibidem*, 228.

www.dacoromanica.ro

1507 (7015) iunie 9, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întăreşte lui Stănilă, Stoian şi Păuş părţi în Stoeneşti.

† Милостию божиею, Їw Радоулъ воєвода и господинъ въсеи земли Оугровлахїискоє, сынъ предобраго и великаго Влад воєвода. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми слугъ и болѣринъ господства ми, жупан Станилъ съ сыновы мъ, Стоian и брата мъ, Пъуш съ сыновы мъ, ꙗко да им ест в Стоєнещи два делове, понеже им сѫт старе и правє ꙋчине, дедине.

И паки да им ест дел брат им, Станъ, понеже си ест бил поклонил Стан свою дел wт ꙋчинъ, колико ест имал, жупан Опре пръкълабъ, а Станил съ сыновы мъ ими се дигнъше та покъпише тои дел що ест бил поклонил Стан Опре пръкълабъ, таю покъпише wт жупан Опрѣ пръкълаб за хѳ аспри. Или даде Стънил съ сыновы мъ аспри хаѳ а Пауш даде ѳ аспри, а Стан даде т аспри за радъ да им не въде Опрѣ мецинаш и да не имат ни единъ метехъ съш ними над ꙋчинъ. И господствъ ми даде Станил едни кон добръ за т аспри.

Того радъ, им дадохъ и господство ми ꙗко да им ест въ ꙋчинъ и въ wхабъ ним и сыновом им и внъком и превнꙋчетом их, въ векы. И каре комъ се wт них приlъчи съмрът прѣжде, а въ них прьдалика да нѣст ни единъци въ векы, нъ да ест wставшем. И ни wт когоже непотъкновению, по реч господства ми.

Свидетелїе: жупан Барбъл и Пръвъл Кралевскы, жупан Строе велики дворник, жупан Богдан логофет, Прьвъл комис, Калотъ вистиар, Данчул спатар, Бадѣ пехарник, Драгомир столник, Нѣгое постелник.

И азъ съставлѣшаго и рукописавшаго, Тъдор граматик, въ настолни град Тръговищъ, мѣсеца юниꙋ ѳ дьнь и летъже текъщомъ wт Ѣдама хзєї.

† Їw Радул вwєкwда, милостїѫ божиѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii şi boierului domniei mele, jupan Stănilă cu fiii lui, Stoian şi fratele lui, Păuş cu fiii lui, ca să le fie la Stoeneşti două părţi, pentru că le sînt vechi şi drepte ocine, dedine.

Şi iarăşi să le fie partea fratelui lor, Stan, pentru că şi-a închinat Stan partea lui de ocină, cît a avut, jupanului Oprea pîrcălab, iar Stănilă cu fiii lui ei s-au ridicat şi au cumpărat acea parte pe care o închinase Stan lui Oprea pîrcălab, pe aceea au cumpărat-o de la jupan Oprea pîrcălab cu 2 000 aspri. Însă au dat Stănilă şi cu fiii lui 1 200 aspri, iar Păuş a dat

www.dacoromanica.ro

500 aspri, iar Stan a dat 300 aspri ca Oprea să nu le fie megiaş şi să nu aibă nici un amestec cu ei asupra ocinei. Şi au dat Stănilă domniei mele un cal bun de 300 aspri.

De aceea am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor, în veci. Şi oricui dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie niciodată în veci, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveşti, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Calotă vistier, Danciul spătar, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

Şi eu, Tudor gramatic, care am alcătuit şi am scris cu mîna în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iunie 9 zile şi cursul anilor de la Adam 7015 <1507>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Rîmnicu-Vîlcea, LVIII/1.
Orig., perg. (23 × 34,5), pecete aplicată, căzută.

53

1507 (7015) iunie 20, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte m-rii Glavacioc sate, munţi, vii, mori, braniştea de la Slatina, gălţi de grîu şi de orz din jud. Vlaşca, părţi din vama Prahovei şi din vama Doamnei, vămeşitul din jud. Teleorman, vinăriciuri, precum şi ţigani.

† Милостїѡмъ божїѡмъ, Їѡ Радꙋлъ воєвода и господинь въсеи землы ѿгровлахїискои, сынь великаго Влада воєводе. Дават господство мн сїе повелѣнїе господства мн храмѡже и wбитѣли свѣтѣи и прѣчистѣи, прѣблагословенѣи владичице нашои Богородици и присно дѣвы Маріи и честное и славное ем Благовѣщенїа и свѣтомꙋ монастирꙋ рекомаго Глъвъчов ї wтцѡ їегѡменѡ и въсем w Христе братїе, иже живꙋщих въ свѣтих тои место, ꙗко да им сѫт села, по имен Кълѡгѫрѣнїи въси wт Нѣжлов и Кълѡгърѣнїи на Телеорман половинꙋ, понеже сѫт приложена тан села wт наши дѣдов ї еще wт Мирча воєвода.

Я другꙋ села их приложи родител господства мн Влад воєвода свѣтомꙋ монастирꙋ: Белѣ въса и Изврътꙋ и съ въсом хотаром и съ воденицами, понеже ю ест кꙋпил родїтел господства мн Влад воєвода wт Радꙋл [и] Трѫмѫндана, брат Казана логофета, за с̃ флорини ѳгрьски и за ѕ̃ї лакти wт Їепреѡ и за к̃д лакти ꙋюрѣ златѣ и еще за ѫ̃ аспри; и Кржнгарїи въси и съ въсом хотаром, поне-

www.dacoromanica.ro

же ихъ ѥст кѫпил wт сынове Мирчеѣеѫ, wт Татѣл и wт Тагсаба, за р̃ флорини ѕгръски; и Сѫмъринеци҃и въси и съ въсом Хотаром, понеже ихъ ѥст кѫпил wт Бонко Татѫлок, за р̃м̃ флорини ѕгръски. И Кълинеци҃и половина[1], али съ винаричем господским елико ѥст над хотар Калинецом, понеже замени съ Ѣръстѣан дворник, та мѭ даде село Горнѣ Чернътеци҃и въси за половинѫ wт Ѣълинеци[2]; и бранища wт Слатине, елико ѥст место господско, понеже ю приложи родѣтел господстка ми свѣтомѫ монастирѫ.

И wт вама Прахове, половинѫ и wт вама Госпождине, трети дел. И wт сждство Блашка, на въсѫ годѣнѫ, кжблове wт жито г̃ѣ и кжблове wт ечмен г̃ѣ, али wт кжблове wхабних, кроме них села. И вамшири҃а wт сждство Телеорман въса; и пла<нина>[3] зовомаго Прислопѫл, трети дел, понеже ю ѥст кѫпил родител господства ми wт игѫмена wт Брадет, wт <Ла>[3]зар за едни Тетроевангел и цена мѫ за ×ѧ аспри; али да си ѕзимат калѫгери wт Глъвъчок wт....[3], wт кѫда ли ке ѫздражда и виногради wт Тополовѣни, виноград Рѫжене кѫпил за.....[3] флорини ѕгрыскы и виноград Блажѫ Кѣчке кѫпил за ꙋ̃ флорини ѕгръски и виноград М..[3]не кѫпил за ѯ̃ѕ флорин҃и ѕгръски и виноград Блажѫ Черномѫ ѥ кѫпил за ѯ̃ флорини ѕгръски. И пак да им ѥст винарич господско и болѣрско wт тех више реченї҃и виноградѣ, понеже та ѥст простил и дал родѣтел господства ми и господство ми га дадох и даровах свѣтн монастир, за дѫшѫ родѣтелем господства ми.

И ацигани, по имен҃ѫ: Рѫва съ децами си и Калиман съ децами си и Болѣ съ децами си и Костѣ съ децами си и Слав съ децами си и Татара съ децами си и Ѿпрѣ съ децами си и Слав съ децами си и сынове Мечев съ децами си и сынъ Ѿпрев съ децами си и Данчѫл съ децами си и Данчѫлѣса съ децами си и Никѫла съ децами си и Стоѩ съ децами си и сынъ Бачѫлок съ децами си и Радѫлъ съ децами си и Богдан съ децами си и Гънинѫ съ децами си и Грѣбовѫл съ децами си и Бѫдѣ съ децами си и Хръс съ децами си и Михо съ децами си и Никѫла Рѫтѣ съ децами си и Негре съ децами си и Нжврап съ децами си и Бѫнѣ съ децами си и Михо Бенга съ децами си и Стънисловое съ децами си и Плитѣ съ децами си и Бан съ децами си и сынове Данчѫлов съ децами си и Никѫла съ децами си и Данчѫл съ децами си и Никѫла съ децами си и Данчюл съ децами си и Бабѫа съ децами си и Станчѫл съ децами си и Кѫрки съ децами си и Таика съ децами си и Стоѩ съ децами си.

Понеже тїа въсѣ више реченї҃и села и ацигани и виноградѣ и винарич и вамѣ и кжблове и планине и вамшири҃е и въсе елико ѥст више писано ѕ сїю книгѫ господства ми, ѡн ихъ ѥст приложил и кѫпил и дал родѣтел господства ми Влад воивода, ѩко да ѕѫт свѣтомѫ монастирѫ Глъвъчѣвѫ старе и праве ѡчине, кѫпене

[1] Cuvintele: Кълинеци҃и половина, şterse cu chinovar.
[2] Cuvintele: половинѫ wт Кълинеци, şterse cu chinovar.
[3] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

и въ wчинъ и въ wдъ и въ вѣкы непотъкновенно и божественым иноком въ пищи и въ наслажденїе, и нам и родителем нашим и свѣтопочившиx господа въ вѣчное въспоминанїе. И ни wт когоже непотъкновенно, по рѣч господства ми.

Сведетелїе сѣт: жѹпан Барбѹл и Пръвѹл Кралевски, жѹпан Кръстїшан и Ба<дѣ>[1], жѹпан Строе велнки дворник, Станко логофет, Богдан спатар, Калотъ внстїар, Пръвѹл комис, Бадѣ пеxарник, Драгомир столник, Радѹл страторник.

И азъ, Ѡнча граматик и клѹчар, иже писаx въ настолни град Тръговищи, мѣсеца їюнїе к̃ дьнь, в лѣт ×зе͡ї.

† Iw Радѹл вшевшда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului şi lăcaşului sfintei şi preacuratei, prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei şi slăvitei ei Bune Vestiri şi sfintei mănăstiri numite Glăvăciov şi părintelui egumen şi tuturor fraţilor întru Hristos, care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie satele, anume Călugăreanii de la Neajlov toţi şi Călugăreanii pe Teleorman jumătate, pentru că acele sate sînt dăruite de strămoşii noştri şi încă de la Mircea voievod.

Iar alte sate le-a dăruit sfintei mănăstiri părintele domniei mele Vlad voievod: Velea toată şi Izvîrta şi cu tot hotarul şi cu morile, pentru că a cumpărat-o părintele domniei mele Vlad voievod de la Radul [şi] Trămîndan, fratele lui Cazan logofăt, pentru 200 de florini ungureşti şi pentru 16 coţi de Iepreu şi pentru 24 coţi de giure [2] de aur şi încă pentru 500 de aspri; şi Crîngarii toţi şi cu tot hotarul, pentru că i-a cumpărat de la fiii lui Mircea, de la Tatul şi de la Tagsaba, pentru 100 de florini ungureşti; şi Sumărineştii toţi şi cu tot hotarul, pentru că i-a cumpărat de la Voico al lui Tatul, pentru 140 de florini ungureşti. Şi Călineştii jumătate [3], dar cu vinăriciul domnesc cît este pe hotarul Călineştilor, pentru că au schimbat cu Cîrstian vornic, de i-au dat satul Cernăteştii de Sus toţi pentru jumătate din Călineşti [4]; şi braniştea de la Slatina, cît este loc domnesc, pentru că a dăruit-o părintele domniei mele sfintei mănăstiri.

Şi din vama Prahovei, jumătate şi din vama Doamnei, a treia parte. Şi din judeţul Vlaşca, pe fiecare an, 13 găleţi de grîu şi 13 găleţi de orz, dar din găleţile ohabnice, în afară de satele lor. Şi vămeşitul din judeţul Teleorman tot; şi muntele numit Prislopul, a treia parte, pentru că l-a cum-

[1] Loc rupt.
[2] Aşa în text.
[3] Cuvintele: „Călineştii jumătate", şterse cu chinovar.
[4] Cuvintele: „jumătate din Călineşti", şterse cu chinovar.

www.dacoromanica.ro

părat părintele domniei mele de la egumenul din Brădet, de la Lazăr, pe un Tetroevangheliar şi preţul lui de 1 000 aspri; dar să-şi ia călugării de la Glăvăciov din ...[1], de unde le va plăcea şi viile de la Topoloveani, via lui Rujen a cumpărat-o pe ...[1] florini ungureşti şi via lui Blaj Cheaciche a cumpărat-o pentru 70 florini ungureşti şi via lui M...[1] a cumpărat-o pentru 36 florini ungureşti şi via lui Blaj cel Negru a cumpărat-o pentru 8 florini ungureşti. Şi iarăşi să le fie vinăriciul domnesc şi boieresc din acele mai sus-zise vii, pentru că l-a iertat şi l-a dat părintele domniei mele şi domnia mea l-am dat şi l-am dăruit sfintei mănăstiri, pentru sufletul părinţilor domniei mele.

Şi ţiganii, anume: Ruva cu copiii săi şi Caliman cu copiii săi şi Bolea cu copiii săi şi Costea cu copiii săi şi Slav cu copiii săi şi Tatara cu copii săi şi Oprea cu copiii săi şi Slav cu copiii săi şi fiii lui Mecea cu copiii lor şi fiul lui Oprea cu copiii săi şi Danciul cu copiii săi şi Danciuleasa cu copiii săi şi Nicula cu copiii săi şi Stoia cu copiii săi şi fiul lui Baciul cu copiii săi şi Radul cu copiii săi şi Bogdan cu copiii săi şi Găină cu copiii săi şi Gîrbovul cu copiii săi şi Budea cu copiii săi şi Hîrs cu copiii săi şi Miho cu copiii săi şi Nicula Rutea cu copiii săi şi Negre cu copiii săi şi Năvrap cu copiii săi şi Bunea cu copiii săi şi Miho Benga cu copiii săi şi Stănislovoaie cu copiii săi şi Plitea cu copiii săi şi Ban cu copiii săi şi fiii lui Danciul cu copiii lor şi Nicula cu copiii săi şi Danciul cu copiii săi şi Nicula cu copiii săi şi Danciul cu copiii săi şi Babuia cu copiii săi şi Stanciul cu copiii săi şi Curchi cu copiii săi şi Taica cu copiii săi şi Stoia cu copiii săi.

Pentru că acestea toate mai sus-zise sate şi ţigani şi vii şi vinărici şi vămi şi găleţi şi munţi şi vămeşie şi tot cît este mai sus-scris, în această carte a domniei mele, le-a dăruit şi le-a cumpărat şi le-a dat părintele domniei mele Vlad voievod, ca să fie sfintei mănăstiri Glăvăciuv vechi şi drepte ocine, cumpărături şi de ocină şi de ohabă şi în veci neatins şi dumnezeieştilor călugări de hrană şi de îndulcire, iar nouă şi părinţilor noştri şi sfîntrăposaţilor domni spre veşnică pomenire. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii sînt: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveşti, jupan Cîrstian şi Ba<dea>[1], jupan Stroe mare vornic, Staico[2] logofăt. Bogdan[2] spătar, Calotă vistier, Pîrvul comis, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Radul stratornic[2].

Şi eu, Oncea gramatic şi clucer, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iunie 20 zile, în anul 7015 <1507>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 153 (Glavacioc, XX/1—2).
Orig., perg. (41,5 × 64), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea corectată în 1843; alte traduceri ibidem, ms. 223, f. 99v—100v (sub iulie 20), şi la Bibl. Acad., CMXI/127 (sub iulie 20).
EDIŢII. Trad. Muşeteanu, *Glavacioc*, 47—49 (sub iulie 20); *D.I.R.*, *B.*, 42—44.

[1] Loc rupt.

[2] Dintre dregători, Staico logofăt şi Bogdan spătar corespund sfatului domnesc din 1504, în care însă nu se încadrează Radul stratornic.

www.dacoromanica.ro

1508 (7016) iunie 6, Piteşti.

Mihnea cel Rău voievod întăreşte m-rii Govora satele Glodul şi Hinţa, în urma unei judecăţi.

† Милостию божїею, Їw Михнѣ воивода и господинъ вьсои земли Оугровлахїискои, сынъ Влада великаго воивода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтен wбителн и свѣтомѹ храмѹ Ѻспенїе прѣсвѣтые Богородици зовомо<го>[1] Говора, тако да им ест село Глодѹл вьс, със wчїном и със Хотаром и със Хинце.

Потом, се преше пред господство ми Кръстѣ и със калѹгери. Тако, господство ми гледах книге Радѹл воиводе; тако нандох ере га ест кѹпил Радѹл воивода wт Кръстѣ и wт анєѱен мѹ, за хѷ аспри; и еще wт на пред ест бил wчїна, дедина свѣтомѹ монастирѹ. Потом, им дадох и господство ми тако да им ест wчїнѹ и wхабѹ и нн wт когоже непотъкновенно, по речї господства ми.

Сведетелїе: жѹпан Барбѹл бан, жѹпан Пръвѹл дворник, жѹпан Бадѣ бившн дворник, жѹпан Ѳеwдор логофет, жѹпан Пръвѹл комис, жѹпан Калотъ вистиар, жѹпан Бадѣ пеҳарник, Нѣгое и Радѹл страторници.

Пис ѹ Питещи, мѣсеца юнїе $\overline{ѕ}$ дань, в лѣт $\overline{\text{ҳѕѕї}}$.

† Їw Михнѣ вшивода, милостїм божїѧ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfîntului lăcaş şi sfîntului hram al Adormirii preasfintei născătoare de Dumnezeu numit Govora, ca să-i fie satul Glodul tot, cu ocina şi cu hotarul şi cu Hinţe.

După aceea, s-a pîrît înaintea domniei mele Cîrstea şi cu călugării. Astfel, domnia mea am cercetat cărţile lui Radul voievod; astfel am aflat că l-a cumpărat Radul voievod de la Cîrstea şi de la nepoţii lui, pentru 5 000 aspri; şi încă de mai înainte a fost ocină, dedină a sfintei mănăstiri. După aceea, le-am dat şi domnia mea ca să le fie ocină şi ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul vornic, jupan Badea fost vornic, jupan Theodor logofăt, jupan Pîrvul comis, jupan Calotă vistier, jupan Badea paharnic, Neagoe şi Radul stratornici.

S-a scris în Piteşti, luna iunie 6 zile, în anul 7016 <1508>.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 154 (Govora, III/2).
Orig., hîrtie (27 × 21), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, mss. 234, f. 61, 447, f. 53, şi 463, f. 109.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 44. Facs. *Ibidem*, 229.

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

1508 (7016) iunie 16, Bucureşti.

Mihnea cel Rău voievod întăreşte lui Manea cu fraţii săi şi unchiului lor Manea jumătate din Blagodeşti, în urma unei judecăţi.

† Милостїѡмъ божїѡмъ, Їѡ Михнѣ воєводѣ и господинъ въсои землы Оугровлахїискои, сынъ великаго Влада воєводѣ. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми слоугам господства ми Мане със братїма си, на име: Опрѣ и Стъниль и Стоян и Нѣгоє и съ сыновы си и оницѫ их Манѣ съ сыновы си, тако да им ест ѕ Благодещї половинѫ, понеже им ест стара и права ѡчина, дѣдина. Потом сѣ преше пред господства ми със жѫпан Стоиканѫл, сынъ Драгичов. Тако господство ми гледах и сѫдих със болѣри господства ми, тере дадох Мане и братїам емѫ и оницѫ их, да извадит четири болѣри, да мартѫрисат по книгѫ за ѡчинѫ негова. Такои, Манѣ със братїма си и със оницѫ си, паки Манѣ, ѡни извадїше четири болѣри пред господства ми, та мартѫрисаше како ест Мане съ братїма си Опре и Стъниль и Нѣгою и оницѫ их Мане и сыновем их половинѫ ѿт Благодещї стара и права ѡчина, дѣдина.

Сего радї, им дадох и господство ми, тако да им ест въ ѡчинѫ и въ ѡхабѫ ним и сыновом их и внѫчетом и прѣвнѫчетом им. И аще комѫ ѿт них слѫчит сѧ съмрѣть прѣжде, прьдалика въ них да нѣст, нѫ да ест ѡставшом им. И ни ѿт [ни ѿт] когоже непотѫжкновенно, по реч господства ми.

Сведетелѣ: жѫпан Барбѫл бан, жѫпан Пръвѫл великы дворник, жѫпан Ѳоѡдор логофет великы, жѫпан Данчѫл великы армаш, жѫпан Строє и Бадѣ бивши дворници, Харват спатар, Бадѣ пехарник, Прърѫл комис, Калоть вистїар, Драгомир Изваѵраѫл столник, Нѣгоє постелник.

И азъ, рѫкописавшаго Син еже писах въ настолни град Бѫкърещом, мѣсеца юнїа $\widetilde{\text{кѲ}}$ дьнь, в лѣт ×ѕѲ$\widetilde{\text{ѳ}}$.

И Михнѣ граматик исправник.

† Їѡ Мїхѧѣ воєводѧ, милостїѡмъ божїѡмъ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Manea cu fraţii săi, anume: Oprea şi Stănilă şi Stoian şi Neagoe şi cu fiii lor şi unchiului lor Manea cu fiii săi, ca să le fie la Blagodeşti jumătate, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină. Apoi s-au pîrît înaintea domniei mele cu jupan Stoicanul, fiul lui Drăghici. Astfel, domnia mea am cercetat şi am judecat cu boierii domniei mele, de am dat lui Manea şi fraţilor lui şi unchiului lor, ca să aducă patru

www.dacoromanica.ro

boieri, să mărturisească după cartea lor de ocină. Astfel, Manea cu fraţii săi şi cu unchiul său, iar Manea, ei au adus patru boieri înaintea domniei mele, de au mărturisit că este a lui Manea cu fraţii săi Oprea şi Stănilă şi Neagoe şi a unchiului lor Manea şi a fiilor lor jumătate din Blagodeşti, veche şi dreaptă ocină, dedină.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi dacă cuiva dintre ei se va întîmpla moarte mai înainte, prădalica la ei să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul, jupan Pîrvul mare vornic, jupan Thoodor mare logofăt, jupan Danciul mare armaş, jupan Stroe şi Badea foşti vornici, Harvat spătar, Badea paharnic, Pîrvul comis, Calotă vistier, Dragomir Izvoranul stolnic, Neagoe postelnic.

Şi eu, Sin scriitorul, care am scris în cetatea de scaun a Bucureştilor, luna iunie 16 zile, în anul 7016 <1508>.

Şi Mihnea gramatic, ispravnic.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 155 (Sf. Ioan- Bucureşti, XX/1).
Orig., perg. (22,5 × 36,5), pecete timbrată de la Petru cel Tînăr.
Cu două traduceri: una din sec. al XVIII-lea, cealaltă din 1915.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 45. Facs. *Ibidem*, 230.

56

1508 (7016) iunie 26, Bucureşti.

Mihnea cel Rău voievod întăreşte m-rii Tismana vama de la Calafat, stabilind tariful, şi vama de la bălţile Bistreţ şi Gîrla Repede.

† Милостию божиею, Їѡ Мнхнѣ воєвода и господинъ въсои земли Оугровлахїиское, сынь Блада великаго воєвода. Дакат господство ми сїе повелѣнїе господства ми храмъ и wбителн славнои Оспенїе прѣчистїе владичице нашои Богородице и присно дѣвѣи Маріи и свѣтомъ монастирь господства ми нарицаемии Тисмѣна и честнѣшимь иноком еже въ свѣтомъ монастирь живѣщихъ, ако да им ест вама Калафат, що ест била Тисмѣнска еще wт старихъ господахъ. И възимали съ wт тои вамъ, wт р̃ крѫшци wт сол, трн, и wт wвнь ѣ, аспри а и wт єдно вола, по г̃ аспрї, и wт єдна возелница вино, по ѳ̃ аспри, и wт єдни кон, по ѕ̃ аспрї, а wт кобила, по д̃ аспрї, и wт єдни вић, аспрї г̃. И блато Бистрец и Брѣзогрѣла и възимали съ wт ѳ̃ рнб, єдно рнб; понеже wбрѣтоχ

www.dacoromanica.ro

господство ми како им ест било закоⷭ еще при дѣни стари господари и дръжали сѫ како ест више писано.

Того радѣ, дадоⷯ и господство ми, ꙗко да ест въ покрѣпленїе свѣтомѹ монастирѹ и въ пищѹ честнѣишим иноком, іже живѣщиⷯ въ свѣтомѹ монастирѹ, а наиже въ вѣчное въспоминанїе. И никто да иⷯ не смѣет бантовати или позабавити, аще колико ест влас главѹ, понеже в рѣ тко се би покѣсил бантовати или позабавити иⷯ, аще и влас главѹ, а то таковии чловѣка имат въспрїати велико зло ї врґїю wт господство ми, ꙗкоже невѣрник и просрамител и пристѫпник сїемѹ повелѣнїе господства ми.

Пис ѹ град Бѹкѹрещи, мѣсеца юніе ⷮ дьнь, в лѣт ×ⷍⷭⷱ.

† Їw Михнѣ вwевwд, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului şi lăcaşului slăvitei Adormiri a preacuratei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi sfintei mănăstiri a domniei mele numite Tismeana şi cinstiţilor călugări care trăiesc în sfînta mănăstire, ca să le fie vama Calafat, care a fost a Tismenei încă de la bătrînii domni. Şi au luat din acea vamă, de la 100 bolovani de sare, trei şi de la 2 oi, 1 aspru şi de un bou, cîte 3 aspri şi de o bute de vin, cîte 10 aspri şi de un cal, cîte 6 aspri şi de o iapă, cîte 4 aspri şi de un vig, aspri 3. Şi balta Bistreţ şi Gîrla Repede şi au luat de la 10 peşti, un peşte; pentru că am aflat domnia mea că le-a fost lege încă din zilele bătrînilor domni şi au ţinut cum este mai sus-scris.

De aceea am dat şi domnia mea ca să fie de întărire sfintei mănăstiri şi de hrană cinstiţilor călugări, care trăiesc în sfînta mănăstire, iar nouă de veşnică pomenire. Şi nimeni să nu îndrăznească a-i tulbura sau a-i împiedica, chiar cît este un fir de păr din cap, pentru că cine s-ar încerca să-i tulbure sau să-i împiedice, chiar şi un fir de păr din cap, un astfel de om va avea să primească mare rău şi urgie de la domnia mea, ca necredincios şi batjocoritor şi călcător al acestei porunci a domniei mele.

S-a scris în cetatea Bucureşti, luna iunie 26 zile, în anul 7016 <1508>.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I. , nr. 156 (Tismana XCIII/112).
Orig., perg. (22 × 24), pecete timbrată.
Cu o traducere de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 329, f. 587.
Alt orig. ibidem,. S. I., nr. 157 (Tismana).
Cu o traducere de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.B.*, 45—46. Facs. *Ibidem*, 231.

www.dacoromanica.ro

1508 (7016) iulie 29, Bucureşti.

Mihnea cel Rău voievod întăreşte lui Neagoe şi lui Radu cu fiii lor jumătate din satul Brătianii de lîngă Brădet, în urma unei judecăţi.

† Милостиѭм божиѭм, <Їѡ Миχнѣ воев>ѡд и господинь вьсон земле Ѵгровлаχинскою, сынь великаго Влада воєвода. Дават господство ми сие повелѣние господства ми <слѹ>гам господства ми, Нѣгои и съ сынови си, на име Брътиан и Нѣг <и със сынови си> и Радѹл и съ сынови си Станчюл и Шербан и Фрѣнкѹл ....шко да им сѣт ѕ Брьтиани ѡт Брадет, половинѹ, понеже им ест стара и права ѡчинѹ и дѣдинѹ.

И потом, имат Нѣгоє и Радѹл прѹ със калѹгери ѡт монастир ѡт Брадеть; тако изваднт калѹгери и Радѹл ѓ҃ болѣри та мартѹрисаше и заклеше пред господства ми како ест им стара и права ѡтчинѹ <и дѣдинѹ>.

<Того радѣ и> господство ми дадоχ шко да им ест въ ѡ<чинѹ и въ ѡχабѹ, ним и сыновом им>, внѹкѡм и превнѹчетом <им>. Ѩцели се ѡт нихъ слѹчит прежде съмрьтъ, а въ нихъ прьдалика да нѣсть, нѹ да им ест ѡставшим. И ни ѡт когожѣ непотъкновено, по ѡрнзмѹ господства ми.

Свѣдетелие: жѹпан Барвѹл бан и Прьвѹл велики дворник и жѹпан Тѹдор велики логофѣт и жѹпан Данчюл велики армаш и жѹпан Харват спатар, Калоть клстиарь, Ньрвѹл комис, Бадѣ пѣхарник, Изворанѹл столник, Негоє постелник.

Ѩзь Петрика дякъ, єже писахъ въ столни град Бѣкѹреци, месица юлїе к҃ѳ дьнь, въ лѣто текѹщи ѡт Ѩдама ×ѕѕ҃ѳ҃.

† Їѡ Миχнѣ вшевѡда, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, <Io Mihnea> voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele Neagoe şi cu fiii săi, anume Brătiian şi Neag <şi cu fiii săi> şi Radul şi cu fiii săi Stanciul şi Şerban şi Frîncul... ca să le fie la Brătiianii de la Brădet jumătate, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi a avut pîră Neagoe şi Radul cu călugării de la mănăstire de la Brădet; astfel au scos călugării şi Radul 12 boieri de au mărturisit şi au jurat înaintea domniei mele că le este veche şi dreaptă ocină <şi dedină>.

<De aceea şi> domnia mea am dat ca să le fie de ocină <şi de ohabă, lor şi fiilor lor>, nepoţilor şi strănepoţilor <lor>. Dacă unuia dintre ei se va

www.dacoromanica.ro

întîmpla mai înainte moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi Pîrvul mare vornic şi jupan Tudor mare logofăt şi jupan Danciul mare armaş şi jupan Harvat spătar, Calotă vistier Pîrvul comis, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoe postelnic.

Eu Petrica diac, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna iulie 29 zile, în anul curgător de la Adam 7016 ‹1508›.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 158 (Ep. Argeş, XLIV/15).
Orig., perg. (25 × 36), şters, pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea, după care s-au făcut completările.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 46—47 (sub iunie 29).

58

1508 (7017) septembrie 7, Bucureşti.

Mihnea cel Rău voievod întăreşte m-rii Bistriţa sate, bălţi, vie ţigani şi îi dăruieşte căşăritul din jud. Vîlcea şi vama de la Secui pe Jiu, scutindu-le de toate dările şi slujbele, afară de bir şi oaste.

Късѣ свѣтаа Писаніа ѕелишаѯом глаголюща ꙗко: „блажен wбрѣтїн прѣмѫдрост“; нь нѣст лꙋчшїн боящаго сѧ Бога, ꙗкоже въ Притчах глаголет: „Начело прѣмѫдрости, страх господинъ, да идеже ест страх господинь, тꙋ вьса блага; бое и бо сѧ Бога ненавидит зла, нь късако wблагиѯ дѣлех ѯпражнѧет сѧ“. Каажѣ блага, подобает нам рещи, еже вьсѣ чистаа и честнаа изрекоше ѯста Господнѧ, еже „любити господа Бога своего wт вьсеѣ дꙋше и wт вьсеѣ крѣпости своѣ, такождѣ и искрънѧаго своего“ и прочаа. И ꙗкоже вьсѣ свѣти Дꙋх ѯсти Давидовѣми изрече „еже ест наслади сѧ Господовы и дастъти прошенїѣ срѣдца твоего“. Коеже ест болшеѣ наслажденїѣ сеѣ божествєнїѣ сладости? Сїа бо ѕво божествєнаа сладост, еже съ любовїю срѣдъчною притицати къ божествєнїим свѣщенїим храмом и wт тѣдꙋ почрѣпати божествєное наслажденїѣ, ꙗко wт спаснаго неточника, еже ест дꙋшєвное въкѫпеже и тѣлесное здравїѣ. Ѥщѐ, ѕво сїа блага сѣт, колми паче еже късѣ честнїѣ и свѣщенїѣ храми въздвизати и ѯкрашати, полѣзно ест.

Єже ѕво, азъ, къ Христа Бога благовѣрнїн и Христолюбївїн, Їѡ Михнѣ воєвода,, божїею милостїю, wбладаѣщѣми землею Ѯггровлахїнскою и запланинским странам, Ѳмлашѣ и Фагарашѣ хєрцег, благопроизволнхом благїим произволенїѣм и чистим срѣдцем еже прославити прославлѣшаго нас господа Бога и спаса нашего Їсꙋса Христа и того вьсечистꙋю и прѣнепорочною матерь Богоро-

www.dacoromanica.ro

диць и присно дѣвѣ Маріѭ; видѣхомъ бо елико ѣсрьдіе къ въсечестьскомѣ храмѣ, еже ест въ име въсечестнаго Ѹспенїа пръсвѣтые Богородице и присно дѣви Маріѭ, елико трѣдолюбне потъщаше се наши добрї и вѣрнїи и прѣпочътѣннии властеле: жѣпан Барбѣл ban Кралевскии съ братиами си жѣпан Пръвѣл велики дворник и жѣпан Данчюл велики армаш и жѣпан Радѣл....[1] и въздвигоше wт wснованїа въсе честнии вишереченнїи храм на рѣцѣ глаголемои Бистрице и ѣкрасише такоже достоинт и прїложише села на име Плавичани на Шъwшѣ съ въсем хотаром и виноградї и съ десеткwм wт винаричи, що се достоинт wт тех wчїне, каре колико ест них хотар; и Брънковѣни въси[2] и Гьндѣни и Бадастра въса, що ю сѣ кѣпили wт Еладѣла за ×в҃ї[3] аспри и Потелѣл вес и съ Бело Блато и Пъръѣл вес и Мълѣрѣни, що их ест приложих жѣпан Хамза, еще при дьни Елад воеводї. И паки еще приложише тизи властели Богдьнеи wт Кодмена въси и Милостѣ въса и Слъ[4]тинореле въсе.

И ацигани, на име: Кѣрки съ децами си и Мела съ децами си и Иwван съ децами си и братна Їwванова, Доде и Дижа съ децами си и Бран съ децами си и Тѣдор съ децами си и Новак съ децами си и сынь Мѣшаин съ децами си и Кѣрки съ децами си и Кита съ децами си и Ина съ децами си и Братна съ децами си и дрѣги Брїа съ децами си. Тиа въса приложише тизи властеле.

И еще ест приложил Станко логофет едно виноград wт Къзънещи, да бѣде свѣтомѣ монастирѣ, еще при дьни Елад воеводѣ.

Сего ради и господство ми даровах тои вишеписанное въсе свѣтомѣ монастирѣ. И еще приложи господство ми кашаретво wт сѣдство Елъче, каре колико ест хотар сѣдства Елъче. И еще приложих господство ми и вамѣ wт Секѣи на Жилю въсѣ. Сиа въса еже пише приложихом свѣтомѣ монастирѣ, да бѣдет въ wчинѣ и въ wхабѣ до живота господства ми и до живота сыновом господства ми, да сѣ въ покрѣпленїе свѣтомѣ монастирѣ и божественим иноком и молъбником, wтцѣ егѣменѣ, ермонахѣ кир Монси и по сих, хотещим бити наставником и въсем еже w Христѣ братин, да им сѣ въ пищѣ, наиже и нашим родителем въ вѣчное въспоминанїе и по сих хотещим бити, чедом нашим и сьродником.

Сего радї, съ теми вишереченнимн села нитко да не метехает, понеже их wт въсех слѣжбах и даждах wслободих господство ми, кроме данка и вонски, а дрѣго, що го де се достоинт wт тех селех, све да бѣдет светомѣ монастирѣ, или жито, или вино, или пчели, или ино бѣди що, или глобе, никто wт слѣгах и правителех господства ми и посланицех посилаемих по слѣжбах господства ми да не смеет ништо възети wт тех вишереченнех селех монастирских, кѣ да си метехат <егѣ>[5]мен и съ неговеми посланици съ теми села. И що им по треб<а б>[5]ѣ-

[1] Loc alb.
[2] Cuvîntul: въси ras şi scris deasupra, de altă mînă şi cu altă cerneală: и Мѣшчелѣл.
[3] Cifra pare a fi corectată; ×҃ї adăugat.
[4] Silaba: Слъ rasă şi scris deasupra rîndului: и Мѣшчелѣл.
[5] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

дет, по законѹ да сѝ wт нихъ ѕзимают, а инѝ никто нѝ wт єднѣ вещи да их не щет бантѹют, понеже кто бѝ сѣ покѣсил wт нашихъ слѣгахъ и правителехъ да им нещо досадит, такови имат въспрѝети велико зло ї wргїю wт господства ми како невѣрник и прѣстѹпник и посрамитєл сїємѹ въсечестномѹ, нами дарованномѹ хрисовѹлѹ, єже дадохъ въ ѳтвръжденїе въсехъ сихъ вишереченнїихъ.

Ещеже и по съмрѣти нашои, кого изберет господь Богъ wбладати земле Ѵгровлахїиской или wт нашего сръдечнаго плода wт сынов господства ми или wт нашех сѣродник или, по нашех грѣхов, wт ино племенник, ащє почѣтет и поновит и ѳтвръдит настоещии нас хрисовѹл, єже даровахом свѣтомѹ храмѹ прѣсвѣтѣи и прѣвлагословенѣи владичици нашои и Богородици, принесо дѣви Маріи, того господь Богъ да ѕкрѣпит и съхранит wт въсех зле въ господствѣ его и да мѹ єст прѣдстателница прѣсвѣтаа Богородица мати господинѣ, на страшном и нелицемѣрном сѫдѹ; ащели не поковит нѝ ѳтвръдит, нѹ разорит или нечто wт иннописание wтимет, таковомѹ да възда емѹ господъ праведним своим сѫдом, зде тѣлом да ѕвїет и поразит, таможе, въ гредѫщем сѫде, дѹшею и да мѹ вѫдет съпостатница прѣсвѣтаа Богородица на страшнем сѫдѹ, ако съпостатникѹ свѣтомѹ сѣ храмѹ; и да имат ѵчестие съ Їѹдом и Ларїем и съ распеншим господа и Бога, спаса нашего Їсуса Христа и рекшими, кръв его на нихъ и на чедех их, єже єст и вѫдет, амин.

Сведетелїе поставих господство ми сїємѹ повелѣнїе господства ми: жѹпан Бадѣ wт Кожецин, зет Ѵдрищев и жѹпан Тѣѡдор великии логофет и жѹпан Строе бивши дворник и жѹпан Харват великии спатар, жѹпан Пръвѹл великии комис, жѹпан Калотъ великии вистиар и жѹпан Бадѣ великии пехарник, жѹпан Драгомир Изворанѹл великї столник и жѹпан Стан втори логофет и жѹпан Ілѣ втори вистиар и жѹпан Гаврила и Стан мали дворинцн.

И азъ, Тѹдор грамотник, єже начрътахъ въ настолни град Бѣкѹрещи, мѣсеца септемврїа $\overline{з}$ днъ, в лѣт ×$\overline{ѕѕї}$, царствѹещѹ господѹ нашемѹ Їсусу Христѹ, емѹжѣ слава и дръжава, честь поклонніе съ безначелним его wтцем и вьсе свѣтим и животворещим дѫхом, въ веки вѣком, амин.

† Їѡ Михѣ воевода, м'лостїм божїм, господинь.

† În preasfînta Scriptură am auzit spunîndu-se că: „fericit cel ce află înţelepciunea"; însă înţeleptul nu este mai bun ca cel ce se teme de Dumnezeu, precum grăieşte şi în Pilde: „Începutul înţelepciunii teama de Dumnezeu este, că unde este teamă de Dumnezeu, acolo sînt toate cele bune; cel ce se teme de Dumnezeu urăşte cele rele şi întotdeauna îşi petrece timpul cu fapte bune". Care bunătăţi, ni se cade a spune, cele ce le-a grăit gura întru totul curată şi cinstită a Domnului: „să iubeşti pe domnul Dumnezeul tău din tot sufletul şi cu toată tăria ta, precum şi pe aproapele tău" şi celelalte. Şi precum a grăit preasfîntul Duh prin gura lui David, adică: "îndul-

www.dacoromanica.ro

ceşte-te de Domnul şi-ţi voi împlini ruga inimii tale". Ce dulceaţă este mai mare ca dulceaţa lui Dumnezeu? Aceasta este dumnezeiască dulceaţă, care năzuieşte cu dragostea inimii spre hramurile sfinţite ale lui Dumnezeu şi de aci îşi atrage dulceaţa de Dumnezeu, ca dintr-un izvor al mîntuirii, care este sănătatea sufletească, ca şi trupească. Deci, dacă acestea sînt bune, cu atît mai de folos este întru cinstire şi sfinţenie a înălţa şi a împodobi lăcaşurile.

De aceea eu, întru Hristos Dumnezeu binecredinciosul şi de Hristos iubitorul, Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, stăpînind ţara Ungrovlahiei şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg, am binevoit cu bunăvoinţă şi cu inimă curată să proslăvesc pe domnul Dumnezeu, cel care ne-a proslăvit şi pe noi şi pe mîntuitorul nostru Isus Hristos şi pe maica lui întru totul curată şi prea neprihănită născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria; căci am văzut cîtă silinţă spre hramul întru totul cinstit, care este întru numele preacinstitei Adormiri a preasfintei născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, cît s-au îngrijit cu dragostea de muncă vlastelii noştri buni şi credincioşi şi preacinstiţi: jupan Barbul ban Craiovescul cu fraţii săi jupan Pîrvul mare vornic şi jupan Danciul mare armaş şi jupan Radul...[1] şi au înălţat din temelie hramul mai sus-zis întru totul cinstit pe rîul numit Bistriţa şi l-au împodobit cum se cuvine şi au dăruit satele numite Plaviceani pe Şăoşu cu tot hotarul şi viile şi cu zeciuiala de vinărici, ce se va cuveni de pe acea ocină, oricît le este lor hotarul; şi Brîncoveanii toţi[2] şi Gîndeanii şi Vadastra toată, ce au cumpărat-o de la Vladul, pentru 12 000[3] aspri şi Potelul tot şi cu Balta Albă şi Pîrîul tot şi Mălureanii, pe care le-au dăruit jupan Hamza, încă din zilele lui Vlad voievod. Şi apoi încă au dăruit acei vlasteli Bogdăneii de la Codmena toţi şi Milostea toată şi <Slă>[4]tinorele toate.

Şi ţigani, anume: Curchi cu copiii săi şi Mela cu copiii săi şi Iovan cu copiii săi şi fraţii lui Iovan, Dode şi Dija cu copiii lor şi Bran cu copiii săi şi Tudor cu copiii săi şi Novac cu copiii săi şi fiul Muşei cu copiii săi şi Curchi cu copiii săi şi Chita cu copiii săi şi Ana cu copiii săi şi Bratia cu copiii săi şi alt Briia cu copiii săi. Toate acestea le-au dăruit aceşti vlasteli.

Şi încă a dăruit Staico logofăt o vie de la Căzăneşti, să fie sfintei mănăstiri, încă din zilele lui Vlad voievod.

De aceea şi domnia mea am dăruit toate aceste mai sus-scrise sfintei mănăstiri. Şi încă am dăruit domnia mea căşăritul din judeţul Vîlcea, oricît

---

[1] Loc alb.
[2] Cuvîntul: „toţi" ras şi scris deasupra, de altă mînă şi cu altă cerneală: „şi Muşcelul".
[3] Cifra pare a fi corectată: „1 000" adăugat.
[4] Silaba: „Slă" rasă şi scris deasupra rîndului: „şi Muşcelul".

www.dacoromanica.ro

este hotarul județului Vîlcea. Și încă am dăruit domnia mea și vama de la Secui pe Jiu, toată. Acestea toate ce scrie le-am dăruit sfintei mănăstiri, să fie de ocină și de ohabă în timpul vieții domniei mele și în timpul vieții fiilor domniei mele, ca să fie pentru întărirea sfintei mănăstiri și dumnezeieștilor călugări și rugători, părintelui egumen, ieromonah chir Moisi și după acesta, care va fi nastavnic și tuturor celor ce vor fi frați întru Hristos, ca să le fie de hrană, iar nouă și părinților noștri de veșnică pomenire și celor ce vor fi după aceștia, copiilor și rudelor noastre.

De aceea, cu acele sate mai sus-spuse nimeni să nu se amestece, pentru că le-am slobozit domnia mea de toate slujbele și dajdiile, afară de bir și oaste, iar altceva, orice se cuvine din acele sate, totul să fie al mănăstirii, fie grîu, fie vin, fie stupi, fie orice ar fi, sau gloabe, nimeni dintre slugile și dregătorii domniei mele și dintre cei trimiși după slujbele domniei mele să nu îndrăznească a lua nimic de la acele mai sus-zise sate mănăstirești, ci să aibă amestec egumenul și trimișii săi cu acele sate. Și ce le va fi de trebuință, după lege să-și ia din ele, iar alții nimeni de nici un lucru să nu-i tulbure, pentru că cine s-ar încumeta dintre slugile noastre și dintre dregători să-i supere cu ceva, acela va primi mare rău și urgie de la domnia mea, ca un necredincios și călcător și rușinător al acestui hrisov întru totul cinstit, de noi dăruit, pe care l-am dat pentru întărirea tuturor acestor mai sus-scrise.

Încă și după moartea noastră, pe cine va alege domnul Dumnezeu să stăpînească țara Ungrovlahiei, sau din rodul inimii noastre, dintre fiii domniei mele sau dintre rudele noastre sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va înnoi și va întări acest de față hrisov al nostru, pe care l-am dăruit sfîntului hram al preasfintei și preabinecuvîntatei stăpînei noastre și născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească și să-l păzească de toate relele în domnia lui și să-i fie apărătoare preasfînta născătoare de Dumnezeu, maica domnului, la înfricoșata și fără prefăcătorie judecată; iar dacă nu va înnoi și nu va întări, ci va rupe sau va lua ceva din cele scrise, pe acela domnul să-l dea judecății sale drepte, să-l ucidă și să-l nimicească, aici cu trupul, acolo, la judecata ce va veni, sufletul și să-i fie potrivnică preasfînta născătoare de Dumnezeu la judecata cea înfricoșată, ca unui potrivnic acestui sfînt hram al ei; și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu cei ce au răstignit pe domnul Dumnezeu, mîntuitorul nostru Isus Hristos și au spus, sîngele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi, amin.

Martori am pus domnia mea acestei porunci a domniei mele: jupan Badea din Cojești, ginerele lui Udrișteș și jupan Teodor mare logofăt și jupan Stroe fost vornic și jupan Harvat mare spătar, jupan Pîrvul mare comis,

www.dacoromanica.ro

jupan Calotă mare vistier şi jupan Badea mare paharnic, jupan Dragomir Izvoranul mare stolnic şi jupan Stan al doilea logofăt şi jupan Alb al doilea vistier şi jupan Gavrila şi Stan vornici mici.

Şi eu, Tudor gramatic, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna septembrie 7 zile, în anul 7017 <1508>, împărăţind domnul nostru Isus Hristos, căruia slavă şi stăpînire, cinste şi închinăciune cu părintele său fără început şi cu Duhul întru totul sfînt şi dătător de viaţă, în veacul veacurilor, amin.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Peceţi, nr. 8 (Bistriţa, I/1).
Orig., perg. (54 × 36,5), pecete atîrnată.
Cu două traduceri: din 1795 şi 1913; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 11v—13 (cu unele interpolări), şi 201, f. 3—5v şi la Arh. St. R. Vîlcea, ms. rom. nr. 72, f. 1—3v.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 47—49.

59

1508 (7017) septembrie 10, Bucureşti.

Mihnea cel Rău voievod întăreşte m-rii Bistriţa sate, bălţi, vie, ţigani şi îi dăruieşte căşăritul din jud. Vîlcea şi vama de la Secui pe Jiu, scutindu-le de toate dările şi slujbele, afară de bir şi oaste.

† Милостїю божїю, Їѡ Михнѣ воєвода, господинъ въсеи земле Оугровлахїюскои, сынъ Блада великаго воєвода. Дават господство ми сие повелѣнїе господства ми въсечестномѹ храмѹ, єже єст въ име въсечестнаго Оуспенїа пръсвѣтїе Богородици и присно дѣви Маріи, елико трѹдолюбне потъщаше се наши добріи и вѣрнии и прѣпочътеннїи властеле: жѹпан Барбѹл Кралевски съ братїимн си, жѹпан Прьвѹл велики дворник и жѹпан Данчюл великїи армаш и жѹпан Радѹлъ страторник и въздвигоше wт wснованїа въсечестнїи вишереченнии храм на рѣцѣ глаголе Бистрице и ѹкрасише такожде достоит и приложише села, на име Плавичани на Шѣwшѹ съ вьсем хотаром и виногради и съ десетком wт вина цю се достоит wт тех wчине, варе колико єст них хотар. И Брьнковѣни вьси и Гъндѣни и Бадастра, цю сѹ кѹпили wт Бладѹла, за ×ѳ̃ҳ̃ аспри. И Потелѹл и съ Бело Блато и Пьрьѹл вес и Мьлѹрѣни вьси, приложи жѹпан Хамза. И паки еще приложише тизи властеле Богдьнеци wд Кодмене вьси.

И цигани, на име: Кѹрки съ децами си и Мела съ децами си и Їwван съ децами си и братїа Їwванова, Доде и Дижа съ децами си и Брїа съ децами си и Бран съ децами си и Тѹдор съ децами си и Новак съ децами си и сынъ

www.dacoromanica.ro

Мѫшанин съ децами си и Кѫрки съ децами си и Кита съ децами си и Йна съ децами си и дрѫги Брѣта съ децами си. Тита въса приложише тизи властеле.

И еще многовѣрнїи и прѣпочътеннїи властелин господства ми жѫпан Станко логоѳет приложи един виноград wт Кьзьнещи, да бѫдет свѣтомѫ монастирѫ.

Сего радї и господство ми даровахом тое вишеписанное въсе свѣтомѫ монастирѫ. И еще приложи господство ми кашарство wт сѫдство Ельче, варе колико ест Хотар сѫдства Елъче. И еще приложихом и вамѫ wт Секѫи на Жилю, въсѫ.

Сїта въса, еже вишеприложихом свѣтомѫ монастирѫ, да бѫдет въ wчинѫ и въ wхабѫ до живота господства ми, да сѫ въ покрепленїе свѣтомѫ монастирѫ и божественїим иноком и мольбником wтцѫ егѫменѫ, Ѣрмонахѫ кѫр Моиси и по сих хотещим бити, наставником и въсеи еже w Христѣ братїи да им сѫ въ пищѫ, наиже и нашим рѫдителем въ вѣчное въспоминанїе и по сих хотещим чедом нашим и сьродником.

Сего радї, съ теми вишереченними села нитко да не метехает, понеже их wт всех слѫжбах и даждах wсловодих господство ми, кроме данка и воиске а дрѫго що годе се достоит wт тех селех, все да бѫдет свѣтомѫ монастирѫ или жито или вино или пчели или ино бѫдьщо или глобе, никто или wт слѫгах и правителех господства ми и посланицех посилаемих по слѫжбах господства ми да не смѣ<ет> нещо възети wт тех вишереченних селех монастирских, нѫ да си метехат егѫмен и съ неговеми посланници <съ> теми селе. И що потреба бѫдет, по законѫ да си wт них ѫзимают а нни нитко <ни> wт еднѫ вещи да <их> не бантѫют, понеже кто се би покѫсна wт наших слѫгах и правителех да им нещо досадит, таковии имат въспрїимат.і велико зло и wргїю wт господства ми, како невѣрник и прѣстѫпник и посрамител сїемѫ въсечестномѫ нами даровановномѫ хрисовѫлѫ, еже дахом въ ѫтвръжденїе въсех сих вишереченних.

Сниже сѫт свѣдѣтелїе сїемѫ нашемѫ хрисовѫлѫ: въсе wсвѣщенїи митрополит кѫр Максим, жѫпан Бадѣ, зет Ѫдрищев, жѫпан Тѫдор велики логофет, жѫпан Прьвѫл велики комис, жѫпан Калотъ вистиар, жѫпан Харват велики спатар, жѫпан Бадѣ велики пехарник, жѫпан Драгомир Изворанѫл столник, жѫпан Йлѣ втори вистиар, жѫпан Стан мали логофет и жѫпан Стан и жѫпан Стефан мали дворници и жѫпан Драгомир, днепсею Ѫдрищев, втори страторник.

И азь, дїак Бан, писах, еже и начертах въ настолнем градѣ Бѫквреши, мѣсеца септевріу ѳ дньъ, въ лѣто ҳѕѕї, цѣсарствующѫ господѫ нашемѫ господѫ Їсусу Христѫ, емѫже слава и дръжава, чьсть и поклонѣнїе, съ безначатним его wтцем и въсе свѣтїи, благим и животворещим дѫхом, въ вѣки вѣком, амин.

† Їѡ Мїхнѣ в чев уда, милостїм божїем, господинь.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod, domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preacinstitului hram, care este numele atotcinstitei Adormiri a preasfintei născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, pentru care cu dragoste de muncă s-au sîrguit bunii şi credincioşii şi preacinstiţii noştri vlasteli: jupan Barbul Craiovescul cu fraţii săi, jupan Pîrvul mare vornic şi jupan Danciul mare armaş şi jupan Radul stratornic şi au înălţat din temelie mai sus-zisul hram preacinstit pe rîul numit Bistriţa şi l-au împodobit cum se cuvine şi au dăruit satele, anume Plăviceanii pe Şeoş cu tot hotarul şi viile şi cu zeciuiala din vinul ce se cuvine din acea ocină, oricît este hotarul lor. Şi Brîncoveanii toţi şi Gîndeanii şi Vadastra, pe care le-au cumpărat de la Vladul, pentru 15 000 aspri. Şi Potelul şi cu Balta Albă şi Pîrîul tot şi Mălureanii toţi, i-au dăruit jupan Hamza. Şi apoi încă au dăruit acei vlasteli Bogdăneştii de la Codmena toţi.

Şi ţiganii, anume: Curchi cu copiii săi şi Mela cu copiii săi şi Iovan cu copiii săi şi fraţii lui Iovan, Dode şi Dija cu copiii lor şi Briia cu copiii săi şi Bran cu copiii săi şi Tudor cu copiii săi şi Novac cu copiii săi şi fiul Muşei cu copiii săi şi Curchi cu copiii săi şi Chita cu copiii săi şi Iana cu copiii săi şi alt Briia cu copiii săi. Toate acestea le-au dăruit aceşti vlasteli.

Şi încă a mai dăruit multcredinciosul şi preacinstitul vlastelin al domniei mele jupan Staico logofăt o vie din Căzăneşti, ca să fie sfintei mănăstiri.

De aceea şi domnia mea am dăruit toate acele mai sus scrise sfintei mănăstiri. Şi încă a dăruit domnia mea căşăritul din judeţul Vîlcea, oricît este hotarul judeţului Vîlcea. Şi iarăşi am dăruit şi vama de la Secui pe Jiu, toată.

Acestea toate, pe care le-am dăruit mai sus sfintei mănăstiri, să fie de ocină şi de ohabă în timpul vieţii domniei mele, ca să fie spre întărire sfintei mănăstiri şi dumnezeieştilor călugări şi rugătorului părintelui egumen, ieromonah chir Moisi şi apoi celor ce vor fi după aceasta, nastavnicilor şi tuturor fraţilor întru Hristos să le fie de hrană, iar nouă şi părinţilor noştri de veşnică pomenire şi apoi copiilor noştri ce vor fi şi rudelor.

De aceea nimeni să nu aibă amestec cu acele de mai-sus zise sate, pentru că le-am slobozit domnia mea de toate slujbele şi dăjdiile, afară de dare şi de oaste şi orice alta se cuvine din aceste sate, totul să fie al sfinte mănăstiri sau grîu sau vin sau stupi sau orice va fi sau gloabe, nimeni altu dintre slugile şi dregătorii domniei mele şi trimişi după slujbele domniei mele să nu îndrăznească să ia nimic din acele mai sus-zise sate mănăstireşti, ci să se amestece egumenul şi cu trimişii lui cu acele sate. Şi ce va fi trebuinţă, după lege să-şi ia din ele şi alţii nimeni de nici un lucru să nu le tulbure, pentru că cine s-ar îndrăzni dintre slugile şi dregătorii noştri să-i

www.dacoromanica.ro

supere cu ceva, acela va avea a primi mare rău şi urgie de la domnia mea, ca un necredincios şi călcător şi batjocoritor al acestui preacinstit hrisov dăruit de noi, pe care l-am dat spre întărirea celor mai sus-zise.

Aceştia sînt martorii acestui hrisov al nostru: preasfinţitul mitropolit chir Macsim, jupan Badea, ginerele lui Udrişte, jupan Tudor mare logofăt, jupan Pîrvul mare comis, jupan Calotă vistier, jupan Harvat mare spătar, jupan Badea mare paharnic, jupan Dragomir Izvoranul stolnic, jupan Alb al doilea vistier, jupan Stan logofăt mic şi jupan Stan şi jupan Stepan vornici mici şi jupan Dragomir, nepotul lui Udrişte, al doilea stratornic.

Şi eu, diacul Ban, am scris, care am şi însemnat în cetatea de scaun Bucureşti, luna septembrie 10 zile, în anul 7017 <1508>, împărăţind domnul nostru Isus Hristos, slavă şi putere lui, cinste şi închinăciune, cu Tatăl său fără început şi cu toţi sfinţii, preasfîntul, bunul şi de viaţă dătătorul Duh, în vecii vecilor, amin.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 159 (Bistriţa, XXIII/2).
Orig., hîrtie (40 × 27,5), pecete timbrată.
Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 13—14, 202, f. 162v—164, şi 713, f. 662v—664.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 49—50. Facs. *Ibidem*, 232.

60

1508 (7017) noiembrie 1, Ştefăneşti.

Mihnea cel Rău voievod întăreşte m-rii Tismana Vodiţa Mare cu seliştele Bahnei şi Vîrful lui Vlad.

† Милостию божиею, Iw Михъ воєвода и господинъ вєсои земли Оугровлахїиское, сынъ Влада великаго воєвода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми сѫтомѹ монастирѹ господства ми рекомин Тисмена, храмѹ и wбители прѣсвѣти владичице нашои Богородице и присно дѣви Марии и славное мѣ Ѹспение и wтцъ ігѹмєи наставникѹ сѣтомѹ монастирѹ кир Мисаил и вѣсєми братиам иже живѫщи въ сѣтомѹ монастирѹ, ѣко да им ест Голема Водица съ Бахиином селицом и съ вѣсом хотаром, по wбоя страна Водице, до хотар Ръчице и Ерѣх Владов до хотар Шѵбею где се станет ѕ wнои барѹ, сирѣче блатѹ нѣкою. Полеже се пре ігѹмен и братиа wт сѣтаго монастира пред господство ми съ сынови Рєсипови. Тако ігѹмен Мисаил и братиа wт сѣти монастир извадише книге старим господам wт Владислава воєвода, що ест бил

www.dacoromanica.ro

прѣжде Мирча воєвода и книгѫ предедѫ господства ми Мирче воєводе и потом и книге въсем господами по редѫ и книгѫ родїтелю господства ми Блада воєводе. И гледахъ господство ми книге съ почѣтѣнними властѣли господства ми и добре наидохъ господство ми, како ест Велика Кодица съ въсем Бахнином селицом и съ въсем хотаром, како ест свѣтомѫ монастирѫ стара и права wчина. И гледахъ и книгѫ старицѫ господства ми Блад воєвода Калѫгерѫл; тако наидохъ како сѫ извадили калѫгѣри пред него със кѫ болѣри, та сѫ клели и свѣдетелствовали како ест свѣтомѫ монастирѫ стара и права wчина.

Того радї и господство мі дадохъ свѣтомѫ монастирѫ, шко да мѫ ест въ wчинѫ и въ wхабѫ и нни wт когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

Свѣдетелие: жѫпан Барбѫл бан, жѫпан Пръвѫл велики дворник, жѫпан Тѫдор велики логофет, жѫпан Данчюл велики армаш, Харкат спатар, Пръвѫл комис, Калотъ вистиар, Бадѣ пеҳарник, Драгомир столник, Нѣгое постелник.

Пис Тѫдор дяк в Шефънеци по Подгорию, мѣсеца ноєвриє а дань, въ лѣто ×ѕзї.

† Iw Михнѣ wєвwда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a domniei mele numite Tismena, hramul şi lăcaşul preasfintei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi slăvitei ei Adormiri şi părintelui egumen nastavnic al sfintei mănăstiri chir Misail şi tuturor fraţilor care trăiesc în sfînta mănăstire, ca să le fie Vodiţa Mare cu seliştele Bahnei şi cu tot hotarul, pe amîndouă părţile Vodiţei, pînă în hotarul Răciţei şi Vîrful lui Vlad pînă în hotarul Ştiubeiu unde se opreşte la o mlaştină, adică o baltă oarecare. Pentru că s-au pîrît egumenul şi fraţii de la sfînta mănăstire înaintea domniei mele cu fiii lui Răsipă. Astfel egumenul Misail cu fraţii de la sfînta mănăstire au scos cărţile bătrînilor domni de la Vladislav voievod, care a fost înaintea lui Mircea voievod, şi cartea străbunicului domniei mele Mircea voievod şi apoi cărţile tuturor domnilor pe rînd şi cartea părintelui domniei mele Vlad voievod. Şi am cercetat domnia mea cărţile cu cinstiţii vlasteli ai domniei mele şi bine am aflat domnia mea, că Vodiţa Mare şi cu toate seliştele Bahnei şi cu tot hotarul este a sfintei mănăstiri veche şi dreaptă ocină. Şi am cercetat şi cartea unchiului domniei mele Vlad voievod Călugărul; astfel am găsit că au scos călugării înaintea lui 24 de boieri, care au jurat şi au mărturisit că este veche şi dreaptă ocină a sfintei mănăstiri.

De aceea a dat şi domnia mea sfintei mănăstiri, să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

www.dacoromanica.ro

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul mare vornic, jupan Tudor mare logofăt, jupan Danciul mare armaş, Harvat spătar, Pîrvul comis, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

A scris Tudor diac la Ştefăneşti în Podgorie, luna noiembrie 1 zi, în anul 7017 ‹1508›.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 160 (Tismana, LVIII/1).
Orig., perg. (26 × 33), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 167v—168, şi 337, f. 154—155.
Copie slavă la Bibl. Acad., ms. 5236, f. 107—108.
EDIŢII. Slav şi trad. Nicolaescu, *Doc. sl.-rom.*, 249—251; Ştefulescu, *Tismana*, 210—212. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 51.

61

1508 (7017) noiembrie 11, Bucureşti.

Mihnea cel Rău voievod întăreşte lui Ivan şi fratelui său Prodan partea Măcreştilor din Văselaţi.

† Милостїю божїею, Їw Михнѣ воєвода и господинь въсои землю Оугровлахїискои, сынь Влада великаго воєводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе, господства ми wкрмзи чловеци, по именем Иван и със братъ си Продан и със сыноке ихъ, тако да им ест в Въселаци дел Мъкрецилорв въса съ днепсеем си понеже ю покупише wт Стан Макрѣ и wт днепсеи емв, за къ̃ флорици оугрьски, еще прї дьни Влада воєвода.

И пак да им ест в Бѣнилж, wт дел Бѣнилок половинѣ, понеже сѣ покупили wт Стънилъ за р̃ аспри, еще при дьни Младї Басараба воєвода. И потом, wни имаше преніе със Стънислав пред господства ми, а господство ми наидоχ ере им ест права и старо wчинѣ кѹпена ѕдавна и wт стари дьни, ере при дьни Младї Басараба воєвода.

Того радї, и господство ми им дадоχ тако да им ест въ wчинѣ и въ wхабѣ ним и сыновем им, внзчетом и прѣвнѹчетом им и ни wт когоже непотъкновѣнно, по реч господства ми.

Сеже свєдетелїе: жѹпан Барбѹл ван и жѹпан Пръвѹл велики дворник, жѹпан Тѹдор велики логофет, жѹпан Данчюл армаш велики и жѹпан Пръвѹл ‹комис и

www.dacoromanica.ro

жѫпан Харват>[1] спатар, жѫпан Бадѣ пѣхарникъ, жѫпан Калотѫ вистиар и Иван столник, Нѣгое велики страторник.

Пис ѕ град Бѣкърещи, мѣсеца ноевріе а҃і дьни, в лѣт ҂ѕѕї҃.

И исправник Албул вистиар.

† Їѡ Михнѣ воєвѡда, милостїю божїю, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestor oameni, anume Ivan şi cu fratele său Prodan şi cu fiii lor, ca să le fie la Văselaţi partea Măcreştilor toată cu a nepoţilor lor, pentru că au cumpărat-o de la Stan Macrea şi de la nepoţii lui, pentru 27 florini ungureşti, încă din zilele lui Vlad voievod.

Şi iar să-i fie la Bunilă, din partea lui Bunilă jumătate, pentru că au cumpărat-o de la Stănilă pentru 100 aspri, încă din zilele lui Basarab cel Tînăr voievod. După aceea au avut pîră cu Stănislav înaintea domniei mele, iar domnia mea am aflat că le este veche şi dreaptă ocină cumpărată de demult şi din zile vechi, încă din zilele lui Basarab cel Tînăr voievod.

De aceea şi domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Barbul ban şi jupan Pîrvul mare vornic, jupan Tudor mare logofăt, jupan Danciul mare armaş şi jupan Pîrvul <comis şi jupan Harvat>[1] spătar, jupan Badea paharnic, jupan Calotă vistier şi Ivan stolnic, Neagoe mare stratornic.

S-a scris în cetatea Bucureşti, luna noiembrie 11 zile, în anul 7017 <1508>.

Şi ispravnic Albul vistier.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul judeţean Tg. Jiu, nr. 10.
Orig., perg. (22 × 32), pecete aplicată, căzută.
EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Surele*, I, 317—319; Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 61—62.

62

1508 (7017) decembrie 23, Bucureşti.

Mihnea cel Rău voievod întăreşte lui Neagu ocine în Ursaţi şi Lăleşti şi parte din muntele Coarnele.

† Милостию божиѫ, Їѡ Михнѣ воєвода и господинь вьсеи земли Ѫгровлахинскои, сынь Влад воєвода. Дават господство ми сиі повелѣнїе гос-

[1] Loc rupt şi neciteţ.

www.dacoromanica.ro

подетка ми Нѣг съ сыновн мѫ шко да [да] им ест ѫ Ѹрсаци каре колико ест Нѣгов дел, понеже мѫ ест стара и права wчина и дѣдина. И пак ест покѫпи wт Дан и wт Стоика и wт Нан един нивѫ ѫ силище wт крънгѫ дори до тѣи ниве wт кѫрмезиш, за то аспри.

И паки да им ест ѫ Льлещи wт седми дел половина, понеже мѫ ест wчина купена еще при дѣни Блад воивода, wт Прикѫпие <и>[1] wт нѧ҂ге емѫ. И паки да им ест ѫ Л<ь>[2]лещи селищѣ Добреев със хиже, wт балтъ дори ѫ вльчѣwа полю, понеже ю покѫпал wт Добр<а>[2] за ҂ аспри <при дѣни>[1] Блад водь. И паки покѫпи wт Житиан, ѫ дѣл един нивѫ за <пери>[2]кол, за ҃ аспри.

И паки да им ест пл<а>[2]нина цю се зове Корнеле колико ест не<гов дел wт пла.ин>н.....[2] чел пак негов дел.....[3].

Сего радѣ <и господство>[2] ми дадохъ шко да им ест къ wчине и къ <w>[2]хабе ним и сыновим им и вл҃четом их и прѣвѫчетом их. И каре комѫ се wт них слѫчит съмрьть прѣжде, а къ них пьрдалика да нѣсть, нѫ да им их wставшим. И ни wт когоже непотъкновено, по wризмѫ господства ми.

Сведетелие: жупан Брбеул бан и Пьрвул велики дворник и жупан Тѫдор логофет и жупан Данчюл велики армаш и жупан Харват спатар, Калоть кистиар, Бадѣ пехарник, Иван столник, Нѣгое постелник.

Пис къ стоа град Бѫкѫреци, мѣсеца декемврїе кг дьнь, къ лѣто ҂ѕѳї.

† Їѡ Мїхнѣ вwевwда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Neag cu fiii lui ca să-i fie la Ursaţi oricît este partea lui Neagu, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină. Şi iar a cumpărat de la Dan şi de la Stoica şi de la Nan un ogor la siliştea din crîng pînă la acele ogoare din curmeziş, pentru 370 aspri.

Şi iar să-i fie la Lăleşti din a şaptea parte jumătate, pentru că îi este ocină cumpărată încă din zilele lui Vlad voievod, de la Pricupie <şi>[1] de la nepoţii lui. Şi iar să-i fie la Lăleşti seliştea Dobrei cu colibe, din baltă pînă la vîlceaua cîmpului, pentru că a cumpărat-o de la Dobr<a>[2] pentru 500 aspri <în zilele>[1] lui Vlad vodă. Şi iar a cumpărat de la Jitiian, în deal, un ogor de grădină, pentru 60 aspri.

Şi iar să-i fie muntele ce se chiamă Cornele, cît este <partea lui din munte> ...[2], iar partea lui ...[3].

[1] Omis.
[2] Loc rupt.
[3] Loc alb.

www.dacoromanica.ro

De aceea <şi domnia>[1] mea am dat ca să-i fie de ocină şi de ohabă lui şi fiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui. Şi oricăruia dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi Pîrvul mare vornic şi jupan Tudor logofăt şi jupan Danciul mare armaş şi jupan Harvat spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Ivan stolnic, Neagoe postelnic.

S-a scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna decembrie 23 zile, în anul 7017 <1508>.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul judeţean Tg. Jiu, nr. 11.
Orig., hîrtie (21 × 28,5), pecete timbrată.
EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 319—321; Ştefulescu, *Doc. sl.-rom*, 62—64.

63

1509 (7017) iulie 9, Bucureşti.

Mihnea cel Rău voievod întăreşte lui Grozea, Radul ş.a. părţi la Seaca, Păroşi, Vulpeşti ş.a.

† Милостїю божею, Iw Михнѣ воєвода и господинь въсои земли Ѹгровлахїискои, сынь Влада великаго воєводи. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми Грозе съ сыновы си, іако да мѫ ест ѕ Сѣка, ѕ ѕстиы Сѣковы, єдно место wт пчелинѫ, понеже ю кѫпи Грозѣ wт Манѣ, сынь Мане Негрѫлов, за ѱ аспри.

И Радѫл със сынь емѫ Татѫл, съ сыновє си и дѣщерє мѫ, по име Биша и Боба и Комана и съ сыновє иχ да им ест ѕ Пискѫл Стѣиштѣв, колико мѫ ест место wт пчелинѫ, понеже ю покѫ<пи> Радѫл wт Тикѫчи, за т аспри. И ѕ Пъроши wт wчина сыновом Лепъдатѫ трети дело, понеже им ест права wчина, кѫпена wт сыновом Лепъдатѫ, за ф аспри, еще при дьни Радѫла воєводѣ.

И паки Радѫл и Стан и съ сыновє иχ и съ анепсеим им Страwа и Доброть и съ сыновє иχ да им ест ѕ Ѫлпещ<и> Горнии wт над трети дел, половинѫ, понеже им ест стара и права wчина и дѣдина. Или дѣщери Радѫлов, докле бѫдет Радѫл и сынь емѫ Татѫл живи, а дѣщери Радѫлов метеχѫ над комати да не имат. И ако се слѫчит съмрѣть Радѫлѫ и сынь емѫ Татѫлѫ и не ке се наити нигога wт них, дѣщере ни сынь, тогда да имат метеχѫ дѣщери Радѫлов, Биша и Боба и Комана и съ сыновом иχ. И дрѫги нихто да не метеχат.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

И Станче съ сынове си и съ дъщери си Станае със децами си и Стана съ децами си да им ест в Кржтотещи дел Станче въса, понеже мѣ ест стара и права wчина. Й потом се дяже Станае съ мѣж ею Страwа, та дадоше един кон Станчевѣ бащѣ Станаевѣ за радѣ да имат Стъчае съ сынови wцѣ ею Станче wколо над wчине съ дрѣзи сынови Станчов един како и дрѣги.

И попа Иван със сънь емѣ поп<а> Марко съ сынове си на име Йков и Йнгел и Иван и Кржчюя и Манѣ и съ сынове нѫ и колико мѣ Богъ припѣстит и съ анѣѱею емѣ Кржчюн съ сынове си,да им ест в Пискѣл Правъцѣлѣи едно место wт пчелинѣ каре колико мѣ ест продал Шербан дворник и анѣѱеним Шербанови, понеже покѣпи попа Иван wт Шерба дворник и wт анѣѱеи Шербанови за ф аспри.

И Лал съ дъщера си Мѣша съ сынове си, да мѣ ест в Крьчимари каре колико ест негов дел понеже мѣ ест стара и права wчина и дѣдина. Й потом прїиде Лал, га си вложи дъщера си Мѣша над негове комати и над въсе имаиїе негове и над добиток каре жив, каре мрьтвь, али докле бѣдет Лал жив сам да си wбладѣет комати и имаиїе си; а по съмрѣти Лалѣ, да wбладѣет комате и имаиїе дъщера мѣ Мѣша и съ сынове ею.

И Стѣнислав съ сынове си, да мѣ ест в Мѣшетещи wт дел Мошѣ трети дел <понеже покѣпи Стан>[1]ислав wт Мош за т аспри.

И Драгомир съ сынове си да мѣ ест в Долнѣ Мелькев едно место wт пчелинѣ, понеже покѣпи Драгомир wт Флока, за т аспри.

И Бадѣ съ <сынови си>[1] да мѣ ест в Цофїца гора половина место wт пчелинѣ, понеже кѣпа Бадѣ wт Драгѣл и wт братїам емѣ за ѵ аспри.

И wвии въси вишеписани дадоше с аспри за радї кон. Сего радї и господство ми дадох шко да им ест бъ wчине и въ wхабе, ним и сыновом им и внѣком и превнѣчетом нѫ. И каре комѣ се wт нѫ слѣчит съмрѣтъ прежде, а въ нѫ прьдалика да нѣст, нѣ да им ест wставшим. И ки wт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сведетелїе: жѣпан Барбѣл бан и жѣпан Прьвѣл велики дворник и жѣпан Ѳеwдор логофет и жѣпа Харват спатар, Тодер комис, Брата армаш, Калотъ вистиар, Бадѣ пехарник, Иван Калинескѣл столник, Нѣгое постелник.

И азь, Барнава, писах въ град Бѣкрещи, месеца юлїе ѳї день, въ лѣто ×ѕзї.

Исправник Стан логофет.

† Їw Михнѣ вwеwда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Grozea cu fiii săi, ca să-i fie la Seaca, în gura Seacăi

[1] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

un loc de stupină, pentru că l-a cumpărat Grozea de la Manea, fiul lui Manea Negrul, pentru 400 aspri.

Şi lui Radul cu fiul său Tatul, cu fiii săi şi fiicele lui, anume Vişa şi Boba şi Comana, şi cu fiii lor să le fie în Piscul lui Steaiotă, cît este locul de stupină, pentru că l-a cumpărat Radul de la Ticuci, pentru 300 aspri. Şi la Păroşi din ocina fiilor lui Lepădat a treia parte, pentru că le este dreaptă ocină, cumpărată de la fiii lui Lepădat, pentru 500 aspri, încă în zilele lui Radul voievod.

Şi iarăşi lui Radul şi Stan şi cu fiii lor şi cu nepoţii lor Straoa şi Dobrotă şi cu fiii lor să le fie la Vulpeştii de Sus din a treia parte, jumătate, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină. Însă fiicele lui Radul, cît va fi Radul şi fiul său Tatul în viaţă, iar fiicele lui Radul amestec asupra averilor să nu aibă. Iar dacă se va întîmpla moarte lui Radul şi fiului său Tatul şi nu se va afla nimeni din ei, nici fiică, nici fiu, atunci să aibă amestec fiicele lui Radul, Vişa şi Boba şi Comana, şi cu fiii lor. Iar altul nimeni să nu se amestece.

Şi lui Stance cu fiii săi şi cu fiicele sale Stanae cu copiii săi şi Stana cu copiii săi să le fie la Brătoteşti, partea lui Stance toată, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină. Iar apoi s-a ridicat Stanae cu bărbatul ei Straoa, de au dat un cal lui Stance, tatăl Stanaei, pentru ca să aibă parte Stanae cu fiii tatălui ei Stance împreună, peste ocine, cu alţi fii ai lui Stance, unul ca şi altul.

Şi popii Ivan cu fiul său popa Marco, cu fiii săi, anume Iacov şi Anghel şi Ivan şi Crăciun şi Manea cu fiii lor, cîţi Dumnezeu îi va lăsa şi cu nepotul său Crăciun, cu fiii săi, să le fie la Piscul Pravăţului un loc de stupină, oricît i-a vîndut Şerban vornic şi nepoţii lui Şerban, pentru că a cumpărat popa Ivan de la Şerban vornic şi de la nepoţii lui Şerban, pentru 500 aspri.

Şi lui Lal cu fiica sa Muşa, cu fiii lui să-i fie la Cîrcimari, oricît este partea lor, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină. Iar apoi a venit Lal şi a aşezat pe fiica sa Muşa peste averile lui şi peste tot avutul lui şi peste marfă, fie vie, fie moartă. Însă cît va fi Lal viu, singur să-şi stăpînească averile şi avutul său; iar după moartea lui Lal, să stăpînească fiica sa Muşa şi cu fiii ei averile şi avutul.

Şi lui Stănislav cu fiii lui să-i fie la Muşeteşti din partea lui Moş, a treia parte, <pentru că a cumpărat Sta>[1]nislav de la Moş, pentru 300 aspri.

Şi lui Dragomir cu fiii lui să-i fie la Valea Mărului un loc de stupină, pentru că a cumpărat Dragomir de la Floca, pentru 300 aspri.

---

[1] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

Şi lui Badea cu <fiii lui>[1] să-i fie la dealul Ţofia jumătate din locul de stupină, pentru că a cumpărat Badea de la Dragul şi de la fraţii lui, pentru 400 aspri.

Şi aceştia toţi mai sus-scrişi au dat 200 aspri în loc de cal. De aceea şi domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricui dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să le fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi Pîrvul mare vornic şi jupan Theodor logofăt şi jupan Harvat spătar, Toader comis, Brata armaş, Calotă vistier, Badea paharnic, Ivan Calinescul stolnic, Neagoe postelnic.

Şi eu, Varnava, am scris în cetatea Bucureşti, luna iulie 19 zile, în anul 7017 <1509>.

Ispravnic Stan logofăt.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 161 (Seaca, II/1).
Orig., perg. (25 × 42), pecete aplicată, stricată.
Cu o traducere din 1846; alte traduceri ibidem, mss. 367, f. 6, 368, f. 2—3, şi 369, f. 3 şi 10.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 51—53 (sub iunie 19).

64

1509 (7018) octombrie 29, Borăşti.

Mircea voievod, fiul lui Mihnea cel Rău voievod, întăreşte m-rii Tismana satul Ceauri.

† Милостию божиею, Їw Мирчѣ воєвода, сынъ Їw Михнѣ воєводѣ. Дакат господство м<н сїѣ по>[2]вєлѣнїѣ господства ми сѣтомꙋ монастирꙋ Тисмѣне, храмꙋ прѣчистиѣ владичиц<ѣ на>[2]шои богородици и присно дѣвѣ Марии, славное ѣа Ѯспенїѣ, и w<т>цꙋ ігꙋменꙋ наставникꙋ сѣтомꙋ монастирꙋ кир Истратиѣ и честнѣишим иноком єже живꙋщиx въ сѣтомꙋ монастирꙋ, тако да им ѣст Чєꙋрии къси и съ късом хотаром, понєже <с>[2]ѣт сѣтомꙋ монастирꙋ стара и правꙋ wчина и дѣдина, ѣще wт дни предѣдꙋ господства ми старога Мирчѣ воєводꙋ.

И хотар им ѣст wт доле, wт гдѣ излєзет Рꙋщина wт Пологꙋ, докле дадѣ ꙋ Жилꙋ; а wт тꙋи, кода Жиюлов.

[1] Loc şters.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

Сего ради и господство ми дадоҳ свѣтомоу монастирю, шко да им ест въ вчинъ и въ wҳабъ и нин wт когожѣ непотѫкновенно, по рѣч господства ми-
Пис Тѫдор логофет в Борьщи, мѣсеца wктомвріе к҃ѳ дьнь, въ лѣто ҂зиї.
† Їw Мирча воєвода, милостїм божїм, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod, fiul lui Io Mihnea voievod. Dă domnia mea <această>[1] poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Tismeana, hramul preacuratei stăpînei noastre, născătoarea de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, slăvitei ei Adormiri şi părintelui egumen nastavnic al sfintei mănăstiri chir Istratie şi cinstiţilor călugări care trăiesc în sfînta mănăstire, ca să le fie Ceurii toţi şi cu tot hotarul, pentru că sînt ale sfintei mănăstiri veche şi dreaptă ocină şi dedină, încă din zilele străbunicului domniei mele bătrînul Mircea voievod.

Şi hotarul le este din jos, de unde iese Rugina din Polog, pînă unde dă la Jiu; şi de aici, apa Jiului.

De aceea şi domnia mea am dat sfintei mănăstiri, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

A scris Tudor logofăt la Borăşti, luna octombrie 29 zile, în anul 7018 <1509>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 162 (Tismana, XXXVII/2).
Orig., hîrtie (27 × 21), pecete timbrată.
Cu o traducere din 1846; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 396v, 336, f. 79v—80, şi 711, f. 136.
EDIŢII. Slav şi trad. Nicolaescu, *Doc. sl.-rom.*, 316—317; Ghibănescu, *Surete*, I, 322—323; Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 65—66. Trad. *D.I.R., B.*, 53. Fasc. *D.I.R., B.*,233.

65

1509 (7018) noiembrie 3, Borăşti.

Mircea voievod, fiul lui Mihnea cel Rău voievod, întăreşte lui Milea şi fiilor lui satul Mirceşti, în urma unei judecăţi.

† Милостию божиею, Їw Мирчѣ воєвода, сынъ великаго Їw Михне воєводе, господинъ късєи земле Ѳггровлахїнскоє. Дават господство ми сїє повелѣнїє господства ми Милѣ съ сыновци мѣ по имєнѣ Зжмцѣ и Радоул и Плбъл и Пътрѫ и съ нихъ сыновци, шко да им ест Мирчещїи вьси, понєжє им ест стара и права вчинъ и дѣдинъ.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

И хотар им ѣст wт вода Тополовом, дори до источника Кълнищом а wт тѣи до Кичера Драгоевѣ а wт тѣи до источника Ивинцем а wт тѣи до источника Негрѫшова wт Преслоп; wт тѣи до повинѣк на Кръстѣ, wт тѣи до wбрѣшиа Моишеском; wт тѣи до Кичера над Колорѫп, wт тѣи до блата Илховa, wт рог блатѣ, wт доле; wт тѣи по стари пѫт до блата Тополова, wт тѣи по валѣ Илхова дори ѕ Илховиц ѕ Бежанице, по Илховиц до висока погар.

Понеже им ѣст стара и права wчина; а сестра Милевѣ, Станислава, ниціа метеҳ да не имат със wчинѣ, понеже ю ѣст продал Милевѣ за д̃ флорин.

И потом сѣ имали съпренїе Милѣ и сыновi емѣ, съ Стоіа и със Иван пред родїтелю господства ми. Тако родител господства ми wн ѣст дал Миле и сыновом емѣ вї̃ болѣри меунашн; та сѣ сведѣтелствовали и клели сѣ како ѣст Миле и сыновом емѣ стара и права wчинѣ и дѣдинѣ.

Потом, се сѣ прели и пред господство ми. Тако господство ми иҳ сѣдиҳ със болѣри и наидоҳ како ѣст Миле и сыновом емѣ стара и права дѣдина.

Егo радї, им дадоҳ и господство ми, ѣко да им ѣст вѣ wчинѣ и вѣ wҳабѣ ним и сыновом им и внѣчетом и прѣвнѣчетом иҳ. И варе комѣ се wт ниҳ прелѣчит съмрѣт прѣжде, а въ ниҳ прѣдалнка да нѣст, нѣ да им ѣст westавшим. И нни wт когожѣ непотѫкновенно, по реч господства ми.

Сведѣтелїе: жѫпан Шѣника дворник, жѫпан Тѣдор логофет, Костѣ кнстнар, Сибню спатар, Дїнкѣл комис, Еланкѣл столник, Манѣ пѣхарник.

Писано ѕ Корьщи, месѣца ноевре г̃ дьнь, въ лѣт ×ѕл̃ї.

† Iw Мирча вwевwда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod, fiul marelui Io Mihnea voievod, domn a toată ţara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Milea cu fiii lui, anume Zîmţea şi Radul şi Albul şi Pătru şi cu fiii lor, ca să le fie Mirceştii toţi, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Şi hotarul le este de la apa Topolovului, pînă la izvorul Călineştilor, iar de aci pînă la Chicera lui Dragoe şi de aci pînă la izvorul Ivinţilor şi de aci pînă la izvorul Negruşoaiei de la Preslop; de aci pînă la povarnă la Cruce, de aci la obîrşia Moişescului; de aci pînă la Chicera de la Colorîpă, de aci pînă la balta Ilhovului, la cornul bălţii, din jos; de acolo pe drumul vechi la balta Topolovului, de aci pe valea Ilhovului, pînă la Ilhoviţa la Bejanişte, pe Ilhoviţa pînă la dealul înalt.

Pentru că le este veche şi dreaptă ocină; iar sora lui Milea, Stanislava, să nu aibă nici un amestec cu ocina, pentru că a vîndut-o lui Milea, pentru 4 florini.

Iar după aceea au avut pîră Milea şi fiii lui cu Stoia şi cu Ivan înaintea părintelui domniei mele. Astfel părintele domniei mele a dat lui Milea

www.dacoromanica.ro

şi fiilor lui 12 boieri megiaşi; aceştia au mărturisit şi au jurat că este veche şi dreaptă ocină şi dedină a lui Milea şi a fiilor lui.

După aceea s-au pîrît şi înaintea domniei mele. Astfel domnia mea i-am judecat cu boierii şi am aflat că îi este lui Milea şi fiilor lui veche şi dreaptă dedină.

De aceea le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricăruia dintre ei i s-ar întîmpla moarte mai înainte, la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Şuica vornic, jupan Tudor logofăt, Costea vistier, Sibiu spătar, Diicul comis, Vlaicul stolnic, Manea paharnic.

S-a scris în Borăşti, luna noiembrie 3 zile, în anul 7018 <1509>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., ms. 1232, f. 16.
Copie după orig., perg.
Cu o traducere din 1908, f. 17.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 53—54.

66

1509 (7018) decembrie 5.

Mircea voievod, fiul lui Mihnea cel Rău voievod, întăreşte lui Stan şi fratelui său Voico parte din satul Hăeşti, în urma unei judecăţi.

† Милостию божиею, Їѡ Мирча воевода, сынъ Їѡ Михне воеводе. Даваат господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми Станъ съ брат мъ Воико и съ сыновы ихъ, ѣко да им ест ѕ Хъещи, ѡт половино, четвръти дел, понеже им ест стара и права ѡчина и дѣдина. И ѡт вода, пак ѡт половино, четвръти дел, понеже им ест стара и права ѡчина и дѣдина.

Потом имаше съпренїѣ пред господство ми със Лѕпша за радї ѡвои ѡчини. Тако господство ми сѣдиx съ властели и болѣри господства ми и гледаx книгъ Влада воеводе; тако иандоx како сѣ извадили със кї болѣри како им ест стара и права ѡчина и дѣдина.

Сего радї, им дадоx и господство ми, ѣко да им <ест>[1] въ ѡчинъ и въ ѡхабъ, ним и сыновом им и внѵчетом и прѣвнѵчетом ихъ и ними ѡт когоже непотяжковенно, по реч господства ми.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

Свѣдетелиѥ: <жѕ>[1]пан Шѕика дворник, жѕпан Тѕдор логофет, Сибию спатар, Костѣ вист<ниа>[1]р, Дикѕл комис, Рд<д>[1]ѕ<л>[1] пѣхарни<к>[1], Блаи<кѕ>[1]л <сто>[1]л<ник>[1]. И исправник Я....[1]

<Пис мѣсеца>[1] декемврїе ѣ дьнь, въ лѣто ҳѕиѯ.

† Їѡ Мирча воєвѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod, fiul lui Io Mihnea voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stan cu fratele său Voico şi cu fiii lor, ca să le fie la Hăeşti, din jumătate, a patra parte, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină. Şi din apă, iar din jumătate, a patra parte, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Apoi au avut pîră înaintea domniei mele cu Lupşa pentru acea ocină. Astfel domnia mea am judecat cu vlastelii şi boierii domniei mele şi am cercetat cartea lui Vlad voievod; astfel am aflat că au scos cu 12 boieri că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

De aceea le-am dat şi domnia mea, să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Şuica vornic, jupan Tudor logofăt, Sibiu spătar, Costea vistier, Diicul comis, Radul paharnic, Vlaicul stolnic. Şi ispravnic A...[1].

<S-a scris luna>[1] decembrie 5 zile, în anul 7018 <1509>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 163 (Tismana, IV/1).
Orig., hîrtie (30 × 21), pecete timbrată.
Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 240, şi 335, f. 54, şi la Bibl. Acad., MCCXXXI/52.
EDIŢII. Slav şi trad. Nicolaescu, *Doc. sl.-rom.*, 317—319. Trad. *D.I.R., B.*, 54—55. Facs. *D.I.R.,B.*, 234.

67

<1510—1511> aprilie 1, Piteşti.

Vlad cel Tînăr voievod dăruieşte vlastelilor săi Barbu ban, Pîrvu vornic şi Danciu mare vornic, Potelu şi Cuşmiţa cu gîrlele şi seliştele.

† Милостїю божїю, Їѡ Влад воєвод и господинь въсеи земли Оугровлахїискои, сынъ великааго и прѣдобраго Влад воєводь. Даѫт господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми прѣпочтенним властѣлом и право верно послѣжившим господства ми, жѕпанѣ Барбѫл банѫ и жѕпанѣ Пръвѫл дворникѫ и жѕпанѣ Данчѫл

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

дворникъ великомъ и съ сыномъ ихъ, шко да им ѣст Потѣл къс и със грълом и Кушмица и съ късом хотаром ихъ и съ късѣми селищами, каре колико селище сѫт, понеже ихъ достиже жупан Барбѫл бан и със братїѡм си със добром и правом верном слѫжбом ѡт господстка ми.

Сего радї, им дадох и господство ми, шко да им ѣст къ ѡчинъ и къ ѡхабъ, им и сыномъ ихъ, къньком и прѣкънѫчетом ихъ. И каре комъ ѡт нихъ съльчит се прѣжде съмрът, а къ нихъ прѫдалика да нѣст, анъ да ѣст ѡставшим им. И ни ѡт когоже непотакновено, по ѡризмъ господстка ми.

Испракник жупан Марча постелник велики.

Пис ѕ карош Питещом, мѣсеца априлїе а̃ дань, къ лѣто ×ѕ̃.

† Їѡ Блад воєвѡда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Vlad voievod Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preacinstiţilor vlasteli şi celor ce au slujit cu dreaptă credinţă domniei mele, jupanului Barbul ban şi jupanului Pîrvul vornic şi jupanului Danciul mare vornic şi cu fiii lor, ca să le fie Potel tot şi cu gîrla şi Cuşmiţa şi cu tot hotarul lor şi cu toate seliştele, oricîte selişti sînt, pentru că le-a dobîndit jupanul Barbul ban şi fraţii săi cu bună şi dreptcredincioasă slujbă de la domnia mea.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricăruia dintre ei i se va întîmpla mai înainte moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Ispravnic jupan Marcea mare postelnic.

S-a scris în oraşul Piteşti, luna aprilie ziua 1, în anul 7000 <1492>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 164 (Bistriţa, XIV/1).
Orig., perg. (18 × 33,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 194, f. 42, 201, f. 339v şi 713, f. 560.
Data greşită, s-au omis cifrele zecilor şi unităţilor; datat după domn şi ispravnic.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 55. Facs. *Ibidem*, 235.

68

1510 (70<1>8) aprilie 24, Curtea de Argeş.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte Mariei, fiica lui Alăman, delniţă la Stăneşti.

† Милостїю божїею, Їѡ Блад воєвѡда и господинь късон земле Ѵгровлахїнскон, сынь Блада великаго воєвѡдї. Дават господство ми сїе повелѣнїе

www.dacoromanica.ro

господства ми Марїєи съ сыновє ѥи, каре колико мѫ Богъ припѫстит, шако да мѫ ест ѫ Стънещи делницѫ Нѣговѫ, понежє мѫ ест била дал wт wтцѫ ею, wт Плъман, прикїю. Й потом, имаше прениїю дъщерѫ Плъманѫвѫ, Марїа, със wтцѫ ею, та се преше пред господство ми. Тако господство <ми>[1] гледаҳ и сѫдиҳ и съ властели господства ми; тако, наидоҳ господство ми како ест била тая делницѫ дал прикню дъщере си Марїє.

Сего радї и господство ми мѫ иҳ дадоҳ, шако да мѫ ест съ wчинѫ и съ wҳабѫ, немѫ и сѫновом ѥмѫ и внѫком и правнѫчетом ею, въ вѣкы. И въ иҳ прѫдалика да нест, нѫ да ю ест wставшим. И ни wт когожє непотъкновено, по реч господства ми.

Свѣдетєл<ї>[2]: жѫпан Барвѫл ван и жѫпан Пръвѫл бившн дворїник и жѫпан Данчюл великн дворник и жѫпан Богдан логоѳїт, Данчюл <спата>[2]р, Харват вистиар, Нѣгое комис, Иван столник, Марча постелник.

И азь, Карнава граматик, писаҳ въ двор Йр<гиш, м>[2]ѣсеца априлїє ѯ҃д̂ дьнь, в лѣт ѯ҃зи<ї>[3].

Исправник Пахѫлѣ портар.

† Їѵ Влиц вивѣжда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele Mariei cu fiii ei, oriciţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie la Stăneşti delniţa lui Neagu, pentru că i-a fost dată zestre de tatăl ei Alăman. Iar apoi a avut pîră fiica lui Alăman, Maria, cu tatăl ei şi s-au pîrît înaintea domniei mele. Astfel domnia <mea>[1] am cercetat şi am judecat şi cu vlastelii domniei mele; astfel am aflat domnia mea că a dat acea delniţă de zestre fiicei sale Maria.

De aceea şi domnia mea i-am dat ca să-i fie de ocină şi de ohabă ei şi fiilor ei şi nepoţilor şi strănepoţilor ei, în veci. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Pîrvul fost vornic şi jupan Danciul mare vornic şi jupan Bogdan logofăt, Danciul spătar, Harvat vistier, Neagoe comis, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

---

[1] Omis.
[2] Loc rupt.
[3] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

Şi eu, Varnava gramatic, am scris la Curtea de Ar<ghiş>[1], luna aprilie 24 zile, în anul 70<1>[2]8 <1510>.

Ispravnic Pahulea portar.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 165 (Cîmpulung, VIII/4).
Orig., perg. (21 × 29), pecete aplicată.
Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, ms. 204, f. 92v—93 şi la Bibl. Acad., ms. 1448, f. 133v.
După domn, văleatul nu poate fi decît 7018.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 55—56. Facs. *Ibidem*, 236.

69

1510 (7018) mai 1, Tîrgovişte.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Tismana vama de la Calafat, stabilind tariful, precum şi bălţile Bistreţul, Balta Albă, Platăş şi Comani, cu vama din peşte.

† Милостїѡм божїѡм, Іѡ Блад воивода и господинь късеи земли Оугровлахїискои, сынъ прѣдобраго и великаго Блада воеводе. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми свѣтомѹ монастирѹ наричаемаго Тисмѣна, храмѹже и wбитѣли свѣтѣи прѣчистѣи и прѣблагословенѣи владичице нашои Богородици и присно дѣви Маріи и честнаго и славнаго ѥѧ Ѹспенїѣ и наставникѹ и ѹчителю словеснаго стада Христова и ермонаѯ Іоаникїѣ и въсѣм братїам елико сѹт въ свѣти монастир, дават господства ми вама Калафатѹ да ими сѹт wчинѹ и wхабѹ. И да ѹзимат вамѹ wт Калафат: wт конѣ, аспри ѕ, а wд кола, аспри г, wт кравь, аспри ѕ, w двѣ wвце аспрѹ, wт врѣтища пшенице, ѕ аспри, wд сто крѹшци, г крѹшци, wд возелнице вино, і аспри.

Бистрец и Бѣло Блато и Платъцъ сѹт wчинѹ и wхабѹ и дѣданѹ: wд і рибь, а рибь, и wд тѹа, макар мало бладо, макар голѣмо, до Калафата, wд і рибь, а. И на тан блата, цио хтѣ солит съ кораби, wд кораба, аспри л, wд насад, ѣї аспри, wд кола, д аспри, wд товара на коню, аспри ѕ; и блато wд Комани, wт і рибь, а; и wд Платца до Северина, макар мало блато, макар голѣмо, wт і рибь, а.

Ещеже и заклинаніѣ поставлѣетъ господство ми, како по съмрѣти господства ми, кого изберет господъ Богъ бити господинъ Блашкои Земли или wт срѣдечнаго плода господства ми или wт сѹродникъ господства ми или, по грѣсѣх

[1] Loc rupt.
[2] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

нашихъ, отъ иноплеменникъ, да ще почетет и отвръдит сїе повелѣнїе господства ми, того господъ Богъ да отвръдит и почетет и съхранит въ господствѣ его; ащели попрет и не почетет и не отвръдит, того господъ Богъ да попрет его и посрамит и збнет зде тѣлом, а въ бъдештих вѣцѣ дша его и да имат вчестїе съ Издеи и съ Пріїам и съ инѣми їздене, иже възъпиша на господа Бога и спаса нашего Іесса Христа, кръвь его на нихъ и на чедохъ ихъ, такоже и бздет въ вѣки, амин.

Сїи сжт сведетелїе: жупан Барбул бан и Пръвул Кралевски, жупан Кръстїан и Бадѣ бивши дворници, жупан Строе велики дворник, жупан Богдан велики логофет, Данчул спатар, Нѣгое комис, Харват вистїар, Марча постелник, Станчул пехарник, Иван столник.

Пис въ настолни град Тръговище, мѣсеца маїа дьнь а, въ лѣт ҳзнї.

† Їw Блада вшевшда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numită Tismeana, hramului şi lăcaşului sfintei preacuratei şi preabinecuvîntatei stăpînei noastre, născătoarea de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei şi slăvitei ei Adormiri şi nastavnicului şi învăţătorului turmei cuvîntătoare a lui Hristos şi ieromonah Ioanichie şi tuturor fraţilor cîţi sînt în sfînta mănăstire, dă domnia mea vama Calafatului ca să le fie ocină şi ohabă. Şi să ia vamă de la Calafat: de cal, 6 aspri, iar de bou, 3 aspri, de vacă, 2 aspri, de două oi, un aspru, de sacul de grîu, 2 aspri, de suta de bolovani <de sare>, 3 bolovani, de butea de vin, 10 aspri.

Bistreţ şi Balta Albă şi Platăţ sînt ocină şi ohabă şi dedină: din 10 peşti, 1 peşte, şi de aci, fie balta mică, fie mare, pînă la Calafat, din 10 peşti, 1. Şi pe acele bălţi, ce se va săra cu corabia, de corabie, 30 aspri, de majă, 15 aspri, de car, 4 aspri, de marfă pe cal, 2 aspri; şi balta de la Comani, din 10 peşti, 1; şi de la Platăţ pînă la Severin, fie balta mică, fie mare, din 10 peşti, 1.

Încă şi blestem pune domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va întări această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească şi să-l cinstească şi să-l păzească în domnia lui; iar dacă va călca şi nu va cinsti şi nu va întări, pe acela domnul Dumnezeu să-l nimicească şi să-l batjocorească şi să-i ucidă aici trupul, iar în veacul viitor sufletul lui şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu ceilalţi iudei, care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuito-

www.dacoromanica.ro

rului nostru Isus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, precum va fi în veci, amin.

Aceştia sînt martorii: jupan Barbul ban şi Pîrvul Craioveşti, jupan Cîrstiian şi Badea foşti vornici, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan mare logofăt, Danciul spătar, Neagoe comis, Harvat vistier, Marcea postelnic, Stanciul paharnic, Ivan stolnic.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna mai ziua 1, în anul 7018 ‹1510›.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I, nr. 166 (Tismana).
Orig., hîrtie (21,5 × 28), pecete aplicată.
Cu o traducere de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms 329, f. 589v—590.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 57. Facs. *Ibidem*, 237.

70

1510 (7018) mai 2, Tîrgovişte.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Stoica ‹Dohoreţ›, slugă domnească, şi fraţilor săi parte din satul Corbi şi jumătate din Bălicineasca rămînînd m-rii Tismana satul Cîrbeşti.

† Милостїю божиею, Їw Блад воивода и господинъ въсеи земли Оугровлахїискои, сынъ прѣдобраго и великаго Блада воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слоугъ господства ми жупанъ Стоике съ братїа си, ико да им ест в Корби четвръти дел и половинъ wт Бъличинѣскъ, що ест дръжал свѣтаго монастира wт Тисмѣна; а калоугери wт Тисмѣна, wни да си дръжет Кръбеции въси и дел Къзанок, како сѣ дръжали при дѣни братъ господства ми Радоул воеводе; такогере и wт съга на пред да дръжет, како сѣ оутѫкмили по прѣжде, при дѣни братъ ми Радоул воеводе, ере им ест стара и права wчина, дѣдина свѣтомъ монастирь wт Тисмѣна.

Сего радї, им дадох и господство ми ико да ест свѣтомъ монастирь, а Стоика съ братїа си да си дръжет в Корби четвръти дел и половинъ wт Бъличинѣскъ, како сѣ више писани. И ни wт когоже непотѫкновено, по рѣч господства ми.

Сеже свидетелїе: жупан Барбоул ван и Пръвул Кралевски и жупан Данчюл велики дворник и жупан Богдан велики логофет, Харват вистиар, Нѣгое комис, Марча постелник, Станчюл пехарник, Иван столник.

Пис в град Тръговищь, мѣсеца маїа дѣни ѕ, въ лѣт ×зиї.

† Їw Блада воеводе, милостїѫ божїѫ, господинъ.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele jupanului Stoica cu fraţii săi, ca să le fie la Corbi a patra parte şi jumătate din Bălicineasca, pe care a ţinut-o sfînta mănăstire de la Tismeana; iar călugării de la Tismeana, ei să-şi ţină Cîrbeştii toţi şi partea lui Căzan, cum au ţinut pe vremea fratelui domniei mele Radul voievod; de asemenea şi de acum înainte să ţie, precum s-au întocmit mai dinainte, din zilele fratelui meu Radul voievod, căci le este veche şi dreaptă ocină, dedină, a sfintei mănăstiri Tismena.

De aceea, le-am dat domnia mea ca să fie sfintei mănăstiri, iar Stoica cu fraţii săi să-şi ţină la Corbi a patra parte şi jumătate din Bălicineasca, cum sînt mai sus scrise. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Barbul ban şi Pîrvul Craioveşti şi jupan Danciul mare vornic şi jupan Bogdan mare logofăt, Harvat vistier, Neagoe comis, Marcea postelnic, Stanciul paharnic, Ivan stolnic.

S-a scris în cetatea Tîrgovişte, luna mai 2 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 167 (Tismana, XXXVIII/1).
Orig., perg. (17 × 25,5), pecete aplicată.
Cu două traduceri din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 504v şi 336, f. 139v—140 şi la Bibl. Acad., DCCXXXIV/33.
EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 323—324; Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 66—68. Trad. *D.I.R., B.*, 58. Facs. *D.I.R.,B.*, 238.

71

1510 (7018) mai 15, Bucureşti.

Vlad cel Tînăr voievod dăruieşte la Athos — fostului prot Cozma — un obroc anual de 5 000 aspri.

† Ѣ имѣ Ѻтца и Сына и Свѣтаго Дѫха, Троице свѣтѣи, единосѫщнѣи и нераздѣлимѣи и молитвами прѣчистѣи его Богоматере, владичице нашою Богородици и присно дѣвѣи Маріи кѫпноже и вѣсѣх свѣтых.

Азъ, Христа Бога, благовѣрьѣи и Христолюбивы, Іѡ Блад воивода, божїею милостию wблад҃ь землеи Ѹгровлахїискою, жалаиїе имее къ божественым црькваам и къ иноческомѹ чинѹ, видех бо царские монастире, иже съ великым трѫдом и съ тѫщанїем wт божественех царех и господах wт wснованїа къздвиженых и ѹкрашенных, вѣсїѣже врѣмена wт свѣтопочившихъ ѯтитори wд сих wбсирѣвшихъ и въ тѣснотѣ мнозѣ и скрѣбн божественым прѣбивающим иноком, зрѣщеже таковаа царска зданїа wбетшавша и рѫшенна вѣсе свѣтомѹ, божественомѹ

www.dacoromanica.ro

послѣдующее Писанїе, рекшомъ: „милости хощѫ, а не жертвѣ“ и паки іако: „милостинеми ѡцѣщают се грѣси“ и паки: „блажени милостиви, іако ты помилованны бѫдѫт“, іакоже и пророческа дѫханасицѣнна ѕста глаголют: „блажень мѫж милуѣ, кес дань наслаждает се господови“.

Сиа ѕбо ѡт божественаго Писанїа ѕвѣдевши, паки слышахом пророка глаголюща Дѫхомъ Свѣтым іако ѕбо: „слышите царие и разѫмѣите, навикнете сѫдїе концем землы, вънѫшите дрѫжещеи множества и грѫдещеи се ѡ народех ѩзик, іако дана быст ѡт господа дрѫжава и сила ѡт вишнѣго“. Ѣси разѫмѣвши ѕбо, іако ѣсса въ рѫках божии сѫт, єликаа хощет ѕбо комѫждо ѡт нас подаваат на ѕбо блажени и три блажени иже богоданное емѫ богатство добре растачает и делает въ таине боговъсрѣченни емѫ талантъ, сирѣч милостинею, іако ѕбо да ѯслышит благыи и сладкы ѡн глас радованнїи и веселїе вѣчнаго: „благы рабе и вѣрнии, вънинди въ радост господа своего“. Сиа ѕбо слышавше, подобает нам вънимати ѡт здешних іако маловрѣменна и прѣходна сѫт, понеже и глаголет божественое Писанїе іако: „въсѣкаа славаа чловекъ доврѣменна ест,“ подобашеже нам поревновати преждним благочестивним и свѣтопочившим господам, иже землѫнаа добрѣ ѕстроивше и сїа добрѣ прѣпроводивше, сими землѫнними небеснаа приврѣтоше благаа и сих наслѣдоваше а землѫнна а землѫнним ѡставише.

Ѩзыже желанїе въждѣлѣх къ въсѣчьстным божиимъ цркваам, по пророческомъ словѣ „имже ѡбразом желает елен на источники водные, сице въждѣлѣа дша моа къ господѫ Богѫ моемѫ“. Видеже ѕбо азъ іако радї наших грѣхов ѵмалише се благочьстиваа господаа и ктн<то>рые, иже божественые и свѣщенїе цркве въставлѣх и ѕкрашах и миловах, наипачеже иже къ Свѣтон Горѣ Ѳоностѣи сѫщаго, перивол прѣчистые Богоматере. Понеже прїиде къ нам, ѡт Свѣти Горн, ѡтца проепрот кѵр Козма и принесе писанїе и хрисовѫл прѣкъзлюбленнаго и благочьстиваго брата моего Радѵла конвода и азъ, видевши писанїе хрисовѫл, и се помислыхом и произволихом елико по силѣ и дарѫ даронанием нам ѡт вишнѣго промисла съ помагати свѣтне, божие цркве наипачеже иже въ Свѣтѣи Горѣ Ѳоностѣи, перивол прѣчистие Богоматере. Сего радї, божием наставленїем и повченїем вишеписаннаго ѡтца, елико моцно къ таковомѫ дѣлѫ пристахом ѡтчести къ тем свѣтимъ местом изволиже се нам и се иже къ нам таковомѫ благомѫ мѫжѫ и нам, по Свѣтомѫ Дѫхѫ, ѡтцѫ и наставникѫ, вишереченномѫ ѡтцѫ проепротѫ кѵр Козмѫ, елико моцно ѡт нас и ѡт богоданнаго нам нлѣнїе, да мѫ се дават ѡброк на въсакѫ лето по ×ѣ аспре и спензѫ по ф аспре и да доходет братїа за ѡброк мѣсеца маи ѣї дань, идеже ѡн жителствѣет, любо на коем место, или въ храмѣ свѣтомѫ Ілїе или инде, въ ино место идеже ѡн благоволит, до живота негова и ѡт здешних прѣнтїю. Ище се прилѫчит снемѫ вишереченномѫ ѡтцѫ кѵр Козмѫ емѫже благослови ѡн своим благословенїем бити снемѫ вишереченномѫ ѡброк или ѡт братиа иже съ ним трѫдолюбствовавших или потрѫднешних любо на коем местѣ емѫже ѡн бла-

www.dacoromanica.ro

гоѵолит да се дават сыи вишереченнїи wброк и да мѫ ест непотворенно намже и родїтелем нашим въ вѣчное въспоминанїе.

Пакиже, по еже wт здешних нашемѫ прешествїю, егоже благоволит господь Богъ вита господинь Влашкои Землы, или wт нашего сръдечнаго плода или wт наших сѫродник или инь некто wт православних, емѫже дарѹет Богъ господство Влашко, аще поновит сии хрисовѹл и исплънит сїе нами wбещанное да имат помощ wт Христа Бога и wт прѣчистие Богоматере кѫпно и wт въсех свѣтых Богъ ѹгодившихъ, амин. Й аще ли кто дръзнет wтети или разорити сїе нами wбещанное да мѫ сѫ съпротивне свѣтые страсти господа Бога спаса нашего Їсѹса Христа зде и въ бѫдѫщих вѣце и въ место помощи да мѫ ест wтмьстница прѣчиста Богомати кѫпнои въси свѣты. И иже по нас исплънит и ѹкрасит и ѹтвръдит и ѹкрѣпит такоже ми wбещахом се, да дарѹет господь Богъ емѫ благодѣтелкою и милость и въ сїим вѣцѣ проводїти [ти] въ благочестїю и въ православїю и коньць благь и въ бѫдѫщем вѣцѣ, жизнь вѣчнїи и ѡ десною стати прѣстола господа Бога и спаса нашего Їсѹса Христа съ въсеми свѣтими иже wт века Богѫ ѹгодившими, амин.

Писа се ѹ Бѣкѹреци, мѣсеца маи ѣї̃ день, в лѣт ×ѕиї̃.

† Їѡ Влад вѡевѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfîntului Duh, Troiţă sfîntă, de o fiinţă şi nedespărţită şi cu rugăciunile preacuratei maici a lui Dumnezeu, stăpînei noastre, de Dumnezeu născătoare şi pururea fecioară Maria, dimpreună şi cu toţi sfinţii.

Eu, în Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi de Hristos iubitorul, Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu stăpînind ţara Ungrovlahiei, avînd dorinţă către dumnezeieştile biserici şi către cinul călugăresc, am văzut deci împărăteştile mănăstiri, care cu mare trudă şi cu străduinţă au fost ridicate din temelie şi înfrumuseţate de dumnezeieştii împăraţi şi domni, însă în aceste vremuri sărăcite de sfîntrăposaţii ctitori şi în multe greutăţi şi supărări petrecînd dumnezeieştii călugări, văzînd atari împărăteşti zidiri învechite şi ruinate, urmînd atotsfînta, dumnezeiasca Scriptură, care zice: „milă vreau, iar nu jertfă“ şi iarăşi că: „prin milostenii se curăţă păcatele“ şi iarăşi: „fericiţi cei milostivi, că aceia vor fi miluiţi“, precum şi gura proorocului, inspirată de Duh sfînt, zice: „fericit bărbatul care miluieşte, în fiecare zi se va îndulci de Domnul“.

Acestea dar cunoscîndu-le din dumnezeiasca Scriptură, iar am ascultat pe proorocul care zice întru Duhul sfînt că: „auziţi împăraţi şi înţelegeţi învăţaţi judecători ai capetelor pămîntului, pricepeţi stăpînitori ai mulţimilor şi cei ce vă mîndriţi cu popoarele limbilor, căci stăpînirea este dată

www.dacoromanica.ro

de Dumnezeu şi puterea de la cel de sus." Toate înţelegînd dar, că toate în mîinile lui Dumnezeu sînt, şi fiecăruia din noi îi dă cît vrea, căci fericit şi de trei ori fericit cel ce cheltuieşte bine bogăţia încredinţată lui de Dumnezeu şi care foloseşte în taină talantul dat lui de Dumnezeu, adică cu milostenie, ca să audă acel bun şi dulce glas de bucurie şi de veselie veşnică: „slugă bună şi credincioasă, intră în bucuria Domnului tău". Acestea dar auzind, ni se cuvine să înţelegem de lucrurile de aici că sînt scurte şi trecătoare, căci şi sfînta Scriptură zice că: „orice mărire a omului este trecătoare", şi ni se cade să rîvnim către binecinstitorii şi sfîntrăposaţii domni dinainte, care cele pămînteşti bine le-au întocmit şi pe acestea bine le-au petrecut, cu acestea pămînteşti bunurile cereşti le-au dobîndit, şi moştenindu-le pe acestea, cele pămînteşti pămîntului le-au lăsat.

Şi eu cu dorire am rîvnit către atotcinstitele dumnezeieşti biserici, după cuvîntul proorocului: „în ce chip doreşte cerbul la izvoarele apelor, aşa rîvneşte sufletul meu către domnul Dumnezeul meu". Văzînd eu dar că pentru păcatele noastre s-au împuţinat binecinstitorii domni şi ctitori, care au ridicat şi au înfrumuseţat şi au miluit dumnezeieştile şi sfinţitele biserici, mai cu deosebire cele ce se află la Sfîntul Munte Athos, grădină a preacuratei maici a lui Dumnezeu. Pentru că a venit la noi, de la Sfîntul Munte, părintele chir Cozma fostul prot şi a adus scrisoarea şi hrisovul preaiubitului şi binecinstitorului frate al meu Radul voievod şi eu, văzînd scrisoarea hrisovul, şi noi ne-am gîndit şi ne-am învoit să ajutăm după puterea şi darul dăruit nouă de pronia cea de sus, pe sfintele dumnezeieşti biserici, mai ales cele de la Sfîntul Munte Athos, grădina preacuratei maici a lui Dumnezeu. De aceea, cu îndemnul lui Dumnezeu şi cu învăţătura mai sus-scrisului părinte, din cît ne este cu putinţă către o asemenea faptă am ajutat şi am vrut să cinstesc pe acel sfînt loc şi pe acel bărbat bun către noi şi nouă, după sfîntul Duh, părinte şi nastavnic, mai sus-zisului părinte chir Cozma, fostul prot, cît este cu putinţă de la noi şi din averea dăruită nouă de Dumnezeu, să se dea obroc în fiecare an cîte 5 000 aspri şi cheltuială cîte 500 aspri şi să vină fraţii după obroc în luna lui mai 15 zile, unde el va locui, fie în ce loc, fie la hramul sfîntului Ilie sau altundeva, în alt loc unde va binevoi el, în viaţa lui şi după trecerea din cele de aici. Dacă se va întîmpla acestui mai sus-zis părinte chir Cozma ca el să binecuvînteze cu a sa binecuvîntare să fie acest mai sus-zis obroc sau dintre fraţii care cu el au muncit şi s-au ostenit sau la orice loc va binevoi el să se dea acest mai sus-zis obroc şi să fie necontenit nouă şi părinţilor noştri de veşnică pomenire.

Iarăşi, după trecerea noastră dintre cele de aici, pe cine va binevoi domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti, sau din rodul inimii noastre sau din rudele noastre sau un altul dintre dreptcredincioşi, pe care îl va

www.dacoromanica.ro

dărui Dumnezeu cu domnia Ţării Româneşti, dacă va înnoi acest hrisov şi va împlini această făgăduială a noastră să aibă ajutor de la Hristos Dumnezeu şi de la preacurata maică a lui Dumnezeu, împreună şi cu toţi sfinţii cei plăcuţi lui Dumnezeu, amin. Iar dacă va îndrăzni cineva să ia sau să nimicească această făgăduială a noastră, să-i fie potrivnică sfînta patimă a domnului Dumnezeu şi mîntuitorul nostru Iisus Hristos, aici şi în veacurile viitoare şi să-i fie răzbunătoare preacurata maică a lui Dumnezeu, împreună cu toţi sfinţii. Şi care în urma noastră va împlini şi va înfrumuseţa şi va împuternici şi va întări ceeace noi am făgăduit, să-i dăruiască domnul Dumnezeu binefacere şi milă şi în aceste veacuri să petreacă cu bunăcinstire şi în dreaptă credinţă şi în sfîrşit bunătate şi în veacurile viitoare viaţă veşnică şi să stea dea-dreapta scaunului domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos cu toţi sfinţii care din veac au plăcut lui Dumnezeu, amin.

S-a scris în Bucureşti, luna mai 15 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, CXXIII/10.
Fotocopie după orig.

72

1510 (7018) mai 15, Bucureşti.

Vlad cel Tînăr voievod dăruieşte m-rii Hilandar de la Athos un obroc anual de 5 000 aspri.

† Бъсѣ сѣтомъ, божественомъ послѣдѣще Писанїю рекшомъ: „милости хощѫ а не жрътвѣ“ и паки ꙗко „милостинѧми ѡщѣщают се грѣси“ и паки „блаженни милостиви, ꙗко ти помиловании бѫдѫт“, ꙗкоже и пророческаа дѫхонасѧщена ѕста глаголютъ „блажен мѫж милѫи, въс дънъ наслаждает се господови“. Сїѧ ѕбо ѡт божественаго Писанїа ѕвѣдевше, паки слышахом пророческа, глаголюща дѫхомъ Свѣтим, ꙗко ѕбо: „слышите царїе и разѵмѣите и навикнете сѫдїе концем земли, въѭшите дръжещеи множъства и грѣдещеи се ѡ народеХ език ꙗко дана быст ѡт господа дръжава вам и сила ѡт вишнѣго“. Разѵмѣвше ѕбо ꙗко въса въ рѫка божїиХ соѵт и елико хощет ѕбо комѫждо ѡт нас подароваѥт, нъ ѕбо блажен и трѣблажен иже богоданное богатство добрѣ растачает и дѣлаѥт въ тайне боговъдрученнїи елѵ таланть, ꙗко ѕбо ѕслишит благи ѕбѡ и сладкии и ѡн глас радованїа: „благи рабѣ и вѣрнии, въниди въ радост господа своего“. Сїа ѕбо слышавше, подобает нам вънимати ѡ ѕдешнихХ ꙗко маловрѣменна и прѣхѫдна сѫт, ꙗкоже и глаголеть ꙗко „въсака слава довременна ест“. Подобашеже

www.dacoromanica.ro

нам поревновати прѣжднимъ благочестивѣимъ и свѣтопочившимъ господамъ, иже земна добрѣ устроивше и сїа добрѣ прѣпроводивше, сими земнїими небесна приобрѣтоше блага и сиѫ наследоваше, и земнаа земнїи оставише.

Се убо и азъ, иже въ Христа Бога, благовѣрнїи и благочестивїи Їw Блад воевода, божїею милостїю господинъ въсеи Земли Блашкои, сынъ прѣдобраго Блад воеводе, видѣхъ книгѫ и обещанїе родїтелмами господства ми, иже съ миромъ къ господѫ прѣшедшаго, того радї желанїем въждельхом или къ въсечестнїим божїи цркваи, по пророческомѫ словѫ: „имже образом желает елни на источники водиѣ“. Видѣвше убо яко, радї нашиѫ грѣховъ, ѕмалише се благочестїива господа, иже божественїѣ и свѣщенїѣ цркви въставлаѫ и ѫкрашалѫ и миловаѫ, наипаче иже въ Свѣтои Горѣ Ѳоностѣи, свѣтаагоже и царскаго храма и обитѣли прѣсвѣтѣи и прѣчистѣи и прѣблагословенѣи владичице нашои Богородици и присно дѣви Марїи, чьстнаго, славнаго ея Въведенїа, въ свѣтаа свѣтїиѫ, монастира зовомаго Хиландар, ѵзрѣхом обесивша ѡт благочестивїиѫ господаѫ сръбскїиѫ и блаженїиѫ хтитори на послѣдок из ставшои благочестивои господжи и царици Маре, къ старости убо достигшои и блаженїи конец, ѡжидающи и родїтели наши братїю наши и ѡт въ место своиѫ чед възлюбивши и ѡ свѣтом сим вишереченим монастирѫ извештивши и благими слове си яко своа чеда помолившїи, яко си свѣти монастир ѡт благочестивыѫ господаѫ обесрѣшїи не ставити нъ назирати и миловати и послѣдниѫ хтитори нарицати се.

Сего радї, ми въсъ срѣдом въспринехом свѣтїи монастир, по блаженѣмъ прѣставленїи въсечестнои и блаженнои вишереченнои госпожди и царици и манце нашои, Маре, и сестре ен, госпожде Катакѵзине, въспрїехом называти се Хтитори свѣтомѫ монастирѫ и миловати елико есмо моцнии.

Сего радї, обещаѫwм и си нас хрисовѣл сътвориѫом, яко да ест непотворено свѣтомѫ монастирѫ, елико рещи възмогохом, да вѣдет оброк на въсако лѣтом свѣтомѫ монастирѫ аспри ×ѣ и спеиза братїа конте доходити да ѵзимают оброк, аспри ф҃. Сїе, елико рѣхwм, яко по силѣ възмогохом и ставихом, да се дават; и да дондѵт братїа мѣсеца маиа ѣ҃ї дьни да тан вишереченн оброк ѵзимают. Иже свѣти и чьстнѣиши ѡтци не вѣдет ви досадно ѵписати родїтелѣ ми, Блад воеводе, и братѫ ми, Радул воеводе, <сынъ> вишереченнога Блад воеводе, ѫ свѣтии поменик въ свѣтѫю проскомидїю, камже мал трѫд нашиѫ многа мъзда вашиим поминанїем миж.

Дондеже обретает мо се въ живи и Богѫ ѳгодию вѣдет имети нам богокърѵченнаа нам, такождѣ и наши сынове, по нашои съмрѣти, да творет дон<де>же ѭ ѫдръжит господъ Богъ живеѫ и въ богодарованнеи власти своиѫ родїтели и прѣродїтели. Да аще ѡни сице сътворет, яковже им рѣкохом, и исплънет и почетет и ѵтвръдет сѣи хрисовѣл и ѡни и въсако кого Богъ изволит бити наместник сиим вишереченїим, того господь Богъ да почтет и съхранит и ѫкрѣпит иже сїа исплънит, да мѫ даст господь Богъ зде земна добрѣ и мирно прѣпроводивши,

www.dacoromanica.ro

небеснаа блага полꙋчити и да сподобит его, еже wт десноꙋ его прѣдстоѧщїа егоже бꙋди и нам грѣшнїим полꙋчити и съ прѣжднїими и благочестивими хтиторн, молитвами прѣчисте владичице наше Богородици и присно дѣви Маріе и сѣтних и богоносних wтць, иже wт века Богꙋ ꙋгодивши иже и въсѣх сѣтих и чьстних инок иже въ сѣтомꙋ монастирꙋ wт начела и до сих потрꙋдившихъ се и послꙋжившихъ се и съ миром прѣшедших и настоещих и бити по сих хотещих, дондеже стонт сѣти монастир, амин.

Исписаше wт рꙋкꙋ многогрѣшнаго Стефана, в лѣт ҂ѕзиѳ, мѣсеца маиа ѳ дьни, ꙋ градꙋ Бѣкърещи.

† Їw Блад вwевwда, милостїѫ божїѫ, господинъ.

† Urmînd atotsfintei, dumnezeieştii Scripturi, care zice: „milă vreau, iar nu jertfă“ şi iarăşi: „prin milostenii se curăţă păcatele“ şi iarăşi „fericiţi cei milostivi, că aceia vor fi miluiţi“, precum şi gura proorocului, inspirată de duh spune: „fericit bărbatul care milueşte, căci acela în fiecare zi se îndulceşte întru domnul“. Ştiind dar acestea din dumnezeiasca Scriptură, iarăşi am auzit pe proorocul care grăieşte întru Duhul sfînt: „ascultaţi împăraţi şi înţelegeţi şi pătrundeţi-vă judecători ai marginilor pămîntului, luaţi aminte cei ce stăpîniţi mulţimile şi vă mîndriţi cu noroadele limbilor că stăpînirea vă este dată de domnul şi puterea de la cel de sus“. Înţelegînd deci că toate în mîna lui Dumnezeu sînt şi cît voieşte fiecăruia din noi dă, căci fericit şi de trei ori fericit cel care foloseşte bine bogăţia dată de Dumnezeu şi înmulţeşte în taină talantul înmînat lui de Dumnezeu, ca să audă acel glas bun şi dulce de bucurie: „bunule şi credinciosule rob, intră în bucuria Domnului tău“. Acestea deci auzind, ni se cuvine a înţelege despre cele de aici că scurte şi trecătoare sînt, precum se şi spune: „orice slavă este vremelnică“. Se cuvine să rîvnim către cei mai dinainte binecinstitori şi sfînt răposaţi domni, care cele pămînteşti bine întocmindu-le, prin acestea pămînteşti bunurile cereşti au dobîndit şi acestea le-au moştenit, iar cele pămînteşti pămîntului le-au lăsat.

Iată dar şi eu, cel în Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul, Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu domn a toată Ţara Românească, fiul preabunului Vlad voievod, dacă am văzut cartea şi făgăduiala părinţilor domniei mele, care cu pace au şezut înaintea Domnului, pentru aceea am ridicat dorinţa către atotcinstitele dumnezeieşti biserici, după cuvîntul proorocului: „în ce chip doreşte cerbul către izvoarele apelor“. Văzînd însă că, pentru păcatele noastre, s-au micşorat binecinstitorii domni, care au întemeiat şi au înfrumuseţat şi au miluit dumnezeieştile şi sfinţitele biserici, mai ales cele ce sînt la Sfîntul Munte Athos, hram sfînt şi dumnezeiesc şi lăcaş al preasfintei şi preacuratei şi preabinecuvîntatei stăpînei noastre de Dumnezeu

www.dacoromanica.ro

născătoare şi pururea fecioară Maria, cinstitei, slăvitei ei Intrări în Biserică, la sfînta sfintelor, mănăstirea numită Hilandar, dacă am văzut-o sărăcită de binecinstitorii şi fericiţii ei ctitori sîrbi, iar în urmă lăsată şi de binecinstitoarea doamnă şi împărătească Mara, ajunsă la bătrîneţe şi aşteptîndu-şi fericitul sfîrşit, care şi pe părinţii noştri şi pe fraţii noştri i-a iubit în loc de fii şi fiind înştiinţat despre această sfîntă mănăstire mai sus-zisă şi fiind rugat cu bune cuvinte, ca nişte copii ai săi, ca să nu lăsăm această sfîntă mănăstire sărăcită de binecinstitorii domni, ci să o căutăm şi să o miluim şi să ne numim ctitorii ei din urmă.

De aceea, noi am primit din toată inima sfînta mănăstire, după fericita pristăvire a atotcinstitei şi fericitei doamne şi împărătese şi maică a noastră, Mara, mai sus-zisă, şi a surorii ei, doamna Cantacuzino, am primit să ne numim ctitori ai sfintei mănăstiri şi să o miluim cu cît ne va fi cu putinţă.

De aceea am făgăduit şi am făcut acest hrisov al nostru, ca să fie neschimbat sfintei mănăstiri, cît am putut spune, să fie obroc sfintei mănăstiri în fiecare an 5 000 aspri şi cheltuială fraţilor care vor veni să ia obrocul 500 aspri. Aceştia, cît am spus, după cît ne-a fost în putere şi am lăsat, să se dea; să vină fraţii să ia acel mai sus-zis obroc în luna mai 15 zile. Iar voua, sfinţi şi cinstiţi părinţi, nu vă fie cu supărare să scrieţi pe părintele meu, Vlad voievod, şi pe fratele meu, Radul voievod, fiul mai sus-zisului Vlad voievod, în sfîntul pomelnic la sfînta proscomidie, căci pomenirea noastră vă este mică trudă, iar nouă mare răsplată.

Cît timp ne vom afla în viaţă şi lui Dumnezeu îi va fi plăcut să avem cele ce ne-a încredinţat, de asemenea şi fiii noştri, după moartea noastră, să facă <la fel>, cît îi va ţine Dumnezeu în viaţă şi în stăpînirea de Dumnezeu dăruită a părinţilor şi strămoşilor lor. Dacă ei vor face astfel, după cum le-am spus, şi vor împlini şi vor cinsti şi vor întări acest hrisov şi ei şi fiecare din cei ce-i va lăsa Dumnezeu urmaşi ai celor mai sus-zişi, pe cei ce vor împlini acestea domnul Dumnezeu să-i cinstească şi să-i păzească şi să-i întărească, să le dea domnul Dumnezeu să petreacă aici cu bine şi cu pace cele pămînteşti, să dobîndească bunurile cereşti şi să-l învrednicească de şederea la dreapta sa, pe care să o dobîndim şi noi, păcătoşii, şi cu cei dinaintea noastră binecinstitori ctitori, cu rugăciunile preacuratei stăpînei noastre de Dumnezeu născătoare şi pururea fecioară Maria şi cu ale sfinţilor şi purtătorilor de Dumnezeu părinţi, care din veac bine au plăcut lui Dumnezeu, şi ale tuturor sfinţilor şi cinstiţilor călugări cei de la sfînta mănăstire, care dintru început şi pînă acum s-au ostenit şi au slujit şi cu pace au trecut şi cele de acum şi cele ce vor fi după acestea, cît timp va sta sfînta mănăstire, amin.

www.dacoromanica.ro

S-a scris de mîna multpăcătosului Stepan, în anul 7018 <1510>, luna mai 15 zile, în cetatea Bucureşti.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIII/9.
Fotocopie după orig., la m-rea Hilandar de la Athos.

73

1510 (7018) mai 27, Bucureşti.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte vlastelinului său Calotă fost vistier satele Slăveni şi Stoeneşti, în urma unei judecăţi.

† Милостїю божїею, Їw Влад воєвода и господинъ вьсеи земле Оугровлахїиское, сынъ предобраго и великаго Влада воєводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми прѣпочетѣнномоу властелинoу господства ми, пачеже из кѫпи и шѣрь господства ми, жѫпанъ Калотъ вистиар съ сыновци си, каре колико мъ Богъ припѣстит, іако да мъ ест Слъвѣнини вьси и Стоенещїи вьси, понеже мъ сѫт старе и праве wчине, понеже нѫ ест стигнѣл wтцъ жѫпанъ Калотъ вистиарь еще при дьни Басараба воєводе Старога, потом при дьни Цапалъша воєводе. Потом и братъ господства ми Радула воєводе ест бил помиловал жѫпанъ Калотѫ вистїарь.

И потом, имаше съпрѣнїе жѫпан Калотъ вистиар със Син граматик и със дѫщерь Коикъ Татълов, Їнка, та се преше пред господство ми. Тако, господство ми нѫ сѣдиѫ съ честити властели господства ми, по правде и по законѣ; тако наидоѫ како ест жѫпанъ Калотъ вистїарь старе и праве wчине и достижене еще при дьни Басараба воєводе Старога. И Син граматик и дъщера Коикъ[1] Татълова, Їнка, wсташе wт закона.

Сего радї, мъ дадоѫ и господство ми іако да мъ ест въ wчинъ и въ wѫбъ, немъ и сыновем емъ и внуком и прѣвнѣчетом емъ въ вѣки. И въ нищ прѣдалика да нѣст, нъ да ест ѣставшїим. И ни wт когоже непотѫкновенно, по реч господства ми.

Свѣдѣтелїе: жѫпан Барбъл бан и жѫпан Пръвул Кралевские, жѫпан Данчюл велики дворник, жѫпан <Богд>[2]ан велики логофет, Харват вистиар, Нѣгое комис, Станчюл пехарник, Ивал столник, Марча постелник.

Пис въ настолни град Бѣкърещи, мѣсеца маи дьни к҃з, въ лѣт ҂зиѳ.

† Їw Влад воєвѡда, милостїѫ божїѫ, господинъ.

---

[1] Cuvînt scris deasupra rîndului.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preacinstitului vlastelin al domniei mele, încă şi din casa şi cumnatul domniei mele, jupan Calotă fost vistier cu fiii săi, oricîţi îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie Slăveanii toţi şi Stoeneştii toţi, pentru că îi sînt vechi şi drepte ocini, pentrucă le-a dobîndit părintele jupanului Calotă vistier încă în zilele lui Basarab voievod cel Bătrîn, apoi şi în zilele lui Ţepeluş voievod. După aceea şi fratele domniei mele Radul voievod a miluit pe jupan Calotă vistier.

Iar după aceea, a avut pîră jupan Calotă vistier cu Sin gramatic şi cu fiica lui Voicu al lui Tatul, Anca, de s-au pîrît în faţa domniei mele. Astfel, domnia mea i-am judecat cu cinstiţii vlasteli ai domniei mele, după dreptate şi după lege; astfel am aflat că sînt ale jupanului Calotă vistier vechi şi drepte ocini şi dobîndite în zilele lui Basarab voievod cel Bătrîn. Iar Sin gramatic şi cu fiica lui Voicu[1] al lui Tatul, Anca, au rămas de lege.

De aceea, i-am dat şi domnia mea ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui în veci. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Pîrvul Craioveşti, jupan Danciul mare vornic, jupan Bogdan mare logofăt, Harvat vistier, Neagoe comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

S-a scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna mai 27 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCI/2.
Orig., perg. (27,5 × 28), pecete aplicată, căzută.
EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Codrescu*, 162—164. Trad. *D.I.R., B.*, 58—59. Facs. *D.I.R., B.*, 239.

74

1510 (7018) mai 27, Bucureşti.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte vlastelinului său Neagoe, fiul lui Drăghici vornic, cu fiii şi nepoţii lui, sate, munţi, branişte şi ţigani, scutindu-le de toate dările şi slujbele.

† Ѣ҃ Христа Бога, благовѣрны и благочестивы и Христолюбивы и самодрѣжавнѣи, Їѡ Блад воевода и господинь, сынь великаго Блада воевод҃ѣ,

[1] Cuvînt scris deasupra rîndului.

www.dacoromanica.ro

милостивим бжиим и божїем дарованїем, вседержителїи и господствующи въ въсеи земли Угровлахїискои, ещеже и запланинским странам, Илласи и Фагарасу херцег; иже въ силѣ благопроизволи господство ми, своим благїим произволенїем, чистим и свѣтлим срѣдцем господства ми и даровах господствомь ми въсечестни и благообразни и прѣпочитани, иже над въсѣми честми дарове настоящи, сїи хрисовол господства ми, препочитеному властелину господства ми жупану Нѣгое Драгичов съ сыновы мы, каре колико мы Богъ препростит, каре сыновы каре джщери, и внепсеи его, сыновы Стоиканы, по имены Драгич и Драгомир и сестра их Станка и сыновы Винтилы, Драгич и Радул и Лашко и Винтилъ и джщере жупаны Драгичи дворникы, именем: Марїа и Нѣкша и Боба и Славна и съ сыновы их и съ джщере их, шко да им сут села, по имены: Мжрининѣнїи въси и съ планином си от Бѣчак и съ жилищѣ от поле от Сърата и Стънещїи въси и съ планином их от Флорѣю и Филипещїи въси и съ планином их от Флорѣи и съ потоком их от под виноградї и съ дел виноградом и Бънещи въси и съ планино их от Флорѣи и съ Потоном Соли и съ сол от Мислѣ.

И четвърти дел от вчина Фржщеюм, понеже ю покупише от Нѣг, за с̃ аспри. И пак в Фржщещи, дел Владулов, понеже ю покупише от Владула, за м̃ вце и т̃ аспри. И пак в Фржщеци дел Зорев, понеже ю покупише от Зорѣ за един кон добръ. И Брѣза въса съ планином их от Флорѣи и от Неграш и Комарникска планина, понеже их покупи жупан Драгич от сынови Кралигови и Мъневы. И Секжрѣни въси и Крековѣни въси и Лвчїани въси и Бертещи въси и Кжшчореле въси съ вчина си от блата от по доле Флочем, от рог Миловнице до Ноган и през Прекоп за Дунава. И Прикопул и Рушецул вест и съ вѣк бранищи и съ жилищѣ Ерълецом и селищѣ Бобочецом. И в Крецещи на Ургиш половина и Нѣгобани въси съ воденицом.

И Корнѣни въси, понеже истиже жупан Драгич половинь съ слъжбом, а над дрвга половина се втжкми съ Данчулом от Корнѣни; та мы даде жупан Драгич от Благодещи Строев дел и Лупшанул, а Данчюл даде жупанъ Драгичь половинь от Корнѣни. И село що зове Стоикица въси и съ воденице и Бало<щеци и>..... рещи въси и съ воденице си и съ бранице си и Скрита и Гъжжани въси съ жилищѣ от Бъбани и от Елъгжреци от Горе половина, понеже покупише жупан Драгич от Звиган[1], за ѫ аспри и за една кола чорнинь, а дрвга половина дръжал Бадѣ дворник..... въс и четвърти дел от Плопѣни и Кжпинѣни от Джмбы съ вчинь си и жилищѣ, колико дръжи от Лак Змеулов и Спатница въса и пол от Дедилов и от пол..... дел Ба..... и пол от дел Пюлов и пол от Благодещи, дел Нѣкшулов и от Сърата пол, понеже четвърти дел им ест бил права вчина, а дрвга четвърти дел, Стоянов дел, покупи жупан Станко логофет от Стоян, брат господже, за х̃д аспри, а

[1] Lectură nesigură.

www.dacoromanica.ro

жѫпан Драгич кѫпи Топлицеле въси wт Бѫмбак и wт Нѣг Кѫстрж, за ×ѯ҃ аспри и Добрица, за ×д҃ аспри. Тако заменише: жѫпан Драгич даде жѫпанѫ Стоикѫ логофетѫ Топлицеле въси, а Станко логофет даде Драгичѫ дел Стоганов wт Сърата.

И Ѩфѫмаци въси, д҃-ти дел, понеже ихъ покѫпи жѫпан Драгич wт родїтелѣ господства ми, Елада воивода за ѯ҃ кони прѣси. И пак ѕ Ѩфѫмаци една дела, що ю кѫпи жѫпан Драгич wт Бан, за ѱ҃ аспри. И ѕ Гѫщи, дел Щефѫлѫ въса и съ воденицем си, понеже ест побратил Щефѫл на жѫпана Драгича над свою дел, а потом га кѫпи за гї҃ краве. И Скрита и Гъшжани, понеже их стиже съ слѫжбом при родїтелѣ господства ми Елад воивода и потом их кѫпи за д҃ кони wт родителѣ господства ми. И ѕ Кржтѫщи три делове, понеже их даде жѫпан Станко логофет жѫпанице Прее прикїю. И Бръсѣнїи на Криков, понеже их кѫпи жѫпан Драгич wт сестре Синесови, wт Керана и wт Янка; и Керане даде аспри а҃ѳ҃ и Янке даде аспри ѳ҃ и един кафтан wт пернеш.

И ацигани, по имень: Ржга съ децами си и Корнѣ съ децами си и Бѫлфа съ децами си и Бѫнча съ децами си и Манчюл съ децами си и Ланга съ децами си и Фржцѣ съ децами си и Тинтѣ и Тѫлеш съ децами си и Ржижа съ децами си и Жѫна съ децами си и Зарѫба съ децами си и Драги съ децами си и Сѫпрѣ съ децами си и Бобе и Сердилж съ децами си и Мътрешое съ децами си и Рѫка и Бинтилъ съ децами си и Нѣг и Радѫл съ децами си и Лѣщѣн и Костѣ съ децами си и Бадѣ съ децами си и Манко съ децами и Ципан и дрѫг Драксин и Мима и Михѫл Молдовѣнѫл съ децами их и Доде съ децами си и Манѣ и Кръстѣ съ децами си и Банка и Калича и Хръльи и Нан жѫделе и Бабе и съ децами их и Хжлбакѫл и Батѣ и Броница и Радѫль и Дрїна и Бегое и съ децами их, Дибода и Рѫпа и Пазл и Дидѣ и съ децами их и Ржтѣ и Лолеш и Барбѫл и Цепелѫш и съ децами си и Гжинац и Стан и Голча и Слак и Прива и Дѫмитрѫ и Тѫрсѫл и Роман и Тѫдорика и съ децами си и Болѣ и съ братїа си, съ децами и Жѫпжнѣ и Петрѫ Прежмиренѫл и Татѫл и Бадѣ и Михаил и съ децами си и Костѣ и Нан съ децами си и Тѫра и Никѫла съ децами си, Дадина и Драча съ децами си и Балѣ и Бадѣ и Гинѣ и Стоика и Костѣ съ децами си и Нжнѣкъ и Илїѣ и Татѫл съ децами си и Слав и Бадѣ съ децами си и Цаганшоша и Іопа и Дѫша и Бонцѣ и Бѫлѣ и Расигѫвлѣ съ децами си.

И паки да им ест ѕ Фжр....., трети дел и въ..... брѫ..... и Пъѫнеци въси и Т.....цеци въси и трети дел wт Негрев дел, понеже их стиже жѫпан Драгич съ правом и верном слѫжбом к родителѣ господства ми Елада воеводе; и господствѫ ми дадоше ѯ҃ кони добри прѣси и цѣнѫ их за ×ѯ҃ аспри. По сеже, сѫт сїи вишереченїи села и ацигани въсе старе и праве wчине, кѫповане жѫпанѫ Драгич дворникѫ.

И пак сыновн Бинтилѫ, wни да си дръжит своих села и ацигани, како сѫт прежде ѫтжкмили и раздѣлили. И пак, аще<ли се прилучит> съмрѣти прежде

www.dacoromanica.ro

сыновнм Енитилъ и ни ке шстат никога своим анепс<їом> шт них, тъда въсе села и ацигани да сѫт жѫпанѫ Нѣгое и сыновом жѫпанѫ Стонканѫ и сестрим их, Маріе и Нѣкше и Бобе и Славие. И пак, такоже, да ацели се прилѫчит съмрът прѣжде Нѣгою и сыновом братѫ емѫ Стшнканѫ, а их села и ацигани въсе вище речєнїи да сѫт сестре жѫпанѫ Нѣгое, Маріе и Некше и Бобе и Славие и сыновом их. Й въ них пръдалика да нѣст ни єдинцин въ вѣки, докле се наидет семена шт них.

Сего радї, им дадох и господство мн, шко да им сѫт тиш въсѣ вище речєнїи села и ацигани въ шчинѫ и въ шхабѫ, ним и сыновом их и внѫком и превнѫчетѫ их и ни шт когоже непотжкновено, по реч господства мн.

Почебши шт вечїего вама и шт свинпего вама, шт пчеларства, шт кжбларства, шт днжмѫ и шт сенокосїа, шт воз, шт повоз, шт потвод, шт талпи и шт винарнч, рекши шт въсех слѫжбах и дажбах великих же и малех, елико се находет въ самодръжавнон земле и вблсти господства мн. Никто да не смѣет бантѫвати тѣх села и ацигани, ни сждци, ни глобници, ни бирчїи ни ни никто шт слѫгах и правителех господства мн, посилаемих по милостех и по работах господства мн, понеже кто се ьи покѫснл бантѫвати их или позабавити их аще и влас єдни, тш таковаго чловѣка имат въспрнпати велико зло и врѣю шт господство мн, шко невѣрник и прѣстжпник и посрамител сїемѫ повелѣню господства мн.

Єщеже и заклинанїе поставлѣет господство мн: по съмрътн господства мн, кого изберет господъ Богъ бытн господнн Блашкон Земле или шт срѣдечнаго плода господства мн или шт сродник господства мн или, по грѣсех нашнх, шт инонлеменик, да аще почетет и поновит и ѫтвръдит и съхранит сїн хрисовѫл господства мн, того и Богъ да почетет и съхранит и ѫтвръдит его въ господствѣ его; ащели прѣстжпит и расипет и <посрамит>, то таковаго <господь Богъ да разорит и> да ѫбнет зде тѣлом и въ бждщи вѣцѣ дѫшеж <его>..... <лицемѣ>ерїе нѣст и да ест проклет шт тнї свѣтых богоносних штцъ иже въ Никен и да имат <ѫчастїе съ Ню>дожь и съ Ярїе и въсн възълпившимн на господа Бога и спаса нашего Нїсуса Христа и кръвъ его на них и на чеда их, еже ест и бъдет въ вѣки, амнн.

Свѣдетелїе: жѫпан Барбѫл бан, жѫпан Пръвѫл Кралевски, жѫпан Данчюл велнки дворник, жѫпан Богдан логофет, жѫпан Данчюл пръкълаб Поенарскомѫ, Харват внстїар, Нѣгое комнс, Станчюл пеҳарник, Иван столник, Марча постелник.

И аз, Ѫнча, писах въ настолни град Бѫкѫрещи, мѣсеца мая кѯ дьнь, въ лѣт ×ѕнї.

† Iw Блад вшевшда, милостїм божїм, господнь.

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpînitorul, Io Vlad voievod şi domn, fiul marelui

www.dacoromanica.ro

Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind în toată ţara Ungrovlahiei, încă şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg; care în putere a binevoit domnia mea, cu a sa bunăvoinţă, cu inimă curată şi luminată a domniei mele şi am dăruit domnia mea acest atotcinstit şi cu frumoasă faţă şi preacinstit, care este deasupra tuturor cinstitelor daruri, acest de faţă hrisov al domniei mele, preacinstitului vlastelin al domniei mele jupan Neagoe al lui Drăghici cu fiii lui, oriciţi îi va lăsa Dumnezeu, sau fii sau fiice, şi nepoţilor lui, fiii lui Stoican, anume Drăghici şi Dragomir şi sora lor Stanca şi fiii lui Vintilă, Drăghici şi Radul şi Laşco şi Vintilă şi fiicele jupanului Drăghici vornic, anume: Maria şi Neacşa şi Boba şi Slavna şi cu fiii lor şi cu fiicele lor, ca să le fie satele, anume: Mărgineanii toţi şi cu muntele lor de la Buciac şi cu locuinţa de la cîmp de la Sărata şi Stăneştii toţi şi cu muntele lor de la Floreaiu şi Filipeştii toţi şi cu muntele lor de la Floreai şi cu poiana lor de sub vii şi cu partea din vii şi Băneştii toţi şi cu muntele lor de la Floreai şi cu Poiana Sării şi cu sarea de la Mislea.

Şi a patra parte din ocina Frînceştilor, pentru că au cumpărat-o de la Neag pentru 200 aspri. Şi iarăşi la Frîncești partea lui Vladul, pentru că au cumpărat-o de la Vladul, pentru 40 oi şi 300 aspri. Şi iarăşi la Frîncești partea lui Zorea, pentru că au cumpărat-o de la Zorea pe un cal bun. Şi Breaza toată cu muntele ei de la Floreai şi de la Negraş şi muntele Comarnicului, pentru că i-a cumpărat jupan Drăghici de la fiii lui Cîrlig şi ai lui Mînea. Şi Secăreanii toţi şi Cricoveanii toţi şi Lucianii toţi şi Berteştii toţi şi Căşcioarele toate cu ocina sa de la balta din jos de Floci, de la cotul Ialovniţei la Noiani şi prin Precop pînă la Dunăre. Şi Pricopul şi Ruşeţul tot şi cu amîndouă braniştele lor şi cu locuinţa Vîrleţilor şi seliştea Bobocestilor. Şi la Creţeşti pe Argeş jumătate şi Neagobanii toţi cu moara.

Şi Corneanii toţi, pentru că a dobîndit jupan Drăghici jumătate cu slujba, iar pentru cealaltă jumătate s-a întocmit cu Danciul de la Corneani; astfel i-a dat jupanul Drăghici partea lui Stroe din Blagodeşti şi Lupşanul, iar Danciul a dat jupanului Draghici jumătate din Corneani. Şi satul care se cheamă Stoichiţa tot şi cu morile şi Baloteştii şi ...reştii toţi şi cu morile sale şi cu braniştele sale şi Scrita şi Găojanii toţi cu locuinţa de la Băbani şi din Blăgăreştii de Sus jumătate, pentru că a cumpărat jupan Draghici de la Zviian[1], pentru 500 aspri şi pe un car de grîu negru, iar cealaltă jumătate a ţinut-o Badea vornicul ... toţi şi a patra parte din Plopeani şi Cîmpineanii de la Dîmb cu ocina sa şi cu locuinţa, cît ţine de la Lacul Zmeilor

[1] Lectură nesigură.

www.dacoromanica.ro

şi Spatniţa toată şi jumătate din Dedilov şi jumătate ... partea lui Va... şi jumătate din partea lui Puiul şi jumătate din Blagodeşti, partea lui Neacşul şi din Sărata jumătate, pentru că a patra parte le-a fost dreaptă ocină, iar cealaltă a patra parte a lui Stoian a cumpărat-o jupan Staico logofăt de la Stoian, fratele doamnei, pentru 4 000 aspri, iar jupan Draghici a cumpărat Topliţele toate de la Bumbac şi de la Neag Custră, pentru 6 600 aspri şi Dobriţa pentru 4 000 aspri. Astfel au schimbat: jupan Draghici a dat jupanului Staico logofăt Topliţele toate, iar Staico logofăt a dat lui Drăghici partea lui Stoian din Sărata.

Şi Afumaţii toţi, a 4-a parte, pentru că l-a cumpărat jupan Draghici de la părintele domniei mele, Vlad voievod pe 2 cai prusi. Şi iarăşi la Afumaţi o parte, pe care a cumpărat-o jupan Draghici de la Ban, pentru 400 aspri. Şi la Gugeşti, partea lui Ştefu1 toată şi cu moara lui, pentru că Ştefu1 s-a înfrăţit cu jupanul Draghici pe partea lui, iar după aceea a cumpărat-o pe 13 vaci. Şi Scrita şi Găojani, pentru că le-a dobîndit cu slujba în vremea părintelui domniei mele Vlad voievod şi după aceea le-a cumpărat pe 4 cai de la părintele domniei mele. Şi la Crătuneşti trei părţi, pentru că le-a dat jupan Staico logofăt jupaniţei Preia de zestre. Şi Bîrseanii pe Cricov, pentru că i-a cumpărat jupanul Draghici de la surorile lui Sin, de la Cherana şi de la Anca; şi Cheranei i-a dat 1 500 aspri şi Ancăi i-a dat 500 aspri şi un caftan de perneş.

Şi ţiganii, anume: Răga cu copiii săi şi Cornea cu copiii săi şi Bulfa cu copiii săi şi Buncea cu copiii săi şi Manciul cu copiii săi şi Langa cu copiii săi şi Frăţea cu copiii săi şi Ţintea şi Tuleia cu copiii săi şi Rînja cu copiii săi şi Juna cu copiii săi şi Zaruba cu copiii săi şi Draghi cu copiii săi şi Oprea cu copiii săi şi Bobe şi Surdilă cu copiii săi şi Mătreşoe cu copiii săi şi Ruva şi Vintilă cu copiii săi şi Neag şi Radul cu copiii săi şi Leaustean şi Costea cu copiii săi şi Badea cu copiii săi şi Manco cu copiii şi Ţipan şi alt Dracsin şi Mima şi Mihul Moldoveanul cu copiii lor şi Dode cu copiii săi şi Manea şi Cîrstea cu copiii săi şi Baica şi Calicea şi Hîrlui şi Nan judele şi Babe şi cu copiii lor şi Hîlbavul şi Batea şi Vroişta şi Radul şi Driia şi Begoe şi cu copiii lor, Diboda şi Rupa şi Paul şi Didea şi cu copiii lor şi Rîtea şi Loleia şi Barbul şi Ţepeluş şi cu copiii săi şi Găinaţ şi Stan şi Golcea şi Slav şi Priba şi Dumitru şi Turcul şi Roman şi Tudorică şi cu copiii lor şi Bolea şi cu fraţii săi, cu copiii săi şi Jupînea şi Petru Prejmirenul şi Tatul şi Badea şi Mihail şi cu copiii săi şi Costea şi Nan cu copiii săi şi Tura şi Nicula cu copiii săi, Dadina şi Dracea cu copiii săi şi Balea şi Badea şi Ghinea şi Stoica şi Costea cu copiii săi şi Năneacă şi Ilie şi Tatul cu copiii săi şi Slav şi Badea cu copiii săi şi Ţagaişoşa şi Copa şi Duşa şi Bonţea şi Vulpea şi Rasiguvlea cu copiii săi.

www.dacoromanica.ro

Şi iarăşi să le fie la Fîr... a treia parte şi la ... şi Păuneştii toţi şi T...şteştii toţi şi a treia parte din partea lui Negrea, pentru că le-a dobîndit jupan Draghici cu dreaptă şi credincioasă slujbă către părintele domniei mele Vlad voievod; şi domniei mele mi-au dat 2 cai buni prusi, şi preţul lor 2 000 aspri. După aceea, sînt aceste mai sus-zise sate şi ţigani toate vechi şi drepte ocini şi dedine, cumpărate de jupan Draghici vornic.

Şi iarăşi fiii lui Vintilă, ei să-şi ţie satele lor şi ţiganii, precum s-au întocmit mai înainte şi le-au împărţit. Şi iarăşi, dacă <se întîmplă> moarte mai întîi fiilor lui Vintilă şi nimeni nu va rămîne dintre nepoţii lor, atunci toate satele şi ţiganii să fie ale jupanului Neagoe şi ale fiilor jupanului Stoican şi surorilor lor, Maria şi Neacşa şi Boba şi Slavna. Şi iarăşi, de asemenea, dacă se întîmplă moarte mai întîi lui Neagoe şi fiilor fratelui său Stoican, satele lor şi ţiganii toţi mai sus-scrişi să fie ale surorilor jupanului Neagoe, Maria şi Neacşa şi Boba şi Slavna şi fiilor lor. Iar la ei prădalica să nu fie niciodată în veci, cît timp se va găsi seminţie dintr-înşii.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie acele toate mai sus-zise sate şi ţigani de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Începînd de la vama oilor şi de vama porcilor, de albinărit, de găletărit, de dijme şi de cositul fînului, de care, de cărături, de podvoade, de talpe şi de vinărici, adică de toate slujbele şi dăjdiile mari şi mici, cîte se află în ţara de sine stătătoare şi în stăpînirea domniei mele. Nimeni să nu cuteze să tulbure acele sate şi ţigani, nici sudeţi, nici globnici, nici birari, nici altul nimeni dintre slugile şi dregătorii domniei mele, trimişi după milostenii şi după muncile domniei mele, pentru că cine s-ar încumeta să-i tulbure sau să-i împiedice chiar cu un fir de păr, un om ca acela va primi mare rău şi urgie de la domnia mea, ca un necredincios şi călcător şi batjocoritor al acestei porunci a domniei mele.

Încă şi blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va înnoi şi va întări şi va păzi acest hrisov al domniei mele, pe acela şi Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească în domnia lui; dacă va călca şi va risipi şi <va batjocori>, pe unul ca acela <domnul Dumnezeu să-l nimicească şi> să-l ucidă aici cu trupul şi în veacul viitor sufletul lui ... unde nu este făţărie şi să fie blestemat de 318 sfinţi părinţi, purtători de Dumnezeu, de la Nicheia şi să aibă <parte cu> Iuda şi cu Arie şi cu toţi acei care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos şi sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin.

www.dacoromanica.ro

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul Craioveşti, jupan Danciul mare vornic, jupan Bogdan logofăt, jupan Danciul pîrcălab de Poenari, Harvat vistier, Neagoe comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea-postelnic.

Şi eu, Oncea, am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna mai 27 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XXXIX/3.
Orig., perg. (58 × 40,5), foarte deteriorat, pecete atîrnată, căzută.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 59—62.

75

1510 (7018) iunie 18, Bucureşti.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Stoica pitar şi fiilor săi ocină la Lungi.

† Милостїю божїею, Їѡ Влад воивода и господинь късои земле Оугровлахїискои, сынъ Влада великаго воивода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми вернолю слугѫ и болѣринъ господства ми жупанъ Стоика питар съ сынове си, каре колици мѫ Богъ припѫстит, тако да мѫ ест ѫ Лѫнци каре колико ест дел Нѣгоевъ, въса, понеже приниде жена Нѣгоевъ и дъщерь Нѣгоевъ пред господство ми, тери си дадоше нихъ дел ѡт Лѫнци за нихъ доброволю жупанъ Стоике питарь, како да мѫ ест въ ѡчинѫ. Потом, и покупи жупан Стоика питар ѡт дъщерь Нѣгоевъ, ѡт Драгае, за х̃ аспре.

Сего радї и господство ми мѫ дадохъ тако да мѫ ест въ ѡчинѫ и въ ѡхабѫ, немѫ и сыновом емѫ и внѫком и превнѫчетом емѫ въ вѣкы. И въ нихъ прѫдалика да нѣст, нѫ да им ест ѡставшим. И ни ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сведетелїе: жупан Барбѫл ван и жупан Прьвѫл Кралевски и жѫн. Данчюл велики дворник и жупан Богдан велики логофет, Семка спатар и Харкат вистиар, Нѣгое комис, Станчюл пехарник, Иван столник, Марча постелник.

И писа се въ настолни град Бѫкурещи, мѣсеца їюнїе ѝ̃ї дань, в лѣт × ͞ѳи.

Исправник Прьвѫл страторник.

† Їѡ Влад вѡевѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele credincioasei slugi şi boierului domniei mele, jupanului Stoica

www.dacoromanica.ro

pitar cu fiii lui, oricîţi îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie la Lungi oricît este partea lui Neagoe, toată, pentru că a venit femeia lui Neagoe şi fiica lui Neagoe înaintea domniei mele, de şi-au dat părţile lor din Lungi de bunăvoia lor jupanului Stoica pitar, ca să-i fie de ocină. După aceea a şi cumpărat jupan Stoica pitar de la fiica lui Neagoe, de la Drăgaie, pentru 600 aspri.

De aceea şi domnia mea i-am dat ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui în veci. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Pîrvul Craioveşti şi jupan Danciul mare vornic şi jupan Bogdan mare logofăt, Semca spătar şi Harvat vistier, Neagoe comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Şi s-a scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna iunie 18 zile, în anul 7018 <1510>.

Ispravnic Pîrvul stratornic.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., LVIII/1.
Orig., perg. (17×27), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1836; altă traducere ibidem, LXXVI/17 ter.
Copie slavă figurată ibidem, MCCXXXIV/1.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 62—63. Facs. *Ibidem*, 240.

76

1510 (7018) iulie 28, Bucureşti.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Costea, Dobromir, Cînda ş.a. satul Ţerăţelul, în urma unei judecăţi.

† Милостиѭ божиѭ, Їѡ Блад воєвода и господинь вьсѣѭ земле Оугровлахиискои, сынъ прѣдобраго и великаго Блад воєводе. Дават господство ми сие повелѣние господства ми Костѣ и съ братѹ мѣ, Добромир и съ сыновы и Радѹл[1] и съ сыновы сн и съ аннпсеим емѹ и Кында и съ сыновы емѹ и Лига и съ братиами сн, Радѹл и Нѣгое и Чюкър и пак Радѹл и Шътрѹ съ братиами сн, Стан и Добромир и Ельдимир и Нѣгован и съ братиам сн, Стан и Стонка и Дан ѥко да им сѣт Церъцелѹл вьс съ вьсом хотаром покѹде ест старом хотар, понеже им ест старе ѡчине и покѹпене ѡт Радѹл комине и ѡт тѣста мѣ, жѹпанице Нѣкша, за ѥѩ флорин, еще при дьни Млада Басараба воєводе. И потом имаше съпрение пред господства ми със Панѹл а господство ми сѣдиѭмѣ със честитими болѣри по правдѹ и по закон како сѹ найдет ере ест ним покѹпена ѡт тонзи людѥ,

[1] Cuvînt corectat, cu altă cerneală, din Блаѹл.

www.dacoromanica.ro

що сѫ вишє писани, wт Радѹл комис и wт тѣста мѫ Нѣкша, єрє при дьни Мла-да Басарабѣ воєводѣ.

Того радѣ имъ дадохъ и господство ми шко да им єст въ wчинє и въ wхабє имъ и сыновѣмъ иχ и внѹчетомъ иχ и прѣвнѹчетомъ иχ. И каре комѹ сє wт нихъ слѹчит съмрьть прѣжде, а въ нихъ пьрдалика да нѣєт, нѹ да им иχ <єст>[1] wставшим. И ни wт когоже непотъкновєно, по wрнзмѹ господства ми.

Свєдєтєлє: жѹпан Барвѹл и Прьвѹл Кралєвски, жѹпан Данчюл великн двор-ник и жѹпан Богдан логофєт и Харват внстнар, Нєгоє комис, Ивап столник, Семка спатар, Марчѣ постєлник.

Аз, Петрѹ дпак, єже писахъ въ настол град Бѹкѹрещи, мєсєца юлнє кѳ дь-нь, въ лѣто хѵнѳ.

† Їѡ Влад вwєвwда, мнлостїѫ божїѫ, господнь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Costea şi cu fratele lui, Dobromir şi cu fiii şi Radul [2] şi cu fiii săi şi cu nepoţii lui şi Cînda şi cu fiii lui şi Liga şi cu fraţii săi, Radul şi Neagoe şi Ciucur şi iar Radul şi Pătru cu fraţii săi Stan şi Dobromir şi Vlădimir şi Negovan şi cu fraţii săi, Stan şi Stoica şi Dan ca să le fie Ţerăţelul tot cu tot hotarul pe unde este vechiul hotar, pentru că le sînt vechi ocini şi cumpărate de la Radul comis şi de la soacra lui, jupaniţa Neacşa, pentru 12 florini, încă din zilele lui Basarab cel Tînăr voievod. Iar apoi au avut pîră înaintea domniei mele cu Nanul, iar domnia mea am judecat cu cinstiţii boieri după dreptate şi după lege şi am aflat că este cumpărătura lor de la acei oameni, care sînt mai sus-scrişi, Radul comis şi soacra sa Neacşa, încă din zilele lui Basarab cel Tînăr voievod.

De aceea le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor. Şi căruia dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul şi Pîrvul Craioveşti, jupan Danciul mare vornic şi jupan Bogdan logofăt şi Harvat vistier, Neagoe comis, Ivan stolnic, Semca spătar, Marcea postelnic.

Eu, Petru diac, am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna iulie 28 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul judeţean Tg. Jiu, nr. 12.
Orig., perg. (20 × 30,5), pecete aplicată, căzută.
EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 68—70.

[1] Omis.
[2] Cuvînt corectat, cu altă cerneală, din „Vladul".

www.dacoromanica.ro

1510 (7018) august 2, Bucureşti.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte mai multora ocini la Sadină, Buneştii de la Muşcel, Frăsinet şi Meriş.

† Милостїю божїею, Іw Блада воєвода и господинь въсоє земли Ѹггрwвлахїнскоє, сынъ <великаго и>[1] добраго Блада воєвода. Дават господство ми сїє повѣленїа господства ми слугзем господства ми Стан и Станчюл и съ сыновн сн ѣлн<ци им>[1] Богь даст, шкоже да им ест wчинѫ.....[1] и ѫ Садинж. И Вишосав и Татул да им ест wчинѫ ѫ Б<ѫнещи>[1]н wт Мѫшчел. И пак да ест wчинѫ Воиков и Ѡанчев и Бадев ѫ Фръснмет и ѫ Бѫнещи и ѫ Мерниш по ѫ<с>та Блъсанов, никнем wчинє въсѣх, занеже сѫт старє и правє wчинє за дѣдїнѫ. И комѫ wт них се хокет прилучит прѣжде съмрътъ, а вишерічене ѫ них прѣдаличе да нѣст, нѫ да сѫт wставшим.

Єго радї, дадох и господство ми вишереченним людїе сїє вишенмените wчинє и дѣдїне, шко да им ест wчинѫ и въ wхаб ним и сыновwм им и внѫком и прѣвнѫчетwм им. И нн wт когожѫ непоколѣбимо, по реч господства ми.

Єже сведетелїе поставлю господство мн: жѫпан Барбѫл бан и Пръвѫл Кралевски и Данчюл велнкн дворник и Богдан велнкн лwгwфет и Ѡнмка спатар и Харват внстнпар и Нѣгое комис и Станчюл пехарник и Іван и Марчѣ столницн[2]. И неправнник Данчюл велнки дворник.

И аз, Барнава, писах въ настолнн градѫ Бѫкѫрещн, мѣсеца авгѫст ѣ дьнн и wт Ѩдама до селѣ, въ лѣт ѕнѳ.

† Іw Блада вwєвwда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul <marelui şi>[1] bunului Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele Stan şi Stanciul şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, ca să le fie ocină ...[1] şi la Sadină. Şi lui Vişosav şi lui Tatul să le fie ocină la Buneştii de la Muşcel. Şi iar să le fie ocina lui Voico şi Oancea şi Badea la Frăsinet şi la Buneşti şi la Meriş pe gura Vîlsanului, toate ocinile lor, pentru că le sînt vechi şi drepte ocini de moştenire. Şi căruia dintre ei se va întîmpla mai înainte moarte, iar cele mai sus-zise să nu fie la ei prădalice, ci să fie celor rămaşi.

[1] Loc rupt.
[2] În acest timp Ivan era stolnic, iar Marcea postelnic.

www.dacoromanica.ro

De aceea am dat domnia mea mai sus-zişilor oameni mai sus-numitele ocini şi dedini, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Barbul ban şi Pîrvul Craioveşti şi Danciul mare vornic şi Bogdan mare logofăt şi Simca spătar şi Harvat vistier şi Neagoe comis şi Stanciul paharnic şi Ivan şi Marcea stolnici [1]. Şi ispravnic Danciul mare vornic.

Şi eu, Varnava, am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna august. 2 zile şi de la Adam pînă acum, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 168 (Ep. Argeş, LII/2).
Orig., perg. (27 × 36), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1753.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 63.

78

1510 (7019) septembrie 8, Tîrgovişte.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Stanciu logofăt ocini în Belciugata şi Voinigeşti, pe care acesta le dăruieşte m-rii Perivoli.

† Милостїю божїею, Іw Влада воєвода и господинь въсеи земли Оугровлахїиское, сынь великаго Влада воєводе. Дават господство ми сие повелѣнїе господства ми честитомѹ правителю, пачеже из кѫщѹ господства ми, жѹпанѹ Станчѹлѹ словосьписателю и съ сынови мѹ, колици мѹ Богъ припѹстит, яко да им єст половинѹ wт Белчюгата, понеже им сѣт жѹпанѹ Станчѹлѹ стара и права wчина, дѣдина. И пак да им єст ѹ Коннищещи место wт монастирѹ и wт виноград код Балѣ Рѹкѣ, понеже покѹпи жѹпан Станчюл wт Пагл wт Коннищещи тан место, за ѿ аспре. И пак да им єст єдно место ѹ шѹмѹ, що мѹ єст дал анепсею Тѹдорѹ вицем жѹпанѹ Станчѹлѹ ѹ чест, да си ѹчиннт виноград.

Й дрѹг человѣкь да не имат метехѹ, кромѣ жѹпан Станчюл, понеже по неговѹ съмрѣти, wн wстави съ великою клетвою како да сѣт тан wчинѹ wт Белчюгата и тен виноградѣ wт Коннищещи свѣтомѹ монастирѹ наричаемаго Перивол, за дѹшѹ родїтелю и за неговѹ дѹшѹ, храмѹже прѣчистие владїчице нашои богородици и присно дѣви Маріи, Рождество ѥж, да єст свѣтим, божественым иноком въ пищѹ, намже и родїтелем нашим въспоминаніе. Йли със пол<овино> wт Белчюгата и със виноград wт Коннищещи никто метехѹ да не имат, токомъ калѹгери wт свѣтого монастира Перивол. Й wт дрѹзѣх села,

[1] În acest timp Ivan era stolnic, iar Marcea postelnic.

www.dacoromanica.ro

колиџе имат wт дрꙋге книгѣ, кѣдѧ не кѣ сѣ наити wт жꙋпан Станчюл и wт негокѹ брата поп Фрѫнкѹл, ни єдин дѣте, ни дѣщере, ни анепсе, а тѣдѧи да сѹт тензи села и ацигани свѣтомꙋ монастирꙋ, код Конницеци, понеже им сѹт старе и праве wчине и покꙋпене. Й къ них прѣдалика да нѣст. И ни wт когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

Свѣдѣтелѣ: жꙋпан Барбѹл бан и жꙋпан Прѣвѹл бившн дворник и жꙋпан Богдан великн дворник и жꙋпан Ѻнча великн логофет, Данчюл спатар, Станчѹл пехарник, Нѣгое комис, Иван столник, Марчѣ постелник.

Писѣ ѕ Трѣговиџе, мѣсеца септевріа ѝ дань, въ лѣто ҂ѕѳ҃ѱ.

Исправник Семка, брат Марчев.

† Iw Влада вwевwда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător, încă şi din casa domniei mele, jupanului Stanciul logofăt şi cu fiii lui, cîţi îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie jumătate din Belciugata, pentru că îi este jupanului Stanciul veche şi dreaptă ocină, dedină. Şi iar să-i fie la Voinigeşti locul de mănăstire şi de vie lîngă Valea Rea, pentru că a cumpărat jupan Stanciul de la Paul din Voinigeşti acel loc, pentru 80 aspri. Şi iar să-i fie un loc la pădure, pe care i l-a dat nepotul Tudor unchiului <său> jupan Stanciul în cinste, să-şi facă vie.

Iar alt om să nu aibă amestec, afară de jupan Stanciul, pentru că după moartea lui, el a lăsat cu mare blestem ca să fie acea ocină de la Belciugata şi acea vie de la Voinigeşti, pentru sufletul părintelui şi pentru sufletul său, sfintei mănăstiri numită Perivoli, hramul preacuratei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, naşterea ei, să fie sfinţilor, dumnezeieştilor călugări de hrană, iar nouă şi părinţilor noştri pomenire. Însă cu jumătate din Belciugata şi cu via de la Voinigeşti să nu aibă nimeni amestec, ci numai călugării de la sfînta mănăstire Perivoli. Iar din alte sate, cîte au din alte cărţi, cînd nu se vor mai afla din jupan Stanciul şi din fratele său popa Frîncul nici un fiu, nici fiică, nici nepot, atunci să fie acele sate şi ţigani ale sfintei mănăstiri, lîngă Voinigeşti, pentru că le sînt vechi şi drepte ocini şi cumpărături. Iar la ei prădalica să nu fie. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Pîrvul fost vornic şi jupan Bogdan mare vornic şi jupan Oncea mare logofăt, Danciul spătar, Stanciul paharnic, Neagoe comis, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

www.dacoromanica.ro

S-a scris în Tîrgovişte, luna septembrie 8 zile, în anul 7019 ‹1510›.
Ispravnic Semca, fratele lui Marcea.
† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 169 (Ep. Rîmnic, LII/4).
Orig., perg. (35 × 32), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 63—64. Facs. *Ibidem*, 241.

79

‹1510 după septembrie 8—1512 ianuarie›, Măgurele.

Vlad cel Tînăr voievod porunceşte lui Stanciu şi Iuban să se ferească de ocina fiilor Dumitresei.

† Їw Блад воєводѧ и господинъ. Пишєт господство мн тебє Станчо и тебє Юбане и съ дрѹжи ви. И такозн ви говорим господство мн, како ѕ кон час ѕзрите сню книгѫ господства мн, а ви ѕ томзи час да сє варѕєтє wт wчинъ сыновъ Дмитрѣсєвъ, како ви єст сѣдилн братъ господства ми Радѹл воєводє. Такождере прииднет пак прѣд господства мн, а господство мн ви съм дал м̃и болѣри, а ви нє можєтъ да донєсить тизи болѣри на сѣрок, аниъ кет wстал wт законъ. Тако да сє варѕєтє wт нихъ и wт неговн wчинъ, да нє придет на дрѹ ред прѣд господства мн да сє плакат wт вас, ере нє кєтє гнижатє за wчинъ, аниъ кєтє за глакє. Й нно нє кет вит, по рєч господства мн.

Исправник жѹпан Богдан вєлнки дворник.

Пис ѕ Мъгѹрѣлє.

† Їw Блад вwєвwда, мнлостїю божїю, господинъ.

† Io Vlad voievod şi domn. Scrie domnia mea ţie, Stanciule şi ţie, Iubane şi cu tovarăşii voştri. Şi aşa vă vorbim domnia mea ca din ceasul în care veţi vedea această carte a domniei mele, voi în acel ceas să vă feriţi de ocina fiilor Dumitreasei, cum v-a judecat fratele domniei mele Radul voievod. De asemenea, aţi venit iar înaintea domniei mele, iar domnia mea v-am dat 48 boieri; iar voi nu aţi putut să aduceţi pe acei boieri la soroc, ci aţi rămas de lege. Astfel să vă feriţi de ei şi de ocina lor, să nu vină

www.dacoromanica.ro

în alt rînd înaintea domniei mele să se plîngă de voi, căci nu veţi avea grijă de ocină ci de capete. Şi altfel nu va fi, după spusa domniei mele.

Ispravnic jupan Bogdan mare vornic.

S-a scris la Măgureale.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 172 (Tismana, LXXXVI/2).
Orig., hîrtie (20 × 20), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1912.
Datat după domn şi ispravnic.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 65. Facs. *Ibidem*, 242.

80

1510 (7019) septembrie 11.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Oprea şi Stanciu părţi în Corbi, în urma unei judecăţi.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevodŭ şi domnŭ a toată Ţara Rumânească, fecior preabunului şi marelui Vlad voevoda. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii méle slugilor domnii méle Oprea i Stanciul şi cu feciorii lor, oricîţi Dumnezău le-are trimite, ca să le fie lor în Corbi <a> patra parte şi den partea Balicăi jumătate, p<e>n<t>ru <că le este> lor bătrînă şi dreaptă ocină de moştenire. Ş<i ia>r Opréi şi Stan<ci>ului cu feciorii lor să le fie în Corbi, den partea lu Filip, a treia parte, pentru că o au cumpărat de la Filip, derept 15 florinţŭ.

Iar după acéia, au avut Oprea pîră cu călugări de la Tismana de s-au pîrît naintea domnii méle ...[1]; aşa, domniia mea am dat Oprei 12 boiari de au mărturisit denaintea domnii méle şi au jurat cum că iaste a Oprei şi a soţiilor lui ce sînt scrişi mai sus, bătrîne şi drepte ocine de moştenire.

Drept acéia şi domniia mea le-am dat ca să le fie lor moşii ohabnice, lor şi feciorilor lor, nepoţilor, strănepoţilor lor. Şi orcăruia dentr<u e>i s-ar întîmpla mai nainte moarte, iar într-însele să nu fie părăsiri, ce să fie ...[1] ce vor fi rămas. Şi de cătră <nimen>[1]ilea nemişcat, după porunca d<omnii>[1] méle.

Iată şi mar<tori am pus domniia mea: jupan Barbul ban>[1] i jupanul Pîr-<vul> i jupanul Danciul Craiovescul i jupan Bogdan vel vornic i jupan Harvat vistier, jupanul Simca spătar, Ivan stolnic, Stanciul paharnic, Marcea postelnic.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

Şi eu, Radul, care am scris, luna lui săptemvrie 11 dni, vă leat 7019 <1510>.

Iar la limba rumânească l-am scos la mai 17 dni, 1734 de Vintilă portar.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 170 (Ep. Rîmnic, CV/1).
Traducere; altă traducere ibidem, ms. 362, f. 15.
EDIŢII. *D.I.R.*, *B.*, 64—65.

81

1510 (7019) noiembrie 12, Bucureşti.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Tismana Vodiţa Mare, Bahna cu toate seliştele, Vîrful lui Vlad şi Bucina.

† Милостїю божїю, Їw Блад воевод и господинъ въсон земли Ѫгровлахїискон, сынъ прѣдобраго и великаго Блада воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства мн свѣтомѹ монастирѹ Тисменѹ, храмѹ прѣсвѣтые владичице нашон богородице и присно дѣви Марїи и честное и славное ен Ѯепенїе и игѹмень попъ Ѳеѳстратїе и въсем іаже w Христѣ братїе wбрѣтающи се въ свѣти монастир, іако да им ест Голема Водица и село зовоми Бахна и съ въсеми селищами и съ въсом хотарѡм по wвоіа страна Водице, до хотар Речице. И Бладов Ерѣх до хотар Шѹбею где се станет ѹ wнон варѹ, сиреч блатѹ некою. И Бѹчина съ въсом хотаром, wт Дѹнавѹ до Хотар Шеврълюгѹ.

Понеже сѹт имали калогери wт свѣтнх монастир Тисменѹ пръню със Рошком и съ сыновн Ръсиповн прѣд родителїа господства мн. Тако игѹмен и братїа извадили се прѣд родителїа господства мн Блад воеводе книге старим господам, wт Бладїеслава воеводе, цио ест бил прѣжде Мирче воеwд и книгѹ прѣдедѹ господства мн, Мирче воеводе, и потом и книге въсѣм господам по редѹ, до живота господства мн и книгѹ родїтелю господство мн Бладѹ воевод и братѹ господства мн Радѹлѹ воеводе. И гледахъ и господство мн тїе въсехъ книге, по редѹ, със честити болѣрехъ господства мн и добрѣ нандохъ како Велика Водица и село Бахна и съ въсеми Бахнином селищами и съ въсом хотаром и Бладов Ерѣх и Бѹчина съ въсом хотаром іакоже сѹт книше вписанне wчине праве свѣтомѹ монастирѹ. Потом се сѹ подигли калогери wт Тисменѹ, та се извадили прѣд родїтелїа господства мн и мартѹрисали и клели болѣрехъ к҃д; тїа въсн мартѹрисали се како ест права wчина свѣтомѹ мона<сти>[1]рѹ.

Того радї, им гледахъ и господство мн книге и сѹднх по старем книге, іакоже видехъ господство мн и дадохъ свѣтомѹ монастирѹ и божественним нно-

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

ком wбителим свѣтомѹ мѣстѹ, тѣх вниѣ ѕписане wчине, ѣко да им сѫт къ <w>чинѹ и къ wлавѹ свѣтомѹ монастирѹ и късем братїwм еже w Христе. И ни· wт когоже непотворено, по wрнзмѹ господства ми.

Й варе кто се ке покѣсит да разорит сїю книгѹ господства ми и повелѣнїе старим господам, того господь Богъ да га разорит и расипет и ѕбиет, зде тѣлом а къ бѫдѫщим вѣце дѹш<е> ею и да ест проклетъ wт тиѣ свѣтих wтьць Никенскх и да имат ѕчестїе съ Иѹдое и съ тръклетим Йринем и съ инеми безаконнми їѹдене иже възъпише, ѣкоже единемѹ ѕсти.

Свѣдетелїе поставлѣет господства ми: жѹпан Барбѹл ван и жѹпан Пръвѹл и Данчюл Кралевци, жѹпан Датко ван, жѹпан Богдан велнки дворник, жѹпан Ѯнча логоѳет, Харват внстїар, Семка спатар, Нѣгое комис, Станчѹл пехарник, Иван Калинескѹл столник, Марча постелник.

И аз, Стефан еже начрътах къ настолнем градѹ Кѹкѹрецюм, мѣсеца ноемврїе ѣї дьнь, въ лѣт ×ѕѳї.

† Їw Блад вwевwда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Tismena, hramul preasfintei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei şi slăvitei ei Adormiri şi egumenului popa Evstratie şi tuturor fraţilor celor care întru Hristos se află în sfînta mănăstire, ca să le fie Vodiţa Mare şi satul numit Bahna şi cu toate seliştele şi cu tot hotarul pe amîndouă părţile Vodiţei, pînă în hotarul Reciţei. Şi Vîrful lui Vlad pînă în hotarul Ştiubeiu, unde se opreşte la o mlaştină, adică o baltă oarecare. Şi Bucina cu tot hotarul, de la Dunăre, pînă în hotarul Şevîrliugului.

Pentru că au avut călugării de la sfînta mănăstire Tismena pîră cu Roşca şi cu fiii lui Răsipă înaintea părintelui domniei mele. Astfel egumenul şi fraţii au scos înaintea părintelui domniei mele Vlad voievod cărţile bătrînilor domni, de la Vladislav voievod, care a fost înaintea lui Mircea voievod şi cartea străbunicului domniei mele, Mircea voievod, şi apoi şi cărţile tuturor domnilor la rînd, pînă în viaţa domniei mele şi cartea părintelui domniei mele Vlad voievod şi a fratelui domniei mele Radul voievod. Şi am cercetat şi domnia mea toate aceste cărţi, pe rînd, cu cinstiţii boieri ai domniei mele şi bine am aflat că Vodiţa Mare şi satul Bahna şi cu toate seliştele Bahnei şi cu tot hotarul şi Vîrful lui Vlad şi Bucina cu tot hotarul, că sînt cele mai sus-scrise ocini drepte ale sfintei mănăstiri. Apoi s-au sculat călugării de la Tismena, de au scos înaintea părintelui domniei mele şi au mărturisit şi au jurat 24 boieri; toţi aceia au mărturisit că este dreaptă ocină a sfintei mănăstiri.

www.dacoromanica.ro

De aceea le-am cercetat şi domnia mea cărţile şi am judecat după vechile cărţi, cum am văzut domnia mea şi am dat sfintei mănăstiri şi dumnezeieştilor călugări ai sfîntului loc acele mai sus-scrise ocini, ca să-i fie de ocină şi de ohabă sfintei mănăstiri şi tuturor fraţilor celor întru Hristos. Şi de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Şi oricine se va încumeta să strice această carte a domniei mele şi porunca bătrînilor domni, pe acela domnul Dumnezeu să-l nimicească şi să-l risipească şi să-l ucidă, aici cu trupul şi în veacul viitor sufletul lui şi să fie blestemat de 318 sfinţi părinţi de la Nicheia şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie cel de trei ori blestemat şi cu ceilalţi iudei fără de lege care au strigat într-un singur glas.

Martori pune domnia mea: jupan Barbul ban şi jupan Pîrvul şi Danciul Craioveşti, jupan Datco ban, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oncea logofăt, Harvat vistier, Semca spătar, Neagoe comis, Stanciul paharnic, Ivan Calinescul stolnic, Marcea postelnic.

Şi eu, Stepan, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna noiembrie 12 zile, în anul 7019 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 171 (Tismana, LVIII/2).
Orig., perg. (29 × 37), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 168 şi 337, f. 156—157.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 65—66. Facs. *Ibidem*, 243.

82

1511 (7019) ianuarie 10, Tîrgovişte.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Tismana satele Bahna, Precîrstia şi Bucina, în urma unei judecăţi.

† Милостию божиею, Їѡ Блад воєвода и господинъ късои земле Оугровлахїиское, сынь прѣдобраго и великако Блада воєвода. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми късечестномь и божественомь храмь Оуспенїѣ прѣсвѣтѣи и прѣблагословенїѣ владичице[1] наше Богородице и присно дѣви Маріѣ, свѣтомь монастирь зовомаго Тисмена и честненшомь wтць егѹмень, кир Євстратие и божественим иноком иже живѹщих къ свѣтомь монастирь, ако да им ест села, по именѣ: Бахна къса и съ късом хотаром и Прекрѣстиа къса и съ късом хотаром и Бѹчина къса, понеже сѣт свѣтомь монастирь стара и права wчина.

[1] Cuvîntul: владичице scris deasupra rîndului, de altă mînă.

www.dacoromanica.ro

Й потом, имаше съпренїе калꙋгери ѡт свѣтого манастира пред господство ми със сыновом Ръсипꙋ. Тако, господство ми сѣдиҳ съ почьтенними и правоверни и съ изьбранними властеле и правители господства ми. И видеҳ господство ми и книге старим господам, свем по редꙋ, како сѫт ѡвеи вишеречене села свѣтомꙋ манастирꙋ стара и права ѡчина и дѣдина.

Потом, им дадоҳ господство ми ѳ҃ клетовци, тере иҳ сѫ ѡднесли пред жꙋпан Радꙋл ѡт Борьцин; та сѫ клели како ест права ѡчина свѣтомꙋ манастирꙋ. По име клетовци: поп Кꙋзма ѡт Тисмена и поп Ивван ѡт Падеш и поп Бога ѡт Стрꙋгарци и Бладꙋл ѡт Падеш и Бꙋдꙋл ѡт Прежна[1] и Бога ѡт Цюрецин и Лепъдат ѡт Неданова и Радꙋл ѡт Шиварна и Тепша ѡт Рꙋнкꙋ и Ван ѡт Горновица и Станчюл ѡт Тополница и Милѣ ѡт Мирчецин и Шꙋшман ѡт Марга, тере сѫ клели съ ниҳ дꙋше пред Радꙋл ѡт Борржцин. Й жꙋпан Радꙋл ѡн ест писал книгꙋ до господство ми како сѫ клели и дали свѣтомꙋ манастирꙋ.

Егѡ ради и господство ми дадоҳ свѣтомꙋ манастирꙋ да им ест въ ѡчинꙋ и вь ѡҳабꙋ и нин ѡт когожѳ непотъкновенно, по реч господства ми.

Сведетелне: жꙋпан Барбꙋл бан, жꙋпан Пръвꙋл и Данчюл бивши дворници, жꙋпан Богдан велики дворник, жꙋпан Ѳнча логофет, Харват кнетинар, Семка спатар, Нѣгое комис, Станчюл пехаркик, Иван столник, Марча постелник.

И аз писаҳ, Тꙋдор граматик, въ настолни град Тръговищꙋ, мѣсеца генарїе ѳ҃ дньь, в лѣт ҂ѕ҃ѳ҃ѱ҃.

† Їѡ Блад вшевшда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului atotcinstit şi dumnezeiesc al Adormirii preasfintei şi prea binecuvîntatei stăpînei[1] noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, sfintei mănăstiri numite Tismena şi cinstitului părinte egumen, chir Evstratie şi dumnezeieştilor călugări care trăiesc în sfînta mănăstire, ca să le fie satele, anume: Bahna toată şi cu tot hotarul şi Precîrstiia toată şi cu tot hotarul şi Bucina toată, pentru că sînt veche şi dreaptă ocină a sfintei mănăstiri.

Iar apoi au avut pîră călugării din sfînta mănăstire înaintea domniei mele cu fiii lui Răsipă. Astfel, domnia mea am judecat cu cinstiţii şi dreptcredincioşii şi cu aleşii vlasteli şi dregători ai domniei mele. Şi am văzut domnia mea şi cărţile bătrînilor domni, toate pe rînd, cum sînt acele mai sus-zise sate ocină şi dedină veche şi dreaptă a sfintei mănăstiri.

Apoi le-am dat domnia mea 12 jurători, de i-au adus înaintea jupanului Radul din Borăşti; astfel au jurat că este dreaptă ocină a sfintei mănăstirii.

[1] Cuvintele: и Бꙋдꙋл ѡт Прежна scrise deasupra rîndului.
[2] Cuvîntul „stăpînă" scris deasupra rîndului, de altă mînă.

www.dacoromanica.ro

Jurătorii, anume: popa Cuzma din Tismena şi popa Iovan din Padeş şi popa Boia din Strugarţi şi Vladul din Padeş şi Budul din Prejna[1] şi Boia din Giureşti şi Lepădat din Nedanova şi Radul din Şivarna şi Tepşa din Runcu şi Nan din Gornoviţa şi Stanciul din Topolniţa şi Milea din Mirceşti şi Şuşman din Marga, de au jurat cu sufletele lor dinaintea lui Radul din Borăşti. Iar jupan Radul a scris carte către domnia mea cum au jurat şi au dat sfintei mănăstiri.

De aceea şi domnia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul şi Danciul foşti vornici, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oncea logofăt, Harvat vistier, Semca spătar, Neagoe comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Şi am scris eu, Tudor gramatic, în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna ianuarie 10 zile, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 173 (Tismana, LVIII/4).
Orig., hîrtie (22 × 32), pecete aplicată.
Cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 169 şi 337, f. 155—156.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 67—68. Facs. *Ibidem*, 245.

83

1511 (7019) martie 22, Bucureşti.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Snagov părţi în Cîrcimari şi Băbeni.

† Иже елици дⷭхомъ божїимь водими сѫт, сеї сѫт сынове божїѡмъ, ꙗкоже рече божественїи апостоль, емⷭже къ слѣдтекѫще иже правдѣ любители, блаженнїи ѡн глас радованїа слышавше, егоже присно ислышет: „Прїидѣте благословеннїи ѡтьца моего, наслѣ<дⷭите> ⷭ готованное вам царство ѡт сложенїа мира“ и прочиа. Ѩже и азъ, благовѣрныи и благочестивыи, Їѡ Блад воевода и господинъ, сынъ Блад великаго воеводѣ, милостїѡмъ божїимъ и божїем дарованїем, ѡбладаѣщⷭми и господствⷭжщⷭ късеи земли Ѹгровлахїискои, ещеже и запланинскимь страннам, Ямлашⷭ и Фагарашⷭ херцег, благопроизволи господство ми своимь благымъ произволенїем и чистимь и свѣтлим сръдцем господства ми, ꙗко прославити прославлъшаго ме Бога и на прѣстол родїтели господства ми съ славож възнесешаго ме. Ѩе бо спомѣнѫхом божественнаа Писанїа, слышеще

[1] Cuvintele: „şi Budul din Prejna“ scrise deasupra rîndului.

www.dacoromanica.ro

глаголещаа: „Слышите бо царіе и разумѣите, навыкнѣте сѫдіа концем земли, въимъште дръжещен множества и грѣдещ<и>м се ѡ народѣх языкъ яко дана быст ѡт Господа дръжава вам и сила ѡт вишнѣго“. Сего радї, потъ<ш>аѫх се, донелиже земнаа прѣпроваждаемъ, да и ѡбѫждщіихъ потрѣба бѫдет нам исправити елико по силѣ бѫдет; еже ѡ дѫшевнїихъ вещех съматрѣти, яко ѡт Бога въсем даннїимь нам.

Сего радї, въсе сръдо въждельѣх къ храмѹ и ѡбители прѣчистїѧ владїчице наше, Богородици и присно дѣвы Маріѧ, славнаго еѫ Въведенїа, монастирѹ наричаемн Сѧтогѹ и даровах сы въсечестнїи и благоѡбразныи и преапочътенныи хрысовѹл господства мн чьстномѹ монастирѹ и наставникѹ и ѹчителю словеснаго стада Христова, ѡтцѹ єгѹменѹ и въсем братїам еже ѡ Христѣ и иже въ свѣтѣи мѣстѣ тѡм живѫщим, яко да им сѫт два дела ѡт Кръчимари, що ест поклѫпил жѹпан Богдан дворник ѡт Чоарь, за хр аспри тере их приложи свѣтомѹ монастирѹ. И пак да им ест дрѹга дел ѹ Кръчимари, ѡт ѡ-нина Чоарев, ере ю поклони Чоарь свѣтомѹ монастирѹ за свою доброволю. И паки да им ест ѹ Кръчимари четврѣти дел и ѹ Б<ъѣ>кни четврѣти дел, що ест приложил Корнилїе калугер свѣтомѹ монастирѹ, еще при дьни жнкѹ господства ми Влад воевод.

Тогаи радї, дадох и господство ми свѣтомѹ монастирѹ <къ ѡ>чинѹ и въ ѡхабѹ и божественїим инокѡм, а намже и родїтелїе и братїам нашим въ вѣчное въспоминачїе.

Ещеже и по съмрѣти господства ми, кого изберет господь <Богъ ѡб>ладати Влашкѹ Землю, иже поновит и <п>риложит и ѹтврѣдит, тѡго господь Богъ да ѹкрѣпит и съхранит въ господствѣ емѹ и да мѹ ест <прѣдстателница> Богородица; ащели разорит и попрет, и тѡго господь Богъ <ѹ>биет и разорит и зде <съ тѣлом> и въ бѫдѫщим вѣце дѫш<е емѹ и да мѹ ест съпостатница> прѣсвѣтаа Богородица на страшнѣм сѫдцѹ и да ест проклет ѡт тиї свѣтїи ѡтци <Никенскиѫ> и да имат ѹчестіе съ Юдом и съ тръклетїи Ірїе <и съ инѣми ѹдеи еже възъпише на> господа нашего Іѣсуса Христа, еже ест и бѫдет, амин.

Свѣдетелїе: жѹпан Барбѹл бан и ж<ѹпан Пръвѹл Кр>алевски бившн дворник, жѹпан Богдан велики дворник, жѹпан Ѡнча велики логофет, жѹпан Харват виститар, Семка спатар, Нѣгое комис, Иван столник, <Станчюл пехарн>ик, Марча постелник, Радѹл и Пръвѹл страторници.

И азъ, Стонка, еже писах въ настолни град Бѹкѹрещи, мѣсеца мартїе кѣ <дьни>, въ лѣт ѯзѳї.

† Їѡ Влад вивевода, милостїѧ божїѧ, господинь.

† Cei cîţi cu duhul lui Dumnezeu se poartă, aceştia sînt fii ai lui Dumnezeu, precum a zis dumnezeiescul apostol, căruia urmînd cei iubitori de dreptate, acel fericit glas de bucurie auzindu-l, pe care pururea îl aud: „Veniţi

www.dacoromanica.ro

binecuvîntaţii părintelui meu, moşteniţi împărăţia pregătită vouă de la facerea lumii" şi celelalte. Iată şi eu, binecredinciosul şi binecinstitorul Io Vlad voievod şi domn, fiul lui Vlad marele voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei, încă şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg, am binevoit domnia mea cu a mea bunăvoinţă şi cu luminată şi curată inimă a domniei mele ca să proslăvesc pe Dumnezeu, cel ce m-a proslăvit pe mine şi pe scaunul părinţilor domniei mele cu slavă m-a înălţat. Iată că mi-am adus aminte de dumnezeiasca Scriptură, pe care am auzit-o grăind: „Ascultaţi dar împăraţi şi înţelegeţi învăţaţi judecători ai marginilor pămîntului, luaţi aminte cei cei ţineţi mulţimile şi vă mîndriţi cu noroadele limbilor că de la Domnul vă este dată stăpînirea voastră şi puterea de la cel de sus". De aceea ne-am grăbit, ca pînă ce voi petrece întru cele pămînteşti, să îngrijesc şi pe cele viitoare după puteri să le îndreptez; socotind pentru cele sufleteşti că de la Dumnezeu ne este dat totul.

De aceea din toată inima am dorit către hramul şi lăcaşul preacuratei stăpînei noastre, născătoarea de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, slăvitei ei Intrări în biserică, mănăstirii numite Sneagov şi am dăruit acest întru totul cinstit şi cu frumoasă faţă şi preacinstit hrisov al domniei mele cinstitei mănăstiri şi nastavnicului şi învăţătorului turmei cuvîntătoare a lui Hristos, părintelui egumen şi tuturor fraţilor celor întru Hristos şi care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie două părţi din Cîrcimari, pe care le-a cumpărat jupan Bogdan vornic de la Cioară, pentru 3 000 aspri şi le-a dăruit sfintei mănăstiri. Şi iarăşi să le fie cealaltă parte în Cîrcimari, din ocina lui Cioară, pe care a închinat-o Cioară sfintei mănăstiri de a lui bunăvoie. Şi iarăşi să le fie în Cîrcimari a patra parte şi în Băbeani a patra parte, pe care a dăruit-o Cornilie călugăr sfintei mănăstiri, încă în zilele unchiului domniei mele Vlad voievod.

De aceea am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri de ocină şi de ohabă şi dumnezeieştilor călugări, iar nouă şi părinţilor şi fraţilor noştri întru veşnică pomenire.

Încă şi după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul <Dumnezeu> să stăpînească Ţara Românească, care va înnoi şi va dărui şi va întări, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească şi să-l păzească în domnia lui şi să-i fie <sprijinitoare> Născătoarea de Dumnezeu; dacă va strica şi va călca, pe acela domnul Dumnezeu să-l ucidă şi să-l nimicească şi aici cu trupul, iar în veacurile viitoare sufletul <său şi să-i fie potrivnică> preasfînta Născătoare de Dumnezeu la cumplita judecată şi să fie blestemat de 318 sfinţi părinţi <de la Nicheia> şi să aibă parte cu Iuda şi cu de trei ori blestematul

www.dacoromanica.ro

Arie <şi cu acei iudei care au strigat asupra> domnului nostru Isus Hristos ceea ce este şi va fi, amin.

Martori: jupan Barbul şi <jupan Pîrvul Cr>aiovescul fost vornic, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oncea mare logofăt, jupan Harvat vistier, Semca spătar, Neagoe comis, Ivan stolnic, <Stanciul> paharnic, Marcea postelnic Radul şi Pîrvul stratornici.

Şi eu, Stoica, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna martie, 22 <zile>, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 174 (Snagov, X/1).
Orig., perg. (34 × 45), rupt şi şters, pecete atîrnată, căzută.
Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, mss. 352, f. 2 şi 354, f. 33.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 68—69. Facs. *Ibidem*, 246.

84

1511 (7019) aprilie 19, Popeşti.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Govora trei ţigani cu fiii lor, dăruiţi de Neaga, fiica lui Dan Durduca.

† Милостїwмъ божїwмъ, Iw Блад воєвода и господинъ въсєѣи землы Оугровлахїи, сынъ прѣдобраагo и великаагo Блад воєводѣ. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомѹ монастирѹ Говоре, храмже и wбитѣлы свѣтѣи, чистѣи и прѣблагословенѣи владичици нашои богородици, присно дѣвѣи Маріи и славное ей Оуспенїе и наставникѹ свѣтаго манастира, кѵр Дороѳє[тє]ю и братиам живѹщїх въ свѣтои wбитѣли тои, шко да им єст три ацигани по име: Костѣ съ децами си и Wпрѣ съ децами си и Радѵл съ децами си, понеже их єст била приложила свѣтомѹ монастирѹ жѹпаница Нѣга, дъщера жѹпана Дана Дрдѹка, wт пред господства ми, шко да сѹт свѣтомѹ монастирѹ въ покрѣпленїю а божєствним иноком въ поможенїе зде, а жѹпанице Нѣге и родїтелем ей и чедом ей да им єст въ вѣчное въспоминанїе.

Сего радї, дадох и господство ми свѣтомѹ монастирѹ да сѹт въ wчинѹ и въ ѹхабѹ и ни wт когоже непотъкновенно, по wрнзмо господства ми. Ино нѣст.

Свѣдѣтелїе: жѹпан Барбѹл бан, жѹпан Пръвѹл Кралевски, жѹпан Богдан велики дворник, жѹпан Wнча логоѳет, жѹпан Харват вистиар, Нѣгоє комис, Семка спатар, Станчюл пеҳарник, Иван столник, Марча постелник.

И азъ начръ[ча]тах, Син, ѹ Попещї, мѣсеца априлїе ѳ̄ї дънъ, в лѣт ҳз̄ѳ̄ї.

† Iw Блад вшевѡда, милостїѫ божїѫ, господинъ.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Govora, hramul şi lăcaşul sfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria şi slăvitei ei Adormiri şi nastavnicului sfintei mănăstiri, chir Dorothei şi fraţilor care trăiesc în acel sfînt lăcaş, ca să le fie trei ţigani, anume: Costea cu copiii săi şi Oprea cu copiii săi şi Radul cu copiii săi, pentru că i-a dăruit sfintei mănăstiri jupaniţa Neaga, fiica jupanului Dan Durduca, dinaintea domniei mele, ca să fie sfintei mănăstiri de întărire şi dumnezeieştilor călugări de ajutor aici, iar jupaniţei Neaga şi părinţilor ei şi copiilor ei să le fie de veşnică pomenire.

De aceea am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele. Altfel să nu fie.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul Craioveşti, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oncea logofăt, jupan Harvat vistier, Neagoe comis, Semca spătar, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Şi eu am scris, Sin, la Popeşti, luna aprilie 19 zile, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 175 (Govora, XXVII/3).
Orig., hîrtie (18,5 × 30), pecete aplicată.
Cu o traducere din 1797; altă traducere ibidem, ms. 447, f. 400.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 69—70. Facs. *Ibidem*, 247.

85

1511 (7019) aprilie 22, Popeşti.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Tismana satul Ceurii, în urma unei judecăţi.

† Милостїю божїею, <І>ѡ Блад воиꙋода и господинь вьсеи земли Ꙋгровлахїиской, сынь великаго Блад воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ монастирꙋ Тисмѣне, храмꙋ и wбитѣли прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословенѣи владичици нашои богородици и присно дѣви Маріи и честное ѥѧ Ѯспенїе и wтцꙋ игꙋмено и братїам живꙋщим въ свѣти м<о>настир, ꙗко да им ест Чеꙋрїи вьси, понеже ест свѣтомꙋ монастирꙋ стара и права wчина.

И потом, прїиде Коман съ братїам си пред господство ми та се жаловаше како имаю ꙋ Чеꙋри ѣдно дѣл, али код Жил. И господство ми им дадоҳ

www.dacoromanica.ro

ѣї болѣри да кльнѣт како им ѣст тозн дѣл wчина права и дѣдїна. Й wни не могоше клѣти, нѣ wсташе wт закона; анѣ дадоше тен ѣ<ї>[1] болѣри тон дѣл свѣтомѹ монастирѹ, ѥрѣ ѣст стара и права wчина свѣтомѹ монастирѹ. И наидоше тен ѣї болѣри како ѣст Жна хотар стари свѣтомѹ монастирѹ по кѹде ѣст Хотарисал Дѣтко бан съ ѣї болѣри.

Сѣго радї и господство ми дадохъ свѣтомѹ монастирѹ да мѹ ѣст въ wчинѹ и въ wхабѹ и ни wт когожѣ непотѫкновено, по рѣч господства ми.

Свѣдѣтелѣѥ: жѹпан Барбѹл бан, жѹпан Пръвѹл бившн дворник, жѹпан Богдан велнки дворник, Харват вистиар, Нѣгое комис, Семка спатар, Иван столн<ик, Ст>[1]анчѹл пѣхарник, Марча постелник.

Пис ѹ Попещи, мѣсеца априлѣѥ кѣ дьнь, въ лѣт ×ѕѳї.

† Їѡ Блад вшевѡда, милостїѫ <бож>[1]їѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Tismeana, hramul şi lăcaşul preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, de Dumnezeu născătoarea şi pururea fecioară Maria şi cinstitei ei Adormiri şi părintelui egumen şi fraţilor care trăiesc în sfînta mănăstire, ca să le fie Ceurii toţi, pentru că este a sfintei mănăstiri veche şi dreaptă ocină.

Iar după aceea a venit Coman cu fraţii săi înaintea domniei mele de s-au jeluit că au la Ceuri o parte, însă lîngă Jiu. Iar domnia mea le-am dat 12 boieri să jure că acea parte le este ocină dreaptă şi dedină. Iar ei n-au putut să jure, ci au rămas de lege; ci acei 12 boieri au dat acea parte sfintei mănăstiri, că este veche şi dreaptă ocină a sfintei mănăstiri. Şi au aflat acei 12 boieri că Jiul este hotarul vechi al sfintei mănăstiri, pe unde a hotărnicit Deatco ban cu 12 boieri.

De aceea şi domnia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul fost vornic, jupan Bogdan mare vornic, Harvat vistier, Neagoe comis, Semca spătar, Ivan stolnic, Stanciul paharnic, Marcea postelnic.

S-a scris la Popeşti, luna aprilie 22 zile, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 176 (Tismana, XXXVII/3).
Orig., hîrtie (27 × 21), pecete aplicată.
Cu o traducere din 1846; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 396, 336, f. 80 (sub aprilie 25) şi 711, f. 136v—137.
EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 325—326; Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 70—71. Trad. *D.I,R.*, *B.*, 70. Facs. *D.I.R.*, *B.*, 248.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

86

<1511> iulie 1, Tîrgovişte.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Cotmeana satele Prislop, Cacaleţi şi Olăceşti, dăruite de Bogdan mare vornic.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Vladu voevod şi domnu a toată ţara Ugrovlahiei, fiiul marelui Vlad voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele sfintei mănăstiri Codmeni, hramul preasfintei, preacuratei, preablagoslovitei stăpînei noastre de Dumnezeu născătoarei şi pururea fecioarei Mariei şi cinstitei Bunei Vestiri şi părintelui igumenului chir David şi tuturoru fraţilor ce sînt lăcuitori acolo ca să fie lor Prislopul tot, dupreste tot hotarul şi Cacaleţii toţi şi Olăceştii toţi şi cu tot hotarul, tot, pentrucă le-au cumpărat pre dînsele jupan Bogdan marele dvornic de la Stanciul pîrcălabul, drept 5 000 de aspri gata <şi> le-au adaos sfintei mănăstiri Codmeni.

Pentru aceia şi domniia mea am dat sfintei mănăstiri Codmenii, ca să fie ei ohabnici şi dumnezăeştilor călugări spre hrană şi spre întărire, iar noao şi părinţilor noştri spre vecinică pomenire. Şi de nimini nici o supărare să nu aibă, după hotărîrea domnii mele.

Mărturii sînt: jupan Barbul ban şi jupan Pîrvul ban al Craiovii i jupan Oancea vel logofăt i jupan Harvat vistier i Neagoe comis i Semca spatar i Ivan stolnic i Mircea [1] postelnic şi Radul şi Pîrvul postelnici.

Şi am scris eu, <Stoica> [2] gramaticul, la Tîrgovişte, în luna lui iulie 1, la leat 7009 <1501>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cotmeana, nr. 357, f. 23.
Copie; altă copie ibidem, ms. 359, f. 16 (cu văleatul 7009).
Data greşită, s-a omis cifra zecilor; datat după domn şi sfatul domnesc.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 71.

87

1511 (7019) iulie 10, Dridih.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Nichifor şi fiilor săi satul Rogozeşti, cu drepturi de slobozie.

† Милостїю божїю, Їѡ Блад воєвода и господинъ вьсои земли Оугровлахїскои, сынъ великаго и добраго Блада воєводе. Дават господство ми сїе

[1] În loc de: Marcea.

[2] „Stoica" în criptogramă; dezlegată de prof. Emil Vîrtosu, *Din criptografia românească*, în „Studii teologice", XVIII (1966), nr. 5—6, p. 274.

www.dacoromanica.ro

повелѣнїе господства ми жупанъ Никуфоръ и съ сынъви си, каре колико мъ Богъ приповстит, цако да мъ ест в Рогозещїи, пола вчинъ, понеже ю покупи жупан Никуфор вт жупаница Мънзек и вт сыновн е: Неґ Мьнзѣ и вт Бърбътею и Стан и вт зета е Коман, за хс̃ аспри. И господство ми им простиχ кон. Того радї и господство ми им дадоχ, цако да им ест въ вчинъ и въ вχабѫ, нимъ и сыновом им и внѫком им и прѣвнѫком и ни вт когоже непотъкновѣнно, по реч господства ми.

И паки вселодиχ господство ми вишереченное село жупанъ Никуфоръ, цако да сѫт Рогозещи слободни и мирни вт въсеχ слъжбе и дажбаχ, елика се вретают въ самодрьжавнои земли и властн господства ми и нихто да нχ не смеет бантовати.

И паки, каре колиц вечнии те донти да седет в Рогозещи, а вни да <сѫ> слободни вт въсеχ слъжбе и дажде великиχже и малеχ, тъкмо за з̃ годнии, тъкмо да дават бир и да чинет великъ конекъ а дрѫго ницта. Ино да нѣст, по реч господства ми.

Сведетелїнїе: жупан Барбъл бан, жупан Прьвъл бишїн дворник, жупан Богдан велики дворник, жупан Шнча велики логофет, Харват вистїар, Семка спатар и Неґое комис, Иван столник, Станчюл пъхарник, Марча постелник.

И азь, Никола, писаχ в Диндриχ, мѣсеца їюлїи ї̃ днь, в лѣт ×ѕ̃ѳ̃ї̃.

Исправник сам Шнча логофет.

† Їѡ Елад вшевѡда, милостїм божїем, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Nichifor şi cu fiii săi, oricîţi îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie la Rogozeşti, ocina jumătate, pentru că a cumpărat-o jupan Nichifor de la jupaniţa lui Mînzea şi de la fiii ei: Neag Mînzea şi de la Bărbăteiu şi de la Stan şi de la ginerele ei Coman, pentru 2 200 aspri. Şi domnia mea le-am iertat calul. De aceea şi domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Şi iarăşi am slobozit domnia mea mai sus-zisul sat jupanului Nichifor, ca să-i fie Rogozeştii slobozi şi în pace de toate slujbele şi dăjdiile, cîte se află în ţara şi stăpînirea de sine stătătoare a domniei mele şi nimeni să nu cuteze să-i tulbure.

Şi iarăşi, oricîţi vecini vor veni să se aşeze la Rogozeşti, iar ei să fie slobozi de toate slujbele şi dăjdiile mari şi mici, numai pe 7 ani, numai să dea birul şi să facă oastea cea mare şi alta nimic. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

www.dacoromanica.ro

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul fost vornic, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oncea mare logofăt, Harvat vistier, Semca spătar şi Neagoe comis, Ivan stolnic, Stanciul paharnic, Marcea postelnic.

Şi eu, Nicola, am scris la Didrih, luna iulie 10 zile, anul 7019 ‹1511›.

Ispravnic însuşi Oncea logofăt.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCXCIX/6.
Orig., perg. (20 × 36), pecete aplicată, căzută.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 72. Facs. *Ibidem*, 249.

88

‹1511› iulie 10.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Drăgoi şi fratelui său Stănislav ocini la Margenea, Zvorjoi şi muntele Bucila, peste care s-au înfrăţit.

† Милостїю божїю, Іw Блад воєвода и господинъ въсон земле Оугровлахинскон, сынъ великаго и прѣдобраго Блад воєвода. Дават господство ми сне повелѣніе господства ми Драгою съ брат ем҃ъ Стънислав и съ синови сн, каре елнце им Богъ принѣстит, ѥкоже да им ест ѕ ‹Мариенѣ› четврътаго дело ‹wт поле, wт шѣм, каре колико ест нѭно дел и планина що се зовет Бѣчила, колико ест› нѭно дело. И пакн ‹да ест› Дръгою съ братъ сн Стънислав и съ синови нѯ, да им ест ѕ Зворжон четврътаго дело, каре колико ест нѭнъ дело, понеже им ест стара и права wчина, дѣдина.

И потом принде Дръгою пред господства ми та сн ѕложи брат сн Стънислав ‹над свон› дело wт колико имат Драгою, ѥкоже да сн сѣт нѭни сыновн братне нераздѣленн въ вѣкн. И господства ми дадоше кон добръ за т҃ аспри.

Сего радї, им дадох и господство ми ѥко да им ест сън въ wчинъ и въ wѯабъ, нним о сыновє нѯ и внѣком и прѣкнѣчетом..... и каре комъ се wт нѯ слѣчит съмрът ‹прѣжде, а въ нѯ› прѣдалнка да нѣст, анъ да ест ‹wставшим›, въ вѣкн. И нн wт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

И сведетелїе: жупан Барбъл банъл и брат мъ Пръвъл Кралевски, жупан Богдан вел‹нкн› дворник, жупан ‹Оничѣ› велнкн логотѣт, Харват внстиар, ‹Семка› спатар, Нѣгое комис, Иван столник, ‹Марча› постелникъ..... Радъл и Пръвъл велицн ‹страторници›.

..... мсмца юлїе т҃ днн, въ лѣто ѯз҃ѳ҃.

Исправник.....

† Іw Блад вшевшда, милостїм божїм, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Vlad voievod. Dă domnia mea această

www.dacoromanica.ro

poruncă a domniei mele lui Dragoi cu fratele său Stănislav şi cu fiii lor, cîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie lor în <Margenea> a patra parte <din cîmp, din pădure, oricît este partea lor şi muntele care se cheamă Bucila, cît este> partea lor. Şi iarăşi <să fie> lui Drăgoi cu fratele său Stănislav şi cu fiii lor, să le fie în Zvorjoi a patra parte, oricît este partea lor, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceea a venit Drăgoi înaintea domniei mele de şi-a aşezat pe fratele său Stănislav <peste> partea sa din cît are Dragoi, ca să fie fiii lor fraţi nedespărţiţi în veci. Iar domniei mele i-au dat un cal de 300 aspri.

De aceea le-am dat şi domnia mea ca să le fie aceasta de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor ... Şi oricui dintre ei i se va întîmpla <mai înainte> moarte, <iar la ei> prădalica să nu fie, ci să fie <celor rămaşi>, în veci. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Şi martori: jupan Barbul banul şi fratele său Pîrvul Craioveşti, jupan Bogdan mare vornic, jupan <Oncea> mare logofăt, Harvat vistier, <Semca> spătar, Neagoe comis, Ivan stolnic, <Marcea> postelnic, Radul şi Pîrvul mari <stratornici>.

... luna iulie 10 zile, în anul 7009 <1501>.

Ispravnic ...

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 177 (Hurezu, XLI/19 şi XVI/1).
Orig., perg. (20 × 30), şters şi ilizibil, pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea, după care s-au făcut completările.
Data greşită, s-a omis cifra zecilor; datat după domn şi sfatul domnesc.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.,B.*, 71—72.

89

1511 (7019) <iulie — august> 30, Dridih.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Tismana satul Bahna.

† Милостїю божїею, Iw Блад воєвода и господинь късєи земли Оугровлахїискон, сынь прѣдобраго и великаго Блад воєводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомоу монастироу нарицаємо Тисмѣне, храмоу прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословенѣи владичице нашои богородици и присно дѣви Маріе и чєсное и славное ем Оспенїе и wтьць егѡменѡ и късем братиам къ свѣтѣмь мѣстѣ том живоущиx, іако да им єст село зовомо Бахна и съ късем хотаром, понєже гледаx господство ми книге за wчинѡ свѣтомоу монастироу, цю сѡ били приложили стари господари свѣтомоу монастироу. И дадоx господство ми

www.dacoromanica.ro

законъ калоугеромъ отъ свѣтомоу монастироу Тисмѣне ѣи болѣри, та сѫт сведетелствовали тѣзи ѣи болѣри пред жѫпанъ Радоулъ отъ Боржци и заклели се сѫт како ест свѣтомоу монастироу Тисмѣне, стара и права оучинѫ, приложенѫ свѣтомоу монастироу еще отъ стари господари.

Того радѣи, дадохъ и господство ми цако да ест свѣтомоу монастироу въ вкрѣпленїе и божестве<е>нимъ иноком въ пицѫ и наимже и родїтелем нашимъ въ вѣчное въ<спом>иненїе и ним отъ когоже <непотъ>к<новено>[1], по рѣч господства ми.

Сведетелѣе поставлѣет господства ми: жѫпанъ Барбоулъ банъ и жѫпанъ Пръвоулъ Кралевски, жѫпанъ Богданъ велики дворникъ, жѫпанъ Оанча велики логофет, жѫпанъ Харват вистиар, жѫпанъ Семка спатар, жѫпанъ Станчоулъ пехарникъ, жѫпанъ Иванъ Кълинескоулъ столникъ, жѫпанъ Негое комисъ, жѫпанъ Марча постелникъ.

И азъ, Фрежа дїакъ, еже писахъ в Дридихъ, мѣсеца.....[2] ѧ̄ дань, в лѣт ×ѕ̄ѳ̄ї̄.

† Іѡ Блада вшевѡда, милостїѭ божіѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Tismeana, hramul preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei şi slăvitei ei Adormiri şi părintelui egumen şi tuturor fraţilor care trăiesc în acest sfînt lăcaş, ca să le fie satul numit Bahna şi cu tot hotarul, pentru că am cercetat domnia mea cărţile de ocină ale sfintei mănăstiri, ce au dăruit bătrînii domni sfintei mănăstiri. Şi am dat domnia mea lege călugărilor din sfînta mănăstire Tismeana 12 boieri, de au mărturisit acei 12 boieri înaintea jupanului Radul din Borăşti şi s-au jurat că este a sfintei mănăstiri Tismeana, veche şi dreaptă ocină, dăruită sfintei mănăstiri încă de bătrînii domni.

De aceea am dat şi domnia mea ca să-i fie sfintei mănăstiri de întărire şi dumnezeieştilor călugări de hrană, iar nouă şi părinţilor noştri de veşnică pomenire şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori pune domnia mea: jupan Barbul ban şi jupan Pîrvul Craioveşti, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oancea mare logofăt, jupan Harvat vistier, jupan Semca spătar, jupan Stanciul paharnic, jupan Ivan Călinescul stolnic, jupan Neagoe comis, jupan Marcea postelnic.

[1] Loc rupt.
[2] Luna omisă.

www.dacoromanica.ro

Şi eu, Freja diac, care am scris în Dridih, luna ...[1] 30 zile, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 178 (Tismana, LVIII/3).
Orig., hîrtie (31 × 21,5), pecete timbrată.
Cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 167 şi 337, f. 157v—158 (sub dec. 30).
Lunile după sfatul domnesc şi locul de emitere.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 73. Facs. *Ibidem*, 250.

90

1511 (7019) august 30, Gherghiţa.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Vîrjoghe, sluger din Voevodeşti, satul Zemnicele.

† Милостиѭм божиѭм, Їѡ Блад воєвода и господинь късои земле Оугровлахїиское, сынъ прѣдобраго и великаго Блада воєвода. Давят господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми почтенномѹ правителю господства ми, пачеже из кѫщъ господства ми, жѹпанѹ Връжоге слѹгарѹл ни..... ел[2] ѡт сел Воєводѣци ѡт ѹста Вѣдѣ и със сыновы иχ, елико им Богъ припѹстит, ѩко да им ест село по именѹ Земничеле въсе и съ въсом хотаром и съ въсе селицы и блатаχ що дръже ѡт тои Хотар.

И да им ест хотарѹл ѡт горе по ѹстие Ѹлмѹлецилор и ѹ прав на Дѹнавѹ ѹ Плопии лѹ Връжоге и грѫла що излезет ѡт езер; и паки ѡт тѹѩ да им ест грѫла Свицовѹлов и Белика Грѫла що се съста със Вѣдѣ и Блата Калотова и Връмиѩрюл и Златанѹл и Кривдѣ и Чюлиница и ѡт тѹѩ, варе колико лакѹре сѹт ѹ тои блатаχ дори где давят ѹ долни хотар и Фъцана и Млъжетѹл въсе да им ест доле по Дѹнавѹ дори ѹ глав ѹ Кржигѹл Манеи и ѡт тѹѩ ѹ прав преко блата дори где се съста грѫла със Вѣдѣ; понеже ѡвои села и селицы и блате, що сѹт више писане ѡне сѹт жѹпанѹ Връжоге слѹгарѹ за дѣдїнѹ ѡт дед и ѡт подедѹ им. Й потом донесоше пред господства ми к҃д болѣри тере клеше пред господство ми како им ест стара и праве ѡчине и дѣдине. Потом и покѹпише ѡт господство ми за един кон мѹрг тѹрскѹ Бидивиѹ за х҃ аспри, за радї да им ест ѡчине непотъкновенне ни ѡт кого же. И тои кон господство ми га дадоχ ѹ ѹгри, къд<а> си ѹчинiχ мир със крал.

Егo радї и господство ми им дадоχ ѩко да им ест къ ѡчинѹ и къ ѡχабѹ ним и сыновом им и внѹчетом и прѣвнѹчетом иχ. И къ нiχ пръдалника

[1] Luna omisă.
[2] Cuvînt adăugat cu altă cerneală.

www.dacoromanica.ro

да нѣст, нѣ да ест вставшим. И нин от когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

Сведителїе: жупан Барбѣл бан, жупан Пръвѣл, жупан Богдан велики дворник, жупан Оунча логофет, Харват вистиар, Семка спатар, Нѣгое комис, Станчюл пехарник, Иван столник, Марча постелник.

Исписа Тѣдор в Гергицѣ, мѣсеца августа $\overline{\text{к}}$ дьнь, в лѣт ×$\overline{\text{зѳї}}$.

† Їw Блад вывѣвда, милостиѫ божиѫ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele, încă din casa domniei mele, jupanului Vîrjoghe slugerul ...[1] din satul Voevodeştii de la gura Vedei şi cu fiii lui, cîţi îi va lăsa Dumnezeu, să-i fie satul anume Zemnicele tot şi cu tot hotarul şi cu toate seliştele şi bălţile care ţin de acel hotar.

Şi hotarul să-i fie din sus pe gura Ulmuleţilor şi drept la Dunăre la Plopii lu Vîrjoghe şi gîrla ce iese din iezer; şi iarăşi de acolo să-i fie Gîrla Sviştovului şi Gîrla Mare care se împreună cu Vedea şi Balta lui Calotă şi Vrămiariul şi Zlatanul şi Crivdea şi Ciuliniţa şi de acolo, cîte lacuri sînt în acele bălţi pînă unde dă în hotarul de jos şi Făţana şi Mlăjetul, tot să-i fie în jos pe Dunăre pînă în cap la Crîngul Manei şi de acolo drept peste baltă pînă unde se împreună gîrla cu Vedea; pentru că aceste sate şi selişti şi bălţi care sînt mai sus-scrise toate sînt ale jupanului Vîrjoghe slugerul de dedină de la părinţii şi bunicii lui. Apoi a adus înaintea domniei mele 24 boieri care au jurat înaintea domniei mele că-i este veche şi dreaptă ocină şi dedină. Apoi a cumpărat de la domnia mea pentru un cal murg bidiviu turcesc pentru 3 000 aspri, să-i fie ocină de nimeni neatinsă. Şi acel cal domnia mea l-am dat la unguri, cînd s-a făcut pace cu craiul.

De aceea şi domnia mea am dat ca să-i fie de ocină şi de ohabă lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oncea logofăt, Harvat vistier, Semca spătar, Neagoe comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

A scris Tudor la Gherghiţa, luna august 30 zile, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., DCCXC/1.
Orig., perg. (33 × 41), pecete timbrată.
EDIŢII. Trad. Grecianu, *Şirul voievozilor*, 28—29 (sub 1501, aug. 30).

[1] Urmează un cuvînt scris cu altă cerneală.

www.dacoromanica.ro

1511 (7020) noiembrie 28, Buzău.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Deatco, slugă domnească, ocină la Topeşti.

† Милостїю божїею, Їw Влад воєвода и господинъ въссон землы Оугровлахїнскон, сынъ великаго Влад воєводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слугѫ господства ми Дѣтку съ сыновн сн, елицн мѫ Богъ прнпѫстнт, тако да мѫ ест ѕ Топещи, wт дел ѫнку емѫ Лѣцко половнню, понєже мѫ ест стара и права wчина, дѣдина. И вндєх господство ми книге родїтелѣ ми Влад воєводе, како мѫ ест wчина, дѣдина и права.

Єго радї, мѫ ю дадох и господство ми тако да мѫ ест въ wчинѫ и въ wхабѫ немѫ и сыновом емѫ и внѫком и прѣкнѫчетом нх. И въ нних прѣдалнка да нѣст, нж да ест wставшим. И нн wт когожє непотжкновенно, по реч господства ми.

Свѣдїтелїе: жѫпан Барбѫл бан, жѫпан Пръвѫл Кралевскн, жѫпан Богдан великн дворник, жѫпан Харват внстнчар, Ѻнча логофет, Семка спатар, Нѣгое комнс, Иван столник, Станчюл пѣхарник, М<а>рча постелник.

Пнс ѕ тръг Бѫзов, <м>ѣсеца ноємврїе кѝ данъ, въ лѣт ×ѯѕ҃.

Исправник Дѣтко бан.

† Їw Влад вwєвwда, милостїѫ божїѫ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Deatcu cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie la Topeşti jumătate din partea unchiului său Leaţco, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină, dedină. Şi am văzut domnia mea cărţile părintelui meu Vlad voievod, că este a lui dreaptă ocină, dedină.

De aceea i-am dat şi domnia mea ca să-i fie de ocină şi de ohabă lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul Craioveşti, jupan Bogdan mare vornic, jupan Harvat vistier, Oncea logofăt, Semca spătar, Neagoe comis, Ivan stolnic, Stanciul paharnic, Marcea postelnic.

188

www.dacoromanica.ro

S-a scris în tîrgul Buzău, luna noiembrie 28 zile, în anul 7020 ‹1511›. Ispravnic Deatco ban.
† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 179 (Tismana, II/4).
Orig., hîrtie (20 × 28), pecete timbrată.
Cu două traduceri: una de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea, cealaltă din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 181v—182 (sub nov. 20) şi 335, f. 37v—38.
EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 326—328; Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 71—73. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 73—74. Facs. *D.I.R.*, *B.*, 251.

92

1511 (7020) decembrie 27, Tîrgovişte.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Dealu satul Bejeşti, dăruit de Caplea jupaniţa lui Staico logofăt.

† Милостиѡм божиѡм, Іѡ Влад воєвода и господинь въсои землы Оугровлахїискои, сынъ прѣдобраго и великаго Влад воєводи. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми въсѣ чьстномѹ и свѣтомѹ и храм въсѣ свѣтаго wтца нашего архїєрарха и чюдотворца и великаго свѣтителѣ Николы Мирликїискы и wбитѣли свѣтомѹ монастирѹ зоволи Дѣл и wтцѹ нашемѹ, єгѹмєнѹ Дионисїѣ и въсем братїам, їєже живѹщих въ свѣтом wбитѣлы тои, ꙗко да им єст въ подрѹчїѣ село вес рекоми Бежещї, съ въсом хотаром и водиницом, понеже сѹ били половинѹ жѹпанѹ Станкѹ логофетѹ стрѹ и права wчина, а дрѹга половинѹ wна ю покѹпи сестра господства ми жѹпаница Каплѣ wт сыновь Іювковь wт Драгощи, за ѱ аспре, єщє при дьни Михне воєводе. И потом, прїиде сестра господства ми жѹпаница Каплѣ пред господства ми, тере приложи съи вишє реченноу и ѹписанно село Бежещи, въси и съ водениц̃ом си свѣтомѹ монастирѹ за радї дѹшѹ жѹпана Станка логофета и за радї дѹшѹ сынѹ им жѹпана Пръвѹла комиса и за дадї нєиноу дѹшѹ, ꙗко да єст чьстнѣшим и божєствєным иноком въ пищѹ и въ покрѣпленїѣ. И ним да им єст въ вѣчноє въспоминанїѣ, въ нѣконєчнїи вѣки.

Єго радї, им дадоҳ и господство ми, ꙗко да им єст въ wчинѹ и въ wҳабѹ и нихъ wт когожє непотъкновєно, въ вѣки.

Свєдетєлїѣ: жѹпан Богдан великы дворник, жѹпан Данчюл великы пръкълаб, жѹпан Дѣтко бан, жѹпан Оанчѣ логофет великы, жѹпан Харват вистиар, жѹпан Єлка спатар, Калотъ, комис, Станчюл пехарник, Иван столник, Марча постелник.

И азъ, рѹкописавшаго Син, єже написах въ настолни град Тръговищє, мѣсеца декємврїѣ к̃з̃ дьнь, въ лѣт ҳ̃з̃к̃.

† Іѡ Влад воєвода, милостїѡ божїѡ, господинь.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele atotcinstitului şi sfîntului hram atotsfîntului părinte al nostru arhiierarh şi făcătorul de minuni şi marele ierarh Nicolae din Mira Lichiei şi lăcaşului sfintei mănăstiri numite Deal şi părintelui nostru, egumenului Dionisie şi tuturor fraţilor, care trăiesc în acest sfînt lăcaş, ca să le fie în stăpînire satul numit Bejeşti, tot, cu tot hotarul şi moara, pentru că a fost jumătate a jupanului Staico logofăt veche şi dreaptă ocină, iar cealaltă jumătate a cumpărat-o sora domniei mele jupaniţa Caplea de la fiii lui Iuov din Dragoeşti, pentru 700 aspri, încă în zilele lui Mihnea voievod. Iar după aceea, a venit sora domniei mele jupaniţa Caplea înaintea domniei mele de a dăruit acest mai sus-spus şi scris sat Bejeşti, toţi şi cu moara sa sfintei mănăstiri pentru sufletul jupanului Staico logofăt şi pentru sufletul fiului lor jupan Pîrvul comis şi pentru sufletul lor, pentru ca să fie cinstiţilor şi dumnezeieştilor călugări de hrană şi de întărire, iar lor să le fie de veşnică pomenire, în vecii fără de sfîrşit.

De aceea le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, în veci.

Martori: jupan Bogdan mare vornic, jupan Danciul mare pîrcălab, jupan Deatco ban, jupan Oancea mare logofăt, jupan Harvat vistier, jupan Semca spătar, Calotă comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Şi eu, scriitorul Sin, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna decembrie 27 zile, în anul 7020 <1511>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 180 (Dealu, VI/1).
Orig., perg. (23,5 × 34,5), pecete aplicată.
Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 217, f. 29 şi 462, f. 7 şi la Bibl. Acad., CMIX/11.
EDIŢII. Slav şi trad. Tocilescu, *Doc. ist. I*, 46—47. Trad. *D.I.R., B.*, 74.

93

1512 (7020) ianuarie 8, Tîrgovişte.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte m-rii Tismana satul Topeşti, dăruit de Laţco şi de fiul său Radu.

† Милостїю божиюю, Їω Влад воєвода и господинъ късои землы Угровлахїнскои, сынъ прѣдобраго и великаго Влад воиводе. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми храмѣжѣ и wбитѣлы прѣсвѣтѣи и прѣчистѣи и прѣблагословенныи владꙋ̀ицѣ нашеи богородицꙋ, присно дѣвѣи Маріи и славнои

www.dacoromanica.ro

ѣи Успенїѣ, монастирѫ нарицаемѣи Тисмѣна и wтцѫ игѫменѫ кѵр Ѳѵстратїѣ и вѣсем братїам іаже живѫщиx въ свѣтою wбитѣлы тои, іако да им ест Топещии вѣси, що ест бил приложил Лацко свѣтомѫ монастирѫ, половинѫ, при дьни брата господства ми поконюга Радѵла воиводе, а дрѫга по<ловинѫ>[1] що ест бил wставил Лацко сынѫ си Радѵлѫ, докле бѫдет сынь мѫ Р<адѵл жив>[1], wн да wбладѫет сам свою половинѫ; а по съмрѣти сынѫ емѫ Ра<дѵл, аще>[1] емѫ се съдѵчит и сынѫ мѫ Радѵлѫ съмѣрть и не wстанет ни єдно дете wт него, а тогда да ест и дрѫга половинѫ, що ест бил wставил. И дал <и>[1] приложил свѣтомѫ монастирѫ wт Лацко съ клѣтвом. Того радї, ест положен вес село свѣтомѫ монастирѫ wт Лацко и wт сына емѫ wт <Радѵл>[1], іако да ест божествѣным иноком въ пищѫ, а ним да ест въ вѣчное въспо<минан>[1]їѣ.

Сего радї, им дадоx и господство ми свѣтомѫ монастирѫ и wтцѫ игѫм<ѣнѫ и съ бра>[1]тїам, іако да им ест въ wчинѫ и въ wхабѫ и ни wт когоже непот<ъкно>[1]венно, по реч господства ми. Ино нѣст.

Свѣдѣтелїи: жѫпан Богдан великы дворник, жѫпан Данчюл пръкълаб, жѫпан Дѣтко бан, жѫпан Ѳнча логофѣт, жѫпан Харват вистиар, жѫпан Семка спатар, Калоть комис, Станчюл пеxарник, Иван столник, Марча постелник.

И аз, рѫкописавшаго Син, єже написаx въ настолни град Тръговищѣ, мѣсеца генарїѣ $\overline{и}$ дьнь, в лѣт ×$\overline{зк}$.

† Iw Блад в вевуда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului şi lăcaşului preasfintei şi preacuratei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria şi slăvitei ei Adormiri, mănăstirii numite Tismeana şi părintelui egumen chir Eustratie şi tuturor fraţilor care trăiesc în acest sfînt lăcaş, ca să le fie Topeştii toţi, pe care l-a dăruit Laţco sfintei mănăstiri, jumătate, în zilele fratelui domniei mele răposatului Radul voievod, iar cealaltă jumătate pe care a lăsat-o Laţco fiului său Radul, cît timp va fi fiul său Radul <viu>[1] să stăpînească el singur jumătatea sa; iar după moartea fiului său Radul, <dacă>[1] i se va întîmpla şi fiului său Radul moarte şi nu va rămîne nici un copil de la el, atunci să fie şi cealaltă jumătate, pe care a lăsat-o. Şi a dat Laţco şi a dăruit sfintei mănăstiri cu blestem. De aceea, s-a dăruit satul tot, sfintei mănăstiri de către Laţco şi de fiul său <Radul>[1], ca să fie dumnezeieştilor călugări de hrană, iar lor să le fie întru veşnică pomenire.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

De aceea le-am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri şi părintelui egumen <şi cu>[1] fraţii, ca să le fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele. Altfel să nu fie.

Martori: jupan Bogdan mare vornic, jupan Danciul pîrcălab, jupan Deatco ban, jupan Oncea logofăt, jupan Harvat vistier, jupan Semca spătar, Calotă comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Şi eu, Sin scriitorul, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna ianuarie 8 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 181 (Tismana, II/5).
Orig., hîrtie (31 × 22), pecete aplicată, stricată.
Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 182, 335, f. 37 şi 711, f. 44.
EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Surete, I*, 328—330; Ştefulescu, *Doc. sl. -rom.*, 73—75. Trad. *D.I.R.,B.*, 75. Facs. *D.I.R., B.*, 252.

94

<1512 februarie — 1521 septembrie>.

Toma judeţul şi 12 pîrgari din Tîrgovişte întăresc lui Ratea postelnic casă cu loc şi cu pivniţă în oraş.

† Къ имѧ Ѻтьца и Сына и свѣтого Дѹха. Сѣ ѧдѣ прїиндѣ жѹпанн<ица Нѣкша> и сыновн ѥи жѹпан Стан спатар и жѹпан Драгомир <прѣд сѹдцѹ и ѣї->тим пръгаром, терѣ си продадоше жѹпаница Нѣк<ша> и сыновн си, Стан и Драгомир, своємѹ брат҃ѹ жѹпанѹ Рдат<ѣ постѣлник, кѫща съ> мѣсто и пивницѹ wт Тръговище ѥже сѣт билн жѹпан..... каре съ колнко мѣсто сѣт, къс, за ×ѣ аспри гот<овн>..... къси аспри къ рѹки жѹпанице Нѣкшѣи и сыновѣм ѥи, Стан сп<атар и Драгомир> и не wста Рдатѣ постѣлник нн ѧ аспрѹ длъжен сѣс<три своѥи>..... <да нѣ мѣ>тѣхат съ тѣи кѫщи нн сыновн Строѥи и нитко wт ко..... И каре комѹ сѣ wт нихъ прилѹчит прѣжде съмрътъ, а <къ нихъ прѫдалнка да нѣст, анѹ да ест> wставшїим. И нн wт когожѣ непотъкновѣнно, по наше wрнзьм.

..... поставлѣѣм: ащѣ кто разорнт и пострамнт съи..... а того господъ Боїъ да нѣ съхранит и нѣ ѹтвръдит его къ сѫ.....

.....поставлѣѣм мн: жѹпан Тома сѣдцѹ и ѣї пѹргари п..... и Кирьча и Ѩкѣдник и Тѹдоран и Станчюл и wт сасн: Келѣм..... людїи: Сава вистиар и Пера и Іван Фѹрникъ и Стонка поп.....

Я аз, Стоіан, ѥжѣ написах мѣсеца..... к лѣто.....

† În numele Tatălui şi al Fiului şi al sfîntului Duh. Iată aici a venit jupaniţa <Neacşa> şi fiii ei jupan Stan spătar şi jupan Dragomir <înaintea

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

sudeţului şi a 12> pîrgari, de şi-a vîndut jupaniţa Neacşa şi cu fiii săi, Stan şi Dragomir, fratelui ei jupan Ratea <postelnic, casa cu> loc şi cu pivniţă, din Tîrgovişte, care au fost ale jupanului ... cu oricît loc este, tot, pentru 5 000 aspri gata. <Şi a dat> toţi asprii în mîinile jupaniţei Neacşa şi a fiilor ei, Stan <spătar şi Dragomir> şi nu a rămas Ratea postelnic dator surorii <sale> nici 1 aspru ... <să nu se> amestece cu acea casă nici fiii lui Stroe şi nici nimeni dintre ... Şi oricui dintre ei i se va întîmpla moarte mai nainte, <iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie> celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după porunca noastră.

<Blestem> punem: dacă cineva va strica şi va ruşina această ... pe unul ca acela domnul Dumnezeu să nu-l păzească şi să nu-l întărească în...;

<Martori> punem: jupan Toma sudeţul şi cei 12 pîrgari ... şi Chircea şi Avedic şi Tudoran şi Stanciul şi dintre saşi: Chelem ... oameni: Sava vistier şi Pera şi Ivan Furnică şi popa Stoica ...

Şi eu, Stoian, care am scris, în luna ... în anul ...

Arh. St. Buc., S. I., nr. 194.
Orig., hîrtie, rupt la îndoituri, lipsă o treime, pecete aplicată.
Datat în domnia lui Neagoe Basarab, după legenda peceţii: Сѫтъ... Іѡнъ Нѣгоє воєвод.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 92. Facs. *Ibidem*, 260.

95

<1512 februarie — 1521 septembrie>.

Neagoe Basarab voievod porunceşte lui Mija judeţul să nu dea voie nimănui să se amestece în muntele m-rii Bistriţa.

† Милостию божїею, Їѡ Басарабъ воєвода и господинъ. Пишєт господство ми тєбє Мижо сѫдцѣ и такозн ти говорилю господство ми: како да гледаш за работѣ планинѣ свѣтомѣ монастирѣ wт Бистрици, тєрє вдрє колико єст дело свѣтомѣ монастирѣ, а wно никто да нѣєст волєн бантовати, днѣ покѫдє єст дрѫжал свѣтомѣ монастирѣ, єщє wт дьни Радѫла воєвода, а wни да сѣт волни калѫгєри да си ѧзмєт цю мѫ єст достоянны, а дрѫги никто да кє смѣєт бантовати, єрє кє имат зло скандалѣ. И нно нє кє бити, по рєч господства ми.

Исправник сам рєч господство ти[1].

† Їѡ Басарава вwєвѡда, милостїѫ божїѫ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn. Scrie domnia mea ţie Mija sudeţ şi astfel îţi vorbim domnia mea: ca să cercetezi pentru

[1] În loc de: ми.

www.dacoromanica.ro

treaba muntelui sfintei mănăstiri de la Bistriţa, ca oricît este partea sfintei mănăstiri nimeni altul să nu fie volnic a tulbura, ci pe unde a ţinut sfînta mănăstire, încă din zilele lui Radul voievod, iar ei călugării să fie volnici să-şi ia ceea ce li se cuvine, iar altul nimeni să nu cuteze a tulbura, căci va avea rea certare. Şi altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic însăşi spusa domniei mele.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 191 (Bistriţa, I/21).
Orig., hîrtie (22,5 × 23,5), pecete aplicată, deterioratã.
Cu o traducere din 1849; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 148 şi 201 f. 31v—32.
Datat după domn.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 90. Facs. *Ibidem*, 259.

96

<1512 februarie — 1521 septembrie>.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rilor Clocociov şi Cutlumuz jumătate din ocina Pîrdeştilor, dăruită de Manea mare clucer.

† Cartea lui Băsărab vodă, fe<cio>rul lu Băsărab vodă, sfentei mănăstiri Cotlomuz unde iaste grădina preacinstitei [1], unde iaste hram Préobrajenie ...[2] ca să fie sfintei mănăstiri din ocina Părdeştilor jumătate, pentru că au adaos jupînul Manea vel clucer sfentei mănăstiri, ca să-i fie de-ntărire, <i>ar Manii cliucer şi părinţilor lui să fie poménă în vecie. Pentru că au fost închinat un om mănăstirii Clocociovul, iar egumenul ot Clocociov şi alalţi fraţi, ei s-au tocmit cu jupînul Manea cliucer, de au schimbat, de au dat jupînul Manea ocina den Turiia, veri cît au fost partea Manei cliucer, iar egumenul cu fraţii, ei i-au dat ocina Părdiştilor jumătate, aşa s-au tocmit de-naintea lu Băsărab vodă.

Iar apoi Manea cliucer au dat de au adaos această ocină ce să zice mai sus Clocociovului şi sfentei mănăstiri Cotlomuzul, ca să-i fie de poménă lui şi părinţilor. Şi s-au scris la poménic şi la sfînta proscomidie, ca să să pomenească cît va fi mănăstirea; şi au făcut şi ca să nu să mai întoarcă, <au> dat la mănăstire.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 193 (Clocociov, XVI/16).
Traducere de la începutul sec. al XVII-lea.
Datat după domn.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 89—90.

[1] Pasajul: „Cotlomuz unde iaste grădina preacinstitei" scris deasupra cuvîntului „Clocociov" care a fost tăiat.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

<1512 februarie — 1521 septembrie>.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Vişina un obroc anual de 400 aspri.

† Ѣсѣсвѣтомѕ и божесткеномѕ послѣдующе Писанїе рекшѕ: „милости хощѫ, а не жрътвѣ“ и паки ꙗко „милостинѣмн ѡщѣщает сѧ грѣси; блажени милостиви ꙗко ти помиловании бѫдет“, ꙗкоже пророческа дѫхѡм насищена ѕста, глаголет: „блажен мѫж милѹе вьс дьнь наслаждает се господови“. Сїа ѕбо, ѡт божественаго Писанїе звѣдѣвше, пакы слышахѡм пророческа глаголеща Дѫхѡм свѣтим, сїе ѕбо: „слышите царїе и разѹмѣите, навикнете съдие концем земним, вънѹшите дръжещеи множества и грѣдещиисе ѡ народѣх ꙗзик, ꙗко дана бнст ѡт господа дръжава вам и сила ѡт вишнаго“, разѹмѣвше ѕбо ꙗко въса въ рѫкахъ божїе сѫт и елико хощет комѹждо ѡт нас подавает. Нь ѕбо блажени и трьблаженн иже богоданним богатьство добрѣ растачает и дѣлает Богѕ къ таинѣ богѕвъръченни емѹ талант, ꙗко ѕбо слишет благы ѕбо и сладки ѡн глас радованїѧ: „благыи рабе и вѣрни, въниди къ радость господа своега“. Сїа слышавше, подобает нам вънимати ѡт здешних ꙗко мало врѣменна прѣходна, ꙗкоже и глаголет: „въсѣка слава до врѣменна ест“. Подобашеже нам поревнѹвати прѣжним и благочьстивим и свѣтопочившим господам иже землѣ добрѣ ѕстроивше, сїа добрѣ прѣпроводивше сими земними небесна прїѡбрѣтоше блага и сих наслѣдоваше, а земна, земним ѡставише.

Се ѕбо и аз, въ Христа Бога, благовѣрни и благочьстиви и христолюби<ви>[1] и самодръжавни, Їѡ Басараба воевода, божїею милостию господинь въсон земли Ѹгровлахїискон, синь добраго Басараба воекода. Ѹсрьдїем и желанїем вьжделѣхѡм къ късечестним и божественим цръквам, по пророческомѕ словѕ: „ниже ѡбразом желает елен на источники водніе“. Видѣвше ѕбо ꙗко радѹ нашихъ <грѣхок>[1] ѕмалише се благочъстива господа иже божественїе и свѣщенїе цръкви възставлѣхѧ и миловахѧ и ѕкрашахѧ, нь и паче иже въ свѣтѣи мѣстѣ сѫщих, свѣтогоже и царскаго храма и ѡбитѣли свѣтѣи и прѣбезначелнѣи Тронце, Ѻтьцѕ и Синѕ и свѣтомѕ Дѫхѕ и ѡгньним невидѣнїем на свѣтие свое ѕченики и апостоли и монастирѕ наричаемаго Бисина, ѕзрѣхѡм ѡбсирѣиша ѡт благочьстивих господа и прѣблаженни хтитори, дѣди и ѡт прѣдѣдѡм нашихъ, ѡтьцем и братїам нашим, на послѣдокже, изставшюи благочьстива и вишереченна именна. Ꙗко сїи свѣти монастир ѕзрехом ѡбсирѣиша и съ желанїем вьжделѣхѡм неѡставити, нь назирати и миловати и послѣдних хтитори наричати се. Егѡ радѹ,

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

вьсе срьдо въсприхохом назирати се наслѣдни хтиторе свѣтомѹ монастирѹ и миловати елико смо мощни и ѡт богоданаго нам ѡбласти.

Сего ради, ѡбѣщахѡм и сьн наши хрисовѹл сьтворихом, тако да ест непотворенно свѣтомѹ монастирѹ: да прїндет игѹмен ката године, по ѡбичѣю, на Петров дьнь по ѷ аспре, да ест на покрѣпленїе свѣтомѹ монастирѹ и на потрѣбѹ нѹждам свѣтомѹ мѣстѹ томѹ и божествѣним иноком въ пищѹ.

Й нам, вишереченим, да ни ѕпѣет ката неделе едни дьнь, вечеръ, параклис сь коливом, а ѹтрѣ свѣта литѹргиа съ прилевком и коливом, докле бѹдимо въ живих; а по наша прѣставленїе да ни се поет ката године, на едни дьнь, бѹди ѹ кон дьнь, вечер, „непорочни“ сь коливом и прилевком, а ѹтрѣ свѣта литѹргїа съборню, сь прилевком; и да не се чинит на дьнь трапезѹ, такоже и свѣтопочившихъ прѣжде нас бивше хтитори, али непоколѣбимо, дондеже стоит свѣти монастир.

Й аще кто не съдрьжит и не творит молбѹ що зде намѣстихмо, да даст ѡтвѣт прѣд Богом. И сие елико рекохѡм, тако по силѣ, възмогохом да се дават ѡставихом. И такождѣ и наше сынови, по наша съмрьть, да творит донеже их ѹздрьжет господь Богь въ богодарованнои ѡбласть. Кого Богь изволит бити сем вишереченим намѣсник, а ѡн тако да твори и да испльнит наша ѡбѣщаниа и да почетѣт и ѹтврьдит и съхранит сьн хрисовѹлѹ господства ми, а того господь Богь да почетет и съхранит и ѹкрѣпит. Иже сиа испльнит, да мѹ даст господь Богь зде земна добрѣ прѣпроводївши и небесна блага полѹчити и да сподобит его еже ѡдесную своего прѣдстоанїа, егоже бѹди и нам грѣшником полѹчити и сь прѣжнимн благочьстивнимн и свѣтопочившн хтитори, ѡ Христѣ, амин.

† Їѡ Басараба ѡвѣвѡда, милостїм божїм, господинь.

† Urmînd aìotsfînta şi dumnezeiasca Scriptură care spune: „milă voiesc, iar nu jertfă“ şi iarăşi că „prin milostenii se curăţă păcatele; fericiţi cei milostivi căci aceia vor fi miluiţi“, după cum şi gura cea proorocească şi inspirată de Duh, grăieşte: „fericit bărbatul care în fiecare zi miluieşte şi se îndulceşte de Domnul“. Acestea deci, din dumnezeiasca Scriptură aflînd, iarăşi am auzit spunîndu-se de prooroc prin Duhul sfînt, că deci: „ascultaţi împăraţi şi pricepeţi, învăţaţi judecători ai capetelor pămîntului, pătrundeţi-vă cei care stăpîniţi mulţimile şi vă făliţi de noroadele limbilor, că stăpînirea v-a fost dată vouă de la Domnul şi puterea de la cel de sus“, înţelegînd deci că toate sînt în mîinile lui Dumnezeu şi cît voieşte fiecăruia dintre noi dăruieşte. Ci deci fericit şi de trei ori fericit cel care bogăţia dată de Dumnezeu bine o înmulţeşte şi lucrează lui Dumnezeu în taină talantul ce i l-a încredinţat Dumnezeu, ca să audă acel glas bun şi dulce al bucuriei: „bunule credincios rob, intră în bucuria Domnului tău“. Acestea auzindu-le, se cuvine nouă a ne pătrunde că cele de aici sînt în puţină vreme trecătoare, după

www.dacoromanica.ro

cum şi spune: „toată slava pînă la o vreme este". Se cuvine deci nouă a rîvni celor de mai înainte binecinstitori şi sfînt răposaţi domni care cele pămînteşti bine întocmindu-le, bine au cîrmuit acestea şi prin cele pămînteşti au dobîndit bunurile cereşti şi acestea moştenindu-le, cele pămînteşti, pămîntului le-au lăsat.

Iată dar şi eu, întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpînitorul, Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Cu osîrdie şi cu dorinţă am rîvnit către atotcinstitele şi dumnezeieştile biserici, după cuvîntul proorocului: „în ce chip doreşte cerbul izvoarele apelor". Văzînd dar că din pricina <păcatelor>[1] noastre s-au împuţinat domnii binecinstitori care au înălţat, au miluit şi au împodobit dumnezeieştile şi sfinţitele biserici, ci mai ales în sfînt loc fiind, sfîntul şi împărătescul hram şi lăcaş al sfintei şi fără început Troiţe, a Tatălui şi Fiului şi sfîntului Duh şi prin focul nevăzut <a coborît> peste sfinţii săi ucenici şi apostoli, şi mănăstirea ce se chiamă Visina am văzut-o săracă de la binecinstitorii domni şi preafericiţi ctitori, moşii şi strămoşii noştri, părinţii şi fraţii noştri, mai în urmă, rămînînd de la binecinstitoarele, mai sus spusele nume. Şi văzînd că această sfîntă mănăstire a sărăcit şi cu dorinţă am rîvnit a nu o lăsa, ci a o căuta şi a o milui şi a ne numi cel din urmă ctitor. De aceea, din toată inima am primit a ne numi cel din urmă ctitor al sfintei mănăstiri şi a o milui după puterea noastră şi din stăpînirea ce ne-a dăruit Dumnezeu.

De aceea am făgăduit şi am făcut acest hrisov al nostru, ca să fie neschimbat sfintei mănăstiri: să vie egumenul în fiecare an, după obicei, în ziua de sfîntul Petru <să ia> cîte 400 aspri, să fie de întărire sfintei mănăstiri şi la trebuinţa nevoilor acestui sfînt loc şi dumnezeieştilor călugări de hrană.

Şi nouă, celui mai sus-spus, să ni se cînte în fiecare săptămînă o zi, seara, paraclis cu colivă, iar dimineaţa sfînta liturghie cu băutură şi colivă, cît vom fi în viaţă; iar după moartea noastră să ni se cînte în fiecare an, într-o zi, fie orice zi, seara, „fără prihană" cu colivă şi cu băutură, iar dimineaţa sfînta liturghie cu sobor, cu băutură; şi să ni se facă într-o zi masă, ca şi sfîntrăposaţilor care au fost ctitori înaintea noastră, însă nestrămutat, cît va sta sfînta mănăstire.

Iar dacă cineva nu va ţine şi nu va face ruga pe care aici am aşezat-o, să dea răspuns în faţa lui Dumnezeu. Şi aceasta cît am spus, ca după putere, cît vom putea am lăsat să se dea. De asemenea şi fiii noştri, după moartea noastră, să facă cît îi va ţine domnul Dumnezeu în stăpînirea dăruită de

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

Dumnezeu. Pe cine îl va voi Dumnezeu să fie urmaş acestor mai sus-spuşi, iar el aşa să facă şi să împlinească făgăduinţa noastră şi să cinstească şi să întărească şi să păzească acest hrisov al domniei mele, iar pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească. Celui care va împlini aceasta, să-i dea domnul Dumnezeu aici pe pământ a petrece bine şi bunătăţile cereşti a primi şi să-l învrednicească pe el şederii de-a dreapta lui, care şi noi păcătoşii s-o primim cu cei mai înainte binecinstitori şi sfînträposaţi ctitori, întru Hristos, amin.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 192 (Tismana, XCIII/1).
Orig. perg. (46 × 40), pecete timbrată înlocuită cu o pecete de la Vlad voievod.
Cu o traducere de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 330, f. 422.
Datat după domn.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 90—92.

98

1512 (7020) februarie 20, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Cutlumuz de la Athos mai multe sate, scutindu-le de toate dările şi slujbele, afară de bir şi oastea cea mare.

† Милостїю божию, Iw Басарав воивода и господинь. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомѹ монастирѹ еже въ Свѣтои Горе Котломѹз, храм Прѣѡбраженїа господа Бога и спаса нашего Иѵсѹса Христа, ѡако да им ест села зовомаго: Хъртецин съ въсѡм хотарѡм и със горщином и Калѹгърѣни и Чирѣшовѹл и Дънецин Блъвѹ и Цѵрцова и Ко̀манка и Сѹха и Ѿмразани, понеже сѹт тензи села више писанна свѣтомѹ монастирѹ ѡт Котломѹзѹ старе и праве ѡчине и дедине.

Сего радї им дадоҳ и господство ми и прилагаем иҳ свѣтомѹ монастирѹ съ въсем доҳодом, све да се дават свѣтомѹ монастирѹ въ ѹкрѣпленїе: и кабло и десеток ѡт пчели и глоба и винарич господски и болѣрски и перперн и каре ҳтет бити виноград вечином монастирскым, или ѡт ҳорѹ или ѡт варош, над ҳотар свѣтомѹ монастирѹ, а ѡни да плащат винарич и господскы и болѣрскы свѣтомѹ монастирѹ, такожде и перперн. И каре по кѹде ест ҳотар и ѡчина монастирѹ ѡт Котлѹмѹз, никто да им не смѣет ѹзети ни винарич, ни кабла господска ни болѣрска, ни днжмѹ, ни..... ни никто да иҳ не бантѹет ѡт слѹгаҳ господства ми и ѡт правителеҳ <господства> ми, како ни днжмари за днжмѹ, ни каблари за каблѹ, ни сѹдци..... поводникари, ни ни никто ѡт слѣ-

www.dacoromanica.ro

гаѫ и wт правителеѫ посилаемиѫ по милостеѫ и по работаѫ господства ми, понеже ѡставиѫ господство ми в..... даждь, да сѣт вишеписане сила свѣтомѹ монастирѹ wт Котломѹзѹ.

Егѡ радѣ, да сѣт слободни <и м>ѣрнѣи wт вѣсеѫ слѹжбаѫ и дажбаѫ елика се наѫдѣтѣ въ землю господства ми, таком да чинят великѹ воискѹ и бир да плаштат господствѹ ми. Тогѡ радѣ, ниѫто да иѫ не бантѹет, понеже кои ке се покѹсит бантовати иѫ, тогаи человекь да зна добре ѥре ке въспрѣети wгрѣю wт господство ми, якоже невѣрник и посрамитѣл и прѣстѹпник семѣже повелѣнїю господства ми. Ино нѣст, по реч господства ми.

Пис ѕ Трѣговище, мѣсеца февроарїе к, въ лѣт ҳѕѯк.

† Їѡ Басараба вшевѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Cotlomuz ce este la Sfîntul Munte, hramul Schimbării la faţă a domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos, ca să le fie satele numite: Hîrteşti cu tot hotarul şi cu gorştina şi Calugăreani şi Cireaşovul şi Dăneştii lui Vlae şi Giurgiova şi Comanca şi Suhaa şi Omrazani, pentru că sînt aceste sate mai sus scrise ale sfintei mănăstiri de la Cotlomuz vechi şi drepte ocine şi dedine.

De aceea am dat şi domnia mea şi le dăruim sfintei mănăstiri cu tot venitul, totul să se dea sfintei mănăstiri pentru întărire: şi găleata şi zeciuiala din stupi şi gloaba şi vinăriciul domnesc şi boieresc şi perperii şi cît va fi via vecinilor mănăstirii pe hotarul sfintei mănăstiri, sau de la ţară sau de la oraş, iar ei să plătească vinăriciul şi domnesc şi boieresc sfintei mănăstiri, de asemeni şi perperii. Şi ori pe unde este hotarul şi ocina mănăstirii de la Cotlumuz nimeni să nu îndrăznească să le ia nici vinăriciul, nici găleata domnească, nici boierească, nici dijma, nici ... nimeni să nu-i tulbure dintre slugile domniei mele şi dintre dregătorii <domniei> mele, nici dijmarii pentru dijmă, nici găletarii pentru găleată, nici sudeţii ... <nici> povodnicarii, nici nimeni altul dintre slugile şi dintre dregătorii trimişi după milele şi după muncile domniei mele, pentru că am lăsat domnia mea ... dăjdii, să fie mai sus-scrisele sate sfintei mănăstiri de la Cotlomuz. De aceea să fie slobozi şi în pace de către toate slujbele şi dăjdiile cîte se află în ţara domniei mele, numai să facă oastea cea mare şi birul să-l plătească domniei mele.

De aceea nimeni să nu-i tulbure, pentru că cine s-ar încumeta să-i tulbure, acel om să ştie bine că va primi urgie de la domnia mea, ca un

www.dacoromanica.ro

necredincios şi ruşinător şi călcător al acestei porunci a domniei mele. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

S-a scris în Tîrgovişte, luna februarie 20, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 182 (Clocociov, VII/2).
Orig., perg. (27 × 31), rupt şi pătat, pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1915.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 75—76.

99

1512 (7020) martie 15, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Dreancea pîrgar şi fiilor săi satul Cocorăşti.

† Милостїю божїю, Їw Басарабъ воєвода и господинь въсои земле Оугрровлахискоѥ, сынь добраго Басарабъ воєводе. Дават господство ми сїю повелѣнїѥ господства ми жѹпан Дрѣнча пръгар и съ синови си, такоже да имъ ест wчинѹ ѹ Кокорѣщь пол<овина> wт по въсою хотар, полежѥ га ест дал wт Бадѣ пръкъ<лабь?> прикеѥ дѣщера са, а дрѹга половина wт Кокорѣщи wн га ест покѹпена Дрѣнча wт Биша и wт Добрина, сынь Негрѥ вис<ти>ар за аспри ×ѕ̃. И wт Хотар ѹ долни, пол а wна ест покѹпена wт Воика Свѣнтл и wт Тоадер котлар за аспри ×ѕ̃ѱ до хотаром Дѣдѹл<ещ>илор, каре елика се хтет изврат.

Сего радї, дадоҳ и господство ми жѹпан Дрѣнча и синови си, так<о>ж<е> да мѹ ест wчи>нѹ и ѹхабѹ ним и синовом им и вноцѹм и прѣвнѹчето<м> им.

И свидетел<ѥ> поставлѥем господство ми: жѹпан Барбѹл бан и жѹпан Пръвѹ Кралевски и жѹпан Калотъ велики дворник и жѹпан Иван логѳфет и Еланкѹл шет<рар> и Барбѹл столник и Пређа постелник.

Пис въ столни град Тръговище, мѣсеца мартїе їѳ дьни. Исправник Нѣгоѥ дворник. Въ лѣт ×ѕ̃к.

† Їw Басарабъ воєвода, милостїю божїю, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Dreancea pîrgar şi cu fiii săi, ca să le fie ocină la Cocorăşti jumătate de peste tot hotarul, pentru că a dat-o Badea pîrcălab (?) zestre fiicei sale, iar cealaltă jumătate din Cocorăşti a cumpărat-o Dreancea de la Vişa şi de la Dobrin, fiul lui Negre vistier, pentru 5 000 aspri. Şi din hotarul de jos, jumătate a cumpărat-o de la Voica Sfînta şi de la Toader cotlar pentru 2 700 aspri pînă în hotarul Dăduleştilor, oricît se va alege.

www.dacoromanica.ro

De aceea, am dat şi domnia mea jupanului Dreancea şi fiilor săi, ca să-i fie ocină şi ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor.

Şi martori am pus domnia mea: jupan Barbul ban şi jupan Pîrvu Craioveşti şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Ivan logofăt şi Vlaicul şetrar şi Barbul stolnic şi Preda postelnic.

S-a scris în oraşul de scaun Tîrgovişte, luna martie 15 zile. Ispravnic Neagoe vornic. În anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., MMDCCXCIV/2.
Orig., hîrtie (30,5 × 21), pecete timbrată.

100

1512 (7020) mai 26, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Snagov ocină la Cîrcimari, în urma unei judecăţi.

† Милостию божиею, Іw Басарабъ воивода и господинъ въсои земли Ѹгрровлахиискои, сынъ великаго Басарабъ воеводѣ. Дават господство ми сие пов<елѣ>нїе господства ми свѣтомѹ монастирѹ Снѣговѹ, храмѹ и wбитѣли прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословеннѣи <влади>чице нашои Богородице, присно дѣви Маріе, чесное и славное <е>та Ѣведенїе и wтьцѹ егѹменѹ кѵр Стефан и <въс>ѣм братїам живѹщим въ свѣти монастир, тако да им ест ѹ Крьчюмари, wт дело Чоwрь, два дела, е<же> б҃ила покѹпила жѹпаница Степанова тле два дела ѹкрадо wт Чорѹ, за ×҃г аспри и без <з>наїе калѹгером. И калѹгери преше пред ѹ Влада воеводѣ, тере повратише аспри жѹпанїце Степано<ве>, аспри ×҃г. И потом се преше и пред господство ми калѹгери wт Снѣговѹ и със жѹпанїца Степанѹ. И господство ми дадоχ жѹпанїце Степанѹ болѣри ѣ҃и да клънит како, кьда ест покѹпила wт Чорь те д<в>а дела, а wна ест кѹпила със знанїе калѹгером, не ест покѹпила ѹкрадом; а те болѣри н<е хо>кеш <да клънит, нъ w>ста Степановица wт закона. И господство ми дадоχ паки калѹгерѹм, тако да им ест въ wчи<нѫ и въ wχабѫ и ни wт> когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

Сведетелїе: жѹпан Барбѹл Кралевски, жѹпан Прьвѹл би<в>шои дворник, жѹпан Калотѹ велики дворник, жѹпан Иван велики логофет, Харват вистиар, Радѹл спатар, Драгич пехарник, Хамза комис, Барбѹл столник, Манѣ ключар, Радѹл и Стайчюл страторници.

Їѧь, Енитиль, писахъ въ ѥстолни градъ Бѣкѹрещи, мѣсеца маїа к҃ѕ дьни, въ лѣт ×҃ѕк҃.

† Іw Басарабъ воевѹда, милостїѫ божїѫ, господинъ.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Sneagov, hramului şi lăcaşului preasfintei, curatei şi preabinecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria, cinstita şi slăvita ei Intrare în biserică şi părintelui egumen chir Stefan şi tuturor fraţilor care trăiesc în sfînta mănăstire, ca să le fie lor în Cîrciumari, din partea lui Cioară, două părţi, pe care le-a cumpărat jupaniţa lui Stepan, pentru 3 000 aspri, aceste două părţi, de la Cioară, pe ascuns şi fără ştirea călugărilor. Iar călugării au pîrît înaintea lui Vlad voievod, ca să întoarcă asprii jupaniţei lui Stepan, 3 000 aspri. Şi apoi s-au pîrît şi înaintea domniei mele călugării de la Sneagov cu jupaniţa lui Stepan. Şi domnia mea am dat jupaniţei lui Stepan 12 boieri, ca să jure că, atunci cînd a cumpărat de la Cioară acele două părţi, ea a cumpărat cu ştirea călugărilor, nu a cumpărat pe ascuns; iar acei boieri n-au vrut <să jure>, ci a rămas <jupaniţa> lui Stepan de lege. Iar domnia mea am dat iarăşi călugărilor, ca să le fie de ocină <şi de ohabă şi de> nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul Craiovescul, jupan Pîrvul fost vornic, jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan logofăt, jupan Harvat vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Manea clucer, Radul şi Stanciul stratornici.

Eu, Vintilă, am scris în ceta tea de ɛcaun Bucureşti, în luna mai 26 zile în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 183 (Snagov, X/3).
Orig., hîrtie (21 × 31), rupt, pecete timbrată.
Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, mss. 352, f. 4 şi 354, f. 34.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 76—77. Facs. *Ibidem*, 253.

101

<1512 mai 26 — august 31> 7020, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte jupanului Stoica, fratelui său Neagoe ş.a. părţi din satul Grămădite şi înfrăţiri, în urma unei judecăţi.

† Мїлостїю божїю, Їѡ Басарабъ воєвода и господинъ въсѣи зємли Оугровлахїискои, сынъ добраго Басарабъ воєвода. Даѧт господьство ми сїю [сїю] повелѣнїѥ господьства ми слоугам господьства ми, жѹпанъ Стоика съ дѣцами си и

www.dacoromanica.ro

брат мѫ, Нѣгое съ децами и съ дъцере си, шко им[м] ест ѕ Грѣмьдїте половинѫ, понеже им ест стара и права ѡчина и дѣдъннна. И пак Стонкок синь си ѕложи по старї Стаан[1] к̃ сестре, по име Кница и Тотѣ на негок дел. И пак Стонка си ѕложи анепсеи по име Калеи како да ест и ѡн ѡколо със Стонка и децами си. И пак Стонка продаде мѫ Стоанъ и Лалѫ и Мареш ѡт негоѫ ѡчинѫ, четвръти дел, понеже покѫпише ѡт Стонка и ѡт Нѣгое за х̃а аспри, шко да им ест права ѡчина и им и синови си. И пак принде Стонка и Нѣгое прѣд господство ми та донест к̃д болѣри и мартѫрїеаше мѫ како мѫ ест притинѫта ѡт Данчѫл паркалаб тере кле Стонка и Нѣгое к̃д болѣри како мѫ ест ѡчинѫ стара и права и дѣдъннна. Того радї и господства ми гледах и сѣдїхъ със честити болѣри господства ми тере наидох господство ми како им ест стара и права ѡчина и дѣдъннна.

Того радї, им и господство ми дадох шко да им ест въ ѡчинѫ и въ ѡхабѫ ним и синовомъ имъ, вънѫком и прѣвнѫчетом имъ и нн ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сведетеле сї поставлени господство ми: жѫпал Барбѫл бан и жѫпан Калотъ велики дворник, Ивал велики логофет и жупан Ѫдрѣ велики армаш, Харват кнетиаръ, Хамза комис, Дръгич пѣхарник, Барбѫл столник, Радѫл постелник.

И аз .....[2] не дїпакъ, еже писах въ настолни град Тръговище.....[2] день, въ лѣт текѫщаго ѡт Ѡдама х̃зк̃.

Исправник Микѫл поро.....[3].

† Їѡ Басараба вшевѡда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, jupan Stoica cu copiii săi şi fratelui lui, Neagoe, cu copiii şi cu fiicele sale, ca să le fie în Grămădite jumătate, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină. Şi iarăşi fiul lui Stoica a aşezat peste bătrînul Staian[4] 2 surori, anume Vişa şi Totea peste partea lui. Şi iarăşi Stoica şi-a aşezat pe nepotul anume Calen ca să fie şi el împreună cu Stoica şi cu copiii săi. Şi iarăşi Stoica i-a vîndut lui Stoian şi lui Lalu şi lui Mareş, din ocina lui, a patra parte, pentru că au cumpărat-o de la Stoica şi de la Neagoe pentru 1 000 aspri, ca să le fie dreaptă ocină şi lor şi fiilor săi. Şi iarăşi a venit Stoica şi Neagoe înaintea domniei mele de au adus 24 boieri şi au mărturisit că a fost cotropită de Danciul pîrcălab de au jurat Stoica şi Neagoe <cu> 24 boieri că le este ocină veche şi dreaptă şi dedină. De aceea

[1] Cuvintele: по старї Стаана adăugate deasupra rîndului.
[2] Loc rupt.
[3] Cuvînt ilizibil.
[4] Cuvintele: „peste bătrînul Staian" adăugate deasupra rîndului.

www.dacoromanica.ro

şi domnia mea am cercetat şi am judecat cu cinstiţii boieri ai domniei mele de am aflat domnia mea că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

De aceea le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori am pus domnia mea: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic, Ivan mare logofăt şi jupan Udrea mare armaş, Harvat vistier, Hamza comis, Drăghici paharnic, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Şi eu, ...[1] diac, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte ...[1] zile, în anul curgător de la Adam 7020 <1512>.

Ispravnic Micul ...[2]

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., MMDCCCLIII/1.
Orig., perg. (33 × 28), pecete aplicată, căzută.
Datat după domn, văleat şi sfatul domnesc.

102

1512 (7020) iunie 4.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Calotă mare vornic, jupaniţei sale Neacşa şi fiilor lor jumătate din satul Drăgăneşti de lîngă Tîrgovişte, jud. Dîmboviţa.

Hrisovul mării sale Io Basarab voevod, feciorul lui Basarab voevod, de moşie la Drăgăneşti de lîngă Tîrgovişte sud Dîmboviţa. Iunie 4 dni, leat 7020 <1512>.

† Cinstitului boierului din casa domnii mele jupanului Calotă vel dvornic şi jupînesii lui Neacşii, fata Vladului voevod şi cu feciori lor şi cu fetele lor, anume Stanca şi Caplea ca să le fie lor Drăgăneştii de lîngă Tîrgovişte jumătate, pentru că au dat Vlad voevodŭ fii-sii, jupînesii Neacşii, de zestre.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Mislea, nr. 466, f. 127v.
Rezumat.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 77.

[1] Loc rupt.
[2] Cuvînt ilizibil.

www.dacoromanica.ro

1512 (7020) iunie 23, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Corbii de Piatră satul Corbii de Piatră, vie la Goleşti şi ţigani.

† Милостиѭ божиѭ, Iw Басараба воивода и господинь въсон зємли Ѹгровлахїискон, <сынъ> добраго Басараба воивода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми въсе свѣтомѹ и божественомѹ храмѹ и wбитѣли прѣсвѣтѣи, чистѣи, и <прѣ>благословенїѣи владычици нашеи богородици и присно дѣви Маріе, честное и славное ем Ѹспенїе, монастирь зокомаго Корьбїи wт Камен, егоже възвиже жѹпаница Хамзева, монахїа Магдалина, честнеишим сестрам и калѹгерицам иже живѫщим въ свѣтим местѣ том и монахїе Магдалине іако да им сѣт села по именѹ Корьбїи wт Камен и виноград wт Голецин. И ацигани, по именѹ: Зьмба съ децами си и Дѣшман съ децами си и Калич съ децами си и Кьлиман съ децами си и Манѣ стари съ децами си и Фръча съ децами си и Ньната съ децами си и Лазар съ децами си и Мѣшат съ децами си, полеже сѣт старе и праве wчине <и дѣдїне> монахїе Магдалине.

И потом прїинде монахїа Магдалина пред господства ми, тере приложи тем више речении wчине и ацигани више реченномѹ монастирѹ, Корьби wт Камен. Паки потом прїинде монахїа Магдалина пред господство ми, тере поклони сын више речении монастир господствѹ ми; ацiw си приложит съмрѣть монахїе Магдалине, а више речѣнна села и ацигани и виноград, прѣдалика да нѣст, анѹ да сѣт свѣтомѹ монастирѹ и монастир да ест господски.

Такогере и по съмрѣти господства ми, кого изберет господь Богь бити господинь Блашкон Земли или wт сьродника wт срѣдїчнаго <плода> господства ми или, по грѣсѣх наших, wт иноплеменикъ, таковаго заклинаем господом Богwм, сът<ворши> небо и земле, сїи више речении храм миловати <и> покрѣплѣти своего радї небеснаго спасенїа и тѣлеснаго здравїа..... село и ацигани и виноград..... свѣтомѹ монастирѹ въ wчинѹ и въ wхабѹ и..... сестрам въ послѹшанїе и въ ѕкрепленїе и въ пищѹ, а намже и родїтелїем нашим въ вѣчное въспоминанїе. И не wт когоже непотъкновенно, по wрнзмѹ господства ми.

Свѣдетелїе: жѹпан Барбѹл..... жѹпан Калоть велики дворник, жѹпан Иван логофеть велики, жѹпан Харват <вистиѭ>ар, Радул спатар, Дръгич пехарник, Хамза комис, Барбѹл столник, Радул постелник.

<Из>ь, Стонка граматик, еже писах ѕ столни град Тръговище, мѣсіца їюнїе кг дьнь, в лѣт ×ѕк.

† Iw Басараба вwевwда, милостїѭ божїѭ, господинь.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, <fiul> bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele întru tot sfîntului şi dumnezeiescului hram şi lăcaş al preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, cinstita şi slăvita ei Adormire, mănăstirii numite Corbii de Piatră, pe care a ridicat-o jupaniţa lui Hamza, monahia Magdalina, preacinstitelor surori şi călugăriţe care trăiesc în acel sfînt loc şi monahiei Magdalina, ca să le fie satele anume Corbii de Piatră şi via de la Goleşti. Şi ţiganii, anume: Zîmba cu copiii lui şi Duşman cu copiii lui şi Calici cu copiii lui şi Căliman cu copiii lui şi Manea cel bătrîn cu copiii lui şi Frăcea cu copiii lui şi Nănaia cu copiii lui şi Lazar cu copiii lui şi Muşat cu copiii lui, pentru că sînt vechi şi drepte ocine <şi dedine> ale monahiei Magdalina.

Şi apoi a venit monahia Magdalina înaintea domniei mele de a dăruit aceste mai sus-spuse ocini şi ţigani mai sus-spusei mănăstiri, Corbii de Piatră. Apoi iarăşi a venit monahia Magdalina înaintea domniei mele de a închinat această mai sus-spusă mănăstire domniei mele; dacă se va întîmpla moarte monahiei Magdalina, iar mai sus-spusele sate, ţigani şi vie, prădalica să nu fie, ci să fie sfintei mănăstiri şi mănăstirea să fie domnească.

De asemenea şi după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din ruda din <rodul> inimii domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, pe unul ca acela îl jurăm pe domnul Dumnezeu, care a făcut cerul şi pămîntul, ca acest mai sus-spus hram să-l miluiască şi să-l întărească spre mîntuirea sa cerească şi sănătatea trupească ... satele şi ţiganii şi via ... sfintei mănăstiri de ocină şi de ohabă şi ... surorilor de ascultare şi de întărire şi de hrană, iar nouă şi părinţilor noştri întru veşnică pomenire. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul ... jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan mare logofăt, jupan Harvat vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Eu, Stoica gramatic, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iunie 23 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 184 (Ep. Argeş, XVI/4).
Orig., hîrtie (40 × 29), şters şi rupt, pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 77—78. Facs. *Ibidem*, 254.

www.dacoromanica.ro

<1512—1513> iulie 6, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod dăruieşte m-rii Iezerul un obroc anual în grîu şi orz din jud. Romanaţi.

În numele Tatălui şi al Fiiului şi al sfîntului Duhŭ, cea de o fiinţă şi nedespărţită fire. Eu robul stăpînului mieu domnului şi Dumnezeu mîntuitorului nostru Isus Hristos, care mă numescu Io Basarab voevod, cu mila lui Dumnezeu, domnu a toată Ţara Rumânească, dorind către sfintele lui Dumnezeu bisèrici, iar mai vîrtos către sfînta besèrică hramul preaslăvitei Obrejenii a domnului şi Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos, mănăstirea ce se chiiamă Iazărul şi către ceia ce într-însa vieţuescu cinstiţi şi dumnezăeşti călugări, viind către noi părintele nostru şi năstavnicu acei sfinte mănăstiri ce scrie mai sus chir Macarie şi ne spuse noao de petrècerea acei sfinte mănăstiri şi de sărăciia ei cea de mai nainte vrème şi de greutatea şi păsul ei, încă din zilele celor mai nainte răposaţi blagocistivi htitori.

Pintru acèia şi noi tinzînd mîinele spre ajutoru şi întărirea lor cu toată sîrguiala către cel mai sus-numit năstavnic chir Macarie, aşa am voit către ajutoriu acestui sfînt lăcaş din agonisita noastră cînd vor avea vrème de lipsă, ca să ia peste tot anu opt chile de grîu şi opt chile de orzu de la ispravnici<i> noştri din judeţu Romanaţi, ca să fie de ajutori şi întărire sfintei mănăstiri şi de hrana dumnezeeştilor călugări şi noao de pomenire pînă cînd ne vom afla într-aceasta viiaţă şi după morte să fie întru starea cea rînduită.

Şi încă şi odăjdii şi scule şi dobitoace şi orice ar fi de treaba sfintei mănăstiri şi de nimeni nestăpînit, numai de năstavnicu şi părintele nostru chir Macarie. Şi cèle ce au adaos el însuşi, cărţi şi odăjdii şi orice ar fi ale sfintei mănăstiri nezăticnite de nimeni şi nicidecum să nu să amèstece într-ale ei Coziia, nici Govora sau cineva din cei din prinprejurul ei, nici la cei ce vor fi lăcuitori într-însa, nici cinstitului părintelui celui mai sus-numit, ce să lăcuiască ei după bunăvoinţa lor părintele Macarie năstavnicu sfintei mănăstiri şi după dînsul oricari vor fi ormători de fraţi şi ai noştri părinţi viind cu osteneală în tot anul să-şi ia acea milă ce scrie mai sus, iar cei ce nu vor face şi nu vor urma şi nu vor da precum am adaosŭ eu ajutătoarea şi acoperitoarea preacurata cea cu totu nevinovată înpărăteasa ci să proslăvèşte întru această sfîntă casă să-i fie înpotrivnică.

Şi la aceasta şi mărturii am pus domniia mea: jupan Barbul, jupan Alecxie [1], jupan Ivan vel logofăt, jupan Dumitru [1] păharnic, jupan Arvat

[1] În acest timp Alexie şi Dumitru nu apar în sfatul domnesc.

www.dacoromanica.ro

vistier, jupan Vladu [1] spătar, jupan Drăghici postelnic [2], jupan Amza comisŭ.

Şi am scris eu, Iordachie grămăticu, în scaunul Tîrgovişţii, méseţa iulie 6 dni 7070 ‹1562›.

Arh. St. Buc., Condica Ep. Rîmnic, nr. 707, f. 299.
Traducere.
Datat după domn şi după Ivan mare logofăt, Arvat vistier şi Amza comis.

105

‹1512—1513› iulie 23.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Cutlumuz de la Athos satele sale, hotărnicite de boieri.

† Ѣсѣ видѣ и прѣвл‹а›гомъ, иже ‹въ Троици славитомъ Богъ, слава и поѯвала›, иже ѣса wт нєбитїѣ въ ѣбитїѣ приведшомъ ‹и сло›вом своим сѣставлѣшомъ и прѣсвѣтиим своим дѣхом wүт‹връдившомъ и› по самохотнїим и прѣстъпленїем завистїю злобѣ нечелника ‹wт Бога ѕдалившїиѯ сѧ› милосръдїем своим не wставлѣшаго погыбнѣти, сыреч ‹род›а члов҃ѣческаго, рѫкопострътїа, радї иже въ ‹рани древле нашїиѯъ› прѣw‹тъ›цѣ бившаго, нѫ прѣклонив, н‹ѣ›б‹ѣ› са сѣшедшаго и wт тлѣ ‹свободив, многими› wбрази пѣт покаанїа даровавшаго и wт въсякого ро‹да и›збравшаго еже по благотворенїю Богъ, ѕгодившиѯ сыны и наслѣдники цѣсарствїа своего.

Сего радї и азъ, иже въ Христа Бога благовѣрнїи ‹и Христолюбивїи› и самъдръжавнїи, Їw Басараба воиводa и господинь, божиею ‹милостею› късен земли Ѡүггровлахїискои, желае ‹иже› въ благочьстии и Христолюбивїи, настоеще врѣме прошьдшиѯ и свѣтїе божие ‹цръкве› воздигшиѯ и ѕкрасївшиѯ, блаженниѯ хтиторех и благочьстивїиѯ царех иже перивел прѣсвѣтен богоматери оүкрасившиѯ, иже въ Свѣтѣи Горѣ Ѳонстѣи, идеже и благочьстивии и Христолюбивии ‹прѣдѣдь наша› Їw Мирча великїи воевода свѣтии и късечьстны ‹храм› славнаго Прѣwбраженїа господа Бога и спаса нашего Їсүсъ Христа, wбнови хтиторїю ест его сѣдѣлал Земли Влашкои.

По сиѯже, ‹нашїиѯ ради грѣх›ов, сыни свѣтїи монастир нарицаемїи Котломъз миногїиѯ радї нѫждоѯ wбетшал бил и порѫшен; ‹wбрѣстже› его сице wбетшавша родитєл нашь Їw Басараб воиводa, ‹елико възможе›, понови и ѕкрѣпи. По сиѯже и ми, елико възможохмо, потвръдиѯмо а еще имамо въсегда пот-

[1] În loc de: Radu.
[2] În loc de: paharnic.

www.dacoromanica.ro

вражда́ти и wбнови́ти благода́тїю Христовою. Нь wбаче и на покрѣпленїе <свѣ́томꙋ> монастирꙋ села приложи́хом иже сѣ́т била w прѣ́жде <при>ложена wт благочестивиих господах и властелех, свое ради́ помень.

Wбрѣ́тохом бо и села свѣ́томꙋ монастира <wт сѣ́сѣдствꙋю́щиих> много wт них wтемишних. Сего ради́, послали <wт честитех верни́х властели>, жѫпана Милка столника и жѫпана Чиичюла да изберꙋ́т по ѣ́ї волѣ́ри добри на ѣ́сако село, <да хотаре поставет> wт ѣ́сех странах по старом хотарꙋ <монастирскиих> селех.

И на село Чирѣ́шово и Калꙋгерани и Маричино и избраше <иже сѣ́т сн: жѫпан> Къ́зан wт Чирѣ́шова Горнего, <жѫпан Бонка wт Шербъ́нецин> и wт Сластине, жѫпан Чокрълїе, <поп Димитрь> Калча, Радꙋ Пешгиздав, Радꙋ Мил<ѣ>, Ст<оя Гомон>, Радꙋ сынь Фетев wт Шарбанецин, <Драг.....> и Радꙋ wт <Чирѣ́шова, Драгомир wт Милкова, Михаил> Сръбꙋ́л и Радомир <wт Добрецин и Гоя. И наидоше хотар Чирѣ́шовꙋ> по старем хотарꙋ, <починꙋ́ки wт> хотар Шербанецкар, <прѣ́ходит> Сѫлт на главꙋ <Сѫтрове, иде доле потоком по срѣ́д Сѫтрова, преходи за токꙋ и пада на барꙋ и делит хотар със Дъ́нецин и паки преходи Сѫлт и идет потоком и идет хотар> със Дрѣ́вновцим, преходит <на пꙋ́т и делит> хотар Стръ́харецꙋ, преходит <барꙋ и идет на..... полем и преходит> барꙋ великꙋ и идет <полем и пада на Поток Женески и идет потоком> на ꙋстїе Топилицꙋ. Тон <беше хо>тарил прежде жѫпан Балика, <по нем> Радул спатар, <по нем Ѳеѡдор> вистиар и Лазда́т и сїи по <них трагꙋ и по них> белезех.

И хотар <Калꙋге>ралом почине wт пꙋ́та рекомое Пажице, идет на дѣ́л на Потан и идет пꙋ́тем на <въ́сток> и делит хотарꙋ Шербанецин, преходит шꙋмꙋ <и идет> полем, преходит Поток Ротарешески, близ селица Ротареца, идет..... из пꙋ́т и исходит на пꙋ́т, идет пꙋ́тем на въ́сток, <приходит> тꙋфе и пада на wбрѣшїе потока Прѣдешкога, где доходит хотар Бѫи<чшески и иде потоком> на п<о>ла дне и изходит на поле и идет полем на запад и делит хотар <със> Предецин и пада на Поток Монастирски и иде потоком из ꙋстїа Топилицин.... и исходи на Марицꙋ. Тон <беше> хотарил жѫпан Балика <и по> нем Димитран и сих по них трагꙋ и по них белезех.

На село Дънецин, сѣ́дѣтелие: wт Бернидѣ́н, Радул и Драгомир и Дѫ́ража и Нан, wт Кръчꙋ́нѣни, <Парда> и Петръ, wт Корбꙋ́л, Перо и Добрꙋ́ни, wт Изкор, Фражко, wт Кръчꙋ́нинен, Фратѣ́, <wт> Бъ́сецин, Клад и Нѣ́кшꙋл, wт Нꙋчет, Баликꙋ́л спатар. И семꙋ села хотар почине wт..... иде на въ́сток на Балчѣ́ Дръгичꙋ́лꙋи, делит хотар с Ѫнбърецин и идет <и>з дѣ́л и идет Дꙋбравом, Пꙋ́тем Рѣ́шским, пад на сꙋ́ха..... паки иде пꙋ́тем исходи..... и wставлѣ́ пꙋ́т на десно и иде полем, пада на <Кал>мацꙋи, зовет се Ѩзик <Г>овежди и дели хотар Стонкънецин и идет Калмацꙋ<и>, на ꙋстїе Бадндѣ́, дели хотар..... Крачꙋ́нен, паки идет на п<о>ла дне Дꙋбравом и дели..... <въ́с>ток, пад на Wбрежїе, на малꙋ долинꙋ <и> прехоꙋ́ лък, на гомилꙋ, пад на поток и потоком горе,

www.dacoromanica.ro

на хотар. <Тои беше> хотарил Радул спатарь и Θеwдор вистиар и сїи по них трагъ и по них белезех.

И село Лаwко свѣдетелїе: Долнега Лаwка, Кодра и Драча wт Плѣ<шо>-ва..... и Драгомир, сынъ Нѣкшев, wт Шкewстре, Чернат <и М>анѣ Кечка, wт Бакалїци, Шерб, wт Бъеци, Брата и Блад..... Крънцени, Радул Млъ-ка, wт Крецїи, Драгїа и Трошанъ, wт Θстра..... К<л>ъкъл, wт Лаwка, Ба-ница Ѫдоба..... <Драг>омир, сылъ Нѣкшев, wт Долнего Лаwка, Брат и Мил-<ко>. И семъ село хотар поїе wт Θлта, више кривине Корнет, <ходит на в>е-ликъ крѫшкъ, идет ръто̀м Бранешким на <дѣл и идет> на въсток Дѫбравом, дели Хотарь съ Остра <и> исходи на велики дѫб и идет <полем на гомилъ и исходи на Пѫт Никополски>, тои ест кимел и идет пѫтем на п<о>ла дне, <пак иде на запад>, преходи полем и иде Дѫбравом, <исходи на пѫт> на дол зовес Рѳска, иде пѫтїм на изкор потоком, пак на Θлт, Θлтом горѣ, где почине хотар. Тои беше Хо-та>рил Радул спатар и си по них <трагъ>.

<Θелом Команка> и Гюргев съ Прѣслоп, свѣдетелїе: wт Шкewаст<ре> .....Кѣчка, wт Бъкълеци, Шерб, wт Бъеци, <Брата и Бладул> жѫдец, wт Крѫнцани, Радул wт Крецїи, <Драгїа> и Трошан wт Долнега Лаова, Драча и Стан и Ѫдоба wт <Плѣшов>, Драгомир, сынъ Нѣкшев и Бака. И сиим селом хотар <почине> wт Пѫта Никополски и идет падином Саш<ком и> иде на гоми-лъ и иде на баръ и исходи на Гомилъ <Воинѣгово, съходи> на поток Калма-цѫю, на крѫшкъ и иде <на могилъ> малъ и иде на въсток, на мали поток, <пре-ходи> тѫфи, на сѫхъ баръ и исходи на поле, на могилъ <и иде полем>, пад на дол на Грѫм Козми, дели хотар <съ Иванецъ и> преходи дол и иде полем, пад где се състаю wба Трошана, дели хотар съ Сръби и Рѳси, пак иде на <полношїе>, пѫтїм Хансарешким, до распѫтїа <где> се делит wт Шкewастре, пак иде на запад полем, мимо Магърѣ Басешке, дели Хотарь с Басеци <и иде Θбрѣ>жнwм, преходит лѫкъ по срѣд долине, пад на Калмацѫи и исходї ръто̀м Браневем и из-ходї на Пѫт Никополски на могилъ и делит хотар с Крънцани и Мъчеци, <иде Пѫтем> Никополским, где се състают сеи хотари. И тои беш хотарил Радул спатар, по нем жѫпан Котана и си пак по них трагъ и по них белезех.

И селица <зовоми Θбрда> и Бака и Чѫрда и Сѫхаа и дрѫга <селица>, свак, елика сѫт около брата[1] Калмацѫа, до Пѫта Свицевского, почивши wт Бро-да Свицевс<кога гор, до> Сикир, све блата и грѫла.

И на село Хръ<теци>, хотарник Стефан спатар, сведетелїе: Бадѣ Котескъл, Шандро wт Драгич, Дан и Сръбъл wт Нагомирци, <Строе и Бадѣ wт Лучїа-нин>, Репеде и Разор и Михаил wт <Блътърци>, Шерб wт Коровѣни, wт Ботѣ-ни, <Драгослав>. И семъ село хотар почине wт вале <Θмразе> и идет на главъ Милке Ши<коне>, преходит брѣда, исходит на пѫт, на великъ липъ и делит хотар

[1] In loc de: блата.

www.dacoromanica.ro

съ Цемени, пак иде на Мърлинте и делит хотарь з Ботени, преходи брада, пад в поток <хотарски> и делит хотар с Дъчїани, преходит Пргишел и идет слеменом, делит хотар съ Дрьгич, пак идет слеменом, преходит ѣ пѧта и делит хотар със Минъещи, <преходит ръть> Болдѣк пад на ръпъ подвлѧ, <преходит лѧгѧ> на велики цсен и делит хотар със Бъ<тїещи>, преходи Пргишел и връда, паки пад в валѣ <Омразе и валѣ Омразев> въс шт Пргишил, <ш>о сѧ кѫпили <калѧгери при стрицѧ господства ми> Радулѧ воиводе Стараемѧ <шт Къзан армаш>.

И на села Сѣкаш..... болѣри. И имена болѣрин..... Дан..... Шерб..... хотарили сѧт..... Сет бил пос<лал> Радул в<оиводa Ел>аикѧл шт Нѧчет със ѣї болѣри..... със ѣї болѣр, тере исхо<ди> по трат Елаикѧлѧ шт Нѧчет. И..... распѫтїе на Градїще, ест стлъп..... пак иде полем на крај Гаван, ест стлъп, пак иде полем, прехол пѫт Гаѣри..... Гаван..... пак..... на дрѫга Градище, пак иде полем..... мал..... ест пѫт и на пѫт ест стлъп, пак иде пѫтем..... бара пѫт на цзерем, тѫи ест..... Тои ест хотарено със ѣї <болѣри> виш писани.

И тии въсе да им сѧт въ щчинѧ и въ <щ>хабѧ и ни шт когоже непотѫкновено, по <реч> господства ми.

Ещеже и заклинание поставлѣе: по сѣмрти <господства ми, кого> изберет господь Богь бити господьнь Елашкои Земли, или <шт с>рѣдечнаго плада[1] господства ми или шт сѫродник господства ми или, по грѣсех нашиҳ, шт иноплеменик, <да аште кто почтет и поновит и вѫтвръдит сїе покеленїе господства ми, того господь Богь да> почетет и вѫтвръдит; а ащели ге по<чътет и н>е вѫтвръдит нѫ разорит и попърет и посрамит, <того> господь Богь да га вбиет зде телом, а въ бъдещи век дѫш..... и да имат <въ честїи съ Їзда и съ>триклетим Йрием и съ инѣми Їзден <иже> възъпише господа Бога нашего, крьк на ни и на чед<ех> нҳ, <и>же ест и бъдет векы, амин.

Свѣдетелїе: жупан..... жупан..... Харват вистиаръ, Радул спатарь ..... Дрьгич пехарник, Барбул столник, Радул постелник.

И аз, Стоика граматик, е<см>ъ писал в град..... мѣсеца юлїе к҃г, въ лѣт.....

† Їѡ Басараба воевода, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Atotvăzătorului şi preabunului, celui <în Troiţă slăvit, Dumnezeu, slavă şi laudă>, care toate din nefiinţă în fiinţă le-a prefăcut <şi> prin cuvîntul său le-a creat şi prin Duhul său preasfînt le-a întărit şi pe cei <care s-au depărtat de Dumnezeu>, prin voinţa şi îndemnul începătorului răului, nu i-a lăsat să piară, adică neamul omenesc, pentru întinderea mîinii cea din <rai a> străbunului <nostru cel de demult>, ci s-a îndurat, coborînd din ceruri şi <i-a slobozit> din păcat, dăruind <în multe> chipuri calea pocăinţei

[1] În loc de: плода.

www.dacoromanica.ro

şi din întregul neam alegînd pe cei care au bucurat pe Dumnezeu, <i-a făcut> fii şi moştenitori ai împărăţiei sale.

De aceea şi eu, cel în Hristos Dumnezeu binecredincisul <şi de Hristos iubitorul>, şi singur stăpînitorul, Io Basarab voievod şi domn, <din mila lui> Dumnezeu, a toată ţara Ungrovlahiei, rîvnind către binecinstitorii şi de Hristos iubitorii, care în vremea de acum au trecut şi au ridicat şi au înfrumuseţat sfintele dumnezeieştile <biserici>, fericiţii ctitori şi binecredincioşii împăraţi care au împodobit grădina preasfintei maici a lui Dumnezeu, care este în Sfîntul Munte Athos, unde şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul <străbunicul nostru> Io Mircea marele voievod a înnoit sfîntul şi atotcinstitul <hram> al slăvitei Schimbări la faţă a domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos, făcîndu-l ctitorie a Ţării Româneşti.

După aceştia, <pentru păcatele noastre>, această sfîntă mănăstire numită Cotlomuz a fost împovărată de multe nevoi şi s-a stricat; <a aflat-o> astfel stricată părintele nostru Io Basarab voievod <şi, pe cît a putut>, a înnoit-o şi a întărit-o. După aceasta şi noi, pe cît am putut, am întărit şi încă o vom întări întotdeauna şi o vom înnoi prin binefacerea lui Hristos. Dar pentru întărirea <sfintei> mănăstiri am dăruit sate care fuseseră mai dinainte dăruite de binecinstitorii domni şi vlasteli, pentru pomenirea lor.

Am aflat însă şi satele sfintei mănăstiri multe din ele luate <de către vecini>. De aceea am trimis <dintre cinstiţii şi credincioşii vlasteli>, pe jupan Milco stolnic şi pe jupan Cinciul să aleagă cîte 12 boieri buni la fiecare sat, <să aşeze hotarele> dinspre toate părţile pe vechile hotare ale satelor <mănăstireşti>.

Şi la satul Cireaşov şi Calugherani şi Maricino au ales <pe aceştia: jupan> Căzan din Cireaşovul de Sus, <jupan Boica din Şerbăneşti> şi din Slatina, jupan Ciocîrlie, <popa Dimitru> Calcea, Radu Peşghizdav, Radu Milea, St<oia Gomoi>, Radu, fiul lui Fete din Şarbaneşti, <Dragoiu> şi Radu din <Cireaşov, Dragomir din Milcov, Mihail> Sîrbul şi Radomir <din Dobreşti şi Goia. Şi au aflat hotarul Cireaşovului> pe vechiul hotar, <începînd de la> hotarul Şerbăneştilor, <trece> Oltul la capul <Ostrovului, merge la vale pe pîrîu prin mijlocul Ostrovului, trece pîrîul şi cade în baltă şi desparte hotarul cu Dăneştii şi iarăşi trece Oltul şi desparte hotarul> cu Dreavnoviţa, trece <pe drum şi desparte> hotarul Străhareţului, trece peste <baltă şi merge la... cîmpie şi trece peste> o baltă mare şi merge <pe cîmp şi cade în Pîrîul Femeii şi merge pe pîrîu> la gura Topiliştei. Acesta <a fost> hotărnicit mai înainte de jupan Balica, <după el> de Radul spătar, <după el de Theodor> vistier şi Laudat şi aceştia pe <urma lor şi după> semnele lor.

Şi hotarul Calugheranilor începe de la drumul numit Pajişte, merge la deal la Potan şi merge pe drum la <răsărit> şi desparte hotarul Şerba-

www.dacoromanica.ro

neştilor, străbate pădurea <şi merge> pe cîmp, trece peste Pîriul Rotareştilor, lîngă seliştea Rotareşti, merge ... din drum şi iese la drum, merge pe drum spre răsărit, <străbate> tufele şi cade la obîrşia Pîriului Prădeşcului, unde ajunge hotarul Buiceştilor <şi merge pe pîriu> la miazăzi şi iese la cîmp şi merge pe cîmp la apus şi desparte hotarul <cu> Predeştii şi cade la Pîriul Mănăstirii şi merge pe pîriu la gura Topiliştii ... şi iese la Mariţa. Acestea le-a hotărnicit jupan Balica <şi după> el Dimitran şi aceştia pe urma lor şi pe semnele lor.

La satul Dăneşti, martorii: din Berindeai, Radul şi Dragomir şi Duraja şi Nan, din Crăciuneani, <Parda> şi Petru, din Corbul, Pero şi Dobriin, din Izvor, Frînco, din Crăciunei, Fratea, <din> Băseşti, Vlad şi Neacşul, din Nucet, Vlaicul spătar. Şi hotarul acestui sat începe de la ... merge la răsărit la Vîlceaua Drăghiciului, desparte hotarul cu Uibăreştii şi merge la deal şi merge prin Dumbravă, pe Drumul Ruşilor, cade la seacă ... şi iarăşi merge pe drum, iese ... şi lasă drumul la dreapta şi merge pe cîmp, cade la Calmăţui, unde se cheamă <Rîul> Boilor şi desparte hotarul Stoicăneştilor şi merge pe Calmaţui la gura Badidea, desparte hotarul ... Craciunei, iarăşi merge la miazăzi prin Dumbravă şi desparte ... la răsărit, cade la Obrejie, la malul văii <şi> trece lunca, la movilă, cade la pîriu şi pe pîriu în sus, la hotar. <Acestea le-au> hotărnicit Radul spătar şi Theodor vistier şi aceştia pe urma lor şi pe semnele lor.

Şi martorii satului Laova: la Laiova de Jos, Codra şi Dracea, din Pleşoi ... şi Dragomir, fiul Neacşei, din Şcheostre, Cernat şi Manea Checica, din Bacaleşti, Şerb, din Băseşti, Brata şi Vlad <şi din> Crîngeni, Radul Mlaca, din Creţeşti, Draghia şi Troşanu, din Ostra ... Vîlcul, din Laiova, Banita Udoba ... Dragomir, fiul Neacşei, din Laiova de Jos, Brat şi Milcu. Şi hotarul acestui sat începe de la Olt, mai sus de crivina Cornetului, <merge la> părul cel mare, merge pe dealul Vraneştilor în <sus şi merge> la răsărit pe Dumbravă, desparte hotarul cu Ostra <şi> iese la stejarul cel mare şi merge <pe cîmp la movilă şi iese la Drumul Nicopolei>, aci este o piatră şi merge pe drum spre miazăzi, <iarăşi merge la apus>, trece peste cîmp şi merge pe Dumbravă, <iese la drum> la valea ce se chiamă Rusca, merge pe drum la izvorul <pîriului, iarăşi la Olt, pe Olt în sus, unde începe hotarul. Acestea le-a> hotărnicit Radul spătar şi aceştia pe <urma> lui.

<Pentru satul Comanca> şi Ghiurghev cu Preaslop, martorii: din Şcheoastra ... Cheacica, din Băcăleşti, Şerbu, din Băseşti <Brata şi Vladul> judeţ, din Crîngeani, Radul, din Creţeşti <Draghia> şi Troşan, din Laova de Jos, Dracea şi Stan şi Udoba, din <Pleaşov>, Dragomir, fiul Neacşei şi Baca. Şi hotarul acestor sate <începe> de la Drumul Nicopolei şi merge pe padina Saşcăi <şi> merge la movilă şi merge la baltă şi iese la Movila <Voinea-

www.dacoromanica.ro

gului, iese> la pîrîul Calmaţuiului, la păr şi merge <pe movila> mică şi merge la răsărit, la pîrîul mic, <trece peste> tufe, la balta seacă şi iese la cîmp, la movilă <şi merge pe cîmp>, cade la vale la Gorunul lui Cozma, desparte hotarul <cu Ivaneţ şi> trece peste vale şi merge pe cîmp, cade unde se întîlnesc amîndouă Troianele, desparte hotarul cu Sîrbii şi Ruşii, iarăşi merge la <miazănoapte>, pe drumul Hansareştilor, pînă la răspîntia <unde> se desparte <drumul> de la Şcheoastre, iarăşi merge la apus pe cîmp, peste Măgura Baseştilor, desparte hotarul cu Baseştii <şi merge> pe Obrejie, trece lunca între dealuri, cade la Calmaţui şi iese la dealul Vranei şi iese la Drumul Nicopolei la movilă şi desparte hotarul cu Crîngeanii şi Măceştii, <merge pe Drumul> Nicopolei, unde se întîlneşte cu hotarul. Şi acestea le-a hotărnicit Radul spătar, după dînsul jupan Cotana, şi aceştia iarăşi pe urma lor şi pe semnele lor.

Şi seliştele <numite Sura> şi Saca şi Ciora şi Suhaia şi alte <selişte>, toate, cîte sînt în jurul bălţii Calmaţuiului, pînă la Drumul Sviştevului, începînd de la Vadul Sviştevului <în sus, pînă> la Sichir, toate bălţile şi gîrlele.

Şi la satul Hîrteşti, hotarnic Stepan spătar, martorii: Badea Cotescul, Şandro din Draghici, Dan şi Sîrbul din Nagomireşti, <Stroe şi Badea din Luciiani>, Repede şi Razor şi Mihail din <Vîltureşti>, Şerb din Voroveani, din Boteani, <Dragoslav>. Şi hotarul acestui sat începe de la valea <Omrazei> şi merge la capul Mlaştinei lui Şicone, trece dealul, iese la drum, la teiul cel mare şi desparte hotarul cu Gemenii, merge iarăşi la Murminte şi desparte hotarul cu Botenii, trece dealul, cade la pîrîul <hotarului> şi desparte hotarul cu Lucianii, trece Arghişelul şi merge pe culme, desparte hotarul cu Draghicii iarăşi merge pe culme, trece peste 2 drumuri şi desparte hotarul cu Mihăeştii, <trece dealul> Boldei, cade la rîpa podului, <străbate lunca> la frasinul cel mare şi desparte hotarul cu Bătieştii, trece Arghişelul şi dealul, iarăşi cade în valea <Omrazei şi valea Omrazei> toată de la Arghişil, pe care l-au cumpărat <călugării în zilele străbunului domniei mele> Radul voievod cel Bătrîn <de la Căzan armaş>.

Şi la satul Sucaia ... boierii. Şi numele boierilor ... Dan ... Şerb ... au hotărnicit ... A trimis Radul voievod <pe> Vlaicul din Nucet cu 12 boieri ... cu 15 boieri, de au tras pe urma lui Vlaicul din Nucet. Şi <hotarul acestui sat începe de la> răspîntie la Grădişte, <unde> este un stîlp ..., iar merge pe cîmp la marginea Găvanului, <unde> este un stîlp, iarăşi merge pe cîmp, trece drumul Gaurii ... Gavanul ... iar ... la altă Grădişte, iar merge pe cîmp ... malul ... este drumul şi la drum este un stîlp, iarăşi merge pe drum ... baltă, drumul la iezer, aci este <un stîlp>. Acestea le-au hotărnicit cu 12 <boieri> mai sus-scrişi.

Şi acestea toate să le fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după <spusa> domniei mele.

www.dacoromanica.ro

Încă şi blestem am pus: după moartea ‹domniei mele, pe cine› va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti, fie ‹din› rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, ‹dacă cinsteşte şi înnoieşte şi întăreşte această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l› cinstească şi să-l întărească; iar dacă nu cinsteşte ‹şi› nu întăreşte, ci strică şi nimiceşte şi batjocoreşte, ‹pe acela› domnul Dumnezeu să-l ucidă aici cu trupul, iar în veacul viitor sufletul ‹lui› şi să aibă ‹parte cu Iuda şi cu› Arie cel de trei ori blestemat şi cu alţi iudei ‹care› au strigat asupra domnului Dumnezeului nostru, sîngele ‹lui› asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi ‹în› veci, amin.

Martori: jupan ... jupan ... Harvat vistier, Radul spătar ... Drăghici paharnic, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Şi eu, Stoica gramatic, am scris în cetatea ..., luna iulie 23, în anul...

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

După Gr. Nandriş, *Athos*, p. 43—47.
Orig., perg., deteriorat, la m-rea Cutlumuz de la Athos.
Copie slavă la Bibl. Acad., colaţionată cu documentul aproape identic din mai 1531 ibidem, Fotografii, XXVII/18, după care s-au făcut completările.
Datat după domn şi sfatul domnesc.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.,B.*, 78—82.

106

1512 (7020) iulie 27, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Tismana Vodiţa Mare cu seliştea Bahnei, în urma unor judecăţi.

† Милостию божиею, Іw Басарабъ воивода и господинъ въсои землы Оугровлахїискои, сынъ добраго Басарабъ воивода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомоу монастирю рекомааго Тисмѣна, храмъ и жители прѣсвѣтие владїчице наше Богородице и присно дѣви Маріе и славнсе ем Успенїе и wтьць игумен и наставникъ свѣтомоу монастирю кyр Єѵстратїе и въсем братиам иже живоущиx въ свѣти монастир, іако да им ест Голема Водеца съ Бахиноm селицом и съ въсом хотаром по wбоіа страна Водице до хотар Ръчице и Ерьx Владова, до хотара Шївею, где се станст в wноm барв, сирѣч златъ нѣкою.

Понеже се сѫ били прели калѫгери wт свѣтого монастира пред Миxне воиводе със сыновы Ръсиповы. Тако, калѫгери wни сѫт извадїли книге свем господам прежднim; тако Миxнѣ воивода, wн ест дал калїгером wт Тисмѣна.

www.dacoromanica.ro

Я потом, wни се преше пред господство ми калугери wт свѣтого монастира със Драгомир, със Цюрюѣ и със сыновн Ръсиповн. Тако господство мн сѣднѫ със почьтенними властели господства мн и видѣ господство мн книге старим господам прѣжднм: и книгѫ Мирче воневоде и книге Влада воневоде Калугера и книгѫ Радулѫ воневоде и wбрѣтаѫ господство ми како ест Голема Водица и съ Бахнином селищом и съ въсом хотаром свѣтомѫ монастирѫ, стара и права wчина. И потом калугери, wни сѫ били извадїли пред Влада воневода Калугера със кѲ болѣри, та сѫт мартурисали и заклели како ест свѣтомѫ монастирѫ wчина права. И потом wни се сѫ прели и пред Владѫ воневоде Младога; тако паки сѫт заклели калугери със ѳї болѣри, а Драгомир и Цюрюѣ и сыновн Ръсипѫ, wни сѫт wстали wт закона.

Тоган радї и господство мн дадоѫ свѣтомѫ монастирѫ Тисмѣне, шко да им ест въ wчинѫ и въ wхабѫ и нн wт когоже непотъкнно, по реч господства мн.

Свѣдїтелїе: жупан Барбул бан, жупан Келотъ дворник, жупан Иван логофет, Харват вистиарь, Радул спатар, Дрѫгнч пехарник, Хамза комис, Барбул столник, Радул постелник.

И аз, Стонка дпак, пис в град Тръговищѫ, мѣсеца їюлїе кѳ дньъ, въ лѣт ×ѯк.

† Їw Басараба wвекwда, милостїю божїю, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Tismeana, hramului şi lăcaşului preasfintei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi slăvitei ei Adormiri şi părintelui egumen şi nastavnic al sfintei mănăstiri chir Eustratie şi tuturor fraţilor care trăiesc în sfînta mănăstire, ca să le fie Vodiţa Mare cu seliştea Bahnei şi cu tot hotarul pe amîndouă părţile Vodiţei pînă la hotarul Răciţei şi Vîrful lui Vlad pînă la hotarul Ştubeiu, unde se întîlnesc într-o mlaştină, adică o baltă oarecare.

Pentru că s-au pîrît călugării de la sfînta mănăstire înaintea lui Mihnea voievod cu fiii lui Răsipă. Astfel, călugării au scos cărţile tuturor domnilor de mai înainte; astfel Mihnea voievod, el a dat călugărilor de la Tismeana.

Iar apoi s-au pîrît înaintea domniei mele călugării de la sfînta mănăstire cu Dragomir, cu Giurgea şi cu fiii lui Răsipă. Astfel domnia mea am judecat cu cinstiţii vlasteli ai domniei mele şi am văzut domnia mea cărţile domnilor bătrîni de mai înainte: şi cartea lui Mircea voievod şi cartea lui Vlad voievod Călugărul şi cartea lui Radul voievod şi am aflat domnia mea că este Vodiţa Mare, cu seliştea Bahnei şi cu tot hotarul, a sfintei mănăstiri, veche şi dreaptă ocină. Şi apoi călugării, ei au scos-o înaintea lui Vlad voievod Călugărul cu

www.dacoromanica.ro

24 de boieri, de au mărturisit şi au jurat că este a sfintei mănăstiri ocină dreaptă. Şi apoi ei s-au pîrît şi înaintea lui Vlad voievod cel Tînăr; astfel iarăşi au jurat călugării cu 12 boieri, iar Dragomir şi Giurgea şi fiii lui Răsipă, ei au rămas de lege.

De aceea şi domnia mea am dat sfintei mănăstiri Tismeana, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă vornic; jupan Ivan logofăt, Harvat vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Şi eu, Stoica diac, am scris în cetatea Tîrgovişte, luna iulie 27 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 185 (Tismana, LVIII/5).
Orig., perg. (25 × 35), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 169v şi 337, f. 158v—159.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 82—83. Facs. *Ibidem*, 255.

107

1512 (7020) iulie 30, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Bistriţa satul Mălureni şi ocină lîngă Miceşti.

† Милостивмь божиимь, Іw Басарабъ воєводъ и господинъ въсои земли Оугровлахїискои, сынъ добраго Басарабє воєводє. Даваат господство ми сіє повелѣнїє господства ми свѣтомь монастирю зовомаго Бистриць, храмьже и wбителю прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословенїѣи владичице нашои богородице и присно дѣви Маріи, чосноє и славноє ем Оспенїє и wтць игѹменъ кѵр Павила и въсѣм братїам иже живѣщиx въ свѣтѣмь мѣстѣ тои, ѣко да им єст село по имень Мълърѣни въси и съ wчина що єст бродове wт водинице, понеже замена жѹпан Барбъл ban съ жѹпан Ѳнча пръкалав, тере даде жѹпан Барбъ ban жѹпанъ Ѳнче пръкалабъ Гръдищѣ въса съ воденицами и съ въсом хотаром, колико єст дръжал Лъздат дворник, а жѹпан Ѳнча пръкалав wн даде жѹпанъ Барбълъ банъ Мълърѣни въси и съ wчина що єст подоле wт Малърѣни, код Мичеши и съ бродове wт воденице и съ въсом хотаром Мълърѣном, над шѹмь ѕ широкъ, колико єст и на реко, да єст wчина ѕ широкъ, wт хотар Миxовѣном, до хотар Тѣкъвещом. И потом да се знаєт ере половино wт Малърѣни wн ю єст покѹпил жѹпан Ѳнча пръкалав wт жѹпан Ілв вистїар, за xc̄ аспри, а друга половинъ wт Малърѣни и съ wчина що єст подоле wт Малърѣни, код Мичеши и съ бродове wт воденице и лѹнка въса, wт

www.dacoromanica.ro

хотар Токсъбецюм, дори ѕ малѕ Йненишѣлѣи а над полю половино и съ вокиѣ колико ест дръжал жѕпан Ѡнча прѣкалаб, понеже иѫ покѣпи жѕпан Ѡнча прѣкалаб wт калѣгерица Магьдалина Кръжеwвица, за ×ѲѪ аспри и свито Лондрѕ лакти ѕ и свито Мехлиѕ лакти ѕ.

Сего радѣ и господство ми дадоѫ свѣтомѕ монастирѕ да мѕ ест въ wчинѕ и въ wхабѕ и божественим иноком въ пицѕ и въ покрѣпленїе, а нам и родїтелем нашим и ним въ вѣчное въспоминанїе и ни wт когоже непотъкновено, по реч посподства ми.

Свѣдетелїе: жѕпан Калоть велики дворник, жѕпан Иван логофет, Харват вистїар, Радѹл спатар, Драгич пехарник, Хамза комис, Барбѣл столник, Радѹл постелник.

И азъ, Данчюл граматик, еже писаѫ ѕ град Тръговиць, мѣсеца юлїе ѩ дьни, въ лѣт ×ѕѯк.

† Iw Басараба вуевѡда, мѵлостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Bistriţa, hramului şi lăcaşului preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, cinstita şi slăvita ei Adormire şi părintelui egumen chir Vavila şi tuturor fraţilor care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie satul anume Mălureanii toţi şi cu ocina unde sînt vaduri de mori, pentru că a schimbat jupan Barbul ban cu jupan Oncea pîrcălab, de a dat jupan Barbul ban jupanului Oncea pîrcălab Grădiştea toată cu morile şi cu tot hotarul, cît a ţinut Lăudat vornic, iar jupan Oncea pîrcălab a dat jupanului Barbul ban Mălureanii toţi şi cu ocina ce este mai în jos de Mălureani, lîngă Micești şi cu vaduri de mori şi cu tot hotarul Mălureanilor peste pădure în lat, cît este şi pe rîu, să le fie ocina în lat, din hotarul Mihoveanilor, pînă în hotarul Tucsăbeştilor. Iar apoi să se ştie că jumătate din Mălureani a cumpărat-o jupan Oncea pîrcălab de la jupan Alb vistier, pentru 7 000 aspri; iar cealaltă jumătate din Mălureani şi cu ocina ce este mai jos de Mălureani, lîngă Micești şi cu vaduri de moară şi lunca toată, din hotarul Tocsăbeştilor, pînă la malul Anenişului şi din cîmp jumătate şi cu pomet cît a ţinut jupan Oncea pîrcălab, pentru că le-a cumpărat jupan Oncea pîrcălab de la călugăriţa Magdalina Cîrjoaia, pentru 4 500 aspri şi 6 coţi de sfită de Londra şi 6 coţi sfită de Mechlen.

De aceea şi domnia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi dumnezeieştilor călugări de hrană şi de întărire, iar nouă şi părinţilor noştri şi lor veşnică pomenire şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

www.dacoromanica.ro

Martori: jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan logofăt, Harvat vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Şi eu, Danciul gramatic, care am scris în cetatea Tîrgovişte, luna iulie 30 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 186 (Bistriţa, XLVI/1).
Orig., perg. (25 × 34), pecete timbrată.
Cu o traducere din 1847; alte traduceri ibidem, mss, 192, f. 595, 202, f. 387—388, 349, f. 186—187, 479, f. 204, 484, f. 84v—86 şi 713, f. 564—565.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 83—84. Facs. *Ibidem*, 256.

108

1512 (7020) iulie 30, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Glavacioc sate, părţi de sate, vii, obroace de grîu din jud. Vlaşca, părţi din vama Prahovei şi din vama Doamnei, vămeşitul din jud. Teleorman şi ţigani.

† Къ Христа Бога, благовѣрнн и Христолюбивїн Їw Басараба воєвода и господинь, сынъ великаго Басараба воєвода, божїею милостїю, сѣдрьжещѣми и wвладажщѣ вьсеж землы Оугровлахїискон. Wт благаго Бога пришедшѣми къ вме, благопрєнєвелнхwм сь вьсем нстнннми и чистим сръдцемъ, ико благодѣть и похвалѣ вьздати благомѣ Богѣ иже своимь хотѣнїемь и благостнм нам wт своиχ благь даровавьшомѣ и на прѣстолѣ родителїе нашиχ, прежде почившиχ нас сьпосадившомѣ и тѣχ богоданнжм wвласт нам вържчившомѣ. Сего радї, въсем сръдцем въждєлевьше къ свѣтнм и Богѣ вкрашеннним божним цръквам, наипачеже къ нареченномѣ свѣтомѣ монастирѣ зовомаго Главачовѣ, Храмѣ въсечистнаго и л нj оспастителнаго тѣсвѣтѣи, чѣстѣи и прѣблагословеннѣи владычица нашон, богородици и гнсно дѣви Марїи, чьстное и славное еж Благовѣщенїе, егоже wветшавша видѣχwм wставша wт свѣтопочившиχ дедов нашиχ.

Сего ради, потрѣдившиχсе вьзвигохом елико моцно, wбновихом, по снχже и приложихом сего въ подрѣченїе свѣтомѣ монастирѣ, по именѣ: Къльгъренїи въси wт Нѣжлов и wт Къльгърени на Телорман половина, понеже сѣ тан села праложенна wт нашиχ дедов, еще wт Мирча воєвода и иже по ним вишиχ господаχ.

Я дрѣга села покѣпил ест Влад воєвода Кальгера свѣтомѣ монастирѣ, по именѣ: Белѣ къса и сь вьсем хотаром, тере га ест бил кѣпил wт Радул Трамъчдан, брат Казана логофета, за ҃є флорнни wгрьски и за ѕ҃ї лакти wт

www.dacoromanica.ro

єпрнв и за к҃д лакти wт цюрє златє еще за ф҃ аспри. И Крьнгарїи вьси покупил нх єст Влад воєвода Калугера wт сыновєх Мирьчевєх, wт Татул и wт Токсаба, за р҃ флорнии угрьски. И Гумърнецн вьси купил нх єст пак Влад воєвода Калугера wт Бонко Татулшв, за рм҃ флорнии угрьски. И Кълнинецн половина, али съ винарнчєм господскимь, колико єст на темзи Хштарѣ, понеже и тєх єст покупил пак Влад воєвода wт Крьстнган дворник, тєрє мн єст бил дал село господско Чернштецн вьси, за половинв wт Кълнинецн. И бранищѣ wт Глатинє колико єст место господско, понеже ю єст приложил пак Влад воєвода Калугера свѣтомв монастирв. И да им єст wчина wт Изьворь, що єст дал Нѣг граматик за свою дшв. И да им єст Зьвръка въса и съ въсом хотаром.

И вама Прахове половинв и wт вама Госпождїне трети дел. И wт сждство Влашкє на свакв годїнв жито wброки с҃д wт къбловєх шхавскнх... И вамнширна сва wт сждство Телорманв. И виноградї wт Тополовѣнн; виноград Рвжен покупил ю паки Влад воєвода Калугера за р҃ ..... рад..... Блафв Кѣчкє покупил ю єст пак воєводаа за д҃ флорнии угрьски. И виноград Лорницн, паки ю єст купил, за лѕ҃ флорнии угрьски. И виноград Блажв Чернома паки ю єст покупил за и҃ флорнии. Понеже тнгн въсѣ книше речєнна села покупил єст Влад воєвода Калугера тєрє нх єст приложил свѣтомв монастирв; тогаи радї и господство ми нх приложнх.

Ешеже и ацигани, по имєнв: Костѣ съ децами си и Бога съ децами си и Дадє съ децами си и Слав съ децами си и Тьтара съ децами си и дрвг Слав съ децами си и Марни съ децами си и сыновн Мечєви и Слав съ децами си и Корман съ децами си и Шпришорь съ децами си и Драготь съ децами си и Данчюл съ децами си и Калнка съ децами си и Дарчул съ децами си и Никула съ децами си и Стога съ децами си и Банчюл съ децами си и Радул съ децами си и Богдан съ децами си и Гънинж съ децами си и Бвдѣ съ децами си и Банче съ децами си и дрвги Банче съ децами си и Хрьс съ децами си и Минхо съ децами си и Никула Рутѣ съ децами си и Негрє съ децами си и Бблгърь съ децами си и дрвг Негрє съ децами си и Нжврап съ децами си и Бвнѣ съ децами си и Никула съ децами си и Минхо Бенга съ децами си и Стьнисльвоне съ децами си и Пжтѣ съ децами си и Данчюл съ децами си и Бан съ децами си и Никула съ децами си и Бвква съ децами си и Батул съ децами си и Голомвд съ децами си и Недѣлѣ съ децами си и Бъдика съ децами си и Никула съ децами си и дрвг Шпришор съ децами си, понеже сжт свѣтомв монастирв тнгн въсѣ стара и права wчина, дѣдїна.

Єго радї и господство ми дадох свѣтомв монастирв шко да мв єст въ wчинв и въ wхавв и божествєнним нноком, wтцв и єгвменв єрмонахв кур Єларнон и въсем братнам нже живвщнх въ свѣти монастир, да им єст въ пнщв и въ покрѣпленїе, а намже и родїтелїем нашим въ вѣчное въспомнанїе и нн wт когоже непотжкновєнно, по wрнзмо господства ми.

www.dacoromanica.ro

Єщєже и заклинанїє поставлѣєт господство ми: по съмрьти господства ми, кого изберет господь Богъ бити господинь Блашкои Земли или отъ срѣдѣчнаго плода господства ми или отъ сьродника господства ми или, по грѣсех нашихъ, отъ инно племѣника, да ащє почьтет и съхранит и отвръдит и половит сїє више речѣнаа, того господь Богъ да почетет и отвръдит и съхрачит въ господствѣ его; а ащели не почетет и не отвръдит и не съхранит, нъ разорит и расипет и поперет, тъгго господь Богъ да разорит и поперет и посрамит и да убиет его, здѣ тѣлум а въ кждѣщих вѣцѣ дъша его и да имат участие съ Їздома и съ проклѣтлм Їринем и съ инѣми їздене, єжі възъпише на господа Бога и спаса нашего Їсуса Христа, кръвь его на них и на чедах их, єже єст и бъдет въ вѣки, амин. И да мъ єст съпостатница прѣчистаа Богородица на страшнном и невъмитном съдїще, идеже лицемѣрие нѣст и да єст проклѣт отъ тїи свѣтих богоносних отци, иже въ Никеи.

Свѣдетелїе: жупан Барбъл бан и жупан Калотъ велики дворник, жупан Иван логофѣт, жупан Харбат вистиар, жупан Радул Гапацинь спатар..... Хаиза комис, Барбъл столник, Удрѣ армаш, Радул постелник.

И аз, съставльшаго и рѣкописавшаго, Стонка граматик, єже писах въ настолни град Тръговици, мѣсіца їюлїа $\overline{\text{л}}$ дьни, въ лѣт $\overline{\text{хзк}}$.

† Їw Басарабъ воєвѡда, <милостїм божїм>, господинь.

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi de Hristos iubitorul, Io Basarab voievod şi domn, fiul marelui Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, ţinînd şi stăpînind toată ţara Ungrovlahiei. De la bunul Dumnezeu venindu-mi în gînd, am binevoit cu toată inima adevărată şi curată, ca mulţumită şi laudă să aduc bunului Dumnezeu, care cu a sa vrere şi bunătate ne-a dăruit nouă din ale sale bunătăţi şi ne-a aşezat pe scaunul părinţilor noştri, răposaţi mai înainte şi ne-a încredinţat nouă această stăpînire dată de Dumnezeu. De aceea din toată inima am dorit către sfintele şi de Dumnezeu împodobitele dumnezeieştile biserici, mai ales către numita sfîntă mănăstire ce se chiamă Glavaciov, hramul întru totul curatei şi mîntuitoarea lumii, preasfînta, curata şi prea binecuvîntata stăpîna noastră, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, cinstita şi slăvita ei Bună Vestire, pe care am văzut-o că a rămas săracă de la sfînt răposaţii noştri bunici.

De aceea, trudindu-ne am ridicat-o cît s-a putut, am înnoit-o, după aceea am dăruit şi acestea în stăpînirea sfintei mănăstiri, anume: Călugărenii toţi de pe Neajlov şi jumătate din Călugăreanii de pe Telorman, pentru că sînt aceste sate dăruite de bunicii noştri, încă de Mircea voievod şi de către domnii care au fost după el.

www.dacoromanica.ro

Iar alte sate le-a cumpărat Vlad voievod Călugărul sfintei mănăstiri, anume: Velea toată şi cu tot hotarul, de a cumpărat-o de la Radul Tramîndan, fratele lui Cazan logofăt, pentru 200 de florini ungureşti şi 16 coţi de Epriu şi 24 coţi de giure [1] de aur şi încă 500 aspri. Şi Crîngarii toţi i-a cumpărat Vlad voievod Călugărul de la fiii lui Mircea, de la Tatul şi de la Tocsaba, pentru 100 florini ungureşti. Şi Sumărineştii toţi i-a cumpărat de asemenea Vlad voievod Călugărul de la Voico al lui Tatul pentru 140 florini ungureşti. Şi Călineştii jumătate, însă cu vinăriciul domnesc, cît este pe acel hotar, pentru că şi pe aceştia i-a cumpărat de asemenea Vlad voievod Călugărul de la Cîrstiian vornic, de i-a dat lui satul domnesc Cernăteştii toţi, pentru jumătate din Călineşti. Şi braniştea de la Slatina cît este loc domnesc, pentru că a dăruit-o de asemenea Vlad voievod Călugărul sfintei mănăstiri. Şi să le fie ocina de la Izvor ce a dat-o Neag gramatic pentru sufletul său. Şi să le fie Zăvîrca toată şi cu tot hotarul.

Şi din vama Prahovei jumătate şi din vama Doamnei a treia parte. Şi din judeţul Vlaşca pe fiecare an cîte 260 obroace de grîu din găleţile ohabnice... Şi vămeşitul tot din judeţul Telorman. Şi via de la Topoloveani şi via lui Rujea ce o cumpărase de asemenea Vlad voievod Călugărul pentru 105... Blafie Cheaciche ce a cumpărat-o tot voievodul pentru 60 florini ungureşti. Şi via lui Lorinţ, pe care iarăşi a cumpărat-o, pentru 36 florini ungureşti. Şi via lui Blaj cel Negru ce iarăşi a cumpărat-o pentru 50 florini. Pentru că toate aceste mai sus-zise sate le-a cumpărat Vlad voievod Călugărul de le-a dăruit sfintei mănăstiri; de aceea şi domnia mea le-am dăruit.

Încă şi ţiganii, anume: Costea cu copiii săi şi Boia cu copiii săi şi Dade cu copiii săi şi Slav cu copiii săi şi Tătara cu copiii săi şi alt Slav cu copiii săi şi Marin cu copiii săi şi fiii lui Mecea şi Slav cu copiii săi şi Corman cu copiii săi şi Oprişor cu copiii săi şi Dragotă cu copiii săi şi Danciul cu copiii săi şi Calica cu copiii săi şi Darciul cu copiii săi şi Nicula cu copiii săi şi Stoia cu copiii săi şi Banciul cu copiii săi şi Radul cu copiii săi şi Bogdan cu copiii săi şi Găină cu copiii săi şi Budea cu copiii săi şi Bance cu copiii săi şi alt Bance cu copiii săi şi Hîrs cu copiii săi şi Miho cu copiii săi şi Nicula Rutea cu copiii săi şi Negre cu copiii săi şi Bulgăr cu copiii săi şi alt Negre cu copiii săi şi Năvrap cu copiii săi şi Bunea cu copiii săi şi Nicula cu copiii săi şi Miho Benga cu copiii săi şi Stănislăvone cu copiii săi şi Pîtea cu copiii săi şi Danciul cu copiii săi şi Ban cu copiii săi şi Nicula cu copiii săi şi Bubuia cu copiii săi şi Batul cu copiii săi şi Golomud cu copiii săi şi Nedealea cu copiii săi şi Bădica cu copiii săi şi Nicula cu copiii săi şi alt Opri-

[1] Aşa în text.

www.dacoromanica.ro

şor cu copiii săi, pentru că sînt ale sfintei mănăstiri toate acestea, veche şi dreaptă ocină, dedină.

De aceea şi domnia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi dumnezeieştilor călugări, părintelui egumen ieromonah chir Elarion şi tuturor fraţilor care trăiesc în sfînta mănăstire, să le fie de hrană şi de întărire, iar nouă şi părinţilor noştri de veşnică pomenire şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă şi blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va păzi şi va întări şi va înnoi acestea mai sus-zise, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l întărească şi să-l păzească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti şi nu va întări şi nu va păzi, ci va nimici şi va risipi şi va călca, pe acela domnul Dumnezeu să-l lovească şi să-l calce şi să-l ruşineze şi să-l ucidă, aici cu trupul, iar în veacul viitor sufletul lui şi să aibă parte cu Iuda şi cu blestematul Arie şi cu alţi iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin. Şi să-i fie potrivnică preacurata născătoare de Dumnezeu la straşnica şi neînduplecata judecată, unde nu este făţărnicie şi să fie blestemat de 318 sfinţi părinţi, purtători de Dumnezeu, cei de la Nicheia.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan logofăt, jupan Harvat vistier, jupan Radul Capaţină spătar ... Hamza comis, Barbul stolnic, Udrea armaş, Radul postelnic.

Şi eu, cel care am alcătuit şi am scris, Stoica gramatic, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iulie 30 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 187 (Glavacioc, XX/3—4).
Orig., perg. (44 × 43,5), şters şi rupt. pecete atîrnată, căzută.
Cu o traducere din 1843; altă traducere ibidem, ms. 223, f. 100v—102 şi la Bibl. Acad., CMXI/128.
EDIŢII. Trad. Muşeteanu, *Glavacioc*, 49—51; *D.I.R., B.*, 84—86.

109

1512 (7020) august 2, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod dăruieşte m-rii Turnul lui Arbănaş de la Athos un obroc anual de 1 000 aspri.

† Иже въ Свѣтѣи Горѣ Аѳонстѣи, свѣщенїѣ wбителн храма свѣтаго и славнаго, великомѹ <мѹче>ника и побѣдоносца Гєwргна, нарицаємн Ѳрбанашски

www.dacoromanica.ro

Пиргъ, чистнѣишим свѣщєникомъ и старцем и въсемъ шже ѡ Христѣ братъствѣ и живѣщих въ свѣтем мѣстѣ том, много смерено метѳанїѥ приносит вашои свѣтни, иже по милости Божїем и вашеми молитвами господинь, Їѡ Басарав воивода въсеи земли Ѹггровлахїискои и Подѹнавию, синь прѣдобраго Басараве воиводе.

И по сих, ѡтци свѣти, вѣдомо да ест вашои свѣтни, понеже бо пріиде къ нам ѡт свѣтинѣ вашои старца Рафаила съ ѡбичним благословением и елико бист ѡт потребних вещех монастирских възвѣстише нам и ми въсе, по редѹ, разѹмѣхом и пріимихом съ въсем ѕерѣдием свѣтѹю ѡбитѣл, шако до вѣдемѣ и ми ктитори и съ прѣжднимъ свѣтими ктитори, господинь Їѡ Блада воиводѣ и Радѹла воиводе; нашеми въ свѣтих поменикох поминати се. И ѕчини смо и ми ѡброк свѣтѣи ѡбитѣл, шкоже ѡбрѣто смо сътворѣно и ѡт родителѣми господства ми Басараве воиводе, такожде и ми да даваме на въсакѹ годинѹ по ×а҃ аспри и спенѕ братиам приходещим по р҃ аспри. И да пріидѹт мѣсеца ноевриа съ нашим си писанїем и да ѹзимают више речени ѡброк свѣтомѹ монастирѹ.

Сего радї, ѡтци свѣти, пріимите и благодарите и молите Бога ѡ нас. И паки да поменѹете нашим рѡдїтелие и ѕпишете въ свѣтих поменикох господинами родїтелѣ господства ми и нас, да поете єдин дьнь въ недели, въ четвртък, свѣтѹю литѹргїю съ прилевком. И въсе благи Бог иже въ тронце покланѣемѣи и славимѣи да ни не лишет свѣтих ѕи молитвъ шко да вашеми молитвами въ мирѣ прѣпровидимо настоещее врѣме и въ грѣдѹщїи вѣк царствие небесное и полѹчим ѡ Христѣ Їсѹсе, господѹ нашемѹ, емѹже слава въ вѣки, амин.

Пис въ настолнїи град Тръговище, мѣсеца авгѹст ѳ҃ дьни, въ лѣт ×ѕ҃к.

† Їѡ Басараб ѡивода, милостїм божїм, господинь.

Йже молю вашои свѣтни.....[1] Їѡ Басараве воиводе да ни ѕпишете ѕ проскомидие и въ свѣтых поменикох више речена госпожде Дес.....[1]

† Celui de la Sfîntul Munte Athos, sfinţitului lăcaş cu hramul sfîntului şi slăvitului marelui mucenic şi purtător de biruinţă Gheorghe, numit Turnul lui Arbănaş, cinstiţilor preoţi şi stareţilor şi tuturor celor întru Hristos fraţi şi celor ce vieţuiesc în acel sfînt loc, mult smerită închinăciune aduce sfinţiilor voastre cel care din mila lui Dumnezeu şi rugăciunile voastre este domn, Io Basarab voievod a toată ţara Ungrovlahiei şi Podunaviei, fiul preabunului Basarab voievod.

Şi după acestea, părinţi sfinţi, am înţeles că este al sfinţiilor voastre căci a venit la noi de la sfinţia voastră stareţul Rafail cu obişnuita binecuvîntare şi ne-a înştiinţat de cîte lucruri sînt necesare mănăstirii şi noi toate

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

pe rînd le-am priceput şi am primit sfîntul lăcaş cu toată osîrdia, ca să fim şi noi ctitori împreună cu cei dinainte sfinţi ctitori, domnul Io Vlad voievod şi Radul voievod; <şi numele> noastre să se pomenească în sfintele pomelnice. Şi am făcut şi noi obroc sfîntului lăcaş, după cum am aflat făcut şi de părintele domniei mele Basarab voievod, de asemenea şi noi să dăm în fiecare an cîte 1 000 aspri şi cheltuială fraţilor care vor veni cîte 100 aspri. Şi să vină în luna noiembrie cu această scrisoare a noastră şi să ia mai sus-zisul obroc al sfintei mănăstiri.

De aceea, părinţi sfinţi, primiţi şi mulţumiţi şi rugaţi pe Dumnezeu pentru noi. Şi iar să pomeniţi pe părinţii noştri şi să-i scrieţi în sfintele pomelnice ale domnilor pe părinţii domniei mele şi pe noi, să cîntaţi o zi pe săptămînă, joia, sfînta liturghie cu băutură.. Şi atotbunul Dumnezeu, căruia întru troiţă ne închinăm şi îl slăvim, să nu ne lipsească de sfintele voastre rugăciuni, ca prin rugăciunile voastre să petrecem în pace vremea de acum şi în veacul viitor să dobîndim împărăţia cerurilor, întru Hristos Isus, domnul nostru, slavă lui în veci, amin.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna august 2 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Eu rog pe sfinţiile vostre ...[1] Io Basarab voievod să ne scrieţi la proscomidie şi în sfintele pomelnice pe mai sus-zisa doamnă Des<pina> ...[1]

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIII/11.
Fotocopie după orig. la m-rea Hilandar de la Athos.

110

1512 (7020) august 6, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stanciul Muja şi fiilor săi ocine în Alipseni şi Curpinel, în urma unei judecăţi.

† Милостивомъ божиимъ, Їѡ Басарабъ воевода и господинъ въс<ѣ>[1]и земли Оугровлахїи, сынъ добраго и великаго <Басарабе>[2] воеводе. Дават господство ми, сие повелѣнїе господства ми болѣрину господства ми, жупанъ Станчюл Мужа със сыновы мъ, Нанъл и Дѣтко, съ брати мъ и съ дъщере мъ, Зонка съ сыновы мъ, тако да им ест ѕ Алипсѣни четърти дел отъ дел На<н>[3]а и ѕ Кърпинел пак четърти дел отъ дел Нанъ, понеже покупи жупан

[1] Loc rupt.
[2] Omis.
[3] Ilizibil.

www.dacoromanica.ro

Станчюл Мѫжа wт Стънислав и wт Степан Тепею и Корлат и wт Иwва, сыновы Капринен wт Тръговищѣ, при дьни Радѫла воєводa за аспри хаѯ. И ест дал кон. По том имаше преиѣ съ анєѱєва си Дан и Пътрѫ пред господства ми та рекоше пред господства ми како не ест кѫпил тан wчинѫ, що ест вишепис<а[1]>на. Тако господство ми сѫдиѯ по пр<авдѫ>[1] и по законѫ.....[1] и пре<д>[1] ж<ѫпан Дѣ>[1]тко ба<нѫ>[1], тако <сѫт>[1] мар<тѫрисаше>.....[1] икон.....[1] продалит.....[1] wчинѣ и мецинаши пр<е>[1]д жѫпан Дѣтко банѫ како ест дал <G>[1]танчюл Станиславѫ и Степанѫ Тепею и Корлатѫ аспри хаѯ. Й жѫпанѫ Дѣтко банѫ мартѫрися пред господства ми.

Того радѣ, им дадоѯ и господство ми да им ест въ wчинѫ и въ wхабѫ нимъ <и>[2] сыновом им и внѫчетом ним. Йли дъцеръ жѫпанѫ Станчюл Мѫжа да wбладѫет над теѯзи wчине къда не ке се найти нитко wт сыновы жѫпанѫ Станчюлов и wт негевы сыновы. Й въ ниѯ прѣдалика да нѣст, нѫ да ест wставшим. И ни wт когоже непо~тъкновено, по реч господства ми.

Сведетелѣе: жѫпан Барбѫл бан wт Кралева, жѫпан Дѣтко бан, жѫпан Калотъ велики дворник, жѫпан Иван велики логофет, жѫпан Харват вистиаръ, Радѫл спатар, Драгич пеҳарник, Хамза комис, Барбѫл столник, Радѫл постелник.

И азь, Хранитѫл, писаѯ въ настолни град Тръговище, мѣсеца августѫ ѕ, в лѣт хѯк.

† Їw Басарак wєвwда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui <Basarab>[2] voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupan Stanciul Muja cu fiii lui, Nanul şi Deatco, cu fraţii lui şi cu fiica lui, Zoica cu fiii ei, ca să le fie la Alipseani a patra parte din partea lui Na<n>[3], şi la Curpinel iar a patra parte din partea lui Nan, pentru că a cumpărat jupan Stanciul Muja de la Stănislav şi de la Stepan Tepeiu şi de la Corlat şi de la Iova, fiii Caprinei din Tîrgovişte, în zilele lui Radul voievod, pentru 1 600 aspri. Şi a dat calul. Apoi a avut pîră cu nepoţii săi, Dan şi Pătru, înaintea domniei mele şi au spus înaintea domniei mele că nu a cumpărat acea ocină, care este mai sus-scrisă. Astfel, domnia mea am judecat după dreptate şi după lege ...[1] şi înaintea jupanului Deatco banul, astfel au mărturisit ...[1] ocini şi megiaşii înaintea jupanului Deatco banul că a dat Stanciul lui Stanislav şi lui Stepan Tepeiu şi lui Corlat 1 600 aspri. Iar jupan Deatco banul a mărturisit înaintea domniei mele.

---

[1] Loc rupt.
[2] Omis.
[3] Ilizibil.

www.dacoromanica.ro

De aceea le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă lor <şi>[1] fiilor lor şi nepoţilor lor. Însă fiica jupanului Stanciul Muja să stăpînească peste acele ocini cînd nu se va găsi nimeni din fiii jupanului Stanciul şi din fiii lui. Iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban de la Craiova, jupan Deatco ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan mare logofăt, jupan Harvat vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Şi eu, Hranitul, am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna august 6, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul judeţean Tg. Jiu, nr. 13.
Orig., hîrtie (30 × 22), pecete aplicată, stricată.

111

<1512 septembrie 1—1513 august 31> 7021.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Snagov părţi de sate şi ţigani.

† Cu mila lui D<u>mnezău, creştinul Basarabă voevod şi d<o>mnŭ a toată ţ<a>ra dintru Ungurie Rumânească. Dat-am domniia mea această învăţătură a domnii méle sf<i>ntii şi d<u>mnezăeştii mănăstiri Snagovul, unde iaste hramul Văvedenii Născătoarii de D<u>mnezău şi pur<u>rea fecioarii Marii şi părintelui egumenului chir Stefan şi tuturor fraţilor întru H<risto>s, cîţi să vor af<l>a lăcuitori în sf<î>nta mănăstire, ca să le fie satile ce să chiamă Fringhişeştii toţi şi Cîrligaţii. Şi iar să le fie Turbaţii toţi şi Şoldeştii toţ şi Izvoranii toţi şi <î>n Tîncăbeşti 2 părţi şi jumătate şi <î>n Ghermăneşti 7 părţi şi Popeţii toţ şi Dobroşeştii toţi şi în Cîrciumari veri cîtă iaste partea sf<i>ntii mănăstiri Sneagovului şi <î>n Bîrseşti jumătate. Şi iar în Străoşti pă Cricov să le fie toate părţile lor ce s<ă> zîc Cosmireştii toţi şi în Drăgoeşti 4 părţ şi <î>n Spanţog 2 părţ şi Brăg<ă>reştii toţ şi <î>n Ţig<ă>neşt<i> veri cîtă va fi partea lui Baico, toată. Şi iar să fie 5 sălaş<e> de ţiganni vericîtŭ vor fi ohabnici, adec<ă> de moşiie sf<i>ntii mănăstir<i>, pentru că sîntŭ acéle sate şi ţigani ce-s mai sus zise sf<i>ntii mănăstir<i> Snagovului bătrîne şi drépte ocine şi moşii.

Drept acéia, dat-am şi domniia mea ca s<ă> fie de moşie şi de strămoşie sf<i>ntii mănăstir<i> Sneagovului şi de nimenilé neclătită, preste zisa domnii méle.

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

Deci iată încă şi mărturii pus-am domniia mea; boiarii divanului nu s-au pututu descoperi din cartea cea coajnică, ştearsă, ca să s<ă> scrie după obicéiu.

V <l>eat 7021 <1512—1513>.

Bibl. Acad., XX/286.
Traducere după un orig. cu conţinut aproape identic cu doc. din 1513 <martie> 9, nr. 116.
EDIŢII. *D.I.R.*, *B.*, 96.

112

1512 (7021) septembrie 3, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Detco, Stănislav, Dumitru şi Maniu cu fiii lor ocini la Berăşti, Mărgineni, Obîrşia şi Cîlnicul de Sus, în urma unor judecăţi.

<† Милостїю божїю, Їw Ба>сарабъ воєвода и господинъ въсєи земли Оугровлахїискои, сынъ великаго <Басарабє воєводе>. Дават господства ми сїє повелѣнїє господства ми Дѣтко съ братїима си Станислав <и съ сыновы> ихъ, колико ими Богъ припъстит и Дмитро съ братїами си Манюл и <съ сыновъ>и ихъ, колицы им Богъ припъстит, тако да им єст в Берѣщи трєти дєл, ко<лико єст> дєл Ожєв; и да им єст Мърдинєни вєси и Обрьшїа[1] със Горни Кльник, понєжє ими сѫт <стар>а и права wчинъ, дѣдина. И паки Дѣтко съ братїим си и съ сыновы ихъ да им єст паки <в Бе>рещи дєл Радѫлов, сынъ О....., <понєжє пок>ъпиша <wт О.... за> ѳ флорини. И пак да им єст дєл Миклєв съси и дєл <Ро>ман <по>ло<вина>, понєжє ихъ покъпиша wт Миклѣ и wт Роман, за ѳ флорини, єщє при дни Влада воєвода Калъгера. И Хотар мъ єст дори кладинца Раковє. И пак Дѣтко съ сыновы си и съ братїим си <да им єст в.....>ищи, дєл Станиславъ Богатъл и дєл Стоанов, колико єст.

И потом, wни имали съпрєнїѳ <вєлн>ко съ Блъкъл и съ сыновы си Данъ пред Влада воєводе Калъгерь. Тако мартърисасе за <тон> и заклеше съ ѳї болѣри, како ими сѫт Дѣтко и братїим си wчина, дєдина. И пак се преше прѣд Радѫл воєводи та пак wсташе Блъкъл wт закwна. И потом, пак се преше прѣд господство ми съ Блъкъл и съ сыновы си Данъ тако паки wсташе <Б>лъкъл и съ сыновы си Данъ wт закона[1].

Сего радї, дадоҳ и господство ми, тако да им єст въ wчинъ и въ wҳабъ, имъ и сыновимъ ихъ и внукомъ и прєвнѫчетом ихъ. Ищє кє ли се wт нихъ съмѣчит

[1] Pasajul: в Берѣщи ... Обрьшіи şters cu chinovar.
[2] Pasajul: И пак Дѣтко ... Данъ wт Закона şters cu chinovar.

www.dacoromanica.ro

сѣмрѣть прежде, а въ нихъ прѣдалика да нѣст, анѳ да ест wставшим. И ни wт когоже непотѣкновено, по рѣч господства ми.

Свѣдетеле: жѳпан Барвѳл ван и жѳпан Дѣтко ван и жѳпан Калотъ дворѧник и жѳпан Ивѳн логофет, Преда[1] вистїар, Хамза комис, Драгич пѣхарник, Барвѳл столник, Радѵл постелник.

И азъ, Станчѳл писах ѳ Трѣговищи, мѣсеца септемврїе ѓ дьнь, въ лѣт ×ѕ҃кѳ.

Исправник Тикѵч.

† Їѡ Басарѳ воєвода, милостїѫ божїѫ, господинь.

<† Din mila lui Dumnezeu, Io> Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui <Basarab voievod>. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Deatco cu fratele său Stanislav <şi cu fiii> lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa şi lui Dumitru cu fraţii săi Maniul şi <cu fii> lor cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie la Berăşti a treia parte, cît <este> partea lui Onea; şi să le fie Mărgineanii toţi şi Obîrşia [1] cu Cîlnicul de Sus, pentru că le sînt vechi şi drepte ocini, dedine. Şi iarăşi lui Deatco şi cu fratele său şi cu fiii lor să le fie iarăşi <la> Bereşti partea lui Radul, fiul lui O..., <pentru că> au cumpărat <de la O... pentru> 5 florini. Şi iarăşi să le fie partea lui Miclea toată şi partea lui <Ro>man jumătate, pentru că le-au cumpărat de la Miclea şi de la Roman, pentru 5 florini, încă din zilele lui Vlad voievod Călugărul. Şi hotarul le este pînă la fîntîna Racovei. Şi iarăşi lui Deatco cu fiii săi şi cu fraţii săi <să le fie la ...>işti, partea lui Stanislav Bogatul şi partea lui Stoan, cît este.

Şi după aceea ei au avut mare pîră cu Vîlcul şi cu fiul său Dan înaintea lui Vlad voievod Călugărul. Astfel au mărturisit pentru <aceasta> şi au jurat cu 12 boieri că sînt ale lui Deatco şi ale fratelui său veche ocină, dedină. Şi iarăşi s-au pîrît înaintea lui Radul voievod şi iarăşi a rămas Vîlcul de lege. Iar după aceea, iarăşi s-au judecat înaintea domniei mele cu Vîlcul şi cu fiul său Dan şi iarăşi Vîlcul şi cu fiul său Dan au rămas de lege [2].

De aceea le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Dacă se va întîmpla unuia dintre dînşii moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Detco ban şi jupan Calotă vornic şi jupan Ivan logofăt, Preda[3] vistier, Hamza comis, Draghici paharnic, Barbul stolnic, Radul postelnic.

---

[1] Pasajul: „la Berăşti..... Obîrşia" şters cu chinovar.
[2] Pasajul; „Şi iarăşi lui Dcatco..... Dan de lege" şters cu chinovar.
[3] În acest timp mare vistier era Harvat.

www.dacoromanica.ro

Şi eu, Stanciul, am scris în Tîrgovişte, luna septembrie 3 zile, anul 7021 ‹1512›.

Ispravnic Ticuci.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CVIII/50.
Orig., perg. (21,5 × 32), rupt, pecete aplicată, căzută.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 86—87.

113

1512 (7021) septembrie 16, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Govora ocină la Buneşti şi un sălaş de ţigani, dăruite de Danciu cînd s-a călugărit.

† Милостиѡм божиѡм, Їѡ Басараба воєвода и господинь въсон землы Оугровлахїнскон, сынъ добраго Басараб воєводе. Дават господство ми сїѥ повелѣнїѥ господства ми свѣтомѹ монастирѹ Говори, ꙗко да мѹ ест ѹ Бунєщи дело Данчюлов, сынь Бранков, варе колико ест и єдин челѣд ацигании, по име Радѹл съ децами сн. Понеже къда би на негов съмрьть, ѡн га се ѹчини калѹгер; тако ѡстави жѹпан Данчюл, за радї неговѹ дѹшѹ, тои ѡчинѹ и тъиѕи ацигании що сѹ вище ѹписани, да мѹ ест свѣтомѹ монастирѹ Говори поменѹ.

Єго радї мѹ дадоҳ и господство ми свѣтомѹ монастирѹ, ꙗко да мѹ ест въ ѡчинѹ и въ ѡҳавѹ и въ пищѹ братїами и въспоминанїѥ, вѣчнон памет, докле ѥ стонт свѣтомѹ монастирѹ, непотъкновєно, по реч господства ми.

Свѣдѣтелїѥ: жѹпан Барбѹл бан, жѹпан Калотъ дворник, жѹпан Иван логѳфет, Харват вистїар, Радѹл спатар, Хамза комис, Драгич пехарник, Барбѹл столник, Радѹл постелник. ‹Исправник›[1] Станчол граматик.

И аз, Данчюл граматик, єже писаҳ въ настолни град Тръговище, мѣсеца септемврїѥ $\overline{\text{кѳ}}$ дьни, в лѣт ×$\overline{\text{зѯа}}$.

† Їѡ Басараба воєвода, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Govora, ca să-i fie în Buneşti partea lui Danciul, fiul lui Branco, oricît este şi un sălaş de ţigani, anume Radul cu copiii lui. Pentru că atunci, cînd a fost la moartea sa, el s-a făcut călugăr; astfel a lăsat jupan Danciul, pentru sufletul său, această ocină şi acest ţigan ce sînt scrişi mai sus, ca să-i fie de pomană sfintei mănăstiri Govora.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

De aceea şi domnia mea am dat sfintei mănăstiri, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de hrană fraţilor şi amintire, vecinică pomenire, pînă cînd va sta sfînta mănăstire, neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă vornic, jupan Ivan logofăt, Harvat vistier, Radul spătar, Hamza comis, Drăghici paharnic, Barbul stolnic, Radul postelnic. <Ispravnic>[1] Stanciol gramatic.

Şi eu, Danciul gramatic, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna septembrie 16 zile, în anul 7021 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 188 (Govora, II/1).
Orig., hîrtie (31 × 23), pecete timbrată.
Cu o traducere din 1848; alte traduceri ibidem, mss. 234, f. 58, 447, f. 342v şi 463, f. 123v.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 87. Facs. *Ibidem*, 257.

114

1512 (7021) septembrie 29, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Corbii de Piatră satul Corbii de Piatră, vie la Goleşti şi ţigani.

† Милостию божїею, Їw Басарабъ воєвода и господинъ въс[ѣс]ѣи земли Оугровлахїискои, сынъ добраго Басарабъ воєвода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми въсѣ свѣтомоу и божественомоу храму и wбитѣли пръсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословенѣи владичице нашои, Богородице и присно дѣви Маріе, чьстное и славное ем Оуспенїе монастирь зовомаго Корби wт Камен, егоже възвиже жѣпаница Хамзека, монахїа Магдалина, чьстнѣишим сестрам и калоугерицам, иже живоущим въ свѣтим мѣстѣ том и монахїе Магдалине, ико да им сѣт села, по именѣ Корьбїи wт Камен и виноград wт Голеци. И ацигани по именѣ: Зъмба съ децами си и Дѣшман съ децами си и Калич съ децами си и Къличан съ децами си и Манѣ стари съ децами си и Фръча съ децами си и Нъната съ децами си и Лазар съ децами си и Мѣшат съ децами си, понеже им сѣт старе и праве wчине и дѣдине монахїе Магдалине. И потом, прїинде монахїа Магдалина пред господства ми тере приложи тои вишє речении wчине и ацигани вишє реченномоу монастирь Корбїи wт Камен.

Паки потом прїиде монахїа Магдалина пред господства ми, тере поклони сын вишє речении монастир господствѣ ми; аще їw си приложит съмиръть монахїе Магдалине, а вишє речена села и ацигани и виноград, прѣдалика да нѣст, анѣ да сѣт свѣтомоу монастирь и монастир да ест господски; сїе вишє речении

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

хрaм милованти и покрѣплѣти своего рaдїѧ дѹшевьнаго спасенїе и тѣлеснаго здравїе. И сїе вишє речено села и ацигани и виноград да сѣт свѣтомѹ монастирѹ въ wчинѹ и въ wхабѹ и чьстьнѣишим въ пицѹ и въ помощь и въ покрѣпленїе, а намже и родїтелем нашем въ вѣчное въспоминанїе и ни wт когоже непотѫкновенно, по wрнзмѹ господства ми.

Єщеже и заклинанїе поставлѣем господство ми: по съмрьти господства ми, кого изберет господь Богъ бити господинъ Влашкои Земли или wт срѣдчьнаго плода господства ми или wт сѫродника господства ми или, по грѣсѣх нашнх, wт ино племенника, да ацие почетет и ѹтвръдит и съхранит, того господь Богъ да почетет и съхранит и ѹтвръдит въ господствѣ его; а ацнели не почетет и не съхранит и не ѹтвръдит, нѹ попрет и не ѹтвръдит и не съхранит, нѹ расипет и посрамит, того господь Богъ да попрет и посрамит и да ѹбиет, зде тѣлом его, а въ бѹдѹщих вѣцѣ дѹша его и да имат ѹчестїе съ Иѹдом и съ проклетим Ариєм и съ инѣми їѹдеие, еже възъпише на господа Бога и спаса нашего Їсѹса Христа, кръв его на них и на чедѣх их, еже ест и бѹдет въ вѣки, аминъ.

Свѣдѣтелїе: жѹпан Барбѹл ban Кралевьски и жѹпан Калотъ великии дворник и жѹпан Иван логофет велики, жѹпан Харьват вистїар, Радѹл спатар, Дрѫгич пеҳарник, Хамза комис, Барьбѹл столник, Радѹл постелник.

И азъ, Єтан словоѹстроителъ, еже въначѣртах въ настолни град Тръговищѹ, мѣсеца септемврїе к̃э дьни, въ лѣт ×зк̃а.

† Їѡ Басараба воєвѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mîla lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele întru tot sfîntului şi dumnezeiescului hram şi lăcaş al preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, cinstita şi slăvita ei Adormire, mănăstirii numite Corbii de Piatră, pe care a ridicat-o jupaniţa lui Hamza, monahia Magdalina, preacinstitelor surori şi călugăriţe, care trăiesc în acel sfînt loc şi monahiei Magdalina, ca să le fie satele, anume Corbii de Piatră şi via de la Goleşti. Şi ţiganii, anume: Zîmba cu copiii săi şi Duşman cu copiii săi şi Calici cu copiii săi şi Căliman cu copiii săi şi Manea cel bătrîn cu copiii săi şi Frăcea cu copiii săi şi Nănaia cu copiii săi şi Lazar cu copiii săi şi Muşat cu copiii săi, pentru că le sînt vechi şi drepte ocini şi dedine ale monahiei Magdalina. Iar apoi a venit monahia Magdalina înaintea domniei mele de a dăruit aceste mai sus-spuse ocini şi ţigani mai sus-spusei mănăstiri Corbii de Piatră.

Apoi iarăşi a venit monahia Magdalina înaintea domniei mele, de a închinat această mai sus-zisă mănăstire domniei mele; dacă i se va întîmpla moarte monahiei Magdalina, iar mai sus-spusele sate şi ţigani şi vie, prăda-

www.dacoromanica.ro

lica să nu fie, ci să fie ale sfintei mănăstiri şi mănăstirea să fie domnească; acest mai sus-spus hram a-l milui şi a-l întări pentru mîntuirea sa sufletească şi pentru sănătatea trupească. Şi aceste mai sus-spuse sate şi ţigani şi vie să fie sfintei mănăstiri de ocină şi de ohabă şi preacinstitelor de hrană şi de ajutor şi de întărire, iar nouă şi părinţilor noştri de veşnică pomenire şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă şi blestem punem domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va întări şi va păzi, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti şi nu va păzi şi nu va întări, ci va călca şi nu va întări şi nu va păzi, ci va risipi şi va ruşina, pe acela domnul Dumnezeu să-l calce şi să-l ruşineze şi să-l ucidă, aici trupul lui, iar în veacul viitor sufletul lui şi să aibă parte cu Iuda şi cu blestematul Arie şi cu ceilalţi iudei, care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul ban Craiovescul şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Ivan mare logofăt, jupan Harvat vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Şi eu, Stan logofăt, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, în luna septembrie 29 zile, în anul 7021 ‹1512›.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 189 (Ep. Argeş, XVI/6).
Orig., perg. (34 × 34), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 168, f. 275.
EDIŢII. Slav şi trad. Hasdeu, *Arh. ist.*, I/1, 142—143. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 87—88.

115

1512 (7021) octombrie 11.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Barbu ban Craiovescul ocină la Tîrsa, luată în schimb pentru satul Slătioara.

† Милостивмъ божїимъ, Їw Басараба воивода и господинъ въсеи земли Оугровлахискои, сынъ великаго Басараба воиводы. Даваат посподство ми сїе повелѣнїе господства ми почетномъ властелинъ господства ми, пръвомъ съвѣтникъ,

www.dacoromanica.ro

жѫпанѫ Барбѫлѫ банѫ, ꙗко да мѫ ѥст Тръса, варѣ колико ѥст дѣл Нѣготѫ и дѣл анипсе емѫ Драгомирѫ и Станчюлѫ и варѣ колико ѥст дѣл Ѡпре и дѣл братѫ емѫ и варѣ колико ѥст дѣл Бѫнев и варѣ колико ѥст дѣл Владѫлови и дѣл братнем емѫ и варѣ колико ѥст дѣл <Ѳ>танкѫлов и братѫ емѫ и варѣ колико ѥст дѣл Станѫ и братѫ емѫ и варѣ колико ѥст дѣл дрѫг Ѡпре и дѣл братѫ емѫ и вар колико ѥст дѣл Боиков, понеже менише ѡвизи више речени чѣловѣци сѣс жѫпан Барбѫл ван, тере им дадѣ жѫпан Барбѫл ван Слѫтїира ѣса <н> воденица си, а ѡвизи више речени чѣловци дадоше нїхни дѣлове ѡт Тръсѫ.

Того радї мѫ дадов и господство ми жѫпанѫ Барбѫл банѫ, ꙗко да мѫ ѥст Тръса ѣ ѡчинѫ и ѣ ѡцѣбѫ емѫ и сыновем емѫ и внѫком и прѣвнѫчетом и нн ѡт когоже непо<тък>ѣновено, по ѡризмо господства ми.

Ѳеже свѣдѣтелие: жѫпан Дѣтко ван и жѫпан Колотъ[1] велики дворник и жѫпан Иван велики логофѣт и жѫпан Харват велики вистиар и жѫпан Радѫл спатар и Драгич пѣхарник и Хамза комис ч Барбѫл столник и Радѫл и Ѡнча велици постелници. Исправник Харват вистиар и поп Фрънкѫ ѡт Костеци.

Ѩз пис, Станчѫл Кѣцел, мѣсеца ѡхтомврїе а҃ї дьни, в лѣт ×ѕ҃ка.

† Їѡ Басараба вшевѡда, милостїѫ божїѫ, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului vlastelin al domniei mele, întîiul sfetnic, jupanului Barbul ban, ca să-i fie Tîrsa, oricît este partea lui Neagotă şi partea nepoţilor săi Dragomir şi Stanciul şi oricît este partea lui Oprea şi partea fratelui său şi oricît este partea lui Bunea şi oricît este partea lui Vladul şi partea fraţilor săi şi oricît este partea lui Stancul şi a fratelui său şi oricît este partea lui Stan şi a fratelui său şi oricît este partea altui Oprea şi partea fratelui său şi oricît este partea lui Voico, pentru că aceşti mai sus-spuşi oameni au schimbat cu jupan Barbul ban, de le-a dat lor jupan Barbul ban Slătiira toată şi moara sa, iar aceşti mai sus-spuşi oameni au dat părţile lor din Tîrsa.

De aceea am dat şi domnia mea jupanului Barbul ban, ca să-i fie lui Tîrsa de ocină şi de ohabă lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martorii: jupan Deatco ban şi jupan Colotă[2] mare vornic şi jupan Ivan mare logofăt şi jupan Harvat mare vistier şi jupan Radul spătar şi

[1] În loc de: Калотъ.
[2] În loc de: Calotă.

www.dacoromanica.ro

Draghici paharnic şi Hamza comis şi Barbul stolnic şi Radul şi Oncea mari postelnici. Ispravnic Harvat vistier şi popa Frîncu din Costeşti.

Am scris eu, Stanciul Veaţel, luna octombrie 11 zile, în anul 7021 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 190 (Bistriţa, I/2).
Orig., hîrtie (37 × 29,5), pecete timbrată.
Cu o traducere din 1795 corectată în sec. al XIX-lea; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 133 şi 201, f. 5v—6 şi la Arh. St. R. Vîlcea, ms. rom. nr. 72, f. 3v—4.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 89. Facs. *Ibidem*, 258.

116

1513 (7021) <martie> 9, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Snagov sate, părţi de sate şi ţigani, scutindu-le de toate dările şi slujbele.

† Ѣ законѣ повелѣ господь Богъ сыномъ Ізраилевомъ на въсѣко лѣто wтдесѣтковати вьса елика на..... стѣжитъ и десѣток принести господови Богꙋ своемꙋ въ wцѣщение свои грѣхопаданїе. Се ꙋбо, вѣдеще свѣти апостоли и богословьные wтьци, прѣдаше нам послѣдним на помощь и благодѣтельство дꙋшам нашим, wви молитвою и бдѣнїемь и постомь, wви милостинею и покаанїемь wгрѣбати се wт въсѣкиҳ грѣхопадании и еже ꙋготовити се ꙋслишати глас wи благыи глаголющии: „приидѣте кь мнѣ въси трꙋждающеи се и wбремененни и аз ꙋпокою вас, наꙋчите бо се wт мене, ꙗко благь есьм и кротькъ и смѣрен сръдцемь, възмѣте иго мое на себе, иго бо мое благо ест и брѣме мое легко ест“ и сим wбрещете покою дꙋшамь вашимь и достойни бꙋдете ꙋслишати благии wи глас еже: „приидѣте благословенними wтьца моего, наслѣдꙋйте ꙋготованное вам царьство wт сложенїа миров, възалькаҳь бо се и въжеждаҳ, наг и болен и въ темници посѣтисте и послꙋжисте“. Сими ꙋбо wбрази сподобит се въсѣкии богобоꙗзливии христианин, вьниде въ радость Господа своего.

Сего радї, ꙁвездѣҳомь ꙗко..... <прež>днии нас внешнии владателие рекш..... и царїе и князи, сила слиш..... добре ꙋстроивше..... wбрѣтоше по гласꙋ..... пророка въ царех и богоꙗтьца, Давида: блажен..... и въсь дьнь наслаждает се..... грѣси.

Сие видевше и ми..... Басараба воиводa..... господинь..... Ѫгровлаҳинскон, сынь добраго Басараба воиводѣ. Сего радї, потжщаҳом се донелиже земнаа прѣпро..... и w бждящїиҳ по трѣба бждет нам направити елико по силѣ бждет еже w дꙋшевнииҳ вещех..... ꙗко wт Бога въсем даннim нам·

www.dacoromanica.ro

Сего радѣ, въсѣ срѣдо въждельѣх къ храмѹ и цѣнтѣли прѣчестнѣ владѣ-
чице наше, Богородици и присно дѣви Маріѣ, славнаго ѥ Въведенние, монастир-
ѹ Снѣгов и даровах сы высчестни и благословразнии и прѣпочетеннии хрисовѹл
господства ми честномѹ монастирѹ и наставнику и оучителю словеснаго стада Хри-
стова, цѣцѹ игѹменѹ иеромонахѹ кѹр Стефанѹ и вьси ѥже ѡ Христѣ братиа, елико
сѣ цѣркѣтаютъ въ свѣтомь монастирѹ, цко да им сѫт села зовомаго Фр̑ж-
гишещии въси и Кралигацѣ; и паки да им ест: Тѣрвации въси и Шолдещии
вьси и Сѣрьчинещии вьси и Изворании въси и ѕ Тынкьвещи два делове и пол
и ѕ Гермьнещии седми делове и Попещии въси и Дѣброшещии въси и Гр̑ждѣщѣ
вьса. И ѕ Крьчюмари каре колико ест дело свѣтою монастирѹ Снѣгов и ѕ
Брьсещи пол. И паки ѕ Стрьщии по Криков да им ест вьс рекомѣ нихню
дело и..... <Кос>[1]мирещии въси и ѕ Дръгоещии четири делове и ѕ Спанцов
два дела и Брѫгьрещии вьси и ѕ Цегьнещи, каре колико ест дело Баикова, вьса.

И паки да им ест челѣдѣ ацигани, каре колико сѣт цхѣвьи свѣтою мо-
настирѹ, понеже им сѣт тѣх селах и ацигани вишереченни свѣтомѹ монастирѹ
Снѣгов старе и праве цчине и дедѣне.

Сего радѣ мѹ дадох и господство ми, цко да мѹ ест въ цчинѹ и въ
цхѣвѹ свѣтомѹ монастирѹ Снѣгов и нн цт когоже непотъкновенно, по црнзмѹ
господства ми. Почавше цт цвечѣго вама, цт свинѣго вама, цт пчеларства,
цт кѫбларства, цт днжма, цт винарич, цт сенокосѣа, цт повоза, цт подво-
да, цт талпи, рекше цт въсѣх слѹжбах и даждах елико сѣ находет въ само-
дръжавное земли и цвласти господства ми. И да нх не смѣет бантовати сна
села и ацигани ни сѫдец, ни..... ни бирьчи..... ни ни нѣхто цт.....
правитѣл господства ми, посилаемих по милостех и по работах господства
ми, понеже кто сѣ би покѹсил позабавити нѣцѹо, ацѣ ѣ ѡ влас единь, такови
имат въспрнети зло велико и цргѣ..... цт господство ми како невернк.....
и посрамитѣл семѹ повелѣнѣю господства ми.

Заклинанѣе поставлѣем господство ми: по съмрѣти господства ми, кого
изберет господь Богъ бити господинь Блашкон Земли или цт срѣдечнаго
плода господства ми или цт сѣродника господства ми или, цт грѣсех
наших, цт иноплеменика, да ацѣ почетет и поновит <и зкрѣпит> сне
повелѣнѣе господства ми, того господь Богъ да почетет и зкрѣпит и съхранит
въ господствѣ его, а ацѣли не почетет и посрамит и не зкрѣпит, того господь
Богъ да збнет....., тет зде телом, а въ бѹдѹщим вѣцѣ дѹшею и да имат
зчестие съ Иѹдо и съ <Ирѣе>.

Сцѣже <и сведетелѣе>:..... жѹпан <Калотъ> велики дворник, жѹпан
<Иван> велики логофет,..... жѹпан <Радѹл> велики спатаар, жѹпан Ѹдрѣ

[1] Cf. doc. nr. 111.

www.dacoromanica.ro

армашъ великїи, жъпан Драгичь великии пехарник, жъпан Барбъл великии <столник>..... многогрешнии нарєченнии.

Исписаже..... Бъкърєщи, мъсеца <мартїе> ѳ..... летоже тєкъщомъ, въ лѣт ×ѕкд.

† Їѡ Басарабъ воєвѡда, милостїм божїм, господинь.

† În lege a poruncit domnul Dumnezeu fiilor lui Israel ca în fiecare an să dea zeciuială din toate cîte ... vor agonisi şi zeciuiala s-o aducă domnului Dumnezeului său întru curăţirea păcatelor în care ei au căzut. Aceasta deci, ştiind-o sfinţii apostoli şi purtători de Dumnezeu părinţi, ne-au lăsat nouă celor din urmă întru ajutorul şi binefacerea sufletelor noastre, unii cu rugăciune şi priveghere şi cu post, alţii prin milostenie şi pocăire să se cureţe de orice cădere în păcat şi să se pregătească spre a auzi acel glas bun cuvîntînd: „veniţi către mine toţi cei care vă trudiţi şi sînteţi împovăraţi şi eu vă voi linişti, învăţaţi deci de la mine, căci sînt bun, blînd şi smerit cu inima, luaţi jugul meu asupra voastră, căci jugul meu este bun şi sarcina mea este uşoară“ şi prin aceasta veţi afla odihna sufletelor voastre şi vrednici veţi fi a asculta acel glas bun care spune: „veniţi binecuvîntaţii Tatălui meu, de moşteniţi împărăţia pregătită vouă de la alcătuirea lumii; căci am fost flămînd şi am fost însetat, gol şi bolnav şi în temniţă şi m-aţi cercetat şi m-aţi slujit“. Deci în acest chip să se învrednicească fiecare creştin temător de Dumnezeu, ca să intre în bucuria Domnului său.

De aceea am văzut că ... stăpînitorii, care au fost înaintea noastră, adică împăraţi şi cnezi, acestea auzindu-le ... bine întocmindu-le ... au aflat după glasul ... prooroc între împăraţi şi părinte al lui Dumnezeu, David: fericit ... şi toată ziua se desfată ...

Acestea le-am văzut şi eu ... Basarab voievod ... domn ... Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. De aceea ne-am străduit cît vom petrece cele pămînteşti şi de cele viitoare ne va fi trebuinţă a le îndrepta după putinţă ca de lucrurile sufleteşti ... cele date nouă toate de la Dumnezeu.

De aceea din toată inima am rîvnit către hramul şi lăcaşul preacinstitei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, slăvitei ei Vovidenii, mănăstirii Sneagov şi am dăruit acest întru totul cinstit şi cu frumoasă faţă şi preacinstit hrisov al domniei mele cinstitei mănăstiri şi nastavnicului şi învăţătorului turmei cuvîntătoare a lui Hristos, părintelui egumen ieromonah chir Stefan şi tuturor celor întru Hristos fraţi, cîţi se află în sfînta mănăstire, ca să le fie satele, anume Frînghişeştii toţi şi Cîrligaţi; şi iarăşi să le fie: Turbaţii toţi şi Şoldeştii toţi şi Sărăcineştii toţi şi Izvoranii toţi şi în Tîncăbeşti două părţi şi jumătate şi în Ghermăneşti

www.dacoromanica.ro

şapte părţi şi Popeţii toţi şi Dobroşeştii toţi şi Grădiştea toată. Şi în Cîrciumari oricît este partea sfintei mănăstiri Sneagov şi în Bîrseşti jumătate. Şi iarăşi în Străoşti pe Cricov să le fie toată partea ce se spune a lor şi ... <Cos>[1]mireştii toţi şi în Drăgoeşti patru părţi şi în Spanţov două părţi şi Brăgăreştii toţi şi în Ţegăneşti, oricît este partea lui Baico, toată.

Şi iarăşi să le fie sălaşele de ţigani, oricîte sînt ohabnice ale sfintei mănăstiri, pentru că sînt aceste mai sus-spuse sate şi ţigani ale sfintei mănăstiri Sneagov vechi şi drepte ocini şi dedine.

De aceea şi domnia mea i-am dat ca să-i fie de ocină şi de ohabă sfintei mănăstiri Sneagov şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele. Începînd de la vama oilor, de vama porcilor, de albinărit, de găletărit, de dijmă, de vinărici, de cositul fînului, de cărături, de podvoadă, de talpe, adică de toate slujbele şi dăjdiile cîte se află în ţara de sine stătătoare şi stăpînirea domniei mele. Şi să nu îndrăznească a tulbura aceste sate şi ţigani nici sudeţi, nici birari ... nici nimeni dintre ... dregătorii domniei mele, trimişi după milele şi muncile domniei mele, pentru că cine va îndrăzni să le ia ceva, chiar şi un fir de păr, unul ca acela va primi mare rău şi urgie de la domnia mea ca necredincios ... şi batjocoritor al acestei porunci a domniei mele.

Blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va înnoi <şi va întări> această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l întărească şi să-l păzească în domnia lui, iar dacă nu va cinsti, va batjocori şi nu va întări, pe acela domnul Dumnezeu să-l ucidă aici cu trupul, iar în veacul viitor cu sufletul şi să aibă parte cu Iuda şi cu <Arie>.

Încă <şi martori>: ... jupan <Calotă> mare vornic, jupan <Ivan> mare logofăt, jupan <Radul> mare spătar, jupan Udrea mare armaş, jupan Draghici mare paharnic, jupan Barbul mare <stolnic> ... prea păcătosul numit.

S-a scris ... Bucureşti, luna <martie> 9, anul curgător în anul 7021 <1513>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 196 (Snagov, I/1).
Orig., perg. (46 × 37,5), şters, rupt şi cu părţi lipsă, pecete atîrnată, căzută.
Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, mss. 353, f. 8—9, 10, 12—13, 354, f. 5—6 şi 458, f. 2v—4 şi la Bibl. Acad. DCXXXIV/303.
Luna după traducerea din 1843,
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 92—94.

[1] Cf. doc. nr. 111.

www.dacoromanica.ro

1513 (7021) martie 23, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Vişina muntele Plăseală, dăruit de jupaniţa Neacşa şi fiica ei Marga.

† Милостїю божїю, Їѡ Басараба воивода и господинъ въсои земли Оугровлахїискои, сынъ доброго Басараба воивода. Дават господство ми сїе повеленїе господства ми свѣтомѹ монастирѹ господства ми наричаемаго Висина, тако да мѹ сѫт єдинѹ планинѹ що се зовет Плашѣлъ, съ въсом хотарои и съ въсѣ Зъноги, єдѣ колико єст дръжал Диикѹл, понеже прїиде жѹпаница Неѫга и дъщера ѥи Марга прѣд господство ми, тере дадоше тогаи планинѹ свѣтомѹ монастирѹ, wбитѣлч храмѹ въ свѣтѣи Троице нераздѣлима, тако да єст въ покрепленїе и въ пищѹ братиам; тере даде жѹпаница Неѫга и дъщере ѥи Марга тои планинѹ за дединѹ им дѹшѹ и за родїтелю и за нихни.

Єго радї, дадоҳ и господство ми свѣтомѹ монастирѹ тако да єст въ wчинѹ и въ wҳабѹ и ни wт когоже непотрѣбновено, по рѣч господства ми.

Свѣдѣтелїе поставлѣет господство ми: жѹпан Барбѹл ван, жѹпан Калотъ дворник и жѹпан Иван логофет и жѹпан Харват вистиар, Радѹл спатар и Драгич пехарник, Хамза комис, Барбѹл столник и Радѹл постелник.

Пис ѹ град Бѹкѹреци, мѣсеца мартїе дьни к҃г, въ лѣт ҂зк҃а.

† Їѡ Басараба воєвѡда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a domniei mele numite Visina, ca să-i fie un munte ce se numeşte Plăseală, cu tot hotarul şi cu toată Zănoaga, oricît a ţinut Diicul, pentru că a venit înaintea domniei mele jupaniţa Neaga şi fiica ei Marga, de au dat acel munte sfintei mănăstiri, lăcaşul şi hramul întru sfînta Troiţă nedespărţită, ca să fie de întărire şi de hrană fraţilor; căci a dat jupaniţa Neaga şi fiica ei Marga acel munte de moştenire pentru sufletul lor şi al părinţilor lor.

De aceea am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

www.dacoromanica.ro

Martori pune domnia mea: jupan Barbul ban, jupan Calotă vornic şi jupan Ivan logofăt şi jupan Harvat vistier, Radul spătar şi Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic şi Radul postelnic.

S-a scris în cetatea Bucureşti, luna martie 23 zile, în anul 7021 <1513>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 195 (Tismana, LXXXII/1).
Orig., hîrtie (28 × 21,5), pecete aplicată.
Cu o traducere din 1847 ; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 423v şi 337, f. 459.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 94—95. Facs. *Ibidem*, 261.

118

1513 (7021) aprilie 1, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Govora poiana Nevoia, dăruită de Tudor vistier şi-i dăruieşte parte din ocina domnească, lîngă acea poiană.

† Милостїwмъ божїwмъ, Їw Басарабъ воєводъ и господинъ въсєи зємли Оугровлахїискои, сынъ великаго и прѣдобраго Басарабъ воєводъ. Дават господство ми сїє повелѣнїє господства ми свѣтомоу монастирю Говоре и wтцю єгоумєноу Доротєю и братїамъ живоущихъ въ свѣтѣмъ мѣстѣ тои, ѣко да им єст поіана сва, със хотарwмъ, цио се зовє Невоіа, цио им єст бнш поклонниш жупан Тодwр вистїар свѣтѣи монастирє, свѣтомоу храмоу прѣчьстєн владичнце нашои, Богородице, присно дѣвѣи Маріи и славнои єи Оспенїє, за свою дшоу и родїтелїє емоу, иноцwмъ въ пищи, емоу въ вѣчьное въспоминанїє. И паки потом и приложихъ и господства ми wд wчина господства ми къ тои поіанѣ, да єст свѣтѣи монастирє wт глав поіанѣ, доле поіанѣ .....[1] инѣ Чоржчев, до хотар Кицелѣ, wт тѣи паки мимо хотар Кицелѣ, до в воде Кѣдє и wд тѣи паки по вѣдѣ Кѣдє горє, до пѣт Топане цио ходит на Питещи; wд тѣи пѣт Топане назад, дори до водѣ Чоржчев, цио им єст бил приложил поконнїи Радоул воєводе свѣтомоу монастирю, да єст на потрѣбѣ божєствнымъ иноцwмъ, а нам въ вѣчноє въспоминанїє. И ни wт кого да им не бѣдет досадно, по рѣч господства ми.

Свєдєтелїє: жупан Барбоул Кралєвски и жупан Калwтъ велики дворник и жупан Иван велики логwфет, жупан Харват велики вистїар, Хамза комис, Дра-

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

гнч пеҳарник, Радꙋл спатар, Барбꙋл столник и Радꙋл и Ончѣ велицн страторницн. Исправник жѹпан Синь логофет.

Пнс въ настол <града>[1] Бѣкѹрещи, мѣсеца априлїе а̃ днь, в лѣт ×ѕ̃кл. Й съпнс<ал>[1]тел Бадѣ грамотник.

† Їw Басарабъ вшевѡда, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Govora şi părintelui egumen Doroteiu şi fraţilor care trăiesc în acest sfînt loc, ca să le fie poiana toată, cu hotarul, ce se numeşte Nevoia, pe care a închinat-o jupan Tudor vistier sfintei mănăstiri, sfîntului hram al preacinstitei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria şi slăvitei ei Adormiri, pentru sufletul său şi al părinţilor lui, călugărilor de hrană, lui de veşnică pomenire. Şi iarăşi apoi le-am dăruit şi domnia mea din ocina domniei mele lîngă acea poiană, să fie sfintei mănăstiri din capul poienii, din jos de poiană ...[2] Ciorîcăi, pînă în hotarul Viţelu, de acolo iarăşi pe lîngă hotarul Viţelu, pînă în apa Veadei şi de acolo iarăşi pe apa Veadei în sus, pînă în drumul Topanei ce merge la Piteşti; de acolo drumul Topanei îndărăt, pînă în apa Ciorîcăi, ce a dăruit răposatul Radul voievod sfintei mănăstiri, să fie pentru trebuinţa dumnezeieştilor călugări, iar nouă întru veşnică pomenire. Şi de nimeni să nu le fie supărare, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul Craiovescul şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Ivan mare logofăt, jupan Harvat mare vistier, Hamza comis, Draghici paharnic, Radul spătar, Barbul stolnic şi Radul şi Oncea mari stratornici. Ispravnic jupan Sin logofăt.

S-a scris în <cetatea>[1] de scaun Bucureşti, în luna aprilie ziua 1, în anul 7021 <1513>. Şi scriitor Badea gramatic.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 197 (Govora, VIII/3).
Orig., hîrtie (33 × 23,5), pecete timbrată.
Cu două traduceri: din 1749 şi din 1842; alte traduceri ibidem, mss. 234 f. 191, 447, f. 187v—188 şi 463, f. 99v.
EDIŢII. Trad. Ionaşcu, *Biserici*, 210; *D.I.R.*, *B.*, 95. Facs. *D.I.R.*, *B.*, 262.

[1] Omis.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

<1513> septembrie 20, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod dăruieşte lui Şerban spătar şi fiilor săi satul Bicleşul cu poienile, pentru slujbă credincioasă cu vărsare de sînge.

† Милостїю божїю, Їѡ Бъсъраб воевода и господинь въсеи земльі Оугровлахинскою, сынъ добраго Бъсъраба воеводе. Да<ва>[1]т господства ми сиѥ повелѣнїѥ слъг господства ми Шърбанъ спатарѹ съ сыновы емъ, ѥлицы им Богъ приспѣстит, ꙗко ѥже да мъ ест wчинѣ, по ниѥ Бъклешъл въст и поѥнилѣ ѕ фъркъ Бъклешълъ Ѥрдѣ и Пъдина Петрѣи въсах и Дръгоича въсѣ, wт фъркъ дори до ѕста и Бълътарска въса, wт ѕста Бъклешълъ Ѥрдѣ дори и до хотар Пиринехин[2] и Смедовица въса, wт ѕста до фъркъ, понеже достигоше със правомъ, вѣрном слъжбѣ wт къ господства ми със копиѥ кръв проленомъ.

За тѣм радї помиловаше господства ми ꙗкоже да им ест сиѥ wчинѣ именем вписанїѥ, въ wчине, въ wхабѣ нимъ, сим и сыновиѥ мъ и възнъком и превъзночетом и ѥ wт когоже ѥпотъкновеномъ, по ризмъ господства ми.

Сежѥ свѣдетели поставлѣемъ господства ми, правители господства ми: жъпан Барбъл Кралевскомъ и жъпан Калотъ великы дворник, жъпан Иванъ великы лwгwфѣт и Храватъ вистїар и Радѹл спатар и Барбъл столник и Дръгич пехарнїк и Хамза комис и Радѹл постелник.

Сѥже написа Стоика граматик въ настолни град Тръговищи, мѣсеца септемврїѥ к дьни, wт Ѳдама текъщих лет хзїѳ.

† Їѡ Басараба вѣвѣвода, милостїм божїѥм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Băsărab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Băsărab voievod. Dă domnia mea această poruncă slugii domniei mele lui Şărban spătarul cu fiii lui, cîţi îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie ocina, anume Bîcleşul tot şi poienile de la furca Bîcleşului Verde şi Padina Pietrei toate şi Drăgoicea toată, de la furcă pînă la gură şi Bîlătarsca toată, de la gura Bîcleşului Verde pînă la hotarul Pirihei[2] şi Smedoviţa toată, de la gură pînă la furcă, pentru că le-a dobîndit cu dreaptă, credincioasă slujbă de la domnia mea prin vărsare de sînge cu lancea.

---

[1] Omis.

[2] Pasajul: и Пъдина... Пиринехин şters cu chinovar şi adăugat deasupra: „scos u divan pread Io Costandin voevod. Ispravnic Stroe vel logofăt. Leat 7165 <1656—1657>".

www.dacoromanica.ro

Pentru aceea l-am miluit domnia mea ca să-i fie aceste ocine cu numele mai sus scris, de ocină, de ohabă lui, acestuia şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea, dregătorii domniei mele: jupan Barbul' al Craiovei şi jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan mare logofăt şi Harvat vistier şi Radul spătar şi Barbul stolnic şi Drăghici paharnic şi Hamza comis şi Radul postelnic.

A scris Stoica gramatic în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna septembrie 20 zile, de la Adam ani curgători 7012 ‹1503›.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCXCIX/7.
Orig., perg. (23,5 × 33), pecete aplicată căzută.
Data greşită; datat după domn şi sfatul domnesc.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 96—97. Facs. *Ibidem*, 263.

120

1513 (7022) octombrie 24, Nănişori pe Ialomiţa.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Glavacioc ocină în Neagra, schimbată cu Oncea pîrcălab pentru ocină în Izvor şi aspri.

† Милостїю божїею, Їw Басараба конкода и господинъ въсон земле Ѫгровлахїискон, сынъ добраго Младога Басараба конкоде. Дават господствомн сїе повелѣнїе господства мн Храмѫже и wбители прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословенѣи владичице нашон Богородице и присно дѣви Марїи, чьсное и славнои ея Благовещенїе, монастирѫ зовомаго Глѫбѫчок и wтцѫ єгѫменѫ кир Їѡларионѫ и въсем братїим живѫщихѪ въ свѣтѣм мѣстѣ тон, ꙗко да им ест ѕ Нѣгра четвръти дел, колнко ест бил дръжал Кръстиан дворник и потом Владѫл Хартїе спатар, понеже заменише wтьць єгѫмен Иларион и братїим wт свѣти монастир със жѫпан Ѫнча пръкълаб и съ братїа его Цалапин и Сарѫл и Манѣ, тере даде жѫпан Ѫнча пръкълаб калѫгером wт свѣти монастир Главачок, ѕ Нѣгра четвръти дел, що ю ест заменил за радї Крълещїи; а калѫгери wт свѣти монастир wни дѫдоше жѫпанѫ Ѫнче пръкълабѫ и братїим его и сыновом иХ аспре хѱ и wчина wт Извор и полю и шѫма постарн хотар и wт горе и wт доле, покѫде ест дал Нѣг граматик свѣтомѫ монастирѫ. И цѣна томѫю wчинѫ wт Извор за хѧ аспре.

www.dacoromanica.ro

Сего радѣ и господство ми дадох свѣтомѹ монастирѹ Главачовѹ, ꙗко да мѹ ест въ покрепленїе свѣтомѹ мествѹ и въ ѡчинѹ и въ ѡхабѹ и ни ѡт когоже непотъкновенѹ, по реч господства ми.

Сведетелїе: жѹпан Барбѹл бан и жѹпан Дѣтко бан и жѹпан Калотъ дворник и жѹпан Иван логофет, Харват вистиар, Радѹл спатар, Драгич пехарник, Хамза комис, Барбѹл столник, Радѹл постелник.

И аз, Варнава писец, ѥже начертах ѹ Нънишори по Йловници, мѣсеца ѡктомврїе к҃д дьнь, в лѣт ×ѕк҃в.

† Їѡ Басарабъ воевѡда, милостїѭ божїѭ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab cel Tînăr voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului şi lăcaşului preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, cinstita şi slăvita ei Bună Vestire, mănăstirii numite Glăvăciov şi părintelui egumen chir Ielarion şi tuturor fraţilor care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie în Neagra a patra parte, cît a ţinut Cîrstiian vornic şi apoi Vladul Hartie spătar, pentru că au schimbat părintele egumen Ilarion şi fraţii de la sfînta mănăstire, cu jupan Oncea pîrcălab şi cu fraţii săi Ţalapi şi Sarul şi Manea, de a dat jupan Oncea pîrcălab călugărilor de la sfînta mănăstire Glavaciov, în Neagra a patra parte, ce a schimbat-o pentru Bîrleşti; iar călugării de la sfînta mănăstire au dat jupanului Oncea pîrcălab şi fraţilor săi şi fiilor lor 3 000 aspri şi ocina de la Izvor şi cîmpul şi pădurea pe vechiul hotar şi din sus şi din jos, pe unde a dat Neag gramatic sfintei mănăstiri. Şi preţul acelei ocine de la Izvor de 1 000 aspri.

De aceea şi domnia mea am dat sfintei mănăstiri Glavaciov, ca să-i fie pentru întărirea sfîntului loc şi de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Deatco ban şi jupan Calotă vornic şi jupan Ivan logofăt, Harvat vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Şi eu, Varnava scriitor, care am scris în Nănişorii de pe Ialovniţa, luna octombrie 24 zile, în anul 7022 <1513>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 198 (Glavacioc, IV/2).
Orig., hîrtie (21,5 × 29), pecete timbrată.
Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, ms. 223, f. 10 şi la Bibl. Acad., CMXI/12.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 97—98. Facs. *Ibidem*, 264.

www.dacoromanica.ro

121

1514 (7022) martie 11.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Harvat logofăt satele Tîmpeni, Priseaca şi Hodeateni.

Hrisov al lui Ion Basarab voivod; întăreşte stăpînire lui Harvat logofăt preste sat Tîmpeni i Priseaca i Hodeateni.

Bibl. Acad., MDCLXXXVII/21 (nr. 1).
Rezumat.
Doc. ar putea fi din 1517 — dată la care Harvat este logofăt — dat fiind că cifrele ҃ş şi ҂ se pot confunda uşor.

122

1514 (7022) mai 8, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Şuica vornic şi fiilor săi jumătate din moara de la Dedilov pe Cîlnişte şi jumătate din gîrla Craguiei, în urma unei judecăţi, precum şi înfrăţirea cu vărul său Dara peste satele Şuici, Pleşeşti ş.a.

† Милостию божиею, Їѡ Басараба воєвода и господинъ късєи земли Оугровлахїискои, сынъ прѣдобраго Басарабє воєводє. Дават господство ми сїє повєлѣнїє господства ми почєтєнномѹ правитєлю господства ми, жѹпанѹ Шѹнкє дворникѹ и със сыновы си, по имє: Стоикославъ и Владѹл и Драгичь и єщє єдиц им Богъ прєпѹстит, тако да им єст половинѫ wт водєницѣ wт Дєдилова wт Кльнищи; и ако бѹдє и дрѹги брод ѹ точ водѣ и wчинѣ, и пак да мѹ єст половинѫ; и wт грьлѫ Крагѹєк половинѫ, понєжє им єст стара и права wчина и дѣдїна.

И потом, Шѹнка дворник съ сыновы си имашє съпрѣнїє със Драгомир вистиар прѣд господства ми. И господство ми им глєдаҳ сѹд и правдѹ със чиститими правитєлі господства ми и наидоҳмо како сѹт вишє рєчєни wчини жѹпинѹ Шѹнкєк дворник,понєжє мартѹрисашє прѣд господства ми и заклєшє жѹпан Шѹнка дворник със кѫ бълѣри и дадошє Шѹнкє половинѫ wт водєницє и грълѫ wт Крагѹє пак половинѫ, а ако бѹдє и дрѹг брод пак половинѫ, такожє пишєт горѣ. Сѹнє сѹт жѹпан Шѹнки дворник старє и правє wчинє, а Драгомир wєста wт закона.

И потом прїиде жѹпан Шѹнка дворник и съ братнам єго, по имє: Дара и Драгомир и Къзан и съ братѹчєдом си, по имє Дара прѣд господства ми та

www.dacoromanica.ro

сѣ съѣдниниѣ над неговѣмн села, тере ѕложиѣ жѹпан Шѹнка и съ братнам его по братѹчедом сн Дара над неговѣх села, над Шѹничн и над Плешецин, а братѹчедом нх Дара а ѡн ѕложи по жѹпанѹ Шѹнка и братїе его и сѣс нних сыновн над неговѣ села, над Прѣжва въса и над въсн Дрьгьнецин ѡт Ѣѣде и над свѣ комате колнко нмат Дара, како да сн сѣт братне нераздѣлени. Йли докле хтет бнти жѹпан Шѹнка и съ братнамн сн и със нних сыновн, а ѡнн самн да сн ѡбладѹет внше речени ѡчнне и комате; а по нних смрьть, кьда сѣ не кѣ нандїт нихто ѡт нихно колено, тьда и да дрьжет Дара сѣс сыновн сн внше-речени ѡчнне и комате. И пакн докле хтет бнти Дара и сѣс сыновѣ сн живн, а ѡнн самн да сн ѡбладѹет свое внше речени ѡчнне и комате; а по смрьтн Дарев и сыновом емѹ, кьда сѣ не кѣ нанти нихто ѡт них, тьда и да дрьжит жѹпан Шѹнка и сѣс братїа его и сѣс них сыновн комате Дарев. Й въ них прьдалнка да нѣст, анѹ да ест ѡставшим. И господство мн дадѡше конь.

Сего радї нм дадох и господство мн ѣко да нм ест въ ѡчннѹ и въ ѡхабѹ, нм, и сыновом нм, внѹком и прѣвнѹчетомѹ нх и нн ѡт когоже непотѫкновено, по ѡрнзмѹ господства мн.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣет господство мн: жѹпан Барьбѹл бан, жѹпан Калотѫ велнки дворник, Харват внстїар, Радѹл спатар, Дрьгнчь пехарник, Хамза комнс, Житїан столник, Строе и Кльдїслав велнцї страторнцн.

И аз, Конко дїак, еже начрьтах въ настол дивнѣм градѣ Трьговнще, мѣсеца ман ѩ дьнь, в лѣт ҂ѕѯѕ.

† Їѡ Басарава вшевѡда, мнлостїѫ божїѫ, господнн.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele, jupanului Şuica vornic şi fiilor săi, anume: Stoicanul şi Vladul şi Drăghici şi cîţi încă Dumnezeu îi va lăsa, ca să le fie jumătate din moara de la Dedilov de pe Cîlnişte; şi dacă va fi şi alt vad în acea apă şi ocină, să-i fie iarăşi jumătate; şi din gîrla Craguiei jumătate, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, Şuica vornic cu fiii săi au avut pîră cu Dragomir vistier înaintea domniei mele. Şi domnia mea le-am cercetat judecata şi dreptatea cu cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat că sînt mai sus-zisele ocini ale jupanului Şuica vornic, pentru că au mărturisit înaintea domniei mele şi au jurat jupan Şuica vornic cu 24 de boieri şi au dat lui Şuica jumătate din moară şi gîrla de la Craguia iarăşi jumătate, iar dacă va fi şi alt vad iarăşi jumătate, după cum scrie mai sus. Ele sînt ale jupanului Şuica vornic vechi şi drepte ocini, iar Dragomir a rămas de lege.

www.dacoromanica.ro

Şi apoi, a venit jupan Şuica vornic şi cu fraţii săi, anume: Dara şi Dragomir şi Căzan şi cu vărul lor, anume Dara înaintea domniei mele şi s-au unit pe satele lor, de au aşezat jupan Şuica şi cu fraţii săi pe vărul lor Dara peste satele lor, peste Şuici şi peste Pleşeşti, iar vărul lor Dara, el a aşezat pe jupan Şuica şi fraţii săi şi cu fiii lor peste satele lui, peste Preajva toată şi peste toţi Drăgăneştii de la Veade şi peste toate averile cîte are Dara, ca să fie fraţi nedespărţiţi. Însă cît va fi jupan Şuica şi cu fraţii săi şi cu fiii lor, iar ei singuri să-şi stăpînească mai sus-spusele ocini şi averi; iar după moartea lor, cînd nu se va afla nimeni din neamul lor, atunci să ţie Dara cu fiii săi aceste mai sus spuse ocini şi averi. Şi iarăşi cît va fi Dara şi cu fiii săi vii, iar ei să-şi stăpînească singuri ocinile şi averile lor mai sus-spuse; iar după moartea lui Dara şi a fiilor lui, cînd nu se va afla nimeni dintre ei, atunci să ţie jupan Şuica şi cu fraţii săi şi cu fiii lor averile lui Dara. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi domniei mele au dat calul.

De aceea şi domnia mea am dat ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, Harvat vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe şi Vlădislav mari stratornici.

Şi eu, Voico diac, care am scris în minunata cetate de scaun Tîrgovişte, luna mai 8 zile, în anul 7022 <1514>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 199 (Mitrop. Ţ. Rom., CXXII/1).
Orig., perg. (38 × 30,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1864; altă traducere ibidem, ms. 135, f. 345.
EDIŢII. Slav. *Venelin*, 137—139. Trad. *D.I.R., B.*, 98—99. Facs. *D.I.R.,B.*, 265.

123

1514 (7022) mai <după 8>, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stanciul pîrcălab ocini în Mîrşa, Ueşti şi ţigani, precum şi înfrăţirea cu vărul său Stoica.

† Милостїѡм божїѡм, Їѡ Басараба воєвода и господинъ въсои земли Оугровлахїискои, сынъ добраго Басараба воєводе. Дават господство мн сїе повелѣнїе господства мн чєстнтомѹ болѣринѹ господства мн, жѹпанѹ Станчюлѹ паркалабѹ и съ сыновн сн вдрє блнцн нм Богъ прнпѹстнт, ꙗко да нм єст ѹ

www.dacoromanica.ro

Мрѣша wт половина третїи дел. И пак Стонка съ сыновн си, ꙗко да им ест оу Мрѣша wт тон половини пак трети дел. И пак Янка ꙗко да им ест оу Мрѣша пак wт тон полозини пак третїи дел, понеже им сѫт старе и праве wчине и дедине. Я потом, покѫпи Станчюл дел Янкеѫ wт Мрѣша, за ×ѕ̃ аспри, како Янка да не метѣхат.

И пак Станчюл съ сыновн си ꙗко да им ест ѕ Хеци трети дел, понеже покѫпи <С>танчюл wт сыновн Прсѣлѣкн, за ×а̃с аспри.

И пак Станчюл съ сыновн си ꙗко да им ест челѣде ацигани, по име Бадѣ <съ д>ецами си, понеже га покѫпи Станчюл wт Балдовини, за х̃ аспри. И пак да им ест..... съ децами си, понеже га покѫпи <Ста>нчюл wт Бонко Плѣѕлwѣ, за ѳ̃ аспри[1].

Я потѣм принде Станчюл пред господство ми та се съединише съ братѫчедом си <С>тонка над вше речене wчине и ацигани и над вѣсеѣ комате, ꙗко да си сѫт братїе неразделени; али докле <хт>ет бити Станчюл съ сыновн си живи, а wни да си сами wбладѫет wчине и комате и ацигани, а Стонка.... да не метеѣхат над комате Станчюлове. Я по <смрѣти С>танчюлwѣ и сыновом его, къда се не хтет найти нищто..... а тѣда и да дръжет братѫчедом си <Стонка и съ сы>новн си комате Станчюлwѣ вѣсеѣ цо ест.... такогере.... хтет бити живи, а wни да си сами wбладѫет..... wчине и комате, а Станчюл съ сыновн си..... над вше речене wчине и комате. Я по смрѣти Стонкева,..... къда се не хтет найти нищто wт них,..... дръжет Станчюл съ сыновн си комате Стонкев вѣсеѣ..... вше реч. Я въ них прѣдалника да нѣст, понеже се тако <ѫтък>миже.

Я потом, Станчюл си ѕложи братѫчедом си Драгослав..... и Дѫмитрѫ и Станчюл и съ них сыновн над негово дѣл ѕ Х<е>цн, али над трети дел, како да им ест въ wчинѫ. И господство ми им <простих> кон.

Сего радї им дадоѣ и господство ми ꙗко да им ест въ wчинѫ и въ wхабѫ, ним и сыновом им и внѫком и прѣкнѫчетѫмѫ ѭ..... комѫ се wт них слѫчит съмрѣть прежде, а въ них прѣдалника да нѣст, анѫ да ест wставѣшим, въ вѣки. И нн wт кокожде непотѣкновене, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтїле поставлѣем господства ми: жѫпан Барбѫл бан Кралевски и жѫпан Калwтъ велнки дворник и жѫпан Харват внстнар, Драгнч пехарник, Хамза комнс, Радѫл спатарѫ, Житнан стwлник, Строе и Владнслав велнци страторнци. Исправник Драган Загано.

Пнса Бадѣ Млъком въ градѣ Трѣговицѫ, мѣсеца маа .....[2] дьнь, лѣтѫже текѫцомѫ ×ѕкѳ.

† Їw Басараба вwевwда, милостїм божїм, господинь.

---

[1] Pasajul: И пак да им ест... ѳ̃ аспри şters cu chinovar.
[2] Loc alb.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului boier al domniei mele, jupanului Stanciul pîrcălab şi cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie în Mîrşa din jumătate a treia parte. Şi iarăşi lui Stoica cu fiii săi, ca să le fie în Mîrşa din acea jumătate iarăşi a treia parte. Şi de asemenea Ancăi să-i fie în Mîrşa iar din acea jumătate iarăşi a treia parte, pentru că le sînt vechi şi drepte ocini şi dedine. Iar apoi a cumpărat Stanciul partea Ancăi din Mîrşa, pentru 5 000 aspri, ca Anca să nu se amestece.

Şi iarăşi lui Stanciul cu fiii săi să-i fie în Ueşti a treia parte, pentru că a cumpărat-o Stanciul de la fiii lui Arsul, pentru 1 200 aspri.

Şi iarăşi lui Stanciul cu fiii săi să le fie sălaşe de ţigani, anume Badea cu copiii săi, pentru că i-a cumpărat Stanciul de la Baldovin, pentru 600 aspri. Şi iarăşi să le fie ... cu copiii săi, pentru că i-a cumpărat Stanciul de la Voico al lui Albul, pentru 500 aspri [1].

Iar apoi a venit Stanciul înaintea domniei mele de s-a unit cu vărul său Stoica peste mai sus-zisele ocini şi ţigani şi peste toate averile, ca să fie fraţi nedespărţiţi; însă cît va fi în viaţă Stanciul cu fiii săi, iar ei să-şi stăpînească singuri ocinile şi averile şi ţiganii, iar Stoica ... să nu aibă amestec peste averile lui Stanciul. Iar după moartea lui Stanciul şi a fiilor lui, cînd nu se va afla nimeni ... iar atunci să stăpînească vărul său Stoica şi cu fiii săi toate averile lui Stanciul ce ... tot aşa ... cît vor fi în viaţă, iar ei singuri să-şi stăpînească ... ocinile şi averile, iar Stanciul cu fiii săi ... peste mai sus-zisele ocini şi averi ... Iar după moartea lui Stoica, ... cînd nu se va afla nimeni dintre ei, ... să ţie Stanciul cu fiii săi toate averile lui Stoica ... mai sus-zis. Iar la ei prădalica să nu fie, pentru că aşa s-au aşezat.

Iar apoi Stanciul şi-a aşezat pe vărul său Dragoslav ... Dumitru şi Stanciul şi cu fiii lor peste partea lui din Ueşti, însă peste a treia parte, ca să le fie de ocină. Şi domnia mea le-am <iertat> calul.

De aceea şi domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor ... Cui dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi, în veci. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Barbul ban Craiovescul, jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat vistier, Draghici paharnic, Hamza comis, Radul spătar, Jitiian stolnic, Stroe şi Vladislav mari stratornici. Ispravnic Dragan Zagano.

---

[1] Pasajul „Şi iarăşi să le fie... 500 aspri" şters cu chinovar.

www.dacoromanica.ro

A scris Badea cel tăcut în cetatea Tîrgovişte, în luna mai ...[1] zi, anul curgător 7022 <1514>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 200 (Ep. Argeş, L/2—3).
Orig., perg. (42 × 36)., rupt, pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1753.
Datat după sfatul domnesc.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 99—100.

124

1514 (7022) iulie 14, Curtea de Argeş.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Şerb, fratelui său Semăn ş.a. satul Groşetul.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Băsărab voevod şi domn a toată Ţara Rumânească, fiiul priabunului Io Basarab cel Tînăr voevod. Dat-am domniia mea această carte a domniei méle lui Şerb cu frate-său Sămăn şi cu feciorii lor şi Iugăi cu feciorii lui şi Radului cu feciorii lui şi Stanciului cu feciorii lui şi Mania cu feciorii lui şi Radomir cu feciorii lui şi Şerb şi Stanciul cu feciorii lor şi Dan cu feciorii şi cu fétele lui şi Pungăi cu feciorii lui şi Şerb cu feciorii lui şi Mihăilă şi Neagoe şi Cîrstia şi cu dînşii feciorilor lor, iar cînd nu să vor afla feciori, ca să rămîe de Cîrstia nici un fiiu, atunci ca să fie ocina Cîrstei la fata lui şi Stoica cu feciorii lui şi Vlăduleţ cu feciorii lui, Radul şi soru-sa Sora, ca să le fie lor Groşetul tot, pentru că iaste a lor bătrînă şi dreaptă moşie.

Şi iar au cumpărat Stoica de la Radul Scurtul o livade, drept 200 de aspri. Şi iar au cumpărat Stanciul şi frate-său Radul de la Voico şi de la Dragomir o livade pe valia Cerniţei, drept 400 de aspri şi drept un bou. Şi iar Şerb şi Cîrstia au cumpărat de la Dan dvornic Dosul Spidei şi Tătulescul şi Lazul lui Şerb, drept 250 de aspri. Şi Vlăduleţ au cumpărat de la Dan dvornicul Poeniţa drept 130 de aspri. Şi iar Radomir au cumpărat pe gruiul lazurilor Lazul lui Radomir de la Dan dvornicul, drept 200 de aspri. Şi iar Stoica şi Mihăilă au cumpărat de la Voico şi de la Dragomir pe valia Cerniţei loc, drept 220 de aspri. Şi domniei méle déteră un cal bun.

[1] Loc alb.

www.dacoromanica.ro

Drept acéia şi domniia mia li-am dat, ca să le fie lor moşie stătătoare, lor şi feciorilor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de către nimenia nezmintit să fie, după zisa domniei méle.

Şi mărturii boiarii domniei méle: jupan Barbul vel ban, jupan Calotă vel dvornic şi Harvat vel vistiiariu, Radul spătariu, Drăghici păharnic, Amza comis, Jitiian stolnic, Stroe postélnic.

Scrisu-s-au în Curtia de Argeş de Dan Scurtul. Iulie 14, 7022 ‹1514›.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cozia, nr. 209, f. 173v—174.
Traducere; altă traducere ibidem, ms. 215, f. 157v—158.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 100—101.

125

1514 (7022) iulie 23, Mănăstirea Bistriţa.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Teodor logofăt şi lui Stanciul ban ocină în Costeşti.

† Милостїю божїю, Їw Басарабъ воєвода и господинъ късєон землы Оугровлахїнскон, сынъ великаго Басарабє воєводє. Даєт господство ми сїє повелѣнїє господства ми почитєнномъ болѣринъ господства ми жупанъ Θєwдwръ логwфєтъ и жупанъ Станчюлъ банъ и съ них сыновн, єлицн им Богъ прнпъстит, тако да им єст в Костєщи wт дєл Лѣwток, половинъ wт късъ wчинъ колико имат и wт горах и wт полєх и wт сѣчи пол, єгє прїнде Лѣwтж пред господство ми тєрє си дадє половинъ wт нєгок wчинъ, що єст вишє рєчєнє, жупанъ Тъдоръ логофєтъ и жупанъ Станчюлъ банъ, али ю им дадє wт свою доброволю, како да єст жупан Тъдор логофєт и жупан Станчюл над пол, а wн да єст над другн пол, како пишєт горѣ. И господство ми им простнх кон.

Єгo радї им дадод и господство ми тако д‹а н›[1]м єст къ wчинъ и къ wхабъ, нним и сыном им, внъком и прѣвнучєтом нх и нн wт когожє непотжк‹новєно, по w›[1]рнзмъ господства ми.

Свѣдѣтєлїє: жупан Барбъл б‹а›[1]н и жупан Калотъ дворник и жупан Харват логоф‹єт›[1], жупан Димитръ вистнар, Хамза комис, Драгич пєхарник, Житїан столник, Строє и Влъдїслав єлици страторници.

Писан в свѣти монастнр Бистрицъ, мѣсєца їюлїє къ к҃г дьнн. Исправнж Стан логофєт. Къ лѣт ×ѕ҃кв҃.

† Їw Басарабъ вwєкwда, милостїм божїм, господинъ.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului boier al domniei mele, jupanului Theodor logofăt şi jupanului Stanciul ban şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie în Costeşti, din partea lui Leaotă, jumătate din toată ocina cît are şi din deal şi din cîmp şi din curătură jumătate, pentru că a venit Leaotă înaintea domniei mele de şi-a dat jumătate din ocina lui, ce este mai sus-zisă, jupanului Tudor logofăt şi jupanului Stanciul ban, însă le-a dat-o de a sa bunăvoie, ca să fie jupan Tudor logofăt şi jupan Stanciul peste o jumătate, iar el să fie peste cealaltă jumătate, cum scrie mai sus. Şi domnia mea le-am iertat calul.

De aceea şi domnia mea le-am dat să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă vornic şi jupan Harvat logofăt, jupan Dimitru vistier, Hamza comis, Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Stroe şi Vlădislav mari stratornici.

S-a scris în sfînta mănăstire Bistriţa, luna iulie în 23 zile. Ispravnic Stan logofăt. În anul 7022 ‹1514›.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 201 (Bistriţa, I/3).
Orig., hîrtie (21,5 × 28,5), pecete aplicată.
Cu o traducere din 1795 revăzută în 1843; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 133v—134, 201, f. 6 şi 713, f. 583 şi la Arh. St. R. Vîlcea, ms. rom. nr. 72, f. 4.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 101. Facs. *Ibidem*, 266.

126

‹1514 după iulie 23—1516 înainte de noiembrie›.

Neagoe Basarab voievod întăreşte mănăstirilor Snagov şi Glavacioc loc de chilie la Cornu pe Prahova, dăruit de Dragomir Pîntei.

† Милостию божю, ‹І›[1]ѡ Басараба воєводa и господинь всѣхъ земли Оугровлахїескоє, сынъ Басараѳ‹ба›[1] воєводa. Даваѣ господства ми сию повелѣнне господства ми свѣтомѹ монастирѹ господства ми wт Снѣгов и свѣтомѹ монастирѹ wт Глывычов, ѣко да им єст место wт кылие на Корнѹ по Прахов, по wчинѣ Драгомир П‹ѣ›нтен, понєжє приде Драгомир Пѣнтен със сынинови

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

сн Нѣг и Еладѣл пред господства ми дати дават мѣсто тон свѣти монастири, що сѣт вище писани, мѣсто за килие за негови дѣшѣ; понеже нѫ дадоѫ и господства ми шко да им ест вчинѣ, wѫхабѣ, нжпотъкновенѣ, по реч господства ми.

Свѣдѣтеле: жупан Барбѣл бан и жупан Калотъ дворник и жупан Харват логофет, жупан Радул спетар и жупан Хамза комис, Дѣмитрѣ вистиар и жупан Строе постелник.

† Iw Басараба воєвѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a domniei mele de la Sneagov şi sfintei mănăstiri de la Glăvăciov, ca să le fie loc de chilie la Cornu pe Prahova, pe ocina lui Dragomir Pîntei, pentru că a venit înaintea domniei mele Dragomir Pîntei cu fiii săi Neag şi Vladul, de au dat acel loc sfintelor mănăstiri, ce sînt scrise mai sus, loc de chilie pentru sufletul lor; fiindcă le-am dat şi domnia mea, ca să le fie ocină, ohabă, neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă vornic şi jupan Harvat logofăt, jupan Radul spătar şi jupan Hamza comis, Dumitru vistier şi jupan Stroe postelnic.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 205 (Glavacioc, XXX/1).
Orig., hîrtie (28 × 23), pecete aplicată, stricată.
Cu o traducere din 1848; alte traduceri ibidem, ms. 223, f. 118v. şi la Bibl. Acad., CMXI/157.
Datat după domn şi sfatul domnesc.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 102. Facs. *Ibidem*, 267.

127

1514 (7022) august 3, Argeş.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Manea, Micul ş.a. satele Cotoruia şi Cernaia.

† Милостїю божїею, Iw Басараба воєвода и господинь въсон земли Оугровлахїнскон, сынь добраго и великаго Басараба воєводе. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми Мънѣ съ сыновн сн и Микѣл съ сыновн сн и Павлѣ съ сыновн сн и Марко съ сыновн сн и Драгомир съ сыновн сн и Побрат съ сыновн сн и Ювча съ сыновн сн и Лѣпѣю съ сыновн сн и Юѣ съ сыновн сн и Брата съ сыновн сн и паки Драгомир съ сыновн сн и Мѣшат и Баюл съ

www.dacoromanica.ro

нихъ сыновє, шко да им єст Котързє шт ѕстна Калєи Бѣне ѕ горне и Калѣ Бѣна къса, дори ѕ шчина Фиатъ, понєже им єст стара и пракa шчина, дѣдина.

И Черна къса, понєже ю покѣпише шт Прєда и шт сыновн Димитрѣсє и шт сыновн Дѣнчѣлѣсє и шт Пѣѕнѣл и шт сыновн Миклѣшоане и шт Пътрѣ и шт братѣ емѣ и шт..... за ѕ̄к̄ флорнни. И хотар да им єст: шт згорє, по срєд шѣмъ дори ѕ кръхъ дѣлѣлѣи и шт здолє, шт къ Ширбан, за радї колико сє прєше Марко съ Ширбан, да им єст половино и до водѣ, а шт тѣи водѣ горне дори срєд шѣмъ и дори сє ѕдарит със нихно хотар. И Калѣ Чернаєва съ къс поле, каре колико єст, алн Баюл да имат четвръти дел шт Черьнае, а съ дрѣгє шчине мєтєх да не имат. И Дєнк съ сыновн си да им єст..... половинѣ, понєже им єст ст<ара и> пракa шчина, дѣдина.

Й потом, Марько със братнами си и съ и<нх> сыновє, шко да им єст єдна виноград, понєже ю покѣпише шт Димитрѣ шт Клъшнецин, за д̄ флорнин. И господство <ми>[1] простих кон.

Єго радї им дѣдох и господство ми шко да им єст къ шчинѣ и къ шхабѣ, нним и сыновом нх и внѣком и прѣвнѣчетом нх. И къ них прѣдалика да нѣст. И не шт когожє непотжкновеном, по рєч господства ми.

Свѣдєтелїє: жѣпан Барбѣл бан и жѣпан Калотъ великн дворник, жѣпан Харват великн логофѣт, Димитрѣ вистнар и Радѫл спатар, Драгнч пєхарьник, Хамза комнс, Житїан столник, Єтрое и Елладїслак велнцн страторнцн.

Инс ѕ Пргишн, авгѣст г̄. Исправник Єтонка логофѣт. Е лѣт ×ѕ̄к̄ѣ.

† Їѡ Басараба воєвѡда, мнлостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Mînea cu fiii săi şi lui Micul cu fiii săi şi lui Pavel cu fiii săi şi lui Marco cu fiii săi şi lui Dragomir cu fiii săi şi lui Pobrat cu fiii săi şi lui Iovcea cu fiii săi şi lui Lupeaiu cu fiii săi şi lui Iubu cu fiii săi şi lui Brata cu fiii săi şi iarăşi lui Dragomir cu fiii săi şi lui Muşat şi lui Baiul cu fiii lor, ca să le fie Coturuia de la gura Valei Bune în sus şi Valea Bună toată, pînă la ocina lui Fiat, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Şi Cerna toată, pentru că au cumpărat-o de la Preda şi de la fiii Dimitreasei şi de la fiii Dănciuleasei şi de la Păunul şi de la fiii Micluuşoanei şi de la Pătru şi de la fratele său şi de la ... pentru 62 florini. Şi hotarul să le fie: din sus, prin mijlocul pădurii pînă în vîrful dealului şi din jos, dinspre Ştirban, pentru cît s-a pîrît Marco cu Ştirban, să le fie jumătate şi pînă în apă, iar de aci apa în sus pînă în mijlocul pădurii şi pînă unde se loveşte

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

cu hotarul lor. Şi Valea Cernaei cu tot cîmpul, oricît este, însă Baiul să aibă a patra parte din Cernaia, iar cu celelalte ocine să nu aibă amestec. Şi lui Deic cu fiii săi să le fie ... jumătate, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar apoi lui Marco cu fraţii săi şi cu fiii lor să le fie o vie, pentru că au cumpărat-o de la Dimitru din Clăşneşti pentru 4 florini. Şi domnia <mea>[1] am iertat calul.

De aceea şi domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier şi Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Stroe şi Vladislav mari stratornici.

S-a scris în Arghişi, august 3. Ispravnic Stoica logofăt. În anul 7022 <1514>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 202 (Strehaia, VII/1).
Orig., perg. (36,5 × 34,5), şters şi rupt, pecete timbrată.
Cu două traduceri: din 1791 şi din 1847; alte traduceri ibidem, ms. 326, f. 27v—28 şi la Bibl. Acad., ms. 500, f. 43.
EDIŢII. Trad. Vlădăianu, *Vlădăieni şi Cernăieni*, 91—92; *D.I.R., B.*, 102—103.

128

1514 (7023) septembrie 3, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Mihail ş.a. părţi din Grădiştea şi Runtea, în urma unei judecăţi.

† Cu mila lui Dumnezău, Io Basarabă voevod şi domnŭ a toată Ţara Rumânească, ficiorul bunului Basarab voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei méle lui Mihail cu fraţilor lui şi cu feciorilor lui şi lui Dan cu fraţilor lui şi feciorilor lor şi Stanciului cu fraţilor lui şi feciorilor lor, ca să fie lor moşiia din Grădişte jumătate şi în Runtea jumătate preste piscŭ şi din Cîmpul Sîrbului jumătate şi de acolea preste fîntînă şi de acolea pe piscŭ pînă în Cornul Malului şi de acolea din gura bălţii jumătate, în sus, la Teiul Pucios şi din drumul Néniului pe obréjie pînă unde să desparte obréjiia în doao pi<nă>[2] în pădure şi de acolea în Strajă şi de acolea în Lacul

[1] Omis.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

cu Trestiia şi dosu ...[1] obîrşia Şutului, muchea la vale, însă din hotarul Grădiştii, pe marginea zăvoiului din jos, în apă. Pentrucă au fost ale lor bătrîne şi drépte moşii, de moştenire.

Iar după acéia <au>[1] avut pîră Mihail şi fraţii lui cu popa Dan înaintea domniei méle. În<t>[1]racéia, domniia mea am dat lui Mihail ...[1] hotarnic cu 12 boiari ...[1] jurat cum că să ...[1] Mihail aceste moşii de moştenire.

Într-acéia şi domnia <mea>[2] am dat ca să le stăpînească moşii statornice lor şi feciorii lor şi nepoţii şi strenepoţii lor. Şi vînzare să nu fie, ci să ţie cei ce vor rămînea. Şi de nime neclătiţi, preste zisa domniei méle.

Iată şi mărturii: jupan Barbul banul, jupan Calotă vel dvornic, jupan Haŕvat logofet, jupan Preda spatar[3], Dumitru vistier, Drăghici păharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe paharnic[4]. I<spravnic> Balica spatar.

Am scris în scaunul cetăţii Tîrgovişti, luna septemvrie 3 dni, în anul 7023 <1514>.

Actele Cumpănaşu I. Dumitru, com. Grădiştea, jud. Vîlcea.
Traducere.

129

<1514 septembrie — 1515 august> 8, 7023, Cornăţel.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Slănilă, Dragomir ş.a. ogoare la Orbi.

<† Мілос>тїю в<ожїею>, Їw Басар<аба воев>ода и господинъ въсон землю Ѫгровлахиском, сынъ великаго Басараб в<оево>да>. Дабат господство ми сїе повелѣнїе Слъннлъ и жен<а м>ѫ Ст<ан>ка и съ сыновн, шкоже да им ест ѫ Ѻрбн ѳ <н>нве, понеже покѫпнше wт братїям Станкев, wт Станкѫл и wт Данчюл и wт Щефан, за ѳн аспри. И пак покѫпнше ѫ Ѻрбн к ниве wт Иванко за р..[5] аспри. И пак Драгомирѫ и жена мѫ М<ъл>ка и съ сыновн си да им ест ѫ Ѻрбн д ниве, понеже мѫ дадоҳ и wн и съ братїям ..... съ сестре мѫ си Мълке прекню въ место кон. И господство ми дадоше кон.

Съ<г>о <радї>, им дадоҳ и господство ми шко да им ест въ wчинѫ и въ wҳабѫ нім и сыновшм, внѫком и п<рѣ>внѫчетом нм. И варе комѫ се wт нихҳ славнт прежде смрть, а въ нихҳ <пръдалнка да> нѣст, анѫ да ест wставшнм нм. И нн wт кого<же> непотъкновено, <по рѣч господства мн>.

[1] Loc rupt.
[2] Omis.
[3] În acest timp mare spătar era Radu Căpăţînă.
[4] În loc de: postelnic.
[5] Loc rupt; lipseşte cifra zecilor şi a unităţilor.

www.dacoromanica.ro

‹Сѣ›ѣдѣтєлѵ̈ѣ: жѫпан Барбѫл бан и жѫпан..... и жѫпан..... Дѫмитрѫ вистѵ̈ар, Рѧдѵл спатар..... Дрѣгич ‹пѣ›харник, Житиан столник, Строе постѣлник.

Пис ѫ Корнецел, мѣсеца..... ѩ дьни. Испрадник Рѧдѵл портар. Ѣ лѣт ѯѕкг.

† Їѡ Рѧдѵл[1] в.невѡда, милостѵ̈ѫ божѵ̈ѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă lui Slănilă şi soţiei lui Stanca şi cu fiii, ca să le fie la Orbi 9 ogoare, pentru că a cumpărat de la fraţii Stancăi, de la Stancul şi de la Danciul şi de la Ştefan pentru 550 aspri. Şi iar a cumpărat la Orbi 2 ogoare de la Ivanco pentru 100..[2] aspri. Şi iar lui Dragomir şi soţiei lui, Mîlca, şi cu fiii lor, să le fie la Orbi 4 ogoare, pentru că i-au dat şi el şi cu fraţii ... cu sora lui, Mîlca, zestre în loc de cal. Şi domniei mele au dat calul.

De aceea le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor, nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricăruia dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, iar la ei ‹prădalica să› nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, ‹după spusa domniei mele›.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan ... şi jupan ... Dumitru vistier, Radul spătar ... Drăghici paharnic, Jitiian stolnic, Stroe postelnic.

S-a scris la Corneţel, luna ... 8 zile. Ispravnic Radul portar. În anul 7023 ‹1514—1515›.

† Io Radul[1] voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul judeţean Tg. Jiu, nr. 14.
Orig., hîrtie (22 × 22), rupt, pecete aplicată, stricată.
Datat după văleat şi sfatul domnesc.

130

1514 (7023) decembrie 7, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod dăruieşte m-rii Cutlumuz de la Athos un obroc anual de 10 000 aspri şi 700 aspri pentru bolniţă.

† Бѣсѣ видѣ и прѣблагомѵ̈, иже въ Троицѣ славитомѵ̈ Богѫ, слава и похвала, иже въса wт нєбитѵ̈ѣ въ битѵ̈ѣ приведшомѵ̈ и словом своим съставлѣшомѵ̈ и прѣсвѣтѵ̈имъ своим Дѫхѡм wутвръдившомѵ̈ и по самохотни им прѣстѫплєнѵ̈ѧмъ, завист..... злобѣ начелника, wт Бога ѿдалившѵ̈иѯ сѣ, милосръ-

[1] Sic.
[2] Loc rupt; lipseşte cifra zecilor şi a unităţilor.

www.dacoromanica.ro

дїем своим, не wставлѣшаго погибнѣти, сърѣч рода человѣческаго рѣкопрестръта радї иже въ рай древле нашиих прѣwтьць бившаго, нж прѣклонив небеса, въшедшаго и wт тле свободив, многими wбразн пwт покаанїа даровавшаго и wт въсакого рода избравшаго еже по благотворенїю Богъ wгодившїих, сыни и наслѣдники цѣсарствїа свое съдѣлавшомъ.

Сего радї и азъ, иже въ Христа Бога, благовѣрнїи и Христwлюбивн и самодрѣжавнїи, Їw Басараб воевода и господинъ, божїею милостїею въси земли Wгровлахїискон, желае иже въ благочасти и Христwлюбивн, настоещие врѣме прошедшиих и свѣтїе божїе цркви въз..... шиих и wкрасившиим, блаженниих хтиторех и благочастивиих царех еже перивол прѣсвѣтѣи бого матери wкрасившиих иже въ Свѣтѣи Горѣ..... свѣтѣи идеже и благочастиви и Христwлюбиви прѣдед нашь Їw Мирча велико воевода, свѣтїи въсечистнїи храм славнаго Прѣwображенїа господа Бога и спаса нашего Їсуса Христа, wтновив хтиторїю еже ест..... дѣлал Земли Влашкон. Но снхже, нашиих радї грѣхов..... монастир нарицаемн Котломёс, многи радї нѣжда wбещати ..... сего сице..... възможно поновнл и wкрѣпи и потомже и брат его, Їw Влад воевода..... По сюхже, и мн wбрѣтохом сї свѣти..... арwшена и неисправлена, тако елико бист нам по силе..... и съзндахмо дондеже съвръшихмо и неплънихмо..... аще wт елика възмогохом и wт богоданнаго нам стежанїа а мн приложихмо повише wт над wброк свѣтомъ монастирь..... wт нас ката годїне wброк по ×Ѳ аспре и спнза по ϡ и на болницъ по ѱ аспре. И да приходи братїа wт свѣтаго монастира, за радї вншe речнни wброк, мѣсеца декемврїе, да wзимают wброк свѣтомъ монастирь.

Се wбо сїа..... приложихом и wбѣщахом давате непрѣменно дондеже стонт свѣта монастир. Й потом, по съмрти господства мн, кого изберет господь Богъ бити господарь Влашкон Земли, аще ли имат wсрѣдїе сїи хрисовьл поновити и wтврѣдити, томъ господь Богъ да..... повит w деснаго прѣстоанїа еже би wлъчи съ праведнимн, а аще ли не, да даст wтвѣт пред Богом, аще дръзнит разорити нли комwжда по силѣ своен.

И ещеже свѣдетелїе сїемъ повеленїю господства мн: жупан Барбwл ban и жупан Калотъ велнки дворник и жупан Хрват лwгwфет, жупан Дмнтръ вистнар, жупан Радул Букша спатар, жупан Драгнч пехарник, Хамза комнс, Жит<їан> столник, Строе постелник.

И азъ..... иже писах мѣсеца декемврїе ϛ дьни в столни град Бѣкврщї, в лѣт ×ϡκг.

† Їw Басараб воевода, мїлwстьм Божьм, господарь.

† Atoatevăzătorului şi preabunului, celui întru Treime slăvit Dumnezeu, mărire şi laudă, cela ce toate din nefiinţă în fiinţă le-a adus şi cu cuvîntul său le-a alcătuit şi cu preasfîntul său Duh le-a întărit şi pe cei ce cu voia lor prin păcătuire, din zavistia începătorului de rău, de Dumnezeu s-au

www.dacoromanica.ro

îndepărtat, în mila sa nu i-a lăsat să piară, adică neamul omenesc prin întinderea mîinilor strămoşilor noştri, care de demult au fost în rai, ci înclinînd cerurile, coborîndu-se şi din stricăciune liberîndu-l, în multe chipuri calea pocăirii îi dărui şi din tot neamul alegînd pe cei ce prin facere de bine lui Dumnezeu i-au plăcut, fii şi urmaşi ai împărăţiei sale i-a făcut.

De aceea şi eu, cel întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpînitorul, Io Basarab voievod şi domn, din mila lui Dumnezeu a toată ţara Ungrovlahiei, dorind ca şi binecinstiţii şi de Hristos iubitorii, care în vremea de faţă s-au trecut şi au ridicat sfinte dumnezeieşti biserici şi le-au înfrumuseţat, fericiţi ctitori şi binecinstiţi împăraţi care au înfrumuseţat grădina preasfintei născătoare de Dumnezeu care este în Sfîntul Munte ... unde şi preacinstitul şi de Hristos iubitorul strămoşul nostru Io Mircea marele voievod, sfîntul, preacuratul hram al măritei Schimbări la faţă a domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos, a înnoit ctitoria pe care a ... făcut în Ţara Românească. După aceea, pentru păcatele noastre ... mănăstire numită Cotlomus, din pricina multor nevoi s-a învechit ... aşa ... cît a putut a înnoit şi a întărit-o şi după aceea şi fratele lui, Io Vlad voievod ... După aceea, şi noi am găsit această sfîntă... stricată şi neisprăvită, astfel cît a fost în puterea noastră ... şi am zidit-o pînă ce am săvîrşit-o şi am împlinit-o ... din cît am putut şi din agonisirea dată nouă de Dumnezeu am adăugat mai mult obrocul sfintei mănăstiri ... de la noi în fiecare an obroc cîte 10 000 aspri şi pentru cheltuială cîte 500 şi pentru bolniţă cîte 700 aspri. Şi să vină fraţii de la sfînta mănăstire, pentru obrocul mai sus-zis, în luna decembrie să ia obrocul sfintei mănăstiri.

Aşa deci ... am adăugat şi am făgăduit să dau neîntrerupt cît va sta sfînta mănăstire. Iar apoi, după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti, dacă se va strădui să înnoiască şi să întărească acest hrisov, pe acela domnul Dumnezeu să-l ... la dreapta tronului şi să fie împreună cu cei drepţi, iar dacă nu, să dea răspuns înaintea lui Dumnezeu, dacă va cuteza să strice sau fiecare după puterea sa.

Şi încă martorii acestei porunci a domniei mele: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Hărvat logofăt, jupan Dimitru vistier, jupan Radul Bucşa spătar, jupan Draghici paharnic, Hamza comis, Jit<iian> stolnic, Stroe postelnic.

Şi eu ... care am scris luna decembrie 7 zile în cetatea de scaun Bucureşti, în anul 7023 <1514>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

După Gr. Nandriş, *Athos*, p. 40—41.
Orig., perg., pecete aplicată, la m-rea Cutlumuz de la Athos.

www.dacoromanica.ro

<1514—1519> decembrie 13.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Dealu ocină <la Alexeni>, scutind-o de toate dările şi slujbele.

† Ѥлици дѫхомь божїимь водими сѫт, сїи сѫт синове божїи и такоже рече божествены апостоль, емѫже въ слѣд текѫщи иже правде любителїе и блаженъ wн глас радованїе чаеще ѕслышати ест: „Прїидѣте благословенїе wтца моего наслѣдѫните ѕготованное вам царство wт сложенїа мира; възалках бо се дасте ми ласти, възжеждах и напоисте ме, страннꙑ<ен> и въведосте ме, нага и wдѣасте ме, болѣн и въ темници и послѫжисте ми“. Сїи ѕбо глас благꙑи благаа творещим ѕслышати ест вѣкѫпѣже и вънити въ радость господа своего, такожде и грѣшные wт силаемими въ wгнь вѣчны ѕслышати ест тако .... ие им господа Бога заповед, ниже алчюща, ниже жаждѫща, ныже болна, ны въ темници сѫща и не посетивши ми и не послѫживши им. Сїа ѕбо поминаеще, не подобает wтлагати времена или час, не вѣдеще въ кыи час господь наш прїидет и въса неготовех, ни бдещих wбрещет ны, нѫ ѕбо аще и тежким бременем грехов wдръжими есми и лютою стрелою вражиею грех радї ѕазвихом се. Въсакои потреба ест.... е пост, наш бо подвиг мал ест; тъкможе въ..... спасже въсе дѫшно възлюбити..... еже и благими дѣли господнеже и благо ѕтробие велїе ест къ въсем бо рѫце простирает. Сам бо рече въсечистими своими чистыими ѕстыже „не хощ сѫмрътн грѣшномѫ, нѫ wбратити се емѫ и живѫ бити, не прїидох бо праведни призвати, нѫ грѣшніе на покаанїе и не простореч грѣшние, нѫ на поканые“. Понеже мнози wбрази сѫт покаанїе, такоже много wбители по мере добри дел; дображе дѣла многоwбразни: любов, милостинѣ и пост и въздръжанїе. Къ сим, вера, надежда и ина многа слишимо wт божествена Писанны и въса ѕбо на полза нам; нѫ ѕбо аще и слышим, нѫ не творим, тако житески и сѣтними мира сего низѕвлачими есми и попеченеми. Нѫ wбаче на спасово милосръдїе възираеще надѣем се, тако многогрѣшних и низѕ влѣкомих милосръдне възводит и милѕет и ещеже и Сыноположенїа не лишает, радї тѫчню wбращенїе. Сими ѕбо wбрази сподобит се въсаки богобоязливи христианин, вънити въ радост господа своего. Сего радї, ѕведехом тако и преждними нас бивши владателїе, рекшеже и царїе и кнеѕи, сїа слишеще знамена добре ѕстроивше и сими небесна приwбретоше. Гласѕ блаженнаго пророка въ царїих и богоwтца Давида: „Блаженъ мѫж милѕе и въс дань наслаждает се господови“; и паки тако „милостинѣми wтсѣщают се грѣси“.

www.dacoromanica.ro

И еже видевши и ми, божїею милостїю Iw Нѣгое воевода и господинъ въсое земле Оугровлахїиское, желанїем и ѕерѣдїем, въждележ къ свѣтлм и божестным цркам съѕѕдати и възвигнѕти и ѕкрасити, наипаче къ въсе свѣтоме и wсвѣщенноме и божестъноме храме и wвителя свѣтаго и прѣподобнаго wтца нашего архїерарха и чѹдотворца Николае Мирликинискы, монастир наричаеми Дѣл, егоже wт wснованїе възвиже прежде нас бивша Iw Радѹл воеводе. И сїи речени Радѹл воеводе прїиде wт сего свѣтлаго житиа а сїи вишереченыи храм wстависи несъвръшен божествым Писанїем.

Сего радї, господство ми видевше таковое wснованїе, царское ѕданїе и велико быст несъвръшен..... а господство ми потъщаѵсе съ въсем желанїем и ѕерѣдїем и божественым Писанїем ѕкрасих его и съвръших въ славѣ господѕ Богѹ и спасѕ нашемѹ Исѹсѕ Христѕ и прѣчистые его матере и въ похвалѣ прѣподобнаго иже въ свѣтех wтьца нашего архїерарха и чюдотворца Николае Мирликинискы, ꙗко, аще годе бѹдет Богѹ како да се назовеме и ми wитори съ вишереченым Радѹлом воеводом, wитором и стрѹнитѣлем сего храма.

Потом, еще и приложих господство ми се въсечестноме..... <wтьца нашего архїерарха и чюдотворца Николае Мирликинискы>..... Почивши Хотар по горе wт Шкѣи нанолѹ..... Шлѣвницѹ прво на Wбрежїю..... и Тѵрѣ..... мегю Писк, а wт <хотар> до Порѹмвѹл а wт Порѹмвѹл дори до Пѵт Дръсторски, а wт тѵа по дрѹм доле, до пѵт Спътѣном а wт тѵа, wт дрѹм Спътѣном, до Кладенц Конкови що ест повише Држгоещи и съ хотар выше планинѹ. Я господство ми никако..... по ѕелость не сътворих, анѹ послах хотарници жѹпан Тѵрчин ключар и жѹпан Папа спатар и със ѳ̄і-ти болѣри и съ мегнаши, що сѣт wколо них. Wли съ них дѹшѹ гледаше и хотарисаше.

Сего радї, въсе вишереченыи..... господство ми вишереченноме храме прѣподобнаго wтца нашего архїерарха чюдотворца Николае Мирликинискы и божествым юноком, иже въ свѣтем мѣстѣ том живѹщих, ꙗко да ми ест въ пищѹ и въ ѕкрѣпленїе и въ wчинѹ и въ wхабѹ. И ни wт когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

Почивши wт вечѣего вама и wт свинѣего вама, wт пчеларства и wт винарства и wт къбларства и wт дижме и wт сенокос и wт воз и wт подвод, рекших wт въсех слѹжбах <и даждах> велика се wбретает въ самодръжавноі землю и wбластїю господства ми. И никто да нѹ не смѣет бантовати или позабавити wт слѹгах или wт правителех господства ми, посилаемих по милостинѣх или по работах господства ми, понеже каре тко се би покѹсил бантовати нѹ или позабавити аще ест влас един, то такови человѣкъ имат въсприяти велико зло ѵ wргїю wт господство ми ꙗкоже невѣрник и престѹпник и посрамитеа сїемѹ хрисовѹлѹ господства ми. Ино нѣст.

Ещеже и заклинанїе поставлѣем господство ми, како по смрѣти господства ми, кого изберет господъ Богъ бити господинъ Влашкон Земли или wт

www.dacoromanica.ro

сръдечнаго плода господства ми или wт съродник господства ми или, по грсех нашиx и wт иноплеменик, да аще почетет и съхранит и вторъдит и поновит, того господъ Богъ да почетет <и съхра>нит и вторъдит его въ господствѣ его и да мѫ ест скоропомощник и предстател свѣтого иже въ свѣтиx, wтца нашего архїерарха и чюдотворца Николае Мирликкински; а ащели не почетет и не съхранит и не вторъдит, нъ разорит и поперет <и разрѫ>шит и посрамит..... въ господствѣ его и да мѫ ест съперник свѣтого иже въ свѣтиx [иже въ свѣтиx] wтьца нашего архїерарха и чюдотворца Николае Мирликкински и да вбиет его зде тѣлом, а въ бъдѫщим вѣцѣ дѫша его и да имат чести..... съ тръклетим Ирид и съ инѣми Їздене еже възъпише на господа Бога и спаса нашего Исвса Христа: „възми, възми и распѣни“ и кръв его на нид и на чедеx его, такоже ест и бѫдет въ вѣки, амин.

Сеже свидетелїе поставлѣем господство ми: жѫпан <Барбѫл бан> Краевскомѫ и жѫпан Калотъ велики дворник и жупан Хръват велики логофет и жупан Димитрѫ вистиар, <Радѫл> спат<ар>, Дрѫгич пехарник, Хамза комис, Житиан столник.

И аз еже начертаx въ..... стрътиим Флорѣ граматик писа, мѣсѧца декѧбръ ѓї...

† Iw Басараба <Нѣ>гое воевода, милостиѫ божїеѫ, господинь †.

† Cîţi se povăţuiesc cu duhul lui Dumnezeu, aceştia sînt fiii lui Dumnezeu şi după cum a zis dumnezeiescul apostol, căruia următori fiind cei iubitori de dreptate şi acel glas fericit de bucurie aşteptînd a-l auzi, este: „Veniţi binecuvîntaţii părintelui meu de moşteniţi împărăţia gătită vouă de la aşezarea lumii; flămînd am fost şi mi-aţi dat să mănînc, însetat şi m-aţi adăpat, străin am fost şi m-aţi primit, gol şi m-aţi îmbrăcat, bolnav şi în temniţă şi mi-aţi ajutat“. Deci acest glas bun făcător de bine a-l auzi dimpreună şi a pătrunde întru bucuria Domnului tău, precum şi păcătoşii trimişi în focul veşnic să audă că nici porunca domnului Dumnezeu, căci nici pe cel flămînd, nici pe însetat, nici pe bolnavi, nici pe cei din temniţă nu i-au cercetat şi nu i-au slujit. Acestea deci pomenindu-le, nu se cuvine a amîna vremurile sau ceasul, <căci> nu se ştie în ce ceas Domnul nostru va veni şi tot nepregătiţi, nici în priveghere ne va afla, ci deci prin greaua sarcină a păcatelor sîntem cuprinşi şi răniţi de apriga săgeată duşmană a păcatului. Neapărat trebuinţă este ... post, căci a noastră nevoinţă este mică; numai ... mîntuitorul a-l iubi din tot sufletul ... şi prin fapte bune ale Domnului şi mare milă <vom dobîndi>, căci către toţi întinde mîinile. Însuşi zice prin gura sa preacurată şi cinstită: „nu vreau moartea păcătosului, ci a-l îndrepta şi să fie viu, că n-am venit să chem pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi la pocăinţă şi nu pe greşiţii săraci cu duhul, ci spre pocăinţă“. Pentru că pocăinţele sînt

www.dacoromanica.ro

de mai multe feluri, după cum multe lăcaşuri pe măsura faptelor bune; dar faptele bune sînt de mai multe feluri: dragostea, milostenia şi postul şi înfrînarea. Către acestea credinţa, nădejdea şi multe altele le auzim din sfînta Scriptură şi toate sînt deci spre folosul nostru; dar chiar şi de auzim, însă nu facem, căci sîntem copleşiţi de deşertăciunile şi grijile acestei lumi. Însă privind spre mila mîntuitorului o nădăjduim, că pe cei prea păcătoşi şi copleşiţi mila îi ridică şi îi miluieşte şi încă şi de jertfirea Fiului nu-i lipseşte numai ca să fie îndreptare. Prin aceste chipuri deci se învredniceşte orice creştin temător de Dumnezeu ca să pătrundă întru bucuria Domnului său. De aceea, văzînd că şi stăpînitorii care au fost înaintea noastră, adică împăraţii şi cnezii, acestea auzindu-le semne bune au clădit şi prin acestea cele cereşti au dobîndit. Glasul lui David fericitul prooroc între împăraţi şi părinte al lui Dumnezeu: „fericit bărbatul care miluieşte şi care toată ziua se îndulceşte întru Domnul“ şi iarăşi că „prin milostenii se curăţă păcatele“.

Şi încă acestea, ce le-am văzut şi noi, din mila lui Dumnezeu Io Neagoe voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, prin dorinţă şi osîrdie, rîvnind către sfintele şi dumnezeieştile biserici a zidi şi a ridica şi a împodobi, mai ales către atotsfîntul şi sfinţitul şi dumnezeiescul hram şi lăcaş al sfîntului şi preacuviosului nostru părinte arhierarh şi făcător de minuni Nicolae din Mira Lichiei, mănăstirea numită Deal pe care a ridicat-o din temelie Io Radul voievod, care a fost înaintea noastră. Şi acest numit Radul voievod a trecut din această viaţă de deşertăciune şi acest mai sus-zis hram l-a lăsat nesăvîrşit de sfînta Scriptură.

De aceea domnia mea văzînd o atare întemeiere, zidire împărătească şi cît a fost neterminat ..., iar domnia mea m-am străduit cu toată dorinţa şi osîrdia şi l-am împodobit cu sfînta Scriptură şi l-am sfîrşit întru slava lui Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos şi a preacuratei lui maici şi întru lauda prea cuviosului celui între sfinţi părintelui nostru arhierarh şi făcător de minuni Nicolae din Mira Lichiei, căci, dacă va fi cu priinţă lui Dumnezeu, să ne numim şi noi ctitori cu mai sus-numitul Radul voievod, ctitor şi clăditor al acestui hram.

Apoi încă a dăruit domnia mea acestui atotcinstit hram al <părintelui nostru arhiereu şi făcător de minuni Nicolae din Mira Lichiei> ... Începînd hotarul mai sus de Şcheai, mai în jos ... Ialovniţa drept la Obreajie ... şi Tur ... între Pisc, iar din <hotar> pînă în Porumbul şi din Porumbul pînă la Drumul Dîrstorului, iar de acolo pe drum în jos, pînă la drumul Spăteanilor şi de acolo, din drumul Spăteanilor, pînă la Fîntîna lui Voico ce este mai sus de Drăgoeşti şi cu hotarul mai sus de plaiu. Iar domnia mea nicidecum ... n-am făcut în silnicie, ci am trimis hotarnici pe jupan Turcin clucer şi pe jupan Papa spătar şi cu 12 boieri şi cu megiaşii, care sînt în jurul lor. Ei cu sufletele lor au cercetat şi au hotărnicit.

www.dacoromanica.ro

De aceea toate cele mai sus-zise ... domnia mea mai sus-zisului hram al preacuviosului părintelui nostru arhierarh făcător de minuni Nicolae din Mira Lichiei şi dumnezeieştilor călugări, care trăiesc în acest sfînt loc, ca să le fie de hrană şi de întărire şi de ocină şi de ohabă. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Începînd de la vama oilor şi de vama porcilor, de albinărit şi de vinărici şi de găletărit şi de dijme şi de cositul fînului şi de cărături şi de podvoadă, adică de toate slujbele ‹şi dăjdiile› cîte se află în ţara de sine stătătoare şi în stăpînirea domniei mele. Şi nimeni să nu îndrăznească a-i tulbura sau împiedica dintre slugile sau dintre dregătorii domniei mele, trimişi după milosteniile sau după muncile domniei mele, pentru că oricine s-ar încumeta a-i tulbura sau a-i împiedica chiar şi un fir de păr, un astfel de om va primi mare rău şi urgie de la domnia mea ca necredincios şi călcător şi batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele. Altfel să nu fie.

Încă şi blestem punem domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, şi din alt neam, dacă va cinsti şi va păzi şi va întări şi va înnoi, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească în domnia lui şi să-i fie de ajutor grabnic şi sprijinitor sfîntul între sfinţi, părintele nostru arhierarhul şi făcătorul de minuni Nicolae din Mira Lichiei; iar dacă nu va cinsti şi nu va păzi şi nu va întări, ci va nimici şi va călca şi va strica şi va batjocori ... să-l batjocorească în domnia lui şi să-i fie potrivnic sfîntul cel între sfinţi părintele nostru arhierarh şi făcător de minuni Nicolae din Mira Lichiei şi să-i ucidă aici trupul, iar în veacul viitor sufletul lui şi să aibă parte ... cel de trei ori blestemat Arie şi cu acei iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeului şi mîntuitorului nostru Isus Hristos: „ia-l, ia-l şi răstigneşte-l“ şi sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin.

Iată martori pune domnia mea: jupan ‹Barbul ban› al Craiovei şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Hărvat mare logofăt şi jupan Dimitru vistier, ‹Radul› spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic.

Şi eu care am scris în ... Florea gramatic a scris, în luna decembrie zile 13 ...

† Io Neagoe Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 203 (Dealul, I/1).
Orig., perg. (55 × 62), rupt, pecete atîrnată, căzută.
Cu o traducere din 1912; alte traduceri ibidem, mss. 217, f. 5—7 şi 462, f. 61—63 şi la Bibl. Acad., CMIX/1.
Datat după domn şi sfatul domnesc.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 103—105.

www.dacoromanica.ro

1514 (7023) decembrie 14, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Vişina ocina sa, în urma unei judecăţi.

† Милостиѭ божиѭ, Їѡ Басараба воєвода Ї господинь вьсои земле Оугровлахїискои, сынь Басараба воєводе. Даваѭ господство ми сие повелѣние господства ми храмѹ и wбителю иже вь свѣтѣи Троице нераздѣлима и живѣщеи вь свѣте место нарицаемаго свѣтомѹ монастирѹ Висина и наставнигѹ, игѹмень Григорие, сь вьсем братиѭм иже w Христе и живѣщеи вь свѣтое место, ꙗко да им сѣт wчинь и сь периволе и сь вьсом Хотаром по кѹда ест бил старо, еще при дьни Мирче воєводе. И потом имахѹ сѣпрение калѹгери сьс Бѹмбещим и сьс Порчѣни; а господство ми сьм послал честит властелен Дѣтко бан и сьс чє<с>[1]-титомѹ правителю господства ми жѹпан Станчюл велики портар и жѹпан Нѣгое спатар и сьс ѣ҃ѹ-ти волѣри, що сѹ били мегеѱши по wколо, на име волѣрїм: Балотъ и Радѹл wт Бърлещи и Бѹмбара и Степан wт Корби и Дан wт Жѹпънещи и Бѹздѹган wт Шофрьчѣни и Бълсан wт Дрьгошани и Дан wт Ромънещи и Стан и Хрьнитѹл wт Бълещи и Данчюл wт Иши и Фингт, та ест ходили над wчине та ест нашел стареи хотаре, wт дьни Мирче воєводе, wт Порчени и wт Бѹмбещи и поставише хотар сьс них дѹше, по кѹде ест бил старо хотар: пре Ѻбрежѹць, до вода Жилю, до Ценѹне Милоѥва и до тѹѣа падне хотар ѹ Балѣ Шербова; и пак wт Порчѣнов странѹ, хотар камена що ест wт главѹ лѹнчиев wт доле и wт тѹѣа плаюреле и лѹнчиле по Жилю горне и садѹреле сьс периволе и сьс вьсем плаюре.

Тогаи радѹ им дадох и господство ми, ꙗко да им сѣт вь wчине и wхаѥ и w покрепление свѣтомѹ монастирѹ, непотъкновено, по wрнзмо господства <ми>[1].

Сє ест свидетелие: жѹпан Барбѹл велики бан и жѹпан Калотъ велики дворник и жѹпан Харват велики логофет и жѹпан Радѹл спатар и жѹпан Хамза комис и жѹпан Драгич пехарник и жѹпан Житиѭн столник и жѹпан Радѹл и Строе велици постелници.

И аз, Петрѹ дїак, иже начертах вь пастол град Бѹкурещи, месеца декемврїе ѣ҃ѹ дьнь, вь лѣт текѹще wт Ѻдама ×ѕ҃кг.

† Їѡ Басараба воєвѹда, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului şi lăcaşului celui în sfînta Troiţă nedespărţită şi

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

celor ce trăiesc în sfîntul loc ce se numeşte al sfintei mănăstiri Visina şi nastavnicului, egumenului Grigorie, cu toţi fraţii întru Hristos ce trăiesc în sfîntul loc, ca să le fie ocina şi cu grădinile şi cu tot hotarul pe unde a fost din vechime, încă din zilele lui Mircea voievod. Iar apoi călugării au avut pîră cu Bumbeştii şi cu Porceanii; iar domnia mea am trimis pe cinstitul vlastelin Deatco banul şi cu cinstitul dregător al domniei mele jupan Stanciul mare portar şi pe jupan Neagoe spătar şi cu 12 boieri, care au fost megiaşi prinprejur, anume boierii: Balotă şi Radul din Bîrleşti şi Bumbara şi Stepan din Corbi şi Dan din Jupîneşti şi Buzdugan din Şofrăceani şi Vîlsan din Drăgoiani şi Dan din Romăneşti şi Stan şi Hrănitul din Băleşti şi Danciul din Iaşi şi Fiiat, de au umblat pe ocină şi au găsit vechile hotare, din zilele lui Mircea voievod, din Porceni şi din Bumbeşti şi cu sufletele lor au aşezat hotar, pe unde a fost vechiul hotar: pe Obrejiuţă pînă în apa Jiului, la Genunea lui Miloe şi de aici cade hotarul în Valea lui Şerbu; şi iar din partea Porceanilor, hotarul de piatră ce este în capul luncii de jos şi de aici plaiurile şi luncile pe Jiu în sus şi sadurile cu grădinile şi cu toate plaiurile.

De aceea le-am dat domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă şi de întărire sfintei mănăstiri, neatins, după porunca domniei <mele>[1].

Iată sînt martori: jupan Barbul mare ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt şi jupan Radul spătar şi jupan Hamza comis şi jupan Draghici paharnic şi jupan Jitiian stolnic şi jupan Radul şi Stroe mari postelnici.

Şi eu, Petru diac, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna decembrie 14 zile, în anul curgător de la Adam 7023 <1514>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 204 (Tismana, LXXXII/2).
Orig., perg. (36 × 34), pecete aplicată.
Cu o traducere din 1847; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 424 (sub dec. 4) şi 337, f. 459v—460.
EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 330—332 (sub 1515 dec. 15); Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 76—78. Trad. Donat, *Fundaţiunile*, 339; *D.I.R., B.*, 105—106. Facs. *D.I.R., B.*, 268.

133

1515 (7023) ianuarie 11, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Corbi satul Corbi cu vii şi ţigani, iar m-rii Cornet, ţigani.

† Милостїю божїею, Їw Басарабъ воєвода и господинъ всєи земли Оугровлахїискои, сынъ добраго Басарабъ воєводє. Дават господство мн сїє повелѣнїє

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

господства ми свѣтомѹ монастирѹ нарицаемою Корби, храмѹже и wбитѣли прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословенныи владичице нашеи, Богородице, приснодѣви Маріи и чесно ии славнои ии Ѹспенїе и wтьцѹ игѹменѹ и късем братиам живѹщих въ свѣтомѹ мѣсто томь, wко да мѹ ест Корбїи въси със виноградї вареколико кѣ бити.

И паки да им ест ацигани, по име: Кѣлиман със децами си и Бонко със децами си и Нан съ децами си и Радѹл съ децами си и Зѣмба съ децами си и Гѹдле съ децами си и Стан съ децами си и Зѣмба стар съ децами си и Шерб съ децами си и Слав <с>ъ децами си и Читѣ съ децами си и Татѹл съ децами си и Бонко и Радѹл съ децами си и Калич съ децами си и Кѹркъ със децами си и Фрѫча със децами си и Ис<ст>ратїе съ децами си и Дїнло съ децами си. Поніж: сиа више ѕписанѹ wчинѹ и виноградї и ацигани, wна приложи монахїа Магдалина wко да ест свѣтомѹ монастирѹ wт Корби въ <ѹ>крѣпленіе, а игѹменѹ и братїам <живѹщим в>ъ свѣтомѹ монастирѹ въ пицѹ, <а ии да ест въ вѣчное> въспоминанїе.

И паки да ест свѣтомѹ <мона>стирѹ зовомаго wт Корнет челѣди <аци>гани, по имень: <Мѹшат> съ децами си и <Нег>ое и Бръзе съ децами си и Торне и Читѣ и Параскиѕи съ децами си, по<неже> сїа писани ацигани wна и приложи монахїа Магдалина wкожи да сѹт свѣтомѹ монастирѹ wт Корнет въ ѹкрѣпленїе а сестрем жазѹщих въ свѣтомѹ монастирѹ въ пицѹ а ии да ест въ вѣчное въспоминанїе.

И потом, ацїли се съблѹчит ии wт здешних прѣнтїе въ вѣчних wбитѣли, а wн тко се би покѹсил разорити и расил<а>ти сїе наше малое приложенїе, да дават wтвѣт пред Богом на страшлое сѹдїще, идеже нѣст лицемерие.

И паки потом, а<цїл>и се съблѹчит монастирѹ wт Корнет расипати и не кѣ се нанти никто wт неа, а в<н>ше приложенїе ацигани да сѹт волници ѹзетї нх калѹгери wт свѣтомѹ монастирѹ wт Корби, тере да сѹт свѣтомѹ монастирѹ wт Корби. И ни wт когожѣ непотжкновено, по реч господства ми.

Сведетелїе: жупан Барбѹл Кралевски, жупан Дѣтко бан, жупан Калотж велики дворник, жупан Харват велики логофет, жупан Дмитрѹ вистиар, жупан Радѹл спатар, жупан Драгич пехарник, Житиан стольник, Строе постелник.

И аз, Фрежа, иже писах ѕ град Бѣкрещи, мѣсеца генарїа ѩї день, в лѣт ×ѕ҃кг.

† Іw Басараба воевода, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Corbi, hram şi lăcaş al preasfintei,

www.dacoromanica.ro

curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria şi cinstitei, slăvitei ei Adormiri şi părintelui egumen şi tuturor fraţilor care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie Corbii toţi şi cu viile oricîte vor fi.

Şi iarăşi să le fie ţiganii, anume: Căliman cu copiii săi şi Voico cu copiii săi şi Nan cu copiii săi şi Radul cu copiii săi şi Zeamba cu copiii săi şi Gudle cu copiii săi şi Stan cu copiii săi şi Zeamba cel bătrîn cu copiii săi şi Şerb cu copiii săi şi Slav cu copiii săi şi Citea cu copiii săi şi Tatul cu copiii săi şi Voico şi Radul cu copiii săi şi Calici cu copiii săi şi Curcă cu copiii săi şi Frăcea cu copiii săi şi Istratie cu copiii săi şi Diilo cu copiii săi. Pentru că această mai sus-scrisă ocină şi vii şi ţigani, pe acestea le-a dăruit monahia Magdalina, ca să fie sfintei mănăstiri de la Corbi de întărire, iar egumenului şi fraţilor <care trăiesc> în sfînta mănăstire de hrană, <iar ei de veşnică> pomenire.

Şi iarăşi să fie sfintei mănăstiri numite de la Cornet sălaşele de ţigani, anume: <Muşat> cu copiii săi şi Neagoe şi Bîrze cu copiii săi şi Torne şi Citea şi Paraschivi cu copiii săi, pentru că aceşti scrişi ţigani, pe aceştia i-a dăruit monahia Magdalina, ca să fie sfintei mănăstiri de la Cornet spre întărire, iar surorilor care trăiesc în sfînta mănăstire de hrană şi ei să-i fie de veşnică pomenire.

Şi apoi, dacă i se va întîmpla ei trecere dintre cele de aici întru veşnicele lăcaşuri, acel care s-ar încumeta a distruge şi risipi acest mic dar al nostru, să dea răspuns înaintea lui Dumnezeu la înfricoşata judecată, unde nu este făţărnicie.

Şi iarăşi apoi, dacă se va întîmpla mănăstirii de la Cornet să se risipească şi nu se va afla nimeni din ea, să aibă voie călugării de la sfînta mănăstire de la Corbi a-i lua pe mai sus-dăruiţii ţigani, ca să fie sfintei mănăstiri de la Corbi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul Craiovescul, jupan Deatco ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, jupan Dumitru vistier, jupan Radul spătar, jupan Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Stroe postelnic.

Şi eu, Freja, care am scris în cetatea Bucureşti, luna ianuarie 11 zile, în anul 7023 <1515>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 206 (Ep. Argeş, XVI/7).
Orig., hîrtie (40 × 29), rupt, pecete timbrată.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 168, f. 276.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 106—107. Facs. *Ibidem*, 269.

www.dacoromanica.ro

1515 (7023) martie 16, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Snagov ocini în Cîrciumari şi vii la Boian şi Băbeni.

† Милостїю б<о>жїею, Іw Басараба воивода и господинь въсеи зе<м>ли Оугровлахїискои, сынь предобраго Басарабе воиводе. Дават господство <м>и сїе повелѣнїе господства ми свѣтомоу монастироу зовоми Снѣговѣл, <хр>амже прѣчистїе и прѣблагословенїе владїчице нашеи Богородице, присно дѣ<ви> Мариа, чесное Въведенїе, шко да мѣ ест ѕ Кръчюмарї че<тверъти> дел и дел wт винограде wт Боиан и wт Бжѣени..... дел колико се тѣглит wчинѣ до вода Телѣжин<wм> ..... варе колико ест wнеи неговем селам. И потом..... господства ми слѣгаѫ господства ми..... wт Козлѣч тере ест пог..... wчине със вї.... <Б>1ѣта wт Ѯрлаци и Шоплѣ..... слеща и Боич<илъ>1..... и Ѯнча wт Ѯрлаци и Щеф<ѕл>1..... Драгомир wт Козлѣч и..... wт Стжнчещи и Бра<та>1..... Грозѣ wт Пждѣре. Понеже пріидоше пред господства ми.... истин<ст>воваше и дадоше със ниѫом дѣше тѣѫ wчине.....

Сего радї, ими дадоѫ и господство ми свѣтомоу монастироу <Снѣговѣл, шко да> мѣ ест въ ѯкрѣпленїе wчине и wѫабе и ни wт ког<ожѣ> непоткновено, по реч господства ми.

Сведетелїе: жѯпан Бар<бѣл> бан и жѯпан Дѣтко бан, жѯпан Калотѫ дворник, жѯпан Харват <л>огофет, Дѣмитрѯ вистиар, Радѫл спатар, Драгич пехарник, Хамза комис, Житїан столник, Строе постелник.

Писан ѕ град Тръговищи, мѣсеца <ма>р<тїе> дьни кѣ, в лѣт ×ѯкг.

<Ст>оника wт Козлѣч.

† <Іw> Басараба воевода, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Sneagovul, hram al preacuratei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria, cinstita Intrare în biserică, ca să-i fie în Cîrciumari a patra parte şi parte din via de la Boian şi din Băbeani ... parte cît se întinde ocina pînă în apa Teleajenului... oricîtă este acestor sate. Iar apoi... domnia mea slugilor domniei mele... din Cozleaci de au... cu 12... <B>1uta din Urlaţi şi Şoplea..., Voic<ilă>1... şi Oncea din Urlaţi şi Ştef<ul>1...

[1] Întregit după doc. S. I., nr. 302 de la Arh. St. Buc. (v. şi *D.I.R.*, *B.*, XVI/2, p. 37, doc. 34).

www.dacoromanica.ro

Dragomir din Cozleaci şi... din Stănceşti... şi Bra<ta>... Grozea din Pădure. Pentru că au venit înaintea domniei mele... de au mărturisit şi au dat cu sufletele lor acele ocine...

De aceea, le-am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri <Sneagovul, să>-i fie de întărire ocine şi ohabe şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Deatco ban, jupan Calotă vornic, jupan Harvat logofăt, Dumitru vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe postelnic.

S-a scris în cetatea Tîrgovişte, luna martie 16 zile, în anul 7023 <1515>. Stoica din Cozleaci.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 207 (Snagov, X/3).
Orig., hîrtie (32 × 22), rupt şi cu părţi lipsă la îndoituri, pecete timbrată.
Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, mss. 352, f. 6 şi 354, f. 34.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 107—108. Facs. *Ibidem*, 270.

135

1515 (7023) aprilie 13, Oltenița.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Tatul vătaf, Voico şi Mătea satele Pîrscovul şi Pănătăul şi lui Dragomir ş.a. ocină pe Valea Olmetului.

† Милостїю божїю, Іѡ Басарабъ воєвода и господинъ вьсои земли Оугровлахїискоє, сынъ добраго Басарабъ воєводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми славам господства ми, Татъл ватаѫ съ сыновн си и Воико съ сыновн єи и съ братїами си и съ нихъ сыновн и Мѣтѣ съ сыновн си и съ братїами си и сыновим ихъ, ꙗко да им єст Пръсковъл въс ѡт ѕста Ѣнєи Пъркарѕлѣи, дори до Манастир Радул постелникѕлѣи. И паки да им єст Пѣньтьѕл, дори до гдѣ сѣ съставлѣтъ със хотар Търковѕлѣи.

И паки да єст Драгомирѫ съ сыновн си и Банъл ѣъ сыновн си и Манѣ съ сыновн си и съ анепсєє си и Цнтѣ съ сыновн си, да им єст ѡт Манастир Радул постелник горє, дори до Хотар Тодосїєв и по вале горє и Валѣ Олметѕлѣи, дори до хотарѣл Сивичєѕлѣи, понєжє ю достигоше съ правом и вєрном слѫжбѫм ѡт господство ми.

Сєго радъ им дадохъ господство ми ꙗко да им єст въ ѡчинѫ и въ ѡчабѫ ним и сыновом им, внѫкомъ и прѣвнѫчѣтом им и ни ѡт когожѣ непотъкновєнно, по рєч господства ми.

Исправник Тѣтю ѡт Ньклѣни.

Пис ѕ Олтѣница, мѣсеца априлїе дьни їг, въ лѣт ×ѕкг.

† Іѡ Басарабъ вѡєвода, милостїѫ божїѫ, господинъ.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Tatul vătaf cu fiii săi şi lui Voico cu fiii săi şi cu fraţii săi şi cu fiii lor şi lui Mătea cu fiii săi şi cu fraţii săi şi cu fiii lor, ca să le fie Pîrscovul tot, de la gura Văii Purcarului pînă la Mănăstirea lui Radul postelnicul. Şi iarăşi să le fie Pănătăul pînă unde se împreună cu hotarul Tîrcovului.

Şi iarăşi să-i fie lui Dragomir cu fiii săi şi lui Banul cu fiii săi şi lui Manea cu fiii săi şi cu nepoţii săi şi lui Ţintea cu fiii săi, să le fie de la Mănăstirea lui Radul postelnic în sus pînă la hotarul lui Todosie şi pe vale în sus şi Valea Olmetului, pînă în hotarul Sibiceului, pentru că au dobîndit-o cu dreaptă şi credincioasă slujbă de la domnia mea.

De aceea domnia mea am dat ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Ispravnic Teatiu din Pîcleani.

S-a scris în Olteaniţa, luna aprilie ziua 13, în anul 7023 ‹1515›.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 208 (Ep. Buzău, XLVIII/1).
Orig., hîrtie (34 × 24,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1851; altă traducere ibidem, ms. 172, f. 11.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 108. Facs. *Ibidem*, 271.

136

1515 (7023) mai 20, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Manea Vulparu şi fiilor săi jumătate din satul Goleşti, ocini la Spineni şi Ţeara lui Oanea şi jumătate din muntele Cernat.

† Милостиѭм божиѭм, Іѵ Басарабъ воєводъ и господинъ късон землы Оугровлахїнскон, сынъ добраго Басарабє воєводє. Даєат господство ми сїє повелѣнїє господства ми слѹгѹ и болѣрином господства ми, жѹпанѹ Манє Ѹлпарѹ и сыновом емѹ, колиц им Богъ препѹстит, ѣко да им єст ѹ Голєщи половино. И паки да им єст ѡт ѡчинѹ попов ѡт Спин‹ѣн›[1]є, паки половино. И паки да им єст ѡт ѡчинѹ цю сє зовє Цѣра Оанєва, паки половино. И планинѹ цю сє зовє Чєрнат, паки половино.

И потом, прїндоше жѹпан Стан и жѹпан Дѹмитрѹ ѡт Бънєщи пред господства ми, тєри си дадоше иноу дєлове и планинѹ, цю сѹ вншєписанне, жѹпанѹ

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

Мане Бѣлпарю и сыновом емѹ, ере сѫ били дали еще при дѣни Блада воивода Калѹгера, понеже им сѫт старе и праве ѡчине и дѣдине.

Сего радї, им дадоҳ и господство ми жѹпанѹ Мане и сыновом емѹ, ѣко да им ест въ ѡчинѹ и въ ѡҳабѹ, немѹ и сыновом емѹ и внѹком и прѣвнѹчетомѹ ихҳ. И каре комѹ се ѡт них славчит съмрьть прѣжде, а въ них прьдалика да нѣст, нѹ да ест ѡставшїимъ. И ни ѡт когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

Свѣдѣтелїе: жѹпан Барбѹл бан, жѹпан Калотъ великїи дворник, жѹпан Харват великїи логѡфет, жѹпан Дѹмитрѹ вистїар, жѹпан Радѹл спатар, Драгич пеҳарник, Хамза комис, Житиан столник, Строе и Блаждїслав велици страторници.

И аз, Данчюл граматик, еже писаҳ въ настолни град Тръговище, мѣсеца мане к̃ дѣни, въ лѣт ×ѕ̃кг̃.

† Їѡ Басараба вѡевѡда, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii şi boierului domniei mele, jupanului Manea Vulparu şi fiilor lui, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie în Goleşti jumătate. Şi iarăşi să-i fie din ocina popii de la Spin<ean>[1]e, la fel jumătate. Şi iarăşi să-i fie din ocina ce se cheamă Ţeara lui Oanea, la fel jumătate. Şi muntele ce se cheamă Cernat, la fel jumătate.

Iar apoi au venit înaintea domniei mele jupan Stan şi jupan Dumitru din Băneşti, de şi-au dat părţile lor şi muntele, ce sînt mai sus-scrise, jupanului Manea Vulpariu şi fiilor lui, căci le-au dat încă din zilele lui Vlad voievod Călugărul, pentru că le sînt lor vechi şi drepte ocini şi dedine.

De aceea am dat şi domnia mea jupanului Manea şi fiilor lui ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricui dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, jupan Dumitru vistier, jupan Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe şi Vlădislav mari stratornici.

Şi eu, Danciul gramatic, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, în luna mai 20 zile, în anul 7023 <1515>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 209 (Valea, X/1,16).
Orig., perg. (29,5 × 39), pecete timbrată.
Cu două traduceri: din sec. al XVIII-lea şi din 1915.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 108—109. Facs. *Ibidem*, 272.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

1515 (7023) mai 23, Merişeni.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Alăman şi nepoţilor săi ocini la Alămăneşti, popii Stanciu ş.a. ocini la Zărneşti, Bobeni şi Dobrogosti.

† Милостїѡм божїѡм, Їѡ Басараба воивода и господинъ въсои земли Оугровлахискои, сынь добраго и великаго Басараба воивода. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми Ѧламанѣ съ сыновы си. И потом се подиже Ѧлъман.. ..... и ѧложи вънѫци Бахѫ и Ѧлъмана над трети дело wт Ѧлъмънещи. И потом поп Станчѫл покѫпил wт Зрънещї, wт wсми дело, wт дело Черникева по вьсѣ, за ҃хк аспри. И потом се подиже Черника ере си ѧложил дѫщера сѣа Боба ѫ Прибоени над негово дело въс.

И паки Манко съ сыновы си покѫпише wт Зрънъ и wт Ладѫл нихъ дело въс wт Зрънещи, за ҃ѳ аспри; али тъзи wчинѫ, що ест кѫпена wт Зръне и wт Ладѫл, а wное покѫпише Манко съ сын емѫ Бера и съ днепсе имъ, Манѣ. Ѧли потом ѧложил Манѣ дѫщера си Стана над негово дело wт Зрънещи и wт Бобени, да ест над пол, а дрѫгѫ половинѫ да сѫт сыновы Радѫлов; али wт дело Зрънещи и Ладѫлов да ест Манко над три ѫжа wт дел Зрънева и Ладѫлова wт Зрънещи; али да ест Манѣ и Бъра на една дело.

И паки да ест Ладѫловѫ wт Зрънещи дело Станова въсь, понеже ест покѫпил wт Стан, за ҃р аспри. И паки ..... съ сыновы си да им ест wт Доброгости дело Барбѫлова въс, понеже сѫт покѫпил wт Барбѫл, за .... аспри. И паки покѫпил Манко и Ѹрса..... ти дело wт Зрънещи Долни, за ҃р аспри. И кон дадоше господствѫ мн.

Того радї им господство ми..... wт нихъ прилѫчит прежде съмрѣть, wчине да сѫт wставшим, а къ нихъ прѣдалика да нест. И нн wт когоже непотекновено, по wризмѫ господства ми.

Сеже свидетеле: жѫпан Барбѫл бан Кралевски, жѫпан Калотъ великн дворник и жѫпан Харват логофет и Дѫмитрѫ вистїар и Радѫл спатар, Ѹдре армаш и Драгич пехарник, Хамза комис, Житїан столник, Строе великн страторник.

Ѧзъ..... писахъ въ Мершени, мѣсеца маї кг҃, в лѣт ×ѕкг҃.

Исправник Ѻнча портар.

† Їѡ Басараба вневѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă lui Alaman cu fiii săi. Şi apoi s-a ridicat Alăman... şi a aşezat pe nepoţii săi Bah şi Alăman peste a treia parte din Alămăneşti. Şi apoi popa

www.dacoromanica.ro

Stanciul a cumpărat din Zărneşti, din a opta parte, partea lui Cernica toată, pentru 620 aspri. Şi apoi s-a ridicat Cernica de a aşezat pe fiica sa Boba în Priboeni peste toată partea lui.

Şi iarăşi Manco cu fiii săi au cumpărat de la Zîrnă şi de la Vladul toată partea lor din Zărneşti, pentru 500 aspri; însă această ocină, ce este cumpărată de la Zîrnă şi de la Vladul, aceasta au cumpărat-o Manco cu fiul său Bera şi cu nepotul lui, Manea. Iar apoi Manea a aşezat pe fiica sa Stana peste partea lui din Zărneşti şi din Bobeni, să fie peste o jumătate, iar cealaltă jumătate să fie a fiilor lui Radul; însă din partea Zărneştilor şi a lui Vladul să fie Manco peste trei funii din partea lui Zîrnă şi a lui Vladul din Zărneşti; însă să fie Manea şi Bîra pe o parte.

Şi iarăşi să fie lui Vladul din Zărneşti toată partea lui Stan, pentru că a cumpărat-o de la Stan, pentru 150 aspri. Şi iarăşi... cu fiii săi să le fie din Dobrogosti toată partea lui Barbul, pentru că a cumpărat-o de la Barbul, pentru... aspri. Şi iarăşi a cumpărat Manco şi Ursa... parte din Zărneştii de Jos, pentru 150 aspri. Şi domniei mele au dat calul.

De aceea şi domnia mea... dintre ei li se va întîmpla moarte mai înainte, ocinile să fie celor rămaşi, iar la ei prădalica să nu fie. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martorii: jupan Barbul ban Craiovescul, jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat logofăt şi Dumitru vistier şi Radul spătar, Udre armaş şi Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe mare stratornic.

Am scris eu... în Merişeni, luna mai 23, în anul 7023 <1515>.

Ispravnic Oncea portar.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., CXVI/1.
Orig., perg. (23,5 × 37), rupt şi şters, pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere de la începutul sec. al XX-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 109—110.

138

1515 (7023) iunie 26, Curtea de Argeş.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Bogdan şi nepoţilor săi ocini în Negoteşti, Strimtişorul, Necşeşti ş.a.

† Милостїю божїею, Їw Басарабъ воевода и господинъ въсеи земли Оугровлахїискоѥ, сынъ добраго Басарабѣ воеводѣ. Даватъ господство ми сїѥ повелѣнїѥ господства ми Богданъ съ сынови си и съ анепсею ими Брабча и съ сынови си,

www.dacoromanica.ro

шко да им єст в Неготєщи wчинв Фржцилов вьса, варе колико єст негово дєл, понєже ю покупише wт Фръциль за ѵ флорини; али Богдан да єст сам над три дєлове, а Врабча да єст над четврьти дєл. И паки Богдан и съ анепсєа мв Врабча и Лупвл шко да им єст в Неготєщи wчинв Држгоєв вьса, понєже ю покупише wт Држгою за ѵ флорини; али Богдан да єст сам над половино, а Врабча и Лупвл да сѣт над дрѣги пол.

И паки Богдан и Врабча и Лупвл шко да єст Стримтишорѣл вьс, понєже половино им єст стара и права wчинв, а дрѣгв половино покупише wт Фржцилж и wт Држгою, за ѳ флорини; али Богдан да єст над пол, а Врабча и Лупвл да сѣт над дрѣг пол.

И паки да им єст в Некшєщи wчинв Фржцилов вьса, понєже покупише wт Фржциль за ѵ флорини; али Богдан да єст сам над три дєлове, а Врабча да єст над четврьти дєл. И паки Богдан и Врабча и Лупвл шко да им єст в Некшєщи дєл Држгоєв вьсах, понєже ю покупише wт Држгою за ѵ флорини; али Богдан да єст над пол, а Врабча и Лупвл да сѣт над дрѣги пол. И паки Богдан и Врабча и Лупвл да им єст в Стримтѣл пол. И паки да им єст в Некшєщи четврьти дєл. И паки да им єст в Обрьшие четврьти дєл, понєже им сѫт старе wчине, дѣдине. И господство ми дадоше кон.

Сєго радѣ им дадох и господство ми, шко да им єст вь wчинв и къ wхабв ним и сыновом им и внѫком и прѣвнѫчетом им. И къ них прѣдалика да нѣст, анв да єст вставшим. И ни wт когожє непотъкновєнно, по рєч господства ми.

Свѣдѣтєлие: жупан Барбѣл бан и жупан Калотъ великы дворник и жупан Харват великы логофет, Димитрв вистиар, Радѫл спатар, Држгич пехарник, Хамза комис, Житиан стольник, Строє и Елждѣслав велици страторници.

И аз, Флорѣ, пис в днєнѣм Дворв Ѣргиш, мѣсеца юніѣ к҃ѕ дьни. Исправник Барбѣл портар. Е лѣт ×ѕ҃кг.

† Іw Басараба вшєвшда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Bogdan cu fiii săi şi cu nepotul lor Vrabcea şi cu fiii săi, ca să le fie în Negoteşti toată ocina lui Frăţilă, oricît este partea lui, pentru că au cumpărat-o de la Frăţilă pentru 10 florini; însă Bogdan să fie singur peste trei părţi, iar Vrabcea să fie peste a patra parte. Şi iarăşi lui Bogdan şi nepoţilor săi Vrabcea şi Lupul să le fie în Negoteşti toată ocina lui Drăgoiu, pentru că au cumpărat-o de la Drăgoiu pentru 10 florini; însă Bogdan să fie singur peste o jumătate, iar Vrabcea şi Lupul să fie peste cealaltă jumătate.

Şi iarăşi lui Bogdan, lui Vrabcea şi lui Lupul să le fie tot Strimtişorul, pentru că jumătate le este ocină veche şi dreaptă, iar cealaltă jumătate au

www.dacoromanica.ro

cumpărat-o de la Frăţilă şi de la Drăgoiu pentru 7 florini; însă Bogdan să fie peste o jumătate, iar Vrabcea şi Lupul să fie peste cealaltă jumătate.

Şi iarăşi să le fie în Necşeşti toată ocina lui Frăţilă, pentru că au cumpărat-o de la Frăţilă pentru 10 florini; însă Bogdan să fie singur peste trei părţi, iar Vrabcea peste a patra parte. Şi iarăşi lui Bogdan, lui Vrabcea şi lui Lupul să le fie în Necşeşti toată partea lui Drăgoiu, pentru că au cumpărat-o de la Drăgoiu pentru 10 florini; însă Bogdan să fie peste o jumătate, iar Vrabcea şi Lupul peste cealaltă jumătate. Şi iarăşi lui Bogdan şi lui Vrabcea şi lui Lupul să le fie jumătate în Strimtul. Şi iarăşi să le fie în Necşeşti a patra parte. Şi iarăşi să le fie în Obîrşie a patra parte, pentru că le sînt lor vechi ocini, dedine. Şi domniei mele au dat calul.

De aceea şi domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe şi Vlădislav mari stratornici.

Şi eu, Florea, am scris în minunata Curte de Arghiş, în luna iunie 26 zile. Ispravnic Barbul portar. În anul 7023 ‹1515›.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., CXIII/1.
Orig., perg. (26 × 31), pecete timbrată.
Cu o copie slavă şi două traduceri: una din sec. al XVIII-lea, cealaltă din 1906.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 110—111. Facs. *Ibidem*, 273.

139

1515 (7023) iulie 26.

Neagoe Basarab voievod întăreşte înfrăţirile dintre Oancea pitar cu Straoa, la Sturzeşti şi cu Dobra, la Buciumeni şi Trudeşti.

† Милостїю божїю, Їw Басарабъ воєвода и господинъ късои земли Оугровлахинскои, сынъ Басарабъ воєводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Страwа съ сыномъ емъ Станчѣ, шко да єст емъ очинъ и Стрꙁеци, каре колко имат, понеже им єстъ права и стара wчине и дѣдине. И потом, прииде Страwа прєд господства ми та ꙁложи на жупанъ Ѳанчѣ питар над коса wчинъ, колко имат Страwа оу Стрꙁеци, како да сꙋт братїе Станчѣ, сынъ Страwа, със сынъ жупанъ Ѳанчєв питар, да им и сꙋт каре над колко wчинъ имат

www.dacoromanica.ro

Страwа на Стѣрзѣщи. Понеже ѕложи Страwа на жѫпан Wанчѣ, занеже цѣо изваднше wт вир.

И пак да им ѣстъ ѕ Бѣчѫмѣни и ѕ Трѫдѣщи wт Вѣда, понеже им ѣстъ стара и права wчинѫ и дѣдинѫ Добрѣех. И потом, пр҃инде Добра пред господства ми, та ѕложи на жѫпан Wанчѣ питар над нѣнѣ wчинѣ, колико има оу Бѣчѫмѣни и оу Трѫдѣщи, тако да ни сѫт братїем съ сыновн си Добрїев и съ сыновн жѫпанѫ Wанчѣ питар; и сѫп[1] бре оу҃ложи Добра братѫчедом емѫ, жѫпан Wанча питар, за радѣ что изваднше wт вир.

Того радѣ, ни дадоше и господство ми, такоже да им ѣстъ въ wчинѫ и wѣабѫ, нихъ и сынѡвн нѣхъ и внѫчитом и прѣвнѫчитом нѣ. И каре комѫ се съдѫчит прежде съмрѣтъ, а въ нѣ полдалинїе[2] да нѣст, нѫ да нмъ ѣстъ wставшни. И не wт когоже непѡтъкновѣно, по wрнзмѫ господства ми.

Свѣдителиже: жѫпан Прѣда[3] банѫл Кралевски и жѫпан Калотъ вел дворник, жѫпан Харват вел логофѣт и жѫпан Радѫл спатар и Димитрѫ вистїар, Дрѫгич пехарник, Хамза комис, Житїан столник, Строе постѣлник.

И аз, Петре дїак, еже написах, мѣсѣца юлїа кѣ дьни, лѣт ×ѕкг҃.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Straoa şi cu fiul său Stancea, ca să-i fie ocină la Sturzeşti, oricît are, pentru că îi este dreaptă şi veche ocină şi dedină. Iar după aceea a venit Straoa înaintea domniei mele, de a aşezat pe jupan Oancea pitar peste toată ocina, cît are Straoa la Sturzeşti, ca să fie fraţi Stancea, fiul lui Straoa, cu fiul jupanului Oancea pitar, ca să fie peste oricîte ocini are Straoa la Sturzeşti. Pentru că a aşezat Straoa pe jupan Oancea, deoarece la scos de la bir.

Şi iarăşi să le fie la Buciumeni şi la Trudeştii de la Veadea, pentru că este veche şi dreaptă ocină şi dedină Dobrei. Iar după aceea a venit Dobra înaintea domniei mele, de a aşezat pe jupan Oancea pitar peste ocinile ei, cîte are la Buciumeni şi la Trudeşti, ca să fie fraţi fiii Dobrei şi cu fiii jupanului Oancea pitar; şi sînt pentru că a aşezat Dobra pe vărul ei, pe jupan Oancea pitar, deoarece a scos-o de la bir.

De aceea le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricui i s-ar întîmpla mai înainte moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

---

[1] În loc de: сѫт.
[2] În loc de: прѣдалинка.
[3] Greşit în loc de: Карѣѫл.

www.dacoromanica.ro

Martori: jupan Preda [1] ban Craiovescul şi jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt şi jupan Radul spătar şi Dimitru vistier, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Stroe postelnic.

Iar eu, Petre diac, care am scris, luna iulie 26 zile, anul 7023 ‹1515›.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Vieroş, nr. 479, f. 113.
Copie; altă copie ibidem, ms. 710, f. 695 (sub iulie 21).
Cu o traducere din 1859, ibidem, S. I., nr. 210; altă traducere ibidem, ms. 349, f. 445v—446.
Fotocopie la Bibl. Acad., XLII/110.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 111.

140

‹1515 septembrie 1—1516 august 31› 7024.

Neagoe Basarab voievod întăreşte ‹m-rii Cozia› munţii Scărişoara, Călugărul şi Cozia.

Планинн на име Скъришоара и Къл8гърѣл със хотаром и Коз1а съ весом хотарос‹м›. И планина wт меги изворъ дори в връх Белицѣлоов.

Книга Басарабе воиводе, сынъ великаго Басараба воиводе.

Лѣт ×ѕ҃кд.

Munţii pe nume Scărişcara şi Călugărul cu hotarul şi Cozia cu tot hotarul. Şi muntele dintre izvoare pînă la vîrful Beliţului.

Cartea lui Basarab voievod, fiul marelui Basarab voievod.

Anul 7024 ‹1515—1516›.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cozia, nr. 712, f. 296v.
Rezumat.

141

‹1515—1517› octombrie 17, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Dan spătar, lui Pîrvul stolnic şi lui Bîrcă jumătate din satul Stoeneşti cu moară, în urma unei judecăţi cu Simca sulger.

† Милостїю божїю, Їw Басараб воиводa и господинь въсои земли Оугровлахїнскои, синь прѣдобраго и великаго Басараба воиводa и господинь. Дават

[1] Greşit, în loc de: Barbul.

www.dacoromanica.ro

господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми правителю господства ми, жѹпан Дан спатар и жѹпан Прьвѹл столник и жѹпан Бѣркъ и съ нихъ синове, варе колици им Богъ препѹстит, тако да им сѣт пол wт Стоенещи и със воденицем, до где мѹ ест хотар, понеже им ест стара и права wчина и дѣдинѹ.

Й потом, имаше съпренїѣ пред господство ми жѹпан Дан и жѹпан Прьвѹл и Бѣркъ със Симка сѣлѹгѣр за ѥдин газ wт воденицѹ. Того ради, им господство ми гледаҳ работ и по правдѹ и по законѹ и със чьститими болѣри господства ми. Тако wстави господства ми жѹпан Дан и жѹпан Прьвѹл и Бѣркъ да си сѣт волници със нихъ wчинѹ и със нихъ водѹ, да сѣ wдбивад водѹ покѹдѣ мѹ ест wчина и хотар, а Синка сѣлѹгѣр да не имат метѣҳ ницѣ на тои газ, що ест виш писан.

Сего радї, им дадоҳ и господство ми Дан и Прьвѹл и Бѣркъ и съ нихъ синове, варе колици мѹ Богъ препѹстит, тако да мѹ ест въ wчинѹ и въ wхабъ нимъ и сиповем его и внѹкѹм и прѣвнѹчетѹм его. Прьдалика да нѣсг. И ни wт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Исправник Радѹл wт Стънещи.

Писаҳ аз, Пѣтръ граматикъ, в градъ Търговищи, мѣсеца wхтовріѣ ѯ҃ѓ дьнь.

† Їѡ Басарабъ воєвѡда, милостїѭ божїѭ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Basarab voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele dregătorului domniei mele, jupanului Dan spătar şi jupanului Pîrvul stolnic şi jupanului Bîrcă şi cu fiii lor, oricîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie jumătate din Stoeneşti şi cu moara, pînă unde le este hotarul, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar după aceea au avut pîră înaintea domniei mele jupan Dan şi jupan Pîrvul şi Bîrcă cu Simca sulger pentru un iaz de moară. De aceea domnia mea le-am cercetat pricina lor şi după dreptate şi după lege şi împreună cu cinstiţii boieri ai domniei mele. Astfel am lăsat domnia mea ca jupan Dan şi jupan Pîrvul şi Bîrcă să fie volnici cu ocina lor şi cu apa lor, ca să abată apa pe unde le este ocina şi hotarul, iar Simca sulger să nu aibă nici un amestec la acel iaz, care este mai sus scris.

De aceea le-am dat şi domnia mea lui Dan şi lui Pîrvul şi lui Bîrcă şi fiilor lor, oricîţi le-ar lăsa Dumnezeu, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Prădalica să nu fie. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

www.dacoromanica.ro

Ispravnic Radul din Stăneşti.

Am scris eu, Pătru gramatic, în cetatea Tîrgovişte, luna octombrie 17 zile.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XI/153.
Orig., hîrtie (32 × 22), pecete aplicată.
Datat după domn, sulger şi gramatic.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 112. Facs. *Ibidem*, 274.

142

1516 (7024) ianuarie 11, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stoica Olteanul şi fiilor săi ocini în Făgeţeni.

† Милостїю божїю, Їw Басараба воєводa и господинь въсо<и> земли Ѹгровлахїискон, сынь прѣдобраго и прѣвеликаго Басарабь воєводе. Дават господство ми сїю wрнзмо господства ми слѹгам и болѣрим господства ми, жѹпанѹ Стоика Ѡлтѣнѹл съ сыновн сн, по име: Радѹл и Стънислав и Балѣ и Син и Митрѣ и Тѣтю и съ нпх сыновн, колнци им Богь прїпѹстит, шкw да им ест ѕ Фѣцѣкни, половинѹ и със силнцнле и със брода wт воденицѣ, понеже ю покѹпише wт Нѣкша, сестра Ѡнчева дворника и wт сынь ен Миклѣ, еще прї дьни Минхне воєводе, за ѱ флорини ѕгрьски.

И паки да им ест ѕ Фѣцѣкни варе колнко ест бил дел анепсеи Бадавви, по име Тѹдор и Радомиров, понеже ю покѹпише wт нпх, еще при дьни Блада Млада воєводе, за ѕ флорини ѕгрьски. И господство ми дадаѹше кон добръ, за три ста аспри.

Сего радї им дадох и господство ми, шкw да им ест въ wчинѹ и въ wхабѹ ним и сыновом им. И въ нпх пръдалнка да нѣст, анѹ да ест wставшїим, къ вѣкн. И не wт когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

И сне сѹт свндетелне: жѹпан Барбѹл бан Кралнвскомѹ и жѹпан Калотъ велнки дворник и жупан Хрьват велнки логоѳет, Димитрѹ внстнар, Радѹл спатар, Драгнч пехарник, Хамза комис, Житнан столник, Строе и Бладїслав велнцн страторнцн.

Писал въ настолнѣм и дивнѣм граде Бѹкѹрещи, мѣсеца генарїе аї дьнь. Исправник Мнханл граматнк граждескомѹ. Ѡт Ядама текѹщи, въ лѣт ѯзкд.

† Їw Басараба вwеводa, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi preamarelui Basarab voievod. Dă domnia

www.dacoromanica.ro

mea această poruncă a domniei mele slugilor şi boierilor domniei mele, jupanului Stoica Olteanul cu fiii săi, anume: Radul şi Stănislav şi Balea şi Sin şi Mitrea şi Teatiu şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie în Făgeţeani jumătate şi cu siliştile şi cu vadurile de moară, pentru că le-a cumpărat de la Neacşa, sora lui Oncea vornic şi de la fiul ei Miclea, încă în zilele lui Mihnea voievod, pentru 10 florini ungureşti.

Şi iarăşi să le fie în Făgeţeani oricît a fost partea nepoţilor lui Badea, anume Tudor şi Radomir, pentru că aŭ cumpărat-o de la ei, încă în zilele lui Vlad voievod cel Tînăr, pentru 6 florini ungureşti. Şi domniei mele au dat un cal bun, de trei sute aspri.

De aceea şi domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi, în veci. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Şi aceştia sînt martorii: jupan Barbul ban al Craiovei şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Hărvat mare logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Stroe şi Vladislav mari stratornici.

S-a scris în minunata cetate de scaun Bucureşti, în luna ianuarie 11 zile. Ispravnic Mihail gramatic al cetăţii. De la Adam curgător, în anul 7024 <1516>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 211 (Glavacioc, XVI/2).
Orig., perg. (35 × 32), pecete timbrată.
Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, ms. 223, f. 68v—69, şi la Bibl. Acad., CMXI/94.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 112—113.

143

1516 (7024) ianuarie 23, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Nucet sate, mori, vie la Tîrgovişte, parte din muntele Bucegi, jumătate din balta Saltava şi ţigani.

<† Милостїѡмъ божї>ѡ<м>, Іѡ Басарабъ воєвода и господинъ въсои зємлы Оугровлахїискои, сынъ добраго Басарабє воєводє. Дабат господство ми сїє повєлѣнїє господства ми храмѣжє и <ѡвитѣли>.... великомѣчєника и побѣдоносца Гєѡргїє и мънастирѣ нарицаємаго Ѩчет и ѡтцъ єгѹмєнъ кѹр Макарїє и братїимъ живѹщи въ свѣтѣмъ мѣстѣ <том іако> да им єст села по имє: Тополовѣнїи въси и със винаџич що єст болѣрство и със въсом хотаром и Бздещїи въси

www.dacoromanica.ro

съ воденицами и със въсом хотаром и Микше<нещїи> въси и Гълищещїи три дела и съ воденицѫ и Бѫдещїи и Милищїи и със въсом хотаром и съ воденицами и виноград wт Тръговищи, що ест кѫпил жѫпан <Герги>на wт Сърлаза.

И еще що ест дал Блада воивода Калѫгера планинѫ на Бѣчач свѣтомѫ монастирѫ почине wт Йловницѫ wт згорѫ, кѫде тече Поток Ѫдрищеви дори на врьх и прѣходит прѣко пѫта, прѣз хрид, на поток що иде ѫ Бѫчач; и паки ѫз поток на Червенѫ Барѫ а wт Червени Бари на хрид, на Прѣслоп и wт тен поток ѫ Йловници. И половина блата Салтаве wт ѫстїе до Тъмбѫрещї, а дрѫга половина монастира дела. И ацигани колико имат свѣты монастира. Понеже въсе сїе вишереченни села и ацигани сѫт свѣтомѫ монастирѫ старе и праве wчине, дѣдине.

Сего радїѭ им дадоХ и господство ми <так>о да им ест въ wчинѫ и въ wХабѫ. Сїе въсе вишереченни села и хотаре дадоХ и разбра теХ старе хотаре за радї wт съда на пред прѫ да не <имат> ни калѫгери на болѣри, ни болѣри на калѫгери. Й тко че починнти прѣге съпрепїе или калѫгери или болѣри или бѫдї кое годе.... тогаи чловѣка имат въспрнати велико скаиьдалѫ и срамотѫ wт господство ми, такоже чловѣка непослѫшлива. И ни wт когоже непотъкно<вено, по р>ѣч господства ми.

Свѣдѣтелїе: жѫпан Барбѫл бан, жѫпан Калотъ велики дворник, жѫпан Харват велики логоѳет, жѫпан Дѫмитрѫ вистїар, <жѫпан Ра>дѫл спатар, Драгич пеХарник, Хамза кѫмис, Житиан столник, Строе постелник.

Ѳже писаХ ѫзъ Данчюл граматик въ настолни <град Бък>ѫрещи, мѣсеца генарїе кѳ дьни, wт Ядама текѫщи, в лѣт ×ѫкѳ.

Исправник Харват логоѳет.

<† Їѡ> Басараба wѣвѫда, милостїѫ божїѫ, господинь.

<† Din mila lui Dumnezeu>, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului şi <lăcaşului>...marelui mucenic şi purtător de biruinţă Gheorghe şi mănăstirii numite Nucet şi părintelui egumen chir Macarie şi fraţilor care trăiesc în <acel> sfînt loc, <ca> să le fie satele, anume: Topoloveanii toţi şi cu vinăriciul ce este boieresc şi cu tot hotarul şi Budeştii toţi cu morile şi cu tot hotarul şi Micşe<neştii> toţi şi Găleşteştii trei părţi şi cu moară şi Budeştii şi Mileştii şi cu tot hotarul şi cu morile şi via de la Tîrgovişte, ce a cumpărat-o jupan <Gherghi>na de la Surlaz.

Şi încă ce a dat sfintei mănăstiri Vlad voievod Călugărul, muntele la Buciaci, începe de la Ialovniţa din sus, pe unde curge Pîriul lui Udrişte pînă în vîrf şi trece peste drum, peste deal, la pîriul ce merge în Buciaci; şi iarăşi din pîriu la Balta Roşie, iar de la Balta Roşie la deal, la Preaslop şi de la acel pîriu la Ialovniţa. Şi jumătate din balta Saltava, de la gură pînă în Tîmbureşti, iar cealaltă jumătate este partea mănăstirii. Şi ţiganii

www.dacoromanica.ro

cîţi are sfînta mănăstire. Pentru că toate aceste mai sus-zise sate şi ţigani sînt ale sfintei mănăstiri vechi şi drepte ocini, dedine.

De aceea le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă. Toate aceste mai sus-zise sate şi hotare le-am dat şi am ales acele hotare vechi pentru ca de acum înainte pîră să nu <aibă> nici călugării asupra boierilor, nici boierii asupra călugărilor. Iar cine va începe pîră mai întîi sau călugării sau boierii sau fie oricine... acel om va primi mare ceartă şi ruşine de la domnia mea, ca un om neascultător. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, jupan Dumitru vistier, <jupan Ra>dul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe postelnic.

Eu, Danciul gramatic, care am scris în <cetatea> de scaun Bucureşti, luna ianuarie 23 zile, de la Adam curgător, în anul 7024 <1516>.

Ispravnic Harvat logofăt.

<† Io> Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 213 (Nucet, XVII/1).
Orig., perg. (30 × 42,5), şters, pecete timbrată.
Cu o traducere din 1915; altă traducere ibidem, ms. 457, f. 14 (cu data 1515 septembrie 20).
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 113—114. Facs. *Ibidem*, 275.

144

1516 (7024) februarie 27, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte vlastelinului său, Harvat mare logofăt, fiilor şi fiicelor sale, ocină în Studena, luată pentru 8 cai pierduţi de Stănimir, ocini în Cruşov şi Rîndureşti şi un ţigan.

† Милостїю божїею, Їw Басарабъ воєвода и господинъ вьсои земли Оугровлахїискои, сынъ Басарабе великаго воєводе. Дават господство мн сїе повелѣнїе господства мн прѣпочет<ен>омъ властелинъ и прьволнъ съвѣтникъ господства мн, жѹпанъ Харватъ великомъ логофетъ и съ сыновн сн и съ дщереми сн и ещеже колиц мъ Богъ даст, или сынове или дщере, тако да им ест в Стѹдена варе колико ест дел Стьнимиров, понеже ест бил загѹбил Стьнимир ѩ кони жѹпаном Харватом логофетом; тако се ест платил със wчинъ сн вишє речена, али wт свою добро волю. И пак в Стѹдена, wт дел Гѹгѫе половинъ, понеже ю покѹпи wт Гѹга за ѯ аспре, али wт свою добрѹ волю и със знанїе въсем мещанъшом. И пак в Стѹдена варе колико ест дел Стѫнимиров сва, понеже ю покѹпи жѹпан Харват лwго-

www.dacoromanica.ro

фет wт Стънимир за ×ач аспре, али wт свою добро волю и със знаньє въсем мецишшом.

И в Крвшов варе колико ест дел Драгвлич, сва и съ браница, понеже ю покупи wт Драгвлич за ×аѱ али wт свою добро волю и със знаньє въсем [въсем] мецишшом. И в Ржндврецки колико ест дел Пазарлиев, понеже ю покупи wт Пазарлиа за ρн аспре.

И ацигани на име Неделко съ децами си, понеже га покупи жупан Харват логофет wт Димитра wт Бънецки, за ×гѱ.

И потом, пръиде жупан Харват логофет пред господство ми тере си стакми сынови и дщере, колици мь Богь даст, како по негови съмрьти, а сие вишеречене села и ацигани да ѭ дръжат сынове мь варе колици мь Богь даст, а дщере мь метеѭ да не имат докле бъдет сынови живи. Йко им се случит съмрьти и сыновем и не ке се найти wт ниѭ ни єдино дѣтя, тъда и да wбладъет дщере жупань Харватъ логофетъ, варе колико мь Богь даст, али над въси wчине и ацигани, вишеречени. И господство ми простиѭ кон.

Сего радъ, мь дадоѭ и господство ми шко да им ест въ wчинь и wхабь, ним и сыновом им и внъком и прѣвнъчетом ниѭ. И къ ниѭ прьдалика да нѣст. И не wт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сведетелие: жупан Барбъл Кралевскомь бан и жупан Калотъ дворник, Димитра вистиар, Радул спатар, Драгич пехарник, Хамза комис, Житиан столник, Строе постелник.

И аз Кѫптар диак, писаѭ въ настолни град Бъкърещи, февръаріе кз дьни, в лѣт ×зкд.

† Iw Басараба wвевwда, милостїа вожїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Basarab marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preacinstitului vlastelin şi primului sfetnic al domniei mele, jupanul Harvat mare logofăt şi cu fiii săi şi cu fiicele sale şi cîţi încă Dumnezeu îi va da, ori fii ori fiice, ca să le fie în Studena, oricît este partea lui Stănimir, pentru că a pierdut Stănimir 8 cai ai jupanului Harvat logofăt; astfel s-a plătit cu ocina sa mai sus-spusă, însă de a lui bunăvoie. Şi iarăşi în Studena, din partea lui Guga, jumătate, pentru că a cumpărat-o de la Guga pentru 600 aspri, însă de a lui bunăvoie şi cu ştirea tuturor megiaşilor. Şi iarăşi în Studena oricît este partea lui Stănimir, toată, pentru că a cumpărat-o jupan Harvat logofăt de la Stănimir pentru 1 200 aspri, însă de a lui bunăvoie şi cu ştirea tuturor megiaşilor.

Şi în Cruşov, oricît este partea lui Dragulici, toată şi cu braniştea, pentru că a cumpărat-o de la Dragulici pentru 1 400 <aspri>, însă de a lui

www.dacoromanica.ro

bunăvoie şi cu ştirea tuturor megiaşilor. Şi în Rîndureşti, cît este partea lui Pazarlie, pentru că a cumpărat-o de la Pazarlie pentru 150 aspri.

Şi ţiganii, anume Nedelco cu copiii săi, pentru că i-a cumpărat jupan Harvat logofăt de la Dimitru din Băneşti, pentru 3 600 <aspri>.

Iar apoi jupan Harvat logofăt a venit înaintea domniei mele de şi-a întocmit fiii şi fiicele, cîţi îi va da Dumnezeu ca, după moartea lui, aceste mai sus-spuse sate şi ţigani să-i ţie fiii lui, cîţi Dumnezeu îi va da, iar fiicele lui să nu aibă amestec cît vor fi fiii în viaţă. Iar dacă se va întîmpla moarte şi fiilor şi nu se va afla dela ei nici un băiat, atunci să stăpînească fiicele jupanului Harvat logofăt, oricîte Dumnezeu îi va da, însă asupra tuturor ocinilor şi a ţiganilor mai sus-spuşi. Şi domnia mea am iertat calul.

De aceea şi domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban al Craiovei şi jupan Calotă vornic, Dimitru vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe postelnic.

Şi eu, Căptar diac, am scris în cetatea de scaun Bucureşti, februarie 27 zile, în anul 7024 <1516>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 214 (Bistriţa, XXIV/1).
Orig., perg. (29 × 38), pecete aplicată.
Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 194, f. 108, 202, f. 190—191 şi 713, f. 641v—642.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 114—115. Facs. *Ibidem*, 276.

145

1516 (7024) iulie 5, Giurmeni.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Vlad banul, Dumitru pîrcălab şi Balica spătar cu fiii lor ocină în Căluiu.

Hrisovul răposatului Basarab voevod de la leat 7024 <1516>, ce scrie la mîna Vladului banul i frate-său Dumitru, ctitori cari au zidit mănăstirea întîiu şi le-au dat danie la mănăstire.

Cu mila lui Dumnezeu, eu Basarab voevod şi domn a tot pămîntul Ţării Rumâneşti, fiul bunului Basarab voevod. Dat-am domniia mea această

www.dacoromanica.ro

poruncă a domnii mele cinstiților boierilor domnii mele jupîn Vladul banul i jupîn Dumitru pîrcălabul i jupîn Balica spătar și cu toți feciorii lor, cîți le va da Dumnezeu, pentru că am dat lor moșie în Căluiu de Sus, toată partea Albului, care au fost Albului bătrînă și dreaptă moșie de moștenire. Iar după această, au venit Albul înaintea domnii mele și au închinat și au dăruit această numită mai sus moșie înaintea domnii mele jupîn Vladului banul și fraților lui, ca să fie toată a lor, a Vladului și a fraților lui, iar Albul să nu aibă nimic, nici un amestic.

Pentru aceasta am dat și domniia mea lor moșie ohabnică și feciorilor lor și nepoților și de către nimeni să fie neclătită, preste zisa domnii mele.

Și iată și mărturii am pus domniia mea: jupîn Barbul vel ban i Calotă vel vornic i Harvat logofăt, Dumitru vistier, Radul spătar, Drăghici păharnic, Hamza comisu, Jătoian stolnic, Stroe postelnic.

Și s-au scris în sat, în Giurmeni, de ispravnicu Voico vistier. Iulie 5 dni, leat 7024 ‹1516›.

Ieste copie scoasă întocmai după o condică veche, ce se află la cancelariia iconomii sfintei Mitropolii. 848 maiu 25. Șeful cancelariei, paharnic Zosima.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 215 (Căluiu, V/1).
Copie din 1848 după o traducere: altă traducere ibidem, ms. 722, f. 17v—18.
EDIȚII. *D.I.R.*, *B.*, 115.

146

1516 (7025) noiembrie 3, Pitești.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Stanciul logofăt ocini cu vie și pomi în Titiricești și Voinigești, pe care acesta le dăruiește, împreună cu alte ocini, m-rii Cornet.

† Милостию ѥожиею, Їѡ Басарабъ воєвода и господинъ къссои земли Оугровлахїи, сынъ добраго Басарабъ великаго воєводѵ. Дават господство ми сїѥ повелѣнїѥ господства ми слѣзѣ господства ми, жѹпанъ Станчюлъ лигѡфетъ, ѥко да мѣ ест ѕ Титиричещи ѥдно место wт винограда със воке и със шѣме, каре коликo ест дръжал Нѣга, дещеръ Дїнкѹлов, поніже покѹпи жѹпан Станчюл wт Нѣга и wт сынове ѥи, за р҃о аспри. И пак да мѣ ест ѕ Титиричещи дрѹго мѣсто wт виноград и със воке, понеже га покѹпи жѹпан Станчюл wт Конка кронторюл wт Ѻкнаѵ, за ѵ҃ аспри, ещѥ при дьни Радѵ воєводи. И паки да мѣ ест ѕ

www.dacoromanica.ro

Воиницѣци єдно виноград цо єст код свѣтого монастира наричаємаго Перевол wт Корнет, код[1] Калѣ Рѣ.

И потѣм се диже жѹпан Станчюл лѹгѹфет, тере даде сіа въсѣх wчине вишереченѣ и пол wт Белчюгата, цако да сѣт свѣтомѹ монастирѹ wт Корнет наричаєми Перивол код Калѣ Рѣ. И по съмрѣти негови и братѹ ємѹ, къда се не наити ни сынь, ни дѣщер, ни алѣфѣю, ни братѹчед, ни нитко wт негово колѣно, тѣдаи да сѹт и тиа села, по име: wт Костещи, варе колико єст дел Станчюлѹ лѹгѹфетѹ и братѹ ємѹ и Дрѣгоещїи въси и Гоіа<на>[2] въса wт Цилортѹ и ѹ Пожарѹ, варе колико єст нихном дел и ѹ Фолещи, варе колико єст нихном дел и ѹ Кѣнещи, варе колико єст нихном дел и ѹ Воиницещи, варе колико єст нихном дел и ѹ Корлѣтещи, варе колико єст нихном дел.

И по съмрѣти жѹпанѹ Станчюлѹ лѹгѹфетѹлов и братѹ ємѹ Фрѣнкѹ и сыновємъ им и алѣфѣем им, къда не кѣ се наити нитко wт нихномѹ колѣнѹ, тѣдаи да сѹт сиа въсѣ свѣтомѹ монастирѹ wт Корнет, а прѣдалика да нѣст. И ни wт когоже непотъ<кно>[2]вело, по рѣч господства ми.

Єже свѣдѣтелне: жѹпан Барвѹл ван и жѹпан Калотъ велики дворник и жѹпан Харват велики лѹгѹфет и Дѹмитрѹ вистиар и Радѹл спатар и Драгич пехарник и Хамза комис и Житїан столник и Нѣгое и Лѹка велици страторници. Исправник Станко страторник.

И азъ, Мѡѵси, єже исписах ѹ Питещи, мѣсеца ноємврїе $\overline{г}$ днъ, в лѣт ×ѕ҃кѣ.

† Їѡ Басараба вѡєвѡда, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, jupanului Stanciul logofăt, ca să-i fie în Titiriceşti un loc de vie cu pomi şi cu pădure, oricît a ţinut Neaga, fiica lui Diicul, pentru că a cumpărat jupan Stanciul de la Neaga şi de la fiii ei pentru 170 aspri. Şi iarăşi să-i fie în Titiriceşti alt loc de vie şi cu pomi, pentru că a cumpărat-o jupan Stanciul de la Coica croitorul de la Ocne pentru 400 aspri, încă din zilele lui Radu voievod. Şi iarăşi să-i fie în Voinigeşti o vie ce este lîngă sfînta mănăstire numită Grădina de la Cornet, lîngă Valea Rea.

Iar apoi s-a ridicat jupan Stanciul logofăt de a dat toate aceste ocini mai sus-spuse şi jumătate din Belciugata, ca să fie sfintei mănăstiri de la Cornet numită Grădina de lîngă Valea Rea. Şi după moartea lui şi a fratelui său, cînd nu se va afla nici fiu, nici fiică, nici nepot, nici văr, nici nimeni din neamul lui, atunci să fie aceste sate, anume: din Costeşti oricît este partea lui Stanciul logofăt şi a fratelui său şi Drăgoeştii toţi şi Poia<na>[2] toată de

[1] În loc de: код.
[2] Omis.

www.dacoromanica.ro

la Gilort şi în Pojar oricît este partea lui şi în Foleşti oricît este partea lui şi în Căneşti oricît este partea lui şi în Voinigeşti oricît este partea lui şi în Corlăteşti oricît este partea lui.

Şi după moartea jupanului Stanciul logofăt şi a fratelui său Frîncu şi a fiilor lor şi a nepoţilor lor, cînd nu se va afla nimeni din neamul lor, atunci să fie toate acestea sfintei mănăstiri de la Cornet, iar prădalica să nu fie. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt şi Dumitru vistier şi Radul spătar şi Draghici paharnic şi Hamza comis şi Jitiian stolnic şi Neagoe şi Luca mari stratornici. Ispravnic Staico stratornic.

Şi eu, Moisi, care am scris în Piteşti, luna noiembrie 3 zile, în anul 7025 ‹1516›.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 216 (Ep. Rîmnic, LII/5).
Orig., perg. (32 × 28), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 116. Facs. *Ibidem*, 277.

147

1516 (7025) noiembrie 14, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Vlad banul, Dimitrie pîrcălab şi Balica spătar cu fiii lor ocini în Căluiu şi Mihăleşti, în urma unei judecăţi.

Hrisovul lui Basarab voevod din leat 7025 ‹1516›, dat dă ctitori la mănăstire tot pentru această moşie Căluiul.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod şi domn a toată Ţara Rumânească, feciorul bunului Basarab voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele cinstitului dregătorului domnii mele, mai vîrtos al casii domnii mele, jupîn Vladul ban şi cu frate-său jupîn Dumitrie pîrcălabul şi jupînului Balicăi spătar şi feciorilor lor, ca să le fie lor în Căluiu de Sus, oricîtă va fi partea Albului, feciorul Răduleţului şi în Mihăleşti ver cîtă să va alege partea Albului, feciorul Răduleţului, pentru că au fost aceste mai sus-zise moşii ale Albului bătrîne şi drepte moşii de moştenire. Deci au venit Albul înaintea domnii mele de au închinat şi au dat ale lui moşii ce s-au zis mai sus, cu totul, jupînului Vladul banul şi fraţilor lui. Drept aceia şi domniia mea am aşezat pre ei cu cartea domnii mele.

www.dacoromanica.ro

Iar după aceia au venit Albul înaintea domnii mele de au pîrît şi au zis către domniia mea cum că au dat şi au închinat parte din Căluiu de Sus, iar din Mihăleşti n-au închinat, iar jupînul Vladul banul el au scos cartea domnii mele ce era aşezat de cînd au închinat Albul. Aşa domniia mea am căutat cartea şi în carte aşa era închinate şi în Mihăleşti şi în Căluiu de Sus. Deci nici carte nu o am crezut, ci am dat Albului 12 boeri ca să jure, cum că n-au închinat din Mihăleşti; iar nu au putut să aducă la zi, ci au rămas dă legi.

Drept aceia am dat şi domniia mea jupîn Vladului banul şi fraţilor lui, ca să le fie lor moşie ohabnică şi feciorilor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni să fie neclătit, preste zisa domnii mele.

Că iată şi mărturii am pus domniia mea: jupan Barbul banul, jupîn Calotă vornec i Harvat logofăt i Dumitru vistier i Radul spătar, Drăghici peharnic, Hamza comisu, Jetiian stolnic.

Şi am scris eu, Vîlsan logofăt, în Tîrgovişte, noemvrie 14, leat 7025 ‹1516›.

Ieste copie scoasă întocmai după o condică veche ce se află în canţelariia iconomii sfintei Mitropolii. 848 maiu 25. Şeful canţelarii, paharnic Zosima.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 217 (Căluiu, V/2).
Copie din 1848 după o traducere; altă traducere ibidem, ms. 722, f. 18.
EDIŢII. Odobescu, *Relaţiune j. Romanaţi*, 310—311; Grecianu, *Şirul voievozilor*, 44—45; *D.I.R., B.*, 116—117.

148

1517 (7025) ianuarie 7, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Argeş vama domnească de la Ocna Mică din Tîrgovişte.

† Милостивомъ божїимъ, Їw Басарабъ воевода и господинъ въсои земли Оугровлахїискои, сынъ Басарабе великаго воеводе. Даваѣ господство ми сие повелѣние господства ми монастирь господства ми wт Пргиш, идеже ест Храм прѣсвѣтѣи, чистѣ, прѣблагословенѣи владїице нашои Богородице, присно дѣви Маріи и честно ои Оуспение, ѣко да мь ест вама що ест на Мала Окна wт Трѣговище, каре колико ест господска, понеже вкрѣпих господство ми свѣти монастир да мь ест въ пищь и въ вкрѣпление, а господство ми въ вѣчное въспоминание и ещеже и родїтелем и чедом господства ми. Егo радї, да ест колеи

www.dacoromanica.ro

wтцъ егѹменѹ и братиа wбрѣтающим се въ свѣтое мѣсто тое, д<а> скѹпит варе що ест била вама господска. Инако да нѣст, по реч господства ми.

Ѳщеже и заклинаніе поставлѣем господство ми како по съмрѣти господства ми, кого изберет господь Богъ бити господарь Блашкои Земли или wт срѣдечнаго плодо господства ми или, по грѣсех нашиx, wт иноплѣменик, да аще почетет и ѹтвръдит и съхранит <сию> повелѣнию господства ми, того господь Богъ да га почетет и съхранит и ѹтвръдит [и съхранит] его въ господствѣ его; а ащелиже не почетет и не съхранит и ке поновит и <не> ѹтвръдит, анѹ разорет и поперет и порѹшит и wстрамотит съи повелѣние, того господь Богъ да га ѹбиет и да поразит и поперет и wстрамотит его въ господствѣ его и да мѹ се биет зде тѣло съ шѹмом, а въ бѹдещиx вѣцѣ дѹша его и да ест проклет и афѳрисан wт тиѣ wтьци иже въ Никеи. И да мѹ ест прѣчиста богомати съпостатница на страшнѣм и невмитнѣм сѹдищом идеже лицемѣрие нѣст. И да имат ѹчестию съ Їѹдѹм и Ѓримом и съ инѣми юдеи иже възъпише на господа Бога и спаса нашего Їсѹса Христа, крѹв его на нин и на чедех иx, и<же> ест и бѹдет въ вѣки вѣком, амин.

Исправници, Калотъ дворник и Харват логофет.

Пис ѹ Трьговици, мѣсеца генарија $\overline{з}$ и въ тожди дьнь бѣше свѣти Їѡа Прѣдитече, в лѣт ×$\overline{зкѕ}$.

† Їѡ Басараба вшеводѹ, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul lui Basarab marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele mănăstirii domniei mele de la Arghiş, unde este hramul preasfintei, curatei, prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria şi cinstitei ei Adormiri, ca să-i fie vama ce este la Ocna Mică de la Tîrgovişte, oricît este domnească, pentru că am întărit domnia mea sfintei mănăstiri, ca să-i fie de hrană şi de întărire, iar domniei mele de veşnică pomenire şi încă şi părinţilor şi copiilor domniei mele. De aceea să fie volnic părintele egu men şi fraţii aflători în acel sfînt loc, să adune oricît a fost vama domnească. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Încă şi blestem punem domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va întări şi va păzi această poruncă a domniei mele, pe unul ca acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti şi nu va păzi şi nu va înnoi şi nu va întări, ci va nimici şi va călca şi va strica şi va batjocori această poruncă, pe unul ca acela domnul Dumnezeu să-l ucidă şi să-l lovească şi să-l calce şi să-l rușineze

www.dacoromanica.ro

în domnia lui şi să-i ucidă aici trupul cu zgomot, iar în veacul viitor sufletul lui şi să fie blestemat şi afurisit de 318 părinţi de la Nicheia. Şi să-i fie potrivnică preacurata maică a lui Dumnezeu la înfricoşata şi nepărtinitoarea judecată unde nu este făţărnicie. Şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu acei iudei cari au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în vecii vecilor, amin.

Ispravnici, Calotă vornic şi Harvat logofăt.

S-a scris în Tîrgovişte, luna ianuarie 7 şi în aceeaşi zi era sfîntul Ion Înaintemergătorul, în anul 7025 ‹1517›.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 218 (Ep. Argeş, XLIV/4).
Orig., hîrtie (28,5 × 20,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1915.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 117—118. Facs. *D.I.R., B.*, 278; Ionescu, *Curtea de Argeş*, pl. urm. p. 772.

149

‹1517—1519› ianuarie 21, **Piteşti.**

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Sf. Ştefan selişteа de pe Bîrlui, lîngă Braneţ şi jumătate din moara de la Racoviţa, dăruite de Harvat logofăt.

Cu mila lui Dumnezeu, Ioan Basarab voevod şi domn a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui Basarab voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei mèle hramului şi lăcaşului sf‹î›ntului, întîiului m‹u›cenic, arhidiiaconului Ştefan şi cinstiţilor călugări carii vor lăcui întru acest sf‹î›nt lăcaş, ca să le fie lor întru supunere siliştea cea vèche, carè iast‹e› după Bărluiu lîngă Braneţi şi jumătate dintru o moară de la Racoviţă, pentru că sînt ale jupînului Harvat log‹o›fătul bătrîne şi drept‹e› moşii de baştină. Iar după acèiia au venit înnaintea domniei mèle jupan Harvat log‹o›fătul de au dat această silişte şi mori sf‹î›ntului hram ce s-au zis mai sus, cum pînă în cîtă vrème să vor afla la acest sf‹î›nt hram ori călugăriţe, ori călugări, să le fie lor bucatele ce s-au zis mai sus spre întărire şi hrană, iar jupînului Harvat log‹o›fătul vècinică pomenire.

Iar de să va întîmpla, pentru păcatele lor, ca să să părăsească acel sf‹î›nt hram şi nu să vor afla nici călugăriţe, nici călugări la acel sf‹î›nt

www.dacoromanica.ro

loc, moşiile ce s-au zis mai sus să fie ale feciorilor jupînului Harvat log<o>fătul, fără de nici o pricină; însă pînă cînd va fi călugărițe sau călugări la acest sf<î>nt hram, iar feciorii jupînului Harvat log<o>fătul să nu fie volnici a lua moşiile ce s-au zis mai sus, ci să fie întru supunere hramului ce s-au zis mai sus şi cui va fi întru sf<î>ntul hram. Iar feciorii jupînului Harvat logofătul, deacă nu vor vrea să miluiască hramul ce s-au zis mai sus, din cît va fi lor pren putință şi îndemînă, să fie neertaţi şi nici ei singuri, nici rudeniile lui să nu să atingă mîinile lor a lua moşiile ce s-au zis mai sus, ci să fie ale acelui sf<î>nt hram şi ale celor ce vor lăcui întru dînsul, de moştenire şi ohabnice în véci. Şi prigonire întru dînşii să nu fie, ci să fie ale lor neclătite, după zisa domniei méle.

Şi mărturii: jupan Barbul banul i jupan Calotă vel dvornic i jupan Harvat vel log<o>făt, Dimitrie vistiiariul i Radul spatar, Drăghici peharnecul, Hamza comisul, Jitiian stolnecul, Badea şi Neagoe marii postélnici.

Şi am scris eu, Florea, la Piteşti, ghenarie 21 dni.

Ispravnic singur domniia-mea.

Bibl. Acad., CDXIV/98, 99.
Copii: una din 1742, cealaltă din 1827.
Datat după domn şi sfatul domnesc.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 118—119.

150

1517 (7025) martie 10.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Bolintinul satele Pileşti şi Bucşani, parte în Ogrăzeni şi moară pe Neajlov.

1517 <7025> martie 10. Hrisov lui Basarab voievod ce-l dă la mănăstirea Bolintinu şi egumenului Sava, ca să-i fiie lor supuse satele şi sălaşe de ţigani, satele anume: Pileşti toţi, cu tot hotaru, moara din Neajlov cu loc de cusut [1] fîn şi Bucşani toţi de la Argeş. Şi la Ogrăzeni partea Cegăi toată, căci o au fost închinat singur Vlad cu feciorii Cegăi; şi sălaşe de ţigani, pă anume.

Arh. St. Buc., M-rea Mihai Vodă, VIII/70, f. 3v—4.
Rezumat.
EDIŢII. Ionaşcu, *Bolintin*, 334.

[1] În loc de: cosit.

www.dacoromanica.ro

1517 (7025) iunie 3.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stan, Pătru Văcărescu şi Neagoe ocină în Hlevna, dăruită de Barbu ban pentru slujbă dreaptă cu vărsare de sînge.

Hrisovul mării sale răposatului Basarab voevod de la leat 7025 <1517> pentru moşia Hlevna.

Cu mila lui Dumnezeu, eu Basarab voevod şi domnŭ a tot<ă> Ţara Rumânească, feciorul marelui şi prebunului Basarab voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domnii méle slugilor domnii méle Stan şi Pătru Văcărescul şi Neagoie cu feciorii săi, cîţi Dumnezeu îi va dărui, ca să le fie lor moşie anume Hlevna cu tot hotarul, din Siliştiţă pîn<ă> în drumŭ pă piscul Sărbătoarei şi pînă în pîriu, la margene Tejăiacului şi pîn<ă> în Miloşca, pentru că iaste a lor bătrînă şi dreaptă moşie din zililé Radului vodă celui Bunŭ. Şi au venit Barbul banul cel bătrîn şi au zis înainte domnii méle pentru că au dat această mai sus zisă moşie de la dînsul şi au miluit pentru că precum să cade cu credincioasă şi dreapte slujbe şi cu vărsare de sînge.

Drept aceia am dat şi domnii mea ca să fie lor moşie ohabnică, feciorilor, nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neclătit, preste zisa domnii méle.

Că iată şi mărturii am pus domnia mea: jupîn Barbul banul cel bătrîn şi jupan Calotă vel dvornic şi jupan Arvat vel logofăt i Dumitru vistier şi Radul spătar i Drăghici păharnic i Negoe vel postelnic.

Iunie 3 dni, 7025 <1517>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovăţu, nr. 722, f. 159.
Copie.
EDIŢII. Nicolăescu-Plopşor, *Mon. j. Dolj*, 41(nr. 2); *D.I.R., B.*, 119—120.

152

1517 (7025) iunie 9, Curtea de Argeş.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Şerbu ocini la Stoeneşti, Dăngeşti şi Berislăveşti, părţile Neacşei şi ale Sorei.

† Милостїю божїею, Їw Басарабе воевода и господинъ въсое земли Оугровлахиискои, сынъ великаго Басарабе воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми колѣрину господства ми, жупанъ Шербъ и съ сыновци си, елици мъ Богъ припъстит, якоже да мъ ест wчинъ ѕ Стоенещи и ѕ Дънуещи и ѕ Бе-

www.dacoromanica.ro

рислъвѣцин, дел Нѣкшев въса и дел Горѣв въса, заніже пріинде Бѣкша и Гора пред господствл мн тере дадоше и побратише по пръвибратчед им, іже ест вишепнсан, именем Шербѫ на нихъ вчинѫ на половинѫ; а дрѫга половинѫ внен продадоше Шербов за сн вѣци голѣмн и за един кон добръ и цѣн емѫ ѯ аспри и за г краве със млеко, понеже дадоше емѫ и продадоше Нѣкша и Гора за неином доброволюѭм.

Єго радї, дадоХ и господство мн Шербѫ такоже да мѫ єст сїе вишереченне вчинне въ вХабе немѫ и сыновом емѫ и внѫком и прѣвнѫчетом емѫ и нн вт когоже непо<тъкновенно>[1], по реч господствл мн.

Свѣдетелїе постав<лѣ>[1]нм господство мн: жѫпан Барбѫл бан и жѫпан Калотъ вел дворник и Бълавр вел логофет и Харват вистнар и Радѫл спатар и Драгнч пеХарник и Хамза комнс и Житїш столник и Строе и Влъдїслав велнцї страторницн[2].

Пнс въ Двор Ярги, мѣсеца юнїе ѳ дьнн, в лѣт ×ЗКѳ.

† Їw Басарабе воєвѫда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupan Şerbu şi cu fiii lui, cîţi îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie ocină la Stoeneşti şi la Dîngeşti şi la Berislăveşti, partea Neacşei toată şi partea Sorei toată, pentru că au venit Neacşa şi Sora înaintea domniei mele de au dat şi au înfrăţit pe vărul lor, care e mai sus scris, anume Şerbu pe ocina lor pe jumătate; iar cealaltă jumătate ele au vîndut-o lui Şerbu pentru 280 oi mari şi pentru un cal bun şi preţul lui 400 aspri şi pentru 3 vaci cu lapte, pentru că i-au dat şi i-au vîndut Neacşa şi Sora de a lor bunăvoie.

De aceea am dat şi domnia mea lui Şerbu ca să-i fie aceste ocini mai sus-zise de ohabă lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori punem domnia mea: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi Bălaur mare logofăt şi Harvat vistier şi Radul spătar şi Draghici paharnic şi Hamza comis şi Jitiian stolnic şi Stroe şi Vlădislav mari stratornici[2].

S-a scris la Curtea de Arghiş, luna iunie 9 zile, în anul 7025<1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul Olteniei-Craiova, nr. 5.
Orig., perg. (34 × 18), pecete timbrată, căzută.
EDIŢII. Trad. Iorga, *Doc. argeşene*, 77.

[1] Neciteţ.
[2] Sfat domnesc necorespunzător.

www.dacoromanica.ro

1517 (7025) ‹iunie› 12.

Neagoe Basarab voievod dăruieşte m-rii Corbii de Piatră un obroc anual de 700 aspri.

† Въсе свѣтwмь божьственомь послѣдоуѫ‹щ›е Писанїе рекшомоу: „милости хощь, а не жрътвѣ“. Паки: „милостинѣми wцѣщают се грѣси“. Паки: „блажини милостиви, ꙗко ти помиловань бѫдешъ“. Ꙗкоже и пророческа дѫхонасищенаа ѕста глаголю: „блажин мѫж милоуѥ и въс дьнь наслаждает сѣ Господови“. Сїа оубо w божьственаго Писанїе ѕведѣвше, паки слишахом пророческ глаголюща Дѫхом Свѣтимъ: „ꙗко оубо слишите царїе и разѹмѣите, въноушите дръжещеи множьства и гръдещеи се w народѣхъ ꙗзик, ꙗко дана быст wт Господа дръжава вам и сила wт вишнѣго разоумѣвше“. Ѫбо ꙗкw въса въ роукахъ божїи сѫт, елико хощет комѫждо wт нас подаваютъ. Нѫ оубо блажен и трьблажина иже богоданное богатство добрѣ растачает и дѣлаетъ въ таинѣ боговъдрьченни емоу талант, ꙗко оубо слишет благы оубо и сладки wн глас радованїа: „благи рабе и вѣрни, въниди въ радост господа своего“. Сїа слишавше, подобает нам вънимати wт ѕдешниѫ ꙗко маловрѣменаа прѣходна сѫт, ꙗкоже глаголю: „въсѣка слава доврѣмена ест“. Подобашеже нам поревновати прѣждним, и благочьстивїм и свѣтопочившим господамъ, иже земинѣ добрѣ ѯстроивши сиѫ добрѣ прѣпроводивше, сими земними и небесна приѹвръѣтоше блага. Сиѫ наследоваше, а земна, земним wставише.

Се оубо и азь иже въ Христа Бога, благовѣрнїи и благочьстиви и Христолюбиви и самодръжавчи, Їѡ Басарава воивода, божїею милостїю господинь въсеѧ земл‹и› Оугровлахїискон, сынь прѣдобраго и великаго Младї Басараве воеводе, ѕдръдїемь и желѣзїемь въждѣлѣхом къ въсенчесним и божїим цркваи, по проороческомь словѹ: „и иже wбразом желает елен на источнїи водниже“. Видѣвше ѕбо ꙗко радї ‹нашиѫ› грѣхѹ ‹ѕмалише се› благочестива господина, иже божественыѧ и свѣщенї цръквы въѕставлѣхѫ и миловахѫ и оукрашахѫ, нѫ и паки иже въ свѣтѣм мѣстѣ ‹тѣм› сѫщиѫ иже и царскаго храма и wбителѣ свѣтѣи, прѣчистѣи, прѣвлагословенѣи владїчїце нашои Богородице ѥѩ Оуспенїе и присно дѣви Маріе, монастирь наричаемаго Корби wт Камен, ѕдрѣхом wбсирѣвша и съ жаланїем въждѣлѣхом не wставита, нѫ назирати и миловати и наслѣдниѫ хетитори наричате се.

Сего радї, въсе сръдо въсирчшахом называти се наслѣдниѫ хтитори свѣтѣмь монастирь. Да прїидут калуґери ката годиие, по wбичаю, на Петров дьнь, да ѕзимает wврок свѣтомь монастирь, по ѱ аспри, да ест на ѕкрѣпленїе свѣтомь монастирь на потрѣбѫ нѫждамь свѣтомь место томоу и божествениѫ иноком въ пищь, а нам, вишереченим, да ни ѕпѣеть ката недела един дьнь, вечс-

www.dacoromanica.ro

ѳѕ, параклисъ съ прилѣвкомъ и коливомъ, а ѵтрѣ свѣтаа литѵргїе, докле бѣдемо въ живыхъ; и по нашихъ прѣставленїе, да ни се поетъ ката година на единъ день, бѣде <кон> день, вечер, параклисъ и непорочни съ коливом и прилѣвком, а ѵтрѣ свѣтаа литѵргїе съборно и съ прилѣвкомъ и да ни се чинит на день трапезѣ якоже свѣтопочевшихъ прѣжде насъ бившихъ хтитори, али непоколѣбимо, донде-же стоит свѣты монастирѣ.

Й аще тко не съдръжит и не сътворит молвоу иже наместихмо, да даст ѡтвѣтъ прѣд Богомъ. И сїе, елико рекохом, тако по силѣ визмогохом да се дават ѡт..... наше сыновѣ и по наше съмрѣтъ да творит донделе ѕдръжит господь Богъ живи и съ богодаровано ихъ власт, кого Богъ изволит бити..... съторит и да исплънитъ наше ѡбѣщанїе, да почетет и ѵтвръдит и съхранит съи хрисовлъ господства ми, того господь Богъ да почетет и да съхранитъ и оукрѣпитъ иже..... да мѣ даст зде земна добрѣ и мирно прѣпроводїт бѡ и нєбєснаа цароство..... и ѡ десною своего прѣстоанїе егоже бѣди к нам грѣшни полоучити и съ прѣжними благочестивими и свѣтопочившихъ хтитори..... ѡ Христе, амин.

Пис мѣсеца <юнїе> ѣ̈ день, ѡт Ѩдама текѵщих лѣто ѯзкѣ.

† Їѡ Басарава вивевода, милостїм божїм, господинь.

† Urmînd întru totul sfînta şi dumnezeiasca Scriptură care spune: „milă vreau, iar nu jertfă". Iarăşi: „prin milostenii se curăţă păcatele". Iarăşi: „fericiţi cei milostivi, căci aceştia vor fi miluiţi". După cum gura cea prooro-cească însufleţită de Duhul sfînt grăieşte: „fericit bărbatul care miluieşte toată ziua se îndulceşte de Domnul". Deci, acestea aflîndu-le din dumne-zeiasca Scriptură, iarăşi am auzit pe prooroc vorbind prin Duhul sfînt: „ascul-taţi dar împăraţi şi înţelegeţi, pătrundeţi-vă cei ce stăpîniţi mulţimile şi vă făliţi cu noroadele limbilor, că de la Domnul v-a fost dată vouă stăpînirea şi puterea de la cel de sus". Deci, înţelegînd că toate sînt în mîinile lui Dum-nezeu şi cît voieşte, fiecăruia din noi dăruieşte. Ci deci fericit şi de trei ori fericit cel care bogăţia dată de Dumnezeu bine o înmulţeşte şi lucrează în taină talantul ce i l-a încredinţat Dumnezeu, ca să audă acel glas bun şi dulce de bucurie: „bunule şi credincios rob intră în bucuria Domnului tău". Acestea auzindu-le, ni se cuvine a ne pătrunde că acestea de aici sînt pe puţină vreme şi trecătoare, după cum şi spune: „orice slavă pînă la o vreme este". Se cuvine deci nouă a rîvni la cei de mai înainte binecinstitori şi sfîntrăposaţi domni, care cele pămînteşti bine le-au întocmit <şi> pe acestea bine cîrmuindu-le, cu aceste pămînteşti au dobîndit bunurile cereşti. Acestea moştenindu-le, iar cele pămînteşti, pămîntului le-au lăsat.

Iată dar şi eu, cel întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi bine-cinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpînitorul, Io Basarab voievod,

www.dacoromanica.ro

din mila lui Dumnezeu, domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Basarab voievod cel Tînăr, cu sîrguinţă şi dorinţă am dorit către atotcinstitele şi dumnezeieştile biserici, după cuvîntul proorocului: „în ce chip doreşte cerbul izvoarele apelor". Văzînd deci că pentru păcatele <noastre s-au împuţinat> binecinstitorii domni, care dumnezeieştile şi sfintele biserici au înălţat şi au miluit şi le-au înfrumuseţat, ci mai vîrtos pe cea de la sfîntul loc ce este hramul împărătesc şi lăcaş al sfintei, preacuratei, prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, a ei Adormire, mănăstirii numite Corbii de Piatră, am văzut-o sărăcită şi cu dorinţă am dorit a nu o lăsa, ci a o căuta şi a o milui şi ctitor următor a ne numi.

De aceea din toată inima am rîvnit a ne numi ctitor următor al sfintei mănăstiri. Să vină călugării în fiecare an, după obicei, la sfîntul Petru, să ia obrocul sfintei mănăstiri, cîte 700 aspri, să fie de întărire sfintei mănăstiri la trebuinţa şi nevoile acestui sfînt loc şi dumnezeieştilor călugări de hrană, iar nouă, celor mai sus-zişi, să ne cînte în fiece săptămînă o zi, seara, paraclis cu băutură şi colivă, iar dimineaţa sfînta liturghie, cît timp vom fi în viaţă; iar după moartea noastră, să ni se cînte în fiece an într-o zi, fie <orice> zi, seara, paraclis şi neprihănire cu colivă şi băutură, iar dimineaţa sfînta liturghie cu sobor şi cu băutură şi la zi să ni se facă masă ca şi sfîntrăposaţilor ctitori, ce au fost mai înaintea noastră, dar neclintit, cît va sta sfînta mănăstire.

Iar dacă cineva nu va ţine şi nu va face rugăciunea ce am aşezat, să dea răspuns înaintea lui Dumnezeu. Şi acestea, cîte am zis, cît am putut după putere să se dea din... fiii noştri şi după moartea noastră să facă cît îi va ţine domnul Dumnezeu în viaţă şi cu puterea dăruită de Dumnezeu, pe cine va voi Dumnezeu să fie... să facă şi să împlinească făgăduinţa noastră, să cinstească şi să întărească şi să păzească acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească... să-i dea aici cele pămînteşti bine şi în pace a le petrece, ci şi împărăţia cerească... şi şederea de-a dreapta sa, care să fie şi nouă păcătoşilor a o dobîndi şi cu cei de mai înainte binecinstitori şi sfîntrăposaţi ctitori... întru Hristos, amin.

S-a scris în luna <iunie> 12 zile, de la Adam curgători ani 7025 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 219.
Orig., perg. (53 × 42), aproape ilizibil, pecete atîrnată, căzută.
Cu un rezumat şi o descriere a doc. din 1857.
Copie slavă şi traducere din 1916, ibidem.
Luna după copia slavă.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 120—121.

www.dacoromanica.ro

1517 (7025) iunie 18 ‹Piteşti›.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Calotă mare vornic ocină în Lupşanul şi un vecin.

† Милостїю божїею, Їw Басарабъ воивода и господинъ въсои земле Оугровлахїискои, сынъ добраго и Младога Басарабе воиводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми почтеномъ правителю господства ми и пръвомъ съветникъ, пачеже нс кѫщъ господства ми, жупанъ Калотъ великомъ дворникъ и съ сыновє си, вдре елици мъ Богъ припъстит, шако да мъ ест ѕ Лъпшанъл дел Мошъ, въса, вдре колико кє сє изберити, понеже прїиде Мош пред господство ми, тєрє си поклони свои дел, въса, а wн сє wстави вечин да ест за свои доброволю; тєрє сїю даде жупанъ Калотъ дворникъ.

Єго радї и господство ми мъ дадоХ, шако да им ест вь wчинъ и въ wХабъ немъ и сыновом емъ, внѹком и превнѹчетом его въ вѣки. И въ нихХ прѣдалика да нѣст, нъ да им ест wставшим. И ни wт когоже непотъкновено, по рече господства ми.

Єже свєдетелїє: жупан Барбъл бан и жупан Преда и жупан Харват логофет, Радѹл спатар, Димитръ вистиар, Хамза комис, Драгич пеХарник, Житиан столник, Бадика постелник.

Пис ‹ѕ Питє›[1]ци, мѣсеца юнїе ѝї дьнь, в лѣто ×ѕ҃кѕ.

† Їw Басараба вивwда, милостїѫ божїѫ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab cel Tînăr voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele şi primului sfetnic, încă şi din casa domniei mele, jupan Calotă mare vornic şi cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie în Lupşanul partea lui Moş, toată, oricît se va alege, pentru că a venit Moş înaintea domniei mele, de şi-a închinat partea lui, toată, iar el a rămas să fie vecin de a lui bunăvoie; deci acesta s-a dat jupanului Calotă vornicul.

De aceea şi domnia mea i-am dat, ca să-i fie de ocină şi de ohabă lui şi fiilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor lui în veci. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

Iată martorii: jupan Barbul ban şi jupan Preda şi jupan Harvat logofăt, Radul spătar, Dimitru vistier, Hamza comis, Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Badica postelnic.

S-a scris <la Pite>[1]şti, luna iunie 18 zile, în anul 7025 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnzeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 220 (Mitrop. Ţ. Rom., XVIII/1).
Orig., hîrtie (28,5 × 19,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1853; altă traducere ibidem, ms. 128, f. 324.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 121—122. Facs. *Ibidem*, 279.

155

1517 (7025) iulie 3, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Pătru Văcărescu ocină în Hlevna, dăruită de Barbu ban pentru slujbă credincioasă cu vărsare de sînge.

Cartea domnului Basarab voevod, fiiul lui Basarab voevod cel dintîi numit Basarab, prin care dă întru stăpînire slugii domnii sale Petru Văcărescul moşiia Hlevna cu tot hotaru şi arată şi sèmnele anume.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi preabunului Basarab voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele slugii domnii mele, lui Pătru Văcărescul cu feciorii lui, cîţi Dumnezeu îi va dărui, ca să-i fie lui moşiia pre nume Hlevna tot, cu tot hotarul. Însă să să ştie hotarul: din apa Jiiului, pă Valea Pietrăi şi pînă în drumul Breastei şi pe Piscul Sărbătoriei, pe trecătoarea cea bătrînă, pînă în gura pîrîului, din gura pîrîului pă Drumul Diiului pînă în Piscul Rumâneii[2], iarăşi în apa Jiiului. Pentrucă iaste a lui bătrînă şi driaptă moşie şi de baştină din zilele bunului Radu voevod. Şi au venit banul Barbul bătrînul şi au zis înaintea domnii méle ca să-i fie moşiia ce s-au zis mai sus şi de dînsul iaste miluită, pentrucă au ajuns cu credincioasă şi dreaptă slujbă şi cu vărsarea sîngelui.

Pentru aceasta şi domniia mea am dat lui Pătru Văcărescu ca să-i fie lui moşie ohabnică şi feciorilor lui şi nepoţilor lui şi strenepoţilor şi de către niminea să nu să clătească, după zisa domnii mèle.

Iată şi mărturii am pus domniia mea pe: jupan Barbul bătrînul ban şi jupan Calotă vel dvornic şi jupan Harvat vel logofăt şi Dumitru vistie-

[1] Loc rupt.
[2] În ms. 722, f. 159v.: Piscul Rumânescu.

www.dacoromanica.ro

riul şi Radul spataru şi Drăghici paharnicul şi Hamza comisul şi Jitiian stolnicul şi Badea şi Neagoe veliţi postelnici. Şi ispravnic Preda.

Şi s-au scris în cetatea Tîrgovişteі, în luna lui iulie 3 dne, în curgerea anilor, vă leat 7025 ‹1517›.

Io Basarab voevod.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovăţu, nr. 443, f. 97.
Copie; altă copie ibidem ms. 722, f. 159v.
EDIŢII. Nicolăescu-Plopşor, *Mon. j. Dolj*, 40—41 (nr. 1; sub iunie 3); *D.I.R., B.*, 122.

156

1517 (7025) iulie 10, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte moşnenilor din Stăneşti şi Drajna hotarele lor.

† Милостїею божїю, Їw Кѣсъраѳ воєвод и господинъ вѣсои земле Ѹѳгрроврахїиское, сынъ великаго и покоинаго Кѣсъраѳ воєвод. Даѵат господство ми сїи повелєнїе всѣм наслѣдницев селов wт Стънещи и wт Дражна wт по вода Телѣженѧлов, на име Їлдѣ и Ѹскатѧл и Ръгълїе и Коадъ и Мъчиниш и със всиχ братїи им на wчинѫ и със сыновн иχ, елицижє Богъ даст, шкоже да сѧт им въс село Стъчещїи и Дражна със всѣχ хотарове и със въс ходоком, wт хотар до хотар, по стари хотари и белѣги, занежє єст негова стара и права wчинѧ wт дѣдїнно за прѣдѣдїнно, wт сѧзданїа землев.

И хотарове и белѣги wчинев селов Стънещїи и Дражнев да сє знает: wт дол, ѕ камена Беревоєщилом, ѕ прав ѕ из гор ѕ Кѧрмътѧръ, ѕ камена Шѣбишнов, ѕ Пискѧл Гатещев, на Бъртъжъ, Пискѧл Глодолов, въ ѕста Ѳгритинѧлов, Дражна ѕ гор, Кладенница Тєюлов, ѕ прав ѕ вода Телѣженѧлов и Телѣженѧл ѕ дол, пак ѕ камена Беривоєщилом.

И пак да сє знает белѣѕє планеном ис пръво: wт дол ѕ Портишоара ѕ Балѣ Котев и ѕ прав ѕ Балѣ Шкѣѧлов, таже Балѣ Шкѣѧлов ѕ гор, ѕ Кѧрмътѧръ, ѕ Тъчкава, ѕ Бълбънтоаје, Стълпѧл Пѧркарюлов и Кладенница Бъдрарюлwв и ѕ прав плаюл Кишждѧлов, ѕ Припор и ѕ прав ѕ Сирїаш и Сїрїюл ѕ гор, ѕ Пърае, ѕ Кѧрѧл Пъмънтѧлов, Лакѧл Лаптелов, ѕ врѣхѧл Пїетросолов, ѕ Ръгѧнда, Камена Зъганѧлов, Бърхѧл Рѧделом ѕ Мъгѧра Тѣлцем ѕ Шъриле Клъбичетѧлов ѕ Плаюл Дѧмитров, пак ѕ Портишоарѣ.

Єго радї, дадоχ и господство ми всѣм наслѣдницев селов wт Стънещи и wт Дражна шкоже да сѧт им негове старе и праве wчине wт Стънещи и wт Дражна, по белѣѕє, како єст вишєпис, за дѣдїнно и въ wхаб им и сыно-

www.dacoromanica.ro

вим и внѹком и прѣвнѹчетом в вѣки вѣком, како ѥст бил и ѡт наипрежде врѣме.

Сего радѣ, дадоҳ и господство ми и поставихом свидѣтелїи: ис пръво, жѹпан Барбѹл великомѹ бан Кралевскомѹ и жѹпан Калотъ великїи дворник и жѹпан Дѹмитрѹ великїи вистїар и жѹпан Радѹл вел спатар и жѹпан Дръгич вел пехарник и жѹпан Ѩрват[1] вел комис и Житїан столник и Строе вел постелник.

Пис аз, Къптар дїак, въ градѹ Бѹкурещи, мѣсеца юлїе ѳ дьни и ѡт Ѩдама даже до нинѣ, теченїа лѣтом въ лѣт ҳ҃зк҃е.

† Їѡ Басарабъ вѡевѹда, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Băsărab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi răposatului Băsărab voievod. Dă domnia mea această poruncă tuturor moşnenilor satelor din Stăneşti şi din Drajna de pe apa Teleajenului, anume Aldea şi Uscatul şi Răgălie şi Coadă şi Măciniş şi cu toţi fraţii lor de ocină şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, ca să le fie tot satul Stăneşti şi Drajna cu toate hotarele şi cu toate veniturile, din hotar pînă în hotar, pe vechile hotare şi semne, pentrucă le este veche şi dreaptă ocină de moştenire, de strădedină, de la întemeierea ţării.

Şi hotarele şi semnele ocinei satelor Stăneşti şi Drajna să se ştie: din jos, din piatra Berevoeştilor, drept în sus la Curmătură, la piatra Şăbiianului, la Piscul Găteştilor, la Vîrtej, Piscul Glodului, la gura Ogritinului, Drajna în sus, Fîntîna Teiului, drept în apa Teleajenului şi Teleajenul în jos, iarăşi în piatra Berevoeştilor.

Şi iarăşi să se ştie semnele munţilor, întîi: din jos de la Portişoara la Valea lui Cotea şi drept în Valea Şcheaului, iarăşi Valea Şcheaului în sus, la Curmătură, la Tîncava, la Bîlbîitoare, Stîlpul Purcariului şi Fîntîna Vădrariului şi drept plaiul Chiojdului, la Pripor şi drept în Siriiaş şi Siriiul în sus, la Pîrae, la Curul Pămîntului, Lacul Laptelui, în vîrful Pietrosul, la Rătunda, Piatra Zăganului, Vîrful Rudelor la Măgura Viţeilor, la Şările Clăbucetului la Plaiul lui Dumitru, iarăşi la Portişoara.

De aceea am dat şi domnia mea tuturor moşnenilor satelor din Stăneşti şi Drajna ca să le fie ocinile lor vechi şi drepte din Stăneşti şi din Drajna, după semne, după cum este scris mai sus, de dedină şi de ohabă lor şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor în vecii vecilor, după cum a fost şi mai înainte vreme.

De aceea, le-am dat şi domnia mea şi am pus martori: întîi, jupan Barbul mare ban al Craiovei şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Dumitru mare vistier şi jupan Radul mare spătar şi jupan Drăghici mare paharnic şi jupan Arvat[1] mare comis şi Jitiian stolnic şi Stroe mare postelnic.

[1] În acest timp Harvat este mare logofăt, iar mare comis este Hamza.

www.dacoromanica.ro

Am scris eu, Căptar diac, în cetatea Bucureşti, luna iulie 10 zile şi de la Adam pînă acum, curgerea anilor în anul 7025 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCCI/23.
Orig., perg. (33,5 × 47,5), pecete timbrată.
Cu o traducere ibidem, CCCLXXV/68.
Formularul puţin obişnuit sugerează a fi un falsificat.

157

1517 (7025) iulie 14.

Judeţul şi pîrgarii din oraşul Rîmnic întăresc lui Stanciul logofăt vie şi livezi la Titireci.

† În numele Tatălui şi Fiului şi al sfîntului Duh.

Eu judeţul şi 12 pîrgari din oraşul Rîmnic scriem a noastră carte lui jupan Stanciul logofătul pentru ca să-i fie la Titireci o vie şi cu grădină şi cu livezi şi cu fîntîna...[1] pentru că l-au cumpărat de la Vrăhănoae şi de la bărbatul ei Paul, drept 1 200 de aspri.

Şi iar să fie a lor la Titireci un loc de vie şi cu ograda şi cu fîntîna, pentru că le-au cumpărat de la Neaga şi feciorul ei Stanciul al lor loc de vie tot, drept aspri 140.

Şi iar să fie al lui la Titireci un loc de vie şi cu ograda, pentru că le-au cumpărat acestea de la Dincoe şi de la fiiu-său Triful toate părţile lor, drept un caftan, preţul lui aspri 130.

Şi iar să fie al lui un loc de vie şi cu ograda, pentru că le-au cumpărat popa Frîncul şi frate-său Stanciul de la Coica croitoriul, drept aspri 300 toată partea lui.

Şi mărturii: popa Ivanco şi Iacob cel bătrîn şi Manta măcelar şi alt Manta şi Cuturlea şi Stanciul de la Pod şi Stanciul şi frate-său Dumitru şi Triful şi popa Du[h]mitru ot Rîmnic şi Bănilă şi Iacov şi Déico şi frate-său Stanciul.

Şi Voico gramaticul, feciorul lui Déico, am scris în luna lui iulie 14 dni, vléto 6025 <1517>[2].

După I. Ionaşcu. *Doc. 1517—1774*, p. 105.
Traducere din sec. al XVIII-lea.

[1] Loc rupt.
[2] Aşa la editor.

www.dacoromanica.ro

1517 (7025) iulie 19.

Neagoe Basarab voievod miluieşte m-rea Bolintinul, fiind săracă.

1517 <7025> iulie 19. Hrisov lui Basarab voevod ce-l dă la mănăstire ce să numeşte Bolintinul şi o miluieşte, fiind săracă, ca să să pomenească măriia sa, i proci.

Arh. St. Buc., M-rea Mihai Vodă, VIII/70, f. 4.
Rezumat.
EDIŢII. Ionaşcu, *Bolintin*, 334.

1517 (7025) iulie 19, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Draica ocină la Groşani.

† Милостїю божїю, Їѡ Ба:рабъ воєвода и господинь въсои земли Оугровлахїискои, сыль добраго и великаго Басарабъ воєвода. Дават господство ми сїю повелєние господства ми Драика и съ сыновч си, варе колици им Богъ припустит, ꙗко да им ест ѕ Грошани[1] дєл ѕ ликь, понєже покѹпи wт Грозѣ и wт анепсею си Радѹл Томонєв и wт Мареш, брат Грозев, за цкѣ аспри. И господство ми их простих кон.

Єго радї, им дадох и господство ми, ꙗкоже да им ест въ wчинѫ и въ wхабѫ ним гор хотаром и сынови и внѹком и прѣвнѹчетом им. И варе комѹ се wт них слѹчит съмрѣтъ, а въ них прѣдалика да ѣст, кѹ да ест wставшїим. И ги wт когоже непотѫкновено, по реч господства ми.

Сведетєлїє: жѹпан Барбѹл бан и жѹпан Калотъ дворник и жѹпан Харват логофет и Дѹмитрѹ вистїар и Радѹл спатар, Драгич пехарник, Житїан столник, Хамза комис, Бадѣ и Нѣгое велици страторници.

И аз, иже писах ѕ Питєщи, мѣсеца юлїє ѕї дьни, в лѣт ѯзкѣ.

Исправчик Маноли портар.

† Їѡ Басараба в.:вѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Draica şi cu fiii lui, oriciţi îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie lui la Groşani[1] parte 5 teie, pentru că a cumpărat de la Grozea

[1] Cuvînt corectat.

www.dacoromanica.ro

şi de la nepotul său Radul al lui Tomonea şi de la Mareş, fratele lui Grozea, pentru 925 aspri. Şi domnia mea le-am iertat calul.

De aceea am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă hotarul de sus şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricui dintre ei i s-ar întîmpla moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă vornic şi jupan Harvat logofăt şi Dumitru vistier şi Radul spătar, Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Hamza comis, Badea şi Neagoe mari stratornici.

Şi eu, care am scris la Piteşti, luna iulie 19 zile, în anul 7025 <1517>. Ispravnic Manoli portar.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 221 (Tismana, XIII/1).
Orig., perg. (25 × 37,5), pecete timbrată.
Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 188v şi 335, f. 157 şi la Bibl. Acad., MCCXXXI/204.
EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 333—334; Ştefulescu, *Lcc. sl.-rom.* 78-79. Trad. *D.I.R.,B.*, 123. Facs. *D.I.R.,B.*, 280.

160

1517 (7025) august 23, Curtea de Argeş.

Neagoe Basarab voievod dăruieşte m-rii Hilandar de la Athos un obroc anual de 7 000 aspri.

† Иже въ Свѣтѣи Горѣ Аѳонсцеи, царскиѥ свѣщенниѥ wбитѣли и монастирь нарицаемаго Хиландар, идеже ѥст Храм прѣсвѣтѣи и прѣблагословенѣи владичицю нашѹ Богородици, чьстно ѥи Въведенїе, чьстнѣишомь wтцѣ нашемь, игѹменѣ и свѣщенникомь и старцемь и дїакономъ и въсем братиам ѥже w Христѣ, смѣрено мѳданїе сътворѣет и приносит вашои свѣтинѣ, азъ ѹбо иже по милости божїею и вашими свѣтими молитвами wбретаемь въ настоѧщеи време wбладател и господинъ землю Ѹгровлахїискоѥ, Їw Басараба Нѣгоѥ воивода.

И по сиѫ, wтци свѣти, ведомо да ѥст вашои свѣтинѣи понеже бо прїиде къ нам wт свѣтинїю вашон wтць проигѹмен кѹр Ѳеѡнтиѥ и старѣц монаѫ Мардарие и принесоше нам wбичное благословение и благословише сѧ ѕ нас въ место въсеѫ вас и възвестиша нам w потрѣбнѣѫ вещи монастирскѣ и w вашем прѣбиванием. И ми въсѣ по редѹ добре разѹмѣхом и прїимѫхом съ въсем вѣрѣдием.

www.dacoromanica.ro

Сего радѣ, wтци свѣти, съчинихмо wброк свѣтомѹ монастирѹ, аспре ×͡; и да пріидѹт братиа и посланици wт свѣтаго монастира за више речени wброк ката годѣне, на Богоѩавленію, да ѯзимает wброк свѣтомѹ монастирѹ, да ест свѣтомѹ монастирѹ въ ѯкрѣпленіѣ, а намже и богоданни нам чеди въ вѣчко въспоминаніѣ.

Сего радѣ, wтци свѣти, пріимите и благодарите и молите Бога w наш грѣшних и не забивайте нас въ свѣтих вашихъ таинах, нѯ молите Бога w на грѣшних и творите и нам ѩкоже и свѣтопочившихъ прежнихъ ѯтиторем; и при животѣ и по животѣ нашемѣ, да ни поминайте, дондеже стоит свѣти монастир, ѩкоже wбещали се есте свѣтинию вашою, ѩкоже въспоминайте и прежних свѣто почившихъ ѯгитори. И Христос, иже въсакон о благости, да не ѯлишит нас грѣшних свѣтихъ ви молитвъ, нѯ да ест съ вашими свѣтими молитвами и съ нами грѣшних w Христѣ, амин.

И ми, грѣшни, еже съставлъшихъ, Син, нарицаемн легоѳет и аѯ, рѯкописавшаго Флорѣ, еже написах въ дивнем мѣстѣ идеже ест свѣти монастир нарицаемн ѯ Двор Пргиш, мѣсеца ѵгѵст к҃г дьни, въ лѣт ×ѯ҃кѕ.

† Їw Басараба вшевшда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Celui de la Sfîntul Munte Athos, lăcaşului împărătesc şi sfinţit şi mănăstirii numite Hilandar, unde este hramul preasfintei şi preabinecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, cinstitei ei Intrări în biserică, preacinstitului nostru părinte, egumenului şi preoţilor şi stareţilor şi diaconilor şi tuturor fraţilor celor întru Hristos, smerită metanie fac şi aduc sfinţiilor voastre, eu cel care din mila lui Dumnezeu şi cu rugăciunile sfinţiilor voastre mă aflu în vremea de acum stăpînitor şi domn al ţării Ungrovlahiei, Io Basarab Neagoe voievod.

Şi după acestea, părinţi sfinţi, să fie cunoscut sfinţiilor voastre că a venit la noi de la sfinţiile voastre părintele proegumen chir Leontie şi bătrînul monah Mardarie şi ne-au adus nouă obişnuita binecuvîntare şi ne-au binecuvîntat pe noi în locul vostru al tuturor şi ne-au dat de veste despre lucrurile necesare mănăstirii şi despre starea voastră. Şi noi toate pe rînd le-am înţeles bine şi le-am primit cu toată silinţa.

De aceea, sfinţi părinţi, am făcut un obroc sfintei mănăstiri, 7 000 aspri; şi să vie fraţii şi trimişii de la sfînta mănăstire pentru mai sus-zisul obroc în fiecare an, la Bobotează, să ia obrocul sfintei mănăstiri, ca să fie sfintei mănăstiri de întărire, iar nouă şi copiilor noştri cei daţi de Dumnezeu de veşnică pomenire.

De aceea, sfinţi părinţi, primiţi şi mulţumiţi şi rugaţi pe Dumnezeu pentru noi păcătoşii şi nu ne uitaţi pe noi în sfintele voastre taine, ci rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi păcătoşii şi faceţi şi pentru noi, precum şi pentru

www.dacoromanica.ro

sfîntrăposaţii ctitori de mai înainte; şi în timpul vieţii noastre şi după viaţa noastră să ne pomeniţi, cît timp va sta sfînta mănăstire, precum aţi şi făgăduit sfinţiile voastre, ca să pomeniţi pe cei mai dinainte sfîntrăposaţi ctitori. Şi Hristos, cel care este în toate cele bune, să nu ne lipsească pe noi păcătoşii de sfintele voastre rugăciuni, ci să fie cu rugăciunile sfinţiilor voastre, şi cu noi păcătoşii întru Hristos, amin.

Iar noi, păcătoşii, care am alcătuit aceasta, Sin, numit logofăt şi eu scriitorul Florea, care am scris în minunatul loc unde este sfînta mănăstire numită Curtea de Arghiş, luna august 23 zile, în anul 7025 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIII/12.
Fotocopie după orig., perg., pecete aplicată, la m-rea Hilandar de la Athos.
EDIŢII. Trad. Nicolaescu, *Neagoe Basarab*, 182—183 (în *extras*, 14—15); *D.I.R.,B.*, 123—124. Fasc. Nicolaescu, *Neagoe Basarab*, pl. urm. p. 182 (în *extras*, pl. urm. p. 14).

161

1517 (7026) septembrie 1, Argeş.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stanciu logofăt o jumătate de moară pe Olt şi-i dăruieşte un vad de moară în acelaşi loc, pe care acesta, la rîndul său, îl dăruieşte m-rii Cornet.

† Милостию божию, Іw Басараба воивода и господинь въсои земли Оугрwвлахїискои, сынь добраго Басараба воивода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слоугъ господства ми, жупанъ Станчюл логофеть, пачеже ис къцїь господства ми, тако да мъ ест в Олть противѣ Бонницещwм, wт къ Рибникъ, варош господства ми, пол wт єдноу воденицъ, понеже ю покупи жупан Станчюл логофет wт Радул wт Бонницещи, за ѫ аспри. И потом, еще да мъ ест єдин брwд wт воденицъ тои, где стоить тач воденица покупена wт Радула, али да мъ ест брwд и въ гор wт воденицъ и в низ дол, колико может стрелити чловекь в пистрѣл; понеже га помиловах господство ми със тои брод жупанъ Станчюл.

И потом пріинде пред господство ми жупан Станчюл, тере ихъ даде тои брод със воденица свѣтомоу монастирь wт Корнет, код Валю Рѣ, да им ест въ укрѣпленїе братїам живоущїим въ монастир, а жупан Станчюл и родїтелем емъ на въспоминанїе и въ вѣчнъ им памет; и никто житехъ да не имат със воденица, анъ да ест свѣтомоу монастирь, како ест и вишеписанно.

Сего радї, им дадох, тако да им ест въ wчинъ и въ wхабъ и ни wт когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

www.dacoromanica.ro

Сѣже свѣдетелїе: жѹпан Калотъ дворник и жѹпан Харват логофет и жѹпан Димитрь вистїар и Радѹл спатар и Житїан столник и Драгич пехарник и Хамза комис и Бадѣ и Нѣгое велици страторници.

Пис ѕ Йргиш, мѣсеца септемврїе а̃ дань. Исправник Стан Тѹркѹл спатар wт Лепо Поле. Ѣ лѣт ѯ҃ѕ҃к҃ѕ.

† Їw Басараба в'евwда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, jupanului Stanciul logofăt, încă din casa domniei mele ca să-i fie la Olt în faţa Voinigeştilor, de către Rîmnic, oraşul domniei mele, jumătate dintr-o moară, pentru că a cumpărat-o jupan Stanciul logofăt de la Radul din Voinigeşti, pentru 500 aspri. Iar apoi, încă să-i fie un vad din acea moară, unde stă acea moară cumpărată de la Radul, însă să-i fie vadul şi din sus şi din jos de moară, cît poate trage un om cu săgeata în pistreală; pentru că l-a miluit domnia mea cu acel vad pe jupan Stanciul.

Şi apoi, a venit înaintea domniei mele jupan Stanciul de a dat acel vad cu moară sfintei mănăstiri de la Cornet, de lîngă Valea Rea, ca să fie de întărire fraţilor care trăiesc în mănăstire, iar jupanului Stanciul şi părinţilor lui de amintire şi veşnica lui pomenire; şi nimeni amestec să nu aibă cu acel vad şi cu moara, ci să fie al sfintei mănăstiri, cum este mai sus-scris.

De aceea le-am dat lor, ca să le fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Calotă vornic şi jupan Harvat logofăt şi jupan Dimitru vistier şi Radul spătar şi Jitiian stolnic şi Draghici paharnic şi Hamza comis şi Badea şi Neagoe mari stratornici.

S-a scris în Arghiş, în luna septembrie ziua 1. Ispravnic Stan Turcul spătar din Cîmpul Frumos. În anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 222 (Ep. Rîmnic, LII/6).
Orig., perg. (25,5 × 35), pecete timbrată.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 124—125. Facs. *Ibidem*, 281.

162

1517 (7026) octombrie 29, Mănăstirea de lîngă Argeş.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stanciu logofăt ocini, vii, grădini, livezi, vad de moară, pe care acesta le dăruieşte m-rii Cornet.

† Милостїю божїею, Їw Басараба воєвода и господинь въсон земли Ѹггрwвлахїнскоѫ, сына великаго и добраго Басарабе воєводѣ. Дават господство ѡн сиѣ

www.dacoromanica.ro

повелѣнїе господства ми слѣгъ и болѣринъ господства ми, пачеже из кѫщи господства ми, жѹпанъ Станчѹлъ словоположителю, ꙗко да ест ѕ Костѣщи варе колико ест негов дел и ѕ Белчюгата половинъ, понеже им сѣт стара ѡчина, дедїна. И паки да мѕ ест ѕ Коинницѣщи, али ѕ Корнет, код Балѣ Зла, едно место ѡт винограда и ѡт монастира, понеже га покѹпи жѹпан Станчѹл ѡт Павл тон место, за п аспре, тере сътвори жѹпан Станчѹл над тон место монастир и виноград. И паки да им ест ѕ Корнет виноград ꙗ ест бил Еланкѹлов, понеже ю покѹпи жѹпан Станчѹл ѡт Еланкѹл, за ~ аспре.

И паки да мѕ ест на Ѡлт, ѡт къ Рѣбник, ѕ протнев Коинницѣом, едно брод ѡт воденицом, понеже га достиже съ правом и верном слѹжбом ѡт господство ми. И паки да мѕ ест ѕ тон брод ѡт воденицѕ половинъ ѡт воденицѕ ꙗ ест ѕчинена над тон брод, понеже ю покѹпи жѹпан Станчѹл ѡт Радул ѡт Коинницѣщи, за ѳ аспре.

И паки да им ест код Ѡкнах, ѕ Титиричѣщи, един виноград съ периволием и съ ливѣзи и със две кладенци и със шѹмѕ, варе колико ест дръжал Ерѫхърое и мѫж ен Павл, понеже и покѹпи жѹпан Станчѹл ѡт Ерѫхърое и ѡт мѫж ен Павл, за хаѳ аспре. И паки да им ест ѕ Титиричѣщи едно место ѡт винограда и съ периволием, понеже ю покѹпи ѡт Нѣга, дъщера Диникѹлов и ѡт сынъ ен Станчѹл, варе колико сѣт дръжали Нѣга и сынъ ен Станчѹл, за ρл аспре. И паки да им ест едно место ѡт виноград ѕ Титиричѣщи, понеже га покѹпи ѡт Диникое и ѡт сына ен за един кафтан за ρк аспре. И паки да им ест ѕ Титиричѣщи едно место ѡт виноград съ периволием, понеже га покѹпи попа Фрънкѹл и със жѹпан Станчѹл ѡт Коика кроитор за една съръкѹстѫ за т аспре.

Й потом прїинде жѹпан Станчѹл пред господства ми тере приложи и даде вишеречене комате свѣтомѕ монастирѕ зовомаго Монастир код Коинницѣщи, ѕ Корнет, ꙗко да ест свѣтомѕ место въ покрѣпленїю и братиам живѫщиѫ въ свѣтое место тое въ пицѕ, а жѹпанѕ Станчѹлѕ въ вѣчное въспоминанїе. Сего радї, им дадох и господство ми, да им ест въ ѡчинѕ и въ ѡхабѕ въ вѣки и ни ѡт когоже непотъкновено, по речи господства ми.

Й потом и заклинанїе ставлѣм господство ми, како по съмрѣти господства ми, кого изберет господь Богъ бити господинь Ѥлашкои Земли или ѡт сръдечнаго плода господства ми или ѡт сѫродника господства ми или, по грѣсѣх нашиѫ, ѡт инокоплеменника, да ѫще почетет и съхранит и ѕтвръдит и милѕет тон свѣто место, того господь Богъ да почетет и съхранит и ѕтвръдит въ господствѣ его; а ѫщели кто не ѕтвръдит и не ѕкрѣпит вышеречено свѣто место, нѕ дръзнѣт ѕзети вишеречене комати, варе ꙗ чет ѡстати ѡт жѹпана Станчѹла варе ѡчине варе добиток варе скѹличе, а тогаи господара или чловѣка нѣкогa, да ест поставлен под клетвом и да ест проклет ѡт тиї ѡтци Никенски и да имат ѕчестию съ Иѹдою и съ тръклети Ѧриа и съ инѣми ѵѕдене еже

www.dacoromanica.ro

възъпиш҃е на господа Бога и спаса нашего Їсуса Христа, кръв его на них и на чедех их, ꙗкоже ест и бѫдет въ вѣки, амин.

Свѣдѣтелие: жѫпан Барбѫл ван Кралевскомѫ и жѫпан Їлотъ велики дворник и жѫпан Харват велики логофет, Димитръ вистиар и Радул спатар, Држгич пехарник, Хамза комис, Житиан столник, Бадѣ и Нѣгое велици постелници.

И аз, Флорѣ, еш҃е пис въ свѣти монастир кон Ѩргиш, мѣсеца ѫктомвр҃іе к҃ѳ дьни. Испрашник Стан Тѫркул спатар. Е лѣт ×ѕ҃кѕ҃.

† Їѡ Басараба воевѫда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii şi boierului domniei mele, încă din casa domniei mele, jupanului Stanciul logofăt, ca să-i fie în Costeşti oricît este partea lui şi în Belciugata jumătate, pentru că îi sînt veche ocină, dedină. Şi iarăşi să-i fie în Voinigeşti, însă în Cornet, lîngă Valea Rea, un loc de vie şi de mănăstire, pentru că a cumpărat jupan Stanciul acel loc de la Paul pentru 80 aspri, de a făcut jupan Stanciul pe acel loc mănăstire şi vie. Şi iarăşi să-i fie în Cornet via ce a fost a lui Vlaicul, pentru că a cumpărat-o jupan Stanciul de la Vlaicul, pentru 50 aspri.

Şi iarăşi să-i fie pe Olt, dinspre Rîmnic, în faţa Voinigeştilor, un vad de moară, pentru că l-a dobîndit cu dreaptă şi credincioasă slujbă de la domnia mea. Şi iarăşi să-i fie la acel vad de moară jumătate din moara ce este făcută pe acel vad, pentru că a cumpărat-o jupan Stanciul de la Radul din Voinigeşti, pentru 500 aspri.

Şi iarăşi să-i fie lîngă Ocne, în Titiriceşti, o vie cu grădină şi cu livezi şi cu două fîntîni şi cu pădure, oricît a ţinut Vîrhăroae şi soţul ei Paul, pentru că a şi cumpărat-o jupan Stanciul de la Vîrhăroae şi de la soţul ei Paul, pentru 1 200 aspri. Şi iarăşi să-i fie în Titiriceşti un loc de vie şi cu grădină, pentru că l-a cumpărat de la Neaga, fiica lui Diicul şi de la fiul ei Stanciul, oricît a ţinut Neaga şi cu fiul ei Stanciul, pentru 130 aspri. Şi iarăşi să-i fie un loc de vie în Titiriceşti pentru că l-a cumpărat de la Diicoae şi de la fiul ei cu un caftan de 120 aspri. Şi iarăşi să le fie în Titiriceşti un loc de vie cu grădină, pentru că l-au cumpărat popa Frîncul şi cu jupan Stanciul de la Coica croitorul pentru un sărindar de 300 aspri.

Şi apoi a venit jupan Stanciul înaintea domniei mele de a dăruit şi a dat mai sus-zisele averi sfintei mănăstiri numite Mănăstirea de lîngă Voinigeşti, în Cornet, ca să-i fie sfîntului loc de întărire şi fraţilor care trăiesc în acel sfînt loc de hrană, iar jupanului Stanciul de veşnică pomenire. De aceea le-am dat şi domnia mea, să le fie de ocină şi de ohabă în veci şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

www.dacoromanica.ro

Iar apoi şi blestem punem domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va păzi şi va întări şi va milui acest sfînt loc, pe unul ca acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească în domnia lui; şi dacă cineva nu va întări şi nu va împuternici mai sus-zisul sfînt loc, ci va îndrăzni să ia mai sus-zisele averi, orice va rămîne de la jupan Stanciul sau ocini sau dobitoace sau scule, iar acel domn sau oricare om să fie pus sub blestem şi să fie blestemat de 318 părinţi de la Nicheia şi să aibă parte cu Iuda şi cu de trei ori blestematul Arie şi cu acei iudei cari au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul ban al Craiovei şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier şi Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea şi Neagoe mari postelnici.

Şi eu, Florea, care am scris în sfînta mănăstire de lîngă Arghiş, în luna octombrie 29 zile. Ispravnic Stan Turcul spătar. În anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 223 (Ep. Rîmnic, LII/7).
Orig., perg. (51,5 × 41,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 125—126.

163

1517 (7026) octombrie 30, Curtea de Argeş.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Govora sate, părţi de sate, vii, mori, ţigani, parte din vama domnească de la Runcu şi vin din vinăriciul domnesc de la Rîmnic, scutindu-le de toate dările şi slujbele.

† Късе свѣтомѹ божествѣномѹ послѣдѣще Писанию рѣшкомѹ: „милости хощѹ а не жрътвѣ". И паки, ѩко „Милостинѣми оцѣщают се грѣси". И паки „Блажени милостиви, ѩко ти помилевани бѹдѹт". Ѩкоже пророческа дѹхонасищенна ѹста глаголют: „Блажень мѹж милѹѣи въс день, наслаждает се господови". Сие бо wт божествьнаго Писанїа вѣдѣвше, паки слишахwм пророка глаголюща Дѹхом свѣтим ѩко:" бо слишите царїе и разѹмѣите, навикнѣте сѫдне концем землим, въняшите дръжещеи множества и грѣдещеи се w народѣх ѩзик, ѩко

www.dacoromanica.ro

данна бист wт господа дръжава вам и сила wт вишнѣго". Разѹмевше ѕбо ꙗко въса въ рѹкаχ божїю сѣт и елико χощет ѕбо комѣждо wт нас подаваю̀т. Нъ ѕбо блажень и тръблажень иже богодачное господство[1] дозрѣ растачѣет и дѣлает въ таинѣ богѹвѣрѹчени емѹ талант, ꙗко ѕбо слишит блага ѕбо и сладки wн глас радованиꙗ: „благы рабе и вѣрнии въниди въ радост господа своего". Сїа ѕбо слишавше, подобает нам вънимати wт здешнихъ, ꙗко мало врѣменна и прѣχодна сѣт, ꙗкоже <гла>г<о>лет: „въсака слава доврѣмена ест". Подобашеже нам поревновати прежднымъ благочестивим и свѣтопочившим господам, иже земна добрѣ ѹстроивши и сиꙗ добрѣ прѣпроводивше сими земнимиꙗ небеснаꙗже приѹбретоше блага. Сихъ наследоваше, а земна земним wставише.

Се ѕбо азъ, иже въ Христа Бога благовѣрны и благочестиви, Iѡ Басараба воевода, божїею милостию, господинь въсои земли Ѹгґрѡвлахїискои и съ богодарованнимиꙗ ми чеди Iѡ Θеѡдосїе воевода, въждѣлѣχом къ въсечестнѣйим, божїим цръквам, по пророческомѹ словѹ: „ꙗкоже wбразѹм желает елен на источники водніе"; видѣвши ѕбо ꙗко радї нашиχ грѣχѡвъ ѕмалише се благочестивала господина, иже божествьные и свѣщенные цръкви миловаχѹ и ѹкрѣплѣχѹ.

Сего радї, ѹведеχом и ми и желанїе и ѹсрѣдие въждѣлѣχом наипаче къ въсе свѣтомѹ, wсвѣщенномѹ и божественомѹ χрамѹ и wбитѣли прѣсвѣтѣи и чистѣи и прѣблагословенѣи владичицѣ нашои богородици, присно дѣвы Маріе и чьстлое ея и славнои Ѹспенїе и свѣтомѹ монастирѹ нарицаемаго Говора и чьстнеишомѹ wцѹ Ґеѕмеꙗ кѹр Дороѳею і свѣщенником и старцем и диꙗконом и въсем братиам живѹщиχ въ свѣтое мѣсто тое, ꙗко да им ест въ пищѹ и въ покрѣпленїе села, по именѣ: Иѡнещи въси съ въсом χотаром и селицѣ Корбѣном въса, понеже ю ест поꙗѹпил Радѹл воевода, синь Влада воеводы, wт Ѳнка, дѣцера Житиꙗнова, и wт Бордѣ и wт синови Микѹ<л>а, за хѳ аспре, еще при дьны Влада воеводы Калѹгера.

И паки да им ест селицѣ цю се зовет Хиꙗцѣ въса, понеже половино wт Хинцѣ wна ю покѹпи Влад воевода Калѹгера wт Дан и wт Блъкѹл и wт Крѹстѣ, за ѱ аспре, а дрѹга половина wт Хинцѣ wна ю покѹпи Станко логофет wт синови Болнови, за ѡ аспре, при дьни Влада воеводы, тере ю ест приложил свѣтомѹ монастирѹ Говоре.

И паки да им ест вчноград wт дѣл Ѳкнев, цю ест било виноград Макариев, понеже ю ест дал сам Макарие свѣтомѹ монастирѹ, при дьни Влада воевода и винарич господско, цю ке бити wт виноград Макариев, паки да ест свѣтомѹ монастирѹ.

И паки да им ест Нжнѣшецин въси, цю сѣт на ѕетиа Тополовѹ, съ въсом χотаром и съ воденицами, понеже ест свѣтомѹ монастирѹ стара и права wчина.

---

[1] In loc de: богатство.

www.dacoromanica.ro

И паки да им ест виноград попъ Йлексе wт Йргиш, що ест било код винограда свѣтомъ монастирь, понеже ю ест покѫпил егѫмен <Доро>єею съ братиа wт синови попъ Йлексе, wт Кирка и wт братиа емъ, за ѱ̃ аспре, еще при дьни Елада воєводї. И паки да им ест виноград Степанов, ере ю ест покѫпил егѫмен Дороѳею съ братиа wт Степан за ѵ̃ аспре, е<ще> при дьни Елада воєвода.

И паки да им ест викоград wт Хотар Копъчелъ и съ винаричом wт тоизи викоград, и господско и болѣрско, понеже га ест покѫпил Радул воєвода wт синови бънѣсеви, wт Ѡпрѣ и wт Иванко и wт Радул, за хг̃ аспре, за радї да ест слободно свѣтомъ монастирь винарич господски и болѣрски.

И паки да им ест блато зовоми Пиротъл и Лышѣва и гръла wт Ѡрлова Гнездо даже до Пирот, понеже ю ест приложил Йлѣ спатар свѣтомъ монастирь, еще при дьни Елада воєвода Калѫгер.

И паки да им ест ѕ Рибник една воденица що ест стара свѣтомъ монастирь, где се съста хотар варошаном със улица Ѡпрев, понеже ест приложена свѣтомъ монастирь еще wт старога Елада воєвода Дръжѫлѣ. И паки да им ест <ѕ Р>ибник, ѕ противъ варошъ, две воденице ѕ едно кѫкю, понеже иχ вчиниχ господство ми тере иχ приложиχ свѣтомъ монастирь да ест въ покрѣпленїе свѣтомъ место и братиам въ пицъ, а нам и родїтелнем нашим да ест въ вѣчное въспоминанїе. И паки да им ест ѕ Рибник место wт кѫкю, понеже га покѫпиχ господство ми и приложиχ свѣтомъ монастирь.

И паки да ест свѣтомъ монастирь Стоичанїи що сѫт по Ѡлт въси и съ въсом хотаром, понеже сѫт права wчина свѣтомъ монастирь, ере сѫт прїкїе манке Раду воєводї wт родїтели ен; тако иχ извади мати Радула воєводї, Самонида, със ѳ̃ї болѣри при дьни Елада воєвода. Потом иχ и покѫпи Радул воєвода wт Еланкѫл, брат Йлѣов, за хдхї аспре, а Еланкѫл за тен вишеречени аспре хѳхї wн покѫпи Нѫчетъл како да бѫдѫ Стоичани права wчина свѣтомъ монастирь.

И паки да ест свѣтомъ монастирь Глодъл въс и съ въсом хотаром, како ест било и прѣжде wчинъ свѣтомъ монастирь вишеречена; потом га и покѫпи Радул воєвода Глодъл вес wт Iръстѣ и wт синови Данъ, за хѳ̃ аспре, тере га приложи свѣтомъ монастирь. И потом паки ест покѫпил егѫмен Дороѳею ѕ Бѫнеци колико ест дръжал Йлѣ вистиар, тере ю ест дал синовом Данъ, Кръсте, за радї Глодъ, и паки им ест дал ѱ̃ аспре, паки за радї Глодъ.

И паки да ест свѣтомъ монастирь Бръсеци въси съ въсом хотаром, понеже сѫт wчинъ, дѣдїнъ свѣтомъ монастирь и еще и покѫпени при дьны Радула воєвода.

И паки да им сѫт Плѫвиченеи въси, понеже иχ ест покѫпил Радул воєвода wт Станчѫл, синь Кѫтрев, за хѳ̃ аспре.

И паки да им ест ѕ Iѣка половино понеже дел Югев wн ю приложи Юга свѣтомъ монастирь при дьни Радула воєводї, а дел Данчюлов

www.dacoromanica.ro

паки ю ест приложил Данчюл свѣтомѹ монастирѹ при дѣни Радѹла воєводї; потом ю ест и покѹпил егѹмен Доросеи wт Данчюл за ×ѲѰ аспре. И паки да ест свѣтомѹ монастирѹ Невоіа въса със въсом хотаром и със колико съм приложил и господство ми wт wчинѹ господскѹ, понеже ю ест приложил Тѹдор вистиар Невоіа въса свѣтомѹ монастирѹ, еще при дѣни Радѹла воєводї.

И паки да ест свѣтомѹ монастирѹ Бирчѣещи въси и Кинтещи половинѹ, понеже сѹт стара и права wчина свѣтомѹ монастирѹ. И паки да им ест ѹ Лewтещи две воденице и съ брод, що ест бил дело Богдев, понеже нѫ приложи жѹпан Манѣ ключар свѣтомѹ монастирѹ. И паки да им ест Делѣни въси съ хотаром що нѫ ест приложил Манѣ Гиздавѫц, при дѣни Радѹла воєводе.

И паки да им ест ацигани, по име: Никѹла съ децами си и Кръстѣ и Данчюл съ децами си и <Кръчюн и Неда>[1] съ децами си и Стан и Дѹмитрѹ съ децами си, понеже wвии вишеречени ацигани wно нѫ ест достигнѹл Шефан wт Рибник съ слѹжбом wт Младаго Басараба воєвода Цепелюш; тако, нѫ ест приложил свѣтомѹ монастирѹ Говоре на негов сѣмрѣть, ере се ест ѹчинил калѹгер ѹ Говора. И паки да им ест челѣдї ацигани, по име: Неда и Драгомир съ децами си, понеже нѫ ест приложил Радѹл воєвода свѣтомѹ монастирѹ. И паки да им ест Зерѣ съ децами си, понеже га ест приложил Данчюл, синь Бранков, свѣтомѹ монастирѹ на негов сѣмрѣть ѹчинил се ест калѹгер ѹ монастир. И паки да им ест Костѣ съ децами си и една ацигапка, по име Нѣга съ децами си, понеже нѫ ест приложил господство ми свѣтомѹ монастирѹ. И паки да им ест Бога ацигапин съ децами си, понеже га покѹпил господство ми wт Іѳанасїе егѹмен wт Козиа и wт въси братиа, за ѳ аспре и за едни кон добрѣ, тако паки га приложиҳ господство ми свѣтомѹ монастирѹ.

И паки да им ест Костѣ и Радѹл и Ѻпрѣ съ децами си, понеже нѫ ест приложила жѹпаница Нѣга свѣтомѹ монастирѹ. И паки да им ест Радѹл и Брата и Нан съ децами си, понеже нѫ ест приложила жѹпаница Нѣга свѣтомѹ монастирѹ Говоре на неилон сѣмрѣть, да сѹт въ покрѣпленїе свѣтомѹ монастирѹ, а wна да имат памет ѹ свѣти монастир. И паки да им ест един ацигапин именем Ѻпрѣ Гѹга със децами си, понеже га приложи Манѣ, синь Могошѹ, свѣтомѹ монастирѹ за дѹшѹ родїтелю емѹ Могош. И паки да им ест Мѫргърит и Радѹл и Параскива съ децами си, понеже нѫ приложи жѹпан Манѣ ключар да сѹт въ покрѣпленїе свѣтомѹ монастирѹ. И паки да им ест Слав и Никша съ децами си, понеже нѫ приложи свѣтомѹ монастирѹ Татѹл wт Рибник и жена емѹ и ѹчинише се калѹгери ѹ свѣти монастир.

И паки да ест свѣтомѹ монастирѹ Говоре, ѹ Рынкѹ, wт сва вама господска, четвръти дел да ѹзимает калѹгери, wт соли и wт що минет wт сва товар,

[1] Loc rupt şi şters.

www.dacoromanica.ro

четвръти дел wт аспре, понеже приложих господство ми да ест ѣрик свѣтомѹ монастирѹ, въ вѣки. И ни wт когоже непотъкновенно, по речи господства ми.

И паки да ест свѣтомѹ монастирѹ пивница Ѡанек wт Ѡкиѹ и със место, що ест бил дал Ѡана сестре емѹ Нѣкше и Марине; понеже що ест <било> дел Нѣкшек wт тон пивницѹ, а wна ест ю приложила неина дел свѣтомѹ монастирѹ на неинон съмрътъ, а що ест вило дел Маринек wт тон пивницѹ, а wна ю покѹпи егѹмен Дороѳею wт Марина, за хѳ аспре, при дьни Влада воеводї.

И паки да ест свѣтомѹ монастирѹ Говоре wт блато wт Маминѹ, половинѹ wт дел господскѹ, що га съм извадиw господство ми wт цара тѹрского.

И паки да ест свѣтомѹ монастирѹ wт винарич господскѹ що ест ѹ Рибник, ката годїни да имат свѣти монастир по с̃ ведре wт вино, понеже га сѹт приложени били и прежних господах сжи мертик свѣтомѹ монастирѹ.

Сего радї, им приложи и дадох господство ми свѣтомѹ монастирѹ вишеречене комате, wко да сѹт свѣтомѹ монастирѹ въ покрѣпленїе и честнѣишим wтцем въ пищѹ, а намже и родїтелнем нашимъ въ вѣчное въспоминанїе.

Почевши wт wвчнего вама и wт свинпего вама, wт пчеларства и къбларства и wт дижме и wт сенокос и wт воз и wт подвод и wт въсех слѹжбах и дажбах елика се wбретает въ самодръжавнон земли и wбластию господства ми. И нихто да нх не смѣет бантовати или позабавити wт слѹгах или wт правителех господства ми, посилламих по милостинѣх и по работах господства ми, понеже каре тко би покѹсил бантовати нх аще ест влас един, то таковаго чловѣка имат въспрїети велико зло и wргїю wт господства ми, wкоже невѣрник и прѣстѹпник и посрамител снемѹ хрисовѹл господства ми. Ино нѣст.

Єщеже и заклинанїе поставлѣем господство ми, како по съмрѣти господства ми кого изберет господь Богъ бити господинь и wбладател землю Оуггрwвлахїиском или wт сръдечнаго плода господства ми или wт сродника господства ми или, по грѣсех наших, wт иноплеменика, да аще почетет и съхранит и ѹтвръдит и поновит сжи хрисовѹл господства ми, того господь Богъ да почетет и съхранит и ѹтвръдит его въ господствѣ его; а ащели не почетет и не съхранит и не ѹтвръдит и не поновит сѣи хрисовѹл господства ми, нѹ разорит и порѹшит и поперет и посрамит, того господь Богъ да не почетет и не съхранит и не ѹтвръдит, нѹ разорит и порѹшит и поперет и посрамит въ господствѣ его и да ест под клетвом прѣчистїе богоматери и да ест проклет и анатема wт тнї wтци Никенски и да имат вчестие съ Иѹдою и съ Ариѹ и съ инѣми їюдеие еже възъпише на господа Бога и спаса нашего Іѹсѹса Христа, крьв его на нихъ и на чедех нх, еже ест и вѹдет въ вѣки, амин.

Сведетелїе: жѹпан Барбѹл Кралевски бан и жѹпан Калотъ велики дворник и жѹпан Харват велики логофет и жѹпан Димитръ вистиар и Радѹл спатар, Држгнч пехарник, Хамза комис, Житиан столник, Бадѣ и Нѣгое велици постелници.

www.dacoromanica.ro

Н аз, Флорѣ, єжє начєртахъ въ настолним старим господам в Двор Ѧргишв, мѣсєца wхтомвріѥ к дьни, wт Ѧдама тєкѹщиⷯ, в лѣт ҂зкѕ.

† Іw Басараба вwєвwда, милостїм божїм, господинь.

† Urmînd întru totul sfînta şi dumnezeiasca Scriptură care spune: „milă vreau, iar nu jertfă". Şi iarăşi că „prin milostenii se curăţă păcatele". Şi iarăşi, „fericiţi cei milostivi, că aceia vor fi miluiţi". După cum gura proorocească, inspirată de Duhul sfînt grăieşte: „fericit bărbatul care miluieşte în toată ziua, acela se îndulceşte de Domnul". Deci, acestea aflîndu-le din dumnezeiasca Scriptură, iarăşi am auzit pe prooroc vorbind cu Duhul sfînt: „ascultaţi dar împăraţi şi înţelegeţi învăţaţi judecători ai capetelor pămîntului, pătrundeţi-vă cei ce stăpîniţi mulţimile şi vă făliţi de noroadele limbilor, că de la Domnul v-a fost dată vouă stăpînirea şi puterea de la cel de sus". Înţelegînd deci că toate sînt în mîinile lui Dumnezeu şi cît voieşte fiecăruia din noi dăruieşte. Ci deci fericit şi de trei ori fericit cel care stăpînirea dată de Dumnezeu bine o înmulţeşte şi lucrează în taină talantul ce i l-a încredinţat Dumnezeu, ca să audă acel glas bun şi dulce al bucuriei: „bunule şi credinciosule rob, intră în bucuria Domnului tău". Acestea deci auzindu-le, se cuvine nouă a le pătrunde, că cele de aici sînt în puţină vreme şi trecătoare, după cum şi spune: „orice slavă pînă la o vreme este". Se cuvine deci nouă a rîvni către cei de mai înainte binecinstitori şi sfîntrăposaţi domni, care cele pămînteşti bine le-au aşezat şi acestea bine cîrmuindu-le cu aceste pămînteşti au dobîndit bunurile cereşti. Acestea moştenindu-le, iar cele pămînteşti pămîntului au lăsat.

Iată deci, eu, întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul, Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn a toată ţara Ungrovlahiei şi cu de Dumnezeu dăruitul meu copil, Io Theodosie voievod, am dorit către întru tot cinstitele, dumnezeieştile biserici, după cuvîntul proorocului: „în ce chip doreşte cerbul izvoarele apelor"; văzînd deci că pentru păcatele noastre s-au împuţinat domnii binecinstitori, cari au miluit şi întărit dumnezeieştile şi sfinţitele biserici.

De aceea am văzut şi cu dorinţă şi osîrdie am dorit mai ales către atotsfîntul, sfinţitul şi dumnezeiescul hram şi lăcaş al preasfintei şi cinstitei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria şi cinstitei şi slăvitei ei Adormiri şi sfintei mănăstiri numite Govora şi preacinstitului părinte egumen chir Dorotheiu şi ieromonahilor şi stareţilor şi diaconilor şi tuturor fraţilor care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie de hrană şi de întărire satele, anume: Ioneştii toţi, cu tot hotarul şi toată seliştea Corbeanilor, pentru că a cumpărat-o Radul voievod, fiul

www.dacoromanica.ro

lui Vlad voievod, de la Anca, fiica lui Jitiian, şi de la Bordea şi de la fiii lui Micul, pentru 7 000 aspri, încă în zilele lui Vlad voievod Călugărul.

Şi iar să le fie toată selişteа ce se cheamă Hinţea, pentru că jumătate din Hinţea a cumpărat-o Vlad voievod Călugărul de la Dan şi de la Vîlcul şi de la Cîrstea, pentru 700 aspri; iar cealaltă jumătate din Hinţeа, pe aceasta a cumpărat-o Staico logofăt de la fiii lui Voinea, pentru 800 aspri, în zilele lui Vlad voievod, de a dăruit-o sfintei mănăstiri Govora.

Şi iarăşi să le fie via din dealul Ocnei, ce a fost via lui Macarie, pentru că a dat-o însuşi Macarie sfintei mănăstiri, în zilele lui Vlad voievod şi vinăriciul domnesc, ce va fi de la via lui Macarie, iarăşi să fie al sfintei mănăstiri.

Şi iarăşi să le fie Nănăşeştii toţi, ce sînt la gura Topolovului, cu tot hotarul şi cu morile, pentru că este veche şi dreaptă ocină a sfintei mănăstiri.

Şi iarăşi să le fie via popii Alecse de la Arghiş, ce a fost lîngă via sfintei mănăstiri, pentru că a cumpărat-o egumenul Dorotheiu cu fraţii de la fiii popii Alecse, de la Chirca şi de la fraţii lui, pentru 700 aspri, încă în zilele lui Vlad voievod. Şi iarăşi să le fie via lui Stepan, căci a cumpărat-o egumenul Dorotheiu cu fraţii de la Stepan, pentru 400 aspri, încă în zilele lui Vlad voievod.

Şi iarăşi să le fie via de la hotarul Copăcelu şi cu vinăriciul de la acea vie, şi domnesc şi boieresc, pentru că a cumpărat-o Radul voievod de la fiii bănesei, de la Oprea şi de la Ivanco şi de la Radul, pentru 3 000 aspri, ca să fie slobod sfintei mănăstiri vinăriciul domnesc şi boieresc.

Şi iarăşi să le fie balta numită Pirotul şi Lîşteava şi gîrla de la Cuibul Orlei pînă în Pirot, pentru că a dăruit-o Alb spătar sfintei mănăstiri, încă în zilele lui Vlad voievod Călugărul.

Şi iarăşi să le fie în Rîmnic o moară ce este veche a sfintei mănăstiri, unde se împreună hotarul orăşenilor cu uliţa lui Oprea, pentru că este dăruită sfintei mănăstiri încă de bătrînul Vlad voievod Drăculea. Şi iarăşi să le fie în Rîmnic, în faţa oraşului, două mori într-o casă, pentru că le-am făcut domnia mea de le-am dăruit sfintei mănăstiri, ca să-i fie de întărire sfîntului loc şi fraţilor de hrană, iar nouă şi părinţilor noştri să fie de veşnică pomenire. Şi iarăşi să le fie în Rîmnic loc de casă, pentru că l-a cumpărat domnia mea şi l-a dăruit sfintei mănăstiri.

Şi iarăşi să fie sfintei mănăstiri Stoiceanii toţi ce sînt pe Olt şi cu tot hotarul, pentru că sînt dreaptă ocină a sfintei mănăstiri, pentru că sînt zestrea maicii lui Radu voievod de la părinţii ei; aşa i-a scos Samonida, mama lui Radul voievod, cu 12 boieri în zilele lui Vlad voievod. Apoi i-a şi cumpărat Radul voievod de la Vlaicul, fratele lui Albul, pentru 11 000

www.dacoromanica.ro

aspri; iar Vlaicul, pentru aceşti mai sus-zişi 11 000 aspri, el a cumpărat Nucetul, ca să fie Stoiceanii dreaptă ocină a sfintei mănăstiri.

Şi iarăşi să-i fie sfintei mănăstiri Glodul tot şi cu tot hotarul, după cum a fost ocină şi mai înainte sfintei mănăstiri mai sus-zisă; apoi a şi cumpărat Radul voievod Glodul tot de la Cîrstea şi de la fiii lui Dan, pentru 5 000 aspri, de l-a dăruit sfintei mănăstiri. Şi apoi iarăşi a cumpărat egumenul Dorotheiu în Buneşti cît a ţinut Alb vistier, de a dat-o fiului lui Dan, lui Cîrstea, pentru Glodu. Şi iarăşi le-a dat 700 aspri, de asemenea pentru Glodu.

Şi iarăşi să fie sfintei mănăstiri Bîrseştii toţi, cu tot hotarul, pentru că sînt ocină, dedină a sfintei mănăstiri şi încă şi cumpăraţi în zilele lui Radul voievod.

Şi iarăşi să le fie Plăviceneii toţi, pentru că i-a cumpărat Radul voievod de la Stanciul, fiul lui Cutrea, pentru 5 000 aspri.

Şi iarăşi să le fie în Cheaia jumătate, pentru că partea lui Iuga a dăruit-o Iuga sfintei mănăstiri, în zilele lui Radul voievod, iar partea lui Danciul iarăşi a dăruit-o Danciul sfintei mănăstiri în zilele lui Radul voievod; apoi a şi cumpărat-o egumenul Dorothei de la Danciul pentru 4 700 aspri. Şi iarăşi să fie sfintei mănăstiri Nevoia toată, cu tot hotarul şi cu cît a dăruit şi domnia mea din ocina domnească, pentru că a dăruit Tudor vistier sfintei mănăstiri Nevoia toată, încă în zilele lui Radul voievod.

Şi iarăşi să fie sfintei mănăstiri Bircieştii toţi şi Chinteştii jumătate, pentru că sînt veche şi dreaptă ocină a sfintei mănăstiri. Şi iarăşi să le fie în Leoteşti două mori şi cu vad, ce au fost partea lui Bogdea, pentru că le-a dăruit jupan Manea clucer sfintei mănăstiri. Şi iarăşi să le fie Deleanii toţi cu hotarul, ce i-a dăruit Manea Ghizdavăţ, în zilele lui Radul voievod.

Şi iarăşi să le fie ţiganii, anume: Nicula cu copiii săi şi Cîrstea şi Danciul cu copiii săi şi <Crăciun şi Neda>[1] cu copiii săi şi Stan şi Dumitru cu copiii săi, pentru că aceşti mai sus-zişi ţigani i-a dobîndit Ştefan din Rîmnic cu slujbă de la Basarab voievod cel Tînăr Ţepeluş; astfel, el i-a dăruit sfintei mănăstiri Govora la moartea lui, căci s-a făcut călugăr la Govora. Şi iarăşi să le fie sălaşele de ţigani, anume: Neda şi Dragomir cu copiii săi, pentru că i-a dăruit Radul voievod sfintei mănăstiri. Şi iarăşi să le fie Zerea cu copiii săi, pentru că i-a dăruit Danciul, fiul lui Branco, sfintei mănăstiri la moartea lui, cînd s-a făcut călugăr în mănăstire. Şi iarăşi să le fie Costea cu copiii lui şi o ţigancă, anume Neaga cu copiii săi, pentru că i-a dăruit domnia mea sfintei mănăstiri. Şi iarăşi să le fie Boia ţiganul cu copiii săi, pentru că l-a cumpărat domnia mea de la Athanasie egumen de la Coziia şi de la toţi fraţii,

[1] Loc rupt şi şters.

www.dacoromanica.ro

pentru 500 aspri şi cu un cal bun, astfel că iarăşi l-a dăruit domnia mea sfintei mănăstiri.

Şi iarăşi să le fie Costea şi Radul şi Oprea cu copiii săi, pentru că i-a dăruit jupaniţa Neaga sfintei mănăstiri. Şi iarăşi să le fie Radul şi Brata şi Nan cu copiii săi, pentru că i-a dăruit jupaniţa Neaga sfintei mănăstiri Govora, la moartea ei, să fie de întărire sfintei mănăstiri, iar ea să aibă pomenire în sfînta mănăstire. Şi iarăşi să le fie un ţigan, anume Oprea Guia cu copiii săi, pentru că l-a dăruit Manea, fiul lui Mogoş, sfintei mănăstiri, pentru sufletul părintelui său Mogoş. Şi iarăşi să le fie Mărgărit şi Radul şi Paraschiva cu copiii săi, pentru că i-a dăruit jupan Manea clucer să fie de întărire sfintei mănăstiri. Şi iarăşi să le fie Slav şi Nicşa cu copiii lor, pentru că i-a dăruit sfintei mănăstiri Tatul din Rîmnic şi soţia lui şi s-au făcut călugări în sfînta mănăstire.

Şi iarăşi să fie sfintei mănăstiri Govora, în Runcu, din toată vama domnească, a patra parte să ia călugării, din sare şi din toată marfa ce trece, a patra parte din aspri, pentru că a dăruit domnia mea ca să fie uric sfintei mănăstiri, în veci. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Şi iarăşi să fie sfintei mănăstiri pivniţa lui Oană de la Ocna şi cu loc, ce a dat-o Oană surorilor sale Neacşa şi Marina; pentru că ceea ce a fost partea Neacşei din această pivniţă, iar ea a dăruit partea ei sfintei mănăstiri la moartea ei; însă ceea ce a fost partea Marinei din această pivniţă, iar aceasta a cumpărat-o egumenul Dorotheiu de la Marina, pentru 1 200 aspri, în zilele lui Vlad voievod.

Şi iarăşi să fie sfintei mănăstiri Govora din balta de la Mamina, jumătate din partea domnească, pe care am scos-o domnia mea de la împăratul turcesc.

Şi iarăşi să fie sfintei mănăstiri din vinăriciul domnesc ce este în Rîmnic, în fiecare an să aibă a lua sfînta mănăstire cîte 200 de vedre de vin, pentru că fusese dăruit acest mertic sfintei mănăstiri şi de domnii de mai înainte.

De aceea am dăruit şi am dat domnia mea sfintei mănăstiri mai sus-zisele averi, ca să fie sfintei mănăstiri de întărire şi preacinstiţilor părinţi de hrană, iar nouă şi părinţilor noştri de veşnică pomenire.

Începînd de la vama oilor şi de vama porcilor, de albinărit şi găletărit şi de dijme şi de cositul fînului şi de cărături şi de podvoadă şi de toate slujbele şi dăjdiile cîte se află în ţara de sine stătătoare şi în stăpînirea domniei mele. Şi nimeni să nu îndrăznească a tulbura sau a împiedica dintre slugile sau dintre dregătorii domniei mele, trimişi după milosteniile şi după muncile domniei mele, pentru că oricine va îndrăzni a-i tulbura chiar cu un fir de păr, un astfel de om va primi mare rău şi urgie de la domnia mea, ca necre-

www.dacoromanica.ro

dincios şi călcător şi batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele. Altfel să nu fie.

Încă şi blestem punem domnia mea, ca după moartea domniei mele pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn şi stăpînitor al ţării Ungrovlahiei sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va păzi şi va întări şi va înnoi acest hrisov al domniei mele, pe unul ca acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti şi nu va păzi şi nu va întări şi nu va înnoi acest hrisov al domniei mele, ci îl va distruge şi îl va nimici şi îl va călca şi îl va batjocori, pe unul ca acela domnul Dumnezeu să nu-l cinstească şi să nu-l păzească şi să nu-l întărească, ci să-l distrugă şi să-l nimicească şi să-l calce şi să-l ruşineze în domnia lui şi să fie sub blestemul preacuratei maicii lui Dumnezeu şi să fie blestemat şi anatema de 318 părinţi de la Nicheia şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu acei iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul ban Craiovescul şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt şi jupan Dimitru vistier şi Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea şi Neagoe mari postelnici.

Şi eu, Florea, care am scris în scaunul vechilor domni, în Curtea de Arghiş, luna octombrie 30 zile, de la Adam curgător, în anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 225 (Govora, V/3).
Orig., perg. (78 × 59), pecete atîrnată, căzută.
Cu două traduceri: una din sec. al XIX-lea, fără dată, alta din 1842; alte traduceri ibidem, mss. 234, f. 94v—99, 447, f. 16—19 şi 463, f. 62—65.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 126—130.

164

1517 (7026) octombrie 30, Mănăstirea de lîngă Argeş.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Govora un ţigan, dăruit de Tatu din Rîmnic.

† Милостїю божїею, Їw Басарабъ воєводъ и господинъ въсои земли Оугрwвлахїискои, сынъ великаго Басарабе воєводы. Дабат господство ми сие повелѣнїе господства ми свѣтомоу и божиственомоу хрaмоу и wбителю прѣсвѣтѣи,

www.dacoromanica.ro

чєстѣи и прѣблагословенѣи владичицѣ нашои, Богородици, славно ѥи Ѹспенїѥ и свѣтомѣ монастирѣ зовомаго Говора и честнѣишомѣ wтцѣ їегѹменѣ кѵр Дороѳеѭ и свѣщенником и старце и диѧконом и вѣсем братиам ѥже живѣщиҳ въ свѣтоѥ место тоѥ, ѩко да им ѥст єдин ацигании, по име Никша съ децами си, понеже га ѥст приложил Татѣл wт Рибник, на съмрѣтъ, свѣтомѣ монастирѣ, да мѣ ѥст въ покрѣпленїѥ.

Ѩ потом, има wтьць ѥгѹмен съпренїѥ пред господствѣ ми wт Станчюл Вѣцел граматик; ѩко преше Вѣцел како ѥст немѣ приложен вишеречен ацигании. Ѩко, господство ми гледаҳ и сѣднҳ съ честитими правителе господства ми, тере дадоҳ господство ми Станчѣлѣ Вѣцелѣ закон ѣ҃ болѣре, да закле како ѥст немѣ приложен вишеречени ацигании. Ѩ wн не донесе болѣри на сорок, нѣ wста wт закона и прѣстѹпи през сорок.

Єго радї, господство ми дадоҳ вишеречен ацигании свѣтомѣ монастирѣ, да им ѥст въ wчинѣ и въ wҳабѣ въ вѣки и ни wт когоже непотъкновенно, по wризмиѭ господства ми.

Сведетеле: жѹпан Барбѣл бан и жѹпан Калотъ велики дворник и жѹпан Харват велики логофет, Димитръ вистиар и Радѹл спатар, Држгич пеҳарник, Хамза колнс, Житиан стольник, Бадѣ и Нѣгоѥ велици постелници.

И аз, Флорѣ, ѥже начертар[1] въ свѣти монастир, ѥже ѥст кон варош Ѩргиш, мѣсеца wҳтомврїѥ а҃ дьни. Исправник wтьць їегѹмен Їѡсиф. Ѣ лѣто ×ѕ҃кѕ҃.

† Їѡ Басараба вѡевѡда, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfîntului şi dumnezeiescului hram şi lăcaş al preasfintei, cinstitei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, slăvitei ei Adormiri şi sfintei mănăstiri numite Govora şi preacinstitului părinte egumen chir Dorotheiu şi preoţilor şi stareţilor şi diaconilor şi tuturor fraţilor care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie un ţigan, anume Nicşa cu copiii săi, pentru că l-a dăruit Tatul din Rîmnic, la moarte, sfintei mănăstiri, ca să-i fie de întărire.

Iar apoi a avut părintele egumen pîră înaintea domniei mele cu Stanciul Veaţel gramatic; astfel pîra Veaţel că-i este lui dăruit mai sus-zisul ţigan. Astfel, domnia mea am cercetat şi am judecat cu cinstiţii dregători ai domniei mele, de a dat domnia mea lui Stanciul Veaţel lege 12 boieri, să jure că-i este dăruit lui mai sus-spusul ţigan. Iar acesta n-a adus boierii la soroc, ci a rămas de lege şi a trecut peste soroc.

De aceea domnia mea am dat mai sus-spusul ţigan sfintei mănăstiri, să-i fie de ocină şi de ohabă în veci şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

[1] În loc de: начертах.

www.dacoromanica.ro

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier şi Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea şi Neagoe mari postelnici.

Şi eu, Florea, care am scris în sfînta mănăstire, care este lîngă oraşul Arghiş, în luna octombrie 30 zile. Ispravnic părintele egumen Iosif. În anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 224 (Govora, XXVII/4).
Orig., perg. (31,5 × 29), pecete aplicată.
Cu o traducere din 1797; altă traducere ibidem, ms. 447, f. 400v—401.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 131. Facs. *Ibidem*, 282.

165

1517 (7026) noiembrie 22, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii jupanului Drăghici din Cricov satul Secăreni cu vad de moară şi un loc de metoh.

† Милостїю божїю, Їw Басараба воєвода и господинъ въсои земли Оугровлахїискои, сынъ великаго и прѣдобраго Басараба воєвода. Дават господство ми сїа повелѣнїе господства ми свѣтомоу монастироу жѹпанѹ Драгичѡви wт Крикwв, шкоже да мѹ єст село Секърѣнїи въси, със wчинѹ, колико мѹ єст дело, али покыде хотарисашѣ ѣ҃ болѣри и Семка слѹгар; и хотарwм да се знает: wт Ѳлли, до Пѹт Брановн и по Пѹт Бранwви, право дори ѹ Лакѹл със Ръкициле и wт Лакѹл със Ръкициле, прѣз Дъмбѹл, ѹ Пъкѹри; таже, wт Пъкѹри ѹ згор, по пѹт копан, право дори ѹ Кѹмътра и по Кѹмътра ѹ здол, дори ѹ кѹрсѹра Словелwв и wт Слове, по кѹрсѹръ, дори ѹ Лакѹл Косиннwв и wт Лакѹл Косиннwв, дори ѹ Кѹларе и wт Кѹларе по глав Мѹшчелwви, право ѹ Дъмбѹл и wт Дъмбѹл право код Горганѹл Лисицеви ѹз гwр, дори ѹ Бъшикѹцъ. И паки да мѹ єст на мѣсто рекомѣм Кѹмътра єдин брwд за воденици и паки место wт єдин метоҳ свѣтомѹ монастирѹ, понеже мѹ сѹт старе и праве wчине и дѣдине.

Сего радѹ, дадоҳ и господство ми, шкоже да мѹ сѹт въ wчинѹ и въ wҳабѹ, въ вѣки и ни wт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже и свѣдетелїе поставлиҳ господство ми: жѹпан Барбѹл ван, жѹпан Калотъ великн дворник и жѹпан Харват велнки лwгwфет и Дѹмитрѹ внстиар и Радѹл мечносник и Драгич пехарник и Хамѹза комис и Житїан стольник и Бадѣ и Нѣгое велици страторници.

www.dacoromanica.ro

И аз, Моусн словописатєл, єже начєртахъ въ новєи дворовєхъ в варош Питєщи. Исправник Семка сълугєр. Пис мєсеца ноємврїє кѣ дьни, въ лѣто ×ѕкѕ.

† Їw Басараба в(оєво)да, милостїю божїю, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a jupanului Draghici din Cricov, ca să-i fie satul Secăreanii toţi, cu ocina, cît este partea lui, însă pe unde au hotărnicit 12 boieri şi Semca sulgerul; iar hotarul să se ştie; de la Ulmi pînă în Drumul Branului, şi pe Drumul Branului drept pînă în Lacul cu Răchiţile, şi din Lacul cu Răchiţile, peste Dîmbul, la Păcuri; astfel, de la Păcuri în sus, pe drumul săpat, drept pînă la Cuimătra şi pe Cumătra în jos pînă în cursura Slovelor şi din Slove, pe cursură, pînă în Lacul lui Cosain, şi din Lacul lui Cosain pînă în Culare, şi din Culare, pe capul Muşcelului, drept în Dîmbul şi din Dîmbul drept lîngă Gorganul Vulpii, în sus pînă în Băşicuţă. Şi iarăşi să-i fie din locul zis Cumătra un vad de moară şi iarăşi locul de un metoh al sfintei mănăstiri, pentru că îi sînt vechi şi drepte ocini şi dedine.

De aceea am dat şi domnia mea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă în veci şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt şi Dumitru vistier şi Radul spătar şi Draghici paharnic şi Hamza comis şi Jitiian stolnic şi Badea şi Neagoe mari stratornici.

Şi eu, Moisi scriitor, care am scris în noile curţi din oraşul Piteşti. Ispravnic Semca sulger. Scris în luna noiembrie 22 zile, în anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCCXCVII/11.
Orig., perg. (27 × 32,5), pecete timbrată.
Cu două traduceri la Arh. St. Buc., ms. 454, f. 140 şi 141 (fără lună şi zi).
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 131—132.

166

1518 (7026) ianuarie 18, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod scuteşte de toate dările şi slujbele averile lui Calotă mare vornic.

Hrisovul lui Basarab voevod, feciorul <lui> Basarab voevod cel Mare, făcut pintru moşii, pintru vii, pintru ţigani şi pintru toate ce au avut la mîna lui

www.dacoromanica.ro

Calotă vil vornic şi a tot neamul lui şi mai pre urmă scrii să fii ertaţi di oeritul de oi şi de goştinăritul de rîmători şi de dejmăritul de stupi şi de vinărici şi de gălitării şi de dijmi şi de coasă de fîn şi de cară şi di podvoadi şi di toati slujbili şi dăjdiilii, cît sîntu di să află în tot ţinutul stăpînii dumnealui. Nimini pri dînşii ca să nu cutéze a-i bîntui, nici a-i învălui din slugi au din boiarii dumnealui cei trimişi pintru slujbili şi pintru tribili dumnealui, pintru că care s-ar ispiti a-i bîntui sau a-i învălui, mult cît iaste un păr din cap, acila om să ştie că va avea a luoa mare răutate şi urgie di cătră domnieałui, ca un necredincios şi călcător şi ruşinător di acistu hrisov al dumnealui. Şi într-altu chip nu va fi.

Încă şi blistim au pus dumnealui, cum după moartea dumnealui, pi cini va alégi domnul Dumnezeu a fi domnu Ţării Rumânişti au din rodul inimii dumnealui au din rudiniia domnealui sau, din păcatili noastre sau din alt neam, ca deaca va cinsti şi va păzi şi va întări şi va înoi, pi acela domnul Dumnezeu ca să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească întru domniia lui iar daca nu va cinsti şi nu va păzi şi nu va întări şi nu va înoi, ci va spargi şi va strica şi va călca şi va ruşina acistu hrisov al domnealui, pi acila domnul Dumnezeu ca să nu-l cinstească şi să nu-l păzească, ci să spargă şi să strici şi să-l ruşinéze întru domniia lui şi să ucigă aicea trupul cu sunit, iar în veacul ci va să fii sufletu lui şi ca să aibă parte cu Iuda şi cu afurisitul Ariia şi cu alţi nicridincioşi jidovi, care strigau asupra domnului Dumnezeu şi a mîntuitoriului nostru Isus Hristos, sîngili lui spri dînşii şi spri ficiorii lor, pricum iaste şi va să fii în vécii vécilor, amin.

Iată şi mărturii au pus domnealui: pi jupan Barbul banul Craiovii şi pi jupan Harita[1] vil dvornic şi pi jupan Dumitru vil vistier şi Drăghici păharnic şi Amza comis şi Jitiian stolnic şi Badea şi Neagoi şi alţi boiari, carii s-au ştirsu, toţi sîntu mărturii marii clucéri.

Şi eu, Florea, carii am scris în minunatul foişor al Pitiştilor, în luna lui ghinar 18 şi di la Adam pînă acum alirgarea anilor pînă acum, leat 7026 <1518>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 226 (Mislea, IV/1).
Traducere fragmentară.
EDIŢII. *D.I.R.,B.*, 132—133.

[1] În acest timp mare vornic era Calotă.

www.dacoromanica.ro

1518 (7026) ianuarie 28, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Harvat mare logofăt şi fiilor săi ocina Doiceştilor.

Cu mila lui Dumnezeu, Ioan Basarab voevod şi domn a toată Ţara Rumânească. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei mèle cinstitului boiariului domniei mèle jupînului Harvat vel logofăt şi cu feciorii lui, cîţi Dumnezeu îi va dărui, ca să-i fie lui moşiia Doiceştilor ce iaste între Mirila şi între Măneşti, din luncă, la cîmp, cîtu-i iaste hotarul, pentru că o au cumpărat jupan Harvat logofătul de la Barbul al lui Gropeai şi de la fămèia lui, Muşa, drept 1 500 aspri. Iar Barbul şi fămèia lui au dat banii ce s-au zis mai sus lui Dragosin armaşul, pentru un sălaş de ţigani.

Pentru aceasta am dat şi domniia mea jupînului Harvat logofătul, ca să-i fie lui de moştenire şi ohabnică lui şi feciorilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimenea să nu să clătească, după zisa domniei mèle.

Mărturii: jupan Barbul banul şi jupan Calotă vel dvornic i jupan Dumitru vistier i Radul spatar, Drăghici peharnic, Hamza comisul, Jitiian stolnecul, Badea postelnic. Ispravnici: Oprea pîrcălabul de la Ribnic şi Neagoe dvornic.

Şi s-au scris în Piteşti, mesiţa ghenarie 28 dni, leat 7026 <1518>.

Acest izvod s-au scris pe limba rumânească de pe hrisovul cel slovenesc de Luppu dascăl slovenesc la Şcoala domnească în Bucureşti, la leat 7250. Az Luppu dascăl slovenesc, pisah.

Bibl. Acad., CDXIV/100.
Copie după o traducere din 1741—1742.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 133.

168

1518 (7026) aprilie 7, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod dăruieşte lui Danciul, Oprea spătar, Ivul şi fiilor lor pădure la Aninoasa, pentru a face curătură.

† Милостию божїею, Їѡ Басарабъ воевода и господинъ въсои земли Оугровлахїискои, сынъ великаго Басарабе воеводї. Дават господство ми сие повѣлѣнїе господства ми слъзем господства ми жъпанъ Данчїюлъ съ сынови си и жъ-

www.dacoromanica.ro

пан Ѡпрѣ спатар съ сыноки си, по име Манда и Кера[1] и еще колици им даст Богъ и Ивъл съ сыноки си тако да им ест место wт wчинъ <Ани>[2]ноаса ѕ цело шѕмѕ wт доле wт валѣ Мѕстева где ѕдари ѕ Криков и wт валѣ Мѕстева, до Камен и по валѣ Рѕнкѵлѕ, до Зѕби и wт згор.....[2] до глѣмѣ и по Криков, до Камен; понеже ю ѕпросише ѕ господство ми вишереченн слѵге господства ми тан wчинъ, цело шѕмѕ, како да си wчистит тое место съ <wгнь>[2] и съ секиром.

Ѩ господство ми, ѕ том, ихъ помиловахъ със тои wчинъ, за радѣ праком и верном слѵжбом еже ми есѕ послѵжи господствѕ ми. Сего радѣ, им дадохъ и господство ми, тако да им ест въ wчинъ и въ wхабѕ, ним и сыновом им и внѕком и прѣвнѵчетом ихъ. И въ них прѣдалика да нѣст, анѕ да ест wстакшим их. И ни wт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сведетелѣ: жѵпан Барбѵл бан и жѵпан Калотъ велики дворник и жѵпан Харват велики логофет, Димитръ кистигар и Радѵл спатар, Драгичь пѣхарник, Хамза комис, Житан столник, Бадѣ и Нѣгое велици постелници.

И аз, Флорѣ, еже пис ѕ град Бѵкѵреци, мѣсеца априлѣ ѕ дьни. Исправник Капотъ портар. Въ лѣт ×ѕ҃кѕ.

† Їѡ Басараба кwекwда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, jupanului Danciul cu fiii săi şi jupanului Oprea spătar cu fiii săi, anume Manda şi Chera[3] şi cîţi încă le va da Dumnezeu şi lui Ivul cu fiii săi să le fie loc din ocina <Ani>[2]noasa în toată pădurea de jos din valea Mustei, unde dă în Cricov şi din valea Mustei, pînă la Piatră şi pe valea Runcului, pînă la Zubi şi din deal...[2] pînă la culme şi pe Cricov, pînă la Piatră; pentru că au cerut de la domnia mea mai sus zisele slugi ale domniei mele această ocină, pădurea toată, ca să cureţe acel loc cu <foc>[2] şi cu securea.

Iar domnia mea, la aceasta, i-am miluit cu această ocină, pentru dreapta şi credincioasa slujbă ce au slujit domniei mele. De aceea le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

---

[1] Cuvintele: Манда и Кера sînt scrise posterior, peste un text iniţial ras.
[2] Loc rupt şi şters.
[3] Cuvintele: „Manda şi Chera" sînt scrise posterior, peste un text iniţial ras.

www.dacoromanica.ro

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier şi Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea şi Neagoe mari postelnici.

Şi eu, Florea, care am scris în cetatea Bucureşti, luna aprilie 7 zile. Ispravnic Capotă portar. În anul 7026 ‹1518›.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 227 (Ep. Buzău, XXXIV/1).
Orig., perg. (25,5 × 39), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1850; alte traduceri ibidem, *ms.* 173, *f.* 24 şi la Bibl. Acad., CXXVI/204.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 134. Facs. *Ibidem*, 283.

169

‹1518› aprilie 21, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stanciul ş.a. ocini în Corcolaţi şi Alixeni.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab v‹oie›v‹o›d şi domn al tot pămîntului Ungrrovalahicesc, fiiul lui Basarab v‹oie›v‹o›d. Dă domnia mea această poruncă a domnii mele la Stanciul cu fraţi‹i› lui: Nan şi Dan şi Roman cu fii‹i› lor, ca să le fie în Corcolaţi din hotarul de jos jumătate şi din hotarul de sus iară jumătate şi din ceealaltă jumătate, iar jumătate, fiindcă le este veche şi dreaptă moşie şi moştenire.

Iar după aceea au avut prigonire cu Prodea şi Stoica şi Taba. Aşa domnia mea am dat lui Prodea şi Stoica 12 boiari. Iar Prodea şi Stoica n-au putut să aducă pă acei boeri, ci au rămas de lege.

Şi iarăşi Dan au cumpărat de la Drăghiasă 1 ţarină drept 9 florini.

Şi iară Stan şi Dragomir, ca să le fie în Alicseni partea lui Stanislav, însă din vie pînă la Vadul Mielcilor şi pînă în grădina lui Bercea şi pînă în grădina popii, la drumul de jos, pînă în moşiia Frăteştilor, fiindcă au cumpărat-o Stan şi fratele său, Dragomir, drept bani 1150. Însă Stan să aibă a ţinea trei părţi, iar Dragomir a patra parte.

Şi iar Dan cu fii‹i› săi să le fie în Corcolaţi 2 ţarini, pentru că le-au cumpărat de la Alicseanŭ drept bani 220.

Şi a mai cumpărat Stan de la Drăgoiasa, fata lui Dan, 1 ţarină drept bani 56. Şi domnii mele au dat cal bun.

www.dacoromanica.ro

Pentr-aceea le-am dat şi domnia mea, ca să le fie întru moşăe şi în ohabă, lor şi copiilor lor şi nepoţilor şi strenepoţilor. Şi veri cui din ei se va întîmpla mai nainte moarte, să nu fie între dinşii vîndută aceasta, ci să fie a celor rămaşi. Şi de nimenea poticnită, după hotărîrea domniei mele.

Marturi: jupan Nan[1] ban şi j<upan> Calotă marele dvornic şi j<upan> Harv<a>ta logofătul şi Radul spătarul şi Dumitru vistierul, Jitian stolnicul, Hamza comisul, Drăghici păharnicul, Nadea[2] postelnicul.

Scrie la scăunatul oraş Bucureşti, luna lui aprilie 21-ea zi, în anul curgător de la Adam 7086, iar de la Hristos 1578.

† Io Basarab v<oie>v<o>d, cu mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., LXXVI/38.
Traducere din prima jumătate a sec. al XIX-lea.
Data greşită. Datat după domn şi sfatul domnesc.

170

1518 (7026) aprilie 28, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Tudor logofăt şi fratelui său Stanciul cu fiii lor ocină în Voinigeştii de Jos.

† Милостїю божїею, Їw Басараба воєводa и господинъ въсон земли Оу.гровлахїискон, сынъ добраго Басараба воєводa. Дават господство мн сїє повелѣнїє господства мн болѣром господства мн, жѹпанѹ Тѹдорѹ лwгwфетѹ и братѹ мѹ жѹпанѹ Станчюлѹ и съ нїх сыновн, елнци им Богъ прнпѹстит, нли сынове нли дъцєре, шкw да им ест ѹ Долчи Бонницєщи, що сѣт на Ѡлт, дел Добрева, дъцєра Марнѧ, въса, понежє ю ест покѹпил wт Добра, за хаф аспри. И господство мн им простнх кон.

Сего гадї и господство мн им дадох и господство мн шко да им ест въ wчинѹ и въ wхабѹ, нним и сыновом им, внѹком и прѣвнѹчетом им и нн wт когоже непотъкновенно, по реч господства мн.

Свѣдѣтелїє: жѹпан Барбѹл бан и жѹпан Калотъ дворник и жѹпан Харват лwгwфет, Димитрѹ к<ист>[3]ныр, Радѹл спатар, Драгнч пехарник, Хамза комис, Жн тнан столник, Бадїка и Нѣгое постелници. Исправник Данчюл wт Бабa.

Пис ѹ град Бѹкѹрещи, мѣсеца априлїє дьни кѳ, в лѣт ×зкѕ.

† Їw Басараба вwєвwда, милостїѭ божїѭ, господинъ.

---

[1] Greşit, în loc de: Barbul.
[2] Greşit, în loc de: Badea.
[3] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierilor domniei mele, jupan Tudor logofăt şi fratelui său jupan Stanciul şi cu fiii lor, cîţi le va lăsa Dumnezeu, sau fii sau fiice, ca să le fie în Voinigeştii de Jos, care sînt pe Olt, partea Dobrei, fiica Mariei, toată, pentru că au cumpărat-o de la Dobra, pentru 1 500 aspri. Şi domnia mea le-am iertat calul.

De aceea şi domnia mea le-am dat domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă vornic şi jupan Harvat logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badica şi Neagoe postelnici. Ispravnic Danciul din Baba.

S-a scris în cetatea Bucureşti, luna aprilie 28 zile, în anul 7026 <1518>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 228 (Ep. Rîmnic, LII/8).
Orig., hîrtie (29 × 22), pecete aplicată.
Cu o traducere de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 134—135. Facs. *Ibidem*, 284.

171

1518 (7026) mai 3, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte jupînesii Neacşa, fiica lui Harvat logofăt, satele Brîncoveni şi Baia.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod şi domnu a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui Basarab voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei mele fetii jupînului Harvat logofătul, jupînesei Neacşii şi feciorilor ei, cîţi Dumnezeu îi va dărui, ca să fie ei Brîncovenii toţi şi cu morile şi cu viile, pentru că jumătate de Brîncoveni am dat domniia mea jupînesii Neacşii, fata jupînului Harvat logofăt, şi bărbatului ei, jupînului Dobrovoe pîrcălabul, iar altă jumătate de Brîncoveni o au cumpărat-o jupîn Dobrovoe pîrcălabul de la Bran drept 3 000 aspri.

Şi iar am dat domnia mea amînduror Baia toată, pentru că singur domnia mea am dat satile ce s-au zis mai sus de zestre fetii jupînului Harvat logofăt, jupînesii Neacşii şi am miluit domnia mea şi pre bărbatul ei, pe jupan Dobrovoe pîrcălabul, pentru slujba ce au slujit domnii mele.

www.dacoromanica.ro

Iar dup-aceia, jupîn Dobrovoe pîrcălabul el au socotit la moartea lui, de au dat partea lui de la Bae şi partea jupînesii Necşii mănăstirii de la Tismana pentru sufletul lui, iar domniia mea am luat jumătate de Brîncoveni, partea lui Dobrovoe pîrcălabul, de am dat-o jupînesii Neacşii pentrù acea jumătate de Bae, ce au fost partea jupînesii Neacşii, care o au dat-o Dobrovoe pîrcălabul mănăstirii de la Tismeana.

Şi iar să fie jupînesii Neacşii casile dă la Brîncoveni, că pentru acele case domniia mea am dat fraţilor lui Dobrovoe un popor ca să le scoţă lor lemne de casă. Şi încă le-am dat lor domnia mea aspri 1 500. Iar dup-aceia, am dat domniia mea şi acele case jupînesii Neacşii şi Brîncovenii toţi cu morile şi cu viile, ca să-i fie de moştenire şi ohabnice ei şi feciorilor ei, nepoţilor şi strănepoţilor ei. Şi întru dînşii gîlceavă să nu fie în veci, ci să fie celor ce vor rămînea dentru dînşii şi de nimenea să nu să clătească, după zisa domniei mele.

Şi mărturii: jupan Barbul banul şi jupan Calotă vel dvornic i jupan Harvat vel logofăt i Dumitru vistiiar i Radul spatar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badea şi Neagoe marii postelnici.

Şi am scris eu, Florea, ot oraş Bucureştilor, meseţa mai 3 dni, leat 7026 <1518>.

După Florescu-Pleşa, *Doc. ark. part.*, p. 587.
Traducere din a doua jumătate a sec. al XVIII-lea.
EDIŢII. Iorga, *St. şi doc.*, V, 169—170.

172

1518 (7026) mai 4, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte vlastelinului său, Harvat mare logofăt, satul Grozeşti.

† Милостїю божїею, Їw Басараба воєвода и господинь въсои земли Ѳгпровлахїискои, сынь великаго Басарабе воєводї. Дават господство ми сие повелѣнїе господства ми почтенномѹ властелинѹ и пръвомѹ съвѣтникѹ, пачеже из кѫщи господства ми, жѹпанѹ Харватѹ великомѹ логофетѹ и сыновом емѹ, елицї им Богъ припѹстит, ѩко да им ест Грозещїи на Жилю въси; понеже половина wт Грозещи wна ест жѹпанѹ Харватѹ логофетѹ стара и права wчина, дѣдїна, а потом и достижена съ правом и вѣрном слѹжбом wт прежнихъ господахъ; а дрѹга половина wна ест биw wт жѹпанѹ Иванѹ бившомѹ логофет.

Тако, жѹпан Иван логофет ест wставw на неговѹ смъртъ дѫжен жѹпанѹ Харватѹ великомѹ логофетѹ аспре хї. И по смърти жѹпанѹ Иванѹ бившомѹ логофет, а wставшим емѹ кои wставшѣ владати негове комате жѹпан Харват лого-

www.dacoromanica.ro

фет ѕпроси им тен аспре да мѕ ѭ платит и поставн им сорок за сорок, да им платит аспре wт пред господства ми. Й wни не хтеше да мѕ ѭ плацат та.....[1] видеѭ тере ест миноw сорок за сорок и аспре и.....[1] сѫт платили, тако ѕзеѭ господство ми половинѕ wт Грозещи, дел жѫпанѕ Иванѕ внешомѕ логофет, тере га дадоѭ жѫпанѕ Харватѕ логофетѕ, за радѣ wнеи хѷ аспре.

Сего радѣ, дадоѭ господство ми Грозещѣи въси жѫпанѕ Харватѕ логофетѕ, да им сѫт въ wчинѕ и въ wхабѕ, немѕ и сыновом емѕ и внѫком и прѣвнѫчетом ѭ. И въ нинѫ прѣдалчка да нѣст, въ вѣки, мѕ да сѫт wставшим ѭ. И ни wт когоже непотѫкновенно, по реч господства ми.

Сведетелие: жѫпан Барбѫл бан и жѫпан Калотѫ великн дворник и Димитрѣ вистиар и Радѫл спатар, Дрѫгнч пехарник, Хамза колінс, Житиан столник, Бадѣ и Нѣгое велицн постелници.

И аз, Флорѣ, писаѭ ѕ град Бѫкѫрещи, мѣсеца ман ѯ дьни, в лѣт ѯѕкѕ.

† Їw Басарабѫ вшевwда, милостїѫ божїеѫ, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului vlastelin şi primului sfetnic, încă şi din casa domniei mele, jupanului Harvat mare logofăt şi fiilor lui, cîţi îi va lăsa Dumnezeu, ca să le fie Grozeştii de pe Jiu toţi; pentru că jumătate din Grozeşti este a jupanului Harvat logofăt veche şi dreaptă ocină, dedină, iar după aceea şi dobîndită cu dreaptă şi credincioasă slujbă de la domnii de mai înainte; iar cealaltă jumătate a fost a jupanului Ivan fost logofăt.

Astfel, jupan Ivan logofăt a rămas la moartea sa dator jupanului Harvat mare logofăt 3 000 aspri. Şi după moartea jupanului Ivan fost logofăt, jupan Harvat a cerut acei aspri, ca să-i plătească moştenitorii care au rămas să stăpînească averile acelui a şi le-a pus soroc peste soroc, ca să-i plătească asprii înaintea domniei mele. Iar ei n-au vrut să-i plătească şi...[1] văzînd că a trecut soroc peste soroc şi asprii...[1] n-au fost plătiţi, astfel am luat domnia mea jumătate din Grozeşti, partea jupanului Ivan fost logofăt, de am dat-o jupanului Harvat logofăt, pentru acei 3 000 aspri.

De aceea am dat domnia mea Grozeştii toţi jupanului Harvat logofăt, să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui. Şi la ei prădalica să nu fie, în veci, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi Dimitru vistier şi Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea şi Neagoe mari postelnici.

[1] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

Şi eu, Florea, am scris în cetatea Bucureşti, luna mai 4 zile, în anul 7026 ‹1518›.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 230 (Tismana, XLI/1).
Orig., hîrtie (29 × 22), pecete aplicată, stricată.
Cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 294, 331, f. 8 şi 336, f. 189v—190.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.,B.*, 135. Facs. *Ibidem*, 285.

173

1518 (7026) iulie 29, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod dăruieşte m-rii Cotmeana un obroc anual de 1 000 aspri, un potir şi o tipsie de argint.

† Бъсесѣтомѹ божественомѹ послѣдѹющε Писанию, εже рекшѹ: „милости хощѹ, а не жрътвѣ“ и паки ѥако: „милостнѣми ѡцѣщает сѧ грѣси“ и паки: „блажени милостиви ѥако ти помиловани бѹдѹт“; ѥакоже и пророческаа дѹхом насищεнна ѕета глаголеть: „блажень мѫж милѹѕи вьс дьнь, наслаждает сѧ господови“. Сиѧ ѕбо ѡт божественаго Писанїа ѕведевши, паки слишахом пророческаа глаголеща Дѹхом свѣтим: „сиѧ ѕбо слишите царїε и разѹмѣите, навикнѣте сѫдїε концим земним, възшите дръжещеи множества и гръдещεи сε ѡ народѣх ѧзик, ѥако данна бист ѡт господа дръжава вам и сила ѡт вишнѣго“.

Разѹмѣвше ѕбо ѥако въса въ рѫкаχ божїи сѫт и ѥлико хощет коиѹждо ѡт нас подавает, нѫ ѕбо блажени и тръблажень иже богоданное богатство добрѣ растачает и дѣлает въ таинѣ боговърѫчεнї емѹ талант, ѥако ѕбо ѕслишит благи ѕбо и сладки ѡн глас радованїѧ: „благїи рабε и вѣрни, въниди въ радост Господа своεго“.

Сїѧ слишавши, подобает нам вънимати ѡт ѕдешниχ ѥако мало врεменна прεχодна сѫт, ѥакоже и глаголеть: „въсака слава до врѣмεнна ест“. Подобашεже нам поревновати прεжним, благочестивїим и свѣтопочившим господам, иже земнѣ добрѣ ѕстроивши сиѧ дозрѣ прѣпроводївши сими земними, нεбеснаа приѡбретоше благаа и сиχ наслѣдоваше, а земна земним ѡставише.

Сε ѕбо и аѕ, въ Христа Бога, благовѣрни и благочестивїи и Христѡлюбивїи и самодрѫжавнїи, Їѡ Басараба воεвода, божїею милостїю и божїем даровањем, ѡбладевшѕми и господствѹющѹми въсеи земи Ѹггрѡвлахїискои, сынъ великаго и добраго Басарабε воεводї, желањем и ѕсрѣдїем въждεлѣхѡм къ въсечестнїим божїим цркваам, по пророческому слово: „имже ѡбразом желает εлен на источники водние, сице желает дѹша моа к тебε, Боже“. И видѣвше ѕбо

www.dacoromanica.ro

ѩко радѣ нашихъ грѣховъ ѕмалише се благочестиваа господа нѫѣ божествиѣ и свѣщениѣ цр҃кви, възставлѣхѫ и миловахѫ и ѫкрѣплѣхѫ, нѫ и паче нѫѣ въ свѣтѣмъ мѣстѣ, сѫщихъ свѣтагоже и царскаго храма и ѡбитѣлю прѣсвѣтѣи, чистѣи, прѣблагословенныѣи владычице нашеи, Богородици, присно дѣвы Маріѣ и славное ея Благовѣщениѣ, монастирѫ зовомаго Кодмѣна, ѕрѣхомъ ѡснрѣниша ѡт благочестивѣихъ господа и прѣблаженныхъ хтиторе, дѣдѣ и ѡт предѣдов нашихъ, ѡтец и братиѫ нашихъ, на послѣдокже изѡставшои вишереченаа имена. Ѩко си свѣти монастир ѕрѣхомъ ѡснрѣниша и съ желаниѣмъ въждельхомъ не ѡставити, нѫ назрати и миловати и послѣдныхъ хтиторе нарицати се. Сего радѣ, въсе сръдо въспрiѣхомъ называти се послѣдни хтиторе свѣтомѫ монастирѫ и миловати, елико смо моцни ѡт вогоданна нам власт.

Сего радѣ, ѡбещахомъ и сьн нашѫ хрисовѫл сътворихомъ, ѩко да ест свѣтомѫ монастирѫ непотворено. Да прiидѫ игѫмен ката годiинь, по ѡбичаю, на Петров дьнь, да ѧзимает ѡброк свѣтомѫ монастирѫ по ×а҃ аспре, да ест на ѫкрѣпленiе свѣтомѫ монастирѫ и на потрѣбѫ нѫж<д>ам свѣтомѫ мѣсто и божественим иноком въ пицѫ.

И паки приложихъ господство ми свѣтомѫ монастирѫ а҃ потир сребрьно и едно блюдо сребрьно, за радѣ кьда се даст прильвек, да се даст съ потиром и кьда се хтет творити коливѫ, блюдо да ест за коливѫ. И нам, вишереченим, да ни ѕпѣет ката неделе, едни дьнь вечер, параклис съ коливом, а ѫтрѣ свѣтаа литѫргiе съ прилевком и коливом; и докле бѫдемо въ живех. И по нашем прѣставленiем да ни се поет ката годiини, на едни дьнь, бѫдѣ ѕ кон дьнь благоволит, вечер, непорѫчни, съ коливом и прилевком, а ѫтрѣ с<вѣ>та литѫргiе съборно и съ прилевком. Да ни се чинит на дьнь трапезѫ, ѩкоже и свѣтопочившихъ хтиторомъ, али непоколѣбимо, дондеже стонт свѣти монастир. Й аще кто не съдръжит и не творит молвѫ, що зде насметихмо, да даст ѡтвет пред Богом. И сие елико рекохом ѩко <по>[1] силѣ възмогохом, да се дават ѡставихом. И такожде и наши сынове, по наше съмрътьи, да творит дондеже ихъ ѕдръжит господь Богъ живех и въ богодарованно ихъ власт.

Кого Богъ изволит бити сим вишереним намѣстник а ѡн тако да творит и да исплънит наше ѡбещаниѣ и да почетет и ѫтвръдит и съхранит сѫи хрисовѫл господства ми, того господь Богъ да почетет и съхранит и ѫкрѣпит. Иже сиа исплънит да мѫ даст господь Богъ зде, земна, добрѣ прѣпроводiвши небесна благаа полѫчити и....[2] еже ѡдесную прѣдстоанiа его, егоже бѫдѣ и нам грѣшником полѫчити и съ прежнимли благочестивими и свѣтопочившихъ хтитори ....[2]

Питецин, юлiе к҃ѳ̄ дьни, въ лѣто ×ѕ҃кѕ҃.

† Їѡ Басараба воневода, милостiѫ божiем, господинь.

---

[1] Omis.
[2] Ilizibil.

www.dacoromanica.ro

† Urmînd Scriptura cea cu totul sfîntă şi dumnezeiească, care spune: „milă vreau, iar nu jertfă“ şi iarăşi: „ cu milostenii se curăţă păcatele“ şi iar: „fericiţi cei milostivi că aceia se vor milui“, precum şi gura prooroceasc㠄 inspirată de Duhul Sfînt grăieşte: „fericit bărbatul care miluieşte toată ziua, acela se îndulceşte de Domnul“. Acestea dar aflîndu-le din dumnezeiesca Scriptură, iarăşi am auzit proorocul grăind prin Duhul sfînt: „ascultaţi dar acestea împăraţi şi pricepeţi, învăţaţi judecători de la capătul pămîntului, luaţi seama cei ce stăpîniţi mulţimile şi cei ce vă mîndriţi cu noroadele limbilor, că de la Domnul vi s-a dat vouă stăpînirea şi puterea de la cel de sus“.

Se înţelege dar că toate sînt în mîinile lui Dumnezeu şi cît voieşte fiecăruia dintre noi îi dă, însă fericit şi de trei ori fericit acela care bogăţia dată lui de Dumnezeu bine o înmulţeşte şi lucrează în taină talantul încredinţat lui de Dumnezeu, căci va auzi acel bun şi dulce glas al bucuriei: „robule bun şi credincios, intră întru bucuria Domnului tău“.

Auzind acestea, se cade nouă a socoti acestea de aici că sînt pentru puţină vreme şi trecătoare, precum şi spune: „toată slava pînă la o vreme este“. Se cuvine nouă să rîvnim celor dinainte, binecinstitorilor şi sfîntrăposaţilor domni, care bine au întocmit cele pămînteşti şi acestea petrecîndu-le cu bine cu aceste pămînteşti au dobîndit bunătăţile cereşti şi pe acestea le-au moştenit, iar cele pămînteşti pămîntului le-au lăsat.

Iată dar şi eu, cel în Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpînitorul, Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Basarab voievod, cu dorinţă şi osîrdie am dorit către atotcinstitele şi dumnezeieştile biserici, după cuvîntul proorocului: „în ce chip doreşte cerbul izvoarele apelor, aşa doreşte sufletul meu către tine, Doamne“. Şi văzînd dar că pentru păcatele noastre s-au împuţinat binecinstitorii domni, care înălţau sfintele şi dumnezeieştile biserici, le miluiau şi le întăreau, ci mai cu seamă pe cea de la acest sfînt loc, al sfîntului hram împărătesc, lăcaşul preasfintei, curatei, preabinecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria şi slăvitei sale Bune Vestiri, mănăstirea numită Codmeana, pe care am văzut-o rămasă săracă de binecinstitorii domni şi preafericiţii ctitori, de moşii şi de strămoşii noştri, de părinţii şi fraţii noştri, mai pe urmă rămasă <lipsită> şi de mai sus-spusele nume. Căci această sfîntă mănăstire am văzut-o săracă şi cu dorinţă am vroit a nu o lăsa, ci a o cerceta şi milui şi cel din urmă ctitor

www.dacoromanica.ro

a ne numi. De aceea cu toată osîrdia am primit a ne numi ctitorul cel din urmă al sfintei mănăstiri şi a o milui, cît va fi cu putinţă din stăpînirea ce ni s-a dat de la Dumnezeu.

De aceea am făgăduit şi am făcut acest hrisov al nostru, să fie sfintei mănăstiri neclintit. Să vie egumenul în fiecare an, după obicei, în ziua de sfîntul Petru, să ia obrocul sfintei mănăstiri cîte 1 000 aspri, ca să fie de întărire sfintei mănăstiri şi trebuinţă nevoilor sfîntului lăcaş şi dumnezeieştilor călugări de hrană.

Şi iarăşi am dăruit domnia mea sfintei mănăstiri un potir de argint şi o tipsie de argint, pentru ca atunci cînd se va da băutură, să se dea cu potirul şi cînd se va face colivă, tipsia să fie pentru colivă. Iar nouă, celor mai sus-zişi, să ni se cînte în fiecare săptămînă, într-o zi seara, paraclis cu colivă, iar dimineaţa sfînta liturghie cu băutură şi colivă; şi aceasta, cît vom fi printre cei vii. Şi după moartea noastră să ni se cînte în fiecare an, într-o zi, în orice zi va binevoi, seara, neprihănirea, cu colivă şi băutură, iar a doua zi sfînta liturghie cu sobor şi băutură. Să ni se facă ziua masă, ca şi sfîntrăposaţilor ctitori, însă neclintit, pînă cînd va sta sfînta mănăstire. Iar cel ce nu va ţine şi nu va face rugăciunea, după cum am rînduit aici, să dea socoteală înaintea lui Dumnezeu. Şi acestea cîte le-am spus, precum ne-a fost cu putinţă, am lăsat să se dea. Şi de asemenea şi fiii noştri, după moartea noastră, să facă pînă cînd îi va ţine domnul Dumnezeu vii şi întru stăpînirea dată lor de Dumnezeu.

Pe cine Dumnezeu va binevoi să fie moştenitor al acestor mai sus-zişi şi acela aşa să facă şi să împlinească făgăduinţa noastră şi să cinstească şi să întărească şi să păzească acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească. Şi cine va împlini acestea să-i dea domnul Dumnezeu aici, întru cele pămînteşti, bine să petreacă şi bunurile cereşti să dobîndească şi <să se învrednicească> de şederea de-a dreapta lui, care să ne fie nouă păcătoşilor a dobîndi împreună cu cei de mai înainte binecinstitori şi sfîntrăposaţi ctitori <cari în sfîntă odihnă s-au mutat, amin.>

Piteşti, iulie 29 zile, în anul 7026 <1518>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 231 (Cotmeana).
Orig., perg. (52 × 41), pecete atîrnată, căzută.
Cu o traducere din 1916; altă traducere ibidem, ms. 357, f. 12—13 (sub 1519).
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 136—137.

www.dacoromanica.ro

1518 (7026) august 16, Curtea de Argeş.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Nucet un ţigan, în urma unei judecăţi.

A lui Basarab voevod, vă leat 7026 ‹1518› avgust 16 dni, pentru un ţigan, Bondea.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod şi domnu a toată Ţara Rumânească. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei méle sfintei mănăstiri de la Nucet, unde iaste hramul sfintului marelui mucenic Gheorghie şi părintelui igumenului Macarie, ca să-i fie un ţigan anume...[1] feciorul Bondei de la mănăstirea Babele, pentru că au venit călugării de la Babele cu Macarie de la Nucet de s-au pîrît şi iar s-au îngăduit între dînşii amîndoi dennaintea boiarului şi dinnaintea igumenilor, cum ca să fie Stan, feciorul Bondei, al mănăstirii Nucetul întru moştenire şi ohabnecă, iar alţi feciori ai Bondei şi cu Bonde să fie ai mănăstirii de la Babele.

Pentru aceasta în veci să nu mai aibă pîră, pentru că s-au tocmit aşa dinnaintea domniei méle.

Şi mărturii: igumenul de la Deal, Dionisie, igumenul de la Glavaciog, Ilarion şi igumenul de la Sneagov, Vasilii, igumenul de la Bolintin, Savva şi toţi boiarii domniei méle.

Ispravnic Oancea de la Batiu şi Seca slugériul.

Şi s-au scris la Curtea de Argeş.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Nucet, nr. 457, f. 132v.
Traducere.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 137—138.

175

1519 (7027) ‹ianuarie — august› 10, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Dragomir mare sluger, fiilor şi fiicei sale sate, părţi de sate, munţi, case în Rîmnic, vii şi ţigani.

† Милостїю божїею, Iw Басарабъ воєвода и господинъ въсон земли Оугровлахїискон, сынъ великаго Басарабє воєводы. Даваг господство мн сїє повелѣнїє господства мн чиститомъ правителю, пачєже нз кѫщи господства мн, жупанъ

[1] Loc alb.

www.dacoromanica.ro

Драгомирь великомь слоуарь и съ сыновн сн, елици им Богь припостнт и съ дщерь сн, по име Нѣкша и съ нѣнни сынове, тако да им ест в Шѵинч, варе колнко се хтет избрати дел жупань Драгомирь и съ виногради wт место и еще и съ виноградї wт Сълѫтрьк.

И паки да им ест в Подѣни и в Плешещи и в Кончещи и в Мѫлдьрещи и в Гѫwжани и вст<а Дънцещем>[1] и в Шѵика, варе колико се хтет wбрѣсти дел жупань Драгомиров, и съ въсеѫ планинаѫ еже имают више речена села <іже сѵт>[1] Драгомиров въса, понеже сѵт жупань Драгомирь старе и праве wчине, дедїне.

И паки да им ест и прикїе що ест взеw жупан Драгомир села, по именѣ Чепарїи, съ въсом селищом, със Нѣгра и със Селищѣ Белика и със селищѣ Мала и със селищѣ Тодерещом и съ планинаѫ, зовоми: Сѳланѕл въсь и Пїетричawа въса и wт Бѣмбоещи половинѣ и със планином и Брѫтивоещи въси и съ планинѣ Досѧл Могжи и Стръминѕаса и в Клокотичи половинѣ и съ планинѣ и Злѫтжреи половинѣ, понеже им сѵт жупань Драгомирь дадене прикїе.

И паки да им ест в варош в Римник ниѫ кѵкс и место wколо варошѣ, варе колнко имат заедно съ варошани. И да им ест виногради wт Троган и виноградї wт Сѳкнаѫ и в пивницѣ wт Сѳкнаѫ, варе колико се хтет избрати нияѫ дел, понеже им сѵт стара wчина.

И паки да им сѵт челѣди ацигаиннски wт по прикїе жупань Драгомирь по именѣ: Држган съ децами сн и Пътрь съ децами сн и Поиа съ децами сн и Рьтѣ съ децами сн и Калїа съ децами сн и Пѫтрь съ децами сн и Боба съ децами сн. Тїи сѫт прїкїе. И паки да им сѵт челѣдї ацигаиннски, варе колнци им се хтет падати жупань Драгомирь wт по дедїнѣ емѣ, понеже зде нѫ не написаѫ господство ми по именѣ, зѧ що бише неразделени wт къ братїа емѣ.

Сне въсе више речене села и ацигани есѣ жѣпань Драгомирь слѣуарь старе и праве wчине, дедїне и прикїе дадене.

Я потом, прїнде жѣпан Драгомир слѣуар пред господства ми тере си вложи дщерь сн више речень, Нѣкша, на въсе више речена села и ацигани и над въсь комате. Я аще неродит жѣпанѣ Драгомирь сынове, а wна да мѣ ест въ место сына, за радї комате емѣ пръдалика да нѣст, а аще ро<дит>[1] жупан Драгомир сынове, дщерь емѣ метехѣ да не имает, кромѣ да имат прикїе еже им хоцѣ дати. Яли докле бѫдет жѣ<пан>[1] Драгомир жив, сам <да>[1] wбладает комате <и>[1] ин нихто; а по негоѫ смрѣть, да сѵт колико wстанет тѫкоже пред рекохом. И господствѣ ми дадс ѫ конь бел.

Сего радї, им дадоѫ и господство ми да им ест въ wчинѣ и въ wхабѣ, ним и съ сыновом им и внѵком и прѣвнѵчетом иѫ. И въ нияѫ прѣдаликѣ да нѣст <вы>[1] вѣки, анѣ да сѵт wставшим иѫ. И нн wт когоже непотѫкновенно, по речи господства ми.

---

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

Свѣдетелїѣ: жупан Барбѫл бан Іралевски и жупан Калоть великїи дворник, жупан Харват велики логофет, Димитръ вистиар и Радѫл спатар, Драгич пехарник, Хамза комис, Житиан столник, Бадѣ и Нѣгое велики постелници.

Пз, Флорѣ, писахъ въ Шитещи, мѣсеца.....[1] ѳ дьни, в лѣт ×ѕкѳ.

Исправник....[2]

† Їѡ Басарабъ вшевѡд, милостїѫ божїѣѫ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător, încă şi din casa domniei mele, jupanului Dragomir mare sluger cu fiii săi, cîţi îi va lăsa Dumnezeu şi cu fiica sa, anume Neacşa şi cu fiii acestora, să le fie la Şuici, oricît se va alege partea jupanului Dragomir şi cu via din locul lor şi încă şi cu viile de la Sălătruc.

Şi iarăşi să le fie la Podeani şi la Pleşeşti şi la Voiceşti şi la Măldăreşti şi la Găojani şi la gura <Dîngeştilor>[1] şi la Şuica, oricît se va afla partea jupanului Dragomir, cu toţi munţii pe care îi au mai sus-zisele sate <care sînt>[1] ale lui Dragomir, toate, pentru că sînt ale jupanului Dragomir vechi şi drepte ocini, dedine.

Şi iarăşi să-i fie lui zestrea ce a luat jupan Dragomir satele, anume Ceparii, cu toată seliştea, cu Neagra şi cu Seliştea Mare şi cu Seliştea Mică şi seliştea Todereştilor şi cu munţii, anume: Olanul tot şi Petriceaoa toată şi de la Bămboeşti jumătate şi cu muntele şi Brătivoeştii toţi şi cu muntele Dosul Mogăi şi Străminuasa şi la Clocotici jumătate şi cu muntele şi la Zlătărei jumătate, pentru că sînt ale jupanului Dragomir date de zestre.

Şi iar să le fie în oraş la Rîmnic casele lor şi locul din jurul oraşului, oricît este împreună cu orăşenii. Şi să le fie via de la Troian şi via de la Ocne şi la pivniţa de la Ocne, oricît se va alege partea lor, pentru că le sînt veche ocină.

Şi iar să le fie sălaşe de ţigani din zestrea jupanului Dragomir, anume: Drăgan cu copiii săi şi Pătru cu copiii săi şi Poia cu copiii săi şi Rîtea cu copiii săi şi Caliia cu copiii săi şi Pătru cu copiii săi şi Boba cu copiii săi. Aceştia îi sînt de zestre. Şi iar să-i fie sălaşele de ţigani, cîte îi vor cădea jupanului Dragomir din moştenirea lui, pentru că nu le-am scris aici domnia mea pe nume, căci a fost nedespărţit de fraţii săi.

Aceste toate mai sus-zise sate şi ţigani sînt ale jupanului Dragomir slugerul vechi şi drepte ocini, dedine şi date de zestre.

---

[1] Loc rupt.
[2] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

Şi după aceea a venit jupan Dragomir sluger înaintea domniei mele de a aşezat pe fiica sa mai sus-zisă, Neacşa, peste toate mai sus-spusele sate şi ţigani şi peste toate averile. Iar dacă nu va avea jupan Dragomir fii, iar ea să-i fie în loc de fii, pentru averile lui, prădalica să nu fie. Iar dacă va face jupan Dragomir fii, fiica lui să nu aibă amestec, în afară de zestrea pe care i-o va da. Însă pînă ce va fi jupan Dragomir viu, singur <să->[1]şi stăpînească averile lui şi altul nimeni; iar după moartea lui să fie, cîte vor rămîne, aşa cum am spus mai înainte. Şi domniei mele i-au dat un cal alb.

De aceea le-am dat şi domnia mea să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Iar la ei prădalica să nu fie, <în>[1] veci, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban Craiovescul şi jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier şi Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badea şi Neagoe mari postelnici.

Eu, Florea, am scris în Piteşti, luna...[1] 10 zile, în anul 7027 <1519>. Ispravnic...[2]

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 237 bis (Mitrop. Ţ. Rom., CLVII/9).
Orig., perg. (50,5 × 37), pecete aplicată, căzută.
Cu o copie după trad. din condica legalizată la 1834; alte traduceri ibidem, mss.209, ff. 172, 214 (sub 7020) şi 215, ff. 156—157, 321—322, XXV/5, f. 1.
Datat după văleat şi locul de emitere.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 138—139.

176

1519 (7027) ianuarie 13, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Motru ocini în Şuşiţa şi Gruiari, dăruite de Harvat mare logofăt.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod şi domnu a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui Basarab voevodî. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele sfintei casă şi lăcaşului preacuvioasei maicii noastre Paraschivei şi mănăstirei care o au început jupan Harvat marele logofăt a o face şi după putinţă a o rădica la locul ce să chiiamă Gura Motrului şi tuturor sfinţilor părinţi şi fraţilor carii să voru afla la acelu loc sfîntu,

[1] Loc rupt.
[2] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

că amu datu să le fie de hrană în Şuşiţa şi în Gruiari, oricîtu s-ar veni partea lui Mihăilu toată şi partea Tatului şi a frăţini-său toată. Şi iar am mai datu întru acele ocine oricîtu s-ar afla partea Neagului lui Urdeşu, pentru că o au cumpăratu jupan Harvatu marele logofătu, dreptu 600 de aspri.

Şi iar am mai datu în Gruiari partea lui Zăganu toată. Şi iar am mai datu de către hotarul Ioneştilor, iar din Şuşiţa, oricîte au ţinutu jupanu Harvatu logofăt denu acele locuri, pentru că acéstea toate ce să zisă mai sus locuri şi ocine care aici sîntu scrise, sîntu ale jupînului Harvatu marele logofătu bătrîne şi drepte ocine de moşie şi de cumpărătură şi de la alţii mai denu nainte bătrîni domni, cu dreptate şi cu credinţă la dregătorie ajungîndŭ. Iară după aceia au venitŭ jupanu Harvatu logofătu înaintea domnii mele şi au ajutatu şi au datu această ocină ce scrie mai sus sfintei case ce-i mai sus-zise, pentru întărirea şi hrana fraţilor carii sîntu lăcuitori la acel sfîntu locu, iară jupanului Harvatu logofătu şi casei lui şi coconilor lui să le fie în veci pomenire.

Pentru aceasta şi domniia mea am datu sfintei case ce e mai sus-zise acele ocine, ca să fie ocine ohabnice în veci şi de niminea călcate să nu fie, după zisa domnii mele.

Martori: jupan Barbulu velu banu Craiovesculu şi jupan Calotă velu vornic, Dumitru vistiiariu, Radulu spataru, Drăghici păharnic, Hamza comis, Jitianu stolnicu, Badea şi Neagoe vel postelnic‹i›.

Şi eu, Florea gramaticul, am scris în Piteşti, meseţa ianuar 13, leat 7027 ‹1519›.

Io Basarab voevoda.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Motru, nr. 252, f. 54.
Copie după traducere.
Alte copii ibidem, mss. 253, f. 22v—23 şi 716, f. 1127—1128 şi la Bibl. Acad., CMLXVII/17.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 139—140.

177

1519 (7027) ianuarie 15, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Argeş satul Topana.

† Мїлостїю божїею, Іѡ Басарабъ воевода и господчнь въсон земли Оугровлахїнскоя, сынь великаго Басарабе воеводї. Дабат господство мн сне повелѣнїе господства мн свѣтомѹ монастирѹ шт Аргишь и честнѣишомѹ шцѹ ігѹмень кѹр Іѡсиф и вьсем братїам живѹщинѣ вь то свѣто место, ыко да им ест село

www.dacoromanica.ro

зовомаго Топана, съ вьсом хотаром, понеже га покупи свѣти монастир wт жупан Бадѣ постелник, за ×Ах҃ї аспре.

Сего радї, им дадох и господство ми свѣтомь монастирь ѣко да им ест въ wчинь и въ wхабь въ вѣки и нн wт когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

Сведетелїе: жупан Барбѣл ван и жупан Калотъ велнги дворник и жупан Харват велики логофет, Димитръ вистиар и Радул спатар, Држгич пехарник, Хамза комис и Житїан столник, Бадѣ и Нѣгое велнци постелници.

Пис в Питещи, мѣсеца генарїе ї҃ дьни. Исправник Харват логофет. Е лѣт ×зкз҃.

† Iw Басараба вwевwда, милостїм божїем, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri de la Arghiş şi preacinstitului părinte egumen chir Iosif şi tuturor fraţilor care trăiesc în acest sfînt loc, ca să le fie lor satul numit Topana, cu tot hotarul, pentru că l-a cumpărat sfinta mănăstire de la jupan Badea postelnic, pentru 14 000 aspri.

De aceea i-am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină şi de ohabă în veci şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier şi Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis şi Jitian stolnic, Badea şi Neagoe mari postelnici.

S-a scris la Piteşti, luna ianuarie 15 zile. Ispravnic Harvat logofăt. În anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 232 (Ep. Argeş, XIII/1).
Orig., hîrtie (31 × 22), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1795; alte traduceri ibidem, mss. 168, f. 243 şi 708, f. 354.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.,B.*, 140—141. Facs. *Ibidem*, 287.

178

1519 (7027) ianuarie 21, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Cornet loc de arie şi de stupină în Voinigeşti, dăruite de Stanciu logofăt.

† Милостивм божиwм, Iw Басараба воиводa и господинь въсои земли Wггровлахїискои, сынъ добраго Басараве воиводе. Давat господство ми сїе повѣ<лѣ>нїе господства ми жупань Стањчюлъ логофет, ѣко да им ест в Коннецеци едно

www.dacoromanica.ro

мѣсто wт гꙋмно и wт стꙋпинꙋ, понеже покꙋпи жꙋпан Станчюл wт Павл, за к҃ї[1] аспри. И господство <ми>[2] нꙋ простиꙋ конь.

Й потом, прїиде жꙋпан Станчюл логофет пред господства ми тере даде wвою мѣсто вишеписано свѣтомꙋ монастирꙋ wт Корнет въ покрѣпленїю и братїам живꙋщиꙋ въ свѣтое мѣсто тое въ пищꙋ, а жꙋпанꙋ Станчюл въ вѣчное въспоминанїе.

Сего радї, им дадоꙋ и господство ми цко да им ест въ wчинꙋ и въ wхабꙋ. И прѣдалика да нѣст, нꙋ да ест свѣтомꙋ монастирꙋ. И ни wт когоже непотъкновенно, по рѣч господства ми.

Свѣдѣтелїе: жꙋпан Барбꙋл бан, жꙋпан Калотъ велики дворник, жꙋпан Харват велики логофет, Радꙋл спатар, Дꙋмитрꙋ вистиар, Драгич пеҳарник, Хамза комис, Житїан столник, Бадѣ постелник.

Сѣже писе ꙋ Питещи, мѣсеца генарїе к҃а дьни. Исправник Изворанꙋл столник. Е лѣт ×ѕк҃ѳ.

† Їw Басарабъ вwеwда, милостїм божїем, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Stanciul logofăt, ca să-i fie în Voinigeşti un loc de arie şi de stupină, pentru că a cumpărat jupan Stanciul de la Paul, pentru 25[3] aspri. Şi domnia mea i-am iertat calul.

Iar după aceea a venit jupan Stanciul logofăt înaintea domniei mele şi a dat acest loc mai sus-scris sfintei mănăstiri de la Cornet de întărire şi fraţilor care trăiesc în acest sfînt lăcaş de hrană, iar jupanului Stanciul de veşnică pomenire.

De aceea am dat şi domnia mea să le fie de ocină şi de ohabă. Şi prădalica să nu fie, ci să fie sfintei mănăstiri. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, Radul spătar, Dumitru vistier, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badea postelnic.

S-a scris în Piteşti, luna ianuarie 21 zile. Ispravnic Izvoranul stolnic. În anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 233 (Ep. Rîmnic, LII/10).
Orig., perg. (30 × 38), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 141. Facs. *Ibidem*, 288.

[1] Cifră corectată posterior în: ρκ҃ε.
[2] Omis.
[3] Cifră corectată posterior în: 125

www.dacoromanica.ro

1519 (7027) ianuarie 28, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte vlastelinului său, Harvat mare logofăt, ocină la Studina.

† Милостїю божїею, Іw Басараба воєвода и господинь въсон земли Ѣггрw-влаѣхинскон, сынь великаго Басарабе воєводї. Дават господство ми сие повелѣнїе господства ми почтенномꙋ властелинꙋ и пръвомꙋ съвѣтникꙋ, пачеже ѝꙁ кѫщи господства ми, жꙋпанꙋ Харватꙋ великомꙋ логофетꙋ и съ сыновн си, елицї им Богъ припꙋстит, ꙗко да им ест ꙋ Стѣдена wт wчинꙋ Драгославов wт варе колико кє сє ѝꙁбрати негов дел половинꙋ, понеже ю покꙋпи жꙋпан Харват логофет, за ѯ аспре. И господство ми мꙋ простиѫ конь.

Сего радї, им дадоѫ и господство ми ꙗко да им ест въ wчинꙋ и въ wѫабꙋ, имъ и сыновом им и внꙋком и прѣвнꙋчетом иѫ. И варе комꙋ сє wт иниѫ слꙋчит смрътъ прежде, въ иниѫ прѣдалика да нѣст, анꙋ да ест wставшим иѫ. И ни wт когоже непотѫкновено, по реч господства ми.

Сведетелїе: жꙋпан Барбꙋл бан и жꙋпан Калотъ велики дворник и жꙋпан Харват велики логофет, Димитръ вистиар и Радꙋл спатар, Дрѫгич пехарник, Хамза комис, Житиан столник, Бадѣ и Нѣгое велици постелници.

И аꙁ, Флорѣ, писаѫ ꙋ Питещи, мѣсеца генарїе к҃и дьни, въ лѣт ѯ҃ѕ҃к҃ꙁ.

† Іw Басараба wєвwда, милостїм божїем, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului vlastelin şi primul sfetnic, încă şi din casa domniei mele, jupanului Harvat mare logofăt şi cu fiii săi, cîţi îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie la Studena din ocina lui Dragoslav jumătate, din cît se va alege partea lui, pentru că a cumpărat-o jupan Harvat logofăt, pentru 600 aspri. Şi domnia mea i-am iertat calul.

De aceea am dat şi domnia mea să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricăruia dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier şi Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea şi Neagoe mari postelnici.

342

www.dacoromanica.ro

Şi eu, Florea, am scris în Piteşti, luna ianuarie 28 zile, în anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 234 (Bistriţa, XXIV/2).
Orig., hîrtie (31,5 × 22), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 194, f. 108v, 202, f. 191 şi 713, f. 648v—649.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 141—142. Facs. *Ibidem*, 289.

180

1519 (7027) aprilie 22, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Vişina ocină la Porceni, la gura Jiului, dăruită de Baiul.

† Милостїю божїею, Їw Басараба воєвода и господинь въсеи зем<л>и Ѫггровлахискои, син великаго Басарабе воиводї. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтwмѹ монастирь wт Кысина, храмѹ свѣтѣи и живоначелнѣи Трwици единосъшнѣи, нераздѣлимѣ и егѹменѹ Евтимїе и въсѣм еже w Христе братїе живѹщим въ свѣтwи место сем, шкоже да им сѹт ѕ Порчѣни, иже сѹт въ оѹста Жїюлѹ, половинѹ wт дел Баилове, варе колико ест негова wчиноѹ, али wт въсе wчине, половиноѹ, понеже прїиде Баюл пред господство ми, тере приложи сїе више речено wчиноѹ да ест въ покрѣпленїе свѣтwмѹ монастирь и братїе иже живѹщи въ свѣты место толѹ да им ест въ пицѹ, а нелѹ въ вѣчное въспоминанїе въ вѣки.

Сего радї и господство ми им дадоХ, шко да мѹ ест въ wчинѹ и въ wХабѹ и ни wт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже сведетелїе господства ми: жѹпан Барбѹл бан и жѹпан Калотъ велики дворник и жѹпан Харват велики логоѳет, Радѹл спатарь, Дѹмитрь вистїарь, Хамза комис, Драгич пеХарник, Жїтїан столчик, Бадѣ и Нѣгое велици постелници.

И азъ, Радѹл написаХ ѕ Питещи, мѣсеца април кѣ, в лѣт ×ѕ̄кѕ̄.

Исправник Шѹика дворник.

† Їw Басараба вwевwда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri de la Vîsina, hramul sfintei şi de viaţă începătoarei Troiţe, cea de o fiinţă nedespărţită şi egumenului Evtimie şi tuturor

www.dacoromanica.ro

fraţilor întru Hristos, care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie la Porceani, care sînt la gura Jiului, jumătate din partea lui Baiul, oricît este ocina lui, din toată ocina jumătate, pentru că a venit Baiul înaintea domniei mele de a dăruit această mai sus-zisă ocină să fie de întărire sfintei mănăstiri şi fraţilor care trăiesc în acest sfînt lăcaş să le fie de hrană, iar lui de veşnică pomenire în veci.

De aceea şi domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii domniei mele: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt, Radul spătar, Dumitru vistier, Hamza comis, Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Badea şi Neagoe mari postelnici.

Şi eu, Radul, am scris în Piteşti, luna aprilie 22, anul 7027 <1519>.

Ispravnic Şuica vornic.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XX/217.
Orig., hîrtie (29 × 21), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1849; altă traducere la Arh. St. Buc., ms. 351, f. 9.
EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Gorjul ist.*, 85—86. Trad. Vlădăianu, *Cernaia şi Coloruta*, 155; *D.I.R., B.*, 142. Facs. *D.I.R., B.*, 290.

181

1519 (7027) aprilie 26.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Cozia ocină în Prisăceni, dăruită de Andronic.

† Милостїю божїю, Їw Басараба воивода и господинъ въсеи земліо[1] Оугровлахїиское. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомоу монастирю нарицаемаго Козиа, тако да мъ ест в Присечѣни дел Їндроникъ, вареколиче се избрат, понеже Їндроник wн се пострижи в свѣти монастирь зовомаго Козиа имнишески име емъ Ктеwктист. Й негово дел wт Присечани, цо ест више вписано, wн га поклони свѣтомоу монастирю, идеже ест храм свѣтаа Троице, за радї А̃ дши цо сут вписани на проскомидиє.

Й потом, прїиде Кръстѣ пред господства ми, тере сепреше със калугери пред господства ми а калугери взимаше закон wт пред господства ми <да> заклеше със ѳ̃ї болѣри.....[2] калугери докле ест имал дше.

Сего радї, дадwх и господство ми, тако да ест свѣтомоу монастирю wчинъ и въ wхабѫ докле че стоѣти свѣта монастирь.

[1] În loc de: Землю.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

И свѣдѣтелїе поставлѣем господство ми: жупан Барбѹл бан и жупан Калѡтъ велики дворник и жупан Харват логофет и Дмитрѹ вистиар, Радѹл спатар, Драгичь пехарник, Хамза комис, Житиан столник, Бадѣ постелник.

Писах мѣсеца априлїе к҃ѕ дьни, в лѣт ×ѕ҃кз҃.

† Iw Басараба воевода, милостїѭ божїем, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numită Coziia, ca să-i fie în Priseceani partea lui Andronic, oricît se va alege, pentru că Andronic el s-a tuns <călugăr> la sfînta mănăstire numită Coziia şi numele lui de călugărie Cteoctist. Şi partea lui din Priseceani, care este mai sus-scrisă, el a închinat-o sfintei mănăstiri, unde este hramul sfintei Troiţe, pentru 4 suflete ce sînt scrise la proscomidie.

Şi după aceea a venit Cîrstea înaintea domniei mele de s-a pîrît cu călugării înaintea domniei mele şi călugării au luat lege înaintea domniei mele să jure cu 12 boieri...[1] călugăr pînă ce a avut suflet.

De aceea am dat şi domnia mea, ca să-i fie sfintei mănăstiri ocină şi de ohabă pînă cînd va sta sfînta mănăstire.

Şi martori pune domnia mea: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat logofăt şi Dumitru vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badea postelnic.

S-a scris luna aprilie 26 zile, în anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 235 (Cozia, XXXI/1).
Orig., hîrtie (30 × 21), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1849; altă traducere ibidem, ms. 215, f. 392.
Copie slavă ibidem, ms. 712, f. 400.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 143. Facs. *Ibidem*, 291.

182

1519 (7027) mai 6, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Manea, Tatomir, Stoica ş.a. ocini la Milcoveni, Dădeşti, Severin, Letca, Buari, Lieşti, Gălăteni, Şuleşti şi Topol, precum şi înfrăţirile dintre ei.

† Милостию божїею, Їw Басарабъ воевода и господинъ въсои земли Ѹгровлахїиское, сынь великаго Басарабе воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Манев съ братїимъ си и съ нимъ сыновы, ꙗко да им ест ѕ Мил-

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

ковѣни wт дел Павелов ѕ̃ вже, понеже покупише wт Павел за χ̃ѣ аспри. И пак Манѣ и Кръстѣ и Стан и съ нихъ сынови да им ест в Милковѣни а̏д вже, понеже им ест стара и права wчина, дедина. А потом, приниде Стан пред господства ми, тере си зложи дъщере си, по име Стана и Янка и Биша над негов дел, варе колико се изберит wт дедни, тако да им сѫт въ место сына.

И пак Татомир съ сынови си да им ест в Милковѣни wт дел Димитрв а̏ вже, понеже покупише wт Димитрв, за ѵ̃ аспрї. И пак Нѣг съ сынови си да им ест в Милковени wт дел Ѳнчев и wт дел Тотев а̏ вже, понеже покупише wт Ѳнча и wт Тотѣ, за т̏л аспри. И пак Нѣгв съ сынови си да им ест в Милковени wт дел Стан Пъвелескл ѕ̃ вже, понеже покупише wт Стан Пъвелескл, за χ̃ аспри. И пак, Нѣг съ сынови си да им ест в Дъдеци wт дел Бѫкуров пети дел, понеже покупише wт Бѫкур, за р̏л аспри. И пак да им ест в Милковени к̃ ниве, понеже купише wт Павел, за р̃ аспри. И пак купише wт Стан Павелескл а̏ нива, за н̃ аспри. И Ѳнче съ сынови си и съ зет си Драгомир и съ нихъ сынови да им ест в Милковѣни wт дел Братвлов к̃ вже, понеже купише wт Братвл, за с̃ аспри. И Ѳнче да мв ест в Милковени дел Стоикев, сва, понеже кв пише wт Стоика, за с̃ аспри.

И пак Стоика съ братимъ си и съ нихъ сынови да им ест в Милковѣни и̏ вже, понеже им ест wчина, дедина. И пак Стоика съ брат си Нѣнчюл и съ нѫ сынови да им ест в Милковени дел Барбвлов въса, понеже покупише wт Барбвл, за с̃ аспри. И пак прїиде Стоика пред господства ми, та си зложи дъщере си, по име Драгъ и Боба и Комана над негове дел, варе колико се нити и wт дедни и wт купенв, али wт купенв пол, а друга пол да ест Нѣнчюлов.

И Нѣга съ братв си, по име Шербан и съ нихъ сынови да им ест в Милковени и̏ї вже, понеже им ест стара и права wчина, дедина. А потом, приниде Шербан пред господства ми, та зложе братв си Радул съ братимъ си над дел Шербанов, варе колико се изберет.

И пак Радвл Трвка да мв ест в Милковени дел Нѣгв въса, понеже покупи Радул wт Нѣг, за с̃ аспрї. А потом, приниде Радул пред господства ми, та си зложи дъщера си, по име Добра над негов дединв, варе колико имат, над въса, тако да мв ест въ место сына.

И пак попа Манѣ съ сынови си да им ест в Милковени wт дел Станчюлов трети дел, понеже купише поп Манѣ wт Станчюл за т̃о аспрї. И пак да им ест поп Манев в Милковени wт дел Братвлов wт трети дел, трети дел, понеже купише wт Братвл за ~ аспри.

И Бвнѣ съ сынови си да им ест в Милковѣни wт дел Братвлов к̃ дел, понеже купише wт Братвл, за р̃ѕ аспри. И пак Бвнев да им ест в Милковѣни wт дел Стан Пъвелескл трети дел, понеже купише wт Стан Пъвелескл за а̃ кон и о̃ аспри.

www.dacoromanica.ro

И пакъ да им ест wт дел Стан и wт дел Димитрѫ а̃ нива, понеже кѫпи wт Стан и wт Димитрѫ, за ѧ̃ аспри.

И Кръстѣ съ брат мѫ Стоіа съ нихъ сынови да им ест ѫ Северин wт дел Радѫлов три делове, понеже кѫпише wт Радѫл Бърдѫце, за сви̃ аспри. И Коман съ братиіам си и съ нихъ сынови да им ест ѫ Северин wт дел Радѫлов четвръти дел, понеже кѫпи Коман wт Радѫл Бърдѫце, за ѕ̃ аспри. И Дѫмитрѫ съ дъщере си, по име Добриніѣ и Рада и Стана и Бѫна да им ест ѫ Милковѣни и Дъдещи варе колико ест негов дел, въса, понеже пръінде Димитрѫ пред господства ми та си ѫложи дъщере си, ціо сѫ више писане имена, како да им сѫт въ место сына.

И пакъ Сѫпрѣ съ сынови си и Радѫл съ братиіам и съ нихъ сынови да им ест ѫ Летькъ wт дел Стане, дъщера Дѫшев, пол, понеже кѫпише wт Стана, за сѧ̃ аспрѣ. И пакъ да им ест ѫ Летькъ wт дел Станкев трети дел, али Добрѣша понеже га да Сѫпрѣ Добрѣша за негов доброволю. И пакъ Сора съ сынови си да им ест ѫ Бѫари wт дел Станев над ѣ̃ дел, понеже приниде Стана пред господства ми та си ѫложи дъщера си Сора над негов дел, варе колико се изберит, али над ѣ̃ дел.

И Стан пръінде пред господства ми, та си ѫложи тъщѫ си, по име Станчюл съ сынови си, по име Манѣ и Стан, тере иѫ ѫложи ѫ Гълетѣни над негов дел, или над трети дел и ѫ Шѫлещи над пол. И пакъ прииде Стан пред господство ми, та си ѫложи дъщера си, по име Богдана, тере га ѫложи над негов ѫчине и ѫ Гълетѣни и ѫ Шѫлещи, тако да мѫ ест въ место сына.

И Стоика граматик и съ братиа его, по име Бога и Дръгич и съ нихъ сынови да им ест ѫ Лиещи wт дел Кръстев и wт дел Петрѫ пол, понеже кѫпише wт Кръстѣ и wт Петрѫ, за тѣї̃ аспри и за един вол. И Мѫшат съ сынови си да мѫ ест ѫ Топол wт дел Йлѣѫ пол, понеже кѫпише wт Йлѣ, за т̃ аспри.

И пакъ Герге съ сынови си да им ест ѫ Топол wт дел анѣѱею Йлѣ пол, понеже кѫпише wт анѣѱею Йлѣѫ, за рѣ̃ аспри. И господство ми дадоше кон.

Сего радѫ и господство ми им дадоше тако да им ест въ ѫчинѫ и въ wхабѫ, ним и сыновом им, внѫком и прѣвнѫчетѫм. И варе комѫ се слѫчит wт нихъ съмрть прѣжде, а ѫчине ціо сѫ више речени и ѫписане, прѫдалика да нѣст, ами да сѫт wставшим им или сынови или дъщере wт нихъ семенѫ. И ни wт когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

Сеже сведетелѣе: жѫпан Барѣѫл бан и жѫпан Калотъ велики дворник и жѫпан Хрѫват велики логофет, Димитрѫ вистиар, Радѫл спатар, Драгич пехарник, Житиан столник, Хамза комис, Бадѣ страторник.

Ѩзь, Данчюл малиї̃ въ дѫцехъ, еже исписахъ въ настол дивни ѫ Питещи, мѣсеца маа день ѕ̃, в лѣто ×ѕкѕ.

Исправник Данчюл паркалаб.

† Їѡ Басарабъ кнезѡда, милостїѭ божїею, господинь.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Manea cu fraţii săi şi cu fiii lor, ca să le fie la Milcoveani din partea lui Pavel 6 funii, pentru că le-a cumpărat de la Pavel, pentru 605 aspri. Şi iarăşi lui Manea şi lui Cîrstea şi lui Stan şi cu fiii lor, să le fie la Milcoveani 34 funii, pentru că le sînt veche şi dreaptă ocină, dedină. Iar după aceea a venit Stan înaintea domniei mele de a aşezat pe fiicele sale, anume Stana şi Anca şi Vişa asupra părţii lui, oricît s-ar alege din dedină, ca să-i fie ele în loc de fii.

Şi iarăşi lui Tatomir cu fiii săi să le fie la Milcoveani din partea lui Dimitru 4 funii, pentru că le-a cumpărat de la Dimitru, pentru 400 aspri. Şi iarăşi lui Neag cu fiii săi să le fie la Milcoveni din partea lui Oncea şi din partea lui Totea 4 funii, pentru că a cumpărat de la Oncea şi de la Totea, pentru 330 aspri. Şi iarăşi lui Neag cu fiii săi să le fie la Milcoveni din partea lui Stan Păvelescul 6 funii, pentru că au cumpărat de la Stan Păvelescul, pentru 600 aspri. Şi iarăşi lui Neag cu fiii săi să le fie la Dădeşti din partea lui Bucur a cincea parte, pentru că au cumpărat de la Bucur, pentru 130 aspri. Şi iarăşi să le fie la Milcoveni 2 ogoare, pentru că au cumpărat de la Pavel, pentru 100 aspri. Şi iarăşi au cumpărat de la Stan Pavelescul 1 ogor, pentru 50 aspri. Şi lui Oncea cu fiii săi şi cu ginerele său Dragomir şi cu fiii lor să le fie la Milcoveani din partea lui Bratul 2 funii, pentru că au cumpărat de la Bratul, pentru 200 aspri. Şi lui Oncea să-i fie la Milcoveni partea lui Stoica toată, pentru că a cumpărat de la Stoica, pentru 200 aspri.

Şi iarăşi lui Stoica cu fraţii săi şi cu fiii lor să le fie la Milcoveani 8 funii pentru că le este ocină, dedină. Şi iarăşi lui Stoica cu fratele său Neanciul şi cu fiii lor să le fie la Milcoveni partea lui Barbul toată, pentru că au cumpărat de la Barbul, pentru 200 aspri. Şi iarăşi a venit Stoica înaintea domniei mele de a aşezat pe fiicele sale, anume Draga şi Boba şi Comana, asupra părţilor lui, oricîte s-ar afla şi din dedină şi din cumpărătură, însă din cumpărătură jumătate, iar cealaltă jumătate să fie a lui Neanciul.

Şi Neagăi cu fratele său, anume Şerban şi cu fiii lor să le fie la Milcoveni 18 funii, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină. Iar după aceea a venit Şerban înaintea domniei mele, de a aşezat pe fratele său Radul cu fraţii săi asupra părţii lui Şerban, oricît s-ar alege.

Şi iarăşi lui Radul Truca să-i fie la Milcoveni partea lui Neag toată, pentru că a cumpărat Radul de la Neag, pentru 200 aspri. Iar după aceea, a venit Radul înaintea domniei mele de a aşezat pe fiica sa, anume Dobra, pe dedina sa, oricîtă are, peste toată, ca să-i fie în loc de fiu.

Şi iarăşi popii Manea cu fiii săi să-i fie la Milcoveni din partea lui Stanciul a treia parte, pentru că a cumpărat popa Manea de la Stanciul, pentru

www.dacoromanica.ro

370 aspri. Şi iarăşi să-i fie popii Manea la Milcoveni din partea lui Bratul din a treia parte, a treia parte, pentru că a cumpărat de la Bratul, pentru 100 aspri.

Şi lui Bunea cu fiii lui să-i fie la Milcoveani din partea lui Bratul 2 părţi, pentru că au cumpărat de la Bratul, pentru 106 aspri. Şi iarăşi lui Bunea să-i fie la Milcoveani din partea lui Stan Păvelescul a treia parte, pentru că a cumpărat de la Stan Păvelescul pe 1 cal şi 70 aspri. Şi iarăşi să le fie din partea lui Stan şi lui Dimitru 1 ogor, pentru că au cumpărat de la Stan şi de la Dimitru, pentru 50 aspri.

Şi lui Cîrstea şi fratelui său Stoia şi cu fiii lor să le fie la Severin din partea lui Radul trei părţi, pentru că au cumpărat de la Radul Burduţe, pentru 212 aspri. Şi lui Coman cu fraţii săi şi cu fiii lor să le fie la Severin din partea lui Radul a patra parte, pentru că a cumpărat Coman de la Radul Burduţe, pentru 67 aspri. Şi lui Dumitru cu fiicele sale, anume Dobriina şi Rada şi Stana şi Buna, să le fie la Milcoveani şi la Dădeşti oricît este partea lor, toată, pentru că a venit Dimitru înaintea domniei mele de a aşezat pe fiicele sale, care sînt mai sus-scrise cu numele lor, ca să-i fie în loc de fii.

Şi iarăşi lui Oprea cu fiii săi şi lui Radul cu fraţii săi şi cu fiii lor să le fie la Letcă din partea Stanei, fiica Duşei, jumătate, pentru că au cumpărat de la Stana, pentru 250 aspri. Şi iarăşi să le fie la Letcă din partea Stancăi a treia parte, dar Dobreaşa pentru că a dat Dobreaşa lui Oprea de bunăvoia sa. Şi iarăşi Sorei cu fiii săi să le fie la Buari din partea Stanei 5 părţi, pentru că a venit Stana înaintea domniei mele de a aşezat pe fiica ei Sora peste părţile ei, oricît s-ar alege, dar peste 5 părţi.

Şi a venit Stan înaintea domniei mele de a aşezat pe socrul său, anume Stanciul cu fiii lui, anume Manea şi Stan, de i-a aşezat la Găleteani asupra părţilor lui, însă peste a treia parte şi la Şuleşti peste jumătate. Şi iarăşi a venit Stan înaintea domniei mele de a aşezat pe fiica sa, anume Bogdana de a aşezat-o asupra ocinei sale şi la Găleteani şi la Şuleşti, ca să-i fie în loc de fiu.

Şi lui Stoica gramatic şi cu fraţii lui, anume Boga şi Drăghici şi cu fiii lor să le fie la Lieşti din partea lui Cîrstea şi din partea lui Petru jumătate, pentru că au cumpărat de la Cîrstea şi de la Petru, pentru 315 aspri şi pentru un bou. Şi lui Muşat cu fiii săi să-i fie la Topol din partea lui Alb jumătate, pentru că au cumpărat de la Alb, pentru 300 aspri.

Şi iarăşi lui Gherghe cu fiii săi să le fie la Topol din partea nepotului lui Alb jumătate, pentru că au cumpărat de la nepotul lui Alb, pentru 120 aspri. Şi domniei mele i-au dat un cal.

De aceea şi domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor. Şi oricui dintre ei i s-ar întîmpla

www.dacoromanica.ro

moarte mai înainte, iar ocinile care sînt mai sus-zise şi scrise, prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi sau fiilor sau fiicelor din neamul lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Hamza comis, Badea stratornic.

Eu, Danciul cel mic între diaci, care am scris în minunatul scaun în Piteşti, luna mai 6 zile, în anul 7027 <1519>.

Ispravnic Danciul pîrcălab.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, III/10.
Fotocopie după orig.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 143—145. Facs. *Ibidem*, 292.

183

1519 (7027) iunie 28, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte satului Colfeşti ocina, în urma unei judecăţi.

† Милостию божию, Їw Басарабъ воивода и господинъ земли Оугровлахїиском, сынъ Басарабъ воивода. Дават господство ми сие повелѣнїе господства ми wвомꙋ и селꙋ, по име Колфещи, тако да им ест wчина wт Глъвьчов, мегю Полѣнꙗ Братꙗлwв и по средꙋ блатw съ шꙋмом и wт тꙋи, до дрꙋм, ꙋ Бꙋчюм и wт Бꙋчюм, дори ꙋ Елльчам Радꙋлꙋ, дори ꙋ Трънавꙋ и wт Трънавꙋ горе, дори ꙋ хотарь Кревеничилов, дори до пꙋт Крьнꙋлꙋи, дори до wпаш Дражꙋлꙋи ꙋ Глод и wт Глод до Бодомокна и wт тꙋи матка Бодомокнеи дори спре къраре Кревеняквл дори ꙋ Какова, до Глод ꙋ Глъвьчов, до брод воденице, понеже им ест стара wчина и дедина, еще wт дьни Мирча Стараго воивода.

Ѧ пwтом, имаше съпрѣнїе Колфещи със Їрославещи за радꙋ сие wчине више писане. Тако, господство ми сꙋдиⷯ по правдꙋ със правители господства ми; тако им дадоⷯ Хотърник Син спатар и ⷭ болѣри да им гледают работꙋ над сию wчинꙋ више писанꙋ. Тако, им сꙋт гледали тии Хотарник и тїа ⷭ болѣри та мартꙋрисаше и заклеше пред господство ми како ест wвам wчина више писанаа селꙋ Колфещом стара wчина и дедина. Ѧ Їрославещи wсташе wт закон wт пред господство ми.

Сего радꙋ, им дадоⷯ, и господство ми тако да им ест въ wчинꙋ и въ wⷯасꙗ, ним и сыновом им, внꙗком и прѣвчꙗком им. И въ ниⷯ пръдалика да

www.dacoromanica.ro

нѣст, аиѕ да ест wставшим. И ни wт когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

Сведетелїе мартърїю поставлѣем: <жупан>[1] Барбѫл бан и жупан Калотъ велики дворник и жупан Харват велики логофет и Радѫл спатар и Димитръ вистїар и Драгич пеҳарник и Житїан столник и Хамза комис и Бадѣ и Нѣгое постелници.

Аз, Михаил, пис ѕ Питещи, мѣсеца юнїе кѝ дьни. Исправник Зрьнь портар. Въ лѣт ×ѕкѯ.

† Їw Басарабъ wєвwда, милостїю божїю, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn ţării Ungrovlahiei, fiul lui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestui sat anume Colfeşti, ca să-i fie ocina de la Glăvăciov, între Poiana Bratului şi mijlocul bălţii cu pădure şi de aci, pînă la drum la Bucium şi de la Bucium, pînă la Vîlceaua Radului, pînă la Tîrnava şi de la Tîrnava în sus, pînă la hotarul Crevenicilor, pînă în drumul Cîrnului, pînă la coada Drajului la Glod şi de la Glod în Vodomocna şi de aci matca Vodomocnei pînă spre cărarea Crevenicului pînă la Cacova, pînă la Glod la Glăvăciov, pînă la vadul morii, pentru că le este veche ocină şi dedină, încă din zilele lui Mircea voievod cel Bătrîn.

Iar apoi au avut pîră Colfeştii cu Iaroslăveştii pentru acea ocină mai sus-scrisă. Astfel, domnia mea am judecat după dreptate cu dregătorii domniei mele; astfel le-am dat hotarnic pe Sin spătar şi 36 boieri să le cerceteze treaba pentru acea ocină mai sus-scrisă. Astfel, le-au cercetat acel hotarnic şi acei 36 boieri şi au mărturisit şi au jurat înaintea domniei mele că este această ocină mai sus-scrisă a satului Colfeştilor veche ocină şi dedină. Iar Iaroslăveştii au rămas de lege dinaintea domniei mele.

De aceea le-am dat şi domnia mea să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori punem ca mărturie: <jupan>[1] Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt şi Radul spătar şi Dimitru vistier şi Draghici paharnic şi Jitian stolnic şi Hamza comis şi Badea şi Neagoe postelnici.

Eu, Mihail, am scris în Piteşti, luna iunie 28 zile. Ispravnic Zîrnă portar. În anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Colecţia Ion Radu Mircea — Bucureşti.
Fotocopie după orig.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 146.

[1] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

1519 (7027) iulie 9, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stan Mucea, Bucur şi Stan Bica ocini în Urlandaşi, Epureşti şi Răceni.

† Милостїю божїю, Їѡ Басараба воєвода и господинъ въсеи земле Ѹгровлахїискои, сынъ великаго и прѣдобраго Басарабо воивода. Дават господство ми сїю повелѣнїю господства ми Станꙋ Мꙋчен съ сыновн си, тако да им ест wт Рꙋптꙋра Поганн ꙁꙁ долꙋ, до матка ризлаи по водꙋ ꙁꙁ гор, алн wт водꙋ половинꙋ и до Ѯстꙋ Лꙋпзеви и полꙋ пꙋтан ꙁꙁ горꙋ, до Скорꙋш и wт Скорꙋш по изворꙋ ꙁꙁ долꙋ, до ѯстꙋ изворꙋлаи, и до .....[1] Кътъѫцꙋлови ꙁꙁ дол, пак ѕ Рꙋптꙋра Поганє по те ест хотаром, понеже покꙋпи Стан Мꙋчѣ wт Радꙋл Лꙋнгꙋл и wт брата емꙋ Шербꙋ, ꙁа ѿн аспре. И Бꙋкꙋр съ сыновнм съ ѕ и Стан Бика съ сыновнм си и съ дещерем, на нме Станка и Боика и анепсеи его Кръстѣ и Бръкъ съ сынꙋвим и съ дащерꙋ си на нме Дръгае, такоже да им ест ѕ Ѹрландаш wт ѯстъ Балѣ Калꙋгерꙋм, по Ръмник ꙁꙁ горꙋ, по wбе стране воде до ѯста Мꙋтни и по Мꙋтнѣ, до високи горъни и по Дѣло Ѻвце и до де се съста съ дѣлꙋл.....[1] и по Балѣ Калꙋгером, до ѯста вален Лꙋнка и ѕ дос Римник, до дѣл Кътъѫцꙋлови и по дѣлꙋ ꙁꙁ гор, до ѯста Мꙋтнеи, понеже покꙋпише wт Лꙋнгꙋл и wт брат емꙋ Шербꙋ, ꙁа ѿп аспре. Или Бꙋкꙋр съ ѕ сынове да ест над, пак Стан, сынъ Бꙋкꙋрꙋ, wн пак а Стан Бъка съ сынꙋвим и съ дащерем внише писани и Бꙋкꙋр[2] съ сыновим и съ дащери его Дръгаш на дрꙋги wт wчина.

И паки Бꙋкꙋр съ сыновим да мꙋ ест wт Бара Свинꙋкꙋ ꙁꙁ гор, по фаца и по дъб и до Кладенец Станеви до вода Питросова и по Питроса ꙁꙁ гор, даже до Бара Свинскꙋ, ере им ест стара и права wчина и дедина. Ѩ потом .....[1] емꙋ .....[1] Слав .....[1] емꙋ Негрита ѕ Єпꙋреци на вла .....[1] братие нераꙁдел .....[1] погони виноград, понеже га покꙋпи .....[1] си Стан, ꙁа с аспре.

Ѩ потом, се повратиѫ Ѡана съ Бꙋкꙋр: Бꙋкꙋр ꙁложи по Ѡана ѕ Рꙋчѣни над четвръти дело, а паки Ѡана ꙁложи Бръкъ ѕ Єпꙋреци над четвръти дело на wчина и блато. Ѩ пак ниҳне сынове, а коли не бꙋдет драго, а wни да се дръжит когождꙋ свои wчине. И господство ми дадоше кон добръ. Ѩ им дадѣ и господство ми такоже да им ест въ wчино и въ wҳабꙋ ним и сыновим и внꙋкꙋм и прьвночетом и ни wт когоже непотъкновено, по рѣч господства ми.

---

[1] Loc şters.
[2] În loc de: Брък.

www.dacoromanica.ro

Сведете<лїе>[1]: жупанъ Барбꙋл ban и жупан Калотъ великы дворник и жупан Харват великы логофет и Дмитрꙋ вистиар и Радꙋл спатар и Дрьгничь пехарник и Хамьꙗ комис и Житиан столник и Бадѣ и Нѣгое велици постелници.

Писах ѕ Питеци, юлїе ѳ дьни, въ лѣто ×ѕкз.

† Їѡ Басараба вшевꙋда, милостїѭ божїеѭ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stan Mucea cu fiii săi, ca să-i fie lui ocina de la Ruptura Poenii în jos, pînă la matca rîului pe apă în sus, însă din apă jumătate şi pînă la Gura Lupului şi jumătate de poiană în sus, pînă la Scoruş şi de la Scoruş pe izvor în jos, pînă la gura izvorului şi...[2] Cătăuţului în jos, iar la Ruptura Poenii pe unde este hotarul, pentru că a cumpărat-o Stan Mucea de la Radul Lungul şi de la fratele său Şerbu, pentru 650 aspri. Şi lui Bucur cu 7 fii ai săi şi lui Stan Bica cu fiii şi fiicele sale, anume Stanca şi Voica şi nepoţii săi Cîrstea şi Bîrcă cu fiii săi şi cu fiica sa anume Drăgae, să le fie la Urlandaşi de la gura Văii Călugărilor, pe Rîmnic în sus, pe cele două părţi ale apei pînă la gura Mutnei şi pe Mutna, pînă la gorunii înalţi şi pe Dealul Oii, pînă unde se întîlneşte cu dealul...[2] şi pe Valea Călugărilor, pînă la gura văii Lunca şi în dos Rîmnicul, pînă în dealul Cătăuţului şi pe deal în sus, pînă la gura Mutnei, pentru că a cumpărat-o de la Lungul şi de la fratele său Şerbu, pentru 480 aspri. Însă Bucur cu cei 7 fii să fie peste partea lui, iar Stan, fiul lui Bucur, peste partea lui şi Stan Bica cu fiii şi fiicele mai sus scrise şi Bucur[3] cu fiii şi cu fiica sa Drăgaia pe cealaltă parte de ocină.

Şi iarăşi să-i fie lui Bucur cu fiii ocină, de la Balta Porcului în sus, pe faţă şi la stejari, pînă la Fîntîna lui Stan şi pînă în apa Pitrosa şi pe Pitrosa în sus, pînă în Balta Porcului, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină. Şi după aceea...[2] Slav...[2] Negrita în Epureşti pe balta...[2] fraţi nedespărţiţi...[2] pogoane de vie, fiindcă le-a cumpărat...[2] Stan, pentru 200 aspri.

Iar după aceea s-au înfrăţit Oană cu Bucur: Bucur a aşezat pe Oană la Răceani peste a patra parte, iar Oană a aşezat pe Bîrcă în Epureşti peste a patra parte de ocină şi peste baltă. Iar fiii lor, la cîţi nu le va fi drag, să-şi ţină fiecare ocinile lor. Şi au dat domniei mele un cal bun. Şi le-am dat domnia mea lor, să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

---

[1] Omis.
[2] Loc şters.
[3] În loc de: Bîrcă.

www.dacoromanica.ro

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt şi Dumitru vistier şi Radul spătar şi Drăghici paharnic şi Hamza comis şi Jitiian stolnic şi Badea şi Neagoe mari postelnici.

S-a scris în Piteşti, iulie 9 zile, în anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 236 (M-rea R. Sărat, I/1).
Orig., perg. (29 × 39), pecete aplicată, căzută.
Cu două traduceri: una din sec. al XVIII-lea şi cealaltă din 1916.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 146—147.

185

1519 (7027) iulie 11, Piteşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Argeş metohul şi morile de lîngă Piteşti, <la Geamăna>.

† Милостїю божиею, Їw Басараба воєводa и господинь въсои земли Ѫгровлахїискои, сынь добраго Басарабе воєводї. Дават господство ми сие повелѣние господства ми свѣтомѹ монастирѹ wт Ѳргиш и честнѣишомѹ wтцѹ игѹменѹ кир Їwсиф и въсим братиам живѹщим въ свѣте месте том, wко да им єст по доле wт Питещи метоχ и место съ воденицами; али да им се зна χотар: wт долни воденице доле по рекѹ газѹлов и а по сѹхѹ wт долни воденице доле р̃ раскрак до Плопшор а wт Плопшор цермѹрашѹл до Салче а wт Салче преко къ брѣдо ѕ ѕста влъчелѹшие а wт къ воденице wт згор wт плот дворовѹ више к̃ раскрак, а wт тѹа влъчеѧwа доле до пискъ а wт пискъ доле ѕ под wбрѣχию, докле се съединит χотар, паки съ долне влъчелѹша.

Сего радї, ми дадоχ <и> господство ми.....[1] место свѣтомѹ монастирѹ да им єст въ wчинѹ и въ wѲабѹ, а наиже и чедом нашем въ вѣчнѹе въспоминаніе и ни wт когоже непотѫкновено, по рєч господства ми.

Сведетелїе: жѹпан Барбѹл бан и жѹпан Калотъ великы дворник и жѹпан Харват великы логофет, Димитръ вистиар, Радѹл спатар, Драгичь пехарник, Хамза комис, Житиан столник, Баде и Негое велици постелници.

Пис ѕ варош Питещом, мѣсеца юлїе а͠ї дьни, в лѣт ×ѕк̃ѕ.

Исправник Харват логофет.

† Їw Басараба вwєвwда, милостїѭ божїєѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă

[1] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

a domniei mele sfintei mănăstiri de la Arghiș și preacinstitului părinte egumen chir Iosif și tuturor fraților care trăiesc în acest sfînt loc, ca să le fie lor mai jos de Pitești metoh și locul cu morile; însă să li se știe hotarul: de la morile de jos la vale pe rîul iazului, iar pe uscat din josul morii, în jos, 100 de pași, pînă la Plopșor și de la Plopșor țărmurașul pînă la Salce și de la Salce peste deal în gura vîlcelușei, iar dinspre morile de sus, de la gardul curții, în sus, 20 pași, iar de aici vîlceaua în jos la pisc și de la pisc la vale în subobrejie, pînă ce se împreună hotarul iarăși cu vîlcelușa de jos.

De aceea am dat și domnia mea...[1] loc sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă, iar nouă și copiilor noștri de veșnică pomenire și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Bade și Negoe mari postelnici.

S-a scris în orașul Pitești, luna iulie 11 zile, în anul 7027 <1519>.

Ispravnic Harvat logofăt.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 237 (Ep. Argeș, VI/1).
Orig., hîrtie (31 × 22), pecete timbrată.
Cu trei traduceri: două din 1735, una din 1851.
EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 148. Facs. *Ibidem*, 286.

186

<1519 septembrie 1—1520 august 31> 7028.

Neagoe Basarab voievod întărește Mitropoliei satul Groșani, viile și locul de casă din Tîrgoviște, dăruite de Marcea postelnic.

Hrisovul lui Basarab voevod, leat 7028 <1519—1520>.

Sfintei Mitropolii și sfintei marii biserici den oraș dăn Tîrgoviște, ca să fie Groșani toți și viile dăn Tîrgoviște și locul dă cas<ă> dăn Tîrgoviște ce au fost moșie jupînului Marcii postelnic, pentru că jupînului Marcii i s-au întîmplat despărțire de noi den lume și dăn viața aceasta deșartă.

Drept aceia acestea ce sînt mai sus-zise bucate singur le-au lăsat cu a lui limbă, ca să fie ale sfintei și marii biserici și Mitropolii den Tîrgoviște, ca să-i fie de hrană și întărire, iar lui vecinică pomenire. Și dup<ă> aceia încă au lăsat și cu blestem jupînul Marcea, cum nimenea den rudele lui să

[1] Loc șters.

www.dacoromanica.ro

nu să tinză a lua dentru acéste ce sînt mai sus-scrise bucate sau a călca această lăsare, iar cine s-ar ispiti a strica lăsarea aceasta, acela să aibă a daré răspunsu la înfricoşatul judeţ.

Aşăjderea şi domnia mea încă am lăsat cu blestem cum că după petrecaniia domnii méle, pre carele va alége domnul Dumnezeu domnu şi moşnean şi biruitor a toată Ţara Rumânească, de ar vrea a lua cineva aceste bucate de la sfînta şi mare biserică şi Mitropolie sau va strica această poménă a acestui răposat boiar al domnii méle, acela să fie proclet de 318 sfinţi părinţi care au fost la Nicheia.

Şi mărturii încă am pus toţi boiarii divanului carii scriu mai jos.

Arh. St. Buc., Condica Mitrop. Ţ. Rom., nr. 706, f. 29.
Traducere.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 161.

187

<1519 septembrie 1—1520 august 31> 7028.

Neagoe Basarab voievod acordă privilegii m-rii Xenofon de la Athos.

Χρυσόβουλλον Νεάγκου Βασσαράβα, βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας, ἀπονέμοντος χάριτας τῇ ἐν Ἄθῳ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Ξενοφῶντος; ×ϛκ҃ϟ.

Hrisovul lui Neagoe Basarab, voievodul Ungrovlahiei, dăruind privilegii sfintei mănăstiri Xenofon de la Athos; 7028 <1519—1520>.

Bibl. Acad., DXCV/22.
Rezumat din fondul Aristarhi.
EDIŢII. Trad. *Hurmuzaki-Iorga*, XIV/1, 43.

188

1519 (7028) septembrie 5, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Valea un loc de mănăstire, ocini la Băjăşti şi Cureşti, vie la Goleşti şi ţigani, daniile monahiei Magdalina şi comisului Hamza.

† Милостию божїею, Їw Басарабъ воєвода и господинъ въсеи земли Оугровлахїискои, сынъ добраго и великаго Басарабє воєводꙋ. Дават господство ми сиє повелѣнїє господства ми мнсхꙋ Магдалине и жупанꙋ Хамзи комисꙋ и съ нимъ

www.dacoromanica.ro

сыновє, іако да им єст код монастирꙋ ѡт Вале єдно мєсто ѡт монастирє, гдє чинит монахїа Магдалина монастир ѡт калꙋгерице. И да им єст ꙁ Бѣжѣщи варє <колико>[1] сє хтєти изврати дєл Воиков въса, понєжє ю покꙋпише ѡт Воико, ꙁа ×а҃ѳ̃ аспрє.

И потом <прїидоше>[1] монахїа Магдалина и жꙋпан Хамза комис прєд господства ми, тєрє приложише и дадоше сємꙋ свѣтомꙋ мєсто: жꙋпан Хамза комис дадє ѡт негов дєл ѡт Кꙋрещи половинꙋ и ѡт ѡчинꙋ и ѡт грѣлꙋ, а монахїа дадє томꙋ мєсто двѣ чєледї ацигани, по имє Костѣ съ дєцами си и Воико съ дєцами си и виноград ѡт Голещи, варє колико єст дєл калꙋгерицєм. Понєжє ихъ приложише сиє комате томꙋи мєсто да им сꙋт въ ꙁкрѣпленїє радї ихъ дꙋше, да им єст вѣчное въспоминанїє. И съ клєтвом ѡставише како нитко да нє смѣєт прикоснꙋти рꙋцѣ ихъ ꙁꙋти сиє комате ѡт то мєсто, нꙋ да им сꙋт живꙋщихъ въ нєм ѡчинꙋ и ѡхабꙋ въ вѣки. И ни ѡт когоже потѫкновєнꙋ, по рєч господства ми.

Свѣдєтєлиє: жꙋпан Барбꙋл бан и жꙋпан Калотъ вєлики дворник и жꙋпан Харват вєлики логофєт, Димитрꙋ вистиар, Радꙋл спатар, Драгичь пехарник, Житиан столник, Бадѣ и Нѣгое вєлици постєлници.

И потом, заклѧнише како варє кто кєт развалит сию мєсто или комате ꙁꙋєт, да єст проклєт.

Пис ꙁ Трꙋговище, мѣсєца сєптєврїа ѣ̃ дьни, въ лѣто ×ꙁкн̃.

Исправник Харват логофєт.

† Їѡ Басараба вѡєвѡда, милостїм божїєм, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele monahiei Magdalina şi jupanului Hamza comis şi cu fiii lor, ca să le fie lîngă mănăstirea din Vale un loc de mănăstire, unde monahia Magdalina face mănăstire de călugăriţe. Şi să le fie la Băjăşti <oricît>[1] se va alege partea lui Voico toată, pentru că au cumpărat-o de la Voico, pentru 1 500 aspri.

Şi după aceea <au venit> monahia Magdalina şi jupan Hamza comis înaintea domniei mele, de au dăruit şi au dat acestui sfînt loc: jupan Hamza comis a dat din partea lui din Cureşti din ocină şi din gîrlă jumătate, iar monahia a dat acestui lăcaş două sălaşe de ţigani, anume Costea cu copiii săi şi Voico cu copiii săi şi via de la Goleşti, oricît este partea călugăriţei. Pentru că au dăruit averile acestea acestui lăcaş, să le fie de întărire pentru sufletele lor, să le fie lor spre veşnică pomenire. Şi cu blestem au lăsat ca nimeni să nu îndrăznească a întinde mîna să ia aceste averi de la acest lăcaş, ci să fie

[1] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

ale celor care trăiesc într-însul ocină şi ohabă în veci. Şi de nimeni neatins după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Badea şi Neagoe mari postelnici.

Iar după aceea au blestemat pe oricine va strica acest lăcaş sau îi va lua averile, să fie blestemat.

S-a scris în Tîrgovişte ,luna septembrie 5 zile, în anul 7028 <1519>.

Ispravnic Harvat mare logofăt.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 238 (Valea, XVI/1).
Orig., perg. (29,5 × 30), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1916.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 148—149.

189

1519 (7028) septembrie 16, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Seaca din jud. Olt satele Muşeteşti, Vaideei şi Criva, moară pe Olteţ şi sălaşe de ţigani, dăruite de Manea clucerul, scutindu-le de toate dările şi slujbele.

† Въ Христа Бога, благовѣрны и благочестивїи и Христолюбиви и самодрѫжавни, Їw Нѣгоє нарицаємы Басараба воєвода и божїею милостїю и божїєм дарованїє, wбладающомы и господствующымы вѣссоы землы Ѹггровлахїискы еще ѣ запланинскым странам, Ѩмлашѫ и Фагарашѫ Херцег. Благопроизволи господство ми, своим благим произволєнїєм, честным и светлым сръдцєм господства ми, тако прославити Бога, прославльшаго мє и на прѣстолѣ свѣтопочившаго родїтелѣ господства ми съ славоє възнешаго мє. Сє ѕбо, въспомены и господство ми тако многы ѕбо царїє въ царствїа си въселише <сє>, нж мали нєбєснаго царства наслѣдоваше. Тѫжы бо сє и аз нетѫчию сє царство испрaвити, нж Господаже въсє дѫшно възлюбити, въ кѫпѣже и благим дѣли, господинеже благоѫтровїє вели єст къ въсєм бо рѫцѣ простирает; сам бо рече въсє честнымы своимы инстимы ѕсти, тако же „нє хощѫ смрътн грѣшником, нж wбратити сє емѫ и живѫ бити; нє прїидох бо правдєны призвати, нж грѣшны на покаанїє“; и нє просто бо рече грѣшны нж на покаанїє, понеже мнози wбразы сѫт покаани, тако же много wбитѣли по мєрє добрых дєл, дображе дєла много wбразнаа, любов, милостѣ

www.dacoromanica.ro

и пост и въздръжанїе, къ сим, вера, надежда. И иногда, слишимо wт божествена Писанїе, въса ѕбо на полѕ нам. Нж ѕбо аще и слишимо нж не творим, тако житейски сѣтни мира сего низѕ влачими есми и по печеними нж wбаче на спасово милосръдїе възирающе, надѣемсе тако много грѣшних и низѕ влѣкоми милосръдне възводит и милѕе ещеже и Сыно положенїе нелишает, радї тжчию wбращенїю сими. Ѹбо wбрази сподwбит се въсѣки Бого вогазниви хрїстїанин еж е хощет вънитн въ радост господа своего.

Сего радї, ѕведехом и ми тако прежде нас, бившних владателїе, рекши царїе и кнези, сие слишещи земна добрѣ ѕстроившим и небесна прѣwбрѣтоше, а земна земним wставише, по гласѕ блаженнаго пророка въ царех и божествѣнаго wтца, Давида: „блаженъ мжж милѕе и въс день наслаждает сѧ господоки". И паки: „тако милостинѣми wцѣщает грѣси".

Сиѣже видехом и ми желанїе и ѕсрѣдїе имѣти къ въсе сѣтомѕ и божественомѕ wбител зовомаго <Сѣка wт сѧдстзо Ѯлт, на село Мѕшетещи, идеже>[1] ест храмъ <въсечестонми и прѣчистои>[1] владїчице и наше Богородици присно дѣвы Маріе, честное и славное ей Ѹ-пенїе и честнешомѕ wтцѕ Їѕмеля и въсем братиам жизѕщих въ сѣтѣм мѣстѣ том, тако да им сѧт въ <подр>ѕчїе села по именѕ Мѕшетещи въси и съ въсом хотаром. Понеже дел Петриманов а wню ест покѕпил жѕпан Мане бившл клучар wт Петриман, за ѿ аспре. И паки покѕпи жѕпан Манѣ дел Ганев въса, за ѱ аспре. И паки покѕпи дел Станиславов въса, за т аспре. И паки покѕпи дел Мошѕлов, за т аспре. И паки покѕпи дел Фѕсев и дел Черников и дел Ѯпѕрев и братиам емѕ въса и дела анѱewм им въса сѕгѕбом за ×аѫ аспре[2].

И паки да им ест ѕ Баидеен, варе колико ест дел Манев въса, понеже прїи де Манѣ пред господстѕ мл тере сл поклони негов дел въса жѕпанѕ Мане клучарѕ. Й потом, им даде жѕпан Манѣ клучар а кон добрь. И пак да им ест ѕ Баидеен wт дел Фомлев и wт дел анѱewм емѕ варе колико се хтет избрати них дел по wбрѣже до Стлъпи, въса, понеже ю поклони ше жѕпанѕ Мане клучарѕ wт пред господства ми. И паки да им ест ѕ Балдеел, варе колико ест wкинзл Драгѕл wт негов дел» тере ест дал жѕпанѕ Манѣ клучарѕ, за радї цю га ест извадил wт бир. И паки да им ест ѕ Баидеен дел Шербанов въса, понеже ю покѕпи жѕпан Манѣ клучар wт Шербан, за ×т аспре. И пак да им ест ѕ Баидеен дел Йлкѕлов и дел синовем емѕ въса, понеже ю покѕпи жѕпан Манѣ клучар wт Шербан и wт синови его, за а панцир. И пакл да им ест wт wчинѕ Баидеецом wт дел Жахманов и wт дел Стал и wт дел мегиташлм Жахманов т ниве, понеже заменише съ жѕпан Манѣ клучар, тере им дадо<ш>е жѕпан Манѣ клучар wт негов ѕ wчинѕ wт Мѕшетещи т ниве, а Жахман и Стан и мегїташи им а wни дадоше жѕпанѕ Мане клучарѕ

---

[1] Loc rupt.
[2] Pasajul: паки покѕпи дел Фѕсев .... аспре şters cu chinovar.

www.dacoromanica.ro

вишеречене ниве. И пак да ест жупанъ Мане клучарь в Баидеи, варе колико ест дел Радулов и братїам емъ и анѣ҆семъ емъ, понеже ю загубише съ хитленство за радї що сѫт встрижали овци некои <на> господска вчинъ без взнанїе господства ми и без взнанїе ни едномъ господарь. Й господство ми помиловах властелинъ господства ми жупан Манѣ клучар съ них делове вт вчинъ, еже сѫт вишеписани. Й потом се диже жупан Манѣ клучар тере им даде <за> тан вчинъ т҃ аспре, како да мъ ест покупена вт къ них, радї да мъ не бъде грех.

Й потом, жупан Манѣ клучар замени със Стоика и съ братїм Стоиков, тере вткинъше вт них делове вт Баидеи, тере дадоше жупанъ Мане клучарь, а жупан Манѣ клучар даде им в Прибою, варе колико ест бил негов дел, въса[1]. И паки да им ест в Баидеи дел Манев Ѫнтев, варе колико се <хтет> изврати негов дел, по вбрѣжию до Калѣ Попев, понеже ю вткине Манѣ Ѫнтѣ тере даде жупанъ Мане клучарь, за що мъ извадї жупан Манѣ клучар Ѫнте сѫдцъ вт пред господства ми. И паки да им ест в Баидеи, вт дел Гончев, варе колико вткине Гонча вт негов вчинъ, тере даде жупанъ Мане клучарь.

Й потом, прїиде пред господства ми жупан Манѣ клучар тере взе бї҆ волѣри и хотарник Стоика питар, тере хотарисаше и изврашe тѣхзи делове вт Баидеци, тере ихъ съ единише съ вчинъ Мшетецом, да сѫт въ купѣ въси едно вчинъ. И хотар поставили вт чан дори Калѣ Шоимзави и вт тъга по пътъ Баидецом до Калѣа Ърсзави и вт тъга вище до Обръшина Ърсзлов и вт Обръшина Ърсзлов до Калѣ Търничзлов и вт тъга, по Калѣ Търничзлов, до Пискъл Фагзави и вт Пискъл Фагзави, по вбрѣжїе, до Калѣ Попев.

И паки да им ест Крива въса, съ въсом Хотаром, понеже покупи жупан Манѣ клучар половино вт Крива вт Радъл, за радї Бончеци и Бжлърїа по Нѣжлов; понеже Бончеци и Бжлърїа промени жупан Манѣ клучар съ жупан Добрїин и съ Петрошани, али над половинъ вт Бончеци и Бжлърїе; а над дрѫга половина вт Бончеци и вт Бълърїе, вню ест покупил Манѣ клучар вт Радъл Мацилов вт Бончеци, за едно ацинанкъ съ децами си и вт Дмитрь вт Бънеци, за х҃а҃ѳ аспре. Й дрѫга половина вт Крива, вн паки промени Манѣ клучар съ Лъвл, тере даде жупан Манѣ клучар Лъвлъ в Биличереци под Истриць, варе колик> ест бил дел Клаикзлов, анѣ҆ѳеи Финтев, понеже Клаикъл, вн си <загубише> съ Хитленство и побеже съ вир Блашскои Земли в дрѫгъ землю.

И паки да им ест едно воденицъ вт Ѡлтецъ, вт Лестеци, понеже Манѣ клучар вткупи главъ Богдев, за радї некои кони вт крадеж, що га хтеw жупан Барбъл бан....[2] а жупан Манѣ клучар вткупил вт ванъл Кралевскаго а Богдѣ си даде жупанъ Мане клучарь свои дел вт Левтеци и вт вчинъ, вт воденицъ, съ свем.

---

[1] Pasajul: Й потом ..... въса şters cu chinovar.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

И пак да им сѫт чел҃ѣдї ацигани, по име: Дѫман съ децами си ....[1] и Бочилъ съ децами си и Ѣкъръ съ децами си и Ѳпръ съ децами си и Пръча съ децами си и Данчюл съ децами си и Фрежа съ децами си.....[1]

Я потом, приїде жупан Манѣ клучар пред господства ми, тере приложи и даде въсе вишереченѣ комате, села и ацигани свѣтому вишереченному мѣсто, да сѫт въ пицѹ и въ <покрѣпленїе> а жупанѹ Манѣ клучарѹ и родїтелїе емѹ да им ест вѣчное въспоминанїе.

Сего радї, им дадох и господство ми да ест въ wчинѹ и въ wхабѹ въ вѣки и ни wт когоже непотѫкновенно, по речи господства ми.

Почеѣши wт wвчнего вама и wт свинего вама и wт пчеларства и wт къбларства, wт дижме, wт сено косне, wт воз, wт подвод, wт талпи и wт въсеѣ слѹжбаѣ и дажбаѣ, елика се находит въ самодръжавнои земли и wбластїю господства ми, како ниѣто да иѣ не смѣет бантовати посилаемиѣ по милостиѣѣ и по работаѣ господства ми, wт слѹгаѣ а или wт правителеѣ господства ми. Понеже аре тко се би покусил бантовати иѣ, аще о влас един, то таковаго человека имат въспрїети велико зло и wргїю wт господства ми, такоже невѣрник и прѣступник и посремител сне хрисовѹлом господства ми. Ино нѣст.

Ещеже и заклинанїе поставлѣем господства ми како, по смрѣти господства ми, кого изберет господь Богь бити господинъ и wбладател Блашкон Земли или wт сръдечнаго плода господства ми или wт сѹродник господства ми или, по грѣсеѣ нашиѣ, wт ино племѧник, да аще кто почетет и съхранит и поновит сьи хрисовѹл господства ми, того господъ Богъ да почетет и съхранит и вкрѣпит въ господствѣ его; а аще кто не почетет и не съхранит и не вѣрѣдит, анѹ разорит и порѹшит и поперет хрисовѹл господства ми, того господъ Богъ да не почетет и не съхранит и не вѣрѣдит, нѹ разорит и порѹшит и поперет и посрамит въ господствѣ его, и да имат ѹчастию съ Иѹдою и съ Ирод и съ инѣми иѹдеи, еже възъпише на господа Бога и спаса нашего Иѹсѹса Христа, кръв его на иниѣ и на чедеѣ иѣ, wи ест бѹдї, амин.

<С>вѣдѣтелїе: жупан Барбѹл бан, жупан Калотъ велики дворник, жупан Харват велики логофет, Дѫмитрѣ вистиар и Радѹл спатар, Драгичи пеХарник, Хамза комис, Житиан столник, Бадѣ и Нѣгое велици постелници.

И аз, Флорѣ, писах въ настолни градѹ Тръговище, мѣсеца септемврїе ѕ҃ї дьни, wт Ѩдама текѹщиѣ, въ лѣто ×ѕ҃кн҃.

† Їw Басарабъ воевода, милостїѫ божїем, господинъ.

<In partea de sus a documentului adaos posterior:> И пак прїинде Манчюл и Костѣ wт Нѣгрѣкин тере дадоше неговем делове за wчинѹ, <въси делове аре колико се> хтет избрати, wт посѹде.., wт свою доброволѣ, тако да сѫт <ѕ свѣти помѣник, въ въспоминанїе>.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

<La sfîrşit:> Кѫпи Мнѣ Пѣдрѣ wт Ѻтецин, Радул сынъ Романов, провѣтн, пол, аспри ×к, а виноград... wт Мѫшетецин wт зѣт..... брат емѫ монастирѫ.·

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpînitorul, Io Neagoe cel numit Basarab voievod şi din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei încă şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg. A binevoit domnia mea, cu a mea bunăvoinţă, cu curată şi luminată inimă a domniei mele, să proslăvesc pe Dumnezeu, cel ice m-a proslăvit pe mine şi pe scaunul sfîntrăposatului părinte al domnieĭ mele cu slavă m-a înălţat. Iată dar, mi-am amintit şi domnia mea că mulţi împăraţi în împărăţiile lor s-au veselit, dar puţini au moştenit împărăţia cerească. De aceea şi eu m-am grăbit, nu numai această împărăţie a o cîrmui ci şi pe Domnul din tot sufletul a-l iubi, împreună cu fapte bune, dumnezeieşti, căci bunătatea lui mare este către toţi a întinde mîinile; căci singur a zis cu atotcinstita şi curata gură a sa, că „nu voiesc moartea păcătosului ci a sa îndreptăre şi viu să fie; căci n-am venit să chem pe cei drepţi la pocăinţă, ci pe cei păcătoşi"; însă nu numai pe păcătoşi la pocăinţă, pentru că multe chipuri sînt ale pocăinţei, precum şi multe lăcaşuri după măsura faptelor bune, iar faptele bune în multe chipuri sînt, dragostea, milostenia, şi postul, şi înfrînarea, la acestea, credinţa, nădejdea. Şi altele, ce le auzim din dumnezeiasca Scriptură, toate sînt dar spre folosul nostru. Ci încă dacă le auzim şi nu le săvîrşim, căci, fiinţe slabe ale lumii acesteia, sîntem traşi în jos <de păcate>, dar văzînd mila mîntuitorului, nădăjduim ca nişte mult păcătoşi, căci <Dumnezeu> cu mila ridică şi miluieşte şi nu ne-a lipsit nici de jertfirea Fiului său, numai pentru îndreptarea noastră. Deci, în acest chip se cuvine <a face> oricărui creştin temător de Dumnezeu, care vrea să intre în bucuria Domnului său.

De aceea am aflat şi noi că cei dinaintea noastră, foştii stăpînitori adică împăraţi şi cnezi, acestea auzind, cele pămînteşti bine întocmind şi pe cele cereşti le-au dobîndit, iar cele pămînteşti pămîntului le-au lăsat, după glasul fericitului prooroc între împăraţi şi părinte al lui Dumnezeu, David: „fericit bărbatul ce miluieşte şi în fiecare zi se îndulceşte de Domnul". Şi iarăşi: „cu milostenii se curăţă păcatele".

Acestea deci văzîndu-le şi dorinţă şi rîvnă avînd şi noi către atotsfîntul şi dumnezeiescul lăcaş numit <Seaca din judeţul Olt, la satul Muşeteşti, unde>[1] este hramul <atotcinstitei şi preacuratei>[1] stăpînei noastre şi născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, cinstitei şi slăvitei ei Adormiri şi cin-

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

stitului părinte egumen şi tuturor fraţilor ce vieţuiesc în acest sfînt loc, ca să le fie în stăpînire satul cu numele Muşeteştii toţi şi cu tot hotarul. Pentru că partea lui Petriman şi aceea a cumpărat-o jupan Manea fost clucer de la Petriman, pentru 800 aspri. Şi iar a cumpărat jupan Manea partea lui Gane toată, pentru 500 aspri. Şi iar a cumpărat partea lui Stanislav toată, pentru 300 aspri. Şi iar a cumpărat partea lui Moş, pentru 300 aspri. Şi iar a cumpărat partea lui Fusea şi partea lui Cernica şi partea lui Epure şi a fraţilor lui toată şi partea nepoţilor lor toată, amîndouă pentru 1 500 aspri [1].

Şi iar să-i fie la Vaideei, oricît este partea lui Manea toată, pentru că a venit Manea înaintea domniei mele de a închinat partea lui toată jupanului Manea clucer. Şi după aceea i-a dat jupan Manea clucer un cal bun. Şi iar să-i fie la Vaideei din partea lui Foame şi din partea nepoţilor săi oricît se va alege partea lor pe obreaje pînă la Stîlpi, toată, pentru că a închinat-o jupanului Manea clucerul în faţa domniei mele. Şi iarăşi să-i fie la Vaideei, oricît a rupt Dragul din partea sa, de a dat jupanului Manea clucerul, pentru că l-a scos de la bir. Şi iar să le fie la Vaideei partea lui Şerban toată, pentru că a cumpărat-o jupan Manea clucerul de la Şerban, pentru 5 000 aspri. Şi iar să le fie în Vaideei partea lui Albul şi partea fiilor săi, toată, pentru că au cumpărat-o jupan Manea clucer de la Şerban şi de la fiii lui, pentru un panţir. Şi iar să le fie din ocina Vaideeştilor din partea lui Jahman şi din partea lui Stan şi din partea megiaşilor lui Jahman 5 ogoare, pentru că au schimbat cu jupan Manea clucer, de le-a dat jupan Manea clucer din ocina lui de la Muşeteşti 5 ogoare, iar Jahman şi Stan şi megiaşii lor, iar ei au dat jupanului Manea clucer mai sus-zisele ogoare. Şi iar să-i fie jupanului Manea clucer la Vaideei, ori cît este partea lui Radul şi a fraţilor lui şi a nepoţilor lui, pentru că a pierdut-o cu hiclenie, căci a tuns nişte oi pe ocina domnească fără ştirea domniei mele şi fără ştirea nici unui domn. Iar domnia mea am miluit pe vlastelinul domniei mele jupan Manea clucer cu părţile lor de ocină, ce sînt mai sus scrise. Iar după aceea s-a sculat jupan Manea clucer de le-a dat pentru acea ocină 300 aspri, ca să-i fie cumpărată de la dînşii, pentru ca să nu fie păcat.

Şi după aceea jupan Manea clucer a schimbat cu Stoica şi cu fraţii lui Stoica, de au rupt din părţile lor de la Vaideei de au dat jupanului Manea clucer, iar jupan Manea clucer le-a dat lor la Priboiu, oricît a fost partea lui, toată[2]. Şi iar să-i fie în Vaideei partea lui Manea Untea, ori cît se va alege partea lui, pe obrejie pînă la Valea Popii, pentru că a rupt-o Manea Untea de a dat-o jupanului Manea clucer, fiindcă l-a scos jupan Manea clucer pe Unte sudeţ

[1] Pasajul: „iar a cumpărat partea lui Fusea... aspri“ şters cu chinovar.
[2] Pasajul: „Şi după aceea... toată“ şters cu chinovar.

www.dacoromanica.ro

dinaintea domniei mele. Şi iar să le fie în Vaideei, din partea lui Goncea, oricît a rupt Goicea din ocina sa, de i-a dat jupanului Manea clucerul.

Iar după aceea a venit înaintea domniei mele jupan Manea clucer de a luat 12 boieri şi hotarnic pe Stoica pitar, de au hotărnicit şi au ales aceste părţi din Vaideeşti, de le-au unit cu ocina Muşeteştilor, ca să fie toate împreună o ocină. Iar hotarul l-au aşezat începînd din lac şi pînă în Valea Şoimului şi de aici pe drumul Vaideeştilor pînă în Valea Ursului şi de aici în sus pînă în Obîrşia Ursului şi din Obîrşia Ursului pînă în Valea Turniciului şi de aici, pe Valea Turniciului, pînă la Piscul Fagului şi din Piscul Fagului, pe obrejie, pînă la Valea Popii.

Şi iar să-i fie Criva toată, cu tot hotarul, pentru că a cumpărat jupan Manea clucer jumătate din Criva de la Radul, pentru Voiceşti şi Bălăriia pe Neajlov; fiindcă Voiceştii şi Bălăriia le-a schimbat jupan Manea clucer cu jupan Dobriin şi cu Petroşani, însă pe jumătate din Voiceşti şi Bălăriia; iar pe cealaltă jumătate din Voiceşti şi în Bălărie, pe aceea a cumpărat-o Manea clucer de la Radul al lui Măţil din Buiceşti, pentru o ţigancă cu copiii săi şi de la Dumitru din Băneşti, pentru 1 500 aspri. Iar cealaltă jumătate din Criva, el iarăşi a schimbat-o Manea clucer cu Leul, de a dat jupan Manea clucer lui Leul în Bilcereşti sub Istriţa, oricît a fost partea Vlaicului, nepotul lui Fintea, pentru că Vlaicul, el ‹a pierdut-o› cu hiclenie şi a fugit cu birul Ţării Româneşti în altă ţară.

Şi iar să le fie o moară de la Olteţ, din Leoteşti, pentru că Manea clucer a răscumpărat capul lui Bogdea, pentru nişte cai de furat, ce a avut jupan Barbul ban...[1], iar jupan Manea clucer l-a răscumpărat de la banul Craiovei, iar Bogdea i-a dat jupanului Manea clucer partea lui din Leoteşti şi din ocină, din moară, cu totul.

Şi iarăşi să le fie sălaşele de ţigani, anume: Duman cu copiii săi...[1] şi Bocilă cu copiii săi şi Văcărea cu copiii săi şi Oprea cu copiii săi şi Pîrcea cu copiii săi şi Danciul cu copiii săi şi Freja cu copiii săi...[1]

Iar după aceea a venit jupan Manea clucer înaintea domniei mele de a dăruit şi a dat toate mai sus-zisele averi, sate şi ţigani sfîntului loc mai sus-zis, ca să fie de hrană şi de ‹întărire›, iar jupanului Manea clucer şi părinţilor săi să le fie veşnică pomenire.

De aceea am dat şi domnia mea să le fie de ocină şi de ohabă în veci şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Începînd de la vama oilor şi de vama porcilor şi de albinărit şi de găletărit, de dijme, de cositul fînului, de cărături, de podvoade, de talpe şi de toate slujbele şi dăjdiile, cîte se află în ţara de sine stătătoare şi în stăpînirea

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

domniei mele ca nimeni să nu îndrăznească a-i tulbura dintre cei trimişi după milostenii şi după muncile domniei mele, dintre slugile sau dregătorii domniei mele. Pentru că oricine ar încerca să-i tulbure, măcar cu un fir de păr, un astfel de om va primi mare rău şi urgie de la domnia mea, ca un necredincios şi călcător şi batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele. Într-alt chip să nu fie.

Încă şi blestem pune şi domnia mea ca, după moartea domniei mele pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn şi stăpînitor al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din rudeniile domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va păzi şi va înnoi acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească în domnia lui; iar dacă cineva nu va cinsti şi nu va păzi şi nu va întări, ci va strica şi va schimba şi va călca hrisovul domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să nu-l cinstească şi să nu-l apere şi să nu-l întărească, ci să-l nimicească, să-l lovească şi să-l calce şi să-l batjocorească în domnia lui şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu alţi iudei, care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, aşa va fi, amin.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, Dumitrea vistier şi Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea şi Neagoe mari postelnici.

Şi eu, Florea, am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna septembrie 16 zile, de la Adam curgător, în anul 7028 ‹1519›.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

‹În partea de sus a documentului, adaos posterior:› Şi iar a venit Manciul şi Costea din Neagreani de au dat părţile lor de ocină, ‹toate părţile cîte se› vor alege, de pretutindeni... de a lor bunăvoie, ca să fie ‹la sfîntul pomelnic de pomenire›.

‹La sfîrşit:› A cumpărat Manea Pădure din Oteşti, Radul fiul lui Roman, de au vîndut jumătate, pentru aspri 2000, o vie... de la Muşeteşti de la ginerele... fratele lui... mănăstirii...

Arh. St. Buc., S.I., nr. 239 (Seaca, II/2).
Orig., perg. (67 × 60), pecete atîrnată, căzută.
Cu o traducere din 1846; alte traduceri ibidem, mss. 209, f. 391v—392, 367, f. 7—9, 368, f. 3—6 şi 369, f. 11—12 şi la Bibl. Acad., CXXIII/105.
Copie slavă ibidem, ms. 712, f.364—366.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 149—152.

www.dacoromanica.ro

1519 (7028) noiembrie 29, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Tetiu pîrcălab satul Pîcleni, ocini în Gîrbovi, Tîrcov ş.a., precum şi ţigani.

† Милостїю божїею, Їѡ Бсрабъ воєвода и господинъ вьсєи земли Оугровлахїискоѧ, сынъ великаго Бсрабъ воєводы. Дават господство ми сиѣ повелѣнїѥ господства мл чьститомѹ празнтєлѹ, пачеже из кѫщи господства ми, жупанъ Тѣтю прькълабъ и съ сыновн сн, єлицы им Богъ припѹстит, тако да им єст Пъклѣни вьси и ѹ Грьзови ѹ Клинжѹ дєл Котрълѣчю вьса[1]. И паки да им єст ѹ Трьков четвьрти дєл и ѹ Монастнр Корнилѣєв четвьрти дєл. И паки да им єст Трестна, шт хотар Прьскоѹзлов до хотар Косовє, понеже им сѫт старе и празе шчнле, дєдине. И паки да им єст ѹ Лнзрецни дєл Лѹпонев вьса, понеже ю покѹпл жупан Тѣтю прькълаб шт Лѹпонасж и шт сына єи, за а̃ кон добръ.

И паки жупанъ Тѣтю прькълабъ съ сыновн си и Гане съ сыновн си и съ дѫщере си тако да им єст ѹ Синецни шт Бѹзж варе колико сє хтєт нзбрати дєл Ганев, понеже єст Ганев стара и прьва шчина, дєдїна. Й потом, прїиде Ганѣ пред господства ми тере зложи жупан Тѣтю прькълаб над половинѫ шт негов дєл шт Синецни, а дрѹга половинѫ ѡн ю шставн Ганѣ сыновом и дѫщером емѹ; али докле сє хтєт шбрѣсти сынови шт Ганѣ, дѫщери метехѹ да не имают над дєл сыновом емѹ шчинѫ Ганев. Й аще сє съмѹчит Гане или сынове си съ съмртъ и не тє шстати сынове шт них, тогда да сѫт дѫщером. <Сего>[2] радї, прѣдалнкѹ да нѣст. Й потом, ѡн даде жупан Тѣтю прькълаб тере даде Ганев, за вишєрєченѫ шчинѫ що га єст зложил, аспре с̃ и єдин кон шсѣдлан съ вьсѣми чинилли.

И паки жупанъ Тѣтю съ сыновн си да нлм сѫт челѣдї ацигани, по нме: Кало съ дєцами си и Фетѣ съ дєцами си, понеже нх достиже съ правом и вєрном слѹжбом шт господства ми[3]. И господство ми простнх конѣ.

Сего радї, им дадох и господство ми тако да им єст въ шчинѫ и шхабѫ, ним и сыновом им и внѹком и прѣвнѹчетом нх. И въ нпх прѣдалнкѹ да нѣст въ вѣки, анѫ да сѫт шставшим нх. И нн шт когоже непотѫкновєнно, по рєч господства ми.

Свєдетелїѥ: жупан Барбѹл ван и жупан Калотж велнки дворник и жупан Харват велнки логофет, Димитръ вистнар и Радѹл спатар, Драгнч пєхарник, Хамза комис, Житиан столник, Бадѣ и Нѣгое велнци постелници.

[1] Pasajul: тако да им єст .... въса şters cu chinovar.
[2] Omis.
[3] Pasajul: Фетѣ .... господства ми şters cu chinovar.

www.dacoromanica.ro

И аз, Флорѣ, еже начертах въ настолнѣмь градѣ Тръговищи, мѣсеца ноемврїе кѳ дьнь. Исправник жупан Преда. Сѳт Ѩдама текущих въ лѣт ×ѕкн.

† Їѡ Басараба вѡевѡда, милостїю божїю, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător, încă şi din casa domniei mele, jupanului Teatiu pîrcălab şi cu fiii săi, cîţi îi va da Dumnezeu, ca să le fie Pîcleanii toţi şi de la Gîrbovi la Cîlnău partea lui Cotărleaciu toată [1]. Şi iar să le fie la Tîrcov a patra parte şi la Mănăstirea lui Cornilie a patra parte. Şi iar să le fie lor Trestiia, din hotarul Pîrscovului pînă în hotarul Cosobei, pentru că le sînt vechi şi drepte ocini, dedine. Şi iar să le fie la Liureşti partea Luponei toată, pentru că a cumpărat-o jupan Teatiu pîrcălab de la Luponiasa şi de la fiul ei, pentru 1 cal bun.

Şi iarăşi jupanului Teatiu pîrcălab cu fiii săi şi Gane cu fiii săi şi fiicele sale să le fie lor la Sineştii din Buzău oricît se va alege partea lui Gane, pentru că este a lui Gane veche şi dreaptă ocină, dedină. Şi după aceea a venit Gane înaintea domniei mele de a aşezat pe jupan Teatiu pîrcălab peste jumătate din partea lui de la Sineşti, iar cealaltă jumătate a lăsat-o Gane să fie a fiilor şi fiicelor sale; însă pînă cînd se vor afla fii din Gane, fiicele acestuia să nu aibă amestec peste partea de ocină a fiilor lui Gane. Iar dacă se va întîmpla lui Gane sau fiilor lui moarte şi nu vor rămîne fii de la dinşii, atunci să fie ale fiicelor lui. <De>[2] aceea prădalica să nu fie. Şi după aceea a dat jupan Teatiu pîrcălab lui Gane, pentru mai sus-zisa ocină pe care l-a aşezat, 200 aspri şi un cal înşeuat cu toate dichisurile.

Şi iar să-i fie jupanului Teatiu cu fiii săi sălaşele de ţigani, anume: Calo cu copiii săi şi Fetea cu copiii săi, pentru că i-a dobîndit cu dreaptă şi credincioasă slujbă de la domnia mea[3]. Şi domnia mea le-am iertat calul.

De aceea le-am dat şi domnia mea să le fie de ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie în veci ci să le fie urmaşilor lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier şi Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badea şi Neagoe mari postelnici.

---

[1] Pasajul: „ca să le fie... toată" şters cu chinovar.
[2] Omis.
[3] Pasajul: „Fetea... domnia mea" şters cu chinovar.

www.dacoromanica.ro

Şi eu, Florea, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna noiembrie 29 zile. Ispravnic jupan Preda. De la Adam anul curgător 7028 ‹1519›.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 240 (Ep. Buzău, XIII/1).
Orig., perg. (45 × 38), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1860; altă traducere ibidem, ms. 172, f. 336.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 153. Facs. *Ibidem*, 293.

191

1520 (7028) ianuarie 10, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Bistriţa jumătate din satul şi gîrla de la Celei, iar cealaltă jumătate m-rii Potoc.

† Милостїю божїею, Їѡ Басарабъ воевода и господинъ въсои земли Ѹгровлахїискои, сынъ великаго Басарабе воеводе. Даватъ господство ми сїю повелѣнїю господства ми честномꙋ и божественомꙋ хрꙋмꙋ еже прѣсвѣтїе владичице нашеи Богородице и присно дѣвы Маріе, славное, честное еж Ѹспенїе нарицаемꙋ wбителю сжїю свѣтою монастирꙋ wт Бистрицꙋ, ꙗко да им ест wт село wто Челѣи пол и wт грьлꙋ wт Челѣи пол; а дрꙋгꙋ пол wт село wт Челѣи и дрꙋгꙋ пол wт грьлꙋ wт Челѣи да ест честномꙋ и божественомꙋ хрꙋмꙋ честное е... Прѣwбраженїе господа Бога и спаса нашего Їсꙋса Христа и wбителю сжю, нарицаемаго свѣтꙋю монастирꙋ wт Поток, понеже прииде пред господство ми жупан Барбꙋл ban тере приложи сїе више речение комате сїем више реченнем wбем божественем цръквам и wбителем, въ ѕкрѣпленїе, а честнеишомꙋ wтцꙋ їегꙋмену и братїам честнѣишим и свѣтѣм еже жизнцих въ свѣтою обителю сжю, да им ест въ пищꙋ, а жупанꙋ Барбꙋлꙋ банꙋ и братїам его и родителем их да им ест вечни помен.

Сего ради, им дадох ꙗко да им ест къ wчине и въ wхабе wбем свѣтиим цръквам више реченем еже сꙋт писане и ни wт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Свѣдѣтеле: жупан Барбꙋл ban и жупан Калоть великы дворник и жупан Харват великы логофет, Радꙋл спатар, Димитрꙋ вистиар, Драгич пеҳарник, Житїан столник, Хамза комис, Бадѣ и Нѣгое велици [стра] страторници-
.....[1]пис ѕ варош ѕ Тръговище, мѣсеца генар $\overline{\text{т}}$[2] дьни, в лѣт ×ѕ$\overline{\text{ки}}$.

† Їѡ Басарабъ wевwда, милостїм божїм, господинь.

---

[1] Criptogramă: ѩзъ Барбꙋл комис; descifrată de prof. Emil Virtosu în *art. cit.*, p. 275.
[2] Lectura nu este sigură; ar putea fi şi $\overline{\text{т}}$ adică 3. Trad. din 1844 dă data de 4 ian.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului şi dumnezeiescului hram al slăvitei şi cinstitei Adormiri a preasfintei noastre stăpîne, de Dumnezeu născătoare şi pururea fecioară Maria, numit lăcaşul acesta al sfintei mănăstiri de la Bistriţa, ca să-i fie din satul de la Celeai jumătate şi din gîrla de la Celeai jumătate; iar cealaltă jumătate din satul Celeai şi cealaltă jumătate din gîrla de la Celeai să fie a cinstitului şi dumnezeiescului hram al cinstitei Schimbări la faţă a domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos şi lăcaşului acestuia, numit sfînta mănăstire de la Potoc, pentru că a venit înaintea domniei mele jupan Barbul ban de a dăruit la amîndouă bisericile şi la lăcaşurile dumnezeieşti aceste averi mai sus-zise, de întărire, iar preacinstitului părinte egumen şi fraţilor preacinstiţi şi sfinţiţi, care vieţuiesc în acest sfînt lăcaş, să le fie de hrană, iar jupanului Barbul ban şi fraţilor lui şi părinţilor lor să le fie veşnică pomenire.

De aceea le-am dat ca să le fie de ocină şi de ohabă la amîndouă sfintele biserici, care sînt mai sus-zise şi scrise şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt, Radul spătar, Dimitru vistier, Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Hamza comis, Badea şi Neagoe mari stratornici.

‹Eu, Barbul comis›[1], am scris în oraş în Tîrgovişte, luna ianuarie 10[2] zile, în anul 7028 ‹1520›.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 241 (Bistriţa, LII/1).
Orig., hîrtie (32,5 × 23), pecete timbrată.
Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 194, f. 76v (sub ian. 4) 198, f. 3 (sub ian. 4) şi 202, f. 407v—408 (sub ian. 4).
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 154. Facs. *Ibidem*, 294.

192

1520 (7028) martie 16, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Cazan şi fratelui său Sahat sate şi ţigani.

† Милостїю божїею, Їѡ Басарабъ воєвода и господинъ, сынъ великаго и прѣдобраго Басарабє воєводє. Даватъ господство мн сїє повелѣнне господства мн

[1] Criptogramă descifrată de prof. Emil Vîrtosu în *art. cit.*, p. 275.
[2] Lectura nu este sigură; ar putea fi şi ϛ adică 3. Trad. din 1844 dă data de 4 ian.

www.dacoromanica.ro

волѣромъ господства ми жупан Кѣзан пеХарник и съ братъ емъ Сахат и съ них сыновы си, елици им Богъ даст, такоже да им ест села, на име Гречни и Съхатѣнии и Тътарѣи вѣси и Бонцещїи вѣси и з Рѣзвадъ и ацигание елици сѫт, понеже им ест стара и праза wчинъ и дѣдинъ ещеже wт при дьни стара и покоиаго Мирча воеводе и wт при дьни Влада Добраго и wт при дьни стара Владїславе воеводї.

Я потом приинде жупаница Лѣъдѣтое, на име Мариа, пред господство ми тере си зложи анепсеѡм си wт сестръ, на име Кѣзан и Сахат, како да сѫт[1] ею въ место сыновы н. вѣсех нею к<ома>те, или села или ацн<гани> или комате или живе <или мрѣ>тве, понеже по съмрти жупанице Лѣъдѣтоев на име Мар<иа>, дръ>зи анепсеи wт сестре метехъ да не имат, развѣ Кѣзан и Сах<ат>.

Сего радї, дадох и господство ми <Кѣз>анъ и Сахат такоже да им ест wчин<ъ и w>хабъ. И въ них прѣдалика да нѣст.

И сведетелие: жупан Калотъ в<ел> дворник и жупан Харват логофет и Дмитръ вистиар, Радул спатар, Дрѣгич пеХарник, Хамза комис, Житиан столник, Нѣгое велики постелник. Исправник Данчюл постелник.

И азъ, Ман<ѣ>, писах з столни Трѣговище, мѣсеца мартїе $\overline{\text{кѣ}}$ дьни, в лѣт $\overline{\text{хзки}}$.

† Їѡ Басараба вѡевѡда, милостїѫ божїѫ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn, fiul marelui şi preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierilor domniei mele, jupan Căzan paharnic şi cu fratele său Sahat şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, ca să le fie satele, anume Grecii şi Săhateanii şi Tătarăii toţi şi Bonţeştii toţi şi Răzvadul şi ţiganii cîţi sînt, pentru că le sînt veche şi dreaptă ocină şi dedină încă din zilele bătrînului şi răposatului Mircea voievod şi din zilele lui Vlad voievod cel Bun şi din zilele bătrînului Vladislav voievod.

Şi apoi a venit jupaniţa Lăudătoaia, anume Mariia, înaintea domniei mele de şi-a aşezat nepoţii săi de soră, anume Căzan şi Sahat, ca să-i fie în loc de fii peste toate averile ei, sau sate sau ţigani sau averile sau vii sau moarte, pentru ca după moartea jupaniţei Lăudătoaia, anume Mariia, <alţi> nepoţi de soră, în afară de Căzan şi Sa<hat> să nu aibă amestec.

De aceea am dat şi domnia mea lui Căzan şi Sahat ca să le fie ocină şi ohabă. Şi la ei prădalica să nu fie.

Şi martori: jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat logofăt şi Dumitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Neagoe mare postelnic. Ispravnic Danciul postelnic.

---

[1] În loc de: да сѫт.

www.dacoromanica.ro

Şi eu, Manea, am scris în scaunul Tîrgovişte, luna martie 16 zile, în anul 7028 ‹1520›.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 242 (Ep. Buzău, LIX/1).
Orig., hîrtie (33 × 23,5), pecete timbrată.
Cu o traducere din 1852; altă traducere ibidem, ms. 173, f. 24.
EDIŢII. Slav şi trad. Grecianu, *Grecii*, 4—5. Trad. Tocilescu, *Doc. ist. I*, 88,; *D.I.R., B.*, 154—155. Facs. Grecianu, *Grecii*, pl.urm. p. 4; *D.I.R., B.*, 295.

193

1520 (7028) aprilie 10, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Bistriţa sate, părţi de sate, vii şi ţigani şi-i dăruieşte căşăritul din jud. Vîlcea, scutindu-le de toate dările şi slujbele, afară de bir şi oaste.

† Ѣсѣ свѣтаа Писанїа ѕслышахомъ глаголюшаа тако блажен wврѣтен прѣмѫдрости нъ нѣст дѵчшїи боещаго сѧ Бога, такоже въ Притчах глаголеть начело прѣмѫдрости страх господинь да идеже ест страх господинь, тѫ въса благаа, боѧ и бо сѧ Бога ненави<дн>т злаа нъ въсако w благих дѣлех ѕпражнѣет сѧ.

Каажѣ благ҃ подобаеть нам рещи еже въсѣ чиста и честнаа изрекоше ѕста господинѣ еже: „любити господа Бога своего wт въсѣ дѫше и wт въсѣ крѣпости своеѧ, такожде и искрънѣго своего“ и прочаа. И, такоже въсѣ Свѣтии Дѫхъ ѕсти Давидовѣми изрече еже „ест наслаждї сѧ господствѣи и даст тѧ прошенїѣ сръдца твоего“. Коеже ест болшее наслажденїѣ сее божествањѣ сладости сиа? Бо ѕбо божества сладости еже съ любовию сръдечною притичати къ бошествїим свѣщенїим храмом и wт тѣдѫ почрѣпати божествое наслажде, тако wт спаснаго источника, еже ест дѫшевное въкѫпѣже и тѣлесние здравие. Йще ѕбо сїа блага сѫт, колми паче еже въсѣ честние и свѧщенїѣ храми въздвизати и ѕкрашати полѣзно ест.

Ѩже ѕбо азь, въ Христа Бога, благовѣрни и Христолюбивии, Їѡ Басараба воивода, божїею милостїю wбладаещомь землею Ѹгровлахїискон и запланинскимь странам, Ймлашѫ и Фагарашѫ херцег, благопроизволихомъ благимь произволенїем и чистим сръдцем еже прославити прославлѣшааго нас господа Бога и спаса нашего Їсѹса Христа и того въсѣ честнѫю и прѣнепорочною матерь Богородїцѫ: и присно дѣвѫ Марїю; видехомъ велико ѕсрѣдїѣ къ въсечестномѫ храмѫ еже ест въ ниме въсечестнаго Ѹспенїѣ прѣсвѣтиа Богородїци и присно дѣви Марїи, елико трѫдолюбне потѫщаше сѧ наше добри и вѣрнии и прѣпочтенни властеле жѫпан Барбѫл бан Кралевски и съ братиа и сн, жѫпан Пръвѫл велики дворник и

www.dacoromanica.ro

жупан Данчюл велики армаш и жупан Радоул и въздвигоше отъ основанїа въсечестнии вишереченнии храм на рѣцѣ глаголемон Бистрице и украсише такоже достоинт и приложише села, на име Плавничани на Шолше, съ въсом хотаром и виногради и съ десеток отъ винарич що се достоинт и виногради отъ Риминк и със место колико имат и Гжндѣнии и Бъдастра и Потелъл съ Бело Блато и пол отъ Челѣю и Пърълъл въст и Тупша и пак Мъшчелъл въси[1] и Разловъл и Обръшиш Дешлъзи и Ръкита и Мълѣнїи и Гъра Комънецом и Мълърѣнїи въси и Богдънеции отъ Кодмѣна въси и М<и>лостѣ въса и отъ Сръбеции дел Данов и пол отъ Бабѣни и пол отъ Тисмѣна и Тръса съ въсом хотаром и ацигани, по имень: Бордѣ съ децами си и Кърки съ децами си и Пътръ съ децами си и Їшва Сръбъл съ децами си и Їанъл съ децами си и Рича съ децами си и Лъпше съ децами си и дръг Иова съ децами си и Мина съ децами си и Калека съ децами си и Данчюл златар съ децами си. И пак еще приложи жупаница банов, жупаница Нѣгослава, ацигани на име: Корънга съ децами си и Гоблица съ децами си.

Тиа въсе приложи еще тизи властеле. И еще приложи Станко лъгофет еднъ виноград отъ Къзънецки, да бъде свѣтомъ монастирь, еще при дъни Влада воивода Стараго.

Сего радї и господство ми даровах тои вишеписанное въсе свѫтомъ монастирь. И еще приложи господство ми кашарство отъ сждство Блъче, вар колико ест хотар сждствомъ Блъче.

Сїа въса еже више приложихом свѫтомъ монастирь, еще да бъдът въ вчинъ и въ вѫчбъ до живота господства ми и до живога синовом господства ли, да сът въ покрепленїе свѫтомъ монастирь и божественим иноком и молѣбником отцъ игумень, еромонахъ кур Марко и по сих, хотецим бити наставником и въсе еже о Христѣ братие да им сът въ пицъ; наиже и нашем родїтелем въ вѣчнои въспоминанїе и по сих хотецим бити, чедом нашим сродником.

Сего радї, съ тими вишереченими села никто да не метехает, понеже отъ въсех службах и даждах их вселободих господство ми, кроме данка и воиске. Й друго що годе се достоинт отъ тех селах, све да бъдъ свѫтомъ монастирь или жито или вино или пчели или ино бъдї що или глобе. Нитко отъ слъгах и правителех господства ми и посланницех посилаемих по милостех и по службах господства ми да не смѣет нищо възетн отъ тех вишереченнех селех монастирскех, нъ да си метехат игумен и съ неговими посланници съ теми села. И що им потреба бъдет по законъ да си отъ них взимают а ини нитко ни отъ едно вѣщи да их нищо не бантзет, понеже тко би се покусил отъ правителех и слъгех господства ми да им нещо досадит, а то такови имат въспрнети велико зло и отрїе отъ господство ми такоже невѣрник и прѣстъпник и посрамител сїемъ въсе-

[1] Cuvintele: Мъшчелъл въси scrise pe loc șters.

www.dacoromanica.ro

чєстномѹ нами дарованномѹ хрисовѹлѹ, єжє дадоѫ въ ѹтвръжденїє въсєх сиѫ вишєрєчєнныѫ.

Єжє и свѣдєтєлїє поставлѣєт господство мн: жѹпан Прєда ван Кралєвски и жѹпан Калотъ дворник и жѹпан Харват лвгофєт и жѹпан Димитрѹ вистиар, Радоѹл спатар и Драгнѣ пѣхарник, Хамза комис, Житиан столник, Бадїка постелник.

И аз, Елъса Фѹрковикю синь граматик, єжє слово съписаѫ въ настолни град Тръговище, мєсѧца априлїє ѱ дьни, въ лѣто ×зкѳ.

† Їѵ Басараба ѡвѣѧѡда, милостїѭ божїєѭ, господинь.

† În atotsfînta Scriptură am auzit grăindu-se că fericit este cel care a aflat înţelepciunea, dar nu este mai bun decît temătorul de Dumnezeu, după cum şi în Pilde se spune că începutul înţelepciunii este frica de Dumnezeu, şi unde este frică de Dumnezeu acolo sînt toate bunurile, căci cel ce se teme de Dumnezeu urăşte răul şi tot cu faptele bune se îndeletniceşte.

Acele fapte bune ni se cade a spune, despre care vorbeşte gura Domnului cea întru totul curată şi cinstită: „să iubeşti pe domnul Dumnezeul tău din tot sufletul tău şi din toată puterea ta, de asemenea şi pe aproapele tău" şi aşa mai departe. Şi, precum zice atotsfîntul Duh prin gura lui David: „desfătează-te întru Domnul şi ruga inimii tale se va împlini". Care desfătare este oare mai mare decît această dulceaţă dumnezeiască? Iar această dulceaţă dumnezeiască este să năzuieşti cu iubire din inimă spre sfinţitele hramuri dumnezeieşti şi de aci să sorbi desfătarea cea dumnezeiască, ca din izvorul mîntuirii, care este sănătatea sufletului, împreună cu cea a trupului. Dacă dar acestea sînt bunătăţi, cu atît mai vîrtos este folositor să ridici şi să împodobeşti hramuri întru tot cinstite şi sfinţite.

Iată dar şi eu, în Hristos Dumnezeu, bine credinciosul şi de Hristos iubitorul, Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, stăpînind ţara Ungrovlahiei şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg, am binevoit cu inimă curată şi cu bunăvoinţă ca să proslăvesc pe cel care m-a proslăvit, domnul Dumnezeul şi mîntuitorul nostru Isus Hristos şi pe atotcinstita şi prea neprihănita maică, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria; am văzut marea osîrdie către atotcinstitul hram care are numele atotcinstitei Adormiri a preasfintei născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, cu cîtă dragoste s-au nevoit bunii şi credincioşii şi preacinstiţii noştri vlasteli: jupan Barbul ban Craiovescul şi cu fraţii săi, jupan Pîrvul mare vornic şi jupan Danciul mare armaş şi jupan Radul şi au ridicat din temelie atotcinstitul hram mai sus-zis pe apa numită Bistriţa şi l-au înfrumuseţat cum se cuvine şi i-au dăruit satele, anume Plavicianii pe Şoaş, cu tot hotarul şi viile şi cu zeciuiala din vinăriciul ce se cuvine şi

www.dacoromanica.ro

cu viile de la Rîmnic şi cu locul cît are şi Gîndeanii şi Vădastra şi Potelul cu Balta Albă şi jumătate din Celeaiu şi Pîrîul tot şi Tupşa şi iar Muşcelul tot [1] şi Răzlovul şi Obîrşia Deşului şi Răchita şi Măleanii şi Gura Comăneştilor şi Mălureanii toţi şi Bogdăneştii de la Codmeana toţi şi Milostea toată şi din Sîrbeşti partea lui Dan şi jumătate din Băbeani şi jumătate din Tismeana şi Tîrsa cu tot hotarul şi ţiganii, anume: Bordea cu copiii lui şi Curchi cu copiii lui şi Pătru cu copiii lui şi Iova Sîrbul cu copiii lui şi Ianul cu copiii lui şi Ricea cu copiii lui şi Lupşe cu copiii lui şi alt Iova cu copiii lui şi Miia cu copiii lui şi Caleca cu copiii lui şi Danciul zlătarul cu copiii lui. Şi încă a mai dăruit jupanița banului, jupanița Neagoslava, ţiganii anume: Corunga cu copiii lui şi Goblița cu copiii lui.

Acestea toate le-au dăruit aceşti vlasteli. Iar Staico logofăt a mai dăruit o vie din Căzăneşti ca să fie sfintei mănăstiri, încă din zilele lui Vlad voievod cel Bătrîn.

De aceea şi domnia mea am dăruit toate cele scrise mai sus sfintei mănăstiri. Şi am mai dăruit domnia mea căşăritul din judeţul Vîlcea, oricît este hotarul judeţului Vîlcea.

Toate acestea de mai sus le-am dăruit sfintei mănăstiri să-i fie de ocină şi de ohabă în viaţa mea şi în viaţa fiilor domniei mele, ca să-i fie sfintei mănăstiri de întărire, iar dumnezeieştilor călugări şi rugătorilor, părintelui egumen, ieromonahul chir Marco şi după acesta, celor care vor fi nastavnici şi tuturor care sînt fraţi în Hristos să le fie de hrană; nouă şi părinţilor noştri de veşnică pomenire şi celor care vor fi după aceea, copiilor noştri şi rudelor.

De aceea nimeni să nu aibă vreun amestec cu aceste sate mai sus-zise, pentru că domnia mea le-am slobozit de toate slujbele şi dăjdiile, afară de bir şi oaste. Orice altceva ce s-ar cuveni din aceste sate, totul să fie sfintei mănăstiri sau grîu sau vin sau albine sau orice altceva sau gloabe. Nimeni din slugile sau din dregătorii domniei mele sau dintre cei trimişi să umble după milosteniile şi după slujbele domniei mele să nu cuteze să ia ceva din acele sate mănăstireşti mai sus-zise, numai egumenul cu trimişii lui să se amestece în acele sate. Ceea ce le va trebui să-şi ia din ele după lege şi nimeni altul să nu-i tulbure de vreun lucru; pentru că cine s-ar încerca dintre dregătorii şi dintre slugile domniei mele să-i supere cu ceva, unul ca acela va primi mare rău şi urgie de la domnia mea, ca un necredincios şi călcător şi batjocoritor al acestui hrisov întru totul cinstit, dăruit de noi, pe care l-am şi dat spre întărirea tuturor celor mai sus-spuse.

---

[1] Cuvintele: „Muşcelul tot" scrise pe loc şters.

www.dacoromanica.ro

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Preda Craiovescul şi jupan Calotă vornic şi jupan Harvat logofăt şi jupan Dimitru vistier, Radul spătar şi Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badica postelnic.

Şi eu, Vîlsan gramatic, fiul lui Furcovici, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna aprilie 10 zile, în anul 7028 <1520>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 243 (Bistriţa, I/4).
Orig., perg. (56,5 × 40), pecete atîrnată, căzută.
Cu o traducere revăzută în 1843; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 14v—15, 201, f. 6v—8 şi 713, f. 608—610 şi la Arh. St. R. Vîlcea, ms. rom. nr. 72, f.5—6v.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 155—157. Facs. *Ibidem*, 296.

194

1520 (7028) iunie 9, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte „aşezămîntul" făcut cu Ioan Zápolya, voievodul Transilvaniei, prin care se stabileşte hotarul dintre Ţara Românească şi Transilvania.

† Милостїю божїю, Їw Басарабъ воєвода и господинъ въсои земли Оугровлахїискои, сынъ великаго и прѣдобраго, стараго, покоиннаго Басарабъ воєвода. Пишем господства ми, вѣдоможе како съ ѕтакмиѫом със брат господство ми, Їнош кралю Ардєлскїи, ради ѫотарове wвем две земли, wт планини Блашки Земли и wт планини земли Ардѣлскоє. Тем ради, сътвориѫом мир и братство и свєзанїе със великоє клетво. Таже оу тем Їанош кралю изврал єст wт немишїи Хацагѫлов, тере и послал ѕ планини, на ѫотаре, пръвы имєнием Кѫндреш Їнош и Кѫнда Лацко и wт Ръкитова, Съръчин Фрѣнци и wт Мѫжина, Злацки Петръ и Тѫщѣ Миклєш и wт Ръѕл Бърбат, Їйков и <wт> Мъцецїи, Станчюл и <wт> Сътчили, Їанкѫл.

Таже, въ том и господства ми ещеже съм извpал болѣры wт Блашкоє Земле, на име: Станчюл банѫл и Нѣгоє спатар и със брат его Радѫл и wт Красна, Станчюл постелник и wт Боржци, Радѫл логофет и Їлѣѕл постелник със сынъ его, Стоика и wт Ромънєци, Дач постелник и wт Бае, Сокол лwгофет и wт Половраци, Бран постелник тере иХ съм послал господства ми. И съвъкѫплъши се вьсиХ ѕ Жилском полю ѕ Моришор и съвѣт сътворише съ вѣрою и съ великѡм клетвѫ свєзали како по веке въ сїе два земли и земѕре и раѕмириць или тати или ѫѕсовати или тєглити да се не оучинит, нж да бѫдет великою мир и брат-

www.dacoromanica.ro

ство. Й кто би съ дигнъл да вчиннт н земдре или вкраденїе или хвсовати или тєглити или ннное злотворенїе, любо wт Йрделскою земли, любо wт зде, Елашкое Земли, да сн платит със главом. И кон чьловѣкъ своего длъжника нанти, да мѕ съ вчиннт прави закон н сѫжденїе.

Wбаче такожде н за wвци, где се нанти, или на планнни, или на кое место Хокет бити, да мѕ се взимает дан по правдѣ н по wбичаю и по закон н ничтоже дрвго притесненїе да не нмат.

Таже, тогда втакнише н хотарем wвем два земли wт планнни, ѣкоже да се знает: wт вода Wлтѫлов даже до Рѣшава, wт къ Йрделскою земле н wт къ Елашкою Земли. Таже, въ том нзбрал ест Хотар планнним Елашки Земли wт къ планнни Йрделскон земли. Wбаче да се знает: где течет Вода Фратев wт къ въсточнїн страни н вдадрнт въ вода Wлтѫлов, а wт западнїн страни, где течет Рѣка Бродов н вдарнт въ вода Wлтѫлов н съвъкѫпмает сѧ въсѣ ѕ Генѕнев брод, ѣже ест по выше wт Кънинѣни н wт тѫдже по Рѣка Бродов до ѕ wбрѣшїе, до Стлъп Нѣгоев н даже до връх Черно Планнн. Таже, wт тѫга, вес по връх къ западнїн страни, планнн Конинѣсев н wт тѫга вес по връх, дорн ѕ Бело Камен н wт тѫга вес по връх до връх Петров Планнн н wт тѫм въс по връх даже до Мъгѫрѫ н wт тѫм вес по връх даже до Бабино Брѣдо н wт тога вес по връх за Бабино Брѣдо даже до планнн Тѫлншев, оу кладенец н wт тога, планнн зове се Шеглъѕ н wт тѫга планнни зове се Скѫрота н Дрѣгшанѕл н Палтинѕл н Соарбеле н планнніїн зове се Мали Галбенн н Белнки Галбенн. Сїн планнни въсиҳ вдарѣет въ вода ѕ Лъпѕшник. И wт тѫга планнно еже се зовет Недѣга, нъ wбаче сїю планнн вдарѣет въ водѧ ѕ Рѣка Шес н wт тога по Рѣка Шес ѕ гор, даже до планнн что се зове Гроапа Белика н Недѣе н wт тѫга планнни нже се зовет Кракѕл Скѫртелор пак планнн Скѫртеле н wт тѫга планнн зовет сѧ Пърѫѕ н планнн нже се зовет Бранѕл н планнн цо се зовет пакнже Недѣѧ н планнн Кракѕл Леврдев н планнн Морарюл н планнно Зархнев н планнн зове се Тѫтнлъ. Нъ wбаче н сїн планнни въсиҳ вдарѣет въ вода ѕ Рѣка Шес. И wт тѫе преко Рѣка Шес вдарѣет въ Іазер н wт тое нзидет на връх планнно Белнком Wланѕлов н wт тое вес по връх до планнно Мали Wланѕлов н wт тоѧ вес по връх къ западнн страни, ѕ планнн ѕ Бело Камен н wт тѫга вес по връх до планнн Кракѕл Мнхоков н планнн Кѫпенѕл н wт тое вес по врѣх, ѕ где зове се планнн Краюшѕл н планнн зове се на Бабе н планнн Wпешатев н планнн Богдънецѕл н планнн зове се Елашко н планнн Мали Елъшкѫлец ѕ н планнно зовет се Злы Връх н wт тое вес по врѣх ѕ планнн зове се Прнслопѕл, ѕ Камен н планнно зове се Ръжїа н wт тое вес по връх ѕ планнн зове се Стрнднкѕл н wт тѫга вес по връх даже до Бѣла Рѣка.

Таже въ том, снце как съ втакнише сїн нѣкнншн Йнош кралю въкѫпѣ със болѣрїн господства нн, ѣже сѫт по ениіе речен, котори поставнши Хота-

www.dacoromanica.ro

ре и вел҃кѣѕи пѡ планини и изврал ест Блашки планини wт къ планици Ардел҃скїи, како wвр҃тоше по правдѣ, такоже да ест сїю тъкмеженїю непоколѣбимо без малъвѣ, въ вѣки.

Сеже ѕбо и свед҃етел҃їе поставлѣем господства ми: жупан Преда великїи ван Крал҃евскїи и жупан Калот великїи дворник и жупан Харват великїи логофет и Дмитрѣ вел҃ вистїар и Радул вел҃ спатар и Дръгич великїи пехарник и Хамза великїи комис и Житїан вел҃ столник и Бъдика великїи постел҃ник. И исправник Харват великїи лwгwфет.

И написах аз, Богдан граматик, въ настолни град Тръговище, мес҃ца юни҃е ѳ̄ дьни и wт Ѡдама въ л҃ѣт ×ѕ҃кѳ̄.

† Їw Басарав вwевwда, милостїю божїю, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, feciorul marelui şi preabunului, bătrînului, răposatului Basarab voievod. Scriem domnia noastră precum să se ştie că ne-am tocmit cu fratele nostru Ianoş craiul Ardealului pentru hotarele acestor două ţări, din munţii Ţării Româneşti şi din munţii ţării Ardealului. Pentru aceea am făcut pace şi frăţietate şi legătură cu mare blestem. Întru aceasta, Ianoş craiul au ales dintre nemeşii Haţegului pre care i-au trimis în munţi, la hotare, întîi numitul Cîndreş Ianoş şi Cînda Laţco şi din Răchitova, Sărăcin Freanţi şi din Mujina, Zlaşti Petru şi Tuştea Micleuş şi din Rîul Bărbat, Iacov şi <din> Măţeşti, Stanciul şi <din> Sătcili, Iancul.

Astfel, întru aceasta şi domnia mea încă am ales boieri din Ţara Românească, anume: Stanciul banul şi Neagoe spătar şi cu fratele lui Radul şi din Crasna, Stanciul postelnic şi din Borăşti, Radul logofăt şi Albul postelnic cu fiul lui, Stoica şi din Româneşti, Dan postelnic şi din Baia, Socol logofăt şi din Polovragi, Bran postelnic de i-am trimis domnia mea. Şi s-au adunat cu toţii la cîmpul Jiului la Morişor şi au ţinut sfat cu credinţă şi cu mare blestem au legat ca în veci în aceste două ţări certuri şi răzmeriţă sau tîlhării sau hoţii sau jafuri să nu se facă, ci să fie mare pace şi frăţie. Iar cine s-ar ridica să facă şi certuri sau furturi sau să prade sau să jefuiască sau alte fapte rele, fie din ţara Ardealului, fie de aici, din Ţara Românească, să plătească cu capul. Şi care om va afla pe datornicul său, să i se facă lege şi judecată dreaptă.

Însă de asemenea şi pentru oi, unde se vor afla, sau la munte, sau la orice loc ar fi, să li se ia darea după dreptate şi după obicei şi după lege şi nici o altă asuprire să nu aibă.

De asemenea, atunci au întocmit şi hotarele acelor două ţări de la munţi, ca să se ştie: de la apa Oltului pînă la Rîşava, de către ţara Ardealului şi de către Ţara Românească. Astfel întru aceasta a fost ales hotarul munţilor Ţării Româneşti de către munţii ţării Ardealului. Însă să se ştie: pe

www.dacoromanica.ro

unde curge Apa Fratelui dinspre partea de răsărit şi se varsă în apa Oltului, iar din partea de apus, unde curge Rîul Vadului şi se varsă în apa Oltului şi se unesc toate la vadul Genunei, care este mai sus de Clineani şi de acolo pe Rîul Vadului pînă la obîrşie, la Stîlpul lui Neagoe şi pînă la vîrful Muntelui Negru. Astfel, de acolo, tot pe vîrf către partea de apus, muntele Voineasei şi de acolo tot pe vîrf, pînă la Piatra Albă şi de acolo tot pe vîrf pînă la vîrful Muntelui lui Pătru şi de acolo tot pe vîrf pînă la Măgura şi de acolo tot pe vîrf pînă la Dealul Babei şi de acolo tot pe vîrf peste Dealul Babei pînă la muntele Tulişei, la fîntînă şi de acolo la muntele care se chiamă Şeglău şi de acolo munţii care se chiamă Scurota şi Drăgşanul şi Paltinul şi Soarbele şi munţii care se chiamă Galbenii Mici şi Galbenii Mari. Aceşti munţi toţi dau în apa Lăpuşnicului. Şi de acolo muntele care se chiamă Nedeaia, însă acest munte dă în apa de la Rîul Şes şi de acolo pe Rîul Şes în sus pînă la munţii care se chiamă Groapa Mare şi Nedeaia şi de acolo munţii care se numesc Cracul Scurtelor, iarăşi muntele Scurtele şi de acolo muntele care se chiamă Pîrîu şi muntele care se chiamă Branul şi muntele care se chiamă iarăşi Nedeaia şi muntele Cracul Leurdei şi muntele Morariul şi muntele Zahnei şi muntele care se chiamă Tutilă. Însă şi aceşti munţi toţi dau în apa Rîului Şes. Şi de acolo peste Rîul Şes care dă în Iazer şi de acolo iese pe vîrful muntelui Olanul Mare şi de acolo tot pe vîrf pînă la muntele Olanul Mic şi de acolo tot pe vîrf către partea apusului la muntele Piatra Albă şi de acolo tot pe vîrf pînă la muntele Cracul lui Mihoc şi muntele Cupenul şi de acolo, tot pe vîrf, pînă unde se chiamă muntele Craiuova şi muntele care se chiamă la Babe şi muntele Opeşat şi muntele Bogdăneţul şi muntele care se chiamă Vlaşco şi muntele Vlăşculeţul Mic şi muntele care se chiamă Vîrful Rău şi de acolo tot pe vîrf la muntele care se chiamă Prislopul, la Piatră şi muntele care se chiamă Rîjiia şi de acolo tot pe vîrf, la muntele care se chiamă Stridnicul şi de acolo tot pe vîrf pînă la Rîul Alb.

Deci întru aceasta, aşa precum au întocmit acei nemeşi ai lui Ianoş craiul împreună cu boierii domniei mele, care sînt mai sus-zişi, care au aşezat hotarele şi semnele pe munţi şi au ales munţii Ţării Româneşti de către munţii Ardealului, precum au aflat după dreptate, aşa să fie acest aşezămînt neclintit fără tulburare, în veci.

Iată deci şi martori punem domnia mea: jupan Preda mare ban al Craiovei şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt şi Dumitru mare vistier şi Radul mare spătar şi Drăghici mare paharnic şi Hamza mare comis şi Jitiian mare stolnic şi Bădica mare postelnic. Şi ispravnic Harvat mare logofăt.

www.dacoromanica.ro

Şi am scris eu, Bogdan gramatic, în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iunie 9 zile şi de la Adam în anul 7028 <1520>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Sibiu, Colecţia Brukenthal, M 1—5, nr. 6.
Orig., perg. (45 × 36), pecete timbrată.
Copii slave şi traduceri la Arh. St. Buc., S.I., nr. 244 (Tismana, XCIII/2) şi ms. 1232, f. 18—19.
Traduceri la Arh. St. Buc., mss. 329, f. 140—141 şi 337, f. 387v—390 (sub iulie) şi la Bibl. Acad., XI/34 (sub iulie 9), DCXXXIX/308 (sub iulie) şi DCCXXXIX/66.
Traducere latină la Bibl. Acad., MDLXXI/81.
Fotocopie la Bibl. Acad., LXXII/99.
EDIŢII. Traduceri: Grec. *Tunusli* Ἱστορία, 177—182 (sub iulie). Grec. şi rom. *Hurmuzaki-Densuşianu*, II/3, 342—345 (sub iulie). German. *Hurmuzaki-Iorga*, XV/1, 244—247. Latin. Mihordea, *Pacea de la Belgrad*, 249—251 (fără dată); Conea, *Hotarul Olteniei*, 13—16. Rom. *Vasile cămăraşul*, 72—73 (sub iulie); *Tunusli*, 92—95 (sub iulie); Cipariu, *Archivu*, 532—533 (sub iulie 9); *Uricariul*, IV, 357—361, 370—375, şi XII, 80—83 (sub iulie); *Hurmuzaki-Densuşianu*, II/3, 335—341 (sub iulie 9); Iorga, *St. şi doc.*, V, 473—475 (sub 7022); Puşcariu, *Fragmente*, 118—121 (sub 1540 iulie 9); *Arh. Olt.*, V (1926), 207—208; Donat, *Hotarele*, 230—232. Facs. Eftimiu, *Graniţa Ţ. Rom.*, pl. urm. p. 8; Donat, *Hotarele*, pl. urm. p. 232.

195

1520 (7028) iunie 11, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Snagov dania monahiei Eupraxia, mama lui Vlăduţ voievod.

† Милостїю божїею, <Їѡ Басар>[1] воєвода и господинь въсои земле Оугровлахискои, сынь добраго и великаго Басараба воєвода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомоу монастироу wт Снѣгову, идеже ест храм прѣсвѣтѣи, чистѣи, прѣблагословенѣи владичице нашои, Богородице и присно дѣви Маріи и честное ея Въведенїе, такоже да мѫ ест що ест дала монахиня Єуправдина, що ест била мати Владуце воєводе, свѣтомоу монастироу. И каре що кє дати wна wт своею доброволю да ест свѣтомоу монастироу и wтцѫ єгоумену и въсем братїам живоущиѫ въ свѣтѣи wбитѣли сеи, понеже даде такоже да ест свѣтимь иноком въ пищѫ а свѣтомоу место въ помощи и оутвержденїе, а ея въ вѣчное въспоминанїе въ вѣки, дондеже стоит свѣтїи храм.

Сего радї и господство ми дадоѫ свѣтомоу монастироу, да мѫ ест непотѫкновено, по реч господство ми, понеже wставлѣ wна съ клетвоѫ, како да не смѣеть никто wт сестри ея или wт анепсеи ея или wт сържданици ея ничиа взети wт що кє приложит wна ѕ свѣтомоу место семоу. Да аще кто се би покусит възети нѣщо wт свѣтїи сьи храм, а тога чьловѣка да имат частїе съ Июдою и съ трьклетим Ариєм и съ инѣми издене, еже въз<пишѫ>[1] на Бога, спаса

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

нашего Їсуса Христа, кръв его на них и на чедах их, еже ест и будет въ вѣки>[1], амин.

Сеже свѣдѣтелїе: жупан Удре велики дворник и жупан Преда ban и жупан <Харв>[1]ат логофет и Думитрь вистиар и Радул спатарь и Драгич пеХарник и Хамза к<оми>[1]с, Пръвул портар и Житїан столник и Бадѣ и Нѣгое велици постелници.

Ине мѣсеца юнїе дьни а҃і҃, въ настолнїе град Тръговище. Исправник Пр..... <Богд>[1]ан граматик. Въ лѣтѣ ×ѕ҃кн҃.

† Їw <Басараба воевода>[1], милостїю божїю, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, <Io>[1] Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri de la Sneagov, unde este hramul preasfintei, curatei, preabinecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstita ei Intrare în biserică, ca să-i fie ceea ce a dat sfintei mănăstiri monahia Eupraxia, care a fost mama lui Vlăduţ voievod. Şi orice va da ea de a ei bunăvoie, să fie sfintei mănăstiri şi părintelui egumen şi tuturor fraţilor care trăiesc în acest sfînt lăcaş, pentru că a dat ca să fie sfinţilor călugări de hrană şi sfîntului lăcaş de ajutor şi întărire, iar ei de veşnică pomenire în veci, cît va sta sfîntul hram.

De aceea şi domnia mea am dat sfintei mănăstiri, ca să-i fie neatins, după spusa domniei mele, pentru că a lăsat ea cu blestem, ca să nu cuteze nimeni dintre surorile ei sau dintre nepoţii ei sau dintre rudele ei să ia ceva din cele ce va dărui ea acestui sfînt lăcaş. Iar cine s-ar încumeta să ia ceva de la acest sfînt hram, acel om să aibă parte cu Iuda şi cu cel de trei ori blestemat Arie şi cu ceilalţi iudei cari au strigat asupra lui Dumnezeu, mîntuitorul nostru Isus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi <în veci>[1], amin.

Iată martorii: jupan Udre mare vornic şi jupan Preda ban şi jupan Harvat logofăt şi Dumitru vistier şi Radul spătar şi Draghici paharnic şi Hamza comis, Pîrvul portar şi Jitiian stolnic şi Badea şi Neagoe mari postelnici.

S-a scris în luna iunie 11 zile, în cetatea de scaun Tîrgovişte. Ispravnic Pr... <Bogd>[1]an gramatic. În anul 7028 <1520>.

† Io <Basarab voievod>[1], din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XX/163.
Orig., hîrtie (31,5 × 21,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 157—158. Facs. *Ibidem*, 297.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

1520 (7028) iulie 14, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte mai multora ocinile lor din Bărbuleşti, Trestenic, Albeşti ş.a.

† Милостїю божїею, Іw Басарабъ воєвода и господинъ вьсоѥ земли Оугровлахиноѥ, сынъ великаго и прѣдобраго Басарабе воєводе. Дават господство ми сиѥ повелѣние господетва ми Милѣи, сынъ Барбулъ, такоже да мѫ ест ѕ Бърбулѣци wт дѣдинѫ пети дел и wт покупенїѣ wт Зьврьтѣ пети дел. И паки Юга съ братїю Бъра[1] да им ест ѕ Бърбулѣци wт дел Мане[2] пол, понеже ю покупише за т̃ аспре. И Детко съ сыновы си да им ест ѕ Бърбулѣци паки wт дел Мане[2] другъ пол, понеже ю покупише за т̃ аспре.

И пакї Юга и зетъ си Стонка и Дан съ братъмли си да им ест ѕ Трестѣник wт дел Могош шести дел, понеже нх̃ зложи Могош wт пред господство ми или никто хокет продати да нест волен на страно. И пак Юга съ брата си Бъра да им ест ѕ Бърбулѣци wт дел Шербъ к̃ нивє, понеже нх̃ покупи за а̃ кон и за мн̃ аспри. И Дан да мѫ ест wт дел Мане а̃ нивo, понеже га покупи за мн̃ аспри. И пакї Юга да им ест wт дел Нѣгъ а̃ нивo, понеже га покупи за мн̃ аспре.

И пакі Стонка да мѫ ест ѕ Бърбулѣци wт дел брат си Милѣ варь колико мѫ се хтет извратн, понеже га зложи Милѣ да си сѫт братие нераздѣленїѣ[3]. И потом Радул Бербечаг приде тере си зложи дщерь си Параскива и Мѫша и със нимх̃ сынове ѕ Бърбулѣци над негово дел над вьса.

И Илбъ съ братнемли си Манчюл и Стан да им ест wт другм Прежвен, до Главачог, wт дел Драгоев пол и wт Малдьр пол, понеже покупише за....w̃ аспре.

И Илбул съ братнлли си и Бадюл съ сыновы си да им ест ѕ Илбеци wт дел Бунъмась г̃ нивє, понеже нх̃ покупише за а̃ кон. И паки Илбул съ братнлли да им ест wт дел.... пол нива, понеже га покупи за а̃ аспре.

И пак Кълиман съ братнлм си, на име Баїко.... ѕ Стънисльвеци, wт Братилов до Милков, wт дел сыновом Калинѫ, Опрѣ и Доброть, пол, понеже покупише за а̃ кон.

И паки Доброть със сыновы си да им ест ѕ Бъкшани wт дел Димитров седми дел, понеже покупише wт сыновы Димитрѫ, Мане и Радул съ братнлми си, за ×а̃ аспре.

---

[1] Cuvintele: съ братїю Бъра sînt scrise cu cerneală neagră pe loc şters.
[2] Cuvînt scris cu cerneală neagră pe loc şters.
[3] Pasajul: мѫ се хтет ..... нераздѣленїѣ şters cu chinovar.

www.dacoromanica.ro

Я потом сынови Дѫкьи, Нѣнюл съ братиѭми си[1] побратише по Доброть ѕ Тѣмѣшещи над нихъ дел, над пол, wт пред господство ми.

И паки Стоика съ братиѭми си Грозѣ и Бадюл да им ест ѕ Трестеник дел Бадюлов Прьчеи вьса, понеже покѫпише за р̃ аспре.

Я потом Стан ѕложи анепѱею си Тихѫл, ѕ Кревеник, над негов дел над вьса и над wчинѫ и над добиток. И паки ако мѫ припѫстит Богъ нѣкое сына, а wни да си сѫт братїа съ Тихѫл wкол, един како дрѫги.

И Бале Ѿцелѣ да им ест ѕ Кълотещи и ѕ Трестеник и ѕ Наноци вяре колико ест негов дел, понеже мѫ ест стара и права wчина и дѣдина. И паки Балѣ Ѿцелѣ да мѫ ест wт дел Ялвѫ Копачов ā ниво, понеже га покѫпи за п̃ аспре; и wт Кьлиѭан ā ниво, понеже га покѫпи за ч̃ѕ аспре; а wт дел Дан ā ниво, понеже га покѫпи за с̃ аспре. И пак Балѣ Ѿцѣле прииде тере си ѕложи дещери си на имѧ Добра а Мѫша и Стана, над негов дел над вьса, да мѫ сѫт въ место сынове.

И Стоѭан да мѫ ест wт дел Белещ ā ниво, понеже га покѫпи за ѯ аспре. Я потом, прииде Стоѭан и Нѣгѫ тере си съединише и побратище нихъ дел wчине wт Ѵещи и wт Шоимари, да си сѫт братие, един како дрѫг. Я тко не ке хтет да дръжит тькъмеж, wн да ест волен. Я потом Стоѭан прииде тере си ѕложи анепѱею си Нѣгое и анепѱеницемѫ си, на име Стоѭана и Станче, над негов дел над вьса, да мѫ сѫт въ место сынове. Яко ли прѣпѫстит Богъ Стоѭанѫ нѣкое сына, а wни да дръжит тьда анепѱеи Стоѭанѫ вишеписани пол а сынѫ Стоѭанѫ дрѫга пол. Я докле бѫде Стоѭан жив, сам да си <wбладает> wчине и комати

Я потом Драгостин прииде тере си ѕложи....на име Клада....ка и Стана и Нѣга и вяре колико мѫ Богъ прѣпѫстит и анепѱею си Бонна, ѕ Ѵещи, и над. негов дел над вьса. Я ако мѫ прѣпѫстит Богъ нѣкое сына, а тогаи сына да ест волен ткомѫ не бѫде добрь да га извадит.

Я потом, сынови Детков и със фиѧстрѫ ... <Би>шаи придоше тере си съединноше wчине и комати да си сѫт братие неразделени. Я потом, Бишаи прииде тере си ѕложи сестрѫ си Бѫна над негов дел, над пети дел..[2] И господство ми кон.

Сего радї, им дадох и господство ми да им ест въ wчинѫ и въ wхабѫ ним и сыновем им и внѫком и прѣвнѫчетом им. И въ нихъ пръдалика да нѣст, въ вѣки.

Сведетелїе: жѫпан Преда бан и жѫпан Харват велики логофет и жѫпан Ѵдрѣ велики дворник и Димитрѫ вистиар и Радѫл спатар и Драгич пехарник и Хамза комис и Житиаи столник и Баде и Нѣгое велици постелници.

Пис аз, Радѫл дяк, въ дивни град Тръговицѫ, мѣсеца юлїе к̃ї дьни, въ лѣт ×ѕки.

Исправник Изворанѫл столник съ дрѫ<же>ном си.

† Iw Басараба wевewда, милостїѫ божїѫ, господинъ.

---

[1] Cuvintele: съ братиѭми си şterse cu chinovar.

[2] Pasajul: Я потом, сынови Детков ..... пети дел şters cu chinovar.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Milea, fiul lui Barbul, ca să-i fie la Bărbuleşti din dedină a cincea parte şi din cumpărătura de la Zăvîrtea a cincea parte. Şi iarăşi lui Iuga cu fratele său Bîra [1] să-i fie în Bărbuleşti o jumătate din partea lui Manea [2], pentru că au cumpărat-o pentru 300 aspri. Şi lui Detco cu fiii săi să-i fie în Bărbuleşti cealaltă jumătate, iarăşi din partea lui Manea [2], pentru că au cumpărat-o pentru 300 aspri.

Şi iarăşi lui Iuga şi ginerelui său Stoica şi lui Dan cu fraţii săi să le fie la Trestenic din partea lui Mogoş a şasea parte, pentru că i-a aşezat Mogoş dinaintea domniei mele că dacă ar voi cineva să vîndă să nu aibă voie s-o facă deosebit. Şi iarăşi lui Iuga şi fratelui său Bîra să le fie în Bărbuleşti 2 ogoare din partea lui Şerbu, pentru că le-a cumpărat pentru 1 cal şi pentru 45 aspri. Iar lui Dan să-i fie 1 ogor din partea lui Manea, pentru că l-a cumpărat pentru 45 aspri. Şi iarăşi lui Iuga să-i fie din partea lui Neagu 1 ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 45 aspri.

Şi iar lui Stoica să-i fie la Bărbuleşti din partea fratelui său Milea oricît i se va alege, pentru că l-a aşezat Milea să fie fraţi nedespărţiţi [3]. Şi apoi a venit Radu Berbeceag de şi-a aşezat pe fiicele sale Paraschiva şi Muşa şi cu fiii lor peste toată partea sa din Bărbuleşti.

Şi lui Albul şi fraţilor săi Manciul şi Stan să le fie din drumul Prejvei, pînă la Glavaciog, o jumătate din partea lui Dragoe şi o jumătate din partea lui Maldăr, pentru că le-au cumpărat pentru... 800 aspri.

Şi lui Albul cu fraţii săi şi lui Badiul cu fiii săi să le fie 3 ogoare în Albeşti din partea lui Bunămasă, pentru că le-au cumpărat pentru 1 cal Şi iar lui Albul şi fraţilor săi să le fie din partea... o jumătate de ogor, pentru că au cumpărat-o pentru 30 aspri.

Şi iar lui Căliian cu fraţii săi, anume Baico... în Stănislăveşti, de la Bratilov pînă la Milcov, o jumătate din partea fiilor lui Călin, Oprea şi Dobrotă, pentru că au cumpărat pentru 1 cal.

Şi iar lui Dobrotă cu fiii săi să le fie în Bucşani a şaptea parte din partea lui Dimitru, pentru că au cumpărat-o de la fiii lui Dimitru, Manea şi Radul cu fraţii săi, pentru 1 000 aspri.

Iar apoi fiii lui Duca, Neniul cu fraţii săi [4], l-au înfrăţit pe Dobrotă la Tămăşeşti peste partea lor, peste o jumătate, înaintea domniei mele.

Şi iar lui Stoica şi fraţilor săi Grozea şi Badiul să le fie în Trestenic toată partea lui Badiul Pîrcei, pentru că au cumpărat-o pentru 100 aspri.

[1] Cuvintele: „cu fratele său Bîra "sînt scrise cu cerneală neagră pe loc şters.
[2] Cuvînt scris cu cerneală neagră pe loc şters.
[3] Pasajul: „l se va alege... nedespărţiţi" şters cu chinovar.
[4] Cuvintele: „cu fraţii săi" şterse cu chinovar.

www.dacoromanica.ro

După aceea Stan a aşezat pe nepotul său Tihul, la Crevenic, peste toată partea sa şi peste ocină şi peste vite. Şi iarăşi dacă îi va lăsa Dumnezeu vreun fiu, atunci să fie fraţi cu Tihul împreună, unul ca şi celălalt.

Şi lui Balea Oţelea să-i fie în Căpoteşti şi în Trestenic şi în Nanoţi oricît este partea lui, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină. Şi iarăşi lui Balea Oţelea să-i fie din partea lui Albul al lui Copaci 1 ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 85 aspri; şi de la Căliian 1 ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 97 aspri; şi din partea lui Dan 1 ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 200 aspri. Şi iarăşi Balea Oţelea a venit de şi-a aşezat pe fiicele sale, anume Dobra şi Muşa şi Stana, peste toată partea sa, ca să-i fie în loc de fii.

Şi lui Stoian să-i fie din partea lui Beleţ 1 ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 60 aspri. Iar după aceea a venit Stoian şi Neagu de şi-au unit şi şi-au înfrăţit părţile lor de ocină din Ueşti şi din Şoimari, ca să fie fraţi, unul ca şi celălalt. Iar cel ce nu va voi să ţină întocmirea, să fie volnic. Iar apoi a venit Stoian de şi-a aşezat pe nepotul său Neagoe şi pe nepoatele sale, anume Stoiana şi Stanca, peste toată partea sa, să-i fie în loc de fii. Dacă îi va da Dumnezeu lui Stoian vreun fiu, atunci nepoţii lui Stoian mai sus scrişi să ţină o jumătate şi fiul lui Stoian cealaltă jumătate. Dar cît timp va fi Stoian în viaţă, singur să-şi ‹stăpînească› ocina şi averile.

Iar apoi a venit Dragostin de şi-a aşezat... anume Vlada... şi Stana şi Neaga şi oricîţi îi va lăsa Dumnezeu şi nepotului său Voinea, la Ueşti peste partea sa, peste toată. Dacă îi va lăsa Dumnezeu vreun fiu, acel fiu să fie volnic de a scoate pe cel ce nu va fi bun.

Şi după aceea, au venit fiii lui Detco şi cu fiastrul... ‹Vi›şan de şi-au unit ocinele şi averile, ca să fie fraţi nedespărţiţi. Şi după aceea, a venit Vişan de şi-a aşezat pe sora sa Buna peste partea lui, peste a cincea parte ...[1] Şi domniei mele ‹au dat› calul.

De aceea le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie, în veci.

Martori: jupan Preda ban şi jupan Harvat mare logofăt şi jupan Udrea mare vornic şi Dimitru vistier şi Radul spătar şi Draghici paharnic şi Hamza comis şi Jitiian stolnic şi Bade şi Neagoe mari postelnici.

Am scris eu, Radul diac, în minunata cetate Tîrgovişte, în luna iulie 14 zile, în anul 7028 ‹1520›.

Ispravnic Izvoranul stolnic cu tovarăşul său.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 245 (Ep. Argeş, LII/3).
Orig., perg. (29,5 × 41,5), rupt, cu părţi lipsă la îndoituri, pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1916.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.,B.*, 158—160.

[1] Pasajul: „Şi după aceea, fiii lui Detco... cincea parte" şters cu chinovar.

www.dacoromanica.ro

1520 (7028) august 6, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Snagov moşie la Cornu, luată în schimb de la Dragomir şi fiii săi pentru moşia din Tîncăbeşti.

Hrisovul lui Basarab voevod pentru moşăia Cornul.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod şi domnu a toată Ţara Rumânească, feciorul preabunului Io Basarab voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele sfintei mănăstiri ce să numeşte Znagovul şi cinstitului părintelui igumenul chir Vasilie şi cu fraţii noştrii ce vor lăcui în sfînta mănăstire ca să fie lor moşăie la Cornul, partea lui Dragomir şi a feciorilor lui, anume Neagul Pîntece, oricîtă iaste partea lor la Cornu, pentru că s-au tocmit cu igumenu şi cu fraţii lui ai sfintei mănăstiri de au dat igumenul şi cu fraţii cei întru Hristos moşiia de la Tîncăbeşti, oricîtă iaste partea mănăstirii toată, iar Dragomir cu feciorii lui ce s-au scris mai sus au dat partea lor la Cornul toată, de s-au tocmit ca să ţie sfînta mănăstire la Cornul partea lui Dragomir şi a feciorului lui Neagul Pîntece, iar Dragomir cu feciorul lui să ţie moşăie la Tîncăbeşti, partea mănăstirii toată.

Drept aceiia şi domniia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie moşăie stătătoare şi ohabnică şi spre trebuinţă şi de nimenea să nu să clătească, după zisa domnii mele.

Iată dar şi mărturii am pus domniia mea pe: jupan Preda banul Craiovescul i jupan Calotă biv vel dvornic i jupan Udrea vel dvornicu i jupan Arvat vel logofăt i jupan Amza vel spătar i jupan Dumitru vel vistier i jupan Drăghici vel paharnic i jupan Jătiian vel stolnic i Badea i Neagoie mare postelnici.

Şi am scris eu, Moncea, în scaunul oraşului Tîrgoviştii. Şi ispravnicu popa Calona. Avgust 6, 7028 <1520>.

Arh. St. Buc., M-rea Ţigăneşti, IX/1.
Traducere.
EDIŢII. *D.I.R.*, *B.*, 160—161.

www.dacoromanica.ro

1520 (7029) septembrie 2, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Dobruşa satul Crivina, Poiana lui Ciolan şi ţigani, dăruite de jupan Radu, Badea paharnic şi jupaniţa Vlădaia.

† Милостию божїею, Їѡ Басараб воевода и господинь въсои зем'ле Ѹгровлахїискои, сынь добраго и великаго Басараба воеводе. Дават господство ми сїю говелѣнїе посподства ми свѣтомѹ монастирѹ зовомаго Добрѹше, идеже ест храм свѣтѣи Въведенїе прѣчистѣи владичице нашиҳ Богородице, ѥко да мѕ ест село зовомаго Кривина вьса, понеже ю дадоше жѹпан Радѹл и жѹпан Бадѣ пахарник и жѹпаница Владае.

И пак да мѕ ест wчина ѥо се зове Поѥана Чоланов вьса и челѣдї ациганн по нме: Иван съ децами си и Ника съ децами си и Нан съ децами си и Мѕтвл съ децами си и Сѡпрѣ съ децами си и Ѹнгврашл съ децами си, понеже тие въси више речени wчине и ациганн дадоше више речени болѣри, жѹпан Радѹл и жѹпан Бадѣ пехарник и жѹпаница Владае како да сѹт свѣтомѹ монастирѹ въ пицѹ и въ покрѣпление, а ним въ вечнѣи въспоминание. И пак кѫплѹ ѥо ест господски wт Кривина, wна да ест свѣтомѹ монастирѹ Добрѹше.

Сего радї и господство ми дадоҳ свѣтомѹ монастирѹ како да мѕ ест wчине и въ wхабе и ни wт когоже непотѫкновено, по реч господства ми.

И ещеже заклинанне поставлѣем господство ми, како по смрътїе господства ми, кого изберет господь Богь бити господинь Блашкои Землю, аще кто приступит и поперет сїе више писание и тѫкмеж, а то да ест проклет wт тѝ wтци иже въ Никеи и да мѕ ест свѣта Въведение прѣчистїю владїчице нашиҳ Богородїце съмѣстителница на страшнѣм и неумитнѣм сѫдищѹ, идеже лицемѣрие нѣст и не бѫдет въ вѣки.

Сведетелие: жѹпан Преда бан и жѹпан Харват логофет и жѹпан Ѹдрѣ великн дворник и <Дѹми>трѹ вистиар и Хамза спатар, Драгич пехарник, Бадика кромис, Житиан столник, Нѣгое постелник.

И аз, Марча граматик, пис въ дньни град Тръговище. Исправник Манѣ ключар. Пис мѣсеца септемврїе ѣ дьни, в лѣт ×ѕкѳ[1].

† Їѡ Басараба вшевѡда, милостїѫ божїем, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Dobruşa, unde este hramul sfintei Intrări în biserică a preacuratei stăpînei noastre, de Dumnezeu născă-

[1] Cifra zecilor corectată în: ѳ.

www.dacoromanica.ro

toare ca să-i fie tot satul numit Crivina, pentru că l-a dat jupan Radul şi jupan Badea paharnic şi jupaniţa Vladaia.

Şi iarăşi să-i fie ocina care se numeşte Poiana lui Ciolan toată şi sălaşele de ţigani, anume: Ivan cu copiii săi şi Nica cu copiii săi şi Nan cu copiii săi şi Mutul cu copiii săi şi Oprea cu copiii săi şi Unguraşul cu copiii săi, pentru că toate aceste mai sus-zise ocine şi ţigani le-au dat mai sus-zişii boieri, jupan Radul şi jupan Badea paharnic şi jupaniţa Vladaia, ca să-i fie sfintei mănăstiri de hrană şi de întărire, iar lor spre veşnică pomenire. Şi iarăşi găleata care este domnească de la Crivina, aceea să fie sfintei mănăstiri Dobruşa.

De aceea am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Şi încă şi blestem punem domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti, dacă va strica şi va călca această mai sus-scrisă întocmire, să fie blestemat de 318 părinţi de la Nicheia şi să-i fie potrivnică sfînta Intrare în biserică a preacuratei stăpînei noastre, de Dumnezeu născătoare, la judecata cea neînfricoşată şi neînduplecată, unde nu este făţărnicie şi nu va fi în veci.

Martori: jupan Preda ban şi jupan Harvat logofăt şi jupan Udrea mare vornic şi Dumitru vistier şi Hamza spătar, Draghici paharnic, Badica comis, Jitiian stolnic, Neagoe postelnic.

Şi eu, Marcea gramatic, am scris în minunata cetate Tîrgovişte. Ispravnic Manea clucer. S-a scris luna septembrie 2 zile, în anul 7029[1] <1520>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 246 (Ep. Rîmnic, LXXVIII/3).
Orig., perg. (23 × 44), pecete timbrată.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea; alte traduceri ibidem, mss. 707, f. 257 (cu văleatul 7079) şi la Bibl. Acad., CMLXXVI/224 (cu văleatul 7079).
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 161—162. Facs. *Ibidem*, 298.

199

1520 (7029) septembrie 4, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Tudor clucer şi fratelui său Stanciu ocină în Bărbăteşti.

† Милостїю божїею, Іw Басарабъ вwєвwда и господинъ вѣсои земли Оугровлахїискои, сынъ прѣдобраго Басарабє воєвода. Дават господство ми сїє повелѣнїє господства ми почет<єномꙋ болѣрину господства ми>, жꙋпанꙋ Тѣдорꙋ

[1] Cifra zecilor corectată în: 70.

www.dacoromanica.ro

клѫчарю и братѹ емѹ Станчюлѹ и съ нимѣ сыно<ви, елико им Богъ даст, шко> да им ест ѹ Бръ<б>ътещи дел Житиianов въса, варе колико с<е ѣтет нанти, поне-же приндє> Житиian пр<ѣд господст>ва ми wт своимѹ добром волиwмѹ, тере си дадє и <поклони свои дел ѹ Бръбътещи> въса, више реченомѹ болѣром господ-ствa ми.

Сего радї, им дадохѣ и господство ми, <шако да им ест въ wчинѹ и въ> wхабѹ, ним и сыновом им, внѹком и прѣвнѹчетом и ни wт ко<гоже непотъкно-венно, по> wриземѹ господства ми.

Сведетелїе: жѹпан Калотъ вив великн дворник и <жѹпан Преда ван и жѹ-пан> Харват велнкн логофет и жѹпан Ѹдрѣ великн дворник и Дмн<итрѹ внстїар, Хамза> спатар, Драгнч паҳарник и Бадѣ комис, Житн<ian столник, Нѣгое> и Данчюл велнцн страторнцн. Исправник Блаикѹл сѹ<дец със жѹпанница его>.

Пнс ѹ Тръговнще, мѣсеца септемврїе $\overline{д}$ дьнн, wт Ѩдама <текѹщаго лѣта, въ лѣт $\overline{\text{ѯзкѳ}}$>.

† Iw Басараба вwевwда, <милостїѫ божїѫ, господинь>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, <fiul preabunului> Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului <boier al domniei mele>, jupanului Tudor clucer şi fratelui său Stanciul şi cu fiii lor, <cîţi le va da Dumnezeu, ca> să le fie la Bărbăteşti toată partea lui Jitiian, oricît <se va afla, pentru că a venit> Jitiian înaintea domniei mele de a lui bunăvoie, de a dat şi <a închi-nat partea lui din Bărbăteşti> toată, mai sus-zişilor boieri ai domniei mele.

De aceea le-am dat domnia mea, <ca să le fie de ocină şi de> ohabă lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni <neatins, după> porunca domniei mele.

Martori: jupan Calotă fost mare vornic şi <jupan Preda ban şi jupan> Harvat mare logofăt şi jupan Udrea mare vornic şi Dumitru <vistier, Hamza> spătar, Draghici paharnic şi Badea comis, Jitiian <stolnic, Neagoe> şi Danciul mari stratornici. Ispravnic Vlaicul sudeţ <cu jupaniţa lui>.

S-a scris în Tîrgovişte, luna septembrie 4 zile, de la Adam <cursul anilor, în anul 7029> <1520>.

† Io Basarab voievod, <din mila lui Dumnezeu, domn>.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 247 (Surpatele, I/1 şi III/2).
Orig., hîrtie, rupt şi şters, lipsindu-i o treime din dreapta, pecete aplicată, căzută.
Cu două traduceri de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea, după care s-au făcut completările.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.,B.*, 162—163.

www.dacoromanica.ro

1520 (7029) septembrie 25.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Cîrstea şi fratelui său Dan satul Straja, în urma unei judecăţi cu grădiştenii.

† Милостїю божїю, Їw Басарабъ воивода и господинь въсеи земли Оугровлахискои, сынь прѣдобраго и великаго Басарабе воиводе. Дават господство ми сїю повѣлѣние господства ми Кръстен със братомь си Дан, сыновы Дшман, како да им сѫт Стража сва, вареі покыдеі им ест Хотарюл, понеже им ест wчинѫ старѫ и правѫ дѣдинѫ. Й потом, имаше Кръстѣ и братомь Дан съпрѣнїе със гръдищѣнии пред господства ми. Тако господство ми гле<дах и>[1] сдї със болѣри господства ми, тако дадох господство ми Кръстевь више писан вї болѣри, тере да мартврисат и Хотарник жупан Тарча wт Зътрѣни, те<ре>[1] да гледат на нихнь дшь и да поставит стлпи. Тако тизи болѣри и хотарник, wни приндоше пред господства ми тере мартврисаше <как>[1]о ест wчина правѫ wт w<бръшїа>[1] Площїнеи....[1]

Сего радї, им дадох и господство ми, якоже да им сѫт въ wчинь и въ wхабь ним и <сыно>[1]вии им и внѫком и превнѫчетом им и ни wт когоже непотъкновено, по wризмо господства ми.

Свидетїлїе: жупан Прда бан и жупан Харват логофет и жупан Удрѣ дворник и Дмитрь вистїар и Дръгич пехарник и Хамза спатар и Бадїка комис и Нѣгое постѣлник. Испр авник, Братьл портар.

Пис мѣсѣца септемврїе к̃ дьни, въ лѣт ҳзкѳ.

† Їw Басарабъ вшевшда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Cîrstea cu fratele său Dan, fiii lui Duşman, ca să le fie Straja toată, pe oriunde îi este hotarul, pentru că le este ocină veche şi dreaptă dedină. Iar apoi au avut Cîrstea şi fratele lui Dan pîră cu grădiştenii înaintea domniei mele. Astfel domnia mea am cercetat şi am judecat cu boierii domniei mele, astfel am dat domnia mea lui Cîrstea mai sus-scris 12 boieri, pentru a mărturisi şi hotarnic pe jupan Tarcea din Zătreani ca să cerceteze pe sufletul lor şi să aşeze stîlpi. Astfel acei boieri şi hotarnic, ei au venit înaintea domniei mele de au mărturisit că este ocină dreaptă din obîrşia Ploştinei...[1]

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

De aceea le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Preda ban şi jupan Harvat logofăt şi jupan Udrea vornic şi Dumitru vistier şi Drăghici paharnic şi Hamza spătar şi Badica comis şi Neagoe postelnic. Ispravnic, Bratul portar.

S-a scris luna septembrie 25 zile, în anul 7029 <1520>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Actele Cumpănaşu I. Dumitru, com. Grădişte, jud. Vîlcea.
Orig., hîrtie (29 × 21), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea.

201

1520 (7029) noiembrie 3, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Nucet ocină în Găleşeşti.

† Милостию божїею, Іw Басараба воєвода и господинь въсое земли Ѫгровлахиское, сынь великаго и прѣдобраго Басарабе воиводе. Дават господство ми сие повелѣнїе господство ми свѣтомѹ монастирѹ нарицаемии Нѹчет, храмѹже и wбителѣ свѣтаго и славнаго, велико мѹченика и победоносца Христово Гєѡргие и иноком живѹщи въ то свѣто мѣсто, такоже да им ест ѕ Гълешещи <очинѹ> како се ѵтиклише съ Драгомир, понеже се ѵтъкмише, тере дадоше калѹгири Драгомирѹ ѕ долни wчинѹ и паки Драгомир даде калѹгером ѕ горни wчинѹ. И паки и хотарисаше със вї̃ болѣри и хотарник Михне ватах. И паки даде Драгомир калѹгером wт неговѹ wчинѹ едно ѕже, али девети ѕже, али ю даде Драгомир wт свою добрѹ волю, за радї тъкмеж еже се ѵтъкмише.

Сего радї, им даде и господство ми како сѹт више ѵтъкмили да ест свѣтомѹ монастирѹ више писано wчинѹ и ѕхавѕ и въ веки <и ни> wт когоже непотъкновенно, по wрнзмо господства ми.

Сведетелие господства ми: жѹпан Преда ван и жѹпан Харват велики логофет и жѹпан Ѫдрѣ велики дворник и Димитрѹ вистиар и Хамза спатар и Дръгич пехарник и Бадика комис и Житиан столник и Нѣгое и Данчюл велици постелници.

Пис въ дивни градѹ Тръговище, мѣсеца ноєбре ѓ дьни. Исправник Мнхнѣ шетрар. Ѣ лѣт ×ѕкѳ.

† Іw Басараба воєвода, милостиѭ божїеѭ, господинь.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numită Nucet, cu hramul şi lăcaşul sfîntului şi slăvitului, marelui mucenic Gheorghe şi purtătorului de biruinţă al lui Hristos şi călugărilor care trăiesc într-acest sfînt loc, să le fie în Găleşeşti <ocină> cum s-au întocmit cu Dragomir, pentru că s-au întocmit de au dat călugării lui Dragomir ocina din vale, iar Dragomir a dat călugărilor ocina din deal. Şi s-au hotărnicit cu 12 boieri şi hotarnic Mihnea vătaf. Şi iarăşi a dat Dragomir călugărilor din ocina lui o funie, dar a noua funie, însă a dat-o Dragomir de bunăvoia sa, pentru întocmirea pe care au întocmit-o.

De aceea, am dat şi domnia mea după cum s-au întocmit mai sus, ca să fie sfintei mănăstiri mai sus scrise ocină şi ohabă şi în veci de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martorii domniei mele: jupan Preda ban şi jupan Harvat mare logofăt şi jupan Udrea mare vornic şi Dimitru vistier şi Hamza spătar şi Drăghici paharnic şi Badica comis şi Jitiian stolnic şi Neagoe şi Danciul mari postelnici.

S-a scris în minunata cetate Tîrgovişte, luna noiembrie 3 zile. Ispravnic Mihnea şetrar. În anul 7029 <1520>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 248 (Nucet, II/4).
Orig., perg. (30 × 37), pecete aplicată, timbrată de la Radu voievod Paisie.
EDIŢII I. Trad. *D.I.R., B.*, 163. Facs. *Ibidem*, 299.

202

1520 (7029) noiembrie 13, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte m-rii Nucet ocină în Găleşeşti.

Izvod de pe un hrisov al lui Basarab voivod, feciorul lui Basarab cel Bătrîn.

Cu mila lui Dumnezeu, creştinul Basarab voivod şi domnu a toată Ţara Rumânească. Dat-au domniia lui această poruncă a domnii lui sfintii şi dumnezăeştii mănăstiri ce se cheamă Nucet, ot sud Dîmboviţa, unde iaste şi să prăznuiaşti hramul sfîntului şi purtătoriului di biruinţă, marili mucenic Gheorghie şi părinţilor călugări cîţi să vor afla la acel sfînt loc, pintru ca să fii sfintii mănăstiri ocină Gălişiştii, pentru că iaste bună şi dreaptă şi cumpărată de la jupîn Dragomir, partea lui toată, din Gălişişti, pintru că aşa

www.dacoromanica.ro

s-au fost tocmit jupan Dragomir cu părinţii călugări ot Nucet şi au fostu luat jupan Dragomir toţi bani gata în mîna lui, aspri 3 500 gata. Însă şi cînd au vîndut jupan Dragomir această moşii o au vîndut di a lui bunăvoi şi cu ştirea tuturor boiarilor şi migiiaşilor după lîngă acel loc.

Şi au fost atunci 12 boiari hotarnici, cînd au fost vîndut jupan Dragomir această parti a lui de ocină din Gălişiştii, pi anume: jupan Prida vel ban al Craiovii i jupan Arvat vel logofăt i jupan Udrea vel dvornic i Dumitru vel vistiiar i jupan Hamza vel spatar i Draghici păharnic i Bădica vel comis i jupan Dima [1] vel stolnic i jupan Danciul vel postélnic i Mihnea şitrar.

I napisah az, Stan gramatic, în vichiul oraş în Tîrgovişti, meseţa noemvrie 13 dni, ot Adam do ninea, ticuştag leat 7029 <1520>.

Arh St. Buc., S.I., nr. 249 (Nucet, II/5).
Traducere.
Copie ibidem, ms. 457, f. 15.
EDIŢII. *D.I.R.*, *B.*, 163—164.

203

1520 (7029) noiembrie 26.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Baldovin pîrcălab ocini la Balta Neagră, Floreni, Topliceni ş.a., precum şi un sălaş de ţigani.

† Милостїю божїю, Їw Басарабъ воєвод и господинъ въсєи зємлѣ Оугровлахїискон, сынъ добраго Басарабъ воєвод. Дават господство ми сїи повелєнїє господства ми жупан Балдовинъ пръкълабъ и съ нимъ сынови, єлици мъ Богъ прѣпєстит, єкоже да ми єст на Черну Блатъ дел Нѣгою дворник wт Следици[2], понєже ю покупише wт Нѣгоє дворник, за хѳ аспри. И пак да мъ єст на Черну Блатъ дел Млєкомъ, понеже покупи wт Млъком, за хѳф аспри.

Йли да ми съ знаетъ хотар, покудѣ єст Хотарисал Гостє хотарник със вѳ болѣри: по хотар Йлботѣном, до Хотар Ѳнчев wт <Йр>гиш, а wт долѣ по хотар Черешаном, дори в Кръчана[3] и wт тъи, по Кръчѣна[3] долѣ <до> хотар Ѳнчев wт Блатю и wт тъи, прѣко лънка Телєwрман, по в Гъван а w тъи по Жълезѣ[4] до вста Йдънкатєв а w тъи по Йдънката, дори в Телорман.

И пак да ми wт Флорєни wчина Ѳнчев wт Йргеш, понеже ю покупише wт Ѳнчѣ wт Йргеш, за хѳ аспри. Йли да ми съ знаетъ Хотар: wт опаш Йдънкатєв, гдє впадаетъ в Телорман, wт тъю горѣ[5], по Телорман, до хотар калъгером

[1] În acest timp mare stolnic era Jitian.
[2] În ms. 479: Слъвцин.
[3] În ms. 479: Крнчана.
[4] În ms. 479 (trad.): pă Hierăş.
[5] În ms. 479: дорн.

www.dacoromanica.ro

и wт тзю, по хотар Игрз[1], кладенецъ и по з Чиреш до хотар Йлботаном и wт тзю, по хотар Йлботѣном долнии, до хотар Черно Блата.

И пак да им ест прекїе что ест дал жупан Ѡанчѣ пръкълаб дъщерѣ си Стане, wт зста Йдънкатев по Петроса доле до зста Телорман а w тзи, прѣко лзнка Телорман, дори з хотаром Черешаном и Кричѣна[2] и wт тзи, по Кричѣна горе, дори з хотар Балдовинъ.

И пак да им ест на дѣл.....[3] и wт Стзпином[4], али wт Сърак дори з Мамалига, понеже ю покзпи ест <wт>[5] жупанищ Нѣгослава, за ѱ аспри.

И пак да им ест з Глъмбок, стзпина Стонкъв wт Добрещи, понеже ю покзпише wт Стонка, за т̃ аспри. И пак по доле некон ниве, понеже ю покзпише wт Стонка wт Доброещи, за т̃ аспри.

И пак да им ест з Топличани, дел Стонкъв и братомъ Долофанъ, понеже ю покзпише wт Стонка и wт Долофан, за ×вѳ аспри. И пак да им ест з Топличани, wт дел Еланкзлов пол, понеже ю покзпише wт Еланкзл, за сн аспри.

И пак жа[6] им ест един челед за цигани, по име Марика[7] съ децими си, по имѣ Диикзл и съ сыновим и съ дъщерим, понеже их покзпише жупанища Стана wт неине прекию wт сынъ Добротов wт Бзнещи, за ×ат аспри. И господствъ ми дадоше кон.

Сего радї, им дадох господства ми такоже да им вечинъ[8] и въ зхав ним и сыновом им, внзком и превнзком им въсен вниге речении wчинъ и ацигани. Й комъ слзчитъ прежде съмрътъ, а къ нижъ предалика да нест, анъ да ест wставшъм. И ни wт когоже непотекновено, по реч господства ми.

Свидїтелїе: жупан Преда вел бан[9] Кралевски и жупан Калотъ вин дворник и жупан Йрват лигwфет и жупан Ѹдрѣ вел дворник и Димитрз вистїар и Хамза спатар и жупан [Преда Краловски][10] и жупан Бадѣ комис и Драгич пехарник и Нѣгое <и>[11] Данчзл пистелници.

И аз, Михаил, пис мѣсеца ноемврїе кѕ, въ лѣт ×зкѳ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată Ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Baldovin pîrcălab şi cu fiii lui, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie la Balta Neagră partea lui Neagoe vornic din Slediţi[12],

[1] În ms. 479: Игоюл.
[2] Cuvintele: и Кричѣна lipsă în ms. 479; sînt înlocuite prin: дорн Зана.
[3] Loc alb.
[4] În ms. 479 (trad.): „la Diacii ocină de la Stupini".
[5] Completat după trad. din ms. 479.
[6] În loc de: да.
[7] În ms. 479 (trad.): „Marina".
[8] În ms. 479: въ wчинъ.
[9] Cuvintele: вел бан sînt scrise deasupra rîndului.
[10] În ms. 479: Жътїан столник.
[11] Completat după ms. 479.
[12] În ms. 479: Slăveşti (slav), Slăviteşti (trad.).

www.dacoromanica.ro

pentru că a cumpărat-o de la Neagoe vornic, pentru 2000 aspri. Şi iarăşi să-i fie la Balta Neagră partea lui Mutul, pentru că a cumpărat-o de la Mutul, pentru 1500 aspri.

Însă să i se ştie hotarul, pe unde a hotărnicit Goste hotarnic cu 12 boieri: pe hotarul Alboteanilor, pînă la hotarul lui Oncea din Arghiş, iar în jos, pe hotarul Cereşanilor, pînă la Crăceana [1] şi de acolo, pe Crăceana [1] în jos, pînă la hotarul lui Oncea de la Baltă şi de acolo, peste lunca Teleormanului, pe la Găvan, iar de acolo pe Jăleze [2] pînă la gura Adîncatei, iar de acolo pe Adîncata, pînă la Telorman.

Şi iarăşi să-i fie la Floreni ocina lui Oncea din Argheş, pentru că a cumpărat-o de la Oncea din Argheş, pentru 5000 aspri. Însă să i se ştie hotarul: din coada Adîncatei, unde cade în Telorman, de acolo în sus [3], pe Telorman, pînă la hotarul călugărilor, iar de acolo, pe hotarul lui Igru [4], fîntîna, şi pe la Cireş pînă la hotarul Alboteanilor şi de acolo, pe hotarul Alboteanilor în jos, pînă la hotarul Bălţii Negre.

Şi iarăşi să-i fie zestrea pe care a dat-o jupan Oancea pîrcălab fiicei sale Stana, de la gura Adîncatei pe Petrosa în jos pînă la gura Telormanului, iar de acolo, peste lunca Telormanului, pînă la hotarul Cereşanilor şi Criceana [5] şi de acolo, pe Criceana în sus, pînă la hotarul lui Baldovin.

Şi iar să-i fie din partea... [6] şi din Stupini [7], însă de la Sărac pînă la Mamaliga, pentru că a cumpărat-o <de la> [8] jupaniţa Neagoslava, pentru 700 aspri.

Şi iar să-i fie la Glîmboc, stupina Stoicăi din Dobreşti, pentru că au cumpărat-o de la Stoica, pentru 300 aspri. Şi iarăşi pe vale nişte ogoare, pentru că le-a cumpărat de la Stoica din Dobroeşti, pentru 300 aspri.

Şi iarăşi să-i fie la Topliceani, partea lui Stoica şi a fratelui său Dolofan, pentru că a cumpărat-o de la Stoica şi de la Dolofan, pentru 2500 aspri. Şi iarăşi să-i fie la Topliceani, jumătate din partea lui Vlaicul, pentru că a cumpărat-o de la Vlaicul, pentru 250 aspri.

Şi iarăşi să-i fie un sălaş de ţigani, anume Marica [9] cu copiii săi, anume Diicul şi cu fiii săi şi cu fiicele, pentru că l-a cumpărat jupaniţa Stana din

---

[1] În ms. 479: Criceana.
[2] În ms. 479: (trad.): pă Hierăş.
[3] În ms. 479: pînă la.
[4] În ms. 479: Igoiul.
[5] Cuvintele: „şi Criceana" lipsă în ms. 479; sînt înlocuite prin: „pînă la Zana".
[6] Loc alb.
[7] În ms. 479 (trad.): „la Diacii ocină de la Stupini".
[8] Completat după trad. din ms. 479.
[9] În ms. 479 (trad.): „Marina".

www.dacoromanica.ro

zestrea ei de la fiul lui Dobrotă din Buneşti, pentru 1300 aspri. Şi domniei mele au dat calul.

De aceea i-am dat domnia mea ca să-i fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor toate mai sus-zisele ocine şi ţigani. Iar cui se va întîmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Preda mare ban [1] Craiovescul şi jupan Calotă fost vornic şi jupan Arvat logofăt şi jupan Udrea mare vornic şi Dimitru vistier şi Hamza spătar şi jupan [Preda Craiovescul] [2] şi jupan Badea comis şi Draghici paharnic şi Neagoe <şi> [3] Danciul postelnici.

Şi eu, Mihail, am scris în luna noembrie 26, în anul 7029 <1520>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Vieroş, nr. 710, f. 669v—670.
Copie.
Altă copie ibidem, ms. 479, f. 60v—61 (cu unele omisiuni).
Traduceri ibidem, mss. 349, f.464v—466, **479**, f. 60v—61, 484, f. 112v—115 şi 710, f. 671.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.,B.*, 164—166.

204

1520 (7029) noiembrie 30, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Harvat mare logofăt parte în Epoteşti.

«Io Basaraba voevod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Basaraba voevod» dă carte lui «jupan Horvat mare logofăt şi fiilor lui» pentru moşia lor, la «Epoteşti»: partea lui Voico «Ciungul» în schimb pentru altă moşie ce-l costase 1 200 de aspri, pe lîngă cari se adauge o nouă plată.

Boeri: Preda ban, Calotă biv vornic, Udrea mare vornic, Dimitru vistier, Hamza spatar, Drăghici păharnic, Badica comis, Jitiian stolnic, Neagoe şi Danciul «mari postelnici». Ispravnic Udrea mare vornic.

Tîrgovişte «дивни градъ» [4], 30 novembre 7029 <1521> [5].

După N. Iorga, *Studii şi documente*, V, p. 170.
Rezumat.
EDIŢII. Docan, *Numismatica*, 559.

[1] Cuvintele: „mare ban" sînt scrise deasupra rîndului.
[2] În ms. 479: „Jătiian stolnic".
[3] Completat după ms. 479.
[4] Minunată cetate.
[5] Aşa la editor.

www.dacoromanica.ro

1521 (7029) aprilie 3.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Tudor clucer şi fratelui său Stanciul vie la Bogdăneşti.

† Милостию божїею, Iw Басараба воєвода и господинь вьсоє земли Оугровлахиноє, сынь великаго Басарабе воєводе. Дават господство ми сиє повелєнїе господства ми почтенз болѣринз господства ми, жупанз Тодорз ключарз и братз емз жупанз Станчулз, такоже да им ест з Богдьнещи wт дел Владулов wт виноградү пол, коли хтет зченити wт тон виноградү: едно ведрз или два ведра а wни да разделит на двою, понеже приниде Владул тере их зложи wт пред господство ми wт свою доброволю.

Сего радї, им дадє и господство ми више реченним болѣрин господство ми такоже да им ест wчинз и зхабз ним и сыновом им и внзком и прѣвнзчетом им. И въ нихъ прьдалика да нѣст въ вѣки. И ни wт когоже непотъкновенно, по wрнзмо господства ми.

Пис април $\widetilde{\text{г}}$ дьни, в лѣт ×ѕкѳ.

Испракник Албз сдитель.

† Iw Басараба wєвєwда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului boier al domniei mele, jupanului Tudor clucerul şi fratelui său jupan Stanciul, ca să le fie în Bogdăneşti o jumătate din partea de vie a lui Vladul, cît se va face din acea vie: o vadră sau două vedre şi ei să împartă pe din două, pentru că a venit Vladul înaintea domniei mele de i-a aşezat de bunăvoia sa.

De aceea le-a dat şi domnia mea boierilor domniei mele mai sus-numiţi ca să le fie ocină şi ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Iar la ei prădalica să nu fie în veci. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

S-a scris în aprilie 3 zile, în anul 7029 <1521>.

Ispravnic Albu suditel.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 250 (Bistriţa, II/12).
Orig., hîrtie (33 × 21,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1795 revăzută în 1843; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 611 şi 201, f. 77.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 167. Facs. *Ibidem*, 300.

www.dacoromanica.ro

1521 (7029) aprilie 11, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte vlastelinului său Harvat mare logofăt ocină în Studena.

† Милостию божїею, Iw Басараба воевода и господинь всєє земли Оугровлахиискоє,сынь великаго и добраго Басарабе воеводе. Дават господство ми сиє повеленїє господства ми почтенъ властилинъ господства ми, жупанъ Харватъ велики логофетъ такоже да мъ єст в Студена wт дел Владул и братием емъ Бъдиль и Крьстиан, место за седенїє в широко паш $\overline{\text{в}}$ и в дълго дори през вльчєв, понеже ю покупи жупанъ Харват логофєт wт Владул съ братием си више писани, за $\overline{\text{р}}$ аспре.

Сего радї, мъ даде и господство ми такоже да мъ єст въ wчинъ и въ wхабъ немъ и сыновом емъ и внъком и прѣвнъчетом емъ. И въ нихъ прьдалика да нѣст въ вѣки. И ни wт когоже непотъкновенно, по wризмъ господства ми.

Пис аз, Радул диак, въ настолни градоу Тръговище, мѣсеца априлїе $\overline{\text{аі}}$ дьни и въ лѣт $\times\overline{\text{зкѳ}}$.

† Iw Басараба в'евода, милостїм божїем, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului vlastelin al domniei mele, jupanului Harvat mare logofăt, ca să-i fie la Studena din partea lui Vladul şi a fraţilor lui Bădilă şi Cirstiian, loc de aşezare în lăţime de 60 paşi şi în lung pînă peste vîlcea, pentru că l-a cumpărat jupan Harvat logofăt de la Vladul cu fraţii săi mai sus-scrişi, pentru 100 aspri.

De aceea i-a dat şi domnia mea ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui. Şi la ei prădalica să nu fie în veci. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Am scris eu, Radul diac, în cetatea de scaun Tîrgovişte, în luna aprilie 11 zile şi în anul 7029 <1521>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 251 (Bistriţa, XXIV/3).
Orig., hîrtie (29 × 21), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 194, f. 109, 202, f. 191v—192 şi 713, f. 647 (sub 8 aprilie).
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 167. Facs. *Ibidem*, 301.

www.dacoromanica.ro

1521 (7029) aprilie 30, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Semen, Filip, Stanciul ş.a. ocini la Corcolaţi şi Alixeni.

† Милостїю божїею, Їw Баса<ра>[1]ба воивода и господинъ въсои земли Оугровлахискои, сынъ прѣдобраго Басарабе воиводе. Дават господство ми сїю повѣленїе господства ми Семен съ братїем си Стан и Лъпше и Михъл и внѹкѹ ѥмѹ, Ѡпрѣ, и съ них сыновем им, шкоже да им <ест>[1] ѹ Корколаци плаю wт виноград, понеже ю покѹпише wт Цицѣ за т҃ аспри. И Лъпше покѹпи wт Дан за н҃ аспри.

И пак да ест Филип съ сыновом им, ѹ Йликсѣни ѕ҃ ниве понеже их кѹпи Филип wт Ложа и wт Тѹркѹл, wт Берчю и wт Мѹжа за рк҃ аспри.

И пак да ест Станчюлов ѹ Корколаци един место wт виноград понеже ю кѹпих wт Нан и wт Дан за пѣ҃ аспри. И пак да ест Станчюлов един нив ѹ Корколаци, ѹ Перет, wт Балѣ Станѹлов до Балѣ Романов, понеже ю кѹпи wт Цицѣ за р҃л аспри.

И пак да ест Станчюлов ѹ Стънещи една ливаде понеже ю менише със Итовое и със Станчюл и съ Шѹшмань[2]; Станчюл даде ним за радї ливаде плаю wт виноград, а потом ю плати Станчюл wт братїем си: wт Кръчюн и wт Таба и wт Стан и wт Богдан и wт Бонко със рк҃е аспри. И прѣдалика да нѣст.

И да ест Станчюв ѹ Корколаци един пол wт фалче wт нив, понеже ю кѹпи wт Дан за ѯ҃ аспри. И пак <да>[1] мѹ ест ѹ Некътѹръ един нив понеже кѹпи wт Чернат за м҃ аспри и да мѹ ест ѹ Коста Глогѹлов пол wт фалче понеже кѹпи wт Тодер за л҃е аспри и да мѹ ест един нив ѹ село на кѹкю и wт пол, понеже ю кѹпи wт чата Цицоилор за ѯ҃ аспри. Йли да имат над сїе ѕ҃ ниве Станчюл съ братїем си.

И пак да ест Станчюлов и Табѣ и Кръчюнов ѹ Корколаци ѹ село, wт реку на полю, понеже ю покѹпише wт Стоика за ф҃ аспри. И пак <да>[1] ест Цицек и Пътрюв и Сто<и>кев дел Еладѹлов сва, понеже кѹпише wт братѹ ѥмѹ, Еладѹл, за т҃ аспри. И господства ми дадоше с҃ аспри.

Сего радї, ним <дадох>[1] и господство ми шкоже да им ест въ <ш>[1]чинѣ и въ шхав ним и сыновем им, внѹчетом и превнѹчетом им и ни wт когоже непотъкновено, по wризмо господства ми.

---

[1] Omis.
[2] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

Свѣдѣтелїѣ: жѫпан Преда ван и жѫпан Харват логофѣт и жѫпан Ѹдрѣ дворник и Дѧлитрѫ кистїнар и Хализа спатар и Дръгич пѣхарник и Бадїка колнис и Житїѫн столник и Нѣгое и Данчюл постѣлници. Исправник Стонка сдїтел.

Пис ѫ Тръговище, мѣсеца априлїѣ $\overline{\text{а}}$ дьнъ, в лѣт $\overline{\text{×ѕкѳ}}$.

† Їѡ Басарав вѡевѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Semen cu fraţii săi, Stan şi Lupşe şi Mihul şi nepotului lor, Oprea, şi cu fiii lor, ca să le ‹fie›[1] la Corcolaţi plaiul de vie, pentru că l-au cumpărat de la Gigea pentru 310 aspri. Iar Lupşe a cumpărat de la Dan pentru 50 aspri.

Şi iar să-i fie lui Filip cu fiii lui la Alicseni 2 ogoare, pentru că le-a cumpărat Filip de la Loja şi de la Turcul, de la Berciu şi de la Muja pentru 120 aspri.

Şi iar să-i fie lui Stanciul la Corcolaţi un loc de vie pentru că l-a cumpărat de la Nan şi de la Dan pentru 85 aspri. Şi iar să-i fie lui Stanciul un ogor la Corcolaţi, la Peret, din Valea lui Stanul pînă în Valea lui Roman, pentru că l-a cumpărat de la Gigea pentru 150 aspri.

Şi iar să-i fie lui Stanciul la Stăneşti o livadă pentru că a schimbat cu Itovoe şi cu Stanciul şi cu Şuşmanu[2]; Stanciul le-a dat pentru livadă plaiul de vie iar apoi i-a plătit Stanciul de către fraţii săi: Crăciun şi Taba şi Stan şi Bogdan şi Voico cu 125 aspri. Şi prădalica să nu fie.

Şi să-i fie lui Stanciu la Corcolaţi o jumătate de falce din ogor, pentru că l-a cumpărat de la Dan pentru 60 aspri. Şi iar ‹să-›[1]i fie la Necătură un ogor pentru că a cumpărat de la Cernat pentru 40 aspri şi să-i fie la Coasta Glogului jumătate de falce pentru că a cumpărat de la Toader pentru 35 aspri şi să-i fie un ogor în sat la casă şi din cîmp, pentru că l-a cumpărat de la ceata Gigioilor pentru 60 aspri. Însă să aibă din acestea 4 ogoare Stanciul cu fraţii săi.

Şi iar să-i fie lui Stanciul şi lui Taba şi lui Crăciun în sat la Corcolaţi, din rîu la cîmp, pentru că au cumpărat de la Stoica pentru 500 aspri. Şi iar ‹să›[1] fie lui Gige şi Pătru şi Stoica, partea lui Vladul, toată, pentru că au cumpărat de la fratele lor, Vladul, pentru 300 aspri. Şi domniei mele -au dat 200 aspri.

---

[1] Omis.
[2] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

De aceea, le-am <dat>[1] şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Preda ban şi jupan Harvat logofăt şi jupan Udrea vornic şi Dumitru vistier şi Hamza spătar şi Drăghici paharnic şi Badica comis şi Jitiian stolnic şi Neagoe şi Danciul postelnici. Ispravnic Stoica sudiţel.

S-a scris la Tîrgovişte, luna aprilie 30 zile, în anul 7029 <1521>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul judeţean Tg. Jiu, nr. 143.
Orig., perg. (24 × 36), pecete aplicată, căzută.
EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 79—82.

208

1521 (7029) iunie 14.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Cîrstea şi fiilor săi ocină la Răteşti, în urma unor judecăţi.

† Милостїю божїю, Їw Басарабъ воивода и господинъ късое земли Оугровлахїнскои, сынъ прѣдобраго и великаго Басарабе воиводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слоугы господства ми Кръстѣ съ ниx сыновци, елице им богъ припостит, на име: Стан и Братѣ и Драгослав и Тодор и Добрѣ и Дан, такоже да им сѫт wчине Рътещїи късн, съ въсѣм хотаром, каре елика се хтет избрати негов хотар, понеже им сѫт старе и праве wчине и дѣдине, ещеже wт при дѣни Дан воивода покоинаго, но и wт дѣдю Кръсте добиване Нанчюл.

И хотар им ест wт длъг wчинев, wт Прѣдѣлъл Горбълов дори wчинеле Кръбилеи и ѕ кърмезиш wчинев до хотар Шѫтиль и до хотар Хѫюпѫ.

Я потом имаше Кръстѣ прѣнїе пред господства ми съ Галбенъл радї хотар Хѫюп. И ѫтъкмише Кръстѣ съ Галбенъл тан хотар съ ѕ волѣри и гледоше тен волѣри стари хотари и wбрѣтоше и поставише ѕ полю камени и ѕ Бѫков Лакъл, ѕ кърматѫрѫ и ѕ Брод Подишоров и ѕ фаг и Пискъл Мъгърев прав ѕ Лопатна Дълче и ѕ глав Сѣчюлов Мастик, wт гори.

Я потом, прише Галбенъл пред господства ми како ест поставил Кръстѣ тан хотар wт свое глав. Я Кръстѣ, wн мартѫрисаше пред господства ми како ест хотарисал със wни ѕ волѣри пред господства ми, не ест поставил Кръстѣ тои хотар wт своїа глав, како преше Галбенъл.

---

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

Я потом, прииде Кръстѣ прѣд господства ми тере даде wчинѫ Пъкърѣнѫлов ѫ Лопатна Сладка, дори Прѣдѣл Корвѫлов, како да ест ....[1] И еще имаше и пренїе Кръстѣ съ Пъкърѣнѫл радѣ тан wчинѫ а Кръстѣ wн взаше ѣ҃ болѣри и хотарник ....[1] вода и wт вода ѫ фрасен ....[1] хотар Шѫтиль.

Я потом, пак имаше Кръстѣ прѫх пред господства ми и със Шѫтиль, а Кръстѣ пак взеше ѣ҃ болѣри и хотарник Стан wт Чептѫреле и хотар по<ставили> ....[1]не Шѫтев и ѫ камна ѫ лак и поставише камен ѫ Лѫнка Глодѫлов.

Я потом калѫгери wт Снѣгов, wни донесоше ѣ҃ болѣри и хотарник Радѫл дворник и пос<тавили ѫ лакѫ>[1] камен и wбръше влъчалев Шѫтилъ, ѫ гроп и ѫ бръдо Равицев и пак ѫ гроп и ѫ Кладенец Ларгъ, пак ѫ хотар Бръбилек, каре где се съединише.

Сведетелне <поставлѣх>[1] правителю господства ми: жѫпан Ѫдрѣ велики дворник и жѫпан Харват велики логофет и Дѫмитрѫ кистигар и Дръгич пехарник и Хамза комис и Житиган столникѫ и <Бадѣ>[1] постелник.

Писах юнїе к҃ѳ дьни. Исправник Герге кистиар. Яз, Кинтилъ граматик, написах, въ лѣто ×ѕкѳ.

† Їw Басарав wєвwд, милостїю божїею, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Cîrstea cu fiii săi, cîţi i-a lăsat Dumnezeu, anume: Stan şi Bratea şi Dragoslav şi Tudor şi Dobrea şi Dan, ca să le fie ocină Răteştii toţi, cu tot hotarul, oricît se va alege hotarul lor, pentru că le sînt vechi şi drepte ocini şi dedine, încă din zilele răposatului Dan voievod, însă dobîndite încă de Nanciul, de la bunicul lui, Cîrste.

Şi hotarul lor este din lungul ocinii, de la Predealul Corbului pînă la ocinile Vărbilei şi de-a curmezişul ocinii pînă la hotarul Şutilă şi pînă la hotarul Huiupu.

Iar apoi Cîrstea a avut pîră cu Galbenul înaintea domniei mele pentru hotarul Huiup. Şi au tocmit Cîrstea cu Galbenul şi cu 6 boieri acest hotar şi au cercetat aceşti boieri vechile hotare şi le-au găsit şi au aşezat în cîmp pietre şi la Lacul lui Bucov, la curmătură şi la Vadul Podişorului şi la fag şi la Piscul Măgurii, drept la Lopatna Dulce şi în capul Seciului <lui> Mastic, din sus.

Iar după aceea a pîrît Galbenul înaintea domniei mele că a aşezat Cîrstea acel hotar din capul său. Iar el, Cîrstea, a mărturisit înaintea domniei mele că a hotărnicit cu acei 6 boieri înaintea domniei mele, că nu a aşezat Cîrstea acest hotar din capul său, cum l-a pîrît Galbenul.

[1] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

Iar după aceea Cîrstea a venit înaintea domniei mele de a dat lui Păcureanul ocină în Lopatna Dulce, pînă la Predealul Corbului, ca să-i fie...[1] Încă a avut Cîrstea cu Păcureanul şi pîră pentru această ocină. Iar Cîrstea el a luat 12 boieri şi hotarnic...[1] apa şi de la apă la frasin... hotarul Şutilă.

Iar după aceea Cîrstea a avut iarăşi pîră înaintea domniei mele şi cu Şutilă, şi Cîrstea a luat iarăşi 12 boieri şi hotarnic pe Stan din Cepturele şi hotarul l-au aşezat...[1] Şutei şi la piatră la lac şi au pus piatră la Lunca Glodului.

Iar după aceea călugării de la Sneagov, ei au adus 12 boieri şi hotarnic pe Radul vornic şi au aşezat piatră <la lac>[1] şi la obîrşia vîlcelei Şutilă, la gropi şi la dealul Raviţei şi iar la gropi şi la Fîntîna Largă, iarăşi la hotarul Vărbilei, oriunde se împreună.

Martori <am pus>[1] pe dregătorii domniei mele: jupan Udrea mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt şi Dumitru vistier şi Drăghici paharnic şi Hamza comis şi Jitiian stolnic şi <Badea>[1] postelnic.

S-a scris iunie 14 zile. Ispravnic Gherghe vistier. Am scris eu, Vintilă grămătic, în anul 7029 <1521>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 252 (Snagov, XXXI/2).
Orig., perg. (28,5 × 40,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1847; altă traducere ibidem, ms. 354, f. 119v—120 (sub iulie).
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 168—169 (sub iulie 14).

209

<1521 iunie 29—30>.

Neacşu din Cîmpulung scrie lui Hanăş Begner din Braşov despre mişcările turcilor la Dunăre şi trecerea lui Mohamet beg prin Ţara Românească.

Мѫдромѫ и племенитомѫ и чиститомѫ и Богѡм даровaнномѫ жѫпан Ханьш Бегнер wт Брашов, много здравїе wт Нѣкшѧл wт Длъгополе[2].

I pac dau ştire domnie tale za lucrul turcilor cum amŭ auzit eu că înpăratul au eşit den Sofiia şi aimintrea nu e şi se-au dus în sus pre Dunăre.

I pac să ştii domniia ta că au venit un om de la Nicopoe de mie me-au spus că au văzut cu ochii loi că au trecut céle corabii ce ştii şi domniia ta, pre Dunăre în sus.

[1] Loc şters.
[2] Înţeleptului şi de bun neam şi cinstitului şi de Dumnezeu dăruitului, jupanului Hanăş Begner din Braşov, multă sănătate de la Neacşul din Cîmpulung.

www.dacoromanica.ro

I pac să ştii că bagă den tote oraşele cîte 50 de omini, să fie în ajutor în corabii.

I pac să ştii cumu se-au prinsŭ neşte me[ş]şteri den Ţ<a>rigrad cum vorŭ tréce acéle corabii la locul cela strimtul ce ştii şi domniia ta.

I pac spui domnie tale de lucrul lu Mahamet beg, cum amŭ auzit de boiari ce sîntŭ megiiaşi şi de genere-miu Negre, cumu i-au dat înpăratul slobozie lu Mahamet beg pre i-oi va fi voia, pren Ţeara Rumânească iară elŭ să treacă.

I pac să ştii domniia ta că are fricǎ mare şi Băsărabŭ de acel lotru de Mahamet beg, mai vîrtos de domniele vostre.

I pac spui domnie tale ca mai marele miu, de ce amŭ înţeles şi eu. Eu spui domnie tale, iară domniia ta eşti înţeleptŭ. Şi acéste cuvinte să ţii domniia ta la tine, să nu ştie umini mulţi; şi domniele vostre să vă păziţi cum ştiţi mai bine. И Богъ тѣ вѣсѣлуѣтъ[1], amin.

Arh. St. Braşov, Stenner, I, 4, nr. 472.
Orig., hîrtie (15,5 × 21), pecete aplicată pe verso.
Fotocopii la Bibl. Acad., VII/227, XI/20, XIX/34 şi LXXVII/37.
Datat după N. Iorga, *Hurmuzaki*, XI, p. 843 (anul) şi completat mai recent de Matei Cazacu în „Revue des études sud-est européennes", VI (1968), p. 525—528 (luna şi ziua).
EDIŢII. *Hurmuzaki-Iorga*, XI, 843; Nicolaescu, *Doc. sl.-rom.*, 24—26; Bogdan, *Documente*, I, XXXIV, nota 1; Iorga, *Unirea românească*, 4—5; Rădulescu-Codin, *Cîmpulungul*, 99—100; Byck, *Texte rom. vechi*, 5; Giurescu, *Ist. rom.*, II/2, 590—591; *D.I.R.,B.*, 169—170; *Crestomaţie romanică*, I, 149—150; Cazacu, *Limbă şi lit. rom. veche*, 24—25; *Ist. lit rom.*, I, 296; Ivaşcu, *Ist. lit rom.*, I, 93; Mihăilă-Zamfirescu, *Lit. rom. veche*, I, 166—167. Facs. Bianu-Cartojan, *Album*, pl. XXIII; Puşcariu, *Ist. lit. rom.*, 63; Cartojan, *Ist. lit. rom. vechi*, I, 46; *D.I.R., B.*, 325; *Ist. României*, II, 685.

210

1521 (7029) iulie 4, Tîrgovişte.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Mircea şi fraţilor săi ocini la Băleşti şi Poeni şi muntele Florile Albe.

† Милостїю божїю, Їѡ Басарабъ воевода и господинъ късои земли Оугровлахїнскои, сынъ прѣдобраго и великаго Басарабе воеводе. Дахат господство ми сїе повелѣнїе господства ми Мирче със братимами си, Дан и Стан и Шербъ и съ ними сыновци, якоже да ми ест в Бълецин пол; и пак в планинъ, в Флориле Албе да мъ ест, понеже мъ ест стара и права очина и дѣдина; от гори хотар мъ

[1] Şi Dumnezeu să te bucure.

www.dacoromanica.ro

ест със Сокол, wт реκ8 wκамо със Шерб8; wт тѣ1а хотар8 ест със Сръбещи каре покѫде мѝ ест стари хотар8.

И пак да ест Мирчеи съ братїи си и съ нихъ сыноки в Поени, wт дел Нанчѫлок и брат8 емѝ Елъкѫл wт е<дно в>[1]же пол, що ест била със Крълиць избранаχ по камени що ест бил хотарисал със Крълиць, каре покѫде мѝ ест стари Хотар8 wт Чернъдне в реκ8 Чернъцишреен; wт тѣи в бродѫ Великомѫ Балѣ wт прѣко поле на Грохоте, горе на главѫ; wт тѣи на главѫ Рогозѫ wт горе. Понеже покѫпише Мирче със братиами си wт Нанчѫ и wт брата емѝ Елъкѫл, за ×аїѵ аспри. И господство ми дадоше кон.

Сего радѵ, ним дадохъ и господство ми, тако да ним ест въ wчинѫ и въ wχабѫ ним и сыновом им и внѫком и прѣвнѫчетом иχ и нн wт когоже непотѫкновено, по реч господства ми. И каре комѫ се кѣ wт нихъ прежде прилѫчит съмрть, а въ нихъ прѫдалика да нѣст. Ино нест, по реч господства ми.

Свѣдѣтелие: жѫпан Преда великы бан и жѫпан Ѫдрѣ великы дворник и жѫпан Харват великы логофет и жѫпан Димитр8 вистиар и Хамза спатар и Житиian столник и Дрѫгич пеχарник и Бадѣ коминс, Нѣгое и Стънилъ велици постелници.

Пис мѣсеца юлїе дьни ѯ, в град Тръговище, въ лѣт ×ѕкѳ.

Исправник Радѵл Ѩнгъл сѫдител.

† Їѡ Басараб вoевѫда, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea ceastă poruncă a domniei mele lui Mircea cu fraţii săi, Dan şi Stan şi Şerbu şi cu fiii lor, ca să le fie din Băleşti jumătate şi iarăşi la munte, la Florile Albe să le fie, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină; de la hotarul de sus ce este <hotarul> cu Socol, de la rîu încoace cu Şerbu; de aici este hotarul cu Sîrbeştii, pe oriunde este hotarul cel vechi.

Şi iarăşi să-i fie lui Mircea şi fraţilor lui şi fiilor lor la Poeni, din partea lui Nanciul şi a fratelui său Vîlcul dintr-o funie, jumătate, aceea care a fost aleasă cu Cîrligii pe pietrele care s-au hotărnicit cu Cîrligii, pe oriunde este vechiul hotar, de la Cernădie la rîul Cernăgiorei; de aci la vadul Văii Mari peste cîmp la Grohote, sus la cap; de aci la capătul Rogozului din sus. Pentru că a cumpărat-o Mircea cu fraţii săi de la Nanciu şi de la fratele lui, Vîlcul, pentru 1 400 aspri. Şi domniei mele au dat calul.

De aceea le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele. Şi oricui dintre dînşii i s-ar întîmpla moarte mai înainte, iar la dînşii prădalica să nu fie. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

Martori: jupan Preda mare ban şi jupan Udrea mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt şi jupan Dimitru vistier şi Hamza spătar şi Jitiian stolnic şi Drăghici paharnic şi Badea comis, Neagoe şi Stănilă mari postelnici.

S-a scris luna iulie 4 zile, în cetatea Tîrgovişte, în anul 7029 <1521>.

Ispravnic Radul Lungul suditel.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 253 (Hurez, XIX/2).
Orig., perg. (29 × 32), pecete timbrată.
Cu două traduceri: din sec. al XVIII-lea şi din 1861; alte traduceri ibidem, mss. 449, f. 182 şi 720, f. 444v—445.
EDIŢII. Trad. Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 82—83; *D.I.R., B.*, 168. Facs. *D.I.R., B.*, 302.

211

1522 (7030) februarie 3, Tîrgovişte.

Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Argeş morile făcute de Drăgoteşti, în urma înţelegerii cu aceştia.

† Милостїю божїю, Їw Радꙋл воєвода и господинь вѣсоим землю Ꙋгровлахїиское, сынь великаго и добраго Радꙋл воєвода. Дават господства ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ и божественомꙋ монастирꙋ зовомаго Ѓргиш, ндеже ест храм прѣсвѣтие, чистие и прѣблагословенїе владичицеи наше Богородице и присно дѣвѣи Маріе, прѣсвѣтое еи Ꙋспенїе, wтцꙋ егꙋменꙋ Герасим и свѣтим братїам живꙋщем въ свѣтою wбителѣ сею, ꙗко да им сꙋт вишне воденице, що сꙋт биле Ꙋчинене wт Дръготещї, понеже сꙋт приложени wт Басараба воєвода свѣтомꙋ монастирꙋ.

Ѩ потом, имаше калꙋгери съпренїе wт Дꙋмитрꙋ Дръготескꙋл съ братїам си пред господства ми, тере преше wни како сꙋт спензовали за тех воденице, къда сꙋт изкопали ꙗзꙋ, аспри ×в҃ѱ. Ѯ тим, господства ми сꙋдих и гледах съ чьститим правителїе господства ми и тако наидwхмо како сꙋт приложени wт Басараба воєвода. Ѩ за тен аспри Дръготешиwм, свѣта монастира имаше трети дел wт дол<н>ех воденице, що ест вин дел Кривѧцꙋ, приложена свѣтомꙋ монастирꙋ wт Б<аса>[1]раба воєвода <н>[1] wт господства ми, понеже ест вин господска. Тако, ѯ тwм wни се ѯтъкмише <свѣти монастир и е>[1]гꙋменꙋ и прочими братї<ꙗмин>[1] съ Димитрꙋ и съ негови бра<тїа Дръготещ>[1]и wт свое си доброволю, тере дадоше калꙋгерех тои трети дел wт <долн>[1]е воденице да ю дръжет Димитрꙋ и братїа емꙋ, да им сꙋт платени <т>[1]ен више пишими аспри, а свѣтомꙋ

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

монастирѫ да им сѫт книгеми воденице съ въсеми мирне и ин нитко да не метеҳат над ними. И еще, ради тии воденице долненше, а Димитрѫ и негови братїе и поп Станко съ братїам си да дават помощи, да ѫчинит и они кѫпно съ калѫгереҳ воденице свѣтомѫ монастирѫ.

Сего ради, каре кое ѿт нихъ не дръжет сию тъкмеж еже се ѫтъкмише ѿт пред господства ми, анѫ кѣ препи[1] инако, таковаго да ест wсѫждень ѿт пред сѫдѡм.

Сего радї, дадѡҳ и господства ми свѣтомѫ монастирѫ, цко да им сѫт въ ѡчине и въ wҳабѫ и свѣтимь братїам въ пищѫ и въ ѫкрѣпленїе и господства ми вечна памет. И ны ѿт когоже непотъкновене въ вѣки, по реч господства ми.

Се ѫбо и сведетелїе поставлѣем господства ми: жѫпан Харват логофет и жѫпан Пръвѫл велики ѫан Кралевски и жѫпан Ѫдре бивши дворникъ и жѫпан Радул дворникъ и Ѡанча вистиар и Нѣгое спатар, Дрѫгич пеҳарник, Дикѫл колнис, Шерѫан столникъ и Нѣгое и Данчюл велици постелници.

И аз, Татѫл, еже писаҳ въ настолни град Тръговище, мѣсеца февраріе ї дьни, в лѣт ×ѕѫл.

Исправник Ѩргел клисиархъ.

† Їѡ Радул вwевѡда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri numite Arghiş, unde este hramul preasfintei, curatei şi preabinecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, preasfintei ei Adormiri, părintelui egumen Gherasim şi sfinţilor fraţi care trăiesc în acel sfînt lăcaş, ca să le fie morile din sus, care au fost făcute de Drăgoteşti, pentru că sînt dăruite de Basarab voievod sfintei mănăstiri.

Iar după aceea au avut călugării pîră de la Dumitru Drăgotescul cu fraţii săi înaintea domniei mele, de au pîrît ei că au cheltuit pentru acele mori, cînd au săpat iazul, aspri 2 700. La aceasta, domnia mea am judecat şi am cercetat cu cinstiţii dregători ai domniei mele şi astfel am aflat că sînt dăruite de Basarab voievod. Iar pentru acei aspri ai Drăgoteştilor, sfinta mănăstire a avut a treia parte a morilor de jos, care a fost partea lui Crivăţ, dăruită sfintei mănăstiri de B<asa>[2]rab voievod <şi>[2] de domnia mea, pentru că a fost domnească. Astfel, pentru aceasta, ei s-au întocmit, <sfînta mănăstire şi>[2] egumenul şi ceilalţi fraţi cu Dimitru şi cu fraţii lui <Drăgoteşti>[2], de a lor bunăvoie, de au dat călugării acea a treia parte din morile de <jos>[2] ca s-o ţie Dimitru şi fraţii lui, ca să fie plătiţi acei mai sus-scrişi aspri, iar

[1] În loc de: *прѣти*.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

sfintei mănăstiri să-i fie morile din sus în deplină pace şi nimeni altul să nu se amestece la ele. Şi încă, pentru acele mori mai din jos, Dimitru şi cu fraţii lui şi popa Staico cu fraţii săi să dea ajutor să facă şi ei împreună cu călugării morile sfintei mănăstiri.

De aceea oricare dintre dînşii nu va ţine această întocmire care s-au întocmit înaintea domniei mele, ci va pîrî altfel, unul ca acela să fie osîndit în faţa judecăţii.

De aceea am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri, ca să le fie de ocină şi de ohabă şi sfinţilor fraţi de hrană şi de întărire şi domniei mele veşnică pomenire. Şi de nimeni neatinse în veci, după spusa domniei mele.

Iată dar şi martori punem domnia mea: jupan Harvat logofăt şi jupan Pîrvul mare ban Craiovescul şi jupan Udrea fost vornic şi jupan Radul vornic şi Oancea vistier şi Neagoe spătar, Drăghici paharnic, Dicul comis, Şerban stolnic şi Neagoe şi Danciul mari postelnici.

Şi eu, Tatul, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna februarie 3 zile, în anul 7030 ‹1522›.

Ispravnic Arghel clisiarhul.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 254 (Ep. Argeş, XLIV/6).
Orig., hîrtie (29 × 21,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere de la începutul sec al XX-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 170—171. Facs. *Ibidem*, 303.

212

‹1522› februarie 5, Tîrgovişte.

Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte lui Neagu plaiul Peceneaga, pentru slujbă.

† Милостїю божїею, Їw Радꙋл воєвода и господинъ въсои земли Ꙋгровлахискои, сынъ добраго и великаго Радꙋла воєвода. Дават господство ми сие повелѣнїе господства ми Нѣгꙋ съ братїами си и съ сыновы си, такоже да мѕ ест по плаюл Печенѣге до Печенѣга и до мост на съврѣшение Богданов, каре колико мѣстѕ се хтет избрати господскѕ, понеже га помиловах господство ми. И ѕ Мостове, коло, до Ꙋмшор и до пѫт Бисовче, до съврѣшение Ѣнен Боѕлов и wт Менедик горе до Кѣе и до Пѫт Бꙋзеѕлов и Мостѕ Бребѫл и Клашна и Брѣзнѫл, да им ест въ wчинꙋ и въ wхабѕ Нѣгѕ съ братїами си и със анепсеи си. И нихто да нѣст волен wбладати без Нѣгꙋ съ братїами си и със сыновы

www.dacoromanica.ro

сн и съ внепсен сн, понїже нѫ помилова господство ми слѹжбѣ радї цю ми послѹжише господства ми и ни wт когождо непоколѣбимо, по wбнѧмѹ.

Пис февраріе ѕ̃ дьни, в Тръговище.

Исправникъ Ѹдрѣ дворник.

† Їw Радѹл воєвода, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Neagu cu fraţii săi şi cu fiii săi, ca să-i fie pe plaiul Peceneagăi pînă la Peceneaga şi pînă la podul de la terminarea Bogdanei, oricît loc se va alege domnesc, pentru că l-a miluit domnia mea. Şi la Poduri, împrejur, pînă la Omşor şi pînă la drumul Bisovcei, la terminarea Văii Boului şi de la Menedic în sus pînă la Cheie şi pînă la Drumul Buzăului şi Podul Brebului şi Claşna şi Breaznul, să le fie de ocină şi de ohabă lui Neagu cu fraţii săi şi cu nepoţii săi. Şi nimeni să nu fie volnic să stăpînească afară de Neagu cu fraţii săi şi cu fiii săi şi cu nepoţii săi, pentru că i-am miluit domnia mea pentru slujba pe care au slujit-o domniei mele şi de nimeni neclintit, după poruncă.

S-a scris în februarie 5 zile, la Tîrgovişte.

Ispravnic Udrea vornic.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 255 (Ep. Buzău, LXXXVI/8).
Orig., perg. (15 × 30,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1852.
Copie slavă de la începutul sec. al XX-lea, ibidem.
Fotocopie la Bibl. Acad., XLII/24.
Datat după domn.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 171—172.

213

<1522> februarie 28.

Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Argeş două mori în ocina Piteştilor.

† Милостїю божїю, Їw Радѹл воєвода и господинь. Дават господство ми сїе повел<ѣнїе господства ми свѣтомѹ монастирѹ идеже ест храм прѣсвѣтѣи и> прѣчистѣи кладинци Богородице и присно дѣви Маріе, нарицаемаго Й<ргиш и божествєнним братїам, еже живѹщиx въ тои wбители, тако да им ест> два скоке със водєнице wт wчина Питещим със ѕ̃ ..... свѣтомѹ монастирѹ и въсем

www.dacoromanica.ro

иже w Христѣ брате къ вкрѣпл<ѣнїе, а нам и родителн господства ми къ вѣчное> въспоминанїе.

Сего ради, да ими ест къ wчинь и къ wлабѣ ..... бити господарь Блашкон Земльо, вѣди кои господарь, аще ..... сїе повелѣнїе господства ми, да имат чьсть съ Июдом и Ариїем ..... да нѣст, по реч господства ми.

Пис февроарїе ѩ дьни ....

† Їw Радул воевода, <милостїю божїю, господинь>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă <a domniei mele sfintei mănăstiri unde este hramul preasfintei şi> preacuratei stăpînei născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, care se numeşte A<rghiş şi dumnezeieştilor fraţi, care trăiesc în acel lăcaş, ca să le fie> două scocuri cu mori din ocina Piteştilor cu 5... sfintei mănăstiri şi tuturor fraţilor celor întru Hristos pentru întărire, <iar nouă şi părinţilor domniei mele spre veşnică> pomenire.

De aceea să le fie de ocină şi de ohabă... oricine ar fi domn al Ţării Româneşti, oricare domn, dacă... această poruncă a domniei mele, să aibă parte cu Iuda şi cu Arie... <Şi altfel> să nu fie, după spusa domniei mele.

S-a scris în februarie 28 zile...

† Io Radul voievod, <din mila lui Dumnezeu, domn>.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 256 (Ep. Argeş, XLIV/20).
Orig., hîrtie, rupt, lipsind circa o treime, pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1912.
Datat după domn.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 172. Facs. *Ibidem*, 304.

214

1522 (7030) august 4.

Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte lui Neagoe postelnic jumătate din satele Uibăreşti şi Stoicăneşti, pentru slujbă dreaptă.

† Божиею милостию, Їw Радул воевода и господинь вьсон земли Ѹгрwвлахїискон, сынь добраго и великаго Радула воеводе. Даваат господство ми сие повелѣние господства ми почетеномѹ болѣрину господства ми, жѹпану Нѣгое постелнику и съ сыновн си, тако да мѹ ест ѕ Ѹнбърещи пол, али дел Хамзе спатарѧ и съ лозие и воденице и ѕ Стонкънещи пол, дел Хамзе спатарѧ, понеже ихъ загѹби Хамза съ хитлѣнство господствѹ ми, а жѹпан Нѣгое постелник, а wн

www.dacoromanica.ro

нѫ стиже съ правом и вѣрном и слѫжбом wт господство ми и еще мѫ сѫт и дедїнѫ, wчинѫ.

Егo радї, мѫ дадоѫ господство ми, да емѫ сѫт въ wчинѫ и въ wѫбѫ, немѫ и сыновем емѫ, вн<ѫ>[1]ком и прѣкнѫком емѫ и ни wт к<о>[1]гоже непоколѣбимо, по wрнзмѫ г<о>[1]с<по>[1]д<ства ми>[1].

Исправникъ Харват логофет.

Пис аүгѫст д̃ дьни, в лѣт ×ѕл̃.

† Їw Радүл вшевшда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului boier al domniei mele, jupanului Neagoe postelnic şi cu fiii săi, ca să-i fie la Uibăreşti jumătate, însă partea lui Hamza spătarul şi cu vii şi mori şi la Stoicăneşti jumătate, partea lui Hamza spătarul, pentru că le-a pierdut Hamza cu hiclenirea domniei mele, iar jupan Neagoe postelnic, el le-a dobîndit cu dreaptă şi credincioasă slujbă de la domnia mea şi încă îi sînt şi dedină, ocină.

De aceea i-am dat domnia mea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Ispravnic Harvat logofăt.

S-a scris în august 4 zile, în anul 7030 <1522>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A.N., CXVI/2.
Orig., hîrtie (27,5 × 22), pecete aplicată.
Cu o traducere de la începutul sec. al XX-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 172—173. Facs. *Ibidem*, 305.

215

1523 (7031) aprilie 4, Tîrgovişte.

Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Argeş sate, bălţi, mori, vînăriciul domnesc şi boieresc, vama de la Ocna <Mică> din Tîrgovişte şi ţigani.

† Милостию божию, Їw Радүл воевода и господинь въсои земли Ѫгрwвлахинскон, сынь великаго и добраго Радүл воеводе. Дават господство ми сїе повелѣние господства ми свѣтомѫ монастирѫ зовомаго Пргиш, идеже ест храм

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

честное и славное Ѹспение пр҃чистие Богородице, ѩкоже да мѵ ест комати, села и воденице и ациганы и виногради.

Села по име: Трѣнщани полови<на>[1] и със грѣлѵ и блатове половинѵ и Дикисещии съ грѣлами и съ блатове и Рѣзвадѵл и винарич господски и болѣрски и Щефънещии половина и винарич господски и болѣрски. И на Питещи, на ѵст Цаменове, воденице ѳ и Домнещии съ въсем хотаром и воденицѵ а и Кор<би съ въс>[2]ем <х>[2]отаром и воденице ѳ и на Ѩргиш воденице <г>[2] и Шшии и Ялбещии и Доб<ро>[2]ции и Домирещии и Бръдешжщии[3] и Пръвълѣнии и Шеwшѵл и съ винарич господски и болѣрски и Бръсещии и Рѵда и Ѳрлещии и съ винарич господски и болѣрски и Сто<е>[2]нещии и Слъвѣнии и Топана и съ въсем хотаром въсе више села писана.

И да им ест wт Ѳкна wт Тръговище, що ест дел господски, понеже наидоχ господство ми въсн више комати писани, села и воденице и ациганы и виногради и грѣле и блатове, приложени свѣтомѵ монастирѵ Ѩргиш wт пр҃жде бившн господари.

Сего ради, даджχ и господство ми ѩкоже да ест въ ѵкрѣпление и ѵтвръжденне свѣтомѵ χрамѵ семѵ, а братнем еже въ ню пр҃ебивает въ пищѵ, а господства ни въ вѣчное въспоминание. И ни wт когоже непотѫкновенно, по реч господства ми.

Ѳщеже и свѣдѣтелнем поставлѣем господства ми: жѵпанѵ Харват бившс логофет и жѵпан Барбѵл бан и жѵпан Ѹдрѣ бившс дворник и жѵпан Радѵл дворник и жѵпан Ѳанча вистиар и жѵпан Дръгич пеχарник и жѵпан Нѣгое спатар и жѵпан Диникѵл комис и жѵпан Шербан столник и Барбѵл и Данчюл постелници. Исправникъ Балдѵр логофет.

И аз, Мисаил граматик, писаχ въ Тръговище град, мѣсеца априлїе а҃ дьни, ѵ сам Къскрьсением дьнь, <в> лѣт ×зла҃.

† Їw Радѵл вwекwда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Arghiş, unde este hramul cinstitei şi slăvitei Adormiri a preacuratei născătoare de Dumnezeu, ca să-i fie averile, satele şi morile şi ţiganii şi viile.

Satele anume: Trănşani jumătate şi cu gîrla şi bălţile jumătate şi Dichiseştii cu gîrlele şi cu bălţile şi Răzvadul şi vinăriciul domnesc şi boieresc şi Ştefăneştii jumătate şi vinăriciul domnesc şi boieresc. Şi la Piteşti, la gura

[1] Omis.
[2] Loc rupt.
[3] Pasajul: Ялбещии... Бръдешжщии şters cu chinovar şi adăugat deasupra:... <пр>н Ялександрѵ воєвод Иліши, Сникл логофет.

www.dacoromanica.ro

Geamenei, 2 mori şi Domneştii cu tot hotarul şi 1 moară şi Corbii <cu tot>[1] hotarul şi 2 mori şi la Arghiş 3 mori şi Iaşii şi Albeştii şi Dob<ro>[1]ţii şi Domireştii şi Brădeşăştii[2] şi Prăvăleanii şi Şeoşul şi cu vinăriciul domnesc şi boieresc şi Bîrseştii şi Ruda şi Orleştii şi cu vinăriciul domnesc şi boieresc şi Sto<e>[1]neştii şi Slăveanii şi Topana şi cu tot hotarul tuturor satelor mai sus-scrise.

Şi să le fie de la Ocna din Tîrgovişte, cît este partea domnească, pentru că am aflat domnia mea toate averile mai sus-scrise, sate şi mori şi ţigani şi vii şi gîrle şi bălţi, dăruite sfintei mănăstiri Arghiş de către domnii de mai înainte.

De aceea am dat şi domnia mea ca să fie pentru întărirea şi împuternicirea acestui sfînt hram, iar fraţilor care trăiesc într-însul de hrană, iar domniei noastre de veşnică pomenire. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă şi martori punem domnia mea: jupan Harvat fost logofăt şi jupan Barbul ban şi jupan Udrea fost vornic şi jupan Radul vornic şi jupan Oancea vistier şi jupan Drăghici paharnic şi jupan Neagoe spătar şi jupan Diicul comis şi jupan Şerban stolnic şi Barbul şi Danciul postelnici. Ispravnic Balaur logofăt.

Şi eu, Misail gramatic, am scris în cetatea Tîrgovişte, luna aprilie 4 zile, chiar în ziua Învierii, în anul 7031 <1523>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 259 (Ep. Argeş, XVII/1).
Orig., hîrtie (29,5 × 22), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere de la începutul sec. al XIX-lea.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 173—174. Facs. *Ibidem*, 306.

216

<1523 după aprilie 4—1528>.

Radu de la Afumaţi voievod întăreşte lui Bălaur logofăt, jupaniţei Anca şi fiilor lor, părţi de sate şi ţigani.

† Ѣ Христа Бога, благовѣрнии и благочьстивїи и Христолюбивїи и самодръжавнїи, Їw Радꙋл воєвода, божиею милостию господинь, сынъ прѣдобраго и великаго Радꙋла воєводѣ, божиим дарованїем и владѣющ ми и господствꙋющ ми

[1] Loc rupt.
[2] Pasajul: „Albeştii.... Brădeşăştii", şters cu chinovar şi adăugat deasupra „....sub Alexandru voievod Iliaş, Simca logofăt".

www.dacoromanica.ro

въсон земли Ѹгровлахїнскон и ещеже и запланинским странам, Ѩмлашѫ и Фарарашѫ Хръцег, благопроизволи господство ми своим благым произволенїем и чистим, светлим сръдцем господства ми и даровах господство ми съи въсечьстнїи и благошбразнїи, иже над въсеми чьстими даром, настоѫщим хрисовѫл господства ми, слѹгом и болѣринѫ господства ми, жѹпанѫ Бълаѵрѫ логофетѫ[1] и жителницею емѹ Ѩнка[2] и съ них сыновы, елицїже им Богъ припѹстит, такоже да им ест ѫ Бъдѣнн дела Зореска въса, еже наречет сѧ Михнев съ братиѭм си, що сѹт покѹпили ѿт Зорѣ; и дел Бѣзецюм въса, понеже ю покѹпише ѿт Зорецин и ѿт Прѹнчѣ, за ҂ аспри и за ҃кѣ ѿвце[3]; и дел Прѹнчевѫ въса, елика се хтет избрати ѿт Бъдѣнн, понеже ю изгѹби Прѹнчѣ със зла хитлѣнство ѿт къ господство ми. Ѩ ѿт таю дел Прѹнчев, еднѫ дел що ест бил положена ѫ Болдѣ залог, радї ҃ха аспри, а жѹпан Бълаѵр[4] ю ест платиш ѿт къ Болдѣ, тако да мѫ бѹде ѹчинѫ.

И паки да им ест ѫ Бъдѣнн едно дел ѿт Зорѣска дела, що ест била продадена ѿт Зорѣ, Ѩлбѹл съ братиа си, понеже жѹпан Бълаѵр логофет[1] ест братил сбе Ѩлбѹлѫ и братиам его, що сѹт дали над таю дел ѿт ѹчинѫ и аспри и ѿвце, елико ест дал Ѩлбѹл Зорев.

И да им ест ѫ Пътрълацї дел Михнев постелникѫ[5] и братлем его, каре колико се хтет избрати и Крнвина въса, протнв Поѭна Глътев, съ въсем хотаром и ѿт гор и ѫ здол и ѫ сваке стране, елико дръжет ѿт тая ѹчинѫ, понеже покѹпи жѹпан Бълаѵр логофет ѿт Сибиню дворник и ѿт жѹпанница его Стана, за ҃хаѿ аспрн. И Предѣлѫл въс, що ест ѿт над ѹчинѫ Бъденѣскѫ и съ въсем хотаром.

И ацигани, по имень Бадюл съ децами сн[6]; понеже сїа въсѣ еже сѹт вниш речение, ѹже сѹт бнли жѹпанѫ Михнев постелникѫ и братием его, старе и праве ѹчине и дѣднни, нѫ ю е дадоше сестрѹю им Ѩнке прикие.

И паки да им бѹде едїн ацїган, по име Тетрадї съ сыновы си, понеже даде жѹпан Бълаѵр логофет шѹром им, Михнев постелникѫ и братїам емѫ, три конн тѹрски, еднн Санџакѫл, дрѹги пастѹх плѣснев, третѹгл кон Роман. Тако, еднн ѿт ѹнен конн жѹпан Бълаѵр им даде радї вниш реченого ацинганѫ Тетрадї съ децами сн. Ѩ със тнга два конн ѹн нх подароваx жѹпан Бълаѵр логофет шѹрн емѫ, по жѹпана Михнѣ постелника и братнѭ его.

И паки да им ест еднѫ цинганкѫ, име ею Зонка, понеже ест била жѹпанице Нѣкше, тетке Михнев постелникѫ, стара и права дедїна, анѫ ю даде анепсеам

---

[1] Бълаѵрѫ логофетѫ ras şi scris deasupra: Михнѣ постелникѫ.
[2] Ѩнка ras şi scris deasupra: Нѣга.
[3] Pasajul: дела Зореска.... кѣ ѿвце şters ulterior cu chinovar.
[4] Бълаѵр ras şi scris deasupra: Михнѣ.
[5] Михнев постелникѫ ras ulterior.
[6] Pasajul: И ацигани.... децами сн şters ulterior cu chinovar.

www.dacoromanica.ro

ю, Михнек и Бълавров логофетъ. Й Михнѣ постелник, wн дарова съ нею жупан Бълавр логофет, да мъ ест съ свѣх циганкъ.

Потwм, прїиде жупан Бълавр и жителница его Йнка пред господства ми та се wтжклише над сїѧ въсѣ више речене wчине и ацигани, како варе ктомъ wт них се хокет прилъчити прѣжде съмрътъ, а със комате, селах и ацигани нихто метехъ да не имат, нъ да сът wставьшомъ wт них и сыновом им. Й ащелиже по съмрътти жупанъ Бълавров логофетъ, не се хощът wбрѣстит ни един сынь wт своего тело, ни сынь, ни джщерж, тогда варе елика се хокет найти дел жупанъ Бълавров, покупено wт него съ свои аспри и wт неговъ стежанїе или села или ацигани, въсѣ да сът братиям его; друг нихто метехъ да не имат. И господство ми <им простих кон>[1].

Сего радї, им да<дох господство ми жупанъ Бълавров логофетъ>[1] и жупаниц е <мъ>[1] Йнке, такоже да им ест wчинъ и въ wхабъ ним и сыновом им, внъком и прѣвнучетом им и ни wт когоже непотжкновенно, по реч господства ми>[1].

Сеже и заклинанїе поставлѣем господство ми како по съмрътти господства ми, кого изберет господь Богъ бити господинь <Блашкои Земли>[1] . . . . . .

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpînitorul, Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu domn, fiul preabunului şi marelui Radul voievod, cu darul lui Dumnezeu stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei şi încă şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg, a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoinţă şi cu inimă curată şi luminată a domniei mele şi am dăruit domnia mea acest atotcinstit şi cu frumoasă faţă, care este mai presus de toate cinstitele daruri, hrisovul de faţă al domniei mele, slugilor şi boierului domniei mele, jupanului Bălaur logofăt [2] şi soţiei lui Anca [3] şi cu fiii lor, cîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie la Bădeani partea Zorescă toată, care se numeşte a lui Mihnea cu fraţii săi, pe care au cumpărat-o de la Zorea; şi partea Buzeştilor toată, pentru că au cumpărat-o de la Zoreşti şi de la Pruncea, pentru 500 aspri şi pentru 25 oi [4]; şi partea lui Pruncea toată, cît se va alege din Bădeani, pentru că a pierdut-o Pruncea cu rea hiclenie faţă de domnia mea. Iar din acea parte a lui Pruncea, o parte a fost pusă zălog la Boldea, pentru 1 000 aspri, iar jupan Bălaur [5] i-au plătit-o lui Boldea, ca să-i fie lui ocină.

---

[1] Loc şters.
[2] „Bălaur logofăt", ras şi scris deasupra „Mihnea postelnic".
[3] „Anca" ras şi scris deasupra „Neaga".
[4] Pasajul: „partea Zorească... 25 oi", şters ulterior cu chinovar.
[5] „Bălaur" ras şi scris deasupra: „Mihnea".

www.dacoromanica.ro

Şi iarăşi să le fie la Bădeani o parte din partea Zorească, care a fost vîndută de Zorea lui Albul cu fraţii săi, pentru că jupan Bălaur logofăt [1] a întors tot lui Albul şi fraţilor lui, cît au dat pe acea parte de ocină şi aspri şi oi, cît a dat Albul lui Zorea.

Şi să le fie la Pătîrlage partea lui Mihnea postelnic [2] şi a fraţilor lui, oricît se va alege, şi Crivina toată, în faţa Poienii lui Gîltea, cu tot hotarul şi din sus şi din jos şi în toate părţile, cît ţine de acea ocină, pentru că a cumpărat jupan Bălaur logofăt de la Sibin vornic şi de la jupaniţa lui Stana, pentru 1 800 aspri. Şi Predealul tot, care este pe ocina Bădenească şi cu tot hotarul.

Şi ţiganii, anume Badiul cu copiii săi [3]; pentru că acestea toate care sînt mai sus-zise, ele au fost ale jupanului Mihnea postelnicul şi ale fraţilor lui, vechi şi drepte ocini şi dedine, dar ei le-au dat surorii lor Anca de zestre.

Şi iar să le fie un ţigan, anume Tetradi cu fiii săi, pentru că a dat jupan Bălaur logofăt cumnaţilor săi, lui Mihnea postelnic şi fraţilor lui, trei cai turceşti, unul Sangeacul, altul armăsar sur, al treilea cal, Roman. Astfel, pe unul dintre cai jupan Bălaur l-a dat pentru mai sus-zisul ţigan Tetradi cu copiii săi. Iar cu acei doi cai i-a dăruit jupan Bălaur logofăt pe cumnaţii lui, pe jupan Mihnea postelnicul şi pe fraţii lui.

Şi iarăşi să le fie o ţigancă, numele ei Zoica, pentru că a fost a jupaniţei Neacşa, mătuşa lui Mihnea postelnic, veche şi dreaptă dedină, dar ea a dat-o nepoţilor ei, lui Mihnea şi lui Bălaur logofăt. Iar Mihnea postelnic, el a dăruit cu ea pe jupan Bălaur logofăt, ca să-i fie ţigancă cu totul.

După aceea a venit jupan Bălaur şi soţia lui Anca înaintea domniei mele de s-au întocmit peste aceste toate mai sus-zise ocini şi ţigani, ca oricăruia dintre dînşii i se va întîmpla mai înainte moarte, iar cu averile, satele şi ţiganii nimeni să nu aibă amestec ci să fie celor rămaşi dintr-înşii şi fiilor lor. Iar dacă după moartea jupanului Bălaur logofăt nu se va mai afla nici un fiu din trupul său, nici fiu, nici fiică, atunci oricîte se vor afla părţile jupanului Bălaur, cumpărate de dînsul cu asprii săi şi din agoniseala lui sau sate sau ţigani, toate să fie ale fraţilor lui; altul numeni amestec să nu aibă. Şi domnia mea <le-am iertat calul>[4].

De aceea le-am dat <domnia mea jupanului Bălaur logofăt>[1] şi jupaniţei <lui>[4] Anca, ca să le fie ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de <nimeni neatins, după spusa domniei mele>[4].

---

[1] Bălaur logofăt," ras şi scris deasupra „Mihnea postelnic".
[2] „lui Mihnea postelnic", ras ulterior.
[3] Pasajul: „şi ţiganii anume Badiul cu copiii săi", şters ulterior cu chinovar.
[4] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

Iată şi blestem punem domnia mea ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn <al Ţării Româneşti>[1]...

Arh. St. Buc., S.I., nr. 257 (Ep. Buzău, XVI/3).
Orig., perg. lipsindu-i o treime, din partea de jos.
Cu două traduceri: una din 1862, a doua din 1912.
Documentul a suferit o încercare de falsificare.
Datat după domn şi Bălaur logofăt.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 178—179, sub <1523—1528>.

217

1523 (7031) iulie 11, Bucureşti.

Vladislav al III-lea voievod întăreşte m-rii Dobruşa satul Crivina, Poiana Ciolanului, ţigani şi găleata domnească de la Crivina.

† Милостїю божїю, Їw Владїслав воивода и господинь въсое земле Оугровлахїиское, сынь добраго и великаго Владїслава воиводе. Дават господство мн сию повелѣнию господства мн свѣтомѹ монастирѹ зовомаго Добрѹша, идеже ест храм свѣтѣи Ѣьведение прѣчистѣ владїчице нашеѫ Богородїце, ꙗко да мѹ ест село зовомаго Крївина въса, понеже ю дадоше жупан Бадѣ и жупаница Владае.

И нак да мѹ ест wчина що се зове Поиана Чо<ла>[1]нов въса и челѣдї ацигани по име: Иван съ децами си и Ника съ децами си и Ван съ децами си и Мѹтѹл съ децами <си>[1] и Ѡпрѣ съ децами си и Оугрѹл съ дѣцами <си>[1], понеже тие въси више речени wчине и ацигани дадоше више речени болѣри, жупан Радѹл и жупан Бадѣ пеҳарник и жупаница Владае, како да сѹт свѣтомѹ монастирѹ за пицѹ и въ покрѣпленню, а ним въ вечное въспоминание. Пак кѫбл, що ест господски wт Кривинѹ, а w<ни>[1] да ест свѣтомѹ монастирѹ Добрѹша.

Сего радї и господства ми дадоҳ свѣтомѹ монастирѹ, како да им ест wчине и въ <wҳ>[1]абѹ и не wт когоже непотѫкновено, <по реч>[1] господства ми.

И ещеже заклинание поставлѣем господства ми, како <по>[1] съмрѣтїе господства ми, кого изберет господь Богъ бити господинь Влашкои Землю, аще кто пристѹпит и попере сїе више писание и тѫкмеж, а то да ест проклет wт тиї wтци иже въ Никеи и да мѹ ест свѣтаа Ѣъведение прѣчистїю владїчице наше Богородїце съмыстїителница на страшнѣм и неѹ<ми>тлѣм сѹдищом, идеже лицемѣрие нѣст и не бѹдет въ веки.

Сведетелие: жупан Прьвѹл великы бан и жупан Тѹдоръ <велнки>[1] логофет жупан Жѹгоран велики дворник <и ж>[1]упан Дрьган велики спатар и жупан Бадѣ

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

комис и жѹпан Драгомир пеҳарник и Капотъ вистиар и Шербан столник и Дрѣган постелник.

Пис азъ, Владѹл граматикъ, въ дивни град Бѣкѹрещи. Исправник Кап Таре логофет. Пис мѣсеца юлїе аї дьнь, въ лѣт ×зла.

† Їѡ Владїслав вшевшда, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Vladislav voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Dobruşa, unde este hramul sfintei Intrări în biserică a preacuratei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, ca să-i fie satul numit Crivina, toată, pentru că i l-au dat jupan Badea şi jupaniţa Vladae.

Şi iarăşi să-i fie ocina care se chiamă Poiana Cio<la>[1]nului întreagă şi sălaşele de ţigani anume: Ivan cu copiii săi şi Nica cu copiii săi şi Nan cu copiii săi şi Mutul cu copiii <săi>[1] şi Oprea cu copiii săi şi Ungurul cu copiii <săi>[1], pentru că aceste mai sus-zise ocini şi ţigani le-au dat mai sus-zişii boieri, jupan Radul şi jupan Badea paharnic şi jupaniţa Vladae, ca să fie sfintei mănăstiri de hrană şi de întărire, iar lor de veşnică pomenire. Iarăşi găleata, cît este partea domnească de la Crivina, iar aceea să fie a sfintei mănăstiri Dobruşa.

De aceea şi domnia mea am dat sfintei mănăstiri, ca să-i fie ocină şi de ohabă şi de nimeni neatinsă, <după spusa>[1] domniei mele.

Şi încă şi blestem punem domnia mea, ca <după>[1] moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti, dacă cineva va călca şi va strica acestea mai sus-scrise şi întocmirea, iar acela să fie blestemat de 318 părinţi de la Nicheia şi să-i fie sfînta Intrare în biserică a preacuratei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu răzbunătoare la cumplita şi neînduplecata judecată, unde nu este făţărnicie şi nu va fi în veci.

Martori: jupan Pîrvul mare ban şi jupan Tudor <mare>[1] logofăt, jupan Jugoran mare vornic <şi>[1] jupan Drăgan mare spătar şi jupan Badea comis şi jupan Dragomir paharnic şi Capotă vistier şi Şerban stolnic şi Drăgan postelnic.

Am scris eu, Vladul gramatic, în minunata cetate Bucureşti. Ispravnic Cap Tare logofăt. S-a scris luna iulie 11 zile, în anul 7031 <1523>.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 262 (Ep. Rîmnic, LXXVIII/1).
Orig., hîrtie (29 × 20,5), pecete timbrată de la Alexandru Mircea voievod.
Cu o traducere de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea; altă traducere la Bibl. Acad. CMLXXVI/222.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 175—176. Facs. *Ibidem*, 309.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

<1523> iulie 24, Dridih.

Vladislav al III-lea voievod dăruieşte bolniţei de la Simidreni şi adăpostului de călători de la m-rea Argeş căşăria din jud. Pădureţ.

† Милостїю божїею, Іw Владїслав воевода и господинъ въсои земли Ѹгровлахїиское. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми место и wбитѣли зовомаго болницѫ wт Симидрѣни, идеже ест храм свѣтаго и славнаго велико мѫченика Димитрие и живѫщих въ то свѣто место ини ещеже иною ѫтешно место, еже ест прѣд врати цръковни wт монастир wт Ѧргиш, зовомаго мѣсто странноприѣмницѫ, тако да им ест къ пищѫ братиам wт болницѫ и страним wт страннопрїемницѫ, къса кашерне, каре колико се хтет избрати wт сѫдство Падѫрецем. Тако, каре цо се хтет избрати доходѫк кашарию, или мехови wт сирини или кашн или бѫде кон доходѫк, све да ест болницѫ и страннопрнемницѫ. Ѫли болница да ест над пол, а странопрїемница над дрѫги пол, понеже их приложих господство ми за дѫшѫ господства ми.

Сего радї, им дадох господство ми да им ест къ wчинѫ и wхабѫ въ вѣки.

Ѧ по прѣставлениие господства ми, кого изберит господь Богъ бити господинь Блашкои Землю, зри ѫбо, господине, занеже до зде господство ми приложих вишереченн wброк радї мою дѫшѫ, а wт зде, аще хощеши бити съ миоу и више господство ми въ памет вѣчною, призри и помилѫи, такоже и ми помиловахом да прїимиш wт Бога жиртва жива и непорочна.

И за то, сведетелие поставлѣет господство ми: жѫпан Пръвѫл велики бан Кралевски и жѫпан Жѫгѫранѫл велики дворник и жѫпан Θеwдwр велики логофет, Капотъ внетнар, Драган спатар, Бадика комис, Шербан столник, Драган постелник.

И аз, Марча дпак, еже написах въ Дридих, мѣсеца юлїе к҃д дьнь. Исправникъ Трифа логофет. Е лѣт ×з҃лѳ.

† Іw Владїслав wевwда, милостїм божїж, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele locului şi lăcaşului numit bolniţa de la Simidreani, unde este hramul sfîntului şi slăvitului mare mucenic Dimitrie şi celor ce trăiesc în acest sfînt loc şi încă şi altui loc de binefacere, care este în faţa porţilor bisericii de la mănăstirea de la Arghiş, numit locul primitor de călători, ca să le fie pentru hrana fraţilor de la bolniţă şi a călătorilor din adăpostul de călători, toată căşăria, oricît se va alege din judeţul Pădureţ. Astfel, oricît se va alege venitul căşăriei, sau burduf de brînză sau caşuri sau orice venit, totul să fie al bolniţei

www.dacoromanica.ro

şi al adăpostului de călători. Dar bolniţa să fie peste o jumătate şi adăpostul de călători peste cealaltă jumătate, pentru că le-am dăruit domnia mea pentru sufletul domniei mele.

De aceea le-am dat domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă în veci.

Iar după răposarea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti, vezi deci, Doamne, că pînă acum domnia mea am dăruit mai sus-zisul obroc pentru sufletul meu, iar de acum, dacă vrei să fii cu mine şi mai sus de domnia mea spre veşnică pomenire, îngrijeşte şi miluieşte, precum şi noi am miluit, ca să primeşti de la Dumnezeu jertfă vie şi neprihănită.

Şi pentru aceasta, martori pune domnia mea: jupan Pîrvul mare ban Craiovescul şi jupan Juguranul mare vornic şi jupan Theodor mare logofăt, Capotă vistier, Dragan spătar, Badica comis, Şerban stolnic, Dragan postelnic.

Şi eu, Marcea diac, care am scris la Dridih, luna iulie 24 zile. Ispravnic Trifa logofăt. În anul 7032 <1524>.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 270 (Ep. Argeş, II/1).
Orig., perg. (27 × 34,5), pecete aplicată, căzută.
Datat după domn şi sfatul domnesc. Bădica comis, efemerul domn de la sfîrşitul anului 1523, moare în ianuarie 1524.
EDIŢII. Slav şi trad. Hasdeu, *Arh. ist.*, I/1, 104. Trad. *D.I.R., B.*, 181—182. Facs. *D.I.R., B.*, 314.

219

1523 (7032) septembrie 12, Gherghiţa.

Vladislav al III-lea voievod întăreşte jupaniţelor Neacşa şi Neaga şi fiilor lor satul Cislău, în urma unor judecăţi.

† Милостїю б<ожїю>[1], Іѡ Владїслав воивода и господинь въсои земли Оугровлахїискои. Дават господство ми сїѣ повелѣнїѣ господства ми жѹпанице Нѣкше съ сынови си и сестре ѥи, жѹпанице Нѣгѣ съ сынови си, ꙗко да им ест Чи<слъ>[1]ѧл, понеже им ест стара и права ѡчина, дедїна.

Й потом, имаше съпренїѣ пред <господства>[1] ми със Йладѣ и Татѹл ѡт Пръсков съ подрѹжею иχ, за више речених ѡчинѹ. Тере извади<ше>[1] Йладѣ съ четом си книгѹ Влада воивода Стародга, ѥже ест бил прежде прѣдеда господство ми, Вл<адисл>[1]ав воивода. Й жѹпан Ѡпрѣ дворник, мѹж жѹпанице Нѣгѣ, и жѹпан

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

Книтилъ и <жѕ>[1]пан Шербан столници, ѡни извадише книгѕ дѣда господства ми Владїслав воивода. Тако, господств<о ми>[1] гледахъ и сѣдихъ съ честитими правителїе господства ми, по закон и по правдѣ, тере дадѣ <господст>[1]во ми Влде и Татѕлѕ съ четом си закон ѳ҃ї волѣри, да заклет како сѣт дръ<жали Ч>[1]ислъвл ѡт дьни дѣда господства ми Владїслав воивода ѡвамо. Й ѡни сами м<а>[1]р<тѵрисали ѡт пр>[1]ѣд господство ми, како нѣ сѣт дръжали ѡт тон доба до дьни господства ми; т<ере ѡставше ѡт>[1] закона.

Сего радї, им дадохъ <и госпо>[1]д<ство м>[1]и тако да им ест въ ѡчинѕ и въ ѡхабѕ ним и сыновом им, внѵком и прѣвнѵчетом им. Й въ нихъ прѣдалика да нѣст, нѕ <да>[1] ест ѡставшим им. И ни ѡт когоже непотакновѣнно, по реч господства ми.

Свѣдѣтелїе: ж<ѕ>[1]пан Жигоранл велики дворник и жѵпан Ѳеѡдор лѡгѡфет и жѵпан Драган постелн<ик>[1] и жѵпан Драг<о>[1]мир пѣхарник и жѵпан Капотъ винтиар и Драган спатар, Правъц <пор>[1]тар, Радѵл Бѵгенескл питар, Радѵл Касинв армаш, Радѵл Мацил шетрар, Бадика ком<ие>[1], Шербан столник, Стан медничар.

Пис ѕ Гергице, септѣмврїе мѣсеца ѳ҃ї дьни, въ лѣт ×ѕлв.

Исправникъ Тома портар.

† Їѡ Владїслав вшевѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupaniţei Neacşa cu fiii săi şi surorii ei, jupaniţa Neaga cu fiii săi, ca să le fie Ci<slă>[1]ul pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceea au avut pîră înaintea <domniei>[1] mele cu Aldea şi cu Tatul din Pîrscov cu ceata lor, pentru mai sus-zisa ocină. Astfel au scos Aldea cu ceata lui cartea lui Vlad voievod cel Bătrîn, care a fost înainte de străbunicul domniei mele, <Vladisl>[1]av voievod. Iar jupanul Oprea vornic, bărbatul jupaniţei Neaga, şi jupan Vintilă şi jupan Şerban stolnici, ei au scos cartea bunicului domniei mele Vladislav voievod. Astfel, domnia <mea>[1] am cercetat şi am judecat cu cinstiţii dregători ai domniei mele, după lege şi după dreptate, de am dat domnia mea lui Aldea şi lui Tatul cu ceata lor lege 12 boieri, să jure că au ţinut <Ci>[1]slăul de atunci, din zilele bunicului domniei mele Vladislav voievod. Iar ei singuri au <mărturisit în>[1] faţa domniei mele că nu au ţinut din acea vreme pînă în zilele domniei mele; <deci au rămas de>[1] lege.

---

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

De aceea, le-am dat <şi domnia mea>[1] ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor. Iar la dînşii prădalica să nu fie, ci <să>[1] fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Jigoranul mare vornic şi jupan Theodor logofăt şi jupan Dragan postelnic şi jupan Dragomir paharnic şi jupan Capotă vistier şi Dragan spătar, Pravăţ portar, Radul Bughenescul pitar, Radul al lui Vasie armaş, Radul Maţil şetrar, Badica comis, Şerban stolnic, Stan med<el>nicer.

S-a scris la Gherghiţa, luna septembrie 12 zile, în anul 7032 <1523>.

Ispravnic Toma portar.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 265 (Ep. Buzău, XXXIV/2).
Orig., hîrtie (29 × 21,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1851; altă traducere ibidem, ms. 173, f. 24v—25.
EDIŢII. Slav şi trad. Nicolaescu, *Doc. sl.-rom.*, 251—254. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 177. Facs. *D.I.R.*, *B.*, 311.

220

1523 (7032) noiembrie 8.

Radu <Bădica> voievod dăruieşte Mitropoliei perperii de la viile din Aninoasa.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинь. Дават господства ми сию повелѣнию господства ми wтцѳ владїке Илариѡн, ꙗкоже да мѳ сѫт перпери wт Ѧниноса и wт караш и wт сваки чловѣци кое нмат лозне по место wтцѳ владїки ѳ Ѧниноса, понеже га помиловаꙋ господства ми, да сѫт въ зкрѣпление въ свѣтѣи Митрополие.

Тогаи радї, нихто да нм не смѣет бантовати или задръжати или запрѣтити, ерѳ таковаго чловѣка велико зло и зргие хощет къспрнѧти wт къ господства ми. И ви, винарицари, кое сте господства ми, ѳ мир да га wставите. Ино да нѣст, по реч господства ми.

Исправникъ Ѳеѡдѡр логофет велики[2].

Пис мѣсеца ноевріе ѝ дн-ꙗ, въ лѣт ×ѕлв.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, божїѫ милостїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele părintelui vlădica Ilarion, ca să-i fie perperii de la Aninoasa şi de la oraş şi de la toţi oamenii care au vii pe locul părin-

[1] Loc rupt.
[2] Cuvintele: Исправникъ... велики scrise de altă mînă.

www.dacoromanica.ro

telui vlădică la Aninoasa, pentru că l-am miluit domnia mea, ca să fie pentru întărirea sfintei Mitropolii.

De aceea nimeni să nu cuteze să tulbure sau să oprească sau să împiedice, căci un astfel de om va primi mare rău şi urgie din partea domniei mele. Şi voi, vinăriceri, care sînteţi ai domniei mele, să-i lăsaţi în pace. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Theodor mare logofăt [1].

S-a scris luna noiembrie 8 zile, în anul 7032 <1523>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 266 (Mitrop. Ţ. Rom., XXXIV/1).
Orig., hîrtie (20 × 21), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1853; alte traduceri ibidem, mss. 127, f. 270 şi 134, f. 11.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 177—178. Facs. *Ibidem*, 312.

221

1524 (7032) februarie 9.

Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Argeş sate cu vinăriciul domnesc şi boieresc, mori, bălţi, vama de la Ocna <Mică> şi ţigani.

† Sfintei mănăstiri Argeş, unde <este> hram sfintei, cinstitei şi slăvitei Adormiri născătoarei de Dumnezeu, ca să fie ale ei satile anume: Corbi cu tot hotar şi Domneştii cu tot hotar şi Ştefăneştii partea lor cu 2 vinăriciuri şi Iaşi cu tot hotar şi Prăvuléni cu tot hotar şi Cornet şi Crivădiia iar cu hotar şi Suaşul cu hotar şi cu vinărici domnesc i boieresc i Borseştii cu hotar şi Ruda cu hotar şi Horneştii cu hotar şi vinărici 2 şi Slăveni cu hotar i Stoeneştii i Tonşan<i> cu balta, Dichisiştii, iar cu gîrla şi cu tot hotar şi Răzvad cîtă iaste partea Argeşului cu vinărici domnescu i boerescu.

Şi să aibă a ţinea şi din ocnă cît au fost partea domnească; şi să aibă a ţinea şi 2 mori la Piteşti cu toate locurile lor înprejur şi la Argeş 3 mori care le-au cumpărat răposat Basarab vodă şi Topana cu hotar, cu toţi ţigani, cîţi sînt daţi de răposatul Basarab vodă i de boiari ca să fie ai sfintei mănăstiri di-ntărire i de hrană i domnilor celor ce au fost mai dinainte i boiarilor care au adaos cu danii la sfînta mănăstire şi domnii mele ca să fie vécinică pomenire. Şi de nimen<i> neclătit, peste zisa domnii mele.

Fevruarie 9 dni, vă leat 7032 <1524>.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 268 (Ep. Argeş, LXIX ter/1).
Traducere.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 180.

[1] Cuvintele: „Ispravnic... logofăt" scrise de altă mînă.

www.dacoromanica.ro

‹1524› mai 10.

Vladislav al III-lea voievod întăreşte m-rii Tismana vama de sare de la vadul Vidinului.

† Милостию божїею, Їw Еладїслав воєкода и господинь Блашки. Дават господство ми сию повеление господства мѵ свѣтомѹ монастирѹ нарицаемаго Тисмана, такоже да сѹт волници калѹгери wт свѣтомѹ монастирѹ цio ест више писано да иѫ взимат вамѹ wт сол ѹ Брод Бдином wт власи и нитко да не смѣет задрѣжати или запрѣтитї или бантоват пред книгѹ господства ми, понеже га сьм помиловаѫ им господства ми сьс тон вам, како сѹ били помилованї и wт дрѹги господари.

Сего радї, ви говорим и господство ‹ми›[1] ви, кон сѹ бродници ѹ брод царевѹ Бдином, да ви наѹчи Богь, да иѫ не бантовати наш людїе, нѹ да иѫ платите цio мѹ ест право вамѹ wт сол. И ви и власи ницa да не запрѣтит, нѹ сва вамѹ да платите свѣтомѹ монастирѹ, цio мѹ ест закон. И ино да не ѹчините, по реч господства ми.

Исправникъ wтцѹ владїка.

Пис маи ѱ дьни.

† Їw Еладїслав вwев wда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod şi domn al Ţării Româneşti. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Tismana, ca să fie volnici călugării din sfînta mănăstire care este mai sus-scrisă să-şi ia vama de sare la Vadul Vidinului de la vlahi şi nimeni să nu cuteze să-i oprească sau să împiedice sau să tulbure peste cartea domniei mele, pentru că i-am miluit pe ei domnia mea cu această vamă, precum au fost miluiţi şi de alţi domni.

De aceea vă spunem şi domnia ‹mea›[1] vouă, care sînteţi vameşi la vadul împărătesc al Vidinului, să vă înveţe Dumnezeu, să nu tulburaţi oamenii noştri, ci să-i plătiţi ce le este vama dreaptă din sare. Şi voi şi vlahii

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

să nu opriţi nimic, ci toată vama s-o plătiţi sfintei mănăstiri, cît îi este legea. Şi altfel să nu faceţi, după spusa domniei mele.

Ispravnic părintele vlădica.

S-a scris mai 10 zile.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 260 (Tismana, XCII/2).
Orig., hîrtie (30,5 × 21,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 329, f. 592v—593.
Datat după domn.
EDIŢII. Trad. *Arh. Olt.*, XIII(1934), 351, sub <1523—1525> mai 10; *D.I.R., B.*, 174, sub <1523—1525> mai 10. Facs. *D.I.R., B.*, 307.

223

<1524> mai 22.

Vladislav al III-lea voievod scuteşte satele m-rii Bistriţa de toate dările şi slujbele, poruncind vecinilor să asculte şi-i dăruieşte căşăria din jud. Vîlcea.

† Милостию божїею, Їѡ Владїслав воевода и господинь въсеи земли Оугровлахиское, сынь прѣдобраго и великаго Владїслава воивода. Дават господство ми сїѣ повелѣние господства ми селом свѣтомоу монастирю wт Бистрицѫ, по име: Шеwшѣл и Бъзѣнии и Милостѣ и Пъръѣл и Потел със блатѫ и Водѣстра и Гъндѣнїи и Вълтѣрещїи и Строещїи такоже да сѣт слободно и мирно wт въсеѫ слѫжбеѫ и дажбеѫ елико се wбретает въ землю господства ми. Егo радї, нитко да не смѣет бантовати, ни дворкик, ни бани, ни слѫге бански, ни господски, ни слѫг болѣрски, ни ватаси, ни єдин чловѣкъ да не имат метѣѫ със wнеи селаѫ вниие речени, нѣ сами калѫгери wт свѣтомоу монастирю да сѣт волни wбладати селаѫ си и вечнии, понеже тко се би покѫсити бантовати или нѣчто досати, а тогаи чловѣка зло ке патити. Ино не ке бити.

Егo радї, ви вечнии въси, да слѫшате wт їгѫменѫ <и>[1] wт послужници свѣтомоу монастирю; а тком не ке слѫшати wт вас, а wтцѫ игѫменѫ да ест волен досадїти и педепшати по свою дѣло и да га донесит свезан ѕ господство ми.

И потом, паки да мѫ бѫдет свѣтою монастирь къшерица wт планини Ѣлъче, каре що ест достоание господства ми, понеже помиловаѫ господство ми

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

свѣтомѹ монастирѹ како сѫт помиловали и дрѹзи стари господари, ѥже сѫт били прѣжде wт господство ми. Ино да нѣст, по рѣч господства ми.

Исправникъ владїка Θєwдwръ.

Пис мај к҃в дьнь.

† Їw Владїславъ вwєвwда, милостїѭ божїѭ, господинь.

Пис аз, Єстратиє граматикъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vladislav voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele satelor sfintei mănăstiri de la Bistriţa, anume: Şeoşul şi Băbeanii şi Milostea şi Pîrîul şi Potel cu balta şi Vodeastra şi Gîndeanii şi Vultureştii şi Stroeştii ca să fie slobode şi în pace de toate slujbele şi dăjdiile cîte se află în ţara domniei mele. De aceea nimeni să nu cuteze să-i tulbure, nici vornicul, nici banii, nici slugile banilor, nici domneşti, nici slugile boiereşti, nici vătafii, nici un om să nu aibă amestec cu acele sate mai sus-zise, ci singuri călugării de la sfînta mănăstire să fie volnici să-şi stăpînească satele lor şi vecinii, pentru că cine s-ar încumeta să-i tulbure sau să-i supere cu ceva, iar acel om rău va păţi. Altfel nu va fi.

De aceea voi, vecinii toţi, să ascultaţi de egumen ‹şi› de poslușnicii sfintei mănăstiri; iar cine nu va asculta dintre voi, părintele egumen să aibă voie să-l certe şi să-l pedepsească după fapta sa şi să-l aducă legat la domnia mea.

Şi după aceea, iarăşi să-i fie sfintei mănăstiri căşăria din munţii Vîlcii, oricît este ce se cuvine domniei mele, pentru că am miluit domnia mea sfînta mănăstire precum au miluit şi alţi bătrîni domni, care au fost înainte de domnia mea. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic vlădica Theodor.

S-a scris mai 22 zile.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Am scris eu, Estratie gramatic.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 161 (Bistriţa, LXIV/328).
Orig., hîrtie (32 × 21,5), pecete aplicată.
Cu două traduceri: una de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea, alta de la începutul sec. al XX-lea; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 16v—17 şi 713 f. 631, 807v—808, 812.
Datat după domn.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.,B.*, 174-175, sub ‹1523-1525› mai 22. *Facs. Ibidem*, 308.

www.dacoromanica.ro

1524 (7032) iunie 16, Bucureşti.

Vladislav al III-lea voievod întăreşte m-rii Tismana vama de la Calafat cu tîrgul şi bălţi cu vama din peşte.

† Милостїю божїю, Їѡ Кладиславъ воє<вода>[1] и господинъ въсои земле Оугровлахїиское, сынъ прѣдобраго и великаго Кладїслава воєводе. Даватъ господство м<и>[1] сїе повелѣнїе господства ми єгѡменѡ и наставникѡ wт монастир Тисменски, єже w Христѣ єст <о>[1]бителїе, храмѡ прѣчистїе владичице нашеи Богородице и присно дѣвие Маріе, кѹр wтцѡ Истратїе и въсѣх єже w Христѣ братїе єже wбретающим се въ свѣти монастирѡ, тако да им єст вама wт Калафат със тръгѡ и блата Бистрицѡ със вама и Бело Блатѡл и Жинцѡл и Платец и Потлок и Калище, понеже им сѫт били стари и дединє wт стари господари. Тако и господство ми им дадохъ, а єст свѣтомѡ монастирѡ такоже им єст било и прѣжде. И да єст <въ>[2] пище иноком и въ вѣчное въспоминаніе родїтелие господства ми и господство ми.

Єго радї, да сѫт волници калѹгери wт Тисменѡ да си ѧзмѹт достоанїа wт тѣх вамє и wт тѣх блате. И варе кое болѣрин щет дигнѹт карван, а wн да єст волен да си ѧзмѹт вамѡ на Жил, гдє єст бил и прежде; а на Калафат да не имат работѹ, анѡ да имат тъкмо калѹгери wт Тисменѡ. И варе кон болѣрин или дворан или либо тко хощет бити, та чє wднести сол или wвце или либо wт кон довитока та щет продати, а калѹгери да сѫт волници да си ѧзимат вамѧ. И нихто да нѫ не смѣет задръжати, ерє велико зло и wргїю имати ке въспрїетїе wт къ господство ѧи т..кеваго чловѣка. Ѳ нино да нѣст. И да сѫт волници вамеши калѹгером да нѫ спишет ѕ катастихъ тко не ке платит, тє да донесет къ господство ми.

И варе тко щет разорит сїе повелѣнїе господства ми и не ке ѹтвръдит, а wн да мѧ єст съпостатница прѣчистаа Богоматери на страшнѣм и невмитном сѫдищє и да имат клетва тиї богоносних wтць иже въ Никеи и да имат ѹчестїе съ Июдое и тръклетом Ѳрїе и съ <и>[2]нѣми їюден иже възъпише на господа Бога и спаса нашего Їсуса Христа, крьв єго на нихъ и на чедохъ ихъ, єже єст и бѫдет въ вѣки, амин. Ѳ нино да нѣст.

Пис ѕ Бѣкрещи, юніе ѕї дьни, в лѣт ×ѕлв.

† Їѡ Кладїславъ вшевѹда, милостїѫ божїю, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vladislav voievod. Dă domnia

[1] Loc rupt.
[2] Omis.

www.dacoromanica.ro

<mea>[1] această poruncă a domniei mele egumenului şi nastavnicului de la mănăstirea Tismena, care este lăcaş întru Hristos, hramului preacuratei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, chir părintele Istratie şi tuturor celor întru Hristos fraţi care se află în sfînta mănăstire, ca să le fie vama de la Calafat cu tîrgul şi balta Bistreţu cu vama şi Balta Albă şi Jieţul şi Plateţ şi Cotlov şi Calişte, pentru că le-au fost vechi şi dedine de la bătrînii domni. Astfel şi domnia mea i-am dat, ca să fie sfintei mănăstiri precum i-a fost şi mai înainte. Şi să fie <de>[1] hrană călugărilor şi de veşnică pomenire părinţilor domniei mele şi domniei mele.

De aceea să fie volnici călugării de la Tismena să-şi ia ce li se cuvine de la acele vămi şi de la acele bălţi. Şi oricare boier va ridica vama, el să fie volnic să ia vama la Jiu, unde a fost şi mai înainte; iar la Calafat să nu aibă treabă, ci să aibă numai călugării de la Tismena. Şi oricare boier sau curtean sau oricine va fi, dacă va transporta sare sau oi sau orice fel de marfă ca să o vîndă, iar călugării să aibă voie să-şi ia vama. Şi nimeni să nu cuteze să-i oprească, căci mare rău şi urgie va primi din partea domniei mele un astfel de om. Iar altfel să nu fie. Şi să fie volnici vameşii călugărilor să-i scrie în catastih pe cine nu va plăti, ca să-l aducă la domnia mea.

Şi oricine va strica această poruncă a domniei mele şi nu o va întări, aceluia să-i fie potrivnică preacurata maica lui Dumnezeu la cumplita şi neînduplecata judecată şi să aibă blestemul celor 318 părinţi purtători de Dumnezeu cei de la Nicheia şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie cel de trei ori blestemat şi cu ceilalţi iudei cari au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin. Şi altfel să nu fie.

S-a scris în Bucureşti, iunie 16 zile, în anul 7032 <1524>.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 269 (Tismana, III/5).
Orig., hîrtie (28 × 22), pecete aplicată, căzută.
Cu două traduceri: una de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea, cealaltă din 1829; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 590 şi 337, f. 319v—320.
EDIŢII. Trad. Nicolăescu-Plopşor, *Mon. j. Dolj*, 42—43, sub 1524 iunie 19; *D.I.R., B.*, 180—181. Facs. *D.I.R., B.*, 313.

225

<1524> iulie 27.

Vladislav al III-lea voievod întăreşte m-rii Tismana satul Ceuri, pe care-l scuteşte de toate dările şi slujbele, afară de bir.

† Милостїю божїю, Їѡ Владїслав воєвода и господинь късои земли Оугровлахїнскои. Дават господство ми сїе повелѣнїе господ·ства ми свѣтомѹ монас-

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

тирѡ и божественомѹ храмѹ прѣсвѣтыѧ ѹспенїѧ зовимаго Тисмана, ѥкоже да ими ест село по име Чеврїи[1], свѣтомѹ монастирѹ на потребѣ, а дрѹг никто да не имат метеҳ със wкомѹ село, понеже их простих господство ми wт въса слѹжба и дажба, каре велика се ҳтет wбрѣсти въ земле господство ми.

Тако, никто да мѹ не смѣет досадїтї их или тегнити их бѹди wт кои работ господскѹ, бѹде кои wт правителѣм господство ми бѹде слѹг великы дворник бѹде слѹг коемѹ wт правителем господства ми бѹде кои ке терат ѕ воискѹ, никто да не имат съ н<а>ших работ, кроме еир да платит, а нїо ничисоже да платит; ере сїе покѣсит или бирчиѹ или кавлар или джжмар или вамшїи, а тогаи чловѣка много зло ҳощет въспрїети wт къ господство ми, како слѹга невѣрна и прѣстѹпника. Ѿщеже ке стоат wт свою зло и wт свою главѹ. Инако да нест, по реч господство ми.

Исправникъ Ѳеѡдѡрѹ велики логѡфет.

Пис їюлїе ѕ дьни.

† Їѡ Владїслав вшевѡда, м'илостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri şi dumnezeiescului hram al preasfintei Adormiri numită Tismana, ca să le fie satul anume Ceurii[2], sfintei mănăstiri pentru nevoie, iar altul nimeni să nu aibă amestec cu acel sat, pentru că i-am iertat domnia mea de toate slujbele şi dăjdiile, oricîte se vor afla în ţara domniei mele.

Astfel, nimeni să nu cuteze să-i supere pe ei sau să-i ia cu sila fie la orice muncă domnească, oricare dintre dregătorii domniei mele, fie sluga marelui vornic fie sluga vreunuia dintre dregătorii domniei mele fie acei ce vor trage la oaste, nimeni să nu aibă treabă cu dînşii, numai birul să-l plătească, iar alta nimic să nu plătească; căci cine s-ar încumeta la aceasta, sau birar sau găletar sau dijmar sau vameş, acel om va primi mare rău din partea domniei mele, ca o slugă necredincioasă şi nesupusă. Încă şi pentru răul său va sta cu capul. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Theodoru mare logofăt.

S-a scris iulie 27 zile.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 263 (Tismana, XCII/4).
Orig., hîrtie (30 × 20,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 329, f. 282.
Datat după domn.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 176, sub <1523—1525> iulie 27. Facs. *Ibidem*, 310.

[1] Cuvîntul: Чеврїи şters, posterior, cu altă cerneală şi transformat în Соходол.
[2] Cuvîntul „Ceurii" şters, posterior, cu altă cerneală şi transformat în „Sohodol".

www.dacoromanica.ro

1525 (7033) februarie 10, Tîrgovişte.

Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Argeş satul Alun, dăruit de Stanciu din Baia.

† Милостїю божїею, Їw Радꙋл воєвода и господинъ въсєю земле Ѹгровлахїиской, сынъ добраго и великаго Радꙋла воєводы. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ монастирꙋ нарицаемаго Бистрица, єже єст храм свѣтое Ѹспенїе Богородице, шакоже да им єст єдно село, именем Алꙋн съ въсем хотаром и съ водъницами и съ свем, понеже приложи жупан Станчюл шт Баие швое село свѣтомꙋ монастирꙋ за своемꙋ дꙋшꙋ. И никто да не имат метѣхꙋ със швое село Алꙋн, тъчию свѣтомꙋ монастирꙋ шт Бистрицъ.

Сего радї и господство ми им дадох, шакоже да им єст въ шчинꙋ и въ шхабꙋ и них шт когоже непотжкновено, по шрисмо господства ми.

Сеже и свидетелїе поставлѣем господство ми: жупан Пръвул великы бан и жупан Драгич великы дворник и жупан Радꙋл великы логофет и жупан Нѣгое великы вистиар и жупан Драгомир великы спатар и жупан Радꙋл великы пехарник и жупан Радꙋл великы комис и жупан Щербан великы стольник и жупан Дръгаш и Бадѣ великы постелници. Исправник Радꙋл великы логофет.

Пис въ настол град Тръговище, мѣсеца февраріе ї дни, въ лѣт ×ѕлг.

† Їw Радꙋл воєвода, милостїю божїю, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Bistriţa, care este hramul sfintei Adormiri a născătoarei de Dumnezeu, ca să le fie un sat, anume Alun, cu tot hotarul şi cu morile şi cu totul, pentru că l-a dăruit jupan Stanciul de la Baia acel sat sfintei mănăstiri pentru sufletul său. Şi nimeni să nu aibă amestec cu acel sat Alun, numai sfînta mănăstire de la Bistriţa.

De aceea şi domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Pîrvul mare ban şi jupan Draghici mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi jupan Neagoe mare vistier şi jupan Dragomir mare spătar şi jupan Radul mare paharnic şi jupan Radul mare comis şi jupan Şerban mare stolnic şi jupan Drăgan şi Badea mari postelnici. Ispravnic Radul mare logofăt.

www.dacoromanica.ro

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna februarie 10 zile, în anul 7033 ‹1525›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 271 (Bistriţa, XLI/1).
Orig., perg. (27 × 39), pecete timbrată.
Cu o traducere din 1849; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 505, 202, f. 371 şi 713, f. 604.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 182. Facs.*Ibidem*, 315.

227

‹1525 februarie 10 — iulie 24; 1531 noiembrie 5—1533 decembrie 27›.

Drăghici mare vornic împuterniceşte pe Tocsaba să dea lui Vlaicul un ogor din ocina lui Ratea.

† Пишет жупан Драгнчи великн дворник сїю мою книг швомѹ чловѣкѹ, по име Токсаба, како да ест волен със мое книг тере да ѹзимат една нивъ шт шчина Ратив, да го дават Блаикѣлѹ за с̃ аспри. Й комѹ се мнит криво, а шн да приндет лицем пред мене.

† Scrie jupan Draghici mare vornic această carte a mea acestui om, anume Tocsaba, ca să fie volnic cu cartea mea ca să ia un ogor din ocina lui Ratea, să-l dea lui Vlaicul pentru 200 aspri. Iar cui i se va părea strîmb, să vină de faţă înaintea mea.

Bibl. Acad., XI/70.
Orig., hîrtie (15 × 20,5), pecete aplicată, căzută.
Datat după marele vornic.

228

1525 (7033) februarie 11.

Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Argeş satul Tătari, dăruit de Neagoe Basarab voievod.

† Милостїю божїею, Їѡ Радѹл воивода и господинъ вьсои земли Ѹгровлахинскои, сынь великаго Радѹла воиводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомѹ монастирѹ нарицаемаго Ѧргиш, идеже ест храм прѣсвѣтѣи и чистѣи и преблагословенѣи владичице наше Богородице, присно дѣвѣи Маріи, чъсное ен Ѹспенїе, шкоже да мѹ ест село, по и ме Тътарїи, понеже ихъ ест покѹпил Басараба воивода шт свѣтомѹ монастирѹ шт Свѣта Гора нарицаемаго Иверн, за ×ѳ̃ аспри.

www.dacoromanica.ro

Сего радꙋ, мѫ дадоⷯ и господство мн, <ѡ>коже да мѫ ѥст въ wчинѫ и въ wⷯаⷡ свѣтомѫ монастирѫ ѫ Ѩргиш, како ѥст wвѣщал покоиного Басараⷡ воивода, вечьнаго памет. И нн wт когоже непотъкновено, по рѣч господства мн.

Исправникъ Първꙋл велики бан.

Пис мѣсеца февръарїе а̄ї̄ дьнь, в лѣт ×ѕ̄л̄г̄.

† Їѡ Радꙋл воєвѡда, милостїⷨ божїⷨ господинь.

<Pe verso>: Тьтарї. Тьтарꙋл.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Arghiş, unde este hramul preasfintei şi curatei şi preabinecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria, cinstitei ei Adormiri, ca să-i fie satul, anume Tătarii, pentru că l-a cumpărat Basarab voievod de la sfînta mănăstire de la Sfîntul Munte numită Iveri, pentru 5 600 aspri.

De aceea i-am dat şi domnia mea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă sfintei mănăstiri de la Arghiş, precum făgăduise răposatul Basarab voievod, veşnică pomenire. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Ispravnic Pîrvul mare ban.

S-a scris luna februarie 11 zile, în anul 7033 <1525>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

<Pe verso:> Tătari. Tătarul.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 272 (Ep. Argeş, XXXIII/1).
Orig., hîrtie (30 × 20,5), pecete aplicată, căzută.
Traducere ibidem, ms. 708, f. 318v—319 (sub feb. 10).
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 182—183. Facs. *Ibidem*, 316.

229

<1525—1528> martie 29.

Radu de la Afumaţi voievod porunceşte lui Frăţilă şi cetei sale să părăsească seliştea Varonic a m-rii Tismana.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radu voevod şi domnu. Scriem domniia mea ţie Frăţilă şi cu ceata ta, pentru căci cînd aţi venit cu acéle capete înnaintea domnii méle, iar voi aţi arătat domnii méle cum aţi avut acea moşie înpresurată de către egumen Efrem din mănăstirea Tismana şi aşa aţi cerşut de la domniia mea, ca să vă miluescu domniia mea. Întru aceia,

www.dacoromanica.ro

domniia mea v-am miluit cu acea moşie, anume Varonicu şi faţă nu aţi stătut cu călugări din Tismana; iar călugări au adus cartea lui Mircea voevod şi a altor domni, a tuturor carii faţă au fost pe rînd pînă la domniia mea şi le-am căutat domniia mea cărţili şi aşa am găsit domniia mea cum că au fost acea moşie a sfintei mănăstiri de moştenire.

Pentru aceasta, în ce ceas veţi vedea această carte a domnii mèle, iar voi dintr-acel ceas să vă părăsiţi de acea mai sus-zisă moşie, mai mult amèstec să nu aveţi şi să daţi cartea aceia care v-o am făcut domniia mea în mîna părintelui egumenu Efrem, ca să o rumpă. Iar de nu veţi vrea a da precum v-am poruncit domniia mea, iar voi aşa să ştiţi că voi porunci domniia mea de vă va pune întru o ţapă înnaintea uşilor voastre. Într-alt chip să nu fie, după zisa domnii mèle.

Şi ispravnic Balaur logofăt.

Mart 29, fără văleat.

Io Radu voevod[1].

Arh. St. Buc., Condica m-rii Tismana, nr. 330, f. 155.
Copie; altă copie ibidem, ms. 335, f. 44.
Datat după domn, egumen şi ispravnic.
EDIŢII. *D.I.R.*, *B.*, 184.

230

<1525—1528> martie 31.

Radu de la Afumaţi voievod porunceşte lui Frăţilă şi cetei sale să părăsească seliştele Varonic şi Bresniţa ale m-rii Tismana.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radu voevod şi domnu. Scriem domniia mea ţie Frăţilă cu cetaşii tăi şi aşa-ţi vorbescu domniia mea, pentru că au venit călugării din sfînta mănăstire Tismana, de au jeluit la domniia mea cum că le împresuraţi oarecare selişte, anume Varonicu şi seliştea Bresniţa şi cu tot hotarul, cît să alège a sfintei mănăstiri.

Drept aceasta, în ceasul ce veţi vedea această carte a domnii méle, iar voi într-acel ceas să vă părăsiţi de seliştele sfintei mănăstiri, pentru că s-au găsit acèste selişti scrise în cărţile sfintei mănăstiri; pentru aceasta, să vă părăsiţi şi niminea să nu îndrăznească a le opri sau a stăpîni înnaintea acèşti cărţi a domnii méle, pentru că cine s-ar ispiti să le oprească sau altă ceva a bîntui sfînta mănăstire, acel om rău va păţi. Iar într-alt chip să nu

[1] În faza tipăririi volumului, Arhivele Statului au achiziţionat originalul acestui document (A.N.,MMDCCCLVI/5) cu data martie 22. Faţă de prezenta traducere, singurul element nou este calitatea de vătaf a lui Frăţilă.

www.dacoromanica.ro

fie, după zisa domnii mèle. Iar de ţi să va părea cu strîmbul, să staţi faţă înnaintea domnii mèle.

Ispravnic Barbul [1] logofătu.

Martie 31, fără leat.

Io Radu voevod.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Tismana, nr. 330, f. 154v.
Copie; altă copie ms. 335, f. 44v—45.
Datat după documentul anterior.
EDIŢII. *D.I.R.*, *B.*, 184—185.

231

1525 (7033) aprilie 19, Bucureşti.

Vladislav al III-lea voievod întăreşte lui Stanciu gramatic părţi de sate şi ţigani, în urma unei judecăţi.

† Милостию божїею, Їw Еладїслав воевода и господинь въсеи земли Оугровлахиское, сынь прѣдобраго и великаго Еладїслава воиводе. Дават господство ми сїе повелѣние господства ми слоугѫ господства ми, жѫпанѫ Станчюлѫ граматикѫ и съ сыновци си, елици им Богъ припѫстит, ꙗкоже да им бѫдет комате башинѫ си Станчюлов Ѡбразлат сваки, посѣвѣ, цо ест имал селаҳ и ацигани. Села, по име: Дрѫгжнещи, каре елико се изврат дел Станчюлов Ѡбразлат и ѫ Корнъцѣни пол и ѫ Концещї паки елика се изврат дел башамѫ си Станчюлов Ѡбразлат. И пак, ѡт Еинтилещи пол и ѡт Кличю паки елика се изверит дел башам си Ѡбразлат. И потом, паки да им сѫт ѡт ацигани дел башам си Ѡбразлат, каре елико се изврат, понеже им ест старе и праве ѡчине, дѣдїне.

Я потом, ест бив побегъл ѵикам си Радѵл, брат Ѡбразлат, преко планинѫ; тако ест тамо загѫбил и ѡнем комате си изгѫби. Я по съмрѣти Радѵлов, брат Ѡбразлат, а сынъ его Еинтилъ прииде къ дѣни Михне воиводе, тако притѣснил Станчюл граматик више реченѫ.

Я къда би съда, прииде Станчюл граматик пред господства ми, тѣре ми се жалова како га ест притеснил Еинтилъ пръви брат чедї. Я ѫ том, господство ми гледаҳ и сѣднҳ съ чѣститними властелини господства ми и наидоҳ господство ми како ест бил Станчюл граматик сынъ прав Ѡбразлат; и мнози болѣри свѣдѣтелствоваше пред господства ми ере ест прав сынь Ѡбразлат.

Егo радї, им дадоҳ и господство ми, ꙗкоже да им сѫт къ ѡчине и къ ѡҳаб, ним и сыновом им и внѫком и прѣвнѫчетом ими и ни ѡт когоже непотъкноке<но>[2], по ѡрнзмѫ господства ми.

[1] Probabil în loc de: Balaur.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

Свѣдѣтєлиѥ: жѹпан Жигорандл великы дворник и жѹпан Дрѣган постєлник и жѹпан Капотѣ вистиар и Ерѣжоги клѹчар и Пѹѕн дворник и Костѣ армаш.

И аз, Єстратиѥ граматик, съръкѣписавшаго въ настолни град Бѹкѹрещи. Исправник Тѹрчинѹ бивши клѹчарѹ. Пис мѣсеца априлїи ѳї дьни, в лѣт ×ѕлг.

† Їѡ Еладїслав вшєвѡда, милостїѭ божїѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vladislav voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, jupanului Stanciul gramatic şi cu fiii săi, cîţi îi va lăsa Dumnezeu, ca să le fie toate averile părintelui său Stanciul Obrazlat, peste tot, cît a avut sate şi ţigani. Satele, anume: Drugăneşti, oricît se va alege partea lui Stanciul Obrazlat şi la Cornăţeani jumătate şi la Conţeşti iarăşi cît se va alege partea părintelui său Stanciul Obrazlat. Şi iarăşi, din Vintileşti jumătate şi din Cliciu iarăşi cît se va alege partea părintelui său Obrazlat. Şi după aceea, iarăşi să le fie din ţigani partea părintelui său Obrazlat, oricît se va alege, pentru că le sînt vechi şi drepte ocini, dedine.

Iar după aceea, a fugit unchiul său Radul, fratele lui Obrazlat, peste munte; astfel a pierit acolo şi a pierdut averile acolo. Iar după moartea lui Radul, fratele lui Obrazlat, fiul său Vintilă a venit în zilele lui Mihnea voievod, de a cotropit pe Stanciul gramatic cel mai sus-zis.

Iar cînd a fost acum, a venit Stanciul gramatic înaintea domniei mele de mi s-a jeluit că l-a cotropit Vintilă, vărul său primar. Iar la aceasta, domnia mea am cercetat şi am judecat cu cinstiţii vlastelini ai domniei mele şi am aflat domnia mea că Stanciul gramatic a fost fiu legiuit al lui Obrazlat; şi mulţi boieri au mărturisit înaintea domniei mele că este fiu legiuit al lui Obrazlat.

De aceea le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Jigoranul mare vornic şi jupan Drăgan postelnic şi jupan Capotă vistier şi Vîrjoghi clucer şi Paun vornic şi Costea armaş.

Şi eu, Estratie gramatic, care am scris cu mîna în cetatea de scaun Bucureşti. Ispravnic Turcinu fost clucer. S-a scris luna aprilie 19 zile, în anul 7033 ‹1525›.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCXVI/2.
Orig., perg. (33,5 × 31,5), pecete mică timbrată.
Fotocopie ibidem, XLII/119.
EDIŢII. Trad. Florescu, *Mărgineni*, 14, sub 1525 aprilie 14; Florescu, *Vintilă I*, 202—204; *D.I.R., B.*, 185. Facs. *D.I.R., B.*, 317.

www.dacoromanica.ro

<1525 după aprilie 19 — august>, Bucureşti.

Vladislav al III-lea voievod întăreşte lui Stoica şi fratelui său satul Bădiceni, parte din Buneşti şi munţi.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voevod şi domn a toată Ţara Rumânească, feciorul preabunului şi marelui Vladislav voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei méle Stoicăi şi fratelui lui...[1] şi cu feciorii lor, ca să le fie lor satul Bădicenii tot şi munţii ce să numesc Gruişor şi Brădişor şi din Gliganul trei părţi. Şi să le fie lor moşiia părinţilor lor de la Buneşti din Valea Calului oricîtă li să va veni, pentru că sînt bune, bătrîne şi drépte moşii şi de baştină.

Pentru aceasta am dat lor şi domniia mea ca să le fie lor moşiia stătătoare şi ohabnică lor şi feciorilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de dînşii vînzare să nu fie în véci. Şi de nimenea să nu să clătească, după zisa domniei méle.

Iată dar şi mărturii am pus domniia mea pe: jupan Jigoran vel dvornic i jupan Drăgan vel logofăt i jupan Stan spatar şi Neagoe al lui Drăghici comis i Capi [2] vistier i Vîrjoghe stolnic [3] i Stănilă portar i Mania i Petriman i Mălaiu veliţii postelnici.

Şi am scris eu, Dumitru logofăt, în scaunul ce se numeşte Bucureşti. Ispravnic Dragomir sluger.

Acest izvod s-au tălmăcit pe limba rumânească asemenea după hrisovul cel slovenesc de Lupu dascal slovenesc la Şcoala domnească ot Bucureşti. † Az Lupu dascal slovenesc izpisah.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 267 (Ep. Argeş, V/1).
Traducere; altă traducere ibidem.
Datat după domn şi sfatul domnesc.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 186.

233

1525 (7033) aprilie 30, Tîrgovişte.

Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte m-rii Hilandar de la Athos un obroc anual de 10 000 aspri.

† Иже въ Свѣтѣи Горѣ Ѳѡунсце и царскїѣ свѣщенїѣ шбителн, монастирь зовомаго Филандар, идеже ест Храм прѣсвѣ<тѣи> и прѣблагословѣнѣи влад̈ї-

[1] Loc alb.
[2] În loc de: Capotă.
[3] În loc de: clucer.

www.dacoromanica.ro

чице нашои Богородици, честно ви Къведенїе, честнеишомъ wтцъ егумену и свещеником и старцем и дїаконом и въсем братиам еже w Христѣ, с<мер>ено метанїе сътварам и приносит вашои свѣтыне, аз збо, милости божїею и вашеми свѣтими молитвами wбрѣтаеми въ настоещїи врѣме wбладатель и господинъ землю Ѫгровлахїиское, Їw Радул воевода.

И по сиχ, wтци свѣти, ведомо да ест вашои свѣтыне, понеже пріиде къ нам w свѣтыню вашон wтць наше и наставникъ вашон свѣтыне егумен Макарїе и дѣховник Їсwн (?) и принесоше нам wбично благословенїе и благословише се в нас въ место въсеχ вас и възвестише нам w потрѣбних вещиχ монастирскѣ и w вашем прѣбиванїе. И ми w въсе по тинкъ разумехом и пріимихом съ въсем вѣрѣдїем.

Сего радї и аз, wтьци свѣти, wбещаем wбични wброк що сте имали при ини господари прѣжде нас бивши; и wт господство ми такождере да имат свѣти монастир по ×ї аспре и да пріидѣт братїа и посланици wт свѣтаго монастира за више речени wброк ката годїне по Богоявленїе, да вземает wброк свѣтомъ монастирѣ, да ест свѣтомъ монастирѣ въ вкрѣпленїе, а намже и богоданни нам чадї въ вечнои въспоминанїе. И вашон свѣтыне да пріимите и да благословите и да молите Бога w нас, грѣшны, и да не забивайте нас въ свѣтиχ вашиχ таинаχ, нѣ молите Бога w нас, грѣшниχ и творите и нам, якоже и свѣтопочившиχ прѣжныχ ктитори и при животѣ и по животѣ нашем да ни поминайте дондеже стоит свѣта монастир, якоже wбещали се ест свѣтынѣ вашон и наредчили по више речени наставник и дѣховник, якоже въспоминайте и свѣтопочившиχ ктитори. И Христос, иже въсакои благости, да не влишит нас, грѣшныχ, свѣтиχъ ви молитвъ, нѣ да ест съ вашеми свѣтими молитвами и съ нами грѣшныχ, w Христѣ, амин.

И приходещим братиам спенз аспре ϕ и на болницѣ ас<при> ѡ[1].

И аз, Трифон, иже начиртаχ въ Тръговище, мѣсеца апри<л>їе л дьнь, въ лѣт ×ѕлг.

Въспомените, wтьци свѣтии, писавшаго.

† Їw Радул wевода, милостїа божїа, господинъ.

† Celui de la Sfîntul Munte Athos şi sfinţitului lăcaş împărătesc, mănăstirii numite Filandar, unde este hramul preasfintei şi preabinecuvîntatei stăpînei noastre de Dumnezeu născătoare, cinstitei ei Intrări în biserică, cinstitului părinte egumen şi preoţilor şi stareţilor şi diaconilor şi tuturor fraţilor întru Hristos, fac şi aduc smerită închinăciune sfinţiilor voastre eu, dar, cel care din mila lui Dumnezeu şi rugăciunile sfinţiilor voastre mă aflu

[1] Pasajul: и на болницѣ ... ѡ este adăugat la urmă, între zi şi văleat.

www.dacoromanica.ro

în vremea cea de acum stăpînitor şi domn al ţării Ungrovlahiei, Io Radul voievod.

Şi după acestea, părinţi sfinţi, am înţeles că este al sfinţiilor voastre, căci a venit la noi de la sfinţiile voastre părintele nostru şi nastavnic al sfinţiilor voastre egumenul Macarie şi duhovnicul Ison (?) şi ne-a adus obişnuita binecuvîntare şi ne-a binecuvîntat în locul vostru al tuturor şi ne-a înştiinţat despre lucrurile necesare mănăstirii şi despre traiul vostru. Şi noi despre toate pe rînd am înţeles şi am primit cu toată osîrdia.

De aceea şi eu, sfinţi părinţi, făgăduiesc obişnuitul obroc pe care l-aţi avut în timpul altor domni care au fost înaintea noastră; şi de la domnia mea să aibă sfînta mănăstire de asemenea cîte 10 000 aspri şi să vină fraţii şi trimişii de la sfînta mănăstire pentru mai sus-zisul obroc în fiecare an după Bobotează, să ia obrocul sfintei mănăstiri, să fie sfintei mănăstiri de întărire, iar nouă şi celor de Dumnezeu dăruiţi fii de veşnică pomenire. Iar sfinţiile voastre să primiţi şi să binecuvîntaţi şi să rugaţi pe Dumnezeu pentru noi, păcătoşii, şi să nu ne uitaţi în sfintele voastre taine, ci să rugaţi pe Dumnezeu pentru noi, păcătoşii şi să ne faceţi şi nouă, ca şi celor sfinţi răposaţi ctitori dinainte, şi în viaţă şi după viaţa noastră să ne pomeneţi cît va sta sfînta mănăstire, după cum aţi făgăduit sfinţiile voastre şi ne-aţi vestit prin mai sus-zişii nastavnic şi duhovnic, că veţi pomeni pe sfîntrăposaţii ctitori. Şi Hristos, care este toată bogăţia, să nu ne lipsească pe noi, păcătoşii, de rugăciunile sfinţiilor voastre, ci să fie cu sfintele voastre rugăciuni şi cu noi păcătoşii, întru Hristos, amin.

Şi cheltuială fraţilor care vor veni 500 aspri şi la bolniţă 800 aspri [1].

Şi eu, Trifon, care am scris în Tîrgovişte, luna aprilie 30 zile, în anul 7033 <1525>.

Pomeniţi, părinţi sfinţi, pe cel care a scris.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIII/14.
Fotocopie după orig. la M-rea Hilandar de la Athos.
EDIŢII. Facs. *Radojičić*, 11.

234

1525 (7033) mai 4(?), Tîrgovişte.

Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte m-rii Turnul lui Arbănaş de la Athos un obroc anual de 1 200 aspri şi egumenului Macarie 1000 de aspri.

† Єлицн дѫхомь божїимь водїими, сын сѣт синове божїи, ѥкоже рече божественнн апостоль, ѥмѫже вьслѣд тєкѫще нже правде любитєлне и блажєнїи шнь

[1] Pasajul: „şi la bolniţă 800 aspri" este adăugat la urmă, între zi şi văleat.

www.dacoromanica.ro

гласъ радованїа чающе ѣслишати: „прїидѣте благословенїи wтца моего, наслѣдите ѕ готованное вам царство wт сложенїа мирѕ, възалкахъ бо се и дасте ми пасти, възждахъ се и напоисте ме, странень бѣх и кѣведосте ме, наг бѣх и wдѣисте ме, болѣн и въ темници и послѫжисте ли“. Сыи ѕбо гласъ сладчаиши блага творецим ѣслышати его въгѕпеже и вънити въ царство небесное и наслѣдникѡм бити благим wнем, ѩже wко не виде и ѫхо не слиша и на срьдце человекѣ не възыде, ѩже ѕ готова Богъ любещїимь его. Такожде и грѣшьние, wтсилаемие въ wгнь вечнїи ѣслышата ест, ако не съхранишим господа Бога заповед, нижѣ алчюща, нижѣ жѫдюща, нижѣ болна, ни въ темници сѫща, ни посѣтившимь, ни послѫжившимъ.

Сїа, ѕбо, мы поминающе, не подобает wтлагати врѣмена или часъ, не вѣдеще въ кїи час господь нашь прїидет и въсако не готовиҳ и не имѫще свѣтилники свое горѣщиҳ, ни бдещиҳ wбрѣщетни. Нѫ ѕбо аще и тешким врѣменем wдрьжими есмо и лютою стрела грѣхрѫдїа ѕазвиҳѡм се, нѫ господь нашь Їсѹс Христос щедръ и милостивь ест, къ въсем рѫце простивает, ако wтць къ възлюбленномѹ синѹ сам бо рече въсечьстними и прѣчистими свои ѕсти, ако: „не хощѹ съмрьти грѣшномѹ, нѫ ако wбратити се емѹ и живѹ бити“; и: „не прїидохъ призвати праведнїе, нѫ грѣшнии къ покаанїе“. Ѩкоже многїи wбитѣли по мерѕ добродетелїи, дображе дѣла многообразна, сирѣч: любов, милостинѣ, пост и въздрьжанїе, вѣра, надежда и ако многыгрѣшниҳ и низѹ влекомиҳ милосьрдие въводит и милѹет и синоположенїа сподобльѣет, радѹ тьчїю wбращенїа, ѩкоже рече: „Не хощѹ съмрьти грѣшномѹ, нѫ ако wбратити се емѹ и живѹ бити и вънити въ радост господа своего“.

Сего радѹ и иже прежде нас бивши владателїе царїе и кнези, сїа слышеще, земльна добре въ съмиреним строивше и сими небесна приѹдрѣтоше и царствїе небеснаго сподобише се, ѩкоже пророкъ Давидь глаголеть: „Блаженни имже wтпѹстише се безаконїа и имже прикрише се грѣси, блажень мѫж емѫже не въменит емѹ господь грѣха“. И паки: „имже wбразом желает елен на источникы водніе, сице желает дѹше моа к тебе, Боже“.

Сице въждележ и възлюбиҳ и азъ, въ Христа Бога благовѣрнїи и Богомхранимі и самодръжавни, Їѡ Радул великїи вшевода и господинъ въсои земли Ѹгровлахїискон и Подѹнавїю, синъ великаго и прѣдобраго и свѣтопочившаго Їѡ Радула воеводе, прими смо съ въсѣ срьдцемь и благим произволенїемь ако да ѕдѣмо нови ктиторїе и храниителїе и wбновителїе, иже въ Свѣтѣи Горѣ Ѳонстѣи, перивола прѣчистїе Богородици, свѣщенніе и чистніе wбитѣли светого и славнаго велико мѹченика и победоносца Гєѡргїа и иже въ свѣтыҳ wтца нашего архїерарха и чюдотворца Христова, Николи, нарицаемаго Ѵрбанашки Пиргь и ѕчинихомъ wброк свѣтые wбитѣли ×ѧ аспри и wтцѹ игѹмень Їермонахѹ Макарїю, да имат и wни wброк ×ѧ аспри. И да приходит братиа ката годіне по Богошавленїе да ѕимают wброк светые монастирѹ и wтца Макарїа, да ест свѣтѣи и wбитѣли въ ѕкрѣпленїе, а нам, вѣчное въспоминанїе, да се помѣнѹемо съ свѣтими ктиторн

www.dacoromanica.ro

и въсѣхъ възглашенїахъ въ цр҃кви и на трапезѣ, по вьсѣдѣ и да се поетъ параклисъ въ сѣботѣ, по вечерни и въ недѣлю лутѣргїю съборно и на трапезѣ прилѣкѣ[1] и да се поменуемо дондеже и стоит свѣтыи монастиръ, ꙗкоже се поменѣет свѣтыи ктиторїе и царїе благочъстивии по прѣставленїи ихъ.

И азъ грѣшнїи и мьншїи, Радул Пъдѣре, иже начрътах сїю книгѣ въ столнїи градѣ Тръговищи, въ лѣт ×ѕлї, мѣсеца маиа д(?)[2] дн҃ь.

† Їс҃ Радѣлъ вивода, милостїю божїю, господинь.

† Cîţi se poartă cu duhul lui Dumnezeu, aceia sînt fiii lui Dumnezeu, precum spune dumnezeiescul apostol, căruia pe urmă mergîndu-i cei iubitori de dreptate, aşteaptă să audă acel glas fericit de bucurie: „veniţi binecuvîntaţii părintelui meu să moşteniţi împărăţia pregătită vouă de la întemeierea lumii, căci am flămînzit şi mi-aţi dat să mănînc, am însetat şi mi-aţi dat să beau, străin am fost şi m-aţi cercetat, gol am fost şi m-aţi îmbrăcat, bolnav şi în temniţă şi mi-aţi slujit". Deci acest glas dulce îl vor auzi făcătorii de bine împreună şi vor intra în împărăţia cerurilor şi vor fi moştenitori ai acelor bogăţii, pe care ochiul nu le-a văzut şi urechea nu le-a auzit şi la inima omului nu au intrat, pe care Dumnezeu le-a pregătit celor ce-l iubesc. De asemenea şi păcătoşii, trimişi cu sila în focul veşnic, să asculte, căci n-au păzit porunca domnului Dumnezeu, nici pe cei flămînzi, nici pe cei setoşi, nici pe cei bolnavi, nici pe cei ce sînt în temniţă, nici nu i-au cercetat, nici nu i-au slujit.

Acestea, dar, noi amintindu-ni-le, nu se cuvine a întîrzia vremea sau ceasul, neştiind în care ceas va veni Domnul nostru şi tot nepregătiţi şi neavînd făcliile noastre arzînd, nici veghind ne va afla. Căci chiar dacă sîntem îngreunaţi cu grea sarcină şi sîntem otrăviţi de apriga săgeată a păcatului, domnul nostru Isus Hristos, însă, este darnic şi milostiv, către toţi întinde mîinile, ca un tată către fiul preaiubit, căci singur a zis cu atotcinstita şi preacurata sa gură, că: „nu vreau moartea păcătosului, ci să se îndrepte şi să fie viu"; şi: „nu am venit să chem pe cei drepţi la pocăinţă, ci pe cei păcătoşi". Căci sînt multe lăcaşuri pe măsura faptelor bune iar faptele bune sînt în multe chipuri, adică: iubirea, milostenia, postul şi înfrînarea, credinţa, nădejdea, ca să ridice şi să miluiască pe cei multpăcătoşi şi pe cei tîrîţi jos, cu milosîrdie şi să-i învrednicească şi de jertfa fiului, numai pentru a-i îndrepta, căci a zis: „Nu vreau moartea păcătosului, ci să se îndrepte şi viu să fie şi să intre în bucuria domnului său".

De aceea şi cei care au fost înaintea noastră stăpînitori, împăraţi şi cnezi, acestea auzind, cele pămînteşti în pace bine le-au întocmit şi prin

[1] Cuvînt scris deasupra rîndului.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

acestea cele cereşti le-au dobîndit şi de împărăţia cerească s-au învrednicit, după cum grăieşte David proorocul: „fericiţi cei cărora li s-au iertat fărădelegile şi li s-au acoperit păcatele, fericit bărbatul căruia domnul nu-i socoteşte păcatul". Şi iarăşi: „în ce chip doreşte cerbul spre izvoarele apelor, astfel doreşte sufletul meu către tine, Dumnezeule".

Astfel am dorit şi am iubit şi eu, în Hristos Dumnezeu binecredinciosul şi de Dumnezeu păzitorul şi singur stăpînitorul, Io Radul mare voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei şi Podunaviei, fiul marelui şi preabunului şi sfîntrăposatului Io Radul voievod, am primit cu toată inima şi cu bunăvoinţă ca să fim noi ctitori şi păzitori şi înnoitori acelei în Sfîntul Munte Athos, grădină a preacuratei de Dumnezeu născătoare, sfinţitului şi cinstitului lăcaş al sfîntului şi slăvitului mare mucenic şi purtător de biruinţă Gheorghie şi celui întru sfinţi părintele nostru arhierarh şi făcător de minuni al lui Hristos Nicolae, numit Turnul lui Arbănaş şi am făcut obroc sfîntului lăcaş 1 200 aspri şi părintelui egumen ieromonah Macarie, să aibă şi el obroc 1 000 aspri. Şi să vină fraţii în fiecare an după Bobotează să ia obrocul sfintei mănăstiri şi al părintelui Macarie, să fie sfîntului lăcaş de întărire, iar nouă veşnică pomenire, să fim pomeniţi cu sfinţii ctitori şi în toate strigările în biserică şi la trapeză, pretutindeni, şi să se cînte paraclis simbăta, după vecernie, şi duminica liturghie sobornică şi la trapeză băutură [1] şi să fim pomeniţi cît stă sfînta mănăstire, precum se pomenesc sfinţii ctitori şi împăraţi binecinstitori după moartea lor.

Şi eu păcătosul şi cel mai mic, Radul Pădure, care am scris această carte în cetatea de scaun Tîrgovişte, în anul 7033 <1525> luna mai 4[2] zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIII/15.
Fotocopie după orig. la m-rea Hilandar de la Athos.

235

1525 (7033) mai 16, Tîrgovişte.

Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte m-rii Turnul lui Arbănaş de la Athos un obroc anual de 1 200 aspri şi egumenului Macarie 1 000 de aspri.

† Иже въ свѣтѣи Горѣ Аѳонстѣи, пернкола прѣчистїѧ Богородицѣ, свѣтицѣиїѧ wбитєлн, храмъ свѣтаго и славнаго велнко мѫченнка и побѣдонwсца Гєwргїа

[1] Cuvînt scris deasupra rîndului.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

и нже въ свѣтыхъ wтца нашего, архїерарха и чюдотворца Христова, Николи Мирликїискаго, Арбанашки Пирги, свѣщенникwм и старцем и въсем нже w Христѣ братии смирѣнно метанїе сътвараемъ вашои свѣтии, азъ вбо нже по милости божїен и вашими свѣтими молитва ми wбрѣтаемъ въ настоящее врѣме wбладател и господинъ въсои земли Ѵгровлахїискою и Подѵнавїю, Iw Радѵлъ воевода.

И по сихъ, wтцн свѣты, вѣдомо да iст вашою свѣтии, понеже прїиде къ нам wт свѣтню вашѳ wтца игѳмена Макарїе и дѣховник Їѡанъ и принесоше нам wбичное благословенїе и благословише се ѳ нас въ мѣсто въсѣх вас и възвѣстише нам w потрѣбах вѣщи монастирскїе и мы въсе по редѳ добре разѳмехwм и примии смо съ въсѣм ѳсрьдїемъ да бѳдемо ктитори и wбновителїе свѣтне wбителн и ѳчнии смо wброк ×ас аспри и wтцѳ игѳменѳ Їермонахѳ Макарїю, да имат и wн wброк ×а аспри. И да приходят братїа на въсако лѣто по Богошвленїю да ѳзимают wброк свѣтне wбителн и wтца Макарїа, да iст свѣтѣи wбителн въ ѵкрѣпленїе, намже въ вѣчное въспоминанїе, да се поменѳемо съ свѣтими ктитори и въ въсѣх възглашенїах въ цркви и на трапезѳ, по въсѣдѳ и да се поет параклис въ сѳботѳ по вечерни и въ недѣлю лутѳргїю съворно и на трапезе прилевка и да се ѳпишемо въ свѣтою проскомидїю и въ свѣтии поменникъ и да се поменѳемо, якоже се помѣнѳет свѣтыи ктиторїе и царїе благочьстивїи и при животѳ и по прѣставленїи.

И азъ грѣшнїи и мъншїи, Радѵл Пъдѳре, еже начрътах сїю книгѳ въ столни градъ Тръговищѣ, въ лѣто ×ѕлг, мѣсеца мане ѳї дньъ.

† Iw Радѵл воевода, милостїм божїм, господинъ.

† Celui de la Sfîntul Munte Athos, grădină a preacuratei de Dumnezeu născătoare, sfinţitului lăcaş, hramului sfîntului şi slăvitului mare mucenic şi purtător de biruinţă Gheorghie şi celui întru sfinţi părinţi ai noştri, arhierarhului şi făcătorului de minuni al lui Hristos, Nicolae al Miralichiei, Turnul lui Arbănaş, preoţilor şi stareţilor şi tuturor celor întru Hristos fraţi, smerită închinăciune fac sfinţiilor voastre, eu cel care din mila lui Dumnezeu şi rugăciunile sfinţiilor voastre mă aflu în vremea de acum stăpînitor şi domn a toată ţara Ungrovlahiei şi Podunaviei, Io Radul voievod.

Şi după acestea, părinţi sfinţi, am înţeles că este al sfinţiilor voastre, căci a venit la noi de la sfinţiia voastră părintele egumen Macarie şi duhovnicul Ioan şi ne-au adus obişnuita binecuvîntare şi ne-au binecuvîntat în locul vostru al tuturor şi ne-au înştiinţat despre lucrurile necesare mănăstirii şi noi toate pe rînd bine le-am priceput şi am primit cu toată osîrdia să fim ctitori şi înoitori ai sfîntului lăcaş şi am făcut obroc 1 200 aspri şi părintelui egumen, ieromonahului Macarie, să aibă şi el obroc 1 000 aspri. Şi să vină fraţii în fiecare an după Bobotează să ia obrocul sfîntului lăcaş şi al părintelui Macarie, să fie sfîntului lăcaş de întărire, iar nouă de veşnică pomenire,

www.dacoromanica.ro

să fim pomeniţi cu sfinţii ctitori şi în toate strigările în biserică şi la trapeză, peste tot, şi să se cînte paraclis sîmbăta la vecernie şi duminica liturghie sobornică şi la trapeză băutură şi să fim scrişi la sfînta proscomidie şi în sfîntul pomelnic şi să fim pomeniţi după cum se pomenesc sfinţii ctitori şi împăraţi binecinstitori şi în viaţă şi după moarte.

Şi eu păcătosul şi mai mic, Radul Pădure, care am scris această carte în cetatea de scaun Tîrgovişte, în anul 7033 <1525>, luna mai 16 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIII/13.
Fotocopie după orig, la m-rea Hilandar de la Athos.

236

1525 (7033) mai 30, Bucureşti.

Vladislav al III-lea voievod întăreşte m-rii Tismana satele Vodiţa Mare, Vîrful Vladului ş.a., în urma unei judecăţi.

† Милостїю божїю, Їw Владїслав воевода и господинь всєи земли Оугровлахїискои, сынь великаго и прѣдобраго Владїслава воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомоу монастирю господства ми реколини Тисмена, храмь и вонтѣли прѣсвѣтие владїчице нашеи Богородице и присно дѣви Маріи и славное м Оуспенїе и wтцѣ игоумень, наставникь свѣтомоу монастирю, кыр Ефрем и всѣм братїим еже живоущих въ свѣтомоу монастирю, ыако да им ест Голема Бодица съ Бахнином селиштем и съ всѣм хотаром, по wбоу страна Бодице до хотар Рѣчице и Врѣх Владов до хотар Шибею, где се станет в wнои бары, сирѣч блатъ нѣкою, понеже се прє игоумен и братїа wт свѣтаго монастира пред господства ми със сыновци Рьсипови.

Тако, игоумен Ефрем и братиа wт свѣти монастир извадише книге старим господам, wт wтца моего Владїслава воевода, що ест бил прежде и книгь предедь господства ми и потом и книге всѣм господа по редь. И гледах господство ми тои книге съ почетнимн властели господства ми и добре нандох господство ми како ест Велика Бодица съ всѣм Бахнином селиштем и всѣм хотаром, како ест свѣтомоу <мо>[1]настирю стара и права wчина. И гледах и книгь Влада воевода Калоугера; тако и нандох како сь извадили калоугери пред него със к҃д болѣри та сь клели и свидѣтелствовали како ест свѣтомоу монастирю стара и права wчина.

Того радї и господство ми дадох свѣтомоу монастирю како да мь ест въ wчинь и въ wхабь и ни wт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

Сѣже и свѣдѣтелїѣ поставлѣхом господство мн: жѹпанъ Жогоранъ великн дворник и жѹпанъ Драган великн логофет и жѹпанъ Капотъ великн вистїар и жѹпанъ Стан великн спатар и жѹпанъ Гонцѣ великн армаш и Нѣгое великн комнс и Манѣ великн столник и Петриманъ великн постелникъ.

Пнс Радѹл грамматик въ градъ Бѹкѹрещн, мѣсеца маи $\overline{\text{л}}$ днь, в лѣт $\overline{\text{×злг}}$.

† Їѡ Владїслав вѡєвѡда, милостїѭ вожїѭ, господннъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Vladislav voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a domniei mele numite Tismena, hramului şi lăcaşului preasfintei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi slăvitei ei Adormiri şi părintelui egumen, nastavnicului sfintei mănăstiri chir Efrem şi tuturor fraţilor care trăiesc în sfînta mănăstire, ca să le fie Vodiţa Mare cu seliştele Bahnei şi cu tot hotarul, pe amîndouă părţile Vodiţei pînă la hotarul Răciţei şi Vîrful Vladului pînă la hotarul Ştubeiului, unde se întîlneşte cu un lac, adică o baltă oarecare, pentru că s-a pîrît egumenul şi fraţii din sfînta mănăstire înaintea domniei mele cu fiii lui Răsipă.

Astfel, egumenul Efrem şi fraţii din sfînta mănăstire au înfăţişat cărţile bătrînilor domni, de la părintele meu Vladislav voievod, care a fost mai înainte şi cartea străbunicului domniei mele şi după aceea şi cărţile tuturor domnilor pe rînd. Şi am cercetat domnia mea acele cărţi cu cinstiţii vlasteli ai domniei mele şi bine am aflat domnia mea că este Vodiţa Mare, cu toate seliştele Bahnei şi tot hotarul, a sfintei mănăstiri veche şi dreaptă ocină. Şi am cercetat şi cartea lui Vlad voievod Călugărul; astfel am şi aflat că au scos călugării înaintea lui cu 24 boieri de au jurat şi au mărturisit precum că este a sfintei mănăstiri veche şi dreaptă ocină.

De aceea şi domnia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Jogoranu mare vornic şi jupan Dragan mare logofăt şi jupan Capotă mare vistier şi jupan Stan mare spătar şi jupan Gonţea mare armaş şi Neagoe mare comis şi Manea mare stolnic şi Petrimanu mare postelnic.

Am scris Radul gramatic în cetatea Bucureşti, luna mai 30 zile, în anul 7033 <1525>.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 274 (Tismana, LVIII/6).
Orig., hîrtie (32 × 22), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 170 şi 337, f. 159v—160.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 186—187. Facs. *Ibidem*, 318.

www.dacoromanica.ro

1525 (7033) iunie 10, Bucureşti.

Vladislav al III-lea voievod întăreşte lui Costa slugă domnească, fiului său Crăciun ş.a. părţi în Bunileşti, cumpărate de la Vişa.

† Милостїюмъ божїюмъ, Їw Еладїслав воєвода и господинь късон земле Оугровлахискон, синь [и] предобраго и великаго Еладїслав воєводе. Дават господство ми сїе повѣленїе господства <ми>[1] слѹзим господства ми Костѣ армашѹл и синѹ емѹ Крьчюн, шкоже да им ест ѹ Бѹнилецн, али wт горнѹ wчинѹ, понеже покѹпише wт Ениша, дещера Манѣнк Пѹрчѣлен, за хсн аспрї, горни wчинѹ, али поло[ло]винѹ. И пак дрѹга половина Данчюл и съ братнем си Драгиш и Момче и Станчюл, wнни покѹпише wт Ениша, дещера Манеик Пѹрчелен, за хсн, али дрѹга wт горнѹ wчинѹ половинѹ. И кон дадоҳ господство ми.

Тоган радї, дадѣ и господство ми, шко да мѹ ест wчинѹ, ним и синовн им и внѹком и превнѹко иҳ. И а потом, каре кон wт ниҳ прежде прїлѹчит съмрьтъ, а въ ниҳ прѣдалнка да нѣст, анѹ да wсташе ним и синовн им и внѹкомчетом иҳ дединѹ въ вѣки вѣком. И не wт когоже и непотъкновено, поризмо господства ми.

Свѣдѣтели господства ми поставлѣкем: жѹпанѹ Жигоран великн дворникѹ и жѹпанѹ Драган велнки логофет и Капотъ внстиар и Стан спатар и Ерѣжоге клѧчар, Манѣ столникѹ и Гонцѣ армаш и Нѣгое комис и Петриман и Малаю велнци постелници. Исправник Манѣ спатар.

Пнс мѣсеца юнїе ѱ дьни, въ настол град Бѹкѹреци, въ лет хзлг.

† Їw Еладїслав вwевwда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul [şi] preabunului şi marelui Vladislav voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei <mele>[1] slugilor domniei mele Costea armaş şi fiului lui, Crăciun, ca să le fie în Bunileşti, însă din ocina de sus, pentru că a cumpărat de la Vişa, fiica lui Manea Purcelea, pentru 1 250 aspri, din ocina de sus, însă jumătate. Şi iarăşi cealaltă jumătate au cumpărat-o Danciul şi cu fraţii săi Draghiia şi Momce şi Stanciul de la Vişa, fiica lui Manea Purcelea, pentru 1 250, însă cealaltă jumătate din ocina de sus. Şi domniei mele au dat calul.

De aceea a dat şi domnia mea, ca să-i fie ocină, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi după aceea, oricăruia dintre ei i se va întîmpla

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor dedină în vecii vecilor. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori punem domnia mea: jupan Jigoran mare vornic şi jupan Dragan mare logofăt şi Capotă vistier şi Stan spătar şi Vîrjoghe clucer, Manea stolnic şi Gonţea armaş şi Neagoe comis şi Petriman şi Malaiu mari postelnici. Ispravnic Manea spătar.

S-a scris luna iunie 10 zile, în cetatea de scaun Bucureşti, în anul 7033 ‹1525›.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MDCXXX/1.
Orig., perg (24,5 × 33,5), pecete timbrată.

238

1525 (7033) iunie 10, Bucureşti.

Vladislav al III-lea voievod întăreşte lui Dragomir şi cetei sale ocini în Peştişanii de Sus ş.a., muntele Gemenele şi vii la Gureni, în urma unei judecăţi.

† Милостїю божїею, Їѡ Владїслав воевода и господинъ въсон земли Оугровлахїискон, сынъ прѣдобраго и великаго Владїслав воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Драгомир и съ братиа‹м сн›[1] и Славчюл и Станчюл и съ братам сн и Манюл съ брата сн и съ нїх сыновн, елице им Богъ припѡстит, такоже да им ест Пещишанни wт Горни и една планин еже глаголет сѧ Цемемѣле и Грѡюл Тѣшов, понеже мѡ сѫт били стари и праве wчинне и дѣдинне.

И потом имаше Драгомир и Славчюл и Станчюл и Манюл съпренїе със Блъсѡл и съ четом сн радї сїе вншепнсана wчнна. И Драгомир и съ дрѡзими, что сѫт вншереченн, wни заклеше със ѯ̃ болѣрн. И ещеже мартѡрисаше ѳ̃ села како сѫт права и дѣдина и wчина Драгомиров и четом емѡ, а Блъкѡл[2] и съ четом емѡ wсташе wт закона господства ми, како веке метѣх да не имат, нѡ Драгомир и съ четом емѡ да сн wбладает wчина.

И да мѡ ест Станчюл лозне wт Камен Лѡпѡлов, понеже мѡ ест покѡпена wт Манѣ и wт Драгою за т̃ аспрн. И да мѡ ест Драгомир лозїе wт плаюл Гѡрѣном, понеже ю покѡпи Драгомир wт Лѡпѡл за т̃ аспрн. И за радї вражмашне еже сте имали, wт сѣда на пред веке вражмашне да не имате, понеже ест ѡчнинн мрѣтвѡ и за мрѣтвѡ.

[1] Loc rupt.
[2] Mai sus: Блъсѡл.

www.dacoromanica.ro

Тогон радї, ти Блъко и съ четом ти да се варѣш wт Драгомир и wт негова чета, ерѣ чеш зло wргїю има wт господство ми.

Сего радї, ним дадоҳ и господство ми Драгомир и съ четом емъ, еже ест вишеписана, такоже да им ест въ wчинѣ и въ ѳхаѣ ним и сыноком им и вноком и прѣвнучетом им. И въ них прѣдалинке да нѣст въ вѣки, анѣ да ест wставшим. И ни wт когоже непотѫкновено, по реч господства ми.

Сведетелие: жѫпан Жиго<р>[1]англ велики дворник и жѫпан Драган велики логофет и Капотъ виститар и Стан спатар и Нѣгое комис и Еръжоге ключар и Хамза портар и Петрѫ пехарник и Гонцѣ армаш и Петриман и Мълаю велицн постелници. Исправник Добрѫл пехарник.

И аз, Стоган писаҳ словоѫстроител въ настол град Бѫкѫреции, въ мѣсеца юниѥ ї дьни, в лѣт ×ѕлг.

† Їw Еладїслав wѥвwда, милостїѫ божїѫ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vladislav voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Dragomir şi cu fraţii lui şi Slavciul şi Stanciul şi cu fraţii săi şi Maniul cu fraţii săi şi cu fiii lor, cîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie Peştişanii de Sus şi un munte care se cheamă Gemenele şi Gruiul Teaşii, pentru că le-au fost vechi şi drepte ocini şi dedine.

Apoi au avut pîră Dragomir şi Slavciul şi Stanciul şi Maniul cu Vîlsul şi cu ceata lui pentru această ocină mai sus-scrisă. Iar Dragomir şi cu cetaşii, care sînt mai sus-zişi, ei au jurat cu 34 boieri. Şi încă au mărturisit 12 sate că este dreaptă dedină şi ocină a lui Dragomir şi a cetei lui, iar Vîlcul[2] şi cu ceata lui a rămas de legea domniei mele, ca mai mult amestec să nu aibă, iar Dragomir cu ceata lui să-şi stăpînească ocina.

Şi să fie lui Stanciul via din Piatra Lupului, pentru că a cumpărat-o de la Manea şi de la Dragoiu pentru 300 aspri. Şi să-i fie lui Dragomir via de la plaiul Gureanilor pentru că a cumpărat-o Dragomir de la Lupul pentru 300 aspri. Şi pentru vrăjmăşia pe care au avut-o, de acum înainte să nu mai aibă vrăjmăşie, pentru că au făcut moarte pentru moarte.

De aceea, şi tu Vîlcu şi cu ceata ta să te fereşti de Dragomir şi de ceata lui, că vei avea rea urgie de la domnia mea.

De aceea am dat şi domnia mea lui Dragomir şi cu ceata lui, care e mai sus-scrisă, ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie în veci, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

---

[1] Loc rupt.
[2] Mai sus: „Vîlsul".

www.dacoromanica.ro

Martori: jupan Jigoranul mare vornic şi jupan Dragan mare logofăt şi Capotă vistier şi Stan spătar şi Neagoe comis şi Vîrjoghe clucer şi Hamza portar şi Petru paharnic şi Gonţea armaş şi Petriman şi Mălaiu mari postelnici. Ispravnic Dobrul paharnic.

Şi eu, Stoian logofăt, am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna iunie 10 zile, în anul 7033 ‹1525›.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul judeţean Tg. Jiu, nr. 15.
Orig., perg. (26 × 38), pecete aplicată, stricată.
EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 84—86.

239

‹1525› iulie, Bucureşti.

Vladislav al III-lea voievod întăreşte m-rii Glavacioc ocină în Obislav, dăruită de Dumitru din Băneşti.

† Милостиѭ божиѭ, Іѡ Владїслав воєвода и господинъ късон землы Оугровлахїнскон. Дават господство мн сїѣ повелѣнїѣ господства мн свѣтомѹ монастирѹ зоѵомн Главачов, Храмѹже wбители прѣчистыѧ владѵчице нашон Богородици, прнсно дѣвѣн Маріи и славнон ен Благовѣщенїѣ, wтцѹ єгѹменѹ Гавє, ѩко да им єст село въ подрѹчїѣ зоѵомн Обнслав, алн wт половнню, два дела, єлнка єст била дела Днмнтрѹ wт Банещї, єрє мѹ єст била стара и права wчина, дѣдина. Потом, прїнде пред господства мн жѹпан Днмнтрѹ wт Банещи тєрє прнложи свѣтомѹ мо‹нас›тирѹ свон дел wт Обнслав wт доєрѹ волю, за радї свою дѹшѹ ‹и родит›ел емѹ, ѩко да єст божєств‹єном нно›ком wт свѣтаго монас‹тирѹ за пищѹ и покрѣпленїѣ, а жѹпанѹ Дн›мнтрѹ да мѹ ‹єст вѣчное въ›споми‹нанїѣ, въ вѣкн›.

‹Єго радї и господство мн дадоχ› свѣтомѹ монастирѹ Главачовѹ . . . . ‹мо›настирѹ и wтцѹ єгѹменѹ Гавє и нно‹к›о‹м› жн‹вѹщнχъ въ тон свѣтн wбителн›, ѩко да нм єст въ wчннѹ и въ wχабѹ въ вѣкн ‹и нн wт когоже непо›тѣкновенно, по wрнзмо господства мн. Нно нѣст.

Свѣдѣт‹елїѣ: жѹпан Жѹгоран› великїн дворник и жѹпан Драган великїн лwгwфет . . . . . и Стан спатар и Нѣгое комнс, Хамза портар и . . . . ‹Петрн›ман и Мълаю великн гостелнщн.

И азъ, Данч‹ул граматнкъ, єже› писаχ въ днвнѣм град Бѣкѹрещї, мѣсеца юлїѣ . . . . . .

Исправникъ Снн лwгwфет.

† Іѡ Владїслав вwєвwда, м‹нлостїѭ божїѭ, господннъ›.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Glavaciov, hramului şi lăcaşului preacuratei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria şi slăvitei ei Bune Vestiri, părintelui egumen Sava, ca să le fie în stăpînire satul numit Obislav, însă din jumătate două părţi, cît a fost partea lui Dimitru din Baneşti, căci i-a fost veche şi dreaptă ocină, dedină. După aceea a venit înaintea domniei mele jupan Dimitru din Baneşti de a dăruit sfintei mănăstiri partea lui din Obislav de bunăvoie, pentru sufletul său şi al părintelui său, ca să fie dumnezeieştilor călugări de la sfînta mănăstire <de hrană şi de întărire, iar jupanului> Dimitru să-i <fie veşnică> pomenire, <în veci>.

<De aceea şi domnia mea am dat> sfintei mănăstiri Glavaciov... mănăstirii şi părintelui egumen Sava şi călugărilor care trăiesc <în acel sfînt lăcaş> ca să le fie de ocină şi de ohabă în veci <şi de nimeni> neatins, după porunca domniei mele. Altfel nu este.

Martori: <jupan Jugoran> mare vornic şi jupan Dragan mare logofăt... şi Stan spătar şi Neagoe comis, Hamza portar şi... <Petri>man şi Mălaiu mari postelnici.

Şi eu, Danci<ul gramatic, care> am scris în minunata cetate Bucureşti, luna iulie...

Ispravnic Sin logofăt.

† Io Vladislav voievod, <din mila lui Dumnezeu, domn>.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 264 (Glavacioc, IX/5).
Orig., hîrtie, (29×19,5), rupt, lipsind o parte, pecete timbrată.
Cu o traducere din 1752, revăzută în 1843; alte traduceri ibidem, ms. 223, f. 20v—21 şi la Bibl. Acad., CMXI/33.
Datat după domn şi sfatul domnesc.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 189. Facs. *Ibidem*, 320.

240

1525 (7033) iulie 24, Tîrgovişte.

Radu de la Afumaţi voievod întăreşte diata jupaniţei lui Baldovin pîrcălab, Maria, mama lui Ivaşco din Goleşti ş.a.

† Милостию божїею, Їѡ Радꙋл воевода и господинь въсеи земль Ꙋгровлахїискои, сынь прѣдобраго и великаго Радꙋл воевода. Дават господство ми сїю повелѣние господства ми жѹпанице Марие жѹпанѹ Балдовинѹ пръкалабѹ и сынѹ емѹ Ивашко и съ них сыновн, елици им Богъ даст, ꙗкоже да им сѣт села по име: Голещїи въси и съ въсем Хотаром и виноградем елице сѣт ѹ дел Голе-

www.dacoromanica.ro

цюм, късєх и Мърьчинѣнии къси и съ воденицами и Киръшѣа къс и Бълтѣнии къси и wт Доброецин дел Станов, варе колико се хтет избрати къса; и wт Продилецин дел Бѣхтев къса; и wт Слъник дел Лалов и дел Дончюв късе; и wт Топличани дел Стонкев и дел Долофанов късех. И паки да им ест ѕ Дѣгѣ место wт пчеларие, али цо е бнw Данѣ Дѣрдѣков дворникѣ. И хотарѣ им ест по калѣ Сиракѣлов и по Мъмьлига. И пак да им ест ѕ Доброецин такогере место wт пчеларие.

И паки да им сѣт челѣдї ацигани, по име: Бакрѣ съ децами си и Мача съ децами си и Недѣлѣ съ децами си и Парника съ децами си и Мъра съ децами си и Бѣна съ децами си и Лала съ децами си и Дарчюл съ децами си и Срьбѣл съ децами си и Цицѣ съ децами си и Чокинъ съ децами си и Радул съ децами си и Чюдатѣ съ децами си и Бонна съ децами си и Богдан съ децами си и Стан съ децами си и Бъднлъ съ децами си и Нана съ децами си и дрѣг Драгчюл съ децами си и Бежан съ децами си и Мълага съ децами си и Скорцѣ съ децами си и Пашива съ децами си и Бадѣ съ децами си и Слав съ децами си и Гонцѣ съ децами си и Кѣркѣ съ децами си и Баде съ децами си и Пъпоне съ децами си и Бобина съ децами си и Лѣпа съ децами си и Биша съ децами си и Марина съ децами си, понеже сина късе више речене комате, села и ацигани сѣт жѣпанице Марне и сынѣ ен, жѣпанѣ Икашко, старе и праве wчине, дедине и покѣпене.

Й потом, прїинде жѣпаница Марна пред господства мн тере си ѣтькмн свонwм комате, еже сѣт више писане. Тере преге си ест ѣзел свою дел wт комате, али те ке wт ацигани два челѣдї ацигани, по име Бежан съ децами си и Лала съ децами си, сице да сѣт жѣпанице Марне и wна сама да си ѣчинит съ ним како мѣ чет бити волѣ, варе на монастирѣ за свою дѣшѣ да си нх подават, или на старости своеи и на слабости своеи, да си нх продават, или комѣ хощет подати варе сынѣ своею или джщерем ен или анеѱенке ен али бѣде комѣ хощет wт твоен роднина, а дрѣгѣ нитко метех да не имают, въ вѣки.

И паки дадє джщере си жѣпанице Кале, Бълтѣнии къси и ацигани, по име: Бъднлъ съ децами си и Мълага съ децами си и една виноград еже ест ѕ дел Голецюм, идеже сѣт дрѣге виноградї, али wт горни страна.

И паки да ест дрѣге дещере жѣпанице Марне, по име Велика, прикне wт Доброецин дел Станов къса и челѣдї ацигани, по име Бобина съ децами си и Лѣпа съ децами си и Биша съ децами си.

И паки, потом, анеѱенке си, еже ест била джщера Стънневѣ, сынь жѣпанице Марне, име мѣ ест нен Марна, да мѣ ест прикне ѕ Слънник дел Лалов и дел Драгичов късе и челѣдї ацигани, по име: Кѣрки съ децами си и Мача съ децами си и Попое съ децами си. И потом, когда приспѣют врѣме ен здомнти се и ѣженити се, тогда да мѣ кѣпит, али ѣика си жѣпан Икашко, wт свою имание, една виноград али по хотарѣ Голецюм; тере и сина виноград да мѣ ест прикне.

www.dacoromanica.ro

Сице да им се знает прикие дѫщером жѹпанице Марие и жѹпанѹ Балдовинѹ и анеѱенке сн, еже сѣт вниіе писано. И съ дрѹге комате, села и ацигани инткоже метеѫ да не имают, тъкмо сам жѹпан Ивашко и сыновем емѹ, ѡни сами да сн ѡвладѹт комате, села и ацигани. Тѫчию когда не ке ѡстати ѡт Ивашко ни сынови, ни дѫщери, ниже анеѱени, тогда нихне комате, каре колико се хтет извратн, прѣдалике да нѣст, нѹ да сѣт сестрем емѹ, по име Ілѣ и Велике и анеѱенце емѹ Марие и сыновом емѹ. И докле се хтет ѡт Ивашко, каре сынови, али дѫщери, сами да сн ѡвладѣет комате; а по съмрѣтие им прѣдалике да нѣст, нѹ да сѣт сестрем сн и анеѱенце емѹ Марие. Паки такогере, ацелиже не ке се ѡвреіет ѡт сестрем сн и ѡт анепсенце сн ни сыновн ниже дѫщере, паки прѣдалика да нѣст, нѹ да сѣт Ивашко и сыновом емѹ и дѫщерем емѹ въ вѣки. Тако се съединише и ѹтѫкниіе ѡт пред господства им.

Сего радѣ и господство мн им дадох шкоже да им сѣт въ ѡчине и въ ѡхабе ним и сыновом им, книѕком и прѣкнѕчетом им. И каре комѹ се ѡт нихѫ слѹчит прѣжде съмрѣть, а въ нихѫ прѣдалике да нѣст, нѹ да сѣт ѡставшим. И ни ѡт когоже непотѫкновенно, по реч господства мн.

Сведетелие: жѹпан Пръвѹл ван Кралевски, жѹпан Драгич велнки дворник, жѹпан Радѹл велнки логофет, Нѣгое велнки внстиарѕ, Радѹл велнки пехарник, Драгомир спатарѕ, Радѹл колнс, Манѣ армаш, Шербан столник, Бадѣ и Кръстиан велици постѣлници.

П аз, Марча логофет, еше напнсах въ днвним ѕарош Тръговище, мѣсеца юлїе к҃д дьна, в лѣт ҳ҃ѕлг҃.

† Їѡ Радѹл ѡвѣвѡда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupaniţei Maria a jupanului Baldovin pîrcălab şi fiului său Ivaşco şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, ca să le fie satele, anume: Goleştii toţi şi cu toate hotarele şi viile cîte sînt în dealul Goleştilor, toate şi Mărăcineanii toţi şi cu morile şi Virăşul tot şi Bălteanii toţi şi din Dobroeşti partea lui Stan, oricît se va alege toată; şi din Prodileşti partea lui Buhtea toată; şi din Slănic partea lui Lalu şi partea lui Doiciu toate; şi din Topliceani partea lui Stoica şi partea lui Dolofanu toate. Şi iarăşi să le fie la Deagu loc de stupină, însă care a fost a lui Dan Durducu vornicul. Şi hotarul le este pe valea Siracului şi pe Mămăliga. Şi iarăşi să le fie la Dobroeşti de asemenea loc de stupină.

Şi iarăşi să le fie sălaşele de ţigani, anume: Bacrea cu copiii săi şi Macea cu copiii săi şi Nedealea cu copiii săi şi Parnica cu copiii săi şi Măra cu copiii săi şi Buna cu copiii săi şi Lala cu copiii săi şi Darciul cu copiii săi şi Sîrbul cu copiii săi şi Ţiţea cu copiii săi şi Ciochină cu copiii săi şi Radul cu copiii

www.dacoromanica.ro

săi şi Ciudatu cu copiii săi şi Voina cu copiii săi şi Bogdan cu copiii săi şi Stan cu copiii săi şi Bădilă cu copiii săi şi Nana cu copiii săi şi alt Dragciul cu copiii săi şi Bejan cu copiii săi şi Mălaia cu copiii săi şi Scorţea cu copiii săi şi Paşiva cu copiii săi şi Badea cu copiii săi şi Slav cu copiii săi şi Gonţea cu copiii săi şi Curchea cu copiii săi şi Bade cu copiii săi şi Păpone cu copiii săi şi Bobina cu copiii săi şi Leapa cu copiii săi şi Vişa cu copiii săi şi Marina cu copiii săi, pentru că aceste toate mai sus-scrise averi, sate şi ţigani sînt ale jupaniţei Maria şi ale fiului ei, jupan Ivaşco, vechi şi drepte ocini, dedine şi cumpărături.

Iar după aceea a venit jupaniţa Maria înaintea domniei mele de a întocmit averile ei, care sînt mai sus-scrise. Deci mai întîi şi-a luat partea ei de avere, dar va fi din ţigani două sălaşe de ţigani, anume Bejan cu copiii săi şi Lala cu copiii săi, astfel să fie ai jupaniţei Maria şi ea singură să facă cu dînşii după cum îi va fi voia, fie ca să-i dăruiască la mănăstire pentru sufletul său, fie la bătrîneţea ei şi la slăbiciunea ei, ca să-i vîndă, fie să-i dăruiască cui va voi, sau fiului său sau fiicelor sale sau nepoatei sale sau oricui va voi din neamul ei, iar altul nimeni amestec să nu aibă, în veci.

Şi iarăşi a dat fiicei sale jupaniţei Calea, Bălteanii toţi şi ţiganii, anume: Bădilă cu copiii săi şi Mălaia cu copiii săi şi o vie care este în dealul Goleştilor, unde sînt celelalte vii, însă din partea de sus.

Şi iarăşi să fie celeilalte fiice a jupaniţei Maria, anume Velica, zestre, toată partea lui Stan din Dobroeşti şi sălaşele de ţigani, anume: Bobina cu copiii săi şi Leapa cu copiii săi şi Vişa cu copiii săi.

Şi iarăşi, după aceea, nepoatei sale, care a fost fiica lui Stan, fiul jupaniţei Maria, numele îi este Mariia, să-i fie zestre la Slănic partea lui Lalu şi partea lui Draghici, toate, şi sălaşele de ţigani, anume: Curchi cu copiii săi şi Macea cu copiii săi şi Popoe cu copiii săi. Şi după aceea, cînd se va apropia vremea ei să-şi facă casă şi să se mărite, atunci să-i cumpere, însă unchiul ei jupan Ivaşco, din averea lui, o vie însă pe hotarul Goleştilor; deci şi această vie să-i fie zestre.

Astfel să li se ştie zestrea fiicelor jupaniţei Maria şi ale jupanului Baldovin şi ale nepoatei sale, care sînt mai sus-scrise. Iar cu celelalte averi, sate şi ţigani nimeni amestec să nu aibă, numai singuri jupan Ivaşco şi fiii lui, ei singuri să-şi stăpînească averile, satele şi ţiganii. Numai cînd nu vor rămîne de la Ivaşco nici fii, nici fiice, nici nepoţi, atunci averile lor, oricît se vor alege, să nu fie prădalice, ci să fie ale surorilor lui, anume Calea şi Velica şi ale nepoatei lui Maria şi fiilor lui. Iar cît timp vor fi de la Ivaşco, fie fii, fie fiice, singuri să-şi stăpînească averile; iar după moartea lor, să nu fie prădalice, ci să fie ale surorilor sale şi ale nepoatei lui Maria. Iarăşi de asemenea, dacă nu se va afla de la surorile lui şi de la nepoata sa nici fii, nici

www.dacoromanica.ro

fiice, iarăşi prădalica să nu fie, ci să fie ale lui Ivaşco şi ale fiilor lui şi fiicelor lui în veci. Astfel sau unit şi sau întocmit înaintea domniei mele.

De aceea şi domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricui dintre dînşii i s-ar întîmpla mai înainte moarte, iar la dînşii prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Pîrvul ban Craiovescul, jupan Draghici mare vornic, jupan Radul mare logofăt, Neagoe mare vistier, Radul mare paharnic, Dragomir spătar, Radul comis, Manea armaş, Şerban stolnic, Badea şi Cîrstian mari postelnici.

Şi eu, Marcea logofăt, care am scris în minunatul oraş Tîrgovişte, luna iulie 24 zile, anul 7033 ‹1525›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XXIX/332.
Orig., perg. (49 × 45), pecete timbrată.
Cu două traduceri, ibidem, XXIX/126, 151.
Fotocopie ibidem, XLII/128.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 187—189. Facs. *Ibidem*, 319.

241

1525 (7033) august 18, Bucureşti.

Vladislav al III-lea voievod întăreşte lui Stănilă şi fiilor lui părţi în Negoteşti şi Necşeşti.

† Милостїю божїею, Їw Еладїслав воевода и господинь въсон земле Оугровлахиское, сынь [и] предобраго и великаго Еладїслава воеводе. Дават господство ми сїе покѣленїе господства ми Стьнилъ съ синови си, по име Нѣгое и Станчюла и Филипъ, такоже да им [ест] сѣт в село wт Неготѣщи, wт третн дел. И пак wт Некшещи wт шести дел, понеже ест стара и прадеда и дѣдина, wчинь. И пак, Нань wт Неготѣщи wи дадоХ негов сестръ, именим Добра, едни ниеъ да мъ сѣт прекне. И пак, а потомъ, да им ест хотарнсѣль със Ѵ болѣри и със Радул Милошевь, еще ‹при›[1] дань Басарабъ воеводь.

Сего радѵ и господство ми дадоХ тако да им ест wчинь и къ wХабни ним ‹и си›[2]ови им и внзком и превнѵчетом нХ. И пак, wт нНХ каре кои си прѵлѧчит съмрьт, ‹а къ›[2] нНХ прѣдалика да нѣст, анъ да wсташе ним и синови им и

[1] Omis.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

кнѧзкомъ и прѣкнѧчѣтомъ нх. И нн wт когожѣ нинн <нѣпотъкновѣнно>[1], порнзмо господства мн, <въ>[2] вѣка, амнн.

Сцѣжѣ поставлѣкем господство мн свѣдѣтѣлю: жѫпанѫ Жнгоран велнкн дворникѫ н жѫпанѫ Еншан велнкн логофѣт н Капотъ внстнпр н Стан спатар н Манѣ столникѫ н Врѣжогѣ клѫчар н Нѣгоѣ комнс н [н] Гонцѣ армашѫ н Сахатѫ н Малаю велнцн постелницн. Исправникъ Кладѫл портар.

Пнс мѣсеца ѫгѫѕст нѲ дѣнн, <въ>[2] град Бѫкѫрещн, въ лет ×ѕлг.

† Їѡ Кладїславъ вwєвwда, мнлостїѭ божїѭ, господннѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vladislav voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stănilă cu fiii săi, anume Neagoe şi Stanciul şi Filip, ca să le fie în satul din Negoteşti a treia parte. Şi iarăşi din Necşeşti a şasea parte, pentru că le este veche şi adevărată şi dedină, ocină. Şi iarăşi, Nanu din Negoteşti el a dat surorii lui, anume Dobra, un ogor ca să-i fie de zestre. Şi iarăşi, după aceea, li s-a hotărnicit cu 12 boieri şi cu Radul al lui Miloş, încă <din>[2] zilele lui Basarab voievod.

De aceea şi domnia mea am dat ca să le fie ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi iarăşi, dintre ei oricui se va întîmpla moarte, <iar la>[3] ei prădalica să nu fie, ci să rămîie lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi de nimeni alţii <neatins>[1], după porunca domniei mele, <în>[2] veci, amin.

Încă martori punem domnia mea: jupan Jigoran mare vornic şi jupan Vişan mare logofăt şi Capotă vistier şi Stan spătar şi Manea stolnic şi Vîrjoghe clucer şi Neagoe comis şi Gonţea armaş şi Sahat şi Malaiu mari postelnici. Ispravnic Vladul portar.

S-a scris luna august 18 zile, <în>[2] cetatea Bucureşti, în anul 7033 <1525>.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 275.
Orig., perg. (25 × 32,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere şi două copii din 1907, ibidem, A. N., CXIII/2.
EDIŢII. Slav. Hasdeu, *Vladislav vodă*, 183. Trad. *D.I.R., B.*, 190. Facs. *D.I.R., B.*, 321.

[1] Loc şters.
[2] Omis.
[3] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

1525 (7034) septembrie 8, Tîrgovişte.

Radu de la Afumaţi voievod întăreşte episcopiei de Buzău ţigani, mori, maje de peşte, vedre de miere, găleţi de grîu, căşăria din jud. Buzău, vedre de vin şi un „popor" care să muncească la morile episcopiei.

† Въ Христа Бога, благовѣрни и благочьстиви и Христолюбиви и самодрѫжавнии, Їѡ Радѹл воивода, сынъ прѣдобраго и великаго Радѹла воиводе, милостїѭм божїѭм и божїем дарованїем wбладающюмн и господствѣющюмн въсею земли Ѹгрровлахїискою, ещеже и запланинскнм странам, Їмлашѹ и Фагарашѹ херцег, благопроизволи господство ми своим благим произволенїем, чистим и свѣтлим срѫдцем господства ми, ꙗко прославити прославлъшаго ме Бога и на прѣстолѣ свѣтопочившєх родителѣ господства ми съ славое възнесешаго ме. Сеже оубо видѣх и господство мн, ꙗко прѣжде нас бившнх, царїе и господа, Богѹ послѣдѹщї и Писанїе исплънѣщнх, повелѣнїе господа нашего Їсѹса Христа, съзидавше и ѹкрасивше свѣтые цръкви и монастирах, дѹше свое радї добре оустроивше къ Богоу.

Тѣмже оубо, тъщ бо се и аз, нетъчию се царство неправити, нж и господа въсе дѹшно възлюбити, въ кѹпѣже и благими дѣлн господнеже, благоѹтробне; велию ест къ въсем бо рѫце простирати, сам бо реч въсе честнїми своими и чьстнми ѹсти ꙗко: „не хощѹ съмрътн грѣшникѡм, нж wбратити се емѹ и живѹ бнти" и „не придох бо призвати праведни, нж грѣшники на покаанїе". Понеже мнози wбрази сѹт покаанїе, дображе дѣла много wбразна сѹт, любов и милостеню, пост и <въ>здръжанїе и паметъ нескончаемж. Къ сим и Ефрем Сирнанин глаголет: „сѫщїи въ скрѫбех и въ темницї посѣщаен и ницїим съ помощник бѹди, падшим поб<ънѣсите>[1]л и сирим наситител, вдовицам посѣтител, да тобое господъ Богъ посѣтитет въ дънъ сѫдни и да ѹслышиш блага его деснаго стоанїе."

Сего ради и господство ми аще ....[2] жѣдетвие .... [2] есмъ игрѹбостие исплъненъ, поревновах и господство ми <къ>[2] прѣжде реченим господам и царїе, еже дѹше свое радї добр<о>оустроивше и господѹ Богѹ и благооугодивше, сице и господство ми видѣх оубо свѣтые цръкви и монастирах wставше без посѣтителїе и wрасаблѣщїѫсе, въ сие нѹж<д>на врѣмена; таже оубо съмотрих и господство ми, елико по силѣ и по прилежанїе, wт богоданаго нам wблст, и никомѹ оу нлностию не сътворих, нж wт господство ми стежанїе приложих семѹ свѣтомѹ

[1] Loc rupt şi şters.
[2] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

и божественомъ и прѣчесвѣщеномъ wбитѣли, свѣтие цръкви, епископие wт Бѣзъѣ, идеже ест храм прѣсвѣтѣи и чистѣи и прѣблагословенѣи владꙗчице нашеи Богородице и присно дѣви Марꙗ и чьстнои ей Оуспенꙗ и чьстѣишомъ wтцъ їепископъ, кюрꙋ Пансꙗ, такоже да им ест ациганн, по име: Хъмен съ децами си и Кѣрки съ децами си и Момче съ децами си и Патѣ съ децами си и Слав съ децами си и Барвѣл съ децами си.

И да им ест водъници $\overline{\Gamma}$, еже сѣт по Бѣзъѣ. И да имат wт блатѣ господства ми ката годинѣ по $\overline{\text{К}}$ мажи риб или по $\overline{\text{хК}}$ аспри и мед ведри $\overline{\text{ЇЇ}}^1$ и къблове кѣкѣ $\overline{\text{ро}}^1$ и кашарꙗ wт сѣд Бѣзъѣ, меѫ $\overline{\text{S}}$ и сир $\overline{\text{SЇ}}$ и вино wт винарич wт Сърата ведре $\overline{\text{т}}^1$ и погоне wт виноград, $\overline{\text{Ї}}$ погоне със винарич и wт бранище господска по $\overline{\text{д}}$ кола за дръво на една мѣсеца. И един попор wт сѣд Бѣзъѣ, али wт згорѣ, да работит на водъници їепископꙗ, понеже приложи господство ми семѣ свѣтомѣ и божественомѣ и прѣчесвѣщеномѣ wбитѣли, свѣтие цръкве їепископꙗ и више реченномѣ wтцъ їепископъ кир Пансꙗ, такоже да им ест въ wчинѣ и въ wхавѣ и братиам въ пицѣ и въ зкрѣпленꙗ, а дѣдwм и родителем господства ми и господствѣ ми вѣчноеи въспоминанꙗ и нихъ wт когоже непотѫкновенне, въ вѣки.

<Ѳ>ще и заклинанꙗ поставлѣет господство ми, како по съмрѣти господства ми, кого изберет господъ Богъ <б>ити господинъ Блашкои Земле или wт сръдечнаго плода господства ми или wт сърогник господства ми или, по грѣсѣх нашихъ, wт иноплѣменик, да ациѣ почетет и оутвръдитъ <и по>^{2}новитъ съи хрисовѣл господства ми, того господь Богъ да оутвръдитъ и почетѣтъ и съхранит <въ>^{2} господствѣ его; а ациели не поче<тетъ и не с>^{2}ъхранитъ и не поновит, <нѫ ра>^{2}зоретъ и попоретъ и расипетъ и пострамит сїи хрисовѣл господства ми, того <господь Богъ да разо>^{2}ретъ и п<опоре>^{2}тъ и р<асипетъ въ господствѣ>^{2} его и да га убиетъ зде тѣло, а въ бѫдеци вѣцѣ дѹша его и да имат вчестию съ Издою и <съ триклетомъ Йрїемъ>^{2} и да мѣ ест съпост<атница прѣчистаа Бого>^{2}мати на страшнѣм и нелицемѣрнѣмъ сѣдище. И паки да имат вчестию съ wнѣми Їзден иже въз<ѣпише на господа>^{1} Бога и спаса нашего Їсуса Христа и ре<коше, крѣкъ его на нихъ и>^{2} на чедах ихъ, еже ест и бѫдетъ въ вѣки, амїн.

<Ѳ>еже и сведѣтелꙗ поставлѣет господство ми: жупан Прѣкѣл Кралевски велики баѩ и жупан Дрѣгич <бившеѩ>^{2} велики дворник и жупан Манѣ Першанѣл велики дворник и жупан Радул бивше велики логофет и жупаѩ Ѳеѡдwр велики логофет и Нѣгое вистиар и Драгомир спатар и Данчол пехарник и Дрѣгич комис и Шерван столник и Бадѣ и Драгѣл велицї постелницї. Исправник Трифа логофет.

И аз, Кореси дїак, еже написах въ настолнѣм град Тръговище, мѣсеца септемврїе $\overline{\text{й}}$ дьни и wт Ѫдама текѹщїи лѣт $\overline{\text{хзлд}}$.

† Їw Радул вwевwда, милостїѫ божїѫ, господинъ.

---

[1] Cifră corectată.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpînitorul, Io Radul voievod, fiul preabunului şi marelui Radul voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei, încă şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg, a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoinţă, din inima curată şi luminată a domniei mele, ca să proslăvesc pe Dumnezeu care m-a proslăvit pe mine şi m-a ridicat cu slavă pe scaunul sfîntrăposaţilor părinţi ai domniei mele. Iată dar am văzut şi domnia mea cum cei ce au fost înaintea noastră, împăraţi şi domni, urmînd lui Dumnezeu şi împlinind Scriptura, din porunca domnului nostru Isus Hristos, au zidit şi au înfrumuseţat sfintele biserici şi mănăstiri, pentru sufletul lor bine întocmindu-se către Dumnezeu.

De aceea m-am grăbit şi eu, nu numai să cîrmuiesc această împărăţie, ci şi a iubi pe Dumnezeu din tot sufletul, împreună şi cu fapte bune domneşti, cele de bine cuprinzătoare; mare lucru este a întinde mîinile către toţi, căci precum însuşi cu gura sa atotcinstită şi curată spune că: „nu vreau moartea păcătoşilor, ci să-i îndrept pe ei şi să fie vii“ şi „n-am venit să chem pe cei drepţi, ci pe păcătoşi la pocăinţă“. Pentru că multe chipuri sînt ale pocăinţei, precum faptele bune sînt în multe chipuri, dragostea şi milostenia, postul şi înfrînarea şi pomenirea fără de încetare. Către acestea şi Efrem Siriul spune: „celor ce sînt în supărări şi în temniţă fii sprijitor şi celor lipsiţi ajutător, celor căzuţi ridicător şi orfanilor îndestulător, văduvelor sprijinitor pentru ca Dumnezeu să-ţi ajute în ziua judecăţii şi să capeţi bunurile cu şederea la dreapta lui“.

De aceea şi domnia mea fiind încă...[1] şi plin de greutăţi, am rîvnit şi domnia mea către mai înainte zişii domni şi împăraţi, care pentru sufletul lor bine au întocmit şi pe domnul Dumnezeu bine l-au bucurat, pentru care şi domnia mea astfel am văzut sfintele biserici şi mănăstiri rămase fără sprijinitori şi slăbindu-se, în aceste vremuri de nevoie; deci aceasta am căutat şi domnia mea, pe cît mi-a fost cu putinţă şi după împrejurări, din averea noastră dată nouă de Dumnezeu, căci nimănui nu am făcut în silă, ci din venitul domniei mele am dăruit acestui sfînt şi dumnezeiesc şi preasfinţit lăcaş, sfintei biserici, episcopia din Buzău, unde este hramul preasfintei şi curatei şi preabinecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei ei Adormiri şi preacinstitului părinte episcop, chir Paisie, ca să le fie ţiganii, anume: Hămei cu copiii săi şi Curchi cu copiii săi şi Momce cu copiii săi şi Patea cu copiii săi şi Slav cu copiii săi şi Barbul cu copiii săi.

[1] Loc şters.

www.dacoromanica.ro

Şi să le fie 3 mori, care sînt pe Buzău. Şi să aibă din bălţile domniei mele pe fiecare an cîte 2 maje de peşte sau cîte 2 000 aspri şi 15[1] vedre de miere şi găleţile de la 170[1] de case şi căşăria din judeţul Buzău, burdufe 6 şi 16 caşcavaluri şi vinul din vinăriciul de la Sărata 300[1] vedre şi pogoane de vie, 10 pogoane cu vinăriciul şi din braniştea domnească cîte 4 care de lemne pe fiecare lună. Şi un popor din judeţul Buzău, însă din partea de sus, să muncească la morile episcopiei, pentru că am dăruit domnia mea acestui sfînt şi dumnezeiesc şi preasfinţit lăcaş, sfintei biserici a episcopiei şi mai sus-zisului părinte episcop chir Paisie, ca să le fie de ocină şi de ohabă şi fraţilor de hrană şi de întărire, iar strămoşilor şi părinţilor domniei mele şi domniei mele veşnică pomenire şi de nimeni neatins, în veci.

Încă şi blestem pune domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine domnul Dumnezeu va alege să fie domn al Ţării Româneşti, sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va întări <şi>[2] va înnoi acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească şi să-l cinstească şi să-l păzească <în>[2] domnia lui; iar dacă nu va cinsti <şi nu>[2] va păzi şi nu va înnoi, <ci>[2] va strica şi va călca şi va risipi şi va batjocori acest hrisov al domniei mele, pe acela <domnul Dumnezeu să-l>[2] nimicească şi să-l calce şi să-l <risipească în domnia>[2] lui şi să-l ucidă aici cu trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui şi să aibă parte cu Iuda şi <cu Arie cel de trei ori blestemat>[2] şi să-i fie <potrivnică preacurata mamă>[2] a lui Dumnezeu la cumplita şi nefăţarnica judecată. Şi iarăşi să aibă parte cu acei iudei care <au strigat asupra domnului>[2] Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Isus Hristos şi <au spus, sîngele lui asupra lor şi>[2] asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Pîrvul mare ban Craiovescul şi jupan Drăghici <fost>[2] mare vornic şi jupan Manea Perşanul mare vornic şi jupan Radul fost mare logofăt şi jupan Theodor mare logofăt şi Neagoe vistier şi Dragomir spătar şi Danciul paharnic şi Drăghici comis şi Şerban stolnic şi Badea şi Dragul mari postelnici. Ispravnic Trifa logofăt.

Şi eu, Coresi diac, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna septembrie 8 zile şi de la Adam ani curgători 7034 <1525>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XCIV/96.
Orig., perg. (48,5 × 44,5), pecete atîrnată, căzută.
Cu o traducere la Arh. St. Buc., condica Ep. Buzău, nr. 171, f. 105—106.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 190—192.

[1] Cifră corectată.
[2] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

1525 (7034) septembrie 11, Afumaţi.

Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Glavacioc moşie cu rumâni la Bărăgan, dăruită de Calotă vornic.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod şi domnu a toată Ţara Rumâneascâ, feciorul bunului, marelui Radul voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei méle sfintei şi dumnezeeştii mănăstiri ce se chiamă Glavaciog, unde iaste hramul slăvita Blagoveştenie a preacuratei, prea blagoslovitei stăpînei noastre născătoarei de Dumnezeu şi pururea fecioarei Mariei, ca să-i fie moşie la Bărăganul, partea lui Calotă dvornecul, jumătate şi din moşie şi din rumâni; şi să-i mai fie la...[1] toată partea lui Calotă dvornic oricît să va alége pentru că acéste mai sus-zise şi scrise moşii, iar Calotă dvornic cînd a fost el viu, iar el singur cu gura lui l-au dat şi li-au închinat sfintei mănăstiri de la Glavaciog.

Iar după moartea lui, iar ginere-său jupan Drăgan postelnic, aşijderea au dat şi au închinat după porunca răposatului Calotă dvornic ca să fie sfintei mănăstiri de întărire şi dumnezeeştilor călugări de hrană, iar lui Calotă dvornicul şi părinţilor lui vécinică pomenire.

Pentru acéia am dat şi domniia mea sfintei mănăstiri de la Glavaciog ca să-i fie moşie de baştină şi ohabnică şi de nimenea să nu să clătească, depe zisa domniei méle.

Iată şi mărturii am pus domniia mea pe: jupan Pîrvul vel ban de la Craiova i jupan Drăghici vel dvornic i jupan Radul logofăt i Neagoe vistier i Dragomir spatar i Radul peharnic i Radul comis i Şărban stolnic i Badea i Dragul veliţi postelnici.

Şi am scris eu, Vişan logofăt, în satul ce să numéşte Afumaţi, în luna lui septemvrie 11 dni, leat 7034 <1525>.

† Acest izvod s-au tălmăcit pe limba rumânească asémene de pe hrisovul cel slovenesc de Lupp dascăl slovenesc la Şcoala domnească în Bucureşti.

† Az Lupp dascăl slovenesc izpisah 1752.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 276 (Glavacioc, XXXIV/1).
Traducere din 1752.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 192—193.

[1] Loc alb.

www.dacoromanica.ro

‹Circa 1525› septembrie 18.

Radu de la Afumaţi voievod scuteşte de vinărici pe „mirenii" episcopiei de Buzău.

† Милостїю божїю, Їw Р‹адꙋл›[1] воєвода и господинь. Даѣат господство ми сїѥ повелѣ‹нїѥ господства м›[1]и чѣстнѣишомꙋ wтцꙋ єпископ, кꙋр Паисїѥ wт Бꙋзъ, ꙗкоже да ест мирєни слобѡдно радї винарич како вдре по кꙋдѣ хтет имати wтцꙋ єпископ виноградꙋѥ, а wн сам wтцꙋ єпископ да сн ꙁнимает винарич. Понєже съм простил господство ми радї дꙋше господство ми и родїтелиѥ господства ми.

Сего радї, и вам винаричом, кон хтет бити тꙋ, а вне ѕ мир да нх wставитѥ, инако никꙗкоже да нѣст, по рєч господства ми.

Исправник, Татꙋл логѡфет.

Пис мѣсеца септємврїѥ ѩ дьни.

† Їw Радꙋла вwєвѡда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io R‹adul›[1] voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a ‹domniei›[1] mele preacinstitului părinte episcop, chir Paisie de la Buzău, ca să fie mirenii slobozi de vinărici, pe unde va avea părintele episcop vie, iar el singur părintele episcop să-şi ia vinăriciul. Pentru că însumi domnia mea l-am iertat pentru sufletul domniei mele şi al părinţilor domniei mele.

De aceea şi voi vinăricerilor, care veţi fi acolo, iar via să le-o lăsaţi în pace, altfel să nu fie în nici un fel, după spusa domniei mele.

Ispravnic, Tatul logofăt.

S-a scris luna septembrie 18 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

‹Pe verso:› Drăgăneşti.

Bibl. Acad., CXXVI/139.
Orig., hîrtie (31 × 21,5), pecete aplicată.
Datat după domn, Paisie episcop de Buzău şi ispravnic.

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

‹1525› octombrie 18.

Radu de la Afumaţi voievod scrie judeţului şi pîrgarilor din Cîmpulung să întoarcă tot ce luaseră de peste munte pentru datoriile lui Ivan al lui Voico.

† Милостїю божїю, Їw Радꙋл воєвода и господинъ. Пишет господство ми тебе сѫдцю и ѣї пѫргари wт Длъгополе и по сиѫ ви говорим господство ми нз радї wнои длъгове Иѥаню Воиков, понеже знаете ере се ест испрaвил и платил се сѫт теѫ длъгове; а ви, за цто тегланте съда? ѫ кою час, цто чете взрит сїю книгѫ господства ми, а ви въ томзи час да гледате тере да вратите све цто сте взели wт преко планинѫ до єдин власт главо и веке да ми се не тѫжит ере иѫ тегланте за теѫ длъгове. И инако да нѣст, по реч господства ми.

Изправник Пъдѫре логофет.

Пис мѣсеца wктомврїе ѩї дни.

† Їw Радꙋл воєвода, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn. Scrie domnia mea ţie, sudeţul şi 12 pîrgari din Cîmpulung şi după acestea vă vorbeşte domnia mea despre rîndul acelor datorii ale lui Ivan al lui Voico, pentru că ştiţi că el a isprăvit şi şi-a plătit acele datorii; iar voi, de ce îl asupriţi acum? În acel ceas în care veţi vedea această carte a domniei mele, iar voi în acelaşi ceas să cercetaţi ca să înapoiaţi tot ce aţi luat de peste munte pînă la un fir de păr din cap şi mai mult să nu mi se plîngă că-l asupriţi pentru acele datorii. Şi altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Pădure logofăt.

S-a scris luna octombrie 18 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Braşov, Stenner, seria chirilică, nr. 269.
Orig., hîrtie (23 × 34), pecete aplicată.
Fotocopii la Bibl. Acad., VIII/111 şi XVI/63.
Datat după domn şi ispravnic.
EDIŢII. Slav şi trad. Tocilescu, *534 doc.*, 296—297.

460

www.dacoromanica.ro

1525 (7034) octombrie 23, Tîrgovişte.

Radu de la Afumaţi voievod întăreşte lui Albu, Naica şi Vişa ocini în Merişani, Păpuşari, Găleşeşti şi Bădeşti.

† Милостию божїею, Їw Радꙋл воєвода и господинъ въсеи земли <ѹгр>овлахиское, сынъ прѣдобраго и велика<го>[1] Радꙋла воєводе. Дават господство ми сіе повелѣние господства ми сыновѡм и дъщерѡм Бꙋтеви, по име: Албꙋл и Наика .... [2] и съ них сыновн, елици им Богъ даст, ꙗкоже да им сꙋт ѕ Мершалн вꙋре колико се хтет извратн дело баща мѕ Бꙋтеви и ѕ Пъпꙋшари и ѕ Гълешеци, вare елико се хтет извратн дело Бꙋтеви. И да им сꙋт ѕ Бъдеци, елика ест дело Бꙋтеви и дедїнѕ и кѹпование, понеже им ест стара и права wчинѕ, дѣдїнѕ.

И потом приндоше дъщере Бꙋте, Наика и Виша, пред господства ми та се жаловаше како сꙋт вили ѕложене wт Бꙋта над негове wчине ежє сꙋт више речене, ещеже при дьни родїтелю господства ми Радꙋл воєвода. Тако и господство ми такогере им дадоХ дъщерем Бꙋтеви, више писане, ꙗкоже да сн сꙋт вратие нераздѣленн със неговѡм братѕ Албꙋл над тензи wчине више писане.

Сего радї, им дадоХ и господство ми, ꙗкоже да им сꙋт въ wчинѕ и въ wхабѕ ним и сыновѡм им и внѕком и прѣвнꙋчетом им и ни wт когоже непотъкновенно, по рѣчи господства ми.

Сведетелїе: жѹпан Пръвꙋл ван Кралевски и жѹпан Драгичи бившн дворник и жѹпан Першанꙋл велики дворник и жѹпан Радꙋл логофет и Нѣгое вистиар, Драголир спатар, Радꙋл пеХарник, Радꙋл комис, Шерван столник, Бадѣ и Михнѣ велици постелници. Исправник, Татꙋл логофет.

Писан къ настолни град Тръговище, въ мѣсеца wхтомбре к҃г дьна, wт Ѡдама текꙋща лѣто ×злд.

† Їw Радꙋл воєвода, милостїм божїм, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele fiilor şi fiicelor lui Butea, anume: Albul şi Naica...[2] şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, ca să le fie în Merişani oricît se va alege partea tatălui lor Butea şi în Păpuşari şi în Găleşeşti, oricît se va alege partea lui Butea. Şi să le fie în Bădeşti, cît este partea

[1] Omis.
[2] Loc ras.

www.dacoromanica.ro

lui Butea şi moştenire şi cumpărătură, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Şi după aceea au venit fiicele lui Butea, Naica şi Vişa, înaintea domnie[i] mele şi s-au plîns cum au fost aşezate de Butea peste ocinile sale, ce sînt mai sus-zise, încă în zilele părintelui domniei mele Radul voievod. Astfel şi domnia mea le-am dat de asemenea fiicelor lui Butea, mai sus-scrise, ca să fie fraţi nedespărţiţi cu fratele lor Albul peste aceste ocine mai sus-scrise.

De aceea le-am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Pîrvul ban Craiovescul şi jupan Drăghici fost vornic şi jupan Perşanul mare vornic şi jupan Radul logofăt şi Neagoe vistier, Dragomir spătar, Radul paharnic, Radul comis, Şerban stolnic, Badea şi Mihnea mari postelnici. Ispravnic, Tatul logofăt.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, în luna octombrie 23 zile, de la Adam anul curgător 7034 ‹1525›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul de istorie al municipiului Bucureşti, nr. 13.089.
Orig., perg. (25,5 × 38,5), pecete aplicată, căzută.
Fotocopii la Bibl. Acad., XLVI/16, XLVII/20 şi LXXIV/51.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 193. Facs. Iorga, *Ist. rom.*, IV, pl. urm. p. 322.

247

‹1525 după octombrie 23—1526 august 22›.

Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte lui Radu stolnic un sălaş de ţigani.

† Милостїю божїю, Їw Радꙋл воєвода и господинь вьсои земли Оугровлахїнскои, синь прѣдобраго Радꙋла воєводе. Дават господство ми сиѥ повелѣнїѥ господства ми жꙋпанꙋ Радꙋлꙋ столнико и съ синовн сн, ѥлнцн им Богь припꙋстит, ꙗкожѥ да им ѥст ѥдин челѣд ацигански съ синовн си по имѥ Кошотѫ, понеже га помилова господство ми, дан wт ацига‹н› господства ми.

Сего радї, им дадоχ и господство ми ꙗкожѥ да им ѥст къ wчинꙋ и къ wχабъ нимъ и синовом и внꙋком и прѣвнꙋчетом им и не wт когожѥ непотѫкновенно, по рѣчи господство ми.

Сежѥ свидѣтелиѥ господство ми: жꙋпанꙋ Пръвꙋл банꙋ Кралевски и жꙋпанꙋ Радꙋл бившн логофетꙋ и жꙋпанꙋ Драгнч бнв дворникꙋ и жꙋпанꙋ Манѣ велнки дворникꙋ и

www.dacoromanica.ro

жѡпанѣ Тѣдор великы логофет и Драгомир спатарѣ и Нѣгое вистиарѣ и Дрѣгич комис и Шербан столникѣ и Данчѣл пехарникѣ и Бадѣ и Михнѣ постелникѣ.

Писс ѕ градѣ Трѣговищие.

Исправник Ѣдрищие постелник.

† Їѡ Радѣл вѡевѡда, милостиѭ вожїѭ, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Radul stolnic şi cu fiii săi cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie un sălaş de ţigani cu fiii săi anume Coşotă, pentru că l-a dăruit domnia mea, însă din ţiganii domniei mele.

De aceea le-am dat şi domnia mea să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii domniei mele: jupan Pîrvul ban Craiovescul şi jupan Radul fost logofăt şi jupan Draghici fost vornic şi jupan Manea mare vornic şi jupan Tudor mare logofăt şi Dragomir spătar şi Neagoe vistier şi Drăghici comis şi Şerban stolnic şi Danciul paharnic şi Badea şi Mihnea postelnic.

S-a scris în oraşul Tîrgovişte.

Ispravnic Udrişte postelnic.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., MMCMIV/1.
Orig., hîrtie (29 × 22), pecete aplicată, căzută.
Datat după domn şi sfatul domnesc.
EDIŢII. Slav şi trad. Ionescu-Nişcov, *Documente*, 151—152.

248

1525 (7034) noiembrie 13, Tîrgovişte.

Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte lui Manea vornic satele şi ţiganii lui Cîrstian Şupitul, pierdute pentru viclenie.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod şi domn a toată ţara Ungrovlahii, fiiul marelui şi preabunului Io Radul voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii méle cinstitului boeriului domnii méle, mai vîrtos din casa domnii méle, jupanului Manii vel dvornic, pentru ca să fie lui toate avuţiile, satele şi ţiganii ai lui Cîrstian Şupitul, pentru că Cîrstian Şupitul ş-au pierdut a sa bogătate cu vicleniia ca un răpitor, iar jupan Manea dvor-

www.dacoromanica.ro

nicul le-au cîştigat de la domniia mea cu dreaptă şi credincioasă slujbă ce au slujit domnii mele.

Pentru acéia am dat şi am miluit domnia mea pre jupan Manea marele dvornic cu aceste mai sus-zise avuţii, cu satele şi cu ţiganii ale lui Cîrstian Supitul, ca să-i fie lui moşii ohabnice şi stătătoare şi de niminea nici o supărare să n-aibă, după porunca domnii mele.

Iată şi mărturii am pus domnia mea: jupan Pîrvul vel ban de la Craiova, jupan Drăghici biv dvornic i jupan Radul biv logofăt i Neagoe vistier i Dragomir spatar, Radul paharnic i Radul comis i Şerban stolnic i Badea i Dragu marii postelnici.

Şi s-au scris în cetatea în Tîrgovişte, în luna noemvrie 13 zile. Şi au scris Neagoe vistier la leat 7034 <1525>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cozia, nr. 209, f. 400v—401.
Traducere.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 194.

249

1525 (7034) noiembrie 22, Tîrgovişte.

Radu de la Afumaţi voievod întăreşte m-rii Argeş satul Flămînzeşti.

† Милостию божїею, Їѡ Радꙋл воевода и господинь вьсои земли Ꙋгровлахꙋискои, сынъ великаго Радꙋла воеводе. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ монастирꙋ ѡт Ѩргиш, такоже да ми ест село, по име Флъмьнзещїи, що мꙋ ест дал и ѡт прежде, ѡт Басараба воеводе. И да мꙋ ест хотарꙋл покꙋде ест хотарисал при дьни Басараба воеводе.

Его радї, мꙋ дадох и господство ми тизи вечнчи да сꙋт свѣтомꙋ монастирꙋ вь ѡчинꙋ и вь ѡцабж и ни ѡт короже непотъкновено, по реч господства ми.

Сведетелїе поставлѣем господство ми: жꙋпан Първꙋл велнки бан и жꙋпан Манѣ велнки дворникъ и жꙋпан Т<ꙋдор>[1] велнки логофет и Нѣгое велнки вист<и>[1]ар и Драгомир спатар и Радꙋл пеҳарникъ и Радꙋл комис и Шербан столникъ и Бадѣ и Михнѣ велнци постѣлници. Исправник, Бълавр логофет.

Пис ꙋ Трьговище, мѣсеца ноембрїе кѣ дьни, в лѣт ×ѕлд.

† Їѡ Радꙋл ѡевеѡда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

a domniei mele sfintei mănăstiri de la Arghiş, ca să-i fie satul, anume Flămînzeşti, pe care i l-a dat şi de mai înainte, de la Basarab voievod. Şi să-i fie hotarul pe unde a fost hotărnicit în zilele lui Basarab voievod.

De aceea i-am dat şi domnia mea aceşti vecini ca să fie sfintei mănăstiri de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori punem domnia mea: jupan Pîrvul mare ban şi jupan Manea mare vornic şi jupan T<udor>[1] mare logofăt şi Neagoe mare vistier şi Dragomir spătar şi Radul paharnic şi Radul comis şi Şerban stolnic şi Badea şi Mihnea mari postelnici. Ispravnic, Bălaur logofăt.

S-a scris la Tîrgovişte, luna noiembrie 22 zile, în anul 7034 <1525>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 277 (Ep. Argeş, II/2).
Orig., hîrtie (28,5 × 21,5), pecete aplicată.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 194—195. Facs. *Ibidem*, 322.

250

1525 (7034) decembrie 17, Tîrgovişte.

Radu de la Afumaţi voievod întăreşte jupanului Fătu şi fiilor săi ocini la Cîrcimari, Băbeni, Albeşti şi Negovani.

† Милостїю божїею, Їw Радꙋл воєвода и господинь вѣсон земли Ѫгровлахїнскон, сынь великаго и прѣдобраго Радꙋла воєводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слꙋгом господства ми, жѹпанѹ Фѫтꙋл и съ сыновци емѹ, по име: Герги и Їнаки и Кирїакос и Нѣгое и съ инѫ сыновци, елнци им Богъ прилѹстит, такоже да им ест ѹ Кръчмари, каре колико ест бил дел Радꙋл Ковлѫтнрю и съ дѣл wт виноград.

И паки да им ест ѹ Бѣбѣни wт Телѣжен, каре колико ест бил дел Радꙋл Ковлѫтнрю и на водѫ и на полю, каре покѹде ест бнw дръжал Радꙋл Ковлѫтнр, понеже покѹпил ест жѹпан Фѫтꙋл wт Радꙋл Ковлѫтнрю, за ×вѣ аспри, ецеже при дьни Басарабе воєводе. И видѣл съм господство ми и книгѹ покоинѹ Басарабе воєводе за покованїе.

И паки да им ест ѹ Їлбецїї wт Ръгѹнда и ѹ Нѣговани wт дел Данов, сынь Мжинев, половинѹ, каре колико се ѫтет изврати wт wчине Данов, wт съсе да имат жѹпан Фѫтꙋл половинѹ, понеже ест зложил Дан, сынь Мжинев, жѹпан Фѫтꙋл над неговем wчинѹ цю ест више зписано, wт негово добро волю, еще съ

[1] Loc rupt.

www.dacoromanica.ro

дѣнн Басарабѣ воєводѫ. И видѣх господство ми и книгѹ поконнѹ Басарабѣ воєводе за ѕложенїѥ, како га ѥст ѕложил.

Сего ради, имь дадох <и господство ми шко да> им ѥст въ wчинѹ и въ wхабѹ емѹ и сыновем емѹ и внѹком и прѣвнѹчетом им. И аще комѹ <wт них сѧ приключ>ит прѣжде съмрѣти, а въ них прѣдалика да нѣст, нѹ да ѥст wставшїим. <И ин> wт когожѥ непотѫкновєнно, по wрнзмѹ господства ми.

Сѣжѥ и свѣдетелїѥ поставлѣѥт господства ми: жѹпан Пръвѹл Кралѥв<ски> великн бан и жѹпан Драгнч внѣшн дворник и жѹпан Манѣ великн дворник и жѹпан Радѹл внѣшн логофѣт и жѹпан Ѳеѡдѡръ великн логофѣт и жѹпан Нѣгоѥ великн вистнтар и Драгомнр спатар и Радѹл комнс и Шѥрбан столник и Радѹл пѣхарник и Бадѣ и Минѫѥ велнцн постелннцн. Исправ‹н›к, Бълавр логофѣт.

И аз, Тѹдор граматнк, ѥжѥ нєписах въ настолни град глаголѥмн Трѫговнцѹ, мѣсѧца декевріѥ ѕ҃ѳ дънн, въ лѣто ×ѕлд̀ тєкѹщн wт Ѳдама.

† Їѡ Радѹл вѹєвѡда, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, jupanului Fătul şi cu fiii lui, anume: Gherghi şi Anachi şi Chiriiacos şi Neagoe şi cu fiii lor, cîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie la Cîrcimari, oricît a fost partea lui Radul Coviltir şi cu deal de vie.

Şi iarăşi să le fie la Băbeanii de la Teleajen, oricît a fost partea lui Radul Coviltir şi pe apă şi pe cîmp, ori pe unde a ţinut Radul Coviltir, pentru că a cumpărat jupan Fătul de la Radul Coviltir, pentru 2 500 aspri, încă în zilele lui Basarab voievod. Şi am văzut domnia mea şi cartea de cumpărătură a răposatului Basarab voievod.

Şi iarăşi să le fie la Albeştii de la Rătunda şi la Neagovani, din partea lui Dan, fiul lui Mînea, jumătate, oricît se va alege din ocinile lui Dan, din toate să aibă jupan Fătul jumătate, pentru că l-a aşezat Dan, fiul lui Mînea, pe jupan Fătul peste ocinile lui care sînt mai sus-scrise, de a lui bunăvoie, încă din zilele lui Basarab voievod. Şi am văzut domnia mea şi cartea răposatului Basarab voievod de aşezare, că l-a aşezat <peste ocine>.

De aceea le-am dat <şi domnia mea ca să> le fie de ocină şi de ohabă lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui. Şi dacă cuiva <dintre dînşii i se întîmplă> mai înainte moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. <Şi de> nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Pîrvul mare ban Craiovescul şi jupan Draghici fost vornic şi jupan Manea mare vornic şi jupan Radul fost logofăt şi jupan Theodor mare logofăt şi jupan Neagoe mare vistier şi

www.dacoromanica.ro

Dragomir spătar şi Radul comis şi Şerban stolnic şi Radul paharnic şi Badea şi Mihnea mari postelnici. Ispravnic, Bălaur logofăt.

Şi eu, Tudor gramatic, care am scris în cetatea de scaun numită Tîrgovişte, luna decembrie 17 zile, în anul curgător de la Adam 7034 <1525>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCXCIX/14.
Orig., perg. (32,5 × 44), pecete aplicată, căzută.
Fotocopie ibidem, XLII/25.
EDIŢII. Trad. *D.I.R., B.*, 195.

www.dacoromanica.ro

DOCUMENTE ÎNDOIELNICE

www.dacoromanica.ro

A

1510 (7018) ianuarie 10, Tîrgovişte.

Vlad cel Tînăr voievod întăreşte lui Dumitru pîrgar din Tîrgovişte şi fraţilor săi ocină în Cocorăşti.

† Божїею милостїю, Їw Влад воєвода и господинъ въсою земле Оугровла-
Хїнскоє, сынъ прѣдобраго и великаго Влад воєводѫ. Даєат господство ми сїе
поколенїе господства ми почтенномѹ пѫргарѹ господства ми wт карош господ-
ства ми, wт Тръговище, жѫпан Дѫмитрѹ и съ въсем братїем си, шкоже да мѹ ест
wчинѣ ѕ Кокорѫщи wт Хотарѹл Кокорѫщилор дори ѕ хотарѹл Дъдѫлещїлор по-
ловино, занєже ю ест покѫпил жѫпан Дѫмитрѹ и съ братїшм си и съ синоки
Дрѣнчев wт Коика Свѣнта и wт Тодер клъдърарюл за хѱ аспри и wт по въсон
хотар и wт водѹ и wт сѫхо, каре єлико се хте изврат дел Коикъ Сфнитек и
Тодеров. И продадоже wни wт свою добрѡм волю и съ ѕнанїе въсем мегїш-
шом wт wкр<ъ>ств wчинек.

Сего радї, дадох и господство ми жѫпанѹ Дѫмитрѹ и съ братїе емѹ
шкоже да мѹ ест wчинѹ и wхабѹ ним и синоком, внѫком и прѣвнѫчетом и ни wт
когоже непотъкновено, по рєчи господства ми.

Сєже и свѣдетєли поставих господство ми: жѫпан Пръвѫл бан и жѫпан
Калотъ великы дворник и жѫпан Харват вел<ики> лѡгѡфет и Дѫмитрѹ вистиар
и Радѫл спатар и Дрѫгич пѣх<арник> и Нѣгое великы комис и Житїан стол<ник> и
Бадѣ вел<ики> постелник.

И ѧѕ, Петрѹ дїак, єже написах въ столни град Тръговище, мѣсеца генарїе
ї дьни, въ лѣто ×ѕнї.

† Їw Влад воєвѡда, милостїю божїѧ, господинъ.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului pîrgar al domniei mele din oraşul domniei mele, din Tîrgovişte, jupan Dumitru şi cu toţi fraţii săi, ca să-i fie ocină în Cocorăşti, din hotarul Cocorăştilor pînă în hotarul Dăduleştilor jumătate, pentru că a cumpărat-o jupan Dumitru şi cu fraţii săi şi cu fiii lui Dreancea de la Voica Sfînta şi de la Toader căldărarul pentru 2 700 aspri şi de peste tot hotarul, şi din apă şi din uscat, oricît se va alege partea Voicăi Sfînta şi a lui Toader. Şi au vîndut ei de a lor bunăvoie şi cu ştirea tuturor megiaşilor dinprejurul ocinei.

De aceea am dat şi domnia mea jupanului Dumitru şi cu fraţii lui ca să le fie ocină şi ohabă lor şi fiilor, nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Pîrvul ban şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt şi Dumitru vistier şi Radul spătar şi Drăghici paharnic şi Neagoe mare comis şi Jitiian stolnic şi Badea mare postelnic.

Şi eu, Petru diac, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna ianuarie 10 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., MMDCCXCIV/1.
Orig., hîrtie (32 × 21), pecete timbrată.
Sfatul domnesc nu corespunde cu cel din vremea lui Vlad cel Tînăr.

B

1518 (7026) aprilie 30, Bucureşti.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Datco şi fratelui său Mihail ocini în Bereşti şi Brădiceni.

† Милостїwмъ божиwмъ, Їw Басараба воєводы и господинъ въсєи земли Оугровлахиской, сынъ прєдобраго и великаго Басараба воєводы. Даваѣ господства ми сиѣ повєлѣнїе господства ми Датко со сыновєм и со дєщєрем, колокци им даст Бог и съ братам си Михаил, понєжє <покѹпише wт Фїѣт> половина wт Берещи, дєль Стѣнїславци Gѹри и дєля Бѣстровѣ, за ѩ флорини. И пак покѹпил Дѧмитрѹ съ братїами си и Стан съ братїами си wчїнѣ wт Берещи, wт Фиѣт..... паки за ѩ флорини, понєжє съ ѕтокмише Фиѣт съ дрѹжином си, понєжє имаше Фиѣт пет дєл wт Пещешанї Долни а wт Пещешанї Горни пет дєл и wт Gѹхавци пет дєл. Так, wставише wнїх три дєлове wт wнєи три сєл дрѹжином си.....и

www.dacoromanica.ro

продал Фиатъ всѣзем человѣцимь за ѯ флорини. И паки имаше Датко[1] со брат мѫ Михаил стари вчинѫ..... и ѿт Береци четвръти дело..... вес съ братимами си.

И паки покѫпише Датко и брат мѫ Михаил и Татѫл и..... и Романѫл ѿт Брѫдичани..... флорини. И паки покѫпи Датко сам дел Драгою и Стан ѿт Брѫдичани, за ѯ флорини.

И паки..... и брат мѫ Михаил съ <проклетом велики> неговом вчине и комати и делове, да сѫт вставшем єдьне дрѫгомѫ и сыновем али дъщерем, им кѣ Богъ вставит, али дрѫги брати и братьство да нѣмат работ съ неговем деловем и комати ѿт вчинѫ.

Так <дадоҳ и> господство ми такоже да им єст въ вчинѫ и въ wхабѫ ним и сыновем и дъщерем си и въ нихъ прѫдалика да нест. И дадоше господствѫ ми кон. И ни ѿт когоже непотѫкновени, по речи господство ми.

Сведетели господство ми: жѫпан Барбѫл ван Кралевски и жѫпан Калотъ велики дворник и жѫпан Харват велики логофет и Радѫл спатар, Дѫмитрѫ вистиар и Драгичь пехарник, Хамза комис, Житиян столник, Бадѣ и Нѣгое велици страторѣци.

Словоположи Станчѫл..... ѫ град Бѣкѫреци, мѣсеца априлїе ѳ дынь, в лѣт ×ѕкѕ.

† Їѡ Басараба воевод, милостїѭ божїѥѭ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Datco cu fiii şi cu fiicele, cîţi îi va da Dumnezeu şi cu fratele său Mihail, pentru că <au cumpărat de la Fiat> jumătate din Bereşti, partea Stănislavţii Surii şi partea lui Buestru, pentru 30 florini. Şi iar a cumpărat Dumitru cu fraţii săi şi Stan cu fraţii săi ocină din Bereşti, de la Fiat... iarăşi, pentru 30 florini, pentru că s-a întocmit Fiat cu ceata sa, fiindcă a avut Fiat cinci părţi din Peştişanii de Jos şi din Peştişanii de Sus cinci părţi şi din Ohabiţa cinci părţi. Astfel, a lăsat acele trei părţi din acele trei sate cetei sale... şi a vîndut Fiat acestor oameni pentru 60 florini. Şi iar a avut Datco[2] cu fratele său Mihail ocină veche... şi din Bereşti a patra parte... tot cu fraţii săi.

Şi iar a cumpărat Datco şi fratele său Mihail şi Tatul şi... şi Romanul din Brădiceani,... florini. Şi iarăşi a cumpărat Datco singur partea lui Dragoiu şi a lui Stan din Brădiceani, pentru 600 florini.

Şi iar... şi fratele său Mihail cu <blestem mare> la ocinile şi averile şi părţile lor, să fie celor rămaşi de la unul la altul şi fiilor sau fiicelor lor,

[1] Pasajul: Датко со сыномъ..... имаше Датко şters cu chinovar.
[2] Pasajul: „Datco cu fiii ... a avut Datco“ şters cu chinovar.

www.dacoromanica.ro

cîţi le va lăsa Dumnezeu, însă alţi fraţi şi înfrăţire să nu aibă treabă cu părţile şi averile lor din ocine.

Astfel <am dat şi> domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor şi fiicelor lor şi la ei prădalica să nu fie. Şi domniei mele au dat calul. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii domniei mele: jupan Barbul ban Craiovescul şi jupan Calotă mare vornic şi jupan Harvat mare logofăt şi Radul spătar, Dumitru vistier şi Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badea şi Neagoe mari stratornici.

A scris Stanciul... în cetatea Bucureşti, luna aprilie 30 zile, în anul 7026 <1518>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 229 (Tismana, XVIII/1).
Orig., perg. (20 × 37), rupt şi şters, pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1846; altă traducere ibidem, ms. 335, f. 272—273.
După grafie pare a fi un fals.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.,B.*, 200-201.

C

1525 (7033) martie 8, Tîrgovişte.

Radu de la Afumaţi voievod dăruieşte lui Dragu spătar şi fiilor săi siliştı în jud. Jiul de Jos, pentru slujbă credincioasă cu vărsare de sînge.

† Den mila lui [lui] Dumnezeu, Io Radul voevod şi domnu a toată Ţara Rumânească, ficior marelui şi preabunului Radului vodă. Dat-am domniia mea această carte a domnii mèle boiarilor domnii mèle jupînului Dragul spătar şi cu feciorii lui, cîţ<i> Dumnezău i va dărui, ca să-i fie lui siliştili în Jiiul de Josŭ pe nume Crovna...[1] Obrăşie i Salcea i Suharul i Nicuia i Plopşorulŭ i Drencea den gura...[1] pîn Obîrşie...[1] i Călina cu gîrla şi cu balta i Comani i Poiana...[1] i Vărbiţa cu toate hotarele, pentru că le-au agonisitŭ acéstă mai sus-numite silişti boiariul domnii mèle Dragul spătar cu credincioasa şi dreapta lor slujbă şi cu vărsarea lui di singe ci ş-au vărsat de cătră procleţi de turci, pentru neamul criştinescŭ.

Dreptŭ acéia şi domniia mea am dat boiariului domnii mèle, jupînului Dragul spatar, ca să-i fie lui acéste mai sus-numite moşii ohabnice şi ficiori-

[1] Loc alb.

www.dacoromanica.ro

lor, nepoţilor, strănepoţilor lor şi de cătră niminilea neclătit, după p‹o›r‹unca› domnii mele.

Şi mărturii am pus domniia mea: jupînul Manea vel vornic i jupînul Radul vel logofăt i jupînul Dumitru vel spătar i jupînul Vîlsan vel vistier i Radul stolnic i Stancu păharnic i Drăgan vel comis i Stanco păharnic i Dragul i Mihăil postelnic. Şi [i] Neagoe vornic şi Theodor logofăt.

Am scris în Tîrgovişt‹e› .... [1] logofeţii cei mici. Martie 8 dni, leat 7033 ‹1525›.

‹Pe verso:› Acestea sînt cărţile ceale mincinoasă ale lui Hopciocoi pentru moşia Comani.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 273 (Tismana, LXXXIX/1).
Traducere.
Sfatul domnesc corespunde numai în parte; formularul documentului reflectă intervenţii care nu sînt specifice vremii.
EDIŢII. *D.I.R., B.*, 183.

D

1525 (7034) ‹septembrie 1—7›.

Vladislav voievod dăruieşte ajutoare m-rii Xenofon de la Athos.

Χρυσόβουλλον Βλαδισλάβου Δράκουλου, βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας, χορηγοῦντος βοηθείας τῇ ἐν Ἄθωνι ἱερᾷ μονῇ τοῦ ξενοφωντος ; ×ϛλδ΄.

Hrisovul lui Vladislav Dracul, voievodul Ungrovlahiei, dăruind ajutoare sfintei mănăstiri Xenofon de la Athos; 7034 ‹1525›.

Bibl. Acad., DXCV/24.
Rezumat din fondul Aristarhi.
Datat după văleat şi domn, ţinînd seama că după 1525 sept. 8 actele de cancelarie sînt emise de Radu de la Afumaţi.
EDIŢII. Trad. *Hurmuzaki-Iorga*, XIV/1, 43.

[1] Loc alb.

www.dacoromanica.ro

ADDENDA[1]

[1] Documentele din această *Addenda* au fost depistate după ce volumul a fost trimis la tipar.

www.dacoromanica.ro

I

1505 (7011) iulie 31, Tîrgovişte.

Radu cel Mare voievod întăreşte mai multora ocini în Văleni, Băteşani, Mădulari şi Iacov, peste care ei s-au înfrăţit.

† Милостиѡм божиѡм, Їѡ Радꙋл воиꙋода и господинъ ѣсои земле Ꙋгровлахиское, сынъ предобраго и великаго Владꙋла воиꙋода. Дакат господство ми сие повелѣние господства ми слꙋгеми господства ми Владꙋл съ дѫщере си Нѣкша и Станче и Нѣга и Ѳприше съ дѫщере си Прса и Биса и Стана и Мѫрин҃ и Станче, ыко да им ест ѕ Вълѣни ниҳ дел, каре колико ест, и ѕ Бѫтешани ниҳ дел, каре колико ест, и планинѫ цю се зоке Грошани. И пак Владꙋл ѓи Ѳприше и Радꙋл и Драгомир и Шербан пак да им ест пол ѡт Мѫждꙋлари и пол ѡт Йкок.

Я потом, приндѣ Владꙋл пред господство ми та си ѕложи дѫщере си Нѣкша и Станче и Нѣга над негоѵ дел ѡт Вълѣни и ѡт Бѫтешани и над Грошани и над Мѫждꙋлари и над Йкок, над негоѵ дел ѡт теҳ ѡчине, да ми ест къ место сына. И Ѳприше ѕложи дѫщере си Прса и Биса и Стана и Мѫрина и Станче над негоѵ дел ѡт Вълѣни и ѡт Бѫтешани и над планинѫ Грошани и над Мѫждꙋлари и над Йкок, над негоѵ дел <ѡт те>ҳ <ѡч>ине, каре колико ест, да им ест къ место сына. И Киша ѕложи сестра си Сора съ дѫщере си Прѣ и Биса и Стана и Мѫрина и Станче над негоѵ добиток или живо или мрѣтво и над ѣса имание колико имат Киша, ыко да им ест къ место сына. И господство ми простиҳ кон.

Того радꙋ и господство ми им дадоҳ ыко да им ест къ ѡчинѫ и къ ѡҳаѵѣ ним и сыновом им и внꙋкомѣ и прекнꙋчетомѣ иҳ, ѣ вѣки. И каре комꙋ се ѡт ниҳ прилꙋчит съмрѣтъ прѣжде, а къ ниҳ прѣдалика да нѣст, анꙋ да ест ѡставшем. И ни ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

www.dacoromanica.ro

Свѣдѣтелиѳ: жѹпан Кръстиан и Бадѣ вишшен дворници, жѹпан Строе дворник, жѹпан Станко логофет, Данчюл комис, Богдан спатар, Калотъ вистиар, Бадѣ пехарник, Драгомир столник.

Пис ѕ Тръговиштѣ, юлиѥ[1] ѩ̃а̃ дьнъ, ѧ лѣт ×ѕа̃ѱ̃.

† Їѡ Радѹл вѡєвѡда, милостїю божїю, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Vlad cu fiicele sale Neacşa şi Stance şi Neaga şi lui Opriş cu fiicele sale Preia şi Bisa şi Stana şi Mărina şi Stance, ca să le fie în Văleani partea lor, oricîtă este, şi în Băteşani partea lor, oricîtă este, şi muntele care se chiamă Groşani. Şi iar lui Vlad şi Opriş şi Radul şi Dragomir şi Şerban iar să le fie jumătate din Mădulari şi jumătate din Iacov.

Iar apoi, a venit Vlad înaintea domniei mele de a aşezat pe fiicele sale Neacşa şi Stance şi Neaga peste părţile lui din Văleani şi din Băteşani şi peste Groşani şi peste Mădulari şi peste Iacov, peste partea lui din acele ocini, ca să-i fie în loc de fii. Şi Opriş a aşezat pe fiicele sale Preia şi Bisa şi Stana şi Mărina şi Stance peste partea lui din Văleani şi din Băteşani şi peste muntele Groşani şi peste Mădulari şi peste Iacov, peste partea lui din acele ocini, oricîtă este, ca să-i fie în loc de fii. Şi Vişa a aşezat pe sora sa Sora cu fiicele sale Preia şi Bisa şi Stana şi Mărina şi Stance peste averea ei, vie sau moartă, şi peste toată stăpînirea cîtă are Vişa, ca să-i fie în loc de fii. Şi domnia mea am iertat calul.

De aceea şi domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor, în veci. Şi oricăruia dintre ei se va întîmpla moarte mai înainte, la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Crăstiian şi Badea foşti vornici, jupan Stroe vornic, jupan Staico logofăt, Danciul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic.

S-a scris în Tîrgovişte, iulie[2] 31, în anul 7011 ‹1503›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Patriarhiei, ms. 282.
Orig., perg. (25×24,5), pecete timbrată.
Cu o trad. din 1819, ibidem, ms. 283.

[1] În orig.: ѭлѣ.
[2] În orig.: iunie.

www.dacoromanica.ro

II

1525 (7034) septembrie <2>3.

Radu de la Afumaţi voievod întăreşte lui Barbul, slugă domnească, şi altora ocini cu vii la Proşcani şi Văleni.

† Милостїю божїю, Їw Радꙋл воєвода и господинъ въсеѧ зем<ли Ѵ>гровлахискоѧ, сынъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воєводе. Д<аѧат господстѣ>о ми сїѣ повѣлѣнїѣ господства ми слꙋг господство ми Барбꙋл със сыновиⷯ ен, по <име Др>агомирꙋ и Стан и Дѧметрꙋ и Марин и Нѣгъ и Влад и Коман<ик...,ꙗко да им ест wчинꙋ гори.... ъска, половинꙋ, понеже им ест ст<ар>а и правꙋ wчинꙋ, дѣдинꙋ.

Й <по>тwм, имаше прежїѣ Барбꙋл със Нѣг<ꙋ>.... wна и съ Радꙋл прѣд господства м<и и> тако преше Нѣгꙋ съ братїѣмъ сиⷯ <как>о им ест негова wчинꙋ, стара и <прав>ꙋ. Й господство ми, гледаⷯ и сѣдї със честитими правителнем господство ми и т....оⷯ Нѣгꙋ господство ми закон к҃д <вол>ѣри им да мартꙋрисат <ꙗкоже> ест негов wчинꙋ, а wни не <могоше за>клети, нъ wсташе wт закон пр<ед господств>а ми.

Сего радї, дадоⷯ господство ми <як>о да им ест Барбꙋлꙋ със <сыно>ви сиⷯ wчинꙋ, <како> ест више писаниⷯ.

Пак да <ест Бар>бꙋл със <сы>новиⷯ си ꙋ Прошкани ..... и, понеже га покꙋпи wт ..... ест wт дел .... илев една виноград, понеже покꙋпише за р҃ аспри.

И пак да ест.....ви ꙋ Ѣлѣнии еднꙋ место виноградї wт дел братїѣм сиⷯ, <п>о име Драгомир и Магꙋл и Ст...., понеже..... ꙋ ю дадоⷯ радї прикїю.

Того радї, им дадоⷯ и господство ми <як>о да им сѧт wчинꙋ въѧбникъ сыновом им, внꙋком и прѣвнꙋчетом им и не wт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже сведетеле: жꙋпанꙋ Пръвꙋл Кралевски ван и жꙋпанꙋ Драгич велики дворник и жꙋпанꙋ Радꙋл велики <логофет и Нѣг>ое виетїар и Драгомир спатар и Радꙋл пехарник и Радꙋл комис и Шърбан столник и Бадѣ и Михнѣ велиⷰ постелници. Исправник, Ѻпрѣ портар.

Писмѣца септемврїѣ к҃г дньъ, въ лѣт ×ѕлд҃.

† Їw <Радꙋл воєводa, мило>стїѫ божїѫ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Barbul cu fiii săi, anume Dragomir şi Stan şi Dumetru şi Marin şi Neag şi Vlad şi Comanc..., ca să le fie

www.dacoromanica.ro

ocina..... ăsca de Sus, jumătate, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar apoi, a avut pîră Barbul cu Neagu ..... şi cu Radul înaintea domniei mele şi astfel pîra Neagu cu fraţii săi că este ocina lor, veche şi dreaptă. Iar domnia mea, am cercetat şi am judecat cu cinstiţii dregători ai domniei mele şi ..... domnia mea lui Neagu lege 24 ‹boieri› să mărturisească ‹că› este ocina lor, iar ei nu ‹au putut› să jure, ci au rămas de lege înaintea domniei mele.

De aceea, am dat domnia mea ca să-i fie lui Barbul cu fiii săi ocină ‹cum› este mai sus scris.

Iarăşi să ‹fie› lui Barbul cu fiii săi în Proşcani ....., pentru că a cumpărat-o de la ..... este din partea ..... o vie, pentru că a cumpărat pentru 100 aspri.

Şi iarăşi să fie ..... în Văleni un loc de vie din partea fraţilor săi, anume Dragomir şi Magul şi St...., pentru că i-a dat de zestre.

De aceea, le-am dat şi domnia mea ca să le fie ocină de ohabă fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Pîrvul ban al Craiovei şi jupan Draghici mare vornic şi jupan Radul mare ‹logofăt şi› Neagoe vistier şi Dragomir spătar şi Radul paharnic şi Radul comis şi Şărban stolnic şi Badea şi Mihnea mari postelnici. Ispravnic, Oprea portar.

S-a scris luna septembrie ‹2›3 zile, în anul 7034 ‹1525›.

† Io ‹Radul voievod, din mila› lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MCMXLVII/1.
Orig., hîrtie (28,5×23,5,) rupt şi şters, pecete aplicată, căzută.

www.dacoromanica.ro

LISTA DOCUMENTELOR CU DATE RECTIFICATE

www.dacoromanica.ro

LISTA DOCUMENTELOR CU DATE RECTIFICATE

EDIȚII ANTERIOARE	EDIȚIA DE FAȚĂ
1501 mai 21 (**Miletié-Agura**, 349—350)	v. 1501 mai 23, doc. 4.
1501 august 30 (Grecianu, **Șirul voievozilor**, 28—29)	v. 1511 august 30, doc. 90.
1505 iunie (Nicolaescu, **Doc. sl.-rom.**, 231—236)	v. 1505 ianuarie <20>, doc. 30.
1505 iulie 2 (**Miletié-Agura**, 353—354; Ștefulescu, **Doc. sl.-rom.**, 59—60; Berechet, **Cojurătorii**, 34—36)	v. 1505 iunie 2, doc. 34.
1505 noiembrie (**Miletié-Agura**, 354—355)	v. 1505 ianuarie <20>, doc. 30.
1507 iulie 20 (Mușeteanu, **Glavacioc**, 47—49)	v. 1507 iunie 20, doc. 53.
1509 iunie 19 (**D.I.R., B.**, 51—53)	v. 1509 iulie 19, doc. 63.
<1510 aprilie—1512 ianuarie> (**D.I.R., B.**, 56)	Eliminat, v. **D.R.H., B.**, I, doc. 208.
<1510—1511> noiembrie 21 (**D.I.R., B.**, 67)	Eliminat, v. **D.R.H., B.**, I, doc. 207.
1515 decembrie 15 (Ghibănescu, **Surete**, I, 330—332)	v. 1515 decembrie 14, doc. 132.
1517 iunie 3 (Nicolăescu-Plopșor, **Mon. j. Dolj**, 40—41, nr. 1)	v. 1517 iulie 3, doc. 155.
1520 iulie 2 (**Tunusli**, Ἱστορία, 177—182; **Hurmuzaki-Densușianu**, II/3, 342—345; **Vasile cămărașul**, 72—73; **Tunusli**, 92—95; **Uricariul**, IV, 357—361, 370—375 și XII, 80—83)	v. 1520 iunie 9, doc. 194.
1520 iulie 9 (Ciparíu, **Archivu**, 532—533; **Hurmuzaki-Densușianu**, II/3, 335—341)	v. 1520 iunie 9, doc. 194.
1521 iulie 14 (**D.I.R., B.**, 168—169)	v. 1521 iunie 14, doc. 208.
1521 noiembrie 30 (Iorga, **St. și doc.**, V, 170)	v. 1520 noiembrie 30, doc. 204.
<1523—1528> (**D.I.R., B.**, 178—179)	v. <1523 după aprilie 4—1528>, doc. 216.
<1523—1525> mai 10 (**Arh. Olt.**, XIII (1934), 351; **D.I.R., B.**, 174)	v. <1524> mai 10, doc. 222.
<1523—1525> mai 22 (**D.I.R., B.**, 174—175)	v. <1524> mai 22, doc. 223.
<1523—1525> iulie 27 (**D.I.R., B.**, 176)	v. <1524> iulie 27, doc. 225.
1524 mai 23 (**D.I.R., B.**, 201)	Eliminat, fiind din <1534> mai 23.
1524 iunie 19 (Nicolăescu-Plopșor, **Mon. j. Dolj**, 42—43)	v. 1524 iunie 16, doc. 224.
1524 iulie 24 (Hasdeu, **Arh. ist.**, I/1, 104; **D.I.R., B.** 181—182)	v. <1523> iulie 24, doc. 218.
<1525 martie> (Ionescu-Nișcov, **Documente**, 151—152)	v. <1525 după octombrie 23—1526 august 22>, doc. 247.
1525 aprilie 14 (Florescu, **Mărgineni**, 14)	v. 1525 aprilie 19, doc. 231.
fără dată (Mihordea, **Pacea de la Belgrad**, 249—251)	v. 1520 iunie 9, doc. 194.

www.dacoromanica.ro

INDICE ONOMASTIC

www.dacoromanica.ro

PRESCURTĂRI, SEMNE SIMBOLICE, LĂMURIRI

c.	= comună	pah.	= paharnic
j., jud.	= judeţ	post.	= postelnic
lg.	= lîngă	ş.a.	= şi alţii
log.	= logofăt	top.	= toponimic
menţ.	= menţiune	v.	= vezi
m-re	= mănăstire	vist.	= vistier
or.	= oraş		

* asteriscul indică numiri dispărute ale unor aşezări omeneşti.

( ) paranteza rotundă cuprinde variantele numelor, iar „menţ." indică lipsa de contemporaneitate.

< > paranteza ascuţită indică intervenţiile şi identificările.

— pauza, pusă la începutul rîndului, arată că forma onomasticului este diferită de cea frecventă.

(?) semnul de întrebare, pus imediat după nume, exprimă îndoiala relativ la scrierea corectă a numelui — mai ales în traduceri vechi şi copii.

Cuvîntul „probabil" — în cazul numirilor dispărute — a fost folosit atît pentru a exprima lipsa de preciziune a localizărilor, cît şi îndoială în cazurile de omonimie.

Imediat după toponimic s-au dat indicaţiile geografice menţionate în text. Identificările s-au făcut în funcţie de împărţirea administrativă actuală, indicîndu-se şi împărţirea pe judeţe istorice. Trimiterile sînt făcute la numărul documentului; documentele îndoielnice sînt însemnate cu litere iar cele din *Addenda* cu cifre romane.

www.dacoromanica.ro

A

A... ispravnic, v. **Albul**, vist. al doilea.

Adîncata, vale la *Balta Neagră şi *Floreni <j. Argeş> 203.

Afumaţi, sat <j. Ilfov>, părţi întărite cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74; act domnesc scris în ~ 243.

Agathon, nastavnic al m-rii Iezer (1501) 4.

Alăman (Alaman), aşază pe nepoţii săi Alăman ş.a. în Alămăneşti (1515) 137.

Alăman, frate cu popa Laiută ş.a., stăpîn în Brătivoeşti, Vrabeţi ş.a. (1501) 6.

Alăman, nepotul lui Alăman, aşezat peste parte în Alămăneşti (1515) 137.

Alăman, tatăl Mariei, delniţa lui la Stăneşti (1502, 1510) 17, 68.

Alămăneşti, sat <Alimăneşti, c. Ciofrîngeni j. Argeş>, parte întărită lui Bah şi Alăman 137.

Alb, v. **Albul**.

Albeşti, sat <j. Argeş> întărit m-rii Argeş 215.

***Albeşti**, sat <j. Ilfov>, părţi întărite lui Albul ş.a. 196.

Albeştii de la Rătunda, sat <j. Săcuieni; azi j. Prahova>, partea lui Dan întărită lui Fătul ş.a. 250.

Albota, sat <j. Argeş>, hotarul albotenilor; hotare 203.

Albu, v. **Voieo al lui Albu**.

Albul, comis în pricină pentru mori la Grumazi (1506) 48.

Albul, cumpără parte în Bădeni (1525...) 216.

Albu din Runcu, v. **Albul**, spătar.

Albul, fiul lui Buta, frate cu Naica şi Vişa, întărit în Merişani, Păpuşari şi Găleşeşti (1525) 246.

Albul, fiul lui Milea, frate cu Zîmţea ş.a., întărit în Mirceşti (1509) 65.

Albul, fiul lui Răduleţ, cu părţi în Căluiu şi Mihăleşti (1516) 145, 147.

Albul, frate cu Manciul şi Stan, întărit peste ogoare în Albeşti (1520) 196.

Albul, frate cu Vlaicul, v. **Albul**, spătar.

Albu (Alb), nepotul lui Gheorghe, vinde părţi în Topol (1519) 182.

Albul, partea lui în Vaideei (1519) 189.

Albul, post., tatăl lui Stoica, trimis să aşeze hotarul ţării (1520) 194.

Albu (Alb), spătar, jupan din Runcu, frate cu Vlaicul, dăruieşte balta Pirotul m-rii Govora (menţ. 1502, 1517) 15, 163.

Albul, suditel, ispravnic în act domnesc (1521) 205.

Albul, văr cu popa Laiută ş.a., stăpîn în Brătivoeşti, Vrabeţi ş.a. (1501) 6.

Albul (Alb), vist. al doilea (1508, 1509, menţ. 1512, 1517), stăpîn în Mălureni şi Buneşti 107, 163; în sfatul domnesc: vist. al doilea (1508) 58, 59; ispravnic în act domnesc 61, 66.

Albul al lui Copaci, vinde ogor (1520) 196.

Aldea din Pîrscov, în pricină pentru Cislău (1523) 219.

Aldea, moşnean din Stăneşti şi Drajna (1517) 156.

Aldea, popă, tatăl lui Ştefu, întărit în Crăstieneşti, Topile ş.a. (1506) 43.

Alexandru Iliaş, domn al Ţării Româneşti <1616—1618, 1627—1629>, pasaj scos din doc. sub ~ 215.

Alexe, Alecxie:

— **Alecxie**, jupan în sfatul domnesc (1512 — 1513) 104.

Alexe (Alecxe), popă din Argeş, via lui la Copăcel (menţ. 1502, 1517) 15, 163.

<Alexeni>, sat <j. Ialomiţa; azi j. Ilfov> întărit cu imunităţi m-rii Dealu 131.

Alleseanu, vinde ţarini la Corcolaţi (1518) 169.

Alleseni (Alipseani), sat <Alexeni, j. Gorj>, părţi întărite lui Stanciul Muja, Filip ş.a. 110, 169, 207.

www.dacoromanica.ro

Alimăneşti, v. **Alămăneşti**, sat.
Alun, sat <j. Vîlcea> cu mori, întărit m-rii Bistriţa, dania lui Stanciul de la Baia 226; probabil acelaşi: **Brumalinul**, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Radul şi fratelui său Petru 13.
Amlaşul şi Făgăraşul (Almaşul şi Fegăraşul), în titulatura domnului Ţării Româneşti 5, 9, 11, 13, 15, 30, 40, 58, 74, 83, 189, 193, 216, 242.
Amza, v. **Hamza**.
Ana, ţigancă (1508) 58.
Anachi, slugă domnească, fiul lui Fătul, stăpîn în Cîrcimari, Băbeani ş.a (1525) 250.
<Anca>, doamna lui Vlad cel Tînăr, sora lui Stoian (1510) 74.
Anca, fiica lui Stan, aşezată de tatăl său peste parte în Milcoveani (1519) 182.
Anca, fiica lui Voicu al lui Tatul, în pricină pentru Slăveani şi Stoeneşti (1510) 73.
Anca, jupaniţa lui Bordea, fiica lui Jitian, vinde satul Ioneşti şi selişte Corbeneştilor (1502, 1517) 15, 163.
Anca, partea ei la Mîrşa (1514) 123.
Anca, sora lui Sin şi a Cheranei, vinde în Bîrseani pe Cricov (menţ. 1510) 74.
Anca, soţia lui Bălaur log. şi sora lui Mihnea post., stăpînă în Bădeni, Pătîrlage şi de ţigani (1525...) 216.
***Andolie**, sat (?) <lg. Urleasca, j. Brăila>, ocină domnească dăruită lui Orlea şi Balcul vătafi 38.
Andronic (în călugărie Cteoctist), dăruieşte parte în Priseceani m-rii Cozia (1519) 181.
Aneniş, pîrîu la ***Mălureni** <Colibaşi, or. Piteşti> 107.
Anghel, fiul popii Marco, întărit peste loc de stupină în Piscul Pravăţului (1509) 63.
Aninoasa, ocină domnească <la Cislău, j. Săcuieni; azi j. Buzău>, hotare; dăruită lui Danciul, Oprea spătar ş.a. pentru a fi despădurită 168.
Aninoasa, sat <or. Tîrgovişte> cu vii; perperii dăruiţi de domn Mitropoliei din Tîrgovişte 220.
Apa Fratelui, afluent al Oltului <Rîul lui Frate, Loviştе; azi j. Vîlcea> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Arca, fiul lui Nanciul, în pricină pentru Şuica pe Neagra (1505) 40.
Arca, jupan, în pricină pentru Crivina Murgeştilor (1505) 34.
Ardeal (de peste munte), stabilirea hotarului cu Oltenia; crai al ~ 194; relaţii 209, 245; pribegi 9, 231.
Argeş, m-re şi oraş, v. **Curtea de Argeş**.
Argeş (Arghiş), rîu, sate pe ~ 74, 150; mori la ~ 215, 221.
Arghel, clisiarh, ispravnic în act domnesc (1522) 211.
Argişel (Arghişil), pîrîu, sat pe ~ 105.
Arsul, fiii săi vînd parte în Ueşti (menţ. 1514) 123.
Arvat, v. **Harvat**.
Athanasie, egumen al m-rii Cozia (1517) 163.
Athos (Muntele ~, Sfîntul Munte), munte în Grecia; fost prot 1, 12, 71;
mănăstiri:
Cutlumus (Cotlomuz, Cotlomuzul, Cotlumuz, Preobrajenie), ctitorie a Ţării Româneşti; înnoită de Mircea cel Bătrîn, Basarab cel Tînăr, Neagoe Basarab 105; sate, vii, vînăriciuri, imunităţi în Ţara Românească 96, 98, 105; obroace 1, 130;
Iveri, vinde sat lui Basarab voievod 228;
Hilandar (Filandar, Intrarea în biserică), obroace 72, 160, 233; bolniţă 233; egumen, proegumen 160,233;
Lavra, obroc 1;
Rusi (Sf. Pantelimon), sărăcită; obroc 12;
Sfîntul Ilie, unde trăieşte chir Cozma fostul prot, obroc 1, 71;
Sfîntul Pavel (Sf. Gheorghe), obroc; proegumen 2;
Turnul lui Arbănaş (Sf. Gheorghe şi Sf. Nicolae), obroc; egumen 109, 234, 235;
Xenofon, danii 187, D.
Avedie din Tîrgovişte, pîrgar (?), martor în cartea judeţului (1512...) 94.
...ăsca cu Sus, ocină <la Proşcani> întărită lui Barbu slugă domnească II.

B

Baba, v. **Dealul Babei**.
Baba, sat 170.
Babe, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194; v. şi **Dealul Babei**.
Babe, ţigan (1510) 74.
Babele, m-re <j. Vlaşca; azi în Neajlov, j. Ilfov>, în pricină cu m-rea Nucet 174.
Babuia (Bubuia), ţigan (1507, 1512) 53, 108.
Baca din Pleaşov, hotarnic pentru Comanca (1512—1513) 105.
Baca, ţigan (1502) 13.
Baciul, ţigan (menţ. 1507) 53.
Bacrea, ţigan (1525) 240.
Badea, Badiul:
Badea cel tăcut, scrie act domnesc (1514) 123; v. şi **Badea, grămătic**.

www.dacoromanica.ro

Badea comis, v. **Radul Bădica**, domn.
Badea din Cojeşti, v. **Badea**, vornic.
Badea din Luciani, hotarnic pentru Hîrtieşti (1512—1513) 105.
Badea din Şuici, jupan, vlastelin, familie; stăpîn în Şuica pe Neagra, Pleşeşti ş.a., imunităţi, ţigani (1501, 1505) 10, 40.
Badea, fiul lui Spînul şi frate cu Radoslav, vinde ocină în Corbii de Piatră (menţ. 1503) 21.
Badea, frate cu Radul stolnic ş.a., stăpîn în Finteşti, Mircesti şi Petreşti (1504) 27.
—**Badiul**, frate cu Stoica şi Grozea, întărit peste parte în Trestenic (1520) 196.
Badea, grămătic, scrie act domnesc (1513) 118; v. şi **Badea** cel tăcut.
Badea în sfatul domnesc 167, v. **Radul Bădica**, domn.
Badea (Badiul) <diferiţi>. întăriţi: peste loc de stupină în dealul Ţofia (1509) 63; peste ogoare în Albeşti (1520) 196; în Frăsinet şi Meriş (1510) 77.
Badea, jupan, v. **Badea** din Şuici şi **Badea**, vornic.
Badea, nepoţii săi Tudor şi Radomir vînd în Făgeţeani (menţ. 1516) 142.
Badea, pah. (1501—1509, menţ. 1520, 1523), soţul jupaniţei Vlădaia, dăruieşte m-rii Dobruşa satul Crivina şi poiana lui Ciolan, cu ţigani 198, 217; în sfatul domnesc: pah. (1501 — 1 509) 5, 6, 8, 9, 11, 13—18, 20—27, 29—31, 34—37, 39, 40, 42—44, 48, 50—55, 57—63, I.
Badea, pîrcălab (?) înzestrează pe fiica sa cu parte în Cocorăşti (1512) 99.
Badea, post. mare în sfatul domnesc (1510) A.
Badea, post. mare în sfatul domnesc (1517—1520), v. **Radul Bădica**, domn.
Badea, post. mare în sfatul domnesc (1525) 226, 240, 242, 243, 246, 248—250, II.
Badea (Bade, Badiul), ţigani (1501... 1525) 9, 11, 13, 74, 123, 216, 240.
Badea, vornic (fost) din Cojeşti, jupan (1501... 1510), ginerele lui Udrişte 58, 59; stăpîn în Blăgăreştii de Sus 74; în sfatul domnesc: fost vornic (1501...1510) 5, 7, 11, 13—15, 20—23, 25—27, 29, 32, 35, 37, 39, 41—43, 51, 53—55, 58, 59, 69, I.
Badea Coteseul, hotarnic pentru Hîrtieşti (1512—1513) 105.
—**Badiul Pîrcel**, partea lui la Trestenic (1520) 196.
Badica, v. **Bădica**.
Badidea, top. la Dăneşti <Dăneasa, j. Olt> 105.
Badinga (Badinca), ţigani (1501) 9, 11.
Badiul v. **Badea**.
Bah, aşezat de unchiul său Alăman peste parte în Alămăneşti (1515) 137.
Bahna pe Vodiţa, sat şi silişte <or. T. Severin, j. Mehedinţi> întărite m-rii Tismana 60, 81, 82, 89, 106, 236.
Baia (Bae), sat <Baia de Aramă, j. Mehedinţi> dăruit de Dobrovoe pîrcălab m-rii Tismana 171.
Baia (Bania), sat <Baia de Fier, j. Gorj> 194, 226; întărit cu imunităţi vlastelinului Radul şi fratelui său Pătru 13.
Baica, ţigan (1510) 74.
Baico, frate cu Căliian, întărit peste parte în Stănislăveşti (1520) 196.
Baico, partea lui la Ţigăneşti (menţ. 1512-1513) 111, 116.
Baiul, dăruieşte parte în Porceni m-rii Vişina (1519) 180.
Baiul, întărit în Coturuia, Cerna şi Valea Bună (1514) 127.
Balaur (Bălaur), log. (1523, 1525), stăpîn în Bădeni, Pătîrlage ş.a.; familie 216; ispravnic în act domnesc 215, 229, 230, 249, 250; <erori:> mare log. (1517) 152; Barbul 230.
Balcul, vătaf, dăruit de domn cu ocină la Andolie, pentru slujbă dreaptă (1505) 38.
Baldovin, pîrcălab, stăpîn la Balta Neagră, Floreni, Topliceni ş.a. (1520) 203; probabil acelaşi: **Baldovin**, pîrcălab, familie (menţ. 1525) 240, şi **Baldovin**, vinde ţigani lui Stanciul pîrcălab (1514) 123.
Balea, fiul lui Stoica Olteanul slugă domnească, familie; întărit în Făgeţeni (1516) 142.
Balea, ţigani (1502... 1510) 13, 40, 74.
Balea Oţelea, aşază pe fiicele sale în Căpoteşti, Trestenic şi Nanoţi; familie (1520) 196.
Balica, partea lui în Corbi (menţ. 1505, 1510) 36, 80.
Balica, spătar (1514, 1516), stăpîn în Căluiu de Sus şi Mihăleşti 145, 147; ispravnic în act domnesc 128; probabil acelaşi: **Balica**, hotarnic la Cireaşov (1512—1513) 105.
Balotă din Bîrleşti, <jurător> pentru m-rea Vişina (1514) 132.
Balotă, top. la Vaideei <j. Vîlcea> 22.
Baloteşti, sat întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.
Balta Albă, baltă <j. Dolj>, vama din peşte întărită m-rii Tismana 14, 69, 224.
Balta Albă de la satul Potelul, baltă <j. Romanaţi; azi j. Olt> întărită cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania fraţilor Craioveşti 58, 59, 193.
Balta lui Calotă, baltă la Zimnicele <j. Teleorman> 90.
***Balta Neagră** (Baltă), sat <lg. Broşteni, j. Argeş>, hot are; părţi întărite lui Baldovin pîrcălab 203.
Balta Porcului, baltă <probabil la *Epureşti j. R. Sărat; azi j. Buzău> 184.
Balta Roşie, top. în munţii Bucegi <j. Prahova> 143.

www.dacoromanica.ro

Ban, Banul:
—**Banul,** dăruit de domn cu ocină la Pîrscov şi Valea Olmetului, pentru slujbă dreaptă (1515) 135.
Ban, diac, scrie acte domneşti (1506, 1508) 45, 59.
Ban, ţigani (1507, 1512) 53, 108.
Ban, vinde parte în Afumaţi (menţ. 1510) 74.
Banee (Banci, Banciul), ţigani (1502, 1512) 13, 108.
Baneşti, v. **Băneşti,** sat.
Bania, v. **Baia,** sat.
Baniţa Udoba (Udoba) din Laiova, hotarnic (1512—1513) 105.
Banul, v. **Ban.**
Barbul, bani (1501—1520) şi (1523), v. **Barbul Craioveseul.**
Barbul, comis (?), scrie act domnesc (1520) 191.
Barbul din Vaideei, întărit peste munţi după pricină (1504) 22, 23.
Barbul, în pomelnicul fraţilor Craioveşti de la m-rea Sf. Pavel de la Athos (menţ. 1501) 2.
Barbul, jupan în sfatul domnesc, v. **Barbul Craioveseul.**
Barbul log. <eroare>, v. **Balaur.**
Barbul, portar, ispravnic în act domnesc (1515) 138.
Barbul, post. în sfatul domnesc (1523) 215.
Barbul, slugă domnească, tatăl lui Dragomir ş.a., întărit peste parte cu vie în Proşcani (1525) II.
Barbul, stolnic în sfatul domnesc (1512, 1513) 99—101, 103, 105—108, 110, 112—120.
Barbul, tatăl lui Milea care cumpără în Bărbuleşti (menţ. 1520) 196.
Barbul, ţigani (1510, 1525) 74, 242.
Barbul, vinde parte în Dobrogosti (1515) 137.
Barbul, vinde parte în Milcoveni (1519) 182.
Barbul al lui Gropeal (Barbul), vinde parte în Doiceşti, stăpîn de ţigani (1518) 167.
Barbul Craioveseul (Barbul, ~ banul cel bătrîn, ~ de la Craiova, ~ Craioveanul), mare ban al Craiovei (1501—1520), vlastelin, întîiul sfetnic 115; familie 2, 24, 47, 58, 59, 67, 88, 193; dăruit de domn cu sate şi gîrle pentru credincioasă slujbă 67; face schimb 107, 115; donator: la Athos 2; la m-rea Bistriţa 47, 58, 59, 107, 191, 193; unor slugi domneşti 151, 155;
în sfatul domnesc: fără dregătorie, jupan (1501—1507...) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39—44, 48, 50—53, 55, 76, 83, 100, 103, 104, 118, 119, 133; ban, mare ban (1508—1520) 54, 57, 60—63, 68—70, 73—75, 77, 78, 80—82, 84—91, 99, 101, 106, 108, 110, 112—114, 117, 120, 122—132, 134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 154—156, 159, 162—172, 175—185, 188—191, B; <erori:> Preda şi Nan 139, 169.
Barbul <Craioveseul>, ban, în sfatul domnesc (1523) 215.
Barbul Trîmba (~ Trîmbă) din Vaideei, întărit peste munte, după pricină (1504) 22, 23.
Basarab voievod <1512—1521> v. **Neagoe Basarab.**
Basarab cel Bătrîn <Laiotă>, domn al Ţării Româneşti <1473—1477> 73.
Basarab cel Tînăr Ţepeluş (Basarab, Basaraba, Basarab cel Bătrîn, Basarab cel Mare, Băsărab, Ţepeluş), domn al Ţării Româneşti <1477—1482> 61, 73, 76; „tatăl" lui Neagoe Basarab 96, 97, 99—103, 105—110, 112—120, 122—129, 132—149, 151—156, 159, 161, 162, 164—166, 168—173, 175—180, 182—185, 188, 190—192, 194—208, 210, B; ctitor şi donator la Athos 105, 109; dăruieşte ţigani unui boier 163.
Baseşti, v. **Băseşti,** sat şi **Măgura Băseştilor.**
Batea, ţigan (1510) 74.
***Batîu,** sat <Colţu, j. Argeş> 174.
Batul, ţigan (1512) 108.
***Băbani,** sat <probabil lg. Tohani, j. Săcuieni; azi j. Prahova>, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.
Băbeani, sat <Băbeni, j. Vîlcea>, părţi întărite cu imunităţi m-rii Bistriţa 193, 223; probabil acelaşi: **Băbeani,** părţi întărite cu imunităţi vlastelinului Radul şi jupanului Pătru 13.
***Băbeni** de la Teleajen (Băbeani), sat <lg. Rădila, j. Săcuieni; azi j. Prahova>, părţi întărite m-rii Snagov 83, 134; parte întărită lui Fătul 250.
Băcăleşti (Bacaleşti), sat <j. Teleorman> 105.
Bădeani, sat <Bădeni, j. Săcuieni; azi j. Buzău>,părţi întărite lui Balaur log. 216.
Bădeneasca, moşie la Bădeni <j. Săcuieni; azi j. Buzău> 216.
***Bădeşti** (Budeşti), sat <lg. Serdanu j. Dîmboviţa> cu mori, întărit m-rii Nucet 9, 11, 143.
Bădeşti, sat <probabil j. Teleorman; azi j. Argeş c. Bîrla>, Albul şi surorile lui întăriţi după înfrăţire 246.
Bădica (Badica), comis şi post., v. **Radul Bădica,** domn.
Bădica, ţigani (1501, 1512) 9, 108; v. şi **Badinga.**
Bădiceni, sat <c. Mălureni, j. Argeş> întărit cu imunităţi lui Stoica 232.
Bădilă, frate cu Vladul şi Cristian, vinde parte în Studina (1521) 206.
Bădilă, ţigan (1525) 240.

www.dacoromanica.ro

Băjeşti, Bejeşti:
Băjeşti, sat <j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş>, parte întărită monahiei Magdalina 188.
—**Bejeşti**, sat <Băjeşti, c. Văcăreşti, j. Dîmboviţa> cu moară, întărit m-rii Dealul 92.
Bălaur log. v. **Balaur.**
Bălărlia (Bălărie) pe Neajlov, sat <j. Vlaşca; azi Valea Plopilor, j. Ilfov>, parte dată în schimb de Manea clucer lui Dobrin ş.a. 189.
Băleşti, sat <j. Gorj; or. Tg. Jiu> 132.
***Băleşti**, sat <lg. Baia de Fier, j. Gorj>, părţi întărite cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13; parte întărită lui Frîncul slugă domnească 44; parte întărită lui Mircea ş.a. 210.
***Bălleineasca**, ocină la Corbi <lg. Curtişoara, j. Gorj> redobîndită de Stoica <Dohoreţ> slugă domnească după schimb cu m-rea Tismana 70.
Băloiul, ţigan (1501) 9.
***Bălteani**, sat <lg. Broşteni, j. Argeş> întărit jupaniţei Calea sora lui Ivaşco <Golescul> 240.
Bămboleşti, sat <Bumbueşti, j. Argeş; azi j. Vîlcea>, parte cu munte întărită lui Dragomir mare sluger 175.
Băneşti (Baneşti), sat 136, 144, 189, 239.
Băneşti, sat <j. Prahova> cu munte, întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Bănilă, pîrgar din Rîmnicu <Vîlcea>, martor (1501...1517) 4, 47, 157.
***Bărăganul**, sat <Mihai Viteazu, j. Ialomiţa>, parte cu rumâni întărită m-rii Glavacioc 243.
Bărbat, v. **Rîul Bărbat.**
Bărbătelu, frate cu Neag Mînza şi Stan, vinde în Rogozeşti (1511) 87.
Bărbăteşti, sat <j. Vîlcea>, parte închinată de Jitian lui Tudor clucer şi lui Stanciul ban 199.
***Bărbuleşti**, sat <probabil lg. Uieşti, j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, părţi cumpărate de la Zăvîrtea şi întărite lui Milea ş.a.; înfrăţiri 196.
Bârluiu, pîrîu <Burlui, afluent al Oltetului> 149.
Băsărab voievod, v. **Basarab cel Tînăr** şi **Neagoe Basarab.**
Băseşti (Baseşti), sat <j. Teleorman; azi Călmăţuiu>, hotare 105.
Băşleuţă, top. la *Secăreni <lg. Ţintea j. Prahova; or. Băicoi> 165.
Băteşani, sat < j. Vîlcea >, parte întărită lui Vlad slugă domnească, Opriş ş. a. I.
Bătieşti, sat <j. Muşcel şi Pădureţ; azi la Vîltureşti j. Argeş>, în hotar cu Hîrtieşti 105.
Băţiloe, ţigan (1501) 11.
Bealceo, ţigan (1505) 40.
Begner, v. **Hanăş Begner.**
Begoe, ţigan (1510) 74.
Bejan, ţigan (1525) 240.
Bejaniştе, top. la *Mîrceşti <lg. Cireşu, j. Mehedinţi> 65.
Bejeşti, v. **Băjeşti**, sat.
Belcea, v. **Bealceo.**
Belciugata, sat, parte întărită lui Stanciul log. şi m-rii Cornet 78, 146, 162.
Beleţ, ogorul lui la Ueşti (1520) 196.
Belîţul, munte <j. Vîlcea> 140.
Benga, v. **Miho Benga.**
Benkner, v. **Hanăş Begner.**
Bera (Bira), fiul lui Manco, cumpără parte în Zărneşti (1515) 137.
Berbecea, ţigan (1501) 9, 11.
Berbeceag, v. **Radu Berbeceag.**
Berecea, grădina lui la Alicseni (1518) 169; probabil acelaşi: **Berecea**, vinde ogoare la Corcolaţi (1521) 207.
Berecea, ţigan (1501) 11.
***Bereşti** (Berăşti), sat <lg. Seuca, j. Gorj>, parte întărită lui Deatco ş.a. 112, B.
Berevoeşti, Berivoeşti:
Berevoeşti, sat <or. Vălenii de Munte, j. Săcuieni; azi j. Prahova>, în hotar cu Drajna şi Stăneşti 156.
—**Berivoeşti**, sat, parte dată în schimb de Dragomir Măţil lui Oprea 45; v. şi **Berivola.**
Berindeal, sat <Berindei, j. Olt> 105.
Berindeiu, v. **Neagul Berindeiu.**
Berislăveşti, sat <j. Argeş; azi j. Vîlcea>, părţi întărite lui Şerbu 152.
Berivoeşti, v. **Berevoeşti**, sat.
Berivola, top. la Deadilov <Mihai Bravu, j. Ilfov> 40; v. şi **Berevoeşti**, sat.
Berteşti, sat <j. Ialomiţa; azi j. Brăila> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
***Bîlcireşti** sub Istriţa, sat <j. Săcuieni; azi j. Buzău>, parte schimbată de Manea clucer cu Leul 189.
Bîlea, partea lui la Nănăşeşti (menţ. 1502) 15.
***Bîrcleşti**, sat <probabil j. Romanaţi; azi j. Olt> întărit cu imunităţi m-rii Govora 163.
Bisa, fiica lui Opriş slugă domnească, aşezată de tatăl său în Văleni, Băteşani ş.a.; familie (1503) I.
Bisovca, sat <Bisoca, j. Buzău>, drum la ~ 212.
Bistreţ (Bistreţu, Bistreţul), baltă <j. Dolj> în faţa Ţibrului 31; vama din peşte întărită m-rii Tismana 14, 31, 56, 69, 224.
Bistriţa (Adormirea), m-re <j. Vîlcea>, ctitori 58, 59, 193;
sate, vii, vinăriciuri, livezi, munţi, gîrle, imunităţi 47, 58, 59, 95, 107, 191, 193, 221, 226; ţigani 58, 59, 193;

www.dacoromanica.ro

mori 107, 226; vămi 58, 59; căşăritul din j. Vîlcea 58, 59, 193; obroc 3; egumeni 47, 58, 59, 107, 193; acte domneşti scrise în ~ 47, 125.

Bistriţa, riu <afluent al Oltului>, m-re pe ~ 58, 59, 193.

Bistriţa, sat <j. Mehedinţi> cu selişti, vii, livezi, întărit m-rii Tismana 31.

Bica, v. **Stan Bica**.

Bicleşul, sat <j. Mehedinţi> dăruit de domn lui Şerban spătar pentru slujbă dreaptă 119.

Bicleşul Verde, pîrîu la Bicleş <j. Mehedinţi> 119.

***Bilătarsca**, sat <lg. Corzu, j. Mehedinţi> dăruit de domn lui Şerban spătar pentru slujbă dreaptă 119.

Bilbiltoare, top. în hotarul munţilor satelor Drajna şi Stăneşti <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.

Biru, frate cu Iuga, întărit peste parte în Bărbuleşti (1520) 196.

Bircă (?), aşezat în Epureşti 184.

Bircă, jupan, stăpîn în Stoeneşti, cu moară (1515—1517) 141.

Bircă, nepotul lui Stan Bica, tatăl Drăgaiei, întărit în Urlandaşi (1519) 184.

Bîrleşti, sat <j. Gorj> 132.

Bîrleşti, sat <probabil c. Corbu, j. Olt> dat schimb de m-rea Glavacioc lui Oncea pîrcălab 120.

***Bîrseani** pe Cricov, sat <lg. Trestienii de Jos, j. Săcuieni; azi j. Prahova> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.

Bîrseşti (Borseşti), sat <j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit m-rii Argeş 215, 221.

Bîrseşti, sat <j. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Govora 15, 163.

Bîrseşti (Brîseşti), sat <probabil j. Gorj>, vlastelinul Radul şi jupan Pătru aşezaţi de nepoţii lor Danciul şi Radul şi de Neagoe 13.

***Bîrseşti**, sat <lg. Trestieni, j. Prahova>, parte întărită m-rii Snagov 111, 116.

Bîrze, ţigan (1515) 133.

Bîrzogîrla, v. **Gîrla Repede**.

Bîrzoteani, sat <Bîrzoteni j. Vîlcea; or. Horezu> în pricină cu satul Vaideei, pentru munţi 22.

***Blagodeşti**, sat <Lunca j. Ialomiţa>, parte întărită slugii domneşti Manea ş.a. 55; părţi întărite cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74; probabil acelaşi: ***Blăgăreştii de Sus**, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.

Blaj cel Negru, via lui la Topoloveni (1507, 1512) 53, 108.

Blaj Cheaciche (Blafie ~), via lui la Topoloveni (1507, 1512) 53, 108.

Blatniţa, top. <probabil la Măceşul de Jos, j. Dolj>, selişte la ~ 31.

Blăgăreştii de Sus, v. **Blagodeşti**, sat.

Boari, v. **Buari**, sat.

Boba, fiica lui Cernica, aşezată peste parte în Priboieni (1515) 137.

Boba, fiica lui Drăghici vornic, stăpînă în Mărgineni, Filipeşti, Cricoveni ş.a. cu munţi, vii, mori, ţigani, imunităţi; familie (1510) 74.

Boba, fiica lui Stoica, aşezată de tatăl său peste parte în Milcoveni (1519) 182.

Boba, fiica lui Tatul, întărită peste părţi cu loc de stupină în Păroşi şi Vulpeşti (1509) 63.

Boba (Bobe), ţigani (1510, 1519) 74, 175.

***Bobeni**, sat <probabil lg. Zărneşti, j. Argeş>, Manea aşează pe fiica sa Stana peste parte cumpărată de la Zîrnă ş.a. 137.

Bobîna, ţigan (1525) 240.

***Boboceşti**, silişte <probabil la Ruşeţu, j. Buzău> întărită cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.

Boeilă, ţigan (1519) 189.

Boga, fiul lui Stoica gramatic, întărit peste părţi în Lieşti (1519) 182.

Bogatul, v. **Stănislav Bogatul**.

Bogdan, frate <de ocină> cu Itovoe, Şuşman ş.a. din Stăneşti (1521) 207.

Bogdan, gramatic scrie acte domneşti (1520) 194, 195.

Bogdan, întărit împreună cu nepoţii săi Vrabcea şi Lupul, în Negoteşti, Strimtişorul, Necşeşti ş.a. (1515) 138.

Bogdan log., spătar, v. **Bogdan**, mare vornic.

Bogdan, mare vornic, <cumnatul lui Radul cel Mare> (1502...1512), dăruieşte sate m-rilor Codmeana şi Snagov 83, 86; în sfatul domnesc: mare spătar (1502—1504) 13—18, 20—27, 29, 30, 53, I; mare log. (1505—1507, 1510) 32, 34—37, 39—44, 48, 50—52, 68—70, 73—77; mare vornic (1510—1512) 78, 80—85, 87—93; ispravnic în act domnesc 79.

Bogdan, ţigani (1501...1525) 11, 53, 108, 240.

Bogdana, fiica lui Stan, aşezată de tatăl său peste părţi în Găleteni şi Şuleşti (1519) 182.

Bogdana, top. la plaiul Peceneagăi <j Buzău> 212.

Bogdăneştii de la Codmeana (Bogdaneii ~, Vultureşti), sat <j. Argeş> întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania fraţilor Craioveşti 58, 59, 193, 223; probabil acelaşi: **Bogdăneşti**, vie întărită lui Tudor clucer şi jupanului Stanciul 205.

Bogdăneşti, sat <j. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5.

www.dacoromanica.ro

Bogdăneţul, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Bogdea, pierde parte cu moară în Leoteşti pentru furt de cai (1517, 1519) 163, 189.
Bola din Giureşti, jurător pentru m-rea Tismana (1511) 82.
Bola, popă din Strugarţi, jurător pentru m-rea Tismana (1511) 82.
Bola, ţigani (1502...1517) 13, 108, 163.
***Bolan**, sat (?) <lg. Rădila, j. Săcuieni;azi j. Prahova>, vie întărită m-rii Snagov 134.
Bolca, jupan din Şerbăneşti, hotarnic la Cireaşov ş.a. (1512—1513) 105.
Bojora, ţigan (1501) 9,11.
Boldea, top. la Hîrteşti <j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> 105.
Boldea, ţine zălog ocină din Bădeni (1523...) 216.
Bolea, ţigani (1507, 1510) 53, 74.
Bolintin (Bolintinu, Bolintinul), m-re <j. Ilfov> săracă 158; sate, mori, ţigani 158; egumen 150, 174.
Bolovan Lal (Bolovan), ţigan (1501) 9, 11.
Bondea (Bonde) ţigan (1518) 174.
Bonţea, ţigan (1510) 74.
***Bonţeşti**, sat <Mirceşti, c. Fierbinţi-Tîrg, j. Ilfov> întărit lui Cazan pah. ş.a. 192.
Bora, munte <c. Novaci, j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Bora, ţigan (1502) 13.
Borăşti, sat <probabil Boroşteni, j. Gorj> 82, 89, 104; acte domneşti scrise în ~ 64, 65.
Bordea, soţul jupaniţei Anca şi ginerele lui Jitian, vinde satul Stoiceni şi selişte Corbeneştilor (1502, 1517) 15, 163.
Bordea, ţigan (1520) 193.
Borseşti, v. **Bîrseşti** sat.
Botenl (Boteani), sat <j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş>, în hotar cu Hîrteşti 105.
Bran, v. **Drumul Branului**.
Bran, post. din Polovragi, trimis să aşeze hotarul ţării (1520) 194; probabil acelaşi: **Bran**, vinde parte în Brîncoveni (1518) 171.
Bran, ţigani (1508) 58, 59.
Branco, tatăl lui Danciul stăpîn în Buneştl şi de ţigani (menţ. 1512, 1517) 113, 163.
Braneţl, sat <Brăneţu, j. Romanaţi; azi j. Olt> 149.
Branul, munte <j. Gorj> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Braşov, oraş; jude 209.
Brata, Brat, Bratea:
Brata, armaş, în sfatul domnesc (1509) 63.
Brata din Băseşti, hotarnic pentru Laiova (1512—1513) 105.
—**Brat** din Laiova de Jos, hotarnic (1512—1513) 105.
—**Bratea**, fiul lui Cîrstea slugă domnească, întărit în Răteşti (1521) 208.
Brata, întărit în Coturuia, Cerna şi Valea Bună (1514) 127.
Brata, <jurător> pentru Cîrciumari şi Băbeni (1515) 134.
Brata (Bratea), ţigani (1508, 1517) 58, 163.
Bratllov, pîrîu <la *Stănislăveşti, j. Vlaşca; azi j. Teleorman>, sat pe ~ 196.
Bratovoeşti, v. **Brătlvoeştl**, sat.
Bratul, v. şi **Polana Bratului**.
Bratul, portar, ispravnic în act domnesc (1520) 200.
Bratul, slugă domnească întărit peste delniţe în Sibiceu (1506) 50.
Bratul, vinde funii în Milcoveni (1519) 182.
Brazeul, v. **Breaznul**, munte.
***Brăăştl**, sat <*Brăeşti, Rusăneşti, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
***Brădăţeanl**, sat <*Brădăţeni, probabil lg. Jiblea, j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5.
Brădeşăştl, sat <Brătăşeşti, j. Argeş> întărit m-rii Argeş 215.
Brădet, v. **Brătllanll** de la Brădet, sat.
Brădet (Bradet), m-re <j. Argeş>, dă parte de munte pentru un tetraevangheliar, pricină 43, 53, 57; egumen 53.
Brădlceanl, sat <Brădiceni, j. Gorj>, parte întărită lui Dragoiu B.
Brădlşor, munte <j. Argeş> întărit lui Stoica 232.
Brăeşti, v. **Brăăştl**, sat.
***Brăgăreştl**, sat <Pucheni, j. Prahova> întărit cu imunităţi m-rii Snagov 111, 116.
Brănescu, Brănescul, v. **Radul Brănescul**.
Brăneţu, v. **Braneţl**, sat.
Brătllan, fiul lui Neagoe slugă domnească, întărit în Brătiianii de la Brădet (1508) 57.
Brătlianll de la Brădet, sat <Brăduleţ, j. Argeş>, parte întărită lui Neagoe slugă domnească ş.a. după pricină cu m-rea Brădet 57.
Brătlvoeştl, sat <Bratovoeşti, j. Argeş; azi j. Vîlcea> cu munte, întărit lui Dragomir mare sluger 175.
Brătivoeştl, sat <j. Mehedinţi>, parte întărită popii Laiută ş.a. 6.
***Brătoteşti**, sat (?) <probabil j. Olt>, parte întărită lui Stance ş.a. 63.
Breasta, sat <j. Dolj>, drum la ~ 155.
Breaza, sat <j. Prahova> cu munte, întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Breaznul, munte <Brazeul j. Buzău>, loc domnesc dăruit lui Neagu 212.
Brebul, v. **Podul Brebului**.
Bresnlţa, silişte <j. Mehedinţi> a m-rii Tismana, împresurată de Frăţilă cu ceata sa 230.

www.dacoromanica.ro

Brila, ţigani (1508) 58, 59.
Brîncoveni (Brîncoveani), sat <j. Romanaţi; azi j. Olt> întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania fraţilor Craioveşti 58, 59; dăruit de domn cu case, mori şi vii jupaniţei Neacşa, fiica lui Harvat log. 171.
Broşteni, sat <j. Mehedinţi>, parte întărită popii Laiută ş.a. 6.
Brumalinul, v. **Alunul**, sat.
***Buarl**, sat <lg. Letca, j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, parte întărită Sorei 182.
Bubuia, ţigan, v. **Babuia**.
Buciac (Buciaci), munte <Bucegi, j. Prahova> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74; întărit m-rii Nucet; hotare 143.
Buciia, munte <j. Vîlcea>, parte întărită lui Drăgoi ş.a. 88.
***Bueina**, sat <lg. Jidoştiţa, j. Mehedinţi>, hotare 81; întărit m-rii Tismana 81, 82.
Bucium, top. la ***Colfeşti** <lg. Crevenicu, j. Vlaşca; azi j. Teleorman> 183.
***Bucium**eni, sat <Beiu, j. Vlaşca; azi j. Teleorman>, Oancea pitar înfrăţit de Dobra peste partea ei, pentru că a scos-o de la bir 139.
Bucov, v. **Lacul lui Bucov**.
Bucşa, v. **Radul Căpăţînă**, spătar.
Bueşani de la Argeş, sat <j. Vlaşca; azi j. Ilfov> întărit m-rii Bolintinul 150; părţi întărite lui Dragomir spătar 48; parte întărită lui Dobrotă 196.
Bucur (eroare: Bîrca), tatăl lui Stan, întărit în Urlandaşi şi Epureşti (1519) 184.
Bucur, tatăl lui Stoica ş.a., întărit p ste parte în Gărdeşti (1505) 37.
Bucur, vinde parte în Dădeşti (1519) 182.
Bucureşti, oraş, cetate de scaun; acte domneşti scrise în ~ 31—37, 39, 40, 45, 48, 55—59, 61—63, 71—77, 81, 83, 100, 116——118, 130, 132, 133, 142—144, 156, 168—172, 224, 231, 232, 236—239, 241, B;
Şcoala domnească din ~ (menţ. tîrzii) 167, 232, 243.
***Bucureşti**, sat <Marcea, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5.
Buda, Budul:
—**Budul** din Prejna, jurător pentru m-rea Tismana (1511) 82.
Buda, pîrgar din Rîmnicu <Vîlcea>, martor (1506) 47.
Budea, ţigani (1507, 1512) 53, 108.
Budeşti, sat 143 v. **Bădeşti**.
Budeşti, sat <probabil Budişteni, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> cu mori, întărit m-rii Nucet 9, 11, 143.
***Budol**, sat <lg. Sineşti, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Budul, v. **Buda**.
Buestru, partea lui la Bereşti (menţ. 1518) B.
Bughenescul, v. **Radul Bugheneseul**.
Buhtea, partea lui la Prodileşti (menţ. 1525) 240.
Buleeşti, sat <j. Olt> 189; în hotar cu Călugherani 105.
Bujora, v. **Bojora**.
Bulfa, ţigan (1510) 74.
Bulgăr, ţigan (1512) 108.
Bumbac, vinde împreună cu Neag Custră satul Topliţele (menţ. 1510) 74.
Bumbara din Corbi, <jurător> pentru m-rea Vişina (1514) 132.
Bumbeşti, sat <j. Gorj>, în pricină de hotar cu m-rea Vişina 132.
Bumbueşti, v. **Bămboeşti**, sat.
Buna, fiica lui Dumitru, aşezată de tatăl său peste părţi în Milcoveni şi Dădeşti (1519) 182.
Buna, sora lui Vişan (1520) 196.
Buna, ţigan (1525) 240.
Bunămasă, partea lui în Albeşti (menţ. 1520) 196.
Buna Vestire m-re, v. **Glavacioc**.
Buncea, popă din Ocne, dăruieşte vie la Copăcel m-rii Govora (1502) 15.
Buncea, ţigan (1510) 74.
Bunea, întărit peste părţi în Milcoveni (1519) 182.
Bunea, schimbă parte în Tîrsa pentru parte în Slătioara (1512) 115.
Bunea, ţigani (1507, 1512) 53, 108.
Buneşti, sat <j. Argeş>, parte întărită lui Stoica 232; probabil acelaşi: **Buneşti** 203.
Buneşti, sat <j. Vîlcea>, hotare 41; parte întărită m-rii Govora, dată în schimb lui Cîrstea 113, 163.
***Buneştii** de la Muşcel, sat <Muşeteşti, j. Argeş>, parte întărită lui Vişosav ş.a. 77.
Bunilă, partea lui (menţ. 1508) 61.
Bunilă, top. la ***Văselaţi** <lg. Dăneşti, j. Gorj>, parte întărită lui Ivan slugă domnească ş.a. 25, 61.
Bunileşti, sat, părţi întărite lui Costea slugă domnească ş.a. 237.
Burduţe, v. **Radul Burduţe**.
Burlui, v. **Bîrlui**u, pîrîu.
Buta, jurător pentru Cîrciumari şi Băbeni (1515) 134.
Butea, tatăl lui Albul ş.a., partea lui la Merişani, Păpuşari şi Bădeşti (menţ. 1525) 246.
Buzău, episcopie; biserica (Adormirea) 242; vinăriciuri, braniştе 242, 244; „popor" din j. Buzău să muncească la morile episcopiei 242; ţigani 242; mori 242; căşăria din j. Buzău 242; obroace de: peşte, miere, grîu, lemne 242;
episcop 242, 244.
Buzău, judeţ, sat din ~ 190; „popor" din ~ să muncească la morile episcopiei 242; căşărie şi găleţi întărite episcopiei 242.

www.dacoromanica.ro

Buzău, oraș, tîrg; branișteа domnească 242; biserica episcopiei 242; act domnesc scris în ~ 91;
Drumul Buzăului 212.
Buzău, rîu, mori pe ~ 242.
Buzdugan din Șofrăceani, <jurător> pentru m-rea Vișina 132.
Buzești, familie, partea lor la Bădeni (menț. 1525) 216.

C

***Cacaleți**, sat <lg. Cotmeana, j. Argeș> întărit m-rii Codmeana 86.
Caeova, top. la *Colfești <lg. Crevenicu, j. Vlașca; azi j. Teleorman> 183.
Calafat (Vadul Vidinului), loc de trecere și tîrg <j. Dolj>; vamă întărită m-rii Tismana 14, 56, 69, 224; vama din sare întărită m-rii Tismana 222.
Calcea, v. **Dumitru Calcea**.
Calea, jupaniță, fiica Mariei jupanița lui Baldovin pîrcălab, familie; înzestrată în Bălteni, vie la Golești și țigani (1525) 240.
—**Caliia**, țigancă (1519) 175.
Calea, țigan (1520) 193.
Calen, v. **Călin**.
Calica (Calicea, Calici), țigani (1510... 1515) 74, 103, 108, 114, 133.
Caliia, v. **Calea**.
Caliman, v. **Călîman**.
Calinescul, v. **Ivan Călineseul**.
Caliște, <baltă, j. Dolj> întărită m-rii Tismana 224.
Callu (Calio), țigan (1501) 9, 11.
Calmățui, v. **Călmățui**, rîu.
Calo, țigan (1519) 190.
Calona, popă, ispravnic în act domnesc (1520) 197.
Calotă, v. **Balta lui Calotă**.
Calotă (Cocotă, Colotă), vlastelin, prim sfetnic, ginerele lui Vlad Călugărul (1502... 1520, menț. 1525), familie 73, 102, 243; prim sfetnic, rumânește în Lupșanul 154; stăpîn în Slăveani, Stoenești și Drăgănești 73, 102; scutiri 166; danie m-rii Glavacioc 243; în sfatul domnesc: mare vist. (1502—1509) 14—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39, 40, 42—44, 48, 50—55, 57—63, I; mare comis (1511, 1512) 92, 93; mare vornic (1512—1520) 99—101, 103, 106—108, 110, 112—120, 122—128, 130—134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 155, 156, 159, 161—172, 175—185, 188—194, A, B; fost vornic (1520) 197, 199, 203, 204; ispravnic în act domnesc 148; <eroare:> Harita 166.
Calugăreani, v. **Călugăreni**, sat.
Camba, țigan (1501) 9,11.
Cambur, țigani (1501, 1505) 11,40.
Canelul, țigan (1501) 11.
Cantacuzino <Caterina> doamna, sora împărătesei Mara, ctitoră la Hilandar (menț. 1510) 72.
Capațină, v. **Radul Căpățînă**.
Caplea, fiica lui Calotă mare vornic și nepoata lui Vlad Călugărul, stăpînă în Drăgănești (1512) 102.
Caplea, jupaniță lui Staico log., sora lui Vlad cel Tînăr, dăruiește satul Bejești m-rii Dealul (1511) 92.
Capotă, slugă domnească, tatăl Stanei ș.a., întărit peste parte în Frăsinetul de Dumbravă (1502) 18.
Capotă (Capi), vist. mare în sfatul domnesc (1523-1525) 217-219, 231, 232, 236—238, 241; probabil același: **Capotă**, portar, ispravnic în act domnesc (1518) 168.
Caprău, stăpîn în Cibănești (menț. 1502) 13.
Caprina din Tîrgoviște, mama lui Stănislav ș.a. cu părți în Alipseni și Curpenel (menț. 1512) 110.
Captare, v. **Căptar**.
Carabet, v. **Sarehiz Carabet**.
Caracal, țigan (1505) 40.
Carțina, țigan (1502) 13.
Cazan, v. **Căzan**.
Căbel, baltă <Căbălul, j. Ialomița> întărită cu imunități m-rii Cozia 5.
Căla, țigan (1502) 13.
Călilan, frate cu Baico ș.a., întărit peste parte în Stănislăvești (1520) 196; probabil același: **Călilan**, vinde ogor (1520) 196.
Călîman (Caliman), țigani (1507 ... 1515) 53, 103, 114, 133.
Călîmănești, sat <j. Vîlcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.
Călin, Calen:
— **Calen**, nepotul lui Stoica, înfrățit în Grămădite (1512) 101.
Călin, tatăl lui Oprea și Dobrotă cu parte în Stănislăvești (menț. 1520) 196.
Călina j. Jiul de Jos, silițe cu girlă și baltă <probabil lg. Piscu, j. Dolj>, dăruită de Radul de la Afumați lui Dragul spătar C.
Călinescul, v. **Ivan Călinescul**.
Călinești, izvor la *Mircești <Cireșu, j. Mehedinți> 65.
Călinești, sat <j. Muscel și Pădureț; azi j. Argeș>, parte cu vinărici dăruită m-rii Glavacioc de Vlad Călugărul 53,108.
Călmățui (Calmățui), rîu <j. Teleorman>, sat și bălți la ~ 105.

www.dacoromanica.ro

Călugăreni, Calugăreani:
***Călugăreni**, sate <lg. Bistreţu, j. Dolj> întărite cu imunităţi m-rii Tismana, dania lui Mircea voievod 31.
—***Calugăreani** (Calugherani), sat <Cireaşov, j. Olt>, hotare 105; întărit cu imunităţi m-rii Cutlumus 98, 105.
***Călugăreni** pe Neajlov (Călugăreani), sat <lg. Cupele, j. Vlaşca; azi j. Ilfov> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5; întărit m-rii Glavacioc 53, 108.
Călugăreanl pe Teleorman, sat <probabil Virtoapele, j. Teleorman>, parte întărită m-rii Glavacioc 53, 108.
Călugărul, munte <j. Vîlcea> întărit m-rii Cozia 140.
Călulu (Căluiul), m-re <j. Romanaţi; azi j. Olt>, ctitorl 145, 147.
Călulul (Căluiu de Sus), sat <j. Romanaţi; azi j. Olt>, părţi întărite lui Vlad banul ş.a. 145, 147.
***Căneştl**, sat <probabil Clineşti, lg. Arceşti, j. Romanaţi; azi j. Olt>, parte întărită lui Stanciul log. 146.
Căneştl, sat <probabil j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Căpăţîna, <munte j. Argeş> întărit cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici ş.a. 40.
***Căpoteştl**, sat <probabil lg. Tomuleşti, j.Vlaşca; azi j. Teleorman>, parte întărită lui Balea Oţelea 196.
Căptar (Captare), diac, log. (1516 ...1523), scrie acte domneşti 144, 156; ispravnic în act domnesc 217.
***Cărăreanl**, sat <Hagieni j. Ialomiţa> cu vii, vinărici, grădini, pomet, prisăci, duşegubină, gloabe, întărit m-rii Cozia 5,29,57.
***Căşeloarele** din jos de Floci, sat <Brăiliţa, j. Ialomiţa> cu baltă, întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Cătăuţul, deal şi pîriu la *Urlandaşi <lg. Mucești j. R. Sărat; azi j. Buzău> 184.
Cătrunești, v. **Crătuneştl**, sat.
Căţeaţl, sat <Căţetu, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Căzan, Cazan:
Căzan, armaş, stăpîn în Hîrteşti (menţ. 1512—1513) 105.
Căzan, jupan din Cireaşovul de Sus, hotarnic (1512—1513) 105.
Căzan (Căzanu), fiul vlastelinului Badea din Şuici, frate cu Şuica ş.a., familie; stăpîn în Pleşeşti, Dedilov ş.a. (1505, 1514) 40, 122.
—**Cazan**, log., frate cu Radul Trămîndan (1507, 1512) 53, 108.
Căzan (Cazan), pah., frate cu Sahat, stăpîn în Greci, Tătărăi ş.a. (1520) 192.
Căzan, partea lui din Cîrbeşti întărită m-rii Tismana (1510) 70.
Căzan, scrie act domnesc (1505) 32.
Căzan, văr primar cu Dragomir Măţil, stăpîn de ţigani (1506) 45.
Căzăneştl, sat <or. R. Vîlcea>, vie dăruită de Staico log. m-rii Bistriţa 58, 59, 193.
Ceauru, v. **Ceuri**, sat.
Cegan (Cega), spătar, stăpîn în Bucşani şi Ograzeni; familie (menţ. 1506, 1517) 48, 150.
Celeal (Celeaiu), sat <j. Romanaţi; azi or. Corabia j. Olt> cu girlă, întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania boierilor Craioveşti 191, 193; parte întărită m-rii Potoc 191.
Ceparl, sat <c., j. Argeş> întărit lui Dragomir mare sulger 175.
Cepturele, sat <Ceptura, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
Cereşanl, sat <Cerşani, j. Argeş>, în hotar cu Balta Neagră 203.
Cernala (Cerna), sat <j. Mehedinţi>, hotare; întărit lui Manea, Micul ş.a. 127.
Cernat din Şcheostre, hotarnic la Laiova (1512—1513) 105.
Cernat, munte <j. Muşcel şi Pădureţ; azi i. Argeş>, parte întărită lui Manea Vulparu 136.
Cernat, vinde ogor la Corcolaţi (1521) 207.
Cernăgloara, pîriu <j. Gorj> în hotarul satului Poeni 210.
Cernăteşti (~ de Sus), sat domnesc <c. Valea Călugărească, j. Prahova> dat schimb de Vlad Călugărul lui Cîrstian vornic 53, 108.
Cerneadle, sat <Cernădia, j. Gorj>, în hotar cu Poeni 210.
Cernlea, partea lui la Muşeteşti (1519) 189.
Cernlea, tatăl Bobei, cu părţi în Zărneşti şi Priboeni (1515) 137.
Cernlţa, pîriu la *Groşetul <*Groşani, lg. Dîngeşti, j. Argeş; azi j. Vîlcea> 124.
Cerşani, v. **Cereşanl**, sat.
Ceuri pe Jiu, sat <Ceauru, j. Gorj>, hotare 64; întărit cu imunităţi m-rii Tismana, dania lui Mircea cel Bătrîn 31, 64, 85, 225.
Cheacica, Checica, v. **Manea Checlea.**
Cheaciche, v. **Blaj Cheaciche.**
Cheala (Cheae), sat <Cheia, j. Vîlcea>, părţi întărite cu imunităţi m-rii Govora 15, 163.
Chele, top. la plaiul Peceneaga <j. Buzău> 212.
Chelem, sas din Tîrgovişte, martor în cartea judeţului (1512—1521) 94.
Chera, fiica lui Oprea spătar, întărită peste parte în Aninoasa (1518) 168.
Cherana, soră cu Sin şi Anca, vinde în Birseani pe Cricov (menţ. 1510) 74.
Chlcera de la Colorîpă, top. la *Mircești <lg. Cireşu, j. Mehedinţi> 65.
Chlcera lui Dragoe, top. la *Mircești <lg. Cireşu j. Mehedinţi> 65.
Chlnelul, ţigan (1501) 9.

www.dacoromanica.ro

Chinteşti, sat <j. Romanaţi; azi j. Olt>, parte întărită cu imunităţi m-rii Govora 163.
Chiojdu, plai <j. Săcuieni; azi j. Buzău> în, hotarul munţilor satelor Drajna şi Stăneşti 156.
Chirea, fiul popii Alexe din Argeş, vinde vie (menţ. 1517) 163.
Chircea din Tîrgovişte, pîrgar (?), martor în cartea judeţului (1512—1521) 94.
Chirliaeos, slugă domnească, fiul lui Fătul, stăpîn în Circimari, Băbeni ş.a. (1525) 250.
Chita, ţigan (1508) 58, 59.
Cibăneşti, sat <probabil Ciobăneşti; azi la Găneşti, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. (1502) 13.
Cinciul, jupan, vlastel, ispravnic de hotărnicie la Cireaşov ş.a. (1512—1513) 105.
Cioara, v. **Ciora**, silişte.
Cioară, partea lui în Circimari (1511, 1512) 83, 100.
Cioarecul (Cioreacul), munte <j. Argeş> întărit cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici şi fiilor săi 10, 40.
Ciocanul, munte <j. Argeş> întărit cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici şi fiilor săi 40.
Ciocăneşti, sat <j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5.
Ciochină, Ciuchina :
—**Ciuchina**, partea lui în Bălcşti (menţ. 1502) 13.
Ciochină, ţigan (1525) 240.
Ciocîrlie, jupan din Slatina, hotarnic la Cireaşov ş.a. (1512—1513) 105.
<***Ciofringeni**>, sat <Gătejeşti, j. Vîlcea>, hotare 41.
Ciolan, v. **Poiana Ciolanului.**
Ciora lîngă balta Călmăţui, silişte <Cioara, j. Teleorman; azi Năvodari> întărită m-rii Cutlumuz 105.
Ciorea, ţigan (1502) 13.
Cioreacul, v. **Cioarecul**, munte.
Ciorica, pîrîu <afluent al Vedei>, ocină pe ~118.
Cireaşov (Cireaşovul), sat <j. Olt; or. Slatina>, hotare 105; întărit cu imunităţi m-rii Cultumuz 98, 105; **Cireaşovul de Sus** 105.
Cireş, sat (?) <Cireşu, j. Argeş>, în hotar cu Floreni 203.
Cislăul, sat <j. Săcuieni; azi j. Buzău> întărit jupaniţei Neacşa şi sorei ei Neaga 219.
Citea, ţigani (1515) 133.
Ciuchina, v. **Ciochină.**
Ciucur, frate cu Liga ş.a., întărit în Ţerăţelul <Sărăţelul> (1510) 76.
Ciudatu, ţigan (1525) 240.
Ciuliniţa, top. la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
Ciungul, v. **Voico Ciungul.**
Ciuricla, ţigan (1504) 27.
Cîineani de la vadul Oltului (Genune mai sus de ~), sat şi vamă <j. Vîlcea>, în hotarnica lui Neagoe Basarab 194; satul obligat să asculte de vameşii m-rii Cozia 30; vama întărită m-rii Cozia, dreptul m-rii de a-şi pune vameşi 5, 30.
Cîineşti, v. **Cîneşti**, sate.
Cîlnău, pîrîu <afluent al Buzăului>, sat pe ~190.
Cîlnicul de Sus, sat <j. Gorj> întărit lui Deatco ş.a. 112.
Cîlnişte, rîu <afluent al Glavacioculuî>, sat pe ~122.
Cîmpineanli de la Dimb, sat <probabil lg. Mislea, j. Prahova> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.
Cîmpul Frumos, sat 161.
***Cîmpul lui Dinu** (?), sat <probabil *Dinovo, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
***Cîmpul Sîrbului**, sat <probabil *Sîrbi, lg. Olteţu, j. Vîlcea>, parte întărită lui Mihail ş.a. 128.
Cîmpulung (Cîmpul Lung), oraş <j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> 46, 209; judeţul şi pîrgarii 245.
Cînda, întărit în Ţerăţelul <Sărăţelul> (1510) 76.
Cînda Laţco, boier din Haţeg, trimis să aşeze hotarul cu Ţara Românească (1520) 194.
***Cîndoi** (Cînădoi, Cîndoni), sat <lg. Vaideeni, j. Vîlcea>, în pricină cu satul Vaideei pentru munţi 22, 23.
Cîndreş Ianoş, boier din Haţeg, trimis să aşeze hotarul cu Ţara Românească (1520) 194.
Cîrbeşti, sat <j. Gorj> întărit m-rii Tismana 70.
***Cîrcîmari**, sat <probabil lg. Rădeşti, j. Olt>, parte întărită lui Lal ş.a. 63.
***Cîrciumari** (Cîrcimari), sat <Vadu Părului, j. Prahova>, părţi întărite cu imunităţi m-rii Snagov 83, 100, 111, 116, 134; parte cu deal cu vie întărită lui Fătul ş.a. 250.
Cîrjoaia, v. **Magdalina Cîrjoaia.**
Cîrlig, fiii săi vînd părţi din munţii Negraş şi Comarnicul (menţ. 1510) 74.
***Cîrligaţi**, sat <lg. m-rea Snagov, j. Ilfov> întărit cu imunităţi m-rii Snagov 111,116.
Cîrligi, sat <Cîrligei, j. Gorj>, în hotar cu Poieni 210.
Cîrnul, top. la *Colfeşti <lg. Crevenicu, j. Vlaşca; azi j. Teleorman> 183.
Cîrstea <din Glod>, vinde satele Hinţea şi Glodu (1502...1517) 15, 54, 163.
Cîrstea, fiul lui Dan, primeşte parte în Buneşti, schimb pentru parte în Glodu (1517) 163.

www.dacoromanica.ro

Cîrstea, fiul lui Duşman şi frate cu Dan, întărit în Straja, după pricină cu grădiştenii (1520) 200.
Cîrstea, frate cu Stoia, întărit peste parte în Severin (1519) 182; v. şi **Cîrstea**, întărit în Milcoveni.
Cîrstea, în pricină pentru Priseceani (1519) 181.
Cîrstea (Cîrstia) <diferiţi>, întăriţi: în Groşeţul (1514) 124; ~ în Milcoveani (1519) 182.
Cîrstea, nepotul lui Stan Bîca, întărit în Urlandaşi (1519) 184.
Cîrstea, slugă domnească, tatăl lui Stan ş.a., stăpîn în Răteşti (1521) 208.
Cîrstea, ţigani (1510, 1517) 74, 163.
Cîrstea <diferiţi>, vînd: în Lieşti (1519) 182; ~ în Săvăstreani (1501) 5.
Cîrstiian, frate cu Vladul şi Bădilă, vinde parte în Studena (1521) 206.
Cîrstian, mare post. în sfatul domnesc (1525) 240.
Cîrstian (Cîrstiian, Crăstiian), mare vornic <din Stănceşti> (1501... 1510, menţ. 1512, 1513), stăpîn în Călineşti, Cernăteşti şi Neagra 53, 108, 120;
în sfatul domnesc: fost mare vornic (1501...1510) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29, 30, 53, 69, I.
Cîrstian Şupitul, pierde sate şi ţigani pentru vicleníe (1525) 248.
Cîrstieneşti, v. **Crăstineşti**, sate.
Claşna, munte (?) <Clajna, j. Buzău>, loc domnesc întărit lui Neagu 212.
Clăbucet, v. **Şările Clăbucetului**.
Clăşneşti, sat <Cleşneşti, j. Mehedinţi; azi j. Gorj> 127.
Clielu, sat <Clinciul, j. Ilfov>, parte întărită lui Stanciul gramatic 231.
Clococlovul, m-re <or. Slatina>, sate 96.
Clocotici, sat <Bradu ~, j. Argeş; azi j. Vîlcea>, parte cu munte întărită lui Dragomir mare sluger 175.
Coadă, moşnean cu părţi în Stăneşti şi Drajna (1517) 156.
Coarnele, v. **Cornele**, munte.
Coasta, munte <j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Coasta Glogului, top. la *Corcolaţi <lg. Stăneşti, j. Gorj> 207.
Cocorăşti, sat <j. Prahova>, în hotar cu Dăduleşti; părţi întărite lui Dreancea pîrgar ş.a. 99, A.
Cocoţ, silişte <probabil Cucoiu, j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărită cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici ş.a. 40.
Codea, ţigan (1505) 40.
Codmeana (Buna Vestire), m-re <j. Argeş> sărăcită 173; sate 86; dăruită de Neagoe Basarab cu vase de argint şi obroc 173; egumen 86.
Codmena (Cotmeana), pîrîu <afluent al Vedei>, sat pe ~ 58, 59, 193.
Codra din Laiova de Jos, martor (1512—1513) 105.
Coica, croitor din Ocne, vinde loc de vie cu grădină la Titiriceşti (1516, 1517) 146, 157, 162.
Coisca, pîrîu <Coinsca, j. Argeş; azi j. Vîlcea> sat pe ~ 40.
Cojeşti, sat <probabil Cojasca, j. Dîmboviţa> 11, 35, 37, 39, 42, 58.
***Colfeşti**, sat <lg. Crevenic, j. Vlaşca; azi j. Teleorman, or. Videle>, în hotar cu Iaroslăveşti; întărit sătenilor 183.
Colorîpă, v. **Chicera de la Colorîpă**.
Colotă, v. **Calotă**.
Coman, cumnat cu Neag Mînzea ş.a., vinde în Rogozeşti (1511) 87.
Coman, în pricină pentru Ceuri (1511) 85.
Coman, întărit peste parte în Severin (1519) 182.
Coman Creţu, hotarnic la Andolie (1505) 38.
Coman Făgărăşanul, vinde parte în Sălătruc (menţ. 1501) 5.
Comana, fiica lui Radul, întărită peste părţi în Păroşi, Vulpeştii de Sus ş.a.; familie (1509) 63.
Comana, fiica lui Stoica, aşezată de tatăl său peste parte în Milcoveni; familie (1519) 182.
Comana, sat <j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, în hotar cu Deadilov 40.
Comane..., fiul lui Barbul slugă domnească, familie; întărit peste parte cu vie în Proşcani (1525) II.
***Comanca**, sat <Dorobanţu, j. Olt; azi j. Teleorman>, hotare; întărit cu imunităţi m-rii Cutlumuz 98, 105.
***Comani** j. Jiul de Jos, silişte şi baltă <lg. Basarabi, j. Dolj>, vama din peşte întărită m-rii Tismana 14, 69; silişte dăruită de Radu de la Afumaţi lui Dragul spătar C.
Comarnicele (Comarnicul), munte <j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici 10, 40.
Comarnicul, munte <j. Prahova>, întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Comăneşti, v. **Gura Comăneştilor**.
Conda, ţigan (1501) 9.
Constantinopol, v. **Ţarigrad**.
Conteşti, sat <probabil j. Vlaşca; azi j. Dîmboviţa>, parte întărită lui Stanciul gramatic 231.
Copa, ţigan (1510) 74.
Copaci, v. **Albul al lui Copaci**.
Copalea, ţigan (1502) 13.
Copăceani, sat <j. Gorj> 34.

www.dacoromanica.ro

Copăcel (Copăcelu), sat <j. Vîlcea; azi în or. Ocnele Mari>, vie întărită m-rii Govora dania lui Vlad Dracul şi a lui Radul cel Mare 15, 163.

***Corbeanu**, siliştea corbeneştilor <*Corbeni, lg. Ioneştii Govorei, j. Vîlcea> întărită cu imunităţi m-rii Govora, dania lui Radul cel Mare 15, 163.

Corbeanu, fiii săi, corbeneştii vînd parte în Nănăşeşti (menţ. 1502) 15.

***Corbi**, sat <lg. Curtişoara, j. Gorj> 132; parte întărită lui Radul comis ş.a. 36; parte dată în schimb de m-rea Tismana lui Stoica <Dohoreţ> 70; părţi întărite lui Oprea slugă domnească ş.a. 80.

Corbii de Piatră (Corbi, Adormirea), m-re de călugăriţe <j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş>, ctitoria monahiei Magdalina, jupaniţa lui Hamza; închinată să fie domnească 103, 114; sate, vii, ţigani 103, 114, 133; sărăcită, dăruită de Neagoe Basarab cu obroc în bani 153; m-re de călugări (?) 133.

Corbii de Piatră (Corbi), sat <j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> întărit jupaniţei Muşa 21; găleţi domneşti dăruite m-rii Valea 49; întărită m-rii Corbii de Piatră 103, 114, 133; întărit cu mori m-rii Argeş 215, 221.

Corbul, v. **Predealul Corbului**.

***Corbul**, sat <probabil lg. Dăneasa, j. Olt> 105; v. şi **Vrana**, deal.

Coreia (?), sat, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici ş.a. 40.

***Corcolaţi**, sat <lg. Stăneşti, j. Gorj>, hotarul de jos şi de sus, părţi şi plaiuri de vie cumpărate de la ceata Gigioilor de Seman, Stanciul ş.a. 169, 207.

Coresi, diac, scrie act domnesc (1525) 242.

Corlat, fiul Caprinei din Tîrgovişte, familie; vinde părţi în Alexeni şi Curpenel (1512) 110.

Corlăteşti, sat <probabil j. Romanaţi; azi j. Olt>, parte întărită lui Stanciul log. lăsată de acesta m-rii Cornet 146.

Corman, ţigan (1512) 108.

Cornăţeani, Cornăţel, v. **Corneţel**, tîrg.

Cornea, ţigani (1501, 1510) 9, 11, 74.

***Corneani**, sat <lg. Lunca, j. Ialomiţa> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.

Cornele, munte <Coarnele, j. Gorj>, parte întărită lui Neagu 62.

***Cornet** de lîngă Valea Rea (Grădina de la ~, Grădina de lîngă Valea Rea, Mănăstirea de lîngă Voinigeşti, Perivoli, Naşterea Maicii Domnului), m-re <lg. Feţeni, j. Argeş; azij. Vîlcea> de călugăriţe (?) 133; ctitor 162; sate, vii, pomi, loc de stupină, vad de moară, ţigani 78, 133, 146, 161, 178.

***Cornet**, sat <lg. Goleşti, j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit m-rii Argeş 221.

Cornet, top. la *Laiova <Saelele, j. Teleorman> 105.

***Corneţel** (Cornăţeani) <tîrg, *Cornăţel, lg. Mănăstirea, j. Ilfov>, parte întărită lui Stanciul gramatic 231; act domnesc scris în ~ 129.

Cornilie, călugăr, dăruieşte parte din Băbeani m-rii Snagov (1511) 83; v. şi **Mănăstirea lui Cornilie**.

Cornu pe Prahova (Cornul), sat <probabil c. Drăgăneşti, j. Prahova>, loc de chilie dăruit de Dragomir Pîntei m-rilor Snagov şi Glavacioc 126; parte întărită m-rii Snagov, după schimb 197.

Cornul, top, <la *Ciofrîngeni, Gătejeşti, j. Vîlcea> 41.

Cornul Malului, top. la Grădişte <j. Vîlcea> 128.

Corunga, ţigan (1520) 193.

Cosain, v. **Lacul lui Cosain**.

Coslegi, v. **Cozleei**, sat.

***Cosmireşti**, sat <lg. Străoşti, j. Săcuieni; azi j. Prahova> întărit cu imunităţi m-rii Snagov 111, 116.

Cosoba, hotarul Cosobei la Trestie <j. Buzău> 190.

Costandin <Şerban>, domn al Ţării Româneşti <1654—1658> 119.

Costea armaş, v. **Gonţea**.

Costea din Negreani, dăruieşte parte m-rii Seaca (menţ. ulterioară) 189.

Costea, frate cu Dobromir, întărit în Ţerăţelul după pricină (1510) 76.

Costea, schimbă loc de casă în Crăstineşti (1506) 43.

Costea, slugă domnească, armaş, tatăl lui Crăciun, stăpîn în Bunileşti (1525) 237.

Costea, ţigani (1501 ...1519) 9, 11, 13, 40, 53, 74, 84, 108, 163, 188.

Costea, vist. în sfatul domnesc (1509) 65, 66.

Costeşti, sat <probabil j. Vîlcea>, parte întărită lui Tudor log. şi lui Stanciul ban 125; lăsată de Stanciul log. m-rii Cornet 146, 162; popa Frîncu din ~ 115.

Coşotă, ţigan (1525—1526) 247.

Cotana, jupan, hotarnic pentru Comanca ş.a. (1512—1513) 105.

Cotărleaelu, partea lui la Gîrbovi (menţ. 1519) 190.

Cotea, v. **Valea lui Cotea**.

Cotescul, v. **Badea Cotescul**.

Cotlomuz, m-re, v. **Athos**.

Cotlov, baltă <lg. Negoiu, j. Dolj> întărită m-rii Tismana 224.

Cotmeana, m-re şi pîrîu, v. **Codmeana**.

Coturula, sat <Cotoroaia, j. Mehedinţi> întărit lui Manea ş.a. 127.

www.dacoromanica.ro

Coţofan, vornic în pricină pentru parte cu moară la Sibiceu (1506) 50.
Coviltir, v. **Radul Coviltir.**
Cozia (Coziia, Sf. Troiţă), m-re <j. Vîlcea>, ctitori 29, 30, 51; relaţii cu m-rea Iezer 4, 104; sate, vii, vinăriciuri, grădini, pometuri, prisăci, bălţi, imunităţi, duşegubine, ţigani 5, 29, 51, 163, 181; vămi 5, 30; egumeni 5, 29, 30, 51, 163.
Cozia, munte <j. Vîlcea> întărit m-rii Cozia 140.
Cozieci (Cozleaci), sat <Coslegi j. Prahova> 134.
Cozma, Cuzma:
Cozma, v. **Gorunul lui Cozma.**
Cozma, fost prot la Athos (1501...1510) 1, 12, 71.
—**Cuzma**, popă din Tismana, jurător (1511) 82.
Craeul Leurdei, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Craeul lui Mihoc, munte <j. Mehedinţi> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Craeul Scurtelor, v. **Scurtele.**
Cragula, iezer <j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, parte întărită lui Şuica vornic 40, 122.
Crainicul, munte al satului Pluşco <Pluşcu, c. Săuleşti, j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Craiova (Craova), oraş, bani de ~ 5, 9, 41, 86, 110, 119, 131, 142, 144, 156, 162, 166, 189, 194, 202, 243, 248, II.
Craiovescul, Craioveani, Craioveşti, v. **Barbul ~, Danciul ~, Pîrvul ~ şi Preda ~.**
Craiuova, munte <Craiova, j. Mehedinţi> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Crasna, sat <j. Gorj> 194.
Crăciun, fiul popii Marco, întărit peste loc de stupină la Piscul Pravăţului; familie (1509) 63.
Crăciun, frate <de ocină> cu Itovoe ş.a. din Stăneşti (1521) 207; probabil acelaşi: **Crăciun**, întărit peste loc în Corcolaţi (1521) 207.
Crăciun, nepotul popii Ivan, întărit peste loc de stupină la Piscul Pravăţului; familie (1509) 63.
Crăciun, slugă domnească, fiul lui Costea, stăpîn în Bunileşti (1525) 237.
Crăciun, ţigan (1517) 163.
Crăciunei (Craciunei, Crăciuneani), sat <j. Olt> 105.
Crăstian vornic, v. **Cîrstian.**
Crăstieneşti, sat <probabil Herăstrău, or. Bucureşti> dat schimb de Gherghina pîrcălab lui Vlaicul din Dragomireşti 9.
Crăstineşti, sat <c. Corbi, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş>, părţi întărite popii Aldea ş.a. 43.
Crătuneşti. sat <Cătruneşti, j. Ilfov>, părţi întărite cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.
Creţeşti, sat <c. Sprîncenata, j. Olt> 105.
Creţeşti pe Argeş, sat <j. Ilfov>, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Creţu, v. **Coman Creţu.**
Crevedia, v. **Crivădiia**, sat.
Crevenic (Crevenici), sat <j. Vlaşca; azi j. Teleorman>, în hotar cu Colfeşti 183; parte întărită lui Tihu 196.
Criceana (Crăceana), vale la *Balta Neagră <lg. Broşteni, j. Argeş> 203.
Cricov, m-re <Mărginenii de Sus, j. Dîmboviţa>, loc de meto'i, sat şi vad de moară 165.
Cricov, pîrîu <Cricovul Dulce, afluent al Ialomiţei>, m-re pe ~ 165.
Cricov, pîrîu <Cricovul Sărat, afluent al Prahovei>, sate pe ~ 74, 111, 116, 168.
***Cricoveani**, sat <Ghirdoveni, j. Dîmboviţa> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Criva, sat <j. Romanaţi; azi j. Olt> întărit cu imunităţi m-rii Seaca, dania lui Manea clucer 189.
Crivădiia, sat <Crevedia-Mare, j. Vlaşca; azi j. Ilfov> întărit m-rii Argeş 221.
Crivăţ, morile lui la Argeş (menţ. 1522) 211.
Crivdea, top. la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
Crivina, sat <probabil Crivineni, c. Pătîrlagele, j. Săcuieni; azi j. Buzău> întărit lui Balaur log. 216.
***Crivina**, sat <Buciumeni, j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit cu găleata domnească m-rii Dobruşa 198, 217.
Crivina Murgeştilor, sat <Murgeşti, j. Gorj> în hotar cu Şerbeşti; întărit jupanului Arca 34.
***Crîngari**, sat <lg. m-rea Glavacioc, j. Vlaşca; azi j. Argeş> întărit m-rii Glavacioc, dania lui Vlad Călugărul 53, 108.
***Crîngeani**, sat <probabil lg. Calomfireşti j. Teleorman; or. Alexandria> întărit cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici 40.
Crîngeni (Crînceani, Crîngeani), sat <j. Olt; azi j. Teleorman>, în hotar cu Comanca 105.
Crîngul Manei, top. la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
Crîngul Vărului (?), top. la Deadilov <Mihai Bravu j. Vlaşca; azi j. Ilfov> 40.
Crovna din Jiul de Jos, silişte <j. Dolj>, dăruită de Radul de la Afumaţi lui Dragul spătar C.
Cruce, top. la *Mirceşti <lg. Cireşu, j. Mehedinţi> 65.
Crucile lui Dragoslav, top. la Vaideei <Vaideeni, j. Vîlcea> 23.

www.dacoromanica.ro

Cruşov, sat <j. Romanaţi; azi j. Olt>, parte întărită lui Harvat mare log. 144.
Cteoctist călugăr, v. **Andronic.**
Cuibul Oriel, top. la balta Pirotul <Orlea, j. Romanaţi; azi j. Olt> 163.
Culare, top. la *Secăreani <lg. Ţintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.
Cumătra (Cuimătra), pîrîu la *Secăreani <lg. Ţintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.
Cupenul, munte <Curpenul> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Curcă, ţigan (1515) 133.
Curchi (Curchea), ţigani (1501...1525) 11, 13, 53, 58, 59, 193, 240, 242.
***Cureşti**, sat <lg. Cuneşti, j. Ialomiţa>, parte cu gîrlă întărită m-rii de călugăriţe Valea 188.
Curmătură, top. la Drajna şi *Stăneşti <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Curmătură, top. în hotarul munţilor satelor Drajna şi *Stăneşti <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Curpenul, v. **Cupenul**, munte.
Curpinel, sat <Curpen, j. Gorj>, parte întărită jupanului Stanciul Muja ş.a. 110.
Cursul, ţigan (1501) 9.
Curtea de Argeş lîngă oraşul Argeş (Argeş, Arghiş, Adormirea), m-re <în or. Curtea de Argeş>, domnească 148; bolniţa de la Simidreani şi adăpostul de călători 218; sate, vii, vinăriciuri, bălţi, ţigani 177 215, 221, 228, 249; mori 185, 211, 213, 215, 221; vămi 148, 215; căşăria din j. Pădureţ 218;
egumeni 164, 177, 185, 211; acte domneşti scrise în ~ 160, 162, 164.
Curtea de Argeş (Argheş, Arghiş, Arghişi, Curtea de Arghiş), oraş 203; scaun al vechilor domni 163; mori 215, 221; popă 163; acte domneşti scrise în ~ 68, 124, 127, 138, 152, 161, 163, 174.
Curtea lui Vilcan, sat <Curtişoara, j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Curtişoara, sat <j. Olt>, schimbat de Radul cel Mare cu jupan Neagoe 15.
Curul Pămîntului, top. în hotarul munţilor satelor Drajna şi *Stăneşti <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Custră, v. **Neagu Custră.**
Custura munte, v. **Seurota.**
Cuşmiţa, gîrlă <Potel, j. Romanaţi; azi j. Olt> dăruită de Vlad cel Tînăr fraţilor Craioveşti 67.
Cutlumus, m-re, v. **Athos.**
Cutrea, tatăl lui Stanciul stăpîn în Plăviceni (menţ. 1502, 1517) 15, 167.
Cuturlea, martor la vînzare în Rîmnicu <Vîlcea> (1517) 157.
Cuzma, v. **Cozma.**

D

Dade, ţigan (1512) 108.
Dadilov, v. **Dedilov**, sat.
Dadina, ţigan (1510) 74.
Dadula, ţigani (1501) 9, 11.
Dafin, ţigan (1502) 13.
Dan, cumpără ocină <la Ciofrîngeni> (menţ. 1506) 41.
Dan din Glod, v. **Dan**, tatăl lui Cîrstea.
Dan din Jupineşti, jurător pentru m-rea Vişina (1514) 132.
Dan din Mihăileşti, vinde parte (menţ. 1501) 6.
Dan din Nagomireşti, hotarnic pentru Hîrteşti (1512—1513) 105.
Dan din Românești, v. **Dan**, post.
Dan din Voihneşti, în pricină pentru Frăsinetul de Dumbravă (1502) 18.
Dan, fiul lui Cîrstea slugă domnească, întărit în Răteşti; familie (1521) 208.
Dan, fiul lui Duşman, frate cu Cîrstea, stăpîn în Straja după pricină cu grădiştenii (1520) 200; v. şi **Dan**, întărit în Grădiştea şi Runtea.
Dan, fiul lui Mînea, aşază pe Fătul slugă domnească peste părţile sale din Albeştii de la Rătunda şi Neagovani (menţ. 1525) 250.
Dan, fiul lui Mînea, frate cu Stan şi Radul, întărit în Dodeşti (1501) 8.
Dan, fiul lui Pătru slugă domnească, stăpîn în Lupia; familie (1505) 39.
Dan, fiul lui Vîlcul, în pricină pentru Bereşti (1512) 112.
Dan, frate cu Mircea, Stan şi Şerbu, întărit în Băleşti, Poeni şi muntele Florile Albe (1521) 210.
Dan, frate cu Negovan, Stan şi Stoica, întărit în Ţerăţelul, după pricină (1510) 76.
Dan, frate cu Stanciul, Nan şi Roman, cu părţi în Corcolaţi (1518, 1521) 169, 207.
Dan, hotarnic pentru Suhaia (1512—1513) 105.
Dan <diferiţi>, întăriţi: peste părţi în Grădiştea şi Runtea (1514) 128; v. şi **Dan**, fiul lui Duşman; ~ în Groşetul (1514) 124; ~ în Trestenic (1520) 196.
Dan, nepotul lui Stanciul Muja, în pricină pentru Alexeni şi Curpenul (1512) 110.
Dan, partea lui din Sîrbeşti (menţ. 1520) 193.
Dan, popă, în pricină pentru Grădiştea şi Runtea (1514) 128.
Dan, post. din Românești (1514, 1520), jurător pentru m-rea Vişina 132; trimis să aşeze hotarul ţării 194.

www.dacoromanica.ro

Dan, spătar, stăpîn în Stoeneşti (1515—1517) 141.
Dan, tatăl Drăgoiasăi care vinde ţarină în Corcolaţi (1518) 169.
Dan, tatăl lui Cîrstea, vinde Hinţea (menţ. 1517) 163.
Dan <diferiţi>, vînd: 196; ~ ogoare la Ursaţi (1508) 62; v. şi **Dan**, frate cu Stanciul.
Dan vornic, v. **Dan Durducа**.
Dan II, domn al Ţării Româneşti <1422—1431> 208; străbunicul lui Vladislav III voievod; carte de la ~ 236.
Dan al lui Scurtul (~ Scurtul) (1501, 1514) în pricină pentru Comarnicul, Pleşeşti ş.a. 10; scrie act domnesc 124.
Dan Durducа, vornic (menţ. 1511, 1525), tatăl jupaniţei Neaga 84; locul său de stupină la Deagu 240; probabil acelaşi: **Dan**, vornic vinde locuri la Dosul Spidei, Poeniţa ş.a. (menţ. 1514) 124.
Danciul armaş, comis, v. **Danciul Craiovescul**.
Danciul, dăruieşte parte în Cheia m-rii Govora (menţ. 1517) 163.
Danciul, diac mic, v. **Danciul**, gramatic.
Danciul din Baba, v. **Danciul**, pîrcălab.
Danciul din Corneani, dă parte schimb pentru părţi în Blagodeşti şi Lupşanul (menţ. 1510) 74.
Danciul din Iaşi, jurător pentru m-rea Vişina (1514) 132.
Danciul, frate cu Draghiia ş.a., cumpără parte în Bunileşti (1525) 237.
Danciul, frate cu Stancul ş.a., vinde ogoare în Orbi (1514—1515) 129.
Danciul, gramatic, scrie acte domneşti (1512... 1525) 107, 113, 136, 143, 239; probabil acelaşi: **Danciul**, diac mic, scrie act domnesc (1519) 182.
Danciul, jupan, fiul lui Branco, dăruieşte parte din Buneşti şi ţigani m-rii Govora, cînd s-a călugărit (1512, 1517) 113, 163.
Danciul, nepotul vlastelinului Radul şi al lui Petru, înfrăţeşte pe unchii săi în Bîrseşti şi Băbeani (1502) 13.
Danciul, pîrcălab de Poenari (1510...1519) cotropeşte parte în Grămădite 101; în sfatul dommesc 74, 92, 93; ispravnic în act domnesc 182; probabil acelaşi: **Danciul** din Baba, ispravnic în act domnesc (1518) 170 şi **Danciul**, spătar în sfatul domnesc (1505—1510) 34—37, 39, 40, 42, 44, 48, 52, 68, 69, 78.
Danciul, post. mare şi mare pah. (1520...1525); în sfatul domnesc: mare post. (1520—1523) 199, 201—204, 207, 211, 215; pah. (1525) 242, 247; ispravnic în act domnesc 192.
Danciul, slugă domnească, dăruit de Neagoe Basarab cu ocină în Aninoasa pentru slujbă dreaptă (1518) 168.
Danciul spătar, v. **Danciul** pîrcălab.
Danciul, ţigani (1501...1520) 9, 11, 13, 40, 53, 108, 163, 189; zlătar 193.
Danciul Craiovescul, vlastel (1501...1511, menţ. 1520) familie 2, 47, 58, 59, 67, 193; dăruit de Vlad cel Tînăr cu sate, selişti, gîrle, pentru slujbă dreaptă 67; ctitor şi donator la m-rea Bistriţa 47, 58, 59, 193; donator la Athos 2;
în sfatul domnesc: comis (1501—1503) 5—9, 11, 13—18, 20, 21, I; mare armaş (1508) 55, 57, 60—62; mare vornic (1510) 68, 70, 73—77; jupan, fost vornic (1511) 80—82;
ispravnic în act domnesc 77.
Danciuleasa, v. **Dănciuleasa**.
Dara, spătar, fiul vlastelinului Badea din Şuici, frate cu Şuica vornic, familie; stăpîn cu imunităţi în Pleşeşti, Podeani ş.a. (1505, 1514) 40, 122.
Dara, văr cu Şuica vornic, familie; stăpîn în Preajva şi Drăgăneşti (1514) 122.
Darciul, ţigani (1512, 1525) 108, 240.
Datco, v. **Deatco**.
David, egumen al m-rii Codmeana (1511) 86.
Dădeşti, sat <probabil Dideşti, j. Teleorman>, parte întărită lui Neag ş.a. 182.
***Dăduleşti**, sat <lg. Tîrgşor, j. Prahova>, în hotar cu Cocorăşti 99, A.
Dănciuleasa, Danciuleasa:
Dănciuleasa, fiii săi vînd parte în Cerna (menţ. 1514) 127.
—**Danciuleasa**, ţigancă (1507) 53.
Dăneşti, sat <Dăneasa j. Olt>, hotare; întărit m-rii Cutlumuz 105; ~ **lui Vlae**, întărit m-rii Cutlumuz 98.
Dăngeşti, v. **Dîngeşti**, sat.
Dăşa, ţigan (1501) 9.
Deadilovul, v. **Dedilov**, sat.
Deadiul, v. **Dediul**.
Deagu (Diaci), sat <j. Argeş>, loc de stupină întărit lui Baldovin pîrcălab 203, 240.
Deal (Sf. Nicolae), m-re <j. Dîmboviţa; or. Tîrgovişte> ctitor 131; sate, mori, imunităţi 92, 131; egumeni 92, 174.
Dealul Babei, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Dealul Oii, deal la *Urlandaşi <lg. Muceşti, j. R. Sărat; azi j. Buzău> 184.
Deatco, Datco, Detco:
Deatco (Datco, Detco), ban (1501...1515), vlastelin 132; în sfatul domnesc 6, 13, 81, 92, 93, 110, 112, 115, 120, 133, 134; ispravnic în act domnesc 91;
ispravnic de hotărnicie 85, 132; judecă 110.
Deatco, fiul lui Stanciul Muja, întărit în Alexeni şi Curpenul (1512) 110.
—**Datco**, frate cu Mihail, cumpără în Bereşti şi Brădiceni (1518) B.

www.dacoromanica.ro

Deatco, frate cu Stănislav, întărit în Bereşti, Mărgineni şi Cîlnicul de Sus (1512) 112.
—**Deteo**, întărit peste parte în Bărbuleşti (1520) 196.
Deateu, slugă domnească, nepot lui Laţco, întărit peste parte în Topeşti (1511) 91.
Dedilov de pe Cîlniţe (Deadilovul), sat <Dadilov, c. Mihai Bravul, j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, hotare 40; parte cu moară întărită cu imunităţi lui Şuica vornic 40, 122; parte întărită cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Dediul (Deadiul), ţigan (1501) 9, 11.
Dele, întărit în Cernaia (1514) 127.
Délco, tatăl lui Voico gramatic, martor în Rîmnicu <Vîlcea> (1517) 157.
Deleanl, sat, <probabil Deleni, j. Olt> întărit cu imunităţi m-rii Govora 163.
Deonisie, v. **Dionisie.**
Despina, doamna lui Neagoe Basarab, în pomelnicul m-rii Turnul lui Arbănaş (1512) 109.
Deşul, v. **Obîrşia Deşului.**
Detco, v. **Deateo.**
Diaci, v. **Deagu**, sat.
Diba, ţigan (1501) 9, 11.
Diboda, ţigan (1510) 74.
Dichiseşti, sat <Dichiseni, j. Ialomiţa> cu baltă şi gîrle întărit m-rii Argeş 215, 221.
Dicul, v. **Dilcul.**
Didea, ţigan (1510) 74.
Dideşti, v. **Dădeşti**, sat.
Didrih, v. **Dridih**, sat.
Diicoae vinde în Titiriceşti, v. **Dincoe.**
Dilcul, comis în sfatul domnesc (1509) 65, 66.
Dilcul (Dicul), comis în sfatul domnesc (1522, 1523) 211, 215.
Dilcul, stăpîn al munţilor Plăseala şi Zănoaga (menţ. 1513) 117.
Dilcul, tatăl Neagăi şi bunicul lui Stanciul care vînd în Titiriceşti (menţ. 1516, 1517) 146, 162.
Dilcul, ţigan (1520) 203.
Dilio, ţigan (1515) 133.
Diiul, v. **Drumul Diiului.**
Dija, ţigan (1508) 58, 59.
Dima, stolnic mare <eroare>, v. **Jitilan.**
Dima, ţigan (1502) 13.
Dimitran, hotarnic la Călugăreni (1512—1513) 105.
Dimitreasa, fiii săi vînd parte în Cerna (menţ. 1514) 127.
Dimitrie, Dimitru, v. **Dumitru.**
Dincoe (Diicoae), mama lui Triful, vinde loc de vie şi ogradă în Titireci (1517) 157, 162.
Dinu, v. **Cîmpul lui Dinu**, sat.
Dionisie (Deonisie), nastavnic al m-rii Dealu (1507...1518) 51, 92, 174.
Dîmboviţa, judeţ, m-re şi sat din ~ 102, 202.
Dîmbul, pîrîu <afluent al Teleajenului>, sat pe ~ 165.
Dingeşti, sat <j. Argeş; azi j. Vîlcea>, Neacşa şi Sora înfrăţesc pe vărul lor Şerbu 152; parte cu munte întărită lui Dragomir mare sluger ş.a. 175.
Dîrstor, v. **Drumul Dîrstorului.**
Doamna, v. **Vama Doamnei.**
Dobra, fiica lui Balea Oţelea, aşezată în Căpoteşti, Trestenic şi Nanoţi; familie (1520) 196.
Dobra, fiica lui Radul, aşezată peste parte în Milcoveni (1519) 182.
Dobra, fiica Mariei, partea ei în Voinigeştii de Jos (1518) 170.
Dobra, soră cu Nanu din Negoteşti, înzestrată de fratele său (1525) 241.
Dobra, ţigancă (1505) 40.
Dobra, vară cu Oancea pitar, înfrăţeşte pe vărul său peste părţi în Buciumeni şi Trudeşti, pentrucă a scos-o de la bii (1515) 139.
Dobra, vinde selişte cu colibe la Lăleşti (1508) 62.
Dobre, ţigan (1505) 40.
Dobrea, fiul lui Cîrstea slugă domnească, întărit în Răteşti; familie (1521) 208.
Dobreaşa, partea ei în Letca (1519) 182.
Dobreşti, v. şi **Dobroeşti**, sat.
***Dobreşti**, sat <lg. Curtişoara, j. Olt> 105.
Dobrilin din Corbul, hotarnic la Dăneşti (1512—1513) 105.
Dobrin, fiul lui Negre vist., vinde parte în Cocorăşti (1512) 99.
Dobrin, fiul lui Pătru slugă domnească, stăpîn în Lupia; familie (1505) 39.
Dobrilu, jupan, schimbă părţi în Voiceşti şi Bălăriia (1519) 189.
Dobrilna, fiica lui Dumitru, aşezată peste părţi în Milcoveni şi Dădeşti; familie (1519) 182.
Dobriţa, sat <j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.
***Dobroeşti** (Dobreşti), sat <probabil lg. Budişteni, j. Pădureţ> 203; parte cu loc de stupină dată Velicăi sora lui Ivaşco <vornic Golescul> 240.
Dobrogeşti, sat <c. Olteni, j. Teleorman>, partea lui Barbul 137.
Dobromir <diferiţi>, întăriţi în Ţerăţelul (1510) 76.
Dobroşeşti, sat <c. Snagov, j. Ilfov> întărit cu imunităţi m-rii Snagov 111, 116.
Dobrotă din Buneşti, fiul său vinde ţigani (menţ. 1520) 203.
Dobrotă, fiul lui Călin şi fratele lui Oprea, cu parte în Stănislăveşti (1520) 196.
Dobrotă, întărit în Bucşani şi Tămăşeşti (1520) 196.

www.dacoromanica.ro

Dobrotă, nepotul lui Radul şi al lui Stan, întărit în Vulpeşti (1509) 63.
Dobroţi, sat <probabil Dobrotu, j. Argeş> întărit m-rii Argeş 215.
Dobrovoe, pircălab, soţul Neacşei şi ginerele lui Harvat log., stăpîn în Brîncoveni şi Baia (menţ. 1518) 171.
Dobrul, paharnic, ispravnic în act domnesc (1525) 238.
Dobrul, vinde parte în Vrabeţi (menţ. 1501) 6.
Dobruşa (Intrarea în biserică), m-re <j. Vîlcea>; sate, găleată domnească, ţigani 198, 217.
Dode, ţigani (1508, 1510) 58, 59, 74.
***Dodeşti**, sat <lg. Roşia Jiu, j. Gorj> întărit lui Mlinea şi fiilor lui 8.
***Dolceşti** între Mirila şi Mănăeşti, sat <j. Romanaţi; azi j. Olt>, parte întărită lui Harvat mare log. 167.
Dolciu (Draghici?), partea lui la Slănic (menţ. 1525) 240.
Dolj judeţ, v. **Jiul de Jos**.
Dolofan, partea lui la Topliceni (1520, 1525) 203, 240.
***Domireşti**, sat <*Idomireşti, probabil j. Argeş> întărit m-rii Argeş 215.
Domneşti, sat <j. Argeş> cu moară, întărit m-rii Argeş 215, 221.
Donca, ţigani (1501) 9.
Dorca, ţigan (1501) 9, 11.
Dorotei (Dorothei, Dorotheiu), nastavnic al m-rii Govora (1502...1517) 15, 84, 118, 163, 164.
Dosul Mogăi, munte <j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit lui Dragomir mare sluger 175.
Dosul Spidei, munte la *Groşeţul <probabil *Groşani lg. Dîngeşti, j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit lui Şerb şi Cîrstea 124.
Dracea, hotarnic pentru Laiova (1512—1513) 105.
Dracea, ţigan (1510) 74.
Draesin, ţigan (1510) 74.
Draga, fiica lui Stoica, aşezată peste parte în Milcoveni; familie (1519) 182.
Dragan, v. **Drăgan**.
Draganul, sat <Drăganu, j. Argeş>, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Dragciul, ţigan (1525) 240.
Draghi, ţigan (1510) 74.
Draghia din Creţeşti, hotarnic pentru Laiova ş.a. (1512—1513) 105.
Draghila, frate cu Danciul ş.a., cumpără parte în Bunileşti (1525) 237.
Draghici v. **Drăghici**.
Dragoe, v. şi **Chicera lui Dragoe**.
Dragoe, partea lui la Bărbuleşti (1520) 196.
Dragoeşti, v. **Drăgoeşti**, sat.
Dragoi, v. **Drăgoi**.
Dragomir, dăruit de Neagoe Basarab cu ocină în Pîrscov şi Valea Olmetului, pentru slujbă dreaptă (1515) 135.
Dragomir din Berindeai, hotarnic la Dăneşti (1512—1513) 105.
Dragomir din Cozleci, jurător pentru Cîrciumari şi Băbeni (1515) 134.
Dragomir din Milcov, hotarnic la Cireaşov ş.a. (1512—1513) 105.
Dragomir din Pleaşov, fiul Neacşei, hotarnic la Laiova ş.a. (1512—1513) 105.
Dragomir, fiul lui Barbul slugă domnească, întărit peste parte cu vie în Proşcani; familie (1525) II.
Dragomir fiul lui Stoican, v. **Dragomir**, vornic.
Dragomir, frate cu Capotă slugă domnească, întărit peste parte în Frăsinetul de Dumbravă (1502) 18.
Dragomir, frate cu Magul ş.a., cu loc de vie în Văleni (1525) II.
Dragomir, frate cu Stan, întărit peste parte în Alicseni (1518) 169.
Dragomir frate cu Şuica, v. **Dragomir**, sulger.
Dragomir, ginerele lui Oncea, întărit în Milcoveni (1519) 182.
Dragomir, gramatic, scrie acte domneşti (1506) 41, 42.
Dragomir, în pricină cu m-rea Tismana pentru Vodiţa Mare ş.a. (1512) 106.
Dragomir <diferiţi>, întăriţi: în Cotoruia, Cerna şi Valea Bună (1514) 127; ~ în Mădulari şi Iacov (1503) I; ~ în Peştişanii de Sus ş.a. (1525) 238; ~ peste loc de stupină la Valea Mărului (1509) 63.
Dragomir, jupan, fiul Neacşei, frate cu Stan spătar, vinde unchiului său Ratea post. casă cu pivniţă în Tîrgovişte (1512—1521) 94.
Dragomir jupan, fiul vlastelinului Badea, v. **Dragomir**, sulger.
Dragomir, jupan stăpîn în Găleşeşti (1520) 201, 202.
Dragomir, pah. în sfatul domnesc (1523) 216-217; v. şi **Dragomir**, vornic.
Dragomir, popă aşază pe Albul şi Mareş peste parte în Vrabeţi (1501) 6.
Dragomir, post. al doilea, nepotul lui Udrişte, în sfatul domnesc (1508) 59.
Dragomir, post, mare în sfatul domnesc (1501—1504) 5, 6, 8, 9, 11, 13—18, 20—27, 43, 44.
Dragomir, protopop din Rîmnicu <Vîlcea>, martor (1506) 47.
Dragomir, schimbă parte în Tîrsa pentru parte în Slătioare (1512) 115.
Dragomir, soţul Milcăi, întărit peste ogoare în Orbi (1514—1515) 129.

www.dacoromanica.ro

Dragomir, spătar, <cumnat cu Radu de la Afumaţi>, stăpîn în Bucşani; familie (menţ. 1506) 48.
Dragomir, spătar mare în sfatul domnesc (1525) 226, 240,242, 243, 246—250, II.
Dragomir stolnic, v. **Dragomir Izvoranul**.
Dragomir stratornic, v. **Dragomir**, post.
Dragomir, sulger mare din Şuici (1505...1525), fiul vlastelinului Badea, familie; stăpîn în Podeani, Pleşeşti ş.a. cu munţi, vii, imunităţi şi ţigani 40, 122, 175; ispravnic în act domnesc 232.
Dragomir tatăl lui Neagul Pîntece, v. **Dragomir Pîntei**.
Dragomir, ţigani (1503, 1517) 21, 163.
Dragomir, vinde livadă şi loc pe valea Cerniţei, la Groşetul (1514) 124.
Dragomir, vornic <din Mărgineni> (1510, 1514), fiul lui Stoican, familie; stăpîn în Filipeşti, Secăreni ş.a. cu munţi, mori, vii, imunităţi şi ţigani 74; în pricină pentru moara de la Dedilov 122; v. şi **Dragomir**, pah.
Dragomir Izvoranul (Dragomir, Izvoran, Izvoranul), mare stolnic (1501...1520); în sfatul domnesc: mare stolnic (1501—1508) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39, 40, 42—44, 48, 50—53, 55, 57—60, I; ispravnic în acte domneşti 178, 196.
Dragomir Măţîl (~ Măţilă), jupan, văr cu Căzan şi Oprea, stăpîn în Berivoeşti; în pricină pentru ţigani (1506) 45.
Dragomir Pîntei, tatăl lui Neagul Pîntece şi Vladul (1514...1520), dăruieşte loc de chilie la Cornu m-rilor Snagov şi Glavacioc 126; dă parte în Cornu schimb pentru parte în Tîncăbeşti 197.
Dragomireasa, ţigancă (1502) 13.
Dragomireşti, sat <probabil or. Bucureşti> 9.
Dragosin, armaş, stăpîn de ţigani (1518) 167.
Dragosin, mare (?) post., frate cu Pătru ş.a., stăpîn în Mădulari, Iacovul ş.a. (1501) 7.
Dragoslav, v. **Crucile lui Dragoslav**.
Dragoslav din Boteani, hotarnic la Hîrteşti (1512—1513) 105.
Dragoslav, fiul lui Cîrstea slugă domnească, întărit în Răteşti; familie (1521) 208.
Dragoslav, partea lui la Studina (1519) 179.
Dragoslav, vărul lui Stanciul pîrcălab, înfrăţit în Ueşti (1514) 123.
Dragoslavele, pîrîu la Vaideei <j. Vîlcea> 22.
Dragostin, unchiul lui Voinea, partea lui la Ueşti (1520) 196.
Dragotă, slugă domnească, întărit peste munte în Vaideei, după pricină (1504) 22, 23.
Dragotă, ţigan (1512) 108.
Dragul, dă parte din Vaideei unui boier ca să-l scoată de la bir (1519) 189.
Dragul, mare post. în sfatul domnesc (1525) 226, 242, 243, 248, C; <eroare:> Drăgan 226.
Dragul, spătar <Cherbeleţ>, dăruit cu satele Crovna, Salcea, Comani ş.a. pentru slujbă dreaptă (1525) C.
Dragul, vinde loc de stupină la dealul Ţofia (1509) 63.
Draica, întărit peste parte în Groşani (1517) 159.
Drajna, pîrîu <j. Săcuieni; azi j. Prahova>, sat pe ~ 156.
Drajna pe Teleajen, sat <j. Săcuieni; azi j. Prahova> întărit moşnenilor satului 156.
Drajul, top la *Colfeşti <lg. Crevenicu, j. Vlaşca; azi j. Teleorman> 183.
Dranovăţ, v. **Drevnoviţa**, sat.
Draxin, v. **Dracsin**.
Drăculea, v. **Vlad Dracul**, domn.
Drăgaia (Drăgae), fiica lui Bîrcă, întărită în Urlandaşi (1519) 184.
Drăgaie, fiica lui Neagoe, vinde partea tatălui său din Lungi (1510) 75.
Drăgan, Dragan:
Drăgan, comis mare în sfatul domnesc (1525) C.
Drăgan (Dragan), log. mare în sfatul domnesc (1525) 232, 236—239; probabil acelaşi: **Drăgan** (Dragan), spătar mare în sfatul domnesc (1523, 1524) 217—219.
Drăgan, mare post. în sfatul lui Radul de la Afumaţi 226 <eroare> v. **Dragul**.
Drăgan (Dragan), mare post. (1523—1525), ginerele lui Calotă vornic 243; în sfatul domnesc: mare post. 217—219, 231.
Drăgan, spătar mare, v. **Drăgan**, log. mare.
Drăgan, ţigani (1501, 1519) 11, 175.
—**Dragan Zagano**, ispravnic în act domnesc (1514) 123.
Drăganu, sat, v. **Draganul**.
Drăgăneşti, sat <probabil j. Prahova>, vii ale episcopiei de Buzău, scutite 244.
***Drăgăneşti** lîngă Tîrgovişte, j. Dîmboviţa, sat, parte întărită lui Calotă mare vornic, zestre de la socrul său Vlad Călugărul 102.
Drăgăneştii de la Veade, sat <j. Teleorman> întărit lui Dara ş.a. 122.
Drăghiasa, vinde ţarină la Corcolaţi (1518) 169.
Drăghici, Draghici:
Drăghici, v. **Neagoe al lui Drăghici**.
Drăghici (Draghici), comis <din Mărgineni> (1510, 1525), fiul lui Stoican, familie; stăpîn în Mărgineni, Filipeşti ş.a. cu munţi, mori, vii, imunităţi şi ţigani 74; în sfatul domnesc: comis (1525) 242, 247.
Drăghici, fiul lui Stoica gramatic şi frate cu Boga, întărit peste părţi în Lieşti (1519) 182.
—**Draghici**, fiul lui Vintilă <din Mărgineni>, frate cu Radul, Laşco ş.a., stăpîn cu imunităţi în Mărgineni, Filipeşti ş.a.; familie (1510) 74.

www.dacoromanica.ro

Drăghici, fiul lui Şuica vornic, stăpîn în Şuici, Pleşeşti, moară la Dedilov ş.a.; familie (1514) 122.
Drăghici, jupan din Cricov, v. **Drăghici**, vornic <din Mărgineni>.
Drăghici, pah. mare, fiul lui Gherghina pircălab (menţ. 1501) 9.
Drăghici pah. mare în sfatul domnesc (1512—1523), v. **Drăghici**, vornic <Florescul>.
Drăghici, post. 104 <eroare>, v. **Drăghici**, vornic <Florescul>.
Drăghiciu (Draghici), sat <j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş>, în hotar cu Hîrteşti 105; v. şi **Vîlceaua Drăghiciului**.
Drăghici, ţigan (1501) 9.
Drăghici (Draghici), vornic <din Mărgineni> (menţ. 1505...1517), tatăl lui Neagoe, Stoican, Neacşa ş.a.; familie 40, 55, 74; stăpîn în Mărgineni, Afumaţi, Deadilov ş.a. cu munţi, mori şi ţigani 40, 74; mănăstirea sa de la Cricov 165.
Drăghici (Draghici), vornic mare <Florescul> (1512...1525);
în sfatul domnesc: mare pah. (1512—1523) 100, 101, 103—107, 110, 112—120, 122—125, 127—134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 188—204, 207, 208, 210, 211, 215, A, B; mare vornic (1525) 226, 227, 240, 242, 243, II; fost vornic (1525) 246—248, 250; <eroare:> postelnic 104.
Drăgoeşti, Dragoeşti:
Drăgoeşti, sat <probabil j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit lui Stanciul log., lăsat de acesta m-rii Cornet după moartea sa 146.
—**Dragoeşti**, sat <probabil Drăgoeşti, j. Dîmboviţa> 92.
Drăgoeşti, sat <j. Ilfov> 131; părţi întărite cu imunităţi m-rii Snagov 111, 116.
Drăgol, Dragol:
Drăgol, frate cu popa Laiută, familie; stăpîn în Brătivoeşti, Vrabeţi ş.a. (1501) 6.
Drăgol (Dragoi), frate cu Stănislav, înfrăţiţi în Margenea şi Zvîrjoi (menţ. 1511) 88.
—**Dragolu**, hotarnic pentru Cireaşov ş.a. (1512—1513) 105.
Drăgoiu (Dragoi, Dragoiu) <diferiţi>, partea lui la: Brădicenl (menţ. 1518) B; ~ la Negoteşti (1515) 138; ~ la Roşia (1502) 13.
Drăgol, vinde satul Jorjani m-rii Cozia (menţ. 1501) 5.
—**Dragol**, vinde vie la Piatra Lupului (1525) 238.
Drăgoiani, sat <în or. Tîrgu-Jiu> 132.
Drăgolasa, fiica lui Dan, vinde ţari ă la Corcolaţi (1518) 169.
***Drăgoleea**, sat <lg. Bicleş, j. Mehedinţi> dăruit de Neagoe Basarab lui Şerban spătar pentru slujbă dreaptă 119.
Drăgotescul, v. **Dumitru Drăgoteseul.**
Drăgoteştii, fac mori din sus de m-rea Argeş (1522) 211.
Drăgşanul, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Drăgulicl, vinde parte cu branişte în Cruşov (1516) 144.
Dreancea, pîrgar <din Tîrgovişte>, stăpîn în Cocorăşti (1510, 1512) 99, A.
Drenecea, silişte <Drincea, j. Mehedinţi> dăruită de Radul de la Afumaţi lui Dragul spătar C.
Drevnoviţa, sat <Dranovăţ, j. Romanaţi; azi j. Olt>, în hotar cu Cireaşovul 105.
Drldlh (Didrih), sat <Dridu, j. Ilfov>, acte domneşti scrise în ~ 87, 89, 218.
Drlla, ţigan (1510) 74.
Drugăneşti, sat <c. Floreştii Stoeneşti, j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, partea lui Obrazlat întărită fiului său Stanciul gramatic 231.
Drumul Branului 165.
Drumul Buzăului 212.
Drumul Dîiului 155; v. şi **Vldin**, oraş.
Drumul Dîrstorului 131.
Drumul Giurgiului 40.
Drumul Nicopolei 105.
Drumul Ruşilor, drum la Dăneşti <Dăneasa, j. Olt> 105.
Drumul Şviştevului 105.
Duca, tatăl lui Neniul cu parte în Tămăşeşti (menţ. 1520) 196.
Duman, ţigan (1519) 189.
Dumbravă, top. la Dăneşti <Dăneasa, j. Olt> 105.
Dumbravă, top. la *Laiova <Saelele, j. Teleorman> 105.
Dumitreasa, fiii săi în pricină cu Stanciul şi Iuban (menţ. 1510—1512) 79.
Dumitru, Dimitru, Dumetru:
Dumitru, v. **Plalul lui Dumitru.**
Dumitru, cumpără în Bereşti (1518) B; v. şi **Dumitru**, frate cu Maniul.
Dumitru din Băneşti, v. **Dumitru**, jupan.
—**Dimitru** din Clăşneşti, vinde vie (1514) 127.
Dumitru, fiul jupanului Iacov şi al Voicăi, stăpîn în Nămăeşti şi Mogoşani (1506) 46.
— **Dumetru**, fiul lui Barbul slugă domnească, întărit peste parte cu vie în Proşcani; familie (1525) II.
Dumitru, frate cu Maniul, întărit în Bereşti, Mărgineni şi Cilnic (1512) 112; v. şi **Dumitru**, cumpără.
Dumitru, frate cu Stanciul, martor la vînzare în Rîmnicu <Vîlcea> (1517) 157.
Dumitru, înfrăţit în Ueştl (1514) 123.
Dumitru (Dimitru), jupan din Băneşti (1515..1525) stăpîn în Voicești, Ţara lui Onea ş.a. 136, 144, 189; dăruieşte parte din Obislav m-rii Glavacioc 239.
Dumitru, log. scrie act domnesc (1525) 232.

www.dacoromanica.ro

Dumitru (?), pah. în sfatul domnesc (1512—1513) 104.
Dumitru (Dimitru), pircălab <din Ceptu-roaia>, frate cu Vlad banul, stăpîn în Căluiu şi Mihăleşti; ctitor la m-rea Căluiu (1516) 145, 147.
Dumitru, pîrgar din Tîrgovişte, stăpîn în Cocorăşti (1510) A.
Dumitru, popă din Rîmnicu <Vîlcea>, mar-tor (1517) 157.
Dumitru, spătar mare în sfatul domnesc (1525) C.
Dumitru (Dimitru), tatăl Dobrinei ş.a., aşază pe fiicele sale peste părţi în Milcoveni şi Dădeşti (1519) 182; v. şi **Dumitru**, vinde.
—**Dimitru**, tatăl lui Manea şi Radul, partea lui în Bucşani (menţ. 1520) 196.
Dumitru, ţigani (1505...1517) 40, 74, 163.
Dumitru (Dimitru), unchiul lui Radul, păr-ţile lui la Voinigeşti şi Suseani (1505, 1506) 35, 42.
—**Dimitru**, vinde funii la Milcoveani (1519) 182; v. şi **Dumitru**, tatăl Dobrinei.
Dumitru (Dimitrie, Dimitru, Dumitrea), vist. mare <din Văcăreşti> în sfatul domnesc (1514—1521) 125—131, 133, 134, 136—139, 142—147, 149, 151, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 188—204, 207, 208, 210, A, B.
—**Dimitru Calcea**, popă din Slatina, hotarnic la Cireaşov ş.a. (1512—1513) 105.
Dumitru Drăgoteseul (Dimitru), în pricină pentru mori cu m-rea Argeş (1522) 211.
Dunărea, fluviu; bălţi şi iezere 29, 51; sate pe ~ 74, 81, 90; vamă 30; vase vămuite 29, 51; transportul oştilor turceşti, navi-gaţie 209.
Duraja din Berindeai, hotarnic la Dăneşti (1512—1513) 105.
Durduca, v. **Dan Durduca**.
Durduca, ţigan (1501) 11.
Duşa, mama Stanei cu parte în Letca (menţ. 1519) 182.
Duşa, ţigani (1501, 1510) 11, 74.
***Duşeşti**, sat <lg. Ceauri, j. Gorj> întărit m-rii Tismana, dania lui Mircea cel Bătrîn 31.
Duşman, tatăl lui Cîrstea şi Dan întăriţi în Straja (menţ. 1520) 200.
Duşman, ţigani (1512) 103, 114.
Dvoreaţele, top. la Vaideei <Vaideeni, j. Vîlcea> 23.

E

Efrem, nastavnic al m-rii Tismana (1525) 229, 236.
Eftimie, v. **Evtimie**.
Elarion, v. **Ilarion**.
Epoteşti, sat <Ipoteşti, j. Olt>, parte întărită lui Harvat mare log. 204.
Epure, partea lui la Muşeteşti (1519) 189.
***Epureşti**, sat <j. Rîmnicu Sărat; probabil lg. Balta Albă>, parte cu baltă dată de Oană lui Bucur, la înfrăţire 184.
Epriu, v. **Iepreu**, oraş.
Eupraxia, monahie, mama lui Vlăduţ voievod, danie m-rii Snagov (menţ. 1520) 195.
Evstratie, Estratie, Istratie:
Evstratie (Eustratie, Istratie), nastavnic al m-rii Tismana (1509...1524) 64, 81, 82, 93, 106, 224.
—**Estratie**, gramatic, scrie acte domneşti (1523, 1525) 223, 231.
—**Istratie**, ţigan (1515) 133.
Evtimie, egumen al m-rii Vişina (1519) 180.
Ezda, sat (?) < probabil Esna j. Brăila >, drum la ~ 38.
Ezer, m-re v. **Iazărul**.

F

Faurul, ţigan (1502) 13.
Făgăraşul în titulatura domnului Ţării Ro-mâneşti, v. **Amlaşul şi Făgăraşul**.
Făgărăşanul, v. **Coman Făgărăşanul**.
Făgeţeani, sat <probabil Făgeţelul, j. Dîm-boviţa> cu silişti şi vaduri de moară întărit lui Stoica Olteanul 142.
Făgeţel, top <la *Ciofringeni, lg. Gătejeşti j. Vîlcea; or. Băile Govora> 41.
Fătul, slugă domnească, tatăl lui Anachi, Chiriacos ş.a., stăpîn în Circiumari, Bă-beani ş.a. (1525) 250.
Fătana, top. la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
Fegăraşul în titulatura domnului Ţării Ro-mâneşti, v. **Amlaşul şi Făgăraşul**.
Fete din Şarbaneşti, tatăl lui Radul hotarnic pentru Cireaşov (menţ. 1512—1513) 105.
Fetea, ţigan (1519) 190.
Fiat, partea lui la Valea Bună (1514) 127.
Fiat, părţile lui în Peştişani şi Ohabiţa (1514, 1518) B; jurător pentru m-rea Vişina 132.
Fiera (Hera), ţigan (1501) 9, 11.
Filandar, m-re, v. **Athos**.

www.dacoromanica.ro

Filip, fiul lui Stănilă, frate cu Neagoe şi Stanciul, întărit în Negoteşti şi Necşeşti (1525) 241.
Filip, întărit peste ogoare la Alicseni (1521) 207.
Filip, partea lui la Corbi (1510) 80.
Filipeşti, sat <j. Prahova> cu munte şi vii, întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici (1510) 74.
Finta (Finteşti), sat <j. Dîmboviţa>, părţi întărite lui Radul stolnic 27.
Fintea, nepotul său Vlaicul pierde parte în Bilcereşti pentrucă a fugit cu birul ţării (menţ. 1519) 189.
Fîntîna Largă, top la *Răteşti <probabil lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
Fintîna lui Roman, top. la Vaideei <Vaideeni, j. Vîlcea> 22.
Fintîna lui Stan, top. <probabil la Muceşti, j. Rîmnicu Sărat; azi j. Buzău> 184.
Fintîna lui Volco, mai sus de Drăgoeşti <j. Ilfov> 131.
Fîntîna Teiului, top. la *Stăneşti şi Drajna <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Fîntîna Vădrariului, top. în hotarul munţilor satelor *Stăneşti şi Drajna <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Fîntînele, v. **Valea Fîntînelei**.
Fîr..., sat, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Flămînzeşti, sat <în or. Curtea de Argeş> întărit m-rii Argeş, dania lui Neagoe Basarab 249.
Floca, vinde loc de stupină la Valea Bună (1509) 63.
***Floci**, <oraş; Piua Pietrii, j. Ialomiţa>, sat şi locuri lîngă ~ 29, 51, 74.
Florea, gramatic, scriitor de acte domneşti (1514—1519) 131, 138, 149, 160, 162—164, 167, 168, 171, 172, 175, 176, 179, 189, 190.
Floreai (Floreaiu), munte <c. Teşila, j. Prahova> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
***Floreni**, sat <lg. Broşteni, j. Argeş>, hotare; parte întărită lui Baldovin pîrcălab 203.
Florile Albe, munte <c. Baia de Fier, j. Gorj>, parte întărită lui Frîncul slugă domnească 44; parte întărită lui Mircea ş.a. 210.
Foame, partea lui la Vaideei (1519) 189.
Foleşti, sat <j. Vîlcea>, parte întărită lui Stanciul log., lăsată de acesta m-rii Cornet, după moartea sa 146.
Fratea din Crăciunei, hotarnic la Dăneşti (1512—1513) 105.
Frăcea, (Frăce, Frăţea), ţigani (1502...1515) 13, 21, 40, 74, 103, 114, 133.
Frăcea vinde parte din muntele Florile Albe (1506) 44.
***Frăsînet**, sat <probabil j. Argeş; azi j. Vîlcea>, părţi ale lui Voico ş.a. 77.
Frăsînet (Frăsinetul), top. la Vaideei <Vaideeni j. Vîlcea> 22, 23.
Frăsinetul de Dumbravă, sat, parte întărită lui Capotă slugă domnească ş.a., după pricină cu Dan din Voihneşti 18.
Frăteşti, sat <j. Gori>, în hotar cu Alicseni 169.
Frăţilă, cu ceata sa, în pricină cu m-rea Tismana pentru siliştile Varonicu şi Bresniţa (1525) 229, 230.
Frăţilă, vinde părţi în Negoteşti, Strimtişorul şi Necşeşti (1515) 138.
Freanţi, v. **Sărăcin Freanţi**.
Freja, diac, scrie acte domneşti (1511, 1515) 89, 133.
Freja, ţigan (1519) 189.
***Frînghişeşti** (Frînghişeşti), sat <lg. Independenţa, j. Ilfov; azi j. Prahova> întărit cu imunităţi m-rii Snagov 111, 116.
Frînceşti, sat, părţi întărite cu imunităţi vlastelinului lui Neagoe al lui Drăghici 74.
Frîncu din Izvor, hotarnic la Dăneşti (1512—1513) 105.
Frîncul, fiul lui Radul slugă domnească, întărit în Brătianii de la Brădet; familie(1508) 57.
Frîncul (Frîncu), popă din Costeşti (1505... 1517), frate cu Stanciul log., tatăl lui Tudor diac şi al lui Stanciul ban; stăpîn în Suseani, Voinigeşti, Titireci ş.a. 35, 42, 78, 146, 157, 162; ispravnic în act domnesc 115.
Frîncul, slugă domnească, stăpîn peste parte în Băleşti cu muntele Florile Albe (1506) 44.
Frîncul, slugă domnească, întărit peste funie la Mijloci (1504) 26.
Frînghişeşti, v. **Frînghişeşti**, sat.
Funicelul, top. la Vaideei <Vaideeni, j. Vîlcea> 22.
Furcitură, top. la *Andolie <probabil Urleasca, j. Brăila> 38.
Furcovici, tatăl lui Vîlsan gramatic (menţ. 1520) 193.
Furduescul, v. **Stanciul Furdueseul**.
Furnică, v. **Ivan Furnică**.
Fusea, partea lui la Muşeteşti (1519) 189.

G

Gage, v. **Vladul Gage**.
Galbenii Mari, ~ Mici, munţi <j. Gorj> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Galbenul, în pricină pentru hotarul Huiupu (1521) 208.
Gamian, v. **Stoica al lui Gamian**.
Gane, aşază pe Teatiu pîrcălab peste partea lui din Sineştii din Buzău (1519) 190.
Gane, partea lui în Muşeteşti (1519) 189.

www.dacoromanica.ro

Ganea Taurul <Neag Taurul>, vinde satul Păpenei (menţ. 1501) 5.
Gauri..., sat <Găuriciu j. Teleorman>, drumul Gauri<ciului>, în hotar cu Sucaia 105.
Gavrilă, vornic mic, în sfatul domnesc (1508) 58.
Găinaţ, ţigan (1510) 74.
Găină, ţigani (1507, 1512) 53, 108.
Găleşeşti, sat <prôbabil j. Argeş>, părţi întărite lui Albul şi surorilor sale 246.
***Găleşeşti** (Găleştesti, Gălişişti), sat <lg. Nucet, j. Dîmboviţa> cu mori, întărit cu imunităţi m-rii Nucet 9, 11, 143, 201, 202.
Găleteani, sat <Găleteni, j. Vlaşca; azi j. Teleorman>, părţi întărite lui Stanciul ş.a. 182.
Găojani, munte <j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici ş.a. 40.
Găojani, sat <Găujani, j. Argeş, azi j. Vîlcea> cu munte, întărit cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici 40; parte cu munte întărită lui Dragomir mare sulger 175.
Găojani, sat întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.
Găra, ţigan (1505) 40.
***Gărdeşti**, sat <lg. or. Drăgăşani, j. Vîlcea>, parte întărită lui Bucur ş.a. 37.
Găteşti, v. **Piscul Găteştilor**.
Găujani, v. **Găojani**, sat.
Găuriciu, v. **Gauri...**, sat.
Găvan, top la *Balta Neagră <lg. Broşteni, j. Argeş> 203.
Găvanul (Gavanul), top. la Sucaia <j. Teleorman> 105.
Geamăna, pîrîu <la Geamăna j. Argeş; or. Piteşti > 215.
Geamăna, sat <j. Argeş; or. Piteşti>, mori întărite m-rii Argeş <185>, 215, <221>.
Gemenele, munte <j. Gorj> întărit lui Dragomir şi cetei sale, după pricină cu Vîlcul şi ceata sa 238.
Gemeni, sat <Gemenea Brătuleşti, j. Dîmboviţa>, în hotar cu Hîrteşti 105.
Genune, vamă, v. **Cîineni**.
Genunea lui Miloe, top la *Vişina <Bumbeşti j. Gorj> 132.
Ghemon, ţigan (1502) 13.
Gherasim, egumen al m-rii Argeş (1522) 211.
Gherghe, v. şi **Oprea al lui Gherghe**.
Gherghi, slugă domnească, fiul lui Fătul, frate cu Anachi ş.a., stăpîn în Circiumari, Băbeni ş.a. (1525) 250.
Gherghe, unchiul (?) lui Albu, întărit în Topol (1519) 182.
Gherghe, vist., ispravnic în act domnesc (1521) 208.
Gherghina, mare pîrcălab <de Poenari>, vlastelin, unchiul lui Radul cel Mare, soţul Neagăi şi tatăl lui Drăghici pah.; ctitor şi donator la m-rea Nucet (menţ. 1501, 1516) 9, 11, 143.
Gherghiţa, oraş <j. Ilfov; azi j. Prahova>, acte domneşti scrise în ~ 90, 219.
Ghermăneşti, sat <j. Ilfov>, părţi întărite cu imunităţi m-rii Snagov 111, 116.
Ghinea, ţigan (1510) 74.
***Ghiurghev** (Giurgiova), sat <lg. Călmăţui, j. Teleorman>, hotare 105; întărit cu imunităţi m-rii Cutlumuz 98, 105.
Ghizdavăţ, Ghizdaveţ, j. **Manea Ghizdavăţ** şi **Stoica Ghizdaveţ**.
Gigea (Gige), frate <de ocină> cu Pătru, Stoica şi Vladul la Corcolaţi (1521) 207.
Gigioii, ceată din Corcolaţi (1521) 207.
Gilort, judeţ, mertic de brînză din ~ dăruit m-rii Govora (1502) 15.
Gilort, rîu, sat pe ~ 146.
Giormane, v. **Giurmeni**, sat.
Giureşti, sat <c. Bala, j. Mehedinţi> 82.
Giurgea, în pricină cu m-rea Tismana pentru Vodiţa Mare ş.a. (1512) 106.
Giurgeni, v. **Jorjani**, sat.
Giurgiova, v. **Ghiurghev**, sat.
Giurgiu, cetate, oraş, Drumul Giurgiului 40.
Giurmeni, sat <probabil Adunaţii de Giormane, c. Bratovoeşti, j. Dolj>, act domnesc scris în ~ 145.
Giltea, v. **Poiana lui Giltea**.
***Gîndeani**, sat <Potopinu, j. Romanaţi; azi j. Olt>întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania fraţilor Craioveşti 58, 59, 193, 223.
Gîrbovi la **Cîlnău**, sat <c. Poşta Cîlnău, j. Buzău>, partea lui Cotărleaciu întărită lui Tetiu pîrcălab ş.a. 190.
Gîrbovul, ţigan (1507) 53.
Gîrla Mare, girlă la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
Gîrla Repede, girlă la balta Bistreţ <j. Dolj> 56.
Gîrla Sviştovului, girlă la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
Gîrla Ursului, top. la Deadilovul <Mihai Bravu, j. Vlaşca; azi j. Ilfov> 40.
Glavaciog (Glavaciov, Glăvăciov, Glăvăciuv, Blagoveştenia, Buna Vestire), m-re <Glavacioc, j. Vlaşca; azi j. Argeş>, rămasă săracă, înnoită de Neagoe Basarab 108; sate, munţi, mori, vînăriciuri, ţigani 28, 53, 108, 120, 239, 243; loc de chilie 126; vămi, găleţi de grîu şi orz 53, 108; egumeni 108, 120, 174, 239.
Glavaciog (Glăvăciov), rîu <afluent al Cîlniştei>, sate pe ~ 183, 196.
Glăvaniţă, top. la Frăsinetul de Dumbravă 18.
Gliganul, munte <probabil j. Argeş>, părţi întărite lui Stoica 232.
Glîmboc, sat <probabil lg. Glîmbocel, j. Pădureţ; azi j. Argeş>, stupină întărită lui Baldovin pîrcălab 203.

www.dacoromanica.ro

Glod, top. la *Colfeşti <lg. Crevenicu, j. Vlaşca; azi j. Teleorman> 183.
Glodul, v. şi **Lunca Glodului** şi **Piseul Glodului**.
***Glodul** (Glodu), sat <j. Vîlcea; or. Băile Govora>, hotare 41; întărit cu imunităţi m-rii Govora 15, 54, 63.
Gobliţa, ţigan (1520) 193.
Gola, hotarnic pentru Cireaşov ş.a. (1512—1513) 105.
Golcea (Goncea), partea lui în Vaideei (1519) 189.
Golcea, ţigani (1501, 1510) 11, 74.
Goleşti, sat <probabil Goleştii Vulpaşi, j. Argeş>, vie întărită m-rii Corbii de Piatră 103, 114; parte întărită jupanului Manea Vulparu 136; vie întărită m-rii de călugăriţe de lîngă m-rea Valea 188.
Goleşti, sat <probabil j. Argeş>; deal cu vii întărit jupaniţei Maria a lui Baldovin pîrcălab 240.
Golomud, ţigan (1512) 108.
Gomoi, v. **Stoia Gomoi**.
Gomoiu, ţigani (1501) 9, 11.
Gonţea, armaş mare în sfatul domnesc (1525) 236—238, 241; probabil acelaşi: **Costea**, armaş în sfatul domnesc (1525) 231.
Gonţea, ţigan (1525) 240.
Gorganul Vulpii, top. la *Secăreni <lg. Ţintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.
Gornoviţa, sat <j. Mehedinţi> 82.
Gorunul lui Cozma, top. la *Comanca <lg. Dorobanţu, j. Teleorman> 105.
Goste, hotarnic la Slăveşti (1520) 203.
Goşa, ţigan (1505) 40.
Govora (Adormirea), m-re <j. Vîlcea>, relaţii cu m-rea Iezer 4, 104; sate, mori, vii, vinăriciuri, bălţi, imunităţi 15, 54, 113, 118, 163; ţigani 15, 84, 113, 163, 164; loc de casă, pivniţă 163; vămi, găleţi de grîu şi orz, brînză din j. Gilort 15, 163; egumeni 15, 84, 118, 163, 164.
Grădina de la Cornet, de lîngă Valea Rea, v. **Cornet**, m-re.
Grădiştе, top. la Suhaia <j. Teleorman> 105.
Grădiştea, sat <j. Săcuieni; azi j. Buzău> întărit cu imunităţi m-rii Snagov 116.
Grădiştea (Grădiştе), sat <j. Vîlcea>, parte întărită lui Dan ş.a. 128; grădiştenii în pricină cu Cîrstea ş.a. pentru Straja 200.
Grădiştea, sat <probabil j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş>, partea cu mori a lui Lăudat vornic dată schimb de Barbul banul lui Oancea pîrcălab 107.
Grămădite, sat, parte întărită lui Stoica slugă domnească, Neagoe ş.a. 101.
Greci, sat <probabil j. Ilfov> întărit lui Cazan pah. şi fratelui său Sahat 192.
Grigorie, nastavnic al m-rii Vişina (1514) 132.
Grind, top. la gura Ialomiţei <j. Ialomiţa> 29,51.
Groapa Mare, munte, în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Grohote, top. la Poeni <Poenari, j. Gorj> 210.
Gropeai, v. **Barbul al lui Gropeal**.
Gropi, top. la *Răteşti <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
Groşani, munte <j. Gorj>, parte întărită lui Dragosin post. ş.a. 7; întărit lui Vlad slugă domnească, Opriş ş.a. I.
***Groşani**, sat <Vînăta, j. Gorj>, parte întărită lui Draica 159.
Groşani, sat <Gropşani, j. Romanaţi; azi j. Olt> întărit Mitropoliei din Tîrgovişte, dania lui Marcea post. 186.
***Groşetul**, sat <probabil *Groşani, lg. Dingeşti, j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit lui Şerb, Săman ş.a. 124.
Grozea din Pădure, jurător pentru Cîrciumari şi Băbeni (1515) 134.
Grozea, frate cu Mareş, unchiul lui Radul al lui Tomonea, vinde parte în Groşani (1517) 159.
Grozea, frate cu Stoica şi Badiul, întărit peste parte în Trestenic (1520) 196.
Grozea, întărit peste loc de stupină la Seaca (1509) 63.
Grozeşti pe Jiu, sat <j. Mehedinţi> întărit lui Harvat mare log. 172.
***Gruiani**, sat <probabil lg. Dingeşti, j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici ş.a. 40.
***Gruiari**, sat <lg. Ioneşti, j. Gorj>, părţi întărite m-rii Gura Motrului, dania lui Harvat mare log. 176.
Gruişor, munte <j. Argeş> întărit lui Stoica 232.
Gruiul Teaşii, top. <la Peştişani, j. Gorj> întărit lui Dragomir şi cetei sale 238.
Grumazi, top. la Bucşani <j. Vlaşca; azi j. Ilfov > 48.
Gudie, ţigan (1515) 133.
Guga, partea lui în Studena (1516) 144.
***Gugeşti**, sat <probabil j. Săcuieni>, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a., după înfrăţire 74.
Guia, v. **Oprea Guia**.
Gura Comăneştilor, sat <Comăneşti, j. Gorj; or. Tg. Cărbuneşti> întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania fraţilor Craioveşti 193.
Gura Lupului, top, la *Ruptura Poenii <Muceşti, j. R. Sărat; azi j. Buzău> 184.
Gura Motrului, m-re, v. **Motru**.
Gureani, sat <j. Gorj>, vie vîndută de Lupul lui Dragomir 238.

www.dacoromanica.ro

Hamza, jupan (menţ. 1508...1512), soţul Magdalinei <Muşa din Corbi> monahia 103, 114; dăruieşte satul Mălureni m-rii Bistriţa 58, 59.

Hamza (Amza), <nepotul lui Hamza jupan> (1512—1525) dăruieşte în Băjeşti şi Cureşti m-rii Valea 188; pierde Uibăreştii şi Stoicăneştii pentru viclenie 214;

în sfatul domnesc: mare comis (1512—1520) 100, 101, 103, 104, 106—108, 110, 112—115, 117—120, 122—128, 130—132, 134, 136—139, 142—147, 149, 152, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 189—196, 208, B; mare spătar (1520—1521) 197—204, 207, 210; portar (1525) 238, 239;

<eroare:> Arvat mare comis 156.

Han, ţigan (1502) 13.

Hanăş Begner <Hans Benkner, jude> din Braşov, primeşte ştiri de la Neacşu din Cîmpulung (1521) 209.

***Hansareştl**, sat <lg. Dorobanţu, j. Teleorman>, drum la ~ 105.

Harita mare vornic <eroare>, v. **Calotă**.

Hartie, v. **Vladul Hartie**.

Harvat (Arvat, Hărvat, Horvat), vlastelin şi prim sfetnic <din Grozeşti> (1508—1523), tatăl Neacşei <din Brîncoveni> 171; stăpîn în Studina, Cruşov, Doiceşti ş.a. 121, 144, 167, 172, 179, 204, 206; ctitor şi donator la m-rea Motru 176; donator la m-rea Sf. Ştefan 149;

în sfatul domnesc: spătar (1508, 1509) 55, 57—63; vist. (1510—1514) 68—70, 73—77, 80—93, 100, 101, 103—108, 110, 112—115, 117—120, 122—124, 152; log., fost log. (1514—1523) 125—128, 130—134, 136—139, 142, 143, 145—147, 149, 151, 154, 155, 159, 161—165, 168—171, 175, 177—185, 188—203, 207, 208, 210, 211, 215, A, B;

ispravnic în acte domneşti 115, 143, 148, 177, 185, 188, 194, 214; <eroare:> mare comis 156.

Haţeg, <ţară>, boieri din ~ trimişi să aleagă hotarul din spre Ţara Românească 194.

Hăeşti, sat <c. Tismana, j. Gorj>, parte întărită lui Stan ş.a. 66.

Hămei, ţigan (1525) 242.

Hera, v. **Fiera**.

Hieräş (Jăleze?), top la *Balta Neagră <lg. Broşteni, j. Argeş> 203.

Hilandar, m-re, v. **Athos**.

Hinoteşti, sat <Inăteşti, în or. R. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5.

***Hinţa** (Hinţe, Hinţea), sat <j. Vîlcea; or. Băile Govora>, hotare 41; întărit cu imunităţi m-rii Govora 15, 54, 163.

Hîlbavul, ţigan (1510) 74.

Hîrlui, ţigan (1510) 74.

Hîrs, în pricină pentru parte cu moară în Sibiceu (1506) 50.

Hîrs, ţigan (1507, 1512) 53, 108.

Hîrteşti, sat <Hîrtieşti, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş>, hotare 105; întărit cu imunităţi m-rii Cutlumuz 98, 105.

Hlevna, sat <Leamna, j. Dolj; or. Craiova>, hotare; părţi dobîndite de Pătru Văcărescul ş.a., pentru slujbă dreaptă 151, 155.

Hobiţa, v. **Ohabiţa**, sat.

Hodeateni (?), sat <probabil j. Olt> întărit lui Harvat mare log. 121.

Hopelocoi, ţine cărţi mincinoase pentru satul Comani (menţ. ulterioară) C.

Horneşti, v. **Orleşti**, sat.

Horvat, mare log. v. **Harvat**.

Hran, scrie act domnesc (1501) 6.

Hranitul, scrie act domnesc (1512) 110.

Hrănitul, <spătar> din Băleşti, jurător pentru m-rea Vişina (1514) 132.

Hrisa din Rîmnicu <Vîlcea>, martor (1501) 4.

Hrusana, <fiica lui Gherghina pîrcălab, soţia lui Danciu Gogoaşă Craiovescul>, în pomelnicul m-rii Sf. Pavel de la Athos (1501) 2.

Hulup (Huiupu), hotarul lui la *Răteşti <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.

Huma, sat <probabil Humele, j. Teleorman; azi j. Argeş>, parte întărită lui Lucaci spătar ş.a. 46.

Iacob cel bătrîn, martor la vînzare în Rîmnicu <Vîlcea> (1517) 157.

Iacov din Riul Bărbat, boier din Haţeg, trimis să aleagă hotarul cu Ţara Românească (1520) 194.

Iacov, fiul popii Marco, întărit peste loc de stupină în Piscul Pravăţului (1509) 63.

Iacov, jupan, întărit peste părţi în Nămăeşti şi Mogoşani; familie (1506) 46.

Iacov, martor la vînzare în Rîmnicu <Vîlcea> (1517) 157.

Iacovul (Iacov), sat <Iacovile, j. Vîlcea> întărit lui Dragosin post ş.a. 7; parte întărită lui Vlad slugă domnească, Opriş ş.a. I.

Ialovniţa, riu <Ialomiţa> 131, 143; cotul ~ 74; bălţile de la gura ~ 5, 29, 51; sat pe ~ 120.

Iana, ţigan (1508) 59.

www.dacoromanica.ro

Ianache, v. **Anachi.**
Ianeul din Săcele, boier din Haţeg, trimis să aleagă hotarul cu Ţara Românească (1520) 194.
Ianichie, v. **Ioanichie.**
Ianoş, v. **Cîndreş Ianoş.**
Ianoş <Ioan Zápolya>, voievodul Transilvaniei <1510—1526> se învoieşte cu Neagoe Basarab pentru hotarul cu Ţara Românească 194.
Ianul, v. **Tatul al lui Ianul.**
Ianul, ţigan (1520) 193.
***Iaroslăveşti**, sat <Botoroaga, j. Vlaşca; azi j. Teleorman>, în hotar cu Colfeşti 183.
Iaşi, sat <Valea Iaşului, j. Argeş> întărit m-rii Argeş 215, 221.
***Iaşi**, sat <probabil lg. Scorţarul Vechi, j. Brăila>, drum la ~ 38.
Iaşi, sat <j. Gorj> 132.
Iazărul (Ezer, Obrejenia, Schimbarea la faţă), m-re <c. Cheia, j. Vîlcea>, săracă; dăruită cu găleţi de grîu şi orz 4, 104; relaţii cu m-rile Cozia şi Govora; egumeni 4, 104.
Iazer <Iezerul>, în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Idomireşti, v. **Domireşti**, sat.
Iepreu (Epriu), oraş <Ypres, Belgia>, ţesături de ~ 53, 108.
Igolul (Igru), hotarul lui la Floreni (menţ. 1520) 203.
Ilarion (Elarion, Ielarion), egumen al m-rii Glavacioc (1512...1518) 108, 120, 174.
Ilarion (Elarion), nastavnic al m-rii Nucet (1501) 9, 11.
Ilarion, mitropolit al Ungrovlahiei (1523) 220.
Ilhoviţa, sat <Iloviţa, j. Mehedinţi>, în hotar cu Mirceşti 65.
Ilhovul, pîrîu <afluent al Bahnei, j. Mehedinţi> 65.
Ille, ţigan (1510) 74.
Inăteşti, v. **Hlnoteşti**, sat.
Ioan Zápolya, v. **Ianoş**, voievodul Transilvaniei.
Ioanichie (Ianichie), nastavnic al m-rii Tismana (1502...1510) 14, 19, 69.
Ion, Ioan:
— **Ioan**, (Ison?), duhovnic trimis de m-rile Hilandar şi Turnul lui Arbănaş (1525) 233, 235.
Ion, portar, ispravnic în act domnesc (1503) 20.
Ion, slugă domnească, fiul lui Ion şi frate cu Bratul ş.a., întărit peste delniţe în Sibiceu (1506) 50.
Ion, slugă domnească, tatăl lui Ivan şi al Stanei, întărit în Petreşti (1504) 24.
Ion, tatăl lui Bratul slugă domnească ş.a., delniţele lui la Sibiceu (menţ. 1506) 50.
Ioneşti, sat <Ioneştii Govorei, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Govora, dania lui Radu cel Mare 15, 163.
Ioneşti, sat <j. Mehedinţi; azi j. Gorj>, în hotar cu Şuşiţa 176.
Iordachie, gramatic, scrie act domnesc (1562?) 104.
Iosif, egumen al m-rii Argeş (1517, 1519) 177, 185; ispravnic în act domnesc 164.
Iova, Iuov:
—**Iuov** din Dragoeşti, fiii săi vînd parte în Bejeşti (menţ. 1511) 92.
Iova, fiul Caprinei din Tîrgovişte, vinde părţi în Alecseani şi Curpenul (1512) 110.
Iova, ţigan (1520) 193.
Iova Sîrbul, ţigan (1520) 193.
Iovan, popă din Padeş, jurător (1511) 82.
Iovan, ţigan (1508) 58, 59.
Iovcea, întărit în Coturuia, Cerna şi Valea Bună (1514) 127.
Ipoteşti, v. **Epoteşti**, sat.
Istratie, v. **Evstratie.**
Istrlţa, deal <j. Săcuieni; azi j. Buzău> 189.
Itovoe, schimbă livadă la Stăneşti (1521) 207.
Iuban cu <cetaşii> săi, în pricină cu fiii Dumitresii (1510—1512) 79.
Iubu, întărit în Coturuia, Cerna şi Valea Bună (1514) 127.
Iuga, dăruieşte parte în Cheia m-rii Govora (menţ. 1502, 1517) 15, 163.
Iuga, frate cu Bîra, întărit peste părţi în Bărbuleşti şi Trestenic (1520) 196.
Iuga, întărit în Groşeţul (1514) 124.
Iuga, tatăl lui Muşat, întărit peste părţi în Crăstineşti, Topile şi Valea Prislopului (1506) 43.
Iuga, vinde parte în Roşia (1502) 13.
Iuov, v. **Iova.**
Ivahna, munte la Baia <de Fier, j. Gori> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Ivan, clucer, vlastelin, dăruieşte satul Zemnicele m-rii Glavacioc (1504) 28.
Ivan, fiul popii Marco, întărit peste loc de stupină la Piscul Pravăţului; familie (1509) 63.
Ivan frate cu Prodan, v. **Ivan**, slugă domnească.
Ivan, în pricină pentru Mirceşti (1509) 65.
Ivan logofăt, v. **Ivan Călinescul.**
Ivan, partea lui la Nănăşeşti (menţ. 1502) 15.
Ivan, popă, tatăl popii Marco, întărit peste loc de stupină la Piscul Pravăţului (1509) 63.
Ivan, slugă domnească, fiul lui Ion, stăpîn în Petreşti (1504) 24.
Ivan, slugă domnească, frate cu Prodan, întărit în Văselaţi şi Şasa (1504, 1508) 25, 61.
Ivan, ţigani (1501...1523) 9, 11, 40, 198, 217.
Ivan stolnic, v. **Ivan Călinescul.**
Ivan, vornic, soţul jupaniţei Muşa, în pricină pentru Nămăeşti şi Mogoşani (menţ. 1506) 46.

www.dacoromanica.ro

Ivan al lui Voico, bunuri de peste munte luate de județul din Cîmpulung pentru datoriile lui (1525) 245.
Ivan Călinescul (Ivan, ~ Calinescul), mare log. (1508—1513); în sfatul domnesc: stolnic (1508—1512) 61—63, 68—70, 73—78, 80—93; mare log. (1512—1513) 99—101, 103, 104, 106—108, 110, 112—120; probabil același: **Ivan**, fost log., stăpîn în Grozești pe Jiu (menț. 1518) 172.
Ivan Furnică din Tîrgoviște, martor în cartea județului (1512—1521) 94.
Ivanco, v. și **Radul al lui Ivanco.**
Ivanco, fiul bănesii, <din Bujorani>, vinde vie la Copăcel; familie (menț. 1517) 163.
Ivanco, popă <din Rîmnicu Vîlcea>, martor (1517) 157.
Ivanco, vinde ogoare în Orbi (1514—1515) 129.
***Ivaneț**, sat <lg. Dorobanțu, j. Teleorman>, în hotar cu Comanca 105.
Ivașco <din Golești>, fiul jupaniței Maria a lui Baldovin pîrcălab, familie; stăpîn în Golești, Mărăcineni ș.a. (1525) 240.
Iveri, m-re, v. **Athos.**
Ivînți, izvor la ***Mircești** <lg. Cireșu, j. Mehedinți> 65.
Ivul, slugă domnească, dăruit de Neagoe Basarab cu ocină în Aninoasa, pentru slujbă dreaptă (1518) 168.
***Izvîrta** (Zăvîrca), sat <*Zăvîrstea, j. Vlașca; azi j. Teleorman, or. Videle> cu mori, întărit m-rii Glavacioc, dania lui Vlad Călugărul 53, 108.
Izvor, sat <probabil Izvoare, j. Olt> 105.
***Izvor**, sat <probabil j. Teleorman; azi j. Argeș>, parte dăruită m-rii Glavacioc de Neag grămătic, schimbată cu Oncea pîrcălab 108, 120.
Izvoranl, sat <j. Ilfov> întărit cu imunități m-rii Snagov 111, 116.
Izvoranu, Izvoranul v. **Dragomir Izvoranul.**

J

Jahman, schimbă ogoare la Vaideei (1519) 189.
Jăleze, v. **Hieraș.**
Jătiian, Jătoian, Jetiian stolnic, v. **Jitian.**
Jieț, <probabil girlă la Măceșul de Jos, j. Dolj> întărit m-rii Tismana 224.
Jigoranu (Jigoran, Jigoranul, Jogoranu, Jugoran, Juguranul), mare vornic în sfatul domnesc (1523—1525) 217—219, 231, 232, 236—239, 241.
Jimbiea, sat <Jiblea, j. Argeș; azi j. Vîlcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.
Jitian, închină partea lui din Bărbătești (1520) 199.
Jitian (Jătiian, Jătoian, Jetiian, Jitiian), mare stolnic în sfatul domnesc (1514—1521) 122—125, 127—134, 136—139, 142—147, 149, 152, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 188—199, 201, 203, 204, 207, 208, 210, A, B; <eroare:> Dima 202.
Jitian, tatăl jupaniței Anca stăpînă în Ionești și Corbenești (menț. 1502, 1517) 15, 163.
Jitilan, țigan (1501) 9, 11.
Jitilan, vinde ogor de grădină la Lălești (1508) 62.
Jiu (Jiul), rîu, sate pe ~ 64, 85, 132, 155, 172, 180, 194; m-re pe ~ 132; gura Jiului 180; cîmpul Jiului 194.
Jiu, vamă 58, 59, 224.
Jiiul de Jos, județ, siliști în ~ C.
Jogoranu, v. **Jigoranu.**
***Jorjani**, sat <*Giurgeni, lg. Băbeni Bistrița, j. Vîlcea> întărit cu imunități m-rii Bistrița 5.
Jugoran, Juguranul vornic, v. **Jigoranu.**
Juna, țigan (1510) 74.
Jupînea, țigan (1510) 74.
***Jupînești**, sat <lg. Gornăcel, j. Gorj> 132.

L

Lacul cu Răchițile, lac la *Secăreni <lg. Țintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.
Lacul cu Trestia, lac la Grădiștea și *Runtea <j. Vîlcea> 128.
Lacul Laptelui, top. în hotarul munților satelor Drajna și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Lacul lui Bucov, lac la *Rătești <probabil lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
Lacul lui Cosain, lac la *Secăreni <lg. Țintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.
Lacul Zmeilor, lac la Cîmpinenii de la Dîmbu <lg. Mislea, j. Prahova> 74.
***Lalova** (Laova), sat <Saelele, j. Teleorman>, hotare; întărit m-rii Cutlumuz 105; ~ **de Jos** 105.
Lalută, popă, frate cu Alăman, familie; întărit în Brătivoești, Vrabeți ș.a. (1501) 6.
Lai, Lalu:
Lai v. **Bolovan Lai.**
—Lalu, cumpără în Grămădite (1512) 101
—Lalu, partea lui în Slănic (menț. 1525) 240.

www.dacoromanica.ro

Lal, tatăl Muşei, întărit în Circiumari (1509) 63.
Lal, ţigan (1501) 9.
Lala, ţigancă (1525) 240.
Langa, ţigan (1510) 74.
Laşco, fiul lui Vintilă <paharnic din Mărgineni>, familie; stăpîn cu imunităţi în Filipeşti, Cricoveani ş.a. (1510) 74.
Latul, drum la *Andolie <lg. Urleasca, j. Brăila> 38.
Laţco, v. **Cînda Laţco.**
Laţeo din Rîmnic (?), martor la danie m-rii Iezer (1501) 4.
Laţeo (Leaţco), tatăl lui Radul, unchiul lui Deatcu slugă domnească, stăpîn în Topeşti (menţ. 1505...1512) 32, 91, 93.
Laţco, ţigan (1502) 13.
Laudat, v. **Lăudat.**
Lavra, v. **Athos.**
Lazăr, egumen al m-rii Brădet (1507) 53.
Lazăr (Lazar), ţigani (1503, 1512) 21, 103, 114.
Lazul lui Radomir, top. la *Groşetul <probabil *Groşani, lg. Dîngeşti, j. Argeş; azi j. Vîlcea> 124.
Lazul lui Şerb, top. la *Groşetul <probabil *Groşani, lg. Dîngeşti, j. Argeş; azi j. Vîlcea> 124.
Lăleşti, sat (Leleşti, j. Gorj>, parte cu colibe şi ogor de grădină întărite lui Neag 62.
***Lănceiani**, sat <probabil lg. Găujani, j. Argeş; azi j. Vîlcea>, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici ş.a. 40.
Lănceiţi, munte <j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici ş.a. 40.
Lăpuşnicul, riu de hotar în munţii <Retezat> 194.
Lăudat, Laudat:
—**Laudat**, hotarnic la Cireaşov (1512—1513) 105.
Lăudat, vornic, stăpîn în Grădiştea (menţ. 1512) 107.
Lăudătoaia, v. **Marlia**, mătuşa lui Cazan pah.
Leamna, v. **Hlevna**, sat.
Leaotă, partea lui în Costeşti (1514) 125.
Leapa, ţigan (1525) 240.
Leaţco, v. **Laţco.**
Leontie, proegumen al m-rii Hilandar (1517) 160.
Leoteşti, sat <j. Romanaţi; azi j. Olt>, mori întărite m-rii Govora 163; parte de moară pierdută de Bogdea pentru furt de cai; întărită m-rii Seaca, dania lui Manea clucer 189.
Lepădat din Nedanova, jurător pentru Tismana (1511) 82.
Lepădat, fiii săi vînd parte în Păroşi (menţ. 1509) 63.
Letca, sat <j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, părţi întărite lui Oprea ş.a. 182.
Leul, schimbă parte din Criva pentru parte în Bilcereşti sub Istriţa (1519) 189.
Leurda, v. **Cracul Leurdei**, munte.
Leuştean, ţigan (1510) 74.
Lieşti, sat, parte întărită lui Stoica ş.a. 182.
Liga, frate cu Radul ş.a., întărit în Ţerăţelul (1510) 76.
Lilea, ţigani (1502, 1505) 13, 40.
Lipia, v. **Lupiea**, sat.
Lişteville (Lişteava), baltă <probabil la Orlea, j. Romanaţi; azi j. Olt> întărită cu imunităţi m-rii Govora 15, 163.
Litovoi, v. **Itovoe.**
***Liureşti**, sat <probabil lg. Sineşti j. Buzău>, parte întărită lui Tetiu pîrcălab 190.
Loja, vinde ogoare la Alicseni (1521) 207.
Loleia, ţigan (1510) 74.
Londra, oraş, stofă de ~ 107.
Lopatna Dulce, pîrîu la *Răteşti <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
Lorinţ, via lui la Topoloveni (menţ. 1512) 108.
Lotreani, negustori ~, dau vamă la Genune m-rii Cozia (1505) 30.
Luca, mare post. în sfatul domnesc (1516) 146.
Lucaci, spătar, stăpîn în Nămăeşti şi Mogoşani (1506) 46.
Luciani, sat <j. Dîmboviţa> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Luciiani, sat <Lucieni, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş>, în hotar cu Hîrtieşti 105.
Ludeasa, munte <j. Vîlcea> schimbat de Radu cel Mare cu jupan Neagoe 15.
***Lumaş** (Lumaşul), sat <Coşoveni, j. Dolj> întărit lui Stoica slugă domnească ş.a. 20.
***Lumineani**, sat <Hagieni, j. Ialomiţa> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5; cu vii, vinărici, grădini, pomet, prisăci, duşegubină, gloabă întărit m-rii Cozia 29, 51.
Lunca, vale la *Urlandaşi <lg. Muceşti, j. R. Sărat ; azi j. Buzău> 184.
Lunca Glodului, top. la *Răteşti <lg .Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
Lunciani, sat <probabil Lunca, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5.
***Lungi**, sat <lg. Lungueţi j. Dîmboviţa>, parte întărită lui Stoica pitar 75.
Lungul, v. **Radul Lungul.**
Lupeaiu, întărit în Cotoruia, Cerna şi Valea Bună (1514) 127.
Lupiea, sat <Lipia Bojdani, j. Ilfov> întărit lui Pătru slugă domnească ş.a. 39.
Luponea, partea lui la Liureşti (menţ. 1519) 190.
Luponiasa, vinde partea soţului ei Luponea, din Liureşti (1519) 190.
Lupp (Luppu, Lupu), dascăl slovenesc la Şcoala domnească din Bucureşti (1752) 167, 232, 243.
Lupşa, în pricină pentru Hăeşti (1509) 66.

www.dacoromanica.ro

Lupşanul, sat <j. Ilfov; azi j. Ialomiţa> schimbat de jupanul Neagoe al lui Drăghici cu Danciul din Corneni 74; parte cu vecin întărită lui Calotă mare vornic 154.
Lupşe, frate cu Seman ş.a., întărit peste plai de vie la Corcolaţi (1521) 207.
Lupşe, ţigani (1501, 1520) 9, 11, 193.
Lupul, nepotul lui Bogdan, stăpîn în Negoteşti, Strimtişorul ş.a. (1515) 138.
Lupul, vinde vie în plaiul Gureanilor (1525) 238.

M

M..., via lui la Topoloveni (menţ. 1507) 53.
Macarie, egumen al m-rii Nucet (1516, 1518) 143, 174.
Macarie, egumen al m-rii Turnul lui Arbănaş de la Athos (1525) 233—235.
Macarie, nastavnic al m-rii Iazer (1512—1513) 104.
Macarie, popă, dăruieşte vie la Ocne m-rii Govora (menţ. 1502, 1517) 15, 163.
Macea, ţigan (1525) 240.
Macrea, v. **Stan Macrea.**
Macsim, mitropolit al Ungrovlahiei, în sfatul domnesc (1508) 59.
Magdalina, <călugăriţă> dăruieşte satul Sălătrucul m-rii Cozia (menţ. 1501) 5.
Magdalina Cîrjoaia (Magdalina, Muşa din Corbi), călugăriţă (1503...1519), jupaniţa lui Hamza 103, 114; stăpînă în Corbii de Piatră, Mălureni, Goleşti ş.a. 21, 107; ctitoră şi donatoare la m-rile Corbii de Piatră, Cornet ş.a. 49, 103, 114, 133, 188.
Magul, frate cu Dragomir ş.a., cu loc de vie în Văleni (1525) II.
Mahamet beg <Mehmed beg, paşă de Nicopol> în campania împotriva Ungariei (1521) 209.
Maina, în pomelnicul fraţilor Craioveşti de la m-rea Sf. Pavel de la Athos (menţ. 1501) 2.
Malaiu, v. **Mălaiu.**
Maldăr, partea lui la Bărbuleşti (1520) 196.
Maldăr, ţigan (1501) 11.
Malines, v. **Mechlen**, oraş.
Mamaliga, v. **Mămăliga**, top.
Mamina (Mamino), baltă <Potel, j. Romanaţi; azi j. Olt> scoasă de Neagoe Basarab de la turci 163; întărită cu imunităţi m-rii Cozia 5; jumătate din partea domnească întărită cu imunităţi m-rii Govora 163.
Mamocîue, vinde parte în Micşeneşti (1501) 9.
Manaillă (Manail) din Vaideei, întărit peste munte, după pricină (1504) 22, 23.
Manciul din Negreni, dăruieşte parte m-rii Seaca (menţ. ulterioară) 189.
Manciul, frate cu Albul şi Stan, cu parte la Bărbuleşti (1520) 196.
Manciul, ţigan (1510) 74.
Manco, tatăl lui Bera, cumpără parte în Zărneşti (1515) 137.
Manco, ţigan (1510) 74.
Manda, fiul lui Oprea spătar, întărit peste ocină în Aninoasa (1518) 168.
Manea, Maniul:
Manea, v. şi **Cringul Manei.**
Manea, armaş în sfatul domnesc (1525) 240.
Manea clucer, v. **Manea Perşanul.**
Manea, dăruit cu ocină la Pîrşcov şi Valea Olmetului, pentru slujbă dreaptă (1515) 135.
Manea, fiul lui Dimitru şi frate cu Radul, vinde parte în Bucşani (1520) 196.
Manea fiul lui Manea Negrul, v. **Manea Perşanul.**
Manea, fiul lui Mogoş, dăruieşte ţigan m-rii Govora (1517) 163.
Manea, fiul lui Stanciul, aşezat peste părţi în Găleteni şi Şuleşti; familie (1519) 182.
Manea, fiul popii Marco, întărit peste loc de stupină la Piscul Pravăţului; familie (1509) 63.
—Maniul, frate cu Dumitru, întărit în Bereşti, Mărgineni şi Cîlnic (1512) 112.
Manea, frate cu Oancea pîrcălab ş.a., dau parte în Neagra schimb pentru parte în Izvor (1513) 120.
Manea, închină partea lui din Vaideei lui Manea clucer (1519) 189.
Mania, în sfatul domnesc 232, v. **Manea**, stolnic.
Manea (Mania, Maniul) <diferiţi>, întăriţi: în Cotoruia, Cerna şi Valea Bună (1514) 127; ~ în Groşeţul (1514) 124; ~ în Milcoveni (1519) 182; ~ în Peştişani ş.a. (1525) 238.
Manea, nepotul lui Manco, aşază pe fiica sa Stana peste părţi în Zărneşti şi Bobeni (1515) 137.
Manea, pah. în sfatul domnesc (1509) 65.
Manea, partea lui în Bărbuleşti (menţ. 1520) 196.
Manea, popă, cumpără părţi în Milcoveni (1519) 182.
Manea post., v. **Manea Perşanul.**
Manea, scrie act domnesc (1520) 192.
Manea, slugă domnească, întărit peste parte în Blagodeşti; familie (1508) 55.
Manea, spătar, ispravnic în act domnesc (1525) 237.

www.dacoromanica.ro

Manea (Mania), stolnic mare în sfatul domnesc (1525) 232, 236, 237, 241.
Manea (~ cel bătrîn), ţigani (1503...1512) 21, 74, 103, 114.
Manea, unchiul lui Manea slugă domnească ş.a., întărit peste parte în Blagodeşti (1508) 55.
Manea, vinde vie la Piatra Lupului (1525) 238.
Manea vornic mare, v. **Manea Perşanul**.
Manea Checica (Cheacica) din Şcheostre, hotarnic la Laiova ş.a. (1512—1513) 105.
Manea Ghizdavăţ, dăruieşte satul Deleni m-rii Govora (menţ. 1517) 163.
Manea Negrul, tatăl lui Manea Perşanul (menţ. 1509) 63.
Manea Pădure din Oteşti (menţ. ulterioară) 189.
Manea Perşanul (Mane, Manea, Perşanul), vlastelin din casa domnească (1501...1525), fiul lui Manea Negrul 63; stăpîn în Seaca, Pârdeşti, Muşeteşti cu mori şi ţigani; donator la m-rile Seaca, Clocociov şi Govora 63, 96, 163, 189; dăruit de Radu de la Afumaţi, pentru slujbă credincioasă 248;
clucer, fost clucer 96, 100, 163, 189, 198;
în sfatul domnesc: post. (1501) 7; clucer (1512) 100; mare vornic (1525) 242, 246, 247, 249, 250, C;
ispravnic în act domnesc 198.
Manea Purcelea, tatăl Vişei care vinde în Bunileşti (menţ. 1525) 237.
Manea Untea (Unte), dă parte în Vaideei, pentru că a fost „scos sudeţ" (1519) 189.
Manea Vulparul (Manea, ~ Vulpariu, ~ Vulparu), slugă domnească, stăpîn în Stăneşti, Goleşti ş.a. (1502, 1515) 17, 136.
Manoli, portar, ispravnic în act domnesc (1517) 159.
Manta, martor la vînzare în Rîmnicu <Vîlcea> (1517) 157.
Manta, măcelar, martor la vînzare în Rîmnicu <Vîlcea> (1517) 157.
Mara, împărătească, <fiica despotului Gheorghe Brancovici şi soţia sultanului Murad II>, sora doamnei Cantacuzino; ctitoră la m-rea Hilandar (menţ. 1510) 72.
Marcea, diac (gramatic, log.), scrie acte domneşti (1520...1525) 198, 218, 240.
Marcea, mare post. <ginerele lui Pîrvul vornic Craiovescul şi soţul Margăi> (1510—1512, menţ. 1519—1520); frate cu Semca 78; dăruieşte Mitropoliei satul Groşani, vii şi loc de casă în Tîrgovişte 186;
în sfatul domnesc: mare post. (1510—1512) 68—70, 73—78, 80—93; ispravnic în act domnesc 67;
<erori:> Mircea 86; stolnic 77.
Marco, egumen al m-rii Bistriţa (1520) 193.
Marco, întărit în Coturuia, Cerna şi Valea Bună (1514) 127.
Marco, popă, fiul popii Ivan, întărit peste loc de stupină la Piscul Pravăţului; familie (1509) 63.
Mardarie, călugăr de la m-rea Hilandar (1517) 160.
Mareş, cumpără în Grămădite (1512) 101.
Mareş, frate cu Grozea, vinde parte în Groşani (1517) 159.
Mareş, nepotul popii Laiută, stăpîn în Brătivoeşti, Vrabeţi ş.a.; familie (1501) 6.
Marga <din Caracal, cea bătrînă, fiica lui Pîrvul vornic Craiovescul> şi a jupaniţei Neaga, dăruieşte muntele Plăşeală m-rii Vişina (1513) 117.
Marga, sat <j. Mehedinţi> 82.
Margenea (?), sat <probabil Mariţa, j. Vîlcea>, parte cu muntele Bucila întărită lui Drăgoi ş.a.; înfrăţire 88.
Maria, fiica lui Alăman, întărită peste delniţă în Stăneşti (1510) 68.
Maria, fiica lui Drăghici vornic <din Mărgineni>, familie; stăpînă în Mărgineni, Filipeşti, Cricoveni ş.a., imunităţi (1510) 74.
Maria (Mariia), fiica lui Stan şi nepoata jupaniţei Maria <din Goleşti>, familie; înzestrată în Slănic (1525) 240.
Maria, jupaniţa <din Goleşti> lui Baldovin pîrcălab, familie; stăpînă în Goleşti, Mărăcineni, Virăş ş.a., diată (1525) 240.
Mariia, jupaniţă, vinde vie lui Şuica pah. (1502) 16.
Maria, mama Dobrei cu parte în Voinigeştii de Jos (menţ. 1518) 170.
Mariia (Lăudătoaia), mătuşa lui Cazan pah. şi a lui Sahat, aşază pe nepoţii săi peste averile sale (1520) 192.
Marica (Marina), ţigancă (1520) 203.
***Maricino**, sat <*Mărăcini probabil lg. Greci j. Romanaţi; azi j. Olt> întărit m-rii Cutlumuz 105.
Marin, fiul lui Barbul slugă domnească, întărit peste parte cu vie în Proşcani; familie (1525) II.
Marin, ţigani (1501, 1512) 9, 108.
Marina, Mărina:
— **Mărina**, fiica lui Opriş slugă domnească, aşezată de tatăl său în Văleni ş.a.; familie (1503) I.
Marina, fiica lui Radul stolnic, nepoata lui Badea, înfrăţită în Finteşti, Mircesti şi Petreşti (1504) 27.
Marina, ţigancă 203, v. **Marica**.
Marina, ţigancă (1525) 240.
Marineşti, <familie>, pierd case, vii, stupini şi ţigani, pentru datorie (1501) 9.
Mariţa, top. la* Călugăreni <lg. Cireaşov, j. Olt; or. Slatina> 105.

www.dacoromanica.ro

Martin înfrăţeşte, împreună cu Vilsan, pe vlastelinul Radul ş.a. peste partea lor din Pluşco (1502) 13.
Mastic, v. **Secîul lui Mastic**.
Maţil, v. **Radul al lui Măţil**.
Mavre (Mavrea), ţigani (1501) 9, 11.
Maxim, v. **Maesim**.
***Măceşti**, sat (?) <lg. Dorobanţu, j. Olt>, în hotar cu Comanca 105.
Măciuiş, moşnean din Stăneşti şi Drajna (1517) 156.
Măceşti, familie, partea lor la Văselaţi (1504, 1508) 25, 61; v. şi **Stan Macrea**.
Mădulari, sat <j. Vîlcea> întărit lui Dragosin post. ş.a. 7; parte întărită lui Vlad slugă domnească, Opriş ş.a. I.
Măgura, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Măgura Baseştilor, top la ***Comanca** <lg. Dorobanţu, j. Olt> 105.
Măgura Viţelor, top în hotarul munţilor satelor Drajna şi ***Stăneşti** <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Măgureale, sat, act domnesc scris în ~ 79.
Mălean, nepotul popii Aldea, întărit peste părţi în Crăstineşti ş.a. (1506) 43.
Mălîat, frate cu popa Laiută, familie; întărit în Brătivoeşti, Vrabeţi ş.a. (1501) 6.
Măineşti, v. **Măneşti**, sat.
Mălaia, ţigancă (1525) 240.
Mălaiu (Malaiu), mare post. în sfatul domnesc (1525) 232, 237—239, 241.
***Mălădăreşti** (Mălădereşti), sat <probabil j. Argeş; azi j. Vîlcea> cu munte, întărit cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici ş.a. 40; parte cu munte întărită lui Dragomir mare sulger 175.
Mălădăreşti, sat <j. Vîlcea> în pricină cu satul Vaideei, pentru munte 22, 23.
Măleani, sat întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania fraţilor Craioveşti 193.
Mălurel, top. <la ***Ciofringeni**, Gătejeşti, j. Vîlcea> 41.
***Mălureni** (Mălureani), sat <Colibaşi, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş>, hotare 107; parte cu moară întărită jupaniţei Muşa de la Corbi 21; găleţi domneşti dăruite m-rii de călugăriţe Valea 49; întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa 58, 59, 107, 193.
Mămăliga (Mamaliga), top. la Deagu <j. Argeş> 203, 240.
Mănăilă, v. **Manailă**.
Mănăstirea de lîngă oraşul Arghiş, v. **Curtea de Argeş**, m-re.
Mănăstirea de lîngă Voinigeşti, în Cornet, v. **Cornet**, m-re.
Mănăstirea din Vale, v. **Valea**, m-re.
***Mănăstirea lui Cornilie**, m-re (?) <probabil lg. Tîrcov, j. Buzău>, parte întărită lui Tetiu pîrcălab 190.
Mănăstirea lui Radul postelnic, m-re lîngă Pîrscov <j. Buzău> 135.
Mănăstirea Sfîntul Ilie, ~ Sfîntul Pavel, v. **Athos**.
Mănăstirea Sfîntul Ştefan, m-re dăruită de Harvat log. cu selişte pe Bîrlui şi moară la Racoviţa 149.
Măneşti, sat <Măineşti, j. Romanaţi; azi j. Olt>, în hotar cu Doiceşti 167.
Mâra, ţigan (1525) 240.
Mărăcineani, sat <j. Pădureţ; azi j. Argeş> cu mori, întărit jupaniţei Maria a lui Baldovin pîrcălab şi fiului ei Ivaşco 240.
Mărăcini, v. **Maricino**, sat.
Mărceşti, v. **Mîrceşti**, sat.
Mărgărit, ţigan (1517) 163.
***Mărgineani**, sat <lg. Cîlnic, j. Gorj> întărit lui Deatco ş.a. 112.
Mărgineani, sat <j. Prahova> cu munte, întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.
Mărgineni m-re, v. **Crieov**, m-re.
Mărina, v. **Marina**.
Mătea, întărit în Pîrscov (1515) 135.
Mătreşoe, ţigan (1510) 74.
Măţeşti din Haţeg, sat <azi c. Sălaşu de Sus j. Hunedoara> 194.
Măţil, v. **Dragomir** ~ şi **Radul al lui Măţil**.
Mecea, ţigan (1507, 1512) 53, 108.
Mechlen, oraş <Malines, Belgia>, ţesătură de ~ 107.
Mehmed beg, v. **Mahamet beg**.
Mela, ţigan (1508) 58, 59.
Menedle, top. <Vintilă Vodă, j. Buzău> 212.
Meriş la gura Vîlsanului, sat <Merişani, j. Argeş>, partea lui Voico ş.a. 77; probabil acelaşi: **Merişeni**, act domnesc scris în ~ 137.
Merişani, sat <j. Teleorman>, parte întărită lui Albul ş.a. 246.
Merişor, v. **Morişoara**, sat.
Mleala, munte <j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Mleeşti, sat <j. Pădureţ; azi j. Argeş>, în hotar cu Mălureni 107.
Miele, partea lui la Bereşti (1512) 112.
Miclea, fiul Neacşei, nepot lui Oncea vornic, vinde parte în Făgeţeani (menţ. 1516) 142.
Micleuş, v. **Tuştea Micleuş**.
Micluuşoana, fiii săi vînd parte în Cerna (menţ. 1514) 127.
Mieşeneşti, sat <Micşuneşti, j. Ilfov> cu mori, întărit cu imunităţi m-rii Nucet 9, 11, 143.
Micul, fiii săi vînd în Ioneşti (menţ. 1517) 163.
Micul, fratele vlastelinului Badea din Şuici, familie; stăpîn în Gruiari ş.a. (1505) 40.
Micul, ispravnic în act domnesc (1512) 101.
Micul, întărit în Coturuia, Cerna şi Valea Bună (1514) 127.

www.dacoromanica.ro

Micul, portar, în pricină pentru mori la Grumazi (1506) 48.
Midea, ţigan (1502) 13.
Mihail, Mihăilă:
Mihail din Viltureşti, hotarnic pentru Hîrteşti (1512—1513) 105.
Mihail, fiul lui Nanciul şi frate cu Arca, în pricină pentru Şuica pe Neagra (1505) 40.
Mihail, frate cu Datco, cumpără în Bereşti (1518) B.
Mihail, gramatic (1516...1520), scrie acte domneşti 183, 203; ispravnic în act domnesc 142.
Mihail (Mihăilă, Mihăilu) <diferiţi>, întăriţi: în Grădiştea şi Runtea (1514) 128; ~ în Groşeţul (1514) 124.
—**Mihăilu**, părţile lui în Şuşiţa şi Gruiari (menţ. 1519) 176.
—Mihăil post. C <eroare>, v. **Mihnea**.
Mihail, scrie acte domneşti, v. **Mihail, gramatic**.
Mihail (Mihăilă), ţigani (1505, 1510) 40, 74.
Mihail Sîrbul din Milcov, hotarnic pentru Cireaşov ş.a. (1512—1513) 105.
Mihăeşti, sat <j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş>, în hotar cu Hîrteşti 105.
***Mihăileşti**, sat <probabil lg. Broşteni, j. Mehedinţi>, părţi întărite popii Laiută ş.a. 6.
***Mihăleşti**, sat <Căluiu j. Romanaţi; azi j. Olt>, părţi întărite lui Vlad banul ş.a. 147.
Mihnea din Vaideei, frate cu Nenciul, întărit peste munţi, după pricină (1504) 22, 23.
Mihnea, gramatic, ispravnic în act domnesc (1508) 55.
Mihnea, post. <din Bădeni> (1520...1525), cumnatul lui Bălaur log., familie; stăpîn în Bădeni şi Pătîrlage 216; şetrar, ispravnic în acte domneşti 201, 202;
în sfatul domnesc: mare post. (1525) 246, 247, 249, 250, C, II; <eroare:> Mihăil C.
Mihnea, vătaf, ispravnic de hotărnicie la Găleşeşti 201.
Mihnea <cel Rău>, domn al Ţării Româneşti <1508, 1509> 92, 106, 142, 231; fiul lui Vlad Ţepeş 54—57, 59—63; tatăl lui Mircea voievod 64—66; familie 60; dă acte 54—63.
Miho, Mihul:
—**Mihul**, frate cu Stan ş.a., întărit peste plai de vie la Corcolaţi (1521) 207.
Miho (Mihulh), ţigani (1501...1512) 9, 11, 13, 53, 108.
Miho Benga, ţigan (1507, 1512) 53, 108.
—**Mihul Moldoveanul**, ţigan (1510) 74.
Mihoc, v. **Craeul lui Mihoe**.
Mihoveani, sat <Mioveni, j. Pădureţ; azi j. Argeş>, în hotar cu Mălureni 107.
Mila, ţigan (1520) 193.
Mija, sudeţ trimis de domn să cerceteze o pricină a m-rii Bistriţa (1512—1521) 95.
Mijloci, sat <j. Vîlcea>, funii întărite slugilor domneşti Oprea şi Frîncul 26.
Milco, v. **Mileu**.
Mileov, pîriu <j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, sat pe ~ 196.
Milcov, sat <Milcovu, j. Olt> 105.
***Mileoveni** (Milcoveani), sat <lg. Letca, j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, părţi întărite lui Manea ş.a.; popă 182.
Mileu, Mileo:
Mileu din Laiova de Jos, hotarnic (1512—1513) 105.
—**Mileo**, stolnic, vlastel, ispravnic de hotărnicie (1512—1513) 105.
Milea, v. şi **Radu Milea**.
Milea din Mircşti (1509, 1511), tatăl lui Zîmţea ş.a., stăpîn 65; jurător pentru Tismana 82.
Milea, fiul lui Barbul şi frate cu Stoica, întărit în Bărbuleşti (1520) 196.
Milea, fiul lui Voico al Tatului, viclean, întemniţat (menţ. 1501) 9.
***Mileşti**, sat (probabil lg. Căzăneşti, j. Ialomiţa> cu mori, întărit cu imunităţi m-rii Nucet 9, 11, 143.
Miloe, v. **Genunea lui Miloe**.
Milostea, sat <j. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania fraţilor Craioveşti 58, 193, 223.
Miloş, v. **Radul al lui Miloş**.
Miloşca, top, la Leamna <or. Craiova> 151.
Mima, ţigani (1501, 1510) 11, 74.
Mircea, frate cu Dan ş.a., stăpîn în Băleşti, Poeni şi peste muntele Florile Albe (1521) 210.
Mircea, post. 86 <eroare>, v. **Marcea**.
Mircea, tatăl lui Tatul şi Togsaba stăpîni în Cringari (menţ. 1507, 1512) 53, 108.
Mircea, ţigani (1501) 9, 11.
Mircea vinde, împreună cu Vladul, satul Rădoi (1502) 13.
Mircea voievod, fiul lui Mihnea cel Rău, strănepotul lui Mircea voievod; dă acte (1509) 64—66.
Mircea cel Bătrîn, domn al Ţării Româneşti <1386—1418> 132, 183, 192; strămoşul lui: Radul cel Mare 29—31, 51; ~ lui Mihnea cel Rău 60; ~ lui Vlad cel Tînăr 81; ~ lui Neagoe Basarab 105, 130; frate (?) cu Vlad voievod 130;
ctitor şi donator 29—31, 51, 53, 64, 108; înnoieşte m-rea Cultumuz 105, 130; cărţi de la ~ menţionate 60, 81, 106, 229.
Mireeşti, sat <Mărceşti, j. Dîmboviţa>, părţi întărite lui Radul stolnic ş.a. 27.
***Mireeşti**, sat <lg. Cireşu, j. Mehedinţi> 82; hotare; întărit lui Milea ş.a. 65.

www.dacoromanica.ro

Mirila, sat <j. Romanaţi; azi j. Olt>, în hotar cu Doiceşti 167.
Mirileasca, ţigan (1503) 21.
Misail, gramatic, scrie act domnesc (1523) 215.
Misail, nastavnic al m-rii Tismana (1505, 1508) 31, 60.
Misiea, ocnă <j. Prahova>, sarea întărită vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Mitrea, fiul lui Stoica Olteanul slugă domnească, familie; stăpîn în Făgeţeni (1516) 142.
Mitropolia din Tîrgovişte; sate, vii, perperi 186, 220; locuri de casă în Tîrgovişte 186; mitropoliţi 59, 220, 222, 223; **Mitropolia** (menţ. sec. XIX) 145, 147.
Mîţîrea, ţigan (1505) 40.
Milca, soţia lui Dragomir, întărită peste ogoare în Orbi (1514—1515) 129.
Mînea, fiii săi vînd părţi din munţii Breaza, Negraş şi Comarnicul (menţ. 1510) 74.
Minea, tatăl lui Dan cu părţi în Albeştii de la Rătunda şi Negovani (menţ. 1525) 250.
Minea, tatăl lui Stan ş.a., întărit în Dodeşti (1501) 8.
Mînzea, v. **Neagul Mînzea**.
Mînzea, jupaniţa lui vinde parte în Rogozeşti (menţ. 1511) 87.
Mîrşa, sat <j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, părţi întărite lui Stanciul pîrcălab ş.a. 123.
Mîrşavul, ţigan (1502) 13.
Mlaca, v. **Radul Mlaca**.
Mlaştina lui Şicone, top. la Hîrteşti <j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> 105.
Mlăjetul, top. <la Zemnicele, j. Teleorman> 90.
Mocirlă, top. la Vaideei <Vaideeni, j. Vîlcea> 22.
Moga, v. şi **Dosul Mogăi**.
Moga, vinde parte în Roşia (1502) 13.
Mogoş, partea lui la Trestenic (1520) 196.
Mogoş, slugă domnească, frate cu Nanciul, stăpîn în Stăneşti (1502) 17.
Mogoş, tatăl lui Manea care dăruieşte ţigan m-rii Govora (menţ. 1517) 163.
Mogoş, unchiul lui Voico, vinde loc de casă în Crăstineşti (1506) 43.
Mogoşani, sat <j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13; probabil acelaşi: **Mogoşani**, întărit lui Lucaci spătar, jupanului Iacov ş.a. 46.
Moisi, egumen al m-rii Bistriţa (1506, 1508) 47, 58, 59.
Moisi, scriitor de acte domneşti (1516, 1517) 146, 165.
Moişeseul, top la *Mircesti <lg. Cireşu, j. Mehedinţi> 65.
Moldoveanul, v. **Mîbul Moldoveanul**.
Moldoveanul, ţigan (1501) 9, 11.
Momce, frate cu Danciul ş.a. cumpără parte în Bunileşti (1525) 237.
Momce, ţigani (1505, 1525) 40, 242.
Moncea, scrie act domnesc (1520) 197.
Morariul, munte <Murariu> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Morişoara la cîmpul Jiului, sat <Merişor; azi j. Hunedoara, or. Petroşani>; boieri din Ţara Românească şi Transilvania se string la ~ pentru alegerea hotarului 194.
Moş, închină partea sa din Lupşanul lui Calotă mare vornic, rumânindu-se (1517) 154.
Moş (Moşu), partea lui în Muşeteşti (menţ. 1509, 1519) 63, 189.
Motnău, pîriu, v. **Mutna**.
Motru (Gura Motrului, Cuvioasa Paraschiva), m-re <j. Mehedinţi>, ctitor; sate 176; proegumen (menţ. 1745) 46.
Movila Voineagului, top. la *Comanca <lg. Dorobanţu, j. Olt> 105.
Mucea, v. **Stan Mucea**.
Muja, v. **Mija** şi **Stanciul Muja**.
Mujina din Haţeg, sat 194.
Muntele lui Pătru, munte <Vîrful lu Pătru> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Muntele Negru, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Murgeşti, v. **Crivina Murgeştilor**, sat.
Murminte, top la Hîrteşti <j. Muşcel şi Păduret; azi j. Argeş> 105.
Mustea, vale la Aninoasa <lg. Cislău, j. Săcuieni; azi j. Buzău> 168.
Muşa din Corbi, v. **Magdalina Cîrjoala**.
Muşa, femeia lui Barbul al lui Gropeai, vinde parte în Doiceşti; cumpără ţigani (1518) 167.
Muşa, fiica lui Balea Oţelea, familie; aşezată în Căpoteşti, Trestenic şi Nanoţi (1520) 196.
Muşa, fiica lui Lal, aşezată în Circimari (1509) 63.
Muşa, fiica lui Radu Berbeceag, soră cu Paraschiva, aşezată în Bărbuleşti (1520) 196.
Muşa, jupîneasa lui Ivan vornic, familie; în pricină pentru Nămăeşti şi Mogoşani (1506) 46.
Muşa, ţigancă (menţ. 1508) 58, 59.
Muşat, fiul lui Iuga, înfrăţit peste parte din muntele Prislopul (1506) 43.
Muşat, înfrăţeşte pe Radul comis şi Pătru spătar în Corbi (1505) 36.
Muşat <diferiţi>, cu părţi: în Cotoruia, Cerna şi Valea Bună (1514) 127; în Topol (1519) 182.
Muşat, slugă domnească, fiul lui Ion, familie; întărit peste delniţe în Sibiceu (1506) 50.
Muşat, ţigani (1503...1515) 21, 103, 114, 133.
Muşcel, v. şi **Buneştii** de la Muşcel, sat.
Muşcel, top. la *Secăreni <lg. Ţintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.
***Muşcelul**, sat <Dranovăţ, j. Romanaţi; azi j. Olt> întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa 58, 193.

www.dacoromanica.ro

*Muşeteşti, sat <Seaca, j. Olt>, parte întărită lui Stanislav 63; întărit cu imunităţi m-rii Seaca, dania lui Manea clucer 189.
Mutna, pîrîu <Motnău, j. R. Sărat; azi j. Buzău>, sat pe ~ 184.
Mutul, partea lui la Balta Albă (1520) 203.
Mutul, ţigan (1520, 1523) 198, 217.

N

Nadanova, v. Nedanova, sat.
Nadea <eroare>, v. Badea.
*Nagomireşti, sat <Neagomireşti lg. Boteni, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> 105.
Naica, fiica lui Butea, familie; întărită peste părţi în Merişani, Păpuşari şi Găleşeşti (1525) 246.
Naico, ţigani (1501) 9, 11.
Nan, Nanu, Nanul:
Nan, ban <eroare>, v. Barbul.
Nan din Berindeai, hotarnic la Dăneşti (1512—1513) 105.
Nan din Gornoviţa, jurător pentru Tismana (1511) 82.
—Nanu din Negoteşti, frate cu Dobra (1525) 241.
—Nanul, fiul lui Stanciul Muja, frate cu Deatco şi Zoica, întărit în Alicseani şi Curpenel (1512) 110.
Nan, frate cu Stanciul, Dan şi Roman, cu părţi în Corcolaţi (1518, 1521) 169, 207; v. şi Nan, vinde ogor la Ursaţi.
—Nanul, în pricină pentru Ţerăţelul (1510) 76.
Nan, jude de ţigani (1510) 74.
Nan, părţile lui la Curpenel şi Alecseni (menţ. 1512) 110.
Nan, slugă domnească, fiul lui Ion, familie; întărit peste delniţe în Sibiceu (1506) 50.
Nan (Nean), ţigani (1501...1523) 9, 11, 74, 133, 163, 198, 217.
Nan (Nean) <diferiţi>, vînd: satul Dodeştl (1501) 8; ~ ogor la Ursaţi (1508) 62; v. şi Nan, frate cu Stanciul.
Nana, ţigancă (1525) 240.
Nanelul, Neanelul:
Nanelul din Vaideei, frate cu Mihnea, întărit peste parte de munte, după pricină 22, 23.
Nanelul, dobîndeşte parte în Răteşti (menţ. 1521) 208.
—Neanelul, frate cu Stoica, familie; întărit peste parte în Milcoveni (1519) 182.
Nanelul (Nanciu), frate cu Vîlcul, vinde parte în Poeni (1521) 210.
Nanelul, slugă domnească, frate cu Mogoş, stăpîn în Stăneşti (1502) 17.
Nanelul, tatăl lui Arca şi Mihail în pricină pentru Şuica pe Neagra (menţ. 1505) 40.
*Nanoţl, sat <lg. Putineiul, j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, parte întărită lui Balea Oţelea (1520) 196.
Nanu, Nanul v. Nan.
Nămăeşti, sat <j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş>, părţi întărite lui Lucaci spătar ş.a. 46.
Nănala, ţigan (1512) 103, 114.
*Nănăşeştl la gura Topologului, sat <Galicea, j. Argeş; azi j. Vîlcea> cu mori, întărit cu imunităţi m-rii Govora 15, 163.
Năneacă, ţigan (1510) 74.
*Nănişorii de pe Ialomiţa, sat <lg. Armăşeşti, j. Ialomiţa; azi j. Ilfov>, act domnesc scris în ~ 120.
Năvrap, ţigan (1507, 1512) 53, 108.
Neaeşa, fiica lui Capotă slugă domnească, familie; întărită peste parte în Frăsinetul de Dumbravă (1502) 18.
Neaeşa, fiica lui Drăghici vornic <din Mărgineni>, soţia lui Şuica pah., familie; stăpînă cu imunităţi în Mărgineni, Filipeşti, Deadilov ş.a. (1505, 1510) 40, 74.
Neaeşa, fiica lui Dragomir mare sluger, stăpînă în Şuici, Podeani, Pleşeşti ş.a. cu vii şi ţigani (1519) 175.
Neaeşa, fiica lui Ion, soră cu Bratul slugă domnească ş.a., întărită peste delniţe în Sibiceu (1506) 50.
Neaeşa, fiica lui Vlad slugă domnească, aşezată de tatăl său în Văleni, Băteşani, ş.a.; familie (1503) I.
Neaeşa, jupaniţă <din Brîncoveni>, fiica lui Harvat log., soţia lui Dobrovoe pîrcălab; stăpînă în Brîncoveni, Baia ş.a. (1518) 171.
Neaeşa, jupaniţă, fiica lui Vlad Călugărul, soţia lui Calotă mare vornic, familie; stăpînă în Drăgăneşti (1512) 102.
Neaeşa, jupaniţă, mama lui Stan spătar, soră cu Ratea post., familie; vinde casă cu loc şi pivniţă în Tîrgovişte (1512—1521) 94.
Neaeşa, jupaniţă, mătuşa lui Mihnea post., familie; stăpînă de ţigani (1523...) 216.
Neaeşa, jupaniţă, soacra lui Radul comis, vinde satul Ţerăţelul (menţ. 1510) 76.
Neaeşa, jupaniţă, soră cu Neaga şi cumnată cu Oprea vornic, stăpînă în Cislău (1523) 219.
Neaeşa, mama lui Dragomir din Pleaşov hotarnic la Laiova (menţ. 1512—1513) 105.
Neaeşa, soră cu Oană şi Marina, dăruieşte pivniţă m-rii Govora (menţ. 1517) 163.

www.dacoromanica.ro

Neaeşa, soră cu Oancea vornic, mama lui Miclea, vinde parte în Făgeţeni (menţ. 1516) 142.
Neaeşa, vară cu Şerbu <fiica lui Manea Dîrstărescul>, părţile ei la Stoeneşti, Dîngeşti şi Berislăveşti (1517) 152.
Neaeşul, Nieşa :
Neaeşul din Băseşti, hotarnic la Dăneşti (1512—1513) 105.
Neaeşul din Cîmpulung, socrul lui Negre, scrie judelui din Braşov (1521) 209.
Neaeşul, partea lui la Blagodeşti (menţ. 1510) 74.
—**Nieşa**, ţigani (1503...1517) 21, 163, 164.
Neag, v. **Neagul.**
Neaga, Niaga :
Neaga, aşezată în Ueşti (1520) 196.
Neaga (Diicoae), fiica lui Diicul, mama lui Stanciul, vinde loc de vie, grădină, pomi în Titiriceşti (1516, 1517) 146, 157, 162.
Neaga, fiica lui Stănislav, înzestrată cu parte în Şasa (1504) 25.
Neaga, fiica lui Vlad slugă domnească, aşezată de tatăl său în Văleni, Băteşani ş.a.; familie (1503) I.
—**Niaga** în pomelnicul fraţilor Craioveşti, v. **Neaga**, jupaniţa lui Pîrvul Craiovescul.
Neaga (Neagoslava), jupaniţă, fiica lui Dan Durduca <vornic>, dăruieşte ţigani m-rii Govora (1511, 1520) 84, 163; stăpînă la Stupini <la Deagu> 203.
Neaga, jupaniţa lui Gherghina pîrcălab, dăruieşte parte în Topoloveni m-rii Nucet (menţ. 1501) 9.
Neaga, jupaniţa lui Mihnea post. (1523...) 216.
Neaga, jupaniţa lui Oprea vornic, soră cu jupaniţa Neacşa, stăpînă în Cislău (1523) 219.
Neaga (Niaga), jupaniţa <lui Pîrvul Craiovescul> (1501, 1513), mama Margăi, dăruieşte muntele Plăseală m-rii Vişina 117; în pomelnicul m-rii Sf. Pavel de la Athos 2.
Neaga, mama lui Piprea, vinde parte în Sălătruc (menţ. 1501) 5.
Neaga mama lui Stanciul, v. **Neaga**, fiica lui Diicul.
Neaga, mama Tuşei cu parte în Topile (1506) 43.
Neaga, soră cu Şerban, întărită peste parte în Milcoveni (1519) 182.
Neaga, ţigancă (1517) 163.
Neagoe, v. **Stîlpul lui Neagoe.**
Neagoe, comişi în sfatul domnesc (1510—1511) şi (1525), v. **Neagoe Basarab** şi **Neagoe al lui Drăghici.**
Neagoe (Neagu), delniţa lui la Stăneşti (menţ. 1510) 68.
Neagoe, fiul lui Bucur, familie; întărit peste parte în Gărdeşti (1505) 37.
Neagoe, fiul lui Stănilă, familie; întărit peste părţi în Negoteşti şi Necşeşti (1525) 241.
Neagoe, frate cu Liga ş.a., întărit în Ţerăţelu (1510) 76.
Neagoe, frate cu Manea slugă domnească ş.a., întărit peste parte în Blagodeşti (1508) 55.
Neagoe, frate cu Stoica slugă domnească, întărit peste parte în Grămădite (1512) 101.
Neagoe în pomelnicul fraţilor Craioveşti de la Athos, v. **Neagoe Strîhăianul.**
Neagoe, întărit în Groşetul (1514) 124.
Neagoe, jupan <spătar>, dă satul Bîrseşti şi muntele Ludeasa schimb pentru Curtişoara şi parte în Rucăr (1502) 15; probabil acelaşi: **Neagoe**, stăpîn în Bîrseşti şi Neagoeşti (1502) 13.
Neagoe, nepotul lui Stoian, aşezat în Uieşti şi Şoimari (1520) 196.
Neagoe, postelnici în sfatul domnesc (1501—1509) şi (1516—1522), v. **Neagoe Basarab** şi **Neagoe**, vist.
Neagoie, slugă domnească, dăruit cu parte în Hlevna, pentru slujbă dreaptă (1517) 151.
Neagoe, slugă domnească, fiul lui Fătul, familie; întărit peste părţi în Circimari, Băbeni ş.a. (1525) 250.
Neagoe, slugă domnească, tatăl lui Brătiian şi Neag, stăpîn în Brătiianii de la Brădet (1508) 57.
Neagoe, spătar, frate cu Radul, trimis să aşeze hotarul ţării (1520) 194; probabil acelaşi: **Neagoe**, spătar, hotarnic pentru m-rea Vişina (1514) 132.
Neagoe, spătar în sfatul domnesc (1522, 1523) 211, 215.
Neagoe, tatăl Drăgaiei, partea lui în Lungi (menţ. 1510) 75.
Neagoe, ţigan (1515) 133.
Neagoe (Neagoi, Negoe), vist. mare <fiul lui Socol şi ginerele lui Staico mare log.> (1516—1525); post., dăruit de Radul de la Afumaţi cu părţi în Uibăreşti şi Stoicăneşti, pentru slujbă dreaptă 214;
în sfatul domnesc: mare post. (1516—1522) 146, 149, 151, 155, 159, 161—165, 167, 168, 170—172, 175—177, 179, 180, 183—185, 188—192, 195—201, 203, 204, 207, 210, 211, B; mare vist. (1525) 226, 240, 242, 243, 246—250, II;
scrie act domnesc 248.
Neagoe, vornic din Slăviteşti, stăpîn la Balta Neagră (1520) 203; probabil acelaşi: **Neagoe**, vornic, ispravnic în acte domneşti (1512... 1525) 99, 167, C.
Neagoe al lui Drăghici (Neagoe), comis, vlastelin <din Mărgineni> (1510, 1525), fiul lui Drăghici vornic, familie; stăpîn în

www.dacoromanica.ro

Mărgineni, Filipeşti, Cricoveni ş.a. cu munţi, mori, vii, ţigani, imunităţi 74;
în sfatul domnesc: comis (1525) 232, 236—239, 241.
Neagoe Basarab (Basarab, Basarabă, Băsărab, Neagoe), domn al Ţării Româneşti <1512—1521> 241; „fiul" lui Basarab cel Tînăr 96, 97, 99—103, 105—110, 112—120, 122—129, 132—149, 151—156, 159, 161, 162, 164—166, 168—173, 175—180, 182, 185, 188, 190—192, 194—208, 210, B; strănepotul lui Radul cel Bătrîn 105 şi al lui Mircea 105, 130; tatăl lui Theodosie voievod 163;
ctitorii şi danii: unor m-ri din ţară 97, 131, 153, 158, 173, 211, 221, 228, 249; la Athos 105, 109, 130, 160, 187; dăruieşte unor boieri 119, 135;
dă acte 95—156, 158—208, 210, 250, B; aşază hotare cu Transilvania 194;
în sfatul domnesc: mare post. (1501—1509) 9, 11, 13—18, 20—27, 29—31, 34—37, 39, 40, 42—44, 48, 50—52, 54, 55, 57, 60—63; mare comis (1510—1511) 68—70, 73—78, 81—91, A;
scoate balta Mamina de la turci 163; relaţii cu Mahamet beg 209;
în pomelnic la Athos (post.) 2.
Neagoe <Străhăianul>, în pomelnicul Craioveştilor de la Athos (menţ. 1501) 2.
Neagoeşti, sat <Negoeşti, j. Gorj>, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Neagomir, vinde parte <în Ciofringeni> lui Stan slugă domnească (menţ. 1506) 41.
Neagomir, vinde parte în Roşia (1502) 13.
Neagomireşti, v. **Nagomireşti**, sat.
Neagoslava, v. şi **Neaga**, fiica lui Dan Durduca.
Neagoslava (Neguta), jupaniţa lui Barbul ban Craiovescul (1501, 1520); dăruieşte ţigani m-rii Bistriţa 193; în pomelnicul fraţilor Craioveşti de la m-rea Sf. Pavel de la Athos 2.
Neagotă, schimbă parte în Tîrsa pentru parte în Slătioara (1512) 115.
Neagovani (Neagobani), sat <Valea Nicovani, j. Prahova> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74; parte întărită lui Fătul ş.a. 250.
Neagovanul, munte la Racoviţa <j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Neagra, pîrîu la Şuica <probabil j. Olt> 40.
***Neagra**, sat < lg. Glavacioc, j. Vlaşca; azi j. Argeş>, parte întărită m-rii Glavacioc, după schimb cu Oncea pîrcălab 120.
Neagra, top. la Cepari <j. Argeş> 175.
Neagreni, sat <Negreni, j. Olt>, părţi întărite m-rii Seaca 189.
Neagu, Neag:
Neagu, dăruit de Radul de la Afumaţi cu loc domnesc la plaiul Peceneagăi (1522) 212.
Neagu, fiul lui Barbul slugă domnească, întărit peste parte cu vie în Proşcani; familie (1525) II.
—**Neag**, fiul lui Dragomir Pîntei, v. **Neagul Pîntece.**
—**Neag**, fiul lui Neagoe slugă domnească, frate cu Brătlian, întărit în Brătiianii de la Brădet (1508) 57.
—**Neag**, gramatic, dăruieşte parte în Izvor m-rii Glavacioc (menţ. 1512, 1513) 108, 120.
Neagu, în pricină cu Barbul slugă domnească ş.a. <pentru Proşcani?> (1525) II.
Neagu (Neag) <diferiţi>, întăriţi: în Dădeşti şi Milcoveni (1519) 182; ~ în Uieşti şi Şoimari (1520) 196; ~ în Ursaţi şi Lăleşti (1508) 62.
Neagu, partea lui la Bărbuleşti (menţ. 1520) 196.
—**Neag**, ţigan (1510) 74.
Neagu (Neag) <diferiţi>, vînd: în Frînceşti (menţ. 1510) 74; ~ în Milcoveni (1519) 182.
Neagul <al> lui Urdeşu, părţile lui în Şuşiţa şi Gruiari (menţ. 1519) 176.
—**Neag Berindeiu** (Neag), înfrăţeşte pe vlastelinul Radul ş.a. peste parte în Ungurelul (1502) 13.
—**Neag Custră**, vinde împreună cu Bumbac satul Topliţele (1510) 74.
—**Neag Minzea**, frate cu Bărbăteaiu, familie; vinde în Rogozeşti (1511) 87.
Neagul Pîntece (Neag), fiul lui Dragomir Pîntei, frate cu Vladul (1514...1520), dăruieşte loc de chilie la Cornu m-rilor Snagov şi Glavacioc 126; schimbă parte în Cornu pentru parte în Tîncăbeşti 197.
—**Neag Taurul**, v. **Ganea Taurul.**
Neajlov (Neajlovul), riu <afluent al Argeşului>, sate pe ~ 40, 53, 108, 189; moară pe ~ 150.
Nean, v. **Nan.**
Neanciul, v. **Nanciul.**
Neaniul, v. **Neniul.**
Necătură, top. la Corcolaţi <j. Gorj> 207.
Necovani, v. **Neagovani**, sat.
***Neeşeşti**, sat <j. Mehedinţi>, părţi întărite lui Bogdan ş.a. 138; parte întărită lui Stănilă ş.a. 241.
Neda, ţigani (1502, 1517) 15, 163.
Nedanova, sat <Nadanova, j. Mehedinţi> 82.
Nedeaia, munţi în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Nedealea, ţigani (1512, 1525) 108, 240.
Nedelco, ţigan (1516) 144.
Negoe v. **Neagoe.**
Negoeşti, v. **Neagoeşti**, sat.

www.dacoromanica.ro

Negomir, v. **Neagomir.**
***Negoteşti** (Negoteaşti), sat <probabil j. Mehedinţi>, părţi întărite lui Bogdan ş.a. 138; parte întărită lui Stănilă ş.a. 241.
Negovan, frate cu Stan ş.a., întărit în Ţerăţelul (1510) 76.
Negovani, v. **Neagovani,** sat.
Negraş, munte <j. Prahova> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Negre, ginerele lui Neacşu din Cîmpulung (1521) 209.
Negre, ţigani (1507, 1512) 53, 108.
Negre, vistier, tatăl lui Dobrin care vinde în Cocorăşti (menţ. 1512) 99.
Negrea, partea lui (menţ. 1510) 74.
Negreni, v. **Neagreni,** sat.
Negrita, partea ei în Epureşti (1519) 184.
Negrul, v. **Manea Negrul.**
Negruşoaia (?), izvor la *Mirceşti <lg. Cireşu, j. Mehedinţi> 65.
Neguta, v. **Neagoslava.**
Nenciul, v. **Nanciul.**
Neniul, Neaniul:
Neniul, fiul lui Duca, partea lui în Tămăşeşti (1520) 196.
Néniul, drumul Neniului la Grădişte (menţ. 1514) 128.
— **Neaniul,** ţigan (1501) 9.
Nevoia, poiană <Rîjleţu Govora, j. Argeş>, hotare 118; loc de stupină şi branişte domnească întărite m-rii Govora 15, 118, 163.
Niaga, v. **Neaga.**
Nica, ţigani (1501...1523) 9, 11, 198, 217.
Nichifor, jupan stăpîn în Rogozeşti (1511) 87.
Nicola, v. **Nicula.**
Nicon, proegumen al m-rii Sf. Pavel de la Athos (1501) 2.
Nicopoe, oraş <Nicopol, R. P. Bulgaria> 209.
Nicopol, v. **Drumul Nicopolei.**
Nicşa, v. **Neacşul.**
***Nicula** din Jiul de Jos, silişte dăruită de Radul de la Afumaţi lui Dragul spătar C.
Nicula, Nicola:
— **Nicola,** scrie act domnesc (1511) 87.
Nicula (Niculea), ţigani (1501...1517) 11, 13, 15, 53, 74, 108, 163.
Nicula Rutea, ţigan (1507, 1512) 53, 108.
Nicula Timpa, ţigan (1505) 40.
***Noiani,** sat <lg. Piua Pietri, j. Ialomiţa>, în hotar cu Căscioarele 74.
Nov..., sat <Novaci, j. Gorj>, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a 13.
Novac, ţigan (1508) 58, 59.
Nucet j. Dîmboviţa (Sf. Gheorghe), m-re, ctitor: Gherghina mare pîrcălab 9, 11; sate, mori, vii, vinăriciuri, bălţi, ţigani, imunităţi 9, 11, 143, 174, 201, 202; egumeni 9, 11, 143, 174.
***Nucet,** sat <lg. Dăneasa, j. Olt> 105.

O

O..., tatăl lui Radul cu parte în Bereşti (menţ. 1512) 112.
Oană de la Ocna, dăruieşte pivniţă şi loc surorilor sale Neacşa şi **Marina** (1517) 163.
Oană, înfrăţit în Răceani (1519) 184.
Oancea, Oncea:
Oancea, clucer, diac, v. **Oancea,** log.
Oancea (Oncea) din Batiu, din Argeş (1512... 1523); familie, stăpîn în Mălureni, Neagra, Floreni ş.a. 107, 120, 139, 203; pîrcălab 107, 120, 203; pitar 139;
în sfatul domnesc: vist. (1522, 1523) 211, 215;
ispravnic în act domnesc 174.
— **Oncea** din Rîmnic, martor (1501) 4.
— **Oneea** din Urlaţi, jurător pentru Circiumari şi Băbeni (1515) 134.
Oancea, întărit peste părţi în Frăsinet, Buneşti şi Meriş (1510) 77.
Oancea (Oncea), mare log. (1504...1512); diac, grămătic, scrie acte domneşti 28, 35, 49, 53, 74; clucer 49, 53;
în sfatul domnesc: mare log. (1510—1511) 78, 81—84, 86—93;
ispravnic în act domnesc 87.
Oancea pitar, pîrcălab, v. **Oancea** din Batiu.
— **Oncea,** portar, ispravnic în act domnesc (1515) 137.
— **Oncea,** post. mare în sfatul domnesc (1512, 1513) 115, 118.
— **Oncea,** scrie act domnesc, v. **Oancea,** mare log.
— **Oncea,** socrul lui Dragomir, întărit peste părţi în Milcoveni (1519) 182.
Oancea, vist. în sfatul domnesc. v. **Oancea** din Batiu.
— **Oncea,** vornic, fratele Neacşei care vinde în Făgeţeani (menţ. 1516) 142.
Oanea, v. **Ţeara lui Oanea.**
***Obeadinul,** sat <Corzu, j. Mehedinţi> întărit m-rii Tismana, dania lui Mircea cel Bătrîn 31.
Obislav, sat <j. Vlaşca; azi j. Dîmboviţa>, parte întărită m-rii Glavacioc 239.
Obirşie, sat <Obîrşia Cloşani, j. Mehedinţi>, parte întărită lui Bogdan ş.a. 138.
Obîrşie (Obrăşie), sat <Obîrşia de Cîmp, j. Mehedinţi> dăruită de Radul de la Afumaţi lui Dragul spătar C.
Obîrşia, top. la Cîlnic <j. Gorj> 112.

www.dacoromanica.ro

Obîrşla Deşului, sat <probabil lg. Pîriu Boia, j. Gorj> întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania fraţilor Craioveşti 193.

Obîrşla Ursului, top. la Vaideei <Seaca, j. Olt> 189.

Obrazlat, v. **Stanelul Obrazlat.**

Obreajle, top. <la Alexeni, j. Ialomiţa; azi j. Ilfov> 131.

Obrejle, top. la *Comanca <lg. Dorobanţu, j. Teleorman> şi Dăneşti <Dăneasa j. Olt> 105.

Obrejluţa, pîriu la Bumbeşti <j. Gorj> 132.

Ocina Papei, lîngă Floci, v. **Păpenel.**

Oena Mleă (Ocna) de la Tîrgovişte, ocnă <j. Dîmboviţa>, vama domnească de sare întărită m-rii Argeş 148, 215, <221>.

Oene (Ocna), tîrg, ocnă <or. Ocnele Mari, j. Vîlcea> 15; în hotar cu Titiriceşti 162; pivniţe 163, 175; vii 15, 163, 175; croitor 146; popi 15.

Ogrăzeni, sat <j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, partea Cegăi întărită m-rii Bolintin 150.

Ogrîtin, pîriu <Ogretin, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.

Ohabiţa, sat <Hobiţa, j. Gorj>, părţi vîndute de Fiat lui Datco ş.a. B.

Olanul, munte <j. Argeş> întărit lui Dragomir mare sluger 175.

Olanul Mare şi ~ **Mic**, munţi în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.

***Olăceşti**, sat <probabil lg. Codmeana, j. Argeş > întărit m-rii Codmeana 86.

Olmetul, v. **Valea Olmetului.**

Olt, judeţ, m-rea Seaca din ~ 189.

Olt (Oltul), rîu, în hotarnica lui Neagoe Basarab 194; sate pe ~ 105, 161—163, 170; moară pe ~ 162; vama de la vadul ~ 30, v. şi **Ciineni.**

Olteaniţa, sat <j. Ilfov; azi oraş>, act domnesc scris în ~ 135.

Olteanul, v. **Stoica Olteanul.**

<Oltenia>, hotarul său spre Transilvania 194.

Oiteţ, rîu <afluent al Oltului>, sat şi moară pe ~ 189.

Omraza, vale <lg. Văleni, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> 105.

***Omrazani**, sat <probabil lg. Văleni, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> întărit cu imunităţi m-rii Cutlumuz 98.

Omşor, munte <Ulmuşor, j. Rîmnicu Sărat; azi j. Buzău şi Vrancea> 212.

Oncea, v. **Oancea.**

Onea, partea lui la Bereşti (1512) 112.

Opeşat, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.

Oprea din Rîmnic (1501...1518), fiul bănesii, familie 163; stăpîn în Uliţa şi Stoeneşti 52, 163; vinde vie la Copăcel 15, 163; jupan 4; pîrcălab 52, 167; martor 4; ispravnic în act domnesc 167.

Oprea, fiul lui Călin şi frate cu Dobrotă, cu parte în Stănislăveşti (1520) 196.

Oprea, frate cu Manea slugă domnească ş.a., întărit peste parte în Blagodeşti (1508) 55.

Oprea, întărit peste parte în Letca (1519) 182.

Oprea, nepotul lui Seman ş.a., întărit peste plai de vie la Corcolaţi (1521) 207.

Oprea, partea lui la Tîrsa (1512) 115.

Oprea pîrcălab, v. **Oprea** din Rîmnic.

Oprea, portar, ispravnic în act domnesc (1525) II.

Oprea, slugă domnească, stăpîn în Corbi (1510) 80.

Oprea (Opre), slugă domnească, întărit peste funii la Mijloci (1504) 26.

Oprea, spătar, tatăl lui Mandea şi al Cherei, dăruit de Neagoe Basarab cu ocină în Aninoasa, pentru slujbă dreaptă (1518) 168.

Oprea, ţigani (1501...1523) 9, 11, 13, 40, 53, 74, 84, 163, 189, 198, 217.

Oprea, văr cu Dragomir Măţil, în pricină pentru ţigani (1506) 45.

Oprea, vornic, soţul Neagăi, familie; stăpîn în Cislău (1523) 219.

Oprea al lui Gherghe, pîrgar din Rîmnicu <Vîlcea>, martor (1506) 47.

Oprea Gula, ţigan (1517) 163.

Opriş, slugă domnească, înfrăţeşte pe fiicele sale în Văleni, Băteşani ş.a. (1503) I.

Oprişor, ţigani (1512) 108.

Oraşul de Floci, v. **Floci**, oraş.

***Orbi**, sat <lg. Cartiu, j. Gorj>, ogoare întărite lui Slănilă, Dragomir ş.a. 129.

Orlea, v. **Cuibul Orlei.**

Orlea, sat <j. Romanaţi; azi j. Olt>, în hotar cu balta Mamino 5.

Orlea, vătaf, dăruit de Radul cel Mare cu ocină la Andolie, pentru slujbă dreaptă (1505) 38.

Orleşti (Hornesti?), sat <j. Vîlcea> întărit cu vînăriciul domnesc şi boieresc m-rii Argeş 215, 221.

Orşova, v. **Rîşava.**

***Ostra**, sat <Slobozia Mîndra, j. Olt; azi j. Teleorman>, în hotar cu Laiova 105.

Ostrov pe Olt, ostrov <j. Olt> 105.

Oteşti, sat <j. Olt> 189.

Oţelea, v. **Balea Oţelea.**

www.dacoromanica.ro

Padeş, sat <j. Mehedinţi; azi j. Gorj>, popă 82.
Padina Pietrei, sat <Padina, j. Mehedinţi> dăruit de Neagoe Basarab lui Şerban spătar 119.
Pahulea, portar, ispravnic în act domnesc (1510) 68.
Paisie, episcop de Buzău (1525) 242, 244.
Pajişte, top la *Călugăreni <Cireaşov, j. Olt; or. Slatina> 105.
Paltinul, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Papa, spătar, hotarnic <la Alexeni> <1514—1519> 131.
Papa, vinde ocină lîngă Floci, m-rii Cozia (menţ. 1505, 1507) 29, 51.
Paraclova, ţigani (1501) 9, 11.
Parascheva, fiica lui Radu Berbeceag, soră cu Muşa, aşezată în Bărbuleşti (1520) 196.
Parascheva (Paraschivi), ţigani (1515, 1517) 133, 163.
Parda din Crăciuneni, hotarnic la Dăneşti (1512—1513) 105.
Parnica, ţigan (1525) 240.
Paşiva, ţigan (1525) 240.
Patea, ţigan (1525) 242. .
Paul din Voinigeşti, soţul Vîrhăroaiei, stăpîn în Titiriceşti, Suseni ş.a. (1505...1517) 35, 42, 78, 157, 162, 178.
Paul, ţigan (1510) 74.
Paun, v. **Păun**.
Pavel, întărit în Coturuia, Cerna şi Valea Bună (1514) 127.
Pavel, vinde ogoare şi funii în Milcoveni (1519) 182.
Pavelescul, v. **Stan Pavelescul**.
Pazarlie, partea lui în Rîndureşti (1516) 144.
Păcureanul, în pricină pentru ocină la Lopatna Dulce (1521) 208.
Păcuri, top. la *Secăreani <lg. Ţintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.
Pădure, v. **Manea ~ şi Radul Pădure**.
***Pădure**, sat <probabil lg. Plopul, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 134.
Pădureţ, judeţ, căşărit dăruit bolniţei de la Simidreani şi adăpostului de călători de la m-rea Argeş 218.
Pănătăul, top. la Tîrcov <j. Buzău>, în hotar cu Tîrcov; întărit lui Tatul vătaf ş.a. 135.
***Păpenei** (Ocina Papei, lîngă Floci), sat <Hagieni, j. Ialomiţa> cu vii, vinărici, grădini, pomet, prisăci, drept de a lua duşegubină şi gloabă, întărit m-rii Cozia 5, 29, 51.
Păpone, ţigan (1525) 240.
***Păpuşari**, sat <lg. Merişani, j. Teleorman>, părţi întărite fiilor lui Bratea 246.
Părăginosul, munte la Mogoşani <j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a.13.
***Părdeşti** (Părdişti, Predeşti) sat <lg. Cireaşov, j. Olt; or. Slatina>, în hotar cu Călugăreni 105; parte întărită m-rilor Clocociov (?) şi Cutlumuz 96.
Păroşi, sat <Părosu, c. Leleasca, j. Olt>, parte întărită lui Radul ş.a. 63.
***Părul** (Păr), sat <lg. Coşoveni, j. Dolj> întărit lui Stoica slugă domnească ş.a. 20.
Păteşti, sat <j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5.
Pătîrlage, sat <j. Săcuieni; azi j. Buzău>, parte întărită lui Bălaur log. 216.
Pătru, Petru:
Pătru, v. şi **Muntele lui Pătru**.
Pătru (Petre, Petru), diac, grămătic, scrie acte domneşti (1510...1517) 76, 132, 139, 141, A; v. şi **Petrica**, diac.
— **Petru** din Crăciuneni, hotarnic la Dăneşti (1512—1513) 105.
Pătru, fiul lui Milea, familie; întărit în Mirceşti (1509) 65.
Pătru, frate cu Dragosin post. ş.a., stăpîn în Mădulari, Iacovul ş.a. (1501) 7.
Pătru, frate cu Stan ş.a., întărit în Ţerăţelul, după pricină (1510) 76.
Pătru, frate <de ocină> cu Gige ş.a., întărit peste parte în Corcolaţi (1521) 207.
— **Petru jupan**, frate cu Radul, v. **Pătru, spătar**.
Pătru, nepotul lui Stanciul Muja, în pricină pentru Alicseani şi Curpinel (1512) 110.
— **Petru**, pah. în sfatul domnesc (1525) 238.
— **Petre** (Petrea), părţile lui la Suseni şi Voinigeşti (1505, 1506) 35, 42.
Pătru, slugă domnească, tatăl lui Dan ş.a., stăpîn în Lupiea (1505) 39.
Pătru (Petru), spătar <din Bae>, vlastel, frate cu Radul, familie; stăpîn în Polovragi, Racoviţa ş.a. cu munţi, vinăriciuri, ţigani, imunităţi (1502, 1505) 13, 36.
Pătru, ţigani (1501...1520) 9, 11, 13, 175, 193.
Pătru (Petru) <diferiţi>, vînd în: Cerna (1514) 127; ~ în Lieşti (1519) 182.
— **Petru Prejmireanul**, ţigan (1510) 74.
Pătru Văcărescul (Petru ~), slugă domnească, dăruit de Barbul ban cu parte în Hlevna, pentru slujbă dreaptă (1517) 151, 155.
Păuneşti, sat <probabil Lişcoteanca, j. Brăila> întărit cu imunităţi vlaselinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Păunul, Paun:
Păunul, vinde parte în Cerna (1514) 127.
— **Paun**, vornic în sfatul domnesc (1525) 231.
Păuş, frate cu Stănilă slugă domnească şi Stan, întărit peste parte în Stoeneşti (1507) 52.

www.dacoromanica.ro

Păvelescul, v. **Stan Pavelescul.**
Peceneaga, pîrîu la plaiul Peceneagăi <j. Buzău> 212.
Peceneaga, plai <j. Buzău>, hotare; loc domnesc dăruit lui Neagu 212.
Pera din Tîrgoviște, martor în cartea județului (1512—1521) 94.
Peret, top la *Corcolați <lg. Stănești, j. Gorj> 207.
Perivoli, v. **Cornet**, m-re.
Pero din Corbul, hotarnic la Dănești (1512—1513) 105.
Perșanul, v. **Manea Perșanul.**
***Pesticeva**, sat <probabil la Măceșul de Jos, j. Dolj> întărit m-rii Tismana, dania lui Mircea cel Bătrîn 31.
Peșghizdav, v. **Radu Peșghizdav.**
Peștișanii de Sus, sat <j. Gorj>, părți întărite lui Datco ș.a. B; întărit lui Dragomir și cetei sale 238; ~ **de Jos**, părți întărite lui Datco B.
Petrești, sat <j. Gorj>, parte întărită lui Ion slugă domnească ș.a. 24.
Petrești, sat <probabil j. Ilfov>, parte întărită lui Radul stolnic ș.a. 27.
Petrica, diac, scrie act domnesc (1508) 57; v. și **Pătru**, diac.
Petrica, țigan (1501) 9.
Petriceaoa, munte <j. Argeș; azi j. Vîlcea> întărit lui Dragomir mare sluger 175.
Petrîman, partea lui la Mușetești (1519) 189.
Petrîman, post. mare în sfatul domnesc (1525) 232, 236—239.
Petrosa, v. **Pîtrosa.**
Petroșani, părțile lui în Voicești și Bălăria (1519) 189.
Petru, v. **Pătru.**
Petru, v. **Zlaști Petru.**
Piatră, munte <Piatra Cislăului, j. Săcuieni; azi j. Buzău> 168.
Piatră, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Piiatra, munte al satului Șuici <j. Argeș; azi j. Vîlcea> întărit cu imunități vlastelinului Badea din Șuici ș.a. 40.
Piatra Albă, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Piatra Lupului, top. la Peștișanii de Sus <j. Gorj> 238.
Piatra Zăganului, top. în hotarul munților Drajna și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Pietra, sat <Petra, j. Mehedinți> întărit m-rii Tismana, dania lui Mircea cel Bătrîn 31.
Pietri, sat <probabil Pietrele, j. Vlașca; azi j. Ilfov>, parte întărită cu imunități lui Șuica pah. 40.
Pietrile Roșii, top. la Vaideeni <j. Vîlcea> 22.
Pietroaia, v. **Valea Pietrii.**
Pietroasa, v. **Pîtrosa**, pîrîu și vale.
Pietrosul, munte <j. Săcuieni; azi j. Prahova> al satelor Drajna și *Stănești 156.
Pilat, țigan (1502) 13.
***Pilești**, sat <probabil lg. Bolintin, j. Vlașca; azi j. Ilfov> întărit m-rii Bolintin 150.
Pipllea, țigan (1501) 9, 11.
Piprea, fiul Neagăi, vinde parte în Sălătruc (menț. 1501) 5.
Pîrîha, sat <Piria, j. Mehedinți>, în hotar cu Bîlătarsca 119.
Pîrotul (Pirot, Pirotu), silițe și baltă <probabil Orlea, j. Romanați; azi j. Olt> întărite cu imunități m-rii Govora, dania lui Alb spătar 15, 163.
Pîse, top. <la Alexeni, j. Ialomița; azi j. Ilfov> 131.
Piscul Călin, v. **Călina.**
Piscul Fagului, top. la Vaideei <Seaca, j. Olt> 189.
Piscul Găteștilor, ~ **Glodului**, topice la *Stănești și Drajna <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Piscul lui Stealotă, top. <probabil la Seaca, j. Olt> 63.
Piscul lu Stroe, munte (?) <j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
Piscul Măgurii, top. la *Rătești <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
Piscul Pravățului, top. <probabil la Seaca, j. Olt> 63.
Piscul Rumâneseu (~ Rumâneii) și **Piscul Sărbătoarei** (~ Sărbătoriei), topice la Leamna <j. Dolj; or. Craiova> 155.
Pitești (Pitiști), cetate, oraș, scaun;
sate și locuri în jurul orașului 118, 185; mori 185, 213, 215; ocina Piteștilor 213;
curți noi 165; foișor 167;
mori ale m-rii Argeș 221;
acte domnești scrise în ~ 54, 67, 146, 149, 154, 159, 165—167, 173, 175—180, 182—185.
Pîtrosa, Petrosa:
Pîtrosa, pîrîu <Pietroasa, probabil la Mucești, j. R. Sărat; azi j. Buzău> 184.
— **Petrosa**, vale la *Balta Neagră <Pietroasa, lg. Broșteni, j. Argeș> 203.
Picleanl, sat <Piclele, j. Buzău> 135; întărit lui Tetiu pîrcălab 190.
Pîntece, v. **Neagul Pîntece.**
Pîntei, v. **Dragomir Pîntel.**
Pîrae, top. în hotarul munților satelor Drajna și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Buzău> 156.
Pîrcea, țigani (1503, 1519) 21, 189.
Pîrcei, v. **Badea Pîrcel.**
Pîrelul (Pîrciu), țigan (1501) 9, 11.

www.dacoromanica.ro

Pîrîiani, sat <Pîrîieni, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Pîriu, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194 .
Pîriul, sat <Pîriul Boia, j. Gorj> întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania fraţilor Craioveşti 58, 59, 193, 223.
Pîriul Femeii, pîriu la Cireaşov <j. Olt; or. Slatina> 105.
Pîriul lui Udrişte, pîriu în munţii Bucegi <j. Prahova> 143.
Pîriul Mănăstirii, ~ **Prădeşeului**, ~ **Rotareştilor**, pîrae la *Călugăreni <lg. Cireaşov j. Olt; or. Slatina> 105.
Pîrşeov (Pîrscovul), sat <j. Buzău>, hotare 190, 219; întărit lui Tatul vătaf ş.a. 135.
Pîrvul, ban 86 <eroare>, v. **Pîrvul Craioveseul**, mare vornic.
Pîrvul, comis mare (1504... menţ. 1511), fiul lui Staico log. şi al Caplei, nepot de soră lui Vlad cel Tînăr 92;
în sfatul domnesc: mare comis (1504—1508) 22—27, 29—32, 34—37, 39, 40, 42, 48, 50—55, 57—61.
Pîrvul, portar în sfatul domnesc (1520) 195.
Pîrvul, stolnic, stăpîn în Stoeneşti (1515—1517) 141.
Pîrvul Craioveseul (Pîrvul), <fiul lui Pîrvul vornic> mare ban în sfatul domnesc (1522—1525) 211, 217, 218, 226, 240, 242, 243, 246—250, A, II; ispravnic în act domnesc 228; probabil acelaşi: **Pîrvul**, post. în sfatul domnesc (1510, 1511) 75, 83, 86, 88.
Pîrvul Craioveseul (Pîrvul, ~ al Craiovei, ~ Craioveanul), vlastel, mare vornic, frate cu Barbul ban (1501—1512, menţ. 1520), familie 2, 24, 47, 58, 59, 67, 88, 193; stăpîn la Potel şi Cuşmiţa 67; ctitor şi donator la m-rea Bistriţa 47, 58, 59, 193; dăruieşte obroc m-rii Sf. Pavel de la Athos 2;
în sfatul domnesc: mare vornic (1501... 1509) 5—9, 11, 54, 55, 57, 60—63; fost mare vornic, jupan (1502...1512) 14—18, 20—27, 29, 31, 32, 34—37, 39—44, 48, 50—52, 68—70, 73—78, 80, 85—91, 99, 100;
<eroare în trad.:> ban 86.
Pîtea, ţigan (1512) 108.
Plaiul lui Dumitru, top. în hotarul munţilor satelor Drajna şi *Stăneşti <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Platăţ (Platăţa, Platăţă, Plateţ), baltă <j. Dolj> întărită cu vamă din peşte m-rii Tismana 14, 69, 224.
Plăseală, munte <j. Gorj> întărit m-rii Vişina 117.
Plăviceani (Plaviceani) pe Săoaş, sat <j. Vîlcea; or. Ocnele Mari> cu vii, întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania boierilor Craioveşti 58, 59, 193; probabil acelaşi; **Plăviceani** (Plăvicenei), sat întărit cu imunităţi m-rii Govora, dania lui Radul cel Mare 15, 163.
Pleaşov (Pleşoi), sat <j. Olt; azi j. Teleorman> 105.
***Pleşeşti**, sat <lg. Văleni, j. Argeş> cu munte, întărit lui Şuica vornic 10, 122; întărit cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici ş.a. 40; parte întărită lui Dragomir mare sluger 175.
Plitea, ţigan (1507) 53.
Plopeani, sat <Plopeni, j. Prahova>, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.
Plopii lui Virjoghe, top. la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
Plopşor, top. la Geamăna <j. Argeş; or. Piteşti> 185.
Plopşorul din Jiul de Jos, silişte <j. Dolj> dăruită de Radul de la Afumaţi lui Dragul spătar C.
Ploştina, top. la *Straja <Grădiştea, j. Vîlcea> 200.
Pluşeo (?), sat <probabil Pluşcu, c. Săuleşti, j. Gorj>, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
***Poborăşti**, sat <lg. Novaci, j. Gorj>, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Pobrat, întărit în Coturuia, Cerna şi Valea Bună (1514) 127.
***Pod**, sat (?) <lg. or. Rîmnicu Vîlcea> 157.
Podeani, munte al satului Podeani <j. Argeş; azi j. Vîlcea> 40.
Podeani, sat <Podeni, j. Argeş; azi j. Vîlcea> cu munte, întărit cu imunităţi vlastelinului Badea din Şuici ş.a. 40; parte întărită lui Dragomir mare sluger 175.
Podgorie, regiune <j. Pădureţ; azi j. Argeş>, sat în ~ 60.
Podişorul, v. **Vadul Podişorului**.
Podul Brebului, munte (?) <la Brebu, j. Buzău>, loc domnesc dăruit lui Neagu 212.
Podunavia, în titulatura domnului Ţării Româneşti 109, 234, 235.
Poduri, loc domnesc <Vintilă Vodă, j. Buzău> dăruit lui Neagu pentru slujbă dreaptă 212.
Poenari, cetate <j. Argeş>, boier întemniţat la ~ 9; pîrcălab de ~ 74.
Poeni, sat <Poenari, j. Gorj>, în hotar cu Cîrligi; părţi întărite lui Mircea ş.a. 210.
Poenile, v. **Poiana lui Giltea**.
Poeniţa, top. la *Groşetul <probabil *Groşani, lg. Dingeşti, j. Argeş; azi j. Vîlcea> 124.
Poia, ţigan (1519) 175.
Poiana de la Gilort, sat <j. Gorj> întărit lui Stanciul log., lăsat m-rii Cornet după moartea sa 146.

www.dacoromanica.ro

Polana din Jiul de Jos, silişte <probabil Poiana Mare, j. Dolj > dăruită de Radul de la Afumaţi lui Dragul spătar C.
Polana Bratului, top. la *Colfeşti <lg. Crevenic, j. Vlaşca; azi j. Teleorman> 183.
***Polana Ciolanului** (~ lui Ciolan), sat (?) <Aureşti, j. Vîlcea> întărit m-rii Dobruşa 198, 217.
Polana lui Giltea, sat <Poienile, j. Săcuieni; azi j. Buzău>, hotare 216.
Polana Sării, sat (?) <j. Prahova; or. Cîmpina> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.
Pojar, sat <j. Gorj>, parte întărită lui Stanciul log., lăsată m-rii Cornet după moartea sa 146.
Polog, pîrîu la Ceauri <j. Gorj> 64.
Polovragi, sat <j. Gorj> 194; întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Popeşti, sat <probabil or. Bucureşti>, acte domneşti scrise în ~ 84, 85.
***Popeţi**, sat <probabil vatra m-rii Snagov, j. Ilfov> întărit cu imunităţi m-rii Snagov 111, 116.
Popoe, ţigan (1525) 240.
Poreeni (Porceani) la gura Jiului, sat <Gornăcel, j. Gorj>, în hotar cu m-rea Vişina 132; parte întărită m-rii Vişina 180.
Portişoara, top. în hotarul munţilor satelor Drajna şi *Stăneşti <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
<Porţile de Fier> (locul cela strimtul), strimtoare pe Dunăre, navigaţie 209.
Porumbul, top. <la Alexeni, j. Ialomiţa; azi j. Ilfov> 131.
Potan, deal la *Călugăreni <Cireaşov, j. Olt; or. Slatina> 105.
Potel (Potelul), sat cu baltă <j. Romanaţi; azi j. Olt> dăruit de Vlad cel Tînăr fraţilor Craioveşti 67; întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa 58, 59, 193, 223; v. şi **Balta Albă**, baltă.
Potoc (Schimbarea la Faţă, Preobrajenia), m-re <Butoiu, j. Dîmboviţa> dăruită de Barbul banul cu parte şi gîrlă la Celei 191.
Potrlca, ţigan (1501) 11.
Pr..., ispravnic în act domnesc (1520) 195.
Prahova, rîu, sat pe ~ 126.
Prahova, vamă, parte întărită m-rii Glavacioc 53, 108.
Pravăţ, portar în sfatul domnesc (1523) 219.
Pravăţul, v. **Plscul Pravăţului.**
Prădeşcul, v. **Pîrîul Prădeşcului.**
***Prăvuleani** (Prăvuleni), sat <lg. Valea Danului, j. Argeş> întărit m-rii Argeş 215, 221.
Preajva (Prejva), sat <Preajba, j. Vlaşca; azi j. Teleorman>, drum la ~ 196; probabil acelaşi: întărit lui Şuica vornic ş.a. 122.
Preaslopul, v. **Prislopul.**
***Precîrstiia** (?), sat <probabil lg. Gura Văii, j. Mehedinţi; or. T. Severin> întărit m-rii Tismana 82.
Precop, v. **Prlcopul**, sat.
Preda, post. în sfatul domnesc (1512) 99.
Preda (?), spătar în sfatul domnesc (1514) 128.
Preda, vinde parte în Cerna (1514) 127.
Preda, vist. în sfatul domnesc (1512) 112.
Preda Craioveseul (Preda, Prida), mare ban <fiul lui Pîrvul vornic> (1517... 1521); în sfatul domnesc: jupan (1517) 154; mare ban (1520, 1521) 193—204, 207, 210; ispravnic în acte domneşti (1517, 1519) 155, 190;
<eroare în trad:> ban (1515) 139.
Predealul, pe ocina Bădenească <deal la Bădeni j. Săcuieni; azi j. Buzău> întărit lui Bălaur log. 216.
Predealul Corbului, top. la *Răteşti <lg. Podeni, j. Săcuieni ; azi j. Prahova> 208.
Predeşti, v. **Părdeşti**, sat.
Preia (Priaia), fiica lui Opriş slugă domnească, aşezată de tatăl său în Văleni, Bătepani ş.a.; familie (1503) I.
Prela, jupaniţă, fiica lui Staico log., înzestrată în Crătuneşti (1510) 74.
Prejmirenul, v. **Pătru Prejmirenul.**
Prejna, sat <j. Mehedinţi> 82.
Prejva, v. **Preajva.**
Preslop, Preslopul, v. **Prislop**, munte şi sat.
Preuteşti, sat <probabil Preoteşti, j. Vîlcea>, parte întărită cu imunităţi m-rii Govora 15.
Priba, ţigan (1510) 74.
Priboeni, sat <probabil j. Muşcel şi Păduret; azi j. Dîmboviţa>, parte întărită lui Cernica ş.a. 137.
***Pribolu**, sat <probabil lg. Izvoru, j. Teleorman; azi j. Argeş>, partea lui Manea clucer 189.
***Prlcopul** (Precop), sat <lg. Brăiliţa, j. Ialomiţa> cu branişte, întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Prleuple, vinde parte în Lăleşti (menţ. 1508) 62.
Prida, v. **Preda.**
Pripor, top. în hotarul munţilor satelor Drajna şi *Stăneşti <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Priseaca, sat <probabil j. Olt> întărit lui Harvat log. 121.
Prlseceanl, sat, partea lui Andronic întărită m-rii Cozia 181.
Prislopul, Preaslopul, Preslopul :
Prislopul, v. **Valea Prislopului.**
Prislopul, munte <probabil j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit popii Aldea ş.a. 43; parte întărită m-rii Glavacioc 53.
— **Preslopul**, munte <j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.

www.dacoromanica.ro

Prislopul, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.

***Prislopul**, sat <lg. Codmeana, j. Argeş> întărit m-rii Codmeana 86.

—***Preaslopul**, sat <probabil lg. Călmăţuiul, j. Teleorman>, hotare; întărit m-rii Cutlumuz 105.

— **Preaslop**, top. în munţii Bucegi <j. Prahova> 143; v. şi **Florelul**, munte.

— **Preslop**, top. la *Mirceşti <lg. Cireşu, j. Mehedinţi> 65.

Procopie, v. **Prieuple**.

Prodan, frate cu Ivan slugă domnească, întărit în Văselaţi (1504, 1508) 25, 61.

Prodea, în pricină pentru Corcolaţi (1518) 169.

Prodlleşti, sat <Produleşti, j. Dîmboviţa>, parte întărită jupaniţei Maria a lui Baldovin pîrcălab 240.

Proşcani, sat <Proşca j. Săcuieni; azi j. Buzău>, parte cu vie cumpărată de Barbul slugă domnească ş.a. II.

Pruncea, pierde parte din Bădeni, pentru vicleuie (menţ. 1523—1528) 229.

Prundul, top. la *Voinigeşti <lg. Feţeni, j.Argeş; azi j. Vîlcea> întărit popii Frîncu ş.a. 42.

Pulea din Răsimnici, vinde parte în Micşeneşti (1501) 9.

Pulul, partea lui la Dedilov (menţ. 1510) 74.

Pungă, întărit în Groşeţul (1514) 124.

Purcelea, v. **Manea Purcelea**.

Purcariul, v. **Stîlpul Purcarîului** şi **Valea Purcarîului**.

Puţea, ţigani (1502) 13.

R

Rachitova, v. **Răchltova**, sat.

Racova (?), fîntînă la *Bereşti <lg. Seuca, j. Gorj> 112.

Racovlţa, sat <j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.

Racovlţă, sat <j. Romanaţi; azi j. Olt>, moară întărită m-rii Sf. Ştefan, dania lui Harvat log. 149.

Rada, fiica lui Dumitru, familie; aşezată de tatăl său peste părţi în Milcoveni şi Dădeşti (1519) 182.

Radomir, v. **Lazul lui Radomir**.

Radomir din Dobreşti, hotarnic la Cireaşov ş.a. (1512—1513) 105.

Radomir, întărit în Groşetul (1514) 124.

Radomir, nepotul lui Badea, vinde în Făgeţeani (menţ. 1516) 142.

Radoslav, fiul lui Spînul şi frate cu Badea, vinde parte în Corbii de Piatră (menţ. 1503) 21.

Radoslav, unchiul lui Radul stolnic şi al lui Badea, stăpîn în Petreşti (1504) 27.

Radul, v. **Vîlceaua Radulul**.

Radul, comis, ginerele jupaniţei Neacşa, vinde Ţerăţelul (menţ. 1510) 76.

Radul, comis mare, < al lui Danciul>, în sfatul domnesc (1525) 226, 240, 243, 246, 248—250, II.

Radul, comis, vlastelin <din Bae> (1502, 1505), frate cu Petru, familie 13; stăpîn cu imunităţi în Polovragi, Corbi ş.a. 13, 36; probabil acelaşi: **Radul**, spătar, hotarnic la Cireaşov (menţ. 1512—1513) 105.

Radul, dieci, gramatici, scriu acte domneşti (1510...1525) 80, 180, 196, 206, 236; v. şi **Radul Pădure**.

Radul din Bae, v. **Radul**, comis.

Radul din Berindeai, hotarnic la Dăneşti (1512—1513) 105.

Radul din Bîrleşti, jurător pentru m-rea Vişina (1514) 132.

Radul din Borăşti, v. **Radul**, log.

Radul din Bujorani. v. **Radul**, fiul bănesii şi **Radul al lui Ivanco**.

Radu din Cireaşov, hotarnic la Călugherani ş.a. (1512—1513) 105.

Radul din Mărgineni, v. **Radul**, fiul lui Vintilă.

Radul din Stăneşti, ispravnic în act domnesc (1515—1517) 141.

Radul din Şivarna, jurător pentru Tismana (1511) 82.

Radul din Voinigeşti, vinde parte de moară (1517) 161, 162.

Radul, fiii săi întăriţi peste parte în Bobeni (menţ. 1515) 137.

Radul, fiul bănesii, <din Bujorani>, frate cu Oprea şi Ivanco, vinde vie în Copăcelu (1517) 163.

Radul, fiul lui Dimitru şi frate cu Manea, vinde parte în Bucşani (1520) 196.

Radul, fiul lui Fete din Şarbaneşti, hotarnic la Cireaşov ş.a. (1512—1513) 105.

Radul, fiul lui Laţco, v. **Radul**, slugă domnească.

Radul, fiul lui Milea, v. **Radul Milea**.

Radul, fiul lui Mînea, familie; întărit în Dodeşti (1501) 8.

Radul, fiul lui O..., partea lui la Bereşti (1512) 112.

Radul, fiul lui Roman, vinde vie la Muşeteşti (menţ. ulterioară) 189.

Radul, fiul lui Stoica Olteanul slugă domnească, familie; întărit în Făgeţeani (1516) 142.

Radul, fiul lui Vintilă <din Mărgineni>, familie; stăpîn cu imunităţi în Mărgineni, Filipeşti ş.a. (1510) 74; probabil

www.dacoromanica.ro

acelaşi: **Radul**, mare post. în sfatul domnesc (1511—1513) 83, 86, 88, 100, 101, 103, 105—108, 110, 112—115, 117—120, 132.
Radul, frate cu Barbul ban, v. **Radul**, post.
Radul, frate cu Cazan log., v. **Radul Trămindan.**
Radul, frate cu Dragosin post., familie; stăpîn în Mădulari, Iacovul ş.a. (1501) 7.
Radul, frate cu Liga ş.a., întărit în Ţerăţelul (1510) 76.
Radul, frate cu Neagoe spătar, trimis să aşeze hotarul ţării (1520) 194.
Radul, frate cu Obrazlat, familie; fuge peste munte (menţ. 1525) 231.
Radul, frate cu popa Laiută, familie; stăpîn în Brătivoieşti, Vrabeţi ş.a. (1501) 6.
Radul, frate cu Sora, întărit în Groşeţul (1514) 124.
Radul, frate cu Stanciul, întărit în Groşeţul (1514) 124.
Radul, frate cu Şerban, aşezat în Milcoveni (1519) 182.
Radul gramatic, v. **Radul**, dieci.
Radul, în pricină cu Barbul slugă domnească ş.a. <pentru Proşcani?> (1525) II.
Radul <diferiţi>, întăriţi în: Letcă (1519) 182; în Mădulari şi Iacovul (1503) I; ~ în Ţerăţelul (1510) 76.
Radul, jupan, dăruieşte m-rii Dobruşa satul Crivina, Poiana Ciolanului şi ţigani (menţ. 1520, 1523) 198, 217.
Radul, log., jupan din Borăşti (1511, 1520) trimis să aşeze hotarul ţării 194; ispravnic de jurători 82, 89.
Radul, log. mare, fost log. în sfatul domnesc (1525) v. **Radul al lui Măţil.**
Radul, nepotul lui Badea din Şuici, familie; stăpîn în Gruiari, Lănciani ş.a. (1505) 40.
Radul, nepotul lui Dumitru, părţile lui în Suseani şi Voinigeşti (1505, 1506) 35, 42.
Radul, nepotul vlastelinului Radul şi al lui Petru, v. **Radul Brănescul.**
Radul, pah. în sfatul domnesc (1509) 66.
Radul, pah. mare <Paşadia> în sfatul domnesc (1525) 226, 240, 243, 246, 248—250, II.
Radul, pierde parte în Vaideei pentrucă a tuns în ascuns oi domneşti (1519) 189.
Radul, portar, ispravnic în act domnesc (1514—1515) 129.
Radul, post. mare <Craiovescul> (1501, 1506, menţ. 1508, 1520), vlastel, frate cu Barbul ban, familie 2, 47, 58, 59, 193; ctitor şi donator la m-rea Bistriţa 47, 58, 59, 193; dăruieşte obroc m-rii Sf. Pavel de la Athos 2;
în sfatul domnesc: mare post. (1501) 5—8.
Radul, post. mare în sfatul domnesc (1505... 1508) 29—31, 51, 53, 54.
Radul, post. mare în sfatul domnesc (1511—1514), v. **Radul**, fiul lui Vintilă.
Radul, post., mănăstirea lui la Pîrscov (1515) 135.
Radul, scriu acte domneşti, v. **Radul**, dieci.
Radul, slugă domnească, fiul lui Laţco, stăpîn în Topeşti (1505, 1512) 32, 93.
Radul, slugă domnească, tatăl lui Stanciul ş.a., întărit în Brătianii de la Brădet (1508) 57.
Radul spătar, hotarnic pentru Cireaşov 105, v. **Radul**, comis.
Radul, spătar în sfatul domnesc (1510) A.
Radul, spătar în sfatul domnesc (1512—1520) v. **Radul Căpăţînă.**
Radul, stolnic, dăruit de Radul de la Afumaţi cu un sălaş de ţigani (1525—1526) 247.
Radul, stolnic, frate cu Badea ş.a., familie; stăpîn în Fînteşti, Mirceşti şi Petreşti, cu ţigani (1504) 27.
Radul, stolnic în sfatul domnesc (1525) C.
Radul, tatăl lui Tatul ş.a., stăpîn în Păroşi, Vulpeştii de Sus ş.a. (1509) 63.
Radul, ţigani (1501...1525) 9, 11, 13, 40, 53, 74, 84, 108, 113, 133, 163, 240.
Radul, vinde parte în Criva (1519) 189.
Radul vlastelin, frate cu Petru v. **Radul**, comis.
Radul voievod, domn (1501—1507), v. **Radul cel Mare.**
Radul voievod, domn (1522—1525), v. **Radul de la Afumaţi.**
Radul voievod, în monogramă pe document de la Neagoe Basarab (1514—1515) 129.
Radul voievod 220, v. **Radul Bădica, domn.**
Radul voievod cel Bătrîn, străbunicul lui Neagoe Basarab (menţ. 1512—1513) 105.
Radul voievod cel Bun şi 54, 63, 95, 105, 106, 109, 110, 112, 146 v. **Radul cel Mare.**
Radul voievod, fiul lui Radul voievod, v. **Radul de la Afumaţi.**
Radul voievod, fiul lui Vlad voievod, fiul monahiei Samonida, fratele lui Vlad voievod, tatăl lui Radul voievod, v. **Radul cel Mare.**
Radul voievod, unchiul lui Radul cel Mare voievod, v. **Radul cel Frumos.**
Radul, vornic, hotarnic la Rătăşti (1521)208.
Radul, vornic în sfatul domnesc (1522, 1523) 211, 215.
Radul al lui Danciul, v. **Radul**, comis mare.
Radul al lui Ivanco <din Bujorani>, martor (1506) 47.
Radul al lui Măţil (Radul, ~ Maţil) din Buicești (1519...1525), stăpîn în Voiccşti şi Bălăria 189;
în sfatul domnesc: şetrar (1523) 219; mare log., fost mare log. (1525) 226, 240, 242, 243, 246—248, 250, C, II;
ispravnic în act domnesc 223.

www.dacoromanica.ro

Radul al lui Miloş, hotarnic la Negoteşti (menţ. 1525) 241.
Radul al lui Tomonea, nepotul lui Grozea, vinde parte în Groşani (1517) 159.
Radul al lui Vasle, armaş în sfatul domnesc (1523) 219.
Radul <Bădica> (Badea, Badica, Bădica), domn al Ţării Româneşti <1523>, dă act 220;
în sfatul domnesc: mare comis (1520.. 1523) 198—204, 207, 210, 217—219; probabil acelaşi: **Bădica** (Bade, Badea, Badica), mare post. (1517—1520) vinde satul Topana 177; în sfatul domnesc: mare post. (1517—1520) 149, 154, 155, 159, 161—172, 175—185, 188—191, 193—197, 208 (?), B; <eroare:> Nadea 169.
Radu Berbeceag, aşază pe fiicele sale Paraschiva şi Muşa peste parte în Bărbuleşti (1520) 196.
Radul Brănescul (~ Brănescu), slugă domnească, nepotul vlastelinului Radul şi al lui Petru (1502, 1504), stăpîn în Bîrseşti şi Băbeni 13; hotarnic 22, 23.
Radul Bucşa spătar, v. **Radul Căpăţînă**.
Radul Bugheneseul, pitar în sfatul domnesc (1523) 219.
Radul Burduţe (Radul), vinde părţi în Severin (1519) 182.
Radul Căpăţînă (Radul, ~ Capăţînă), mare spătar în sfatul domnesc (1512—1520), 100, 103—108, 110, 113—120, 122—124, 126—129, 131—134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 154—156, 159, 161—165, 167—172, 175—185, 188—196, B; <eroare:> Vladu 104;
probabil acelaşi: **Radul Bucşa**, spătar în sfatul domnesc (1514) 130.
Radul <cel Frumos>, domn al Ţării Româneşti <1462—1475>, unchiul lui Radul cel Mare 6, 39.
Radul cel Mare (Radu, Radul cel Bun), domn al Ţării Româneşti <1495—1508> 63, 95, 105, 110, 112, 146, 151, 155; fiul lui Vlad Călugărul 5—11, 13—18, 20—32, 34—46, 48—53, 72, 163,I; şi al monahiei Samonida 163; nepotul lui Vlad Dracul 15; strănepotul lui Mircea cel Bătrîn 29—31, 51; nepotul lui Radul cel Frumos 6, 39; ~ lui Gherghina pîrcălab 11; frate cu Vlad cel Tînăr 70—73, 79, 81, 93; tatăl lui Radul de la Afumaţi 211, 212, 214—216, 226, 228, 234, 240, 242, 243, 246—250, C, II;
ctitorii şi danii 3, 4, 19, 49, 54, 118, 131, 163; donator la Athos 1,12, 71, 109; dăruieşte loc unui boier 38;
dă acte 1, 3—42, 44—46, 48—53,I; acte menţionate de la ~ 54, 71, 81, 106.
Radul Covîltir, părţile lui în Circiumari şi Băbeni (1525) 250.
Radul Craiovescul, v. **Radul**, post.
Radul <de la Afumaţi> (Radu), domn al Ţării Româneşti <1522—1528>, fiul lui Radul cel Mare 211, 212, 214—216, 226, 228, 234, 240, 242, 243, 246—250, C, II;
donator la Athos 233—235; dăruieşte sate, vii ş.a. unor boieri 212, 214, 248, C;
dă acte 211—216, 226, 228—230, 233—235, 240, 242—250, C, II.
Radul Lungul (Lungul), suditel, fratele lui Şerbu (1519, 1521), vinde parte la Ruptura Poenii 184; ispravnic în act domnesc 210.
Radul Maţil, v. **Radul al lui Măţil**.
Radu Milea, hotarnic la Cireaşov ş.a. (1512—1513) 105; probabil acelaşi: **Radul**, fiul lui Milea, frate cu Zîmţea, familie; întărit în Mirceşti (1509) 65.
Radul Mlaca (Radul) din Cringeni, hotarnic la Laiova ş.a. (1512—1513) 105.
Radul Pădure (Pădure), log. (1525), scrie acte domneşti 234, 235; ispravnic în act domnesc 245; v. şi **Radul**, dieci.
Radul Peşghizdav, hotarnic la Cireaşov ş.a. (1512—1513) 105.
Radul Scurtul, vinde livadă <la Groşeţul> (1514) 124.
Radu Trămîndan, fratele lui Căzan log. stăpîn în Velea şi Izvîrta (menţ. 1507, 1512) 53, 108.
Radu Truca (Radul), aşază pe fiica sa Dobra peste parte în Milcoveni (1519) 182.
Rafail, stareţ la m-rea Turnul lui Arbănaş (1512) 109.
Rasiguvlea, ţigan (1510) 74.
Ratea (1525) 227.
Ratea, post., frate cu jupaniţa Neacşa, familie; cumpără casă şi pivniţă în Tîrgovişte (1512—1521) 94.
Raviţa, deal la *Răteşti <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
Razor din Vîltureşti, hotarnic la Hîrteşti (1512—1513) 105.
***Răceani**, sat <probabil lg. Balta Albă, j. Rîmnicu Sărat; azi j. Buzău>, parte cu baltă întărită lui Oană 184.
Răchita, sat întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania fraţilor Craioveşti 193.
Răchitova din Haţeg, sat <Rachitova, azi j. Hunedoara> 194.
Răciţa, v. **Reeiţa**, sat.
***Rădol**, sat <probabil j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radu ş.a. 13.
Răduleţul, tatăl lui Albul stăpîn în Căluiul de Sus şi Mihăleşti (menţ. 1516) 147.
Răduţa, ţigancă (1503) 21.
Răga, ţigan (1510) 74.

www.dacoromanica.ro

Răgălie, moşnean din Stăneşti şi Drajna (1517) 156.
Răsimnicl, sat <Răsimnicia, j. Ilfov> 9.
Răsipă, fiii săi în pricină cu m-rea Tismana pentru Vodiţa Mare, Bahna ş.a. (menţ. 1508...1525) 60, 81, 82, 106, 236.
***Răteşti**, sat <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova>, hotare; întărit lui Cîrstea slugă domnească 208.
Rătunda, v. **Albeştii de la Rătunda**.
Rătunda, top. în hotarul munţilor satelor Drajna şi ***Stăneşti** <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
***Răzlovul**, sat <Jupîneşti, j. Gorj> întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa 193.
Răzvad (Răzvadul), sat <j. Dîmboviţa; or. Tîrgovişte> întărit lui Cazan pah. şi fratelui său Sahat 192; părţi cu vinărici domnesc şi boieresc întărite m-rii Argeş 215, 221.
***Recîţa** (Răcîţa), sat <lg. Cireşu, j. Mehedinţi>, în hotar cu Bahna 60, 81, 106, 236.
Repede din Vîltureşti, hotarnic la Hîrteşti (1512—1513) 105.
...reştii, sat cu mori şi branişti, întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.
Ribnic, v. **Rîmnic**, oraş.
Rîcea, ţigan (1520) 193.
...rîna, fiica lui Stoica şi nepoata lui Bucur, înfrăţită în Gărdeşti (1505) 37.
Rîjîla, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Rîmnic pe Olt (Ribnic), oraş domnesc< Rîmnicu Vîlcea> 4, 161, 162, 164;
locuri în jurul oraşului 161—163, 175; v. şi **Ulîţa de la ~** ; case şi locuri de casă 163, 175;
circiumă 42; vii 15, 193; mori 15, 163; măcelar 157;
stăpîniri: ale m-rii Bistriţa 193; **~** ale m-rii Govora 15, 163;
vinăricl întărit m-rii Govora 15, 163;
judeţul şi pîrgarii 35, 42, 47, 157;
pîrcălab 167;
popi 157.
Rîmnic (Rîmnicul), rîu <Rîmnicu Sărat>, sat pe **~** 184.
***Rîndureştl**, sat <lg. Studina, j. Romanaţi; azi j. Olt>, parte întărită lui Harvat log. 144.
Rînja, ţigan (1510) 74.
Rîşava, <oraşul Orşova> în hotarul Olteniei 194.
Ritea, ţigan (1510,-1519) 74, 175.
Riul Alb, pîrîu în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Riul Bărbat din Haţeg, sat <azi j. Hunedoara> 194.
Riul Bollor, top. la Dăneşti <Dăneasa, j. Olt> 105.
Riul lui Frate, v. **Apa Fratelui**.
Riul Şes, pîrîu în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Riul Vadului, pîrîu <afluent al Oltului> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
***Rogojîna**, sat <lg. Bătăşani, j. Vîlcea>, seciuri întărite lui Dragosin post. ş.a. 7.
***Rogozeştl**, sat <probabil j. Prahova; or. Ploieşti> întărit cu drept de slobozie şi scutiri, în afară de oastea cea mare, jupanului Nichifor 87.
Rogozul, top. la Poeni <Poenari, j. Gorj> 210.
Roman, Romanul:
Roman, v. şi **Fîntîna lui ~ şi Valea lui Roman**.
— **Romanul** din Brădiceni (1518) B.
Roman din Vaideei, întărit peste munte, după pricină (1504) 22, 23.
Roman, frate cu Stanciul ş.a. întărit peste părţi în Corcolaţi (1518) 169.
Roman, partea lui la Bereşti (1512) 112.
Roman, tatăl lui Radul (menţ. 1519) 189.
Roman, ţigan (1510) 74.
Romanaţi (Romonaţi), judeţ, grîu şi orz din **~** dăruit m-rii Govora 15; **~** m-rii Iezer 4, 104;ispravnici 104.
Românesti, sat <j. Gorj; Romaneşti, or. Tg. Jiu> 132, 194.
Roşca, în pricină cu m-rea Tismana pentru Bahna şi Vodiţa Mare (menţ. 1510) 81.
Roşîla, sat <probabil Roşia de Amaradia j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a., 13.
Roşiorii de Vede, v. **Ruşii**, sat.
***Rotareştl**, silişte <lg. Cireaşov, j. Olt; or. Slatina> 105; v. şi **Pîriul Rotareştilor**.
Rucăr, sat <j. Muşcel; azi j. Argeş>, parte dată schimb de Radu cel Mare jupanului Neagoe spătar 15.
Ruda, sat <j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit m-rii Argeş 215, 221.
Ruglna, pîrîu la Ceauri <j. Gorj> 64.
Rujea (Rujen), via lui la Topoloveni (1507, 1512) 53, 108.
Runcu, sat <j. Gorj> 82.
Runcu, sat <probabil j. Vîlcea şi Romanaţi; azi j. Olt> 15.
Runcul, vale la Aninoasa <lg. Cislău, j. Săcuieni; azl j. Buzău> 168.
Runcu (Runcul), vamă, parte întărită m-rii Govora 15, 163.
***Runtea**, sat <lg. Grădiştea, j. Vîlcea>, parte întărită lui Mihail ş.a. 128.
Rupa, ţigan (1510) 74.
***Ruptura Poenli**, sat (?) <Muceşti, j. R. Sărat; azi j. Buzău>, hotare; parte întărită lui Stan Mucea 184.

www.dacoromanica.ro

Rusea, vale la *Laiova <Saelele, j.Teleorman> 105.
Rusi, m-re, v. **Athos**.
Ruşeţul, sat <j. Buzău> cu branişte, întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Ruşi, sat< j. Teleorman; or. Roşiorii de Vede> în hotar cu Comanca; Drumul Ruşilor 105.
Rutea, v. **Nicula Rutea**.
Ruva, ţigani (1507, 1510) 53, 74.

S

Saca, v. **Seaca**.
Sadină, top. <probabil la Buneştii de la Muşcel, j. Argeş> 77.
***Saghevăţ** la Blatniţa, două silişti <probabil lg. Măceşul de Jos, j. Dolj> întărite m-rii Tismana 31.
Sahanci, ţigan (1502) 13.
Sahat, mare post., fratele lui Cazan pah., stăpîn în Greci, Săhăteni ş.a. (1520, 1525) 192; în sfatul domnesc: mare post. (1525) 241.
Salce, top. mai jos de Piteşti <la Geamăna, j. Argeş; or. Piteşti> 125.
Salcea, sat <j. Mehedinţi> dăruită de Radul de la Afumaţi lui Dragul spătar C.
Saltava, baltă <j. Ialomiţa>, parte întărită cu imunităţi m-rii Nucet 11, 143.
Samonida, <monahie, doamna Rada>, mama lui Radul cel Mare; dăruieşte satul Stoiceni m-rii Govora (menţ. 1502, 1517) <15>, 163.
Sarchiz Carabet, pîrgar din Rîmnicu <Vîlcea>, martor (1506) 47.
Sarul, frate cu Oancea pîrcălab ş.a., dă parte în Neagra schimb pentru parte în Izvor (1513) 120.
Sasca, pîrcălab vinde vie şi livadă (1506)47.
Saşca, padină la *Comanca <Dorobanţu, j. Olt; azi j. Teleorman> 105.
Sava (Savva), egumen al m-rii Bolintin (1517, 1518) 150, 174.
Sava, egumen al m-rii Glavacioc (1525) 239.
Sava, vist., martor în cartea judeţului din Tîrgovişte (1512—1521) 94.
Săhăteani, sat <j. Săcuieni; azi j. Buzău> întărit lui Cazan pah. ş.a. 192.
Săcel, v. **Sătelli**, sat.
Sălătrue de la Coisca (Sălătrucul), sat <Sălătrucel, j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5; vii întărite vlastelinului Badea din Şuici, Dragomir mare sluger ş.a. 40, 175.
Săltava, v. **Saltava**, baltă.
Săman, v. **Seman**.
Săpatul la balta Căbel, baltă <probabil Săpata, j. Ialomiţa> 5; cu vamă din stupi şi peşte întărită m-rii Cozia 29, 51; vinărici, perperi, duşegubine, gloabe întărite m-rii Cozia 29, 51.
Sărac (Siracul), vale la Deagu <j. Argeş> 203, 240.
Sărata, sat <j. Buzău>, vinărici întărit episcopiei Buzăului 242; probabil acelaşi: **Sărata**, întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Săratul, top. la Crăstineşti <c. Corbi, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> 43.
Sărăcin Freanţi din Răchitova, boier din Haţeg, trimis să aleagă hotarul cu Ţara Românească (1520) 194.
Sărăcineşti, sat <Lupăria-Sărăcineasca, j. Ilfov> întărit cu imunităţi m-rii Snagov 116.
Sărbătoarea, v. **Piscul Sărbătoarei**.
Sărîndarîu, ţigan (1501) 11.
Sătelli din Haţeg, sat <Săcel; azi j. Hunedoara> 194.
***Săvăstreani**, sat <*Sevestreni; Căzăneştii j. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5.
Scaune, top. la Deadilov <Mihai Bravu, j. Vlaşca; azi j. Ilfov> 40.
Scărişoara, munte <probabil j. Vîlcea> întărit m-rii Cozia 140.
Scorţea, ţigan (1525) 240.
Scoruş, top. la *Ruptura Poenii <Muceşti, j. R. Sărat; azi j. Buzău> 184.
Scrita, sat <Sicrita c. Blejoi, j. Prahova; or. Ploieşti> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.
Scurota, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Scurta, sat <probabil Scurtu, j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Scurtele (Cracul Scurtelor), munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Scurtul, v. **Dan al lui ~ şi Radul Scurtul**.
Seaca, Saca:
Seaca din j. Olt, la satul Muşeteşti (Adormirea), m-re; sate, mori, ţigani 189.
Seaca, pîrîu la Seaca <j. Olt> 63.
Seaca, sat <j. Argeş; azi j. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5.
Seaca la gura Seacăi, sat <j. Olt>, loc de stupină întărit lui Grozea 63; m-re 189.
— **Saca**, lîngă balta Călmăţui, silişte <j. Teleorman> întărită m-rii Cutlumuz 105.

www.dacoromanica.ro

Seanchea, ţigan (1503) 21.
Seca, v. **Semea**.
***Secăreani**, sat <lg. Ţintea, j. Prahova; or. Băicoi>, hotare 165; întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74; întărit m-rii Mărgineni 165.
Seciul lui Mastic, top. la *Răteşti <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
Secul pe Jiu, vamă <j. Dolj> întărită m-rii Bitriţa 58,59.
Seliştea Mare, ~ Mică, topice la Cepari <j. Argeş> 175.
Seman, Săman:
Seman, frate cu Stan ş.a., întărit peste plai de vie la Corcolaţi (1521) 207.
— **Săman**, frate cu Şerb, întărit în Groşeţu (1514) 124.
Semea, Simea:
— **Simea**, log. (sec. XVII) 215.
Semea (Simca), spătar, frate cu Marcea <mare post.> (1510—1512) 78; în sfatul domnesc: spătar (1510—1512) 75—77, 80—93; ispravnic în act domnesc 78.
Semea (Seca, Simca), sulger (1515—1518) în pricină pentru iaz de moară la Stoeneşti 141; ispravnic în acte domneşti 165, 174, ~ de hotărnicie 165.
Serbia, v. **sîrbi**.
Severin, <or. Turnu Severin> 14, 69.
***Severin**, sat <probabil lg. Letca, j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, părţi întărite lui Cîrstea ş.a. 182.
Sevestreni, v. **Săvăstreani**, sat.
Sfînta, v. **Volea Sfînta**.
Sfîntul Munte, v. **Athos**.
Sibiceu, sat <j. Săcuieni; azi j. Buzău>, în hotar cu Valea Olmetului 135; delniţe cu casă şi moară întărite lui Bratul slugă domnească ş.a., după pricină 50.
Sibin, vornic, soţul jupaniţei Stana, stăpîn în Crivina (1523—1528) 216.
Sibiştean, partea lui la Voinieşti (1506) 42; partea Sibiştenilor la Suseani (1505) 35.
Siblu, oraş. purgarmeşterul obligat să dea vamă la Genune m-rii Cozia 30.
Siblu, spătar în sfatul domnesc (1509) 65, 66.
Sichir, sat(?) <probabil Secara, j. Teleorman>, în hotar cu balta Călmăţuiului 105.
Sicrita, v. **Serita**, sat.
Siliştiţă, top. la Hlevna <Leamna j. Dolj; or. Craiova> 151.
Simca, v. **Semea**.
Simeon, nastavnic al m-rii Cozia 5, 29, 30.
Simidreani, bolniţă a m-rii Argeş <probabil or. Curtea de Argeş>, întărire pentru parte din căşăria j. Pădureţ 218.
Simon, v. **Şimon**.
Sin, fiul lui Stoica Olteanul, familie; stăpîn în Făgeţeni (1516) 142.
Sin, frate cu Cherana şi Anca stăpîne în Bîrseani pe Cricov (menţ. 1510) 74.
Sin, log., gramatic, scriitor (1501...1525) în pricină pentru Slăveni şi Stoeneşti 73; scrie acte domneşti 5, 16, 17, 21, 55, 84, 92, 93, 160; ispravnic în acte domneşti 118, 239.
Sin, spătar, hotarnic la Colfeşti (1519) 183.
***Sineştii** din Buzău, sat <lg. Racoviţeni>, parte întărită lui Tetiu pîrcălab ş.a. 190.
Siracul, v. **Sărac**, vale.
Siriiaş, pîriu în hotarul munţilor satelor Drajna şi *Stăneşti <j. Săcuieni; azi j. Buzău> 156.
Siriiul, pîriu <afluent al Buzăului>, sate pe ~ 156.
Sîrbeşti, sat <c. Alimpeşti, j. Vîlcea>, în hotar cu Băleşti 210; parte întărită cu imunităţi m-rii Bistriţa 193.
***Sîrbi**, sat <lg. or. Roşiorii de Vede, j. Teleorman>, în hotar cu Comanca 105.
Sîrbul, v. **Cîmpul Sîrbului, Iova ~ şi Mihail Sîrbul**.
Sîrbul din Neagomireşti, hotarnic la Hîrteşti (1512—1513) 105.
Sîrbul, ţigan (1525) 240.
Slatina, <tîrg>, sate în jurul tîrgului 105; braniştе domnească 53, 108; popă 105.
Slav, <înfrăţit> în Epureşti (1519) 184.
Slav, ţigani (1501...1525) 9, 11, 13, 53, 74, 108, 133, 163, 240, 242.
Slaveiul, întărit în Peştişani (1525) 238.
Slavna, fiica lui Drăghici vornic, <soţia lui Hamza banul>, familie; stăpînă cu imunităţi în Mărgineni, Filipeşti ş.a. (1510) 74.
Slănic, sat <j. Muşcel; azi j. Argeş>, părţi întărite Mariei, zestre de la bunica ei Maria, jupaniţa lui Baldovin pîrcălab 240.
Slănilă, soţul Stancăi, cumnat cu Stanciul ş.a., întărit peste ogoare în Orbi (1514—1515) 129.
Slătinorele (Slătiira), sat <Slătioara, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania fraţilor Craioveşti 58; schimbat de Barbul ban cu Neagotă ş.a. 115.
Slăveani, sat <j. Romanaţi; azi j. Olt> întărit lui Calotă fost vist. 73; probabil acelaşi: Slăveni (Slăveani) întărit m-rii Argeş 215, 221.
Slăvilă, slugă domnească, fiul lui Ion, familie; întărit peste delniţe în Sibiceu, după pricină (1506) 50.
Slăviteşti (Slăveşti, Slediţi), sat <probabil Plopii Slăviteşti, j. Olt> 203.
Slăvnoe, ţigan (1503) 21.
Slove (?), cursură la *Secăreni <lg. Ţintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.

www.dacoromanica.ro

Smedoviţa, sat <Smadoviţa, j. Mehedinţi> dăruit de Neagoe Basarab lui Şărban spătar 119.
Snagovul (Sneagov, Znagov, Intrarea în biserică, Văvedenia), m-re <j. Ilfov>; sate, loc de chilie, vii, imunităţi, ţigani 83,100, 111, 116, 126, 134, 197, 208; dania monahiei Eupraxia, mama lui Vlăduţ voievod 195; egumeni 100, 111, 116, 174, 197.
Soarbele, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Socol, log. din Baia (1520, 1521), hotarul lui la Băleşti 210; trimis să aşeze hotarul ţării 194.
Sofia, oraş <R. P. Bulgaria> 209.
Sofriceni v. **Şofrăceani**, sat.
Sogoino, <sat, probabil lg. Măceşul de Jos, j. Dolj> întărit m-rii Tismana, dania lui Mircea cel Bătrîn 31.
Sohodol, sat <j. Gorj> scris ulterior într-un document de scutiri al Tismanei 225.
<Soliman I Magnificul> (împăratul), sultan <1520—1566> campanie împotriva Ungariei 209.
Sora, fiica Stanei, aşezată de mama ei peste părţi în Buari (1519) 182.
Sora, înfrăţeşte pe vărul său, jupan Şerbu, în Stoeneşti, Dăngeşti şi Berislăveşti (1517) 152.
Sora soră cu Radul, întărită în Groşeţul (1514) 124.
Sora, soră cu Vişa, familie; înfrăţită (1503) I.
Sora, stăpînă în Novaci, Poborăşti şi Turburea (1502) 13.
Spanţov (Spanţog), sat <j. Ilfov>, părţi întărite cu imunităţi m-rii Snagov 111, 116.
***Spatniţa**, sat <lg. Vlădeni, j. Prahova> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.
Spăteani, sat <Speteni, c. Bărcăneşti, j. Ialomiţa; azi j. Ilfov>, drum la ~ 131.
Spida, v. **Dosul Spidei**.
Spineane (?), sat 136.
***Spineni**, sat <lg. Pîrlieni, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Spînul, tatăl lui Radoslav şi Badea cu ocine în Corbii de Piatră (menţ. 1503) 21.
Sprinteş din Preuteşti, partea lui la Nănăşeşti (menţ. 1502) 15.
St..., frate cu Dragomir şi Magul, cu loc de vie în Văleni (1525) II.
Staian (?), „bătrîn" la Grămădite (1512) 101.
Staico, mare log., vlastelin, soţul jupaniţei Caplea, <cumnat cu Radul cel Mare> (1501...1507, menţ. 1508...1520), familie 74, 92; stăpîn în Bejeşti, Crătuneşti ş.a. 15, 58, 59, 74, 92, 163, 193; face danii m-rilor Bistriţa şi Govora 15, 58, 59, 163, 193;
în sfatul domnesc: mare logofăt (1501—1505, 1507) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—31, 53, I;
<eroare:> Stoica 22.
Staico, popă, ajută la lucrul morilor m-rii Argeş (1522) 211.
Staico, stratornic, ispravnic în act domnesc (1516) 146; probabil acelaşi: Staico (Staicu), pah. în sfatul domnesc (1525) C.
Staico, ţigan (1502) 13.
Stan, v. şi **Fîntîna lui Stan**.
Stan, aşază pe nepotul său, Tihu, la Crevenic (1520) 196.
Stan, cumpără în Bereşti (1518) B.
Stan, din Băleşti, frate cu Mircea ş.a. (1514, 1521), stăpîn în Băleşti, Poeni ş.a. 210; jurător pentru m-rea Vişina 132.
Stan din Brădiceni, cu parte (1518) B.
Stan din Cepturele, hotarnic la Lopatna Dulce (1521) 208.
Stan din Laiova de Jos, hotarnic la Comanca ş.a. (1512—1513) 105.
Stan din Stîrci, partea lui la Mihăileşti (menţ. 1501) 6.
Stan din Vaideei, întărit peste munţi, după pricină (1504) 22, 23.
Stan, fiul jupaniţei Maria a lui Baldovin pîrcălab, frate cu Ivaşco ş.a. (menţ. 1525) 240.
Stan, fiul lui Barbul slugă domnească, familie, întărit peste parte cu vie la Proşcan (1525) II.
Stan, fiul lui Bucur, întărit în Urlandaşi (1519) 184.
Stan, fiul lui Cîrstea slugă domnească, familie; întărit în Răteşti (1521) 208.
Stan, fiul lui Mînea, familie; întărit în Dodeşti (1501) 8.
Stan, fiul lui Pătru slugă domnească, familie; stăpîn în Lupia (1505) 39.
Stan, fiul lui Stanciul, aşezat de cumnatul său Stan peste părţi în Găleteni şi Şuleşti (1519) 182.
Stan, frate cu Albul şi Manciul, întărit în Albeşti ş.a. (1520) 196.
Stan, frate cu Dragomir, întărit peste parte în Alixeni (1518) 169.
Stan, frate <de ocină> cu Itovoe ş.a. din Stăneşti (1521) 207.
Stan, frate cu Mircea ş.a., v. **Stan din Băleşti**.
Stan, frate cu Neag Mînzea şi Bărbăteiu, vinde în Rogozeşti (1511) 87.
Stan, frate cu Negovan ş.a., întărit în Ţerăţelul, după pricină (1510) 76.
Stan, frate cu Pătru ş.a., întărit în Ţerăţelul după pricină (1510) 76.
Stan, frate cu Seman, familie; întărit peste plai de vie la Corcolaţi (1521) 207.

www.dacoromanica.ro

Stan, frate cu Stănilă slugă domnească şi cu Păuş, închină partea sa din Stoeneşti (1507) 52.

Stan, frate cu Voico, întărit peste parte în Hăeşti, după pricină (1509) 66.

Stan, gramatic, scriitor de acte domneşti (1501...1505) 4, 9, 11—13, 15, 29; probabil acelaşi: **Stan,** log (1505...1514), scrie act domnesc 114; în sfatul domnesc: log. al doilea, log. mic (1505, 1508) 31, 58, 59; ispravnic în act domnesc 63, 125.

Stan, gramatic scrie act domnesc (1520) 202.

Stan, în pricină pentru Şuica pe Neagra (menţ. 1505) 40.

Stan, jupan, stăpîn în Goleşti şi peste muntele Cernat (1515) 136.

Stan log., log. al doilea, v. **Stan,** grămătic.

Stan, medelnicer în sfatul domnesc (1523) 219; v. şi **Stan,** spătar.

Stan, partea lui în Dobroeşti (menţ. 1525) 240.

Stan <diferiţi>, schimbă: parte în Tîrsa pentru parte în Slătioara (1512) 115; ~ ogoare în Vaideei pentru ogoare în Muşeteşti (1519) 189.

Stan scriitor de acte domneşti, v. **Stan,** grămătic.

Stan, slugă domnească, dăruit de Neagoe Basarab cu parte în Hlevna, pentru slujbă dreaptă (1517) 151.

Stan, slugă domnească, întărit peste ocina lui Neagomir <din *Ciofrîngeni> (1506) 41.

Stan, slugă domnească, întărit peste ocină la Sadină (1510) 77.

Stan, spătar fiul jupaniţei Neacşa, nepot lui Ratea post., vinde casă şi pivniţă în Tîrgovişte (1512—1521) 94; v. şi **Stan Turcul.**

Stan, spătar mare în sfatul domnesc (1525) 232, 236—239, 241.

Stan, tatăl Bogdanei, ginerele lui Stanciul, aşază pe fiica şi pe socrul său peste părţi în Găleteani şi Şuleşti (1519) 182.

Stan, tatăl Stanei, Ancăi şi Vişăi, aşază pe fiicele sale peste parte în Milcoveani (1519) 182.

Stan, ţigani (1501...1525) 9, 11, 74, 133, 163, 174, 240.

Stan, unchiul (?) lui Straoa şi Dobrotă, întărit în Vulpeştii de Sus (1509) 63.

Stan <diferiţi>, vînd: ogor în Milcoveani (1519) 182; ~ parte în Zărneşti (1515) 137.

Stan, vornic mic în sfatul domnesc (1508) 58, 59.

Stan Bîca, tatăl Stancăi şi Voicăi, întărit în Urlandaşi (1519) 184.

Stan Macrea, vinde parte în Văselaţi (menţ. 1508) 61.

Stan Mucea, întărit în Ruptura Poenii (1519) 184.

Stan Pavelescul (~ Păvelescul), vinde funii şi ogor în Milcoveni (1519) 182.

Stan Turcul, spătar din Cîmpul Frumos, ispravnic în acte domneşti (1517) 161, 162; v. şi **Stan,** spătar.

Stana, aşezată în Ueşti (1520) 196.

Stana, fiica Duşei, vinde parte în Letcă (1519) 182; v. şi **Stana,** mama Sorei.

Stana, fiica lui Balea Oţelea, familie; aşezată stăpînă în Căpoteşti, Trestenic şi Nanoţi (1520) 196.

Stana, fiica lui Capotă slugă domnească, familie; întărită peste parte în Frăsinetul de Dumbravă (1502) 18.

Stana, fiica lui Dumitru, familie; aşezată de tatăl său peste parte în Milcoveni şi Dădeşti (1519) 182.

Stana, fiica lui Ion slugă domnească, stăpînă în Petreşti (1504) 24.

Stana, fiica lui Manea, aşezată de tatăl său peste parte în Zărneşti şi Bobeni (1515) 137.

Stana, fiica lui Oancea pîrcălab, înzestrată cu loc la gura Adîncatei în lunca Teleormanului (1520) 203.

Stana, fiica lui Opriş slugă domnească, familie; aşezată de tatăl său în Văleni, Băteşani ş.a. (1503) I.

Stana, fiica lui Stan, familie; aşezată de tatăl ei peste parte în Milcoveni (1519) 182.

Stana, fiica lui Stance, întărită în Brătoteşti (1509) 63.

Stana, în pomelnicul fraţilor Craioveşti de la m-rea Sf. Pavel de la Athos (menţ. 1501) 2.

Stana, jupaniţă, soţia lui Sibin vornic, stăpînă în Crivina (1523—1528) 216.

Stana, mama Sorei, aşază pe fiica sa peste parte în Buari (1519) 182; v. şi **Stana,** fiica Duşei.

Stana, soră cu Radul stolnic şi cu Badea, înfrăţită în Fînteşti, Mircşti şi Petreşti (1504) 27.

Stanae, fiica lui Stance şi soţia lui Straoa, întărită în Brătoteşti (1509) 63.

Stanca, fiica lui Calotă mare vornic, nepoata lui Vlad Călugărul, stăpînă în Drăgăneşti (1512) 102.

Stanca, fiica lui Capotă slugă domnească, familie; întărită peste parte în Frăsinetul de Dumbravă (1502) 18.

Stanca, fiica lui Opriş slugă domnească, familie; aşezată de tatăl său în Văleni, Băteşani ş.a. (1503) I.

Stanca, fiica lui Stan Bîca, soră cu Voica, întărită în Urlandaşi (1519) 184.

Stanca, fiica lui Stănislav, nepoata lui Bucur, înfrăţită de tatăl ei în Gărdeşti (1505) 37.

www.dacoromanica.ro

Stanca, fiica lui Stoican, nepoata lui Drăghici vornic, familie; stăpînă în Mărgineni, Filipeşti, Cricoveni ş.a. (1510) 74.
Stanca, fiica lui Vlad slugă domnească, familie; aşezată de tatăl său în Văleni, Băteşani ş.a. (1503) I.
Stanca, jupănească, soţia lui Trandafir, familie; în pricină pentru Nămăeşti şi Mogoşani (1506) 46.
Stanca, nepoata lui Stoian, înfrăţită în Uieşti şi Şoimari (1520) 196.
Stanca, nepoata lui Stoica slugă domnească, înfrăţită în Lumaşul şi Părul (1503) 20.
Stanca, partea ei în Letca (1519) 182.
Stanca, soţia lui Slănilă, soră cu Stancul ş.a., întărită peste ogoare în Orbi (1514—1515) 129.
Stance, tatăl Stanaei şi socrul lui Straoa, întărit în Brătoteşti (1509) 63.
Stancea, fiul lui Straoa, înfrăţit în Sturzeşti (1515) 139.
Stanclul, ban, jupan, fiul popii Frîncul, frate cu Tudor log. <din Drăgoeşti> (1505... 1521), stăpîn în Voinigeşti, Costeşti ş.a. 35, 42, 125, 170, 199, 205; trimis să aşeze hotarul ţării 194.
Stanclul de la Pod, martor la vînzare în Rîmnicu <Vîlcea> (1517) 157.
Stanciul din Baia, v. **Stanclul, jupan.**
Stanciul din Crasna, v. **Stanclul, post.**
Stanclul din Laiova de Jos, hotarnic la Comanca ş.a. (1512—1513) 105.
Stanclul din Măţeşti, boier din Haţeg, trimis să aşeze hotarul cu Ţara Românească (1520) 194.
Stanclul din Rîmnic, dăruieşte vie m-rii Govora (menţ. 1502) 15.
Stanciul din Tîrgovişte, pîrgar (?), martor în cartea judeţului (1512...) 94.
Stanclul din Vaideei, întărit peste munţi, după pricină (1504) 22, 23.
Stanclul din Topolniţa, jurător pentru m-rea Tismana (1511) 82.
Stanclul, fiul lui Cutrea, vinde satul Plăviceni (1502, menţ. 1517) 15, 163.
Stanclul, fiul lui Radul slugă domnească, familie; întărit în Brătianii de la Brădet (1508) 57.
Stanclul, fiul lui Stănilă, familie; întărit peste părţi în Negoteşti şi Necşeşti (1525) 241.
Stanclul, fiul Neagăi şi nepotul lui Diicul, vinde loc de vie şi grădină la Titiriceşti (1517) 157, 162.
Stanciul, fiul popii Frîncul, v. **Stanclul, ban.**
Stanclul, frate cu Danciul, Draghiia şi Momce, cumpără parte în Bunileşti (1525) 237.
Stanclul, frate cu Deico, martor la vînzare în Rîmnicu <Vîlcea> (1517) 157.
Stanclul, frate cu Dumitru, martor la vînzare în Rîmnicu <Vîlcea> 157.
Stanclul, frate cu Nan, Dan şi Roman, întărit peste părţi în Corcolaţi, după pricină (1518) 169.
Stanciul, frate cu popa Frîncul, v. **Stanclul, log.**
Stanclul, frate cu Radul, cumpără livadă pe valea Cerniţei (1514) 124.
Stanclul, frate cu Stan, nepotul (?) lui Pătru slugă domnească, stăpîn în Lupia (1505) 39.
Stanciul, frate cu Tudor clucer, v. **Stanclul, ban.**
Stanclul, gramatic, fiul lui Stanciul Obrazlat, familie; stăpîn în Drugăneşti, Cornăţeni, Vintileşti ş.a. (1525) 231.
Stanclul, gramatic, scrie acte domneşti (1501...1506) 7, 14, 19, 20, 43, 44.
Stanclul (Stanciol), gramatic (1512, 1518) scrie acte domneşti 112, B; ispravnic în act domnesc 113; v. şi ~ log. şi **Stanciul Veaţel.**
Stanclul, înfrăţit în Ueşti (1514) 123.
Stanclul, în pricină cu fiii Dumitresei (1510 — 1512) 79.
Stanclul (Stanciu), <diferiţi>, întăriţi peste: ogor în Corcolaţi şi livadă la Stăneşti (1521) 207; ~ parte în Gărdeşti (1505) 37; ~ părţi în Grădiştea şi Runtea (1514) 128; ~ în Groşeţul (1514) 124; ~ în Peştişanii de Sus (1525) 238.
Stanclul, jupan din Baia, dăruieşte satul Alun, cu mori, m-rii Bistriţa (1525) 226.
Stanciul log., frate cu Tudor clucer, v. **Stanclul, ban.**
Stanciul, log. din casa domnească, frate cu popa Frîncu (1510...1519) stăpîn în Costeşti, Voinigeşti, Titiriceşti ş.a. cu mori, vii, livezi 157; lasă averile sale m-rii Cornet 78, 146, 161, 162, 178.
Stanclul, pah. în sfatul domnesc (1510—1512) 69, 70, 73—75, 77, 78, 80—85, 87, 89—93.
Stanciul, pîrcălab, văr cu Stoica şi Dragoslav, stăpîn în Mîrşa, Ueşti ş.a., ţigani (1514) 123.
Stanclul, pîrcălab, vinde satele Prislop, Cacaleţi şi Olăceşti (1511) 86.
Stanclul, popă, cumpără parte în Zărneşti (1515) 137.
Stanclul, popă din Vaideei, întărit peste munţi, după pricină (1504) 22, 23.
Stanclul, portar mare, hotarnic (1514) 132.
Stanclul, post. din Crasna, trimis să aşeze hotarul ţării (1520) 194.
Stanclul, post. în sfatul domnesc (1512) 100.
Stanclul, schimbă livadă la Stăneşti (1521) 207.
Stanclul, schimbă parte în Tîrsa pentru parte în Slătioara (1512) 115.

www.dacoromanica.ro

Stanciul, slugă domnească, fiul lui Ion, frate cu Bratul ş.a., întărit peste delniţe în Sibiceu, după pricină (1506) 50.
Stanciul, slugă domnească, fiul popii Frîncul, v. **Stanciul**, ban.
Stanciul, slugă domnească, întărit în Corbi (1510) 80.
Stanciul, slugă domnească, întărit peste ocină la Sadină (1510) 77.
Stanciul, tatăl lui Manea şi Stan, aşezat de ginerele său Stan peste părţi în Găleteani şi Şuleşti (1519) 182.
Stanciul, ţigan (1507) 53.
Stanciul, vinde parte în Milcoveni (1519) 182.
Stanciul Furduescul, vinde ţigan (1504) 27.
Stanciul Muja (Stanciul), jupan, tatăl lui Nanul ş.a., întărit în Alicseani şi Curpinel (1512) 110; probabil acelaşi: **Muja**, vinde ogoare în Alicseni (1521) 207.
Stanciul Obrazlat, tatăl lui Stanciul gramatic, familie; stăpîn în Drugăneşti, Cornăţeni, Vintileşti ş.a., şi de ţigani (1525) 231.
Stanciul Veaţel (Veaţel), gramatic (1512, 1517), în pricină cu m-rea Govora pentru un ţigan 164; scrie act domnesc 115; v. şi **Stanciul**, gramatic.
Stancul, frate cu Danciul ş.a., vinde ogoare în Orbi (1514—1515) 129.
Stancu (Stanco), pah. în sfatul domnesc (1525) C.
Stancul, schimbă parte în Tîrsa pentru parte în Slătioara (1512) 115.
Stanislav, v. **Stănislav**.
Stanislava, soră cu Mircea, vinde în Mircești (1509) 65.
Stanul, v. **Valea lui Stanul**.
Stăneeşti, sat <în or. Piteşti> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5.
Stăneeşti, sat <j. Prahova> 134.
Stăneşti, sat <j. Muşcel; azi j. Argeş>, partea lui Alăman întărită lui Mogoş ş.a. 17; delniţa lui Neagoe întărită Mariei 68.
Stăneşti, sat <j. Gorj>, livadă întărită lui Stanciul după schimb cu Itovoe ş.a. 207.
***Stăneşti**, sat <Mărginenii de Jos, j. Prahova> cu munte întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.
***Stăneşti**, sat <lg. Drajna, j. Săcuieni; azi j. Prahova> întărit moşnenilor satului 156; probabil acelaşi: **Stăneşti** 141.
Stănilă, frate cu Manea slugă domnească ş.a., întărit peste parte în Blagodeşti, după pricină (1508) 55.
Stănilă, portar în sfatul domnesc (1525) 232.
Stănilă, post. mare în sfatul domnesc (1521) 210.
Stănilă, slugă domnească, tatăl lui Stoian, familie; întărit peste parte în Stoeneşti (1507) 52.
Stănilă, tatăl lui Neagoe ş.a., întărit peste părţi în Negoteşti şi Necşeşti (1525) 241.
Stănilă, vinde parte în Bunilă (menţ. 1508) 61.
Stănilmir, partea lui din Studina luată de Harvat mare log. pentrucă i-a pierdut 8 cai (1516) 144.
Stănislav, Stanislav:
Stănislav (Stanislav), cumpără apoi vinde în Muşeteşti (1509, 1519) 63, 189.
Stănislav (Stanislav), fiul Caprinei din Tîrgovişte, frate cu Stepan Tepeiu ş.a., vinde părţi în Alicseni şi Curpinel (1512) 110; v. şi **Stănislav**, partea lui în Alicseni.
Stănislav, fiul lui Stoica Olteanul slugă domnească, frate cu Radul ş.a., stăpîn în Făgeţeani (1516) 142.
Stănislav, fiul lui Bucur, frate cu Stoica ş.a., întărit peste parte în Gărdeşti (1505) 37.
—**Stanislav**, frate cu Deatco, întărit în Bereşti, Mărgineni şi Cîlnic (1512) 112.
Stănislav, frate cu Drăgoi, întărit peste părţi în Margenea şi Zvorjoi (1511) 88.
—**Stanislav**, partea lui în Alicseni (menţ. 1518) 169; v. şi **Stănislav**, fiul Caprinei.
Stănislav, tatăl Neagăi, înzestrează pe fiica sa cu parte în Şasa (1504) 25; probabil acelaşi: **Stănislav**, în pricină pentru parte în Bunilă (1508) 61.
—**Stanislav Bogatul**, partea lui la Bereşti (?) (1512) 112.
Stănislavţa Surli, partea ei la Bereşti (menţ. 1518) B.
***Stănislăveşti**, sat <probabil lg. Cîrtojani, j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, parte întărită lui Căliian ş.a. 196.
Stănislăvone (Stănislăvoaie), ţigan (1507, 1512) 53, 108.
Steaiotă, v. **Piscul lui Steaiotă**.
Stefan, v. **Ştefan**.
Stepan din Corbi, jurător pentru m-rea Vişina (1514) 132.
Stepan, jupaniţa lui în pricină cu m-rea Snagov, pentru Circiumari (menţ. 1512) 100.
Stepan, popă din Rîmnic, martor (1506) 47.
Stepan, scrie acte domneşti şi scrisori ale boierilor (1501...1510) 2, 47, 72, 81.
Stepan, spătar, hotarnic la Hîrteşti (1512—1513) 105.
Stepan, via lui la Copăcel, v. **Ştefan** din Rîmnic.
Stepan, vornic mic în sfatul domnesc (1508) 59.
Stepan Tepelu, fiul Caprinei din Tîrgovişte, frate cu Stănislav ş.a., vinde părţi în Alicseani şi Curpinel (1512) 110.
Stîlpi, top. la Vaideei <Seaca, j. Olt> 189.
Stîlpul lui Neagoe, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.

www.dacoromanica.ro

Stîlpul Purcarilului, top. în hotarul munţilor satelor Drajna şi *Stăneşti <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
*Stirei, sat <Ceplea, j. Gorj> 6.
Stoan, v. **Stoian**.
Stoeneşti, sat <j. Argeş; azi j. Vîlcea>, parte întărită jupanului Şerbu, înfrăţit de verele sale, Neacşa şi Sora 152.
Stoeneşti, sat <probabil j. Prahova>, parte cu moară întărită lui Dan spătar ş.a. 141.
Stoeneşti, sat <j. Romanaţi; azi j. Olt> întărit lui Calotă vist. 73; întărit m-rii Argeş 215, 221.
Stoeneşti, sat <j. Vîlcea>, părţi întărite lui Stănilă slugă domnească ş.a. 52.
Stoia, Stoe:
—**Stoe** din Copăceni, femeia lui în pricină pentru Crivina Murgeştilor (menţ. 1505) 34.
Stoia, frate cu Cîrstea, întărit peste parte în Severin (1519) 182.
Stoia, în pricină pentru Mirceşti (1509) 65.
Stoia, ţigani (1502, 1512) 53, 108.
Stoia Gomoi, hotarnic la Cireaşov (1512—1513) 105.
Stoian, Stoan:
Stoian, cumpără în Grămădite (1512) 101.
Stoian, fiul lui Stănilă slugă domnească, nepotul lui Păuş, întărit peste parte în Stoeneşti (1507) 52.
Stoian, fratele doamnei <Anca a lui Vlad cel Tînăr>, stăpîn în Sărata (1510) 74.
Stoian, fratele lui Manea slugă domnească ş.a., întărit peste parte în Blagodeşti (1508) 55.
Stoian, log., scrie act domnesc (1525) 238; probabil acelaşi: **Stoian**, scrie cartea judeţului din Tîrgovişte (1512—1521) 94.
—**Stoan**, partea lui la Bereşti (?) (1512) 112.
Stoian, unchiul lui Neagoe, al Stoianei ş.a., întărit în Uieşti şi Şoimari (1520) 196.
Stolana, nepoata lui Stoian, aşezată în Uieşti şi Şoimari (1520) 196.
Stolasa, femeia lui Stoe din Copăceni, în pricină pentru Crivina Murgeştilor (1505) 34.
Stoica diac, v. **Stoica, log.**
Stoica din Cozleci (1515) 134.
Stoica din Dobroeşti, frate cu Dolofan, partea lui la Topliceni (1520, 1525) 203, 240.
Stoica, fiul lui Albul post., trimis să aşeze hotarul ţării (1520) 194.
Stoica, fiul lui Bucur, frate cu Stănislav ş.a., întărit în Gărdeşti (1505) 37.
Stoica, fiul lui Pătru slugă domnească, frate cu Dan ş.a., stăpîn în Lupia (1505) 39.
Stoica, frate <de ocină> cu Gige, Pătru şi Vladul, întărit în Corcolaţi (1521) 207.
Stoica, frate cu Grozea şi Badiul, întărit în Trestenic (1520) 196.
Stoica, frate cu Negovan ş.a., întărit în Ţerăţelul, după pricină (1510) 76.
Stoica, frate cu Milea, înfrăţit în Bărbuleşti (1520) 196.
Stoica, frate cu Neanciul, aşază pe fiicele sale Draga, Boba şi Anca peste părţi în Milcoveni (1519) 182.
Stoica, ginerele lui Iuga, întărit în Trestenic (1520) 196.
Stoica, gramatic, v. **Stoica, log.**
Stoica, în pricină pentru Corcolaţi (1518) 169.
Stoica <diferiţi>, întăriţi: în Bădiceni (1525) 232; ~în Groşeţul (1514) 124.
Stoica, log. în sfatul domnesc 22, v. **Staico.**
Stoica, log., gramatic (1511—1514), scrie acte domneşti 83, 86, 103, 105, 106, 108, 119; ispravnic în act domnesc 127; probabil acelaşi: **Stoica**, gramatic, tatăl lui Boga şi Drăghici, întărit în Lieşti (1519) 182.
Stoica, martor la danie m-rii Iezer (1501) 4.
Stoica, partea lui la Topliceni, v. **Stoica** din Dobroeşti.
Stoica, pitar (1510, 1519), cumpără în Lungi 75; hotarnic 189.
Stoica, popă din Tîrgovişte, martor în cartea judeţului (1512—1521) 94.
Stoica, schimbă parte în Vaideei pentru parte în Priboiu (1519) 189.
Stoica, sluga pîrcălabului, martor la danie m-rii Iezer (1501) 4.
Stoica, slugă domnească, frate cu Neagoe, întărit în Grămădite (1512) 101.
Stoica, slugă domnească, stăpîn în Corbi, v. **Stoica Dohoreţ.**
Stoica, slugă domnească, tatăl Vlădaei, stăpîn în Lumaşul şi Părul (1503) 20.
Stoica, suditel, ispravnic în act domnesc (1521) 207.
Stoica, ţigan (1510) 74.
Stoica, văr cu Stanciul pîrcălab, stăpîn în Mîrşa (1514) 123.
Stoica <diferiţi>, vînd: loc la Corcolaţi (1521) 207; ~ parte în Milcoveni (1519) 182; ~ parte în Săvăstreani (menţ. 1501) 5; ~ ogor la Ursaţi (1508) 62.
Stoica al lui Gamian, pîrgar din Rîmnicu <Vîlcea>, martor (1506) 47.
Stoica al lui Ştefonea, pîrgar din Rîmnicu <Vîlcea>, martor (1506) 47.
Stoica <**Dohoreţ**>, slugă domnească, stăpîn în Corbi (1510) 70.
Stoica Ghizdaveţ, vinde parte din muntele Groşani (menţ. 1501) 7.
Stoica Olteanul, slugă domnească, tatăl lui Radul ş.a., stăpîn în Făgeţeani (1516) 142.
Stoica Şodea din Vaideei, întărit peste munţi, după pricină (1504) 22.
Stoicanul (Stoican), fiul lui Drăghici vornic <din Mărgineni> (1508, menţ. 1510) familie 74; în pricină pentru Blagodeşti 55.

www.dacoromanica.ro

Stoleanul, fiul lui Şuica vornic, familie; stăpîn în Şuici, Pleşeşti, moară la Dedilov ş.a. (1514) 122.
Stolcăneşti, sat <j. Olt> în hotar cu Dăneşti 105; partea pierdută de Hamza spătar pentru viclenie întărită lui Neagoe post. 214.
***Stolceani** pe Olt, sat <lg. Valea lui Alb, j. Olt> întărit m-rii Govora, dania monahiei Samonida, mama lui Radul cel Mare 15, 163.
Stolchiţa, sat cu mori, întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ş.a. 74.
Stolcin, portar al doilea, ispravnic de hotărnicie la Vaideei (1504) 22.
***Straja**, sat <Grădiştea, j. Vîlcea> 128; întărit lui Cîrstea şi Dan după pricină cu grădiştenii 200.
Straoa, bărbatul Stanaei, întărit în Brătoteşti (1509) 63.
Straoa, nepotul lui Radul şi Stan, întărit în Vulpeştii de Sus (1509) 63.
Straoa, partea lui în Nănăşeşti (menţ. 1502) 15.
Straoa, tatăl lui Stancea, înfrăţeşte pe Oancea pitar peste parte în Sturzeşti, pentrucă l-a scos de la bir (1515) 139.
Străhareţ, sat <Strihareţ, j. Olt; or. Slatina> în hotar cu Cireaşov 105.
Străminuoasa, munte <j. Argeş; azi probabil j. Vîlcea> întărit lui Dragomir mare sulger 175.
Străoşti pe Cricov, sat <j. Prahova>, parte întărită cu imunităţi m-rii Snagov 111,116.
Stridnicul, munte, în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Strihareţ, v. **Străhareţ**, sat.
***Strîmtişorul**, sat <lg. Strîmptul, j. Mehedinţi>, părţile lui Frăţilă şi Drăgoiu întărite lui Bogdan, Vrabcea şi Lupul 138.
Strîmtul, sat <Strîmptul, j. Mehedinţi>, parte întărită lui Bogdan, Vrabcea şi Lupul 138.
***Strîmbătaţi**, sat <probabil lg. Vîrleni, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Stroe, v. **Pîscul lu Stroe**.
Stroe din Blagodeşti, partea lui (menţ. 1510) 74.
Stroe din Luciani, hotarnic la Hîrteşti (1512—1513) 105.
Stroe, fiii săi din Tîrgovişte (menţ. 1512—1521) 94.
Stroe, log. mare <Leurdeanu>, ispravnic (menţ. sec. XVII) 119.
Stroe, post. mare, <frate cu Radul Bădica>, în sfatul domnesc (1514—1517) 122—130, 132—134, 136—139, 142—145, 152, 156.
Stroe, spătar mare, mare vornic, vlastel <Bugheanul> (1501...1510), în sfatul domnesc: mare spătar (1501) 5—9, 11; mare vornic (1502—1507) 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39-44, 48, 50—53,1; fost vornic (1508, 1510) 55, 58, 69; martor 39.
Stroeşti, sat <j. Argeş> întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa 223.
Strugarţi, sat <probabil lg. Izvorul Bîrzii, j. Mehedinţi> 82.
Studena, sat <j. Romanaţi; azi j. Olt>, părţi vîndute de Guga, Dragoslav, Vladul ş.a. lui Harvat log. 144, 179, 206.
Stupini, top. <la Deagu, j. Argeş> 203.
***Sturzeşti**, sat <lg. Tămăşeşti, j. Vlaşca; azi j. Teleorman>, parte întărită lui Straoa ş.a. 139.
Suaşul, v. **Şeoşul**, sat.
Suhaia lîngă balta Călmăţui (Sucaia, Suhaa) sat şi silişte <j. Teleorman>, hotare 105; întărit cu imunităţi m-rii Cutlumuz 98. 105.
Suharna, munte la Racoviţa <j. Gorj> îi tărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Suharul din Jiul de Jos, silişte <j. Dolj> dăruită de Radul de la Afumaţi lui Dragul spătar C.
***Sumărineşti**, sat <probabil j. Vlaşca; azi j. Teleorman> întărit m-rii Glavacioc, dania lui Vlad Călugărul 53, 108.
Sura, v. **Stănislavţa Surii**.
***Sura**, lîngă balta Călmăţui, silişte <lg. Năvodari, j. Teleorman> întărită m-rii Cutlumuz 105.
Surdilă, ţigan (1510) 74.
Surlaz, vinde vie la Tîrgovişte (menţ. 1516) 143.
***Suseani**, sat <probabil lg. Fedeleşoiu, j. Argeş; azi j. Vîlcea>, părţi ale Sibiştenilor ş.a. cu pădure şi baltă întărite popii Frîncul şi fiilor săi 35.
Sviştov (Şvištev), oraş <R. P. Bulgaria>, drum, gîrlă şi vad la ~ 90, 105.

Ş

Şandro din Draghici, hotarnic la Hîrteşti (1512—1513) 105.
Şarbăneşti, v. **Şerbăneşti**, sat.
Şasa, sat <j. Gorj>, partea lui Voico întărită lui Ivan slugă domnească ş.a. 25.
Şăbîlianul, top, la *Stăneşti şi Drajna <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Şăoşu, v. **Şeoş, pîrîu**.
Şărban, v. **Şerban**.
Şările Clăbucetului, top. în hotarul munţilor satelor *Stăneşti şi Drajna <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
***Şcheal**, sat <lg. Alexeni, j. Ialomiţa; azi j. Ilfov> 131.

www.dacoromanica.ro

Şcheaul, v. **Valea Şcheaului.**
***Şcheaul**, sat <lg. Filiu, j. Rîmnicu Sărat; azi j. Brăila>, în hotar cu Andolie 38.
Şcheoastre (Scheoastra, Şcheostre), sat <probabil Scrioştea, j. Teleorman>, în hotar cu Comanca 105.
Şeglău, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Şeoş (Şăoşu, Şoaş), pîrîu <j. Vîlcea>, sat pe ~ 58, 59, 193.
***Şeoşul** (Suaşul), sat <j. Vîlcea; or. Ocnele Mari> întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa 223; parte cu vinăriciul domnesc şi boieresc întărit m-rii Argeş 215, 221.
Şerb, v. **Şerbu.**
Şerban, Şărban:
Şerban, fiul lui Radul slugă domnească, frate cu Stanciul şi Frîncul, întărit în Brătianii de la Brădet (1508) 57.
Şerban, frate cu Neaga şi Radul, aşază pe fratele său peste parte în Milcoveni (1519) 182.
Şerban, întărit peste părţi în Mădulari şi Iacov (1503) I.
Şerban, partea lui în Vaideei (1519) 189.
—**Şărban**, spătar, dăruit de domn cu Bîcleşul, Drăgoicea ş.a. sate, pentru slujbă dreaptă (1513) 119.
Şerban (Şărban), stolnic mare <viitorul mare ban>, stăpîn în Cislău 217; în sfatul domnesc: mare stolnic (1522—1525) 211, 215, 217—219, 226, 240, 242, 243, 246—250, II.
Şerban, vornic, vinde loc de stupină la Piscul Pravăţului (1509) 63.
Şerbăneşti, Şarbăneşti:
—**Şarbăneşti**, sat <Şerbăneşti, j. Argeş; azi c. Sălătrucel, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5.
***Şerbăneşti** (Şarbaneşti, Şerbaneşti), sat <lg. Dobrotineţ, j. Olt>, în hotar cu Cireaşovul şi Călugăreni 105.
***Şerbeşti**, sat <lg. Gîrbovu, j. Gorj>, în hotar cu Crivina Murgeştilor 34.
Şerbu, Şerb:
Şerbu, Şerb, v. şi **Lazul lui ~** şi **Valea lui Şerbu.**
Şerbu (Şerb) din Băcăleşti, hotarnic la Laiova ş.a. (1512—1513) 105; probabil acelaşi: **Şerb**, hotarnic la Sucaia (1512—1513) 105.
—**Şerb** din Voroveani, hotarnic la Hîrteşti (1512—1513) 105.
Şerbu, frate cu Mircea ş.a., întărit în Băleşti şi Poeni (1521) 210.
Şerbu, frate cu Radul Lungul, vinde parte la Poiana Rupturii (1519) 184.
—**Şerb**, frate cu Seman, întărit în Groşeţul (1514) 124.
—**Şerb** <diferiţi>, întăriţi în Groşeţul (1514) 124.
—**Şerb**, nepotul lui Badea din Şuici, familie; stăpîn în Gruiari, Lănciani ş.a. (1505) 40; probabil acelaşi: **Şerbu**, văr cu Neacşa şi Sora, înfrăţit în Stoeneşti, Dăngeşti şi Berislăveşti (1517) 152.
Şerbu, partea lui la Bărbuleşti (1520) 196.
—**Şerb**, ţigan (1515) 133.
***Şevîrliugul**, sat <Topolniţa j. Mehedinţi>, în hotar cu Bucina 81.
Şicone, v. **Mlaştina lui Şicone.**
Şimon, vinde satul Dodeşti (1501) 8.
Şiştov, v. **Svişlov**, oraş.
Şivarna, sat <Şovarna, j. Mehedinţi> 82.
Şoaş v. **Şeoşul, pîrîu.**
Şodea, v. **Stoica Şodea.**
Şofrăceani, sat <Sofriceni c. Bumbeşti—Jiu, j. Gorj> 132.
***Şoimari**, sat <probabil lg. Ueşti, j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, părţi întărite lui Stoian ş.a. 196.
Şoimul, v. **Valea Şoimului.**
Şold, munte la Baia <de Fier, j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Şolda, vinde parte în Săvăstreani m-rii Cozia (menţ. 1501) 5.
***Şoldeşti**, sat <în vatra m-rii Snagov, j. Ilfov> întărit cu imunităţi m-rii Snagov 111, 116.
Şoplea, jurător pentru Circiumari şi Băbeni (1515) 134.
Şovarna, v. **Şivarna**, sat.
Şovîrliugul, v. **Şevîrliugul**, sat.
Ştefan (Stepan) din Rîmnic (menţ. 1502, 1517), călugărit în m-rea Govora 163; dăruieşte m-rii vie şi ţigani 15, 163.
Ştefan, frate cu Stancul ş.a., vinde ogoare în Orbi (1514—1515) 129.
—**Stefan**, nastavnic al m-rii Snagov (1512, 1513) 100, 111, 116.
Ştefan, proegumen al m-rii Motru, dascăl din Cîmpulung, tălmăceşte hrisov (sec. XVIII) 46.
Ştefanul, munte la Vălari <j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul 13.
Ştefăneşti, Ştefaneşti:
Ştefăneşti în Podgorie, sat <j. Pădureţ; azi j. Argeş, or. Piteşti>, parte cu vinărici domnesc şi boieresc întărit m-rii Argeş 215, 221; act domnesc scris în ~ 60.
—**Ştefaneşti**, sat <Ştefăneşti, j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Ştefîna, pîrgar din Rîmnicu <Vîlcea>, martor (1501, 1506) 4, 47.
Ştefonea, v. **Stoica al lui Ştefonea.**
Ştefu, fiul popii Aldea, stăpîn în Crăstineşti, Topilele ş.a. (1506) 43.
Ştefu, <jurător> pentru Circiumari şi Băbeni (1515) 134.
Ştefu, partea lui de moară la Gugeşti (menţ. 1510) 74.
... ştești, sat, întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.

www.dacoromanica.ro

Ştirban, în pricină pentru parte în Cerna (1514) 127.
***Ştiubelul** (Ştubeiu), sat <lg. Moişeşti, j. Mehedinţi>, în hotar cu Vîrful lui Vlad 60, 81, 106, 236.
Şuica pe Neagra, sat <probabil j. Olt> întărit vlastelinului Badea şi fiilor săi 40.
Şulea, pah. (1502, 1505), apoi vornic (1509, 1519), fiul vlastelinului Badea, familie 40, 122; stăpîn în Şuici, Podeani, Dedilov ş.a. 16, 40, 122;
în sfatul domnesc: vornic (1509) 65, 66; ispravnic în act domnesc 180.
Şulei (Şuica), sat <j. Argeş> 10; întărit cu imunităţi vlastelinului Badea ş.a. 40, întărit lui Şuica vornic ş.a. 122; parte cu vii întărită lui Dragomir mare sluger ş.a. 175.
***Şuleşti**, sat <probabil lg. Gălăteni, j. Vlaşca; azi j. Teleorman>, parte întărită lui Stanciul ş.a. 182.
Şupitul, v. **Cîrstian Şupitul.**
Şuşiţa, sat <j. Mehedinţi>, în hotar cu Ioneşti; părţi întărite m-rii Gura Motrului, dania lui Harvat mare log. 176.
Şuşman din Marga, jurător pentru Tismana (1511) 82.
Şuşmanu, schimbă livadă la Stăneşti (1521) 207.
Şutea, top. la ***Răteşti** <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
Şutilă, hotarul lui la ***Răteşti** <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
Şutul, pîrîu la Grădiştea <j. Vîlcea> 128.
Şvieştev, v. **Sviştov.**

T

T..., sat întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Taba, frate <de ocină> cu Itovoe ş.a. din Stăneşti (1521) 207.
Taba, în pricină pentru Corcolaţi (1518) 169.
Tagsaba, v. **Toesaba.**
Taica, ţigan (1507) 53.
Tarcea din Zătreni, hotarnic la Straja (1520) 200.
Tatara, v. **Tătara.**
Tatomir, întărit peste parte în Milcoveni (1519) 182.
Tatul, Teatiu:
Tatul, v. şi **Voico al lui Tatul.**
Tatul, cumpără parte în Brădiceni (1518) B.
Tatul din Pîrscov, v. **Tatul**, vătaf.
Tatul (Tatu) din Rîmnic (1501, menţ. 1517), călugăr în m-rea Govora 163; dăruieşte ţigani m-rii Govora 163, 164; martor 4; probabil acelaşi: **Tatul al lui Ianul**, pîrgar din Rîmnic, martor (1506) 47.
Tatul, fiul lui Mircea şi frate cu Tagsaba, vinde satul Cringari (1507, 1512) 53, 108.
—**Teatiu**, fiul lui Stoica Olteanul, familie; întărit în Făgeţeani (1516) 142.
Tatul, fiul lui Radul, familie; stăpîn în Păroşi, Vulpeştii de Sus ş.a. (1509) 63.
Tatul, frate cu Dragosin post. ş.a., stăpîn în Mădulari, Iacovul, Rogojina ş.a. (1501)7.
Tatul, întărit în Buneştii de la Muscel (1510) 77.
Tatul, log. ispravnic în act domnesc (1525) 244, 246; probabil acelaşi: **Tatul**, scrie act domnesc (1522) 211.
Tatul, partea lui în Şuşiţa şi Gruiari (menţ. 1519) 176.
—**Teatiu**, pîrcălab din Picleani (1515,1519), stăpîn în Gîrbov, Tîrcov ş.a. 190; ispravnic în act domnesc 135.
Tatul, ţigani (1501...1515) 9, 11, 13, 40, 74,133.
Tatul, vătaf din Pîrscov (1515, 1523) stăpîn 135; în pricină pentru Cislău 219.
Tatul al lui Ianul, v. **Tatul** din Rîmnic.
Taurul, v. **Ganea Taurul.**
Tăbarta, partea lui în Băleşti (1502) 13.
Tămăşeşti, sat <j. Vlaşca; azi c. Videle, j. Teleorman>, părţi întărite lui Neniul ş.a. 196.
Tătara (Tatara), ţigani (1507, 1512) 53, 108.
***Tătari** (Tătarul), sat <lg. Schitu Poienari, j. Vlaşca; azi j. Teleorman> întărit m-rii Argeş 228.
***Tătărăi**, sat <Tătari, probabil lg. Stroeşti, j. Ilfov> întărit lui Cazan pah. ş.a. 192.
Tătuleseu, top. la ***Groşetu** <probabil ***Groşani**, lg. Dîngeşti, j. Argeş; azi j. Vîlcea> 124.
Teameş, ţigan (1502) 13.
Telul Pucios, top. la Grădişte <j. Vîlcea> 128.
***Tejălacul**, sat <lg. Leamna, j. Dolj; or. Craiova>, hotare 151.
Teleajen, rîu 134; sate pe ~ 156, 250.
Teleorman, judeţ, vămeşitul din ~ întărit m-rii Glavacioc 53, 108.
Teleorman (Telorman), rîu, sate pe ~ 53, 108, 203.
Teodor, v. **Tudor.**
Teodosie, v. **Theodosie.**
Tepeiu, v. **Stepan Tepelu.**
Tepşa din Runcu, jurător pentru Tismana (1511) 82.
Tereuje, sat <Dealu Bisericii, j. Vîlcea>, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Tetradi, ţigan (1523—1528) 216.
Theodor, v. **Tudor.**

www.dacoromanica.ro

Theodosie, Todosie: ,
Theodosie, domn al Ţării Româneşti <1521>, fiul lui Neagoe Basarab (1517) 163.
—Todosie, hotarul lui la Pîrscov (menţ. 1515) 135.
Tleuci, ispravnic în act domnesc (1512) 112.
Ticuei, vinde loc de stupină la Piscul lui Steaiotă (1509) 63.
Tihul, nepotul lui Stan, înfrăţit în Crevenic (1520) 196.
Tismana (Tismeana, Tismena, Adormirea, Uspenia), m-re domnească <j. Gorj>; sate, silişti, vii, livezi, bălţi, vămi din peşte, imunităţi 14, 31, 32, 60, 64, 69, 70, 80—82, 85, 89, 93, 106, 171, 224, 225, 229, 230, 236; drept de slobozie 33; sate cotropite, redobîndite 229, 230;
vama de la Calafat 14, 56, 69, 222, 224; obroc de sare 19;
egumeni 14, 19, 31, 60, 64, 69, 81, 82, 93, 106, 224, 229, 236.
Tismana, sat <j. Gorj> 82; parte întărită cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania fraţilor Craioveşti 193.
Titea, ţigan (1502) 13.
Tîtîreci (Titiricești), sat <j. Vîlcea>, loc cu vie, grădină, livezi şi pădure întărite lui Stanciul log. şi m-rii Cornet 146, 157, 162.
***Tîmbureşti,** sat <lg. Borcea, j. Ialomiţa>, în hotarul bălţii Saltava 11, 143.
Tîmpa, v. **Nleula Tîmpa.**
Tîmpeul. sat <probabil j. Olt; azi Movileni> întărit lui Harvat log. 121.
Tîneava, top. în hotarul munţilor satelor Drajna şi *Stăneşti <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Tîneăbeşti, sat <j. Ilfov>, părţi întărite cu imunităţi m-rii Snagov 111, 116; parte întărită lui Dragomir şi fiului său Neagul Pîntece, după schimb cu m-rea Snagov 197.
Tîrea, ţigan (1501) 9, 11.
Tîreov, sat <j. Buzău>, hotare 135; parte întărită lui Tetiu pîrcălab ş.a. 190.
Tîrgovişte, cetate de scaun, oraş domnesc; oraş vechi 207;
sate şi locuri lîngă ~ 102, 148, 215, <221>; case şi locuri de casă 94, 186; pivniţă 94; vii 143, 186; stăpîniri ale: Mitropoliei 186; ale m-rii Nucet 143; ale lui Ratea post. 94;
perperii de la viile din ~ întăriţi Mitropoliei 220;
saşi 94;
judeţul, pîrgari 94, <99>, A;
Mitropolia, biserica cea mare 186; mitropolit 220; popă 94;
acte domneşti scrise în ~ 1, 3—8, 10—21, 24, 25, 27—30, 38, 42—44, 49—53, 69, 70, 78, 82, 86, 92, 93, 98, 99, 101, 103, 104, 106—110, 112—114, 119, 122, 123, 128, 134, 136, 141, 147, 148, 155, 188—199, 201, 202, 204, 206, 207, 210—212, 215, 226, 233—235, 240, 242, 246—250, A, C, I.
Tîrnava, sat <j. Teleorman>, în hotar cu Colfeşti 183.
***Tîrsa,** sat <Costeşti, j. Vîlcea>, părţi întărite lui Barbul ban 115; întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania fraţilor Craioveşti 193.
Toader, căldărar, cotlar, vinde parte în Cocorăşti (1510, 1512) 99, A.
Toader, comis în sfatul domnesc (1509) 63.
Toader, vinde loc la Corcolaţi (1521) 207.
Toesaba (1525) 227.
Toesaba (Tagsaba), fiul lui Mircea şi frate cu Tatul, vinde satul Cringari (1507, 1512) 53, 108.
***Toesăbeşti** (Tucsăbeşti), sat <lg. Colibaşi, j Pădureţ; azi j. Argeş, or. Piteşti>, în hotar cu Mălureni 107.
***Todereşti,** silişte <Cepari, j. Argeş> întărită lui Dragomir mare sulger 175.
Todor, v. **Tudor.**
Todoran, v. **Tudoran.**
Todosie, v. **Theodosie.**
Tolcea, ţigan (1501) 9.
Toma, judeţ din Tîrgovişte, dă carte (1512—1521) 94.
Toma, portar, ispravnic în act domnesc (1523) 219.
Tomonea, v. **Radul al lui Tomonea.**
Tomşani, sat <j. Dîmboviţa> cu mori, întărit cu imunităţi m-rii Nucet 11.
Tonşani, v. **Trănşanl, sat.**
Topana, sat <j. Argeş; azi j. Olt>, drum la ~ 118; întărit m-rii Argeş 177, 215, 221.
Topeşti, sat <j. Gorj>, parte întărită m-rii Tismana, parte lui Radul slugă domnească 32; parte întărită lui Deatcu slugă domnească 91; întărit m-rii Tismana 93; drept de a face slobozie acordat m-rii Tismana 33.
Toplle, top. la *Crăstineşti <lg. Corbi, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> 43.
Topilişlea, pîrîu la Cireaşov şi *Călugăreni <j. Olt; or. Slatina> 105.
***Toplicoani,** sat, părţi ale lui Dolofan ş.a. întărite lui Baldovin pîrcălab şi jupaniţei sale Maria 203, 240.
Topliţele, sat <probabil lg. Dobriţa, j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici, cumpărat de tatăl său de la Bumbac ş.a. 74.
Topol (?), sat <Toporu, j. Vlaşca; azi j. Teleorman>, părţi întărite lui Muşat ş.a. 182.
Topolniţa, sat <j. Mehedinţi> 82.
Topolov, rîu <afluent al Oltului>, sat pe ~163.
Topolov, pîrîu la *Mircești <lg. Cireşu, j. Mehedinţi> 65.

www.dacoromanica.ro

Topoloveni (Topoloveani), sat <j. Pădureţ; azi oraş j. Argeş>, vii cu vinăriciuri întărite m-rii Glavacioc 53, 108; ~ m-rii Nucet, dania lui Gherghina pîrcălab şi a jupînesei sale 9, 11, 143.
Toporno, baltă (?) <la Basarabi, j. Dolj> întărită m-rii Tismana 31.
Torne, ţigan (1515) 133.
Toroc, pîrgar din Rîmnicu <Vîlcea>, martor (1506) 47.
Totea, sora Vişei, înfrăţită peste parte în Grămădite (1512) 101.
Totea, vinde parte în Milcoveni (1519) 182.
Toxaba, v. **Toesaba**.
Trandafir, soţul jupînesei Stanca, familie; întărit peste părţi în Nămăeşti şi Mogoşani (1506) 46.
Transilvania, v. **Ardeal**.
Trămîndan, v. **Radul Trămîndan**.
***Trănşani** (Tonsani), sat <*Trămşani, lg. Tonea, j. Ialomiţa; azi or. Călăraşi>, parte cu girlă şi bălţi întărită m-rii Argeş 215, 221.
Trestenie, sat <c. Tomuleşti, j. Vlaşca; azi j. Teleorman>, părţi întărite lui Iuga, Balea Oţelea ş.a. 196.
Trestiia, sat <j. Buzău>, în hotar cu Pîrscov; întărit lui Tetiu pîrcălab 190.
Trifa, log. ispravnic în act domnesc (1524, 1525) 218, 242.
Trifon, scrie act domnesc (1525) 233.
Triful, fiul Diicoaei, vinde loe de vie cu ogradă în Titiriceşti (1517) 157, <162>; martor 157.
Trîmba, Trîmbă, v. **Barbul Trîmba**.
Troian, <deal, or. R. Vîlcea>, vie întărită lui Dragomir mare sulger 175.
Troiane, top. la *Comanca <lg. Dorobanţu, j. Olt; azi j. Teleorman> 105.
***Troieneşti**, sat <*Troeneşti, lg. Băbeni Bistriţa, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5.
Troşan (Troşanu) din Creţeşti, hotarnic la Laiova ş.a. (1512—1513) 105.
Truca, v. **Radu Truca**.
***Trudeştii** de la Veadea, sat <probabil lg. Calomfireşti, j. Teleorman; or. Alexandria>, Dobra înfrăţeşte pe Oancea pitar pentrucă a scos-o de la bir 139.
***Trufeşti**, sat <lg. Corzu, j. Mehedinţi> întărit m-rii Tismana, dania lui Mircea voievod 31.
Tucila, v. **Tutilă**, munte.
Tudor, Theodor :
Tudor, clucer, diac, v. **Tudor**, log. mare.
Tudor, fiul lui Cîrstea slugă domnească, familie; întărit în Răteşti (1521) 208.
Tudor gramatic (1505...1511), v. **Tudor**, log. mare.
Tudor, gramatic, scrie act domnesc (1525) 250.
Tudor, log. în sfatul domnesc (1508—1509) v. **Tudor**, vist.
Tudor (Theodor), log. mare <din Drăgoeşti> (1501...1525);
gramatic din casa domnească, diac, fiul popii Frîncu şi frate cu Stanciul; stăpîn în Voinigeşti, Bogdăneşti, Costeşti ş.a. 35, 42, 78, 125, 170, 199, 205;
diac, gramatic, log. scrie acte domneşti (1501...1511) 1, 25, 27, 34, 36, 39, 40, 50, 52, 58, 60, 64, 82, 90; log. (1509... 1518) 64, 125, 170; clucer (1520, 1521) 199, 205;
în sfatul domnesc: mare log. (1523— 1525) 217—219, 242, 247, 249, 250;
ispravnic în acte domneşti 220, 225, C.
—Theodor, mitropolit al Ungrovlahiei, ispravnic în acte domneşti (1524) <222>, 223.
Tudor, nepotul jupanului Stanciul, v. **Tudor**, log. mare.
Tudor, nepotul lui Badea, vinde în Făgeţeni (menţ. 1516) 142.
Tudor, ţigan (1508) 58, 59.
Tudor (Teodor, Theodor, Todor), vist. mare, mare log., vlastel (1501...1517);
dăruieşte poiana Nevoia m-rii Govora 15, 118, 163;
în sfatul domnesc: mare vist. (1501, 1502) 5—9, 11, 13; mare log. (1508, 1509) 54, 55, 57—63, 65, 66;
hotarnic 105; martor 39.
Tudoran, Todoran :
Tudoran din Tîrgovişte, pîrgar (?), martor în cartea judeţului (1512—1521) 94.
Tudoranu, fiul lui Dragomir spătar, familie; stăpîn în Bucşani, cu moară la Grumazi (1506) 48.
—Todoran, ţigan (1502) 13.
Tudorică, ţigan (1510) 74.
Tuleia, ţigan (1510) 74.
Tulişa, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Tupşa, sat <j. Gorj; or. Tg. Cărbuneşti> întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa 193.
Tur..., top. 131.
Tura, ţigan (1510) 74.
Turbaţi, sat <Siliştea Snagovului, j. Ilfov> întărit m-rii Snagov 111, 116.
Turburea, sat <probabil j. Vîlcea>, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Turcin (Turcinu), clucer, fost clucer (1514... 1525) hotarnic 131; ispravnic în act domnesc 231.

www.dacoromanica.ro

Turcul, v. şi **Stan Tureul.**
Tureul, ţigan (1510) 74.
Tureul, vinde ogoare în Alicseni (1521) 207.
Turlia, sat <j. Olt>, partea lui Manea clucer dată în schimb m-rii Clocociov şi Cutlumuz 96.
Turniciul, v. **Valea Turnicíului.**
Turnul lui Arbănaş, m-re, v. **Athos.**
Tuşa, fiica Neagăi, întărită peste parte în Topile (1506) 43.
Tuştea Mleleuş din Mujina, boier din Haţeg, trimis să aşeze hotarul cu Ţara Românească (1520) 194.
Tutlă, munte <Tucila> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.

Ţ

Ţagalşoşa, ţigan (1510) 74.
Ţalapi, frate cu Oancea pîrcălab, Sarul şi Manea, stăpîn în Izvor, Bîrleşti ş.a. (1513) 120.
Ţara Românească
hotarul <Olteniei> cu Transilvania 194; hotar la Dunăre 163;
sat de la întemeierea ţării 156;
stringător de bir fuge cu birul ţării 189;
relaţii cu: Braşovul, cu Transilvania 209, 245; ~ cu Turcia 209; ~ cu Ungaria 90;
în titulatura domnului: passim.
Ţarigrad, oraş <Constantinopol>, meşteri din ~ 209.
Ţeara lui Oanea, ocină <probabil la Goleştii Vulpaşi, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> 136.
Ţeaţul, ţigan (1506) 45.
Ţegăneşti, v. **Ţigăneşti**, sat.
Ţepeluş, ţigan (1510) 74.
Ţepeluş voievod, v. **Basarab cel Tînăr**, domn.
***Ţerăţelul**, sat lg. <Copăcioasa j. Gorj> cumpărat de Costea, Dobromir ş.a. de la Radul comis şi de la soacra lui, Neacşa 76.
Ţeţul, v. **Ţeaţul.**
Ţîbrul în faţa Bistreţului, <tîrg; R. P. Bulgaria> 31.
Ţîflea, ţigan (1502) 13.
Ţigăneşti (Ţegăneşti), sat <c. Ciolpani, j. Ilfov>, parte întărită m-rii Snagov 111, 116.
Ţigolea, ţigan (menţ. 1506) 45.
Ţîma, ţigan (1502) 13.
Ţîntea, dăruit de Neagoe Basarab cu ocină la Pîrscov şi Valea Olmetului, pentru slujbă dreaptă (1515) 135.
Ţîntea, ţigan (1510) 74.
Ţîpan, ţigan (1510) 74.
Ţîţul (Ţiţea), ţigani (1501, 1525) 9, 11, 240.
Ţofla, deal la Seaca <j. Olt>, loc de stupină întărit lui Badea 63.

U

Ucea, ţigan (1502) 13.
Udoba, v. **Baniţa Udoba.**
Udrea (Udre), mare vornic (1512...1523); în sfatul domnesc: mare armaş (1512... 1515) 101, 108, 116, 137; mare vornic (1520—1522) 195—204, 207, 208, 210; fost vornic (1522—1525) 211, 215;
ispravnic în acte domneşti 204, 212.
Udrişte, v. **Pîrîul lui Udrişte.**
Udrişte, nepotul său Dragomir post. al doilea în sfatul domnesc (menţ. 1508) 59.
Udrişte, <jupan>, socrul lui Badea din Cojeşti (menţ. 1508) 58, 59.
Udrişte, post. ispravnic în act domnesc (1525) 247.
Udrişte, ţigan (1501) 9, 11.
Ueşti, sat <j. Vlaşca; azi j. Ilfov>, parte întărită lui Stanciul pîrcălab. ş.a. 123; părţi întărite lui Stoian ş.a. 196.
Uglea, ţigan (1502) 13.
***Ulbăreşti**, sat <lg. Drăgăneşti, j. Olt>, în hotar cu Dăneşti 105; parte cu vii şi mori pierdută de Hamza spătar, întărită lui Neagoe post. 214.
Ujvaltă, ţigan (1501) 11.
Ulîţa de la Rîmnic, sat <or. R. Vîlcea> întărit cu vinăriciul domnesc m-rii Cozia 5.
Ulmetu, v. **Valea Olmetului**, sat.
Ulmi, top. la *Secăreni <lg. Ţintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.
Ulmuleţi, top. la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
Ulmuşor, v. **Omşor**, munte.
***Ungurel**, sat <lg. Cornești, j. Gorj; or. Tg. Jiu> întărit m-rii Tismana, dania lui Mircea cel Bătrîn 31.
Ungurelul (Ungurel), sat <j. Gorj; or. Tg. Cărbuneşti>, parte întărită cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Ungurul (Unguraşul), ţigan (1520, 1523) 198, 217.

www.dacoromanica.ro

Unte, Untea, v. **Manea Untea.**
Urdeşu, v. **Neagul <al> lui Urdeşu.**
Urdorea, ţigan (1505) 40.
Ureache, ţigan (menţ. 1505) 40.
***Urlandaşi**, sat <lg. Mucești, j. R. Sărat; azi j. Buzău>, hotare; parte întărită lui Bucur ş.a. 184.
Urlaţi, sat <j. Prahova; azi oraş> 134.
Ursa, cumpără parte în Zărneştii de Jos (1515) 137.
Ursaţi, sat <Ursăţei, c. Leleşti, j. Gorj>, parte întărită lui Neag 62.
Ursul (Ursu), ţigan (1501) 9, 11.
Urşi, sat <j. Vîlcea>, parte întărită m-rii Govora 15.
Useatul, moşnean din Stăneşti şi Drajna (1517) 156.

V

Va..., partea lui la Dedilov (?) (menţ. 1510) 74.
Vadastra, v. **Vădastra, sat.**
Vadul Cumanilor v. **Comani.**
Vadul Mielcilor, top la Alicseni <j. Gorj> 169.
Vadul Podişorului, top. la *Răteşti <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova) 208.
Vadul Şviştevului, vad <j. Teleorman>, hotar al bălţii Călmăţuiului 105.
Vadul Vidinului, v. **Calafat şi Vidin.**
Valdeel, sat <Seaca, j. Olt>, hotare; părţi întărite cu imunităţi m-rii Seaca, dania lui Manea clucer 189.
Valdeel, sat <Vaideeni, j. Vîlcea> cu munte, întărit slugii domneşti Dragotă ş.a., după pricină cu satele Măldăreşti şi Cîndoni 22, 23.
Valea (Mănăstirea din Vale), m-re de călugăriţe; înzestrată de monahia Magdalina, cu sate, vii, ţigani; dăruită cu găleţile domneşti din Corbii de Piatră şi Mălureni 49, 188; v. şi **Corbii de Piatră**, m-re.
Valea Boului, vale la Peceneaga <j. Buzău> 212.
Valea Bună, pîriu la Cotoroaia <j. Mehedinţi> 127.
Valea Bună, sat <j. Mehedinţi> întărit lui Manea ş.a. 127.
Valea Calului, top. la Buneşti <j. Argeş> 232.
Valea Călugărilor, top. la *Urlandaşi <lg. Mucești j. R. Sărat; azi j. Buzău> 184.
Valea Cernael, top. la Cernaia <j. Mehedinţi> 127.
Valea Fîntînelei, top. la Crăstineşti <c. Corbi, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> 43.
Valea Iaşului, v. **Iaşi, sat.**
Valea lui Cotea, top. în hotarul munţilor satelor Drajna şi *Stăneşti <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Valea lui Roman, ~ Stanul, topice la *Corcolaţi <lg. Stăneşti j. Gorj> 207.
Valea lui Şerbu, top. la *Vişina <c. Bumbeşti j. Gorj> 132.
Valea Mare, top. la Poeni <Poenari, j. Gorj> 210.
Valea Mărului, loc de stupină <probabil la Seaca, j. Olt> întărit lui Dragomir 63.
Valea Olmetului, sat (?) <Ulmetu j. Buzău>, în hotar cu Sibiceu; ocină domnească dăruită lui Dragomir ş.a. 135.
Valea Nicovanilor, v. **Neagovani, sat.**
Valea Pietrăl, pîriu <Pietroaia, j. Dolj>, în hotarul satului Hlevna 155.
Valea Popii, top. la Vaideei <Seaca, j. Olt> 189.
Valea Prislopului, top. <probabil la Corbi, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> 43.
Valea Purcarului, top. la Pîrscov <azi sat j. Buzău> 135.
Valea Rea, top. la m-rea *Cornet <lg. Feţeni, j. Argeş; azi j. Vîlcea> 78, 146, 161, 162.
Valea Şcheaului, top. în hotarul munţilor satelor Drajna şi *Stăneşti <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Valea Şoimului, ~ Turnicelului, ~ Ursului, văi la Vaideei <Seaca j. Olt> 189.
Vama Doamnei, parte din ~ întărită m-rii Glavacioc 53, 108.
Varnava, gramatic, scrie acte domneşti (1509...1513) 63, 68, 77, 120.
***Varonicu**, silişte <lg. Schela Cladovei, j.Mehedinţi; or. T. Severin); cotropită de Frăţilă cu ceata sa, redobîndită de m-rea Tismana 229, 230.
Vasie, v. **Radul al lui Vasle.**
Vasilie (Vasilii), egumen al m-rii Snagov (1518, 1520) 174, 197.
Vavila, egumen al m-rii Bistriţa (1512) 107.
Văcărea, ţigan (1519) 189.
Văcărescul, v. **Pătru Văcărescul.**
Vădastra (Vadastra, Vodeastra), sat <j. Romanaţi; azi j. Olt> întărit cu imunităţi m-rii Bistriţa, dania fraţilor Craioveşti 58, 59, 193, 223.
Vădăstriţa, v. **Vodostriţa, sat.**
Vădrariul, v. **Fîntîna Vădrariului.**
Vălari, sat <j. Gorj> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Văleani, sat < j. Vîlcea >, parte întărită lui Vlad slugă domnească, Opriş ş.a. I.
***Văleni**, sat < lg. Vispeşti. j. Săcuieni; azi j. Buzău >, loc de vie al lui Dragomir, Magul ş.a. II.

www.dacoromanica.ro

Vărbila, <m-re, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
***Văselaţi**, sat <probabil lg. Dăneşti, j. Gorj>, partea Măcreştilor şi a lui Bunilă întărită lui Ivan slugă domnească ş.a. 25, 61.
Veaţel, v. **Stanciul Veaţel.**
Vedea (Veade, Veadea), rîu, loc şi sate pe ~ 90, 118, 122, 139.
Velea, sat <c. Bulbucata, j. Vlaşca; azi j. Ilfov> întărit m-rii Glavacioc 53, 108.
Velica <din Goleşti>, fiica jupaniţei Maria a lui Baldovin pîrcălab, familie; înzestrată în Dobroeşti ş.a. 240.
Velica, <jupaniţa lui Radul Craiovescul>, în pomelnicul fraţilor Craioveşti de la Athos (1501) 2.
Verbiţa, v. **Vîrbiţa**, silişte.
Vidin (Diiu), oraş <R. P. Bulgaria>, Drumul Diiului 155; Vadul Vidinului 222 v. şi **Calafat**, loc de trecere.
Vieroş, v. **Virăşul**, sat.
Vinda, ţigan (1505) 40.
Vinia, în pomelnicul fraţilor Craioveşti de la Athos (1501) 2.
Vintilă <din Cornăţeni>, fiul lui Radul, în pricină pentru satele Drugăneşti, Cornăţeni ş.a. rămase de la unchiul său Obrazlat (1525) 231.
Vintilă <din Mărgineni>, fiul lui Vintilă <pah.>, familie; stăpîn în Mărgineni, Filipeşti ş.a. cu munţi, vii, mori, ţigani, imunităţi (1510) 74.
Vintilă <din Mărgineni, pah.>, tatăl lui Drăghici, Radul, Laşco, Vintilă, familie (menţ. 1510) 74.
Vintilă, grămătic, scrie acte domneşti (1512, 1521) 100, 208.
Vintilă, portar, traduce act (1734) 80.
Vintilă, stolnic <probabil viitorul domn Vlad Vintilă>, stăpîn în Cislău (1523) 219.
Vintilă, ţigan (1510) 74.
Vintileşti, sat <probabil j. Ilfov>, partea lui Obrazlat întărită fiului său Stanciul 231.
Virăşul, sat <Vieroş j. Pădureţ; azi j. Argeş> întărit jupaniţei Maria a lui Baldovin pîrcălab şi fiului ei Ivaşco <Golescul> 240.
***Visina** (Vîsina, Sf. Troiţă), m-re <Bumbeşti, j. Gorj>, ctitori 97; întărită peste vatra m-rii, sate şi munte 117, 132, 180; sărăcită, dăruită cu obroc în bani 97; egumeni 132, 180.
Vişa, aşezată de tatăl său Butea în Merişani, Păpuşari ş.a.; familie (1525) 246.
Vişa, fiica lui Manea Purcelea, vinde părţi în Bunileşti (1525) 237.
Vişa, fiica lui Radul, familie; întărită peste părţi în Păroşi, Vulpeşti ş.a. (1509) 63.
Vişa, fiica lui Stan, familie; înfrăţită în Milcoveani (1519) 182.
Vişa, soră cu Sora, înfrăţeşte pe sora sa (1503) I.
Vişa, soră cu Totea, înfrăţită în Grămădite (1512) 101.
Vişa, ţigancă (1525) 240.
Vişa, vinde parte în Cocorăşti (1512) 99.
Vişan, frate cu Buna, înfrăţit în Ueşti (?) (1520) 196.
Vişan, log. mare în sfatul domnesc (1525) 241; probabil acelaşi: **Vişan**, log., scrie act domnesc (1525) 243.
Vişina, v. **Visina**, m-re.
Vişosav, întărit în Buneştii de la Muscel (1510) 77.
Viţelu, top. la *Nevoia <Rîuleţul Govora, j. Argeş> 118.
Vîlcan, v. **Curtea lui Vîlcan.**
Vîlcan, întărit peste parte în Gărdeşti (1505) 37.
Vîlcea, judeţ, găletăritul din ~ întărit m-rii Cozia 5; căşăritul dăruit m-rii Bistriţa 58, 59, 193, 223.
Vîlceaua Drăghiciului, top. la Dăneşti <Dăneasa, j. Olt) 105.
Vîlceaua Radului, top. la *Colfeşti <lg. Crevenicu, j. Vlaşca; azi j. Teleorman) 183.
Vîlcsan, v. **Vîlsan.**
Vîleul <din Glod>, vinde parte în Hinţea (menţ. 1517) 163.
Vîleul din Ostra, hotarnic la Laiova (1512—1513) 105.
Vîleul din Vaideei întărit peste munţi, după pricină (1504) 22, 23.
Vîleul (Vîlcu), frate cu Nanciul, vinde parte în Poeni (1521) 210.
Vîleul, gramatic, scrie act domnesc (1507) 51.
Vîlcul, în pricină pentru Peştişani, v. **Vîlsul.**
Vîleul, tatăl lui Dan, în pricină pentru Bereşti (1512) 112.
Vîslan, Vîlcsan:
Vîlsan din Drăgoiani, jurător pentru m-rea Vişina (1514) 132.
Vîlsan, gramatic, log., fiul lui Furcovici, scrie acte domneşti (1516, 1520) 147, 193; vist. mare, în sfatul domnesc (1525) C.
—**Vîlcsan**, în pomelnicul dat de fraţii Craioveşti la Athos (menţ. 1501) 2.
Vîlsan, partea lui la Pluşco (1502) 13.
Vîlsanul, rîu <afluent al Argeşului>, sat pe ~ 77.
***Vîlsăneşti**, sat <Obislavu, j. Vîlcea> întărit cu imunităţi vlastelinului Radul ş.a. 13.
Vîlsul (Vîlcu, Vîlcul) cu ceata lui, în pricină pentru Peştişanii de Sus (1525) 238.
Vîltureşti, sat <Vultureşti, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş) 105.
Virbiţa din j. Jiul de Jos, silişte <Verbiţa, j. Dolj> dăruită de Radul de la Afumaţi lui Dragul spătar C.
Vîrful lu Pătru, v. **Muntele lui Pătru.**

www.dacoromanica.ro

*Vîrful lui Vlad (~ Vladului), sat <lg. Bahna, j. Mehedinţi> întărit m-rii Tismana 60, 81, 106, 236.
Vîrful Rău, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Vîrful Rudelor, top. în hotarul munţilor satelor Drajna şi *Stăneşti <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Vîrhăroae (Vrăhănoae), soţia lui Paul, vinde vie cu grădină şi livezi la Titiriceşti (1517) 157, 162.
Vîrjoghe, v. şi Plopii lui Vîrjoghe.
Vîrjoghe (Vîrjoghi), sulger din Voevodeşti, din casa domnească (1511...1525); stăpîn în Zemnicele 90; în sfatul domnesc: clucer (1525) 231, 237, 238, 241; stolnic (?) (1525) 232.
*Vîrleţi, sat (?) <probabil Axintele, j. Ialomiţa; azi j. Ilfov> întărit cu imunităţi vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Vîrtej, top. la *Stăneşti şi Drajna <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Vîsina, v. Vîsina, m-re.
Vlad, Vladul:
Vlad, v. şi Vîrful lui Vlad.
—Vladul, ban <din Cepturoaia>, frate cu Dumitru pîrcălab, stăpîn în Căluiu şi Mihăleşti; ctitor (1516) 145, 147.
Vlad, dăruieşte parte în Ogrăzeni m-rii Bolintin (1517) 150.
Vlad din Băseşti, v. Vlad, judeţ.
—Vladul din Padeş, jurător (1511) 82.
—Vladul din Zărneşti, vinde parte (1515) 137.
Vlad, fiul lui Barbul slugă domnească, familie; întărit peste parte cu vie în Proşcani (1525) II.
—Vladul, fiul lui Bucur, familie; întărit peste parte în Gărdeşti (1505) 37.
—Vladul, fiul lui Dragomir Pîntei, frate cu Neag, dăruieşte loc de chilie la Cornu m-rilor Snagov şi Glavacioc (1514—1516) 126.
—Vladul, fiul lui Şuica vornic, familie; stăpîn în Şuici, Pleşeşti, moară la Dedilov ş.a. (1514) 122.
—Vladul, frate cu Bădilă şi Cîrstian, vinde parte în Studena (1521) 206.
—Vladul, frate <de ocină> cu Gige ş.a., vinde parte în Corcolaţi (1521) 207.
—Vladul, gramatic scrie act domnesc (1523) 217.
—Vladul, întărit în Ţerăţelul, v. Radul.
Vlad (Vladul), judeţ din Băseşti, hotarnic la Laiova, Dăneşti ş.a. (1512—1513) 105.
—Vladul, partea lui de vie la Bogdăneşti (menţ. 1521) 205.
—Vladul, portar, ispravnic în act domnesc (1525) 241.
—Vladul, schimbă parte în Tîrsa pentru parte în Slătioara (1512) 115.
Vlad, slugă domnească, înfrăţeşte pe fiicele sale în Văleni, Băteşani ş.a. (1503) I.
—Vladu, spătar 104, v. Radul.
—Vladul, vinde satul Vădastra, v. Vladul cel Gros.
—Vladul <diferiţi>, vînd: parte în Frînceşti (menţ. 1510) 74; ~ în Rădoi (1502) 13; ~ parte în Roşia (1502) 13.
Vlad voievod 58, 61, 62, 66, 109, 163, v. Vlad Călugărul, domn.
Vlad voievod 100, v. Vlad cel Tînăr, domn.
Vlad voievod, bunicul lui Radul cel Mare, v. Vlad Dracul, domn.
Vlad voievod cel Bătrîn, v. Vlad Călugărul, domn.
Vlad voievod cel Bun, v. Vlad Dracul, domn.
Vlad, voievod, fratele (?) lui Mircea cel Bătrîn, ctitor la m-rea Cutlumuz (menţ. 1514) 130.
Vlad voievod, fratele lui Radul cel Mare, v. Vlad cel Tînăr, domn.
Vlad voievod, socrul lui Calotă vornic, v. Vlad Călugărul, domn.
Vlad voievod, tatăl lui Mihnea voievod, v. Vlad Ţepeş, domn.
Vlad voievod, tatăl lui Radul cel Mare şi al lui Vlad cel Tînăr, v. Vlad Călugărul, domn.
Vlad voievod, unchiul lui Vlad cel Tînăr, v. Vlad Ţepeş, domn.
—Vladul, vornic <din Bădeşti>, tăiat de Vlad Călugărul pentru viclenie (menţ. 1501) 9.
Vlad Călugărul (Vlad, Vladul, ~ cel Bătrîn), domn al Ţării Româneşti <1482—1495> 58, 61, 62, 112, 136, 163, 193; tatăl lui Radul cel Mare 5—11, 14—18, 20—32, 34—46, 48—53, 72, 163, I; ~ lui Vlad cel Tînăr 67—70, 72—78, 80—87, 89—93, A; unchiul lui Mihnea cel Rău 60; socrul lui Calotă vornic, familie 102;
danii: unor m-ri din ţară 15, 53, 108, 143, 163; unei m-ri străine 109; unui boier 74;
întemniţează şi ucide boier, pentru viclenie 9; acte de la ~ 46, 60, 66, 81, 91, 106, 219, 236.
—Vladul <cel Gros>, vinde satul Vădastra (menţ. 1508) 58, 59.
Vlad cel Tînăr (Vlad, Vlăduţ), domn al Ţării Româneşti <1510—1512> 100, 106, 142; fiul lui Vlad Călugărul 67—78, 80—93, A; şi al Eupraxiei monahia 195; nepotul lui Vlad Dracul 83; strănepotul lui Mircea cel Bătrîn 81; frate cu Radul cel Mare 70, 72, 73, 79, 81, 93;
dă obroace unor m-ri străine 71, 72; dă acte 67—93, A.
Vlad Drăculea (Vlad, ~ cel Bun), domn al Ţării Româneşti <1436—1442, 1443—1446> 192; danie m-rii Govora 15, 163.
—Vladul Gage, hotarnic la Andolie (1505) 38.

www.dacoromanica.ro

—**Vladul Hartie**, spătar, partea lui în Neagra (1513) 120.
Vlad Ţepeş (Vlad, Vladul), domn al Ţării Româneşti <1456—1462, 1476> 41; tatăl lui Mihnea cel Rău 54—57, 59—63; unchiul lui Vlad cel Tînăr 83; act de la ~ 60.
Vlada, aşezată în Ueşti (1520) 196.
Vlada, în pomelnicul fraţilor Craioveşti de la m-rea Sf. Pavel de la Athos (menţ. 1501) 2.
Vladae, v. **Vlădala**.
Vladimir, v. **Vlădimir**.
Vladislav (Vlădislav), post. mare în sfatul domnesc (1514—1517) 122, 123, 125, 127, 136, 138, 142, 152.
Vladislav I <Vlaicu>, domn al Ţării Româneşti <1364—1377>, cărţi de la ~ 60, 81.
Vladislav II (bătrînul ~), domn al Ţării Româneşti <1446—1456> 192; bunicul lui Vladislav III 219; „tatăl" lui Vladislav III 217, 223, 224, 231, 232, 236—238, 241.
Vladislav III, domn al Ţării Româneşti <1523—1525>, „fiul" lui Vladislav voievod 217, 223, 224, 231, 232, 236—238, 241; nepotul lui Vladislav II 219;
dă acte 217—219, 222—225, 231, 232, 236—239, 241.
Vladislav Dracul (?), domn al Ţării Româneşti (1525), dăruieşte privilegii la Athos D.
<Vladislav Iagello>, crai al Ungariei, încheie pace (1511) 90.
Vladul, v. **Vlad**.
Vlae, v. **Dăneştii lui Vlae**, sat.
Vlaicul (1525) 226.
Vlaicul <din Bucşani>, fiul lui Cegan spătar, familie; stăpîn în Bucşani cu mori la Grumazi (1506) 48.
Vlaicul din Dragomireşti, schimbă satul Găleşeşti pentru Crăstineşti (1501) 9.
Vlaicul din Nucet, v. **Vlaicul**, spătar.
Vlaicul, fratele lui Albul, v. **Vlaicul**, spătar.
Vlaicul, nepotul lui Fintea, pierde parte în Bilcereşti pentru că a fugit cu birul ţării (1519) 189.
Vlaicul, partea lui la Topliceni (1520) 203.
Vlaicul, spătar din Nucet, fratele lui Albul (1502...1517), stăpîn în Stoiceani şi Nucet 15, 163; hotarnic la Dăneşti ş.a. 105.
Vlaicul, stolnic în sfatul domnesc (1509) 65, 66.
Vlaicul, sudeţ, ispravnic în act domnesc (1520) 199.
Vlaicul, şetrar în sfatul domnesc (1512) 99.
Vlaicul vinde satul Stoiceani, v. **Vlaicul**, spătar.
Vlaicul, vinde vie în Cornet (1517) 162.
Vlaşca, judeţ, grîu şi orz dăruit m-rii Glavacioc 53, 108.
Vlaşco, munte <Vlaşca> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Vlădala (Vlădae), fiica lui Stoica slugă domnească, înfrăţită în Lumaşul şi Părul (1503) 20.
Vlădala (Vladae), jupaniţa lui Badea pah., dăruieşte m-rii Dobruşa satul Crivina, Poiana lui Ciolan şi ţigani (1520, 1523) 198, 217.
Vlădimir, frate cu Pătru ş.a., întărit în Ţeraţelul (1510) 76.
Vlădislav, v. **Vladislav**.
Vlăşculeţul Mic, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Vlăduleţ, întărit în Groşetul (1514) 124.
Vlăduţ voievod, fiul monahiei Eupraxia, v. **Vlad cel Tînăr**, domn.
Vodeastra, v. **Vădastra**, sat.
Vodiţa, pîrîu <pîrîul Bahna, j. Mehedinţi>, silişti pe ~ 60, 81, 106, 236.
***Vodiţa Mare**, sat (?) <lg. Bahna, j. Mehedinţi> întărit m-rii Tismana 60, 81, 106, 236.
Vodomoena, pîrîu la *Colfeşti <lg. Crevenicu, j. Vlaşca; azi j. Teleorman> 183.
Vodostriţa, sat <Vădăstriţa, j. Romanaţi; azi j. Olt> întărit cu imunităţi m-rii Cozia 5.
***Voevodeşti** la gura Vedei, sat <lg. Zemnicele, j. Teleorman> 90.
Volea, fiica lui Stan Bîca şi soră cu Stanca, întărită în Urlandaşi (1519) 184.
Volea, jupîneasa lui Iacov, familie; stăpînă în Nămăeşti şi Mogoşani (1506) 46.
Volea Sfînta, vinde parte în Cocorăşti (1510, 1512) 99, A.
***Voiceşti**, sat <lg. Văleni, j. Argeş> cu munte, întărit vlastelinului Badea din Şuici 10, 40; parte cu munte întărită lui Dragomir mare sluger ş.a. 175.
Voiceşti, sat <j. Vîlcea>, parte schimbată de Manea clucer cu Dobrin ş.a. 189.
Voicilă, jurător pentru Cîrciumari şi Băbeni (1515) 134.
Voico, v. **Fîntîna lui ~ şi Ivan al lui Voico**.
Voico, diac scrie act domnesc (1514) 122; probabil acelaşi: **Voico**, gramatic, fiul lui Deico, scrie cartea judeţului din Rîmnicu <Vîlcea> (1517) 157.
Voico <din Bucşani>, „frate" <unchi> lui Dragomir spătar, stăpîn în Bucşani şi cu mori la Grumazi (1506) 48; probabil acelaşi: **Voico al lui Albul**, vinde ţigani (1514) 123.
Voico, fiul jupanului Iacov şi al Voicăi, familie; stăpîn în Nămăeşti şi Mogoşani (1506) 46.
Voico, frate cu Stan, întărit peste parte în Hăeşti (1509) 66.
Voico, frate <de ocină> cu Itovoe ş.a. din Stăneşti (1521) 207.
Voico gramatic, v. **Voico**, diac.
Voico <diferiţi>, întăriţi în: Frăsinet şi Meriş (1510) 77; ~ în Pîrscov (1515) 135.

www.dacoromanica.ro

Voico, nepotul lui Mogoş, vinde loc de casă la Crăstineşti (1506) 43.
Voico <diferiţi>, partea lui: la Fînteşti (1504) 27; ~ la Şasa (menţ. 1504) 25.
Voico, portar, ispravnic în act domnesc (1506) 44.
Voico, schimbă parte în Tîrsa pentru parte în Slătioara (1512) 115.
Voico, ţigani (1515, 1519) 133, 188.
Voico <diferiţi>, vînd: parte în Băjăşti (1519) 188; ~ livadă la Groşeţul (1514) 124.
Voico, vist., ispravnic în act domnesc (1516) 145.
Voico al lui Albul, v. Voico din Bucşani.
Voico al lui Tatul (~ al Tatului), tatăl lui Milea şi al Ancăi (1501...1512) 9, 73; vinde Sumărineştii 53, 108; vinde parte în Topoloveni ca să scoată capul fiului său 9.
Voico Ciungul, partea lui la Epoteşti (menţ. 1520) 204.
Voihneşti, sat 18.
Voina, ţigan (1525) 240.
Voinea de la Ocne, fiii săi vînd parte în Glodul (menţ. 1502, 1517) 15, 163.
Voinea, nepotul lui Dragostin, aşezat în Ueşti (1520) 196.
Voineasa, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
*Voinigeşti pe Olt, lîngă Valea Rea, sat <lg. Feţeni, j. Argeş; azi j. Vîlcea, or. Rîmnic> părţi cu baltă întărite popii Frîncu şi fiilor săi 42; loc de m-re, vie, moară, stupină întărite m-rii Cornet, dania lui Stanciul log. 78, 146, 161, 162, 178; ~ de Jos., parte întărită lui Tudor log. ş.a. 170.
Voroveani, sat <j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş> 105.
Vrabcea, nepotul lui Bogdan, stăpîn în Negoteşti, Strîmtişorul, Necşeşti ş.a. (1515) 138.
Vrabeţi, sat <Brabeţi-Horăşti, j. Mehedinţi; azi j. Gorj, or. Motru>, parte întărită popii Laiută, Alăman ş.a. 6.
Vrana, dealul Vranei, ~ Vraneştilor, deal la Comanca şi *Laiova <Saelele j. Teleorman> 105.
Vranica (Vranici), ţigani (1501) 9, 11.
Vrăhănoae, v. Vîrhăroae.
Vrămiarlul, top. la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
Vroişta, ţigan (1510) 74.
Vulpariu, Vulparu, Vulparul, v. Manea Vulparul.
Vulpea, ţigan (1510) 74.
*Vulpeştii de Sus, sat <probabil lg. Comăniţa Căzăneşti, j. Olt>, parte întărită lui Radul 63.
Vultureşti, v. Bogdăneştii de la Codmeana şi Vîltureşti, sate.

X

Xenofon, m-re, v. Athos.

Y

Ypres oraş, v. Iepreu.

Z

Zagano, v. Drăgan Zagano.
Zahna, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Zana, top. la Cereşani <Cerşani, j. Argeş> 203.
Zápolya, v. Ianoş, voievodul Transilvaniei.
Zaruba, ţigan (1510) 74.
Zăganul, v. Piatra Zăganului.
Zăganu, partea lui în Gruiari (menţ. 1519) 176.
Zănoaga, munte <j. Gorj> la Porceni <azi Gornăcel>, întărit m-rii Vişina 117.
Zănoagă, munte la Vaideei <Vaideeni, j. Vîlcea> 22.
Zărneşti, partea lor la Zărneşti (1515) 137.
Zărneşti, sat <j. Argeş>, parte întărită popii Stanciul ş.a. 137; ~ de Jos, parte întărită lui Manco ş.a. 137.
Zătreani, sat <~ de Sus, j. Vîlcea> 200.
Zăvîrstea, v. Izvîrta, sat.
Zăvîrtea, partea lui în Bărbuleşti (1520) 196.
Zemnicele, sat <Zimnicele, j. Teleorman>, hotare 90; cu baltă, întărit m-rii Glavacioc 28; întărit lui Vîrjoghe sluger 90.
Zerea <Zorea?>, ţigan (1517) 163.
Zîmba (Zeamba), ţigani (1503...1515) 21, 103, 114, 133.

www.dacoromanica.ro

Zimţea, fiul lui Milea, familie; întărit în Mirceşti (1509) 65.
Zîrnă, partea lui în Mirceşti (1515) 137.
Zîrnă, portar, ispravnic în act domnesc (1519) 183.
Zlaşti Petru din Mujina, boier din Haţeg, trimis să aleagă hotarul cu Ţara Românească 194.
Zlatanul, top. la Zimnicele <j. Teleorman> 90.
Zlătărel, sat, parte întărită lui Dragomir mare sluger 175.
Znagov, v. **Snagov,** m-re.
Zoica, fiica lui Stanciul Muja, familie; întărită în Alipseani şi Curpenel (1512) 110.
Zoica, ţigancă (1523—1528) 216.
Zorea <diferiţi>, vînd: în Bădeni (1523—1528) 216; ~ în Frînceşti (menţ. 1510) 74.
Zoreasca, moşie la Bădeni <j. Săcuieni; azi j. Buzău> 216.
Zoreşti, partea lor la Bădeni (1523—1528) 216.
Zosima, pah., şeful „canţelariei" Mitropoliei Ungrovlahiei (1848) 145, 147.
Zubi (?), top. la Aninoasa <lg. Cislău, j. Săcuieni; azi j. Buzău) 168.
Zvlan (?), vinde parte în Blăgăreştii de Sus (menţ. 1510) 74.
***Zvorjoi,** sat <Fometeşti, j. Vîlcea>, parte întărită lui Drăgoi 88.

www.dacoromanica.ro

INDICE DE MATERII

www.dacoromanica.ro

A

acte (cărți domnești, hrisoave, porunci domnești, scrisori):
date de domn: danii, întăriri, scutiri unor boieri și m-ri din țară: passim; unor m-ri străine 1, 12, 71, 72, 96, 98, 105, 109, 130, 160, 187, 233—235, D; așezământ pentru hotarul țării 194; dispoziții 79, 95, 222, 229, 230, 245; acte domnești menționate 30, 46, 54, 55, 60, 66, 71, 78, 81, 82, 89, 91, 106, 147, 219, 229, 230, 236, 250;
acte date în orașe 90, 129, 219, v. și **București, Curtea de Argeș, Pitești, Târgoviște**; date în m-ri 47, 125, 160, 162, 164; date în sate 60, 64, 65, 79, 84, 85, 120, 135, 137, 145, 218, 243;
carte a marelui vornic 227; cărți ale judeților și pîrgarilor 94, 157;
cărți ale unor boieri 2, 47; scrisoarea lui Neacșu 209;
~ scrise în lb. slavă: passim; scrisoare în lb. română 209; rezumate păstrate în lb. greacă 187, D;
carte coajnică 111; ~ ruptă în divan, mincinoasă 229, C.
adăpost pentru călători 218.
albinărit, în scutiri 5, 11, 13, 15, 40, 74, 116, 131, 163, 189; dijmărit, vamă, zeciuială din albine, din prisăci, din stupi 29, 51, 58, 59, 98, 166, 193.
aldămaș la vînzare, cheltuieli 35, <42>.
alegere, v. **hotărnicii**.
alun, în toponimie 226.
aninișe, în toponimie 107.
arătură, parte cumpărată pentru ~ 21.
arbănași, în toponimie 109, 234, 235.
argint, obiecte de cult din ~ 173.
arhiepiscopi, v. **episcopi**.
arie, loc de ~ 178.
armași, vlasteli 58, 59, 193; mari armași 55, 57—62, 101, 116, 236;
stăpîni 58, 59, 105, 167, 193, 237;
în sfatul domnesc (armași, mari armași) 55, 57, 60—63, 101, 108, 116, 137, 219, 231, 236—238, 240, 241;
opriți să tulbure sate scutite 5, 11, 13, 15, 33, 40.
ascultare datorată de rumâni m-rești egumenului și poslușnicilor m-rești 223.
aspri, v. **bani**.
așezare, v. **înfrățire**.
așezământ pentru hotarele țării 194.
aur, giure de ~ 53, 108.
avere (bucate, marfă) 63, 149; averi pierdute 231; ~ pentru vicleniе 9.

B

baci, în onomastică 53.
baie, în toponimie (Baia, Bania) 13, 171, 226.
balaur, în onomastică 152, 215, 216, 229, 230, 249, 250.
bani <dregători>
prim sfetnic 115; vlasteli, vlastelini 58, 67, 115, 132, 193; din casa domnească 147;
mari bani 41, 124, 132, 145, 156, 176, 194, 202, 210, 211, 217, 218, 226, 228, 242, 243, 248—250;

www.dacoromanica.ro

stăpîni, familie 2, 47, 58, 59, 67, 107, 115, 125, 145, 147, 151, 155, 191, 193;
mari bani, bani, bani ai Craiovei, în sfatul domnesc v. **Barbul Craiovescul, Pîrvul Craiovescul** şi **Preda Craiovescul**; alt ban v. **Deatco**; ispravnici în acte domneşti 91, 228;
judecă 110; hotarnici 85, 132, 194; opriţi să tulbure sate scutite 15, 33, 223; slugile banilor 33, 223;
în onomastică 45, 53, 59, 74, 108, 135.

bani <monedă>
aspri 1—3, 5, 9, 12—18, 21, 27, 35, 39, 41, 42, 44, 47, 52—54, 56, 58, 59, 61—63, 69, 71, 72, 74, 75, 78, 83, 86—88, 90, 92, 94, 97, 99—101, 107—110, 120, 123, 124, 129, 130, 137, 142, 144, 146, 152, 153,157,159—163,167,169—173,176—179, 182, 184, 188—190, 196, 202—204, 206, 207, 210, 211, 216, 227, 228, 233—235, 237, 238, 242, 250, A, II; florini, florinţi 5, 6, 65, 76, 80, 112, 127, 138, 169, B; florini ungureşti, florinţi ~ 8, 25, 53, 61, 108, 142; leptă 2; perperi 29, 51.

bălţi 60, 62, 65, 81, 106, 128, 183, 236; bălţi domneşti 163, 242;
întărite unor m-ri 5, 11, 14, 28, 29, 31, 51, 69, 143, 163, 215, 221, 223; ~ episcopiei de Buzău 242; unei m-ri străine 105; ~ unor boieri 35, 42, 74, 90, C; ~ unor oameni indicaţi numai nominal 184;
venituri 14, 29, 51, 56, 69, 224, 242; oprelişti pentru zăgazuri 29, 51;
baltă scoasă de la turci 163;
v. şi **gîrle, iazuri** şi **lacuri**.

bănească 163.

bărci, v. **vase**.

băşicuţă, <măgură> în toponimie 165.

„bătrîn", parte dintr-un ~ 101.

beg 209.

bir (dare), dat de sate scutite 33, 58, 59, 87, 98, 193, 225; ocini date pentru scoaterea de la bir 139, 189; birul ţării 189.

birari, opriţi să tulbure sate scutite 5, 11, 13, 15, 33, 40, 74, 116, 225; stringător de bir fuge cu birul ţării 189.

boi, în preţ 13, 43, 124, 182; taxe vamale pentru ~ 14, 56, 69.

boieri (jupani, jupaniţe)
stăpîni: passim; ctitori şi donatori 2, 9, 11, 15, 28, 47, 58, 59, 78, 83, 84, 86, 92, 96, 103, 105, 107, 113, 114, 117, 118, 133, 135, 143, 145, 146, 149, 161—163, 171, 172, 176, 178, 186, 188, 189, 191, 193, 198, 216, 217, 226, 239, 243;
dăruit cu ocină, înfrăţit, pentru scoatere de la bir 139, 189;
datori 9, 172;
dau vamă 30, 224; ia vamă 224; oprelişti 29, 51;
pretendent 9; pierd avere 39; ~ pentru viclenie 9, 189, 214, 216, 248; întemniţat 9;
fugit peste munte 231;
slugile boierilor, ~ dregătorilor 223, 225;
nemeşi din Transilvania 30, 194;
v. şi **casa domnească, înfrăţiri, slugi domneşti, slujbă, vlasteli** şi sub numele dregătoriilor.

bolniţe, pe lîngă o m-re din ţară 218; ~ m-ri străine 130, 233.

bolovani de sare 14, 19, 56, 69.

branişti:
domneşti, dăruite unor m-ri şi episcopiei 15, 53, 108, 242; a unui boier 74; a unui om indicat numai nominal 144;
dată pentru a face sat 15.

brădet, în toponimie 43, 53, 57.

brînză (burdufuri, caşcavaluri, caşuri), dăruită 15, 218, 242.

bunibac, în onomastică 74.

burdufuri de brînză 15, 218, 242.

butoaie, buţi de vin 14, 29, 51, 56, 69.

C

caftane, de perneş 74; în preţ, preţuite 74, 157, 162.

cai 129;
cai pruşi 74; ~ turceşti 90, 216;
în danie 4, 216; daţi la înfrăţire 63, 189, 190; în preţ 5, 6, 9, 13, 74, 152, 163, 182, 190, 196; v. şi **darea calului** şi **domnul** vinde pe cai;
taxe vamale pentru ~ 56; ~ cu povară 14, 69; preţuiţi 39, 52, 74, 88, 90, 142, 152;
~ furaţi 189; ~ pierduţi 144; ~ dat la unguri 90;
în obligaţii faţă de stat: cal să nu dea 33; cal domnesc să nu hrănească 33, 40;
în toponimie 232.

cantelaria Mitropoliei (menţ. tîrzii) 145, 147.

care, cu grîu 74; ~ cu lemne 242; ~ cu peşte 14, 29, 51, 69; măsură la taxe vamale 14, 69; în obligaţii faţă de stat 74, 166.

casa domnească, danie făcută din ~ 15; boieri şi dregători din ~ 16, 35, 73, 78, 90, 102, 147, 154, 161, 162, 172, 175, 179, 190, 248.

www.dacoromanica.ro

case, locuri de ~ :
în oraşe 94, 163, 175, 186; în sate 43, 50, 171, 207; numite colibe 62;
ale unor boieri 9, 50, 94, 171, 175; locuinţa lor de la cîmp 74; ~ ale Mitropoliei, a unei m-ri 163, 186; ~ a unui popă 43;
loc de aşezare măsurat în paşi 206; ~ cu pivniţă 94; lemne de ~ 171; ~ pierdute pentru datorie 9; două mori într-o casă 163;
găleţi date de case <familii> 242.

caşcavaluri, caşuri, v. brînză.

catastife, ale unor vameşi 30, 224.

călători, adăpost pentru ~ 218.

căldărar (cotlar), cu parte 99, A.

călugări (fraţi, monahi):
fac danii 83, 181; ~ la călugărire 113, 163; călugări străini veniţi după mile 1, 2, 71, 72, 109, 160, 233—235;
stareţi 163, 164; ~ străin 109;
în onomastică 5, 31, 53, 98, 105, 108, 140, 163, 184, 203;
v. şi **mănăstiri.**

călugăriţe (monahii), stăpîne, ctitore, donatoare (jupaniţe) 49, 103, 107, 114, 133, 188; mamă de domn 195; v. şi mănăstiri.

cămaşă, în preţ 43.

cărături, în scutiri 5, 11, 13, 15, 40, 74, 116, 131, 163, 189; v. şi care.

cărţi bisericeşti, dăruite de egumen unei m-ri 4, 104; tetraevangheliar dat în schimb pentru un munte 53.

căşărit (căşărie), dăruit de domn unor m-ri şi episcopiei 58, 59, 193, 218, 223, 242; v. şi brînză.

ceară, taxe vamale pentru ~ 30.

cetăţi (~ de scaun):
scaun al vechilor domni 163;
boier întemniţat în ~ 9; pîrcălab <74>;
grămătic al cetăţii 142;
lucru la cetate 33, 40;
~ de scaun, oraşe ~ ,acte domneşti date în ~ 105, 163, v. şi **Bucureşti, Curtea de Argeş, Piteşti, Tîrgovişte.**

cete, ale unor slugi domneşti 80; ale unor oameni indicaţi numai nominal 207, 219, 229, 230, B; ceată oprită să răzbune, 238; ~ numite tovarăşi 79, 196; ~ soţii (în trad.) 80.

cheltuieli pentru drum, v. drumuri.

chile de grîu şi orz 104.

chilie, loc de ~ dăruit unor m-ri 126.

chinovar, părţi scoase din documente, cu ~ 112, 119, 123, 189, 190, 196, 215, 216.

cireş, în toponimie 203.

cîrciumă, <aldămaş> făcut la ~ 42; în toponimie 63, 83, 100, 111, 116, 134, 250.

cîrlige, în onomastică 74, 210.

clisiarh, ispravnic în act domnesc 211.

cluceri
vlastelin 28; mari cluceri 96, 166 (?); stăpîni 28, 96, 163, 189, 199, 205; în sfatul domnesc 100, 166 (?), 231, 237, 238, 241;
ispravnici în acte domneşti 198, 231; hotarnic 131;
clucer şi gramatic, scrie acte domneşti 49, 53.

colibe, v. case.

comişi
vlastel 36;
stăpîni, familie 2, 36, 47, 48, 76, 92; în sfatul domnesc (comişi, mari ~) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39, 40, 42, 48, 50—55, 57—61, 63, 65, 66, 68—70, 73—78, 81—93, 100, 101, 103, 104, 106—108, 110, 112—115, 117—120, 122—128, 130—132, 134, 136—139, 142—147, 149, 152,154—156, 159, 161—172, 175—185, 188—196, 198—204, 207, 208, 210, 211, 215, 217—219, 226, 232, 236—243, 246—250, A, B, C, I, II;
scrie act domnesc 191 (?).

copaci, în scutiri 5, 11.

corăbii, v. vase.

corb, în onomastică 15, 21, 36, 49, 70, 80, 103, 105, 114, 132, 133, 153, 163, 208, 215, 221.

cositul fînului, loc de cosit 150; în scutiri 5, 11, 13, 15, 40, 74, 116, 131, 163, 166, 189.

cotlar, v. căldărar.

coţi de ţesături 53, 107,108.

craI al Ungariei 90; ~ al Ardealului 194; jude crăiesc 30.

criptogramă, semnături în ~ 86, 191.

crivină, în toponimie şi descriere de hotare 34, 105, 198, 216, 217.

crîng, în toponimie 40, 90.

croitor, cu parte, vie şi grădină 146, 157, 162.

crugul lunii, ~ soarelui, v. datare.

ctitori, drepturi ale ctitorilor 133, 149; ctitori noi <textual> 234; v. şi boieri, călugăriţe, doamne, domnul.

curătură 125; loc în pădure, curăţat cu foc şi cu securea 168.

curte, gardul curţii 185; curţi domneşti noi 165; ~ şi curtişoară în toponimie 13, 15; v. şi Curtea de Argeş.

curteni 30, 224.

www.dacoromanica.ro

danii (miluire)
închinare 9, 52, 83, 96, 118, 150, 189, 199, 243;
danii cu particularităţi, la moarte, cu efect după moarte 1, 11, 71, 78, 146, 149, 186;
donatori v. **boieri, călugări, călugăriţe, doamne, domnul, egumeni, popi**; alţi donatori 5, 13, 15, 32, 93, 108, 120, 126, 136, 147, 150, 163, 164, 180, 189, 201; v. şi **înfrăţiri**.
dare pentru oi 194; v. şi **bir**.
darea calului 16, 17, 20, 21, 24—27, 36, 37, 39, 40, 42—44, 52, 87, 88, 110, 122—125, 127, 129, 137, 138, 142, 144, 159, 169, 170, 175, 178, 179, 182, 184, 190, 196, 203, 210, 216, 237, I; plătită în aspri 63, <207>.
daseăli sloveneşti, traduc hrisoave (menţ. tîrzii) 46, 167, 232, 243.
datare de la Adam: passim; ~ şi cu anul de la Hristos (în trad. tîrzie) 169; ~ şi cu indiction 12, 15; ~ şi cu crugul soarelui, al lunii şi cu temelia 12; ~ şi cu sărbători religioase 28, 148, 215.
datorii 9, 245; datornici, judecarea lor după lege 194.
dări şi slujbe (dăjdii):
mari şi mici 11, 13, 15, 33, 40, 74, 87;
scutiri de ~ nespecificate 29, 51, 58, 59, 87, 193, 223, 225;
dări şi slujbe specificate, v. **albinărit, bir, cai, care, cărături, căşărit, copaci, cositul fînului, dare, dijmărit, găletărit, gloabe, munci, oaste, perperi, poclon, podvoade, posadă, talpe, vămeşie, vămi, vinărici, zeciuială**; v. şi **rentă feudală**.
dedina popească 43; vamă de dedină 224; passim.
delniţe 50, 68.
diaconi din m-ri 160, 163, 164 .
diată, a unei jupaniţe 240.
dichisuri, pentru cal 190.
dieci
slugă domnească 42; scriu acte domneşti 25, 27, 28, 57, 59, 60, 76, 89, 101, 106, 122, 132, 139, 144, 156, 196, 206, 218, 242, A; diac mic 182.
dijmari, opriţi să tulbure privilegiaţi 5, 98, 225.
dijmărit, dijme 5, 11, 13, 15, 40, 74, 98, 116, 131, 163, 166, 189; ~ din stupi 166.
divan, v. **sfatul domnesc**.
doamne 74; monahie, donatoare <15, 163>; în pomelnic 109; doamnă străină, ctitoră 72; în toponimie 53, 108.
domnul:
voievod şi domn al Ţării Româneşti: passim; herţeg al Amlaşului şi Făgăraşului (al părţilor de peste munţi) 5, 9, 11, 13, 15, 30, 40, 58, 74, 83, 189, 193, 216, 242; stăpînitor al Podunaviei 109, 234, 235;
locuri şi ocini domneşti 38, 53, 108, 118, 163, 212; braniştі 15, 53, 108, 242; bălţi 163, 242; mori 33, 40, 211; v. şi **casa domnească**;
cumpără, vinde, schimbă sate, vii, munte, mori ş.a. 15, 53, 74, 108, 163, 221, 228; vinde vinărici pe cai 13; vinde (?) pe cai 7, 74, 90; v. şi **darea calului**;
ctitor şi donator: unor m-ri din ţară 3, 4, 15, 19, 29—31, 49, 51, 53, 54, 58, 59, 64, 89, 97, 104, 108, 118, 131, 143, 153, 158, 163, 173, 193, 211, 218, 220—224, 228, 242, 249; v. şi **mănăstiri**; ~ unor m-ri străine 1, 12, 71, 72, 96, 98, 105, 109, 130, 160, 187, 233—235; dăruieşte unor boieri 8 (?), 13, 38, 67, 74, 119, 135, 161, 162, 168, 171, 172, 189, 190, 212, 214, 247, 248; v. şi **prădalea**;
acordă şi întăreşte scutiri şi imunităţi: unor m-ri 5, 11, 15, 29, 33, 49, 51, 53, 58, 59, 98, 116, 131, 163, 189 ,193, 198, 217, 223, 225, 244; unor boieri 13, 40, 74, 87, 166; acordă drept de slobozie 33, 87;
pretendent 9;
relaţii cu regele Ungariei, cu împăratul turcesc 90, 209; scoate baltă de la turci 163;
carte pecetluită cu inelul domnului 30;
ispravnic în act domnesc, spusa domnului 95, 149;
v. şi **judecată**.
dorobanţi (în menţ. ulterioară) 21.
dregători
numiţi boieri (în trad.) 166; din casa domnească 90, 190; sluga unui dregător 225;
întrebaţi de domn la judecată 40, 82, 122, 164, 183, 219;
~ şi slugi domneşti trimişi după milostenii şi munci, opriţi să tulbure privilegiaţi 5, 11, 13, 15, 33, 40, 58, 59, 74, 98, 116, 131, 163, 166, 189, 193, 211, 225;
dau vamă 30; opreliştі 29, 51;
v. şi **armaşi, birari, cluceri, găletari, globnici, judeţi, pitari, pîrcălabi, portari, povodnicari, sfatul domnesc, slugi domneşti, sulgeri, şetrari, vameşi, vinărіceri**.

www.dacoromanica.ro

drumuri
drum săpat 165; ~ vechi 65;
bani daţi pentru cheltuiala drumului unor călugări străini veniţi după mile <1>, 2, 12, 71, 72, 109, 130, 233;
în toponimie şi descriere de hotare 38, 40, 105, 118, 128, 131, 143, 151, 155, 165, 169, 183, 189, 212.
duhovnici din m-ri străine 233, 235.
dumbravă, în toponimie 105.
duşegubină luată de m-re 29, 51; sate scutite să tragă ~ 33, 40.

E

egumeni (ieromonahi, popi) 4, 5, 30, 47, 53, 58, 59, 81, 82, 85, 86, 89, 92, 93, 97, 100, 107, 108, 111, 118, 120, 143, 150, 163, 164, 174, 177, 180, 185, 191, 193, 195, 197, 211, 223, 229, 239; egumeni şi nastavnici 9, 11, 19, 29, 31, 51, 60, 64, 83, 106, 116, 132, 224, 236; nastavnici 4, 14, 15, 58, 59, 69, 84, 104;
donator 4, 104; martor 174; ispravnic în act domnesc 164; proegumen tălmăceşte hrisov (în menţ. ulterioară) 46;
egumeni, nastavnici, proegumeni ai unor m-ri străine 2, 71, 160, 233—235; fost prot 12, 71.
episcopi 242, 244.
episcopie primeşte danii domneşti 242.

F

fagi, în toponimie şi descriere de hotare 41, 142, 189, 208.
faur, ţigan ~ 13.
fănuri, taxe vamale pentru ~ 30.
făici 207.
fin, loc de cosit ~ 150; v. şi **cositul finului** şi **livezi**.
fîntîni, în toponimie şi descriere de hotare 22, 43, 112, 128, 131, 156, 157, 162, 184, 194, 203, 208.
florini, v. **bani**.
foc, loc în pădure curăţat cu ~ şi cu **securea** 168.
foişor, în oraş 166.
frasini şi **frăsinet**, în toponimie şi descriere de hotare 18, 22, 23, 77, 105, 208.
fraţi de ocină 156, <207>.
fugă, boieri fug peste munte 9, 231; **stringător de bir fuge cu birul ţării** 189; v. şi **vicleniе**.
funii de moşie 26, 137, 182, 201, 210; tei 159.
furt de cai 189; pedeapsă pentru ~ 194.

G

garduri, gardul curţii 185; zăgazuri de ~ puse la bălţi 29, 51.
găletari, opriţi să tulbure privilegiaţi 5, 98, 225.
găleţi şi **găletărit**, găleţi de grîu şi de orz 4, 5, 15, 53; găleata boierească 98; ~ ohabnice 4, 53, 108; ~ domneşti 49, 98, 198, 217, 242; găletărit dintr-un judeţ 5;
în scutiri 5, 11, 13, 15, 40, 74, 98, 116, 131, 163, 166, 189.
giure de aur, coţi de ~ 53, 108.
gîrle, întărite unor m-ri 15, 163, 188, 191, 215; ~ unei m-ri străine 105; ~ întărite unor boieri 40, 67,90, 122, C; în toponimie 40, 56, 90; v. şi **bălţi**, **iazuri**.
gloabe, drept de a lua ~ acordat unor m-ri 29, 51, 58, 59, 193; în scutiri 5, 33, 40, 98.
globnici, opriţi să tulbure sate scutite 5, 11, 13, 15, 40, 74.
gorgan, în toponimie şi descriere de hotare 40, 165.
gorştină, goştinărit 98, 166; v. şi **vămi** din porci.
goruni, în toponimie şi descriere de hotare 105, 184.
grădini 157, 162, 169; ogor de ~ preţ 62; dări de la ~ 29, 51; saduri cu ~ 132.
grădişti, în toponimie 105, 107, 116, 200.
grămătici
din casa domnească 35, 40; grămătic al cetăţii 142; grămătic şi clucer 49; ~ şi logofăt 40; ~ şi scriitor 40, 118;
stăpîni 35, 73, 108, 120, 164, 182, 231; scriu acte domneşti 4, 7, 12, 15, 19, 20, 29, 34—36, 39—44, 49—53, 58, 68, 82, 86, 103—105, 107, 108, 113, 118, 119, 131, 136, 141, 143, 176, 193—195, 198, 202

www.dacoromanica.ro

208, 215, 217, 223, 231, 236, 239, 250; scrie cartea județului 157;
ispravnici în acte domnești 55, 113, 142; v. și dieci, logofeți și scriitori.
greci, în toponimie 192.
grîu, chile de ~ dintr-un județ 104; găleți, obroace de ~ dăruite și întărite unor m-ri 4, 5, 15, 53, 58, 59, 104, 108, 193; car de ~ negru, în preț 74; taxe vamale 14, 30, 69.

H

herțeg, în titulatura domnului 5, 9, 11, 13, 15, 30, 40, 58, 74, 83, 189, 193, 216, 242.
hotare, ~ vechi 76, 85, 105, 120, 132, 143, 156, 208, 210; hotarul de jos, ~ de sus 99, 159, 169, 210; descrieri dezvoltate de ~ 38, 40, 41, 64, 65, 90, 105, 118, 127, 128, 131, 132, 143, 151, 155, 156, 165, 168, 183—185, 189, 203, 208, 210, 240; semne de ~ 105, 156, 194, 200, 208, 210; hotar de piatră 132;
hotarul țării 194.
hotarnici, boieri ~ 105, 128, 132, 165, 202; ispravnici 22, 23, 38, 131, 132, 165, 183, 189, 200—203, 208, 241; v. și **jurători**.
hotărnicii (alegeri) 22, 38, 41, 85, 105, 131, 165, 189, 200—203, 208, 210, 241, 249; hotărnicie a țării 194.
hramuri:
Adormirea Maicii Domnului (Uspenia) 3, 14, 15, 19, 31, 47, 49, 54, 56, 58—60, 64, 69, 81, 82, 84, 85, 89, 93, 103, 106, 107, 114, 118, 133, 148, 153, 163, 164, 189, 191, 193, 211, 213, 215, 221, 224—226, 228, 236, 242; **Buna Vestire** (Blagoveștenia) 28, 53, 86, 108, 120, 173, 239, 243; **Cuvioasa Parascheva** 176; **Intrarea în Biserică** (Vovedenia) 72, 83, 100, 111, 116, 134, 160, 195, 198, 217, 233; **Nașterea Maicii Domnului** 78; **Schimbarea la față** (Preobrajenia) 4, 96, 98, 104, 105, 130, 191; **Sfinta Troiță** 5, 29, 30, 51, 97, 117, 132, 180, 181; **Sfîntul Dimitrie** 218; **Sfîntul Gheorghe** 2, 9, 11, 109, 143, 174, 201, 202, 234, 235; **Sfîntul Ilie** 1, 71; **Sfîntul Nicolae** 92, 131, 234, 235; **Sfîntul Pantelimon** 12; **Sfîntul Ștefan** 149.
hrisoave, v. **acte**.

I

azuri (iezere) 29,51, 90, 105; ~ de moară 141, 185; cheltuieli 211; iezere în toponimie 4, 104, 194; v. și **bălți**, **girle** și **iacuri**.
economia Mitropoliei, cancelaria ~ (în traduceri tîrzii) 145, 147.
imunități, v. **domnul**.
indiction, v. **datare**.
inelul domnului, pecete 30.
ispravnici:
de hotărnicii, de jurători 22, 23, 82, 85, 89, 131, 165, 208, 241;
~ de județ (în trad.) 104;
~ în acte domnești 66, 78, 88, 101, 112, 123, 135, 141, 155, 170, 174, 175, 195; spusa domnului 95, 149; ban, mare ban 91, 228; clisiarh 211; cluceri 198, 231; egumen 164; grămătici 55, 113, 142; județ 199; jupan 190; logofeți, mari logofeți 63, 87, 118, 125, 127, 143, 148, 177, 185, 188, 194, 214, 215, 217, 218, 220, 225, 226, 229, 230, 239, 242, 244—246, 249, 250, C; mitropolit (vlădica) 222, 223; paharnic 238; pîrcălabi 167, 182; portari 20, 44, 68, 129, 137, 138, 159, 168, 183, 200, 219, 241, II; popi 115, 197; postelnici, mari postelnici (stratornici) 67, 75, 146, 192, 247; spătari 128, 161, 162, 237; stolnici 178, 196; sulgeri 165, 174,232; suditeli 205, 207, 210; șetrar 201; vistier 61, 115, 145, 208; vornici, mari vornici 77, 79, 99, 148, 167, 180, 204, 212, C; doi ~ într-un act 115, 148, 167, 174, C; în menț. ulterioară 119.

Î

împăratul turcesc 209; baltă scoasă de la ~ 163.
închinare, m-re închinată să fie domnească 103, 114; om se închină vecin unui boier 154; v. și **danii**.
înfrățiri B;
așezare 6, 13, 24, 27, 36, 37, 43, 63, 88, 101, 122, 123, 137, 139, 175, 182, 190, 192, 196, 205, 246, 250, I; întocmire 144, 216; unire 27, 122, 123;

www.dacoromanica.ro

între boieri 46, 122; ~ şi oameni indicaţi numai nominal 13, 36, 74, 190, 205, 250; boier înfrăţit de un om pentru că l-a scos de la bir 139; între popi şi oameni indicaţi numai nominal 6, 43; între oameni indicaţi numai nominal 184, 196;
părinţi înfrăţesc, aşază fiice 20, 24, 27, 37, 63, 124, 137, 144, 175, 182, 196, 246, I; bunici (unchi) pe nepoţi 13, 20, 27, 101, 137, 192, 196;
între fraţi 27, 88, 101, 182, 196, 216, I; între veri 123, 152;
între soţi 216; ~ cumnaţi 182; ~ socru şi ginere 182; cu particularităţi 43, 184, 196.
întocmire, v. **aşezământ, schimb.**

J

jefuire, pedeapsă pentru ~ în aşezământul pentru hotarele ţării 194.
judecată
prigonire (în trad.) 169;
în faţa domnului şi a sfatului domnesc 10, 18, 22, 34, 39, 45, 48, 55, 60, 61, 66, 68, 73, 76, 80—82, 85, 89, 90, 100, 110, 122, 128, 134, 141, 147, 164, 169, 174, 183, 200, 211, 219, 229—231, II; ~ repetată 23, 27, 40, 46, 50, 65, 79, 101, 106, 112, 208, 236;
în faţa banului 110;
~ pentru datornici 194; v. şi **jurători.**
judeţe
căşărit, găleţi, găletărit, vămeşit din ~ 4, 5, 15, 53, 58, 59, 108, 193, 218, 242;
ispravnici de ~ (în trad.) 104.
judeţi (sudeţi)
opriţi să tulbure privilegiaţi 5, 11, 13, 15, 33, 40, 74, 98, 116; ispravnic în act domnesc 199; hotarnic 105; cu însărcinări domneşti 95; numit (?) de domn la intervenţia unui boier 189; jude de ţigani 74;
judeţul şi pîrgarii, dau cărţi, primesc dispoziţii 94, 157, 245;
judele crăiesc, ~ Braşovului, purgarmeşterul din Sibiu 30, <209>.
<jurători> (boieri, ~ megiaşi, jură şi mărturisesc, boieri hotarnici);
în număr de: patru 55; de şase 208; de doisprezece 10, 18, 27, 34, 38, 40, 50, 57, 65, 66, 80, 82, 85, 89, 100, 105, 106, 112, 128, 131, 132, 134, 147, 163—165, 169, 181, 189, 200, 201—203, 208, 219, 241; ~ de douăzeci şi patru 22, 23, 34, 50, 60, 81, 90, 101, 106, 122, 236, II; ~ de treizeci şi patru 238; ~ de treizeci şi şase 183; ~ de patruzeci şi opt 79;
mărturisesc împreună cu 12 sate 238; ~ împreună cu 50 boieri 23;
v. şi **hotarnici.**

L

lacuri, în toponimie şi descriere de hotare 74, 90, 128, 156, 165, 189, 208; v. şi **bălţi, gîrle** şi **lazuri.**
lance 119.
lavră, m-re de la Athos numită ~ 1.
lazuri, în toponomie 124.
lege, dări şi dăjdii luate după ~ 29, 51, 58, 59, 193, 194; vamă plătită după ~ 56, 222; ~ şi judecată dreaptă 194.
lemne, pentru casă 171; care cu ~ dăruite unei episcopii 242.
lepte, v. **bani** <monedă>.
leu, în onomastică 189.
livezi 31, 47, 124, 157, 162, 207.
locuri şi ocini domneşti 38, 53, 108, 118, 163, 212.
logofeţi
din casa domnească, vlastelini, primi sfetnici 59, 78, 144, 161, 162, 172, 179, 189, 206;
mari logofeţi <fără cei din sfat> 144,167, 172, 176, 179, 188, 194, 204, 206, 220, 225, 226; logofeţi mici 59, C; ~ al doilea 31, 58;
stăpîni, familie 15, 53, 58, 59, 74, 78, 92, 108, 121, 125, 144, 146, 149, 157, 161—163, 167, 170—172, 176, 178, 179, 193, 204, 206, 216;
în sfatul domnesc (logofeţi, mari ~, foşti ~) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39—44, 48, 50—55, 57—63, 65, 66, 68—70, 73—78, 81—84, 86—93, 99—101, 103, 104, 106—108, 110, 112—120, 125—128, 130—134, 136—139, 142, 143, 145—147, 149, 151, 152, 154, 155, 159, 161—165, 168—171, 175, 177—185, 188—203, 207, 208, 210, 211, 215, 217—219, 226, 232, 236—243, 246—250, A, B, C, I, II; logofăt al doilea (mic) 31, 58, 59;
ispravnici în acte domneşti 63, 87, 118, 125, 127, 143, 148, 177, 185, 188, 194,

www.dacoromanica.ro

214, 215, 217, 218, 220, 225, 226, 229, 230, 239, 242, 244—246, 249, 250, C; trimişi să aşeze hotarul ţării 194; scriu acte domneşti 64, 114, 147, 160, 232, 238, 240, 243, C; scriitor şi gramatic 40; în menţ. tîrzii 119, 215.

lucru, v. **munci.**

lup, în onomastică 138, 167, 184, 232, 238, 243.

lupte, cu turcii C.

M

majă de peste 242; taxe vamale 14, 69.
maldăr, în onomastică 11, 196.
marfă, vamă luată pentru ~ 30, 69, 163, 224.
măcelar, martor 157.
măguri, în toponimie 105, 156, 194, 208; băşicuţă 165; v. şi **movilă.**
mălai, în onomastică 232, 237—241.
mămăligă, în onomastică 203, 240.
mănăstiri:
numită zidire împărătească 131;
de călugări: passim; de călugăriţe 49, 103, 114, 133, 149 (?), 188;
locuri de mănăstire, de metoh 162, 165, 188;
sărăcite 4, 97, 104, 108, 153, 158, 173;
mănăstiri domneşti <textual> 33, 56, 60, 117, 148; închinate să fie domneşti 103, 114;
zidiri, ctitori: domnul 29, 30, 51, 108, 131; boieri 9, 11, 49, 58, 59, 103, 114, 135, 145, 147, 162, 165, 176, 188, 190, 193;
venituri în afara domeniului: obroace, grîu, căşărit 3, 4, 53, 58, 59, 97, 104, 108, 153, 173, 193, 223; vămi 14, 30, 53, 56, 58, 59, 69, 108, 163, 215, 222, 224; privilegii v. **domnul** acordă scutiri; drept de a lua duşegubină, sînge şi gloabe 29, 51, 58, 59, 193; ~ de a face slobozie 33; drept de a pune vameşi 30, 224; fac schimb, vînd 43, 70, 96, 120, 163, 197, 201, 211; pricini, volnicii 54, 57, 60, 80—82, 85, 89, 95, 100, 106, 164, 174, 181, 208, 211, 223, 229, 230, 236;
bolniţă, adăpost de călători 218;
mănăstire apărată faţă de altă mănăstire 4, 104; ~ închinată unei m-ri străine 96;
drepturile ctitorilor 133, 149;
acte domneşti scrise în ~ 47, 125, 160, 162, 164;
v. şi **egumeni, metohuri** şi **Argeş, Bistriţa, Bolintin, Brădet, Călugu, Clococlovul, Codmeana, Corbi, Cornet, Cozia, Dealul, Glavacioc, Govora, Iazărul, Mănăstirea lui Cornilie, Mănăstirea lui Radul postelnic, Mănăstirea Sfîntul Ştefan, Nucet, Seaca, Snagov, Tismana, Valea, Vărbila, Vişina,** m-ri; mănăstiri străine v. **Athos.**

măr, în toponimie 63.
măsuri:
aruncare cu săgeata în pistreală 161; „bătrîn" 101; burdufuri 15, 218, 242; butoaie (buţi) 14, 29, 51, 56, 69; cal împovărat 14, 69; care 14, 29, 51, 69, 74, 242; chile 104; corăbii 14, 69; coţi 53, 107, 108; fălci 207; funii 26, 137, 201, 210; găleţi 4, 5, 15, 53; măji 14, 69, 242; paşi 185, 206; pogoane 16, 184, 242; saci 14, 69; tei 159; vedre 15, 163, 205, 242.
mednicer (medelnicer?), în sfatul domnesc 219.
meglaşi întrebaţi la vînzare 144, 202; boieri ~ <jurători> 65, 132, 209.
mertice, v. **obroace.**
meşteri străini 209.
metohuri 15, 185; loc de ~ 165; v. şi **mănăstiri.**
miere, vedre de ~ 242; v. şi **albinărit, stupi.**
milostenii, mile domneşti, dregători şi slugi domneşti trimişi după ~ 5, 11, 13, 15, 33, 74, 98, 116, 131, 163, 189, 193.
mitropoliţi (vlădică) 220; în sfatul domnesc 59; ispravnic în act domnesc 222, 223; v. şi **Mitropolia** Ungrovlahiei.
moaşte 3.
moldoveni, în onomastică 9, 11, 74.
morar, în toponimie 194.
mori:
vaduri de ~ 15, 50, 107, 142, 163, 165; iazuri şi scocuri 141, 211, 213; două ~ într-o casă 163; cheltuieli pentru ~ 211; muncă la ~, scutiri 33, 40, 211, 242;
mori domneşti 33, 40, 211; ~ ale unor m-ri 9, 11, 15, 53, 92, 107, 143, 149, 150, 161, 163, 165, 185, 189, 211, 213, 215, 221, 226; ~ ale episcopiei 242; ~ ale unor boieri 21, 48, 74, 107, 115, 122, 141, 142, 149, 161, 162, 171, 189, 214, 240; ~ ale unor oameni indicaţi numai nominal 74, 115.
morminte, în toponimie 105.
moşneni 156; domn numit moşnean 186; v. şi **cete.**
moştenitori, nu pot plăti datoria părintelui 172; v. şi **înfrăţiri** şi **prădalica.**
movilă în toponimie 105; v. şi **măguri.**

www.dacoromanica.ro

munei (lucru, slujbe, trebi), la cetate 33, 40; la mori 33, 40, 242; la poteci 33; preţul unui ţaz 211;
munci (slujbe) domneşti, în scutiri 5, 11, 13, 15, 33, 40, 74, 98, 116, 131, 166, 189, 225; „popor" dat pentru muncă 171, 242.
munţi, căşăria din munţii unui judeţ 223; ~ ai unor m-ri 15, 95, 117, 140, 143; ai unor boieri 7, 10, 13, 40, 44, 74, 136, 175, I; ai unui popă 43; ai unor oameni indicaţi numai nominal 22, 62, 88, 156, 210, 232, 238;
parte cumpărată de la m-re pentru o tetraevanghelie 53; preţ 44, 53;
hotarul ţării în ~ 194;
fugă peste ~ 9, 231.

N

nastavnici, v. egumeni.
nasturi, în preţ, preţuiţi 9.
nedeie, în toponimie 194.
negustori, negoţ, obligaţii de vamă 14, 29, 30, 51, 56, 69, 163, 224.
nemeşi, boieri din Transilvania 30, 194.

O

oameni, opriţi să facă zăgazuri la bălţile unei m-ri 29, 51; v. şi **danii**, **înfrăţiri**.
oaste
oastea cea mare 33, 87, 98;
scutire de ~ 225; obligaţie a unor sate scutite 33, 58, 59, 87, 98, 193.
obicei, dare luată după lege şi ~ 194.
obroace
mertice 1, 4, 12, 15, 49, 163;
acordate în natură şi bani unor m-ri din ţară 3, 4, 15, 49, 97, 104, 108, 153, 163, 173, 218; în bani, unor m-ri străine 1, 2, 12, 71, 72, 109, 130, 160, 233—235.
ocne, partea domnească din sare dăruită unei m-ri 148, 215, 221; în toponimie: 15, 146, 162, 163, 175; v. şi **sare**.
odăjdii, dăruite de un egumen 4, 104.
oerit 166; v. şi **vămi** din oi.
ogoare 35, 42, 129, 182, 189, 196, 203, 207, 227, 241; ~ de grădină 62.
ogradă 157.
ohabă, găleţi ohabnice 4, 53, 108; ţigani ohabnici 111, 116; vamă dată de ~ 14, 69, de uric 163, de dedină 224; în toponimie B;
sate ş.a. date de ~: passim.
oi:
oi domneşti tunse în ascuns 189;
în preţ 7, 13, 74, 152, 216;
dare din ~ 194; taxe vamale 14, 56, 69, 224;
vama din ~ <gorştină> v. **vănul** din oi.
omor, moarte pentru moarte 238; v. şi **dușegubine** şi **singe**.
oraşe şi orăşeni:
tîrg 91, 224; oraşe (cetăţi de scaun) v. **Bucureşti**, **Curtea de Argeş**, **Piteşti**, **Tîrgovişte**; oraşe domneşti 15, 161, A; oraş vechi 202; oraşe de pe Dunăre 209;
loc în jurul oraşului, hotarul, „ocina oraşului" 163, 175, 213; uliţă 5, 163; curţi domneşti noi 165; foişor 167; case şi locuri de casă 94, 163, 175, 186; adăpost de călători 218;
mori 15, 163, 213, 215, 221; vii 15, 143, 163, 175, 186, 193, 220: orăşeni opriţi să zăgăzuiască la bălţile unei m-ri 29, 51; circiumă 42; pivniţe 94, 163, 175;
vamă la tîrguri 14, 56, 69, 224;
judeţul şi pîrgarii 157, 245; pîrgari 35, 42, 47, A; pîrcăiab 167; v. şi **Buzău**, **Calafat**, **Cîmpulung**, **Cornetel**, **Craiova**, **Floci**, **Gherghiţa**, **Giurgiu**, **Oene**, **Rîmnic**, **Severin**, **Slatina**;
popă, protopop 47;
oraşe străine 30, 53, 90, 105, 107, 108, 155, 209, 222.
orz, chile de ~ dintr-un judeţ 104; găleţi de ~ dăruite şi întărite unor m-ri 4, 5, 15, 53.

P

pace, daruri la încheierea unei păci 90.
paharnici
din casa domnească 16;
stăpîn, familie 9, 16, 40, 192, 198, 217;
în sfatul domnesc (paharnici mari ~) 5, 6, 8, 9, 11, 13—18, 20—27, 29—31, 34—37, 39, 40, 42—44, 48, 50—55, 57—63, 65, 66, 69, 70, 73—75, 77, 78, 80—85, 87,

www.dacoromanica.ro

89—93, 100, 101, 103—107, 110, 112—120, 122—125, 127—134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 188—204, 207, 208, 210, 211, 215, 217, 219, 226, 238, 240, 242, 243, 246—250, A, B, C, I, II;
ispravnic în act domnesc 238;
eroare în loc de postelnic 128;
în menţ. tîrzii 145, 147.
paltin, în toponimie 194.
panţir <zale>, în preţ 189.
pardoşi domneşti, în preţ 9.
paşi, locuri măsurate în ~ 185, 206.
păcuri, păcurean în onomastică 165, 208.
pădure 35, 42, 78, 105, 107, 120, 127, 128, 146, 162, 183; loc în ~ curăţat cu foc şi cu securea 168; ~ ca să facă vie 88; în onomastică 189, 234, 235, 245.
păr, în toponimie şi descriere de hotare 20, 105.
părăsire, v. **prădalica.**
păun, în onomastică 127, 231.
pecetea mare, ~ mică, carte domnească pecetluită cu ~ 30; ~ pecetluită cu inelul domnului 30.
pedepse, pentru furt 189; pentru viclenie 9, 189, 214, 216, 248; ~ prevăzute prin aşezămînt 194.
perneş, caftan de ~ 74.
perperi <dare>, dăruiţi unor m-ri 98, 220; luaţi pentru car cu peşte, pentru buţi de vin, pentru tot ce se vinde 29, 51.
perperi <monedă>, v. **bani.**
peşte şi pescuit:
peşte sărat 14, 69; măji, care, corăbii cu peşte 14, 29, 51, 69, 242; preţ(?) 242; taxe vamale 14, 30, 56, 69; oprelişti pentru pescuit 29, 51; v. şi **bălţi.**
pietre, semn de hotar 105, 156, 208, 210; hotar de piatră 132.
pistreală, aruncare cu săgeata în ~ 161.
pitari, stăpîni 75, 139; în sfatul domnesc 219; hotarnic 189.
pivniţe, în oraşe 94, 163, 175.
pîrcălabi
de cetate 74; ~ de oraş 167;
din casa domnească 190; vlastelin 11; mari pîrcălabi 11, 92;
familie, stăpîni 9, 11, 47, 52, 86, 99, 107, 120, 123, 145, 147, 171, 190, 203, 240;
în sfatul domnesc 74, 92, 93; ispravnici în acte domneşti 167, 182; ~ de jurători 101;
sluga pîrcălabului 4.
pîrgari, stăpîni 99, A; martori 35, 42, 47; judeţul şi ~ v. **judeţi.**
plaiuri 22, 23, 131, 132, 156; plai domnesc 212; ~ de vie 207, 238,
plopi, în toponimie 90, 185, C.
poclon, în scutiri 5.
poduri, în toponimie şi descriere de hotar 157, 212.
podvoade, în scutiri 5, 11, 13, 15, 40, 74, 116, 131, 163, 166, 189,
pogoane, de vie 16, 184, 242.
poieni 74, 118, 119, 184.
pomelnice (~ la proscomidie), ctitori şi donatori scrişi în ~ 2, 15, 96, 181, 189.
pomi, pometuri 107; vii cu ~ 146; dări de la ~ 29, 51.
popi 211; protopop 47;
cu vii, grădini, părţi 6, 15, 22, 23, 35, 42, 43, 63, 78, 128, 136, 137, 157, 162, 163, 169, 182; dedina popească 43;
fac danii 15, 163;
ispravnici în acte domneşti 115, 197;
martori 47, 94, 157; jurători, hotarnic 82, 105;
în toponimie 189.
„popor" dat pentru munci 171, 242.
portari
portar mare 132; portar al doilea 22; stăpîn 48;
în sfatul domnesc 195, 219, 232, 238, 239;
ispravnici în acte domneşti 20, 44, 68, 129, 137, 138, 159, 168, 183, 200, 219. 241, II; ispravnici de hotărnicie 22, 132; în menţ. tîrzie 80.
porumb, în toponimie 131.
posadă, în scutiri 11, 33.
poslušnici, mireni 223, 244; ~ mănăstireşti (trimişii egumenului) adună dăjdii, iau vamă 30, 193.
postelnici (stratornici)
vlastel 59; mari postelnici 7, 67; postelnic al doilea 59; stăpîni, familie 2, 7, 47, 59, 94, 135, 177, 186, 214, 216, 243;
în sfatul domnesc: un singur postelnic (mare ~) 34—37, 39, 40, 42, 50, 52, 53, 55, 57, 60—63, 68—70, 73—78, 80—82, 84, 85, 87, 89—93, 99, 101, 103, 105—108, 110, 112—114, 117, 119, 120, 124, 126, 128—130, 133, 134, 137, 139, 143—145, 151, 154, 156, 167, 169, 178, 181, 182, 192—194, 198, 200, 202, 208, 217—219, 231, 236, A; doi ~ (mari ~) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—31, 43, 44, 51, 54, 100, 115, 118, 122, 123, 125, 127, 132, 136, 138, 142, 146, 149, 152, 155, 159, 161—165, 168, 170—172, 175—177, 179, 180, 183—185, 188—191, 195—197, 199, 201, 203, 204, 207, 211, 215, 226, 232, 237—243, 246—250, B, C, II; trei ~ (mari ~) 83, 86, 88; postelnic al doilea 59;
ispravnici în acte domneşti 67, 75, 146, 192, 247; trimişi să aleagă hotarul ţării 194;
în pomelnicul unei m-ri străine 2;
eroare în loc de paharnic 104.
poteci, muncă la ~ 33.
potir de argint, în danie 173.

www.dacoromanica.ro

povară <unitate de măsură>, taxe vamale 14, <69>.
povarnă 65.
povodnicari, opriți să tulbure privilegiați 5, 11, 13, 15, 33, 40, 98.
prădalica (în traduceri: părăsire, prigonire, vînzare), scutire de ~ 6, 7, 13, 16—18, 20, 23—27, 34, 36, 37, 39—41, 43, 44, 50, 52, 55, 57, 62, 63, 65, 67, 68, 73—77, 80, 88, 90, 91, 94, 110, 112, 122, 123, 127—129, 136—139, 141, 142, 144, 154, 159, 168, 169, 172, 175, 179, 182, 183, 190, 192, 196, 203, 205—207, 210, 219, 232, 237, 238, 240, 241, 250, B, I; scutire de ~ în favoarea unor m-ri 78, 103, 114, 146, 178; dreptul ctitorilor de a redobîndi averile unei m-ri risipite 149.
pretendent 9.
preoteasă, cu parte 15.
prețuri în aspri pentru:
sate întregi 8, 15, 53, 58, 59, 74, 76, 86, 108, 127, 163, 177, 216, 228; silițe cu colibe 62; părți definite de sat 5, 6, 9, 13, 74, 87, 92, 99, 107, 142, 163, 171, A; părți de munți 44, 53; funii, teie 159, 182, 210; pogoane de vie 16; ogoare 35, 42, 129, 182, 189, 196, 207; ogor de grădină 62; părți de moară 161, 162; cai 39, 52, 74, 88, 90, 142, 152; majă de pește 242 (?); caftane 157, 162; nasturi 9; tetraevangheliar 53; țigani 15, 27, 123, 144, 167, 203;
alte prețuri 5, 6, 9, 13, 74, 107, 152, 157, 163, 182, 189, 190, 216.
prigonire, v. **judecată și prădalica.**
prisăci, v. **stupini.**
proegumeni, v. **egumeni.**
prot la Athos 1, 12, 71.
prund în toponimie 42.
purgarmeșterul din Sibiu 30.

R

rentă feudală
luată după lege 29, 193;
găleata boierească 98;
~ în natură, venituri domnești luate explicit de feudal 5, 9, 11, 13, 15, 29, 49, 51, 53, 58, 59, 98, 108, 143, 163, 193, 198, 215, 217, 221, 242, 244; v. și **domnul** acordă scutiri și imunități;
v. și **ascultare, munci, perperi.**
rumâni (vecini):
mănăstirești 33, 243, 249; ~ cu vii pe locul m-rii 98; țin sate dăruite unei m-ri străine 105; obligați să asculte de m-re 223;
boierești, opriți să zăgăzuiască la bălțile unei m-ri 29, <51>; om se închină cu partea sa unui boier 154;
drept de strămutare 33, 87;
dau bir, fac oaste 87;
v. și **vlahi.**
rumânire 154.
ruși în toponimie 12.

S

sac, <unitate de măsură>, de grîu 14, 69.
saduri cu grădini 132.
sare, bolovani 14, 19, 56, 69; a unor boieri 74; vămi, taxe vamale 14, 56, 69, 163, 222, 224; în toponimie 74.
sași, martori 94.
sate
de la întemeierea țării 156; întindere 26; selițe cu colibe 62;
făcute slobozii 33, 87; sate ale unei m-ri luate de vecini 105; obligate să asculte de m-re 223; sate boierești oprite să zăgăzuiască la bălțile unei m-ri 29, 51;
douăsprezece sate dau mărturie 238;
acte domnești date în ~ 60, 64, 65, 79, 84, 85, 120, 135, 137, 145, 218, 243;
passim; v. și **prețuri, selișt.**
săgeata, aruncare cu ~ <unitate de măsură> 161.
sălcii, în toponimie 185, C.
sărindar, plătit în aspri 162; în onomastică 11.
scaun, v. **cetăți.**
schimb de sate, părți de sate și locuri făcut de: domn cu boieri 15, 53, 108; între boieri 9, 74, 107; de boieri cu m-re 70, 96, 120; ~ cu oameni indicați numai nominal 115, 189, 204; de m-re cu oameni indicați numai nominal 43, 197, 201, 211; între oameni 207;
schimb de părți de mori 211.
scoruș, în toponimie 184.
scriitori de acte domnești 5, 11, 16, 17, 21, 55, 92, 93, 120, 160, 165; scriitor și gramatic 118; v. și **dieci, gramatici, logofeți.**
scrisori, v. **acte.**
seule <prețioase>, ale unei m-ri 4, 104.
scutiri și imunități, v. **domnul.**

www.dacoromanica.ro

seeluri 7, 43; în toponimie 208.
secure, pădure curățată cu ~ 168.
selişti 15, 31, 40, 43, 60, 67, 74, 81, 90, 105, 106, 142, 149, 163, 175, 230, 236, C; selişte cu colibe 62.
semne de hotar, v. **hotare**.
sfatul domnesc (divanul):
cu mare vornic, mare logofăt, mare vistier, spătar, stolnic, paharnic, comis, unul sau doi postelnici, cu sau fără marele ban 57, 60, 61, 63, 86, 92, 93, 103, 106—108, 110, 113—115, 117—120, 124, 127, 128, 130, 134, 136—139, 142, 143, 145, 146, 149, 152, 155, 159, 161—165, 168—171, 175, 177—185, 189—196, 198, 201, 202, 207, 210, 217, 226, 240, 242, 243, 249, A,B, C,II, şi cu foşti dregători 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39—44, 48, 50—55, 58, 59, 68—70, 73—78, 80—85, 87—91, 99, 100, 154, 197, 199, 203, 204, 211, 215, 246—248, 250, I;
cu alţi dregători 6, 13, 31, 55, 57—63, 74, 81, 92, 93, 99—101, 104, 110, 112, 115, 116, 120, 133, 134, 137, 195, 219, 231, 232, 236—241;
cu mitropolit 59;
cu lipsuri 7, 31, 32, 41, 44, 50, 51, 54, 58, 59, 62, 65, 66, 68, 70, 73, 74, 76, 78, 80, 85, 99, 101, 104, 105, 108, 112, 116, 122, 123, 125, 126, 129, 131—133, 144, 147, 151, 154, 156, 166, 167, 172, 176, 188, 197, 200, 204, 208, 215, 218, 231, 232, 236—239, 241, I;
în menţ. ulterioară 119.
sfetnici domneşti, primi sfetnici 115, 144, 154, 172, 179.
sfită, coţi de ~ 107; v. şi **giure**.
sînge, drept acordat unor m-ri de a lua dușegubină şi ~ 29, 51; v. şi **slujbe**.
sîrbi, etitori la Athos 72; în onomastică 105, 128, 193, 210, 240.
slav, în onomastică 9, 11, 13, 53, 74, 108, 133, 163, 184, 238, 240, 242.
slobozii, v. **sate**.
slugeri, v. **sulgeri**.
slugi:
slugi domneşti 134; cu părţi, sate, imunităţi 17, 18, 20, 22—26, 32, 39, 41, 42, 44, 50, 52, 55, 57, 70, 77, 80, 91, 101, 135, 136, 142, 168, 208, 216, 237, 250, I, II; trimise după milostenii v. **dregători**; ispravnic de hotărnicie 22; răsplătite cu danie pentru slujbă dreaptă 38, 151, 155;
sluga pircălabului, martor 4; slugile banilor, ~ unor boieri, ~ unui dregător, ~ ale vornicului, oprite să tulbure privilegiaţi 5, 33, 223, 225.
slujbe, slujbă dreaptă şi credincioasă, cu vărsare de sînge a unor boieri, răsplătită cu danii 13, 38, 67, 74, 119, 135, 151, 155, 162, 163, 168, 171, 172, 190, 212, 214, 248, C;
slujbe domneşti v. **dări şi slujbe**.
socoteală ţinută în catastife la vămi 30.
soroace, pentru ridicarea obroacelor 1—3, 12, 71, 72, 97, 109, 130, 153, 160, 173, 233—235; ~ pentru plata unor datorii 172; ~ pentru judecată şi jurători: passim.
spătari
vlastel 36;
stăpîni, familie 36, 40, 46, 48, 94, 119, 120, 141, 145, 147, 163, 168, 214, C;
în sfatul domnesc (spătari, mari ~)5—9, 11, 13—18, 20—27, 29, 30, 34—37, 39—42, 44, 48, 52, 53, 55, 57—63, 65, 66, 68, 69, 75—78, 80—93, 100, 103—108, 110, 113—120, 122—124, 126—134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 154—156, 159, 161—165, 167—172, 175—185, 188—204, 207, 210, 211, 215, 217—219, 226, 232, 236—243, 246—250, A, B, C, I ,II;
ispravnici în acte domneşti 128, 161, 162, 237; hotarnici 105, 131, 132, 183, 194.
spusa domnului, v. **ispravnici**.
stareţi, v. **călugări**.
stăvilare, v. **zăgazuri**.
stejari, în toponimie şi descriere de hotare 105, 184.
stîlpi, semne de hotar 105, 200; în toponimie 156,189, 194.
stolnici
vlastel 105;
stăpîni 27, 141, 219, 247;
în sfatul domnesc (stolnici, mari ~) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39, 40, 42, 44, 48, 50—53, 55, 57—63, 65, 66, 68—70, 73—78, 80—93, 99—101, 103, 105—108, 110, 112—120, 122—125, 127—134, 136—139, 142—147, 149, 152, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 188—199, 201—204, 207, 208, 210, 211, 215, 217—219, 226, 232, 236, 237, 240—243, 246—250, A, B, C, I, II;
ispravnici în acte domneşti 178, 196; ispravnic de hotărnicie 105.
stratornici, v. **postelnici**.
stupi (albine, prisăci, vamă din ~) 29, 51, 58, 59, 98, 166, 193.
stupini, locuri de ~ 15, 63, 178, 240; pierdute pentru datorie 9; prisăci 29.
sudeţi, v. **judeţi**.
suditeli, ispravnici în acte domneşti 205, 207, 210.
sulgeri
din casa domnească 90, 175; mare sulger 175;
stăpîni 90, 141, 175;
ispravnici în acte domneşti 165,174, 232; hotarnic 165.
sultanul, v. **împăratul turcesc**.

www.dacoromanica.ro

Ş

şa, cal înşeuat dat la înfrăţire 190.
şehei, în toponimie 38, 131, 156.
şcoli, şcoală domnească <în menţ. târzie> 167, 232, 243.
şerb, în onomastică 40, 105, 124, 132, 133, 152, 184, 196, 210.
şetrari, în sfatul domnesc 99, 219; ispravnici în acte domneşti 201, 202.
şoim, în toponimie 189.
ştiubei, în toponimie 60, 81, 106, 236.

T

talpe, în scutiri 11, 13, 15, 40, 74, 116, 189.
tătari şi **tătărăi**, în onomastică 53, 108, 192, 228.
tei, în toponimie şi descriere de hotare 105, 128, 156.
tei <unitate de măsură> 159; v. şi **funii**.
temelie în datarea documentelor, v. **datare**.
tetraevangheliar, dat în schimb pentru un munte 53.
tipsie de argint 173.
tîrguri, v. **oraşe**.
tovarăşi, v. **cete**.
trăgători la oaste 225.
treceătoare, în descriere de hotare 155.
troiane, în toponimie 105, 175.
tunsul oilor 189.
turci 209; cumpărături turceşti 30; cai ~ 90, 216; lupte cu ~ C; în onomastică 74, 161, 162, 207.

Ţ

ţarină 169.
ţigani (sălaşe de ~) 5, 9, 11, 15, 21, 40, 45, 53, 58, 59, 78, 84, 103, 108, 113, 114, 116, 123, 133, 143, 144, 150, 164, 166, 174, 175, 188—190, 192, 198, 215—217, 221, 231, 240, 242, 247, 248; ~ **ohabnici** 111, 116; **jude de** ~ 74; **faur** 13; **zlătar** 193; preţuri 27, 163, 167, 203; schimbat pentru un **cal** 216; în toponimie 13, 111, 116.

U

ulie 5, 163.
ulmi, în toponimie 165.
unguri, cumpărături ungureşti 30; florini, florinţi ungureşti 8, 25, 53, 61, 108, 142; pace încheiată cu ~ 90.
urie, vamă dată de uric 163.
urs, în onomastică 9, 11, 15, 40, 189.

V

vaci, cu lapte 152; în preţ 74, 152; taxe vamale 14, 69.
vaduri, la hotare 30, 105, 194, 220, 222; vamă la <vad> 58, 59, 224; ~ de mori v. **mori**.
vameşi, puşi de m-re 30, 224; opriţi să ia vamă 5, 222, 225.
vase, bărci, perperi, daţi pentru ~ 29, 51; corăbii cu peşte sărat, taxe vamale 14, 69; corăbii turceşti, condiţii de navigaţie pe Dunăre 209.
vămeşie (vămeşit, vămeşerie) 11, 13, 15, 29, 51, 53, 108.
vămi
de hotar 5, 53, 108, 222, 224, taxe vamale 14, 29 (?), 30, 51 (?), 56, 69, 163; vama Runcului 15; ~ la vad 58, 59, 224;
vama din albine 193; vama din oi (oierit), în scutiri 5, 11, 13, 15, 40, 74, 116, 131, 163, 166, 189; vama porcilor (goştinăritul din rîmători) în scutiri 5, 11, 13, 15, 40, 74, 116, 163, 166, 189;
vamă din peşte 14, 56, 69, 224; ~ de la grădini, de la pometuri 29, 51; vamă din sare 148, <215, 221>, 222; vamă (zeciuiala) din stupi, prisăci 29, 51, 58, 59, 98, 166;
vamă din vii, vin, vinărici v. **vinărici**.
vătafi 229 notă; stăpîni 38, 135; oprit să tulbure sat scutit 223; hotarnic 201.
vecini, v. **români**.

www.dacoromanica.ro

vedre, de miere 242; ~ de vin 15, 163, 205, 242.
venituri: passim; v. **rentă feudală şi dări şi slujbe.**
vicleníe şi vicleni 9; ocini pierdute pentru ~ 189, 214, 216, 248.
vii 9, 15, 29, 31, 40, 47, 51, 53, 58, 59, 74, 78, 103, 108, 114, 127, 133, 134, 143, 146, 157, 162, 163, 166, 169, 171, 175, 186, 188, 189, 193, 205, 214, 215, 220, 238, 240, 244, 250, II; plai de ~ 207; via vecinilor pe locul unei m-ri 98; vii puse de oameni pe locul Mitropoliei 220; pogoane de ~ 16, 184, 242; zeciuiala din ~ v. **vinărici.**
vig, taxe vamale pentru ~ 56.
vin (butoaie, buţi, vedre de ~) 14, 15, 29, 51, 56, 69, 163, 205, 242; taxe vamale 14, 56, 69; în danie 58, 59; vinărici dat în ~ 242; zeciuială din ~ v. **vinărici.**
vinăricerí, opriţi să tulbure privilegiaţi 220,244.
vinărici (vin)
dat în vin 242; zeciuiala din vin, din ~ 58, 59, 193; vinărici domnesc <textual> 5, 15, 53, 98, 108, 163, 215, 221; vîndut pe cai 13; domnesc şi boieresc <textual> 53, 163; ~ boieresc <textual> 9, 143, 215, 221;
în danii şi întăriri 5, 9, 11, 15, 29, 51, 53, 58, 108, 163, 193, 215, 221, 242, 244; în scutiri 5, 11, 13, 15, 74, 98, 116, 131, 166.
vistieri
din casa domnească, vlasteli 39, 73; vistier al doilea 58, 59;
stăpîni, familie 15, 73, 99, 107, 118, 122, 163;
în sfatul domnesc (vistieri, mari ~) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39, 40, 42—44, 48, 50—55, 57—63, 65, 66, 68—70, 73—77, 80—93, 100, 101, 103—108, 110, 112—115, 117—120, 122—131, 133, 134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 188—204, 207, 208, 210, 211, 215, 217—219, 226, 231, 232, 236—238, 240—243, 246—250, A, B, C, I, II; vistier al doilea 58, 59;
ispravnici în acte domneşti 61, 115, 145, 208; martori 39, 94; hotarnic 105;
scrie act domnesc 248.
vite 196; dăruite 4, 104; taxe vamale 30.
vînătoare, v. **peşte şi peşcuit.**
vînzări-cumpărări 5—9, 15, 16, 18, 21, 25, 27, 29, 35, 41—44, 47, 51—53, 58, 59, 61—63, 65, 74—76, 78, 80, 83, 86, 87, 92, 94, 98—101, 105, 107, 108, 110, 112, 123—125, 127, 129, 137, 138, 142—144, 146, 152, 157, 159, 161—163, 167, 169—171, 176—179, 182, 184, 188—190, 196, 202, 203, 206, 207, 210, 216, 221, 228, 237, 238, 250, A, II; vinărici vîndut pe cai 13;
drept de preempţiune 52, 100;
domnul vinde pe cai v. **domnul**;
v. şi **danii, închinare, înfrăţiri şi prădalica.**
vlahi, dau vamă la vad 222; v. şi **rumâni.**
vlasteli (vlastelini), dregători numiţi ~ 11, 13, 28, 36, 39, 40, 58, 59, 60, 66—68, 74, 82, 105, 106, 132, 189, 193, 206, 231, 236; din casa domnească 73, 115, 144, 172, 179;
judecă împreună cu domnul 40, 60, 66, 68, 82, 106, 231, 236.
vlădică, v. **mitropoliţi.**
vornici
din casa domnească 154, 248; vlasteli 39, 58, 59, 67, 193; prim sfetnic 154;
mari vornici <fără cei din sfat> 58, 59, 67, 77, 79, 86, 102, 154, 166, 193, 204, 227; vornici mici 58, 59;
stăpîni, familie 2, 9, 40, 46, 47, 50, 53, 58, 59, 63, 67, 74, 83, 86, 102, 107, 108, 120, 122, 124, 142, 154, 166, 193, 203, 216, 219, 240, 243;
în sfatul domnesc (vornici, mari ~, foşti ~) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39—44, 48, 50—55, 57, 58,60—63,65 66, 68—70, 73—78, 80—85, 87—93, 99—, 101, 103, 106—108, 110, 112—120, 122—128, 130—134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 155, 156, 159, 161—172, 175—185, 188—204, 207, 208, 210, 211, 215, 217—219, 226, 231, 232, 236—243, 246—250, A, B, C, I, II; vornici mici 58, 59;
ispravnici în acte domneşti 77, 79, 99, 148, 167, 180, 204, 212, C; hotarnic 208; martor 39;
oprelişti 29, 51, 223;
carte a marelui vornic 227;
slugile vornicului 5, 225.

Z

zăgazuri (stăvilare) de garduri, la bălţi 29, 51.
zălog, ocină pusă ~ 216.
zeciuială din stupi 98; din peşte <14, 56, 69>; din vin, din vinărici 58, 59, 193.
zestre 25, 68, 129, 241, II; a unei doamne, a unei fiice de domn 102, 163; a unor jupaniţe 40, 74, 99, 171, 175, 203, 216, 240.
zlătar, ţigan ~ 193.
zmeu, în toponimie 74.

www.dacoromanica.ro

FOTOCOPII

www.dacoromanica.ro

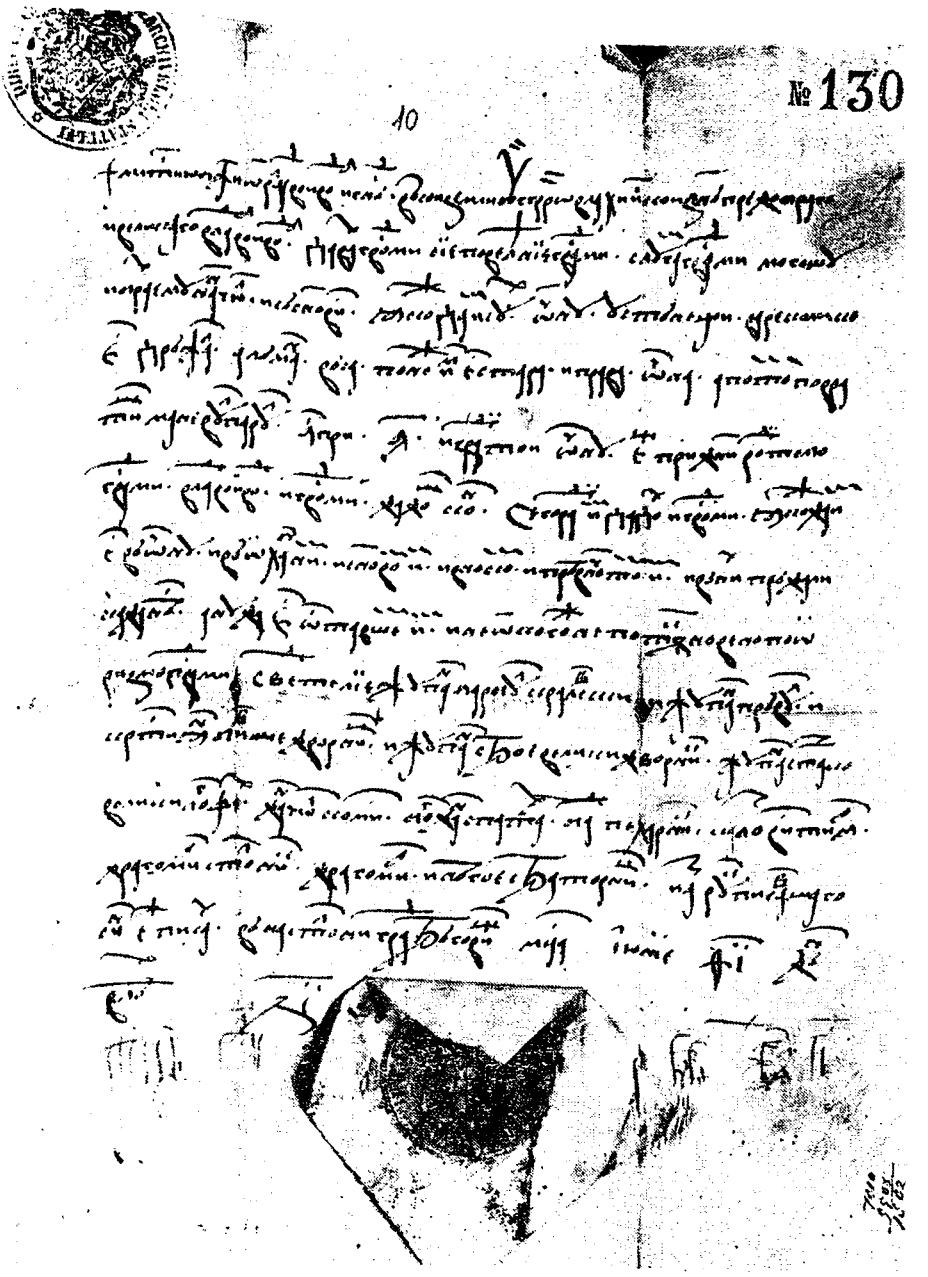

I = Doc. nr. 17.

www.dacoromanica.ro

II = Doc. nr. 21.

www.dacoromanica.ro

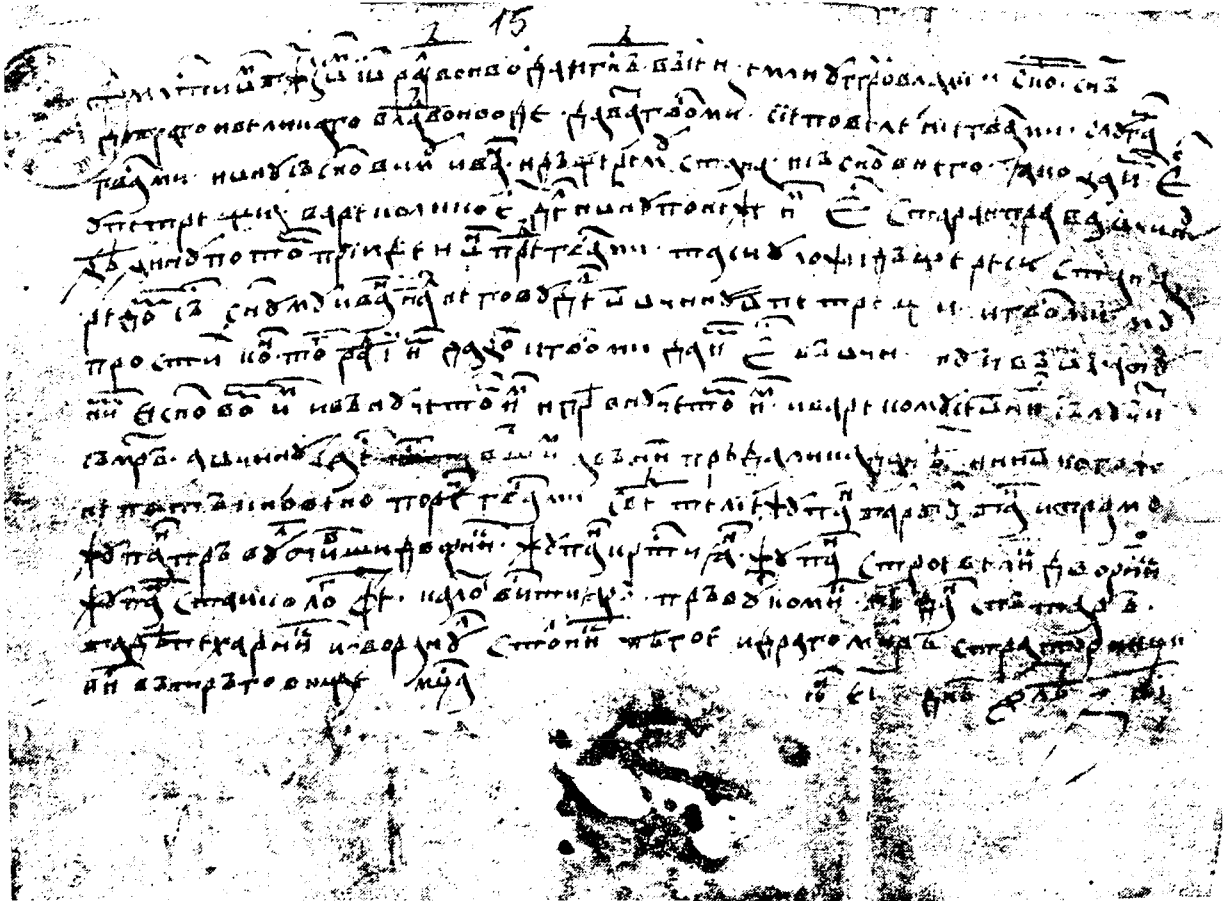

III = Doc. nr. 24.

www.dacoromanica.ro

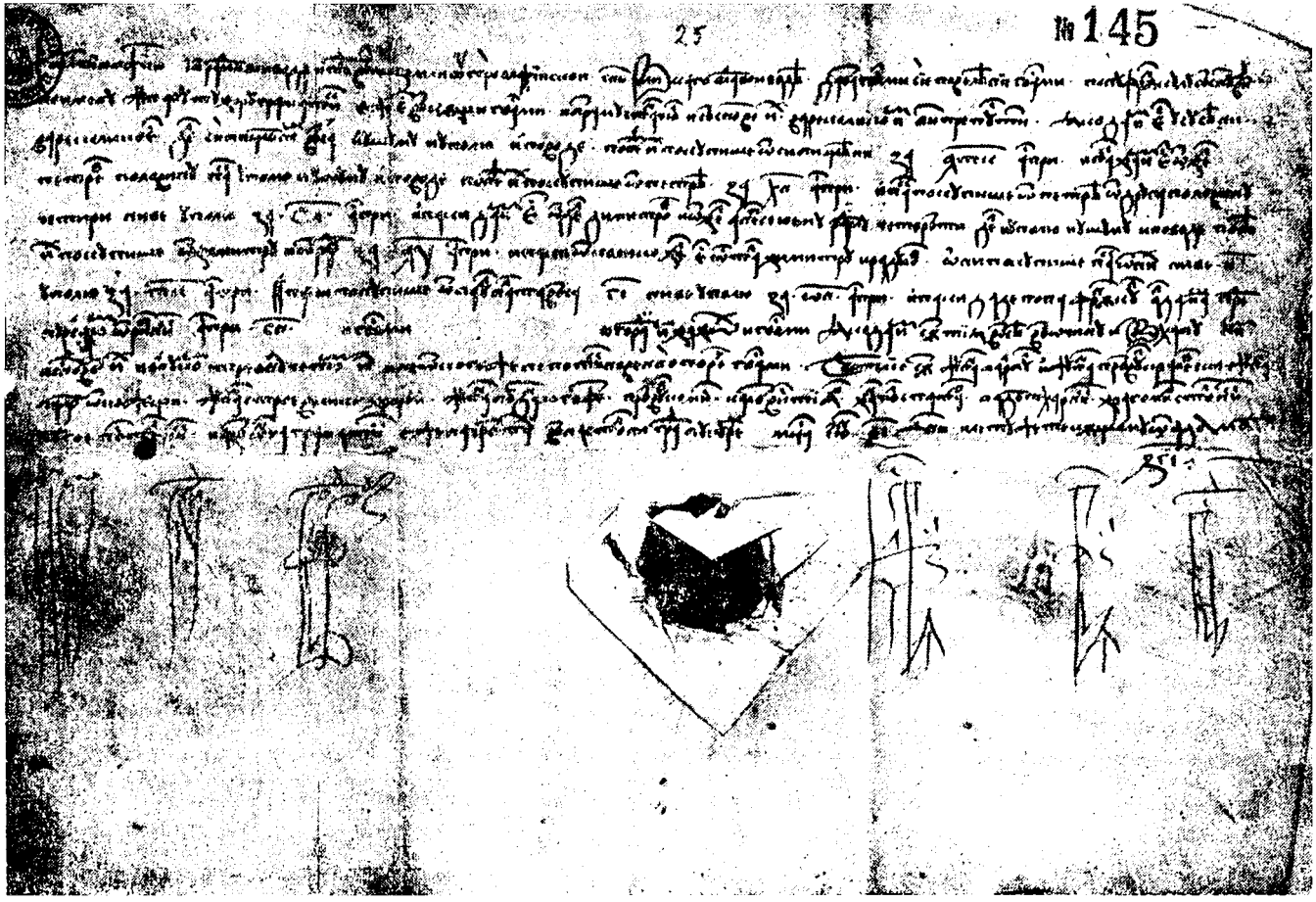

IV = Doc. nr. 35.

www.dacoromanica.ro

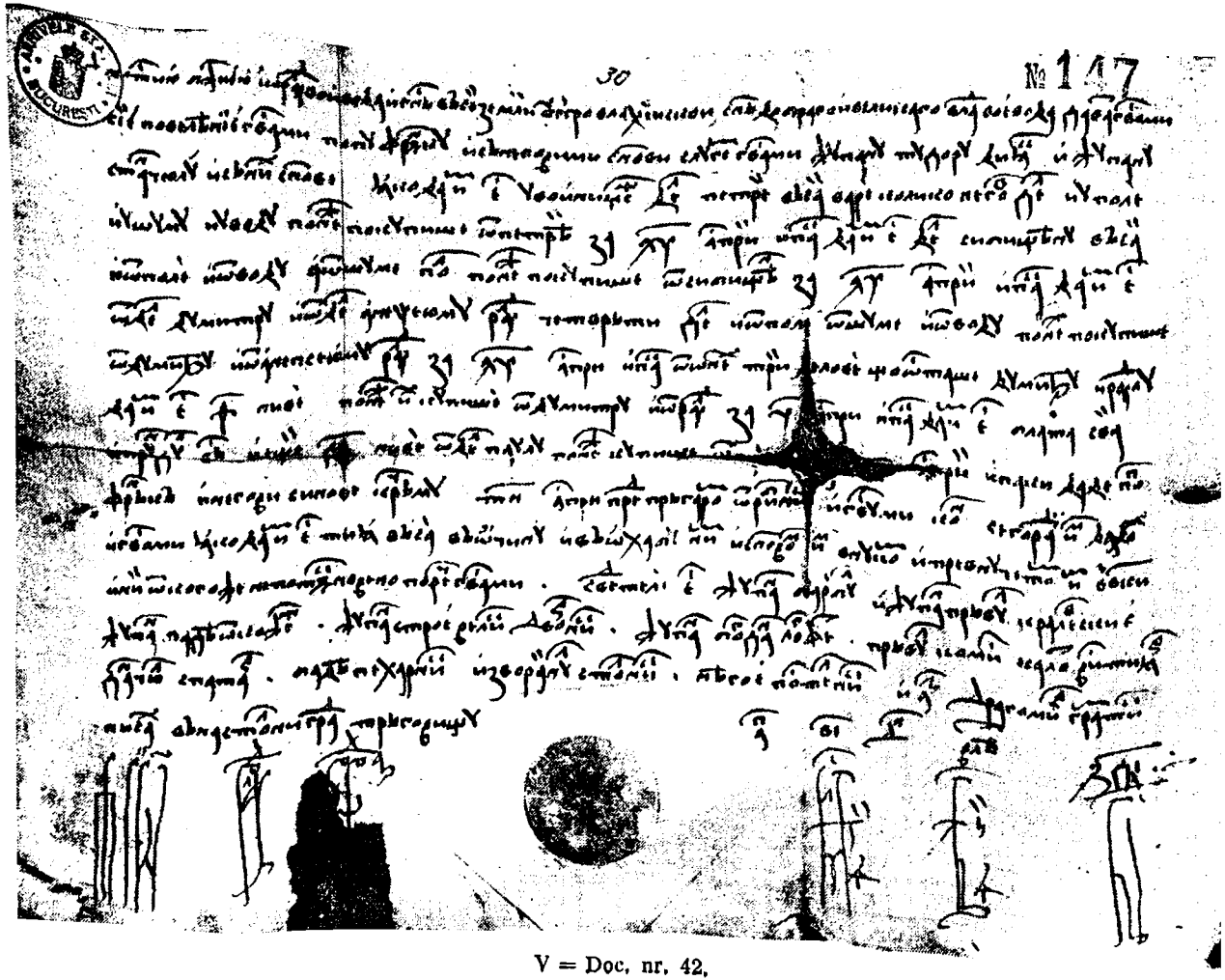

V = Doc, nr. 42.

www.dacoromanica.ro

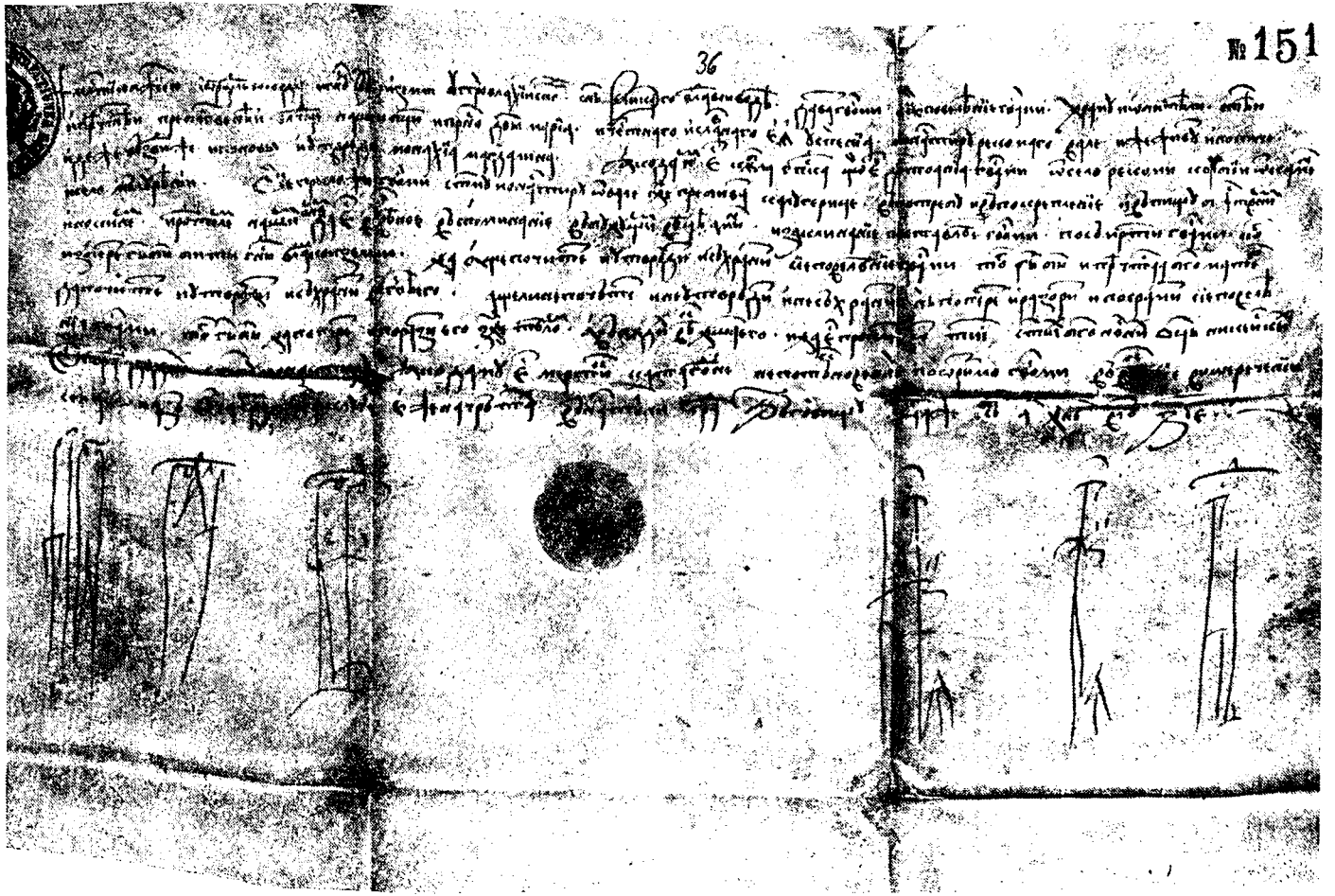

VI = Doc. nr. 49.

www.dacoromanica.ro

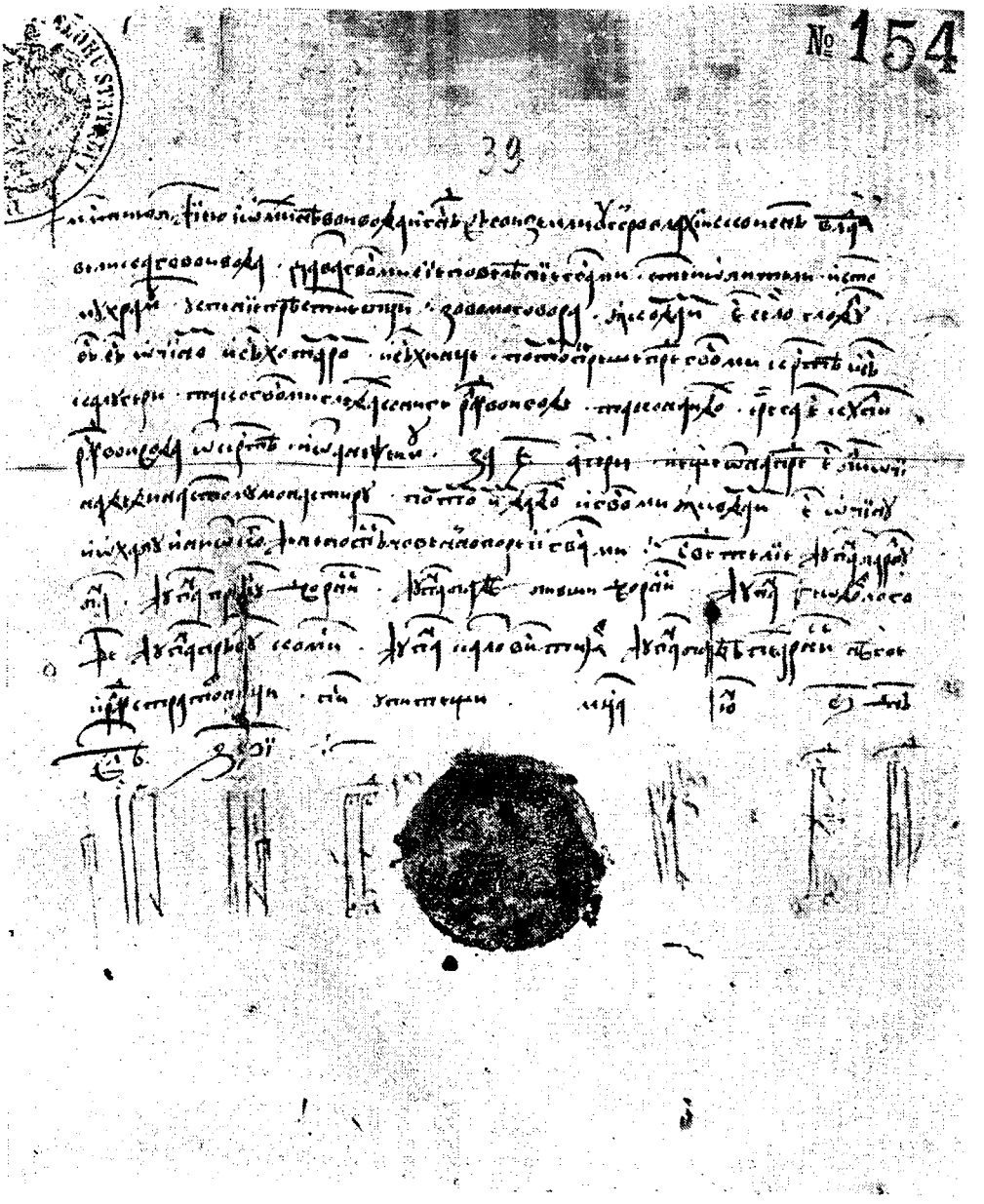

VII = Doc. nr. 54.

www.dacoromanica.ro

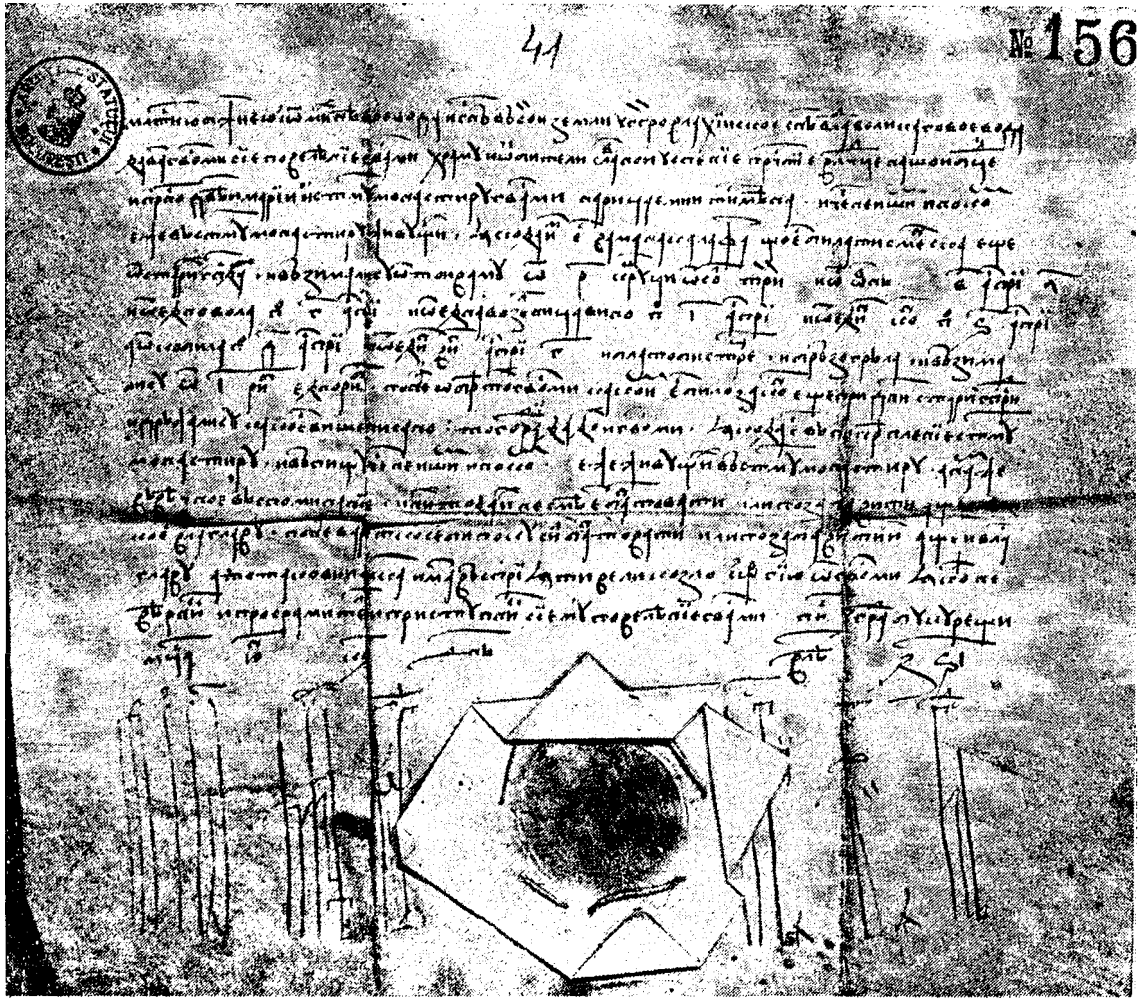

www.dacoromanica.ro

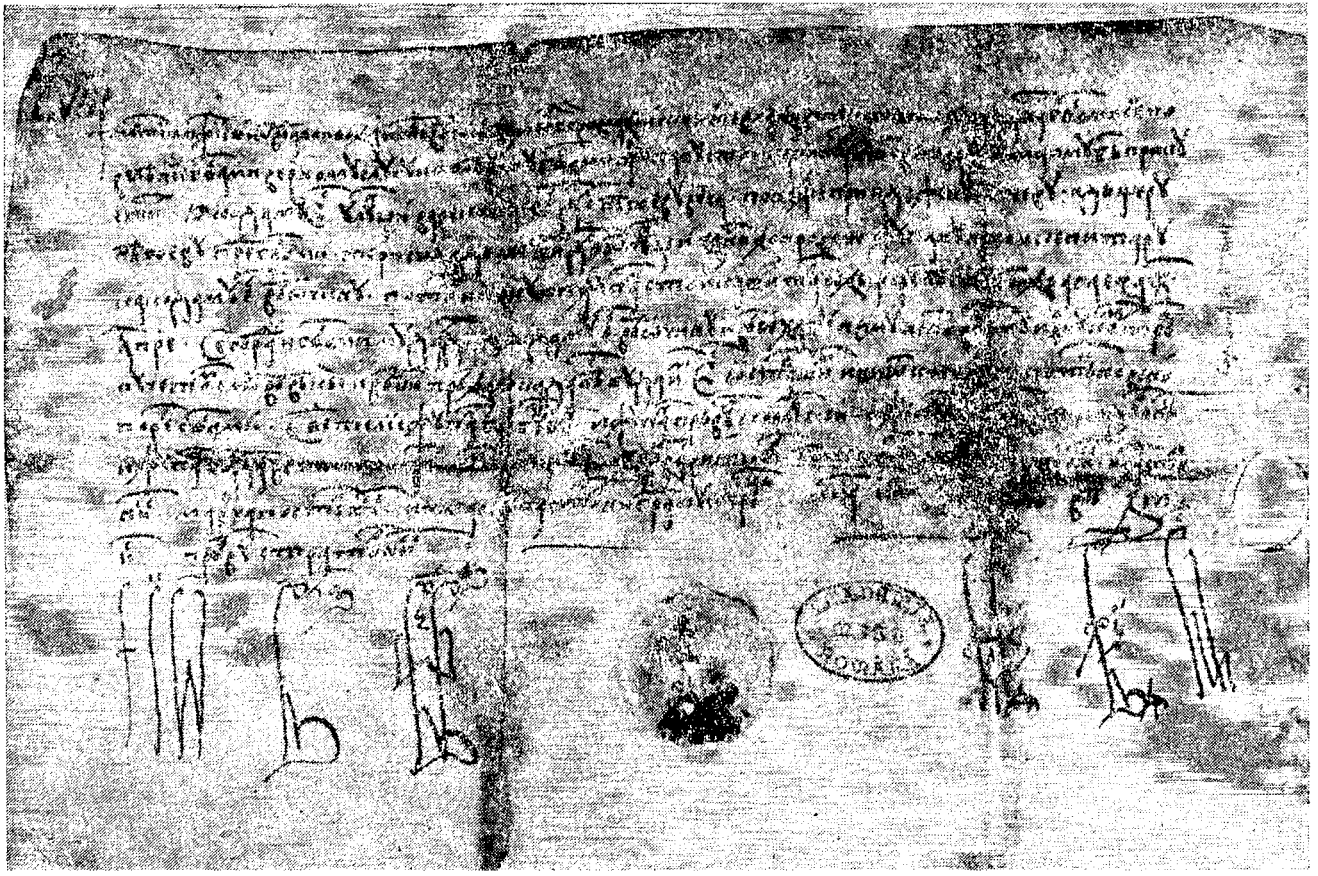

IX = Doc. nr. 75.

www.dacoromanica.ro

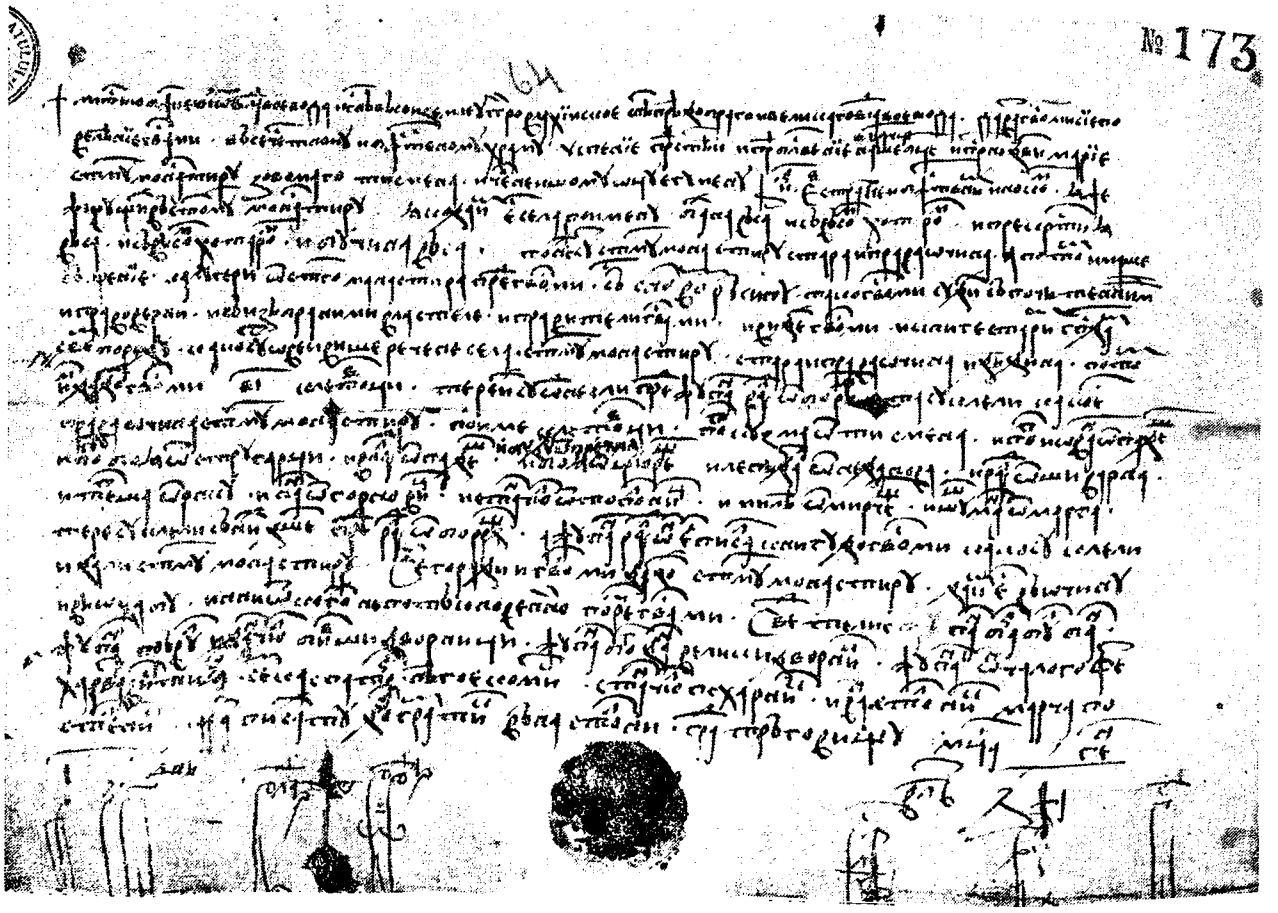

X = Doc. nr. 82.

www.dacoromanica.ro

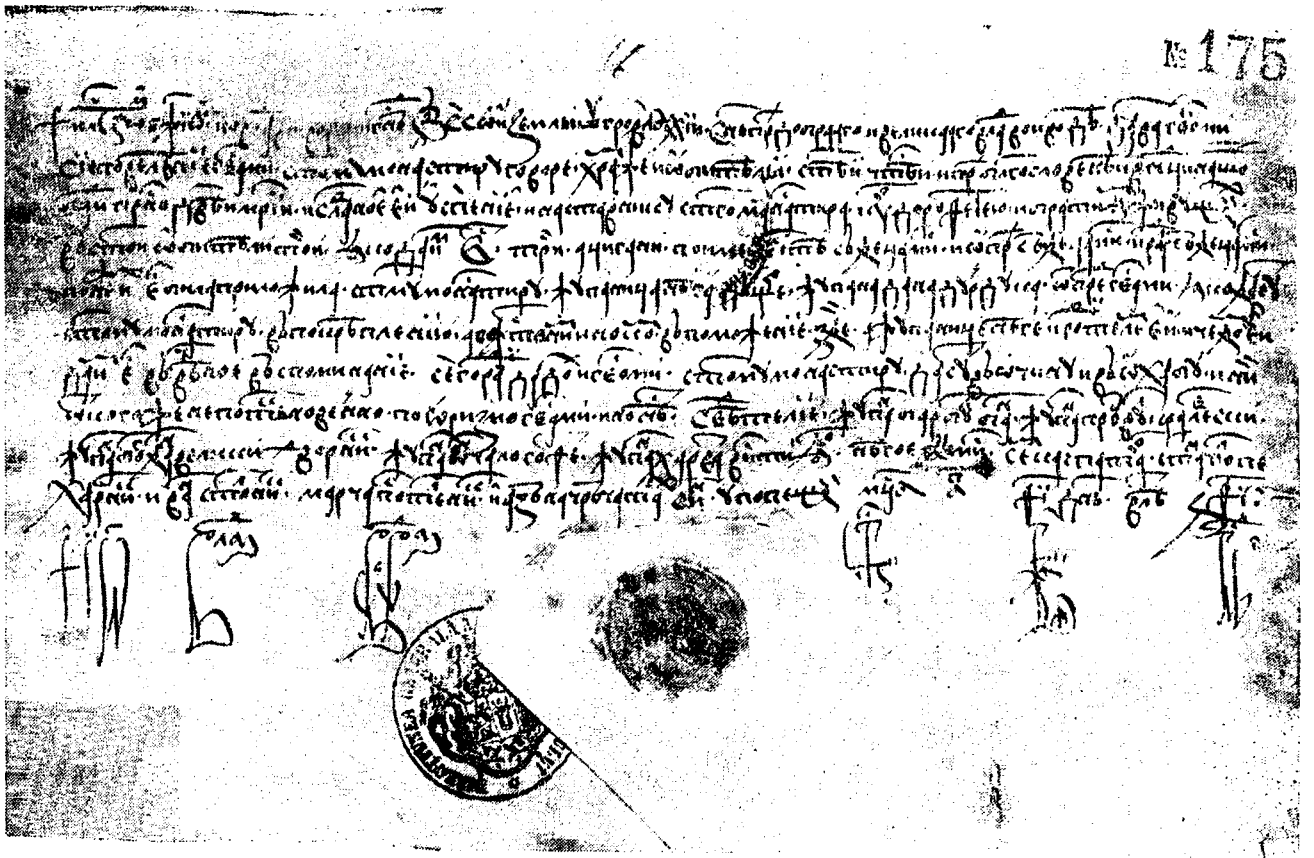

XI = Doc. nr. 84.

www.dacoromanica.ro

XII = Doc. nr. 113.

www.dacoromanica.ro

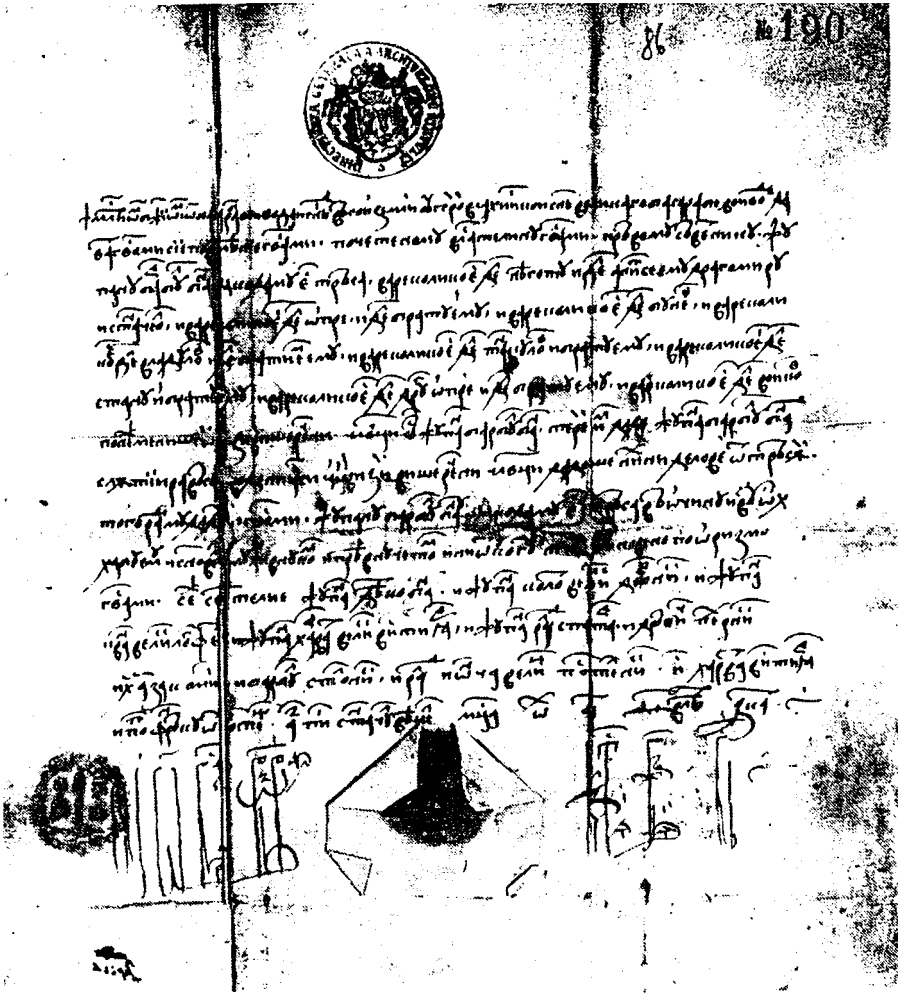

XIII = Doc. nr. 115.

www.dacoromanica.ro

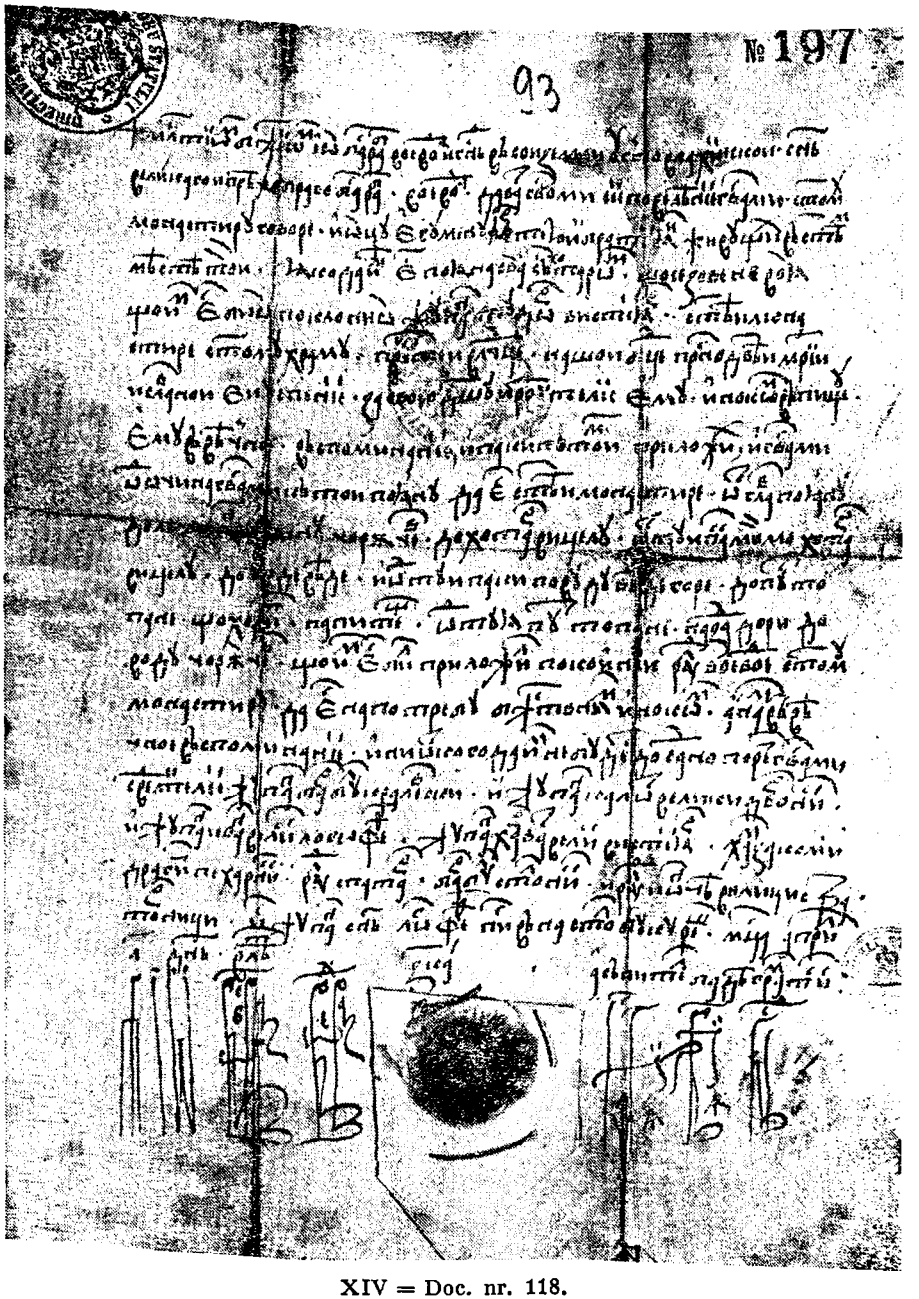

XIV = Doc. nr. 118.

www.dacoromanica.ro

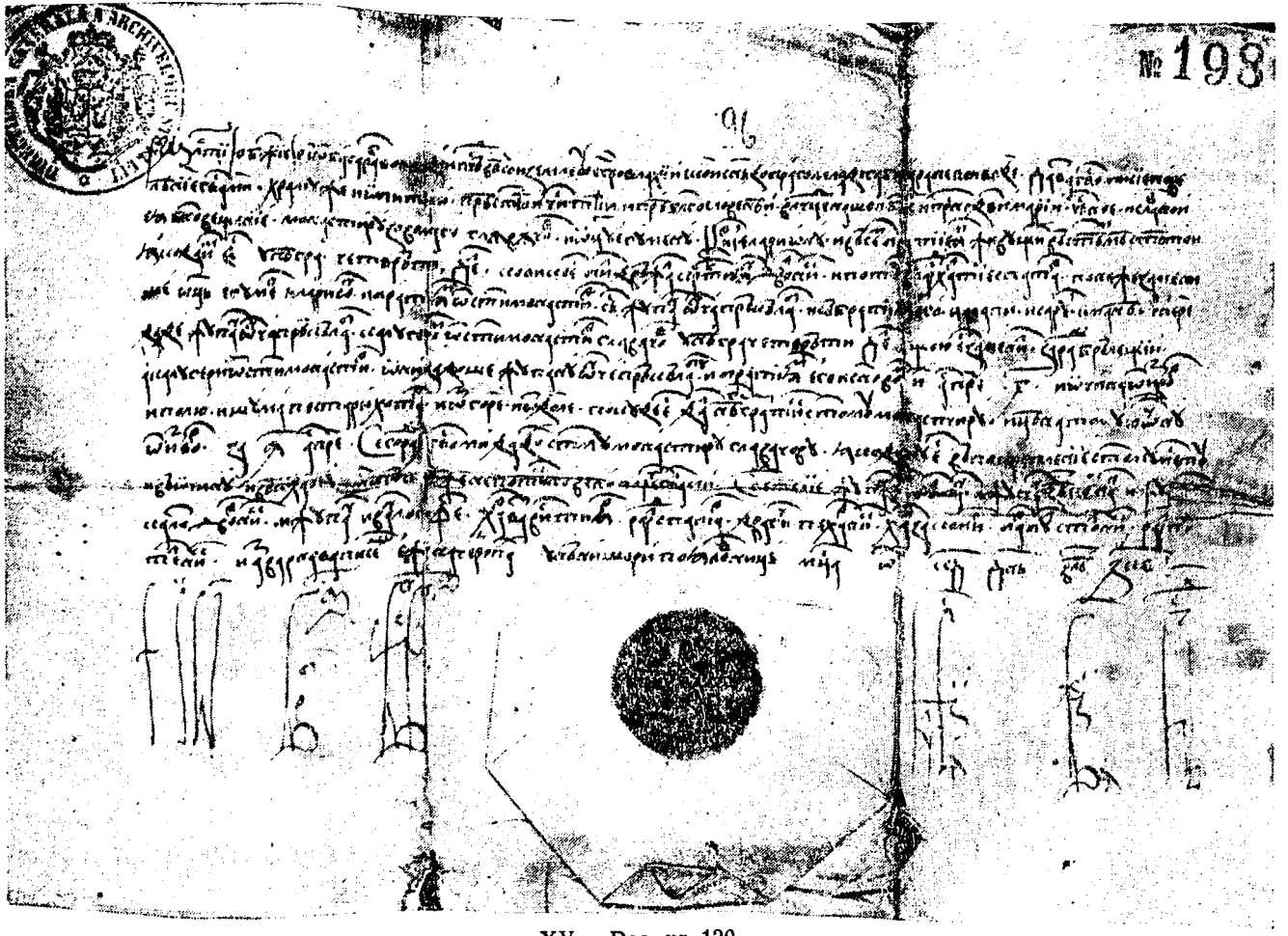

XV = Doc. nr. 120.

www.dacoromanica.ro

XVI = Doc. nr. 161.

www.dacoromanica.ro

XVII = Doc. nr. 164.

www.dacoromanica.ro

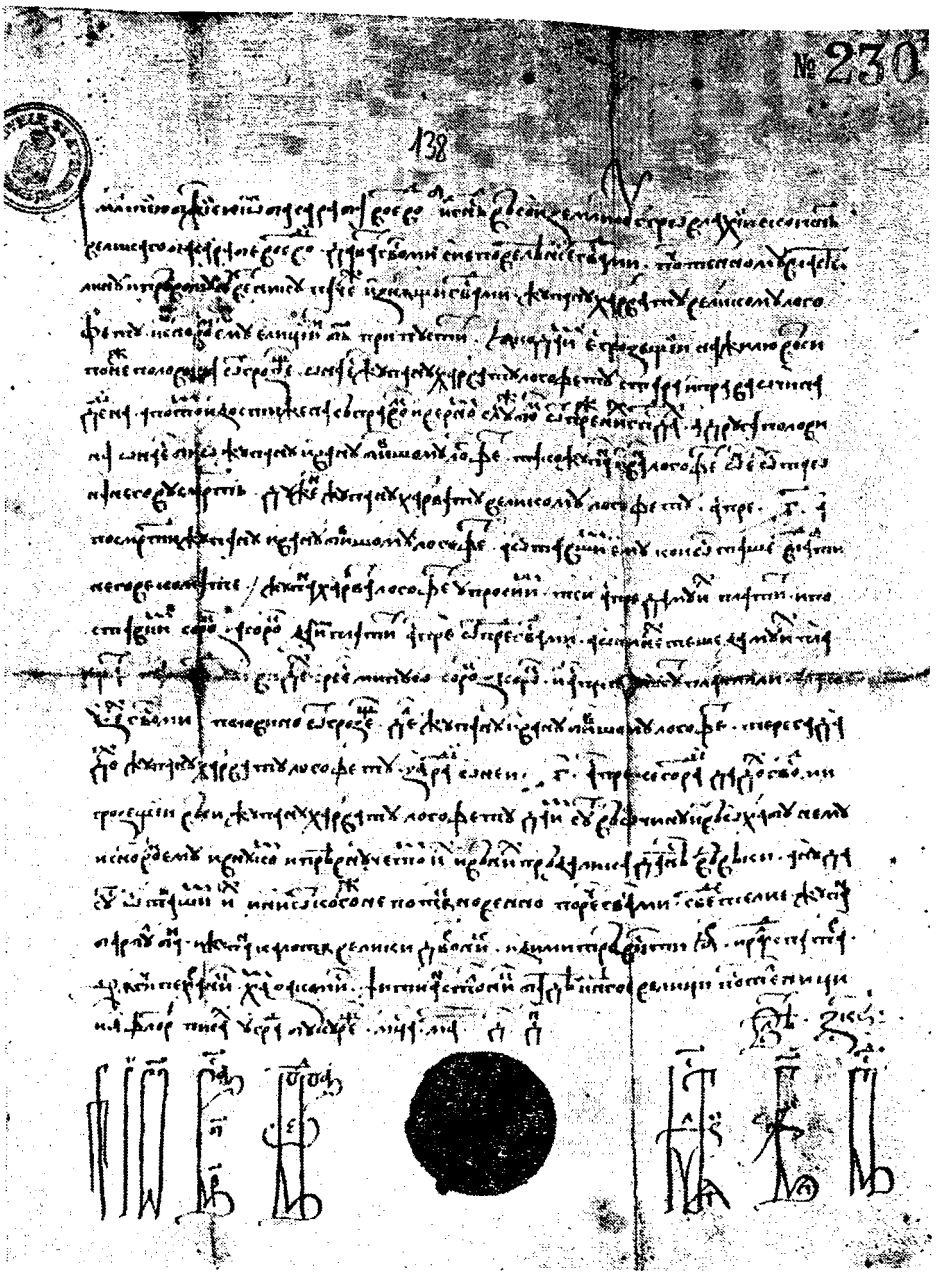

XVIII = Doc. nr. 172.

www.dacoromanica.ro

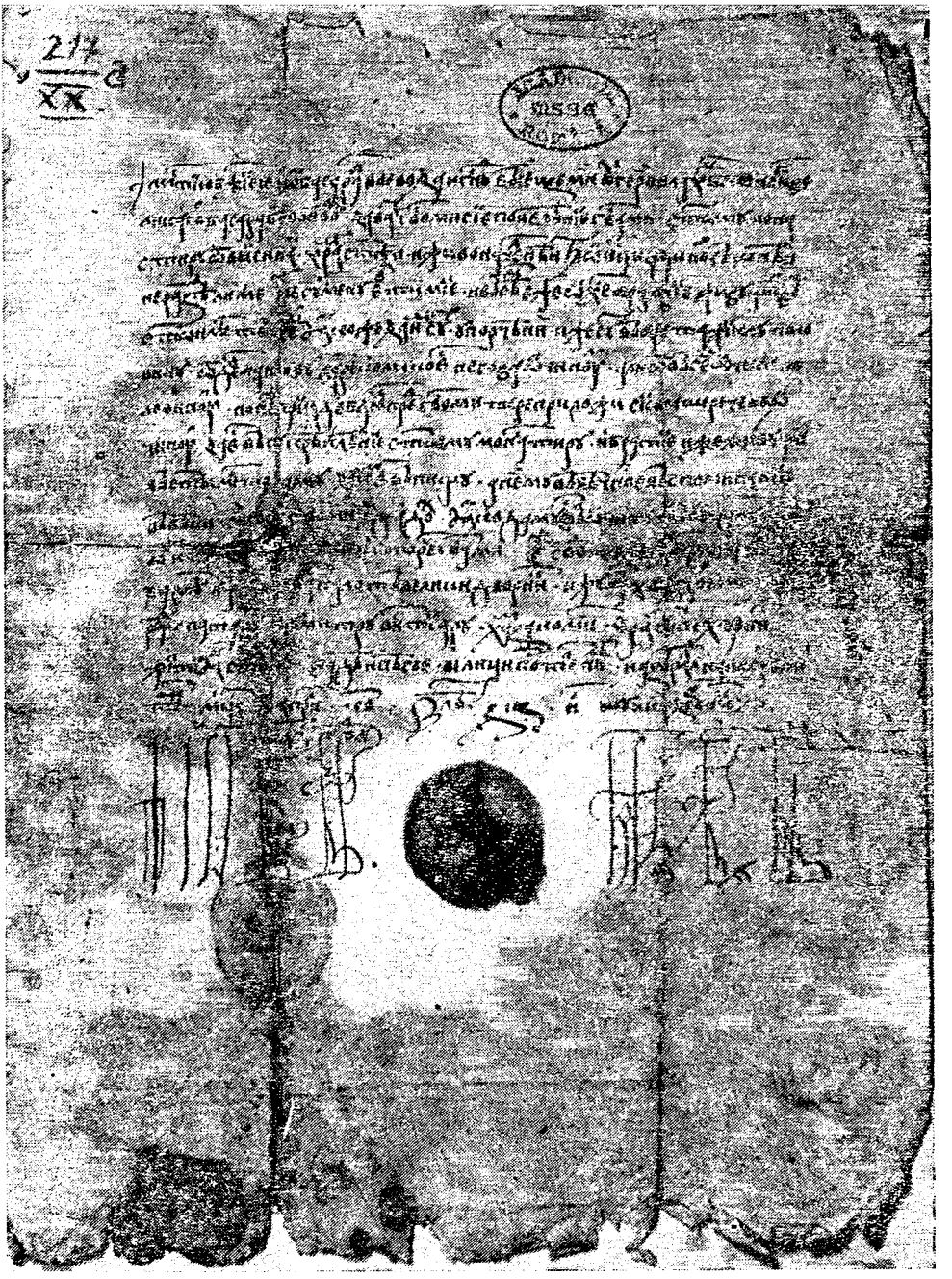

XIX = Doc. nr. 180.

www.dacoromanica.ro

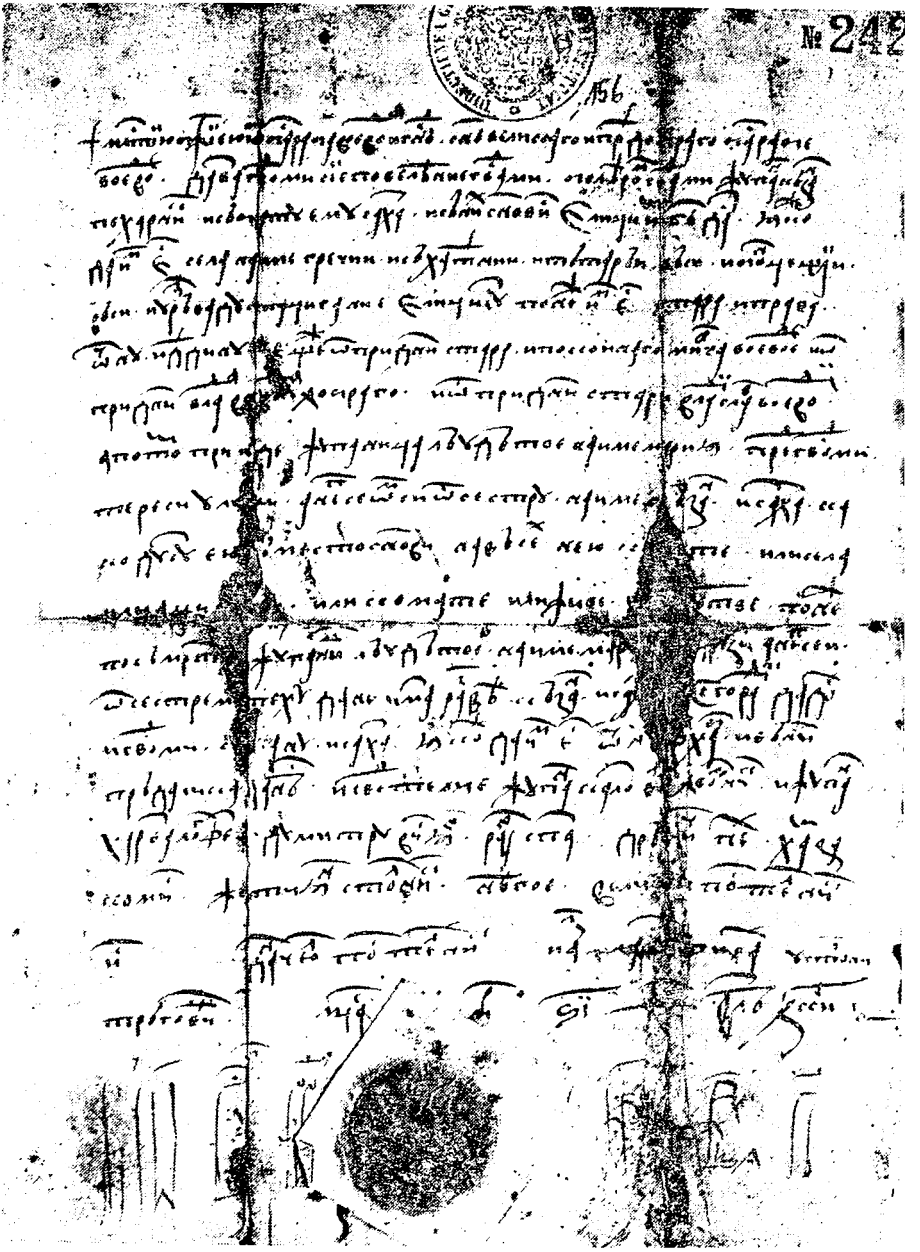

XX = Doc. nr. 192.

www.dacoromanica.ro

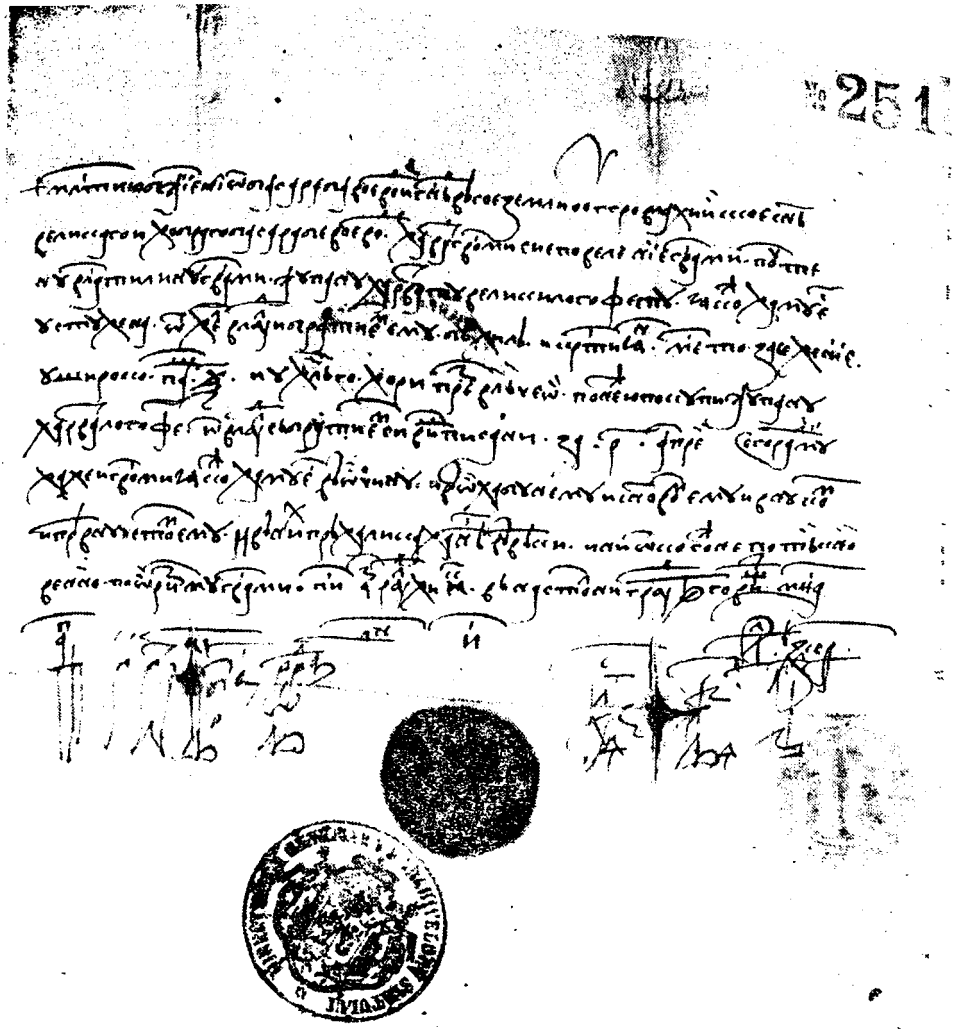

XXI = Doc. nr. 206.

www.dacoromanica.ro

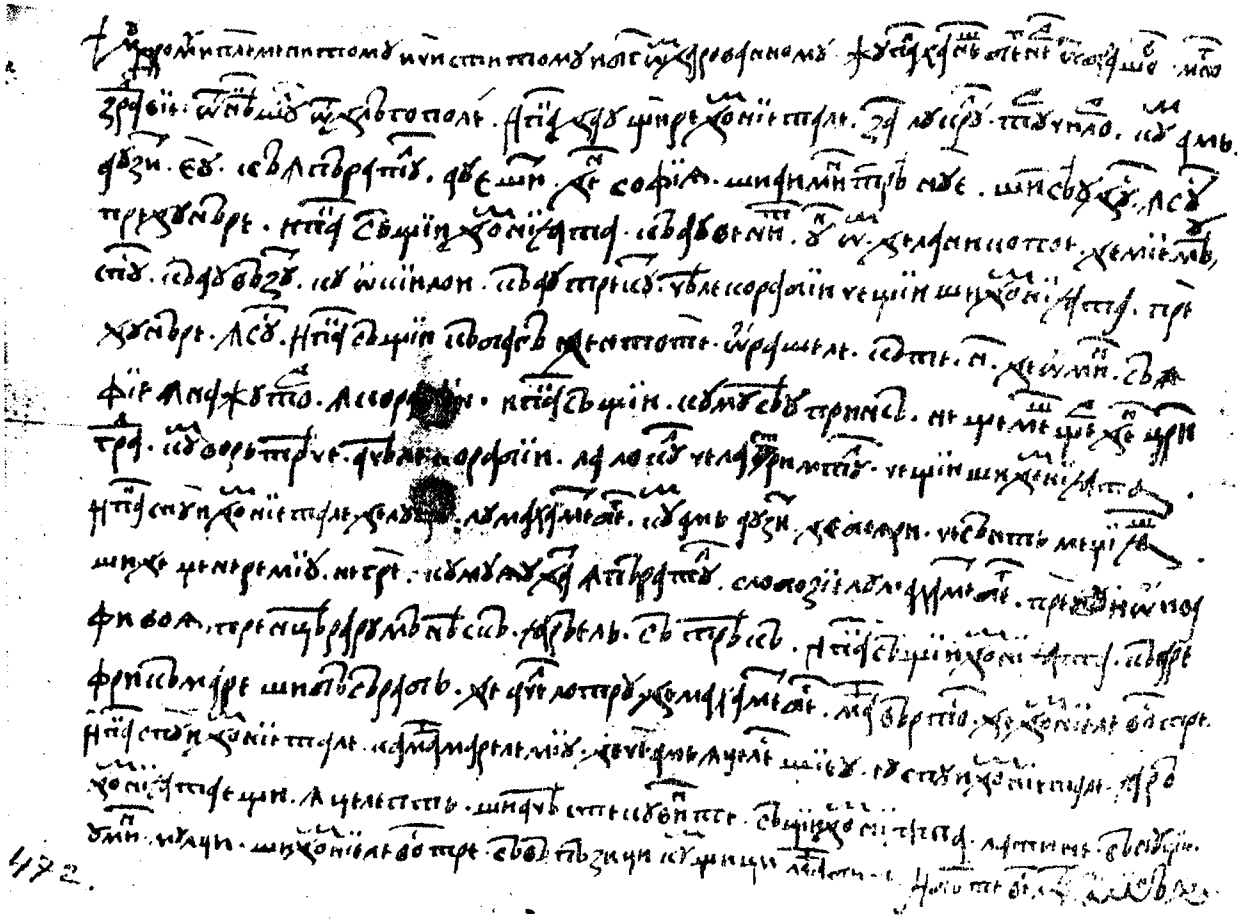

XXII = Doc. nr. 209.

www.dacoromanica.ro

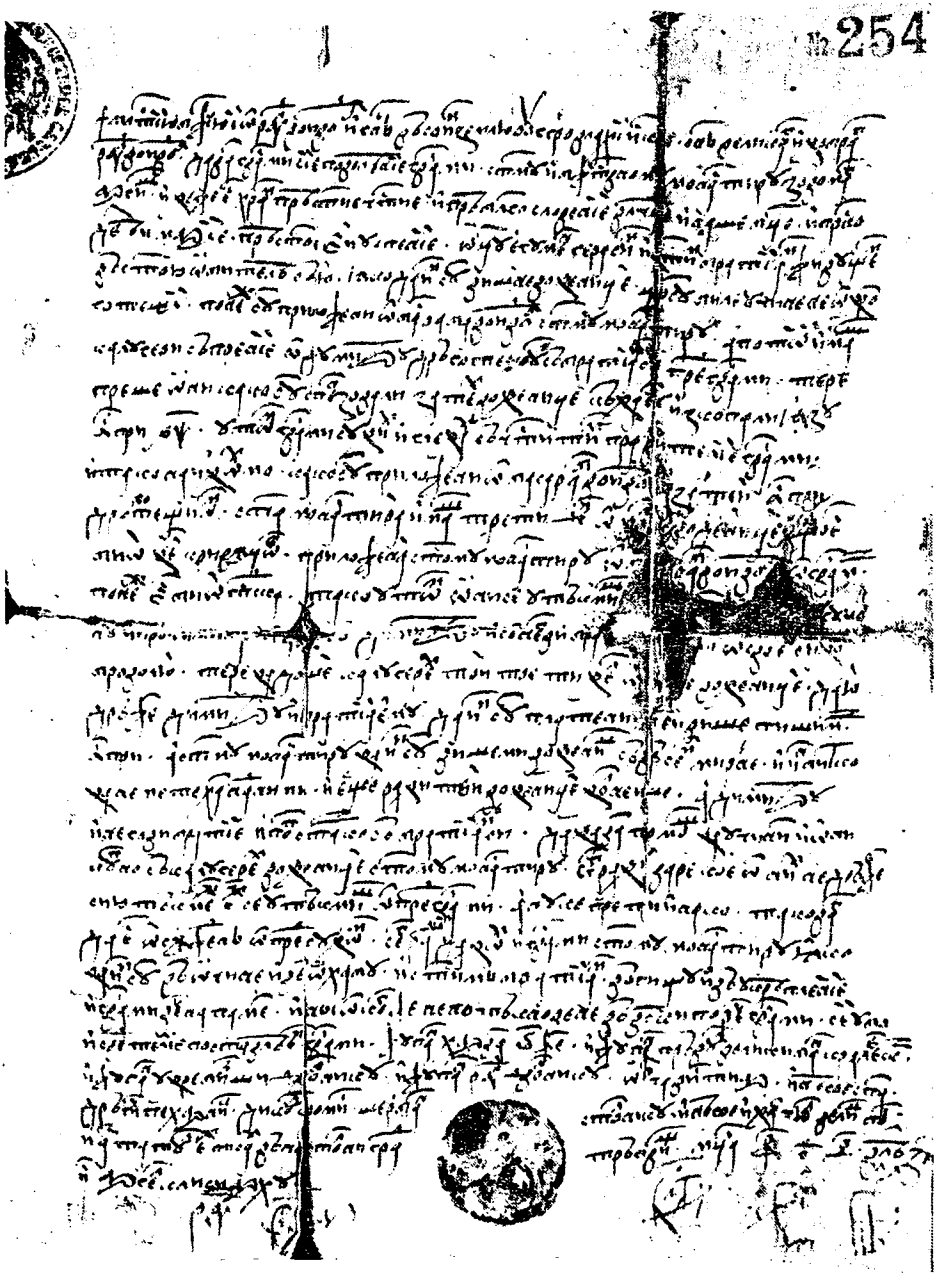

XXIII = Doc. nr. 211.

www.dacoromanica.ro

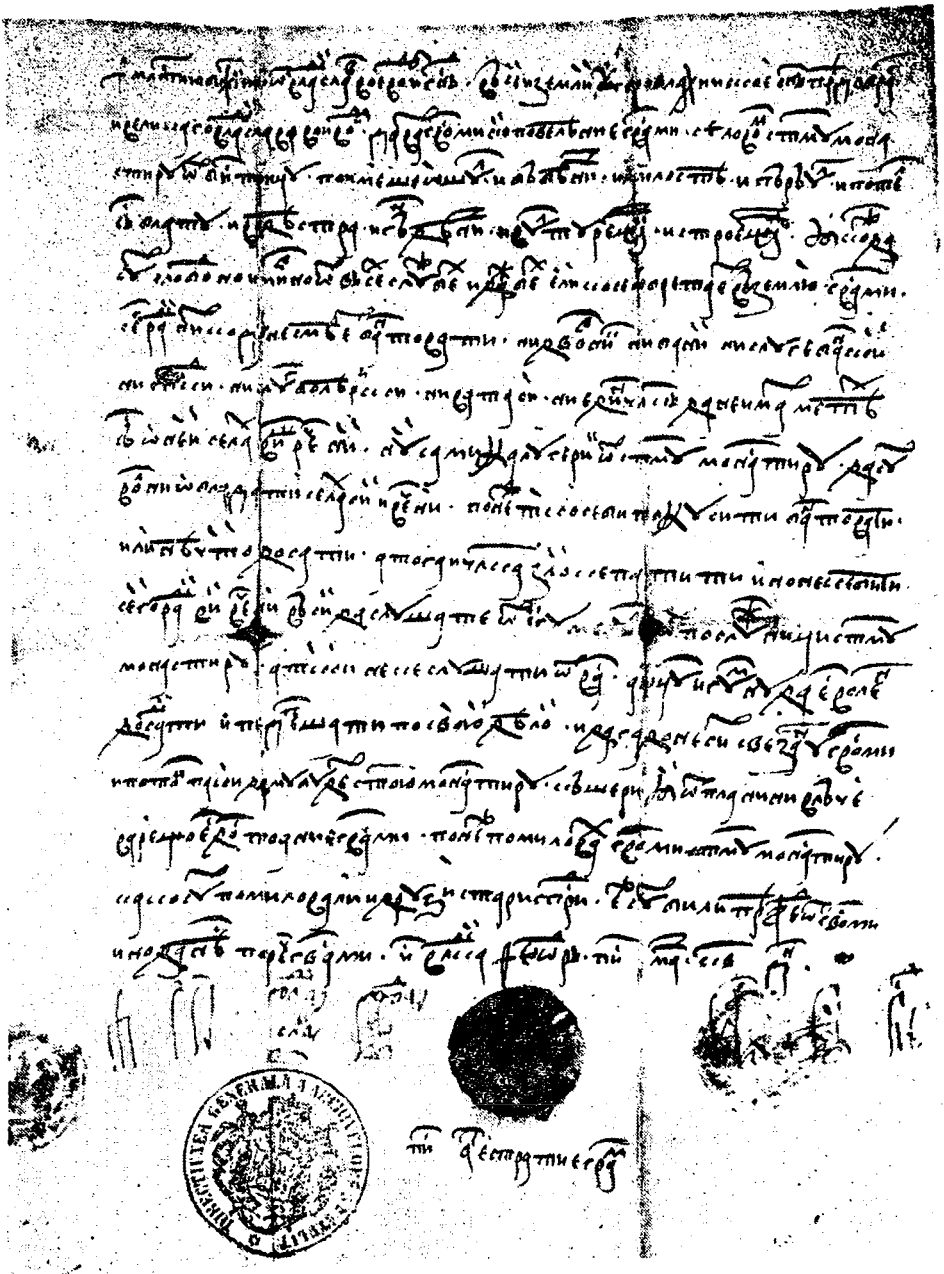

XXIV = Doc. nr. 223.

www.dacoromanica.ro

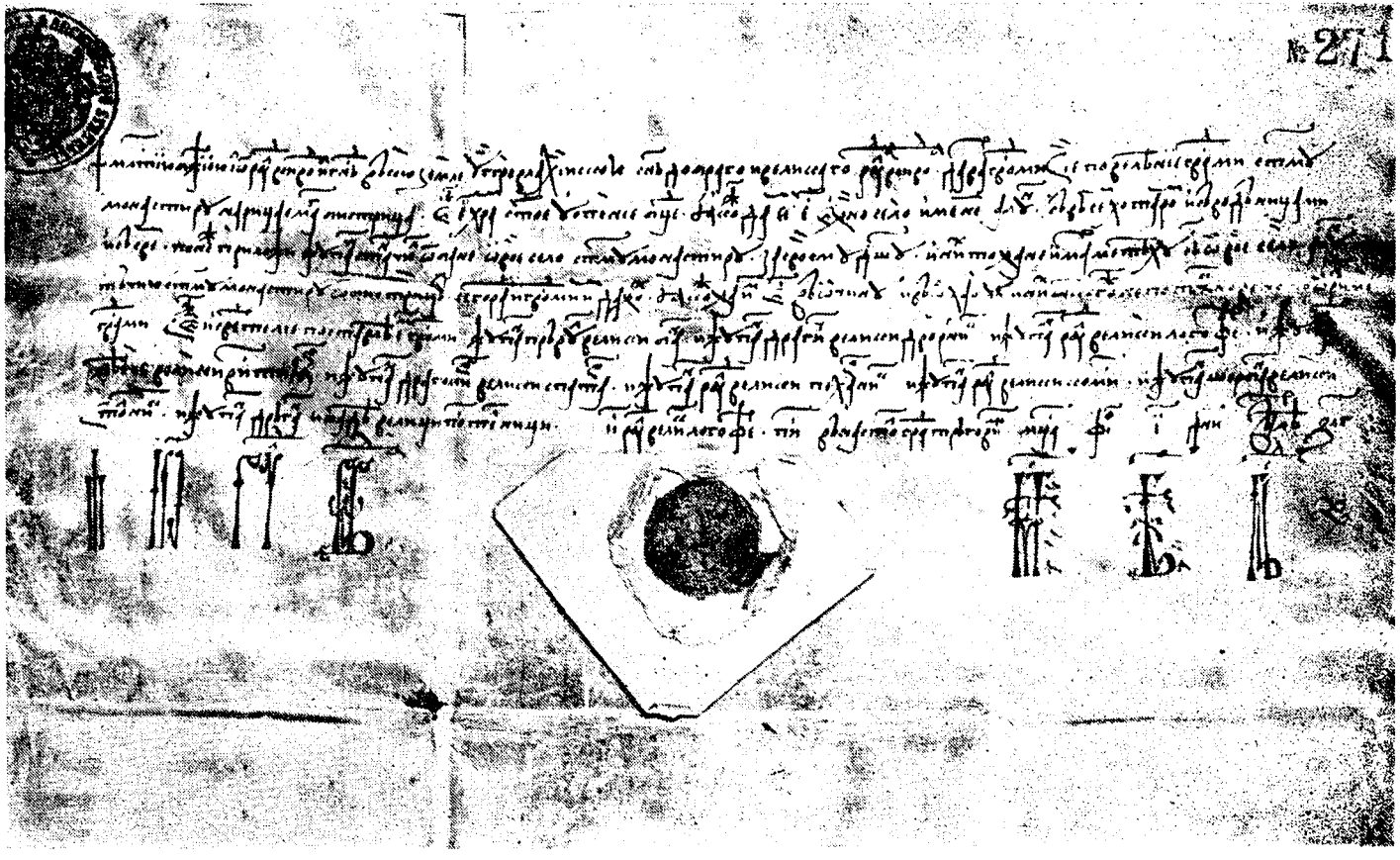

XXV = Doc. nr. 226.

www.dacoromanica.ro

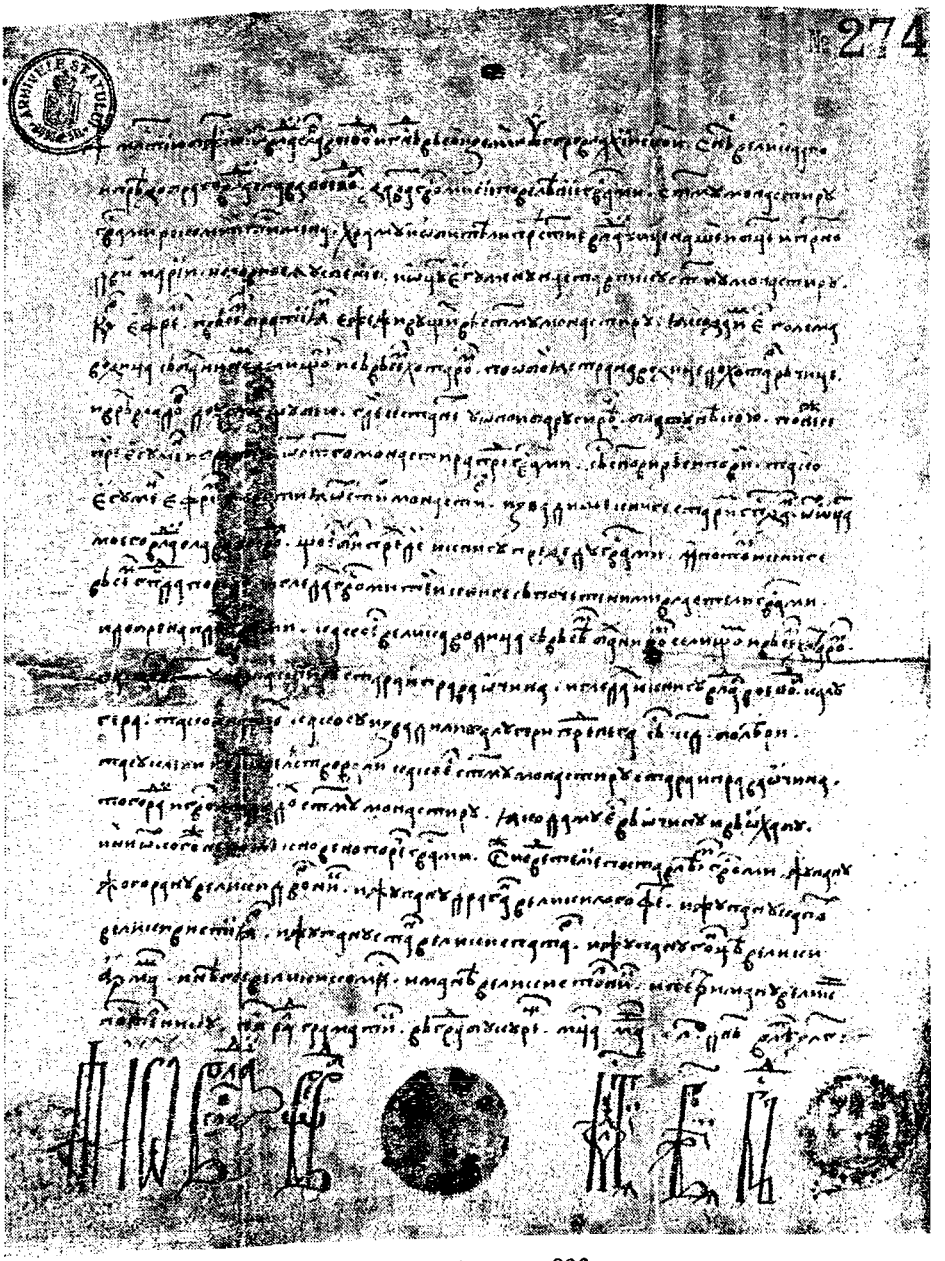

XXVI = Doc. nr. 236.

www.dacoromanica.ro

CUPRINS

Prefață V
Prescurtări—Bibliografie IX
Rezumatele documentelor..... XV
Résumés des documents XXVIII
Documente 1
Documente îndoielnice 469
Addenda 477
Lista documentelor cu date rectificate 483
Indice onomastic..... 487
Indice de materii 557
Fotocopii 573

www.dacoromanica.ro

Redactor AL. D. VASILE
Tehnoredactor SONIA BÂRZEANU

Bun de tipar 10.08.1972. Tiraj 1220 ex. legate. Hîrtie scris IA. Format 16/70×100 de 80 G/m². Coli de tipar 40,25. C.Z. pentru bibliotecile mari 9(498.1) «1626:1627». C.Z. pentru biblioteci mici 9(R1) «1626/1627».

Tiparul executat sub comanda
nr. 1146 la
Intreprinderea Poligrafică
„13 Decembrie 1918"
str. Grigore Alexandrescu nr. 89—97
București
Republica Socialistă România

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro